

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Højesteretstidende

udgiven af

Højesterets Protokolsekretærer.

Højesteretsaaret 1916.

---

60. Aargang.

København.

G. E. C. Gads Forlag.

1917.

NAVNEREGISTER.

Civile Sager.

	Pag.		Pag.
Aarhus Tømrermesterforening	567	Bruun, H., Toldoppebørselskon-	
Aasberg, J. F., Skibsfører	234	trollør	897
Als, Rudolph, Grosserer	474	Bruun, J. C. V., Hofjægermester	666
Amtmanden over Odense Amt		Böttern, V. & Co., Handelsfirmaet	686
paa det Offentliges Vegne	201		
Amtmanden over Ribe Amt paa		Carlsson, John Albert el. Alberts,	
det Offentliges Vegne	431	Søfyrbøder	346
Amtmanden over Vejle Amt paa		Christensen, Carl M., Købmand	662
det Offentliges Vegne	440	Christensen, Chas. H., Firmaet	391
Andelsmejeriet »Enighed»	68	Christensen, Christen, Statskov-	
Andels-Smørpakteriet i Esbjerg	282	foged	85
Andersens, L. V., Eftfgr., Firmaet	761	Christensen, H., Møllejejer	863
Andersen, Valdemar Peter Martin,		Christensen, Lars Chr.	794
Sporvognskonduktør Nr. 1545	684	Christensen, Niels Peder, Gaard-	
Anker Heegaards Fabriker, Fir-		ejer	397
maet	672	Christensen, O. H., Tømrermester	649
Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring	23	Christensen, P. C., Direktør	852
Asmussen, H., Grosserer	262	Christensen, R. A., Forretnings-	
Asmussen, Louise	17	bestyrer	417
Autodedepot for Skandinavien	791	Christiansen, N. C., Tømrermester	567
		Clauson-Kaas, A., Arkitekt	292
Bagernes Fagforening i Odense	17	Colding & Co., Firma	262
Beck, Philip, Grosserer	683	Colding, Th., Grosserer	262
Berendt, V. J., Entreprenør	723		
Bergh, Fred. Th., Porsgrund	391	Damsholt, M., Grosserer	873
Bergmann, Otto W., Skibssteder,		Dansk Arbejdsgiver- og Mester-	
som Reder for »Roma»	882	forening	567
Berlau, William, Grosserer	751	Danske Privatbaners gensidige	
Bojsen, M., Slagter	315	Forsikringsforening	23
Bonne, Henrik Erhard, Grosserer	855	De danske Statsbaner	662, 692

Pag.	Pag.		
»De forenede Honningfabriker«, Handelsfirmaet N. A. Werges Eftf.	590	Haar & Møller, Firmaet, dets Konkursbo	458
De svenske Statsbanersom Redere for Dampfergen »Malmø« ..	605	Hansen, Alma, født Jørgensen, Grosserer Hans Hansens i uskiftet Bo hensiddende Enke	85
Dehs, C. T., Handelsrejsende ..	836	Hansen, Anna, Christine	407
Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger	65	Hansen, Berendt, fhv. Købmand	517
Det forenede Dampskibsselskab som Repræsentanter for S. S. »Merkur«s Rederi	605	Hansen, H. A., Handlende	550
Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab, A/S. Trondhjem ..	761	Hansen, Hans, Vandværksformand	242
Det oversøiske Compagni, A/S.	836	Hansen, Laura Nielsine, f. Larsen	230
Dittmer, E., Fotograf.	98	Hansen, Knud	675
Dvergur, Interessentskabet, Havnefjords Træfabrik og Tømmerhandel, Flygenring & Co., Havnefjord, Island	831	Hansen, Marthin, Købmand ...	727
Elkor, W., Direktør	377	Hansen, Martinus, Vognmand ..	27
Finansministeriet paa Statskassens Vegne	78, 897	Hansen, Niels, Dæksmand	230
»Fiona«, Aktieselskabet, Dampskibsselskabet	614	Hansen, Otto Eli, Arrestant ...	127
Fledelius, H. A. G., Fabrikant ..	803	Hansen, P., Gaardejer	315
Flensburg, Carl & Sebbelov, Firmaet	380	Hansen, Pouline, f. Jensen, Enke	27
Flensted, Chr., Hotelejer	269	Hecht, Thora Noline, f. Rohde, Enke	827
Forsvarsministeren paa Statskassens Vegne	352	Henriksen, C. F. M. E., Maskinmester	799
Fredericia Byraad	587	Henriksen, Nartin, Handlende ..	818
Frederiksen, Jens Frederik	35	Herskind, Sophie Petrine, født Bruun. Enkefrue, Boet efter	493
Flygenring & Co.	831	Hirschsprung, Ingeborg, Frue ...	204
»Fricks«, Aktieselskabet	499	Hjorth, M. P., Sagfører	480
Frimodt, Joh., Handelsfirmaet ..	529	Holm, Ulrik C., A/S.	590
Frisenborg Fabrikker	65	Holstein-Rathlou, F. H. A. N. R. v., Premierløjtnant	660
Øentofte Sogneraad	234	Horn, P., Godsejer	68
Germansk Handelskompagni, Aktieselskabet	866	Horslunde-Norlunde Segneraad .	879
Graae, Frederik, Overretssagfører	751	Hurup Jernstøberi og Maskinfabrik	633
Grüner, G. E., Hofjægermester	843, 847	Hütten, Georg Johan Martin, Forsikringsinspektør	812
Görrissen, Willy, Skibsreder ...	603	Hørsholm Sogneraad	885
Grønning, N. V., fhv. Proprietær	164	Høst, Georg W., Overretssagfører	885
Gundestrup, Knud, Grosserer ...	675	Illum, A. C., Grosserer	438
Gümoes, Veksellerer (Kristiansen og G.)	480	Imer, Just Hede Andersen, Gaardejer	794
		Ingeniørdirektion, 1ste, paa Krigsbestyrelsens Vegne	380
		Jansen & Co., Firmaet, som Repræsentant for Dampskibet »Mauranger« af Bergen ...	503
		Jensen & Tode, Handelsfirmaet .	328
		Jensen, Carl, Grosserer	245
		Jensen, Hanne, Frk.	204

Pag.	Pag.		
Jensen, Helga.....	17	Samme, (Boet efter afdøde Ane Kirstine Larsen, født Nielsdatter, og hendes tidligere afdøde Mand, fhv. Maskinfører (Formand) Hans Larsen)...	230
Jensen, Jørgen, Sognefoged, som Værge for den umyndiggjorte Sindssyge Lars Chr. Christensen	794	Lange, Carla, f. Bonne	855
Jensen, Ludvig Johannes, Installatør, hans Konkursbo.....	413	Lange, Valborg Eugenie Hortence Marie, f. Jönsson, Enke ..	819
Jensen, Milter, Gaardejer	282	Langer, Alfred, Købmand	474
Jensen, Niels Hejny, Maskinassistent	772	Larsen, Mølle- og Maskinbygger	863
Jensen, P. C., Vognmand	265	Larsen, Alf, Spaan- og Paptækker	626
Johansson, Johan, Skræddermester	37	Larsen, Ane Kirstine, født Nielsdatter	230
Jongh, J. de, Firmaet	841	Larsen, Axel E., Grosserer, Firma Haar & Møllers Konkursbo,	458
Juel-Brockdorff, N. Baron, Kapitajn af Flaaden	520	Larsen, Carl Andreas, Styrmand	480
Justitsministeriet.....	520, 892	Larsen, Hans, fhv. Maskinfører (Formand).....	230
Jørgensen, J. B., Overretssagfører.	727	Larsen, Lauritz Niels Peter, midlertidig Karantæneofficiant .	230
Jørgensen, P. Basse, Gaard- og Teglværksejer.....	762	Larsen, P., Hestehandler.....	692
Kastrup, 21 Lodsejere i.....	380	Larsen, Vilh., Agitationschef ...	481
Kastrup Grundejerforening ...	380	Lassen, Aage, Overretssagfører .	413
Kastrup, Christian Martinus, Handelsmand	407	Levison, Wm., Redaktør	524
Kjeldsen, Andreas, Husmand ...	869	Likvidations-Komiteén for Pensionskassen i Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking«	799
Kjeldsen, Johanne, Tjenestepige.	869	Loehr, C. W., Aktieselskab ...	587
Kjær, Harald, & Co., Handelsfirmaet.....	831	Loehr, C. W., Konsul	587
Kjærgaard, Rasmine Andersen .	420	Ludvigsen, Carl Anthon, A/S...	873
Kjærulff, Osvald Richardt.....	706	Lund, B., Grosserer	246
Knudsen, P. M., Oberst, Chef for Kystartilleriregimentet	352	Lund, Niels, Overretssagfører 869, 892	
Knudsen, Signe, Herredsfuldmægtig C. Knudsens i uskiftet Bo hensiddende Enke	812	Lund, T. H., Sagfører, Sparekasse-direktør	480
Kirkeministeriet	406	Lunding, Jacob, Tømmermester.	121
Krigsministeriet	660	Lundsteen, Ella, Frue	204
Kristiansen, Veksellerer (Kr. og Gümoes)	480	Lütken, Einar, Konsul.....	603
Københavns Belysningsvæsen ..	803	Madsen, Carl Joseph Linder, Mekaniker	899
Københavns Magistrat 378, 438,	577	Madsen, Kristian, Tjenestekarl .	121
Københavns Kommunalbestyrelse	539	Madsen, P., Bager, som Formand for Bagernes Fagforening i Odense.....	17
Lambertsen, Niels M., Gaardejer	312	Meyer, S. N., Grosserer	577
Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommission (Installatør Ludvig Johannes Jensens Konkursbo).....	413	Meyling, E., Murermester	649
		Michaelsen, Sophus	245

	Pag.		Pag.
Mikkelsen, G. C., Smedemester .	282, 369	Petersen, P. H., Restauratør . . .	723
Milo, Chr., Forlagsboghandler . .	672	Petersen, Poul, Husejer	222
Ministeriet for offentlige Arbejder	253	Petersens, Thorvald, elektrotek-	
Myhlertz, Axel, Kontorchef	843	niske Forretning, Aktiesel-	
Myhlertz, Erik	847	skab	413
Myhlertz, P. C., cand. jur.	847	Philipsen, N., Grosserer	590
Møller, E. O., Handlende	818	Podeus, Poul Heinrich, Firmaet.	791
		Politidirektøren i København paa	
		det Offentliges Vegne	127, 683
Wake, Anna Kirstine	52	Quasinitzsky, Kristine, Enke . . .	15
Nathan, J., Slagtermester	479		
Naumann, Fritz Oluf, Telegraf-		Randers Byraad	564
bestyrer	78	Randers Korn- og Foderstoffor-	
Nebel, L., Handlende	567	retning	614, 871
Neermann, A. C., Sygegymnast.	292	Rasch, Margrethe, Frue	204
Nedergaard-Hansen, M., Sagfører	298	Rasmussens Sønner, Th., Han-	
Nielsen, M. Chr., Muremester . .	633	delsfirmaet	87
Nielsen, Søren, fhv. Gaardejer .	617	Rasmussen, Carl Funch, Snedker-	
Nordsjællands Elektricitets- og		svend	499
Sporvejs-Aktieselskab	35	Regus A/S, Handelsfirmaet	550
Nøvling Andelsmejeri	164	Reingaard, A., Maalerkontrollør.	298
		Riisøe, Rasmus, fhv. Inspektions-	
Øbel, Harald, Skuespiller	98	betjent	564
Olsen, Annine, ugift	275	Rist, Harald O., Firmaet	367
Olsen, Ellen Edith	37	Roskilde adelige Jomfrukloster,	
Olsen, H. P., Lærer	794	Patronerne for, Kammerjun-	
Orth, Ewald Bruno Ludvig	633	ker, Majoratsbesidder H. F.	
Outlet, Aktieselskabet	246, 899	C. Skeel og Kaptajn af Flaad-	
Overkommandoen	599	den N. Baron Juel-Brock-	
		dorff	520
Paulsen, L. & Co., Handelsfirmaet	871		
Pedersen, Anna Kristina Larsson		Salomon, Hakon H., Aktieselskab	866
f. Hemberg	43	Salomon, Hakon H., Grosserer .	376
Pedersen, C. S., Fyrbøder	253	Salomonsen, Carl, Grosserer . . .	458
Pedersen, Jens, fhv. Teglværks-		Schäfer, Julius, Tapetserer	223
ejer	121	Schmidt, Kaptajn E. W., som	
Pedersen, P., Ejendomsmægler .	617	Fører af Dampskibet »Jotun«	
Pedersen, Vilhelm Jørgen	43	af Stavanger	134
Petersen, Albert Thorvald, Gaard-		Schou, Ludvig	245
ejer	325	Schou, P. & Co., Rederifirma .	52
Petersen, Bodil, født Eskildsen,		Schydtt, Marius Hansen	431
Grosserer Julius Petersens		Schönberg, S. & C. Thomsen,	
Hustru	223	Handlende	550, 567
Petersen, Carl Bernhard, fhv.		Schöndorff, Mathias, Partikulier.	819
Politibetjent	378	Schönfeld, Ch. & Ch., Firmaet .	841
Petersen, Harald Valdemar, fhv.		Sebbelov, Carl Flensburg &, Fir-	
Direktør i Roskilde Handels-		maet	380
Haandværks- og Landbrugs-			
bank, hans Konkursbo	325		

	Pag.		Pag.
»Sibirisk Import«, Handelsfir- maet	590	Søndergaard, Poul, Bogtrykker .	672
Sigsgaard, Marta, f. Nettelblad, Enke efter Grosserer Jens Sigsgaard	599	Sørensen, Jens, Gaardejer .	397, 859
Simonsen, Harald, Grosserer . .	328	Sørensen, M., Maskinfabrikant .	269
Skattedepartementet paa Stats- kassens Vegne	493, 827, 852	Sørensen, Peter, Boelsmand	859
Skeel, H. F. C., Kammerjunker, Majoratsbesidder	520	Sørensen, S. P., Proprietær	666
Skriver, P. M., Gaard- og Tegl- værksejer	762	Tanderup Kommune	15
Skødt, I. B., Fabrikant	222	Tesdorph, Ad., Hofjægermester .	27
Sogneraadforeningernes Ulykkes- forsikring for Landbrugere .	312	Thisted Byraad	507
Soncow, Syndicus	873	»Thorsborg«, Aktieselskab .	282, 369
Spangberg, N. L., Købmand . . .	417	Thorsøe, Firmaet I., som Gene- ralbefuldmægtiget for Kap- tajn M. Jacobssohn, Fører af Skonnert »Der Kurländer« .	134
Sporvejs- og Omnibusfunktio- nærernes Organisation	684	Thorsøe, fhv. Sognepræst og Skolelærer	406
Springborg, Chr., Proprietær . .	480	Thönnesen, Peter, Gaardejer . .	380
Stelling, Erwin, Dr. phil.	502	Tomsen, Søren, Bødkermester . .	440
Stelling, Jeanne, Frue, f. Michaud	502	»Trio«, A/S. Dampskibsselskabet	346
Stender, Herman, Avlsbruger . .	480	»Tryg«, Andelsanstalten . . .	481, 524
Stiftamtmanden over Sjællands Stift	633	Tulinius, Lili	367
Storehedinge Kommune	794	»Turistreklaen«, Interessent- skabet	265
Stryhn, Bernhard, Gaardejer . .	879	Ulrich, Handelsfirmaet Carl I. & Søn, Aktieselskab	87
Svendborg—Øxenbjerg Damp- mølle, Handels- og Fabrika- tionsfirmaet, Aktieselskabet .	529	Valgreen, Marie Poulina, f. Sø- rensen	517, 762
Svendsen, A. E., Overretssagfører, som Eksekutor i Boet efter Enkefru Sophie Petrine Her- skind, født Bruun	493	Valgreen, Morten Andreas, Vogn- mand	517, 762
Svendsen, Alb., Handelsfirmaet, forh. Chas H. Christensen .	882	Vestergaard, Ingerslev, fhv. Køb- mand	201
Svendsen, Anders, Arbejdsmand	242	Vinding, Jens Josephsen, Natte- vagt	420
Svendsen, Axel, Matros	449	Wengel, C. & Co., Handelsfirmaet 479, 550	
Svendsen, Georg Valdemar . . .	275	Werges, N. A. Eftflg., »De for- enede Honningfabriker«	590
Svitzers, Em. Z., Bjergningsentre- prise, Aktieselskabet	503, 772	Wærum, Alfred, Direktør	517
Sømændenes Forbund	449	Zacho, E., Slagtermester	479
Søndergaard, N. S., fhv. For- pagter	507	Zankel, H. A., fhv. Brandmand .	539

Kriminelle Sager.

	Pag.		Pag.
Almquist, Per Persson	40	Hansen, Olga Maren Sofie	740
Andersen, Anders Hansen	725	Hansen, Hans Christian, kaldet	
Andersen, Jens	702	Fyenbo	81
Andersen, Julius Axel	487	Hansen, Olga Cathrine, f. Ander-	
Andersen, Martin Victor Albert .	409	sen	109
Andersen, Rasmus	758	Hansen, Axel Lindberg	400
Andersen, Sigfred Constantin ..	834	Hansen, Hans Laurits	97
Andersen, Valdemar	733	Hansen, Hans Peter	821
Andersen, Valdemar Georg	74	Hansen, Karen Kirstine, Jensens	
Andersen, Victor Emanuel Hein-		fraskilte Hustru	433
rich	467	Hansen, Karl Valdemar	109
Andersen, Vilhelm Laurits Thor-		Hansen, Kristian Carstensen ...	215
vald	702	Hansen, Peter	305
Andersen, Villiam Valdemar An-		Hakonsen, Søren	551
dreas	279	Hass, Andreas Sofus	156
Andreassen, S., afskediget Politi-		Hersted, Oscar Andreas	287
betjent	425	Hesselberg, Knud Kristian Jo-	
Baller, Søren	359	hannes Mortensen	349
Bengtsson, Peter Theodor	422	Holm, Laurits Mylius Konrad ..	320
Berg, Laurids, Vognmand	717	Holm, Lauritz, Overretssagfører	476
Bertelsen, Jens Kristian	643	Holm, Robert Hvalsøe	344
Borgbjerg, F. J., Redaktør	144	Howden-Rønnenkamp, Kammer-	
Bülow, F. & Co., Firmaet	717	herre	774
Bülow, Frederik Ludvig v., Fabri-		Husmann, Albert Thorvald Henrik	902
kant	717	Høllund, Ebbe Sørensen, Godsejer	572
Carstensen, Carl Frederik	50	Iversen, Carl Sofus Marius	6
Christensen, Christen, kaldet Schou	688	Jacobsen, Frederik Christensen,	
Christensen, Christen Siig	10	Grosserer	717
Christensen, Erline Birgitte, f. Er-		Jacobsson, Carl Johan	463
landsen	10	Jansen, Hans Billeskou, Overrets-	
Christensen, Johan Marinus, kal-		sagfører	511
det Kroendahl	100	Jensen, Adolph Erik	355
Christensen, Peter Rutli	644	Jensen, Anders Peder	106
Engelund, Jens Jensen	338	Jensen, Christen	547
Eriksen, Jens Christian	95	Jensen, Christian	694
Francis, James	454	Jensen, Constantin Frederik	825
Franck, Theodor Carl Ludvig som		Jensen, Georg	691
Formand for Fyens Oplys-		Jensen, Hans Alfred	207
nings- og Incasso-Bureau ..	159	Jensen, Helga Johanne Kirstine	541
Gill, Gordon	390	Jensen, Jakob Johannes	237
Göttler, Hans Martinus	335	Jensen, Jens Hans	6
		Jensen, Jens Marinus	877
		Jensen, Jens Peder	621
		Jensen, Karen Kirstine, f. Hansen	433
		Jensen, Kristian Oluf Thorvald .	256

	Pag.		Pag.
Jensen, Lauritz Theodor	72	Lund, Johan Vilhelm Carl	1
Jensen, Niels Peter	697	Lund, Niels, Overretssagfører ..	768
Jensen, Niels Peter Ernst Leon- hardt	758	Madsen, Valdemar	892
Jensen, Peter Boesen (eller Boisen)	124	Mai, Viggo Kristensen	56
Jensen, Simon Peter Sten	56	Mathiasen, Niels Mathias	737
Jepsen, Anton Andreas	518	Mogensen, Niels Peter	752
Jespersen, Jakob Anker, Gaard- ejer	629	Morril, Joseph Adolphus	744
Jespersen, Søren Peter	729	Mortensen, Niels Juel	45
Johansen, Hans Frederik	210	Nielsen, Christian Henrik	676
Johnsen, Niels Sofus Hansen ..	213	Nielsen, Hans Peter	640
Jørgensen, Hilda Elfrida, f. Pe- dersen	119	Nielsen, Jens	797
Jørgensen, Laurids Louis Frederik	119	Nielsen, Jens Peter	618
		Nielsen, Johan Oluf	505
		Nielsen, Michael Ingvar	533
Krogh, Peter, Købmand	766	Nielsen, Niels Christian	401
Karlsen, Karl Ejner	717	Nielsen, Niels Ejnar	3
Kirk, Niels Nielsen	100	Nørgaard, Søren Kristjan	814
Kjærsgaard, Ernst Peder, Red- aktør	322	Oldenborg, Ole Nicolai, Chauffør	774
Koch, Emil Vilhelm	410	Oest, Frits Halfdan	664
Kristensen, Anders Kristian ...	369	Olsen, Hans Peder	128
Krogh, Jens Christian, Gæstgiver	597	Olsen, Peter Christian Oluf Magnus	248
Kruse, Peder Anton	90		
Køhn, Kontorbestyrer Axel Julius Conrad	159	Pedersen, Anders	341
		Pedersen, Anton Madsen	469
Larsen, Adolf Reinhold	445	Pedersen, Emanuel Henning ...	582
Larsen, Alfred Julius Villiam ..	21	Pedersen, Hans Henrik	779
Larsen, Anna Signe, f. Rasmussen	541	Pedersen, Kristian	678
Larsen, Charles Zampa	330	Pedersen, Ludvig Peter	537
Larsen, Jens Peter	764	Pedersen, Maren Hansine, født Nielsen	469
Larsen, Jensine Margrethe	905	Pedersen, Mette Kirstine, f. Ther- kildsen	742
Larsen, Johanne Marie, f. Nielsen	330	Pedersen, Nikoline	83
Larsen, Kristian	240	Pedersen, Peder Christian	746
Larsen, Lars Peder Frederik ..	541	Pedersen, Rasmus	732
Larsen, Lars Peter	154	Pedersen, Rasmus Fritz Ingemann Julius	556
Larsen, Laurits Vilhelm, kaldet Been	784	Pedersen, Rasmus Karl	591
Larsen, Niels	735	Petersen, Aage Gundersen	435
Larsen, Peter	14	Petersen, Carl Andreas	162
Larsen, Thyge Christian	216	Petersen, Carl Max, Værnepligtig 1—21 a—M—31	478
Larsen, Valdemar Edvard	697	Petersen, Hans Arthur Nagel ...	116
Larsen, Hanne Marie Margrethe, f. Jensen	756	Petersen, Howard Alexander Vik- tor Louis Eugen Theodor ..	301
Leary, Daniel, Tugthusfange ...	655	Petersen, Martin Christian	435
Lillienskjold, Frederik Sannes ..	318		

	Pag.		Pag.
Petersen, Oskar Robert	223	Schwabak, Frederik Michael ...	199
Pettersen, Frantz Oscar	782	Simonsen, M., Redaktør	147
Poulsen, Christian Johannes ...	273	Sjøberg, Niels Peter Eskilsson ..	151
Rasmussen, Axel	395	Skou, Morten Lauritzen	544
Rasmussen, Christian Albert ...	700	Smidt, Bernhard Emil	829
Rasmussen, Frederik Christian .	489	Stadi, Knud Emil	485
Rasmussen, Hans	364	Stripp, Alfred	788
Rasmussen, Hans Peter Christian	738	Svensson, Emma Theresia, kaldet	
Rasmussen, Holger, Værnepligtig		Saghæ	123
1—21 a—O—125	477	Sørensen, Holger Christian	374
Rasmussen, Karoline	585	Sørensen, Carl Christian Frederik	141
Rasmussen, Niels Peter Arboe..	168	Thomsen, Martin	60
Rasmussen Peter, Direktør	77	Unnerup, Martin Laursen	226
Rasmussen, Severin Marius	495	Vitved, Ole Jørgensen	495
Renardus James Waldemar, kal-		Wiecorik, Katarina eller Wierzo-	
det Brumstorff	534	rek, Katarzyna	154
Schneidermann, Selma Laurent-		Wind, Jørgen, Redaktør	315
zia, f. Larsson	20		
Schou, Ole Jensen	777		

Fortegnelse

over

de i Sagregistret benyttede Rubriker.

Afkræftelse.	Forbud.
Afvisning.	Foreninger.
Aktionens Omkostninger.	Forpagtning.
Almønfarlige Forbrydelser.	Forsikring.
Angivelse (falsk).	Forsøg.
Appel.	Forudsætning.
Arbejderforhold.	Forældremagt.
Arv.	Færdselsret.
Assurancesvig.	Gaver.
Automobillove.	Gejstlighed.
Bedrageri.	Gentagelse.
Betaling.	Hazardspil.
Betingede Straffedomme.	Hittegods.
Betleri.	Hunde.
Bevis.	Hæleri.
Bjergning (se Søfartsforhold).	Hævd.
Blodskam (se Sædelighed).	Indiciebevis.
Brandstiftelse.	Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.
Bygningslovgivningen.	Interessentskab.
Depositum.	Jagt.
Drab.	Jernbaner.
Ed.	Kaution.
Ejendomshandel.	Klostre.
Ejendomsret.	Konfiskation.
Embeds- og Bestillingsmænd.	Konkurs.
Erstatning.	Kontrakt.
Fagforeninger.	Kost og Tæring.
Falsk.	Kumulation.
Fattigloven.	Køb og salg.
Fogedforretning.	Landvæsenskommissioner.

Levnedsmidler. .
 Leje.
 Meddelagtighed.
 Medgerningsmænd.
 Medicinalvæsen.
 Mejerier.
 Mened og dermed beslægtede Forbrydelser.
 Militæretaten.
 Militære Forbrydelser.
 Misligholdelse.
 Mortifikation.
 Myndighed (Forbrydelse mod den offentlige).
 Næringsbrug (ulovligt).
 Opholdspaalæg.
 Opsigelse.
 Pension.
 Polititilhold.
 Politivedtægt.
 Rettens Pleje.
 Sagførere.
 Salær.
 Selvtægt.
 Servituter.
 Sikkerhedsforanstaltninger.
 Skatter og Afgifter.
 Skifte.
 Skoler.
 Skove.
 Stadfæstelsesdomme.

Statens Sikkerhed (Forbryd. imod).
 Stempel.
 Straffens Bortfald.
 — Udmaaling.
 Strafferetsforhold i Almindelighed.
 Sundhedsvedtægter.
 Sædeligheden (Forbrydelse imod).
 Søfartsforhold.
 Tilregnelighed.
 Tjenesteforhold.
 Transport.
 Trusler.
 Tyendeforhold.
 Tyveri.
 Udbringelse af Riget.
 Udeblivelsesdomme.
 Udførsel (ulovlig).
 Ulykkesforsikring.
 Underholdsbidrag.
 Uniformer.
 Unødig Trætte.
 Uordentlig Bogføring.
 Varetægtsfængsel (Erstatning for).
 Veje.
 Vestindien.
 Vidner.
 Vold.
 Voldgift.
 Værnepligt.
 Ærefornærmelser.
 Øvrighedsmyndighedens Grænser.

SAGREGISTER.

Afkræftelse.

	Pag.
Statueret i et Tilfælde, hvor en Fallent nogen Tid før Fallitten havde betalt et forfaldent Laan, at Betingelserne for Afkræftelse af den stedfundne Betaling i Medfør af Konkurslovens § 24 ikke kunde anses at foreligge.....	458

Afvisning.

En Skiftedisput angaaende et Testamentes Fortolkning afvist, da den i Medfør af en i Testamentet indeholdt Bestemmelse var unddraget fra Afgørelse ad sædvanlig retslig Vej	204
En Sag, hvorunder Chefen for Kystartilleriregimentet havde paastaat sig kendt berettiget til »Felttillæg« efter Forsvarsministerens nærmere Bestemmelse af Enkelthederne med Hensyn til Beregning og Udbetaling, afvistes, idet Sagen ikke overensstemmende med § 11 i Lov om Felttillæg m. m. ved Hæren af 30 September 1909 af Forsvarsministeren var henvist til Rettergang	352
En Sag afvist som manglende summa appellabilis, forsaauidt Tiltalte var sigtet for Overtrædelse af Lov om Tilsyn med Plejebørn af 1 Marts 1895	469
Udtalt i en Sag, der af en Premierløjtnant var anlagt mod Krigsministeriet for at faa statueret, at et af 1ste Generalkommando til ham givet Paalæg om personlig at tage Bopæl i Holbæk By var uforbindende for ham, at det efter Omstændighederne, da Generalkommandoen ved at give dette Paalæg klarligt ikke havde overskredet Grænserne for sin Myndighed, kunde have sit Forblivende ved, at Sagen i den foregaaende Instans ex officio var afvist.....	660

Aktionens Omkostninger.

Salærerne for Højesteret paalagt det Offentlige i et Tilfælde, hvor en Overretssagfører blev anset efter Strfl.s § 101 med en Bøde paa 50 Kr. for haanende og fornærmelige Udtalelser overfor en Føged i et Indlæg.....	511
---	-----

Almenfarlige Forbrydelser.

I et Tilfælde, hvor en Købmand havde solgt Nitrobenzol til Bagebrug til en Kunde, der forlangte Mandelessens, fandtes det betænkeligt at henføre dette Salg under § 290 eller dens Analogi..	56
--	----

En beruset Chauffør, der paakørte en Jernbanebom, saa at den drejede ind over Sporene, ligesom Bommens tændte røde Lygte knustes, anset bl. a. efter § 289, jfr. § 288, 2det Stk. 273

Angivelse (falsk).

En Pige, der som Vidne i en mod hendes Søster af en Tjenestekarl anlagt Injuriesag havde aflagt falsk Forklaring om at være bleven voldtaget af Tjenestekarlen, og som efter Vidneførelsens Slutning i Retten havde fremsat Begæring om, at Tjenestekarlen maatte blive tiltalt og straffet for at have voldtaget hende, anset efter §§ 146 og 225. 585
Straf herfor idømt 779

Appel.

En Tiltalt, der efter at have modtaget et fra et Firma, med hvilket han stod i Forretningsforbindelse, afsendt med hans Adresse forsynet Pengebrev, nægtede efter at være bleven paa det Rene med, at det tilsendte Beløb ikke tilkom ham, at have modtaget Beløbet, anset efter § 257. — Udtalt, at den Omstændighed, at det ved Underinstansens Dom var antaget, at Tiltalte ikke kunde straffes, forsaavidt han var sigtet for ved Modtagelsen og Forbruget af Beløbet at have vidst, at det ikke tilkom ham, ikke var til Hinder for, at Overinstansen paakendte Tiltaltes hele Forhold med Hensyn til det omtalte Beløb, uanset at Sagen alene var appelleret efter Tiltaltes Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne 746

Arbejderforhold.

Indehaverkerne af et Bageri og Konditori begærede Forbud nedlagt mod, at Bagernes Fagforening i Odense offentlig i Processioner eller paa anden Maade lod bære, opstille eller i det Hele taget fremvise et — tidligere ved en Majfestprocession som Banner baaret — Rullegardin, hvorpaa fandtes en Inskription om, at bemeldte Konditori var blokeret for Tilgang af Fagforeningens Medlemmer. Fogedens Kendelse, der gik ud paa, at Begæringen om Forbudets Nedlæggelse ikke kunde tages til Følge, stadfæstedes . . 17

Arv.

En for Voldtægt overfor sin Moder straffet Person dømt til at have sin Arveret efter Moderen forbrudt 305
Antaget, at der skulde svares Arveafgift af et Arveforskud ifølge Arveafgiftslovens § 4 e, uden at det fandtes at kunne tillægges Betydning, at vedkommende Arvings Søskende — der tilsammen med Arvingen selv udgjorde samtlige Arvinger i Boet — hver for sig havde modtaget Arveforskud af samme Størrelse 327
Statueret, at en Grosserer, i hvis Nærværelse der efter hans Hustrus Død tilførtes Skifteprokollen, at han hensad i uskiftet Bo med deres 2 Adoptivbørn, ved denne Tilførsel i Forbindelse med den Maade, hvorpaa han i de derpaa følgende Aar havde forholdt sig

med Hensyn til sin arveretlige Stilling, maatte anses at have afskaaret sig fra uden Samtykke fra Adoptivbørnene blot under Paaberaabelse af et med Hustruen, nogle Aar før Adoptionen af Børnene havde fundet Sted, oprettet gensidigt Testamente at optræde c. 5 Aar efter Hustruens Død som dennes eneste Arving.. 855

Assurancesvig.

En Tiltalt, der dels i svigagtig Hensigt havde ødelagt eller beskadiget forskellige fra en Ildebrand reddet Løssøre, dels under den efter Branden afholdte Taksationsforretning svigagtig havde opgivet som brændt eller ødelagt adskillige Genstande, der enten var reddet, eller som han ikke før Branden havde ejet, anset efter Strfl.s § 259 821

Automobilloven.

Et Sporvejsselskab tilpligtet i Medfør af en Bestemmelse i dets Koncession at betale Erstatning til en Vognmand for Tab ved, at en af Selskabets Vogne havde paakørt hans Automobil. Det udtaltes, at der efter Sagens Oplysninger maatte gaas ud fra, at der ikke fra Vognmandens Chaufførs Side ved paagældende Lejlighed var udvist noget Forhold, der ifølge Reglerne i Lov Nr. 125 af 29 April 1913 kunde medføre, at Koncessionens ovennævnte Bestemmelse blev uanvendelig 35

En Chauffør, der i bruset Tilstand paakørte en Jernbanebom, og som paa forskellige andre Maader havde overtraadt Automobilloven, ansaa bl. a. efter Lov 29 April 1913 § 32, jfr. §§ 4, 4de Stk., 23, 24, 28 og 29, hvorhos Retten til at være Fører af Motorkøretøjer i Henhold til § 34 frakendtes ham for et Tidsrum af 5 Aar 273

En Chauffør, der ved Nattetid paa Jagtvejen havde paakørt en Smedesvend, hvorved der paaførtes denne alvorlige Kvæstelser, idømt Bøde for at have tilsidesat den særlige Forsigtighed og Omhu, som udkræves efter Automobillovens § 24. Saavel denne Tiltalte som den til Erstatnings Udredelse medtiltalte Ejer af vedkommende Automobil dømtes til in solidum at udrede Erstatning til Tilskadekomne, der ikke fandtes ved grov Uagtsomhed at have hidført Skaden 435

En Automobilfører, der en Vinteraften ved Ottetiden paa en Landevej i Jylland kørte et Automobil, hvis Lygter ikke var i Stand til tilstrækkeligt at oplyse Kørebanen under Farten, undlod, da han blev noget var kort forud for Automobilet, at standse eller sagtne Farten og paakørte derved en Mand, som ved Paakørslen fik saadanne Beskadigelser, at han nogle Dage efter afgik ved Døden. Automobilføreren blev anset efter Strfl.s § 198 og Lov af 29 April 1913 § 4 Nr. 4 a, jfr. § 19, samt §§ 21, 2det Stk., 23, 3die Stk., 24, 1ste Stk., og 28 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, hvorhos Retten til at være Fører for et Motorkøretøj frakendtes ham for bestandigt. Han og Automobilejeren tilpligtedes in solidum at tilsvare den Paakørtes Enke en Erstatning

	Pag.
paa 2500 Kr., ved hvis Fastsættelse der tillige toges Hensyn til den den paakørte i Tiden til hans Død paaførte Forringelse af Erhvervsevnen	717
En tiltalt Chauffør, der med et Automobil kørte forbi et Etspænderkøretøj uden forinden eller under Forbikørslen at gøre Brug af Signalhornet, idet han var klar over, at Kusken paa Enspænderkøretøjet i Tide havde bemærket Automobilets Komme, funden skyldig i Overtrædelse af Automobillovens § 25, 1ste Stk. — Tiltalte og Automobilejeren dømte til in solidum at betale Erstatning, idet Hesten, der blev sky for Automobilet, sprang med Vognen i en Grøft, hvorved Hest og Vogn beskadigedes og en paa Vognen værende Kvinde kom til Skade	774
En for Overtrædelse af § 24 i Lov om Motorkøretøjer af 29 April 1913 tiltalt Automobilfører, hvis Automobil stødte sammen med en kvindelig Cyklist, der derved paaførtes betydelige Læsioner, frifunden for Straf men tilpligtet at udrede Erstatning til Tilskadekomne for den hende paaførte Skade og Forringelse af hendes Erhvervsevne	902
Bedrageri (frifindende Domme).	
Et Ægtepar, der var sigtet for paa bedragerisk Vis at have benyttet en hos en gammel Mand tilstedeværende Aandssvækkelse til at fraliste ham Penge og Pengeeffekter, frifundne	10
En Tillidsmand i en Laanekasse, der var sigtet for bedrageligt Forhold ved Ordningen af et af Laanekassen ydet Laan, frifunden .	128
En Landhaandværker tiltransporterede en Kreditor et vist Beløb af sit Tilgodehavende efter tvende Entrepriser. Det viste sig, at dette — et Resttilgodehavende — var mindre, end det i Transporten nævnte Beløb. Tiltalte frifandtes, idet der bl. a. henset til de Omstændigheder, hvorunder Transporten var fremkommet, ikke kunde gaas ud fra, at Tiltalte havde været klar over, at det var uberettiget af ham at underskrive en Transport som den nævnte	210
Antaget, at en Gaardejer havde handlet uforsvarligt overfor sine Kreditorer ved paa en Tid, da han maatte forudse sin forestaaende Fallit, uden Aftale med disse, at sælge sin Ejendom for en vis Sum. Under Hensyn til samtlige de Omstændigheder, hvorunder Tiltalte bestemte sig til dette Skridt og særlig til, at det skete efter Forslag af hans Sagfører og efter Raadslagning med Landbrugskyndige, fandtes det imidlertid betænkeligt at gaa ud fra, at Tiltalte ved Salget havde tilsigtet at unddrage Kreditorerne Værdier eller iøvrigt havde udvist et Forhold, der kunde tilregnes ham som svigagtigt. Gaardejeren blev derfor frifundet	248
En for Overtrædelse af Strfl.s §§ 259, 260 og 284 samt for Bedrageri tiltalt Person frifunden	551
En Overretssagfører, der var tiltalt for bedrageligt Forhold, Meddelagtighed i bedrageligt Forhold samt Overtrædelse af Strfl.s § 144, jfr. § 141, bl. a. derved, at han havde medvirket ved en fast Ejendoms Overdragelse fra Fader til Datter, hvorved Faderen	

havde til Hensigt paa bedragerisk Maade at hindre en Gaardejer- ske i at søge Fyldestgørelse i Ejendommen, frifunden, forsaaavidd Overretssagførereis Forhold til nævnte Afhændelse angik, allerede af den Grund, at det ikke kunde anses tilstrækkelig godtgjort, at han havde været paa det Rene med, at Overdragelsen havde det nævnte Øjemed.....	768
(Grænsetilfælde til § 247).	
En Tiltalt, der svigagtig modtog en af en Person tabt og derefter af en Dreng funden Pengeseddel, mod sin Benægtelse anset efter § 251.....	40
(§ 251).	
En Tiltalt, der svigagtig modtog en af en Person tabt og derefter af en Dreng funden Pengeseddel, mod sin Benægtelse anset efter § 251	40
En Tiltalt, der ved urigtige Foregivender fik en Skotøjshandler til at udlevere sig et Par Sko paa Kredit, men ikke senere betalte for det Modtagne, anset efter § 251 og for Forsøg paa Bedrageri af lignende Art efter § 251, jfr. § 46	162
En Urtekræmmer, der med Fradrag af 25 pCt. dels havde givet rede Penge for Københavns Kommunes Dyrtidshjælpemærker — hvilke kun maatte anvendes til Indkøb af de vigtigste Levnedsmidler og Brændsel samt til Betaling af Husleje — dels havde modtaget dem som Betaling for andre Varer og senere havde indløst Mær- kerne i en Bank, idet han samtidig afgav Erklæring paa Tro og Love om, at de var anvendt efter deres Bestemmelse, anset efter § 251	467
(§ 253).	
En Tiltalt dømt for forskellige Plattenslagerier efter §§ 253 og 257.	364
En Tiltalt, der i Tilegnelsehensigt medtog, da han forlod sin Plads som Karl hos en Konditor, en Lærredsjakke, som han var iført, og som var laant ham af hans Principal til Brug i Tjenesten, anset efter § 253	738
En Tiltalt, der som Brødkusk hos en Bagermester svigagtig tilegnede sig og til egen Fordel forbrugte Beløb af de Penge, han fik ind hos Kunder for solgt Brød, anset efter § 253	764
En Tiltalt, der afhændede laante Genstande (en Cykle og et Par Støvler), anset efter § 253.....	877
(§ 256).	
En Tiltalt, der havde afklædt en af ham ved Mageskifte erhvervet mindre Landejendom for det meste af dens Besætning og Inven- tarium, betinget dømt efter § 256, jfr. § 253.....	106
En Tiltalt, der havde købt en Hest saaledes, at han ikke blev Ejer af den, før hele Købesummen var betalt, og som solgte Hesten, forinden Købesummen var berigtiget, anset efter § 256, jfr. § 253.	779
(§ 257).	
En Tiltalt, der hemmelig forlod den Kro, hvori han havde logeret,	

	Pag.
i den Hensigt at unddrage sig sin Skyld for Kost og Logis, anset efter § 257	60
En Tiltalt, der forbrugte en Del af de Penge, han havde indvundet ved Dispositioner over nogle Heste, han havde modtaget i Kommission af en Hestehandler, anset efter § 257	72
En Tiltalt kom efter Afslutningen af en Auktion i Handel med den Mand, der havde ladet Auktionen afholde, om Køb af tvende Heste. Da Tiltalte ikke kunde betale kontant, anmodede han den Herredsfuldægtig, der var Inkassator ved Auktionen, om at lade Hestene indføre i Kataloget som solgte ved Auktionen, hvilket skete, saa at Tiltalte opnaaede 6 Maaneders Kredit. Tiltalte, der tiltrods for det i Konditionerne indeholdte Ejendomsforbehold disponerede over Hestene, inden Købesummen var betalt, ansaas efter § 257	95
En Mand, der ved Bekendtgørelser om en Præmiegaade, i hvis Gætning Enhver kunde deltage, som til Indbyderen indsendte Frimærker for et vist Beløb, paa svigagtig Maade franarrede en Mængde Personer de af dem indsendte Beløb, ansaas efter § 257. En Person, der havde ydet ham den til Foretagendet nødvendige økonomiske Støtte, ansaas efter samme Paragraf	100
En Tiltalt dømt for en Række Bedragerier mod Hotelværter m. v. efter § 257	256
En tiltalt Tjenestepige, der i sin Husbonds Navn, men uden hans Vidende og Villie, havde købt Varer paa Kredit, hvis Købesum Husbonden betalte, men senere fik refunderet, anset efter § 257.	541
En Tiltalt, der uden at betale hemmelig forlod sit Logis og det Pensionat, hvori han spiste, og som under Fortielse af, at han var gift, lod sig udbetale Forstrækninger af sin Forlovede i Anledning af deres paatænkte Ægteskab, dømt efter Strfl.s § 257 ..	678
En Slagtermester, der havde leveret et Hospital fordærvet Kød, som var afvasket med varmt Vand for at skjule dets fordærvede Tilstand, samt Hospitaler og andre Kunder Kød af ringere Kvalitet end det, han var pligtig at levere, og i Stedet for 1ste Klasses Kød 2den Klasses Kød, hvorfra Stemplerne var fjernede, og som havde indført fra Charlottenlund ustemplet Kød til sin Forretning i København, hvilket han derefter solgte, skønt det ikke af Kødkontrollen i København var blevet besigtiget og fundet tjenligt til Menneskeføde, anset dels i Medfør af § 5 i Lov Nr. 108 af 18 April 1910 efter Strfl.s § 278, 1ste Stk., dels efter Strfl.s § 257 samt i Medfør af Tillæg til Sundhedsvedtægt for København af 13 Maj 1908 efter Lov 12 Januar 1858 § 2, jfr. Lov af 28 Marts 1868 § 1 ...	706
En Tiltalt, der for en meget billig Pris købte Kød af en Ko, der var død af Kælvningsfeber, og solgte det for en langt højere Pris, idet han foregav overfor Køberne, at Koen var slagtet, fordi den havde brækket sit ene Ben, anset efter § 257 og § 6, jfr. § 4 i Lov Nr. 245 af 27 Maj 1908	725
En Tiltalt, der efter at have modtaget et fra et Firma, med hvilket han stod i Forretningsforbindelse, afsendt med hans Adresse forsynet Pengebrev, nægtede efter at være bleven paa det Rene med,	

at det tilsendte Beløb ikke tilkom ham, at have modtaget Beløbet, anset efter § 257.

Udtalt, at den Omstændighed, at det ved Underinstansens Dom var antaget, at Tiltalte ikke kunde straffes, forsaavidt han var sigtet for ved Modtagelsen og Forbruget af Beløbet at have vidst, at det ikke tilkom ham, ikke var til Hinder for, at Overinstansen paakendte Tiltaltes hele Forhold med Hensyn til det omtalte Beløb, uanset at Sagen alene var appelleret efter Tiltaltes Begøring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne.....	746
En Tiltalt, der havde faaet Tilladelse af Panthaveren til at sælge en pantsat Hest mod at indbetale Købesummen som Afdrag paa Gælden, men som efter at have solgt Hesten brugte Købesummen til egen Fordel, betinget dømt efter § 257	752
En — lige af Forbedringshuset løsladt — Tiltalt, der, idet han først udgav sig for Montør og derefter for Politibetjent, laante af en Arbejdsmand 12 Kr., som han lovede at tilbagebetale den følgende Dag af et Beløb, han skulde have udbetalt paa Politistationen, dømt efter § 257, da han hævede Beløbet paa Politistationen og rejste bort uden at tilbagebetale Laanet.....	797

Betaling.

En Grosserer dømt til at betale Provision af en gjort Forretning ..	376
---	-----

Betinget Straffedom.

En Tjenestepige betinget dømt for Tyverier af Beklædningsgenstande. En Bestemmelse i den indankede Dom, hvorved Udsættelsen af Straffens Fuldbyrkelse og eventuelle Bortfald gjordes afhængig af Betaling af en Erstatning og af Aktionens Omkostninger, bortfaldt	83
En Tiltalt, der havde afklædt en af ham ved Mageskifte erhvervet mindre Landejendom for det meste af dennes Besætning og Inventarium, betinget dømt efter § 256, jfr. § 253.....	106
En Mand, der efter uden egen Skyld at have mistet sin Plads delvis lod sig underholde af sin Hustru, som med hans Vidende drev Utugt som Erhverv for at ernære Familien, betinget dømt efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4. Hustruen, der medens hun paa anførte Maade drev Utugt, havde sine tre Stedbørn tilhuse hos sig og Manden, blev betinget dømt efter Lov af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk.....	119
Tvende Tiltalte, der under et Slagsmaal med en beruset Mand, som uden Anledning havde begyndt at angribe den ene af dem, tilføjede ham forskellige Læsioner, navnlig en Beskadigelse af højre Øje, betinget dømt efter § 203 under væsentlig Hensyntagen til Grundsætningen i § 206.....	702
En Tiltalt betinget dømt efter § 257	752
En Tiltalt betinget dømt for Tyveri af et Stykke Tøj	756

Betleri.

Straf herfor idømt.....	237, 305, 409,	489
-------------------------	----------------	-----

Bevis.

Et Aktieselskab, der havde Opførelse af et Vandværk i Entreprise, afsluttede med en Murmester Kontrakt om, at denne skulde levere et Vandtaarn fuldt færdigt med Tillæg af Materialier undtagen alt Jernindlægget, som Aktieselskabet selv skulde levere og opsætte. Efter Afleveringen viste Vandtaarnets Beholder sig utæt i Bunden. Statueret, at det maatte paahvile Aktieselskabet at bevise, at Utætheden skyldtes ukontraktmæssig eller uforsvarlig Udførelse af den Murmesteren overdragne Del af Arbejdet	633
--	-----

Bjergning, se Søfartsforhold.

Blodskam, se Sædeligheden.

Brandstiftelse.

Tvende for uagtsom Brandstiftelse tiltalte Arbejdere, der for at kunne se at arbejde i en Oliemølle havde tændt et Stearinlys og senere gik bort uden at slukke Lyset, hvorved Ildsvaade foranledigedes, frifunden	495
En for Overtrædelse af Straffelovens §§ 259, 260 og 284 samt for Bedrageri tiltalt Person frifunden	551

Bygningslovgivningen.

En Tiltalt, der havde anbragt en »Varmeregulator« i sit Kontor, hvilken Regulator fandtes at maatte betragtes som et Spjæld i den Betydning, hvori dette Ord er brugt i Bygningslovens § 51, ansaas for sit nævnte Forhold med Bøde efter bemeldte Lovs § 76	77
--	----

Depositum.

En Restauratør, hos hvem en Person havde hensat nogle Møbler til Opbevaring, ikke antaget at have Ret til at betinge sig Vederlag for Opbevaringen, da han havde modtaget Møblerne uden at betinge sig saadant Vederlag	723
---	-----

Drab.

En drikfældig Epileptiker, der havde aflivet sine 2 Børn, fritagen for Straf i Medfør af Straffelovens § 38, 1ste Stk., idet der ikke kunde gaas ud fra, at han ved Gerningens Udførelse havde været i Besiddelse af den til Strafs Idømmelse fornødne Tilregnelighed. Da han ansaas farlig for den offentlige Sikkerhed, bestemtes det i Medfør af § 38, 2det Stk., at der af Øvrigheden bør træffes passende Sikkerhedsforanstaltninger mod ham	556
En Automobilfører, der en Vinteraften ved Ottetiden paa en Landevej i Jylland kørte et Automobil, hvis Lygter ikke var i Stand til tilstrækkeligt at oplyse Kørebanen under Farten, undlod, da han kort forud for Automobillet blev Noget va'r, at standse eller sagtne Farten og paakørte derved en Mand, som ved Paakørslen fik saadanne Beskadigelser, at han nogle Dage efter afgik ved Døden. Automobilføreren blev anset efter Straffelovens § 198 og Lov af	

29 April 1913 § 4 Nr. 4 a, jfr. § 19 samt §§ 21, 2det Stk., 23, 3die Stk., 24, 1ste Stk., og 28 med Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 4 Maaneder, hvorhos Retten til at være Fører for et Motor-køretøj frakendtes ham for bestandigt. Han og Automobilejeren tilpligtedes in solidum at tilsvare den Paakørtes Enke en Erstatning paa 2500 Kr., ved hvis Fastsættelse der tillige toges Hensyn til den den Paakørte i Tiden til hans Død paaførte Forringelse af Erhvervsevnen	717
En tiltalt Krybskytte, der ved et Skud med en Jagtbøsse dræbte en Skytte, som affordrede ham Bøssen, fordi han havde gjort sig skyldig i ulovlig Jagt, dømt efter § 186 til 12 Aars Tugthus.....	784
Ed.	
En Paternitetssags Udfald gjort afhængigt af Barnemoderens Ed 275,	819
En Paternitetssags Udfald gjort afhængigt af Indklagedes Ed 37, 407,	420
Ejendomshandel.	
En Køber af en fast Ejendom krævede Erstatning hos Sælgeren for manglende Areal. Da Køberen ikke udtrykkelig havde forlangt Sælgerens Garanti for, at Arealet var som opgivet under de indledende Forhandlinger og i det herom blev indført i de om Handlen oprettede Dokumenter eller blot var paa Tale i det Møde, da Handlen endelig afsluttedes, antoges der at mangle Føje til at formene, at Køberen havde lagt nogen for Sælgeren kendelig Vægt paa nævnte Udtalelse. Sælgeren blev derfor frifundet	397
Ejendomsret.	
Antaget, at en Mekaniker ved Hjælp af de ham af en Grosserer ydede Forstrækninger havde indkøbt de Materialier, der var anvendt til et vist Automobil, og at dette ifølge den gjorte Bestilling var blevet forfærdiget som tilhørende Grossererens. Det statueredes, at den Grossererens herefter tilkommende Ejendomsret over Automobiliet ikke kunde tilsidesættes for et under en Udlægsforretning hos Mekanikeren stedfundet Udlæg eller en senere af Mekanikeren foretaget Pantsætning	246
En Del Lodsejere paa Amager, hvis Berettigelse til at erholde Ejendomsdom paa nogle Parceller af Kastrup By blev bestridt af Krigsbestyrelsen, der paastod at have en »Højhedsret« over Parcellerne, og Kastrup Grundejerforening, der paastod at have Medejendomsret til samme, kendt ejendomsberettiget til Parcellerne, dog saaledes at de maatte anerkende et Firma som medejendomsberettiget	380
Embeds- og Bestillingsmænd.	
Antaget, at § 7 i Lønningslov Nr. 113 af 27 Maj 1908 ved Ordene »nogen i samme Stilling« sigter til Tjenestemænd i Etaten indenfor samme Lønningsklasse	78
En Sognepræst var tiltalt for at have fremsat Anskuelser, hvorved han var kommet i afgørende Strid med de ham som Præst i	

	Pag.
Folkekirken paahvilende Forpligtelser. Det udtaltes, at det ikke var nødvendigt at træffe en Afgørelse af, hvorvidt Tiltalte ved sine Udtalelser var kommet i afgørende Strid med Folkekirkens Lære, idet Sagen alene drejede sig om, hvorvidt Tiltalte var strafskyldig. Tiltalte vilde nemlig være at frifinde, da han maatte antages at have været i begrundet god Tro med Hensyn til sin Berettigelse til at fremkomme med Udtalelserne	168
Antaget, at Bestemmelserne i Sølovens § 90 om Søfolks Ret til Pleje i Sygdomstilfælde maatte komme til Anvendelse paa en Fyrbøder som henhørende til det paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer ansatte Personale	253
I en Sag, der af en Premierløjtnant var anlagt mod Krigsministeriet for at faa statueret, at et af 1ste Generalkommando til ham givet Paalæg om personlig at tage Bopæl i Holbæk By var uforbindende for ham, udtalt at det efter Omstændighederne, da Generalkommandoen ved at give dette Paalæg klart ikke havde overskredet Grænserne for sin Myndighed, kunde have sit Forblivende ved, at Sagen i den foregaaende Instans ex officio var afvist	660
En Overretssagfører der var tiltalt for bedrægeligt Forhold, Meddelagtighed i bedrægeligt Forhold samt Overtrædelse af Straffelovens § 144, jfr. § 141, bl. a. derved, at han havde medvirket ved en fast Ejendoms Overdragelse fra Fader til Datter, hvorved Faderen havde til Hensigt paa bedragerisk Maade at hindre en Gaardejerske i at søge Fyldestgørelse i Ejendommen, frifunden, forsaavidt Overretssagføreren Forhold til nævnte Afhændelse angik, allerede af den Grund, at det ikke kunde anses tilstrækkelig godtgjort, at han havde været paa det Rene med, at Overdragelsen havde det nævnte Øjemed	768
Udtalt, at Ordene i 2det Punktum af § 18 i Lov Nr. 113 af 27 Maj 1908: »saafremt Nogen desuagtet ved nærværende Lov faar mindre i Indtægt« maa forstaas som gældende enhver Indtægtsnedgang, ogsaa den, som er en Følge af forøget Fradrag i Pengelønnen paa Grund af, at Huslejen for en Tjenestebolig forhøjes ved Bestemmelsen i ovennævnte Lovs § 8	897

Erstatning (i Kontraktforhold).

En Vognmand, der til et Interessentskab havde udlejet Retten til Anbringelse af en Reklameopstander paa et nærmere bestemt Sted, dømt til at betale Erstatning, da det viste sig, at han ikke kunde hjemle Interessentskabet den dette tilsagte Ret	265
Et Handelsfirma, der havde lovet en Grosserer at sørge for, at et af Firmaet til Grossereren solgt Parti Kakao skulde være til Rede, saaledes at Afskibning fra England kunde ske »snarest«, og saaledes at det »forventelig vil kunne være her« om ca. 10 Dage, men ikke havde opfyldt dette Løfte, dømt til at tilsvare Grossereren Erstatning for det denne ved det solgte Partis Ikke-Levering tilføjede Tab	328
En Dampmølle, der ved en før den evropæiske Krigs Udbrud op-	

- rettet Slutseddel havde solgt til et Handelsfirma et Parti Flormel til senere Levering, og som efter Krigens Udbrud havde nægtet at levere Melet under Henvisning til en Klausul i Slutsedlen om, at force majeure saasom Krig, Strøjk, Maskinbrud etc. ophævede Slutsedlen uden Erstatningspligt for Dampmøllen, dømt til at betale Erstatning for Ikke-Opfyldelse af Kontrakten 529
- Statueret, at et af Overkommandoen foretaget Dækningskøb i Anledning af, at en Grosserer, der var forpligtet til at levere Havre til nogle militære Afdelinger, erklærede ikke at ville levere, var sket uden ugrundet Ophold..... 599
- I en Sag, der drejede sig om, hvorvidt Statsbanerne var ifaldet Erstatningsansvar derved, at nogle Fødemidler, som var sendt i Banevogn paa Fragtbrev paategnet letfordærlige Varer, ikke var bragt saa hurtigt frem som efter Forholdene muligt, frifandtes Banerne allerede som Følge af, at Varerne var udleveret inden Udløbet af den i Henhold til Lov af 13 Maj 1911 § 31 fastsatte Leveringsfrist..... 662
- I en Købekontrakt om en Landejendom, der var bortforpagtet, var der med Hensyn til Overleveringen af Ejendommen til Køberen, naar Forpagtningen ophørte, henvist til Forpagtningskontrakten og den til samme hørende Overleveringsforretning, og efter disses Indhold var Køberen berettiget til at gaa ud fra, at Forpagteren ved sin Fratræden skulde aflevere 6000 Tdr. Kaalrabi. Da Voldgiftsmændene, der ifølge Forpagtningskontrakten skulde udføre Afleveringen af Forpagtningen, ikke destomindre bestemte, at Forpagteren kun skulde aflevere 1500 Tdr., maatte dette antages at være sket under Hensyntagen til Omstændigheder, der ikke fremgik af Forpagtningskontrakten og Overleveringsforretningen, og Voldgiftsmændenes Bestemmelse kunde derfor paa dette Punkt ikke anses bindende for Køberen. Sælgeren tilpligtedes herefter at erstatte Køberen Forskellen 666
- Fra Godsbanegaarden i København afsendtes til Odense 21 i Sverige af en Hestehandler indkøbte Heste, indladede i 2 Jernbanevogne, 10 i den ene og 11 i den anden. Ved Vognenes Ankomst til Roskilde fandtes den ene af de sidstnævnte Heste liggende i Vognen, lam i Bagparten, lidende af Vindkolik og med svære, formentlig af de andre Heste den tilføjede Kontusioner i Hovedet og paa Kroppen, hvorfor den som uhelbredelig maatte nedslaa. Hestehandleren krævede Erstatning af Statsbanerne, idet han bl. a. paastod, at der pr. Telefon var bestilt 3 Vogne til Transporten, hvilket bestyrkedes ved nogle Vidneforklaringer; men heroverfor stod Statsbanernes Optegnelse af Telefonbeskeden, hvilken lød paa 2 Vogne; og en Bestemmelse i Reglementet om Befordring af Gods fastsætter, at Banernes Optegnelse om Indholdet af en pr. Telefon stedfunden Bestilling er afgørende, naar der maatte opstaa Tvivl om, hvorledes den har lydt.
- Udtalt, at det ikke imod Statsbanernes Benægtelse kan overfor den nævnte reglementariske Bestemmelse anses tilstrækkelig godtgjort, at der var bestilt 3 Vogne til Transporten af Hestene,

	Pag.
og at det efter Oplysningerne i Sagen ikke kan antages, at der ved Indladningen af Hestene fra Statsbanernes Side er udvist noget Forhold, der tiltrods for Bestemmelserne i Lov Nr. 111 af 13 Maj 1911 § 56 kan paaføre Banerne noget Erstatningsansvar	692
Et herværende Firma havde ved Slutseddell solgt til et Firma i Wien en Waggon prima Oksekød at levere nogle Dage senere og havde til Opfyldelse af denne Forpligtelse indkøbt Kød i Sverrig, hvorfra dog et svensk Udførselsforbud hindrede Firmaet i at faa Kødet. Det herværende Firma, der ikke leverede Kødet, og hvis Leveringspligt ifølge Slutseddlen ikke var begrænset til Kød fra Sverrig, dømt til at betale Firmaet i Wien det dette ved Handlens Misligholdelse paaførte Tab	841

Erstatning (udenfor Kontraktforhold).

Et Firma havde til en Række Mæglere eller Agenter i Korn- og Foderstofhandlen udsendt et Cirkulære, hvori meddeltes, at Firmaet indtil videre ikke ønskede at sælge Varer til en angiven Grosserer, og at hvis Cirkulærets Modtagere solgte for Firmaet til Handlende, som agtede at videresælge Firmaets Varer, maatte det gøres til Betingelse, at Varerne ikke, hverken direkte eller indirekte, solgtes til nævnte Grosserer. Under en af Grossereren mod Firmaet anlagt Erstatningssag frifandtes dette, idet Cirkulærets Udsendelse ikke kunde anses for en Overtrædelse af Handlefrihedens Grænser	262
Antaget, at en Underretssagfører, hvem en Fordring for flere Aar siden var givet til Inkassation, havde manglet Grund til at mene, at han uden ny Bemyndigelse kunde paa Kreditors Vegne foretage aktive retslige Skridt mod Debitor og navnlig skride til at begære Arrest foretaget hos denne. Sagføreren dømtes til at yde Debitor Erstatning for Tort og Kreditspilde	298
Erstatning tilkendt en Smedesvend for Beskadigelser forvoldt ved Paakørsel af et Automobil	435
Statueret, at et Aktieselskab, der for en Oliefabrik foretog en Omændring af et paa Fabrikken indlagt elektrisk Stærkstrømsanlæg, ikke kunde anses at have drevet det elektriske Anlæg, og at § 5 i Lov af 19 April 1907 derfor ikke kunde medføre, at Selskabet blev pligtigt at erstatte den en Snedkersvend under Udførelsen af noget Snedkerarbejde ved Anlægget tilføjede Skade. Tillige statueret, at et Erstatningsansvar for Selskabet efter Sagens Oplysninger heiler ikke kunde bygges paa D. L. 3—19—2	499
En »Andels-Anstalt«, der i et af Anstalten udgivet periodisk Skrift havde fremsat forskellige for en Redaktør ærekrænkende Udtalelser, tilpligtet at betale Redaktøren Erstatning	524
En for Overtrædelse af § 24 i Lov om Motorkøretøjer af 29 April 1913 tiltalt Automobilfører, hvis Automobil stødte sammen med en kvindelig Cyklist, der derved paaførtes betydelige Læsioner, frifundet for Straf men tilpligtet at udrede Erstatning til Tilskadekomne for den hende paaførte Skade og Forringelse af hendes Erhvervsevne	902

Fagforeninger.

- En af Foreningen Sømændenes Forbund foretagen midlertidig Exklusion af et Medlem anset ulovmedholdelig og Forbundet derfor tilpligtet at genoptage den ekskluderede som Medlem. 449
- Antaget, at en Sporvognskonduktør, der var bleven ekskluderet af Sporvejs- og Omnibusfunktionærernes Organisation, havde Ret til at indbringe Spørgsmaalet om Exklusionens Lovlighed for Domstolene allerede af den Grund, at Retten hertil ikke var ham betagen ved Organisationens Love. — Exklusionen anset uhjemlet og Organisationen tilpligtet at optage Sporvognskonduktøren som Medlem. 684

Falsk.

- En Forsikringsagent, der ved Indsendelse til vedkommende Forsikringssselskab af forskellige med falske Underskrifter forsynede Forsikringsbegøring uberegtiget skaffede sig Provision udbetalt af Selskabet, og som derhos i et enkelt Tilfælde havde underskrevet en Kautionspaategning paa en Forsikringsbegøring med et Navn, som efter hans Antagelse var den Forsikringsbegørendes Faders Navn, ansaas efter § 268, jfr. tildels § 275. 199
- En Tiltalt, der falskeligt havde udfyldt et Skema til Begøring om Dyrtidshjælp og underskrevet det med et opdigtet Navn, anset efter § 275, jfr. § 270 401
- En Tiltalt, der udfærdigede et falsk Købebevis paa en Cykle og underskrev det med en bestemt Persons Navn, anset efter § 270 664
- En Slagtermester, der havde leveret et Hospital fordærvet Kød, som var afvasket med varmt Vand for at skjule dets fordærvede Tilstand, samt Hospitaler og andre Kunder Kød af ringere Kvalitet end det, han var pligtig at levere, og i Stedet for 1' Klases Kød 2' Klases Kød, hvorfra Stemplerne var fjerdede, og som havde indført fra Charlottenlund ustempled Kød til sin Forretning i København, hvilket han derefter solgte, skønt det ikke af Kødkontrollen i København var blevet besigtiget og fundet tjenligt til Menneskeføde, anset dels i Medfør af § 5 i Lov Nr. 108 af 18 April 1910 efter Straffelovens § 278, 1ste Stk., dels efter Straffelovens § 257 samt i Medfør af Tillæg til Sundhedsvedtægt for København af 13 Maj 1908 efter Lov 12 Januar 1858 § 2, jfr. Lov af 28 Marts 1868 § 1 706

Fattigloven.

- En Kommune, der som en Enkes Forsørgelseskommune i en Aarække havde ydet Fattighjælp til hende og derunder til hendes Børns Underhold, lod til Fyldestgørelse for sit Erstatningskrav foretage Arrest i en hende tilhørende Fordring bl. a. paa Udbetaling af en Assurancesum. Under Sagen var ikke hverken fra Enkens Opholdskommune paa den Tid, Arresten blev dekretet og Sag anlagt, eller fra Forsørgelseskommunen, tilvejebragt nogen Udtalelse om, at Enken havde Evne til at udrede Erstatningen uden selv at komme til at mangle det fornødne til eget Under-

hold eller til Opfyldelse af den hende paahvilende Forsørgelsespligt. Da det ikke fandtes godtgjort, at de i Fattiglovens § 34 foreskrevne Betingelser for at Forsørgelseskommunen kunde gøre Erstatningsfordringen gældende, havde foreligget paa Tidspunktet for Arrestens Foretagelse og Justifikationssagens Anlæg, blev Arresten ophævet.....

15

Fogedforretning.

Antaget, at en vis Udsigt til, at en Mand, der sammen med sin Hustru havde adopteret et Barn, vilde anbringe dette Barn til Opdragelse udenfor Hjemmet, ikke kunde berettige Hustruen til at unddrage Manden den ham tilkommende Udøvelse af Forældremagten over Barnet eller modsætte sig dets Tilbagelevering til ham. Da der ikke var oplyst andet Forhold fra Mandens Side, som kunde berøve ham hans Ret i anførte Henseende, statueredes det, at en af Manden begært Fogedforretning gaaende ud paa Tilbagelevering af Barnet burde nyde Fremme.....

43

Statueret, at en Forpagter af en Landejendom, der i væsentlig Grad havde misligholdt sine Forpligtelser efter den med Ejeren oprettede Kontrakt, med Rette var udsat af Forpagtningen.....

507

En af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening foretagen Udslettelse af Foreningen af 86 Medlemmer af Aarhus Tømrmesterforening anset for lovlig og at have medført Ophøret af disses Medlemsforhold til Tømrmesterforeningen, hvorfor en Udsættelsesforretning, foretagen for at Tømrmesterforeningen kunde komme i Besiddelse af dens Effekter, der beroede hos en af de ekskluderede, som havde været sidstnævnte Forenings Kasserer, stadfæstedes.....

567

Forbud.

Indehaverkerne af et Bageri og Konditori begærede Forbud nedlagt mod, at Bagernes Fagforening i Odense offentlig i Processioner eller paa anden Maade lod bære, opstille eller i det hele taget fremvise et — tidligere ved en Majfestprocession som Banner baaret — Rullegardin, hvorpaa fandtes en Inskription om, at bemeldte Konditori var blokeret for Tilgang af Fagforeningens Medlemmer. Fogedkendelsen, der gik ud paa, at Begæringen om Forbudets Nedlæggelse ikke kunde tages til Følge, stadfæstedes..

17

En Foged havde nedlagt Forbud mod, at tvende Lodsejere paa en vis Kyststrækning borttog Sten, Ler og Grus m. v., hvilken Forbudsforretning var foretagen efter Begæring af en Ejer af en nærliggende Ejendom paa et Tidspunkt, da der var afsagt en Kendelse af vedkommende Kystkommission om Kyststrækningens Fredning, medens Landbrugsministeriets Bekendtgørelse om Kystfredningen endnu ikke forelaa. Fogedforbudet stadfæstedes.....

27

En Detailist og Brændevinshandlende, der havde overtraadt et af en Politimester udstedt midlertidigt Forbud mod Handel med stærke Drikke kort efter dets Udstedelse, anset efter Lov om Politiet udenfor København af 4 Febr. 1871 § 7.....

431

Forening.

En af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening foretagen Udslettelse af Foreningen af 86 Medlemmer af Aarhus Tømrermesterforening anset for lovlig og at have medført Ophøret af disses Medlemsforhold til Tømrermesterforeningen, hvorfor en Udsættelsesforretning, foretagen for at Tømrermesterforeningen kunde komme i Besiddelse af dens Effekter, der beroede hos en af de ekskluderede, som havde været sidstnævnte Forenings Kasserer, stadfæstedes	567
--	-----

Forpagtning.

Statueret, at en Forpagter af en Landejendom, der i væsentlig Grad havde misligholdt sine Forpligtelser efter den med Ejeren oprettede Kontrakt, med Rette var udsat af Forpagtningen	507
---	-----

Forsikring.

En Bestyrer af en Fabrik i Jylland der tilhørte et Aktieselskab med Hjemsted i København, var ved Højesteretsdom dømt for Overtrædelse af Brandpolitilovgivningen i Anledning af et Forhold, der foranledigede, at Fabrikken nedbrændte. Med Hensyn til den Paagældendes Stilling til Aktieselskabet var det oplyst, at han — foruden at være Fabrikkens Bestyrer — ejede en Trediedel af Aktierne i Selskabet og var Medlem af dets Bestyrelse, men ikke kunde anses som Selskabets administrerende Direktør. Det udtaltes, at den Stilling, den Paagældende efter det foreliggende indtog i Selskabet, allerede under Hensyn til Beskaffenheden af den af ham foretagne Handling ikke kunde medføre, at vedkommende Brandforsikringselskab fritoges for at tilsvare den fulde Forsikringssum	65
--	----

Forsøg.

En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af de i en Pære, i hvilken der var bidt, forefundne Indtryk af hans Tænder, dømt efter § 231, 2det Punktum, jfr. § 46, for i tyvagtig Hensigt at have skaffet sig Adgang til Beboelseslejlighenden i en Gaard paa Landet	644
En Tiltalt dømt for Forsøg paa Tyveri af en Cykle. Straffen bortfaldt i Henhold til Straffelovens § 58	697
En for Tyveri tidligere straffet Person, der var klatret op i et Træ og derfra krøbet gennem et Vindue ind i en Fabriksbygning, og som fandtes i Besiddelse af nogle Nøgler, der hørte til Hængelaasene for 2 i Fabriksbygningen staaende Kasser med Tin, dømt mod sin Benægtelse for Forsøg paa Tyveri	788

Forudsætning.

Antaget, at Firma, der ved en Slutseddel havde forpligtet sig til at betale en Annonce i en Kogebog, som et Forlag udgav, med en bestemt Pris for hvert Evemplar, der solgtes, ikke var bundet til at betale i samme Forhold for et ekstraordinært stort Antal Exem-

	Pag.
plarer, som Forlaget havde solgt navnlig til Manufakturhandlere udenfor København til gratis Uddeling mellem disses Kunder ...	672
Forældremagt.	
Antaget, at en vis Udsigt til, at en Mand, der sammen med sin Hustru havde adopteret et Barn, vilde anbringe dette Barn til Opdragelse udenfor Hjemmet, ikke kunde berettigge Hustruen til at unddrage Manden den ham tilkommende Udøvelse af Forældremagten over Barnet eller modsætte sig dets Tilbagelevering til ham. Da der ikke var oplyst andet Forhold fra Mandens Side, som kunde berøve ham hans Ret i anførte Henseende, stateredes det, at en af Manden begært Fogedforretning, gaaende ud paa Tilbagelevering af Barnet, burde nyde Fremme	43
Færdselsret.	
Antaget, at der ikke ved afgivne Vidneforklaringer var tilvejebragt fornøden Sikkerhed for, at Færdsel ad en Gangsti over en Gaard og Teglværksejers Ejendom var foregaaet i et saadant Tidsrum, at Alderstidshævd, hvorom der alene kunde blive Spørgsmaal, var vunden	762
Gaver.	
En Maskinfører, der havde indsat et Beløb paa en paa hans eget Navn lydende Sparekassebog, lod den næste Dag Bogens Navn forandre saaledes, at den kom til at lyde paa hans Søn, og overgav nogen Tid derefter Bogen til en Trediemand med Paalæg om snarest muligt at sende den til Sønnen, der var Sømand. Denne var paa Langfart, og Bogen blev da først sendt ham, efter at Maskinføreren var afgaaet ved Døden. Antaget, at Maskinføreren ifølge det saaledes passerede maatte anses for strax paa gyldig Maade at have fraskrevet sig Raadigheden over Bogen og overdraget Ejendomsraadigheden over denne med dens Paalydende til Sønnen	230
En fhv. Bankdirektørs Konkursbo sagsøgte Direktørens Broder til Tilbagebetaling af en Forstrækning, som var ydet ham af Direktøren til Køb af en Gaard. Idet det antoges, at Forstrækningen var at anse ikke som Laan men som Gave og at den ikke ved en senere stedfunden Transaktion mellem Brødrene havde mistet Karakteren af Gave, blev Gavemodtageren frifunden	325
Spørgsmaal om en af en Herredsfuldmægtig til en Slægtning af hans Kone ydet Hjælp var ydet eom Laan eller som Gave.....	812

Gejstlighed.

En Sognepræst var tiltalt for at have fremsat Anskuelser, hvorved han var kommet i afgørende Strid med de ham som Præst i Folkekirken paahvilende Forpligtelser. Det udtaltes, at det ikke var nødvendigt at træffe en Afgørelse af, hvorvidt Tiltalte ved sine Udtalelser var kommet i afgørende Strid med Folkekirkens Lære, idet Sagen alene drejede sig om, hvorvidt Tiltalte var

	Pag.
strafskyldig. Tiltalte vilde nemlig være at frifinde, da han maatte antages at have været i begrundet god Tro med Hensyn til sin Berettigelse til at fremkomme med Udtalelserne	168
Kirkeministeriet frifundet i en af en fhv. Sognepræst anlagt Sag angaaende Udlaan af en af Sogneboerne efter Biskoppens Anmodning givet Fremstilling af Præstens Forhold til Menigheden..	406
Gentagelse.	
Statueret, at en Dom for Hæleri virker afbrydende paa Forældelsen af en Tyveridoms Gentagelsesvirkning	50
Spørgsmaal om en en Tiltalt tidligere overgaaet Dom havde Gentagelsesvirkning som Dom for 3' Gang begaaet Tyveri.....	797
Hasardspil.	
En Tiltalt anset efter Fr. 6 Oktober 1753 § 3	74
Hittegods.	
En Bødkermester, der var sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 248, frifunden	440
Hunde.	
En Tiltalt, hvis Hund foraarsagede, at en Cyklist væltede og paadrog sig Skade, anset i Medfør af Lov 12 April 1889 § 8 med en Bøde samt tilpligtet at udrede Erstatning	766
Hæleri.	
En Tiltalt dømt for Hæleri med Hensyn til en Del Fustager med Fedt, idet Tiltaltes Forklaring om at have været i god Tro forkastedes	6
En Tiltalt dømt i Henhold til det ekstraordinære Hælerbevis for Hæleri med Hensyn til Beklædningsgenstande	116
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Hæleri med Hensyn til et Par Svinghjul i Henhold til det ekstraordinære Hælerbevis	223
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Hæleri med Hensyn til nogle Sække med Uld og uldne Klude.....	279
En for Ejendomsindgreb oftere straffet Person, der havde deltaget i Forbruget af Salgssummen for stjaalne Koster, dømt for Hæleri mod sin Benægtelse af at have vidst, at Kosterne var stjaalne Straf herfor idømt	489 541
En Tiltalt straffet for Hæleri med Hensyn til en Cykle og nogle Smykker	664
Hævd.	
Antaget, at der ikke ved afgivne Vidneforklaringer var tilvejebragt fornøden Sikkerhed for, at Færdsel ad en Gangsti over en Gaard og Teglværksejers Ejendom var foregaaet i et saadant Tidsrum, at Alderstidshævd, hvorom der alene kunde blive Spørgsmaal, var vunden	762

	Pag.
Antaget, at en Gaardejer ved Alderstidshævd havde vundet Ret til Færdsel ad en Vej, som en Boelsmand uberettiget havde nedlagt. Sidstnævnte idømt Bøde for Selvtægt samt tilpligtet at sætte Vejen i farbar Stand og at udrede Erstatning efter uvildige Mænds Skøn.	859
Indiciebevis.	
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af en Medskyldigs Forklaring, dømt for Tyveri af Klædningsstykker og for Indbrudstyveri	410
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af en Medskyldigs Forklaring, dømt for grove Tyverier	422
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse anset som Medgerningsmand til Tyveri af Klædningsstykker, der hang paa et udfor en Butik staaende Stativ	445
En bl. a. for Tyveri i Sverig straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Lommetyveri af en Tegnebog, indeholdende c. 2000 Kr.	463
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af de i en Pære, i hvilken der var bidt, forefundne Indtryk af hans Tænder, dømt efter § 231, 2det Punktum, jfr. § 46, for i tyvagtig Hensigt at have skaffet sig Adgang til Beboelseslejligheden i en Gaard paa Landet	644
Indirekte Tyvs- og Hælerbevis.	
En Tiltalt dømt i Henhold til det ekstraordinære Hælerbevis for Hæleri med Hensyn til Beklædningsgenstande	116
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Hæleri med Hensyn til et Par Svinghjul i Henhold til det ekstraordinære Hælerbevis	223
Interessentskab.	
En Sag, der gik ud paa Opløsning og Opgørelse af et Interessentskabs Bo, henvist til Opgørelse ved Skifteretten. For Højesteret havde Sagsøgte frafaldet sin i forrige Instans nedlagte Paastand om Boets Opgørelse ved Skifteretten, men til denne Ændring i Proceduren i forrige Instans ansaas han uden Modpartens Samtykke uberettiget.	98
Statueret, at en Grosserer, der havde fourneret en Forretning med den fornødne Kapital, ikke kunde anses som Interessent i Forretningen, hvorimod han maatte anses som Kreditor for Laan ydede Forretningens Indehaver.	458
Jagt.	
Tvende Tiltalte, der havde gjort sig skyldig i ulovlig Jagt og herunder havde skudt 2 Fasaner, anset efter Lov 8 Marts 1894 § 23, 1ste, 2det og 4de Stykke	758
Jernbaner.	
I en Sag, der drejede sig om, hvorvidt Statsbanerne var ifaldet Erstatningsansvar derved, at nogle Fødemidler, som var sendt i	

Banevogn paa Fragtbrev paategnet »letfordævelige Varer«, ikke var bragt saa hurtigt frem som efter Forholdene muligt, frifandtes Baneerne allerede som Følge af, at Varerne var udleverede inden Udløbet af den i Henhold til Lov af 13 Maj 1911 § 31 fastsatte Leveringsfrist . . . . .

662

Fra Godsbanegaarden i København afsendtes til Odense 21 i Sverige af en Hestehandler indkøbte Heste, indladede i 2 Jernbanevogne, 10 i den ene og 11 i den anden. Ved Vognenes Ankomst til Roskilde fandtes den ene af de sidstnævnte Heste liggende i Vognen, lam i Bagparten, lidende af Vindkolik og med svære, formentlig af de andre Heste den tilføjede, Kontusioner i Hovedet og paa Kroppen, hvorfor den som uhelbredelig maatte nedslaaes. Hestehandleren krævede Erstatning af Statsbanerne, idet han bl. a. paastod, at der pr. Telefon var bestilt 3 Vogne til Transporten, hvilket bestyrkedes ved nogle Vidneforkaringer; men heroverfor stod Statsbanernes Optegnelse af Telefonbeskeden, hvilken lød paa 2 Vogne; og en Bestemmelse i Reglementet om Befordring af Gods fastsætter, at Baneernes Optegnelse om Indholdet af en pr. Telefon stedfunden Bestilling er afgørende, naar der maatte opstaa Tvivl om, hvorledes den har lydt.

Udtalt, at det ikke imod Statsbanernes Benægtelse kan overfor den nævnte reglementariske Bestemmelse anses tilstrækkelig godtgjort, at der var bestilt 3 Vogne til Transporten af Hestene, og at det efter Oplysningerne i Sagen ikke kan antages, at der ved Indladningen af Hestene fra Statsbanernes Side er udvist noget Forhold, der tiltrods for Bestemmelserne i Lov Nr. 111 af 13 Maj 1911 § 56 kan paaføre Baneerne noget Erstatningsansvar . . . . .

692

Kaution.

En Gaardejer, der overfor et Smørpakteri indenfor et vist Beløb havde kautioneret for Betaling af alt, hvad Pakkeriet betroede en Filialbestyrer, dømtes med Forkastelse af forskellige af ham fremsatte Indsigelser, til indenfor den i paagældende Kautionsbevis fastsatte Grænse at dække Filialbestyrerens Gæld til Smørpakteriet . . . . .

282

Klostre.

Udtalt, at Bestemmelsen i Fundatsen for Roskilde adelige Jomfrukloster om Fremgangsmaaden ved Priorindevalg er at forstaa saaledes, at Enker og Jomfruer samtidig kan komme paa Valg. — Et stedfundet Valg af Priorinde anset for gyldigt . . . . .

520

Konfiskation.

En Mand, der ved Bekendtgørelser om en Præmiegaade, i hvis Gætning enhver kunde deltage, som til Indbyderen indsendte Frimærker for et vist Beløb, paa svingagtig Maade franarrede en Mængde Personer de af dem indsendte Beløb, ansaas efter § 257. Det forhaandenværende Udbytte af Forbrydelsen konfiskeredes til Fordel for Statskassen, hvorved dog særlig udtaltes, at det ikke

	Pag.
ved Konfiskationen udelukkedes, at Personer, der maatte have retligt Krav paa Dele af dette Udbytte, kunde gøre saadant Krav gældende.....	100
En Inkassator for en Forening, der drev et Oplysnings- og Inkasso-Bureau, benyttede en Uniform, der i høj Grad lignede Odense Politikorps Uniformer. Inkassatoren ansaas med en Bøde efter Analogien af Pl. 27 November 1801 § 1, jfr. Cirk. af 29 Januar 1850. Da Uniformens Benyttelse var godkendt af Formanden for Foreningens Bestyrelse, blev ogsaa denne anset med Bøde efter fornævnte Bestemmelses Analogi. — Til at konfiskere Uniformen fandtes ikke tilstrækkelig Grund.....	159

Konkurs.

En Installatør havde overfor Københavns Magistrat forpligtet sig til ikke at borttransportere et Beløb, han maatte faa tilgode ved en Entreprise, men udstedte tiltrods herfor Transporter paa Entreprisensummen bl. a. til en elektroteknisk Forretning, der havde leveret ham Varer til Entreprisen. Efter at en Del af Entreprisensummen var af Magistraten udbetalt Installatøren, og denne var begyndt deraf at betale nogle andre Transporthavere, indsatte han Restbeløbet i en Bank, og blev derefter paa Foranledning af en Kreditor erklæret fallit.

Udtalt, at den elektrotekniske Forretning maatte i Forhold til Installatørens Konkursbo anses berettiget til som Separatist at erholde Dækning af det i Banken indsatte Restbeløb af Entreprisensummen for sit i Boet anmeldte Tilgodehavende ifølge Transporterne... ..

413

Kontrakt.

Statueret, at der ikke af de Forhandlinger, der efter den evropæiske Krigs Udbrud var førte mellem et Aktieselskab og et Byraadsudvalg angaaende en før Krigen afsluttet Kontrakt, hvorefter Aktieselskabet skulde levere til Byraadsudvalget for en fastsat Pris et Kvantum Kul i 3 Leveringer, kunde udledes, at Byraadsudvalget havde tilsagt Aktieselskabet en Overpris for mere end den anden Levering .. .. .

587

Et Aktieselskab, der havde Opførelsen af et Vandværk i Entreprise, afsluttede med en Muremester Kontrakt om, at denne skulde levere et Vandtaarn fuldt færdigt med Tillæg af Materialier, undtagen alt Jernindlæget, som Aktieselskabet selv skulde levere og opsætte. Efter Afleveringen viste Vandtaarnets Beholder sig utæt i Bunden. Statueret, at det maatte paahvile Aktieselskabet at bevise, at Utætheden skyldtes ukontraktmæssig eller uforansvarlig Udførelse af den Muremesteren overdragne Del af Arbejdet .. .. .

633

Antaget, at et Firma, der ved en Sluttedel havde forpligtet sig til at betale en Annonce i en Kogebog, som et Forlag udgav, med en bestemt Pris for hvert Exemplar, der solgtes, ikke var bundet til at betale i samme Forhold for et ekstraordinært stort Antal

	Pag.
Exemplarer, som Forlaget havde solgt navnlig til Manufakturhandlere udenfor København til gratis Uddeling mellem disses Kunder	672
Spørgsmaalet om, hvorvidt en mellem et tysk Firma og et Firma i København afsluttet Overenskomst angaaende Firmaernes Mellemværende omfattede en nærmere bestemt Konto, besvaret derhen, at der efter de foreliggende Oplysninger maatte gaas ud fra, at hele Parternes Mellemværende paa en det tyske Firma, der havde rejst Sagen, forbindende Maade var bragt til endelig Afslutning ved Overenskomsten	791
Statueret, at en i en Aftægtskontrakt indeholdt Bestemmelse om, at Aftægtsyderen skulde sørge for en Sindssygs »Ophold og Underhold, saa længe han lever, samt for hans Beklædning, saa at han ingensinde falder andre til Byrde,« ikke indeholdt Hjemmel for den Antagelse, at Aftægtsyderens Forpligtelse til at bekoste den Sindssyges Underhold m. v. skulde indskrænkes eller endog aldeles bortfalde i det Tilfælde, at der ad anden Vej fremkom Midler til Bestridelse af de hermed forbundne Omkostninger	794
Spørgsmaal om Opgørelse af et mellem Københavns Belysningsvæsen og en Glarmester opstaaet Mellemværende hidrørende fra Sidstnævntes Overtagelse i Entreprise af Glarmesterarbejdet ved en Belysningsvæsenet tilhørende Nybygning	803
Udtalt, at Formodningen efter de foreliggende Oplysninger maatte være for, at der under det en Mølle- og Maskinbygger tilsagte Vederlag for Flytning og Opstilling af en Mølle var indbefattet dens Indrettelse som »Selvkrøjer« og »Selvsvikker«. Derimod tilkendt Møllebyggeren Betaling for forskellige Ekstraarbejder.....	863
Kost og Tæring ..... p. 282, 315, 369, 480, 590, 633,	761

Kumulation (af Straf).

En Tiltalt anset med en samlet Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Tyveri, Okertrædelse af midlertidig Straffelovs § 1, 1ste Stk. og en Politivedtægtsforseelse	445
--	-----

Køb og Salg.

En Hotelejer dømt til at betale den resterende Betaling for et af ham købt Automobil, idet der ikke toges noget Hensyn til en af ham fremsat Indsigelse om, at Sælgeren ikke havde opfyldt sin Hjemmelspligt med Hensyn til Automobillet	269
En Grosserer anmodede en Købmand i Berlin om at søge afhændet i Tyskland et Parti Aluminium, der beroede i Sverige, og lovede ham Provision, hvis en bestemt Pris opnaaedes. Købmanden telegraferede til Grossereren, at han havde solgt, og udbad sig Bekræftelse. Grossereren svarede telegrafisk, at der var Forbud mod Udførsel af Aluminium fra Sverige, men at han accepterede for det Tilfælde, at det lykkedes ham at faa Partiet frit. Antaget, at Grossereren herefter maatte staa inde for Aftalens Op-	

	Pag.
fyldelse, uanset om han selv maatte have staaet i den Formening, at der var Forbud imod Udførsel af Aluminium fra Sverige, hvad der ikke var	474
Spørgsmaal om en endelig og ubetinget Handel angaaende en Del Bygningsmaterialier var kommen i Stand mellem en Spaantækker og et Handelsfirma	626
Antaget at Køberne af et Parti Aabrikoser, der efter Købet viste sig delvis at være af daarlig Beskaffenhed, ikke kunde ophæve Handelen, da de forinden Handelens Afslutning havde haft Lejlighed til at besigtige Varerne, og da de ikke havde godtgjort, at Sælgeren havde paataget sig nogen Garanti eller selv havde kendt Manglerne. Da Sælgeren imidlertid efter Handelens Indgaaelse havde lovet Køberne at han, hvis en enkelt Kasse ikke indeholdt sund Vare, vilde tage denne tilbage, fandtes han ikke at have Krav paa Betaling for de af Kasserne, hvis Indhold ifølge Skønforretning var usælgelig Handelsvare	817
Et Aktieselskab havde af en norsk Sælger købt et Parti Sild paa Betingelse af, at der for Købesummen skulde være aabnet Rembours i en norsk Bank senest den 7' Marts. Partiet blev videregjort til et andet Aktieselskab, der den 3' Marts hos en Sagfører deponerede 5000 Kr., som Sikkerhed for, at Remboursen rettidigt aabnedes. Det lykkedes imidlertid ikke at faa Banken til at aabne Remboursen, hvorfor de om Partiet indgaaede Handler blev annullerede. Det antoges, at det sidstomhandlede Aktieselskab med de 5000 Kr. indestod det førstnævnte Selskab for at Remboursen for dets Vedkommende rettidigt kom i Orden og i modsat Fald forbrød det deponerede. Det fandtes ikke at kunne diskulpere Selskabet, at det allerede den 6' Marts havde telegraferet til Banken, at Remboursen skulde aabnes, da Telegrammet var ubekræftet, og ej heller, at Selskabet senere havde afsendt et nyt Telegram, som Banken modtog d. 7 Marts, med Tilføjjelsen »Signature légalisée par notarius publicus«, da Banken ikke antoges at have haft Pligt til at vide, at en saadan Tilføjjelse efter det internationale Telegrafreglements Bestemmelser ikke maatte viderebefordres af Telegrafvæsenet uden at dette har undersøgt Legaliseringens Ægthed	866
Spørgsmaal om, hvorvidt et Aktieselskab, der var dømt til at betale en Købmand i Hamborg Erstatning for Ikke-Levering af et Parti Kakao, og som i den Anledning søgte Regres hos Indehaverne af et Bureau, havde haft Føje til at betragte Bureauet, der havde kontraheret med Aktieselskabet om Salg af et Parti Kakao, der ikke blev leveret, som Sælger af Partiet og ikke blot som Mellemand ved Handelen	873

Landvæsenskommissioner.

Udtalt, at en Overlandvæsenskommission havde i Lov Nr. 128 af 19 April 1907 haft Hjemmel til at inddrage et privat Vandløb under en Kloakplan, samt at det ikke kunde antages, at en Over-

	Pag.
landvæsenskommissions Kendelse paa endelig Maade havde afgjort Spørgsmaalet om Ejendomsretten til nogle Rør.....	885
Løvnedsmidler.	
En Tiltalt, der for en meget billig Pris købte Kødet af en Ko, der var død af Kælvningsfeber, og solgte det for en langt højere Pris, idet han foregav overfor Køberne, at Koen var slagtet, fordi den havde brækket sit ene Ben, anset efter § 257 og § 6, jfr. § 4 i Lov Nr. 245 af 27 Maj 1908.....	725
Leje.	
En Vognmand, der til et Interessentskab havde udlejet Retten til Anbringelse af en Reklameopstander paa et nærmere bestemt Sted, dømt til at betale Erstatning, da det viste sig, at han ikke kunde hjemle Interessentskabet den dette tilsagte Ret.....	265
Nøddelagtighed.	
En Tiltalt havde forfattet og i sit Navn udgivet en Pjece, med hvilken Pjece, der dels forhandlede, dels fordeltes til »ungsocialistisk Forbund«s Medlemmer, det var Tiltaltes Hensigt at opfordre Værnepligte til trods Indkaldelse at nægte at møde til Militærtjeneste. Tiltalte ansaas efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 98, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 52	213
En Chauffør, der trods Advarsel af en Korporal kørte for 3 Soldater, der derved havde til Hensigt at absentere sig fra deres Afdeling, ansaas efter Straffelov for Krigsmagten § 97, jfr. almindelig borgerlig Straffelov § 47	215
En Tiltalt, der havde opfordret en Tjenestepige til at stjæle Høns og Æg fra Tjenestepigens Husbond og givet Tiltalte dem, anset efter § 228, jfr. § 52.....	541
Medgerningsmænd.	
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse anset som Medgerningsmand til Tyveri af Klædningsstykker, der hang paa et udfør en Butik staaende Stativ.....	445
Medicinalvæsen.	
En Købmand, der til en Kunde havde udleveret dels Kamferspiritus, dels Sennepshølge og amerikansk Olie, ansaas henholdsvis efter Fr. 4 December 1672 § 30 med en Bøde og efter Næringslovens § 75, idet dog den efter sidstnævnte Bestemmelse forskyldte Straf fandtes at kunne anses absorberet af Bøden.....	56
Mejerier.	
En Godsejer dømt til at betale et Andelsmejeri Erstatning for Brud paa den ham som Interessent i Mejeriet paahvilende Pligt til Mælkelevering	68
Antaget efter Indholdet af de »Kontrakter«, der var bestemmende	

	Pag.
for en Andelshavers Forhold til et Andelsmejeri, at Andelshaverens Pligt til at levere Mælk bortfaldt, saasart han solgte sin Ejendom, hvad enten Køberen indtraadte i hans Stilling til Mejeriet eller ej. Erstatning tilkendt Mejeriet for Ikke-Levering af Mælk indtil Ejendommens Salg	164
Mened og andre dermed beslægtede Forbrydelser.	
En Pige, der som Vidne i en mod hendes Søster af en Tjenestekarl anlagt Injuriesag havde aflagt falsk Forklaring om at være bleven voldtaget af Tjenestekaren, og som efter Vidneførsels Slutning i Retten havde fremsat Begæring om, at Tjenestekaren maatte blive tiltalt og straffet for at have voldtaget hende, anset efter §§ 146 og 225.....	585
Militæretaten.	
En Sag, hvorunder Chefen for Kystartilleriregimentet havde paa- staaet sig kendt berettiget til »Felttillæg« efter Forsvarsministerens nærmere Bestemmelse af Enkelthederne med Hensyn til Bereg- ning og Udbetaling, afvistes, idet Sagen ikke overensstemmende med § 11 i Lov om Felttillæg m. m. ved Hæren af 30 September 1909 af Forsvarsministeren var henvist til Rettergang.....	352
Udtalt i en Sag, der af en Premierløjtnant var anlagt imod Krigs- ministeriet for at faa statueret, at et af 1' Generalkommando til ham givet Paalæg om personlig at tage Bopæl i Holbæk By var uforbindende for ham, at det efter Omstændighederne, da General- kommandoen ved at give dette Paalæg klarligt ikke havde over- skredet Grænserne for sin Myndighed, kunde have sit Forblivende ved, at Sagen i den foregaaende Instans ex officio var afvist ...	660
Militære Forbrydelser.	
En Tiltalt havde forfattet og i sit Navn udgivet en Pjece, med hvilken Pjece, der dels forhandlede, dels fordeltes til »ungsocial- istisk Forbund«s Meningsfæller, det var Tiltaltens Hensigt at op- fordre Værnepligtige til trods Indkaldelse at nægte at møde til Militærtjeneste. Tiltalte ansaas efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 98, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 52	213
En Chauffør, der trods Advarsel af en Korporal kørte for 3 Sol- dater, der derved havde til Hensigt at absentere sig fra deres Afdeling, ansaas efter Straffelov for Krigsmagten § 97, jfr. almin- delig borgerlig Straffelov § 47	215
Misligholdelse.	
En Arkitekt, der havde indgaaet en Overenskomst med en Syge- gymnast om Uddannelse i Behandling af Ischias, ansaas paa Grund af kontraktstridigt Forhold fra Sygegymnastens Side at have været berettiget til at ophæve Overenskomsten. Da det ikke var godtgjort, at den alt meddelte Undervisning havde haft nogen selvstændig Værdi for Arkitekten, dømtes Sygegymnasten til at tilbagebetale hele det erlagte Vederlag	292

	Pag.
Statueret, at en Agitationschef, der var ansat i et Livsforsikrings- selskabs Tjeneste, havde misligholdt sine Forpligtelser overfor Selskabet saaledes, at dette var berettiget til strax at afskedige ham og at fordre Tilbagebetaling af en ham paa Grundlag af urigtige Opgivender fra hans Side udbetalt Lønforøgelse	481
En Dampmølle, der ved en før den evropæiske Krigs Udbrud op- rettet Slutseddel havde solgt til et Handelsfirma et Parti Flormel til senere Levering, og som efter Krigens Udbrud havde nægtet at levere Melet under Henvisning til en Klausul i Slutsedlen om, at force majeure saasom Krig, Strejke, Maskinbrud etc. ophævede Slutsedlen uden Erstatningspligt for Dampmøllen, dømt til at be- tale Erstatning for Ikke-Opfyldelse af Kontrakten	529
Statueret, at Manglerne ved et Skib, som en Konsul havde solgt til en Skibsreder paa nærmere Besigtigelse, ikke vare saa væsentlige, at de kunde berettigede Skibsrederen til at træde tilbage fra den mellem dem om Handelen oprettede Kontrakt	603
Statueret, at et Aktieselskab havde misligholdt en med dets Handels- rejsende indgaaet Kontrakt ved ikke at ville forsyne ham med Midler til Bestridelse af nogle til en Rejse for Selskabet nødven- dige Udgifter. — Udtalt, at det i Sagen Foreliggende ikke gav Føje til at antage, at den for Selskabet mødende Sagfører havde været berettiget til at træffe en Overenskomst med den Handelsrejsende angaende det Beløb, der vilde være at lægge til Grund for dennes Erstatningspaastand med forbindende Virkning for Selskabet ud- over selve den Sag, under hvilken Sagføreren repræsenterede Selskabet	836
Et herværende Firma havde ved Slutseddel solgt til et Firma i Wien en Waggon prima Oksekød at levere nogle Dage senere og havde til Opfyldelse af denne Forpligtelse indkøbt Kød i Sverrig, hvorfra dog et svensk Udførselsforbud hindrede Firmaet i at faa Kødet. Det herværende Firma, der ikke leverede Kødet, og hvis Leve- ringspligt ifølge Slutsedlen ikke var begrænset til Kød til Sverrig, dømt til at betale Firmaet i Wien det dette ved Handelens Mislig- holdelse paaførte Tab	841
Mortifikation.	
En Arbejdsmand, der havde fremsat forskellige Sigtelser mod en Vandværksformand, frifandtes, idet han for nogle af Sigtelsernes Vedkommende fandtes ikke at have savnet Føje til at fremsætte dem, medens han for de øvriges Vedkommende vel ikke havde bevist deres Rigtighed, men dog maatte antages at have haft Grund til at tro, at han kunde føre saadant Bevis. De sidst- nævnte Sigtelser mortificeredes	242
Myndighed (Forbrydelse mod den offentlige).	
En Tiltalt, der udskældte to Politibetjente, der vilde føre ham bort, anset efter § 101	355
En Overretssagfører anset efter Strfl.s § 101 for haanende og for- nærmelige Udtalelser overfor en Foged i et Indlæg	511

	Pag.
En Tiltalt dømt efter §§ 98, 1ste Stk., 100 og 101 for Vold og fornærmelig Tiltale mod en Byfoged og en Politibetjent	544
En Tugthusfange anset for Vold mod en Fængselsbetjent paa Straffeanstalten ved Horsens i Medfør af Straffelovens § 65 og § 111 efter Pl. 31 August 1813 § 9, jfr. Straffelovens § 100, med ensomt Fængsel i 6 Maaneder	655
En Tiltalt dømt for fornærmelig Tiltale og Vold mod to Politibetjente efter Straffelovens §§ 100 og 101	676
En Tiltalt, der havde optraadt uforskammet mod Mandskabet i en Vagtstue og udskældt Sergenten, anset efter § 101	700
En Tiltalt, som med en Sten slog en Patrouillebetjent paa Næsen, da denne gik imellem to af Tiltaltes i Slagsmaal værende Kammerater for at skille dem, anset efter Straffelovens §§ 100 og 203 .	729

Næringsbrug (ulovligt).

Statueret, at en Købmand paa Færøerne ved stedfundet Salg af Bitteressens havde gjort sig skyldig i Overtrædelse af Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912, jfr. Anordning af 6 December s. A. § 4, 2det og 3die Led, sammenholdt med § 8	45
En Mand, der var tiltalt for Overtrædelse af Beværterloven, frifunden af Mangel paa tilstrækkeligt Bevis	74
En Tiltalt, der i 1904 havde deponeret sit Borgerskab som Gæstgiver efter at være kommet i Restance med Brændevinsafgiften, for hvilken der blev forsøgt Udpantning, og som i 1912 paa Forlangende fik sit Borgerskab udleveret dog paa Betingelse af, at han frafaldt Ret til Udskænkning af stærke Drikke, anset efter Lov 10 Maj 1912 § 34, 2det Stk., da han desuagtet drev Beværtning med Udskænkning af stærke Drikke. — Udtalt, at Brændevinsafgifts-Restancen fra 1904 vel var forældet i Henhold til Lov 22 December 1908 § 1, 4de Stk., men at denne Omstændighed ikke kunde medføre, at Tiltaltes Ret til Forhandling og Udskænkning af Brændevin var genopvaagnet, idet Restancen ikke som foreskrevet i Lov 2 Juli 1870 § 6 var betalt	597
En Tiltalt, der var antaget som Bestyrer af en Beværtning, men i Virkeligheden var Indehaver af Beværternæringen, hvortil han ikke havde Adkomst, anset efter Lov 10 Maj 1912 § 34, 2det Stk.	732
En tiltalt Kvinde, der under sin Mands Fraværelse i tysk Militærtjeneste serverede i det af ham drevne Gæstgiveri for Personer, der ikke kunde betegnes som »Rejsende«, dømt for Overtrædelse af § 12 i Lov om Beværtning og Gæstgiveri m. m. af 10 Maj 1912.	742

Opholdspaalæg.

En Tiltalt anset for Overtrædelse af et Opholdspaalæg	81, 834
---	---------

Opsigelse.

Udtalt, at en gift Inspektionsbetjent ved en Aften uopfordret at have fulgt et løssagtigt Fruentimmer hen til et Skur og dér haft Samleje med hende i Forbindelse med, at han — trods Advarsel — gentagne Gange havde været beruset i og udenfor Tjenesten, havde

Pag.

gjort sig skyldig i et Forhold, der berøvede ham den for Stillingen som Inspektionsbetjent i Politiet fornødne Tillid og Agtelse. Hans Afskedigelse uden Pension og med mindre end 3 Maaneders Varsel derfor anset berettiget 564

Pension.

Et Firma, der sagsøgte af en fhv. Kontorarbejderske, som havde oppebaaret Pension fra Firmaets tidligere Indehaver, til at anerkende hendes Ret til livsvarig Pension, frifundet, da hun ikke havde godtgjort, at der tilkom hende nogen Ret til Pension fra Firmaet. 367

Antaget, at den Omstændighed, at en Betjent i Københavns Politid, der var kommen til Skade, var opsagt til at fratæde sin Stilling, forinden han paadrog sig Beskadigelsen, ikke udelukkede Anvendeligheden af § 9 I i Pensionsvedtægten for Københavns Kommune af 21 December 1908. Efter Sagens Oplysninger kunde der imidlertid ikke gaas ud fra, at Beskadigelsen havde været af en saadan Beskaffenhed, at den maatte nødvendiggøre hans Afskedigelse, og allerede som Følge heraf kunde der ikke tilkendes Betjenten Pension 378

Udtalt, at en Brandmand ved trods Advarsel af sine Foresatte mod overdreven Nydelse af Spiritus og ved trods fornyet alvorlig Paa-mindelse i saa Henseende at være beruset under sin Tjeneste havde udvist et ham tilregneligt Forhold, der berøvede ham den for Udførelsen af Tjeneste af heromhandlede Art fornødne Tillid. Hans Afskedigelse uden Pension derfor anset berettiget 539

Udtalt, at en gift Inspektionsbetjent ved en Aften uopfordret at have fulgt et løsagtigt Fruentimmer hen til et Skur og dér haft Samleje med hende i Forbindelse med, at han — trods Advarsel — gentagne Gange havde været beruset i og udenfor Tjenesten, havde gjort sig skyldig i et Forhold, der berøvede ham den for Stillingen som Inspektionsbetjent i Politiet fornødne Tillid og Agtelse. Hans Afskedigelse uden Pension og med mindre end 3 Maaneders Varsel derfor anset berettiget 564

Antaget, at der i Medfør af Lovene for en Pensionskasse, der likviderede, tilkom Medlemmerne de efterhaanden gjorde Indskud i Kassen med Rente og Renten Rente og ikke deres matematiske Værdi af deres Pensionsforsikringer 799

Polititilhold.

En Kvinde anset for Overtrædelse af Polititilhold 119
 En svensk Kvinde anset for Overtrædelse af Polititilhold om ikke at lade sig finde her i Landet efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, sammenholdt med Grundsætningen i Straffelovens § 39 123
 Straf idømt for Overtrædelse af Polititilhold 207
 En Kvinde dømt for Overtrædelse af Polititilhold 330

Politivedtægter.

En Brandinspektør i Allinge-Sandvig Kommune, der forsømte at afholde anordnet Brandsyn, anset for Overtrædelse af § 5 i Ved-

	Pag.
tægten for nævnte Kommunes Brandvæsen af 1 September 1901 i Henhold til Brandpolitiloven af 21 Marts 1873 § 85	97
En Tiltalt anset med en samlet Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Tyveri, Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 1, 1 Stk., og en Politivedtægtsforseelse	445
En Tiltalt, der havde undladt at feje en i flere Aar én Gang aarlig med Tjærebelægning behandlet Kørebane udfor hans Ejendom i Valby, anset efter Politivedtægten § 88	476
En for Overtrædelse af § 88 i Politivedtægten for København tiltalt Person, der havde fejlet til Midtlinien af det udfor hans Ejendom som Gade anlagte Areal, frifunden, idet det fandtes betænkeligt, omend der paa den anden Side af dette Areal fandtes en Plads, at udstrække hans Fejepligt udover nævnte Midtlinie	733
En Formand for en Forening, der afholdt Karneval, til hvilket der af Foreningens Medlemmer var i ret stor Stil solgt Billetter til Ikke-Medlemmer, anset efter § 83 i Politivedtægten for København	829
 Røttens Pleje.	
I et Tilfælde, hvor der forsaavidt angik et enkelt blandt flere kriminelle Forhold ikke forelaa Indstævning af Tiltalte for Højesteret, statureredes det, at det paagældende Forhold ikke kunde paa-kendes	355
 Sagførere.	
En Underretssagfører idømt Forhalingsbøde	68
En Højesteretssagfører anset med Bøde for Forhaling af en kriminel Sag	216
En Højesteretssagfører anset med Bøde for Forhaling af en civil Sag	282
Antaget, at en Underretssagfører, hvem en Fordring for flere Aar siden var givet til Inkassation, havde manglet Grund til at mene, at han uden ny Bemyndigelse kunde paa Kreditors Vegne foretage aktive retslige Skridt mod Debitor og navnlig skride til at begære Arrest foretagen hos denne. Sagføreren dømtes til at yde Debitor Erstatning for Tort og Kreditspilde	298
Udtalt, at det ikke kunde billiges, at en Defensor for Højesteret, i Stedet for at henvende sig til Forhørsdommeren, havde paa egen Haand forinden Afhøringen i Retten gjort forskellige Vidner bekendt med og ladet dem bekræfte Rigtigheden af en af Tiltalte forfattet saakaldt Dagbogsoptegnelse	301
En Sagfører, der havde modtaget Instrux om at foretage Udlæg efter en Dom hurtigst muligt, og som foretog Udlæget, forinden Eksekutionsfristen endnu var udløbet, hvorfor Udlægsforretningen af Overretten annulleredes og Domhaveren dømtes til at yde Domfældte Erstatning, anset pligtig til at godtgøre Domhaveren, hvad denne maatte udrede til Domfældte, fordi Udlæget blev dekreteret inden Eksekutionsfristens Udløb	727
Statueret, at et Aktieselskab havde misligholdt en med dets Handelsrejsende indgaaet Kontrakt ved ikke at ville forsyne ham med	

Midler til Bestridelse af nogle til en Rejse for Selskabet nødvendige Udgifter. Udtalt, at det i Sagen foreliggende ikke gav Føje til at antage, at den for Selskabet i Sagen mødende Sagfører havde været berettiget til at træffe en Overenskomst med den Handelsrejsende angaaende det Beløb, der vilde være at lægge til Grund for dennes Erstatningspaastand, med forbindende Virkning for Selskabet udover selve den Sag, under hvilken Sagføreren repræsenterede Selskabet	836
En Overretssagfører idømt Bøde for usømmelig Skrivemaade	855
En Højesteretssagfører idømt Bøde for Forhaling af en Sag	885

Salær.

Salær i en kriminel Sag tillagt en Højesteretsadvokats Dødsbo med Forpligtelse for det Offentlige til dets Udbredelse	56
Statueret, at der ikke tilkom en Ejendomsmægler Kommissionssalær, uagtet han var optraadt som Kommissionær ved Salg af en fast Ejendom, idet Sælgeren bestred, at han havde givet Ejendomsmægleren Ejendommen i Kommission, og hans Paastands Rigtighed bestyrkedes ved Sagens Oplysninger.....	617
En Grosserer dømt til at betale en Overretssagfører Provision i Anledning af hans Medvirkning ved Salget af en Kutter, da Overretssagføreren havde Ret til Provision ifølge en Sluttedel, ved hvilken der, tiltrods for Indstævntes Paastand om, at Handelen var knyttet til forskellige Vilkaar, som ikke blev opfyldt, maatte antages at være afsluttet en endelig Handel.....	751

Selvtægt.

Antaget, at en Gaardejer ved Alderstidshævd havde vundet Ret til Færdsel ad en Vej, som en Boelsmand uberettiget havde nedlagt. Sidstnævnte idømt Bøde for Selvtægt samt tilpligtet at sætte Vejen i farbar Stand og at udrede Erstatning efter uvildige Mænds Skøn	850
---	-----

Servitutter.

Statueret, at der ikke paahvilede et Københavns Magistrat tilhørende, ved Svanemøllebugten beliggende, opfyldt Terræn den Indskrænkning, at der kun paa samme maatte anlægges en enkelt Vej, samt at den Del af en sammesteds beliggende Ejendom, der var fremkommen gennem Opfyldning af Vandet, var underkastet en Hovedejendommen paahvilenee Servitut gaaende ud paa, at ingen Bygning maatte opføres paa Grunden, forinden Københavns Magistrats Samtykke var erhvervet.....	577
Statueret, at en paa en Ejendom paa Frederiksberg opført Staldbygning som Følge af en over Stalden anbragt Beboelsesetage ikke kunde anses for enetages i den Betydning, hvori dette Ord var brugt i de Ejendommen paahvilende Servitutregler, og at der ikke i disse fandtes sikker Hjemmel for, at en Bestemmelse om, at Bygninger, der opføres paa Ejendommen, skal ligge mindst 4 Alen fra Naboskellet, ogsaa var gældende for Udhuse.....	649

Statueret, at en Hofjægermester, der overfor nogle Købere af Parceller af hans Ejendom havde forpligtet sig at paalægge samtlige de Parceller, han solgte for Ejendommen, visse Servitutter, havde handlet i Strid med denne Forpligtelse. Da Købernes Ejendomme derved var forringet i Værdi, tilpligtedes Hofjægermesteren at udrede Erstatning for Værdiforringelsen 843, 847

Sikkerhedsforanstaltninger.

En Tiltalt, der havde truet Konseilspræsidenten, Justitiarius i Højesteret m. fl. paa Livet, blev, da han maatte anses utilregnelig og farlig for de truede Personer, dømt til at tage Ophold paa en her i Landet værende offentlig Sindssygeanstalt eller, hvis saadan Anbringelse ikke finder Sted, til at hensættes i Varetægtsfængsel paa det Offentliges Bekostning 287

En drikfældig Epileptiker, der havde aflivet sine 2 Børn, fritagen for Straf i Medfør af Strfl.s § 38, 1ste Stk., idet der ikke kunde gaas ud fra, at han ved Gerningens Udførelse havde været i Besiddelse af den til Strafs Idømmelse fornødne Tilregnelighed. Da han ansaas farlig for den offentlige Sikkerhed bestemtes det i Medfør af § 38, 2det Stk., at der af Øvrigheden bør træffes passende Sikkerhedsforanstaltninger mod ham 556

Skatter og Afgifter.

En Grosserer, der driver Forretning og ejer fast Ejendom i København og derhos ejer en fast Ejendom i Hørsholm Sogn, hvor han i ca. 7 Maaneder af Aaret bor med sin Familie, medens han i Vinterhalvaaret bor i København i en lejet Lejlighed, der hele Aaret staar til hans Disposition, anset at have skattepligtigt Ophold i begge Kommuner ogsaa i den Tid, han havde personligt Ophold i Hørsholm, saaledes at der ikke kunde paalægges ham Erhvervs-skat til Københavns Kommune for dette Tidsrum 438

Udtalt, at det Tilfælde, at et Par Ægtefolk har mod et Indskud én Gang for alle købt en livsvarig Livrente paa længst Liv, falder med Hensyn til Beregningen af Arveafgiften ved den ene Ægtefælles Død ind under Bestemmelserne i Arveafgiftslovens § 5 a, idet den trufne Ordning i Virkeligheden bl. a. gaar ud paa, at der, naar den ene af Ægtefællerne dør, skal tilfalde den Efterlevende en Overlevelsesrente. Arveafgift beregnet af den en Halvdel af denne Overlevelsesrentes Kapitalværdi 493

Skifte.

Statueret, at en Grosserer i hvis Nærværelse der efter hans Hustrus Død tilførtes Skifteprotokollen, at han hensad i uskiftet Bo med deres 2 Adoptivbørn, ved denne Tilførsel i Forbindelse med den Maade, hvorpaa han i de derpaa følgende Aar havde forholdt sig med Hensyn til sin arveretlige Stilling, maatte anses at have afskaaret sig fra uden Samtykke fra Adoptivbørnene blot under Paaberaabelse af et med Hustruen, nogle Aar før Adoptionen af Børnene havde fundet Sted, oprettet gensidigt Testamente at optræde c. 5 Aar efter Hustruens Død som dennes eneste Arving . . . 856

Skoler.

Udtalt, at det Brændsel, som det ved Anordning for Almueskolevæsenet paa Landet i Danmark af 29 Juli 1814 § 55 er paalagt Bønderne at køre til Skolen, efter Anordningens Ord som og efter Forholdene paa dens Udstedelsestid kun er Brænde samt Tørv, og at der af den Grund ikke vil kunne blive Spørgsmaal om i Medfør af nævnte Bestemmelse at paalægge Bønderne Kulkørsel til Skolen.....	879
--	-----

Skove.

En for Overtrædelse af Skovforordningen af 27 September 1805 tiltalt Godsejer dømt efter dens §§ 19 og 20.....	572
En Tiltalt dømt for Overtrædelse af Forordningen af 27 September 1805 § 20.....	618
En for Overtrædelse af Forordningen af 27 September 1805 tiltalt Gaardejer dømt efter Forordningens §§ 14 og 15.....	629
En Tiltalt dømt for Overtrædelse af § 20 i Skovforordningen af 27 September 1805.....	814

Stadfæstelsesdomme	502, 892
---------------------------------	----------

Statens Sikkerhed (Forbrydelse imod).

En fhv. Byfoged anset med Bøde efter Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk., jfr. Lov Nr. 314 af 23 December s. A., idet en af ham i et Dagblad offentliggjort Artikel fandtes egnet til at opbidse Befolkningen mod den tyske Nation og der efter alt det Foreliggende maatte gaas ud fra, at han havde været paa det Rene hermed.....	318
En Person, der i Anledning af en af ham forfattet og i et Dagblad offentliggjort Artikel var tiltalt for Overtrædelse af Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk., frifandtes, idet den paagældende Artikels Indhold ikke fandtes egnet til at opbidse Befolkningen mod den krigsførende tyske Nation.....	320
En Redaktør, der i Anledning af en i det af ham redigerede Blad indrykket anonym Artikel var tiltalt for Overtrædelse af § 1 i Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915, frifandtes, idet den paagældende Artikel ikke fandtes at indeholde nogen Sigtelse mod den danske Regering for med Hensyn til en meddelt Dispensation fra et Udførselsforbud ikke at have iagttaget den Upartiskhed overfor krigsførende Lande, som Neutraliteten gør til Pligt.....	322

Stempel.

Ved en paa en Købekontrakt af December 1906 tegnet »Transport« af April 1913 transporterede Køberen efter Kontrakten sin Ret til at faa Skøde paa vedkommende Ejendom videre, hvorefter der i Maj s. A., ligeledes ved Paategning paa samme Dokument blev udfærdiget Skøde paa Ejendommen. Det antoges, at Købekontraktstransporten skulde stemples paa Grundlag af den paa Transportens Tidspunkt senest foretagne Ejendomsskyldvurdering, at	
--	--

	Pag.
Reglen i Stempelovens § 155, 1ste Stk., maatte komme til Anvendelse med Hensyn til Skødets Stempling, samt at Forholdene paa Skødets Udstedelsestid maatte være afgørende med Hensyn til Beregningen af det Tillægsstempel der herefter skulde svares af Skødet.....	852
Straffens Bortfald.	
Straf bortfalden i Medfør af § 58.....	20
Straf bortfalden i Henhold til Strfl.s § 58.....	697
Straffens Udmaaling.	
En Tiltalt, der bl. a. havde gjort sig skyldig i en Række Voldtægtsforbrydelser, derunder Voldtægt mod sin Moder, ansaas med Tugthusarbejde paa Livstid.....	305
En tiltalt Krybskytte, der ved et Skud med en Jagtbøsse dræbte en Skytte, som affordrede ham Bøssen, fordi han havde gjort sig skyldig i ulovlig Jagt, dømt efter § 186 til 12 Aars Tugthus.....	784
Strafferetsforhold i Almindelighed.	
Statueret, at en Dom for Hæleri virker afbrydende paa Forældelse af en Tyveridoms Gentagelsesvirkning.....	50
En Tiltalt anset under ét for Tyveri og Overtrædelse af Opholdspaalæg med Tvangsarbejde.....	81
Sundhedsvedtægter.	
En Slagtermester, der havde leveret et Hospital fordærvet Kød, som var afvasket med varmt Vand for at skjule dets fordærvede Tilstand, samt Hospitaler og andre Kunder Kød af ringere Kvalitet end det, han var pligtig at levere, og i Stedet for 1ste Klasses Kød 2den Klasses Kød, hvorfra Stemplerne var fjernede, og som havde indført fra Charlottenlund ustempelt Kød til sin Forretning i København, hvilket han derefter solgte, skønt det ikke af Kød-kontrollen i København var blevet besigtiget og fundet tjenligt til Menneskeføde, anset dels i Medfør af § 5 i Lov Nr. 108 af 18 April 1910 efter Strfl.s § 278, 1ste Stk., dels efter Strfl.s § 257 samt i Medfør af Tillæg til Sundhedsvedtægt for København af 13 Maj 1908 efter Lov 12 Januar 1858 § 2, jfr. Lov af 28 Marts 1868 § 1.....	706
Sædeligheden (Forbrydelse imod).	
En Tiltalt for uterlig Behandling af et Pigebarn anset efter § 176, jfr. § 174.....	14
En tiltalt Kvinde, der lejede et Værelse ud til Kvinder, der ernærede sig ved Utugt, ansaas overbevist om i vindesyg Hensigt at have udnyttet de omtalte Kvinders erhversmæssige Utugt. Tiltaltets Forhold henførtes under midlertidig Straffelov § 4, 1ste Punktum, men under Hensyn til den af Tiltalte udstaaede Varetægtsarrest fandtes Straffen i Medfør af § 58 at burde bortfalde.....	20
En Mand, der efter uden egen Skyld at have mistet sin Plads del-	

vis lod sig underholde af sin Hustru, som [med hans Vidende drev Utugt som Erhverv for at ernære Familien, betinget dømt efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4. Hustruen, der, medens hun paa anførte Maade drev Utugt, havde sine tre Stedbørn tilhuse hos sig og Manden, blev betinget dømt efter Lov af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk.	119
En Tiltalt for sit Forhold overfor en 15aarig Pige anset efter §§ 185 og 210	156
En Tiltalt mod sin Benægtelse for sit Forhold overfor en Kvinde anset efter §§ 185 og 203	216
En Tiltalt, der havde gjort sig skyldig i en Række Voldtægtsforbrydelser bl. a. mod sin Moder, ansaas efter §§ 161 og 168 samt efter § 168, jfr. § 46	305
En Kvinde, der søgte Erhverv ved Utugt og tiltrods herfor havde sin Mand tilhuse hos sig, anset efter Lov 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk.	330
En Mand, der uden selv at have haft lovligt Erhverv lod sig underholde af sin Hustru, skønt han ikke kunde antages at have været uvidende om, at hun søgte Erhverv ved Utugt, anset efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4	330
En Kvinde anset efter Straffelovens § 181	433
En Ekshibitionist dømt efter § 185	644
En Tiltalt dømt efter § 184, 2det Punktum, for Salg af utugtige Fotografier	737

Søfartsforhold.

Statueret, at en Skippers Død hidvørte fra et Sammenstød mellem 2 Kuttere, og at den ene af disse, en Motor-Fiskekutter, ved paa-gældende Lejlighed havde gjort sig skyldig i grove Overtrædelser af Søvejsreglerne. Det udtaltes, at under de anførte Omstændigheder maatte Skylden for Sammenstødet antages at paahvile Motor-Fiskekutteren, selv om den omkomne Skipper i sidste Øjeblik inden Kollisionen maatte have navigeret urigtigt, hvad dog ikke var oplyst. Der tilkendtes Skipperens Enke Erstatning hos Motor-Fiskekutterens Redere	52
Efter Formuleringen af de af Sælgerne af et Kvantum Majs affattede trykte Kontraksbestemmelser om Varernes Levering »efter ventet Ladnings lykkelige Ankomst« og om, at »Havari, Forlis eller anden Beskadigelse giver Sælgeren Ret til at hæve Handlen pro rata«, antoges Bestemmelserne som Betingelse for deres Anvendelighed at forudsætte at Sælgerne i Tide havde givet Køberne Meddelelse om, med hvilket Skib de til Effektuering af Salget bestemte Varer var afsendt	87
Erstatning fastsat for en efter et Sammenstød sunken russisk Skonert med dens Ladning m. v. En Paastand fra den Erstatningspligtiges Side om, at Erstatningen delvis fastsattes i fremmed Mønt efter Betalingsdagens Kurs, forkastedes	134
Antaget, at Bestemmelserne i Sølovens § 90 om Søfolks Ret til Pleje i Sygdomstilfælde maatte komme til Anvendelse paa en Fyrbøder	

	Pag.
som henhørende til det paa Vandbygningsvæsnets selvbevægelige Fartøjer ansatte Personale	253
Antaget, at en mellem et Rederi og Søfyrbødernes Forbund indgaaet Overenskomst angaaende »Krigstillæg« til Fyrbøderne alene angik Rederiets Skibe, saalænge de var i Fart paa Nordsøen....	346
Et Handelsfirma dømt til at betale et Rederi Fragt i Henhold til det oprettede Certeparti, idet en Indsigelse gaaende ud paa, at det fragtede Skib ikke havde kunnet laste den Ladning, som Rederiet havde garanteret, forkastedes	391
Statueret, at en af en Skibskaptajn med Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise afsluttet Kontrakt om, at Bjergelønnen for det af ham førte, grundstødte Skibs Bjergning skulde fastsættes ved Voldgift i København, saaledes at Opmanden i Voldgiften skulde være den til enhver Tid fungerende Formand for de københavnske Sø-Assurandørers permanente Voldgiftskommission, paa Grund af den Maade, paa hvilken nævnte Formand vælges, var stridende mod Billighed og derfor i Henhold til § 8 i Lov af 29 April 1913 maatte tilsidesættes	503
Antaget, at en Dampfærge og et Dampskib, der stødte sammen ved Indløbet til Københavns Havn imellem de to Moler nord for Trekroner, begge havde haft Skyld i den ved Sammenstødet indtrufne Skade, og at hvert af Skibene burde bære Halvdelen af Skaden	605
Et Dampskibsselskab dømt til at betale Ladmingsmodtageren Erstatning for Skade, Ladningen havde lidt paa en Rejse fra Amerika til Danmark, idet det fandtes uforsvarligt, at Kaptajnen paa det paagældende Skib, hvis Pumper var blevet tilstoppet, saa det indtrængende Vand ikke kunde fjernes, fortsatte Rejsen efter at have anløbet Azorerne uden at have sørget for at bringe Pumperne i Orden og uden at have indhentet nærmere Instruktion ..	614
Et Bjergningsentrepriseselskab tilpligtet at godtgøre en Maskinassistent hans Udgifter til Hjemrejse fra en Bjergningsdamper til Danmark, da Selskabet fandtes at maatte betragtes som havende lovet Maskinassistenten at det vilde bestræbe sig for at sende ham en Afløser og at ville bekoste hans Hjemrejse, hvis han vilde vente herefter, og da han efter at have ventet nogen Tid og efter yderligere forgæves at have henvendt sig til Selskabet, fandtes at have opfyldt det Vilkaar, som Selskabet havde stillet for at bekoste hans Hjemrejse.....	772
Et Handelsfirma solgte til en Foderstofforretning en Damperlading Majs ved Omlastning i Hull og havde til Opfyldelse af Handlen købt et tilsvarende Parti af et andet Firma, der i den nærmest foregaaende Tid uden Hindring fra de engelske Autoriteters Side havde afskibet store Kvantiteter Majs fra Hull til Danmark. Da de engelske Myndigheder nu forbød al videre Udførsel af Majs, blev det Handelsfirmaet umuligt at levere den til Foderstofforretningen solgte Majs-Ladning. Handelsfirmaet ansaas ikke ansvarlig for Ikke-Leveringen, da det havde fundet tilstrækkeligt Udtryk i den mellem Parterne afsluttede Kontrakt, at Basis for Handlen	

var den af det andet Firma drevne Majstransport, og da Grunden til Standsningen af denne Virksomhed ikke kunde antages at have været af en saadan Art, at noget af Firmaerne kunde være ansvarlig derfor	871
Statueret i et Tilfælde, hvor de engelske Myndigheder forhindrede en Damper, der af et Handelsfirma var befragtet til at gaa til Hull for at indtage en Ladning Majs, i at inklade, at Afskibningsforholdene i England med Hensyn til Majs i det paagældende Tidsrum var saa usikre, at Handelsfirmaet, der var velbekendt hermed, ikke paa Sølovens § 159 kunde støtte nogen Ret til at hæve Kontrakten med Skibet, og at Handelsfirmaet iøvrigt ikke behørigt havde tilkendegivet Skibets Reder, at det hævdede Kontrakten.....	882

Tilregnelighed.

En svensk Kvinde anset for Overtrædelse af Polititilhold om ikke at lade sig finde her i Landet efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, sammenholdt med Grundsætningen i Straffelovens § 39.....	123
§ 39 anvendt paa en for Tyveri dømt Person.....	301
En drikkældig Epileptiker, der havde aflivet sine 2 Børn, fritagen for Straf i Medfør af Straffelovens § 38, 1ste Stk., idet der ikke kunde gaas ud fra, at han ved Gerningens Udførelse havde været i Besiddelse af den til Strafs Idømmelse fornødne Tilregnelighed. Da han ansaas farlig for den offentlige Sikkerhed, bestemtes det i Medfør af § 38, 2det Stk., at der af Øvrigheden bør træffes passende Sikkerhedsforanstaltninger mod ham	556
En for Tyveri tidligere straffet Person, der i beruset Tilstand havde tilegnet sig 2 Cykler, som han dog havde sat fra sig igen efter at være bleven iagttaget og forfulgt, dømt for i tyvagtig Hensigt at have sat sig i Besiddelse af samme, idet der, navnlig i Betragtning af Retslægeraadets Erklæringer, maatte gaas ud fra, at han ved den paagældende Løjlighed ikke havde manglet fuld Tilregnelighed	582
§ 39 anvendt paa en Tiltalt, der paa Grund af en ham ved et Selvmordsforsøg bibragt Hjærnelæsion var mindre modstandsdygtig overfor forbryderiske Impulser end det normale Menneske	664
§ 39 anvendt paa en for simpelt og groft Tyveri dømt Tiltalt	892

Tjenesteforhold.

Antaget, at en Kontormedhjælper, der 2 Maaneder efter at have tiltraadt Stillingen som saadan hos en Købmand, blev opsagt til Fratrædelse den 1 i den følgende Maaned, under de foreliggende Omstændigheder ikkun var bleven ansat paa Prøve, og at Forholdet ikke, da han blev opsagt, havde skiftet Karakter	417
Statueret, at en Agitationschef, der var ansat i et Livsforsikringselskabs Tjeneste, havde misligholdt sine Forpligtelser overfor Selskabet saaledes, at dette var berettiget til straks at afskedige ham og at fordre Tilbagebetaling af en ham paa Grundlag af urigtige Opgiver fra hans Side udbetalt Lønforøgelse.....	481

Udtalt, at en gift Inspektionsbetjent ved en Aften uopfordret at have fulgt et løsagtigt Fruentimmer hen til et Skur og dér haft Samleje med hende i Forbindelse med, at han — trods Advarsel — gentagne Gange havde været beruset i og udenfor Tjenesten, havde gjort sig skyldig i et Forhold, der børøvede ham den for Stillingen som Inspektionsbetjent i Politiet fornødne Tillid og Agtelse. Hans Afskedigelse uden Pension og med mindre end 3 Maaneders Varsel derfor anset berettiget.....

564

Transport.

En Skovfoged havde med en Forpagter indgaaet en Forpagtningskontrakt, hvori det bl. a. hed, at ved Ophøret af Forpagtningen skulde Saasæden og Dyrkningsomkostningerne for den paa Jorden voksende Afgrøde samt Efteraarspløjningen godtgøres Forpagteren. Dette Tilgodehavende transporterede Forpagteren til en Grosserer, et halvt Aarstid forinden han fratraadte Forpagtningen, og herom blev Skovfogden behørigt underrettet. Da denne sidste desuagtet havde ladet en ny tiltrædende Forpagter betale den ovennævnte Godtgørelse til den fratrædende Forpagter, dømtes Skovfogden til at betale Grossererens det Beløb, som Godtgørelsen androg.....

85

En Installatør havde overfor Københavns Magistrat forpligtet sig til ikke at borttransportere et Beløb, han maatte faa tilgode ved en Entreprise, men udstedte tiltrods herfor Transporter paa Entreprisesummen bl. a. til en elektroteknisk Forretning, der havde leveret ham Varer til Entreprisen. Efter at en Del af Entreprisesummen var af Magistraten udbetalt Installatøren, og denne var begyndt deraf at betale nogle andre Transporthavere, indsatte han Restbeløbet i en Bank og blev derefter paa Foranledning af en Kreditor erklæret fallit.

Udtalt, at den elektrotekniske Forretning maatte i Forhold til Installatørens Konkursbo anses berettiget til som Separatist at erholde Dækning af det i Banken indsatte Restbeløb af Entreprisesummen for sit i Boet anmeldte Tilgodehavende ifølge Transporterne .....

413

Trusler.

En Tiltalt, der for at aftvinge en Mand Penge truede ham med personlig Overlast eller med Offentliggørelse af, at han havde staaet i usædeligt Forhold til Tiltaltes Hustru, anset efter § 245 .....

349

Tyndeforhold.

Antaget, at en Tjenestekarl ikke havde været pligtig at forblive i sin Tjeneste, efter at de to Personer, af hvem han var fæstet, havde afstaaet deres Andele i den under deres Ejendom hørende Avlsgaard til en Mand, der derefter tilflyttede og overtog Bestyrelsen af Avlsgaarden. Idet Tjenesteforholdet herefter ansaas ophævet af de to fornævnte Personer, fandtes Tjenestekarlen i

	Pag.
Medfør af Tyendelovens § 46 med Føje at have gjort Fordring paa den for Tjenestetiden vedtagne Løn og Kostpenge	121
En Tjenestepige anset uden lovlig Grund at have forladt sin Tjeneste	869

Tyveri (frifindende Domme).

En for Tyveri tiltalt Person, der, forinden han forlod et Højskolehjem, hvor han havde logeret, tog et en anden Person tilhørende Par Støvler paa og lod sine egne, der var for smaa til ham, blive tilbage, frifunden, da der ikke fandtes Føje til at forkaste hans Forklaring om, at han havde til Hensigt at tilbagelevere den andens Støvler, idet hans egne af ham efterladte Støvler var bedre	537
---	-----

Tyveri (simpelt).

En Tiltalt straffet for en Række Tyverier navnlig fra en Handlende, i hvis Forretning han gik tilhaande	1
En Tiltalt straffet bl. a. for Tyveri af Fustager med Fedt fra forskellige Aktieselskaber m. fl.	6
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Cykletyveri.	21
En Tiltalt dømt for et Uhrtyveri	81
En Tjenestepige dømt for Tyverier af Beklædningsgenstande.	83
En for Tyveri tidligere straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Beklædningsgenstande.	90
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Forsøg paa Cykletyveri	141
En Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Æske med Indhold	151
En Mand og en Kvinde dømte for Tyveri af Fjerkræ	154
En tiltalt Tjenestekarl mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af et Par hans Husbond tilhørende Støvler bl. a. under Hensyn til, at han tidligere under mistænkelige Omstændigheder var funden i Besiddelse af et Par andre af Husbondens Støvler.	226
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af et Ur.	237
En Tiltalt dømt for Tyveri af Penge fra en sovende Mandsperson.	240
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af nogle Metalgenstande	256
En for Cykletyveri tidligere straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Motorcykle, han kort forinden Tyveriets Forøvelse havde besigtiget i dens Opbevaringsskur. Efter Beskaffenheden af det omtalte Skur straffedes han for simpelt Tyveri	301
En Tiltalt dømt for Tyverier af et Ur, en Urkæde m. v.	335
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af to Overfrakker.	338
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Penge fra en beruset Kvinde	341
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af Klædningsstykker.	374

	Pag.
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Cykletyverier	395
En for Tyveri ofte straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af en Spand Kaffe	401
En Tiltalt dømt for Tyveri af Stole m. v., der var hensatte paa en Trappegang	409
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af en Medskyldigs Forklaring, dømt for Tyveri af Klædningsstykker	410
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse anset som Medgerningsmand til Tyveri af Klædningsstykker, der hang paa et udfor en Butik staaende Stativ	445
En bl. a. for Tyveri i Sverig straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Lommetyveri af en Tegnebog, indeholdende c. 2000 Kr.	463
En Tiltalt dømt for Tyveri bl. a. af Penge fra en Gasautomat.....	485
En Tiltalt dømt for Tyveri af en Tegnebog, der indeholdt 2 Tikrone- sedler og beroede i en paa Væggen i et uaflaaset Kammer hæn- gende Vest	533
En Vestindianer anset for Banantyper og Tyveri af en Sæk og en Jakke efter Fr. 11 April 1840 § 15.....	534
En tiltalt Tjenestepige dømt for Tyveri af rede Penge, Linned, Høns og Fødevarer m. m. fra sin Husbond.....	541
En Tiltalt, der havde opfordret en Tjenestepige til at stjæle Høns og Æg fra Tjenestepigens Husbond og give Tiltalte dem, anset efter § 228, jfr. § 52.....	541
En for Tyveri tidligere straffet Person, der i beruset Tilstand havde tilegnet sig 2 Cykler, som han dog havde sat fra sig igen efter at være bleven iagttaget og forfulgt, dømt for i tyvagtig Hensigt at have sat sig i Besiddelse af samme, idet der, navnlig i Be- tragning af Retslægeraadets Erklæringer, maatte gaas ud fra, at han ved den paagældende Lejlighed ikke havde manglet fuld Til- regnelighed	582
En for Tyveri oftere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Cykletyveri	591
En Tiltalt dømt for Tyveri af et Korset og nogle Penge fra Penge- skuffen i en Skænkestue	621
En for Tyveri tidligere straffet Person dømt for Tyveri af et Ur fra en Arbejdsmand, med hvem han under en Fest kørte paa Kar- russel	643
En Tiltalt, der havde aabnet et Brev, han havde lovet at lægge i en Postkasse, og tilegnet sig en deriværende Femkroneseddel, dømt for Tyveri	678
En Tiltalt, der efter at have sviret sammen med en Ekviperings- handlgr tog en Tegnebog indeholdende c. 1400 Kr. fra ham, hvilket Ekviperingshandleren oplattede som Spøg, men som der- paa fjernede sig og senere angav ikke at vide, hvor Pengene var blevne af, dømt for Tyveri	688
En tidligere for Tyveri straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri af 4 Femkronesedler og et Tokronestykke	694

	Pag.
Tvende Tiltalte dømte for henholdsvis Tyveri af Cykle og Forsøg derpaa. For sidstnævntes Vedkommende bortfaldt Straffen i Henhold til Straffelovens § 58	697
En Tiltalt, der havde tilegnet sig nogle nedfaldne, om et Træ viklede Ledningstraade, tilhørende et Elektricitetsværk, dømt for Tyveri..	700
En Tiltalt dømt for Tyveri af Penge m. m.	740
En Tiltalt betinget dømt for Tyveri af et Stykke Tøj	756
En Tiltalt dømt for Tyveri af Kyllinger.....	777
En Tiltalt dømt for Tyveri af Cykler. Spørgsmaal, om en Tiltalte tidligere overgaaet Dom havde Gentagelsesvirkning som Dom for 3. Gang begaaet Tyveri	797
En Tiltalt dømt for Tyveri af en Lystbaad m. m. samt for Indbrudstyveri	892
En Tiltalt dømt for Tyveri af Penge og en Pengepumpe	905
Straf herfor idømt	50, 305, 359, 364, 400, 505, 782

Tyveri (groft).

En Tiltalt straffet for en Række grove Tyverier begaaede under hans Omstrejfen	3
En Tiltalt for Tyveri af en Hoppe fra en Indhegning anset efter § 229 Nr. 1 og for et Indbrudstyveri efter § 229 Nr. 4.....	60
En Tiltalt, der ved at bryde ind i et Høsehuse indrettet i en Del af en Gaards Længer frastjal Gaardens Ejer en Del Fjerkræ, ansaaes tilligemed en Kvinde, der deltog i Tyveriet, for groft Tyveri	154
En tidligere for Tyveri straffet Tiltalt mod sin Benægtelse dømt for ved Indbrudstyveri at have tilegnet sig et Sæt Tøj	207
En tidligere for Tyveri straffet Person dømt mod sin Benægtelse for indbrudsvis at have tilegnet sig en Overfrakke	344
En Tiltalt dømt for en Række Indbrudstyverier og Forsøg derpaa .	359
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for ved Indbrud i et Vaskeri at have stjaalet en Del Beklædningsgenstande	369
En Vestindianer, der bl. a. ved at krybe gennem et Hul i et Tremmeværk, hvormed en Bræddevæg afsluttedes, skaffede sig Adgang til et Værelse, hvor han derpaa begik Tyveri, anset efter Forordning 11 April 1840 § 12, 2det Pkt.....	390
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af en Medskyldigs Forklaring, dømt for Indbrudstyveri ..	410
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse, bl. a. paa Grundlag af en Medskyldigs Forklaring, dømt for grove Tyverier	422
En Vestindianer, der havde begaaet en Mængde Tyverier, deriblandt en Aften mellem Kl. 10 og 11 stjaalet Fødevarer fra et aflaaet Spisekammer, dømt bl. a. efter Fr. 11 April 1840 § 13, sammenholdt med §§ 14 og 12, 1ste Punktum	454
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Indbrudstyveri	487

	Pag.
En for Tyveri oftere straffet Person dømt for ved Indstigning gennem et Vindue at have stjaalet Tøj fra et Karlekammer.....	591
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse dømt for Tyveri fra aflaaede Loftskamre.....	640
En for Tyveri tidligere straffet Person mod sin Benægtelse bl. a. paa Grundlag af de i en Pære, i hvilken der var bidt, forefundne Indtryk af hans Tænder, dømt efter § 231, 2det Punktum, jfr. § 46, for i tyvagtig Hensigt at have skaffet sig Adgang til Beboelseslejligheden i en Gaard paa Landet.....	644
En Tiltalt dømt for Indbrudstyveri.....	738
En for Tyveri tidligere straffet Person, der var klatret op i et Træ og derfra krøbet gennem et Vindue ind i en Fabriksbygning, og som fandtes i Besiddelse af nogle Nøgler, der hørte til Hængelaasene for 2 i Fabriksbygningen staaende Kasser med Tin, dømt mod sin Benægtelse for Forsøg paa Tyveri.....	788
En Tiltalt dømt for Tyveri af Rompunchessens og Chokolade.....	834
En Tiltalt dømt for Tyveri af en Lystbaad m. m. samt for Indbrudstyveri.....	892
Straf herfor idømt..... 50, 305, 364, 664,	825
 Udbringelse af Riget.	
En Vestindianer dømt i Henhold til Pl. 19 April 1805 til efter udstaaet Straf at udbringes af Riget.....	390
Straffelovens § 16 anvendt.....	463
 Udeblivelsesdomme..... 222, 223, 245, 479, 480, 517, 550, 567, 590,	
	675, 762.
— med mødende ubeneficeret Indstævnt 282, 315, 369,	794
	480, 590,
— med mødende beneficeret Indstævnt.....	761
	633
 Udførsel (ulovlig).	
En Person, der udførte en af ham stjaalen Hoppe til Slesvig, anset efter Lov Nr. 159 af 6 August 1914 § 2, jfr. Lov Nr. 26 af 5 Februar 1915 og Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr. 282 af 23 November 1914 samt tilpligtet at betale Hoppens Værdi i Erstatning til Statskassen.....	60
 Ulykkesforsikring.	
Antaget, at et Ulykkesforsikringsselskab ved Udbetaling af Dagpenge til en ved en Jernbaneulykke tilskadekomne, i Selskabet forsikret Person havde erhvervet Ret til Dækning for Beløbet af den Erstatning, der tilkom den tilskadekomne hos vedkommende Jernbaneselskab for det ham ved Ulykkestilfældet paaførte Næringstab.....	23
Udtalt, at det ikke ved en den 27 September 1912 vedtagen den 11 Januar 1913 af Indenrigsministeriet stadfæstet Vedtægtsforandring i en Ulykkesforsikringsforening, hvorved dens Regnskabsaar for-	

andredes fra Finansaaret til Kalenderaaret, kunde antages hjemlet, at Udmeldelse af Foreningen hverken skulde kunne foregaa til den 31 December 1912 eller til den 31 Marts 1913, og at Foreningens Medlemmer, da Udmeldelse til den første af disse Datoer paa Grund af Stadfæstelsens Tidspunkt var udelukket, havde været berettiget til at udmelde sig til 31 Marts 1913. — Endvidere udtalt, at en til den nævnte Dato med foreskrevet Varsel foretagen Udmeldelse ikke kunde betragtes som ugyldig, fordi den var bleven tilstillet Foreningens Hovedkontor og ikke Kommunerepræsentanten, idet Vedtægternes Bestemmelse om, at Udmeldelse kan ske til denne, ikke kunde antages at udelukke Gyldigheden af en til Hovedkontoret rettet Udmeldelse. 312

Underholdsbidrag.

En Paternitetssags Udfald gjort afhængigt af Barnemoderens Ed. 275. 819
 En Paternitetssags Udfald gjort afhængigt af Indklagedes Ed. 37, 407, 420

Uniformer.

En Inkassator for en Forening, der drev et Oplysnings- og Inkasso-Bureau, benyttede en Uniform, der i høj Grad lignede Odense Politikorps Uniformer. Inkassatoren ansaas med en Bøde efter Analogien af Pl. 27 November 1801 § 1, jfr. Cirk. af 29 Januar 1850. Da Uniformens Benyttelse var godkendt af Formanden for Foreningens Bestyrelse, blev ogsaa denne anset med Bøde efter fornævnte Bestemmelses Analogi. — Til at konfiskere Uniformen fandtes ikke tilstrækkelig Grund. 159

Unødig Trætte.

Bøde herfor idømt . . . . . p. 265, 282, 315, 369, 480, 590, 633, 761, 885

Uordentlig Bogføring.

En Handlende anset efter Lov 10 Maj 1912 § 8, 3die Stk., jfr. § 2, 1ste Stk. 551

Varetægtsfængsel.

En Paastand om Ophævelse af en Fængslingskendelse samt om Tilkendelse af Erstatning hos det Offentlige for uforskyldt Varetægtsfængsel, forkastet 127
 En Paastand om Ophævelse af en Fængslingskendelse forkastet 683

Varetægtsfængsel (Erstatning for).

Erstatning nægtet, idet Betingelserne herfor ifølge Loven af 5 April 1888 § 1 ikke ansaas at være tilstede. 201

Veje.

Et Sogneraad havde med en Privatmand truffet Overenskomst om at faa overdraget et ham tilhørende Vejareal samt Retten til at oppebære de Vejafgifter, som paahvilede de tilstødende Ejendomme, hvorefter Sognekommunen overtog Vejen som offentlig

Bivej. En Ejer af en af de tilstødende Ejendomme, hvem Sogneraadet havde afkrævet Vejafgift, hævdede, at hans Forpligtelse var bortfalden som Følge af Kommunens Overtagelse af Vejen. Det statueredes, at den Omstændighed, at Kommunen havde overtaget Vejen som offentlig uden nogen med de afgiftspligtige truffen Overenskomst maatte medføre, at de almindelige Regler i vedkommende Vejvedtægt og i den med Hensyn til offentlige Veje gældende Lovgivning kom til Anvendelse, og herefter ansaas Grundejeren ikke at være pligtig at betale Kommunen den paa-gældende Vejafgift	234
---	-----

Vestindien.

En Vestindianer, der bl. a. ved at krybe gennem et Hul i et Tremmeværk hvormed en Bræddevæg afsluttedes, skaffede sig Adgang til et Værelse, hvor han derpaa begik Tyveri, anset efter Forordning 11 April 1840 § 12, 2det Pkt.	390
En Vestindianer, der havde begaaet en Mængde Tyverier, deriblandt en Aften mellem Kl. 10 og 11 stjaalet Fødevarer fra et aflaaet Spisekammer, dømt efter Adg. 8 Juni 1912 § 1, 1 Stk., og Fr. 11 April 1840 § 13 sammenholdt med §§ 14, 12 1 Punktum, 80 og Adg. 8 Juni § 1, 3 Stk.	454
En Vestindianer anset for Banentyveri og Tyveri af en Sæk og en Jakke efter Fr. 11 April 1840 § 15	534
En Vestindianer, der med en Kniv huggede en Maskinmester i Hovedet, med hvem han en Timestid iforvejen havde været i Mundhuggeri, under hvilket Maskinmesteren havde tildelt ham et Næveslag i Ansigtet, anset efter Frd. 4 Oktober 1833 § 3, 1ste Stk., jfr. § 4, sammenholdt med Anordning af 25 Oktober 1910 med Tvangsarbejde i 120 Dage	744

Vidner.

En Mekaniker over hvem der var afsagt 4 Falsmaalskendelser ved Overretten, appellerede dem til Højesteret og godtgjorde, at han havde været i Udlandet, da han skulde møde som Vidne. Kendelserne stadfæstet, da Vidnestævningen var forkyndt paa hans Bopæl heri Byen en Uge før, han rejste til Udlandet, og da han ikke havde gjort Anmeldelse for Vidnekamret om, at han var forhindret i at give Møde	899
--	-----

Vold.

(Frifindende Domme).

En Tiltalt, der ved Tussmørketid affyrede en Bøsse mod et over en Højderyg kommende Menneske i den Antagelse, at han havde et Dyr for sig, ansaas herved at have handlet uagtsomt, men da den Beskædigelse (Øjenbeskædigelse), der ved Skudet tilføjedes den Paagældende, ikke kunde antages at være af en saadan Betydning, at Tiltaltets Forhold kunde henføres under § 207, blev han frifunden	124
---	-----

(§ 201).

En Tiltalt, der havde øvet saadan Vold mod sin Fader, at forskellige Læsioner paaførtes denne, anset efter Strfl.s § 201, jfr. § 203	621
--	-----

(§ 202).

En Mand og hans Hustru anset efter § 202, 2 Stk., for Mishandling af deres Barn.....	109
En Mand og hans Hustru, der var tiltalte for Mishandling af deres Plejebarn, frifundne	469

(§ 203).

En Tiltalt, der efter at være vist ud af et Værksted af en Smedesvend, som tillige gav Tiltalte et lille Puf i Ryggen, slog Smedesvenden med en halv Hestesko i Nakken, anset efter § 203.....	518
En Tiltalt, der med et itubrækket Plejlslag tilføjede en Gaardejer, med hvem han nogle Dage forinden havde haft et Sammenstød, adskillige Læsioner, anset efter § 203	546
Tvende Tiltalte, der under et Slagsmaal med en beruset Mand, som uden Anledning havde begyndt at angribe den ene af dem, tilføjede ham forskellige Læsioner, navnlig en Beskadigelse af højre Øje, betinget dømte efter § 203 under væsentlig Hensyntagen til Grundsætningen i § 206.....	702
En Tiltalt, der med Spark og Slag tilføjede et Værgeraadsmember, paa hvem han var vred formedelst Værgeraadsmemberets Udtalelser om ham under en Værgeraadssag, forskellige Læsioner, anset efter § 203	735
En Tiltalt, som med en Sten slog en Patrouillebetjent paa Næsen, da denne gik imellem to af Tiltaltes i Slagsmaal værende Kammerater for at skille dem, anset efter Straffelovens §§ 100 og 203	739

(Midlertidig Straffelovs § 1).

En Tiltalt, der overfaldt en Person uden Anledning fra dennes Side med Spark og Slag, saa at Overfaldne faldt omkuld, ansaaes efter midlertidig Straffelovs § 1, 2 Stk.	355
En Tiltalt, der havde grebet fat i en Dame, saa at hun var øm i flere Dage, og hendes højre Albu noget misfarvet og afskrabet, anset efter midlertidig Straffelovs § 1, 1 Stk.	445

(Frd. 4 Oktober 1833).

En Vestindianer, der med en Kniv buggede en Maskinmester i Hovedet, med hvem han en Timestid iforvejen havde været i Mundhuggeri, under hvilket Maskinmesteren havde tildelt ham et Næveslag i Ansigtet, anset efter Frd. 4 Oktober 1833 § 3, 1ste Stk., jfr. § 4, sammenholdt med Anordning af 25 Oktober 1910 med Tvangsarbejde i 120 Dage.....	744
---	-----

Voldgift.

- Statueret, at en af en Skibskaptajn med Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise afsluttet Kontrakt om, at Bjergerlønnen for det af ham førte, grundstødte Skibs Bjerugning skulde fastsættes ved Voldgift i København saaledes, at Opmanden i Voldgiften skulde være den til enhver Tid fungerende Formand for de københavnske Sø-Assurandørers permanente Voldgiftskommission, paa Grund af den Maade, paa hvilken nævnte Formand, vælges, var stridende mod Billighed og derfor i Henhold til § 8 i Lov af 29 April 1913 maatte tilsidesættes 503
- I en Købekontrakt, hvorved en Landejendom, der var bortforpagtet, solgtes, var der med Hensyn til Overleveringen af Ejendommen til Køberen, naar Forpagtningen ophørte, henvist til Forpagtningskontrakten og den til samme hørende Overleveringsforretning, og efter disses Indhold var Køberen berettiget til at gaa ud fra, at Forpagteren ved sin Fratræden skulde aflevere 6000 Tdr. Kaalrabi. — Da Voldgiftsmændene, der ifølge Forpagtningskontrakten skulde udføre Afleveringen af Forpagtningen, ikke destomindre bestemte, at Forpagteren kun skulde aflevere 1500 Tdr., maatte dette antages at være sket under Hensyntagen til Omstændigheder, der ikke fremgik af Forpagtningskontrakten og Overleveringsforretningen, og Voldgiftsmændenes Bestemmelse kunde derfor paa dette Punkt ikke anses bindende for Køberen. Sælgeren tilpligtedes herefter at erstatte Køberen Forskellen 666
- Statueret, at et Interessentskab paa Island, der havde afsluttet en Handel med et Handelsfirma i København om et Parti Brædder at levere fob. Halmstad havde i Henhold til den mellem Parterne oprettede Slutseddel været berettiget til, da Interessentskabet ved Udlosningen fandt at Brædderne var ukontraktmæssige, at lade Tvisten herom afgøre af 2 af Interessentskabet valgte Voldgiftsmænd, og at der med Hensyn til Fremgangsmaaden ved den stedfundne Voldgift ikke fandtes at kunne rejses saadanne Indvendinger imod denne, at der kunde blive Tale om af den Grund at tilsidesætte Voldgiftsmændenes Kendelse 831

Værnepligtsloven.

- En Tiltalt anset efter § 13, 1 Stk., i Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 for Undladelse af at møde til Session 3
- En Tiltalt, der uden lovligt Forfald undlod at give Møde paa Session, anset efter Værnepligtsloven § 13, 1 Stk. 477
- En Tiltalt, der uden lovligt Forfald undlod at give Møde paa Session, anset efter Værnepligtsloven § 13, 1 Stk. 478
- En Tiltalt, der uden lovligt Forfald havde undladt at give Møde paa 2 Sessioner, anset efter Værnepligtslovens § 13, 2det Stk. 691

Ærefornærmelser.

- En Redaktør anset efter Straffelovens § 216 med en Bøde for Ærefornærmelser mod en Herredsfoged i Anledning af dennes Behandling af en kriminel Sag 144

	Pag.
En Redaktør anset efter Straffelovens §§ 216 og 217 med Straf af simpelt Fængsel for Ærefornærmelser mod en Herredsfoged i Anledning af dennes Behandling af en kriminel Sag	147
En Arbejdsmand, der havde fremsat forskellige Sigtelser mod en Vandværksformand, frifandtes, idet han for nogle af Sigtelsernes Vedkommende fandtes ikke at have savnet Føje til at fremsætte dem, medens han for de øvriges Vedkommende vel ikke havde bevist deres Rigtighed, men dog maatte antages at have haft Grund til at tro, at han kunde føre saadant Bevis. De sidstnævnte Sigtelser mortificeredes	242
En Redaktør anset med Bøde i Medfør af § 216 for Ærefornærmelser mod Formanden for et Byraads Fattigudvalg	315
En afskediget Politibetjent anset efter Straffelovens §§ 216 og 217 med simpelt Fængsel i 3 Maaneder for ærefornærmende Udtalelser i et Dagblad mod en Politiasistent	425
En »Andels-Anstalt«, der i et af Anstalten udgivet periodisk Skrift havde fremsat forskellige for en Redaktør ærekrænkende Udtalelser, tilpligtet at betale Redaktøren Erstatning	524

Øvrighedsmyndighedens Grænser.

Udtalt i en Sag, der af en Premierløjtnant var anlagt mod Krigsministeriet for at faa statueret, at et af 1 ^o Generalkommando til ham givet Paalæg om personlig at tage Bopæl i Holbæk By, var uforbindende for ham, at det efter Omstændighederne, da Generalkommando ved at give dette Paalæg klarligt ikke havde overskredet Grænserne for sin Myndighed, kunde have sit Forblivende ved, at Sagen i den foregaaende Instans ex officio var afvist ...	660
--	-----

Rettelse.

Side 885, Linie 12 f. o., staar: Asmussen, skal være: Liebe.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 1.

Første ordinære Session.

Torsdag den 2 Marts.

Nr. 202.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Johan Vilhelm Carl Lund (Def. Asmussen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 Januar 1916: Arrestanten Johan Vilhelm Carl Lund bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Helweg-Larsen og Hvass eller nu Sidstnævntes Dødsbo, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 2 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Vilhelm Carl Lund til Højesteretssagførerne Liebe og Asmussen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Johan Vilhelm Carl Lund, der tiltales for Tyveri, er født den 30 September 1882 og tidligere ved Dom anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 10 Maj 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved

samme Rets Dom af 12 Juni 1912 dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter § 228 lempet Tillægsstraf, dels efter § 230, 1ste Stk., jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, og efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, ved samme Rets Dom af 3 Maj 1913 dels i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 230, 2det Stk., lempet Tillægsstraf, dels efter dens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og ved samme Rets Dom af 15 Februar 1915 efter Straffelovens § 232, jfr. § 46, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Arrestanten har fra den 29 Juli 1915 til den 16 August samme Aar været arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Tyveri, men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 16 November 1915 frastjal Arrestanten Tjenestepige Marie Petersen et til 5 Kr. vurderet Sengetæppe, der beroede frit fremme paa hendes Værelse, i hvilket Arrestanten havde lukket sig ind med den til Døren hørende Nøgle, der var ham overladt af hende, med hvem han var Kæreste, for at han kunde lukke sig ind i Værelset, naar han vilde besøge hende, og hun ikke var hjemme. Arrestantens Forklaring om, at det, da han lukkede sig ind i Værelset, ikke var hans Mening at stjæle, vil ikke kunne forkastes.

Den 30 s. M. frastjal Arrestanten Skomagermester Christian Kjær, i hvis Butik han i tyvagtig Hensigt uhindret havde indfundet sig, et Par frit fremme beroende Støvler til Værdi 8 Kr.

I de sidste ca. 14 Dage før sin Anholdelse, den 1 December 1915, har Arrestanten i mange Gange frastjaalet Cigarhandler Valdemar Søtoft fra en uafaalet Pengeskuffe i dennes Forretning, hvor Arrestanten i det nævnte Tidsrum daglig var tilstede for at gaa Søtoft tilhaande, ialt ca. 6 Kr.

Arrestanten har endvidere den 26 November og den 1 December 1915, da han i ovennævnte Anledning var tilstede i Søtofts Forretning, i to Gange frastjaalet Søtoft henholdsvis et Par Støvler til Værdi 5 Kr. og nogle Prospektkort til Værdi 1 Kr. 50 Øre, der beroede henholdsvis frit fremme i et til Forretningen hørende Bagværelse og i et uafaalet Skab i Forretningslokalet.

Endelig har Arrestanten den 1 December 1915, da han var tilstede hos Søtoft for at passe dennes Forretning, medens Søtoft sov i Bagværelset, ved Lommetyveri frastjaalet Søtoft et Ur med Kæde til Værdi ialt 8 Kr. Arrestanten var, da han begik Tyverierne den 1 December, paavirket af Spiritus, men, som det maa antages, fuldt tilregnelig.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Nr. 200. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Niels Ejnar Nielsen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 l.

Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 25 November 1915: Arrestanten Niels Ejnar Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i atten Maaneder og betale i Erstatning til Tjenestekarl Hans Christian Nielsen, Lerchenfeldt, 20 Kr., til polsk Arbejder Linio Lelak, Værløse, 30 Kr., til Bager Johannes Mehr, Skibby, 37 Kr. og til Bolsmand Knud Henrik Andersen, Klode Mølle Mark, 147 Kr. 50 Øre. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salarium til Aktor, Sagfører Mimer, 40 Kr. og til Defensor, Sagfører Mandal Bertelsen, 30 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 December 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til to Aar. I Salær til Overretssagførerne H. Steinthal og Prokurator Nissen betaler Arrestanten Niels Ejnar Nielsen 25 Kr. til hver. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

køndes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Ejnar Nielsen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Harboe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne efter Arrestanten Niels Ejnar Nielsens Begæring fra Københavns Amts søndre Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten sat under Tiltale for Tyveri og Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13, 1ste Stykke.

Arrestanten er født den 15 Februar 1894 og tidligere anset ved Arts-Skipperinge Herreders Ekstrarets Dom af 28 August 1915 i Medfør

af Straffelovens § 228, jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Ved Arrestanten med det Oplyste stemmende Tilstaaelse er det tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

1. Den 5 Oktober 1915 ved 6-Tiden om Aftenen frastjal Arrestanten, der hele den Dag og den foregaaende Nat havde opholdt sig paa et Stænge over Kostalden paa Gaarden Lerchenfeldt, hvor han tidligere havde tjent, sin tidligere Medtjenende, Karlen Hans Christian Nielsen, 20 Kr. i rede Penge ud af en Tegnebog i Bestjaalnes Trøje i et uafaaaset Skab i Bestjaalnes Kammer, hvortil Adgangen var uhindret.

2. Den 12 s. M. ved 10¹/₂-Tiden om Formiddagen krøb Arrestanten i tyvagtig Hensigt gennem et utilhaspet Vindue ind i et Lars Peter Nielsen tilhørende Hus paa Værløse Mark, hvor han stjal dels 18 Kr. i rede Penge og en til 2 Kr. 50 Øre vurderet Skjorte, der tilhørte Nielsen og beroede henholdsvis i et aflaaaset Skrin, som Arrestanten opbrød, og i en uafaaaset Kommodeskuffe, dels godt 3 Kr. i rede Penge, der tilhørte Husbestyrerinde Lise Petersen og beroede i en frit fremme liggende Pengepung.

3. Den 13 s. M. om Formiddagen steg Arrestanten i tyvagtig Hensigt gennem et utilhaspet Vindue, som han aabnede, ind i et i Nærheden af Kollekolle beliggende Hus, hvor han stjal et Sæt blaåt Cheviottøj, vurderet til 30 Kr., en i dette beroende Femkroneseddelt, et Par sorte Snørestøvler, et Par Cyklegamascher og et Sengetæppe, vurderede til henholdsvis 8 Kr., 5 Kr. og 5 Kr., samt en Flaske med Eddike til Værdi 40 Øre, hvilke Genstande, der alle beroede frit fremme, alle tilhørte den i Huset boende polske Arbejder Linio Lelak og hans Hustru, Maria Lelak.

4. Samme Dag steg han — som det maa antages i tyvagtig Hensigt — gennem et aabentstaaende Vindue i Peter Nielsens Enkes Hus i Værløse ind i Sovekammeret, hvor Arrestanten stjal et Niels Nielsen tilhørende kontant Beløb af ca. 8 Kr., der laa i 2 Pengepunge, som beroede dels i en uafaaaset Skuffe, dels i et frit fremme hængende Par Benklæder.

5. Den 14 s. M. stjal Arrestanten under et Besøg hos Bager-svend Johannes Mehr og Hustru i Skibby, efter at de begge var gaaede paa Arbejde, medens han efter Aftale med dem var forbleven i Lejligheden, fra en Kommodeskuffe, som han oplukkede med en dertil hørende Nøgle, som han havde fundet i en anden, aabentstaaende Skuffe i Kommoden, et Sølvherreur og en Kæde, tilsammen vurderede til 30 Kr., og en til 7 Kr. vurderet Sølvbrosche. Endvidere stjal Arrestanten fra et — som det maa antages uafaaaset — Skab i Lejligheden et kontant Beløb af 9 Kr., der laa i en Sparekassebog.

6. Den 17 s. M. om Formiddagen steg Arrestanten, som det maa antages i tyvagtig Hensigt, gennem et aabentstaaende Vindue i den af fhv. Gaardejer Berthel Lauesen Bonde beboede Gaard, Bundgaard i Ejstrup Sogn, hvor han af et Par Benklæder, der hang frit fremme, stjal en til 50 Øre vurderet Pengepung med et Indhold af ca. 18 Kr. i rede Penge.

7. Den 18 s. M. steg Arrestanten i tyvagtig Hensigt gennem et aabentstaaende Vindue ind i Bolsmand Knud Henrik Andersens Hus

paa Klode Mølle Mark; da Arrestanten fra det Kammer, hvori han kom ind, hørte Nogen tale i et Værelse ved Siden af, gik han gennem en aabentstaaende Lem i Kammeret ned i en Kælder under dette. Noget efter steg Arrestanten atter op i Kammeret og gik derfra gennem Dagligstuen ind i Sovekammeret, hvor han med en i en uafaaet Bordskuffe forefunden Nøgle søgte at oplukke et lille Skab. Bolsmandens Hustru aabnede imidlertid, medens Arrestanten var i Færd hermed, Døren op og kiggede ind i Værelset uden at faa Øje paa Arrestanten, der gemte sig bag Døren; efter at hun var gaaet, aabnede Arrestanten med den fundne Nøgle Skabet og fandt deri en Seddelbog og en Pung, hvori beroede ialt 147 Kr. 50 Øre i kontante Penge, som Arrestanten stjal.

8. Arrestanten, der har Rullebetegnelse 4—170—N—10, har undladt at give Møde paa den for 4de Udskrivningskreds i Maj Maaned 1915 i Horsens afholdte Session for Aaret 1916, for hvilken Session han efter sin Alder var forpligtet til at fremstille sig. Han har paaberaabt sig, at han ikke var rigtig paa det Rene med, at han skulde møde paa nævnte Session, da der i hans Indtegningsbevis skal staa, at han først var pligtig at fremstille sig til Session i »22-Aars Alderen«, hvorhos han har forklaret, at han ikke vidste, hvilken Dag Sessionen blev afholdt, at han ikke havde Penge til at rejse til Sessionsstedet for, og at han i August 1915, medens han tjente paa Lerchenfeldt, mødte paa Session i Kallundborg, men blev afvist, fordi han ikke havde meldt Flytning.

Det af Arrestanten saaledes forklarede kan imidlertid ikke føre til at fritage ham for Ansvar for ikke at have fremstillet sig for den ommeldte Session i Horsens.

For de af Arrestanten saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, i hvilken Straf er indbefattet den af ham i Medfør af Analogien af Straffelovens § 64, 1ste Stykke, forskyldte Tillægsstraf efter § 13, 1ste Stykke, i Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912. Underrettsdommen, hvorved Arrestanten efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., samt efter Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 er anset med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, men hvis Bestemmelser om de Tjenestekarl Hans Christian Nielsen, Linio Lelak, Bagersvend Johannes Mehr og Bolsmand Knud Henrik Andersen — overensstemmende med deres derom nedlagte Paastande hos Arrestanten tillagte Erstatninger, store henholdsvis 20 Kr., 30 Kr., 37 Kr. og 147 Kr. 50 Øre — tiltrædes, ligesom Dommens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede, billiges, vil herefter med den anførte Ændring i Straffens Størrelse være at stadfæste.

Fredag den 3 Marts.

Nr. 190. Højesteretssagfører Winther

mod

Carl Sofus Marius Iversen og Jens Hans Jensen
(Def. Harboe),

der tiltales henholdsvis for Tyveri og Hæleri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 November 1915: Den af Arrestanten Aage Kristian Christiansen forskyldte Straf bortfalder. Arrestanterne Jens Peter Jensen, Christian Bernhard Nielsen, Tiltalte Jens Hans Jensen samt Arrestanten Carl Sofus Marius Iversen bør straffes, Arrestanten Jensen og Nielsen med Forbedringshusarbejde hver især i 18 Maaneder, Arrestanten Iversen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Tiltalte Jensen med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Saa bør Arrestanterne og Tiltalte, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og den for Arrestanterne beskikkede Defensor, Overretsagførerne Repsdorph og Amdrup, 40 Kr. til hver, dog at der ikke udredes af Arrestanten Jensen udover $\frac{9}{10}$, af Arrestanten Nielsen udover $\frac{7}{10}$, af Arrestanten Christiansen udover $\frac{1}{5}$, af Tiltalte Jensen udover $\frac{8}{10}$ og af Arrestanten Iversen udover $\frac{3}{5}$ af Omkostningernes samlede Beløb. I Erstatning til Aktieselskabet Korntørrings- og Oplagsmagasinet bør derhos Tiltalte Jensen betale 2883 Kr. 50 Øre. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for de Tiltalte Iversen og J. H. Jensens Vedkommende anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, og idet de Højesteret for Jensens Vedkommende forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til noget andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Carl Sofus Marius Iversen og Jens Hans Jensen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Winther og Harboe 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Jens Peter Jensen, Christian Bernhard Nielsen, Aage Kristian Christiansen, Tiltalte Jens Hans Jensen og Arrestanten Carl Sofus Marius Iver-

sen tiltales, Arrestanterne Jensen og Nielsen for Tyveri og Hæleri, Arrestanten Christiansen for Tyveri, Tiltalte Jensen for Hæleri og Arrestanten Iversen for Tyveri.

Tiltalte Jensen er født den 26 December 1863 og tidligere ifølge Dom anset: ved nærværende Rets Dom af 22 December 1891 efter Lov om Fæstevirksomhedens Ordning af 1 April 1891 § 7 med en Bøde af 20 Kr.

Han har derhos fra den 29 April til 5 Maj 1905 været arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for Bedrageri og Falsk, men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Arrestanten Iversen er født den 17 Marts 1885 og ikke funden forhen straffet.

Ved Arrestanterne Jensens, Niensens og Iversens Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de i Tiden fra antagelig Slutningen af Januar til Begyndelsen af Maj d. A. har begaaet følgende Tyverier af Fedt.

Fra A/S. Korn tørrings- og Oplagsmagasinet har Arrestanten Nielsen alene i 2 Gange stjaalet 2 Fustager Fedt, Arrestanterne Nielsen og Jensen i Forening i 5 Gange ca. 5 Fustager Fedt, Arrestanterne Nielsen, Jensen og Iversen i Forening i en Gang 2 Fustager Fedt, Arrestanterne Jensen og Iversen i Forening i 2 Gange 3 Fustager Fedt. Fustagerne, der efter det Oplyste maa antages hver at have indeholdt ca. 175 Kilo Fedt og er vurderet til 262 Kr. 50 Øre Stykket, beroede frit fremme paa en Plads, hvortil Adgangen var uhindret.

Fra A/S. Rindom og Restorff har Arrestanten Nielsen alene stjaalet 1 Fustage Fedt, Arrestanterne Nielsen, Jensen og Iversen i Forening i 1 Gang 3 Fustager Fedt, Arrestanterne Nielsen og Iversen i Forening i 1 Gang 2 Fustager Fedt.

Arrestanten Jensen har gjort sig skyldig i Hæleri med Hensyn til den af Arrestanten Nielsen alene stjaalne Fustage Fedt, idet han til egen og Arrestanten Niensens fælles Fordel har afhændet Fustagen med Fedt, skønt han vidste, at den hidrørte fra Tyveri.

Fustagerne, der maa antages at have indeholdt 50 Kilo Fedt og er vurderet til 75 Kr. Stykket, beroede frit fremme paa Kajer i Frihavnen.

Fra »Det forenede Dampskibsselskab« har Arrestanten Nielsen alene i 1 Gang stjaalet 2 Fustager Fedt, Arrestanterne Nielsen og Jensen i Forening i 1 Gang 2 Fustager Fedt, Arrestanten Jensen alene 1 Fustage Fedt. Fustagerne, der maa antages at have indeholdt hver 50 Kilo Fedt og er vurderet til 75 Kr. Stykket, beroede frit fremme paa Islands Plads, hvortil Adgangen var uhindret.

Ved Arrestanterne Iversens og Jensens Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de nævnte Arrestanter i en af de første Maaneder i indeværende Aar i Forening har frastjaalet Firmaet Styhr og Kjær en til 45 Kr. vurderet Sæk Ris, der beroede paa en Vogn, der kørtes af Arrestanten Iversen som Kusk.

Paa samme Maade er det bevist, at Arrestanten Christiansen en Dag i Januar eller Begyndelsen af Februar d. A. har stjaalet en til

18 Kr. vurderet Sæk Mel, der beroede frit fremme paa en Vogn, der kørtes af Arrestanten som Kusk.

Arrestanterne Jensen og Nielsen har tilstaaet sig skyldig i Hæleri, idet de har bistaaet Arrestanten Christiansen ved Afhændelsen af den omhandlede Sæk Mel og hver for sig erholdt en Del af de ved Salget indvundne Penge, skønt de var paa det Rene med, at Sækken med Mel var stjaalen.

Det er ikke under Sagen oplyst, hvem det stjaalne Mel tilhørte.

Tiltalte Jensen, der driver Forretning som Hørkræmmer her i Staden, har erkendt, at han har købt samtlige de stjaalne Koster af Arrestanten Jensen, men nægtet, at han har tænkt sig, at Kosterne hidrørte fra Tyveri.

Arrestanten Jensen har imidlertid forklaret Følgende om sit Forhold til Tiltalte.

Arrestanten Jensen, der er Brolægningsarbejder og kendte Tiltalte Jensen, idet han en Gang i de sidste Aar vil have talt med Tiltalte om at omlægge Brolægningen i dennes Gaard, hvorhos han en Gang i det sidste Par Aar vil have solgt Brænde til Tiltalte, henvendte sig efter Tyveriet af den første Fustage Fedt til Tiltalte, medførende Fustagen, og forespurgte Tiltalte, der da godt kendte ham, om han vilde købe Fustagen, eller om han kendte Nogen, der vilde købe den. Tiltalte sagde da: »der er vel ikke noget i Vejen med den?« hvortil Arrestanten svarede: »Nej, der er ikke noget i Vejen«, hvorhos Tiltalte opfordrede Arrestanten til at komme igen den følgende Dag for at faa Besked. Da Arrestanten Dagen efter paany indfandt sig hos Tiltalte, betalte denne ham 35 Kr. for Fustagen. Tiltalte afkøbte derefter Arrestanten alle de stjaalne Fustager Fedt, efterhaanden som Tyverierne blev begaaede, og betalte 30 eller 35 Kr. — en enkelt Gang mulig 40 Kr. — for hver Fustage à 50 Kilo og 120 Kr. for hver af Fustagerne à ca. 175 Kilo.

Tiltalte Jensen har forklaret, at han, forinden han købte Fedtet af Arrestanten Jensen, kun kendte denne »for Anseelse« og havde hørt fortælle, at denne handlede med Varer, han købte ved Skibe, samt at han troede, at Arrestanten Jensen havde købt Fedtet, hvilket han var paa det Rene med var fra Amerika, af Folk ombord paa de Skibe, der havde bragt det hertil. Tiltalte vil derhos have betalt 45—50 Kr. for hver af de smaa Fustager og 170 Kr. for hver af de store, og overensstemmende hermed er de Købesummer, der findes indførte i Tiltaltes Kasse- og Kladdebog, der er kommet til Stede under Sagen, ligesom der under Sagen er kommet til Stede en af Arrestanten Jensen til Tiltalte med Blyant udfærdiget Kvittering af følgende Indhold:

»³/₅ 1915

4 Baller Fedt

A 200 Kr.

Jensen. «

Arrestanten Jensen har imidlertid forklaret, at Tiltalte Jensen til ham har udtalt, at han i sine Bøger skrev, at han havde givet 45 eller 50 Kr. for de smaa og 170 Kr. for de store Fustager og bedt Arrestanten eventuelt sige, at han for Fustagerne havde modtaget de anførte Beløb. Med Hensyn til den ommeldte Kvittering har samme Arrestant forklaret, at den er skrevet efter Begæring af Tiltalte, der bad Arrestanten om at skrive en Kvittering for 4 Fustager Fedt, lydende

paa 50 Kr. for hver, skønt Arrestanten for de 4 Fustager kun har modtaget højst 140 Kr. ialt.

Rigtigheden af Tiltalte Jensens Forklaring angaaende Betalingen for Fedtet modsiges af den af Arrestanten Nielsen afgivne Forklaring, ifølge hvilken Nielsen, der til Tiltalte har afleveret 2 smaa og 2 store Fustager af det stjaalne Fedt, af Tiltalte modtog i Betaling 100 Kr. for hver af de store og 35 Kr. for hver af de smaa Fustager. Forsaavidt Tiltalte Jensen, der har erkendt, at han har betalt Arrestanten Nielsen 100 Kr. for en stor Fustage og 70 Kr. for to smaa Fustager Fedt, heroverfor har gjort gældende, at han til Arrestanten Jensen efterbetalte henholdsvis 70 Kr. og 30 Kr., er Rigtigheden heraf bestridt af Arrestanten Jensen, og af Tiltaltes Kassekladdebog fremgaar intet om saadanne Betalinger i flere Rater.

Arrestanterne Jensen og Nielsen, der begge har forklaret, at de mener, at Tiltalte var vidende om, at Fedtet var stjaalet, har særlig overensstemmende forklaret, at de, efter at det den 6 April d. A. i et herværende Dagblad havde været omtalt, at der var stjaalet Fedt fra Korn tørringsmagasinet, idet det dog i Bladet anførtes som en Mulighed, at Fedtet af en Fejlagelse var transporteret ombord i Skibe sammen med Gods, der skulde sendes videre, var henne hos Tiltalte, hvor Arrestanten Jensen, efter at den ommeldte Bladmeddelelse var kommen paa Tale, henvendt til Tiltalte udtalte: »Det skal nok gaa, for nu tror de, at det er gaaet til Søs«.

Arrestanten Nielsen har derhos forklaret, at Tiltalte første Gang, Nielsen afleverede Fedt til ham, spurgte, om »det kunde gaa«.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Prisen paa amerikansk Svinefedt i Fade og Tubs ifølge de af Grosserer-Societetets Fedevaresektion fastsatte Noteringer i Tiden fra 11 Februar til 13 Maj d. A. androg 75—80 Kr. pr. 50 Kilo.

Under Hensyn til Mængden og Værdien af det indkøbte Fedt, den — selv om Tiltaltes egen Forklaring forsaauidt lægges til Grund — forholdsvis ringe Pris, han betalte for Fedtet, de nærmere Forhold, under hvilke Indkøbene fandt Sted, samt i Betragtning af, at Handel med Fedt ligger udenfor Tiltaltes sædvanlige Forretningsomraade, findes det efter alt det Foreliggende uden Betænkelighed at forkaste Tiltaltes Forklaring om, at han har været i god Tro, da han indkøbte det under Sagen omhandlede Fedt, og Tiltalte, for hvis Vedkommende Tiltalen ikke omfatter de ovenfor omhandlede Sække Mel og Risengryn, vil heretter være at dømme for Hæleri.

Efter derom nedlagt Paastand vil der i Erstatning til A/S. Korn tørrings- og Oplagsmagasinet af Tiltalte Jensen være at udrede 2883 Kr. 50 Øre.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne og Tiltalte være at anse, Arrestanterne Jensen, Nielsen, Christiansen og Iversen efter Straffelovens § 228 . . . Tiltalte efter Straffelovens § 238 efter Omstændighederne . . . Arrestanten Iversen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, Tiltalte Jensen med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder . . .

Mandag den 6 Marts.

Nr. 165. Højesteretssagfører Liebe

mod

Christen Siig Christensen og Hustru Erline Birgitte, født Erlandsen (Def. Møller),

der tiltales for bedrageligt Forhold.

Ulfborg-Hind Herreders Ekstrarets Dom af 20 Januar 1915: De Tiltalte Christen Siig Christensen og Erline Birgitte Christensen, født Erlandsen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder 40 Kr. i Salær til Aktor, Overretssagfører Grove, udredes af det Offentlige.

Viborg Landsoverrets Dom af 31 Maj 1915: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Sørensen, i Salær hver 40 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Liebe og Møller hver 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ulfborg-Hind Herreders Ekstraret indankede Sag er Gaardejer Christen Siig Christensen og Hustru, Erline Birgitte, født Erlandsen, der er fødte henholdsvis den 8 December 1860 og den 21 September 1872, og af hvilke ingen ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for bedrageligt Forhold.

Efter at forhenværende Husmand Iver Nielsen og Hustru siden 1 April 1908 havde haft Ophold hos Husmand Jens Juel Jepsen af N. Omme Fjalde, der er gift med en Datter af Nielsens Hustru af første Ægteskab, afbrød han den 1 April 1913 Samlivet med sin Hustru og tog hen til de Tiltalte, der bor i Brejning Fjalde, og af hvilke Christensens Hustru er hans Søsterdatter. Hos dem havde han derefter Ophold, indtil han den 22 December s. A. afgik ved Døden, 84 Aar gammel.

Den 17 April 1913 tog Iver Nielsen, der i Ringkøbing og Omegns Sparekasse havde godt 3600 Kr. indestaaende paa Kontrabog, ledsaget af Tiltalte Christensen til Ringkøbing, hvor han i Sparekassen opsagde 1500 Kr. af Bogens Paalydende til Udbetaling 2 Maaneder senere. Mod at give Haandpant i Sparekassebogen fik Nielsen derefter samme Dag et Laan paa 600 Kr. i Landbobanken sammesteds. Efter bemeldte Tiltaltes først afgivne Forklaring udbetalte Nielsen ham hele det laante Beløb til Afdrag paa det Vederlag Tiltalte skulde have for at huse Nielsen, men senere har Tiltalte paa Forehold af, at han skyldte Nielsen 200 Kr., berigtiget Forklaringen derhen, at Nielsen til Fyldstgørelse af Gælden fradrog dennes Beløb i de 600 Kr. og kun udbetalte Tiltalte Resten, 400 Kr., idet han, foreholdt den saaledes foreliggende Uoverensstemmelse i hans Forklaring, har udsagt, at »det jo kom ud paa et og det samme, om han fik de 600 Kr. paa den ene eller den anden Maade«.

Den 13 Juni s. A. indbetalte Husmand Peder Birkmose af Brejning Fjalde til Iver Nielsen et skyldigt Beløb af 500 Kr. tilligemed et mindre Rentebeløb. Tiltalte Christensen har erkendt, at han af Iver Nielsen heraf har faaet udbetalt 400 Kr.

Den 17 s. M. hævdede Direktør i ovennævnte Bank Mikkelsen i Henhold til skriftlig Fuldmagt fra Iver Nielsen det, som formeldt, opsagte Beløb af 1500 Kr. i Ringkøbing og Omegns Sparekasse. Af Beløbet anvendtes 600 Kr. til Tilbagebetaling af det af Iver Nielsen den 17 April i Banken laante Beløb, hvorimod Tiltalte Christensen, som af ham erkendt, fik Restbeløbet, 900 Kr., udbetalt og beholdt det.

Den 26 August s. A. hævdede Tiltalte Christensen, som af ham ligeledes erkendt, i Henhold til skriftlig Fuldmagt fra Iver Nielsen 800 Kr. paa hans Kontrabog med ovennævnte Sparekasse, hvilket Beløb han beholdt.

En Gang i Sommeren 1913 lod Tiltalte Christensen udfærdige dels en Fuldmagt for sin Hustru til paa titnævnte Sparekassebog at hæve dennes Restpaalydende, 1378 Kr. 14 Øre, dels tvende Transporter, som paategnedes hver paa et af to Gældsbreve, daterede henholdsvis den 24 December 1912 og 12 April 1913 og udstedte af Husmand Niels Ahle Christensen af N. Omme Fjalde til Iver Nielsen, det ene for 500 Kr., det andet for 350 Kr. Transporterne, der gik ud paa at overdrage de paagældende Gældsbreve til Tiltalte Erline Christensen, som efter sit Udsagn alt havde faaet Beviserne overleverede af Iver Nielsen, blev derpaa tilligemed Fuldmagten i Vitterlighedsvidners Overværelse underskrevne af Nielsen med ført Pen paa bemeldte Tiltaltes Fødselsdag, den 21 September 1913, hvorpaa hun den følgende Dag lod Sparekassebogens Restpaalydende, der med paaløbne Renter opgjordes til 1427 Kr. 89 Øre, overføre paa en paa hendes eget Navn lydende Sparekassebog. Beløbet er senere inden Aarets Udgang hævet af Tiltalte og afset fra, at 200 Kr. deraf er medgaaede til Bekostningen af Iver Nielsens Begravelse, anvendte til begge Tiltaltes fælles Nytte.

De Tiltalte sigtes nu for paa bedragerisk Vis at have benyttet en hos Iver Nielsen tilstedeværende Aandssvækkelse til at fraliste ham de fornævnte Pengebeløb og Pengeeffekter.

Under Sagen har en Del Vidner, som har kendt Iver Nielsen og,

for Nøgles Vedkommende, staaet i Familieforbindelse med ham, edelig fremsat Udtalelser, der i Hovedsagen overensstemmende gaar ud paa, at han i de senere Aar af sit Liv led af tiltagende Alderdomssvækkelse, og at han navnlig i det sidste Aars Tid var stærkt aandssvækket, om han end, som af Flere forklaret, til Tider kunde tale tilsyneladende helt fornuftigt.

Derimod har en Del, dog ikke edsfæstede Vidner, som har haft Lejlighed til at iagttage Iver Nielsen i den senere Tid, før han flyttede hen til de Tiltalte, hovedsagelig overensstemmende udtalt sig derhen, at Nielsens Aandsevner, i ethvert Fald fraset Hukommelsen, ikke da var svækkede i nogen væsentlig Grad. Af disse Vidner har særlig Gaardejer Niels Chr. Madsen af Birkmose yderligere udsagt, at han under sin sidste Samtale med Nielsen, der fandt Sted ved St. Hansdagstid 1913, havde den Opfattelse, at Nielsens Hukommelse knap var saa god, som den plejede at være, men at han intet fejlede paa Forstanden og heller ikke var mere svækket, end at han var sine Handlinger fuldt bevidst, og at han navnlig vidste god Besked med sine Pengesager. Gaardejer P. Nygaard af Barde, der var nærværende som Vitterlighedsvidne, da Nielsen den 21 September 1913 som meldt underskrev flere Dokumenter, har — ligeledes uden at være taget i Ed — forklaret, at Nielsen efter hans Formening da var klar over, hvad han gjorde og sagde, og at han (∴ Nygaard) ikke fik noget Indtryk af, at Nielsen var i væsentlig Grad aandssvækket, hvilket han skønnede af, at Nielsen aabenbart vidste god Besked med, hvad han havde til Gode hos Folk.

I Skrivelse af 22 Juni f. A. har derefter Retslægeraadet, hvilket Sagen har været forelagt, udtalt, at det efter de i Sagen afgivne Vidneforklaringer maa anses sandsynligt, at afdøde Iver Nielsen i sine sidste Leveaar har lidt af tiltagende Alderdomssløvsind, som har bevirket, at han ikke har været klar over Rækkevidden af sine Formuesdispositioner, og hvis Tilstedeværelse i det sidste halve Aar af hans Levetid ialtfald ikke har kunnet miskendes af hans nærmeste Omgivelser.

Forsaavidt nu Sigtelsen mod Tiltalte Christensen gaar ud paa, at han har modtaget hele det af Iver Nielsen den 17 April 1913 i Landbobanken i Ringkøbing laante Beløb, 600 Kr., og ligeledes hele det af P. Birkmose den 13 Juni s. A. til Iver Nielsen indbetalte Beløb, 500 Kr., med Renter, er det mod Tiltaltes Benægtelse ikke godtgjort, at han har modtaget større Beløb end af ham erkendt, hver Gang 400 Kr. Iøvrigt har de Tiltalte forklaret, at der mellem Iver Nielsen og Tiltalte Christensen blev indgaaet Overenskomst om, at Nielsen skulde have Ophold hos dem til sin Død, uden at der dog ved deres Forklaringer, der har været vaklende og selvmodsigende, i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger er bleven fuld Klarhed med Hensyn til Enkelthederne. Tiltalte Christensen har imidlertid hævdet, at de af ham modtagne Beløb af Nielsens Midler er ydede ham til Fyldestgørelse af det Vederlag, Nielsen efter Overenskomsten skulde betale ham.

Tiltalte Erline Christensens Forklaring gaar ud paa, at Iver Nielsen nogen Tid før hendes Fødselsdag, den 21 September 1913, havde

lovet hende, at hun til Løn for, at hun plejede ham saa godt, skulde have Alt, hvad han efterlod sig, og at det var til Opfyldelse af dette Løfte, at Nielsen den nævnte Dag underskrev ovennævnte Fuldmagt og to Transporter, som hendes Mand efter at være gjort bekendt med Nielsens Løfte havde ladet udfærdige. Begge Tiltalte har erklæret, at de har anset Iver Nielsen, der af egen fri Villie har foretaget sine ovennævnte Dispositioner til deres Fordel, for aandsfrisk, da han foretog disse.

Ved de tilvejebragte Oplysninger findes det nu i ethvert Fald ikke tilstrækkeligt godtgjort, at Iver Nielsens Aandsevner har været saaledes svækkede, at de Tiltalte har maattet indse, at han paa de Tidspunkter, da Dispositionerne skal have fundet Sted, har været ude af Stand til gyldig at raade over sin Formue, og de Tiltalte, hvis nysanførte Forklaringer isøvrigt efter Omstændighederne ikke lader sig forkaste, vil derfor, forsaavidt den ovennævnte Sigtelse angaar, ikke kunne anses at have gjort sig skyldige til Straf.

Et Par Dage før Iver Nielsens Død betalte Gaardejer Niels Chr. Madsen af Birkmose, som det maa antages, til Tiltalte Erline Christensen et Beløb af 24 Kr., som han skyldte Iver Nielsen i Renter af et Laan. Bemeldte Tiltalte har forklaret, at hun havde haft til Hensigt at betale Beløbet til den Politibetjent, som indfandt sig i hendes Hjem for at afhøre hende og Mand i nærværende Sag, men at Betjenten gav hende til Svar, at hun skulde beholde Beløbet, da hun jo ogsaa skulde bruge Penge. Hun beholdt da Beløbet — som i det Forhør, hvorunder hendes her anførte Forklaring er afgivet, er nævnt som kun andragende 20 Kr. — og anvendte deraf 18 Kr. til Betaling af den Læge, som havde tilset Iver Nielsen, og 2 Kr. til Betaling af Medicin til ham. Som Sagen saaledes foreligger oplyst, findes der ikke i bemeldte Tiltaltes Forhold at indeholdes noget Strafbart.

Den 21 August 1913 sendte Sagfører Riis Hansen i Herning pr. Post til Iver Nielsen Afregning af en Inkassation, han havde besørget for denne, tilligemed 20 Kr. 74 Øre, som tilkom Nielsen ifølge Afregningen. Forsaavidt de Tiltalte har været sigtede for svingagtig at have tilvendt sig dette Beløb, der efter Tiltalte Christensens Udsagn er udbetalt Nielsen, er der mod deres Benægtelse ikke tilvejebragt Bevis i saa Henseende.

Efter det Anførte har de Tiltalte ikke paadraget sig Straffeansvar i nogen Henseende, og der bliver derfor ikke Spørgsmaal om at tage en af Iver Nielsens Enke overfor Tiltalte Christensen nedlagt Erstatningspaastand under Paakendelse. Det maa derhos billiges, at de Tiltalte ved Underrettsdommen er frifundet for Aktors Tiltale, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Tirsdag den 7 Marts.

Nr. 187. Højesteretssagfører Harboe

mod

Peter Larsen (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 176, jfr. § 174.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 November 1915: Tiltalte Peter Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Wolff og Paludan, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forhøjes til 100 Dage.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 100 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peter Larsen til Højesteretssagførerne Harboe og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Peter Larsen, der tiltales for uterligt Forhold, er født den 17 November 1880 og ikke funden forhen straffet, bortset fra, at han gentagne Gange er anset med Bøder for Overtrædelse af Automobilloven.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han den 22 September d. A. har behandlet et den 27 Marts 1901 født Pigebarn uterligt.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 176, jfr. § 174, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Nr. 39. Tanderup Kommune (I. Kondrup efter Ordre)

mod

Enke Kristine Quasinitzsky (Liebe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Fortolkning af Fattiglovens § 34.

Wedellsborg Birks ordinære Rets Dom af 20 Juni 1914: Den foretagne Arrestforretning er lovlig gjort og forfulgt, og vil Indstævnte, Enke Kristine Quasinitzsky af Lunge, have til Citanten, Tanderup Kommune, at betale de paastaaede 1450 Kr. 25 Øre med Renter af 1313 Kr. 52 Øre, 5 pCt. p. a. fra den 15 April 1914 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 40 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 Marts 1915: Den forommeldte Arrest bør være ophævet. Appellantinden, Enke Kristine Quasinitzsky, bør for Tiltale af de Appellindstævnte, Tanderup Kommune, i denne Sag for Tiden fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges den for Appellantinden beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Tegner, i Salær 35 Kroner og i Godtgørelse for Portoudlæg 75 Øre, hvilke Beløb udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, Tanderup Kommune, det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Indstævnte, Enke Kristine Quasinitzskys Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret, samt til Højesteretssagfører Liebe i Salarium for Højesteret 80 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I. Kondrup 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Købekontrakt af 16 Februar 1909 solgte Aktieselskabet Spare- og Laanekassen for Ejby og Omegn som befuldmægtiget for vedkommende Ejer Ejendommen Matr. Nr. 17 h af Lunge By, Gelsted Sogn, til Johan Theodor Charles Avfrid Quasinitzsky, og efter at denne er afgaaet ved Døden, er hans Enke, Appellantinden Kristine Quasinitzsky, der hensidder i uskiftet Bo efter ham, indtraadt i hans Ret til mod Købesummens Betaling at erholde Skøde paa Ejendommen. Efterat det paa Ejendommen værende Stuehus og Brændehus den 13 Juni 1913 var nedbrændt og den Appellantinden i denne Anledning tilkommende Branderstatning opgjort til 1600 Kr., blev der under 11 April f. A. af Fogden i Wedellsborg Birk efter Begæring af de Appelindstævnte, Tanderup Kommune — der i en Aarrække har som Appellantindens Forsørgelseskommune ydet Fattighjælp til hende og derunder til hendes Børns Underhold, og som herved i Tidsrummet indtil den 5 s. M. havde haft en Udgift af ialt 1313 Kr. 52 Øre — dekretet Arrest i den hende i Henhold til bemeldte Købekontrakt »tilhørende Fordring paa Assurancesum for og Skøde paa« ovennævnte Ejendom til Fyldestgørelse af de Appelindstævntes Krav, der med paaløbne Omkostninger opgjordes til 1450 Kr. 25 Øre.

De Appelindstævnte har derpaa under nærværende i første Instans ved Wedellsborg Birk ordinære Ret behandlede Sag paastaet Arresten stadfæstet og Appellantinden dømt til Betaling af det nævnte Beløb, 1450 Kr. 25 Øre, med Rente af de 1313 Kr. 52 Øre 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 15 April f. A., indtil Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst, hvorimod Appellantinden paastod Arresten ophævet og sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Da de Appelindstævntes Paastande er tagne til Følge ved den i Sagen den 20 Juni f. A. afsagte Underrettsdom, idet dog Sagens Omkostninger bestemtes til 40 Kr., har Appellantinden efter meddelt Bevilling til fri Proces for Overretten og Bevilling til at fremlægge nye Bevisligheder sammesteds indanket Sagen her for Retten, hvor hun har gentaget sine ovennævnte Paastande og derhos paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger for Overretten efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær og i Godtgørelse for Portoudlæg 75 Øre til den for hende beskikkede Sagfører, Overretssagfører Tegner. De Appelindstævnte har derimod procederet til Stadfæstelse af Underrettsdommen med Tillæg af Appelsagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appellantinden i første Række gjort gældende, at Arresten ikke er forfulgt med tilstrækkelig Hurtighed, men efter det Oplyste findes der ikke Føje til at tage denne Indsigelse — der forøvrigt ikke har været fremsat for Overretten — til Følge.

Hvad Sagen iøvrigt angaar, fremgaar det af de foreliggende Oplysninger, at Appellantinden, dengang Arresten blev dekretet og Sagen

Færdig fra Trykkeriet den 15 Marts 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 2.

Tirsdag den 7 Marts.

anlagt, havde Ophold i Gelsted Rørup Kommune, hvorfra hun senere er hjemsendt til Tanderup Kommune.

Ifølge Fattiglovens § 34 er det en Betingelse for Fattigvæsnets Ret til at gøre en Erstatningsfordring som den heromhandlede gældende mod den Fattigunderstøttede i dennes levende Live, at det af Fattigbestyrelsen paa den Vedkommendes Opholdssted skønnes, at han har Evne til at udrede Erstatningen uden selv at komme til at mangle det Fornødne til eget Underhold eller til Opfyldelse af den ham paahvilende Forsørgelsespligt. Under Sagen foreligger der imidlertid hverken fra Gelsted-Rørup Sogneraad eller fra de Appellindstævnte nogen Udtalelse i saa Henseende, og efter det Fremkomne, derunder hvad der fremgaar af de Appellindstævntes egen Procedure, maa det da ogsaa antages, at Appellantinden, hvis hun dømmes efter de Appellindstævntes Paastand, vil være henvist til vedblivende at erholde Understøttelse af det Offentlige.

Da det herefter ikke findes godtgjort, at de i Fattiglovens § 34 foreskrevne Betingelser for, at de Appellindstævnte kunde gøre deres Erstatningsfordring mod Appellantinden gældende, har foreligget paa Tidspunktet for Arrestens Foretagelse og Justifikationssagens Anlæg, vil allerede af denne Grund Arresten være at ophæve og Appellantinden være for Tiden at frifinde for de Appellindstævntes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge Overretssagfører Tegner, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 35 Kr. og i Godtgørelse for Portoudlæg 75 Øre, hvilke Beløb bliver at udrede af det Offentlige.

Onsdag den 8 Marts.

Nr. 65. Frøknerne Helga Jensen og Louise Asmussen
(Asmussen)

mod

Bager P. Madsen som Formand for Bagerens Fagforening i Odense (Ulf Hansen),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en paa en særlig Maade bekendtgjort Blokade.

Odense Købstads Fogedrets Kendelse af 4 Juni 1915: Rekvirenternes Begæring om Nedlæggelse af det fornævnte Forbud vil ikke kunne tages til Følge.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 November 1915: Fogedkendelsen bør ved Magt at stande. Til Appellindstævnte, Bager P. Madsen som Formand for Bagernes Fagforening i Odense, betaler Appellantinderne, Frøknerne Helga Jensen og Louise Asmussen af Odense, Sagens Omkostninger for Overretten med 30 Kr., som udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellantinderne begrænset deres Paa-stand om Forbudsnedlæggelse til kun at angaa Benyttelsen af det i den indankede Dom omtalte Banner som i Dommen nævnt. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paa-stand være at stadfæste, dog at Processens Omkostninger for Overretten findes at burde ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret vil ligeledes være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes. Til Justitskassen betaler Appellantinderne, Frøknerne Helga Jensen og Louise Asmussen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Appellantinderne, Frøknerne Helga Jensen og Louise Asmussen af Odense, der driver Bageri og Konditori i Odense, i Dagspressen havde averteret efter Svende med Tilføjende, at disse ikke maatte være Medlemmer af Fagforeningen, erholdt den i Odense værende Afdeling af Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund i Danmark — som det maa antages for ca. 1½ Aar siden — nævnte Forbunds Tilladelse til at blokere Appellantindernes Forretning for Tilgang af Forbundets Medlemmer, idet denne Tilladelse motiveredes ved, at Overenskomsten mellem Forbundet og Fyns Stifts Bagermesterforening ikke overholdtes af Appellantinderne.

Den 1 Maj 1915 medførte Medlemmer af »Bagernes Fagforening«, der maa anses for identisk med fornævnte Forbund, som Deltagere i de socialdemokratiske Arbejderpartiers Majfestprocession i Odense fra den gamle Banegaardsplads til »Fruens Bøge« et som Banner baaret,

ca. 1 $\frac{1}{2}$ Meter langt og ca. $\frac{3}{4}$ Meter bredt, Rullegardin af grøn Farve, paa hvilket med store, tydelige og iøjnefaldende Bogstaver var malet:

»Frøkerne Jensen & Asmussens Konditori i Vestergade 26 er blokeret for Tilgang af Fagforeningens Medlemmer.«

Gardinet blev undervejs gentagne Gange rullet op og ned og opstilledes efter Ankomsten til Festpladsen i Række med de medbragte Fagforeningsbannere.

Under Anbringende af, at Appellantinderne hverken er eller har været Medlemmer af »Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening« og som Følge deraf ej heller i denne Egenskab under nogen Form er forpligtede derfor Bagernes Fagforening, at de, der ikke har ønsket Tilgang fra den paagældende Fagforening, arbejder i fuld Forstaaelse med de af dem antagne Folk, og at den ovenomtalte Demonstration, der befrygtes lejlighedsvis at ville blive gentaget, er egnet til at skade dem i deres Næring, begærede Appellantinderne ved Rekvisitionsskrivelse af 9 Maj 1915 til Byfogeden i Odense Forbud nedlagt for Appellindstævnte, Bager P. Madsen som Formand for Bagernes Fagforening i Odense, imod at bemeldte Fagforening fremtidig offentlig i Processioner eller paa anden Maade lader bære, opstille eller i det Hele taget fremvise foromtalt med den ovenfor citerede Inskription forsynede Rullegardin (Banner), og imod at Bagernes Fagforening i Odense paa nogen som helst Maade giver Meddelelse til Publikum om, at Appellantindernes Virksomhed er blokeret.

Appellindstævnte protesterede mod, at Forbud nedlagdes som begært, og ved Byfogedens Kendelse af 4 Juni d. A. statueredes det, at den fremsatte Begæring om Nedlæggelse af det fornævnte Forbud ikke kunde tages til Følge.

Denne Kendelse har Appellantinderne nu indanket her for Retten, hvor deres Paastand gaar ud paa, at bemeldte Kendelse forandres derhen, at det begærte Forbud nedlægges. Appellindstævnte procederer til Kendelsens Stadfæstelse. Begge Parter paastaar sig hos deres Modpart tillagt Sagens Omkostninger for Overretten.

Til Støtte for sin Protest mod, at Forbudet nedlægges, paaberaaber Appellindstævnte sig, at den skete Blokade for Tilgang af Forbundets Medlemmer under Hensyn til, at Appellantinderne ikke har villet respektere den mellem bemeldte Forbund og Fyns Stifts Bagermesterforening afsluttede Overenskomst, ikke kan anses for retsstridig, saalænge Appellantinderne fastholder deres Standpunkt i saa Henseende. Han har derhos hævdet, at Offentliggørelse af Meddelelse om den ikke retsstridige Blokade overensstemmende med Grundsætningen i Lov Nr. 81 af 12 April 1910 § 5 Nr. 7 maa anses berettiget, og at den valgte Form for Offentliggørelse ej heller kan anses for at overskride det tilladelige.

Da nu den Omstændighed, at Appellantinderne som staaende udenfor Arbejdsgiverforeningen ikke har Pligter overfor Fagforeningen, ikke kan afskære bemeldte Forening fra at give sine Medlemmer Tilhold om ikke at søge Arbejde hos dem, saalænge de ikke med Hensyn til Lønningsspørgsmaalet stiller sig paa samme Standpunkt som andre Arbejdsgivere indenfor samme Fag — navnlig da Appellantinderne

selv har frabedt sig Tilgang af Fagforeningsmedlemmer — og da der iøvrigt findes at maatte gives Appellindstævnte Medhold i det af ham ovenfor Anførte, hvorefter saavel Offentliggørelse i Almindelighed af den paagældende Blokade som den valgte Form for Offentliggørelse er berettiget, idet denne Offentliggørelsesmaade intet indeholder udover den faktiske Meddelelse om Blokade, som i lignende Tilfælde almindeligvis foregaar gennem Pressen og hvorved ligeledes en ubestemt Kreds af Personer paavirkes, maa det have sit Forblivende ved den indankede Kendelse. Appellantinderne findes derhos at burde godtgøre Appellindstævnte Sagens Omkostninger for Overretten med 30 Kr.

Nr. 171. Højesteretssagfører Harboe

mod

Selma Laurentzia Schneidermann, født Larsson
(Def. Dietrichson),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 3.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 6 Juli 1915: Tiltalte Selma Laurentzia Larsson, Schneidermanns Hustru, bør for Aktors Tiltale under nærværende Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Rievers, 18 Kr. og til Defensor, Sagfører Ørn, 15 Kr., betales af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 August 1915: Tiltalte Selma Laurentzia Larsson, Schneidermanns Hustru, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i ti Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer og i Salær til Overretssagførerne Chr. Winther og M. Carlsen 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det i den indankede Dom fremstillede Forhold er Tiltalte rettelig anset efter midlertidig Straffelovs § 4, 1ste Punktum, men under Hensyn til den af hende udstaaede Varetægtsarrest findes Straffen i Medfør af Straffelovens § 58 at burde bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Den af Selma Laurentzia Schneidermann, født Larsson, forskyldte Straf bortfalder. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og

Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Harboe og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret paa det Offentliges Vegne hertil indankede Sag tiltales Selma Laurentzia Larsson, Schneidermanns Hustru, for Overtrædelse af Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 3.

Tiltalte opgiver at være født i Sverrig den 18 Juni 1862 — hvilken Aldersangivelse er funden stemmende med hendes Udseende — og ses ikke at være tiltalt eller straffet tidligere.

Tiltalte bebor en 3 Værelses Lejlighed i Danmarksgade Nr. 5, 4de Sal, og betaler herfor en maanedlig Leje af 26 Kr. 75 Øre. Det ene af Værelserne — et tarveligt møbleret Værelse uden elektrisk Lys eller Adgang til W. C., men med egen Indgang fra Trappen — har hun i de sidste 2—3 Aar hovedsagelig lejet ud til Kvinder, der ernærede sig ved Utugt, for en Leje af 5 à 6 Kr. ugentlig. Ved Tiltaltes med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at hun har været paa det Rene med, at hendes omtalte Logerende ernærede sig ved Utugt, og at hun — hvad der stemmer med de iøvrigt foreliggende Oplysninger — ikke af andre end Saadanne med Rimelighed kunde vente at faa saa høj en Leje.

Da Tiltalte, til hvis ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse af hendes Tilstaaelse intet Hensyn kan tages, saaledes maa anses overbevist om i vindesyg Hensigt at have udnyttet de omtalte Kvinders erhvervs-mæssige Utugt, vil hun — hvad Aktionsordren ikke skønnes til Hinder for — være at anse efter midlertidig Straffelov § 4, 1ste Punktum, efter Omstændighederne med Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 10 Dage.

Torsdag den 9 Marts.

Nr. 204. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Alfred Julius Villiam Larsen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 Januar 1916: Arre-
stanten Alfred Julius Villiam Larsen bør straffes med Forbedringshus-
arbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder

Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Zeuthen og Sally, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Alfred Julius Villiam Larsen til Højesteretssagførerne Møldrup og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Alfred Julius Villiam Larsen tiltales for Tyveri.

Han er født den 28 Marts 1879 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 25 August 1906 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og ved nærværende Rets Dom af 4 Maj 1915 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Den 6 Oktober 1915 anmeldte Marskandiser Anelius Bønneland til Politiet, at han for ca. 14 Dage siden var bleven bestjaalet for en Herrecykle, der havde staaet uafaaet i en Gennemgang i den af ham beboede Ejendom, Korsgade Nr. 40, hvortil Adgangen var uhindret. Han meddelte samtidig, at den stjaalne Cykle var bleven afhændet af Cyklereparatør Niels Jensen, som oplyste, at han den 24 September havde købt den af Arrestanten.

Arrestanten har erkendt, at han den 24 September 1915 har solgt den omhandlede til 20 Kr. vurderede Cykle til Reparatør Jensen, efter at han kort iforvejen havde borttaget den fra Gennemgangen i Ejendommen Korsgade 40, men han har fastholdt, at han, da han borttog og da han solgte Cyklen, troede, at denne var hans lovlige Ejendom.

I saa Henseende har han afgivet en Række nærmere Forklaringer, der, efter at han Gang paa Gang paa Foranledning af tilvejebragte Oplysninger har ændret dem, i det Væsentlige gaar ud paa, at han af en Bekendt, Petrine Henriksen, havde faaet et værdiløst Cyklestel uden Tilbehør. Af dette lavede Arbejdsmand Carl Jensen en Cykle, som han udlaaente til den i samme Ejendom som Arrestanten og Jensen hjemmehørende Oscar Jørgensen. En Aften i Slutningen af September 1915 fandt Arrestanten Cyklen henstillet i en Kolonihave, som han og Jensen havde i Forening. Ved sin Bortgang medtog han Cyklen, og da han gik ind i en Beværtning i Korsgade Nr. 40, stillede han Cyklen fra sig udenfor Ejendommen eller, som han senere har rettet det til, i Ejendommens Gang. Et Par Dage senere — nemlig den 24

September — hentede han den Cykle, som endnu stod i denne Gang, og som han antog var den af ham henstillede, og solgte den. Nævnte Oscar Jørgensen har forklaret, at han en enkelt Gang inden Juni 1915 — da han blev arresteret for Tyveri — med Carl Jensens Tilladelse har kørt paa en Arrestanten tilhørende gammel Cykle, men denne var af et ganske andet Udseende end den stjaalne, saaledes at man ikke, selv ved et ganske flygtigt Blik, kunde forveksle dem. Beboerne i Korsgade 40 har oplyst, at der ikke i Ejendommens Gang har staaet nogen Cykle af Udseende som Arrestantens, og at der ikke i de omhandlede Dage har staaet andre Cykler end Anmelderens og en, der tilhørte en anden Husbeoer. Den omforklarede Carl Jensen er det ikke lykkedes at finde under Sagen.

Under Hensyn til, at Arrestanten under Sagen har afgivet en Række indbyrdes modstridende og usandsynlige Forklaringer, og til, at han tidligere har været straffet for Tyveri, findes det ikke betænkeligt at forkaste hans Forklaring om, at han, da han borttog Cyklen, troede, at denne var hans lovlige Ejendom, og at tilregne ham hans Forhold som Tyveri.

Som Følge heraf vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Fredag den 10 Marts.

Nr. 50. Danske Privatbaners gensidige Forsikringsforening (Liebe)

mod

Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring (Levy),

betræffende Spørgsmaalet om et Jernbaneselskabs Forpligtelse til at erstatte et Ulykkesforsikringssselskab det af dette til en ved en Jernbaneulykke tilskadekomne Person udredeede Dagpengebeløb.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 Maj 1915: De Indstævnte, Danske Privatbaners gensidige Forsikringsforening, bør til Citanterne, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, betale de paa-stævnte 290 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 8 September 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanterne ikke gentaget deres i den foregaaende Instans nedlagte subsidiære Paastand, ligesom de ej heller har gentaget den Indsigelse, at Skaden var hændelig.

Ved Udbetalingen til Ingeniør Pedersen af det i den indankede Dom omhandlede Dagpengebeløb maa de Indstævnte anses at have erhvervet Ret til Dækning for Beløbet af den Erstatning, der tilkom Pedersen hos Jernbaneselskabet, for det ham ved Ulykkestilfældet paaførte Næringstab.

Idet det nu er uomtvistet, at denne Erstatning i Størrelse oversteg Dagpengebeløbet, og idet det fremdeles maa antages, at de Indstævntes Ret ikke kan paavirkes af den mellem Jernbaneselskabet og Pedersen efter de Indstævntes Anmeldelse af deres Krav truffene mindelige Overenskomst, er det ved Dommen rettelig antaget, at det maa paahvile Appellanterne at betale de Indstævnte det paastaede Beløb med Renter.

Dommen, ved hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger for Overretten det ogsaa vil kunne have sit Forblivende, vil herefter være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanterne have at betale til de Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Danske Privatbaners gensidige Forsikringsforening, til de Indstævnte, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Henhold til Begæring af 8 December 1909 forsikrede Citanterne, Arbejdsgivernes Ulykkesforsikring, ved Police Nr. 49241 Ingeniør P. M. Pedersen af Næstved bl. a. saaledes, at der blev tilsagt ham Dagpenge i Tilfælde af forbigaaende Erhvervsudygtighed paa Grund af Ulykkestilfælde. Den 4 November 1913 kom bemeldte Ingeniør Pedersen til Skade ved en Jernbaneulykke ved Maarslet Station, idet den Jernbanevogn, hvori han kørte, væltede: han paadrog sig herved en Hjærnerystelse samt forskellige Beskadigelser af venstre Skulder og Hofte, venstre Skinneben, venstre Øje og venstre Øre m. v. I Overensstemmelse med de i nævnte Police indeholdte nærmere Regler opgjordes de Ingeniør Pedersen tilkommende Dagpenge saaledes:

1)	$\frac{1}{1}$ Dagpenge à 4 Kr. i 29 Dage fra 4 November ber—2 December 1913 = ...	116 Kr.
2)	$\frac{1}{2}$ Dagpenge à 2 Kr. i 35 Dage fra 3 December 1913—6 Januar 1914 = ...	70 —
3)	$\frac{1}{4}$ Dagpenge à 1 Kr. i 104 Dage fra 7 Januar 1914 —20 April s. A. = ...	104 —
	Ialt . . .	290 Kr.

hvilket Beløb blev udbetalt ham i 3 Gange, Restbeløbet den 29 April 1914, idet Citanterne dog i de 290 Kroner fradrog et Beløb af 8 Kroner, som de i Overensstemmelse med Policens Bestemmelse havde udlagt for ham som Honorarer for 2 for hans Regning tilvebragte Lægeattester.

Under Anbringende af, at Hads-Ning Herreders Jernbaneselskab er ansvarlig for ovennævnte Jernbaneulykke og derfor i Medfør af Lov Nr. 56 af 26 Marts 1898 pligtig at erstatte den herved forvoldte Skade og derunder det Citanterne efter det Anførte tilføjede Tab, har Citanterne under denne ved nærværende Ret som vedtaget Værneting anlagte Sag paastaet de Indstævnte, Danske Privatbaners gensidige Forsikringsforening, som ifølge Kontrakt med nævnte Jernbaneselskab udreder de Erstatninger, der maatte paahvile Jernbaneselskabet, og som har anmodet om, at nærværende Søgemaal maa blive rettet direkte mod dem, tilpligtet at betale det fornævnte Beløb, 290 Kroner, med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 8 September 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaar sig principalt frifundne, subsidiært mod at betale 282 Kroner, idet de i hvert Fald ikke formener sig pligtige at betale Honorarerne for de ovennævnte to Lægeattester, ialt 8 Kroner, hvorhos de i begge Tilfælde paastaar sig tillagt Sagens Omkostninger.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Citanterne ved Skrivelse af 17 November 1913 meddelte Direktionen for bemeldte Jernbaneselskab, at de fra Ingeniør Pedersen havde modtaget Anmeldelse om, at han var kommen til Skade ved den ommeldte Jernbaneulykke og havde paadraget sig de fornævnte Beskadigelser, idet de derhos udtalte Forventning om, at Jernbaneselskabet vilde godtgøre dem det Beløb, som de i den Anledning kom til at udrede til Ingeniør Pedersen. Ved Skrivelse af 19 samme Maaned svarede Selskabet imidlertid, at det ikke kunde erkende nogen Forpligtelse overfor Citanterne, idet Selskabet formentlig kun var ansvarlig overfor den Tilskadekomne, og at den ham eventuelt tilkommende Erstatning vilde blive udbetalt direkte til ham eller den, til hvem han eventuelt transporterede sin Ret.

Under 27 s. M. meddelte Citanterne Jernbaneselskabet, at der ikke havde fundet nogen Transport Sted af Ingeniør Pedersens Krav paa Selskabet i Anledning af de ham ved det ommeldte Toguheld paaførte Beskadigelser, men at Citanterne forbeholdt sig i sin Tid at fremsætte Krav paa, at Selskabet til dem udbetalte en saa stor Del af den Erstatning, som Banen skulde yde Ingeniør Pedersen, der svarer til det Beløb, som Citanterne skulde udrede til ham i Henhold til den tegnede Ulykkesforsikring. Ved Skrivelse af 25 April 1914 meddelte Citanterne derefter Selskabet, at den af dem til Ingeniør Pedersen udredede Erstatning udgjorde 267 Kroner og i Skrivelse af 28 Maj samme Aar, at de havde maattet udbetale ham en Tillægs-erstatning af 23 Kroner, altsaa ialt 290 Kroner, hvilket Beløb de anmodede Selskabet om at betale dem.

Under 22 Januar 1914 havde Ingeniør Pedersen til Jernbaneselskabet indgivet sin Begæring om Erstatning, som han opgjorde til

4925 Kroner, derunder ialt 3120 Kroner for direkte og indirekte Næringstab for Tiden 4 November 1913 til 20 April 1914, da afsluttende Lægeerklæring angaaende hans Helbredstilstand blev udstedt. Ved Forhandling med Jernbaneselskabet gik han ind paa at modtage en Erstatning af 4000 Kroner, med hvilket Beløb han under 6 Juli 1914 erklærede sig fuldstændig fyldstgjort for den ham ved det oftnævnte Ulykkestilfælde tilføjede Skade.

De Indstævnte anfører nu til Støtte for deres Frifindelsespaastand, at efter Lov Nr. 56 af 26 Marts 1898 er kun den Tilskadekomne berettiget til Erstatning, eventuelt ved hans Død tillige hans Ægtefælle og Børn, men ikke det Selskab, hvori Tilskadekomne er forsikret, at saadan Ret i alt Fald kun kan tilkomme Forsikringsselskabet, naar Tilskadekomne i sit Krav paa Erstatning hos Jernbaneselskabet fradrager det Beløb, som er erstattet af Forsikringsselskabet, men at saadan Ret er udelukket, naar Tilskadekomne saaledes som Tilfældet er i nærværende Sag, kræver og faar udbetalt fuld Erstatning af Jernbaneselskabet, idet dette i saa Fald er pligtig alene at forhandle med Tilskadekomne og ikke har Ret til at forhandle med vedkommende Forsikringsselskab eller at fradrage det af dette udrede Beløb i den fordrede Erstatning. Efter de Indstævntes Fremstilling har Citanterne kun ved Retsforfølgning — Arrest eller deslige — eller Transport fra Ingeniør Pedersen af en til deres Krav svarende Del af hans Erstatningsfordring paa Jernbaneselskabet kunnet erhverve Ret mod dette, hvorhos de Indstævnte iøvrigt formener, at en Tilskadekomnen maa være berettiget til at nyde sin Ulykkesforsikring samtidig med, at han fordrer og oppebærer fuld Erstatning hos den Erstatningspligtige, idet Ulykkesforsikringen ikke staar i direkte Forhold til Skaden, men Skaden medfører Udbetaling af et i Policen angivet, efter Præmiens Størrelse fastsat Beløb. Endelig paastaar de Indstævnte, at den herommeldte indtrufne Skade har været hændelig.

Til dette sidste Anbringende vil imidlertid intet Hensyn kunne tages, da de Indstævnte Intet har oplyst til Støtte herfor, men tværtimod ved at betale den ovennævnte Erstatning paa 4000 Kroner til Ingeniør Pedersen maa antages at have erkendt at være ansvarlige for den ham tilføjede Skade. Da det derhos er uomtvistet, at det skyldes den ommeldte Jernbaneulykke, at Citanterne har haft den ovennævnte Udgift af 290 Kroner, findes Jernbaneselskabet herved at have paa draget sig Pligt til at erstatte Citanterne det dem saaledes tilføjede Tab, idet det fremgaar af det Ovenanførte, at Citanterne har reserveret deres Ret overfor Jernbaneselskabet og afkrævet dette det paa stævnte Beløb, forinden Selskabet traf Overenskomst med Ingeniør Pedersen om til fuld Afgørelse at udbetale ham i Erstatning 4000 Kr., hvorfor Selskabet ikke ved denne Overenskomst har kunnet afskære Citanterne fra af dette at kræve godtgjort det dem ved Jernbaneulykken tilføjede Tab. Herved bemærkes yderligere, at Ingeniør Pedersen i Skrivelse af 27 April 1914 anmodede Citanterne om at erholde oplyst, naar Citanterne indsendte deres Erstatningskrav, og hvor stort dette var, da han ved den første Konference med Banen gerne vilde vide det, og at dette blev ham meddelt i Skrivelse af 1 Maj s. A., saaledes at det herefter er antageligt, at han ved Nedsættelsen af sit Erstat-

ningskrav fra 4925 Kroner til 4000 Kroner har taget i Betragtning det herommeldte af Citanterne udbetalte Beløb.

Citanternes Paastand vil herefter i det Hele være at tage til Følge, dog at Sagens Omkostninger findes at burde bestemmes til 100 Kr.

Mandag den 13 Marts.

Nr. 48. Vognmand **Martinus Hansens** i uskiftet Bo hendsiddende Enke, **Pouline, født Jensen** (Harboe efter Ordre)

mød

Hofjægermester **Ad. Tesdorpf** (Overretssagf. Steglich-Petersen),

betræffende Spørgsmaalet om Tidspunktet for et Kystfredningsforbuds Ikrafttræden.

Nykøbing F. Herredstings Dom af 22 November 1912: Det ovenfor omhandlede Fogedforbud bør være ophævet, og bør Hovedcitanten, Hofjægermester Ad. Tesdorpf, betale Kontracitanten, Vognmand Martinus Hansen, 3638 Kr. og Kontracitanten, Gaardejer H. P. Ludvigsen, 371 Kr. 84 Øre, alt med Renter 5 pCt. aarlig fra den 25 Marts 1911. Fogedforretningens, Hovedsagens og Kontrasagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Januar 1915: I Hovedsagen bør den ovenfor omhandlede Fogedforbudsforretning ved Magt at stande, forsaavidt angaar Ejendommen Matr. Nr. 17 e af Gedesby og Tiden indtil den 3 Februar 1912, men iøvrigt bør den være ophævet. I Kontrasagen bør Appellanten, Hofjægermester Ad. Tesdorpf af Pandebjerg, til Appelindstævnte, Vognmand Martinus Hansens i uskiftet Bo hendsiddende Enke, Pouline, født Jensen, af Gedser, betale 160 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 30 November 1911, til Betaling sker, men iøvrigt bør Appellanten for Tiltale af fornævnte Appelindstævnte og Appelindstævnte, Gaardejer H. P. Ludvigsen af Gedser, fri at være. Forbudsforretningens Omkostninger samt Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, og i Henhold til de under denne Del af Sagen i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre, vil den efter Indstævntes Paastand

være at stadfæste, dog at Renterne ifølge Proceduren vil være at beregne fra den 25 Marts 1911.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Renterne beregnes fra den 25 Marts 1911. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellantinden 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 6 Marts 1909 udstedte Landbrugsministeriet Bekendtgørelse om, at ifølge de Kendelser, der var afsagte af den i Henhold til § 2 i Lov Nr. 149 af 18 Maj 1906 for Maribo Amtsraadsreds og de i Forbindelse med samme staaende Købstæder nedsatte Kystkommission angaaende Kystfredning i nævnte Amtsraadsreds, var Borttagelse af Sten, Ler, Sand og Grus fra Forstranden forbudt bl. a. for Skelby-Gedesby Kommunes Vedkommende fra et Punkt 319 Alen (200 Meter) Nord for Hovedrenden langs Falsters Syd- og Østkyst til Statsdigets Begyndelse, saaledes at der ud for denne Kyststrækning var fredet 510 Alen (320 Meter) fra daglig Vande. Imidlertid blev der af Sagfører H. Ditlevsen af Nykøbing F. bl. a. for Appellanten, Hofjægermester Ad. Tesdorpf af Pandebjerg i dennes Egenskab af Ejer af Gaarden Frisenfeld — hvis Jorder strækker sig rundt om Gedser Odde forbi Fyret, saaledes at dens østligste*) Strandgrænse ligger ca. 310 Alen Øst for Østgrænsen af det nedenfor nævnte Matr. Nr. 17 e af Gedesby — under 28 September 1910 rettet Henvendelse til bemeldte Ministerium om Foretagelse af en ny Kystfredningsforretning til Udvidelse af denne Kystfredning til ogsaa at gælde Kyststrækningerne ud for en Del vestligere beliggende Ejendomme, deriblandt fornævnte Matr. Nr. 17 e, der tilhørte Appelindstævnte, Gaardejer H. P. Ludvigsen af Gedser, i Forening med den senere afdøde Vognmand af Gedser Martinus Hansen. Ved den af Ministeriet derefter nedsatte Kystkommissions den 7 Januar 1911 afsagte Kendelse fastsattes det, at Kystfredningen skulde omfatte Kyststrækningen fra det gamle Landingssted Nord for Kroghage mod Syd over Gedser Havn og videre mod Syd-Øst til et Punkt 319 Alen (200 Meter) Nord for Hovedrenden, saaledes at der ud for denne Kyststrækning var fredet 510 Alen (320 Meter) fra daglig Vande, ide det dog tillodes Ejerne (Brugerne) af den fredede Kyststrækning at borttage de iøvrigt af Forbudet omfattede Materialier, dels til bedre Sikring af Kyststrækningen, dels til deres eget private Brug.

*) Skal formentlig være: vestligste.

Appelindstævnte Ludvigsen og fornævnte Martinus Hansen, der havde ladet give Møde for Kystkommissionen, og hvis ovennævnte i Strandkanten ca. 150 Alen brede Ejendom faldt indenfor den saaledes fredede Kyststrækning, ligesom dette ogsaa var Tilfældet med den Martinus Hansen tilhørende, ca. 350 Alen vestligere og umiddelbart Øst for Gedser Havn beliggende, i Strandkanten ca. 20 Alen brede Ejendom, Matr. Nr. 3 o af Gedeskov, indankede senere efter erhvervet Opfejningsbevilling den saaledes afsagte Kendelse for Overlandvæsenskommissionen for Maribo Amt, og ved dennes den 9 November 1911 afsagte Kendelse ophævedes den af Kystkommissionen fastsatte Kystfredning som ulovmedholdelig bl. a. for Matr. Nr. 3 o's Vedkommende, der laa paa en Kyststrækning, hvis Fredning ikke var optaget paa det af Kystkommissionen udarbejdede Forslag, der i Henhold til Kystfredningslovens § 4 havde været fremlagt til almindeligt Eftersyn forud for Kystkommissionens Møde, medens Kystfredningen derimod opretholdtes for den Kyststrækning — paa hvilken bl. a. Matr. Nr. 17 e laa — der var omfattet af det ovennævnte offentlig fremlagte Forslag, hvorhos det endvidere i Overensstemmelse med Lovens § 1, 3die Stk., udtaltes, at Forbudet tillige gjaldt for den udyrkede og for Græsvæxt blottede Strandbred. Under 3 Februar 1912 udstedte derefter Landbrugsministeriet en i Lovtidende den 20 s. M. optagen Bekendtgørelse om en i Overensstemmelse med Overlandvæsenskommissionens Kendelse ændret Kystfredningsbestemmelse bl. a. omfattende Kyststrækningen fra et Punkt 315 Alen (199 Meter) Øst for Gedser Havns østre Mole langs Falsters Syd- og Østkyst til Statsdigets Begyndelse.

Da Ludvigsen og Mart. Hansen imidlertid uanset Kystfredningskommissionens Kendelse var vedblevne ligesom tidligere i Erhvervsøjemed at borttage Grus, Singels og Sten fra Strandbredden og Forstranden, bl. a. ud for Matr. Nr. 17 e, havde Appellanten allerede under 24 Marts 1911 rettet Anmodning til Fogeden i Nykøbing Falster Herred om at nedlægge Forbud herimod, og den 25 s. M. blev der derefter af bemeldte Foged nedlagt Forbud mod, at Ludvigsen og Mart. Hansen fra Kyststrækningen fra det gamle Landingssted Nord for Kroghaven mod Syd over Gedser Havn og videre mod Syd-Øst til et Punkt 319 Alen (200 Meter) Nord for Nordrenden, specielt ud for deres Ejendom Matr. Nr. 17 e af Gedeskov, Gedesby Sogn, ud til en Afstand af 510 Alen (320 Meter) fra daglig Vande, borttog Sten, Ler eller Grus udover, hvad der udkrævedes til deres private Brug eller til at anvendes til bedre Sikring af deres fredede Kyststrækning.

Under denne Sag, som Appellanten derefter har anlagt i første Instans ved Nykøbing Falster Herreds ordinære Ret, hvor den er bleven behandlet dels efter Hovedforligsklage af 25 Marts 1911 og Hovedstævning af 5 April s. A., dels efter Kontraforligsklage af 30 November s. A. og Kontrastævning af 14 December s. A., gik den af Appellanten under Hovedsagen oprindelig nedlagte Paastand ud paa, at det nedlagte Forbud stadfæstedes som lovlige gjort og forfulgt, og at Appelindstævnte Ludvigsen og Mart. Hansen tilpligtedes at betale Forbudsforretningens og Sagens Omkostninger skadesløst; men efter den ved Overlandvæsenskommissionens Kendelse stedfundne Begrænsning af Kystfredningsforbudet og dets Optagelse i den saaledes begrænsede Skikkelse i Ministeriets Bekendtgørelse af 3 Februar 1912 har han

begrænset sin Paastand om Fogedforbudets Stadfæstelse til kun at gælde i tilsvarende Omfang og kun for Tiden indtil sidstnævnte Dato. Appellindstævnte Ludvigsen og Mart. Hansen nedlagde i Hovedsagen Paastand om Frifindelse og om Fogedforbudets Ophævelse samt Tilkendelse af Sagens Omkostninger. I Kontrasagen gjorde de gældende, at Mart. Hansen som Ejer af Matr. Nr. 3 o, der var indbefattet under Kystkommissionens Kendelse, men frigjordes ved Overlandvæsenskommissionens Kendelse af 9 November 1911, i flere Aar i Salgsøjemed erhvervsmæssigt havde borttaget Grus, Singels og Støbegrus fra Grunden, men var bleven hindret heri ved Fogedforbudet i Tiden fra den 25 Marts 1911 til den 10 November s. A., hvorved der var tilføjet ham et Tab af 2310 Kr. (beregnet efter en daglig Indtægt af 10 Kr. i 231 Dage), at der endvidere, idet Kystfredningen efter deres Opfattelse først er traadt i Kraft samtidig med Landbrugsministeriets Bekendtgørelse desangaaende, tilkom dem for den dem ved Fogedforbudets Nedlæggelse ulovlig paaførte Standsning af deres Næringsvej med Hensyn til Salg af Grus m. m. fra Matr. Nr. 17 e en Erstatning af for Ludvigsens Vedkommende 450 Kr. og for Mart. Hansens Vedkommende 1328 Kr., beregnet efter henholdsvis ca. 1 Kr. 35 Øre og 4 Kr. pr. Dag fra den 25 Marts 1911 til den 20 Februar 1912, og at Appellanten »som Rekvirent af Kystfredningen« udover disse Beløb endvidere »i Henhold til Grundlovens § 82« maa erstatte dem fremtidigt Næringsstab som Følge af Kystfredningen for Matr. Nr. 17 e's Vedkommende med henholdsvis 2000 Kr. og 4000 Kr. samt den dem ved Forbudsforretningen paaførte Tort og Kreditspilde med 1000 Kr. til hver af dem. Medens de paa Grundlag heraf i Kontrasagen paastod Appellanten dømt til at betale i Erstatning til Mart. Hansen ialt 8638 Kr. og til Ludvigsen ialt 3450 Kr., for begge Vedkommende tillige med Renter 5 pCt. aarlig fra Fogedforbudets Dato, den 25 Marts 1911, og Kontrasagens Omkostninger, nedlagde Appellanten i Kontrasagen Paastand principalt om Frifindelse, subsidiært om i hvert Fald kun at dømmes til at betale et saadant Erstatningsbeløb, som maatte blive fastsat ved uvillige af Retten udmeldte Mænds Skøn, hvorhos han i begge Tilfælde paastod sig tilkendt Kontrasagens Omkostninger.

Ved Underrettens dens 22 November 1912 afsagte Dom blev Fogedforbudet ophævet og Appellanten dømt til at betale i Erstatning for Næringsstab i Tiden fra Fogedforbudets Nedlæggelse til Kystfredningsforbudets Bekendtgørelse fra Landbrugsministeriet til Mart. Hansen 3638 Kr. og til Appellindstævnte Ludvigsen 371 Kr. 84 Øre, tilligemed Renter 5 pCt. aarlig fra den 25 Marts 1911, hvorimod der ikke tilkendtes dem den af dem paastaaede Erstatning i Henhold til Grundlovens § 82 eller Godtgørelse for Tort og Kreditspilde; endelig blev saavel Forbudsforretningens som Hoved- og Kontrasagens Omkostninger ophævede.

Appellanten har derefter indanket Sagen her for Retten efter Stævning dels til Appellindstævnte Ludvigsen, dels — idet Mart. Hansen den 26 November 1912 var afgaaet ved Døden — til Skifteforvalteren i Nykøbing Falster Herred, der behandlede hans Bo, og til hans foreløbig i uskiftet Bo hensiddende Enke, Appellindstævnte Poulina Hansen, f. Jensen, af Gedser. Under Sagens Gang her for Retten er det oplyst, at Appellindstævnte Hansens Enke, der ved sin Mands Død var

frugtsommeligt og den 11 Juli 1913 fødte sit Barn, er forbleven endelig hidsiddende i uskiftet Bo. Den af Appellanten her for Retten nedlagte Paastand gaar ud paa, at Fogedforbudet stadfæstes, dog kun forsaavidt angaar Matr. Nr. 17 e, samt forsaavidt angaar Tiden indtil den 3 Februar 1912, at Appellanten frifindes for de Appelindstævntes Tiltale i Kontrasagen, og at de Appelindstævnte tilpligtes in solidum at betale ham saavel Forbudsforretningens Omkostninger som Hoved- og Kontrasagens Omkostninger i begge Instanser. Under Henvisning til en Skønsforretning, som Appellanten har foranlediget optaget efter Sagens Indankning her for Retten, har han derhos i Kontrasagen nedlagt en subsidiaer Paastand om i hvert Fald ikke at tilpligtes at betale mere end en Erstatning af 160 Kr. til Appelindstævnte Hansens Enke og mere subsidiaert til denne en Erstatning af 340 Kr. og til Appelindstævnte Ludvigsen en Erstatning af 180 Kr. De Appelindstævnte har procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse og derhos paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger her for Retten.

Ligesom det i den ommeldte Kystkommissionskendelse var udtalt, at den af Kommissionen bestemte Kystfredning maatte anses for i høj Grad nødvendig, saaledes hedder det i Overlandvæsenkommissionens Kendelse, at en Ophævelse af Forbudet for Matr. Nr. 17 e efter Kommissionens Skøn vilde have den Virkning, at de Nordvest derfor liggende Arealer — i hvilken Retning Frisenfelds Jorder dog ikke kan antages at ligge — svækkes eller dog faar ringere Beskyttelse, end de kan opnaa, naar Forbudet om Borttagelse af Materialier udfor Mtr. Nr. 17 e fastholdes. Af en af Appellanten efter Sagens Indankning for Overretten foranlediget Syns- og Skønsforretning over de heromspurgte Kyststrækninger fremgaar endvidere bl. a. Følgende:

Medens Vestgrænsen af Matr. Nr. 3 o støder umiddelbart op til den Statsbanerne tilhørende Gedser Havn, adskilles den af en c. 350 Alen lang Kyststrækning fra den i østlig Retning liggende Matr. Nr. 17 e, og ca. 310 Alen Øst for denne begynder atter den under Frisenfeld hørende Kyststrækning. De østligste*) ca. 700 Alen af denne indtil Frisenfeld Bro er saa lavt beliggende, at det har været nødvendigt til Beskyttelse mod Havet at opføre en Dæmning, der dog for nogle Aar tilbage er bleven beskadiget og delvis bortskyttet af Havet, men atter er udbedret af Ejeren. Strækningen fra Frisenfelds Jorders Østgrænse**) og til Gedser Havn er vel lav, men dog højere end daglig Vande, og Skellet mellem Hav og Land er en lav, naturlig Brink, der lader sig beskære af Søen og Bølgeslaget.

Paa hele Strækningen fra Gedser Havn til Frisenfeld Bro skraaner Forstranden jævnt ud ad, saaledes at Dybden 25 à 30 Alen fra Kysten naar Mandshøjde. I Retning fra Gedser Rev hen mod Gedser Havn strækker sig et kileformet Stenrev med størst Bredde ude i Søen, saaledes at Revlen endnu ud for Matr. Nr. 17 e er ret betydelig, medens den er omtrent ophørt ud for Matr. Nr. 3 o, hvor der imidlertid omtrent vinkelret paa Stenrevens Retning strækker sig en Sand- og Grusrevle, hvis Masse, ligesom Stenrevens, arbejder sig ind mod Land. Medens Tilførslen af Sand ud for Matr. Nr. 3 o er saa betydelig, at

*) Skal formentlig være: vestligste.

**) Skal formentlig være: Vestgrænse.

Havet ikke her faar Bugt med Kystlinien, saa at Bortfjernelse af Sand og Grus m. m. ud for denne Ejendom og ud for Statsbanernes Areal i ikke altfor store Mængder ikke vil skade Kysten i væsentlig Grad, vil derimod Bortfjernelsen af Materialier ud for Matr. Nr. 17 e altid være til Skade for Kysten, og Revlens beskyttende Evne vil svækkes ikke blot ved Bortkørsel af Sten af selve Revlens Masse, men ogsaa ved Borttagelse af Materiel paa Forstranden. Indenfor den ovennævnte lave, naturlige Brink, der iøvrigt paa Grund af Havets Indskæring paa denne Strækning rykkes længere og længere ind i Landet, falder Landet saaledes, at hvis der finder en Gennemskæring Sted af Brinken — til hvis Top det er hændt, at Vandet er gaaet — vil det have til Følge, at ikke alene en Del af Frisenfelds Jorder, men det meste af Gedser By vil blive oversvømmet. Faren i denne Retning bliver større, jo længere Havet arbejder sig ind i Landet, og Kysten umiddelbart Øst*) for Frisenfelds Jorder er allerede stærkt beskaaret af Havet, saaledes at den derved dannede indadgaende Bue er størst ved Matr. Nr. 17 e.

Skønsmændene har derhos beregnet, at Tilførselen af Sand ude fra til den ca. 20 Alen brede Lod, Matr. Nr. 3 o, i Tiden fra den 25 Marts 1911 til den 10 November s. A. ikke kan have oversteget 16 Favne, medens Opskylningen her af Singels er saa ringe, at der ikke kan regnes dermed. Den Fortjeneste, som Mart. Hansen kunde have haft af Matr. Nr. 3 o, hvis ikke Forbudet havde hindret ham i erhvervsmæssig at bortføre Materialier derfra, har Skønsmændene derefter anslaaet til 160 Kr. For Matr. Nr. 17 e har Skønsmændene paa tilsvarende Maade beregnet den Fortjeneste, hvoraf Mart. Hansen og Appellindstævnte Ludvigsen kan være gaaet Glip i Tiden fra den 25 Marts 1911 til den 10 Februar 1912, til 360 Kr., nemlig til 30 Favne Singels à 12 Kr. pr. Favn, medens Opskylningen af Grus og Sand her er saa ubetydelig, at den ikke kan beregnes til nogen Værdi.

Til Støtte for deres Paastande har de Appellindstævnte navnlig gjort gældende, at Haandhævelsen af Kystfredningen ved Loven af 18 Maj 1906 udelukkende er lagt i det Offentliges Haand, saaledes at den Private ikke kan foretage Noget til Gennemførelsen af Kystfredningen paa fredede Strækninger, selv om han som Ejer eller Bruger af tilstødende eller nærliggende Lodder maatte være interesseret i dens Gennemførelse, at Kystfredningen iøvrigt ikke kan anses kommen til Eksistens ved Afsigelsen af Kystkommissionens respektive Overlandvæsenskommissionens Kendelse, men først ved den af Landbrugsministeriet i Henhold til Lovens § 5 den 3 Februar 1912 udstedte Bekendtgørelse, og at der derfor forud for den saaledes stedfundne Bekendtgørelse overhovedet ikke har eksisteret noget til den ommeldte Kysts Fredning sigtende gyldigt Forbud, at selv afset herfra Over-

*) Skal formentlig være: Vest.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 3.

Mandag den 13 Marts.

landvæsenkommissionens Kendelse, der annullerer Kystkommissionens Afgørelse med Hensyn til Matr. Nr. 3 o, maa medføre, at noget gyldigt Forbud med Hensyn til denne Lod i hvert Fald ikke er kommen til Eksistens, og at Fogedforbudet iøvrigt ogsaa forsaavidt savner Grundlag, som Mart. Hansens og Appellindstævnte Ludvigsens Udnyttelse af Materialierne paa deres omspurgte Lodder formentlig ikke har været til Skade eller frembudt nogen Fare for Appellantens Ejendom.

Det er ubestridt, at Mart. Hansen og Appellindstævnte Ludvigsen i Tiden fra Afsigelsen af Kystkommissionens Kendelse, den 7 Januar 1911, og indtil Fogedforbudets Nedlæggelse den 25 Marts s. A., som foran nævnt har borttaget Sand, Grus, Singels og Sten i stort Omfang i Erhvervsøjemed fra Strandbredden og Forstranden ud for deres fornævnte to Ejendomme — iøvrigt ogsaa paa andre Dele af den heromhandlede Kyststrækning — og der maa efter samtlige foreliggende Oplysninger gaas ud fra, at denne Borttagelse, i hvert Fald forsaavidt angaar Matr. Nr. 17 e, har medført Fare for Beskadigelser paa Dele af Appellantens Ejendom.

Der kan nu ikke gives de Appellindstævnte Medhold i, at der overhovedet ikke før Landbrugsministeriets Bekendtgørelse af 3 Februar 1912 skulde have foreligget noget for dem bindende Kystfredningsforbud, idet det ved en Sammenholden af de enkelte Bestemmelser i Loven af 18 Maj 1906 fremgaar, at Landbrugsministeriets Virksomhed, bortset fra Spørgsmaalet om Adgang til visse begrænsede Undtagelser (Lovens § 1, 3die Stk.) indskrænker sig dels til at foretage en behørig Afmærkning af de Kyststrækninger, hvis Fredning er bestemt ved Kystkommissionens (resp. Overlandvæsenkommissionens) Kendelse, dels til derefter om Kystfredningen at udstede en Bekendtgørelse »i nøje Overensstemmelse med de endelig truffne Afgørelser«, medens selve Kystfredningsforbudet nedlægges af Kystkommissionen (resp. Overlandvæsenkommissionen) og kun bringes til almindelig Kundskab gennem Ministeriets Bekendtgørelse, hvad ogsaa gentagne Gange udtaltes dels i de Bemærkninger, der ledsagede det paagældende Regeringsforslag ved dets Fremsættelse i Rigsdagen, dels under selve Forhandlingerne paa denne. Endelig vil ej heller den Omstændighed, at det i Lovens § 11, 1ste Stykke, bestemte Strafansvar maa antages at være knyttet til Overtrædelse af de af Ministeriet saaledes

udstedte Bekendtgørelser, kunne medføre nogen Forandring i, at Forbudet maa anses som nedlagt allerede ved den paagældende Kommissions Kendelse og bindende for dem, der maatte være bekendt med det.

Det kan fremdeles ikke antages, at Appellanten paa et Tidspunkt, hvor Ministeriets Bekendtgørelse af Forbudet endnu ikke forelaa, skulde være afskaaren fra overfor Mart. Hansen og Appelindstævnte Ludvigsen, der begge havde givet Møde for Kystkommissionen og var bekendt med dens Kendelse, at fordre det ved denne nedlagte Forbud respekteret i det Omfang, det maatte være lovlig nedlagt, og navnlig vil en modsat Regel ikke kunne udledes af den Omstændighed, at Loven af 1906 i Modsetning til den hidtil gældende Lovgivning (Lov af 23 Januar 1862) har lagt Kystfredningens Gennemførelse i det Offentliges Haand, idet det ikke kan antages, at den private Interesserede — der ifølge Lovens § 6 kan paaanke en af Kystkommissionen truffen Afgørelse, og paa hvis Initiativ der ifølge Lovens § 7 efter en vis Tids Forløb kan fremkaldes en ny Afgørelse fra vedkommende offentlige Myndigheders Side — skulde være afskaaren fra overhovedet til sin Fordel gennem de iøvrigt til Raadighed staaende Retshaandhævelsesmidler at paaberaabe sig det ad offentlig Vej tilblevne Forbud paa et Tidspunkt, hvor Betingelserne for Haandhævelse gennem det Offentliges Retshaandhævelsesforanstaltninger endnu ikke er indtraadt, ligesom et modsat Resultat heller ikke som af de Appelindstævnte forment findes at kunne udledes af, at Loven af 1862 i det Hele ophævedes ved Loven af 1906.

Idet det nu endelig findes, at der i Mart. Hansens og Appelindstævnte Ludvigsens fortsatte erhvervsmæssige Fjernelse af Materialier fra den Kyststrækning, der lovlig var omfattet af Forbudet, indeholdes en saadan faretruende Adfærd, som Appellanten under de foreliggende Omstændigheder maatte være berettiget til at søge hindret gennem et Fogedforbud, findes Forbudsforretningen — der er behørig forfulgt — at maatte stadfæstes i det af Appellanten paastaede, i Henseende til Tid og Sted begrænsede Omraade.

Derimod maa der efter Indholdet af Overlandvæsenskommissionens Kendelse gaas ud fra, at der for Matr. Nr. 3 o's Vedkommende overhovedet ikke er kommen noget gyldigt Kystfredningsforbud til Eksistens, og ligesom Fogedforbudet for denne Ejendoms Vedkommende derfor vil være at ophæve, saaledes findes ogsaa Appellanten, der ved dets Nedlæggelse har hindret Mart. Hansen i at udnytte de paa Strandbredden og Forstranden ud for denne Ejendom værende Materialier i Tiden indtil den 10 November 1911, da Appellanten efter Afsigelsen af Overlandvæsenskommissionens Kendelse forsaa-vidt frafaldt Fogedforbudet, at maatte erstatte Mart. Hansen eller nu dennes Enke det derved paaførte Tab. Dette vil paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger kunne bestemmes til 160 Kroner, der saaledes i Kontrasagen vil være at tilkende Appelindstævnte Hansens Enke tilligemed Renter 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato, den 30 November 1911. Med Hensyn til den øvrige Del af Kontrasagen vil Appellanten derimod som Følge af det Foranførte være at frifinde.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre.

Forbudsforretningens Omkostninger saavel som Sagens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Tirsdag den 14 Marts.

Nr. 37. Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab (David)

mod

Vognmand Jens Frederik Frederiksen (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Selskabets Erstatningsansvar i et Tilfælde af Sammenstød mellem en af dets Sporvogne og et Automobil.

Københavns Amts nordre Birketings Dom af 2 September 1914: De Indstævnte, Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs Aktieselskab og Vognstyrer Johannes Holmberg, bør for Tiltale af Citanten, Vognmand Jens Frederik Frederiksen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 April 1915: De Appelindstævnte, Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab, bør til Appellanten, Vognmand Jens Frederik Frederiksen, betale de paastævnte 1398 Kr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 29 Januar 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 150 Kr. Appelindstævnte, Vognstyrer Johannes Holmberg, bør for Appellantens Tiltale i denne Sag fri at være, og Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves for hans Vedkommende. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at der ikke fra Indstævntes Chaufførs Side er ved den paagældende Lejlighed udvist noget Forhold, der ifølge Reglerne i Lov Nr. 125 af 29 April 1913 kunde medføre, at Koncessionens § 12 blev uanvendelig. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, saavidt paaanket er.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale Indstævnte med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab, til Indstævnte, Vognmand Jens Frederik Frederiksen, med 200 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks ordinære Ret hertil indankede Sag paastod Appellanten, Vognmand Jens Frederik Frederiksen, i første Instans de Appelindstævnte, Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab og Vognstyrer Johannes Holmberg, tilpligtede in solidum at betale 1398 Kr., som de skal skyldte ham i Erstatning for Tab paaført ham ved, at en af det appelindstævnte Selskabs Vogne — ført af Appelindstævnte Holmberg — den 28 August 1913 om Formiddagen har paakørt og beskadiget hans Automobil, K. 1246.

Han paastod sig endvidere tilkendt Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 29 Januar 1914, og Sagens Omkostninger. De Appelindstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvilken Paastand toges til Følge ved Underrettens den 2 September 1914 afsagte Dom, dog saaledes, at Sagens Omkostninger ophævedes.

Denne Dom har Appellanten indanket for nærværende Ret, hvor han har gentaget sin for Underretten nedlagte Paastand. De Appelindstævnte procederer til Underrettsdommens Stadfæstelse, og begge Parter paastaar sig endvidere Appelsagens Omkostninger tilkendt.

Af Sagen fremgaar, at Sporvognen kørte paa Strandvejen i dennes østlige Spor og tørnede sammen med Automobillet, idet dette kørte ud paa Strandvejen fra A. N. Hansens Allé, som er en af de fra Strandvejen til Sundet førende Veje i Hellerup. Det nævnte Spor ligger paa den paagældende Strækning tæt op til Fortovet, der her er meget smalt. Efter Proceduren maa der endvidere gaas ud fra, at Strandvejen her danner en temmelig brat Kurve, og at det paa Grund af Træer og Buske ikke er muligt fra A. N. Hansens Allé at se omkring Hjørnerne til Strandvejen.

Appellanten gør til Støtte for sin Paastand gældende, at Sammenstødet kunde være undgaaet ved større Paapasselighed fra Vognstyrer Holmbergs Side, og har i saa Henseende nærmere anbragt, at denne ikke har ringet for at advare de Køretøjer, han maatte være forberedt paa kunde komme fra en Sidevej som A. N. Hansens Allé, og desuden formentlig har kørt i for stærk Fart.

De Appelindstævnte bestrider Rigtigheden af det af Appellanten saaledes Anførte og hævder, at Sammenstødet kunde være undgaaet,

hvis Appellantens Chauffør havde kørt enten hurtigt frem eller hurtigt tilbage i det Øjeblik, han blev Sporvognen va'r. De bestrider endvidere, at Chaufføren har brugt sit Signalthorn, forinden han kørte ud paa Strandvejen, og formener endelig, at det maatte være Chaufførens Sag i Tide at forvise sig om, at der var fri Bane paa Strandvejen.

Det appelindstævnte Selskab er ifølge § 12 i dets af Appellanten paaberaabte Koncession forpligtet at erstatte al den Skade, som tilføjes ved Sporvejens Drift, og kan kun befri sig fra denne Forpligtelse ved at bevise, at det enten er den Skadelidendes egen Skyld, at han har lidt Skade, eller at Skaden er bevirket ved uafvendeligt Tilfælde.

Ved de foreliggende Oplysninger kan det nu ikke anses godtgjort af det appelindstævnte Selskab, at Sammenstødet og den derved lide Skade enten skyldes Appellantens Chaufførs Forhold eller er bevirket ved uafvendeligt Tilfælde. Afgørende for Bedømmelsen er det i saa Henseende, at der mangler sikker Oplysning om, at Holmberg har ringet i en saadan Afstand fra A. N. Hansens Allé, at Chaufføren maatte høre det og tillige endnu havde Tid til at bremse Automobilet.

Som Følge heraf findes Selskabet pligtigt at tilsvare Appellanten den paastaede Erstatning, mod hvis Opgørelse ingen Indsigelse er fremsat. Derimod vil Appelindstævnte Holmberg, da der mangler sikker Oplysning om, at Sammenstødet skyldes et uforsvarligt Forhold fra hans Side, være at frifinde.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes de Appelindstævnte, Nordsjællands Elektricitets- og Sporvejs-Aktieselskab, at burde tilsvare Appellanten med 150 Kr., medens Omkostningerne for Appelindstævnte, Vognstyrer Johannes Holmbergs Vedkommende vil være at ophæve.

Nr. 3. Skræddermester Johan Johansson (Ulf Hansen)

mod

Cigararbejderske Ellen Edith Olsen (Ingen),

betræffende Underholdsbidrag.

Frederiksberg Birks Politirets Dom af 2 Oktober 1914: Naar Klagerinden, Cigararbejderske Ellen Edith Olsen, efter forud gaet lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at hun har haft Samleje med Indklagede, Skræddermester Johan Johansson i Tiden fra noget efter Midten af Maj Maaned f. A. til noget efter Midten af Juli Maaned s. A., bør han betale Bidrag til hendes Underhold 1 Maaned før og 1 Maaned efter Fødselen af det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 19 Marts d. A. fødte Drengbarn, til de med hendes Barselfærd forbundne særlige Udgifter og til Barnets Underhold fra dets Fødsel til dets fyldte 18de, eventuelt dog kun til dets fyldte 14 Aar, alt efter Overørighedens nærmere Bestemmelse. Trøster Klagerinden sig derimod ikke til at aflægge saadan Ed, bør Indklagede for hendes

Tiltale under nærværende Sag fri at være. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Marts 1915: Politiretsdommen bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen til Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Dage fra nærværende Doms Forkyndelse. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves, og der tillægges Overretssagfører Wolff i Salær 40 Kr., der udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

De foreliggende tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger give ikke tilstrækkelig Føje til at betage Appellanten den ham ifølge Lovgivningen tilkommende Adgang til med Ed at værge sig mod Indstævntes Sigtelse, og Sagens Udfald vil derfor efter hans Paastand være at gøre afhængigt af hans Ed paa den nedenfor anførte Maade.

Sagens Omkostninger for alle Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Saa fremt Appellanten, Skræddermester Johan Johansson, inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse inden Retten med Ed bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Indstævnte, Cigararbejderske Ellen Edith Olsen, i Tiden fra den 16 Maj 1913 til den 21 Juli s. A., bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Indstævnte og det af hende den 19 Marts 1914 fødte Barn betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Sagens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Wolff i Salarium 40 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Appelindstævnte, Cigararbejderske Ellen Edith Olsen, i første Instans ved Frederiksberg Birks Politiret paastaet Appellanten, Skræddermester Johan Johansson, der er født i Sverrig den 28 Maj 1879, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab den 19 Marts 1914 fødte Drengbarn at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Overøvrighedens Bestemmelse. Appellanten paastod sig frifunden, idet han benægtede nogen- sinde at have haft Samleje med Appelindstævnte. Ved Politiretsdom-

men er Sagens Udfald gjort afhængigt af Appellindstævntes Ed, saaledes at hendes Paastand tages til Følge, saafremt hun med sin Ed inden Retten bekræfter at have haft Samleje med Appellanten i Tiden fra noget efter Midten af Maj Maaned 1913 til noget efter Midten af Juli Maaned s. A. — indenfor hvilket Tidsrum Barnet ifølge Erklæring fra Retslægeraadet kan være avlet —, medens Appellanten for det Tilfælde, at Appellindstævnte ikke aflægger saadan Ed, frifindes for hendes Tiltale.

Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har paastaaet sig pure frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger og subsidiært paastaaet Sagens Udfald gjort afhængigt af hans Benægtelsesed, hvorimod Appellindstævnte, hvem der er meddelt Bevilling til fri Proces, har paastaaet Appellanten dømt efter hendes i første Instans nedlagte Paastand og tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til hendes beskikkede Sagfører, Overretssagfører Wolff, medens hun subsidiært har paastaaet Politiretsdommen stadfæstet.

Efter Appellindstævntes Forklaring har hun, der i Slutningen af Maj 1913 her i Byen havde gjort Appellantens Bekendtskab paa Gaden, og som i den følgende Tid næsten daglig foretog Cykleudflugter i Selskab med ham, under saadanne Udflugter 3 Gange haft Samleje med Appellanten, nemlig første Gang den 1 Juli 1913 og de to andre Gange i første Halvdel af samme Maaned — eller, som hun her for Retten har ladet anbringe, den anden Gang mellem 1 og 20 Juli og den tredje Gang paa sidstnævnte Dag. Appellanten havde for hende navngivet sig som Prokurist Carl Christensen og ligeledes opgivet falsk Bopæl. I sidste Halvdel af Juli Maaned vil Appellindstævnte have følt sig frugtsommeligt, hvilket hun meddelte Appellanten, idet hun spurgte ham, om hun til sin Tid maatte søge ham efter den opgivne Adresse, hvad Appellanten erklærede sig enig i, men han trak sig fra det Øjeblik tilbage fra hende.

Appellanten, der har indrømmet, at han overfor Appellindstævnte havde opgivet Navn og Stilling, som anført, og ligeledes maa anses at have indrømmet at have opgivet sin Bopæl urigtigt, har forklaret, at han i Sommeren 1913 har foretaget Cykleudflugter sammen med Appellindstævnte, dog kun 3 à 4 Gange, og at han vel ved disse Lejligheder har kærtetegnet og omfavnet hende, men at han, som ovennævnt, ikke har haft Samleje med hende.

Det er af Politibetjent Victor Breinholdt, der er en gammel Bekendt af Appellanten, som Vidne under Ed forklaret, at Appellanten under en Samtale med ham om Appellindstævnte fortalte ham, at han (Appellanten) paa en Cykletur — til Klampenborg eller Charlottenlund — havde haft Samleje med hende i Skoven, hvorhos Vidnet har udsagt, at Appellanten, efter at Vidnet havde afgivet Forklaring til en Politirapport om Sagen, havde udtalt til ham, at han vel ikke til Politiet havde refereret, hvad Appellanten saaledes havde fortalt ham.

Appellanten vil efter alt saaledes Foreliggende ikke kunne stedes til at aflægge Ed efter Lovens 6—13—5, hvorimod det findes at maatte have sit Forblivende ved, at Sagens Udfald er gjort afhængigt af Appellindstævntes Ed, saaledes som ved Politiretsdommen bestemt, og bemeldte Dom vil herefter være at stadfæste, saaledes at Fristen

til Edens Afæggelse bestemmes til 15 Dage fra nærværende Doms Forkyndelse.

Sagens Omkostninger for Overretten vil være at ophæve, og der vil være at tillægge Overretssagfører Wolff, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 40 Kr., der bliver at udrede af det Offentlige.

Onsdag den 15 Marts.

Nr. 189. Højesteretssagfører Vagn Aagesen
mod

Per Persson Almquist (Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 247.

Nakskov Købstads Ekstrarets Dom af 19 August 1915: Tiltalte Per Persson Almquist bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage. Derhos bør han betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører A. Bruun, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Kjersgaard, 15 Kr. samt i Erstatning til Arbejdsmand Hans Clausen 5 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og denne i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 November 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Zeuthen og R. C. Cortsen, betaler Tiltalte Per Persson Almquist 25 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte for det af ham udviste Forhold er anset efter Straffelovens § 251, kfr. Lov 1 April 1911 § 13, men Straffetiden findes at kunne nedsættes til 10 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 10 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Per Persson Almquist til Højesteretssagførerne Aagesen og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Nakskov Købstads Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Per Persson Almquist, der er født den 2 September 1865 i Sverige, og som ikke er funden forhen tiltalt eller straffet, for Overtrædelse af Straffelovens § 247.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Onsdagen den 14 Juli d. A. anmeldte Arbejdsmand Hans Clausen, at han Lørdagen den 10 s. M. ved Tretiden om Eftermiddagen havde mistet en Femkroneseddél, og forklarede herom nærmere Følgende: Ved det anførte Tidspunkt indfandt han sig i Købmand Ørstedes Forretning i Havnegade i Nakskov for at købe en Bajer. Han havde en gammel, krøllet og 2 Gange sammenlagt Femkroneseddél samt nogle Smaapenge liggende løst i sin ene Benklædelomme; over disse Penge havde han lagt sit Lommetørklæde. Da han betalte Øllet, tog han Lommetørklædet op af Lommen, betalte med Smaapengene og lagde derpaa Lommetørklædet tilbage i Lommen uden at undersøge, om Sedlen endnu laa i Lommen. Ca. $\frac{1}{2}$ Time efter opdagede han, at Sedlen ikke længere laa i Lommen. Da han var sikker paa, at han, fra han lagde Sedlen i Lommen, og til han opdagede, at den var borte, ikke havde haft Lommetørklædet oppe af Lommen uden i Købmand Ørstedes Forretning, gik han ud fra, at han var kommet til at rive den op af Lommen sammen med sit Lommetørklæde, da han betalte i Forretningen, og gik derfor tilbage til Forretningen for at spørge efter Sedlen, hvorefter han fik at vide, at en Dreng kort efter, at Anmelderen havde forladt Forretningen, paa Gulvet havde fundet en Femkroneseddél, som han havde givet Tiltalte, da denne erklærede, at det var hans Seddel.

Fornævnte Købmand Ørsted og hans Hustru har begge overensstemmende forklaret Følgende:

Et Øjeblik efter, at Anmelderen var gaaet ud af deres Forretning, kom Tiltalte ind i Forretningen, hvor der allerede var en Dreng tilstede. Tiltalte medbragte en ny Femkroneseddél, som han havde i Haanden. Efter at Tiltalte og Drengen var kommen tilstede, kom Købmand Ørstedes Hustru til. Tiltalte købte nu tre Flasker Øl for 39 Øre og betalte med den ny Femkroneseddél; Fru Ørsted gav ham Øllet, medens hendes Mand gav ham 4 Kr. 61 Øre tilbage paa Sedlen. Drengen, der var tilstede, opdagede nu, at der laa en gammel sammenlagt og krøllet Femkroneseddél paa Gulvet, tog den op og gjorde de Tilstedeværende opmærksom paa, at han havde fundet den. Tiltalte tog nu straks Sedlen ud af Drengens Haand og bemærkede, at det var hans Seddel, og forlod derefter straks Forretningen. Tiltalte havde ikke nogen Pengepung fremme og havde, saavidt Købmand Ørsted og hans Hustru kunde se, ikke mere end én Pengeseddél i Haanden. Efter at Tiltalte var gaaet, talte de sammen om, at det vist ikke var rigtigt, at det var Tiltaltes Seddel, da Tiltalte ikke havde haft sin Pung fremme. Det forekom dem, at Tiltalte »gjorde et underligt Indtryk«, da han sagde til Drengen, at det var hans Seddel, hvorfor de sagde til Drengen, at hvis han en anden Gang skulde finde Penge eller Lignende i Forretningen, skulde han aflevere, hvad han fandt, til dem, og ikke give det til den Første den Bedste, der sagde, at det var hans, og at det i dette Tilfælde vist ikke »forholdt sig rigtigt«.

Den ommeldte Dreng, Viggo Theodor Emanuel Olsen, født den 18 Januar 1902, har forklaret Følgende:

Lørdagen den 10 Juli ved Tretiden var han tilstede i Købmand Ørsteds Forretning og saa da, at Tiltalte kom ind med en ny Femkroneseddel i Haanden og betalte for noget Øl med Sedlen. Da Tiltalte fik Penge tilbage paa Sedlen, tabte han en 10 Øre paa Gulvet, og Viggo og Tiltalte bukkede sig da samtidig for at tage 10-Øren, der var falden lidt til højre for Tiltalte, op. I det samme fik Viggo Øje paa Femkronesedlen, der laa ca. 1 Alen tilvenstre for det Sted, hvor Tiltalte stod. Viggo meddelte Fundet, og Tiltalte sagde da straks, at det var hans, hvorpaa han tog Sedlen ud af Viggos Hænder og forlod Forretningen. Med Hensyn til Købmand Ørsteds og Hustrus Udtalelser, efter at Tiltalte havde forladt Forretningen, har Viggo Olsen derhos forklaret i Overensstemmelse med disse Vidner.

Tiltalte har fastholdt sin Ejendomsret til den ommeldte Femkroneseddel og har desangaaende afgivet en Forklaring, der i sin endelige Form gaar ud paa Følgende:

Lørdagen den 10 Juli havde han siddet i Abraham Jensens Beværtning i Havnegade og spillet Tærninger om Drikkevarer først med nogle Havnearbejdere, derefter, da disse var gaaet, med en Sømand. Da han spillede med Havnearbejderne, var han kommen til at skyldte en Omgang, medens Sømanden havde tabt de »Genstande«, han havde spillet med denne om. Da de gik fra Beværtningen ved 2-Tiden, tilbød Tiltalte Jensen Betaling for de Drikkevarer, han endnu skyldte for, og fremtog en Femkroneseddel af sin Pengepung og holdt den frem for Jensen, idet han samtidig sagde, at det var hans sidste Penge — Tiltalte vil dog yderligere have haft ca. 40 Kr. hos sig —, og spurgte, om han maatte vente med at betale det skyldige Beløb, der udgjorde 88 Øre. Hertil svarede Jensen ja. Tiltalte beholdt nu Femkronesedlen i Haanden, medens han fulgte med Sømanden langs Havnen. Klokken kunde nu vel være henad 3. Medens han opholdt sig ved et Sejlskib, der laa omtrent udfor Købmand Ørsteds Forretning, blev han af Arbejdsmand Hans Johansen, der arbejdede der, opfordret til at hente Øl i Ørsteds Forretning. Johansen gav ham hertil en ny Femkroneseddel, idet han udtalte, at han var ked af at skulle af med den, da den var ny. Hertil svarede Tiltalte, at det behøvede han ikke, da han (Tiltalte) selv havde »en Ka'l« Mage til, hvorefter han rakte Haanden ud og viste Johansen den Femkroneseddel, han selv havde. Han gik nu ind i Ørsteds Forretning og handlede med Fru Ørsted, hvem han dog gav den ny Seddel. Medens han fik Penge tilbage, sagde Fru Ørsted: »Der tabte De en Seddel«. Hertil svarede Tiltalte: »Ja, det gjorde jeg«, hvorefter han bukkede sig ned og tog Sedlen op. Han benægter, at det var Viggo Olsen, der rørte Sedlen.

Denne Tiltaltes Forklaring, der i sig selv er i høj Grad usandsynlig, ligesom den tildels strider mod de af Tiltalte selv tidligere under Sagen afgivne Forklaringer, strider ogsaa mod de i Sagen afhørte Vidners Forklaringer.

Efter Værten Abraham Jensens Forklaring skyldte Tiltalte saaledes ikke Noget, da han forlod Beværtningen. Ligeledes har en af de Havnearbejdere, med hvem Tiltalte spillede Tærning i Beværtningen, forklaret, at de Drikkevarer, som Selskabet nød, blev betalte ved Mod-

tagelsen, og at han derfor er sikker paa, at Tiltalte ikke skyldte Jensen Noget, da Vidnet forlod Beværtningen. En anden af Arbejderne har forklaret, at forrige Vidne, da han gik, spurgte Værten, om de skyldte Noget, og at dette Spørgsmaal, der gjaldt samtlige de Spillende, af Værten blev besvaret benægtende.

Arbejdsmand Hans Johansen har fastholdt, at Tiltalte ikke overfor ham fremkom med nogen Udtalelse om, at han havde en Seddel Mage til Vidnets, samt at han er aldeles sikker paa, at Tiltalte ikke fremviste nogen Femkroneseddel og ikke — saavidt han kunde se — havde andre Penge i Haanden, da han gik over Gaden, end den Seddel, som Johansen gav ham.

Købmand Ørsted og Hustru har endelig ligeledes fastholdt deres ovenfor gengivne Forklaringer om, hvad der foregik i deres Forretning, idet navnlig Fru Ørsted har fastholdt, at Tiltaltes Forklaring om, at hun skulde have sagt til ham, at han tabte en Seddel, hvortil Tiltalte skulde have sagt: »Ja, det gjorde jeg«, er urigtig.

Saa vel Anmelderen som Købmand Ørsted, hans Hustru, Arbejdsmand Johansen og de 2 Havnearbejdere har aflagt Ed paa deres Forklaringer.

Efter det Anførte findes det at maatte statuere, at Tiltalte svigagtig har modtaget den af Arbejdsmand Clausen tabte, af Viggo Olsen fundne Femkroneseddel, og han vil herfor være at anse efter Straffelovens § 251 — hvorfor Aktionsordren ikke findes at være til Hinder — med en under Hensyn til midlertidig Straffelovs § 13 fastsat Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Den indankede, den 19 August d. A. afsagte Dom, ved hvilken Tiltalte er anset efter Straffelovens § 247, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med samme Straf samt i Overensstemmelse med den af Arbejdsmand Clausen nedlagte Paastand er tilpligtet at betale denne en Erstatning af 5 Kr., og hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som rettelig er paalagt Tiltalte, tiltrædes, vil herefter være at stadfæste.

Nr. 2. Anna Kristina Larsson Pedersen, født Hemberg
(Harboe)

mod

Arbejdsmand Vilhelm Jørgen Pedersen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Forældremagten over et Barn.

Københavns Fogedrets Kendelse af 8 Juni 1915: Nærværende umiddelbare Fogedforretning kan ikke nyde Fremme.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 November 1915: Den af Appellanten, Arbejdsmand Vilhelm Jørgen Pedersen, overfor Appelindstævnte, Anna Kristina Larsson Pedersen, født Hem-

berg, begærte Fogedforretning bør nyde Fremme. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden Anna Kristina Larsson Pedersen, født Hemberg, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Henhold til Bevilling af 12 September 1908 adopterede Appellanten, Arbejdsmand Vilhelm Jørgen Pedersen, og hans Hustru, Appelindstævnte Anna Kristina Larsson Pedersen, født Hemberg, der ikke havde Børn, et den 5 Maj s. A. udenfor Ægteskab født Barn, som senere har faaet Navnet Irma Fanny Else Karen Pedersen. Barnets naturlige Fader, som er en velstillet Mand, ydede til Stadighed forholdsvis betydelige Forstrækninger til Appellantens og Appelindstævntes Husholdning og Barnets Klæder, ligesom han hjalp Appelindstævnte til en lille Frugt- og Grønthandel. Efterhaanden opstod der et mindre godt Forhold mellem Ægtefællerne, og da Appellanten omkring Nytaar 1915 flyttede fra deres tidligere Bolig i Flensborggade til en Lejlighed, som han havde lejet til dem i Østrigsgade, der er nærmere hans Arbejdsplads, Refshaleøen, nægtede Appelindstævnte at følge med, og blev med Barnet boende i Lejligheden i Flensborggade, som Appellanten havde opsagt.

Efter forgæves at have opfordret hende til at forny Samlivet eller dog udlevere ham Barnet, indgav Appellanten Rekvisition til Byfogeden i København om dennes Bistand til Overlevering af Barnet til Appellanten; herimod protesterede Appelindstævnte, og ved Kendelse af 8 Juni 1915 blev Protesten taget til Følge.

Denne Kendelse har Appellanten indanket her for Retten, hvor han har paastaet den forandret derhen, at Forretningen nyder Fremme, hvorimod Appelindstævnte paastaar Kendelsen stadfæstet. Begge Parter paastaar sig tillagt Sagens Omkostninger.

Appelindstævnte gør gældende, at hun ikke er pligtig at følge Appellanten, idet denne har truet hende paa Livet og behandlet hende brutalt, samt paadraget sig Syphilis, hvorhos hendes Grøntforretning vilde blive ødelagt, hvis hun flyttede. Sin Protest mød at udlevere Barnet støtter hun paa, at Appellanten efter hendes Anbringende kun ønsker Udleveringen for efter Aftale med den naturlige Fader, men mod Appelindstævntes Ønske, at anbringe Barnet til Opdragelse hos Andre, hvilket efter hendes Mening, særlig under Hensyn til Grund sætningen i Lov Nr. 133 af 27 Maj 1908 og Analogien af § 5, I i denne Lov, strider mod hendes Ret.

Sagens Oplysninger taler imidlertid mod Rigtigheden af Appelindstævntes Sigtelser mod Appellanten, og der er Intet oplyst, som kunde berettiggende hende til at ophæve Samlivet med ham. Appellantens ved en af Barnets Fader afgiven Vidneforklaring bekræftede Fremstilling gaar derhos ud paa, at han — Faderen — vel har ytret Ønske om, at Barnet, som det maa antages, paa hans Bekostning anbringes et Sted, hvor det kan faa en god Opdragelse — Faderen har forklaret, at han var misfornøjet med den hos Appellanten og Appelindstævnte herskende Ufred, som han synes at tilskrive Appelindstævnte, og med, at Barnet ikke blev godt passet, bortset fra Klæderne, som Faderen betalte —, men at der ingen Aftale var truffet i saa Henseende, om end Appellanten Intet havde imod Planen, hvorimod der ikke har været Tale om, at han skulde skille sig af med Forældremagten over Barnet.

Men idet en saadan Udsigt til, at Appellanten vil anbringe Barnet til Opdragelse udenfor Hjemmet, ikke kan berettiggende Appelindstævnte til at unddrage ham den ham tilkommende Udøvelse af Forældremagten over Barnet eller modsætte sig dets Tilbagelevering til ham, og der ikke er oplyst andet Forhold fra Appellantens Side, som kunde berøve ham hans Ret i anførte Henseende, vil den indankede Kendelse være at forandre i Overensstemmelse med Appellantens Paastand.

Sagens Omkostninger findes at kunne hæves.

Torsdag den 16 Marts.

Nr. 161. Højesteretssagfører Henriques

mod

Niels Juel Mortensen (Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912 med dertil knyttede Tillægsbestemmelser.

Færø Sorenskriveris Politirets Dom af 9 Marts 1914: Tiltalte Niels Juel Mortensen af Tveraa bør betale en Frodebø Sogns kommunale Understøttelseskasse tilfaldende Bøde af 300 Kr. Han bør derhos udrede denne Sags Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Færøernes Overpolitirets Resolution af 29 December 1914: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Resolution anførte Grunde, der i det Væsentlige findes at kunne tiltrædes, vil den være at

stadfæste. Den i Resolutionen givne Misbilligelse findes efter Omstændighederne at kunne bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Overpolitirettens Resolution bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Juel Mortensen til Højesteretssagførerne Henriques og Winther 50 Kroner til hver og til Højesteretsadvokat Halkiers Dødsbo 30 Kroner.

Politirettens Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag tiltales Niels Juel Mortensen af Tveraa for Overtrædelse af Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912 med dertil knyttede Tillægsbestemmelser.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Tiltalte, der driver en større Købmandsforretning i Tveraa, sidst i November 1913 indførte et Parti Bitteressents, formentlig 72 Flasker, og kort inden Jul 1913 modtog et Parti af samme Vare paa 300 Flasker. Flaskerne synes at have været noget mindre end almindelige $\frac{2}{3}$ l Ølflasker. Efter det Foreliggende maa det antages, at han ikke tidligere har ført Bitter i sin Handel.

De to Partier var udsolgte — for en Pris af 1 Kr. 10 Øre 'pr. Flaske — inden Nytaar 1914, fra hvilket Tidspunkt det maa antages, at Udhandlingen fra almindelig Købmandshandel af den nævnte Vare er utilladelig som Følge af Lov Nr. 121 af 29 April 1913, jfr. Bekendtgørelse Nr. 164 af 12 Juni s. A.

I den det sidste Parti vedrørende Toldseddel er Bitteren angivet til en Alkoholstyrke af 8°.

Med Hensyn til Udhandlingen af Bitteren har Tiltaltes Søn, Gudmund Mortensen, der er Prokurist i Forretningen, som Vidne forklaret, at han har ekspederet en Del af de Kunder, der ønskede at købe Bitter, at det var ham bekendt, at Bitter anvendes som Beruselsesmiddel, og at han ikke kan benægte i de fleste Tilfælde at have regnet med, at Bitteren af Køberne agtedes benyttet som Alkohol. Han har derhos specielt opgivet forskellige Købere, der var ham bekendt som mer eller mindre tilbøjelige til at drikke, og med Hensyn til hvem han gik ud fra, at de, af hvilke den ene efter hans Skøn »havde Kending« (var let beruset), vilde benytte Bitteren paa samme Maade som Brændevin eller Vin.

Handelsbetjent i Forretningen Peter Christian Pauli Hentze har som Vidne forklaret, at han er bekendt med, at Bitter her paa Øerne i nogen Grad anvendes som Beruselsesmiddel, at han har ekspederet en Del af de Kunder, der købte Bitter, og at han i nogle Tilfælde har ment, at Køberne agtede at bruge den som Medicin, men paa den anden Side i enkelte andre Tilfælde har tænkt sig, at Bitteren skulde bruges som Nydelsesmiddel i Lighed med spirituose Drikke. Han har herved tilføjet, at da der var meget at gøre i Forretningen, har

han ikke altid givet nøje Agt paa, til hvem han udleverede Bitter, og har ikke gjort sig nogen ganske bestemt Tanke om, hvorvidt de Paagældende vilde benytte Bitteren paa den ene eller paa den anden Maade.

Tiltalte har forklaret, at det er ham personlig, der i alle væsentlige Forhold disponerer i Forretningen, og at han er ganske paa det Rene med, at Udhandlingen af den omhandlede Bitter fuldtud er sket paa hans Ansvar. Han vil ikke benægte, at en Del Personer i Tveraa benytter Bitter som Beruselsesmiddel, omend han mener, at den i høj Grad benyttes i sin Egenskab af Bitter, altsaa som Krydderimiddel i andre Drikkevarer. Efter sin Forklaring har han kun i ringe Grad selv ekspederet ved Udhandlingen. De af ovennævnte Vidner afgivne Forklaringer har han ikke i nogen Maade bestridt.

Nogen Kontrol med, hvorledes Udsalget foregik, har han efter sin Forklaring ikke ført, men det maa antages, at han, efter noget inden Jul at have modtaget en Skrivelse fra Stedets Sysselmand om, at fortsat Salg af Bitteressents til en nærmere angiven Person formentlig vilde være i Strid med Ædruelighedslovgivningen, ikke blot har gjort sit Personale bekendt hermed, men i det Hele taget har omtalt, at der burde vises nogen Forsigtighed ved Udsalget.

Tiltalte er Formand i Forstanderskabet for Frødebø Sogns Kommune og har erklæret sig bekendt med, at der paahviler Forstanderskaberne en Forpligtelse til at paase, at den for Færøerne gældende Lovgivning om Handel med og Udskænkning af berusende Drikke overholdes. Bestemmelserne i Anordning Nr. 277 af 6 December 1912, særlig § 4, vil han imidlertid ikke have været klar over inden Modtagelsen af den ovennævnte Skrivelse fra Sysselmanden.

Han har iøvrigt forklaret i al Almindelighed at anse Forhandlingen af Bitter som lovlig.

Tiltalte har ikke Bevilling til Forhandling af berusende Drikke, hvilken Bevilling han ifølge § 2, 2det Stk., i Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912 er udelukket fra at faa.

Det skønnes nu ikke rettere, end at den ommeldte Udhandling er foregaaet paa en saadan Maade, at den i ikke ganske ringe Omfang har indeholdt en Overtrædelse af anførte Lov, jfr. § 4 i Anordning Nr. 277 af 6 Decbr. 1912, for hvilken Overtrædelse Tiltalte som Forretningens Indehaver og Leder maa bære Ansvaret. Han vil derfor i Henhold til § 28 i Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912 være at anse med en Frødebø Sogns kommunale Understøttelseskasse tilfaldende Bøde, der under Hensyn dels til at han den 12 August 1913 har vedtaget en Bøde paa 30 Kr. for Overtrædelse af den heromhandlede Lovgivning, dels til Bestemmelsen i anførte Lovs § 30 findes at kunne bestemmes til 300 Kr. Han bør derhos udrede denne Sags Omkostninger.

Overpolitirettens Resolutions Præmisses er saalydende: Med Hensyn til Sagens faktiske Omstændigheder kan man slutte sig til den i Politirettens Dom givne Fremstilling.

De positive Regler havde man tidligere i Lov Nr. 108 af 19 April 1907, jfr. Anordning Nr. 194 af 21 August 1908. Det var ved Overpolitiretsdom af 3 December 1912 antaget, at disse Bestemmelser ikke kom til Anvendelse, naar Sælgeren maatte gaa ud fra, at de omdelte Essentser solgtes som Lægemedel. I dette Tilfælde var de ligeledes Genstand for fri Handel hos alle Købmænd.

De nugældende Regler findes i Lov Nr. 99 af 10 Maj 1912, jfr. Anordning Nr. 277 af 6 December 1912. De ommeldte Essentser er ikke mere Genstand for fri Handel fra 1 Januar d. A. jfr. Lov af 29 April 1913 om Apotekervæsenet paa Færøerne. Anordning af 6 December 1912 bestemmer i dens § 4, 2det og 3die Led: »Ved »Drikke« skal i den nævnte Lov forstaaes . . . enhver Vædske, som ved Blanding eller Fortynding kan omdannes hertil (d. v. s. til »Øl«, »Vin« eller »Brændevin«), eller som vel efter sin almindelige Beskaffenhed er bestemt til andet Brug, men gøres til Genstand for Køb og Salg under saadanne Forhold, at det maa antages at være aabenbart for Sælgeren, at Køberen agter at bruge den til at drikke som Alkohol. I sidstnævnte Henseende kan Justitsministeriet bestemme, at en Vædske bliver at henregne til »Drikke«, saafremt der maatte finde et Misbrug af vedkommende Vædske Sted«.

Paa Foranledning af Overpolitiretten er der ved Færøernes Sorenskriveri optaget et Forhør til yderligere Oplysning i Sagen.

Det maa misbilliges, at Sorenskriveren under dette Forhør har afhørt Tiltaltes Hustru som Vidne, selv om ogsaa Tiltaltes Forklaring har givet Anledning dertil, og selv om Tiltalte endogsaa har ønsket hende afhørt.

Af Forhøret fremgaar det, at Tiltalte i Tiden førend 1 Januar d. A. til Stadighed har set Fiskerne gaa rundt med Smaaflasker med Bitter (Bitteressents) og Lignende, og at han jævnlig saa den Slags Flasker ligge tømte paa Vejene i Tveraa og andre Steder og er gaaet ud fra, at Bitter og Lignende i høj Grad anvendtes af Fiskerne som Beruselsesmiddel. Tiltalte har endvidere gjort gældende gentagne Gange at have henvendt sig til Sysselmanden og anmodet denne om at skride ind mod lignende Salg. Tiltalte gør ligeledes gældende, at han ved Indførslen og Salget af den omhandlede Bitteressents som Hovedregel er gaaet ud fra, at Køberne agtede at bruge den til at drikke som Tilsætning til Brændevin eller andre Vædsker.

Det i Sagen ommeldte Kvantum paa 300 Flasker Bitteressents, hver indeholdende op imod $\frac{3}{8}$ Liter, indført 17 December 1913, blev som oplyst udsolgt indenfor et Tidsrum af højst 14 Dage, hvoriblandt 4 var Helligdage, i hvilke Forretningen var lukket. Der er altsaa gennemsnitlig daglig solgt mindst 30 Flasker. Det samlede Indbyggerantal i den Kommune (Frodebø Sogns Kommune), hvor Tiltaltes Forretning ligger, udgjorde ved Folketællingen den 1 Februar 1911: 1251 Mennesker, og der findes foruden Tiltaltes Handel to store Forretninger

Færdig fra Trykkeriet den 29 Marts 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 4.

Torsdag den 16 Marts.

samt flere mindre. Det stedfundne Salg maa derfor ogsaa i Forhold til Tiltaltes Kundekreds anses at have fundet Sted i et usædvanligt stort Omfang.

Selv om det ikke maatte være den normale Anvendelse af Bitteressents at anvendes som Beruselsesmiddel i ublandet eller fortyndet Tilstand, er det dog efter det Oplyste utvivlsomt, at man ved Salget er gaaet ud fra, at ialfald en Del af Køberne agtede at drikke den som Nydelsesmiddel enten ublandet eller blandet med andre Vædsker. Dette fremgaar saavel af Tiltaltes egen Fremstilling som af det korte Tidsrum, det forholdsvis betydelige Kvantum blev solgt i, i nogen Grad ogsaa af det Oplyste om, til hvilke Personer Bitteressentsen er solgt, og endeligt af den Maade, hvorpaa Bitteressents i stor Udstrækning anvendes her paa Færøerne som Beruselsesmiddel, med hvilken Kendsgerning Tiltalte var bekendt. Det vil derfor være uden Betydning for Tiltaltes Strafansvar, om Bitteressents i visse Tilfælde benyttes som Medicin.

Det er af Tiltalte i et for Overpolitiretten fremlagt Indlæg anført, at den paagældende Bitteressents ikke er fundet toldpligtig i Henhold til Lov Nr. 46 af 7 Marts 1912. Dette er imidlertid allerede af den Grund uden Betydning for nærværende Sag, at Justitsministeriets Afgørelse af det nævnte Toldspørgsmaal netop gaar ud paa, at Bitteressents som den omhandlede med Hensyn til Erlæggelse af Told rettest bør henføres under Begrebet »spirituøse Drikkevarer«.

Tiltalte har ligeledes gjort gældende, at Anordning af 6 December 1912 § 4 maa anses ugyldig, idet den overskrider den i Loven af 10 Maj s. A. givne Bemyndigelse til at fastsætte, hvilke Vædsker der skal falde ind under Loven. Det fremgaar imidlertid af Forarbejderne til Loven, at man netop har tilsigtet, i Lighed med de i Norge gældende Regler, at ramme Salg af Vædsker, der normalt bruges i andet Øjemed, i saadanne Tilfælde, hvor de faktisk anvendes som Beruselsesmiddel.

At Justitsministeriet ikke har benyttet den i Anordningen af 1912 liggende Bemyndigelse til at erklære Bitteressents for spirituøse Drikke, hvorved det vilde være blevet uden Betydning, om Køberen, aabenbar for Sælgeren, agtede at bruge den til at drikke som Alkohol, er uden Betydning og kan ikke diskulpere Tiltalte, saa meget mere som det fremgaar af Forhøret, at efter at Anordningen af 1912 var udkommen,

ophørte al Salg af slige Essentser i Tveraa undtagen i Tiltaltes og en anden Forretning, hvorfor der ingen Anledning var for Justitsministeriet til at gribe ind allerede paa et saa tidligt Tidspunkt, efter at Anordningen var udkommet. Den anden Forretnings Indehaver vedtog ogsaa straks en Bøde paa 50 Kr.

Spørgsmaalet, som er fremme i denne Sag, vil, uanset at de ommeldte Vædsker efter 1 Januar d. A. ikke mere maa sælges af Købmændene, stadig faa Betydning for alle de mange Haandkøbsudsalgs Vedkommende, for hvis Handel med disse Essentser denne Sag er afgørende, idet den viser, under hvilke Betingelser de maa sælges eller ikke sælges.

I Henhold til Ovenstaaende kan det ikke ses rettere, end at Tiltalte ved det stedfundne Salg af Bitteressents har gjort sig skyldig i en Overtrædelse af Lov af 10 Maj 1912, jfr. Anordning af 6 December samme Aar § 4, 2det og 3die Led, sammenholdt med § 3. Den af Færøernes Sorenskriveris Politiret fastsatte Bøde paa 300 Kr. skønnes under Hensyn til § 30 i bemeldte Lov og til det betydelige Kvantum, der er solgt, passende.

Nr. 194.

Højesteretssagfører Hansen

mod

Carl Frederik Carstensen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri eller Hæleri.

Oldense Herreds Ekstrarets Dom af 27 Oktober 1915: Arrestanten Carl Frederik Carstensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder samt betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører J. P. Jacobsen, og til Defensor, Overretssagfører Frandsen, henholdsvis 25 Kroner og 15 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 December 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne Olivarius og Amdrup betaler Arrestanten Carl Frederik Carstensen 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For de i den indankede Dom beskrevne Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Punktum, eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri, men da det findes at kunne have sit Forblivende ved den valgte Straf, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Frederik Carstensen til Højesteretssagførerne Hansen og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Odense Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Carl Frederik Carstensen for Tyveri eller Hæleri.

Arrestanten er født den 24 Februar 1872 og funden straffet 18 Gange efter sit 18de Aar, deriblandt: ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 13 December 1894 efter Straffelovens §§ 229, 1ste Stk., og 228, sammenholdt med §§ 62 og 57, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 6 April 1897 efter Straffelovens §§ 230, 1ste og 2det Stk., jfr. tildels §§ 47, 1ste Stk., og 49, § 238 og § 257, jfr. § 47, 1ste Stk., samt Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr. § 5, i det Hele sammenholdt med Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved Svendborg Købstads Ekstrarets Dom af 3 August 1906 efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, 1ste Stk., som for 3die Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og efter Frd. 13 Februar 1775 og Pl. 27 November 1839 med en Bøde af 20 Kr., hvorhos der gaves ham Opholdspaalæg for 2 Aar efter Straffelovstillæget af 1 April 1905 § 8, 3die Stk., og senest ved Odense Herreds Politirets Dom af 18 Maj 1908 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage for Overtrædelse af sidstnævnte Lovbestemmelse samt ved Sunds-Gudme Herreders Ekstrarets Dom af 3 Juni 1913 ifølge Straffelovens § 228, jfr. § 241, 2det Stk., samt Frd. 13 Februar 1775 og Plakat 27 November 1839 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og en Bøde af 80 Kr.

Ved Arrestantens med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse findes det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

1. Natten mellem den 26 og 27 Juni 1915 aabnede Arrestanten ved Vold Døren til et Vinhandler Hartmann Sørensen tilhørende, ved Hjalleskoven beliggende, ubeboet Træ-Lysthus, som var fastbygget paa Jorden og bestod af en aaben Veranda, en Opholdsstue og et Køkken. Arrestanten tilbragte efter sin Forklaring Resten af Natten i Lysthuset og medtog ved sin Bortgang den følgende Morgen 2 Duge, 1 Haandtaske, 1 Kasse Cigarer, 5 Flasker med forskellige Vine og 2 Halvflasker med Spirituosa, til samlet Værdi 42 Kr. 50 Øre.

Arrestanten har fastholdt, at han skaffede sig Adgang til Lysthuset ikke for at stjæle, men for at søge Ly mod et Uvejr, og idet denne Forklaring efter Omstændighederne ikke findes at kunne forkastes, vil det her nævnte Tyveri kun kunne tilregnes ham som simpelt.

2. Den 10 August 1915 gav Arrestanten en Person ved Navn Jens Jensen Anvisning paa det nævnte Lysthus som et Sted, hvor de vistnok vilde kunne begaa Tyveri. De begav sig sammen derhen for at stjæle, og efter at de forgæves havde prøvet at aabne Døren til Lysthuset, slog Jensen en Rude ud i et af dettes Vinduer, som han derpaa afhaspede og aabnede, hvorefter Arrestanten steg ind igennem det. I Lysthuset stjal han 4 hele og 1 halv Flaske Vin og Spirituosa, 1 Flaske Lemon Squash, en halv Kasse Cigarer og et Stykke Sæbe, til samlet Værdi 10 Kr. og Alt beroende frit fremme.

Arrestanten var efter sin Forklaring noget paavirket af Spiritus ved den paagældende Lejlighed, men kan dog ikke antages at have været det i nogen Grad, der kunde faa Indflydelse paa hans Tilregnelighed.

For de af Arrestanten udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri. Da den i Underretsdommen — der har anset Arrestanten efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk. — bestemte Straf af Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder findes passende, vil Dommen, ved hvilken Arrestanten rettelig er tilpligtet at udrede Aktionens Omkostninger, derunder nærmere angivne Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, kunne stadfæstes.

Fredag den 17 Marts.

Nr. 29. Enke **Anna Kirstine Nake** (I. Kondrup efter Ordre)

mod

Rederifirmaet **P. Schou & Co.** (Stein),

betræffende Spørgsmaalet om Rederifirmaets Forpligtelse til at erstatte Appellantinden Tabet af hendes Forsørger.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 November 1914: De Indstævnte, Rederifirmaet P. Schou & Co. ved dets ansvarlige Indehavere, Robert Schou & Vald. Petersen af Frederikshavn, bør for Citantinden, Enke Anna Kirstine Nake af Tranderup paa Ærø, hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. I Salær tillægges der Overretssagfører V. S. Salomonsen 50 Kr., der udredes af det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Under de foreliggende, tildels i den indankede Dom fremstillede Omstændigheder maa der gaas ud fra, at Nakes Død hidrører fra Sammenstødet mellem de to Kuttere. Af disse har

»Marie Mølgaard« ved den omhandlede Løjlighed gjort sig skyldig i grove Overtrædelser af Søvejsreglerne, idet Kutteren har undladt at føre tændt Topplanterne og at vige tilside for »Venus« i rette Tid. Under disse Omstændigheder maa Skylden for Sammenstødet antages at paahvile »Marie Mølgaard«, selv om Nake i sidste Øjeblik inden Kollisionen maatte have navigeret urigtigt, hvad der dog ikke er oplyst.

Som Følge heraf, hvortil kan føjes, at »Marie Mølgaard« ikke efter Sammenstødet iagttog de i Dommen anførte Bestemmelser i Søloven, vil Appellantindens Paastand være at tage til Følge.

Indstævnte vil derhos have at betale Processens Omkostninger i begge Instanser efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Under Tvang af Eksekution i Motorfiskekutteren »Marie Mølgaard« med Tilbehør bør Indstævnte, Rederifirmaet P. Schou & Co., til Appellantinden, Enke Anna Kirstine Nake, betale 4200 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 23 April 1914, indtil Betaling sker. Til det Offentlige betaler Indstævnte de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellantindens Vedkommende havde været beneficeret for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret, samt i Salarium til Overretssagfører V. S. Salomonsen 50 Kroner og til Højesteretssagfører I. Kondrup 150 Kroner og til Sidstnævnte i Godtgørelse for Udlæg 50 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under Anbringende af, at Citantinden, Enke Anna Kirstine Nake af Tranderup paa Ærø, hendes Mand, Skipper Hermann Moritz Nake, der den 28 September f. A. ca. Kl. 9 om Aftenen ud for Hornbæk faldt overbord fra den ham tilhørende Dæksbaad »Venus« og druknede, er omkommen som Følge af et samtidigt sket Sammenstød mellem denne Baad og den de Indstævnte, Rederifirmaet P. Schou & Co. ved dets ansvarlige Indehavere, Robert Schou og Vald. Petersen af Frederikshavn, tilhørende Motor-Fiskekutter »Marie Mølgaard«, og at dette Sammenstød skyldes mangelfuld Navigering fra den paa sidstnævnte Fartøj værende Besætnings Side, søger Citantinden, hvem der er meddelt fri Proces, ved sin beskikkede Sagfører, Overretssagfører V. S. Salomonsen, under nærværende Sag de Indstævnte som Rederi for nævnte Motorkutter tilpligtet under Tvang af Eksekution i fornævnte Motorkutter at udrede en af Retten fastsat Erstatning til hende med Renter

5 pCt. p. a. af det Beløb, som maatte blive hende tilkendt, fra Forligsklagens Dato, den 23 April 1914, idet hun formener, at de Indstævnte som Følge af Foranførte maa være ansvarlige for Mandens Død i Medfør af Sølovens § 8 og Lov Nr. 103 af 29 April 1913.

De Indstævnte paastaar sig frifundet, hvorhos de har nedlagt en subsidær Paastand.

Det er under Sagen oplyst, at Skipper H. Nake, der havde købt den ovennævnte, hidtil i Kastrop hjemmehørende Dæksbaad »Venus«, hvis Tonnage var godt 9 Tons, og som var forsynet med én Mast, men ikke med Motor, den 28 September f. A. om Eftermiddagen sammen med den af ham som Fører antagne Sømand Anton Christiansen afsejlede fra København for Nord om Sjælland at naa Marstal, og at Baaden som ovenfor nævnt omtrent Kl. 9 Aften samme Dag udfør Hornbæk havde en Kollision med den de Indstævnte tilhørende Motor-Fiskekutter »Marie Mølgaard«, der er 39 Brutto Tons drægtig, og som med Motoren i Gang og med fuld Sejlføring — Klyver, Fok, Storsejl og Topsejl og Mesan — kom vester fra med Kursen omtrent O.S.O. Det maa antages at have været jævn Brise fra S.O., stjerneklart, men uden Maane, og begge Fartøjer førte røde og grønne Sidelanterner, men intet af dem hvid Toplanterne.

Efter den af Anton Christiansen under den i Anledning af Kollisionen indledede Undersøgelse afgivne Forklaring var han, da »Venus« var naaet ud for Kronborg, gaaet til Køjs efter at have anmodet Nake om at purre ham ud, hvis der skulde indtræffe noget Særligt, og efter at have henledet Nakes Opmærksomhed paa, at det, da de laa for Bagbords Halse, var dem, der skulde vige til Side, naar dens Kurs krydsede et andet Fartøj, til hvilken Bemærkning Nake, der efter Christiansens Formening var sejlkundig, skal have svaret, at det forstod han nok. Christiansen har videre forklaret, at Nake umiddelbart før Kollisionen kaldte ham op paa Dækket, idet han raabte, at der var et Fartøj ret forud, og lidt efter »der er en lige her«, men da Christiansen i det samme med Ansigtet agterud stak Hovedet op ad Kahytstrappen, fik han — som det maa antages enten af Rorpinden eller ved at tørne mod Kanten af Kahytslugen eller ved, at Dæksbaadens Bom slog over — et Slag i Hovedet, der bragte ham et Øjeblik lidt ud af Besindelse uden dog at medføre Bevidstløshed. Da han straks efter atter kunde opfatte Situationen og var kommen op paa Dækket, saa han i nogen Afstand et Motorfartøj — utvivlsomt »Marie Mølgaard« — hvis Motor gjorde stærk Støj, og hørte Nake, hvem han efter at være purret ud slet ikke havde set, raabe om Hjælp i Vandet et Stykke agterude. Christiansen, der ikke kunde faa Øje paa Nake, raabte til denne for at holde Mod i ham og til det bortsejlende Motorfartøj for at hidkalde Hjælp fra dette, hvorhos han søgte at dreje »Venus« henimod det Sted, hvorfra Nakes Raab hørtes, men da Motorfartøjet fortsatte sin Kurs, og da det ikke lykkedes Christiansen at finde Nake, maatte Christiansen efter nogen Tids Forløb opgive videre Redningsforsøg.

Føreren af »Marie Mølgaard« samt to af dennes Matroser var paa Kollisionstiden til Køjs og hørte efter deres Forklaring først den næste Morgen noget om Kollisionen, og de eneste, der var paa Dækket, da denne skete, var Matroserne Søren Christian Thode og Niels Chr.

Christensen, af hvilke den Førstnævnte sad til Rors og tillige passede Motoren, medens den Sidstnævnte holdt Udkig forude. Den af disse afgivne Forklaring gaar i Hovedsagen ud paa, at de, ligefra de fik »Venus« i Sigte, havde denne om Styrbord, om end maaske til Tider kun saa meget som $\frac{1}{2}$ Streg eller saa, at »Venus«s Sejl umiddelbart før Kollisionen, og da Baaden var tæt paa Styrbords Side af »Marie Mølgaard«s Bov, slog over fra Styrbords til Bagbords Side, og at »Venus« da — omtrent samtidig med, at Thode gav haardt Styrbords Ror for at undgaa Kollision — drejede til Styrbord over mod »Marie Mølgaard« og med sin Klyverbom fik fat i eller kom til at røre ved dennes Vant. »Venus« drejedes derved rundt, men Fartøjerne kom dog straks fri af hinanden og tog ingen Skade. Thode har forklaret, at han vel var klar over, at »Venus« havde faaet »et stærkt Stød«, hvorhos Christensen har ment at have hørt det »knage lidt i »Venus«s Klyverbom«; men da de efter deres Forklaring ikke havde mærket noget til, at der fra »Venus« var faldet en Mand overbord, da de intet Raab hørte fra dette Fartøj eller fra Vandet, og da de ikke kunde tænke sig, at der var sket nogen Skade eller overhovedet var nogen Grund til at vende om eller stoppe, fortsatte de Kursen ad Helsingør til.

Citantinden har til Støtte for sin Paastand anført, at »Marie Mølgaard« som ovenfor nævnt ikke førte hvid Forlanterne, hvorfor Kutterens Fører ogsaa ved nærværende Rets Dom af 11 Marts d. A. er blevet anset med Bøde, og at den urigtige Lanterneføring formentlig har foranlediget Nake, der, som Vinden var, antagelig ikke har kunnet høre Motoren, til at tro, at det modgaaende Skib var en Sejler, for hvilken han i Henhold til, hvad Christiansen havde sagt til ham, skulde vige, dette har saa ført ham til at ændre sin Kurs umiddelbart før Kollisionen, hvilket havde denne til Følge, hvorved Nake faldt overbord. Endvidere anfører Citantinden, at Thode har givet Styrbords Ror for sent, idet »Venus« da kun var en Skibs længde borte, og da Motorbaaden qva »Dampskib« burde have veget til Side tidligere.

Der maa imidlertid gives de Indstævnte Medhold i, at det ikke ved det Foreliggende er godtgjort eller antageliggjort, at Motorbaadens urigtige Lanterneføring har foraarsaget Kollisionen, eller at der ved Navigeringen før eller under Kollisionen er udvist noget Forhold fra Motorbaadens Besætnings Side, der kunde paadrage dem (eller Motorbaadens Rederi) nogen Erstatningspligt.

Efter det Foreliggende maa Kollisionen antages at være foranlediget ved, at »Venus« i sidste Øjeblik drejede til Styrbord over mod »Marie Mølgaard«, medens Kollisionen vilde være undgaaet, hvis »Venus« havde holdt sin Kurs. Det findes end ikke godtgjort, at Nake er falden over Bord søm Følge af Sammenstødet, idet det efter det Oplyste ikke kan anses udelukket, at han er falden overbord forinden dette.

Forsaavidt Citantinden endelig har henvist til, at det i høj Grad maa bebrejdes Motorbaadens Besætning, at Baaden, skønt den var kollideret, ikke standsede og ydede Hjælp m. v. i Overensstemmelse med Sølovens §§ 223 og 223 a, jfr. Lov Nr. 103 af 29 April 1913 §§ 2 og 3, hvorved sandsynligvis Nakes Liv var blevet reddet, kan

der heller ikke gives hende Medhold heri, idet det under Hensyn til Støjen fra Motoren findes rimeligt, at Matroserne Thode og Christensen som af dem forklaret ikke har hørt noget Raab fra »Venus« eller noget saadant eller anden Lyd fra Vandet, der kunde give dem grundet Anledning til at standse, ligesom heller ikke selve Kollisionen i og for sig kunde give en saadan, idet den — bortset fra Spørgsmaalet, om den har foranlediget, at Nake faldt over Bord — ikke medførte nogen Skade, særlig heller ikke paa »Venus«s Spryd, skønt dette, efter hvad de Indstævnte uimodsagt har anbragt, var meget svagt; det findes saaledes ikke godtgjort, at Motorbaadens Besætning paa dette Punkt har gjort sig skyldig i noget retstridigt og tilregneligt Forhold.

De Indstævnte vil herefter være at frifinde.

Sagens Omkostninger, om hvilke der fra begge Sider er nedlagt Paastand, vil være at ophæve.

Overretssagfører V. S. Salomonsen, hvis Sagførelse har været lovlig, vil der efter Paastand være at tillægge Salær hos det Offentlige med 50 Kroner.

Mandag den 20 Marts.

Nr. 162. Højesteretssagfører Winther

mod

Viggo Kristensen Mai og Simon Peter Sten Jensen
(Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 290, Jensen tillige for Overtrædelse af Frdn. af 4 December 1672 § 30, jfr. Anordning af 30 September 1905 og Bekendtgørelse af 10 Oktober s. A.

Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 15 Juli 1914: Tiltalte Simon Peter Sten Jensen bør til Statskassen erlægge en Bøde paa 200 Kr. eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage og til Esbjerg Kommunes Kasse erlægge en Bøde paa 200 Kr. samt til Arbejdsmand Hans Laustsens Datter, Malvine, betale en Erstatning paa 25 Kr. og til Arbejdsmand Hans Laustsen en Erstatning paa 4 Kr. 80 Øre, hvorhos han vil have at udrede alle af denne Sag flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører H. Hvedstrup, og Defensor, Sagfører A. Harck, 30 Kr. til hver. Tiltalte Viggo Kristensen Mai vil være at frifinde for det Offentliges Tiltale i denne Sag. De idømte Bøder og Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Januar 1915: Tiltalte Viggo Kristensen Mai bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være.

Tiltalte Simon Peter Sten Jensen bør til Statskassen bøde 200 Kr. eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage og til Esbjerg Kommunes Kasse bøde 200 Kr. samt i Erstatning til Arbejdsmand Hans Laustsen betale 29 Kr. 80 Øre. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, 25 Kr. til hver. De idømte Bøder og Erstatningsbeløbet udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende Oplysninger findes det betænkeligt at henhøre det i den indankede Dom omtalte Salg af Nitrobenzol under Straffelovens § 290 eller dens Analogi, og da der ej heller, som Sagen foreligger, bliver Spørgsmaal om Anvendelse af nogen anden Straffebestemmelse paa det nævnte Forhold, vil Tiltalte Jensen forsaavidt være at frifinde, hvorhos det allerede af den Grund maa have sit Forblivende ved den Tiltalte Mai ved Dommen tillagte Frifindelse.

Derimod maa det billiges, at førstnævnte Tiltalte for det iøvrigt i Dommen omtalte Forhold er anset efter de i samme nævnte Bestemmelser med den deri fastsatte Bøde.

Thi kendes for Ret:

Viggo Kristensen Mai bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Simon Peter Sten Jensen bør til Esbjerg Kommunes Kasse bøde 200 Kroner men iøvrigt for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Winther og I. Kondrup 50 Kroner til hver. Advokat Halkiers Dødsbo tillægges der i Salarium for Højesteret 30 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Ekstraret indankede Sag er de Tiltalte Simon Peter Sten Jensen og Viggo Kristensen Mai, der er fødte henholdsvis den 10 August 1879 og den 18 Juni 1893, og af hvilke ingen — bortset fra, at Tiltalte Jensen efter det Oplyste 4 Gange i Løbet af Aaret 1913 har vedtaget at erlægge Bøder for Overtrædelse af Forordningen 4 December 1672 — ses tid-

ligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 290, Jensen tillige for Overtrædelse af Forordningen 4 December 1672 § 30, jfr. Anordning af 30 September 1905 og Bekendtgørelse af 10 Oktober s. A.

Ifølge Sagens Oplysninger, der tildels er tilvejebragte under et ifølge Overrettens Kendelse optaget yderligere Forhør, sendte Arbejdsmand Hans Laustsens Hustru i Esbjerg den 4 Oktober 1913 om Eftermiddagen sin da 14-aarige Søn, Peter, hen til Tiltalte Jensen, der den Gang drev Handel som Købmand i Esbjerg, for at købe for 10 Øre Mandelessens, der skulde bruges til Tilberedning af en Æblekage. Efter Peters Forklaring blev han ekspederet af Tiltalte Jensens Kommis, Tiltalte Mai, der udleverede ham — som det maa antages 5 g — Nitrobenzol i en Flaske, som han forsynede med Etiketten: Mandel-essens eller — efter hvad der maa antages — Bittermandelessens. Efter at noget af den udleverede Nitrobenzol var bleven benyttet til Æblekagen, opstod der Formodning om, at det ikke var Mandelessens. Laustsens Hustru og Sønnen smagte paa Resten af Flaskens Indhold, medens hans da tolvaarige Datter, Malvine, drak lidt af dette, efter hendes Formening nogle faa Draaber. Peter blev derpaa om Aftenen igen sendt hen i Butikken for at forhøre, om det var den rigtige Vare, han havde faaet udleveret, og efter sin videre Forklaring fik han af Tiltalte Mai det Svar: »Ja, det skal nok være rigtig nok«. Efter sin Forklaring følte Malvine, der straks mærkede en ubehagelig Smag paa Tungen, den følgende Morgen, da hun stod op, et stærkt Ildebefindende, der ytrede sig ved Kvalme og Hovedpine, hvorhos hun besvimed. Hun fik derpaa nogle Kamferdraaber og gik til Sengs, hvorefter der, da hun stadig følte sig syg, ved Middagstid blev sendt Bud efter Læge. Ifølge en af Lægen den 4 Februar f. A. afgiven Erklæring fandt han ved sin Tilstedekomst den 5 Oktober 1913 Malvine liggende i Sengen — ret sløv — med paaskyndet Aandedræt, lille, hurtig Puls, blegblaa Ansigtifarve og blaalige Læber. I Forening med en paa Kroneapoteket i Esbjerg ansat Pharmaceut undersøgte han en Del af Flaskens Indhold, der viste sig at være Nitrobenzol. Lægen har derhos udtalt, at han ikke nærer nogen Tvivl om, at Marvines Sygdom skyldes en Nitrobenzolforgiftning. Efter det Oplyste maa det antages, at Sygdommen fortog sig i Løbet af et Par Dage. I en under Sagen fremlagt Skrivelse af 2 Februar f. A. har Sundhedsstyrelsen udtalt, at Nitrobenzol er en meget hæftig Blodgift, og at der foreligger Beretninger, hvorefter 50 cg = 20 Draaber, ja endog 7—8 Draaber har fremkaldt Døden og 10 Draaber hos en voksen Person svære Forgiftningstilfælde.

Tiltalte Mai, der ikke har nogen pharmaceutisk Eksamen, maa anses at have erkendt Rigtigheden af Peters Forklaring. Han har derhos forklaret, at han er ubekendt med, at Nitrobenzol er et Giftstof. Han kunde nok tænke sig, at Stoffet skulde bruges til Bagning, hvortil det i Almindelighed anvendes, og han vidste, at Materialister stadig udleverer Nitrobenzol, naar der forlanges Mandelessens.

Efter sin Forklaring er Tiltalte Jensen bekendt med, at Nitrobenzol er et Giftstof, hvis Brug han dog ikke har anse for skadelig, da det kan købes og af ham er købt uden Giftetikette. Han har her-

til føjet, at man i Almindelighed til Bugning kun benytter en å to Draaber, og at han, da dette Kvantum formentlig ikke kan virke skadegørende, ikke har næret nogen Betænkelighed ved at udlevere Nitrobenzol som Mandelessens. Efter sin videre Forklaring har han givet sine Kommisser Instruktion om at udlevere Nitrobenzol som Mandel-essens, men med udtrykkelig Besked om ikke under Betegnelsen Mandelolie eller Mandelessens at sælge større Kvanta end 5 g, og naar der forlangtes større Kvanta, skulde disse betegnes som Nitrobenzol eller »Kunstig Bitter-Mandelolie«.

Ifølge det Oplyste har Tiltalte Jensen den 18 Oktober 1913 til en Kunde, der samtidig købte andre Varer, udleveret Amerikansk Olie for et Beløb af 10 Øre samt uden særskilt Betaling Kamfersspiritus og Sennesbølge, der maa antages at have været hele og ikke skaarne eller knuste. Med Hensyn til den udleverede Amerikanske Olie, der maa antages paa Etiketten at have været betegnet som saadan med Tilføjelsen »tekn.«, har han forklaret, at den ikke var ren, idet der var hældt en ubetydelig Smule uren Amerikansk Olie i den, hvorefter Salget efter hans Formening var lovligt, og med Hensyn til den udleverede Kamfersspiritus og Sennesbølgene gaar hans Forklaring ud paa, at han, der har foræret Kunden disse Varer og navnlig ikke under Prisen for de øvrige af Kunden indkøbte Varer har beregnet sig Vederlag for Kamferspiritussen og Sennesbølgene, ikke har gjort Indgreb i den Apotekerne forbeholdte Ret til Forhandling af de heromhandlede Varer.

Ifølge en af V. Steins analytisk-kemiske Laboratorium afgiven Erklæring forholdt den af Tiltalte Jensen udleverede Amerikanske Olie sig som Ricinusolie, hvis Forhandling er unddraget den almindelige Detailhandel.

Da Kamfersspiritus ifølge Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr. 164 af 12 Juni 1913, i hvilken den er opført under Betegnelsen Spiritus medicati, henhører til de præparerede Medicinalvarer, der for Tiden er undtagne fra den almindelige Detailhandel, og da Sennesbølge og Amerikansk Olie ifølge Anordning Nr. 163 af 11 Juni s. A. under Betegnelserne henholdsvis Fructus Sennæ og Oleum Ricini Pharmacopœa Danica er henførte til de upræparerede Medicinalvarer, som det i Henshold til Næringsloven er forbeholdt Apotekerne at forhandle i visse mindre Dele, maa Tiltalte Jensen, hvem det ikke vil kunne diskulperes, at han ikke har taget Betaling for Kamferspiritussen og Sennesbølgene, og at den af ham udleverede Amerikanske Olie har været iblandt en ubetydelig Smule uren Amerikansk Olie, anses at have gjort sig skyldig dels i ulovlig Medikamenthandel, dels i uberettiget Næringsbrug. For sit Forhold i førstnævnte Henseende vil han være at anse efter Forordningen 4 December 1672 § 30 med en Bøde til Esbjerg Kommunes Kasse af 200 Kr., hvorimod den af ham i sidstnævnte Henseende efter Næringslovens § 75 forskyldte Straf efter Omstændighederne vil kunne anses absorberet af nævnte Bøde.

Medens Tiltalte Mai ikke skønnes at have gjort sig skyldig i noget Forhold, der vil kunne paadrage ham Ansvar efter Straffelovens § 290 eller dens Analogi, hvorfor han vil være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag, findes derimod Tiltalte Jensen, hvem Ansvar for Salget

af Nitrobenzolen maa paahvile, for sit i saa Henseende udviste Forhold, der vil være at tilregne ham som uagtsomt, at maatte anses efter Analogien af nysnævnte Straffebestemmelses 3die Stykke med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til en Bøde til Statskassen af 200 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 30 Dage, hvorhos han overensstemmende med en af Arbejdsmand Hans Laustsen nedlagt Paastand, mod hvilken han Intet bar haft at erindre, vil have at betale Laustsen i Erstatning for den hans Datter, Malvine, tilføjede Svie og Smerte 25 Kr. samt for Udgifter til Læge og Medicin 4 Kr. 80 Øre, ialt 29 Kr. 80 Øre. Endelig vil han have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr., samt til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

Tirsdag den 21 Marts.

Nr. 207. Højesteretssagfører Møller

mod

Martin Thomsen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri, Bedrageri og Overtrædelse af Lov Nr. 159 af 6 August 1914.

Andst-Slaugs Herreders Ekstrarets Dom af 23 November 1915: Arrestanten Martin Thomsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder. Arrestanten vil derhos have at betale i Erstatning til den danske Statskasse 1000 Kr. og til Gæstgiver Th. Folmer, St. Andst, 30 Kr. Arrestanten vil endelig have at betale Aktionens samilige Omkostninger, hvorunder Salærer til de beskikkede Sagførere, Aktor, Sagfører Hansen, og Defensor, Sagfører Buch, begge af Kolding, henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr. De idømte Erstatninger at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dømmen i det Hele at fuldbyrdes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 Januar 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Arrestanten 30 Kr. til hver. De idømte Erstatningsbeløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Martin Thomsen til Højesteretssagførerne Møller og Winther 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Andst-Slaugs Herreders Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Martin Thomsen, der er født den 30 April 1886, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Tyveri, Bedrageri og Overtrædelse af Lov Nr. 159 af 6 August 1914.

Som Sagen, der er appelleret efter Arrestantens Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der alene Spørgsmaal om hans Forhold i følgende Henseender:

1. Efter at Arrestanten, der i en Aarrække havde opholdt sig i Slesvig, deraf 5 Aar hos en Gaardejerske i Grønnebæk, den 16 December 1914 var bleven udvist fra Preussen, rejste han til Danmark og havde i Tiden fra midt i Januar 1915 indtil sidst i Maj Maaned s. A. flere Gange længere Tid ad Gangen Ophold i St. Andst Kro. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der under sit Ophold i Kroen gentagne Gange har betalt Kroens Ejer, Gæstgiver Th. Folmer, Penge, Natten mellem den 26 og 27 Maj s. A. hemmeligt har forladt Kroen i den Hensigt at unddrage sig Betalingen af sin daværende Skyld for Kost og Logi, hvilken Skyld androg mellem 50 og 60 Kr.

Folmer har under Sagen for et Beløb af 20 Kr. overtaget en i Arrestantens Besiddelse værende Kørekappe og derefter paastaet Arrestanten tilpligtet at betale ham en Erstatning af 30 Kr., og denne Paa-stand, mod hvilken Arrestanten Intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

For sit heromhandlede Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 257.

2. Efter at en Gaardejer Peter Petersen af »Skovlyst« i Bastrup tilhørende ca. 3 Aar gammel Hoppe Natten mellem den 8 og 9 Juni 1915 var forsvunden fra en op til Bastrup Skov stødende, ca. 10 Minutters Gang fra Petersens Gaard værende Indhegning, i hvilken den havde gaaet løs sammen med tre andre Heste og et Føl, blev der indledet en offentlig Undersøgelse, under hvilken det oplystes, at Hoppen den 9 s. M. om Morgenen var bleven opstaldet i Grønnebæk Kro af Arre-

stanten, der havde truffet Aftale med paagældende Kroejer om at søge at sælge Hesten. Arrestanten, mod hvem Mistanken for at have stjaalet Hoppen blev rettet, og som, efter at han havde forladt Andst Kro, i Tiden fra den 2 eller 3 Juni 1915 til den 8 s. M. havde Tilhold hos Gaardejer Hans Iversen af Bastrup, blev nu eftersøgt. Den 24 August s. A. blev der i Ribe antruffet en Person, der antoges at være Arrestanten, men som gik under Navnet Marinus Thomsen og ved Anholdelsen opgav sit Navn saaledes. Personen, der nægtede at være identisk med Arrestanten og at være i Besiddelse af Legitimationspapir, fastholdt overfor den Betjent, der anholdt ham, sin Nægtelse af at hedde Martin Thomsen, uagtet der ved en paa hans Person foretagen Undersøgelse fandtes Legitimationspapirer, lydende paa dette Navn. Personen, der straks i første Forhør vedgik at være den eftersøgte Martin Thomsen, o: Arrestanten, har om Grunden til sine overfor Betjenten fremsatte urigtige Benægtelse først forklaret, at han, der, efter at Hoppen var bragt til Grønnebæk Kro, opholdt sig samme-steds i nogle Dage, under dette sit Ophold erfarede, at en Politibetjent havde været paa Egnen og forhørt sig om ham, hvorfor han kunde forstaa, at han var mistænkt, men senere forklaret, at han vilde »dække sig«, fordi han jo vidste, at han havde gjort sig skyldig i Bedrageri overfor Gæstgiver Folmer. Arrestantens Forklaring gaar iøvrigt ud paa, at han nogle Dage før den 8 Juni 1915 i Bastrup Mose, hvor han havde indfundet sig for at søge Arbejde, traf en Person ved Navn Christian Thomsen, som han kendte fra tidligere Tid. Denne Person overtalte ham til at være sig behjælpelig med at føre en Hoppe ind i Slesvig. Arrestanten, der vidste, at Udførsel af Heste her fra Landet var forbudt, vægrede sig ved at føre Hoppen over Grænsen, men indgik paa, naar Thomsen selv havde gjort dette, at føre Hoppen gennem den tyske Grænsebevogtning, hvorefter han overensstemmende med denne Aftale Syd for Grænsen modtog af Thomsen en Hoppe, der efter det Oplyste var den fra Indhegningen forsvundne, og førte den til Grønnebæk Kro.

Det er trods indgaaende Undersøgelser og Efterforskninger ikke lykkedes at finde en Person af Navn og Udseende som af Arrestanten forklaret, og Sagens øvrige Oplysninger tyder paa, at Personen overhovedet ikke eksisterer. Gaardejer Pedersen har derhos afgivet en Forklaring, der gaar ud paa, at Hoppen er frakommen ham uden hans Vidende og Villie. Men herefter findes det ikke at kunne betvivles, at Arrestanten, hvis Forklaringer har været forbeholdne, usandsynlige og tildels løgnagtige, ved Tyveri har sat sig i Besiddelse af Hoppen.

Efter at Hoppen var bleven beslaglagt af det tyske Politi, har Petersen, der efter sin Forklaring nærede Frygt for, at han ikke vilde opnaa Tilladelse til at føre Hoppen tilbage her til Landet, solgt den i Tyskland for en Pris af 1800 Mark.

Petersen har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit forommeldte Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset dels efter Straffelovens § 229 Nr. 1, dels efter Lov Nr. 159 af 6 August 1914 § 2, jfr. Lov Nr. 26 af 5 Februar 1915 og Justitsministeriets Bekendtgørelse Nr. 282 af 23 November 1914, hvorhos han er tilpligtet at betale i Erstatning til Statskassen Hoppens Værdi, hvilken Værdi i Mangel af Vurdering ved Dommen er sat til

1000 Kroner, som Hoppen efter Arrestantens Forklaring kunde have kostet ved Salg her i Landet.

3. Efter det under Sagen Oplyste var Hoppen, da den af Arrestanten opstaldedes i Grønnebæk Kro, forsynet med et Læderhovedlag, som Gaardejer Petersen ved sin Nærværelse i Kroen genkendte som et Gaardejer Hans Iversen af Bastrup Skov tilhørende. Denne har forklaret, at han bestemt genkender Hovedlaget som sin Ejendom, og at han har savnet det. Arrestantens Forklaring gaar ud paa, at Hoppen, da han Syd for Grænsen modtog den af fornævnte Christian Thomsen, vel var forsynet med et Læderhovedlag, men at han ikke kan udtale sig om, hvorvidt det var det af Iversen omforklarede. Efter det Foreliggende og af samme Grunde som foranført findes det at maatte statures, at Arrestanten ved Tyveri har sat sig i Besiddelse af Hovedlaget. Dette er bragt til Stede under Sagen og efter at være vurderet til 5 Kr. tilbageleveret Iversen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

For dette Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228.

4. Tjenestekarl August Andersen af Gejssing henstillede en Aften — som det maa antages den 12 Maj 1915 — sin med Mærket »Ceres« forsynede Cykle i St. Andst Kro. Da han efter at have deltaget i et Møde vilde afhente Cyklen, var Kroen lukket, og da han derefter den 16 s. M. indfandt sig i Kroen efter Cyklen, var denne forsvunden. Ved Arrestantens Anholdelse i Ribe var han i Besiddelse af en Cykle, om hvilken Andersen, efter at Cyklen var ham forevist, edelig har forklaret, at han, uagtet dens Haandtag var ombyttede med andre, Bagskærmen aftaget og en Navneplade paa Forgafflen fjernet samt Navnet »Ceres« paa Sadelstangen afskrabet, genkender den som den ham tilhørende, fra Kroen bortkomne Cykle. Andersens Forklaring gaar nærmere ud paa, at Cyklens Forgaffel, allerede forinden Cyklen forsvandt, havde et Brud, saaledes at det kunde forudses, at Gafflens Spidser ved fortsat Brug vilde knække af, hvad netop ogsaa var sket. Efter at derhos en Cyklebagskærm, som blev funden i oftnævnte Hans Iversens Værksted, hvor den efter det Oplyste maa antages at være henlagt af Arrestanten, var kommen til Stede og paasat Cyklen, til hvilken den nøjagtig passede, har Andersen i Skærmen genkendt den, der ved Cyklens Forsvinden fandtes paa Cyklen.

Om Maaden, hvorpaa han er kommen i Besiddelse af Cyklen, har Arrestanten forklaret: Ved sin Udvisning fra Preussen havde han en Cykle, som han imidlertid lod forblive i Grønnebæk og først afhentede, efter at han Natten mellem den 26 og 27 Maj havde forladt St. Andst Kro, og som han vil have haft med sig, da han den 2 eller 3 Juni indfandt sig hos Hans Iversen. Da han derefter traf Aftale med Christian Thomsen om at modtage Hoppen Syd for Grænsen, blev det endvidere aftalt, at han, forinden han gik over Grænsen, skulde lægge sin Cykle paa et nærmere bestemt Sted i Nærheden af Landegrænsen, og at Thomsen dér skulde tage Cyklen og henlægge den i en nærmere betegnet Kornmark, hvor Arrestanten saa ved sin Tilbagekomst kunde tage den. Da han kom tilbage fra Grønnebæk, henlaa den Cykle, hvoraf han ved sin Anholdelse i Ribe blev funden i Be-

siddelse, i Kornmarken, og han gik derfor ud fra, at Cyklen, der ikke var hans egen, tilhørte Christian Thomsen og af ham var henlagt i Kornmarken i Stedet for Arrestantens Cykle.

Efter det under Sagen Oplyste er de nederste Ender af Forgafflen paa den heromhandlede Cykle afbrækkede, hvorhos der længere oppe paa Gafflen er boret nye Akselhuller til Forhjulet. Med Hensyn hertil har daværende Smedelærling Peter Andersen edelig forklaret, at Arrestanten, som han genkender, den 8 Juni 1915 om Eftermiddagen henvendte sig i hans Mesters Smedie i Bastrup og fik nye Akselhuller boret i en Cykle, der allerede samme Dags Morgen fandtes henlagt ved Smedien af Arrestanten, hvad Vidnet dog først fik at vide, da Arrestanten om Eftermiddagen kom til Stede. Fremdeles har Gaardejer Hans Iversen edelig forklaret, at Arrestanten, da han den 2 eller 3 Juni søgte Tilhold i hans Gaard, medførte en Cykle, at denne, efter hvad Arrestanten den 8 Juni fortalte ham, var gaaet i Stykker Dagen forud og af Arrestanten var henlagt hos Smeden i Bastrup, at Vidnet, da han sidstnævnte Dags Eftermiddag kørte forbi Smedien, saa Cyklen ligge udenfor denne, at Arrestanten samme Dags Aften fortalte Vidnet, at han havde faaet Cyklen istandsat, men selv havde maattet udføre Reparationen, da Smeden ikke havde Tid dertil, at Arrestanten ved denne Lejlighed foreviste Cyklen, som da var repareret saaledes, at Forhjulet lige netop havde Plads til at gaa rundt i Gaffelbuen, og at den af Vidnet omforklarede Cykle er identisk med den Vidnet foreviste Cykle, som Arrestanten ved sin Anholdelse var i Besiddelse af.

Efter det saaledes Foreliggende maa der gaas ud fra, at Arrestantens Forklaring om, at han først den 10 Juni er kommen i Besiddelse af Cyklen, er løgnagtig, og at han allerede, medens han havde Tilhold hos Iversen, havde Cyklen, men herefter og efter det under Sagen iøvrigt Oplyste findes det ikke betænkeligt at statuere, at Arrestanten har tilegnet sig Cyklen, medens denne henstod i Kroen.

Cyklen er efter at være vurderet til 25 Kr. tilbageleveret August Andersen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit i heromhandlede Henseende udviste Forhold, der vil være at tilregne Arrestanten som simpelt Tyveri, er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228.

5. Efter at Skræddermester Albinus Jensen af St. Andst havde anmeldt til Politiet, at der Natten mellem den 1 og 2 Juni 1915 fra hans Værksted var stjaalet et blaat Jakkesæt, der var indleveret til Reparation af Mursvend Laurits Larsen af Vordingborg, blev der indledet en Undersøgelse, under hvilken det oplystes, at Tyven havde skaffet sig Adgang til Værkstedet gennem et Vindue, hvis Ramme, der udvendig fra havde været fastsømmet til Karmen, var udtaget og atter indsat.

Jakkesættet blev allerede den 9 Juni s. A. om Aftenen fundet hos Gaardejer Hans Iversen i en Arrestanten tilhørende Kuffert eller i

Færdig fra Trykkeriet den 5 April 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 5.

Tirsdag den 21 Marts.

et Dækken sammen med Arrestantens øvrige Ejendele. Arrestanten har nu vel forklaret, at han ikke kender noget til Tøjet og ikke ved, hvorledes det er kommen sammen med hans øvrige Ejendele, men da Laurits Larsen edelig har forklaret, at Tøjet er ham tilhørende, og da Skræddermester Jensen har forklaret, at Tøjet efter hans bestemte Formening er det fra Værkstedet bortstjaalne, maa det anses efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten, der fra hyp-pige Besøg hos Skræddermester Jensen var godt kendt med Lokaliteterne, ved Indbrud har tilegnet sig Tøjet.

Tøjet er efter at være vurderet til 25 Kr. udleveret Skræddermester Jensen og Laurits Larsen, der begge har frafaldet Krav paa Erstatning.

For dette Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 229 Nr. 4.

Den Straf, som Arrestanten efter de foranførte Straffebestemmelser har forskyldt, findes efter Sagens Omstændigheder ved Underrettsdommen passende bestemt under Et til Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger samt de Statskassen og Gæstgiver Th. Folmer tilkendte Erstatningsbeløb tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 22 Marts.

Nr. 28. Aktieselskabet **Frisenborg Fabrikker** (Møldrup)

mod

Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger
(Winther),

betræffende Spørgsmaalet om Brandforsikringens Forpligtelse til at ud-betale den fulde Forsikringssum for en Bygning, som nedbrændte ved en af Aktieselskabets Bestyrer foraarsaget Ildebrand.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Februar 1915: De Indstævnte, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, bør for Tiltale af Citanterne, A/S. Frisenborg Fabriker, i denne Sag for Tiden frie at være. Saa bør Citanterne og betale de Indstævnte Sagens Omkostninger med 50 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Ved Højesterets Dom af 5 Oktober f. A. er den i den indankede Dom omtalte, af den Viborgske Landsoverret afsagte Dom stadfæstet. Det var under Sagen oplyst, at det af Bestyrer Mouritzen udviste Forhold bestod i, at han for at efterse en i Fabriklokalet værende Rende i en kort Afstand fra Overkanten af en med Tjære fyldt Kumme afstrøg en Tændstik, hvorved Tjæren, der var tilsat med Benzol, kom i Brand, hvilken Brand bredte sig til Fabrikken. Medens det appellerende Aktieselskab har fastholdt sin i forrige Instans nedlagte Paastand, gaar den af den indstævnte Brandforsikring nedlagte Paastand nu ud paa fuldstændig Frifindelse.

Med Hensyn til Mouritzens Stilling i Selskabet er det for Højesteret oplyst, at han kun ejer en Trediedel af Aktierne i dette og vel er Medlem af dets Bestyrelse og Bestyrer af Fabrikken i Jylland, men ikke kan anses som administrerende Direktør for Selskabet. Allerede under Hensyn til Beskaffenheden af den af Mouritzen foretagne Handling kan den Stilling, han efter det Foreliggende indtager i Aktieselskabet, ikke medføre, at Brandforsikringen fritages for at tilsvare den fulde Forsikringssum, hvorved bemærkes, at Bestemmelserne i Vedtægternes § 45 efter deres Ordlyd kun angaar Uagtsomhed fra selve den Forsikredes Side.

Som Følge heraf vil Selskabets Paastand være at tage til Følge. Processens Omkostninger for begge Retter vil Brandforsikringen have at betale til Selskabet med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, bør til Appellanten, Aktieselskabet Frisenborg Fabriker, betale 7153 Kroner 40 Øre med Renter 5 pCt. aarligt fra den 15 Maj 1914, indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for begge Retter med 500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved en den 20 September 1913 stedfunden Ildløs nedbrændte den Citanterne, A/S. Frisenborg Fabriker, tilhørende Fabriksejendom, Matr. Nr. 1 g af Ikast,

der i Henhold til Police af 14 Maj 1912 under Forsikringsnummer 241 var forsikret hos de Indstævnte, Den almindelige Brandforsikring for Landbygninger, for 41,300 Kr. Ved den i den Anledning afholdte Vurderingsforretning blev Brandskaden opgjort til 35,767 Kr., af hvilket Beløb de Indstævnte under 24 April 1914 har anvist 80 pCt. eller 28,613 Kr. 60 Øre til Udbetaling til Citanterne. Da de Indstævnte hidtil har vægret sig ved at udbetale Citanterne de resterende 20 pCt. af Erstatningssummen eller 7153 Kr. 40 Øre, har Citanterne under nærværende Sag søgt dem til Betaling af sidstnævnte Beløb med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 15 Maj 1914, og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte paastaar sig frifundet for Tiden, principalt fordi Citanterne endnu ikke har Krav paa Udbetaling af nogen Del af Brandskadeerstatningen — af hvilken de Indstævnte kun af Kulance har udbetalt de 80 pCt. — subsidiært fordi det ikke for Tiden kan afgøres, om Citanterne overhovedet har Krav paa en større Del af Brandskadeerstatningen end den dem allerede udbetalte Del af samme. De har derhos paastaaet sig Sagens skadeløse Omkostninger tilkendt hos Citanterne.

I de af Justitsministeriet stadfæstede Vedtægter for Brandforsikringen bestemmes det i § 62 bl. a., at den Skadelidte, forinden Erstatning kan fordres udbetalt, skal være pligtig til, naar det forlanges, til de Indstævntes Direktion at indsende en Udskrift af den Undersøgelse, som i Anledning af Branden maatte være foretaget af det Offentlige, hvorhos det i § 64 hedder:

»Hvis der i Anledning af den Begivenhed, til hvilken Vedkommende støtter sit Krav paa Erstatning, eller paa Grund af en under Undersøgelsen oplyst Overtrædelse af Brandpolitilovgivningen af det Offentlige anlægges Sag imod den Skadelidte . . . har han ingen Fordring paa Udbetaling af Erstatning før 14 Dage, efter at det for Direktionen er godtgjort, at han ved Dom er bleven endelig frifunden for den rejste Tiltale . . .«, og endelig er det i § 45 om Retten til Erstatning bl. a. bestemt, at »Afkortning indtil $\frac{1}{5}$ kan finde Sted, hvis det under Forhørene konstateres, eller der dog skaffes overvejende Sandsynlighed for, at den — o: Branden — skyldes Uagtsomhed fra den Forsikredes Side ved Overtrædelse af Brandpolitilovgivningens Bestemmelser, saaledes at der enten er idømt ham Mulkt, eller han selv har vedtaget en Bøde«.

De Indstævnte har nu til Støtte for deres Paastande anbragt, at disse har fornøden Hjemmel i de citerede Vedtægtsbestemmelser, naar henses til, at Citanternes Fabriksbestyrer, Christen Mouritzen — der er Hovedaktionær i Selskabet, Medlem af dettes Bestyrelse og i Forening med et andet Medlem af denne berettiget til at underskrive paa Selskabets Vegne, der endvidere er Selskabets administrerende Direktør og Driftsbestyrer og den, der overfor Selskabets Ledelse er ansvarlig for Fabrikens Drift ogsaa i Henseende til Brandpolitilovgivningens Efterlevelse — er anset med en Bøde af 100 Kr. for en Overtrædelse

af Brandpolitilovgivning, der har været Aarsag til den heromhandlede Brand, samt at den Paagældende inden Herning Købstads og Hammerum Herreds Politiret den 1 Maj 1914 afsagte og senere af den Viborgske Landsoverret stadfæstede Dom ifølge Citanternes egen under Proceduren afgivne Erklæring antagelig vil blive indanket for Højesteret.

Medens der vel savnes Oplysning om den nærmere Beskaffenhed af den Forseelse, for hvilken Bestyrer Mouritzen i to Instanser er dømt, samt om denne Forseelses Forhold til Branden, og medens det af Citanterne er bestridt, at Mouritzen er Selskabets Hovedaktionær, har Citanterne ikke iøvrigt benægtet Rigtigheden af det af Indstævnte om Bestyrer Mouritzens Forhold og om hans ledende Stilling indenfor Selskabet Anførte, hvorfor de Indstævntes Fremstilling forsaavidt vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse. Under disse Omstændigheder findes imidlertid de Indstævnte efter det Foreliggende at have haft fornøden Hjemmel i de ovenfor citerede Vedtægtsbestemmelser til at tilbageholde $\frac{1}{5}$ af Brandskadeerstatningen, indtil der med Hensyn til Bestyrer Mouritzens Forhold ved endelig Dom er tilvejebragt det fornødne Grundlag for Afgørelsen af Citanternes Ret til den ikke udbetalte Del af Erstatningen, og de Indstævntes Paastand om Frifindelse for Tiden vil derfor være at tage til Følge.

Citanterne vil derhos efter Omstændighederne have at godtgøre de Indstævnte Sagens Omkostninger med 50 Kr.

Fredag den 24 Marts.

Nr. 137.   Andelsmejeriet »Enighed« (Møldrup)

mod

Godsejer **P. Horn** (Dietrichson),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævnte er indtraadt som Andelshaver i et Andelsmejeri.

Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Rets Dom af 22 Oktober 1914: Kontracitanten, Andelsmejeriet »Enighed« i Nielstrup ved dets Formand, Gaardejer J. M. Jensen sammesteds, bør til Hovedcitanten, Godsejer P. Horn af Tustrup, betale 1568 Kr. 73 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 6 December 1912, medens Hovedcitanten for Tiltale af Kontracitanten i denne Sag bør fri at være. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 Februar 1915: Underretsdømmen bør ved Magt at stande. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret gaar den af det appellerende Mejeri nedlagte principale Paastand alene ud paa, at der tilkendes det en Erstatning af 1000 Kroner aarlig fra den 6 Maj 1912 til den 20 Marts 1914 eller 1875 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 28 April 1913, hvorhos Mejeriet, naar denne Paastand tages til Følge, har erklæret Intet at have imod, at det dømmes til at betale Indstævnte 1568 Kroner 73 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 6 December 1912, saaledes at dette Beløb afkortes i det førstnævnte Beløb.

I § 9 i den af Interessenterne i Mejeriet den 18 Marts 1908 oprettede Interessentskabskontrakt er blandt Andet Følgende bestemt: »Interessentskabet er bindende for enhver Interessent i 10 Aar, altsaa til 1 November 1918. Ingen Interessents Andel kan være Genstand for Salg, men skal følge med den faste Ejendom, hvorfor Vedkommende er indtegnet. Sælger nogen Interessent sin Ejendom, medens Interessentskabet staar ved Magt, er den ny Ejer berettiget til at indtræde i den forrige Ejers Sted, og han indtræder da i alle dennes Rettigheder og Forpligtelser i Forhold til Mejeriet. Den fratrædende Interessent taber i hvert Fald ethvert Krav paa sin Andel, men er derfor ogsaa fri for Ansvar«.

I det af Indstævntes Sælger, der som Interessent i Mejeriet havde medunderskrevet ovennævnte Kontrakt, til Indstævnte udstedte den 26 September 1911 tinglæste Skøde findes derhos følgende Bestemmelse: »Den til Gaarden hørende Andel i Nielstrup Andelsmejeri overdrages ligeledes til Køberen, men ikke muligt opsæret Overskud for leveret Mælk«.

Naar Indstævnte herefter, uden at der forinden var truffet nogen nærmere Aftale om Vilkaarene for Leverancen, den 2 September 1911 har begyndt at levere Mælk til Mejeriet, maa der paa Forhaand gaas ud fra, at Forholdet fra begge Sider er blevet opfattet saaledes, at Indstævnte ved Paabegyndelsen af Mælkeleveringen er indtraadt som Interessent i Mejeriet i den tidligere Ejers Sted. Denne Antagelse maa da ogsaa anses i høj Grad bestyrket derved, at Indstævnte — i Modsætning til, hvad Tilfældet maa forudsættes at have været med de faa Leverandører, der ikke var Interessenter i Mejeriet — har af dette for Driftsaaret fra 1 November 1910 til 31 Oktober 1911 modtaget Anpart i Interessentskabets Overskud — derunder endog Overskud hidrørende fra den tidligere Ejers Leveringstid — samt Vederlag for Kørsel. Den af Indstævnte indtagne Holdning under nogle Forhandlinger, der førtes mellem Parterne i Vinteren og Foraaret 1912, peger ogsaa bestemt i samme Retning.

Som Følge heraf og idet det af Mejeriet paastaaede Erstat-

ningsbeløb efter Omstændighederne findes passende, vil Indstævnte i Overensstemmelse med Mejeriets Paastand være at dømme til at betale dette 269 Kroner 16 Øre med Renter. Processens Omkostninger for alle Retter vil Indstævnte have at betale Mejeriet med 600 Kroner.

For utilbørligt Ophold af Sagen vil Indstævntes Sagfører for Underretten, Sagfører Sebbelov, i Medfør af Fr. 16 Januar 1828 § 14 være at anse med en Bøde til Randers Amts Fattigkasse af 80 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Godsejer P. Horn, bør til Appellanten, Andelsmejeriet »Enighed«, betale 269 Kroner 16 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 28 April 1913, indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for alle Retter med 600 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner. Sagfører Sebbelov bør til Randers Amts Fattigkasse bøde 80 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Foraaret 1911 overtog Indstævnte, Godsejer P. Horn i Roskilde, som Køber Hovedgaarden Tustrup, hvis Bygninger var under Genopførelse efter en Gaarden overgaaet Ildsvaade, og paa hvilken der derfor ikke fandtes nogen Kreaturbesætning. Efter at Indstævnte havde indsat nogen Besætning paa Gaarden, forespurgte han, som af den foregaaende Ejer, der havde været Andelshaver i Andelsmejeriet »Enighed« af Nielstrup og leveret Mælk til dette, i Forbindelse med Gaarden havde faaet overdraget Andelsret i Mejeriet, en Dag i Slutningen af August Maaned s. A. Mejeribestyreren, om han kunde levere Mælk fra Gaarden til Mejeriet, og efter herpaa at have faaet bekræftende Svar, paabegyndte han Leveringen den 2 September næstefter, idet han selv besørgede den fornødne Kørsel. Hver 14de Dag fik Indstævnte Betaling for den af ham leverede Mælk, hvorhos Mejeriet efter Udløbet af Regnskabsaaaret 1 November 1910 til 31 Oktober 1911 udbetalte ham en efter den af ham leverede Mængde Mælk beregnet Andel i Aarets Overskud samt Kørselspenge for den Tid, i hvilken Levering havde fundet Sted. Indstævnte indledede derefter Forhandlinger med Mejeriet om at opnaa større Vederlag for Mælkekørslen, men da Mejeriet afslog at yde saadant, tilstillede Indstævnte under 3 April 1912 Mejeriet en Skrivelse, i hvilken han meddelte, at han »fra og med« den næstfølgende 5 Maj vilde ophøre at levere Mælk.

Efter den nævnte Dag har Indstævnte ikke leveret Mælk til Mejeriet, og da dette har vægret sig ved efter Udløbet af Regnskabsaaaret 1 November 1911 til 31 Oktober 1912 at udbetale ham Andel i Aarets Overskud i Forhold til den af ham i Tiden fra Aarets Begyndelse til 5 Maj 1912 leverede Mælkemængde samt Godtgørelse for at have besørgt Kørslen heraf til Mejeriet, har Indstævnte under nærværende

Sag i 1ste Instans ved Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Ret søgt Appellanterne, titnævnte Andelsmejeri, til Betaling dels af bemeldte Overskudsandel, beregnet til ..... 1236 Kr. 61 Øre
 dels af Kørselsgodtgørelse ..... 332 — 12 —

tilsammen... 1568 Kr. 73 Øre

tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra 6 December 1912, indtil Betaling sker. Appellanterne har under Hævdelse af, at Indstævnte er indtraadt som Andelshaver i Mejeriet, under en Kontrasag nedlagt endelig Paastand om, at han tilpligtes dels under Dagmulk — overensstemmende med Bestemmelserne i den for Mejeriets løbende Driftsperiode gældende »Interessentskabskontrakt« — at levere dem Mælken af alle hans Køer alene med Undtagelse af, hvad der bruges i Husholdningen, samt hvad der gives bort eller sælges til Fattige og Syge og anvendes til smaa Børn og deslige, dels at betale dem Erstatning for at have undladt at levere Mælk i Tiden fra 6 Maj 1912 til 20 Marts 1914, paa hvilken Dag Indstævnte har bortskødet sin Ejendom med Besætning, 1000 Kr. aarligt eller efter uortlige Mænds Skøn tillige med Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato, den 28 April 1913, indtil Betaling sker. Forsaavidt denne Paastand maatte blive tagen til Følge, har Appellanterne erkendt Indstævntes Krav paa det af ham indsøgte Beløb og paastaet dette afkortet i den Erstatning, der maatte blive dem tilkendt, hvorimod de, saafremt den af ham i Kontrasagen nedlagte Frifindelsespaastand maatte blive tagen til Følge, har paastaet sig frifundet for Indstævntes Tiltale. Ved Underrettsdommen er Indstævntes Paastande taget til Følge, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastande. Indstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Da Appellanterne har erkendt, at Indstævnte i ethvert Fald ved Salget af sin Ejendom efter Mejeriets »Love« er bleven fritaget for Forpligtelsen til at levere dem Mælk, bliver der saaledes, forsaavidt Appellanternes Paastande i Kontrasagen angaar, alene tilbage Spørgsmaalet om, hvorvidt Indstævnte er pligtig at yde dem Erstatning som paastaet.

Efter det Oplyste foreligger der Intet fra Indstævntes Side, som har kunnet give Appellanterne fyldestgørende Grund til at antage, at han har gjort sin Forespørgsel om, hvorvidt han kunde levere dem Mælk, i den Hensigt at søge Optagelse som Andelshaver i Mejeriet, og medens der vel ikke er Anledning til at betvivle, at Appellanterne i deres Forhold til Indstævnte og særlig ved at udbetale ham Overskudsandel og Kørselspenge som ovenmeldt er gaaede ud fra, at han er indtraadt som saadan, vil der dog ikke kunne tillægges dette nogen Betydning, allerede fordi der efter det Foreliggende ikke er tilstrækkelig Føje til at antage, at Indstævnte, forinden han efter Modtagelsen af bemeldte Overskud m. m. indledede de ovennævnte Forhandlinger med Appellanterne, har maattet være paa det Rene med, at de har handlet ud fra den nævnte Forudsætning. Herefter kan Indstævnte — som af ham hævdet — ikke anses at være indtraadt som Andelshaver i Mejeriet, og idet han derfor ikke er pligtig at yde Appellanterne den

krævede Erstatning, maa det billiges, at han ved Underretsdommen er frifunden for deres Tiltale.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Appellanterne har plejet at yde dem, som uden at være Andelshavere har leveret Mælk til Mejeriet, en Betaling, som beregnedes efter samme Regler som den, der ydedes Andelshaverne ved de hver 14de Dag foretagne Afregninger, hvorimod der ikke gaves bemeldte Leverandører Andel i de aarlige Overskud eller Betaling for Kørsel af deres Mælk til Mejeriet. Vel maa der nu, som foranført, gaas ud fra, at Appellanterne ved at udbetale Indstævnte Overskudsandel og Kørselspenge for en Del af Regnskabsaaret 1910—11 har handlet ud fra den Forudsætning, at han var indtraadt som Andelshaver i Mejeriet, men da denne Forudsætning, som ligeledes anført, ikke kan antages at have været Indstævnte bekendt, findes Appellanterne, hvem det maa lægges til Last, at de ikke — navnlig hverken da Indstævnte androg om at maatte levere Mælk til Mejeriet eller ved Udbetalingen af Overskud og Kørselspenge for Regnskabsaaret 1910—11 — har tilvejebragt Klarhed over hans Stilling til Mejeriet, at være pligtig at betale ham de nævnte Ydelser, ogsaa forsaavidt angaar den af ham efter bemeldte Regnskabsaars Udløb leverede Mælk. Det maa derfor ligeledes billiges, at Appellanterne, der ikke har gjort særlig Indsigelse med Hensyn til Beregningen af de af Indstævnte indsogte Beløb eller den Dag, fra hvilken disse paastaas forrentede, ved Underretsdommen er tilpligtede at betale Indstævnte Beløbene med paastaaede Renter, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans er ophævede, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen samt idet Indstævnte, som meldt, ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 186.

Højesteretssagfører Stein

mod

Lauritz Theodor Jensen (Def. Henriques),

der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 November 1915: Tiltalte Lauritz Theodor Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Carlsen og Amdrup, 20 Kr. til hver. Saa bør Tiltalte og i Erstatning til Hestehandler Harald Guldfeldt betale 1050 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Lauritz Theodor Jensen til Højesteretssagførerne Stein og Henriques 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Lauritz Theodor Jensen, der tiltales for Bedrageri, er født den 15 December 1871 og ikke funden forhen straffet.

Tiltalte har i December Maaned 1911 ved et af Rettens Kriminalkamre været arresteret som sigtet for bedrageligt Forhold, men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Hestehandler Harald Guldfeldt har forklaret, at der i Slutningen af Juni Maaned d. A. mellem ham og Tiltalte blev truffet den Aftale, at Tiltalte for Guldfeldt skulde sælge 7 denne tilhørende Heste, saaledes at Tiltalte, der skulde udrede Omkostningerne ved Salget, fik Ret til den Del af Købesummen for Hestene, som oversteg 7700 Kr.

Ifølge den af Tiltalte afgivne endelige Forklaring gik Aftalen ud paa, at Tiltalte købte de ommeldte Heste for 1100 Kr. Stykket, saaledes at han skulde aflevere de Penge, han fik ind for Hestene, indtil 1100 Kr. pr. Hest; Tiltalte har derhos forklaret, at han forstod, at der ikke blev indrømmet ham nogen Kredit, samt at han ikke havde Ret til af de ved Handlerne indvundne Penge at bruge mere end den ham tilkommende Andel.

Tiltalte har erkendt, at han, der i Tiden derefter har dels solgt, dels bortbyttet de ommeldte Heste — dog med Undtagelse af en til 1100 Kr. vurderet Hest, som han har tilbageleveret Guldfeldt —, saaledes at Købesummen for den ene af Hestene, 1100 Kr., direkte betales til Guldfeldt, mens han selv i rede Penge har modtaget ialt 3500 Kr., af disse Penge har forbrugt 1050 Kr. til egen Fordel, skønt han til Berigtigelse af de 7700 Kr., han ifølge den nævnte Aftale skulde betale Guldfeldt, kun har tilsvaret denne ialt 6110 Kr. i rede Penge og paa anden Maade, hvortil kommer, at en til 300 Kr. vurderet Hest, Tiltalte under sin Handel med de omhandlede Heste havde tilbyttet sig, er død.

Tiltalte har derhos erkendt, at han ved at forbruge af de indvundne Penge gjorde sig ude af Stand til at fyldestgøre Guldfeldt, samt at han, naar han brugte Pengene, ikke havde nogen Udsigt til i en nær Fremtid at kunne betale Guldfeldt.

Forsaavidt de af Guldfeldt og Tiltalte afgivne Forklaringer om Beskaffenheden af den mellem dem indgaaede Retshandel angaar, støttes Rigtigheden af den af Guldfeldt afgivne, i sig selv sandsynlige Forklaring, ved de af Opvarter Jesper Hansen Borch og Kusk Christoffer Hansen Christoffersen afgivne, overensstemmende Vidneforklaringer, ifølge hvilke Tiltalte efter Forhandlingen angaaende Hestene spurgte Guldfeldt, om han maatte sælge Hestene i sit eget Navn, hvilket Guldfeldt tillod.

Det findes herefter uden Betænkelighed ved Sagens Paadømmelse, idet Guldfeldts Forklaring forsaavidt lægges til Grund, at gaa ud fra, at Tiltalte har modtaget de omhandlede Heste i Kommission.

Idet Tiltaltes Forhold efter det Foreliggende findes at burde tilregnes ham som svigagtigt, vil han som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens § 257 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr. til hver, samt efter derom nedlagt Paastand have at betale i Erstatning til Hestehandler Guldfeldt 1050 Kr.

Mandag den 27 Marts.

Nr. 201. Højesteretssagfører Møller

mod

Valdemar Georg Andersen (Def. Liebe),

der tiltales for Hasardspil og Overtrædelse af Beværterloven.

Kriminal- og Politirettens Dom af 28 December 1915: Tiltalte Valdemar Georg Andersen bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 300 Kr. og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved de Højesteret foreliggende mangelfulde Oplysninger kan det ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i ulovligt Næringsbrug. Derimod vil Tiltalte i Henhold til de i den indankede Dom forsaavidt anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, være at anse efter Fr. 6 Oktober 1753 § 3, og da det kan have sit Forblivende ved Bødens Størrelse, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Valdemar Georg Andersen til Højesteretssagførerne Møller og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag tiltales Valdemar Georg Andersen, der er født 25 Februar 1876, for Hasardspil og Overtrædelse af Beværterloven.

Foruden at Tiltalte ved Rettens Dom af 14 November 1888 er idømt 15 Slag Ris i Medfør af Straffelovens § 233 og den 4 Maj 1908 har vedtaget en Bøde paa 200 Kr. for Vold, har han den 29 Marts 1913 vedtaget en Bøde paa 100 Kr. for Hasardspil og den 19 Maj 1914 en Bøde paa 125 Kr. med Gentagelsesvirkning, ligeledes for Hasardspil.

Ved sidstnævnte Lejlighed var han sigtet for blandt Andet sammen med Jørgen Sørinus Jørgensen, Lauritz Eberlein og Edvard Emil Larsen at have drevet en Hasardspillebule i Lejligheden St. Gertrudstræde 4, Stuen, hvilken Lejlighed var lejet af Jørgensen. Tiltalte erkendte for sit Vedkommende at have deltaget i Hasardspillet i Lejligheden og at have holdt Bank. Spillet, der spillede, var Bazet og foregik saaledes: Paa Spillebordet var anbragt en Papflade, der var inddelt i 13 Felter, og hvert Felt var mærket med et Spillekorts Benævnelse fra Es til Toen. Spillerne gjorde deres Indsats ved at lægge det Beløb, de vilde spille om, paa et af Felterne paa Fladen, og naar samtlige Deltagere havde gjort deres Indskud, tog Bankøren, der havde Plads for den ene Ende af Bordet, et Spil Kort, hvis øverste Kort han lagde tilvenstre for sig og det næstøverste tilhøjre; saaledes blev han ved at lægge Kortene ned paa Bordet skiftevis tilvenstre og tilhøjre, indtil der kom et Kort, der svarede til et af de Felter, hvorpaa der var gjort Indskud. Faldt Kortet i Bunken tilvenstre, havde Spilleren vundet et ligesaa stort Beløb som Indsatsen, men faldt Kortet i Bunken tilhøjre, havde Banken vundet Indsatsen. Faldt der samtidig i hver Bunke et Kort af samme Værdi, havde Banken vundet Halvdelen af Indsatsen.

Efter at Sagen var afgjort, vedblev den omtalte Jørgensen at beholde Lejligheden, hvori Spillebulen fandtes, og da man formodede, at der fremdeles blev spillet Hasard, blev Lejligheden taget under Observation. I Oktober 1914 blev der indledet Undersøgelse her ved Afdelingen, men Sagen maatte hæves af Mangel paa Bevis. I April 1915 blev der paany indledet Undersøgelser blandt Andet mod Jørgensen, Eberlein, Larsen og Tiltalte. Larsen havde efter Sagen i 1914 overtaget Lejemaalet af Lejligheden. Efter en Del Benægtelse erkendte Larsen, Eberlein og Jørgensen, at de havde spillet Hasard (Bazet) i Lejligheden og vedtog herfor Bøder. Da der var serveret Bajerskøl under Spillet, vedtog Førstnævnte tillige en Bøde for Overtrædelse af

Beværtterloven. Tiltalte har erkendt, at han nu og da er kommen i Lejligheden sammen med de andre nævnte Personer, at han har været tilstede, naar der er bleven spillet Bazet, men hævdet, at han, der kun spiller Kortspil som »Napoleon«, »Jas« og Lignende, ikke har deltaget i Spillet.

Lejligheden, hvori der har været spillet, bestaar efter de afgivne Forklaringer af 3 Værelser og Køkken. De 2 Værelser ligger imod Gaden; det tredie Værelse og Køkken ligger imod Gaarden. Værelset, hvori der spilles, er et ret stort Værelse imod Gaden, og efter hvad 2 patrouillerende Politibetjente, Nr. 670, Reinholdt, og Nr. 482, Larsen, samt Inspektionsbetjent Nr. 168, Lund, har forklaret, er Vinduerne i dette Værelse omhyggeligt tildækkede, saaledes at der ikke kan trænge det mindste Lys ud. Foran Vinduet til det andet Gadeværelse er der anbragt et Gadespejl, og gennem dette kan hele Gaden overses, saa at Ingen kan nærme sig uden at blive set fra Værelset. Siden sidste Undersøgelse har der saa godt som hver Nat været Gæster i Lejligheden. De kommer Kl. ca. 1 Nat og gaar derfra Kl. ca. 5 à 6 Morgen. I den Tid, hvor der er Gæster, er der altid en Mand [paa Vagt ved Gadespejlet, og i Værelset, hvor han opholder sig, er der mørkt. Gæsterne viser altid stor Forsigtighed, naar de vil ind i Lejligheden. Betjentene har, Inspektionsbetjent Lund en enkelt Gang og de 2 Andre omtrent hver Nat, henholdsvis i Juli og i Maj Maaned d. A. set Andersen gaa ind i Lejligheden ved Ettiden og gaa derfra paa forskellige Tider.

Pantelaaner Chr. Frederiksen, der 2 Gange har deltaget i Bazet-spil i Lejligheden, og forhenværende Tømmermester Jens Sørensen Gemünthe, der ligeledes 2 Gange har været tilstede i Lejligheden, da der blev spillet Bazet, efter sin Forklaring dog uden at deltage i Spillet, har overensstemmende, Sidstnævnte under Ed forklaret, at de 2 Gange, de har været i Lejligheden, blev der udelukkende spillet Hasard, og at der var en halv Snæs Mennesker tilstede i Lokalet, deriblandt en Del som aabenbart ikke var professionelle Hasardspillere, men almindelige Gæster. De har begge Gange set Tiltalte tilstede i Lokalet. Om han spillede med, husker de ikke. De tror, at han var en Slags Inspektør, og har begge den Opfattelse, at han var sammen med de Andre om Spillebulen. Han gik omkring i Lokalet og trak Bajere op til Gæsterne, og medens der spilledes Hasard, sad han ved Vinduet ved Gadespejlet, uden at de kan tænke sig anden Grund, end at han skulde passe paa, at Politiet ikke kom.

Beværtter Valdemar Nielsen har forklaret, at han er kommen i den omhandlede Spillebule og har set, at der blev spillet Bazet. Om han netop har set Tiltalte spille, tør han ikke sige, men han kender ham som professionel Spiller, gaar ud fra, at han er Deltager i Spillebulen, og kan ikke tænke sig Andet, end at han har deltaget i Spillet.

Efter det under Sagen Fremkomne maa det betragtes som utvivlsomt, at Jørgensen, Larsen og Eberlein rent erhvervsmæssig har drevet en Hasardspillebule med Servering af Bajerskøl i Lejligheden, og efter de afgivne Forklaringer findes det tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte, der om sit Erhverv har forklaret, at han om Sommeren gaar et Par Maaneder paa Fiskeri og ellers ernærer sig ved at gaa paa Auktioner

og købe Malerier, som han sælger videre, har været Deltager i Foretagendet. Han vil derfor være at anse i Medfør af Forordning 6 Oktober 1753 § 3 og Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 § 34, 1ste Stykke, efter Omstændighederne med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 300 Kroner.

Nr. 174. Højesteretssagfører Bülow

mod

Direktør Peter Rasmussen (Def. Aagesen),

der tiltales for Overtrædelse af Bygningslovens § 51.

Kriminal- og Politirettens Dom af 21 August 1915: Tiltalte, Direktør Peter Rasmussen, bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Tiltalte har erkendt, at han har anbragt en Regulator som den i den indankede Dom omtalte i sit Kontor, og da Regulatoren maa betragtes som et Spjæld i den Betydning, hvori dette Ord er brugt i Bygningslovens § 51, vil han for sit nævnte Forhold være at anse efter bemeldte Lovs § 76 med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 40 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Direktør Peter Rasmussen bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 40 Kroner samt betale Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Bülow og Aagesen 50 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag er Direktør Peter Rasmussen efter Bygningskommissionens Begæring sat under Tiltale for Overtrædelse af Bygningslovens § 51.

Tiltalen har Hensyn til, at A/S. »Kakkelovnskompagniet«, for hvilket Selskab Tiltalte er ansvarlig Direktør, forhandler en Varmeregulator kaldet »Triumf«. Regulatoren bestaar af to paa Stang anbragte bevægelige Vinger med to ovale Udskæringer (en paa hver Vinge) og over disse anbragte Klapper. Naar Regulatoren er anbragt i Røret, og

den paa Regulatorens Stang anbragte Knap er skudt helt hen til Røret, er der fuldt Luftræk gennem Røret. Naar den paa Regulatorens Stang værende Knap trækkes bort fra Røret, føres samtidig Regulatorens Vinger frem og lægger sig i vandret Stilling over den lodrette Del af Røret, hvilket bevirker, at en Del af den varme Luft, som ellers vilde gaa igennem Røret og derfra i Skorstenen, holdes tilbage i Ovnene, men dog saaledes, at der stadig er Gennemgang for Luften. Bygningskommissionen mener, at Regulatoren maa betegnes som et Spjæld, som det ifølge den omtalte Bestemmelse i Bygningsloven er forbudt at benytte.

Da der efter den Forbindelse, i hvilken Ordet Spjæld forekommer i Bygningslovens § 51, maa antages at være sigtet til et Apparat, hvorved Luftrækket i Rør fra Kakkellovnen til Skorstenen kan standses, da dette ikke er Tilfældet med det her omhandlede Apparat, der selv i lukket Tilstand lader Gennemgang for Luften, og da de hygieiniske Hensyn, der maa antages at have medført Forbudet i § 51, efter en under Sagen indhentet sagkyndig Erklæring fra Polyteknisk Lærestanstalt ikke i væsentlig samme Grad gør sig gældende med Hensyn til den af Aktieselskabet forhandlede Regulator, findes Benyttelsen af Regulatoren ikke at være i Strid med Bygningslovens § 51, og Tiltalte vil derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Tirsdag den 28 Marts.

Nr. 67. Telegrafbestyrer **Fritz Oluf Nauman (Jensen)**
(Asmussen efter Ordre)

mod

Finansministeren paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende et Lønningsspørgsmaal.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 September 1915: Indstævnte, Finansministeren paa Statskassens Vegne, bør for Tiltale af Citanten, Telegrafbestyrer i Randers Fritz Oluf Nauman (Jensen), i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at op-hæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Asmussen 150 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Citanten, Telegrafbestyrer i Randers Fritz Oluf Nauman (Jensen), der den 1 Oktober 1871 var bleven fast ansat i Telegrafvæsenet, blev fra den 1 September 1907 at regne udnævnt til sit nuhavende Embede som Telegrafbestyrer i Randers, hvilket Embede i Henhold til den da gældende Lønningslov for Telegrafvæsenet af 19 December 1902 lønnedes med 3000 Kroner aarlig, stigende med 300 Kroner aarlig for hver 4 Aars Tjeneste i Lønningsklassen indtil 4200 Kroner. Ved Ikrafttræden af Lønningslov Nr. 113 af 27 Maj 1908 blev Citantens Embede henført under Lønningsklasse 20 — der af Telegrafvæsenets Embedsmænd bl. a. omfatter 4 Telegrafbestyrere, medens Lønningsklasserne 17, 19 og 21 omfatter henholdsvis 12, 9 og 2 saadanne — med en aarlig Lønning af 3600 Kroner, stigende hvert 4de Aar med 255 Kroner til 4620 Kroner. Da Citantens Tjenestealder i Medfør af Overgangsbestemmelserne i Lovens § 18, 1ste Stykke, vilde være at regne fra den 1 September 1907, tilkom der ham ifølge Lønningsskalaen først fra den 1 September 1911 det første Alderstillæg af 255 Kroner.

Fra den 1 Januar 1909 at regne blev daværende Overtelegrafist Vangen udnævnt til Telegrafbestyrer i Nykøbing paa Falster, hvilket Embede efter Loven af 1908 henførtes til Lønningsklasse 19 med en aarlig Lønning af 3240 Kroner, stigende hvert 4de Aar med 240 Kroner til 4200 Kroner. Allerede før Lovens Ikrafttræden var han naaet op til den da højeste Lønning som Overtelegrafist, 3200 Kroner aarlig, og ved Lovens Ikrafttræden den 1 April 1908 var han i Medfør af dens § 18, 1ste Stykke, straks rykket op paa en Lønning af 3600 Kroner aarlig, nemlig højeste Lønning i Lønningsklasse 17, hvorunder hans Embede indordnedes. Ved hans Udnævnelse til Telegrafbestyrer blev der i Medfør af § 5 i Loven af 1908 straks tillagt ham to Alderstillæg, saaledes at han kom op paa en aarlig Lønning af ialt 3720 Kroner.

Idet nu Citanten har forment, at § 7 i Loven af 1908 maa medføre, at han har Krav paa fra den 1 Januar 1909 at oppebære i hvert Fald ikke ringere Lønning end den Telegrafbestyrer Vangen tilkommende, har han, da vedkommende Ministerium har ment at savne Hjemmel til at imødekomme dette Krav, anlagt nærværende Sag, hvorunder han har paastaat Indstævnte, Finansministeren paa Statskassens Vegne, dømt til fra nævnte Dato at regne at udbetale ham et aarligt Alderstillæg af 255 Kroner eller dog et aarligt personligt Tillæg af

120 Kroner udover den ham udbetalte Lønning tilligemed Renter af det paagældende Beløb 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 3 Februar 1915, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har principalt procederet til Frifindelse, medens han subsidiært har sluttet sig til Citantens subsidiære Paastand, hvorhos han i hvert Fald har paastaaet Citanten tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for ham mødende konstituerede Kammeradvokat.

Den fornævnte § 7 i Loven af 1908 er saalydende :

»Saafremt nogen Tjenestemand, der efter Lovens Ikrafttræden forfremmes til en højere Lønningsklasse, i Kraft af Reglerne i §§ 5 og 6 opnaar flere Alderstillæg end Nogen i samme Stilling, der har samme eller længere Tjenestetid i Etatens Lønningsklasser 1—23, og som er forfremmet til sin nuværende Lønningsklasse inden Lovens Ikrafttræden, rykker den Sidstnævnte op paa lige Lønning med den Førstnævnte. Enhver Forfremmelse, der medfører saadan ekstraordinær Oprykning, skal forelægges den vedkommende Minister til Godkendelse. Denne Paragraf kommer dog kun til Anvendelse i de første 4 Aar efter Lovens Ikrafttræden.«

Til Støtte for sin Paastand gør Citanten navnlig gældende, at der ved Ordene »samme Stilling« maa sigtes til Tjenester, der har samme Benævnelse, og da dette er Tilfældet med hans og Vangens Stillinger, og de øvrige faktiske Betingelser for §ens Anvendelse paa ham er til Stede, mener han at have Krav paa, til Undgaelse af at komme til at oppebære ringere Løn end Vangen, at faa tildelt et Alderstillæg indenfor sin Lønningsklasse eller dog i hvert Fald et personligt Tillæg svarende til Vangens Lønnings-Merindtægt i Forhold til ham.

Det skønnes imidlertid ikke, at Citanten vil kunne støtte noget Krav paa Bestemmelserne i Lovens § 7, idet der efter Lovens hele Sondring mellem Lønningsklasser og den Maade, hvorpaa disse omtales i §'en, maa antages ved Ordene »Nogen i samme Stilling« at være sigtet til Tjenestemænd i Etaten indenfor samme Lønningsklasse. Dette bestyrkes ogsaa ved Bestemmelsen om, at der rykkes op »paa lige Lønning«, idet det ved Anvendelse paa ensartet benævnedes Stillinger indenfor forskellige Lønningsklasser vilde bero paa ganske tilfældige og i hvert Fald kun undtagelsesvis indtrædende Omstændigheder, om der ved »Oprykning«, der maatte forudsættes at skulle bestaa i Tildeling af et eller flere Alderstillæg, kunde tilvejebringes lige store Lønninger. Endelig taler ogsaa de paa Rigsdagen angaaende denne Lovbestemmelse førte Forhandlinger for det antagne Resultat.

Idet herefter Bestemmelsen i Lovens § 7 hverken vil kunne benyttes til Støtte for Citantens principale eller hans subsidiære Paastand, samt da endelig den af Citanten paaberaabte Bestemmelse i

Færdig fra Trykkeriet den 12 April 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 6.

Tirsdag den 28 Marts.

Lovens § 18, 2det Stykke, er ganske uden Betydning for det foreliggende Tilfælde, vil Indstævntes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves, og der bliver saaledes ikke Spørgsmaal om at tilkende den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Nr. 208.

Højesteretsagfører Stein

mod

Hans Christian Hansen, kaldet Fyenbo (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Opholdspaalæg.

Baag Herreds Ekstrarets Dom af 17 December 1915: Arrestanten Hans Christian Hansen, kaldet Fyenbo, bør straffes med Tvangsarbejde i 15 Maaneder og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Hansen, 12 Kr. og til Defensor, Sagfører Jensen, 10 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 Januar 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til atten Maaneder. I Salær til Overretssagførerne Godske- sen og Kaae betaler Arrestanten Hans Christian Hansen, kaldet Fyenbo, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler

Tiltalte Hans Christian Hansen, kaldet Fyenbo, til Højesteretssagførerne Stein og Harboe 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Baag Herreds Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Hans Christian Hansen, kaldet Fyenbo, sat under Tiltale for Tyveri og Overtrædelse af Opholdspaalæg.

Arrestanten er født den 7 Februar 1861 og mangfoldige Gange straffet, for Tyveri senest ved Sorø Birks Ekstrarets Dom af 16 Oktober 1895 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og for Betleri og Overtrædelse af Opholdspaalæg ved Saksjøbing Købstads Politirets Dom af 26 November 1912 i Medfør af Lov 3 Marts 1860 § 3 og Lov 1 April 1911 § 8, 3die Stk., med Tvangsarbejde i 1 Aar, hvorhos der i Henhold til Dommen vilde være at meddele ham Opholdspaalæg i 5 Aar, og senest for lige Forseelser ved Vinding Herreds Politirets Dom af 24 Juli 1914 i Medfør af samme Lovbestemmelser ligeledes med Tvangsarbejde i 1 Aar.

Ved Arrestantens med det Oplyste stemmende Tilstaaelse er det tilstrækkelig godtgjort, at han den 29 Oktober 1915 indfandt sig hos Arbejdsmand Lars Andersen paa Lundager Mark, der paa hans Anmodning gav ham Tilladelse til at overnatte hos sig. Efterat de havde lagt sig til Ro, og Andersen var falden i Søvn, stjal Arrestanten et Andersen tilhørende paa et Søm frit fremme hængende Ur og Kæde, tilsammen vurderet til 3 Kr.

Arrestanten har derhos tilstaaet at have overtraadt det ham i Henhold til Saksjøbing Købstads ovennævnte Politiretsdom under 28 November 1913 meddelte Paalæg om i 5 Aar at tage Ophold i hans Forsørgelseskommune: Oure-Vejstrup, idet han den 29 Juli 1915 blev hjemsendt til bemeldte Kommune, men straks efter sin Anbringelse paa det derværende Fatighus forlod dette og derefter rejste rundt i Landet.

For det af Arrestanten saaledes udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228 og midlertidig Lov 1 April 1911 § 8, 3die Stk., jfr. Lov 3 Marts 1860 § 1, men Straffen, der ved Dommen er bestemt under Et til Tvangsarbejde i 15 Maaneder, findes at burde fastsættes til lige Straf i 18 Maaneder.

Med denne Ændring vil den indankede Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede, tiltrædes, være at stadfæste.

Onsdag den 29 Marts.

Nr. 199. Højesteretssagfører Møller

mod

Nikoline Pedersen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Hellum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 17 August 1915: Tiltalte Nikoline Pedersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage og betale de af Sagen gaaende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Plesner Müller i Terndrup, 20 Kr. og til Defensor, Justitsraad, Sagfører Joh. Andersen i Hobro, 15 Kr. I Henhold til Lov af 1ste April 1911 udsættes Strafuldbyrdelsen paa Vilkaar, at Tiltalte inden 2 Maaneder efter Dommens Afsigelse betaler 3 Kr. til Anna Nielsen i N. Kongerslev samt de de beskikkede Sagførere tillagte Salærer, og bortfalder efter 5 Aars Forløb, saafremt Lovens Betingelser opfyldes. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 25 Oktober 1915: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at de for Udsættelsen af Straffens Fuldbyrdelse og eventuelle Bortfald fastsatte Vilkaar ændres saaledes at Tiltalte inden 2 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse betaler i Erstatning til Anna Nielsen 3 Kr. og Aktionens Omkostninger. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretts-sagførerne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om, at Udsættelsen af Straffens Fuldbyrdelse og eventuelle Bortfald gøres afhængig af Betaling af Erstatningen og Aktionens Omkostninger, maa bortfalde, og at Femaarsfristen regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. Efter Omstændighederne findes Salærerne for Højesteret at burde udredes af det Offentlige.

— Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog saaledes at Bestemmelsen om, at Udsættelsen af Straffens Fuldbyrdelse og eventuelle Bortfald gøres afhængig af Betaling af Erstatningen og Aktionens Omkostninger, bortfalder, og at Femaarsfristen regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. I Salarium for

Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Møller og Aagesen hver 30 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hellum-Hindsted Herreders Ekstraret indankede Sag er Nikoline Pedersen, der er født den 11 Maj 1897, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Tyveri.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at hun har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

1. Medens Tiltalte i Tiden fra den 1 November 1913 til den 1 November 1914 tjente hos Præstegaardsforpagter Carl Andersen i Gunderup, tilvendte hun sig fra det for Præsten og Forpagteren fælles Vadskehus 3 Par Strømper, 1 Par Damebenklæder og 1 Chemise, hvilke Genstande tilhørte Provstinde Marcussen. Tyveriet blev imidlertid opdaget, hvorefter Fru Marcussen efter at have erholdt 2 Par Strømper tilbageleverede gav Tiltalte Tilladelse til at beholde Resten.

2. Under et Bal, der Natten mellem den 4 og 5 Juli dette Aar blev afholdt paa Sønder Kongerslev Afholdshotel, og under hvilket Tiltalte var tilstede, tilvendte hun sig dels en Dametrøje, der sammen med forskelligt andet Overtøj hang frit fremme i Afholdshotellets Garderobe, dels et Beløb af 3 Kr., der laa i en Portemonnæ i en i Garderoben beroende Haandtaske, og som tilhørte Pigen Anna Nielsen af Nørre Kongerslev Kær. Tiltalte har forbrugt Pengebeløbet, hvorimod Dametrøjen er bragt tilstede under Sagen og efter at være vurderet til 20 Kr. tilbageleveret Ejerinden, Sypige Caroline Hansen af Nørre Kongerslev.

Endvidere har Tiltalte tilstaaet, at hun har tilvendt sig et i hendes Besiddelse forefundet Lommetørklæde, der er ansat til en Værdi af 25 Øre; de nærmere Omstændigheder herved, hvorom Tiltalte ikke vil have nogen bestemt Erindring, har dog ikke kunnet oplyses.

Under Sagen er der ikke nedlagt nogen Erstatningspaastand.

For sit i foranførte Henseender udviste Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, tildels sammenholdt med § 37, med en Straf, der i Medfør af midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 efter Omstændighederne findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og idet de i Dommen indeholdte Bestemmelser om Udsættelse af Straffens Fuldbyrdelse og dens eventuelle Bortfald tiltrædes, dog at Vilkaarene vil være at ændre saaledes, at Tiltalte inden 2 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse betaler i Erstatning til Anna Nielsen 3 Kr.

samt Aktionens Omkostninger, vil bemeldte Dom, hvis øvrige Bestemmelser med Hensyn til nævnte Omkostninger tiltrædes, saaledes med den anførte Ændring være at stadfæste.

Nr. 4. Statsskovfoged **Christen Christensen**
(Møller efter Ordre)

mod

Grosserer **Hans Hansens** i uskiftet Bo hensiddende Enke **Alma Hansen**, født **Jørgensen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for ikke at have taget Hensyn til en for ham anmeldt Transport.

Kronborg østre Birks og Hellebæk Birks ordinære Rets Dom af 13 Januar 1915: Indstævnte, Skovfoged Chr. Christensen, Teglstrup Hegn, bør for Tiltale af Citanten, Grosserer Hans Hansen i København, i denne Sag fri at være og Sagens Omkostninger bør være ophævede.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 April 1915: Appellindstævnte, Statsskovfoged Christen Christensen af Teglstrup Hegn, bør til Appellanten, Grosserer Hans Hansen, betale 196 Kr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 6 Juli 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse er Grosserer Hans Hansen afgaaet ved Døden; hans Enke, Indstævnte Alma Hansen, født Jørgensen, hensidder i uskiftet Bo efter ham.

Med denne Bemærkning vil Dommen i Henhold til de i samme anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte ny Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, være at stadfæste.

Det Appellantens befalede Sagfører for Højesteret tilkommende Salær bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Statsskovfoged Christen Christensen, 2

Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Møller i Salarium for Højesteret 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I en mellem Appellindstævnte, Statsskovfoged Christen Christensen af Teglstrup Hegn, og Forpagter Chr. Nielsen den 8 April 1909 oprettet Forpagtningskontrakt angaaende Ejendommen Teglstrup med tilliggende Matr. Nr. 1 B af Tikøb Sogn hedder det i § 4 bl. a.:

»Modtagelsen og Afleveringen af Jorden sker baade ved Tiltrædel-
sen og Fratrædelser af Forpagteren i Henhold til Kgl. Anordning af
27 Januar 1905, saaledes at Saasæden og Dyrkningsomkostningerne
for den paa Jorden voksende Afrøde, samt Efteraarspløjningen godt-
gøres henholdsvis Beneficiarius og Forpagteren«.

Forpagter Nielsen, der ved Kronborg østre Birks ordinære Rets
Dom af 23 April 1913 var tilpligtet at betale Appellanten, Grosserer
Hans Hansen 183 Kr. 12 Øre m. m., udstedte under 1 September
1913 til nævnte sin Kreditor skadesløs Transport paa det Beløb, han
ved Fratrædelser den 1 April 1914 vilde faa tilgode i Henhold til for-
nævnte Bestemmelse i den paagældende Forpagtningskontrakt, forsaa-
vidt angaar en Sum af indtil 210 Kr., hvorved bemærkes, at Appel-
indstævnte under 10 August 1913 havde besvaret en til ham af Ap-
pellantens Sagfører rettet Forespørgsel derhen, at Nielsens Tilgode-
havende efter Forpagtningskontrakten antagelig vilde andrage ca. 200
Kroner.

Den 5 September 1913 afsendes til Appellindstævnte en bekræftet
Genpart af den udstedte Transport, hvorhos Appellindstævnte anmode-
des om ved Forfaldstid at tilstille Appellantens Sagfører Beløbet.

Den 31 Marts 1914 meddelte Appellindstævnte telefonisk Appel-
lantens Sagfører, at den tiltrædende Forpagter vilde betale den den
afgaaende Forpagter tilkommende Godtgørelse for Saasæd og Dyrk-
ningsomkostninger direkte til den Sidstnævnte, og at Appellindstævnte
ikke kunde blande sig heri. Appellantens Sagfører vil efter Appellan-
tens af Appellindstævnte dog bestridte Anbringende ved Modtagelsen af
den nævnte Meddelelse have gjort Appellindstævnte ansvarlig for den
omtalte Ordning.

Under nærværende fra Kronborg østre Birks og Hellebæk Birks
ordinære Ret hertil indankede Sag paastod Appellanten efter sin ende-
lige Paastand i første Instans Appellindstævnte tilpligtet at betale ham
den oftnævnte Godtgørelse for Saasæd og Dyrkning, der efter det Op-
lyste androg 196 Kr., tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra For-
ligsklagens Dato den 6 Juli 1914 og Sagens Omkostninger skadesløst.
Appellindstævnte procederede til Frifindelse med Tillæg af skadesløse
Sagsomkostninger.

Ved Underrettens den 13 Januar 1915 afsagte Dom toges Fri-
findelsespaastanden til Følge, medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Her for Retten paastaar Appellanten Underrettsdommen forandret overensstemmende med den af ham for Underretten nedlagte Paastand, medens Appelindstævnte paastaar Underrettsdommen stadfæstet

Begge Parter paastaar sig derhos tillagt Sagens Omkostninger.

Da Appelindstævntes Anbringende om at have været ude af Stand til at forhindre den tiltrædende og den fratrædende Forpagter i at ordne sig med hinanden med Hensyn til den Godtgørelse, som tilkom den Sidstnævnte hos Appelindstævnte, savner fornuftig Mening, og da Appelindstævnte ikke har oplyst nogen Omstændighed, som kunde berettige ham til uden Appellantens Samtykke at akceptere en Ordning, ved hvilken den Appellanten ved den ovennævnte Transport af 1 September 1913 overdragne Ret til bemeldte Godtgørelse blev tilsidesat, vil Appellantens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger for begge Retter bestemmes til 100 Kr.

Mandag den 31 Marts.

Nr. 103. Handelsfirmaet **Carl J. Ulrich & Søn**, Aktieselskab
(Overretssagfører Steglich-Petersen)

mod

Handelsfirmaet **Th. Rasmusens Sønner** (V. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Erstatningsansvar for Ikke-Levering af et til Appellanten solgt Parti Majs.

Sø- og Handelsrettens Dom af 9 Juli 1915: De Indstævnte, Handelsfirmaet Th. Rasmusens Sønner, Korsør, bør til Citanterne, Handelsfirmaet Carl J. Ulrich & Søn, A/S., betale 1960 Kr. 98 Øre med Renter 5 pCt. pro anno fra den 24 Februar 1915, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Tiltale af Citanterne i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger hæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Formuleringen af de af Kontraappellanterne affattede trykte Kontraktsbestemmelser om, at Varerne skal leveres »efter ventet Ladnings lykkelige Ankomst« og at »Havari, Forlis eller anden Beskadigelse giver Sælgeren Ret til at hæve Handlen pro rata«, maa disse, hvad ogsaa bestyrkes ved de foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger og i høj Grad stemmer med Forholdets Natur, antages som Betingelse for deres Anvendelighed at forudsætte, at Sælgerne i Tide havde givet Køberne Meddelelse om, med hvilket Skib de til Effektuering af Salget bestemte Varer var afsendte.

Da saadan Meddelelse ikke, som af Kontraappellanterne hævdet, har fundet Sted ved Skrivelsen af 22 August 1914, har Kontraappellanterne ikke været berettigede til at hæve Handlen paa Grund af »Maryland«s Forlis.

Idet den Hovedappellanterne som Følge af det stedfundne Kontraksbrud tilkommende Erstatning findes at maatte beregnes efter en Pris af 16 Kroner 75 Øre pr. 100 Kilo vil Kontraappellanterne herefter være at dømme efter Hovedappellanternes i Dommen nævnte Paastand.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Kontraappellanterne have at betale Hovedappellanterne med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Kontraappellanterne, Handelsfirmaet Th. Rasmusens Sønner, bør til Hovedappellanterne, Handelsfirmaet Carl J. Ulrich & Søn, Aktieselskab, betale 6670 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 24 Februar 1915, indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for begge Retter med 600 Kroner. Saa betaler Kontraappellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skrivelser af 5 Januar og 27 Februar 1914 stadfæstede de Indstævnte, Handelsfirmaet Th. Rasmusens Sønner, Korsør, at have solgt til Citanterne, Handelsfirmaet Carl J. Ulrich & Co., A/S., Haslev, henholdsvis 360,000 og 240,000 kg Majs til Priser af henholdsvis 10 Kr. 20 Øre og 9 Kr. 90 Øre pr. 100 kg. Det hed i de trykte Bestemmelser i de paa de Indstævntes Blanketter udfærdigede Stadfæstelsesskrivelser, at Varerne skulde leveres »efter ventet Ladnings lykkelige Ankomst«, at »Havari, Forlis eller anden Beskadigelse giver Sælgeren Ret til at hæve Handlen pro rata«, at »hvis Krig, Blokade, Strike, Lockout, Udførselsforbud eller Force majeure hindrer rettidig Afskibning eller Levering, har Sælgeren Ret til at annullere Forretningen«, og at de »øvrigte Betingelser« skulde være »i Henhold til Københavns Loco-Slutseddel«. Blanketterne indeholdt efter Ordet »Afskibning« en aaben Plads til at fastsætte, hvorledes Afskibningen skulde foregaa, men Ordet »Afskibning« var overstreget, og det hed blot, at Afsendelsen skulde ske efter Sælgers »Anfordring« med ialt 100,000 kg i hver af Maanederne Juli, August, September, Oktober, November og December s. A.

I Juli Maaned leverede de Indstævnte det for denne Maaned stipulerede Kvantum, men i de følgende Maaneder har Levering ikke fundet Sted. De Indstævnte ventede omkring Midten af August at faa Majs fra Dampren »Maryland«, men dette Skib gik under efter at være stødt paa en Mine i Nordsøen, hvad der blev bekendt her i Landet den 23 August.

Under 22 August erklærede de Indstævnte, at de paa Grund af

de med Krigen følgende ekstraordinære Forhold saa sig nødsagede til at annullere deres Kontrakter. Idet de udtalte, at de ventede et Parti Majs med »Maryland«, tilbød de dog Citanterne at levere 75 pCt. af det pr. August solgte Kvantum til fuld Afgørelse under Forudsætning af »Maryland«s lykkelige Ankomst. Citanterne protesterede under 24 August mod, at de Indstævnte foretog nogen Annulation af deres Kontrakter.

Under samme Dag meddelte de Indstævnte, at »Maryland« var gaaet under, hvorfor de maatte tage deres ovennævnte Tilbud tilbage. De tilbød nu fra deres Lager at levere 18 pCt. af den pr. August solgte Majs til fuld Afgørelse af deres Augustforpligtelse. Dette Tilbud nægtede Citanterne at gaa ind paa.

Under denne Sag har Citanterne nu paastaet de Indstævnte dømt til at betale en Erstatning for Ikke-Levering af Augustpartiet, beregnet efter en Pris af 16 Kr. 75 Øre pr. 100 kg til ialt 6670 Kr. med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 24 Februar 1915, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet mod Betaling af et mindre Beløb og med Tillæg af Sagens Omkostninger. De henviser til de ovenfor anførte Bestemmelser i Stadfæstelsesskrivelserne, navnlig til Bestemmelsen om, at de i Tilfælde af Havari, Forlis eller anden Beskadigelse skulde være berettigede til at hæve Handlerne pro rata. De anfører, at de til Levering i August havde solgt 1700 Tons, at de deraf skulde have haft de 1200 Tons med »Maryland«, og at de derfor kun kan være pligtige at betale Prisdifference for 29,4 pCt. af det Parti, de skulde have leveret i August. Differencen har de beregnet efter en Pris af 15 Kr. 25 Øre pr. 100 kg., idet de angiver, at dette er den højeste Pris, hvortil de selv har solgt Majs i Slutningen af August, og de har saaledes paastaet sig frifundet mod Betaling af 1519 Kr. 98 Øre.

Som Kontrakten foreligger er den ret uklar og — forstaaet som af de Indstævnte hævdet — i høj Grad uheldig for Køberen. Leveringen er afhængig af »ventet Ladnings lykkelige Ankomst i god Kondition«, men det er ladet ganske uomtalt, hvad det er for en Ladning, som ventes. Der er ikke nævnet Navn paa det Skib, med hvilket Af-skibningen skulde foregaa, eller sat nogen Tidsfrist, inden hvilken Skibets Navn skulde opgives. Hvis det ved en saadan Kontrakt ikke er Mening, at den rettidig skal suppleres med fyldestgørende Oplysninger, er Køberen ikke blot ude af Stand til at forsikre sin Interesse i Ladningens Fremkomst, men ogsaa slet rustet overfor ubeføjede Annulationer fra Sælgerens Side.

De Indstævntes egen senere Optræden synes heller ikke at tyde paa, at de selv altid har haft samme Forstaaelse af Kontraktens Bestemmelser; jfr. navnlig, at de i Brevet af 22 August mener sig berettigede til at annullere hele Kontrakten, skønt der da ikke var udebleven nogen ventet Ladning.

Trods de Grunde, der herefter kunde tale for at forstaa Slutsedlen paa en Maade, der gjorde den mindre gunstig for den ene Part, mener Retten dog ikke at kunne fravige den Forstaaelse, som ligger nærmest efter Slutsedlens Ord. Køberen findes at maatte bære Følgerne af, at han har taget imod en Slutseddel af denne Art.

Da der nu ikke under nærværende Sag findes at være nogen Anledning til at tro, at de af de Indstævnte givne Oplysninger ikke er rigtige, da der altsaa maa gaas ud fra, at de Indstævnte virkelig med »Maryland« har ventet 1200 Tons, som de havde til Hensigt at levere deres Augustkøbere, tør Retten kun dømme dem til at betale Erstatning for 29,4 pCt. af Partiet. Men Retten maa efter Omstændighederne finde, at Citanterne maa have Ret til at beregne Erstatning efter en Dækningspris af 16 Kr. 75 Øre. De Indstævnte vil herefter kun kunne dømmes til at betale 1960 Kr. 98 Øre med Renter som paa-
staaet af Citanterne. Sagens Omkostninger hæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 206.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Peder Anton Kruse (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 22 Januar 1916: Arrestanten Peder Anton Kruse bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Amdrup og Repsdorph, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peder Anton Kruse til Højesteretssagførerne Henriques og Liebe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Peder Anton Kruse, der tiltales for Tyveri, er født den 29 August 1882 og tidligere ved Dom bl. a. anset: ved nærværende Rets Dom af 20 Marts 1900 efter Straffelovens § 228, jfr. §§ 37 og 21, med 20 Rottingslag, ved nærværende Rets Dom af 16 Februar 1901 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved nær-

værende Rets Dom af 12 Oktober 1901 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 10 Maj 1904 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere, ved nærværende Rets Dom af 22 Januar 1910 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang be-gaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 10 Oktober 1914 efter Straffelovens § 101, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Arrestanten har derhos været arresteret her ved Retten fra den 17 December 1914 til den 19 Januar 1915 som sigtet for Tyveri og Betleri og fra den 21 Juli 1915 til den 31 s. M. som sigtet for Tyveri, men begge Sagerne blev sluttede uden Tiltale.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 6 Oktober 1915 Kl. 12^{1/2} Eftermiddag anmeldte Herreekvi-peringshandler Valdemar Petersen, at der i Tiden fra den 5 Oktober 1915 Kl. 8^{1/4} Eftermiddag indtil den 6 s. M. Kl. 7^{1/2} Formiddag var sket Indbrud i hans Forretning, Holbergsgade Nr. 30, Kælderen, der bestaar af Butik og Kontor til Gaden og 2 Lagerlokaler til Gaarden, og herved stjaalet 2 Herreulstre, et Jakkesæt af blaat Cheviot, 8 Par Herresnørestøvler og en brun Haandkuffert, der havde beroet frit fremme i Lagerlokalerne. Tyven har skaffet sig Adgang til Forretningen ved fra Gaarden, hvortil der formentlig har været uhindret Adgang fra Gaden, at knuse en Rude i den med Smæklaas og almindelig indstukken Laas aflaaede Dør og derefter stikke en Haand ind og dreje Smæklaasen og Nøglen i den indstukne Laas om. Tyven har paa Gerningsstedet efterladt sit gamle Tøj, nemlig en Jakke, Vest og Benklæder og et Par sorte Kapsko.

Samme Eftermiddag Kl. 1^{1/2} indbragte Anmelderen Arrestanten til Politistationen som sigtet for det paagældende Tyveri, idet Anmel-deren nærmere forklarede, at Arrestanten umiddelbart forinden var passeret forbi hans Forretning, og da Anmelderen saa, at Arrestanten var iført det stjaalne Jakkesæt, tog han ham med ind i Forretningen og foreholdt ham Tyveriet, men Arrestanten nægtede sig skyldig og forklarede, at han havde købt det Tøj, han var iført, for 22 Kr. af en Mandsperson i Nyhavn. Da Anmelderen, som kendte Arrestanten, der 3 Gange havde været i hans Forretning, 2 Gange for at betle og en Gang for at sælge en Urkæde, og som den 4 Oktober 1915 havde set Arrestanten gaa forbi Forretningen, iført det fornævnte i denne efterladte Tøj, foreholdt Arrestanten, at hans Forklaring ikke kunde være rigtig, og at det maatte være Arrestanten, der havde stjaalet Tøjet, eftersom hans eget Tøj var fundet i Forretningen, sagde Arrestanten nu, at han foruden de 22 Kr. havde givet sit gamle Tøj i Bytte for det nye Tøj.

Arrestanten blev ved sin Anholdelse funden iført en blaa Cheviotsjakke, et Par do. Benklæder, et Par graa Sokker og et Par sorte Herrestøvler, hvorhos han fandtes i Besiddelse af en Saks, et Cigarør og et nyt Lommeretklæde, som Anmelderen, der under Sagen har forklaret, at han foruden de ovenfor nævnte Effekter endvidere savner en brugt graameleret Hjemmejakke, og at der meget mulig ogsaa er stjaalet flere nye Beklædningsgenstande fra Lageret end anmeldt, vel ogsaa en

eller flere Jakker og Veste, alt har genkendt som sig tilhørende og frastjaalet ved den ommeldte Lejlighed fra Lageret, hvor det formentlig har beroet frit fremme, Cigarrøret mulig i Lommen paa den fornævnte Hjemmejakke. Endvidere fandtes der samme Dag, som Arrestanten var blevet anholdt, bagved Kakkelovnen i Politistationens Vagtstue, hvor Arrestanten havde siddet paa en Bænk umiddelbart opad Kakkelovnen, en Laaneseddel paa en den 6 Oktober 1915 pantsat Vest, som Arrestanten maa antages at have set Lejlighed til at kaste fra sig, hvad Arrestanten dog nægter at have gjort forsætlig, hvorimod han, der erkender at have været i Besiddelse af Laanesedlen, mener, at han mulig paa Stationen har revet den op med sit Lommeørklæde. Anmelderen har ligeledes genkendt den ved Laanesedlen pantsatte Vest som sig tilhørende og frastjaalet ved den ommeldte Lejlighed.

Arrestanten, der nægter sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri og nægter at have betlet hos Anmelderen, i hvis Forretning han dog har været et Par Gange uden egentlig Ærinde, har som sin Adkomst til de hos ham forefundne Koster forklaret, at han Tirsdag den 5 Oktober 1915 om Aftenen ved 11 Tiden sammen med Kusk Thorvald Vilhelm Nielsen sad i Nielsens Beværtning i Nyhavn Nr. 41, da der i Beværtningen, hvor der kun var nogle faa andre Gæster tilstede, indfandt sig en ham ubekendt Mandsperson, ca. 27 à 28 Aar gammel, der saa ud til at være Sømand, og som var iført den omtalte Jakke, Benklæder og Vest samt bar Støvlerne og en brun Haandkuffert i Haanden. Personen spurgte Arrestanten og Thorvald Nielsen, om de vilde købe det Tøj, han var iført. Arrestanten, der var klar over, at han kunde passe Tøjet, svarede, at han kunde jo se paa dette, og de forlod derpaa alle 3 Beværtningen og gik til Gaarden til Ejendommen Nyhavn Nr. 67 eller 69, hvor Personen afførte sig Tøjet, for hvilket Arrestanten efter den oprindelige Aftale skulde give i Bytte 18 Kr. og sit eget Tøj, som han ligeledes afførte sig. Da Arrestanten imidlertid tillige købte Støvlerne, hvori Arrestanten ved at prøve dem saa, at Sokkerne laa, blev det aftalt, at Arrestanten for Støvlerne og Sokkerne skulde give sine Kapsko og yderligere 4 Kr. i Bytte. Undervejs fra Beværtningen havde Thorvald Nielsen tilbudt at laane Arrestanten de Penge, han behøvede til Byttehandlen, og laante Arrestanten 25 Kr., hvoraf Arrestanten betalte Personen 22 Kr. Arrestanten og Thorvald Nielsen skiltes herefter fra Personen og gik sammen til Kristianshavn. Her skiltes de, der begge var noget paavirkede af Spiritus, omend ikke egentlig berusede, og Arrestanten lagde sig til at sove paa en Trappe. Personen omtalte ikke, hvorfra han havde Tøjet, og Arrestanten, der vil have troet, at det var Personens eget Tøj, spurgte ham ikke derom. Arrestanten erkender, at det er hans fornævnte, til den ubekendte Person bortbyttede Tøj og Sko, der er fundet paa Gerningsstedet, men siger, at Personen efter at have forladt Arrestanten formentlig er vendt tilbage til Gerningsstedet. Saksen, Cigarrøret og Lommeørklædet beroede efter Arrestantens Forklaring i Lommen paa Jakken. Vesten pantsatte Arrestanten Dagen efter hos en herværende Pantelaaner.

Løvrigt foreligger der i Sagen følgende Oplysninger:

Buffistinde i Beværtningen Nyhavn Nr. 41 Hilda Andersen har som Vidne forklaret, at hun den 5 Oktober 1915 om Aftenen stod

ved Buffeten i Beværtningslokalet, i hvilket Serveringen besørgetes af Opvarter Hansen, at hun kender Arrestanten, hvorimod hun ikke ved af at have set Thorvald Nielsen i Beværtningen, at Arrestanten, saavidt hun husker, ikke var tilstede i Beværtningen den paagældende Aften, og at hun heller ikke, saavidt hun husker, den nævnte Aften i Beværtningen har set nogen Person som den af Arrestanten omfoklarede, der medførte en Kuffert eller et Par Støvler.

Opvarter i samme Beværtning Holger Albert Hansen — der af Arrestanten er genkendt som den Opvarter, der ved den paagældende Lejlighed serverede for ham og Thorvald Nielsen i Beværtningen — har som Vidne forklaret, at han kender Thorvald Nielsen, og at Arrestantens Ansigt er ham bekendt, men at Arrestantens Forklaring er urigtig, idet han bestemt erindrer, at Arrestanten og Nielsen ikke den paagældende Aften Klokken mellem 11 og 12 var i Beværtningen, og at der heller ikke samme Aften dér var nogen Person, der medførte en brun Haandkuffert.

Arrestanten har efter i flere Forhør at have fastholdt sin fornævnte Forklaring om, at det var i Beværtningen Nyhavn Nr. 41, at den ubekendte Person falbød ham Tøjet, senere rettet denne Forklaring derhen, at det dog er meget muligt, at Optrinnet er foregaaet i Beværtningen »Kikkenborg« eller i en af de andre Beværtninger, hvori Arrestanten og Thorvald Nielsen var inde den 5 Oktober 1915 om Aftenen, hvor de bl. a. var inde i »Sydpolen« og »Kap Horn«.

Opvarter Niels Peter Nielsen i Beværtningen »Sydpolen« og Inspektør Laurits Petersen, der om Aftenen er Opvarter i Beværtningen »Kap Horn«, har imidlertid som Vidne forklaret, at de ikke kender Arrestanten — hvem Vidnet Nielsen dog har set adskillige Gange i »Sydpolen« — eller Thorvald Nielsen, og at de ikke ved af, at der den 5 Oktober 1915 eller nogen anden Aften er foregaaet nogen Handel om Tøj i de nævnte Beværtninger.

Heller ikke i Beværtningen »Kikkenborg« har der kunnet oplyses Noget om en saadan Handel.

Kusk Thorvald Vilhelm Nielsen, der tidligere flere Gange er straffet for Tyveri, har som Vidne forklaret, at han, der intet kender til det paagældende Tyveri, ikke har set Arrestanten, siden han den 3 Oktober 1915 ved 6 Tiden om Aftenen mødte ham paa Kristianshavn og da indfandt sig sammen med ham i Kælderstuen i »White Star« paa Amagerbrogade, hvor han paa Arrestantens Anmodning laante ham 25 Kr., som Arrestanten lovede at lægge ind til Værten i »White Star« næste Aften, hvor Pengene dog ved Nielsens Henvendelse dér viste sig ikke at være lagt ind. Arrestantens Forklaring om hans og Nielsens Samvær den 5 Oktober 1915 om Aftenen er saaledes fuldstændigt Opspind.

Arrestanten har overfor Thorvald Nielsens Forklaring fastholdt sin foranstaaende Forklaring med Tilføjende, at det er muligt, at han har været sammen med Nielsen i »White Star« den 3 Oktober 1915, men at han da ikke har laant Penge af Nielsen. Arrestanten har derhos nærmere forklaret, at han den 5 Oktober 1915 allerede Kl. 7 om Aftenen var i Selskab med Nielsen, hvem han traf paa Kristianshavn og kørte med til Fischersgade, hvorpaa de, efter at Nielsen havde

spændt fra, fulgtes til Holmbladsgade, hvor Nielsen paa Laanekontoret Hjørnet af Geislersgade pantsatte et Par Støvler og en Paraply for 6 Kr. 50 Øre.

Thorvald Nielsen har fastholdt sin Forklaring om, at han ikke har været i Selskab med Arrestanten den 5 Oktober 1915. Han har derhos forklaret, at han ikke har pantsat nogen Paraply nævnte Dag. Derimod pantsætter han undertiden sine Støvler om Mandagen og løser dem hjem om Lørdagen. Han plejer at pantsætte sine Ting paa Laanekontoret Hjørnet af Geislersgade og Holmbladsgade, hvad han mener at have omtalt for Arrestanten. Hvorvidt han har pantsat sine Støvler dér en Tirsdag, nemlig den 5 Oktober 1915, husker han ikke.

Efter at det imidlertid havde vist sig, at Thorvald Nielsen den 5 Oktober 1915 Kl. 6 à 6 $\frac{1}{2}$ Aften hos Pantelaaner Jensen, Holmbladsgade Nr. 30, havde pantsat et Par Støvler og en Paraply for ialt 6 Kr. 50 Øre, har Thorvald Nielsen erkendt Rigtigheden heraf og forklaret, at han, da han afgav sin tidligere Forklaring, ikke tænkte paa Pantsætningen af Paraplyen, der ikke var hans egen, men var efterladt hos ham ca. 3 Uger tidligere af en ham ubekendt svensk Kvinde, som han havde taget hjem en Nat. Som Forklaring af, at Arrestanten har kunnet forklare om Pantsætningen og det omtrentlige Klokkeslet for denne, uagtet de ikke var sammen den 5 Oktober 1915, har Nielsen henvist til, at han altid plejer at foretage sine Pantsætninger efter endt Arbejdstid, og at han under sit Samvær med Arrestanten i »White Star« den 3 samme Maaned sagde til denne, at han, hvis Arrestanten ikke den følgende Aften tilbagebetalte de 25 Kr., vilde være nødt til at pantsætte sine Støvler og en Dameparaply.

Arrestanten har hertil sagt, at Nielsen aldrig til ham har omtalt, at han var i Besiddelse af en Dameparaply.

Bestyrer af Kælderstuen »White Star«, Amagerbrogade Nr. 1, Ejnar Mogensen har som Vidne forklaret, at Thorvald Nielsen den 5 Oktober 1915 om Eftermiddagen indfandt sig i Kælderstuen og spurgte, om der var lagt nogle Penge ind til ham, hvortil Vidnet svarede nej.

Den her ved Retten arresterede Søren Balle har bl. a. tilstaaet, at han den 6 Oktober 1915 om Morgenen Kl. ca. 6 $\frac{1}{2}$ har begaaet Tyveri i Ekviperingsforretningen Holbergsgade Nr. 30. Han har forklaret, at han fandt Bagdøren til Forretningen sprængt, og at han efter gennem denne at have skaffet sig Adgang til Forretningen her stjal 2 Par Støvler, en Regnfrakke, 2 Vinterfrakker, 2 Jakker og en Vest, som han dels har pantsat, dels foræret til en under Sagen arresteret Mandsperson og dels for en Vinterfrakkes Vedkommende ved et senere Tyveri i Aarhus efterladt paa Gerningsstedet.

Arrestanten og Arrestanten Balle har erklæret ikke at kende hinanden.

Journalist Sigurd Hildebrandt, boende Nyhavn Nr. 38, har som Vidne forklaret, at han Natten, før Anmelderen, meget muligt den 6 Oktober 1915, fortalte ham, at der Natten forud havde været Indbrud i Forretningen, ved 12—1 Tiden lukkede 3 Mandspersoner gennem

Porten ind i Hjørneejendommen Holbergsgade Nr. 30 og Nyhavn Nr. 38, idet en af Personerne henvendte sig til ham og sagde, at de havde glemt deres Nøgler.

Arrestanten har forklaret, at han Intet kender til dette Optrin, men Vidnet har udsagt, at vedkommende Person havde blondt, velplejet Overskæg, bar Sixpence og formentlig ikke Overtøj samt havde behageligt Organ, hvilket Alt passer paa Arrestanten.

Herreekviperingshandler Valdemar Petersen har under Sagen aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til de Koster, Arrestanten har været i Besiddelse af, nemlig Jakken, Benklæderne, Vesten, et Par Støvler, et Par Sokker, Saksen, Cigarrøret og Lommeterklædet, og efter Omstændighederne behørigt godtgjort sin Ejendomsret til samme.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger oplyst, og naar henses til Arrestantens paa flere Punkter vakkende Forklaringer og til hans Fortid, kan der ingen Tvivl være om, at Arrestanten, trolig nok i Forening med Andre, som Gerningsmand har Ansvar for Tyveriet af de fornævnte Effekter, der er vurderede til ialt 40 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri, idet det, særlig under Hensyn til den af Arrestanten Søren Balle afgivne Tilstaaelse om Tyveri hos Anmelderen, ikke kan anses tilstrækkelig godtgjort, at der for Arrestantens Vedkommende foreligger grovt Tyveri, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr. 195. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Jens Christian Eriksen (Def. Stein),

der tiltales for Bedrageri.

Hellum-Hindsted Herreders Ekstra rets Dom af 31 August 1915: Gaardbestyrer Jens Christian Eriksen af Skellet bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og betale alle af nærværende Sag gaaende Omkostninger, derunder Salær til Justitsraad, Sagfører Joh. Andersen i Hobro, 20 Kr. og til Sagfører Plesner Müller i Terndrup 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsøverrets Dom af 25 Oktober 1915: Tiltalte Jens Christian Eriksen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Jørgensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Christian Eriksen til Højesteretssagførerne Asmussen og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hellum-Hindsted Herreders Ekstraret indankede Sag er Jens Christian Eriksen, der er født den 4 November 1864, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Bedrageri.

Da Hestehandler Martin Christensen den 27 Juni f. A. lod afholde Auktion i sin Ejendom i Nørresundby, var Tiltalte til Stede sammesteds uden dog uafbrudt at overvære Auktionen, og efter dennes Afslutning kom han i Handel med Christensen, hvem han afkøbte to russiske Heste, nemlig en Vallak og en Hoppe, for ialt 450 Kr. Som Følge af, at Tiltalte ikke kunde betale kontant, anmodede han Herredsfuldmægtig Kinch, der havde afholdt Auktionen og var Inkassator ved samme, om at lade Hestene indføre i Kataloget som solgte ved oftnævnte Auktion, hvilket herefter skete, saa at Tiltalte opnaaede Kredit indtil den 27 December f. A. I Efteraaret 1914 bortbyttede Tiltalte derpaa den ene af de købte Heste for en rød russisk Hest og 275 Kr. kontant, hvorhos han senere afhændede sidstnævnte Hest til ligemed den anden af de Ovennævnte for 675 Kr. uden til fornævnte Inkassator at erlægge den betingede Købesum eller nogen Del af denne, og uden at han var i Stand til at betale Beløbet, da der i April Maa-ned d. A. efter Begæring af Inkassatoren afholdtes en Udpantningsforretning hos Tiltalte.

Tiltalte har erkendt at have været vidende om, at han ved at blive indskrevet i Auktionskataloget købte de 2de ovenanførte Heste paa sædvanlige Auktionsvilkaar, og om, at der blandt disse Vilkaar — som han, der ikke ved den her omhandlede Lejlighed vil have paa-hørt deres Oplæsning, kendte fra andre af samme Fuldmægtig afholdte Auktioner — fandtes en Bestemmelse, hvorefter Ejendomsretten til de solgte Effekter ikke overgaar til Køberen, forinden Købesummen er betalt.

Færdig fra Trykkeriet den 17 April 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 7.

Mandag den 31 Marts.

Til sin Undskyldning har Tiltalte nu vel anført, at det ikke har været hans Mening at undlade at betale Auktionsregningen, og at han tidligere har solgt auktionskøbte Effekter, førend de var betalte, uden at der er gjort Ansvar gældende mod ham, men da han, der maa antages at have forbrugt de foranførte, ved Hestenes Bortsalg indkomne Beløb, ikke har indhentet Inkassatorens Samtykke til de skete Afhændelser, vil han under særligt Hensyn til, at Aftalen med Inkassatoren er truffen efter Auktionens Afslutning, for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

Mandag den 3 April.

Nr. 185. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Hans Laurits Hansen (Def. Stein),

der tiltales for Overtrædelse af Vedtægt for Allinge-Sandvig Kommunes Brandvæsen af 1 September 1901 § 5.

Hammershus Birks Politirets Dom af 10 Maj 1915: Tiltalte, Brandinspektøren i Allinge-Sandvig Kommune, Sadelmager Hans Laurits Hansen, bør til Allinge-Sandvig Købstæders Kasse bøde 30 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Bødens Størrelse findes at burde nedsættes til 10 Kroner. Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bøden bestemmes til 10 Kroner. Derhos betaler Tiltalte Hans Laurits Hansen Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Asmussen og Stein 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag sættes Brandinspektøren i Allinge Sandvig Kommune, Sadelmager Hans Laurits Hansen, under Tiltale for Overtrædelse af Vedtægt for Allinge-Sandvig Kommunes Brandvæsen af 1 September 1901 § 5.

Det fremgaar af Sagen, at der ikke i Allinge-Sandvig er blevet afholdt Efteraars-Brandsyn i Aaret 1914. Tiltalte, der overtog Brandinspektørembedet den 14 November 1914, har gjort gældende, at det ikke paahvilede ham, men hans Formand at afholde det paagældende Brandsyn, og at han iøvrigt ej heller kunde gøre det paa Grundlag af de ham overleverede Brandmandskabslistes, der med Undtagelse af Listen vedrørende Brandhane-korpset alle stammede fra 1911. Da det imidlertid af Tiltalte er erkendt, at Brandmandskabslisterne kunde have været ført à jour saa betids, at Brandsyn endog kunde have været afholdt i November, da Tiltalte videre har erkendt, at han vidste, at der ikke, da han overtog Brandinspektørembedet, var afholdt Efteraarsbrandsyn for 1914, samt da endelig det ikke kan indrømmes Tiltalte, at Brandsynet alt burde have været afholdt inden hans Tiltrædelse, maa det statueres, at Tiltalte bærer Ansvaret for den skete Forsømmelse. Han vil derfor for Overtrædelse af fornævnte Vedtægts § 5 være at anse i Henhold til Brandpolitiloven af 21 Marts 1873 § 35 med en Allinge-Sandvig Købstæders Kasse tilfaldende Bøde, der findes passende at kunne bestemmes til 30 Kr.

Nr. 1. Skuespiller Harald Obel (Graae)

mod

Fotograf E. Dittmer (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Opløsning af et Interessentskabs Bo.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 11 Januar 1915: Denne Sag afvises. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten indrømmet, at der var kommet et vist Fællesskab til Eksistens mellem ham og Indstævnte, og at Indstævnte som Følge heraf har Krav paa Andel i det ved Forretningen indtil den 15 August 1913 indvundne Nettoudbytte, saafremt et saadant findes at foreligge.

Appellanten har nu for Højesteret nedlagt Paastand om, at Sagen hjemvises til Paakendelse i Realiteten, idet han har frafaldet den af ham under Proceduren i 1ste Instans nedlagte, i den indankede Dom ommeldte Paastand om, at det paagældende Bo henvises til Opgørelse ved Skifteretten.

Appellanten kan imidlertid ikke anses berettiget til uden Indstævntes Samtykke at foretage den nysnævnte Ændring i sin Procedure i forrige Instans, og Dommen — hvis Grunde tiltrædes, forsaavidt de efter det Anførte er Genstand for Prøvelse — vil derfor være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Skuespiller Harald Obel, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag paastaar Citanten, Fotograf E. Dittmer, Indstævnte, Skuespiller Harald Obel, tilpligtet at betale 4101 Kroner 7 Øre som Citantens Halvdel af Nettofortjenesten, opgjort pr. 15 August 1913, i et af Parterne under Navn af »Record Film Co.« stiftet Interessentskab til Optagelse og Bearbejdelse af Films m. m., tilligemed Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 3 August 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han gør gældende, at der ikke er kommet noget Interessentskab i Stand mellem Parterne, hvorfor Citanten ikke skal kunne kræve mere end at faa sit personlige Arbejde vederlagt, hvilket Krav efter Indstævntes Fremstilling er tilstrækkelig fyldestgjort ved, at Citanten i de ca. 4 Maaneder, hvori han gav sig af med ovennævnte Forretning, mindst har faaet 912 Kroner udbetalt. For det Tilfælde, at det maatte blive statueret, at der har foreligget et gyldigt Interessentskab mellem Parterne, har Indstævnte paastaet Interessentskabets Bo henvist til Deling ved Skifteretten i Overensstemmelse med Skifte-lovens § 82.

Da Indstævnte under Proceduren har indrømmet, at han med Citanten har truffet Aftale om, at de i Forening skulde optage og bearbejde Films m. m., sælge disse og dele Nettofortjenesten, og at de

har lejet Forretningslokaler i Forening, og da det maa anses tilstrækkelig oplyst under Sagen, at Parterne i flere Maaneder har drevet Forretning i Forening under ovennævnte Firma, der senere, o: efter 15 August 1913, er bleven anmeldt til Handelsregistret, maa Retten ved Paadømmelsen af Sagen gaa ud fra, at der mellem Parterne har bestaaet et Interessentskab, hvilket ogsaa støttes ved Sagens øvrige Oplysninger.

Da nærværende Sag herefter i Virkeligheden gaar ud paa Opløsning og Opgørelse af nævnte Interessentskabs Bo, vil Indstævntes ovennævnte Paastand om, at Boet henvises til Opgørelse ved Skifteretten, være at tage til Følge, hvorfor Sagen vil være at afvise her fra Retten.

Tirsdag den 4 April.

Nr. 184. Højesteretsagfører Bülow

mod

Niels Nielsen Kirk og Johan Marinus Christensen, kaldet Kroendahl (Def. Asmussen),

der tiltales: Førstnævnte for bedrageligt Forhold, Sidstnævnte for Meddelagtighed deri.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 3 Juli 1915: De Tiltalte Niels Nielsen Kirk og Johan Marinus Christensen, kaldet Kroendahl, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Kirk i tredindstyve Dage og Christensen, kaldet Kroendahl, i fyrretyve Dage, hvorhos de, En for Begge og Begge for En, betaler Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Sebbelov, 100 Kroner. De i Bevaring tagne Frimærker og Kontanter til Beløb ialt 9682 Kroner 48 Øre vil efter Fradrag af nødvendig paaløbende Udgifter være at fordele forholdsvist mellem de af de Tiltalte Besvøgne, der inden 3 Maaneder fra Dato til Aarhus Politikammer fremsætter Begæring derom og bevisliggør deres Adkomst til saadan Erstatning, medens den Del af Beløbet, der herefter ikke kommer til Udbetaling til de Besvøgne, konfiskeres til Fordel for Statskassen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Oktober 1915: De Tiltalte Niels Nielsen Kirk og Johan Marinus Christensen, kaldet Kroendahl, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Tiltalte Kirk i 60 Dage og Tiltalte Christensen i 40 Dage. I Erstatning udreder de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Rasmussen, Nielsen, W. Springborg, Anna Madsen, N. Chr. Madsen, Smed A. Hansen, Husmand K. Kr. Hansen, Anders Kr. Hansen, Agent Claus Chr. Hansen, Gartnermedhjælper Victor Rosen, Mejerist R. Chr. Sørensen, J. Mad-

sen, Fru Karen M. Guldfeldt, Osteribestyrelse J. Madsen, Richardt Clausen, Fru Sigrid Poulsen, Lærer Pauli Poulsen, Stationsmester N. J. Nielsen, Hagenau Jensen, Inspektør Axel J. Rasmussen, Mette Abrahamson, Petrea Jensen, Lærer Niels E. Nielsen og Cyklehandler L. P. Ørbæk hver 1 Kr., til S. Carstens 1 Kr. 10 Øre og til Jens Andersen 2 Kr. Saa udreder de Tiltalte og, En for Begge og Begge for En, Aktionens Omkostninger og derunder det ved Underrettsdommen bestemte Salær samt i Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Jørgensen, 80 Kr. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at de Tiltalte er ansete efter Straffelovens § 257 med de ved Dommen bestemte Straffe, og at de er tilpligtede in solidum 'at udrede de i Dommen nævnte Erstatningsbeløb. De vil imidlertid paa samme Maade have at udrede i Erstatning til de 3 nedennævnte Personer 1 Krone til hver. I Henhold til Straffelovens § 34 vil det derhos være at bestemme, at det endnu forhaandenstående Udbytte af Forbrydelsen til samlet Beløb 9682 Kroner 48 Øre skal være forbrudt til Fordel for Statskassen, i hvilken Henseende dog bemærkes, at det derved ikke er udelukket, at Personer, der maatte have retligt Krav paa Dele af dette Udbytte, kan gøre saadant Krav gældende. Med de af det Anførte flydende Forandringer vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, hvorhos de Tiltalte Niels Nielsen Kirk og Johan Marinus Christensen, kaldet Kroendahl, En for Begge og Begge for En, bør i Erstatning til J. Hansen, Fru Kirstine Hansen og Styrmand R. Lambertsen betale 1 Krone til hver. Det ovennævnte Udbytte af 9682 Kroner 48 Øre bør være forbrudt til Fordel for Statskassen. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Bülow og Asmussen 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstreret indankede Sag er Niels Nielsen Kirk og Johan Marinus Christensen, kaldet Kroendahl, sat under Tiltale, Førstnævnte for bedrægeligt Forhold, Sidstnævnte for Meddelagtighed heri.

Tiltalte Kirk er født den 16 Maj 1878 og er, foruden at han i Aaret 1905 har vedtaget at erlægge en Bøde af 25 Kr. for Overtrædelse

af Frdg. 13 Februar 1775, jfr. Pl. 27 November 1839, tidligere anset ved Overrettens Dom af 16 Februar 1914 efter § 3 i Lov om Modarbejdelse af offentlig Usædelighed og venerisk Smitte af 30 Marts 1906, sammenholdt med Lov indeholdende Bestemmelser om Politiet udenfor København af 4 Februar 1871 § 6 med en Aarhus Købstads Politikasse tilfaldende Bøde af 40 Kr.

Tiltalte Christensen er født den 6 April 1886 og er, foruden at han i Aaret 1908 for uberettiget Næringsbrug har vedtaget at erlægge en Bøde af 20 Kr., tidligere anset ved Overrettens Dom af 12 Januar 1914 efter Straffelovens § 257, dog saaledes at den af ham forskyldte Straf i Medfør af samme Lovs § 58 bortfaldt, og ved samme Rets Dom af 30 November s. A. efter Lov om Klasseslotteriets Ordning og Forbud mod andet Lottospil m. m. af 6 Marts 1869 §§ 2 og 5 med en Statskassen tilfaldende Bøde af 800 Kr. Endelig har han i Aaret 1909 været sigtet for bedrageligt Forhold; men ved Skrivelse af 20 Juni 1910 fra Justitsministeriet blev det bestemt, at der ikke fra det Offentliges Side skulde foretages videre i den mod ham i nævnte Anledning indledede Undersøgelsessag. Sagens Omstændigheder er ifølge de Tiltaltes Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste Følgende:

Tiltalte Kirk, der har Købmandsborgerskab i Aarhus, og som drev en gros Forretning med Postkort, Gummivarer (Præservativer), billige Ure, Fyldepenne, Kikkerter og Lignende, anmeldte den 23 Januar 1915 til Firmaregistret i nysnævnte Købstad et Firma, »Fabrikernes Salgs-magasiner«, af hvilket han selv var Eneindehaver, men hvorigennem han skaffede sig Adgang til under et andet Navn at kunne drive Detailhandel. Kort efter — i Slutningen af Januar eller Begyndelsen af Februar Maaned d. A. — blev han i københavnske Blade opmærksom paa en Annonce angaaende en Præmiegaade i Rebusform. I Annoncen lovedes det, at Alle, der gættede den rigtige Løsning, imod Indsendelse af 50 Øre i Frimærker maatte vælge en af fire tilsyneladende ret værdifulde og i hvert Fald i en ikke saa lidt højere Værdi end de indsendte 50 Øre, staaende Præmier, og da Tiltalte Kirk saa, at saa godt som Alle straks vilde finde Gaadens tilsyneladende Løsning, idet de maatte tro, at denne var »Alle Veje fører til Rom«, blev han klar over, at der maatte stikke Noget under denne Annonce. Han henvendte sig i den Anledning til Tiltalte Christensen, der drev en lignende Forretning som han selv, og hvem han kendte, og spurgte ham, om han (Christensen) kunde forstaa Sammenhængen. Tiltalte Christensen var ligesom Tiltalte Kirk straks paa det Rene med, at den Løsning, som de Allerfleste vilde finde som den eneste mulige, kun tilsyneladende kunde være den »rigtige«, idet Tilbyderen i modsat Fald vilde faa et stort Underskud; de talte derefter om »at lave en Annonce med en vanskelig Rebus«, og samme Dag eller en af de følgende Dage kom Tiltalte Kirk til Christensen med forskellige Brevkort, uden at Kirk dog var klar over, hvorledes Annonce eller Rebus skulde affattes, ligesom ogsaa Tiltalte Christensen i nogle Dage spekulerede paa en Annonce, der kunde opfylde nævnte Formaal. Nogle Dage senere kom Kirk hen til Christensen med den nedenfor nævnte Rebus, om hvilken han sagde, at Løsningen var »Aalestrup«. Christensen mente, at den var god, idet — som han udtrykte sig — »Rebusen kunde løses, men var alligevel vanskelig«, og begge de Tiltalte var enige om, at langt

den overvejende Del vilde gætte paa »Aalborg«. Efter at begge de Tiltalte derpaa havde henvendt sig til en Sagfører i Aarhus og faaet den Besked, at han ikke saa noget Strafbart i den ham forelagte Rebus og den Løsning, som de Tiltalte erklærede som den »rigtige«, gik de sammen til et Annoncebureau, hvor Tiltalte Kirk indleverede en saalydende, efter hvad der maa antages af ham udarbejdet Annonce:

Se Se! Læs Læs!

Som Reklame for vort Firma, og for at faa vore Prislister udbredte i ethvert Hjem overalt i Landet, giver vi enhver af Bladets Læsere Lejlighed til at deltage her i denne vor store Præmie-Uddeling ifølge nedennævnte Bekendtgørelse. Vi leverer fuldstændig gratis en af nedennævnte Præmier, efter Vinderens eget Valg, til Enhver, der indsender rigtig Løsning inden 8 Dage paa nedennævnte Præmiegaade.

- 1 ægte Sølv-Ur med Cylinder-Værk,
- 1 Par Herre- eller Dame-Støvler,
- 3½ Meter blaat Cheviot til en Herre-Klædning,
- 1 Harmonika med 3 Optræk,
- 1 Fyldepen med garanteret ægte 14 Karats Guld-Pen,
- 3½ Meter Silketøj — afpasset til en Bluse,
- 1 Stueur med Nøddetræs- eller Egetræs-Kasse,
- 1 Dug med 12 Servietter (Maagemønster),
- 1 dobbelt Teater- eller Rejse-Kikkert,
- 1 komplet forniklet Kaffeservise med Bakke.

(Enhver Vinder kan vælge blandt ovennævnte Præmier — men kun en af dem).

Alle, der ønsker at deltage her i denne vor store Præmie-Uddeling, maa til Reklame m. m. vedlægge 1 Kr. i Frimærker, og derudover er der ikke nogensomhelst andre Udgifter for Vinderen — Præmien bliver da sendt fuldstændig franko og portofrit —, derfor bør Alle deltage, men opgiv Deres Adresse saa tydeligt som muligt paa nedenstaaende Kupon.

Adr.: Fabrikernes Salgsmagasiner, Aarhus.

Under denne Del af Annoncen findes paa den ene halve Side Rebusen, der først indeholder Bogstaverne A a L og derefter Billedet af en gammeldags, slotlignende Bygning i 3 Etager og 3 Fløje, som Tiltalte Kirk efter sin Forklaring har gengivet efter et Prospektkort, forestillende Hovedgaarden Gl. Estrup, paa den anden Halvside:

»74. Løsningen paa Præmiegaaden er Navnet paa en By i Jylland. Hvilken? «.

Herunder indeholder Annoncen endelig tvende Rubrikker, af hvilke den Første har følgende Indhold:

»Som Præmie ønskes? «,
medens den nederste lyder:

»Hermed 1 Kr. i Frimærker til Reklame m. m. og min Adr. er:
Navn .

Adrs. «.

Da Tiltalte Kirk ikke var kendt af Annoncebureauets Forretningsfører, der ligeledes blev gjort bekendt med den efter de Tiltaltes For-

mening rigtige Løsning, overtog Tiltalte Christensen at indestaa Bureauet for Betalingen af de med Annonceringen forbundne Udgifter, og da en i et Par jydsk Blade afholdt Prøveannoncering, der foruden den ovennævnte Annonce ogsaa angik en Lignende, for hvilken de Tiltalte ikke ved Underrettsdommen er bleven draget særligt til Ansvar, havde givet et for dem gunstigt Resultat, indvilgede Tiltalte Christensen i, at der gjordes Forsøg med at udvide Annonceringen, saa at den ialt kom til at omfatte for 15,000 Kr. i danske, norske og svenske Blade med 5000 Kr. for hvert Lands Vedkommende og for 2000 Kr. i islandske, finske (svenske) og sønderjydske Blade, hvilken Plan dog ikke blev gennemført, idet Politiet i Aarhus greb ind, da der var annonceret for ialt ca. 6000 Kr. For at sikre Tiltalte Christensen mod den af ham saaledes paatagne Risiko lejede Tiltalte Kirk en Postbox, hvori alle indkomne Breve henlagdes, og til hvilken Nøglen beroede hos Tiltalte Christensen, der afhentede Brevene og udtog de deri indlagte Frimærker, af hvilke han efter Aftale med Kirk beholdt $\frac{3}{4}$ til Dækning af Annonceomkostningerne, medens $\frac{1}{4}$ udleveredes til Kirk.

Ved Undersøgelsens Begyndelse havde Christensen paa denne Maade udtaget for ca. 8000 Kr. i Frimærker af de indkomne Besvarelser, hvoraf han havde udbetalt Annoncebureauet ca. 6000 Kr. som dets Tilgodehavende og leveret de øvrige ca. 2000 Kr. til Kirk; men medens Undersøgelsen stod paa, er der yderligere indløbet Besvarelser med Frimærker, hvilke er tagne i Forvaring af Aarhus Politi, saaledes at der ialt inden Sagens Optagelse ved Ekstrarettens er indløbet 17,199 Breve med et samlet Værdiindhold af 16,822 Kr. 27 Øre, hvoraf der hos Politiet i Aarhus, der yderligere er kommet i Besiddelse af en Del af de til Kirk af Christensen udleverede Frimærker, beror Værdier i saadanne og Kontanter til samlet Beløb af 9682 Kr. 48 Øre.

Af 16,409 Besvarelser indeholdt ikkun 138 den »rigtige« Løsning »Aalestrup«, og af disse sidste er endog 4 først indkomne, efter at denne Løsning var bleven omtalt i Dagbladene. Samtlige Andre og derunder navnlig de i et Antal af ca. 3000 fra Udlandet fremkomne Besvarelser gik ud paa, at Løsningen var »Aalborg«.

Der maa gaas ud fra, at Tiltalte Christensen, naar Udgifterne ved Annonceringen først var dækkede, ingen Andel skulde have i det eventuelle Overskud, uagtet Tiltalte Kirk paa dette Punkt har afgivet vaklende og indbyrdes modstridende Forklaringer. Denne sidste Tiltalte har endvidere forklaret, at hans Plan var gaaet ud paa, at Enhver, som havde indsendt Besvarelse, skulde have Meddelelse, saaledes at de, der havde gættet »rigtig«, skulde have den af dem udvalgte Præmie, medens de Andre skulde have tilstillet et Eksemplar af en af ham udarbejdet Prislister over de af ham forhandlede Genstande sammen med Meddelelse om, at de havde gættet »urigtig«, men at de ikke desto mindre kunde faa godtgjort den indsendte Krone ved Køb af en eller flere af de paa Prislisterne opførte Varer til en Værdi af mindst 2 Kr. 50 Øre, hvilke Varer det da havde været Tiltalte Kirks Hensigt at levere til den i Prislisterne opførte Pris med Fradrag af 1 Kr. Tiltalte havde efter sin videre Forklaring beregnet at kunne levere disse Varer med en Fortjeneste af 25 pCt., og hans Beregning gik ud paa, at han herved dels vilde formindske Tabet ved Leveringen af de udlovede Præmier, hvis Værdi varierede fra 50 Øre til 4 Kr. 50 Øre,

og dels vilde tjene ved, at de allerfleste af dem, som ikke gættede den af de Tiltalte vedtagne Løsning, ikke vilde reflektere paa Tilbudet om Levering af Varer, idet han saaledes beholdt den indsendte Krone ubeskaaret, og at Andre vilde købe Varer til en højere Værdi end det fastsatte Mindstemaal af 2 Kr. 50 Øre.

Efter det Oplyste er Tiltalte Kirks ovennævnte Forklaring om at have gengivet det i Rebusen optagne Billede efter et Prospektkort af Hovedgaarden »Gl. Estrup« rigtig. Der maa endvidere gaas ud fra, at selv om denne Gaard i ældre Tid er bleven benævnt »Estrup«, er dens rette Navn i Nutiden »Gl. Estrup«, og den af Tiltalte Kirk udfundne Løsning, »Aalestrup«, kan derfor ikkun naas ved at tillægge den i sidste Del af Rebusen værende Bygning en Benævnelse, som i Nutiden ikke er korrekt. Tiltalte Kirk har fremdeles erkendt, at han har haft til Hensigt med den af ham udsendte Annonce paa samme Maade som sket med den foran ommeldte Annonce, hvori der fandtes en Rebus, hvis Løsning tilsyneladende var »Alle Veje fører til Rom«, og som har dannet Forbilledet for den af Kirk udfundne, at udsende til Gætning for Almeheden en Annonce, der tilsyneladende ikke frembød nogensomhelst Vanskelighed, og som derfor Enhver maatte tro sig i Stand til at løse, medens der i Virkeligheden skjulte sig et Fif bag Rebusen, idet den rette Løsning var langt vanskeligere end den tilsyneladende var, og at det var en nødvendig Forudsætning for, at Forretningen kunde svare sig og give Udbytte, at den overvejende Part Gætninger var urigtige. Begge de Tiltalte har erkendt, at de var paa det Rene med, at Rebusen i dens foreliggende Form af de fleste Gættende vilde blive løst som »Aalborg«, og at Løsningen »Aalestrup« ikke vilde findes af andre end saadanne, der tilfældig var kendte med Hovedgaarden »Gl. Estrup«s Udseende. De har fremdeles erkendt, at de, til hvem Announcen var rettet, saaledes var højst forskelligt stillet med Hensyn til Muligheden for at træffe den »rette« Løsning, og at dette Forhold særlig bringer alle Udlændinge i den uheldigst mulige Stilling, hvorhos de har erkendt, at det store Publikum herved bibragtes ganske falske Forudsætninger med Hensyn til deres Udsigt til at komme i Besiddelse af en af de lovede Præmier, hvilken Udsigt er Grunden til, at de overhovedet har indladt sig paa at indsende det begærede Indskud af 1 Kr., saa meget mere som der — hvad de Tiltalte efter deres egen Erkendelse ligeledes har været bekendt med — i de senere Aar i Dagbladene er fremkommet Annoncer med Præmiegaader, hvilke ikke væsentligt har adskilt sig fra den af Kirk udsendte, og hvor Løsningen af Gaaden laa lige for Haanden.

Der er af ialt 26 af de i Gætningen Deltagende nedlagt Paastand om Erstatning forsaaavidt angaar et Beløb af ialt 27 Kr. 10 Øre, hvilke Erstatningspaastande findes at burde tages til Følge.

Herefter findes Tiltalte Kirk forsællig at have fremkaldt og til egen Fordel at have benyttet sig af den Vildfarelse hos de i Gætningen Deltagende, at »Aalborg« var den »rette« Løsning, uden at det i denne Forbindelse kan tillægges nogen Vægt, at Publikum efter de Tiltaltes Formening maatte sige sig selv, at Tiltalte Kirk ikke vilde tilbyde saa værdifulde Præmier til Enhver, som maatte fremkomme med en saa nærliggende Løsning, medens Tiltalte Christensen findes, vidende herom, at have ydet ham den til Planens Gennemførelse nødvendige øko-

nomiske Støtte. For deres saaledes udviste Forhold vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 257 med Straffe, der findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, for Tiltalte Kirk i 60 Dage og for Tiltalte Christensen i 40 Dage. De Tiltalte vil derhos være at tilpligte in solidum at udrede i Erstatning til Rasmussen, Nielsen og W. Springborg af Hadsund, Anna Madsen og N. Chr. Madsen af Yittrup pr. Roslev, Smed A. Hansen, Husmand K. Kr. Hansen, Anders Kr. Hansen og Agent Claus Chr. Hansen af Rorslev pr. Kappendrup, Gartnermedhjælper Victor Rosen af Halsmose pr. Haastrup, Mejerist R. Chr. Sørensen af Fuglevig Mejeri pr. Skalbjerger, J. Madsen og Fru Karen M. Guldfeldt af Vissenbjerg pr. Bred, Osteribestyrer J. Madsen af Osteriet Fyen i Skalbjerger, Richardt Clausen, Fru Sigrid Poulsen og Lærer Pauli Poulsen af Yding Skole pr. Skanderborg, Stationsmester N. J. Nielsen af Sminge Station, Hagenau Jensen, Vestergade 31 i Kerteminde, Inspektør Axel J. Rasmussen, Platanvej 60 i Odense, Mette Abrahamsen og Petrea Jensen paa Sanatoriet i Ebeltoft, Lærer Niels E. Nielsen af Vittarp Skole pr. Outrup og Cyklehandler L. P. Ørbæk i Frederiksværk, hver 1 Kr., til S. Carstens i Jernbanegade i Assens 1 Kr. 10 Øre og til Jens Andersen i Vestergades Forlængelse i St. Hedinge 2 Kr. Derimod savnes der Hjemmel saavel for — som ved Underrettsdommen sket — at træffe Bestemmelser med Hensyn til de øvrige Besvegnes Adgang til indenfor en nærmere fastsat Frist eventuelt at søge deres ikke under Sagen fremførte Erstatningskrav fyldestgjort i det ovenfor nævnte, hos Aarhus Politi beroende Beløb som for i Medfør af Straffelovens § 34 at konfiskere nogen Del af dette Beløb til Fordel for Statskassen. Endelig vil de Tiltalte ligeledes in solidum have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder det ved Underrettsdommen bestemte Salær samt i Salær til Aktor for Overretten 80 Kr., medens der ikke bliver Spørgsmaal om at tilkende noget Salær for Defensionen sammesteds, idet de Tiltalte ved en af dem antagen Sagfører selv har draget Om-sorg for deres Forsvar.

Nr. 173. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Anders Peder Jensen (Def. Harboe),

der tiltales for Bedrageri.

Sorø Birks Ekstrarets Dom af 6 Maj 1915: Tiltalte, Arbejdsmand Anders Peder Jensen af Sorø, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage, dog at Fuldbyrnelsen af denne Straf udsættes, og at Straffen endelig bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse at regne, saafremt Tiltalte overholder de i midlertidig Lov af 1 April 1911, Kapitel III, fastsatte Betingelser. I Erstatning til

Restauratør A. Christensen i Køge betaler Tiltalte 1800 Kr. Endelig udreder Tiltalte Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører Fr. Bronée, og til Defensor, Sagfører G. Rasmussen, med 15 Kroner til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 August 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at den Tiltalte, Arbejdsmand Anders Peder Jensen, ved denne idømte Erstatning bortfalder. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger for Overretten, derunder Salærer til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne H. F. Helweg-Larsen og Becker, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste i den indankede Dom beskrevne Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 256, jfr. § 253, efter Omstændighederne med simpelt Fængsel i 8 Dage. Straffens Fuldbyardelse findes at kunne udsættes under de i midlertidig Straffelov af 1 April 1911 foreskrevne Betingelser.

Thi kendes for Ret:

Anders Peder Jensen bør hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage, dog at Fuldbyardelsen af denne Straf udsættes, og at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsigelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Harboe 40 Kroner til hver. I Salarium for Højesteret tillægges der Advokat Halkiers Dødsbo 20 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Sorø Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Anders Peder Jensen, der er født den 19 December 1876 og ikke funden forhen straffet, for Bedrageri.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er Tiltalte overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Samtidig med, at Tiltalte ved Skøde af 7, læst 16 Januar 1913 for en Købesum af 12,400 Kr. — der tildels afgjordes gennem Over-

dragelse til nedennævnte Restavratør A. Christensen af Køge af en Tiltalte tilhørende Ejendom paa Køge Mark — erhvervede Ejendommen Matr. Nr. 1 c af Løng By, Pedersborg Sogn, udstedte han til bemeldte Restauratør Christensen til Udligning af Mellemværendet en Panteobligation, stor 2025 Kroner à 5 pCt. p. a., med oprykkende Prioritet og Panteret i den fornævnte Ejendom, af Hartkorn 5 Skpr. 2³/₄ Alb. samt i dennes Bygninger og Appertinentier og »i Ejendommens Besætning af Kreaturer og Avlsredskaber, Inventarium, Avl og Afgrøde« etc.

Tiltalte, der indrømmer, at Besætningen, da han tiltraadte Ejendommens Besiddelse, bestod af 2 Heste og 3 Køer — der efter hans Anbringende dog er af ringe Beskaffenhed, idet særlig Hestene var gamle og udslidte, hvorfor ogsaa den ene Hest og den ene Ko kort efter døde — 1 Svin, 1 Gris og 1 Kalv, ligesom der fandtes noget Fjerkræ, medens der af Inventarium forefandtes en Tærskemaskine, 1 Hakkelsemaskine, 3 gamle Vogne, 2 gamle Plove, 2 Harver, 1 Tromle og 1 Ajlekasse, har erkendt at have uden sin fornævnte Kreditors Tildelelse i Tiden fra Ejendommens Overtagelse og indtil der i Juni 1914 gjordes Udlæg i Ejendommen af 1ste Prioritetshaver for resterende Renter, dels til egen Fordel, dels for derved at yde Dækning til en Broder, der i en Bank havde kaveret for et til Dækning af kontante Udbetalinger i Anledning af Ejendomshandlen optaget Laan, disponeret over Besætningen og Inventariet — (hvorved bemærkes, at Grisen døde) — alene med Undtagelse af Tærsk- og Hakkelsemaskinen og den ene Harve, hvorved han vil have indvundet ialt 513 Kr. eller, naar Svinet, Kalven og Fjerkræet fraregnes, 381 Kr.

Det er under Sagen oplyst, at Restauratør Christensen, efter at Ejendommen var stillet til Tvangsauktion, har begæret sig samme udlagt som ufyldstgjort Panthaver, og han har under Sagen opgjort sit Tab paa Grund af manglende Dækning gennem Pantet til 1800 Kr., som han har paastaet sig erstattet hos Tiltalte, der Intet har fundet at erindre herimod.

Tiltalte har til sin Undskyldning anført, hvilket er bestyrket ved det under Sagen Oplyste, at han ved at købe den omhandlede Ejendom er bleven saa uheldig stillet, at han, der har 4 Børn, bl. a. for at kunne underholde sin Familie, har været nødsaget til at handle som sket.

Det maa imidlertid billiges, at Tiltalte for sit ovenangivne Forhold ved Underrettsdommen er anset for bedrageligt Forhold, hvorved dog bemærkes, at Dispositionerne over Svinet og Kalven samt Fjerkræet ikke findes at kunne tilregnes ham som strafbare og saaledes, at Forholdet bliver at henhøre under Straffelovens § 257. Det findes derhos at kunne have sit Forblivende ved den idømte Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage samt ved Underrettsdommens Bestemmelse om, at Straffen i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 vil være at udsætte, saaledes at den bortfalder efter Forløbet af 5 Aar, saafremt de i Lovens Kapitel 3 ommeldte Betingelser overholdes.

Underrettsdommen, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede — derunder Salærer til Aktor

og Defensor for Underretten, hvis Sagførelse har været lovlig, 15 Kr. til hver —, billiges, vil følgelig forsaavidt være at stadfæste.

Derimod vil den være at forandre, forsaavidt det ved samme er paalagt Tiltalte at udrede i Erstatning til Restauratør A. Christensen 1800 Kroner, idet det ikke ved de under Sagen, tildels ved et paa Overrettens Foranstaltning optaget Reassumtionsforhør, tilvejebragte Oplysninger kan anses tilstrækkelig godtgjort, hvor stort et Tab Anmelderen har lidt ved Tiltaltes ovenangivne Forhold, hvorved bemærkes, at dette Tab i hvert Fald ikke vil kunne anses for identisk med det Tab, Anmelderen maatte have lidt ved at maatte overtage den paa-gældende Ejendom som ufyldestgjort Pant- og Udlægshaver. Anmelderens Erstatningspaastand egner sig herefter ikke til at tages under Paakendelse under nærværende Sag.

Torsdag den 6 April.

Nr. 176. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Karl Valdemar Hansen og Olga Cathrine Andersen, Hansens Hustru (Def. Winther),

der tiltales for Mishandling af Barn.

Odense Købstads Ekstrarets Dom af 2 Juli 1915: Den af Tiltalte Karl Valdemar Hansen og Olga Cathrine Andersen, Hansens Hustru, forskyldte Straf bortfalder. De Tiltalte bør, En for Begge og Begge for En, betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Jens Rasmussen og Gram, 50 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 September 1915: De Tiltalte Karl Valdemar Hansen og Olga Cathrine Andersen, Hansens Hustru, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Hansen i en Maaned og Hansens Hustru i to Maaneder. Med Hensyn til Aktionens Omkostninger bør Underrettens Dom ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor her for Retten, Overretssagførerne A. Sally og H. H. Schmidt, udreder de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, 50 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, og med Bemærkning, at det under Hensyn til Straffelovens § 58 findes at kunne have sit Forblivende ved de de Tiltalte ikendte Straffe,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret bealer de Tiltalte Carl Valdemar Hansen og Olga Cathrine Andersen, Hansens Hustru, En for Begge og Begge for En, til Højesteretsagførerne Dietrichson og Winther 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Odense Købstads Ekstraret hertil saavel fra Justitiens Side som efter Tiltalte Karl Valdemar Hansens Begæring indankede Sag tiltales fornævnte Hansen og hans Hustru, Olga Cathrine Andersen, for Mishandling af Barn.

De Tiltalte er fødte henholdsvis den 6 Marts 1888 og den 7 September 1888 og ikke fundne forhen straffede.

De Tiltaltes Barn, Svend Harry Herman Hansen, om hvis Behandling Sagen drejer sig, blev født den 21 Oktober 1910, et Aars Tid før deres Ægteskab. Han kom i Pleje først hos Tiltalte Hansens Moder og derpaa hos Landpostbud Jensens Hustru, Johanne Marie Hansen i Dalum, fra hvilken Pleje de Tiltalte i Oktober 1912 tog ham hjem, fordi de ikke havde Raad til at betale Pleje penge, og Drengen, som paa dette Tidspunkt var rask og sund, havde derpaa Ophold hos de Tiltalte i Odense, hvor Tiltalte Hansen var Tobaksarbejder.

I September 1913 blev der af Cigararbejderske Kristine Nielsen, der boede i Hus ovenover de Tiltalte, gjort Anmeldelse til vedkommende Værgeraad om, at Drengen blev mishandlet. Men den af Værgeraadet indledede Undersøgelse blev sluttet med, at de Tiltalte fik Paalæg om at behandle Drengen godt. Den 8 Februar 1915 døde han i de Tiltaltes Hjem, inden en i sidste Øjeblik tilkaldt Læge kom til Stede.

Ved en den 10 s. M. afholdt legal Obduktionsforretning fandtes der sygelige Forandringer i Hjernen. Endvidere fandtes paa det stærkt afmagrede Lig Følgende, som kunde tyde paa, at Afdøde havde lidt Overlast, nemlig:

midt i Panden en 6×4 ctm stor Blodutrædning under Huden med to smaa Hudafskrabninger, i venstre Tindingegn en rødfarvet Blodutrædning,

i Haarbunden en halv Snes ærtestore Skorper,

i højre Side af Nakken en 3 ctm bred, 1 ctm høj Skorpe med underliggende Blodutrædning,

paa venstre Side af Hagen et 3 ctm langt, tildels lægt, men i Midten skorpedækket Saar,

paa venstre Side af Halsen en 2 ctm lang tværløbende Skorpe,

i Egnen om højre Skulderled og den tilstødende Del af Bryst-kassens Forflade Svulst og Misfarvning. Højre Deltamuskel fandtes revet over nær sit øverste Udspring, og omkring øverste Del af Over-

armen, i hele Axillen og paa Bagfladen af højre Skulderblad fandtes en Mængde store fritliggende Blodkoagler, hvorhos der fra Brystbenets Rand ud til højre saas en 7 ctm høj, ved Basis 6 ctm bred, trekantet Blodudtrædning i Bløddelene.

Endelig fandtes navnlig paa Hals, Arme, Ben, den øverste Del af Ryggens højre Side, i Lænden og paa venstre Nates en Del smaa Skorper, Ekskorationer og Blodudtrædninger og paa højre Knæ en friskere Hudafskrabning.

Under Sagen har fornævnte Cigararbejderske Nielsen, hendes samme Sted boende Moder, Kristine Johanne Rasmussen, Nielsens Enke, Kristine Jørgensen, Laursens Hustru, der boede ved Siden af de Tiltalte, idet deres Lejlighed kun var adskilt ved Bræddevæg, og Husværtten, Arbejdsmand Jørgensens Hustru, Gertrud Rasmussen, for de tre Førstnævntes Vedkommende under Eds Tilbud afgivet Forklaringer, som gaar ud paa, at de har hørt, at Barnet daglig blev pryglet af Moderen.

De to førstnævnte Vidner har tilføjet, at de ogsaa har hørt Faderen prygle Drengen, og at det flere Gange lød, som om Drengen blev hugget mod Møbler eller Gulvet, samt at de specielt husker en Lejlighed i Sommeren 1914, da han efter at have været hos dem græd og ikke vilde hjem, hvorpaa de, efter at han var bragt ned til de Tiltalte, hørte ham i længere Tid, Kristine Nielsen har angivet ca. 20 Minutter, blive pryglet, vistnok af Faderen, og kastet omkring mod Møbler og Lignende, til han ikke gav en Lyd fra sig. I det Hele har disse to Vidner forklaret, at Afstraffelserne ikke indskrænkede sig til et enkelt Slag, men varede flere Minutter, og Jørgensens Hustru har angivet, at de bestod i mange og kraftige Slag.

Ogsaa en anden Husfælle, Maren Kathrine Christiansen, Petersens Hustru, har forklaret, at hun jævnlig hørte Drengen blive haardt tiltalt og græde ynkelig og tænkte, at det var, fordi han fik Prygl af de Tiltalte.

Endvidere gaar Vidnernes Forklaringer ud paa, at Harrys den 18 Januar 1912 fødte Broder, Carl Aage, slog ham med Træstykker og Andet — dette har Petersens Hustru dog ikke set —, jævnlig uden at Moderen skred ind, samt at Harry ofte holdtes indespærret alene i Lejligheden og altid blev haardt tiltalt, og at han var forkuet, medens de Tiltaltes to andre Børn blev godt behandlet, samt at de havde Indtryk af eller tænkte sig, at han blev sultet.

Fremdeles har Sukkervarefabrikant Johannes Frederik Vilhelm Röpkes Hustru, Kristine Jensen, forklaret, at hun mange Gange har set Moderen prygle Harry, dog ikke mere end enhver Moder vilde slaa, men at hun ved en Lejlighed fandt, at Harry blev pryglet for voldsomt, nemlig en Gang i Marts 1914, medens Tiltalte Hansens Hustru laa i Barselseng, da Harry havde bidt i Röpkes Frække og ikke vilde holde op trods Moderens Paalæg, hvorpaa denne lod ham bære hen i Sengen til sig, kastede ham tilbage, saa at han stødte Bagehovedet mod Sengekanten, og bearbejdede ham med knyttet Haand, saa at hans Næse sprang op at bløde. Denne Forklaring er i det Væsentlige bekræftet af Vidnets nu 15-aarige Søn, hvorhos begge disse Vidner har forklaret, at Tiltalte Hansen har fortalt, at han samme Dags Aften

havde givet Drengen en ordentlig Omgang, som det synes hovedsagelig i samme Anledning.

Sukkervarefabrikant Röpke har forklaret, at han en Gang i Sommeren 1914 saa Tiltalte Hansen give Harry to kraftige Lussinger, 'saa at han faldt om, fordi han vilde tage nogle Sildeben paa Middagsbordet, og at Tiltalte Hansens Hustru samme Dags Aften gav Harry et Par Lussinger, saa at han græd, fordi han havde taget en Brødskorpe.

Endelig har Tiltalte Hansens Hustrus Stedmoder, Hortensia Jansen, Andersens Hustru, forklaret, at hun, som hun siger, fordi denne Tiltalte ikke talte saa venligt til Harry som til Carl Aage og lod Harry saa meget alene, har bedt den tidligere Plejemoder, Jensens Hustru, gøre Anmeldelse til Værgeraadet, og Jensens Hustru har forklaret, at hun ikke vilde blande sig i Sagen, men at hun, der dog kun faa Gange har set Harry, efter at han var kommen til de Tiltalte, havde det Indtryk, at han blev tyranniseret.

De Tiltalte, der har været arresterede under Sagen, Hansen fra den 20 Februar til den 13 April 1915 og hans Hustru fra den 20 Februar til den 21 Maj 1915, har erkendt, at de ikke holdt saa meget af Harry som af deres andre Børn, og at Moderen gjorde Forskel paa Børnenes Behandling — Tiltalte Hansen har udsagt, at hun ikke kunde lide Harry, og at han kun enkelte Gange har hørt hende tale venligt til Barnet, med hvem hun i det Hele kun talte lidt — derimod har Tiltalte Hansen fastholdt, at han ingen Forskel gjorde, og at der jævnlig var Klammeri mellem dem i Anledning af, at han fandt, at hans Hustru slog Harry for meget.

De Tiltalte forklarede, at Harry lod Vand og Afføring gaa i Sengen om Natten og i Tøjet om Dagen, og at han var stædig, dvask, underlig, havde Polyper i Næsen og var tilbage med Hensyn til Tale samt i det Hele tilbage, navnlig i legemlig Udvikling, hvorimod de ikke vil have anset det for aandsvagt. Deres Forklaringer om, at Drengens Plejemoder har angivet, at han var svinsk, er dog modsagt af hende, efter hvis Forklaring han havde en god Forstand og ikke var en Smule vanskeligere end andre Børn, men de Tiltaltes Angivelser om Drengens Karakter og Tilstand i den Tid, han var hos dem, er i det Hele bekræftet ved det iøvrigt Oplyste.

Af de Tiltaltes Forklaringer og det iøvrigt Oplyste fremgaar det derhos, at Barnet i alt Fald fra Begyndelsen af 1914 led af Fremfald af Endetarmen, og at det fra Juletid 1914 magrede stærkt af.

De Tiltalte, som af Flere var gjort opmærksomme paa, at de burde søge Lægehjælp til Barnet, og som var i en Sygekasse, undlod ikke desto mindre at lade Barnet tilse af Læge. De har forklaret, at de nok tænkte, at Barnet gik med en Sygdom, men at de ikke ansaa Lidelsen for alvorlig eller livsfarlig, idet Barnet efter deres Forklaring hele Tiden spiste godt. Den tiltalte Hustru har særlig benægtet, at

---

Færdig fra Trykkeriet den 26 April 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 8—9.

Torsdag den 6 April.

hun skulde have ønsket Drengens Død. Med Hensyn til Tarmlidelsen angiver de Tiltalte at være blevne beroligede dels ved en Jordemoders Udtalelse, dels derved, at Tiltalte Hansen havde set et saadant Tilfælde tidligere. For Afmagringen vil de have givet Barnet Havregrød, og iøvrigt angiver de at have tænkt paa at søge Læge, men opsat det.

Tiltalte Hansens Hustru har dernæst erkendt, at hun har tiltalt Drengen haardt og daglig, ofte flere Gange om Dagen — senere synes hun at have ændret dette til, at det er sket med flere Dages Mellemrum — har slaaet Drengen med flad Haand i Hovedet, paa Bagdelen og andre Steder dels i Anledning af hans Urenlighed, dels naar hun ansaa ham for stædig og i Anledning af ubetydelige Forseelser, som at han havde pillet en Blomst itu eller taget en Sut ud af Munden paa den lille Broder, samt at Harry, som efter hendes Forklaring ikke stod fast paa Fødderne, ofte ved Slagene er faldet om og har slaaet Hovedet mod Gulvet, uden at hun dog vil have bemærket Buler eller Rifter derefter. Efter Tiltalte Hansens Forklaring har han ved saadanne Lejligheder ogsaa set Barnet falde mod Vægge og Møbler. Hansens Hustru har ikke villet bestride Rigtigheden af Røpkes Hustrus foran gængivne Forklaring om Prygleriet, da hun laa i Barselseng, men paastaar, at det er eneste Gang, hun har slaaet Harry til Blods.

Tiltalte Hansen har erkendt, at han en eller to Gange ugentlig — senere har han villet gøre gældende, at det ikke var saa ofte — dels paa Grund af Barnets Urenlighed, og dels fordi det var slemt til at stjæle Spisevarer, har slaaet det paa Hoved og Bagdel med flad Haand; han vil ikke kunne huske, at han, som af hans Hustru forklaret, engang har slaaet Drengen, saa at han faldt om mod en Dør.

Mod de af de ovennævnte Personer afgivne Forklaringer angaaende Pryglerierne har de Tiltalte væsentlig ikke haft andet at erindre, end at nogle af Fremstillingerne er noget overdrevne.

Tiltalte Hansens Hustru har erklæret, at hun tit, naar hun havde »smækket ordentlig til Harry«, fortød det og fandt det forkert, fordi han ingen Forstand havde. Efter de Tiltaltes Forklaringer har Hansen ikke slaaet Harry i de sidste Maaneder, han levede.

Begge de Tiltalte har forklaret, at fornævnte Carl Aage ofte har slaaet og bidt Harry, hvem han paa Grund af dennes Ubehjælpssomhed var overlegen, og skubbet ham om, og Faderen har forklaret, at Harry altid havde Saar og Skrammer derefter, men de paastaar at have revset og irttesat Carl Aage derfor.

De erkender i den sidste Vinter oftere at have ladet Harry blive alene hjemme, men paastaar, at han helst vilde blive liggende i Sengen.

At Drengen er bleven sultet, benægter de, og efter Sagens Oplysninger, navnlig den nedenfor anførte Lægeerklæring, kan saadant ikke anses for bevist, hvorved bemærkes, at flere Vidneforklaringer taler derimod.

Efter det Oplyste har Værgeraadets Indskriden ingen Indvirkning haft paa Drengens Behandling eller i alt Fald kun en forbigaende Indvirkning.

Med Hensyn til Harrys Død og den nærmeste Tid forinden forklarer de Tiltalte Følgende:

En Gang i Ugen før den 31 Januar 1915 faldt han ned af et Bord og slog Brystet mod en Trækasse, og efter den tiltalte Moders Forklaring klagede han over Ondt i Hovedet og ømmede sig siden da, naar hun tog Blusen af ham, ligesom hun kunde se paa ham, at det gjorde ondt i hans højre Arm, men han brugte den som hidtil, og isøvrigt var der Intet at mærke paa ham. Pletten paa Brystet vil hun først have opdaget, da hun faa Dage før hans Død, som hun plejede to Gange om Ugen, vaskede ham paa Kroppen; hun har forøvrigt erklæret, at Buler og Misfarvninger holdt sig ualmindelig længe paa Drengen. Pletten paa Ryggen vil de Tiltalte først have bemærket, efter at Drengen var død. Den 31 Januar 1915 fik han Kuldegysninger og kunde ikke støtte paa Benene, men dette Anfald fortog sig hurtigt. Samtidig klagede han over Mavesmerter, og i den følgende Tid til Dødsfaldet fo'r han hver Nat op i Søvne med et Slags Hyl. De Tiltalte troede, at han led af Orm, og gav ham Ormefrø og lod ham hvile midt paa Dagen og gaa tidlig til Sengs; men den tiltalte Moder behandlede ham ellers som sædvanlig: han fik stadig Prygl, og der blev ikke søgt nogen Læge til ham. I de sidste 2—3 Dage før hans Død var der efter Moderens Forklaring kommet noget Fraværende over Drengen. Sidste Gang, han fik Prygl, var efter hendes Forklaring Dagen før Dødsdagen, da hun gav ham et Slag, senere har hun sagt Tjat, over Skuldren, fordi han ikke lystrede; Dødsdagen skal han have spist som sædvanlig. Efter Moderens Forklaring blev han den Dag af Carl Aage skubbet over mod en Dør, og da de senere kom op at skændes, tog hun hver af dem i en Arm og satte dem hen hver i sin Ende af Køkkenet, men dog ikke paa en saa voldsom Maade, at det kunde efterlade Mén.

Ved 7-Tiden om Aftenen sad Harry paa Gulvet; da Faderen befalede ham at samle noget Legetøj op, gik det meget langsomt, og efter Faderens Forklaring brugte han kun den ene Haand dertil. Pludselig gjorde han nogle krampagtige Bevægelser og faldt om, og efter Faderens Forklaring, som Moderen ikke har villet benægte, greb hun ham i Armene og ruskede ham, der forgæves søgte at støtte paa Benene, og da Faderen sagde, at der var noget galt med Drengen, svarede hun: »Aa, Sludder, det er kun Skaber!». Nu tog Faderen ham paa Skødet, der gik Vand og Afføring fra ham, og han havde Udflod fra Næse og Mund, derpaa blev han i Krampe og rallende og gispende lagt paa en Vugge, og da Moderen forgæves havde søgt

at hjælpe paa ham ved at holde ham over en dampende Kedel Vand, gik hun og telefonerede efter en Læge, men ved dennes Ankomst var Drengen død.

De Tiltalte nægter at have foraarsaget eller at vide Noget om Bruddet paa Skuldermusklen, men har antydnet, at det kan hidrøre fra Faldet ned ad Bordet mod Trækassen. Saaret paa Hagen har Drengen efter Moderens Forklaring faaet ved at støde sig paa Øjet af Hanken til en Zinkvaskespannd. En Del af de andre Læsioner skal hidrøre fra, at Carl Aage har slaaet og kradset og bidt Afdøde, saaledes Bulen i Panden og Skorpen paa Halsen, andre skal Afdøde have paadraget sig tilfældigt; om ingen af dem er det oplyst, at de hidrører fra de Tiltalte, undtagen Skorperne i Hovedet, som skal være fremkomne ved, at Moderen redte Drengen, der led af en skælgagtig Dannelse i Haaret.

I deres Beskrivelse af Obduktionsforretningen konkluderede de obducerende Læger derhen, at Døden maatte antages foraarsaget ved Blødning paa Hjærnens Overflade og ved Hjernehindebetændelse samt ved de mange foran beskrevne Blødninger, der skønnes ved Forblødning at have bidraget til Dødens Indtræden; i en dem af Forhørdommeren afæsket yderligere Erklæring, som de har afgivet efter at have gjort sig bekendt med Forhøret, har de udtalt,

at Afdøde frembød Symptomer foruden paa den omtalte Hjernehindebetændelse, hvis Begyndelse formentlig laa over et Aar tilbage, endvidere paa en hæmorrhagisk Diathese,

at Trauma — om end intet bestemt er oplyst derom — og konkurrerende dermed den hæmorrhagiske Diathese ikke kan udelukkes som Aarsag til Hjernehindebetændelsen,

at de forefundne Læsioner kan forklares ved det under Forhøret Oplyste, dog at kun den ene af dem mener, at Overrivningen af Armmusklen kan forklares ved Faldet mod Kassen,

at de af de Tiltalte erkendte Revselseshandlinger gaar udover det lægelig forsvarlige, hvorved særlig Hensyn er taget til det af Røpkes Hustru omfoklarede Optrin,

at Afmagringen kan skyldes de ovenfor beskrevne sygelige Tilstande, og at det heller ikke er umuligt, at Drengen kan have lidt af Sukkersyge,

at de, om de end ikke tør kalde det uforsvarligt, at Endetarmslidelsen og Drengens Urenlighed ikke er undergivet Lægebehandling, dog mener, at der burde være tilkaldt Lægehjælp særlig for Endetarmslidelsens Vedkommende, og

at Barnet har været i høj Grad vanrøgtet, og at den Omstændighed, at der trods hans øjensynlig sygelige Tilstand ikke er søgt Lægehjælp, antagelig har medvirket til hans Død.

Retslægeraadet, hvilket Sagen har været forelagt, har derpaa erklæret, at Obduktionens Udfald ikke udelukker den Mulighed, at Barnet er død af en naturlig Sygdom, og at der saaledes ikke er tilvejebragt Sikkerhed for, at de Tiltaltes Behandling af Drengen har været medvirkende til Dødens Indtræden, og at det vel kan siges, at den udøvede Vold har haft en skadelig Indflydelse paa det svage og underernærede Barn, men at det paa den anden Side maa fremhæves, at

Barnet synes at have været aandssvagt, og at de Tiltaltes Mangel paa Forstaaelse heraf kan forklare og til en vis Grad undskyldte de Midler, med hvilke de har søgt at bekæmpe dets Vanskelighed, Urenlighed og Graadighed, ligesom der ikke kan ses bort fra, at Afdøde antagelig har haft en sygelig Tilbøjelighed til Blødninger, saa at traumatiske Indvirkninger har givet sig stærkere Udtryk end under normale Forhold.

Efter det saaledes Foreliggende kan det ikke anses for bevist, at de Tiltaltes Behandling har været medvirkende til Drengens Død, eller at de ved Obduktionen forefundne Læsioner skyldes deres Voldshandlinger.

Derimod vil de Tiltaltes overdrevne haarde Behandling og Revsels-er af Drengen, som var langt tilbage, og hvis sygelige Tilstand de intet Alvorligt gjorde for at helbrede eller bedre, være at henføre under Straffelovens § 202, 2det Stykke, hvorved bemærkes, at Ansvar for de Mishandlinger, Drengen var udsat for fra sin lille Broder, væsentlig maa paahvile de Tiltalte. De forskyldte Straffe findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, for Tiltalte Hansens Hustru i 2 Maaneder og for Tiltalte Hansen i 1 Maaned.

Underrettens Dom, ved hvilken de Tiltalte er anset efter samme Straffebestemmelse, saaledes at Varetægtsarresten i Medfør af Straffelovens § 58 er traadt i Stedet for Straf, og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt de Tiltalte in solidum at udrede, billiges, vil i Overensstemmelse med det Anførte være dels at forandre, dels at stadfæste.

Nr. 231. Højesteretssagfører Møller

mod

Hans Arthur Nagel Petersen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Februar 1916: Ar-
restanterne Hans Arthur Nagel Petersen og Peter Christian Emil Hansen
bør straffes, Petersen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Hansen
med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage, og, En for Begge
og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til
Aktor og Defensor, Overretssagførerne Schmidt og Sally, 20 Kr. til
hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Hans Arthur
Nagel Petersens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-
anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højeste-
ret betaler Tiltalte Hans Arthur Nagel Petersen til
Højesteretssagførerne Møller og Hansen 40 Kroner
til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Hans
Arthur Nagel Petersen og Peter Christian Emil Hansen tiltales for
Tyveri.

Petersen er født den 13 Maj 1883 og tidligere anset bl. a. ved
Roskilde Købstads Ekstrarets Dom af 22 Marts 1904 efter Straffe-
lovens § 228 og § 253, jfr. § 62, med Fængsel paa Vand og Brød i
3 Gange 5 Dage, ved Vejle Købstads Ekstrarets Dom af 20 Juli 1911
efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., for 2den Gang begaaet simpelt
Tyveri med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og ved
Højesterets Dom af 18 Marts 1913 efter Straffelovens § 231, 1ste
Stykke, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved Roskilde
Købstads Ekstrarets Dom af 13 Juni 1914 i Medfør af Straffelovens
§ 237 efter dens § 232, jfr. § 48, for Meddelagtighed i 4de Gang
begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

I 1915 har Arrestanten i 3 Maaneder været arresteret ved et af
Rettens Kriminalkamre, sigtet for Tyveri, men Sagen sluttedes uden
Tiltale.

Den 13 November 1915 om Aftenen ved 9 Tiden anmeldte Maler-
svend Axel Andersen til Politiet, at der i Løbet af samme Dag ved
Indbrud i hans Lejlighed i Revalsgade Nr. 3, Stuen, var blevet stjaalet
en Jakkeklædning og en Vest. Det Stjaalne havde beroet frit fremme
i Lejligheden, hvortil Tyven maatte antages at have skaffet sig Ad-
gang ved med falsk Nøgle eller Dirk at aabne en med almindelig ind-
stukken Laas aflaaet Dør.

Politiet skaffede derpaa oplyst, at Toldbodarbejder Sofus Raun,
der tidligere har været straffet for Tyveri, senest for ca. 10 Aar
siden, samme Dags Aften i St. Jacobs Gæstehjem havde købt en
Laaneseddel paa et samme Dag pantsat Jakkesæt, som viste sig at
være det stjaalne.

Nævnte Sofus Raun har forklaret, at han den paagældende Aften
traf Arrestanterne i Gæstehjemmet og handlede om en Laaneseddel.
Arrestanten Hansen havde denne i sin Vestelomme og gav den til
Arrestanten Petersen, der solgte den til Vidnet for 1 Kr., som begge
Arrestanter delte. Da Vidnet saa, at Laanesedlen lød paa Navnet
Frederiksen, gjorde han Bemærkning herom til Arrestanten Hansen,
der svarede, at det skulde Vidnet ikke bryde sig om, da han aldrig
pantsatte under sit eget Navn. Efter Arrestanten Hansens Svar var

det utvivlsomt, at denne erkendte at have pantsat Klædningen, og han fortalte, at han havde faaet Tøjet af sin Broder. Lidt efter, at Vidnet havde købt Laanesedlen, viste han den til Opvarter i Gæstehjemmet Petersen, hvem han tillige vilde vise Arrestanterne som Sælgere, men da var Arrestanten Petersen gaaet, og kun Hansen sad tilbage.

Nævnte Opvarter Carl Petersen har forklaret, at han har set begge Arrestanterne i Gæstehjemmet den nævnte Aften, og bekræftet Vidnet Rauns Forklaring om hans Henvendelse til ham, samt oplyst, at Arrestanten Hansen da sad alene.

Opvarter samme Sted Christian Bro har edelig forklaret, at han den oftnævnte Aften serverede for Arrestanterne og Vidnet Raun, der sad ved et Bord i Selskab med hinanden, og at han ved den Lejlighed hørte, at Raun og de Andre handlede om en Laaneseddel, saaledes at de alle tre deltog i Forhandlingerne.

Assistent Romerdahl, ansat paa det Laanekontor, hvor det stjaalne Jakesæt var pantsat, har forklaret, at han sikkert mener, at Arrestanten Hansen var Pantsætterten.

Arrestanten Petersen har erkendt, at han har været i Besiddelse af den stjaalne Vest, som han samme Aften har solgt til Tjenestekarl Jens Larsen i St. Jacobs Gæstehjem, men han har forklaret, at han havde købt Vesten — der er kommen tilstede under Sagen — af en ubekendt Person, han traf i Gæstehjemmet samme Dag, som han solgte den.

Begge Arrestanter har benægtet at have været i Besiddelse af det stjaalne Jakesæt eller af den dette vedrørende Laaneseddel. Iøvrigt har de afgivet vaklende og indbyrdes modstridende Forklaringer. Medens de saaledes, da Vidnet Bro afgav sin Forklaring, erklærede hver for sig, at de ikke kunde benægte dens Rigtighed, men ikke huskede det Passerede, har Arrestanten Hansen senere benægtet Forklaringens Rigtighed, ligesom han har benægtet overhovedet at have været paa Gæstehjemmet den paagældende Aften, og Arrestanten Petersen har erklæret, at han ikke har haft Nogetsomhelst med Handlen at gøre, og at han ikke har bemærket, at der, medens han var til Stede, blev handlet om Laanesedlen.

Ved alt det Oplyste og under Hensyn til, at begge Arrestanter tidligere gentagne Gange har været straffede for Tyveri, og at de under Sagen har afgivet dels undvigende, dels usande Forklaringer, findes det bevist, at Arrestanterne samme Dag, som Tyveriet blev begaaet, har været i Besiddelse af de stjaalne Koster, nemlig Hansen af det stjaalne til 27 Kr. vurderede Jakesæt og Petersen af Vesten, der havde en Værdi af 3 Kr. Arrestanten Petersens Forklaring om at have købt denne af en ubekendt Person vil derhos som ganske ubestyrket være at forkaste.

Da Bestjaalne har aflagt Tilhjemlingsed og behørigt godtgjort sin Ejendomsret til det Stjaalne, findes der tilvejebragt et i Henhold til D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841, § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanterne for uhjemlet Besiddelse af de stjaalne Koster som foran nævnt, efter Omstændighederne dog kun som Hælere.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238, for Hansens

Vedkommende sammenholdt med midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, Petersen som for 5te Gang begaaet Hæleri og Hansen som for 3die Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne, Petersen med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, Hansen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Nr. 178. Højesteretsadvokat Møller

mod

Laurids Louis Frederik Jørgensen og Hilda Elfrida Pedersen, Jørgensens Hustru (Def. Dietrichson),

der tiltales: Førstnævnte for Overtrædelse af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4 og Sidstnævnte for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk., og for Overtrædelse af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 Oktober 1915: De Tiltalte Laurids Louis Frederik Jørgensen og Hilda Elfrida Pedersen, Jørgensens Hustru, bør straffes, Jørgensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og Jørgensens Hustru med Tvangsarbejde i 6 Maaneder samt, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, dog at Tiltalte Jørgensen alene udreder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Hvass og Bang 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at de Tiltalte er ansete efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes efter de Højesteret foreliggende tildels efter Dommens Afsigelse erhvervede Oplysninger at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Jørgensen i 14 Dage og for hans Hustru i 2 Maaneder.

Straffens Fuldbyrkelse vil derhos for Begges Vedkommende kunne udsættes under de i midlertidig Lov af 1 April 1911 foreskrevne Betingelser. I Henseende til Aktionens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Laurids Louis Frederik Jørgensen og Hilda Elfrida Pedersen, Jørgensens Hustru, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Førstnævnte i 14 Dage og Sidstnævnte i 2 Maaneder, dog at Fuldbyrkelsen af disse Straffe udsættes, og at Straffen efter 5 Aars Forløb fra denne Højesteretsdoms Afsi-

gelse bortfalder, saafremt de i midlertidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Kriminal- og Politirettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Møller og Dietrichson 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Laurids Louis Frederik Jørgensen, der tiltales for Overtrædelse af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4, er født den 8 September 1879 og ikke fundet straffet.

Hilda Elfrida Pedersen, Jørgensens Hustru, der tiltales for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk., og for Overtrædelse af Polititilhold, er født den 26 April 1886 og senest anset: ved nærværende Rets Dom af 15 November 1913 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 90 Dage, og ved nærværende Rets Dom af 12 Maj 1914 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 4 Maaneder.

Ved de Tiltaltes Tilstaaelser og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte Jørgensens Hustru har overtraadt et hende efter Udstaaelsen af sidstnævnte Straf den 23 Oktober f. A. til Københavns Politis 3die Afdelings Tilholds- og Meldingsprotokol i Henhold til Lov 30 Marts 1906 § 1 og Lov 3 Marts 1860 § 2 under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om at søge lovligt Erhverv og bl. a. hver Mandag at melde sig i Afdelingen for at give Oplysning om, hvorledes hun ernærede sig, og hvor hun boede, idet hun fra Tilholdets Meddelelse, indtil hun i Februar d. A. flyttede sammen med og styrede Huset for Tiltalte Jørgensen, med hvem hun derefter indgik Ægteskab, samt i den sidste Maanedstid før sin Anholdelse under denne Sag, den 26 August d. A., hverken har haft eller behørig har søgt lovligt Erhverv, ligesom hun i Tiden fra den 30 Oktober f. A. til sin Anholdelse har undladt de befalede Meldinger.

Samme Tiltalte har derhos i den sidste Maanedstid før sin Anholdelse, hvor hun drev Utugt som Erhverv, haft sine tre Stedbørn, der er i en Alder af 6, 9 og 11 Aar, tilhuse hos sig og sin Mand.

Tiltalte Jørgensen, som underholdt sin fornævnte Hustru, indtil han den 1 August d. A. uden egen Skyld mistede sin Plads som Chauffør, har derefter indtil sin Anholdelse under denne Sag, den 26 s. M., delvis ladet sig underholde af sin Hustru, som med hans Vidende drev Utugt som Erhverv før at ernære Familien.

Som Følge af det Anførte vil de Tiltalte være at anse, Jørgensen efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4 og Jørgensens Hustru efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 og Lov af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stykke, efter Omstændighederne: Jørgensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og Jørgensens Hustru med Tvangsarbejde

i 6 Maaneder samt have in solidum at betale Aktionens Omkostninger, dog at Tiltalte Jørgensen alene udreder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr. til hver.

Fredag den 7 April.

Nr. 140. Fhv. Teglværksejer **Jens Pedersen** og Tømmermester **Jacob Lunding** (Stein)

mod

Tjenestekarl **Kristian Madsen** (Møller efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Berettigelse til at forlade sin Tjeneste inden Tjenestetidens Udløb.

Lysgaard m. fl. Herreders Politirets Dom af 15 Maj 1914: De Indklagede, forhenværende Teglværksejer Jens Pedersen af Lysbro og Tømmermester Jacob Lunding af Funder, bør, En for Begge og Begge for En, til Klageren, Gaardejer af Løgager Laurs Madsen som Værge for sin Søn, Christian Madsen, betale 182 Kr. 30 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 9 September 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage fra denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 April 1915: Kontra-appellanterne, forhenværende Teglværksejer Jens Pedersen og Tømmermester Jacob Lunding, bør, En for Begge og Begge for En, til Hovedappellanten, Tjenestekarl Kristian Madsen, betale 311 Kr. 96 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 9 September 1913, indtil Betaling sker, og 50 Kr. i Sagsomkostninger for begge Retter. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at den af Appellanterne i forrige Instans nedlagte Afvisningspaastand ikke er fastholdt for Højesteret, og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanterne in solidum have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanterne, forhenvæ-

rende Teglværksejer Jens Pedersen og Tømmermester Jacob Lunding, En for Begge og Begge for En, det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, der skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Indstævnte, Tjenestekarl Kristian Madsen, havde været beneficeret for Højesteret, samt i Salarium til Højesteretssagfører Møller 100 Kroner. Saa betaler og Appellanterne til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at to i Skive boende Mænd i Sommeren 1912 havde købt Ejendommen Sejlgaard, til hvilken der foruden en Avlsgaard med ca. 200 Tdr. Land Agerjord hørte en Del Skov, et Hedeareal med Plantage samt et stort Mergelleje, optog de Kontraappellanterne, forhenværende Teglværksejer Jens Pedersen og Tømmermester Jacob Lunding, begge af Funder, som Medejere af Ejendommen for hver $\frac{1}{6}$, idet de selv forblev lodtagne i samme for hver $\frac{1}{3}$. Den 1 April 1913 tiltraadte Selskabet Ejendommen, uden at dog nogen af dets Medlemmer tog Bopæl paa denne, idet Kontraappellanterne, der boede indenfor en Mils Afstand fra Ejendommen, overtog at føre Tilsyn med denne samt at fæste Folk til samme, medens en Søn af Kontraappellanten Petersen skulde forestaa den daglige Drift og derfor tog Bolig paa Gaarden. Kontraappellanterne fæstede derpaa Hovedappellanten, den da umyndige Tjenestekarl Kristian Madsen af Løgager, til at tjene paa Sejlgaard fra den 10 i nysnævnte Maaned til 1 November s. A. for 310 Kr., men efter at de den paafølgende Sommer havde solgt deres Anparter i den til Ejendommen hørende Avlsgaard til Hans J. Pedersen og denne i Henhold hertil den 1 September s. A. var indtraadt som Medejere af Avlsgaarden og havde taget Bopæl paa denne samt overtaget dens Bestyrelse, forlod Hovedappellanten, der under disse Forhold ansaa sig løst fra Kontraappellanterne, Gaarden, og han har derpaa efter opnaaet Myndighedsalder under nærværende Sag i 1ste Instans ved Lysgaard m. fl. Herreders Politiret paastaaet Kontraappellanterne tilpligtet in solidum at betale ham den vedtagne Løn med Fradrag af et modtaget Forskud paa 35 Kr., altsaa til Rest . . . . . 275 Kr. 00 Øre og Kostpenge i 8 Uger med 66 Øre pr. Dag . . . 36 — 96 —

tilsammen . . . 311 Kr. 96 Øre

tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Politiretsklagens Dato, den 9 September 1913, indtil Betaling sker. Ved Politiretsdommen er Kontraappellanterne tilpligtede in solidum at betale Hovedappellantens Fader, Gaardejer Laurs Madsen af Løgager, som »Værge« for ham 182 Kr. 30 Øre med Renter deraf som paastaaet, og Sagen er nu af begge Parter, af Hovedappellanten med hans fornævnte Fader »og Kurator«, indanket her for Retten, hvor Hovedappellanten har gentaget sin ovennævnte Paastand, hvorimod Kontraappellanterne næst at paa-

staa Sagen afvist fra Politiretten, hvortil der dog ikke findes Føje, ligesom i 1ste Instans har paastaet sig frifundet for Hovedappellantens Tiltale.

Der maa nu gives Hovedappellanten Medhold i, at han, efter at Kontraappellanterne havde afstaaet deres Andele i den under Sejlgaard hørende Avlsgaard til Hans J. Pedersen, og denne var tilflyttet og havde overtaget Bestyrelsen af Avlsgaarden, ikke har været pligtig at forblive i sin ommeldte Tjeneste, jfr. Tyendelovens § 30, og idet Tjenesteforholdet herefter maa anses ophævet af Kontraappellanterne, uden at disse kunne søge Hjemmel herfor i Tyendelovens Bestemmelser, navnlig dens § 41, har Hovedappellanten — der ikke kan anses at have været pligtig i den tilbageværende Del af Tjenestetiden at forrette Tyendegerning hos nogen af Kontraappellanterne, som forøvrigt ej heller har stillet Krav i saa Henseende — i Medfør af Tyendelovens § 46 med Føje gjort Fordring paa den for Tjenestetiden vedtagne Løn og Kostpenge. Som Følge heraf vil Kontraappellanterne in solidum være at tilpligte at betale Hovedappellanten det indsøgte Beløb med Renter deraf som paastaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Kontraappellanterne ligeledes in solidum at burde godtgøre Hovedappellanten med 50 Kr.

Under Sagen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Nr. 205.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Emma Theresia Svensson, kaldet **Saghæ** (Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Tilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 Januar 1916: Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, bør straffes med Tvangsarbejde i 90 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Da det særlig under Hensyn til en efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragt Lægeerklæring findes betænkeligt at anse Tiltalte for fuldt tilregnelig, vil hun for det i Dommen beskrevne Forhold være at anse efter Lov 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, sammenholdt med Grundsætningen i Straffelovens § 39, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 30 Dage. Med denne Forandring i Straffetiden vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 30 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, til Højesteretssagførerne Liebe og Henriques 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Da Arrestantinden Emma Theresia Svensson, kaldet Saghæ, hvis opgivne Alder af 39 Aar er skønnet stemmende med hendes Udseende og senest anset: ved Højesterets Dom af 27 Juli 1914 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 60 Dage, ved Højesterets Dom af 27 November 1914 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 72 Dage og ved Højesterets Dom af 31 Marts 1915 efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, med Tvangsarbejde i 90 Dage, ved sin egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om at have overtraadt et hende den 2 Juli 1915 ved hendes Oversendelse til Malmø til Københavns Politis Protokol over hjemsendte Personer under sædvanlig Straffetrusel givet Tilhold om ikke paany at lade sig finde her i Landet, idet hun en Dag i August s. A. uden Tilladelse er vendt tilbage her til Staden, hvor hun har opholdt sig til sin Anholdelse under nærværende Sag, den 10 Januar d. A., vil hun være at anse efter Lov af 15 Maj 1875 § 22, jfr. § 2, efter Omstændighederne med Tvangsarbejde i 90 Dage.

Mandag den 10 April.

Nr. 188. Højesteretssagfører Liebe

mod

Peter Boesen (eller Boisen) Jensen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens Kapitel 18.

Horns Herreds Ekstrarets Dom af 7 April 1915: Tiltalte, Distriktsassistent Peter Boesen Jensen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører A. C. Hansen, 20 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Nøkkentved, 15 Kr., udredes af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Juni 1915: Tiltalte Peter Boesen (eller Boisen) Jensen bør til Statskassen bøde 100 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 10 Dage Saa bør han og i Erstatning til Husmand Jens Peter Jensen af Venslev Mark betale 600 Kr. samt betale Aktionens Omkostninger for begge Retter, derunder i Salær til Sagfører A. C. Hansen og Overretssagfører Nøkkentved, begge af Frederikssund, henholdsvis 20 og 15 Kr. samt til Overretssagførerne Paludan og Chr. Winther 25 Kr. til hver. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Vel maa det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom beskrevne Forhold betegnes som uagtsomt, men da den Beskædigelse, der ved Skudet er tilføjet Husmand Jensens Øje, efter de Højesteret foreliggende Oplysninger, derunder en efter Dommens Afsigelse tilvejebragt Erklæring fra Stabslæge Norrie, ikke kan antages at være af en saadan Betydning, at Tiltaltes Forhold kan henføres under Straffelovens § 207, vil han være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Peter Boesen (Boisen) Jensen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Liebe og I. Kondrup, 50 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Horns Herreds Ekstraret hertil indankede Sag er Distriktsassistent eller Gasværksformand Peter Boesen (eller Boisen) Jensen, der er født den 24 September 1859 og ikke funden tidligere tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens Kapitel 18.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 28 September 1914 omtrent Kl. 7 $\frac{1}{4}$ Eftm., da Tusmørket var indtraadt, begav Husmand Jens Peter Jensen sig fra »Langemose«, hvor han havde været paa Jagt, over Gaardejer Jens Christensens Nord for Mosen værende Markjord for at naa til sit Hjem paa Venslev Mark. Da han skraaede op mod et Højdedrag, der findes paa Jens Christensens Mark, og som til den modsatte — nordre — Side skraaner jævnt nedad til »Snogemose«, sønden om hvilken han vilde passere, og paa hvis sydlige Side Tiltalte — der af Jens Christensen var bleven opfordret til at komme tilstede for at skyde det Vildt, der

maatte findes — havde siddet paa Post en halv Times Tid for at faa Skud, blev han ramt af et Skud Hagl. Nogle af Haglene, der gik igennem hans Kasket, ramte ham oven i Issen, men tilføjede ham ingen Skade af Betydning, hvorimod et enkelt, stort Hagl ramte ham i venstre Øje.

Med Hensyn til de Husmand Jensen tilføjede Læsioner af Øjet bedder det i en af Dr. med. Rønne den 8 Oktober 1914 afgiven Erklæring:

»Foruden Kontusionsforandringer i Øjets ydre Dele, findes Uklarheder (Blødninger) i Glaslegemet, en Sprængning af Aarehinden nedad i Øjet — samt Forandringer i Aarehinden i Øjets bagerste Pol. Særlig disse sidste fremkalder en betydelig Synssvækkelse til ca. $\frac{1}{30}$ af det normale (Fingertælling i 2 Meters Afstand) samt Indsnævring af Synsfeltets øvre Halvdel. Om der end er Mulighed for nogen Restitution af Synet, vil Læsionen utvivlsomt efterlade blivende Følger«.

Samme Læge har derhos i Tilslutning til anførte Erklæring afgivet en ny, saalydende Erklæring af 28 Januar 1915:

»Som Følge af en Læsion af Aarehinden er denne i hele nedre Halvdel og i det centrale Parti Sædet for en meget betydelig sygelig Forandring, der dels medfører en partiel Synsfeltmangel opadtil, dels og væsentligst medfører en (ved et absolut centralt Synsfeltsudfold fremkaldt) betydelig Nedsættelse af Synsstyrken. Denne er nu knap $\frac{1}{6}$ af det normale, men da selv denne Synsstyrke kun opnaas med største Vanskelighed og under bestandig Søgen for at finde Bogstaverne, er den praktisk anvendelige Synsstyrke kendeligt ringere og kan næppe sættes højere end til $\frac{1}{12}$ af det normale, saa at man maa betegne Øjets centrale Syn (Læse- og Arbejdssyn) som praktisk talt ødelagt. Da ogsaa Vejledningssynet paa Grund af den omtalte Synsfeltsdefekt er noget nedsat, vil jeg skønsvis ansætte den ved Læsionerne frembragte Skade til ca. 12 à 15 % af fuld Invaliditet; — idet dette Tal fremkommer ved Analogiskelning fra de af Arbejdersforsikringsraadet truffne Afgørelser. Tilstanden maa nu anses for stationær og det ovenanførte Resultat altsaa som blivende«.

Husmand Jensen har forevrigt ved sit Møde i Retten den 31 Marts 1915 erklæret, at han vel ved nogle af de Lejligheder, da han efter Ulykkestilfældet har været paa Jagt, har skudt forbi, men ikke tør sige, at dette skyldes Synssvækkelsen, og at han af denne ikke sporer nogen Ulempe af Betydning, undtagen naar han skal skænke Noget i et Glas, eller naar det gælder om at fiksere et bestemt Punkt.

Det er ved Sagens Oplysninger, derunder Tiltaltes Erkendelse, godtgjort, at det ovennævnte Skud er blevet affyret af ham.

Tiltalte har med Hensyn hertil nærmere forklaret, at da han som ovennævnt sad ved Midten af »Snogemose«s sydlige Side, saa han pludselig, at der over den ovennævnte Højderyg viste sig et mørkt Punkt, der atter forsvandt, men kort efter igen kom tilsyne og bevægede sig over Højderyggen, og da Tiltalte nu tydelig kunde skælne fire Ben af et Dyr — hvorved bemærkes, at Husmand Jensen havde sin Hund med sig — følte Tiltalte, der vidste, at der i Nærheden

fandtes en Rævegrav, sig overtudet om, at det mørke Punkt var en Ræv. Kort efter viste der sig et andet mørkt Punkt, og Tiltalte, der fik den Tanke, at der maatte være to Ræve ude, affyrede nu sin Bøsse mod et af de af ham iagttagne mørke Punkter. Tiltalte, hvis Hund gav sig til at gø, gik nu hen for at se, hvad det var, han havde skudt, og fandt da Husmand Jensen, der ramt af Skudet var tumlet om.

Tiltalte har hævdet, at han maatte kunne gaa ud fra, at Mennesker ikke vilde færdes paa det Sted, hvor han fandt Husmand Jensen. Det fremgaar ogsaa af Sagens Oplysninger, at der paa dette Sted hverken er Vej eller Sti, og Husmand Jensen har erkendt, at han, der som nævnt vilde gaa sønden om Snogemose, var kommet noget for meget i nordlig Retning, og har derhos udsagt, at han, der gik imod Vinden — det var den paagældende Aften stærk Storm — for at kæmpe sig frem gik foroverbøjet, saaledes at det maa antages, at fra det Sted, hvor Tiltalte sad ved Snogemose, kun den øverste Del af Jensens Hoved har været synlig over Højderyggen.

Da den Husmand Jensen ved det ommeldte Skud tilføjede Beskadigelse af det venstre Øje efter den fremlagte Lægeerklæring har medført, at Øjets centrale Syn (Læse- og Arbejdssyn) maa betegnes som praktisk talt ødelagt, og at Synstyrken er reduceret til $\frac{1}{12}$, saaledes at Øjet herefter maa anses for ubrugbart, og da Tiltalte efter det Foreliggende skønnes at have ladet det mangle paa tilbørlig Agtpaagivenhed ved under de angivne Omstændigheder at affyre sin Bøsse som af ham omforklaret, vil han for det anførte Forhold være at anse efter Straffelovens § 207 med en Statskassen tilfaldende Bøde af 100 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 10 Dage. Tiltalte vil derhos have at betale til Husmand Jensen i Erstatning for den ham tilføjede Legemsbeskadigelse samt for Arbejdstab og for Udgifter til Lægehjælp et Beløb af ialt 600 Kr. samt Aktionens Omkostninger for begge Retter. . . .

Den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte er frifunden for Aktors Tiltale og Aktionens Omkostninger paalagt det Offentlige, vil i Overensstemmelse hermed være at forandre.

Nr. 246. Arrestanten Otto Eli Hansen

mod

Politidirektøren i København paa det Offentliges Vegne.

betræffende Spørgsmaalet om Ophævelse af en Fængslingskendelse og Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Kriminal- og Politirettens 4de Kriminalkammers Kendelse af 14 Februar 1916: Da Anholdte er sigtet for Ejendomsind-

greb eller Forsøg derpaa, og da det fandtes nødvendigt at sikre hans Tilstedeværelse og holde ham isoleret, dekretedes Arrest paa hans Person.

Højesterets Dom.

Efter at Appellanten Natten mellem den 10 og 11 Februar d. A. sammen med en anden Person var blevet anholdt i en Gaard her i Byen som mistænkt for Forsøg paa Indbrud, og efter at der den 12 s. M. i hans Moders Lejlighed, hvor han og den nævnte Person begge var tilhuse, var forefundet et Par Benklæder, som maatte antages at være stjaalne, blev der den 14 s. M. inden Kriminal- og Politirettens 4de Kriminalkammer afsagt Fængslingskendelse over ham som sigtet for Ejendomsindgreb eller Forsøg derpaa. Denne Kendelse har Appellanten indanket for Højesteret, hvor han har paastaaet Kendelsen ophævet og sig tillagt Erstatning hos det Offentlige i Medfør af Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. v. af 5 April 1888 § 1. Ligesom Fængslingskendelsen maa anses at have været fuldt beføjet, saaledes er der efter det Foreliggende ikke Grund til at antage, at Appellanten er uskyldig i de Forbrydelser, for hvilke han er fængslet. Appellantens ovennævnte Paastande kan derfor ikke tages til Følge.

Det de befalede Sagførere tilkommende Salær for Højesteret bliver at udrede som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Appellanten Otto Eli Hansens Paastande om Ophævelse af den paaankede Fængslingskendelse og om Tilkendelse af Erstatning hos det Offentlige for uforskyldt Varetægtsfængsel kan ikke tages til Følge. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Møldrup 60 Kroner, der udredes af det Offentlige, og Højesteretssagfører Bache 60 Kroner, der udredes af Appellanten.

Tirsdag den 11 April.

Nr. 183.

Højesteretssagfører Bache

mod

Hans Peder Olsen (Def. Winther),

der tiltales for bedrageligt Forhold.

Vordingborg nordre Birks Ekstrarets Dom af 17 Juni 1915: Tiltalte Hans Peder Olsen bør hensættes i Fængsel paa sæd-

vanlig Fangekost i 20 Dage samt udrede Scgens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Bang, og Defensor, Sagfører Dambæk, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 September 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Edgar Nyholm og Repsdorph, betaler Tiltalte Hans Peder Olsen 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter samtlige foreliggende, i den indankede Dom i det Væsentlige fremstillede Omstændigheder findes det betænkeligt at antage, at der ved Ordningen af det i Dommen omtalte Laan er af Tiltalte udvist noget Forhold, der kan tilregnes ham som svigagtigt. Han vil derfor være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Hans Peder Olsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Bache og Winther 60 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Vordingborg nordre Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Hans Peder Olsen, der er født den 11 April 1852 og ikke funden forhen straffet, for bedrægeligt Forhold.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Ifølge et den 31 Juli 1908 til Sogne-, Spare- og Laanekassen for Kallehave Sogn udstedt Gældsbevis hæfter Husmand Niels Hansen (af Lillemark) i solidarisk Forbindelse med Husmand Peter Kristiansen som Selvskyldnerkautionist for et Sidstnævntes Søn, daværende Forpagter, nuværende Arbejdsmand P. Kristiansen af bemeldte Laanekasse tilstaaet Laan, stort 600 Kr., at afdrage og forrente paa nærmere angivet Maade.

I Henhold til bemeldte Gælds brev sagsøgte Laanekassen ved Vordingborg nordre Birks ordinære Ret fornævnte Husmand Niels Hansen til Betaling af 609 Kr. 25 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 11 Juni 1912 og Sagens Omkostninger skadesløst.

Under Proceduren gjorde Indstævnte gældende, at han, der paa Grund af en Øjensvaghed har vanskeligt ved at læse og skrive, ikke

selv havde medunderskrevet Gælds brevet som Kautionist, men i Tillid til givne Meddelelser om, at det kun drejede sig om en Kaution for et Beløb af 100 Kr., havde givet sin Søn Hemming Hansen, der har paategnet Dokumentet til Vitterlighed, Bemyndigelse til at medunderskrive dette med hans Navn som Kautionist. Ved fornævnte Rets Dom af 29 Oktober 1914 blev Sagens Udfald gjort afhængig af Indstævnte, Husmand Niels Hansens Ed, saaledes at — saafremt han edelig inden Retten bekræftede, at forsaavidt Gælds brevet, da hans Navn blev underskrevet derpaa som Kautionist, lød paa et større Beløb end 100 Kr., laa det udenfor den hans Søn Hemming Hansen givne Bemyndigelse at meddele saadan Underskrift, og hvis Gælds brevet, da det blev underskrevet med hans Navn, lød paa 100 Kr., er den stedfundne Forandring i dets paalydende Beløb sket uden hans Vidende og Villie, — skulde han til Laanekassen betale 100 Kr. med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 11 Juni 1912, til Betaling sker, hvorhos Sagens Omkostninger ophævedes, medens Indstævnte, saafremt han ikke trøstede sig til at aflægge Eden, vilde være at dømme overensstemmende med den af Laanekassen nedlagte Paastand.

Efter udtagen Edsstævning begærede Husmand Niels Hansen sig stedet til Aflæggelse af Partsed, men efterat der paa Laanekassens Foranledning var indledet en kriminel Undersøgelse til Oplysning angaaende Forholdene ved Udstedelsen af det omtalte Gældsbevis, udsattes Edssagens Foretagelse indtil videre.

Ved den kriminelle Undersøgelse i Forbindelse med det under den civile Sag Fremkomne oplystes det, at Tiltalte, der da var Bestyrelsesmedlem i og Tillidsmand for Sogne-, Spare- og Laanekassen for Kallehave Sogn, havde været Mellemand mellem Laantageren og Laanekassen ved Ordningen af den paagældende Laanesag, og der fremkom Mistanke mod ham for ved denne Lejlighed tildels i egennyttig Hensigt at have formaaet Kautionisterne til at underskrive ved at give dem urigtige Meddelelser angaaende de paatagne Forpligtelsers Omfang, samt at have undladt overfor Kassens Bestyrelse at gøre opmærksom paa det virkelige Forhold og derved bevirket Laanets Ydelse overensstemmende med Gældsbevisets Tekst.

Medens det nu ikke under Undersøgelsen har kunnet oplyses, at Tiltalte paa svigagtig Maade har foranlediget Husmand Peder Kristiansen, der for et Par Aar siden er afgaaet ved Døden, til at paatage sig Kautionsforpligtelsen, maa det derimod, forsaavidt angaar Forholdet ved Meddelelsen af Underskriften for Niels Hansens Vedkommende, uanset Tiltaltes Benægtelse anses godtgjort, at den mod ham i saa Henseende fremsatte Sigtelse er begrundet.

Ved Udfærdigelsen af det omhandlede Gældsbevis er benyttet en af de til Brug for Sogne-, Spare- og Laanekassen for Kallehave Sogn trykte Gældsbevisblanketter. Hoveddebitors Navn ses først at have været anført i Teksten som Gaardmand H. P. Olsen, Viemose (=: Tiltalte), men dette Navn er overstreget og erstattet med Ordene »Forparkter P. Kristiansen, Kindvig«, hvormed stemmer, at Dokumentet efter Ordene: »Som Laantager« er underskrevet P. Kristiansen. Laanesummen er med Tal angivet som 600 Kr. — men 6 Tallet ses at være indført efter en Udradering — og med Bogstaver som Sex Hundrede, dog at der først har staaet Fem Hundrede, hvilken Angivelse

derefter er overstreget. Første Afdragstermin er anført som »11de December«, men der har tidligere formentlig været anført Navnet paa en anden Maaned, som derefter er udraderet, Kautionsisternes Navne synes i Teksten at være indførte med samme Haandskrifter som de under Ordene: »Som Selvskyldnerkautionsister« Dokumentet paaførte Underskrifter. I Dateringen 31 Juli 1908 ses der at være raderet i Maanedens Navn.

Der er ikke, saaledes som det, under Hensyn til det nedenfor Anførte om at Kautionsisten Niels Hansen paa Grund af Øjensvagthed var forhindret fra personlig at gennemlæse og underskrive Dokumentet, var paakrævet, forholdt overensstemmende med D. L. 5—1—7 for hans Vedkommende, hvorved bemærkes, at det ene af Vitterlighedsvidnerne, hvis Navn er paaført Dokumentet, er Niels Hansens da 12-aarige Datter, der efter det Oplyste ikke har haft nogen Forstaaelse af, hvad Sagen drejede sig om.

Iøvrigt er Følgende oplyst: Formanden for den oftnævnte Laanekasse, Købmand Niels Rasmussen, har forklaret, at daværende Forpagter Peter Kristiansen af Kindvig sammen med Tiltalte, der da var Medlem af Laanekassens Bestyrelse, henvendte sig til ham i Sommeren 1908 angaaende et Laan, og at der da var Tale om, at Kristiansen skulde udstede et Gældsbevis paa 600 Kr., hvorved et ældre Laan paa ca. 300 Kr. kunde afvikles og Kristiansen erholde udbetalt ca. 300 Kr., samt at de samme Personer nogle Dage efter kom igen, medhavende det under Sagen fremlagte Gældsbevis. Hans Forklaring gaar yderligere ud paa, at han bebrejdede Tiltalte, at der var rettet saa meget i Dokumentet, hvortil Tiltalte svarede, at han havde benyttet en Blanket, som oprindeligt havde været bestemt til Udfyldning for Tiltalte selv i Anledning af et paatænkt, men senere opgivet Laan paa 500 Kroner. Ifølge sin videre Forklaring gik Rasmussen efter Omstændighederne ind paa at modtage Gældsbeviset. Da der imidlertid var anført en Laanesum af 600 Kr. med Tal, men 500 med Bogstaver, rettede han selv den sidste Angivelse til Sex Hundrede. Muligvis blev Dokumentet først derefter underskrevet af Kristiansen (Laantageren). Han tror ikke, at det blev oplæst for denne, inden Pengene udbetaltes.

Hoveddebitor efter Gældsbeviset, nysnævnte Peter Kristiansen af Viemose Mark, har forklaret Følgende: Efter i den ommeldte Laanekasse i Aaret 1907 at have erholdt et Laan paa 300 Kr. med Kautions af sin Fader og Gaardejer Hans Bendtsen af Mern fik han i 1908 Brug for flere Penge og henvendte sig derfor i Følge med sin Hustru og sin Moder til Sidstnævntes Broder, ovennævnte Husmand Niels Hansen af Lillemark, hvem han bevægede til at være hans Kautionsist for et Beløb af 100 Kr. mod at love ham Sikkerhed i en Kvie. Nogle Dage senere kørte han sammen med Tiltalte til Niels Hansen. Denne erklærede i Tiltaltes Overværrelse og saaledes, at Tiltalte maa have hørt det, at han kun vilde være Kautionsist for 100 Kroner. Der blev derhos talt om, at det drejede sig om et Laan paa 300 Kr., og at Niels Hansen skulde have Sikkerhed i en Kvie. Forinden havde Vidnet meddelt Tiltalte, at dets Fader skulde være Kautionsist for 200 Kroner og Niels Hansen for 100 Kroner. Gældsbeviset blev nu frem-

taget, og Niels Hansen bad sin Søn Hemming Hansen om at sætte hans Navn paa. Om Beviset blev oplæst, erindrer Vidnet ikke, og han saa ikke, hvad Hemming Hansen skrev, men han tror, at han skrev Faderens og sit eget Navn. Efter at Gældsbeviset havde faaet begge Kautionisters Underskrift, henvendte Vidnet sig i Følge med Tiltalte hos Laanekassens Formand, hvor Vidnet skrev under, uden at Gældsbeviset var læst af eller oplæst for ham. Han fik derefter udbetalt noget over 300 Kr. Han vil ikke have tænkt over, hvorfor han fik mere end 300 Kr., og vil være gaet ud fra, at Hans Bendtsen stadig var forpligtet overensstemmende med sin i 1907 tegnede Kaution, ogsaa efter at Niels Hansen var bleven Kautionist. Nogen Tid efter sagde Tiltalte imidlertid til ham, at Bendtsen var bleven fri for at være Kautionist og i den Anledning havde betalt 50 Kr. til Tiltalte. Denne Meddelelse lagde Vidnet ingen Vægt paa, men be-
 tragtede det som løs Snak. Bendtsen er senere afgaaet ved Døden. For Ulejligheden med Ordningen af Laanet i 1908 betalte Vidnet 15 Kroner til Tiltalte.

Husmand Niels Hansens Forklaring gaar ud paa Følgende:

I 1908 henvendte Peter Kristiansen sig, ledsaget af sin Hustru og sin Moder, til Vidnet, hvem han anmodede om at kavere for ham for et Beløb af 100 Kroner. Vidnet gik ind herpaa, efter at der var lovet ham Sikkerhed i en Kvie. Nogen Tid efter indfandt Peter Kristiansen sig hos ham, ledsaget af Tiltalte Olsen, og bad ham om overensstemmende med det givne Løfte at underskrive for 100 Kroner. Vidnet — der, efter hvad der maa anses godtgjort under Sagen, fra Barn har været lidende af en Øjensvaghed, der forhindrer ham i at læse Skrift, og som saa godt som ikke kan skrive, hvilket ogsaa har været almindelig bekendt — sagde til Tiltalte, at han ikke kunde se, hvortil Tiltalte bemærkede, at det gjorde ikke noget, da hans Søn, Hemming Hansen, kunde skrive for ham. Vidnet bad derefter denne Søn, der var tilstede, om at underskrive og bad samtidig Tiltalte sørge for, at han fik Skadesløsbrev i Kvien, hvilket blev lovet uden dog senere at være sket. Vidnet saa, at Sønnen skrev noget, men ikke hvad det var, og Gældsbeviset blev ikke oplæst eller forevist for Vidnet, med hvis svage Syn de Tilstedeværende ogsaa i Forvejen var bekendte. Vidnet, der forstod nogle faldne Ytringer paa den Maade, at Hoveddebitors Fader, Husmand og Vejmand Kristiansen, skulde være hans Medkautionist, sagde udtrykkelig til Tiltalte, at han ikke vilde være Kautionist for mere end 100 Kr., og Vidnet er sikker paa, at Tiltalte hørte dette saavel som en Udtalelse fra Kristiansen om, at Vidnet skulde kavere for 100 Kroner. Han er overhovedet aldrig bleven opfordret til at være Kautionist for et større Beløb end 100 Kroner.

Husmand Niels Hansens foranmeldte Søn, Handelsmand Hemming Hansen af Viemose, har forklaret, at han en Dag i 1908 var i Besøg hos sin Fader, og at denne i Overværelse af Peter Kristiansen og Tiltalte anmodede Vidnet om at skrive hans (Niels Hansens) Navn paa et Gælds-brev, idet han, saaledes at Tiltalte, der sad ved Siden af, ikke kunde undgaa at høre det, meddelte, at han havde lovet at være Kautionist for 100 Kroner, og henvendt til Peter Kristiansen ytrede:
 »Saa faar jeg et Skadesløsbrev for de 100 Kroner, og saa kan Hem-

ming skrive under!« eller noget Lignende. Gælds brevet blev ikke oplæst i Vidnets Overværelse, og han underskrev det uden at læse det igennem. Han tror ej heller at være bleven opfordret til at oplæse det for Faderen inden Underskriften. Han mener ikke, at hans Fader er bleven opfordret til at kavere for mere end 100 Kr., og Faderen er ikke i hans Overværelse gaaet ind paa at kavere for mere.

Vidnet skrev Faderens Navn som Underskrift, maaske ogsaa i Teksten, og sit eget Navn som Vitterlighedsvidne.

Hoveddebitors Hustru, Martha Marie Hansine, født Hansen, har forklaret i Overensstemmelse med sin Mand om Besøget hos Niels Hansen inden Dokumentets Underskrift, særlig at Niels Hansen da bestemt erklærede, at han kun vilde være Kautionist for 100 Kroner.

Under den foran omhandlede civile Sag havde Tiltalte afgivet en edelig Vidneforklaring gaaende ud paa Følgende:

Han var med til at ordne den paagældende Laanesag, og som Tillidsmand for Laanekassen paahvilede det ham at forvise sig om, at den paagældende Debitor eller Kautionist underskrev Dokumentet. Han benyttede en Blanket, hvorpaa af Hensyn til en tidligere paa-tænkt Anvendelse hans eget Navn var anført, udelukkende fordi han ikke kunde finde nogen anden, og Sagen hastede. Da han sammen med Hoveddebitor kom ud til Niels Hansen, var denne straks villig til at kavere, uden at Tiltalte kan erindre, hvilken Sum det drejede sig om. Da Hansen erklærede, at han ikke selv kunde skrive, men at Sønnen kunde skrive for ham, lod Tiltalte denne Søn overstrege Tiltaltes eget Navn og i det Hele udfyldte Blanketten efter hans Diktat. Han mener at kunne erindre, at Beløbet var 500 Kroner, og han opfordrede Niels Hansens Søn til nøje at oplæse Gælds brets Tekst for Niels Hansen, hvilket ogsaa skete forinden Underskriften, og der blev ikke foretaget nogen Rettelse angaaende Beløbets Størrelse inden Dokumentets Aflevering til Laanekassen. Han erindrer, at der var Tale om Pant i en Kvie, men mener ikke, at Hansen gjorde denne Sikkerhedsstillelse til Betingelse for Kautionen. Han mener at kunne erindre, at Laanet tildels skulde benyttes til Indfrielse af et ældre Laan i samme Laanekasse, og at dette Laan var større end 100 Kroner.

Under nærværende Sag har Tiltalte henholdt sig til ovenstaaende Vidneforklaring. Han vil ikke kunne erindre noget om, at Hoveddebitor skulde have meddelt ham, at hans Fader skulde kavere for 200, Niels Hansen for 100 Kroner. Han vil ej heller have hørt Niels Hansen udtale, at han kun vilde kavere for 100 Kroner. Der blev nok talt om 100 Kroner, men da det blev foreholdt Hansen, at 100 Kroner ikke var nok, gik han med til at kavere for et større Beløb, uden at Tiltalte nu kan huske Størrelsen.

Tiltalte har erkendt af Gaardejer Hans Bendtsen at have modtaget 50 Kroner nogen Tid efter, at Laanet af 1908 var gaaet i Orden og den ældre Gæld, for hvilken Bendtsen var Kautionist, indfriet med samme. Han har yderligere erkendt, at det skete i Henhold til et af Bendtsen tidligere givet Løfte om at ville betale det nævnte Beløb, hvis Tiltalte skaffede ham fri for den gamle Kaution.

Tiltalte har oprindelig nægtet at have modtaget 15 Kr. af Peter Kristiansen for Ordningen af Laanet af 1908, men har senere erklæret ikke at turde benægte dette.

Han benægter at have været bekendt med, at Niels Hansens Syn var saa svagt, at han ikke kunde læse.

Under Hensyn til de foran anførte udførlige Forklaringer angaaende det, der passerode ved Hoveddebitors og Tiltaltes Besøg hos Niels Hansen -- hvorved bemærkes, at de af Hoveddebitor og Handelsmand Hemming Hansen afgivne Forklaring er beedigede -- til, at det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Hoveddebitor er daarligt begavet, hvorfor det er forklarligt, at han ikke har været paa det rene med Forholdet mellem det ældre og det nye Laan, samt til, at Tiltaltes Forklaring paa flere Punkter gjør Indtryk af Upaalidelighed, og til, at det under Hensyn til det af Gaardejer Bendtsen givne Løfte har været i Tiltaltes Interesse at ordne Sagen saaledes, at Kautionsforpligtelsen tog sig ud som gjældende for det samlede Laan, skønnes det uden Betænkelighed at anse det for godtgjort, at Tiltalte har bevæget Niels Hansen til at lade Sønnen Hemming paa Førstnævntes Vegne underskrive en Kautionsforpligtelse for 600 Kroner vidende om, at denne gik ud fra, at han kun forpligtedes for 100 Kroner, hvorefter Tiltalte har gjort denne Forpligtelse effektiv ved at aflevere Dokumentet til Laanekassens Formand uden at gjøre denne opmærksom paa det virkelige Forhold.

Det maa herefter billiges, at Tiltalte for sit ovenangivne Forhold ved Underrettsdommen er anset efter Straffelovens § 257 med en Straf, der findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og denne Dom, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, ligeledes billigedes, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Torsdag den 13 April.

Nr. 25. Kaptajn E. W. Schmidt som Fører af Dampskibet »Jotun« af Stavanger (I. Kondrup)

mod

Firmaet J. Thorsøe som Generalbefuldmægtiget for Kaptajn M. Jacobsohn, Fører af Skonnert »Der Kurländer« (Stein),

betræffende Spørgsmaalet om Størrelsen af det Appellanten paahvilende Erstatningsansvar i Anledning af et Skibssammenstød.

Frederikshavn Købstads Sørets Dom af 13 August 1913: Indstævnte, Kaptajn E. W. Schmidt, Fører af S/S. »Jotun« af Stavanger, bør til Citanten, Firmaet J. Thorsøe af Frederikshavn som Kommissionær og Generalbefuldmægtiget for Kaptajn M. Jacobsohn som

Fører af tremastet Skonnert »Der Kurländer« af Riga, betale 88,437 Kr. 26 Øre med Renter à 5 pCt. p. a. af 79,465 Kr. 26 Øre fra den 22 August 1912 og af 8972 Kr. fra den 24 s. M., alt til Betaling sker, Omkostningerne ved den ovennævnte Arrestforretning, der kendes lovlig gjort og forfulgt, 462 Kr. 74 Øre, og Hovedsagens Omkostninger med 200 Kr., alt under Tvang af Eksekution i den ovennævnte af Københavns Handelsbank stillede Garanti paa 81,462 Kr. 74 Øre foruden videre paaløbende Renter og Omkostninger. Omkostningerne i Kontinuationssagerne ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 26 Oktober 1914: Søretsdommen bør ved Magt at stande. I Procesomkostninger for Overretten betaler Appellanten, Kaptajn E. W. Schmidt som Fører af Dampskibet »Jotun«, til de Appelindstævnte, Firmaet J. Thorsøe som Generalbefuldmægtiget for Kaptajn M. Jacobsohn, Fører af Skonnerten »Der Kurländer«, 150 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en Notarialattest, paategnet den af de Appelindstævnte for Søretten den 28 August 1912 fremlagte Hovedstævning, den ovennævnte den 29 August 1912 for Frederikshavn Købstads Fogedret fremlagte, i den for Søretten den 23 Oktober 1912 fremlagte Arrestbeskrivelse indlemmede Garantierklæring samt et for Forsikringselskabet »Salamandra« den 15 Juni 1914 her for Retten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten principalt nedlagt Paastand om, at det Beløb, som maatte blive tilkendt Indstævnte delvis ansættes i Rubler, Francs, Mark og Pund Sterling efter Betalingsdagens Kurs. Denne Paastand maa imidlertid forkastes som ubeføjet.

Forøvrigt drejer Tvisten for Højesteret sig alene om de i den indankede Dom under 1, 3 og 4 omhandlede Poster, hvorved bemærkes, at Appellanten dog for Højesteret har frafaldet de under Post 1 og 3 nævnte processuelle Indsigelser.

Hvad Post 1 angaar, findes der ikke tilstrækkelig Grund til at nedsætte den ved Søretsdommen fastsatte Erstatning af 20,000 Kroner for Skibet m. m.

Hvad Post 3 angaar, findes Erstatningen for Ladningen under Hensyn til, at der mangler Oplysninger bl. a. om Markedsprisen paa Bestemmelsesstedet efter alt Foreliggende ikke at burde sættes højere end til 50,000 Kroner.

Hvad endelig Post 4 angaar, findes Godtgørelsen for »Gebyr for Depositum, nautisk Assistance, Kommissionssalær, Søforklaring etc.« kun at burde sættes til 4000 Kroner.

Det Indstævnte tilkommende Erstatningsbeløb bliver saaledes i det Hele 78,865 Kroner 26 Øre, hvoraf der vil være at betale Renter 5 p. Ct. aarlig fra den 22 August 1912. Processens Omkostninger for Søretten og for Overretten vil være at ophæve.

Med de heraf følgende Ændringer vil Dommen i Overensstemmelse med Parternes Procedure kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at den Indstævnte, Firmaet J. Thorsøe som Generalbefuldmægtiget for Kaptajn M. Jacobsohn, Fører af Skonnert »Der Kurländer« tilkendte Erstatning bestemmes [til 78,865 Kroner 26 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 22 August 1912, indtil Betaling sker, og at Processens Omkostninger for Søretten og Landsoverretten ophæves. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves ligeledes. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Natten mellem den 21 og 22 August 1912 fandt der c. 3 Kvartmil Øst for Trindelens Fyrskib et Sammenstød Sted mellem Dampskibet »Jotun« af Stavanger og træmastet Skonnert »Der Kurländer« af Riga, der var paa Rejse fra Antwerpen til Jacobstad i Finland. Skonnerten sank som Følge af Sammenstødet; men Besætningen reddedes ombord i Dampskibet og landsattes den sidstnævnte Dags Formiddag i Frederikshavn. Samme Dag blev der efter Begæring af Skonnertens Fører, Kaptajn Jacobsohn, afholdt en Fogedforretning om Bord i »Jotun«, hvorunder han til Sikkerhed dels for den forvoldte Skade, som han opgjorte til 81,000 Kr., dels for Forretningens Omkostninger, der opgjordes til 462 Kr. 74 Øre, eller ialt 81,462 Kr. 74 Øre, begærede Arrest foretaget i »Jotun«, som af Fogedvidnerne vurderedes til 100,000 Kr., og i Overensstemmelse hermed fremmedes Forretningen, efter at Rekvirenten til Sikkerhed for dens Følger havde deponeret en Sparekassebog, lydende paa 30,000 Kr. I Løbet af den 23 August blev der endvidere ifølge Frederikshavn Købstads og Horns Herreds Ekstrarets Udmeldelse afholdt en Besigtelses- og Taksationsforretning, hvorunder »Jotun« i dette Skibs daværende Tilstand vurderedes til 67,000 Kr. Ved Fogdens Kendelse af 29 s. M. blev imidlertid Arresten med Samtykke af de Appellindstævnte, Firmaet J. Thorsøe i Frederikshavn som Generalbefuldmægtiget for Kaptajn Jacobsohn, hævet, efter at Frederikshavns Bank paa Kjøbenhavns Handelsbanks Vegne havde afgivet en saalydende Garantierklæring:

»I Anledning af, at »Der Kurländer«s Kaptajn har ladet foretage Arrest i Damper »Jotun« med Tilbehør og for at faa Arresten hævet, garanterer Københavns Handelsbank herved for, hvad der maatte tilkomme og ved endelig Dom bliver tilkendt Arresthaverne i Anledning af Kollisionen med Damper »Jotun« den 22 ds. dog ikke over Ottetien

Tusinde Fire Hundrede Sekstio Kroner 74 Ø. med videre paaløbende Renter og Omkostninger.»

Ved Stævning af 22 s. M. havde de Appelindstævnte indvarslet Appellanten, Kaptajn E. W. Schmidt som Fører af Dampskibet »Jotun«, til at give Møde i Frederikshavn Købstads Soret for at modtage Søgsmaal dels til Betaling af den forvoldte Skade, 81,000 Kr., derunder Skonnertens Værdi, 15,000 Kr., og Ladningens Værdi, 54,600 Kr., tilligemed Renter af det samlede Beløb 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato samt af Arrestforretningens Omkostninger, dels til at høre Arresten stadfæstet. Denne Stævning blev samme Dag efter af Sorettens Formand at være forsynet med Paategning om, at Sagen vilde blive foretaget i Soretten den 28 s. M. Form. Kl. 10, forkyndt for Appellanten, men den 24 s. M. lod de Appelindstævnte endvidere en Kontinuationsstævning forkynde for ham, hvori de næst at anføre, at Skonnertens Værdi i Virkeligheden var 35,300 eller 20,300 Kr. højere end i Hovedstævningen opgivet, ligesom Ladningens Værdi var 10,000 Kr. højere end sammesteds opgivet, varslede ham til i Forbindelse med Hovedsagen at modtage Søgsmaal til Betaling af yderligere 30,300 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Kontinuationsstævningens Dato. I Henhold til disse Stævninger, og idet de endvidere ifølge Kontinuationsstævning af 29 Januar 1913 har søgt Appellanten til Betaling af 927 Kr. 20 Øre, hvormed Ladningens Værdi efter deres Anbringende overstiger den tidligere opgivne, tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra denne Stævningens Dato, har de Appelindstævnte derpaa under nærværende Sag i første Instans nedlagt en endelig Paastand gaende ud paa, at Appellanten tilpligtes at betale dem ialt 100,333 Kr. 18 Øre, derunder i Erstatning for Skonnerten med Udrustning 26,452 Kr. 72 Øre, tilligemed Renter af Beløbet som i Stævningerne anført samt Arrestforretningens Omkostninger og Omkostningerne ved dens Beskrivelse, 469 Kr. 53 Øre, og at Arrestforretningen stadfæstes som lovligt gjort og forfulgt. For Soretten gav endvidere Ladningsassurandørerne, Forsikringsselskabet »Salamandra«, Møde og sluttede sig i Henseende til den Ladningen vedrørende Erstatningspaastand til de Appelindstævntes Procedure. Ved Soretsdommen er Appellanten tilpligtet at betale de Appelindstævnte i deres ovenanførte Egenskab 88,437 Kr. 26 Øre tilligemed Renter 5 pCt. p. a. af 79,465 Kr. 26 Øre fra den 22 August 1912 og af 8972 Kr. fra den 24 s. M., alt indtil Betaling sker, hvorhos Arrestforretningen er kendt lovligt gjort og forfulgt og Appellanten tilpligtet at betale de Appelindstævnte Omkostninger ved samme, 462 Kr. 74 Øre, samt Hovedsagens Omkostninger med 200 Kr., alt under Tvang af Eksekution i den ovennævnte af Kjøbenhavns Handelsbank stillede Garanti paa 81,462 Kr. 74 Øre. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom for Soretten har nedlagt Paastand om, at han frifindes mod Betaling af 64,664 Kr. 4 Øre. De Appelindstævnte har procederet til den indankede Doms Stadfæstelse, og hertil har Ladningsassurandørerne, der ligeledes har givet Møde for Overretten, sluttet sig forsaavidt angaar den tilkendte Erstatning for Ladningen.

Der er under Proceduren Enighed om, at det fulde Ansvar for Sammenstødet paahviler »Jotun«, og her for Retten er der, idet Sagen

ikke af de Appelindstævnte er kontraappelleret, alene Tvivl om følgende Erstatningsposter:

1. Med Hensyn til Værdien af »Der Kurländer« har de Appelindstævnte anbragt, at Skibets Fører den Dag, da han efter dets Forlis landsattes i Frederikshavn, og da Hovedstævningen udtoges, var ude af Stand til at opgive den rette Værdi af Skibet, og at den i Hovedstævningen anførte Værdi, 15,000 Kr., derfor, efter at der fra Rederiet var indløbet telegrafisk Ordre til at ansætte Værdien til 35,300 Kr., ved Kontinuationsstævning af 24 August 1912 forhøjedes i Overensstemmelse hermed. Til Begrundelse af deres endelige Paastand om Tilkendelse af en Erstatning af 13,000 Rubler eller 25,057 Kr. 50 Øre har de Appelindstævnte fremlagt en Skrivelse af 1 September 1912 fra Rigasche Stadtverwaltung, Handelsamt, hvori denne Myndighed meddeler, at Stadens edsvorne Skibssynsmænd, Skibskaptajn B. Mora og Skibstømrer R. Jansohn, i deres for Handelsamtet afgivne Skøn har afgivet en Erklæring af 27 August 1912 angaaende den Værdi, som »Der Kurländer« repræsenterede i Oktober 1911. Ifølge denne Erklæring er Skibet bygget i Windau i Aaret 1888 af Eg og Fyr med galvaniserede Jernbolte; det var 376 Brutto — 333 Netto — Registertons og ladede indtil 613 Tons Sværvægt. I August 1911 fandt der en Hovedreparation Sted med Fornyelse af en stor Del af Rigningen, Sejl og Inventar. Omfanget af denne Reparation og Fornyelserne var bleven besigtiget af fornævnte Jansohn personlig. Skibet havde som nyt kostet ca. 42,000 Rubler, og under Hensyn til dets Tilstand og Markedets Stilling repræsenterede det, efter hvad der udtales i Erklæringen, i Oktober 1911 en Værdi af 13,000 Rubler.

Appellanten har i første Række gjort gældende, at Hovedstævningens Opgivende af Værdien er endelig, og at de Appelindstævnte allerede af processuelle Grunde er afskaarne fra at forandre deres Paastand ved Kontinuationssøgmaal. Naar imidlertid henses til, at nævnte Værdi, efter hvad der er ubestridt, var opgivet, uden at Skibets Fører havde forhandlet med Rederiet, findes de Appelindstævnte at have været berettiget til som sket at udvide deres Paastand ved en Kontinuationsstævning, og det saa meget mere, som denne Stævning faldt i Rette samme Dag som Hovedstævningen.

Iøvrigt har Appellanten hævdet, at der mangler Føje til at tilside-sætte den Vurdering, der er foretaget af Skibets Fører i Forbindelse med hans nautiske Raadgivere i Frederikshavn, og som maa antages at være mere paalidelig end den i den fornævnte Skrivelse ommeldte, der er foretaget efter Skonnertens Forlis, og som efter Appellanten Formening kun er bygget paa den ene Synsmands Erindring om, hvad han har iagttaget c. 1 Aar tilbage i Tiden. Appellanten har derhos fremlagt en Erklæring af 4 Januar 1913 fra 2 danske Sagkyndige, Ingeniør G. Scherffenberg og Kaptajn V. T. Hein, ifølge hvilken disse efter at være gjort bekendte med de i Sagen indeholdte Oplysninger om »Der Kurländer« udtalte som deres Overbevisning, at nævnte Skib, da det gik tabt, maatte ansættes til en Værdi af 15,000 Kr.

Der findes imidlertid ikke ganske at kunne bortses fra den i Riga foretagne Vurdering, og det foreliggende skønnes derfor ikke at indeholde tilstrækkelig Grund til at nedsætte den ved Søretsdommen til-

kendte Erstatning af 20,000 Kr., om hvis Forhøjelse der efter Sagens processuelle Stilling ikke bliver Spørgsmaal.

2. For Proviant, tabt ved Skonnertens Forlis, har de Appelindstævnte paastaet sig tilkendt en Erstatning af 574 Kr. 70 Øre. Med Hensyn til denne Post har Appellanten anført, dels at den er »indbefattet i Skibs og Fragts Værdi«, dels at Provianten er købt for en Del af et Skonnertens Fører ydet Fragtforskud og derfor »godtgjort i Distancefragten«. Men til disse Anbringender, der savner fornøden Bestemthed, vil der ikke kunne tages noget Hensyn, og det maa derfor billiges, at Beløbet, mod hvis Størrelse ingen Indsigelse er fremsat, ved Søretsdommen er tilkendt de Appelindstævnte.

3. Til Begrundelse af deres Paastand om Tilkendelse af en Erstatning af 65,527 Kr. 20 Øre for Skonnertens Ladning har de Appelindstævnte fremlagt en Faktura, ifølge hvilken Ladningen, et Parti Cikorieødder og Malt til Brug ved Cikoriefabrikation, er indkøbt i Gent for et Beløb af 81,350 Frcs. I Fragtforskud er der betalt Skonnertens Fører 2100 Frcs., og disse Beløb med Tillæg 10 pCt. i Handelsavance udgør efter de Appelindstævntes Beregning det indsøgte Beløb. For dette = 92,100 finske Mark var Ladningen forsikret i det ovennævnte Selskab, der har udbetalt Forsikringssummen. Appellanten har ogsaa for den heromhandlede Posts Vedkommende bestridt de Appelindstævntes Berettigelse til at forhøje deres oprindelige Paastand ved Kontinuationssøgsmaal, men denne Indsigelse maa af lignende Grunde som de under Nr. 1 ommeldte anses ubeføjet. Iøvrigt har Appellanten dels hævdet, at hverken Fragtforskudet eller noget Beløb i Handelsavance kan kræves erstattet, dels gjort gældende, at Ladningens Værdi efter forskellige af ham fremlagte Markedsberetninger kunde være indkøbt for et Beløb af 46,440 Kr., hvorfor han paastaar Erstatningen ansat til dette Beløb.

Der foreligger ikke under Sagen Oplysninger om den Pris, hvortil en Ladning som den omhandlede maatte ansættes her i Landet eller i Finland, og herefter maa det anses berettiget at lægge Markedsprisen paa Indkøbsstedet til Grund med Tillæg af Fragt og en passende Avance. Efter det Oplyste maa det nu vel antages, at de Priser, hvortil Skonnertens Ladning var indkøbt — efter de Appelindstævntes Anbringende til forskellige Tider — er en Del højere end Markedsprisen i Belgien i Midten af August Maaned 1912, men da den Nedsættelse af Indkøbsprisen, hvorom der vilde kunne blive Spørgsmaal, ikke skønnes at være saa betydelig, at Prisen med Tillæg af Fragtforskud og Avance vil blive lavere end den ved Søretsdommen tilkendte Erstatning, nemlig den virkelige Indkøbspris, 81,350 Frcs. eller 58,572 Kr., uden de anførte Tillæg, maa det ogsaa for denne Posts Vedkommende have sit Forblivende ved Søretsdommens Afgørelse.

4. Som Godtgørelse for »Gebyr for Depositum, nautisk Assistance, Kommissionssalær, Søforklaring etc.« har de Appelindstævnte paastaet sig tilkendt ialt 5000 Kr. Til Begrundelse af denne Paastand, der efter Appellantens Formening er urimelig høj, har de Appelindstævnte fremlagt en specificeret Opgørelse, ifølge hvilken deres Tilgodehavende i Virkeligheden andrager 5935 Kr. 89 Øre eller 935 Kr. 89 Øre mere end paastaet. Medens der nu ikke findes Føje til overensstemmende med Appellantens Paastand at nedsætte det Beløb af 3000 Kr., der

er beregnet som Risikopræmie for Stillelsen af en Sikkerhed af 30,000 Kr. i Anledning af Arrestens Foretagelse, maa der gives Appellanten Medhold i, at den af de Appelindstævnte selv beregnede »Havaricommission af Skib og Last, for Assistance til Captajnen ved Ankomsten, Ivaretagelse af Interesserne, nautisk Assistance under hele Sagen etc. etc. . . .« 2500 Kr. er større end rimeligt og passende. Særlig maa det i saa Henseende komme i Betragtning, at saavel Skonnerten som dens Ladning er gaaet tabt ved Sammenstødet, og at der til Gennemførelse af Erstatningskravet mod Føreren af »Jotun« er benyttet juridisk Bistand. Da de Appelindstævnte imidlertid efter deres Paastand er afskaarne fra at opnaa Dækning for det Beløb af 935 Kr. 89 Øre, hvormed deres virkelige Tilgodehavende ifølge den fornævnte Opgørelse overstiger, hvad de har paastaet sig tilkendt, samt da Appellanten, bortset fra de omhandlede tvende Summer, ikke har nedlagt Indsigelse mod bemeldte Opgørelse, findes der ej heller for denne Posts Vedkommende tilstrækkelig Føje til at forandre Søretsdommen.

5. Appellanten har endelig nedlagt Indsigelse mod det Beløb af 350 Kr., som den under Arresten mødende Sagfører har beregnet sig i Salær og som Godtgørelse for Rejseudgifter. Men naar henses til Størrelsen af det Beløb, hvorfor der er gjort Arrest, og til, at Sagføreren, efter hvad der er ubestridt, maatte leje et Dampskib for at komme om Bord i »Jotun«, hvor Arrestforretningen afholdtes, maa det have sit Forblivende ved det ved Søretsdommen som Omkostninger ved Arrestforretningen tilkendte Beløb.

Som Følge af det Anførte maa det billiges, at Appellanten ved Søretsdommen er tilpligtet at betale de Appelindstævnte i deres ovenanførte Egenskab 88,437 Kr. 26 Øre tilligemed Renter 5 pCt. p. a. af 79,465 Kr. 26 Øre fra den 22 August 1912 og af 8972 Kr. fra den 24 s. M., alt indtil Betaling sker, og at Arrestforretningen er kendt lovlig gjort og forfulgt samt Appellanten tilpligtet at godtgøre de Appelindstævnte Arrestforretningens Omkostninger med 462 Kr. 74 Øre.

Under Henviisning til, at hverken Appellanten eller »Jotun«s Reder hæfter personlig for den paa Skonnerten og dens Ladning forvoldte Skade, idet der for denne alene hæftes med Skib og Fragt, har Appellanten gjort gældende, at der for det Beløb, der maatte blive tilkendt de Appelindstævnte, alene vil kunne søges Fyldestgørelse i Søformuen, men ikke i den stillede Garanti, forsaavidt den maatte være større end Skib og Fragt. Men da der ikke ved Meddelelsen af bemeldte Garanti er taget noget Forbehold i den anførte Henseende, ligesaa lidt som der ved Arrestens Ophævelse er truffet nogen Aftale om Værdien af Skib og Fragt, maa Garantien for hele sit Paalydende tjene til Fyldestgørelse af den indtalte Erstatningsfordring, og det maa derfor billiges, at Appellanten ved Søretsdommen er tilpligtet at udrede Beløbene under Tvang af retslig Fyldestgørelse gennem den ovennævnte af Københavns Handelsbank stillede Garanti.

Da endelig Søretsdommens Afgørelse i Henseende til Processens Omkostninger i første Instans ligeledes tiltrædes, vil bemeldte Dom i det Hele være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten vil Appellanten efter Omstændighederne have at betale de Appelindstævnte med 150 Kr., hvorefter der ikke findes tilstrækkelig Grund til at tilkende Forsikrings-

selskabet »Salamandra«, der som meldt har ladet give Møde her for Retten, noget særligt Beløb som Godtgørelse for Procesomkostninger.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en Notarialattest, paategnet den af de Appelindstævnte for Sørretten den 28 August 1912 fremlagte Hovedstævning, den ovennævnte, den 29 August 1912 for Frederikshavns Købstads Fogedret fremlagte, i den for Sørretten den 23 Oktober 1912 fremlagte Arrestbeskrivelse indlemmede Garantierklæring samt et for Forsikringsselskabet »Salamandra« den 15 Juni 1914 her for Retten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses under Sagen ingen andre Stempelovertrædelser end de i Sørretsdommen ommeldte at være begaaede.

Fredag den 14 April.

Nr. 218. Højesteretssagfører Ulf Hansen

mod

Carl Christian Frederik Sørensen (Def. Møller),

der tiltales for Forsøg paa Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Februar 1916: Arrestanten Carl Christian Frederik Sørensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Godskesen og Prokurator Mundt, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Christian Frederik Sørensen til Højesteretssagførerne Hansen og Møller 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Arrestanten Carl Christian Frederik Sørensen, der tiltales for Forsøg paa Tyveri, er født den 12 April 1888 og tidligere bl. a. anset: ved nærværende Rets Dom af 5 Marts 1910 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage,

ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 16 Maj 1911 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, 1ste Stk., og efter Lov af 6 Marts 1869 § 48 med Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 80 Dage samt en Bøde paa 10 Kr. til Statskassen, ved Højesterets Dom af 24 April 1913 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og senest ved nærværende Rets Dom af 9 Juni 1914 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 12 Dage, medens han ved nærværende Rets Dom af 3 September 1912 blev frifunden for Tiltale for Tyveri.

Arrestanten har derhos været arresteret her ved Retten fra den 16 Juli 1914 til den 26 Oktober s. A. som sigtet for Ejendomsindgreb samt fra den 29 December 1914 til den 11 Januar 1915 og fra den 25 Juli 1915 til den 31 August s. A. som sigtet for Tyveri, men Sagerne blev sluttede uden Tiltale.

Af Strafanstalten omtales Arrestanten som »demoraliseret, tyvagtig og løgnagtig Gadedreng«.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Anmelderen, Bogholder Georg Henriksen, har forklaret, at da han den 29 Oktober 1915 om Eftermiddagen ved 2 Tiden i stærk Fart kom op ad Trappen i Ejendommen Grønnegade Nr. 33, hvor han bor, idet han sprang paa Tærne og tog 2—3 Trin ad Gangen og gik ind ad en Fløjdør, der findes paa Trappeafsatsen paa 1ste Sal, saa han Arrestanten staa bøjet over Anmelderens Cykle, som aflaaet stod paa nævnte Trappeafsats udenfor den almindelige Passage og henimod Vinduet. Arrestanten rettede sig hurtigt op, saasnart han fik Øje paa Anmelderen, og samtidig hørte denne en Lyd som af Metal, der blev smækket sammen. Anmelderen blev noget forbløffet og sagde derfor i Øjeblikket ikke noget til Arrestanten, der trak sig tilbage gennem Fløjdøren og blev staaende paa den anden Side af denne, der er forsynet med Glas, og saa paa Anmelderen, der nu gik henimod Cyklen. Da Anmelderen saa, at Laasens Stilling var anderledes end den, hvori han havde efterladt den — han havde undersøgt Laasen Aftenen forud og da set, at den var ubeskadiget — og da Arrestanten vedblev at staa og se paa Anmelderen, gik denne ud og spurgte Arrestanten, hvad han egentlig havde at gøre i Ejendommen. Arrestanten svarede hertil, at han søgte en Fabrikant Larsen, som skulde bo der i Ejendommen. Anmelderen foreholdt ham, at han havde staaet bøjet over Cyklen, men det benægtede Arrestanten at have gjort, hvorimod han erkendte at have staaet i en bøjet Stilling paa Trappeafsatsen og fremkom med en eller anden Forklaring herom, som Anmelderen imidlertid ikke husker. Anmelderen opfordrede derefter Arrestanten til at følge med til Politistationen, hvor Arrestanten blev anholdt.

Ved et straks derefter af Anmelderen og Politibetjent Nr. 714, Scholte, foretaget nærmere Eftersyn i den fornævnte Ejendom, viste det sig, at Laasen til Anmelderens Cykle var klippet over i Bøjlen og gjort fri af den Eg, over hvilken den havde været anbragt, og nu sad fast om Kæden, over hvilken den øjensynligt var forsøgt trukket ud. Laasen var stadig aflaaet, men det var ikke lykkedes at gøre Bøjlen fri af Kæden. Saasnart Anmelderen rørte ved Laasen, idet han aab-

nede den med Nøglen, faldt den afklippede Del af Bøjlen til Jorden. Efter Cyklens Stilling paa Trappeafsatsen kan Arrestanten ikke have haft nogen lovlig Grund til at opholde sig paa det Sted, hvor Anmelderen traf ham i højet Stilling.

Arrestanten, der nægter sig skyldig i noget Ulovligt, har erkendt, at han ved den paagældende Lejlighed blev antruffet af Anmelderen paa Trappeafsatsen, men han vil ikke have staaet højet over Cyklen, hvorimod han stod nærmere henne ved Fløjdøren, omtrent midtvejs mellem denne og Trappen og ikke i Nærheden af nogen Cykle, og han bukkede sig ned for at hægte sine Sokkeholdere, der var gaaet op. Han saa godt, at der paa Trappeafsatsen stod i alt Fald 2 eller 3 Cykler, men han kendte ikke noget til, at Laasen paa Anmelderens Cykle er fundet itubruddt. Arrestanten har om Grunden til sin Tilstedeværelse i Ejendommen forklaret, at han den 28 s. M. Kl. ca. 9 Aften ved Hjørnet af Nørrebrogade og Dosseringen traf en ham ubekendt Herre, der inviterede ham paa en Forfriskning efter at have budt ham en Cigar. Arrestanten modtog Invitationen, og de gik saa hen i Automatkafeen Nørrebrogade Nr. 32, hvor de tog Plads paa 1ste Sal. Efter at have nydt et Par Bajere, fulgtes de ad ind mod Byen. Undervejs tilbød Herren, der havde navngivet sig Fabrikant Larsen, Arrestanten en brun Overfrakke, da det under deres Samtale var blevet berørt, at Arrestanten ikke havde noget Overtøj. Da de skiltes ved Hjørnet af Ny Østergade og Grønnegade, blev det aftalt, at Arrestanten i Løbet af den følgende Dags Eftermiddag skulde komme i Larsens Hjem, Grønnegade Nr. 33, 2den Sal, eller rettere, som Larsen sagde, i den Ejendom, hvor Farvemøllen var. Det var i Henhold til denne Aftale, at Arrestanten Dagen efter om Eftermiddagen indfandt sig i den ommeldte Ejendom, hvor han uden at ringe paa forvissede sig om, at der ikke paa nogen af Dørpladerne stod Navnet Larsen.

Om den foregivne Fabrikant Larsen er der ikke under Sagen tilvejebragt nogen Oplysning, navnlig heller ikke om Arrestantens Besøg sammen med ham i Beværtningen Nørrebrogade 32, hvor de ikke er blevet set.

Der bor efter det Oplyste ingen Fabrikant Larsen eller nogen Mandsperson af dette Navn i Ejendommen Grønnegade Nr. 33.

Efter Forklaring af Formand Jacob Schæbel maa Cyklelaasens Bøjle antages at være overklippet med en skarp Tang, antagelig en Knibtang, hvorimod dette ikke kan være sket med noget af de hos Arrestanten ved hans Anholdelse forefundne Redskaber.

Efter Anmelderens Forklaring har han ikke set eller hørt noget til, at Arrestanten, medens han var sammen med denne, kastede Noget fra sig. Paa Vejen til Politistationen passerede de dog et ubrolagt Stykke, hvor Arrestanten godt kan have set Lejlighed til, uden at Anmelderen har hørt det, at bortkaste f. Eks. en Bidetang.

Det er oplyst, at der paa Inventarieskriverens Kontor for fundne Sager overhovedet ikke fandtes nogen Tang.

Politibetjent Nr. 714, Scholte, har forklaret, at han og Anmelderen straks efter, at Anmeldelsen paa Stationen var sket, indfandt sig i Ejendommen Grønnegade Nr. 33, og at han efter at have set, at Cyklelaasen var overklippet, nøjagtig undersøgte paa Trappegangen og Afsatsen, om der laa mistænkelige Redskaber, men han fandt Intet.

Anmelderen har forklaret, at han deltog i denne forgæves Undersøgelse.

Arrestanten har forklaret, at han ikke har haft noget fast Arbejde siden sin sidste Løsladelse, den 31 August 1915, men vil have ernæret sig væsentlig med Kortspil hjemme med Personer, han ikke kendte nærmere til, og ved Billardspil, særlig paa Landmandshotellet og Kafé National. For Nationals Vedkommende er det dog kun oplyst, at Arrestanten i et enkelt Tilfælde har spillet Billard der.

Anmelderen har beediget sin under Sagen afgivne Forklaring.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger, og naar henses til Arrestantens Fortid, findes det ubetænkeligt at forkaste Arrestantens i sig selv usandsynlige Forklaring og derimod lægge Anmelderens Forklaring til Grund ved Sagens Paadømmelse og herefter statuere, at Arrestanten har gjort sig skyldig i Forsøg paa at stjæle den under Sagen ommeldte Cykle, der er vurderet til 50 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., jfr. § 46, eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238, jfr. § 46, som for 4de Gang forsøgt Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Mandag den 17 April.

Nr. 166. Højesteretssagfører Aagesen
mod

Redaktør F. J. Borgbjerg (Def. Bülow),

der tiltales for Ærefornærmelser.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 31 Maj 1915: De ovennævnte for Citanten, Herredsfoged i Ning Herred St. Grundtvig, fornærmelige Udladelser bør døde og magtesløse at være, og bør Indstævnte, Redaktør F. J. Borgbjerg, hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Indstævnte bør derhos til det Offentlige betale det Retsgebyr og Skrivesalær samt Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke for Citantens Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salær til Prokurator Mundt og Sagfører Gade i Thisted henholdsvis 60 Kroner og 15 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Færdig fra Trykkeriet den 3 Maj 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 10.

Mandag den 17 April.

Højesterets Dom.

For de i den indankede Dom gængivne Udladelser er Tiltalte rettelig anset efter Straffelovens § 216. Efter Udladelsernes Beskaffenhed findes Straffen at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde af 2000 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Iøvrigt vil Dommen kunne stadfæstes. Tiltalte vil derhos have at udrede de nedennævnte Salærer til de beskikkede Sagførere for Højesteret samt til Overretssagfører Stampe, der har været beskikket for Herredsfoged Grundtvig til at møde under et i foregaaende Instans optaget Tingsvidne.

Thi kendes for Ret:

Redaktør F. J. Borgbjerg bør til Statskassen bøde 2000 Kroner eller i Mangel af Bødens fulde Betaling inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. I Henseende til Mortifikationen og Processens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium betaler Tiltalte til Overretssagfører Stampe 25 Kroner og til Højesterets-sagførerne Aagesen og Bülow for Højesteret 100 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at en Anders Christian Jespersen tilhørende Gaard paa Viby Mark Natten mellem den 15 og 16 September 1910 var nedbrændt, blev der af Citanten, Herredsfoged i Ning Herred St. Grundtvig, indledet kriminel Undersøgelse mod Jespersen for Brandstiftelse, under hvilken Undersøgelse han blev belagt med Varetægtsfængsel, og ved Ning Herreds Ekstrarets Dom af 16 Oktober 1911 blev Jespersen for Brandstiftelse anset med Straf af Forbedringshusarbejde i 2½ Aar. Ved Viborg Overrets Dom af 4 Marts 1912 blev Jespersen frifunden for Aktors Tiltale, men ved Højesteretsdom af 9 April 1913 blev han anset efter

Straffelovens § 281, 2det Stykke, jfr. § 52, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Citanten har nu anbragt, at han i den siden Underrettsdommens Afsigelse forløbne Tid har været Genstand for en uafbrudt personlig Forfølgelse i det af Indstævnte, Redaktør F. J. Borgbjerg, nu redigerede, her i Staden udkommende Dagblad »Social-Demokraten«, hvilken Forfølgelse end ikke er standset efter at Højesteret i alt Væsentligt har stadfæstet Underrettens Dom, og idet han gør gældende, at det ikke kan andet end vanskeliggøre hans Stilling som Politimester og Dommer daglig i aarevis at se sig fremstillet i en for hans Hæderlighed og Dygtighed lige nedsættende Belysning, og at han har berettiget Krav paa ikke af Letsind, Ondskab eller Partifanatisme at se den Tilid undergravet, som er en vigtig Betingelse for Udøvelsen af hans Kald, har han anlagt denne Sag.

Under Henviisning til, at denne Forfølgelse har faaet sit haandgribeligste Udslag i følgende Artikler i det nævnte Blad, nemlig dels Nr. 197, 202 og 303 for henholdsvis 19 Juli, 24 Juli og 2 November 1913, hvori findes følgende usande og for ham ærefornærmende Udladelser:

i Nr. 197: »Det blev til en pinefuld lang Varetægtsarrest, hvorunder Herredsfogden forsøgte alle Kneb for at faa en Tilstaaelse fra Jespersen«,

i Nr. 202: »Der foregaar rædselsfulde Dramaer i danske Varetægtsarrester. Tænk paa Jespersen-Affæren og Grundtvigs Behandling af ham«,

i Nr. 202: »Han blev pint og plaget i Arresten«,

i Nr. 303: »Jespersen . . . Retsskandale er fulgt paa Retsskandale«,

i Nr. 303: »Trods alle Grundtvigs Kneb og Trusler«,

i Nr. 303: »Vi ved, hvorledes han blev forkuet, hvorledes han sultedes i Arresten, Knapperne blev skaaret af hans Bukser«,

har han ved sin beskikkede Sagfører, Prokurator Mundt, paastaaet Indstævnte, der som Bladets Redaktør bærer Ansvar for de nævnte anonyme Artikler, anset med streng Straf, hvorhos han har paastaaet de paaklagede Udladelser mortificerede og Indstævnte tilpligtet at betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til hans beskikkede Sagfører.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet han derhos protesterer imod, at der gives Mortifikation paa Andet end de ovenfor citerede Udtalelser om, at Jespersen sultede i Arresten og blev berøvet Bukseknapperne, hvilke Udtalelser Indstævnte erkender at være uberettigede.

Forsaavidt Indstævnte til Støtte for sin Frifindelsepaastand bl. a. har anført, at Bladets Artikler i Virkeligheden kun indeholdt Angreb paa det bestaaende Retssystem, men ikke paa Citanten personlig, kan der ikke gives ham Medhold heri, idet de paaklagede Udladelser findes at indeholde et direkte Angreb ikke alene paa Citanten personlig, men tillige paa hans Embedsvirksomhed. Indstævnte har dernæst intet af Betydning anført til Bestyrkelse af Rigtigheden af de af ham fremsatte Sigtelser, og der foreligger under Sagen iøvrigt Intet, der bekræfter Rigtigheden af disse, medens det tværtimod af de under Sagen

tilvebragte Oplysninger maa anses tilstrækkelig godtgjort, at adskillige af disse er fuldstændig ubegrundede.

Indstævnte vil derfor for Fremsættelsen af de paagældende Sigtelser være at anse efter Straffelovens § 216, og under Hensyn til, at de paaklagede Udladelser er ikke blot i høj Grad ærefornærmende for Citanten, men tillige er egnede til at nedbryde den Agtelse og Tillid, som maa anses nødvendig, for at Citanten paa behørig Maade kan udføre sin Embedsgerning, findes Straffen at maatte fastsættes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder, hvorhos samtlige de paaklagede Udladelser vil være at mortificere.

Indstævnte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder i Salær til Prokurator Mundt, hvis Sagførelse har været lovlig, 60 Kr. og til Sagfører Gade af Thisted, der har været beskikket til at varetage Citantens Tarv under et ved Hillerslev—Hundborg Herreders Ret optaget Tingsvidne, og hvis Sagførelse ligeledes har været lovlig, 15 Kroner.

Tirsdag den 18 April.

Nr. 193.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Redaktør M. Simonsen (Def. Bülow),

der tiltales for Æresfornærmelser.

Aarhus Købstads ordinære Rets Dom af 3 Juni 1915: Indstævnte, Redaktør Simonsen, bør til Statskassen bøde 300 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 30 Dage, hvorhos de foran som ærefornærmende for Citanten, Herredsfoged Grundtvig, betegnede Sigtelser bør døde og magtesløse at være. I Salær til Citantens beskikkede Sagfører, Overretssagfører Stampe, betaler Indstævnte 60 Kr., hvorhos han til Statskassen vil have at betale de Retsgebyrer og Stempelbeløb, som vilde have været at erlægge, saafremt Sagen ikke for Citantens Vedkommende havde været beneficeret. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 25 Oktober 1915: Appelindstævnte, Redaktør M. Simonsen, bør hensættes i simpelt Fængsel i 3 Maaneder. De foranførte for Appellanten, Herredsfoged St. Grundtvig, fornærmelige Udladelser bør døde og magtesløse at være. Iøvrigt bør Underretsdømmen i Henseende til den givne Mortifikation ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appelindstævnte Retsgebyr, Skriver-salær og Godtgørelse for stemplet Papir, forsaavidt disse Udgifter skulde have været erlagte af Appellanten, saafremt Sagen ikke for

dennes Vedkommende havde været beneficeret for begge Retter, samt i Salær til den for Appellanten beskikkede Sagfører for Underretten, Overretssagfører Stampe, 60 Kr., til den for ham beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Heise, ligeledes 60 Kr. og til den for ham under Optagelsen af det fornævnte Tingsvidne beskikkede Sagfører, Gade, 15 Kr. De idømte Procesomkostninger udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Redaktør M. Simonsen til Højesteretssagførerne Henriques og Bülow 100 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 15—16 September 1910 nedbrændte den Gaardejer A. C. Jespersen tilhørende Ejendom i Viby under Ning Herred, og der blev derefter af Appellanten, Herredsfoged i bemeldte Herred St. Grudtvig i Aarhus, indledet en offentlig Undersøgelse mod Jespersen, der blev anholdt den 20 December 1910 og derefter hensat i Varetægtsfængsel indtil den 4 Marts 1912. Ved den af Appellanten den 16 Oktober 1911 afsagte Underrettsdom blev Jespersen, der vedblivende nægtede sig skyldig, anset med en Straf af Forbedringshusarbejde i 2½ Aar for Brandstiftelse og Assurancesvig, og efterat han ved Overrettens Dom af 4 Marts 1912 var bleven i det hele frifunden, blev han ved Højesterets under 9 April 1913 afsagte Dom i Sagen ligeledes frifunden for Assurancesvig, hvorimod han i Henhold til Straffelovens § 281, 2 Stk., jfr. § 52, for Brandstiftelse blev anset med Straf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Efter Underrettsdommens Afsigelse blev Sagen gentagende gjort til Genstand for Omtale i det i Aarhus udkommende Dagblad, »Demokraten«, af hvilket Appelindstævnte, Redaktør M. Simonsen, sammesteds, er ansvarlig Redaktør, og navnlig efter Højesteretsdommens Afsigelse — i Tiden fra den 30 April 1913 til den 10 December s. A. — fremkom der i bemeldte Blad en Række Artikler uden Forfatterangivelse, som beskæftigede sig med Sagen.

1. I den første af disse Artikler berettes det, at der i Højesteretsdommens Præmisser som et meget fældende Indicium mod Jespersen er anført en Udtalelse af hans Hustru om, at hun hellere saa Gaarden brænde, end hun flyttede til Aarhus igen, og efter at der i Artiklen er opkastet det Spørgsmaal, om der ikke vilde være tilstrækkeligt

Grundlag for en Genoptagelse af Sagen, saafremt nævnte Udtalelse aldrig var fremsat af Fru Jespersen, anføres det videre, at Bladet fra Fru Jespersen har modtaget en Skrivelse, hvori hun dels under Eds Tilbud hævder aldrig at være fremkommen med den nævnte Ytring, dels gør gældende, at Appellanten i et over hende optaget Forhør havde udtalt, at hendes Mand i Retten havde afgivet Forklaring om, at hun engang havde fremsat en Udtalelse af det anførte Indhold. Hertil havde Fru Jespersen da svaret, at hun ikke erindrede saadant, men at det vel maatte passe, naar hendes Mand havde sagt det, og da Appellanten derpaa spurgte, om han maatte føre Udtalelsen til Protokols, svarede hun, saavidt hun erindrer, at det var hun ligeglad med. Da hun efter sin Mands Løsladelse udspurgte ham om Sagen, hævdede han imidlertid, »at en Udtalelse, som den Grundtvig havde lagt ham i Munden, var han aldrig kommen med«. Det hedder derefter videre: »Saavidt Fru Jespersen . . . Her maa utvivlsomt være tilstrækkeligt Grundlag til en Genoptagelse af Sagen . . .«

2. I samme Artikel hedder det fremdeles: a) »Grundtvig søgte at faa hende til tro, at hendes Mand havde bekendt«, og i nogle senere Artikler b) »Grundtvig fortalte hende, at Jespersen havde tilstaaet og spurgte hende, om hun ikke havde været vidende om Ildens Paasættelse, da Jespersen ellers vilde blive tiltalt for Mordbrand« og c) »i Forhørene har Grundtvig forsøgt at faa hende til at tilstaa ved at bilde hende ind, at Manden havde aflagt Tilstaaelse«.

Det hedder derhos videre i Artiklerne:

3. » . . . fhv. Gaardejer Jespersen af Viby, der er dømt paa blot og bar Mistanke uden Gnist af Bevis af Herredsfoged Grundtvig«, »den skandaløse Uret, der er begaaet mod denne Mand«, »Grundtvig har dømt Jespersen uden Spor af Bevis«, »det er ikke første Gang, at Grundtvig har dømt en Mand uden Grund« og »Højesteret dømte som Grundtvig, uden Bevis«.

4. »Grundtvig lod Knapperne skære af hans Benklæder, saa han maatte staa foran Skranken uden noget til at holde sine Benklæder oppe med. Han skulde jo gøres saa nervøs og ydmyg som mulig«.

5. »Der kan jeg dristig sige, at Grundtvig har brugt Varetægtsarresten som Tvangsmiddel«,

6. »Trods alle Grundtvigs Kneb og Trusler« og

7. »Vi ved, hvorledes han blev forkuet, hvorledes han sultedes i Arresten, Knapperne blev skaaret af hans Buxer . . .«

Idet Appellanten har anbragt, at de nævnte Udladelser — af hvilke de under 2a—b, 4 og 5 nævnte fremtræde som Referat af Udtalelser, der er faldne paa offentlige Møder — indeholde ganske ugrundede og for ham i høj Grad ærefornærmende Sigtelser, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret søgt Appelindstævnte og nedlagt Paastand om, at han for Fremsættelsen af Udladelserne anses med Straf efter Straffelovens §§ 215 til 217, særlig dens § 216, og at Udladelserne mortificeres. Ved Underrettsdommen er det antaget, at de under Nr. 1 og 7 gengivne Ytringer ikke have været egnede til at paadrage Appelindstævnte Ansvar, hvorimod han — der paastod sig i det hele frifunden — for Fremsættelserne af de øvrige paaklagede Udladelser er anset efter Straffelovens § 217 med en Bøde til Statskassen af 300 Kr., subsidiært simpelt

Fængsel i 30 Dage. De uuder 1 til 6 anførte Ytringer er derhos mortificerede, og endelig er Appelindstævnte tilpligtet at udrede Processens Omkostninger i 1ste Instans efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder i Salær til den for Appellanten beskikkede Sagfører sammetseds 60 Kr. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har paastaaet Appelindstævnte anset med skærpet Straf efter Straffelovens § 216 og derhos nedlagt Paastand om Mortifikation af de for ham ærekrænkende Udladelser. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Da Sagen ikke af Appelindstævnte er kontraappeleret, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om Skærpelse af den ham idømte Straf og om, hvorvidt der vil være at give Mortifikation i videre Omfang end ved Underrettsdommen sket.

Med Hensyn til den under 1 ommeldte Udladelse har Appellanten nærmere gjort gældende, at den indeholder en Beskyldning mod ham for i Strid med Sandheden at have tillagt Jespersens Hustru Ytringer om Gaardens Brand. Vel angives nu Jespersens Hustru i den paagældende Artikel ikke at have modsat sig, at Ytringen førtes til Protokols, men da Artiklen er egnet til at bibringe Læseren den Opfattelse, at Protokolltilførslen indeholder en vildledende Gengivelse af det under Forhøret Passerede, maa de paagældende Udladelser anses ærefornærmende for Appellanten. Naar Appellanten dernæst har hævdet, at den følgende Del af Artiklen maa forstaaes som indeholdende en Beskyldning mod ham for under Forhøret over Fru Jespersen mod bedre Vidende at have udtalt overfor hende, at hendes Mand havde bekræftet, at hun var fremkommen med oftnævnte Ytring, mangler der Føje til at lægge en saadan Beskyldning ind i det i Artiklen indeholdte Referat af Fru Jespersens Skrivelse. Derimod findes Udladelsen under Nr. 7, der blandt Andet under Hensyn til dens Forbindelse med den under Nr. 4 gengivne Ytring maa antages at være rettet mod Appellanten, at være ærekrænkende for denne, og da Appelindstævnte ikke har godtgjort Rigtigheden hverken af denne eller af den ovenfor nævnte Udladelse, vil han for disses Fremsættelse være at anse med Straf, hvorhos Udladelserne ville være at mortificere. Iøvrigt ville Underrettsdommens Bestemmelser i Henseende til Mortifikation være at stadfæste.

Under Hensyn til Beskaffenheden af en Del af de mod Appellanten fremsatte Sigtelser findes det af Appelindstævnte udviste Forhold at maatte henføres under Straffelovens §§ 216 og 217, og den af ham forskyldte Straf vil passende kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 3 Maaneder. Han vil derhos have at udrede Processens Omkostninger for begge Retter efter Reglerne for beneficerede Sager samt i Salær til den for Appellanten beskikkede Sagfører for Underretten, den for ham beskikkede Sagfører for Overretten og den for ham under Optagelsen af et Tingsvidne beskikkede Sagfører, Gade, henholdsvis 60 Kr., 60 Kr. og 15 Kr.

Den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig, og under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 244.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Niels Peter Eskilsson Sjøberg (Def. Møller),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 26 Februar 1916: Arrestanten Niels Peter Eskilsson Sjøberg bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Carlsen og Damm, 20 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Peter Eskilsson Sjøberg til Højesteretssagførerne Liebe og Møller 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Niels Peter Eskilsson Sjøberg, der tiltales for Tyveri, er født den 13 November 1882 og foruden en Gang inden sit 18de Aar at have været straffet for Tyveri anset bl. a. ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 11 November 1905 efter Straffelovens § 228, jfr. midl. Straffelov 1 April 1905 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Ved Silkeborg Kjøbstads Extrarets Dom af 24 August 1906 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., jfr. § 64, og efter § 230, 1ste og 2det Stk., jfr. tildels § 46, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Randers Kjøbstads Extrarets Dom af 28 April 1908 efter Straffelovens § 231 samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Straffelovens § 64, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og senest ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 14 Januar 1911 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 60 Dage.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 21 December 1915 Kl. 5 ¹/₄ om Eftermiddagen anmeldte Arbejdsmand Victor Petersen paa vedkommende Politistation, at han samme Eftermiddag mellem Kl. 4 og 4 ¹/₂ var blevet frastjaalet 2 Pakker, den ene indeholdende en Børsteholder og 3 Børster i en Papæske og den anden en Smørskaal, indpakket i glat, hvidt Papir, hvilke han havde stillet fra sig paa et Bord ved Siden af Billardet i Beværtningen »Middelgrunden« i Amagerbrogade.

Samme Eftermiddag Kl. 5 ³/₄ indbragte Inspektionsbetjent 128,

Selsøe, til Politistationen Arrestanten, som han efter Paavisning af Anmelderen havde anholdt som sigtet for det fornævnte Tyveri.

Anmelderen har under Sagen nærmere edelig forklaret, at der, da han i den fornævnte Beværtning savnede Pakkerne, blev søgt omhyggelig efter dem overalt, uden at de fandtes. Da han efter som nævnt at have anmeldt Tyveriet paa Politistationen paa en Sporvogn Kl. ca. 5 1/4 passerede Amagerbrogade, blev han omtrent ved Holmbladsgade opmærksom paa Arrestanten, der i en Afstand af omtrent 10 Minutters Gang fra den fornævnte Beværtning gik ind ad Byen til, og i hvem han genkendte en Person, som havde været Gæst i Beværtningen samtidig med ham.

Da Arrestanten bar en Pakke, som i høj Grad lignede en af de Anmelderen frastjaalne Pakker, stod Anmelderen af Sporvognen og anstatede ham. Efter at have overbevist sig om, at det var den Anmelderen frastjaalne Pakke, indeholdende Børsteholderen og Børsterne, Arrestanten bar, tog Anmelderen den fra ham og afleverede den til Inspektionsbetjent Selsøe, til hvem han ogsaa paaviste Arrestanten, Denne bad efter Anmelderens Forklaring, da Anmelderen tog fat i ham, Anmelderen om at lade være med at gøre ham ulykkelig og vilde til at begynde med slide sig løs for at undløbe.

Arrestanten, der nægter sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, nægter nogensinde at have været i Besiddelse af den ommeldte Pakke med Indhold. Han erkender ved den paagældende Lejlighed at have været i den omtalte Beværtning i Selskab med en ham iøvrigt ubekendt halt Mandsperson, nedennævnte Franklin Andersen, som han havde truffet i en Sporvogn, og som blev tilbage i Beværtningen, da han selv gik. Han nægter at have bedt for sig overfor Anmelderen og at have søgt at undløbe.

Iøvrigt foreligger der i Sagen følgende Oplysninger:

Inspektionsbetjent 128, Selsøe, har som Vidne forklaret, at da han kom tilstede, stod Anmelderen med Pakken i Haanden. Vidnet kan saaledes ikke oplyse, om Arrestanten har været i Besiddelse af Pakken. Ved Vidnets Tilstedekomst holdt Anmelderen fast i Arrestantens Frakkeopslag, men Arrestanten lod iøvrigt ikke til at ville løbe sin Vej.

Politibetjent 596, Gram, har som Vidne forklaret, at det ikke et Øjeblik er faldet ham, der, da Anmeldelsen paa Politistationen fandt Sted, optog Rapport over Anmelderen, ind at betvivle Anmeldelsens Rigtighed. Anmelderen var fuldstændig ædru. Vidnet føler sig overbevist om, at Anmelderen ikke paa Politistationen kan have været i Besiddelse af Pakken med Indhold, uden at Vidnet vilde have bemærket dette.

Arbejdsmændene Albert Petersen, Henrik Adler Rasmussen og Niels Hansen har som Vidner forklaret, at de den 21 December 1915 ved 4-Tiden om Eftermiddagen var sammen med Anmelderen paa Beværtningen »Middelgrunden«. Vidnerne saa, at Anmelderen, da han kom der, var i Besiddelse af 2 Pakker, som han lagde fra sig paa et Bord i Billardværelset. Vidnet Petersen havde sammen med Anmelderen afhentet de 2 Pakker i Holbergsgade, hvor de var blevne udleverede som Rabatgevinster for Indkøb af Cigaretæsker. Vidnerne har genkendt Papæskan med Indhold som den ene af de paagældende 2 Pakker. Anmelderen havde lukket Pakken op og forevist dem Æsken med

Indhold i et Arbejdsskur ved Amagerbanens Station, hvor de var sammen med Anmelderen, forinden de indfandt sig i fornævnte Beværtning. Arrestanten sad her sammen med en halt Mandsperson i Billardværelset, medens Vidnerne spillede. De saa ikke, at Arrestanten og den anden Person gik, og har derfor ikke set dem tage Pakkerne med sig, da de gik. De lagde Mærke til, at Arrestanten og Personen var gaaede, og er gaaet ud fra, at de er gaaet samtidig. Circa $\frac{1}{4}$ Time senere opdagede Anmelderen, at Pakkerne var borte. Der blev søgt efter dem i Beværtningen, men uden Resultat. Vidnerne er alle sikre paa, at Anmelderen absolut ikke har været i Besiddelse af nogen af Pakkerne, da han forlod Beværtningen, og i hvert Fald kan han ikke have haft den største af dem, nemlig Papæsken med Børsteholderen og Børsterne, paa sig, uden at dette var blevet bemærket. Anmelderen sagde, at han vilde gaa til Strandgades Politistation og anmelde Sagen.

Tjener i Beværtningen »Middelgrunden« Valdemar Andreasen har som Vidne forklaret, at Arrestanten og en halt Person ved Navn Andreas Franklin Andersen den paagældende Eftermiddag indfandt sig i og forlod Beværtningen samtidig. Vidnet kan ikke mindes, om nogen af dem bar Pakker, da de gik derfra. Anmelderen, der havde været i Beværtningen samtidig med Arrestanten og hans Ledsager, meddelte ca. et Kvarter efter, at disse havde forladt Beværtningen, at han var blevet bestjaalet for 2 Pakker, som han havde lagt fra sig paa et Bord ved Siden af Billardet, ved hvilket Anmelderen og hans fornævnte Ledsagere havde siddet. Pakkerne blev omhyggelig eftersøgte overalt i Beværtningen, uden at de fandtes. Vidnet anser det for udelukket, at Anmelderen selv kan have haft Papæsken med Børsteholderen og Børsterne paa sig, uden at Vidnet vilde have opdaget det.

Endelig har Maskinarbejder Poul Marius Davidsen som Vidne edelig forklaret, at han den 21 December 1915 mellem Kl. 5 $\frac{1}{2}$ og 6 om Eftermiddagen indfandt sig i Beværtningen »Middelgrunden« og her af Tjener Andreasen fik at vide, at der kort forinden var begaaet Tyveri af nogle Pakker, og at blandt Andet en Person, der kaldes Handskemageren, skulde være sigtet. Vidnet, der kendte Handskemageren af Udseende, havde paa Vejen til Beværtningen mødt denne mellem Øresundsvej og Islandsgade c. et Par Minutters Gang fra Beværtningen »Middelgrunden« og gaaende alene ind ad Byen til med en hvid Pakke under Armen, hvilken Vidnet nærmest havde tænkt sig indeholdt et Par Støvler eller Lignende. Det slog nu Vidnet, at det maaske kunde være en af de stjaalne Pakker, hvorfor Vidnet gjorde Andreasen bekendt hermed. Vidnet har bestemt genkendt Vedkommende som den nedenfor omfklarede Andreas Franklin Andersen.

Denne sidste, der har været arresteret under Sagen som sigtet for Tyveri, hvori han dog har nægtet sig skyldig, har forklaret, at han en Eftermiddag kort før afvigte Jul var inde paa Beværtningen »Middelgrunden« sammen med en Mandsperson, hvem han tilfældig havde truffet i en Sporvogn, men hvem han ikke bestemt har genkendt som Arrestanten. De fulgtes ad fra Beværtningen og gik hen i en anden Beværtning, formentlig Beværtningen »Skotland« i Skotlandsgade. De forlod formentlig ogsaa denne Beværtning samtidig, men fulgtes ikke ad paa Amagerbrogade. Han har ikke set Pakker ligge fremme paa et Bord i Billardværelset i »Middelgrunden«. Han saa ikke, at Arrestanten

var i Besiddelse af nogen Pakke som den omfoklarede, da de forlod sidstnævnte Beværtning. Han har først nægtet selv at have været i Besiddelse af nogen Pakke den paagældende Eftermiddag, men har dog senere ændret denne Forklaring derhen, at han ikke vil bestride, at han har været i Besiddelse af en Pakke, da han mødte Vidnet David- sen, idet han ofte gaar med Pakker, navnlig gammelt Fodtøj, som han handler med.

Arrestanten har overfor Franklin Andersens Forklaring fastholdt sin foranstaaende Forklaring, navnlig at han forlod Franklin Andersen inde i »Middelgrunden« og gik alene ad Byen til, og at de ikke var inde paa nogen Beværtning senere. Franklin Andersen havde ingen Pakke, da de gik ind paa »Middelgrunden«, og Arrestanten saa ikke, om Franklin Andersen gik bort fra »Middelgrunden« med nogen Pakke.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger oplyst, og naar henses til Arrestantens Fortid, findes det ubetænkeligt at forkaste Arrestantens i sig selv ganske usandsynlige Forklaring og derimod lægge Anmelde- rens Forklaring til Grund ved Sagens Paadømmelse og herefter sta- tuere, at Arrestanten har frastjaalet Anmelderen den paagældende Pap- æske med Indhold: en Børsteholder og 3 Børster, der er ansat til Værdi 3 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Om- stændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Nr. 243. Højesteretssagfører Bache

mod

Lars Peter Larsen og Katarina Wicorik eller Katarzyna Wierzorek (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Bregentved-Gisselfeld Birks Ekstrarets Dom af 15 Ja- nuar 1916: Arrestanten Lars Peter Larsen og Arrestantinden Katarina Wicorik eller Katarzyna Wierzorek bør straffes, Arrestanten med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Arrestantinden med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage. Aktionens Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor, Sagfører Damgaard, 25 Kr. og til Defensor, Proku- rator Jespersen, 20 Kr. udredes af Arrestantinden, dog saaledes, at Arrestanten heraf in solidum med hende tilsvares $\frac{2}{5}$. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Fe- bruar 1916: Arrestanten Lars Peter Larsen bør straffes med Forbed-

Fingshusarbejde i 1 Aar og Arrestantinden Katarina Wiercorik eller Katarzyna Wierzorek med lige Straf i 8 Maaneder. Med Hensyn til Aktionens Omkostninger for Underretten bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Arrestanten og Arrestantinden bør, En for Begge og Begge for En, i Salær til Overretssagførerne Munch-Petersen og R. C. Cortsen betale 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Lars Peter Larsen og Katarina Wiercorik eller Katarzyna Wierzorek, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Bache og Dietrichson 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Bregentved-Gisselfeld Birks Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Lars Peter Larsen og Arrestantinden Katarina Wiercorik eller Katarzyna Wierzorek for Tyveri.

Arrestanten er født den 28 Juni 1867 og tidligere ved Dom anset: ved Vester Flakkebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 30 Oktober 1890 efter Straffelovens § 228, jfr. § 57, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Antvorskov Birks Ekstrarets Dom af 12 Januar 1895 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Højesterets Dom af 15 Oktober 1908 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og ved Korsør Købstads Ekstrarets Dom af 22 April 1909 efter Straffelovens § 247 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Uger.

Arrestantinden har opgivet at være født den 23 September 1878 og er ikke funden forhen straffet her i Landet.

Ved Arrestantens og Arrestantindens Tilstaaelser i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er de overbeviste om at have gjort sig skyldige i følgende Forhold:

En Nat i Begyndelsen af November Maaned f. A. — antagelig Natten mellem den 4 og 5 — frastjal Arrestanten og Arrestantinden i Forening Enkefru Stenslev, Petersminde, Olstrup Sogn, 1 Kalkun og 10 Høns til Værdi ialt 33 Kroner. Det stjaalne Fjerkræ havde Ophold i et i en Del af en af Gaardens Længer indrettet Hønsehus, der var aflaaet med Hængelaas, og til hvilket Arrestanten efter først at have passeret en uafaaet Dør skaffede sig og Arrestantinden Adgang for at stjæle ved med en Jernpæl at frabryde Krampen, hvori Hænge-

laasen var anbragt. Da Arrestanten var kommet ind til Hønseshusdøren og opdagede, at denne var aflaaet med Hængelaas, meddelte han Arrestantinden, der var blevet staaende i den uaflaasede Dør, dette og gik derefter ud i Gaarden, hvor han fandt nævnte Jærnpæl. Arrestantinden hørte, efter at han var kommet tilbage, at Hængelaas faldt paa Gulvet, og antog, uden at hun saa, hvorledes Arrestanten bar sig ad med at faa Hængelaasen af, at han i Gaarden havde hentet Et eller Andet for at faa Hængelaasen fjærnet. Hun lagde iøvrigt efter sin Forklaring ikke særlig Vægt paa, om det for at skaffe Arrestanten og hende Adgang til Hønseshuset var nødvendigt at bryde Hængelaasen fra. En af de følgende Nætter i samme Maaned frastjal Arrestanten og Arrestantinden i Forening Gaardejer Hans Nielsen, Boserup, 7 à 8 til 2 Kr. pr. Stk. vurderede Høns, der opholdt sig i et Vognskur, hvortil var uhindret Adgang. Natten mellem den 8 og 9 samme Maaned og Natten mellem den 11 og 12 samme Maaned frastjal Arrestantinden Forpagter Petersens Enke, Vilhelmine Larsen, Brødebæk, Vester Egede Sogn, hver Gang 2 Ænder til Værdi $4\frac{1}{2}$ Krone pr. Stk. Ænderne opholdt sig i en Hestestald, hvortil var uhindret Adgang. Natten mellem den 9 og 10 samme Maaned frastjal Arrestantinden samme Bestjaalne og en Søn af hende nogle til 8 Kroner vurderede Underbeklædningsgenstande, der hang til Tørring under en Veranda udfor Gaardens Stuehus, hvortil var uhindret Adgang.

Herefter vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke og Arrestantinden, idet bemærkes, at hun for det paa Gaarden Petersminde begaaede Tyveri vil være at anse som Medgerningsmand i groft Tyveri, efter Straffelovens §§ 228 og 229 Nr. 4 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde, Arrestanten i 1 Aar og Arrestantinden i 8 Maaneder.

I Overensstemmelse med Foranstaaende vil Underrettens den 15 Januar d. A. afsagte Dom, ved hvilken Arrestanten efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., er anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og Arrestantinden efter Straffelovens § 228 og midlertidig Straffelov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 80 Dage, være at forandre, medens dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Arrestantinden, dog saaledes at Arrestanten in solidum med hende vil have at tilsvare $\frac{2}{5}$, tiltrædes.

Onsdag den 19 April.

Nr. 213. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Andreas Sofus Hass (Def. Bache),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Vordingborg søndre Birks Ekstrarets Dom af 9 November 1915: Tiltalte Andreas Sofus Hass bør straffes med Fængsel paa

sædvanlig Fangekost i 80 Dage, dog saaledes at Straffens Fuldbyrkelse i Medfør af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 20 udsættes paa de der angivne Betingelser, og Straffen helt bortfalder efter 5 Aars Forløb fra nærværende Doms Afsigelse, naar disse Betingelser opfyldes. Tiltalte vil derhos have at udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Nielsen, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører, Justitsraad Schwensen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Januar 1916: Tiltalte Andreas Sofus Hass bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i firsindstyve Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Zeuthen og V. S. Salomonsen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det i den indankede Dom beskrevne Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 185 og § 210, disse §§ sammenholdte med § 37. Da det kan have sit Forblivende ved den i Dommen bestemte Straf, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Andreas Sofus Hass til Højesteretssagførerne Møldrup og Bache 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Vordingborg søndre Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Andreas Sofus Hass, der er født den 21 Februar 1898 og ikke funden forhen straffet, for Forbrydelse mod Sædeligheden.

Den 14 September 1915 anmeldte Meta Sophie Boline Petrea Hansen, født 5 Februar 1900, skriftlig foretaget en Undersøgelse af Anmelderindens Kønssdele, hvoraf fremgik, at hun var defloreret, idet Jomfruhinden var sprængt, uden at det dog var muligt at udtale sig om, paa hvilket Tidspunkt dette var sket.

Til en den 17 September 1915 optaget Politirapport afgav hun nærmere Forklaring overensstemmende med Anmeldelsen. Ifølge en af vedkommende Kredslæge nævnte Dag afgiven Erklæring havde han samme Dag efter Politiets Anmodning foretaget en Undersøgelse af Anmelderindens Kønssdele, hvoraf fremgik, at hun var defloreret, idet Jomfruhinden var sprængt, uden at det dog var muligt at udtale sig om, paa hvilket Tidspunkt dette var sket.

Det hedder i Erklæringen, at der iøvrigt ikke fandtes Spor efter

udøvet Vold hverken i eller omkring Kønsgorganerne eller paa Krop eller Lemmer. Menstruation var til Stede, hun svarede benægtende paa Spørgsmaal, om der fra Samlejet havde vist sig Blod. Som Resultat af Undersøgelsen fastsloges, at hun vel var defloreret, men at denne Defloration kunde være foregaaet paa et hvilket som helst Tidspunkt før det omtalte Voldtægtsforsøg, hvorhos det vistnok maatte betragtes som ret usandsynligt, at der i den af hende efter hendes Forklaring under Akten indtagne Stilling — hvilende paa Knæ og Arme — kan være foregaaet en fuldstændig Immissio penis.

Efter at Tiltalte den 16 September 1915 havde tilstaaet sig skyldig i det ham paasigtede Forhold, sattes han under Anholdelse, og i et næste Dag afholdt Forhør erkendte han udtrykkelig, at han den 22 August s. A. havde, som det i Protokolltilførslen hedder, »voldtaget« Anmelderinden. Angaaende Sagens nærmere Omstændigheder har han derefter — forsaavidt i Overensstemmelse med Anmelderinden — forklaret Følgende:

Da de om Aftenen ved 11-Tiden den 22 August 1915 efter i nogen Tid at have været i Følge havde taget Plads paa nogle Neg paa en Mark, anmodede Tiltalte flere Gange Pigen om Samleje, hvad hun afslog. Han væltede hende da om paa Ryggen, lagde sig ovenpaa hende og forsøgte trods hendes Modstand at tiltvinge sig legemlig Omgang med hende. Det lykkedes hende imidlertid at vælte ham af sig og næsten komme paa Benene, men han kastede hende nu atter omkuld, og da hun derefter var kommen til at ligge paa Knæ med Ryggen opad, holdt han hende nede ved at anbringe sin venstre Haand paa hendes Ryg, hvorpaa han, hvem det nu var lykkedes at faa hendes Benklæder trukket ned, bagfra, idet han styrede det med sin højre Haand, indførte sit mandlige Lem i hendes Kønsele og foretog Samlejebevægelser.

Efter Tiltaltes Forklaring, der paa dette Punkt ikke stemmer med Pigens, udtog han Lemmet af Pigens Kønsele, inden Sædafgang fandt Sted.

Medens Pigen og Tiltalte overensstemmende har forklaret, at hun, der under Akten ikke vil have følt videre Smarter, ikke skreg eller raabte om Hjælp, hvad muligvis ej heller vilde have nyttet noget, er der Uoverensstemmelse mellem dem angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt den legemlige Omgængelse, efter at hun var væltet om paa Maven, er foregaaet med hendes Samtykke eller ej.

Tiltalte har i saa Henseende forklaret, at det forekom ham, at hun lettede ham Anstrengelsen ved at indføre Lemmet derved, at hun lod Overkroppen falde nærmere til Jorden, saaledes at hendes Bagdel kom til at ligge højere. Pigen har imidlertid benægtet paa nogen Maade at have bestræbt sig herfor, idet hendes Forklaring gaar ud paa, at hun, der stadig var imod Samleje, ikke gjorde anden Modstand derimod, end at hun forsøgte at modarbejde hans Tryk ovenfra ved at søge at hæve sig op, hvilket imidlertid var umuligt for hende, der var stærkt betaget og fortumlet af det Passerede.

Tiltalte har heroverfor ikke turdet paastaa, at Samlejet skete med Pigens Villie. Han paastaar dog, at han, da han havde betydet hende, at hun ikke kunde slippe for det, spurgte hende, om hun ønskede det paa sædvanlig Maade eller bagfra, og at hun da erklærede, at hun

foretrak, at det skete bagfra. Til denne Forklaring vil der, da Pigen ganske har benægtet, at nogen saadan Samtale har fundet Sted, intet Hensyn kunne tages.

Efter samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder den sene Anmeldelse for Politiet og Indholdet af den ovenfor anførte Lægeattest, skønnes det betænkeligt at anse Tiltalte for Overtrædelse af § 168, hvorved yderligere bemærkes, at Pigen ifølge sin egen Forklaring efter det Passerede fulgtes et Stykke med Tiltalte, ved hvilken Lejlighed de eventuelle Følger af Samlejet var paa Tale, og at Pigen, ligeledes efter sin Forklaring, nærmest foretog Anmeldelsen, fordi hun, der tidligere havde omtalt Sagen for enkelte Personer — for Moderen dog først et Par Dage efter Begivenheden — var ked af, at Folk var begyndt at tale om det Passerede.

Derimod findes Tiltaltes Forhold i Overensstemmelse med den af ham afgivne Tilstaaelse, hvorefter i hvert Fald samtlige inden Samlejet skete uterlige Handlinger fra hans Side er foregaaet mod Pigens Modstand og ved Anvendelse af Vold, at maatte henføres under Straffelovens § 210, jfr. dens § 185. Ifølge Sagens Oplysninger vil der være at gaa ud fra, at Pigen, med hvem Tiltalte har gaaet i Skole, og som han vil have antaget for at være i 16 Aars Alderen uden nærmere at tænke over, hvorvidt hun muligen ikke havde fyldt 16 Aar, ikke tidligere har været Genstand for utugtige Tilnærmelser fra anden Side, hvad Tiltalte gør gældende at have troet.

I Henhold til det Foranførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 210, jfr. § 185, disse §§ sammenholdte med § 37, jfr. tildeels midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 15, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og have at betale Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underretsdommen Aktor og Defensor for Underretten, Sagførererne Nielsen og Schwensen, tillagte Salærer, henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr., samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

Overensstemmende hermed vil Underretsdommen, der har anset Tiltalte efter Straffelovens §§ 185 og 210, sammenholdte med §§ 174 og 37, med samme Straf, dog at denne overensstemmende med § 20 i midlertidig Straffelov er gjort betinget paa den sammesteds nærmere angivne Maade, være at forandre.

Nr. 198.

Højesteretssagfører Møldrup

mod

Trikotagehandler **Theodor Carl Ludvig Franck** som Formand for Fyens Oplysnings- og Incasso-Bureau og Kontorbestyrer **Axel Julius Conrad Køhn** (Def. Henriques),

der tiltales for Misbrug af Uniformer.

Odense Købstads Politirets Dom af 28 September 1915:
Tiltalte, Kontorbestyrer Axel Julius Conrad Køhn, bør til Odense

Kæmnerkasse bøde 200 Kr. og betale Sagens Omkostninger. De ommeldte Uniformer bør være forbrudt til Fordel for Kæmnerkassen. Iøvrigt bør Tiltalte Franck som Formand for Foreningen Fyens Oplysnings- og Inkasso-Bureau for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Den idømte Bøde af udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 December 1915: Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Konfiskationen bortfalder. I Salær til Prokurator Nissen betaler Tiltalte Axel Julius Conrad Køhn 40 Kr. Den idømte Bøde af udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte Køhn udviste, i den indankede Dom beskrevne Forhold er han rettelig anset som ved Dommen sket. Men da Uniformens Benyttelse er godkendt af Tiltalte Franck som Formand for Foreningens Bestyrelse, vil ogsaa han være at anse efter den nævnte Bestemmelses Analogi med den foreskrevne Bøde.

Til at konfiskere de ommeldte Uniformer findes ikke tilstrækkelig Grund.

Sagens Omkostninger, derunder de nedenauførte Salærer vil være at udrede af de Tiltalte in solidum.

Thi kendes for Ret:

Theodor Carl Ludvig Franck og Axel Julius Conrad Køhn bør til Odense Kæmnerkasse hver især bøde 200 Kroner. Saa bør de og, En for Begge og Begge for En, betale Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Landsover- samt Hof- og Stadsretten til Prokurator Nissen 40 Kroner og for Højesteret til Højesteretssagførerne Møldrup og Henriques 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Odense Købstads Politiret, saavel fra Justitiens Side som efter de Tiltaltes Begæring hertil indankede Sag er Trikotagehandler Theodor Carl Ludvig Franck som Formand for »Fyens Oplysnings- og Inkasso-

---

Færdig fra Trykkeriet den 10 Maj 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 11.

Onsdag den 19 April.

Bureau« og Kontorbestyrer Axel Julius Conrad Køhn sat under Tiltale for Misbrug af Uniformer.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter de for Foreningen »Fyns Oplysnings- og Inkasso-Bureau« gældende Loves § 2 kan Medlemmerne til Foreningen indlevere Forandringer, som da vil blive opkrævet ved Foreningens uniformerede Bud.

Medens denne Bestemmelse om Uniformering af Foreningens Bud hidtil var blevet fyldestgjort derved, at Budet forsynedes med en Uniformskasket, blev der, da Medlemmerne var utilfredse med denne Kasket og ønskede en Uniform, af Tiltalte Køhn, der fra 1 Maj 1915 at regne blev antaget som Foreningens Kontorbestyrer og Inkassator, komponeret en Uniform for ham og for Foreningens anden Inkassator, for hvis vedkommende Sagen er blevet afgjort med Vedtagelse af en Bøde.

Køhn, der indtil 1 Februar 1915 havde været Betjent i Odense Politikorps, benyttede hertil to gamle Politijakker med følgende Forandringer:

I Stedet for Politiknapperne anvendtes glatte, gule Knapper; Skulderstroppen forsynedes med en bredere Guldkant og med Odense Byvaaben i Stedet for Politivaabnet; foran paa Kraven anbragtes en Stjerne i Stedet for Politivaabnet; Huen, der er af en fra Politihuen noget afvigende Model, er forsynet med noget bredere Guldsnore, med Byvaabnet i Stedet for Politivaabnet og med en Stjerne i Stedet for Kokarden. Denne Uniform, der blev godkendt af Foreningens Bestyrelse, benyttede Køhn, indtil Sagen rejstes.

Da den saaledes komponerede Uniform, trods de fornævnte mindre iøjnefaldende Forskelligheder, i saa høj Grad ligner Odense Politiform, at Fejltagelser meget let kan indtræffe og faktisk ogsaa er indtrufne, findes dens Benyttelse at have været ulovlig, hvorfor Tiltalte Køhn vil være at anse efter Analogien af Pl. 27 November 1801 § 1, jfr. Cirk. af 29 Januar 1850, med en Odense Kæmmerkasse tilfaldende Bøde af 200 Kr. og have at udrede Sagens Omkostninger; da nævnte Bestemmelse kun hjemler Straf for den, der bærer Uniformen, vil Tiltalte Franck være at frifinde for det Offentliges Tiltale.

Politiretsdommens Bestemmelse om Konfiskation af de ommeldte Uniformer findes som uhjemlet ikke at kunne tiltrædes.

I Overensstemmelse hermed vil Politiretsdommen, ved hvilken

Tiltalte Franck er frifundet for det Offentliges Tiltale, medens Tiltalte Køhn efter fornævnte Lovbestemmelse er anset med samme Straf som foran nævnt og tilpligtet at udrede Sagens Omkostninger, være dels at stadfæste, dels at forandre.

Nr. 217. Højesteretssagfører Harboe
mod
Carl Andreas Petersen (Def. Asmussen),
der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 8 Januar 1916: Arrestanten Carl Andreas Petersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Salomonsen og Amstrup, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Carl Andreas Petersen til Højesteretssagførerne Harboe og Asmussen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Carl Andreas Petersen tiltales for Bedrageri.

Han er født den 25 Januar 1848 og har siden 1892 været straffet 11 Gange dels for Tyveri, dels for Hæleri og dels for Bedrageri, senest ved Højesterets Dom af 11 Marts 1913 dels i Medfør af Straffelovens § 64 efter dens § 251, dels efter dens § 251, jfr. tildels § 46, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Ifølge den af Skotøjshandler Maximilian Johannes Larsen afgivne edelige Forklaring købte Arrestanten den 2 Oktober 1914 i Vidnets Forretning paa Christianshavn et Par Sko til en Pris af 4 Kr. 25 Øre og fik under det urigtige Foregivende, at han var Gaardejer Petersen fra Taarnby, og at hans Hustru, som han angav var gammel

Kunde i Forretningen, vilde komme den følgende Dag og betale, Vidnet til at udlevere ham Skoene paa Kredit. Han foreviste ved den Lejlighed en Notitsbog, hvori det fornævnte Navn og Adresse var skrevet. Arrestanten har ikke senere betalt eller ladet Nogen betale Skoene.

Ca. $\frac{1}{2}$ Aar efter indfandt Arrestanten sig paany i Vidnets Forretning, angav atter at være Gaardejer Petersen fra Taarnby og købte et Par Sko til 4 Kr. 25 Øre. Vidnet, der straks genkendte Arrestanten, mindede denne om de tidligere købte Sko; han indrømmede, at han havde modtaget dem, men sagde, at han mente, at »Mutter« havde været at betale dem. Da Vidnet nu fattede Mistanke til Arrestanten og nægtede at udlevere de bestilte Sko, angav Arrestanten, at de kunde sendes under den af ham opgivne Adresse til Furagehandleren i Gæstgivergaarden »Falken«, som vilde betale dem. Vidnet indfandt sig derpaa i denne Gæstgivergaard, men Ingen kendte dér Arrestanten eller en Person af det af ham opgivne Navn.

Skomager Villiam Hansen, der arbejder for Vidnet Larsen, har forklaret, at han for godt $\frac{1}{2}$ Aar siden var tilstede i Larsens Butik, da en Mand, som han dog ikke har kunnet genkende som Arrestanten, men om hvem han har udtalt, at han godt kan være identisk med denne, dér købte et Par Læder-Morgensko. Da disse skulde udleveres ham, sagde han, at han ikke havde Penge med, og Larsen, der ekspederede ham, erklærede da, at han saa ikke kunde faa Skoene udleverede; thi han huskede ham godt fra forrige Gang. Personen sagde videre, at Larsen kunde sende Skoene til Furagehandleren i Gæstgivergaarden »Falken«, der kendte ham og vilde betale Skoene. Vidnet overværede, at Larsen i Telefon talte med nævnte Gæstgiveri, og forstod, at han fik den Besked, at Personen var ukendt der.

Den 1 December 1915 om Eftermiddagen indfandt Arrestanten sig paany i Vidnet Larsens Forretning, hvor han af Ekspeditrice Hulda Magda Kristine Rasmussen købte et Par Lædermorgensko til en Pris af 7 Kr. 35 Øre. Nævnte Ekspeditrice har edelig forklaret, at Arrestanten, da hun havde pakket Skoene ind og rakte ham Pakken, udtalte, at han var lidt uheldigt stillet, for han var lige kommet hjem fra Kvægtorvet og havde ingen Penge faaet med, men saa kunde han betale imorgen. Hun er sikker paa, at Arrestanten vilde have medtaget Skoene, hvis han ikke var bleven standset af Vidnet Larsen, der havde overværet Handlen og nu traadte til og forhindrede Skoenes Udlevering med den Bemærkning, at han kendte Arrestanten. Om hvad der derefter passerede har begge Vidner samstemmende forklaret, at Larsen foreholdt Arrestanten, at denne to Gange tidligere havde været i hans Forretning og den ene Gang narret ham for et Par Sko, og at han nu skulde betale disse. Arrestanten, der atter udgav sig for Gaardejer Petersen, Taarnby, tilbød derpaa at stille sin Urkæde og mulig ogsaa sin Frakke i Pant for det skyldige Beløb og udtalte, da Larsen telefonerede efter Politi: »Naa, nu hænger jeg nok paa den.« Larsen foranledigede derpaa Arrestanten anholdt.

Arrestanten, der fandtes i Besiddelse af 1 Kr. 20 Øre, har forklaret, at han ved den sidst fremstillede Lejlighed kun vilde se paa Skoene, og hvis de stod ham an hente dem en anden Dag. Han har

nægtet at have haft til Hensigt at bedrage Larsen og har erklæret, at han tilbød at stille Urkæde og Frakke i Pant for de Sko, han da havde handlet om. Arrestanten, der ved sin Anholdelse var i Besiddelse af en Lommebog, hvori der flere Steder fandtes indført Adressen: Gaardejer Petersen, Taarnby, og som Vidnet Larsen har forklaret i høj Grad ligner den Notitsbog, som Arrestanten ved sit første Besøg foreviste, har nægtet at have været i Larsens Forretning tidligere end den 1 December 1915. Han var ved Anholdelsen noget beruset, men ikke i en saadan Grad, at det kan have haft Indflydelse paa hans Tilregnelighed.

Ved det Oplyste findes det bevist, at Arrestanten, der tidligere har været straffet for Forhold af ganske lignende Art, har gjort sig skyldig i Bedrageri imod Skotsøjshandler M. J. Larsen og Forsøg derpaa. Som Følge heraf vil han være at anse efter Straffelovens § 251, jfr. tildels § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Torsdag den 27 April.

Nr. 21. Fhv. Proprietær N. V. Grønning (Aagesen)

mod

Nøvling Andelsmejeri (Levy),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Erstatningsansvar for Ikke-Levering af Mælk til et Andelsmejeri.

Fleskum Herreds ordinære Rets Dom af 20 September 1913: Indstævnte, Proprietær N. V. Grønning, Nøvling, bør til Citanten, Gaardejer Christoffer Winther af Nøvling som Formand i Bestyrelsen for Nøvling Andelsmejeri i Erstatning for det Nøvling Andelsmejeri ved Indstævntes ovenomhandlede Misligholdelse af den af ham og Mejeriet under 1 Maj 1911 indgaaede Kontrakt i Tiden fra 1 Februar f. A. til 26 Oktober s. A. paaførte Tab betale et saadant Beløb, som ikke over 2500 Kr., som uvillige inden Retten paa Indstævntes Bekostning udmeldte Mænd maatte bestemme, dog med Fradrag af 250 Kr. med Renter af Restbeløbet 5 pCt. p. a. fra 4 Marts f. A., til Betaling sker, men iøvrigt bør Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Det misbilliges, at Sagfører Søndergaard i Indlæg af 26 April d. A. har bragt, at Indstævnte forsøger paa »at snige sig fra sine indgaaede Forpligtelser«. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den af Indstævnte den 8 Marts d. A. fremlagte Kontrakt for Driften af Andelsmejeriet i Nøvling ikke er forsynet med befalet Stempelpaategning.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Maj 1914: I Erstatning for det Tab, som Appellindstævnte, forhenværende Proprietær N. V. Grønning, ved sin ovennævnte Misligholdelse har paaført Appellanterne, Nøvling Andelsmejeri, i Tiden fra 1 Februar 1912 til 1 Maj 1916, betaler Appellindstævnte til Appellanterne et saadant Beløb, dog ikke udover 2500 Kr., som maatte blive bestemt ved Skøn af uvillige, inden Retten udmeldte Mænd, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra den 4 Marts 1912, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appellindstævnte til Appellanterne 150 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at de af Appellindstævnte den 25 Maj 1912 for Underretten fremlagte »Love«, der tillige maa antages at indeholde en Medlemstegning, ikke ses at være skrevne paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet de i den indankede Dom nævnte Indsigelser, der gik ud paa, at den af det indstævnte Mejeris Generalforsamling tagne Beslutning om Sagsanlæg mod ham ikke har været lovlig, og at det har været berettiget, naar han den 1 Februar 1912 ophørte med at levere Mælk til Mejeriet. Endvidere har han frafaldet sin subsidiære Paastand om, at der i den Erstatning, der maatte blive tilkendt Mejeriet, fradrages Værdien af den ham tilkommende Andel i dette.

Efter Indholdet af de »Kontrakter«, der er bestemmende for Appellantens Forhold til Mejeriet, maa det antages, at hans Pligt til at levere Mælk bortfaldd, saasnart han solgte sin Ejendom, hvad enten Køberen indtraadte i hans Stilling overfor Mejeriet eller ej, og da nu Appellanten har solgt sin Ejendom i Slutningen af Oktober 1912, findes der kun at kunne tilkomme Mejeriet Erstatning hos ham, fordi han har undladt at levere Mælk indtil dette Tidspunkt. Denne Erstatning vil kunne bestemmes til 300 Kroner, og dette Beløb med Renter vil derfor være at tilkende Mejeriet.

Processens Omkostninger for alle Retter bliver at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, fhv. Proprietær N. V. Grønning, bør til Indstævnte, Nøvling Andelsmejeri, betale 300 Kroner med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 4 Marts 1912, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved en den 1 Maj 1911 dateret »Kontrakt« forpligtede Appellindstævnte, fhv. Proprietær

N. V. Grønning af Vejgaard, sig til at levere sin Mælk til Appellanterne, Nøvling Andelsmejeri, i 5 Aar fra den 1 Maj 1911 til den 1 Maj 1916, hvorhos det i Dokumentet bestemtes, at han, saafremt han ikke skriftlig med et halvt Aars Varsel erklærede at ville udtræde af Mejeriet ved Udløbet af nævnte Tidsrum, skulde anses at være indgaaet paa at fortsætte Forholdet for en ny Periode af samme Længde. Den 1 Februar 1912 ophørte Appelindstævnte imidlertid uden forudgaaende lovlig Opsigelse at levere Mælk til Appellanterne, og disse har derefter i Henhold til en den 14 Februar s. A. vedtagen Generalforsamlingsbeslutning under nærværende Sag i første Instans ved Fleskum Herreds ordinære Ret søgt ham til Betaling af 2500 Kr. i Erstatning for det dem ved hans nævnte Forhold paaførte Tab tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 4 Marts 1912, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appelindstævnte, der principalt procederede til Frifindelse, tilpligtet at betale Appellanterne i Erstatning for det dem af ham i Tiden fra 1 Februar 1912 til 26 Oktober s. A. paaførte Tab et saadant Beløb, dog ikke udover 2500 Kroner, som maatte blive bestemt af uvillige inden Retten paa Appelindstævntes Bekostning udmeldte Mænd, med Fradrag af 250 Kroner tilligemed Renter af Restbeløbet som paastaaet, og Sagen er nu af Appellanterne indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastand og derhos nedlagt forskellige subsidære Paastande. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Forsaavidt Appelindstævnte til Støtte for sin Frifindelsespaastand har gjort gældende, at der ikke er indvarslet paa lovlig Vis til den Generalforsamling, paa hvilken ovennævnte Beslutning blev tagen, at Forsamlingen ikke har været beslutningsdygtig, og at Afstemningen ikke er foregaaet i Overensstemmelse med Lovene, vil der intet Hensyn kunne tages til disse Indsigelser, der mangler fornøden Bestemthed, og hvis Rigtighed overfor Appellanternes Benægtelse er ubestyrket.

Appelindstævnte har dernæst anført, at han, der med en kortvarig Afbrydelse har været Interessent i Nøvling Andelsmejeri siden dettes Oprettelse i Aaret 1887, nogle Aar forud for Sagens Anlæg har udmeldt sig af dette, forsaavidt angaar den ene af de ham da tilhørende Ejendomme, Matr. Nr. 14, saaledes at han efter der Tid kun har været Andelshaver for sin anden Ejendoms Vedkommen, Matr. Nr. 8, og at han, da hans Kobesætning udelukkende fandtes paa Matr. Nr. 14 — af hvilken han vedblev at levere Mælk, men kun som Leverandør — ikke har været pligtig at levere Mælk til Appellanterne efter Udmeldelsen. Efter Indholdet af den ovennævnte »Kontrakt«, ved hvilken Appelindstævnte uden Forbehold har forpligtet sig til at levere sin Mælk til Mejeriet, vil der imidlertid — selv bortset fra, at den paastaaede Udmeldelse ikke mod Appellanternes Benægtelse er tilstrækkelig godtgjort — ej heller kunne tillægges den heromhandlede Indsigelse nogen Betydning. Naar Appelindstævnte endelig har villet hævde, at Appellanterne ikke har leveret ham de Varer, der tilkom ham, og at Appellanternes Mejerist er optraadt overfor ham paa en saadan Maade, at han som Følge deraf har været berettiget til uden

Varsel at standse Leveringen, kan det overfor Appellanternes Benægtelse ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at der i nogen af de nævnte Henseender har foreligget noget Forhold, der kunde give Appelindstævnte Ret til ensidig at ophæve den ham paahvilende Leveringspligt. Bemeldte Indsigelser vil derfor ligesaa lidt kunne komme i Betragtning, hvorimod Appelindstævntes Undladelse af at fortsætte Leveringen maa anses uberettiget, og han vil herefter have at godtgøre Appellanterne det dem ved bemeldte Undladelse paaførte Tab.

Det er under Sagen in confesso, at Appelindstævnte ved Købekontrakt af 26 Oktober 1912 har afhændet Størstedelen af den ham da tilhørende Ejendom, og at han ikke siden har produceret Mælk fra samme. Forsaavidt Appelindstævnte nu har gjort gældende, at han i hvert Fald kun kan være pligtig at erstatte det Tab, han maatte have paaført Appellanterne i Tiden indtil nævnte Dag, vil der ikke kunne gives ham Medhold heri, idet Afhændelsen af Ejendommen maa være uden Indflydelse paa Omfanget af den allerede indtraadte Erstatningspligt, og denne maa herefter, som af Appellanterne gjort gældende, omfatte Tiden indtil 1 Maj 1916.

Idet der efter Sagens Oplysninger maa gaas ud fra, at Appelindstævnte har leveret Mælk til Appellanterne af mindst 25 Køer, vil han efter det Anførte være at tilpligte at godtgøre Appellanterne det Tab, disse har lidt ved i Tiden fra 1 Februar 1912 til 1 Maj 1916 at savne Mælken af det nævnte Antal Køer, og Størrelsen af dette Tab findes efter Omstændighederne at burde fastsættes ved Skøn af uvillige, inden Retten udmeldte Mænd, dog at Beløbet ikke overstiger 2500 Kr. I det herefter udkommende Beløb har imidlertid Appelindstævnte subsidært paastaaet fradraget Værdien af den ham tilkommende Andel i Mejeriet, men idet han under almindelige Forhold tidligst kunde have krævet Andelen udbetalt, naar han ved Udløbet af det Tidsrum, for hvilket han havde bundet sig overfor Appellanterne, lovlig var udtraadt som Interessent af Mejeriet, samt da han ikke kan antages ved sin retsstridige Udtrædelse af dette at have erhvervet Ret til at kræve Andelen udbetalt til et tidligere Tidspunkt, vil den anførte Paastand ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter findes Appelindstævnte efter Omstændighederne at burde godtgøre Appellanterne med 150 Kroner.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at de af Appelindstævnte den 25 Maj 1912 for Underretten fremlagte »Love«, der tillige maa antages at indeholde en Medlemstegning, ikke ses at være skrevne paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses under Sagen ingen andre Stempelovertrædelser end den i Underretsdommen ommeldte at være begaaet.

Tirsdag den 9 Maj.

Nr. 175. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Sognepræst for Skibsted og Lyngby Menigheder Niels Peter Arboe Rasmussen (Def. Liebe),

der paa Grundlag af Danske Lovs 2—4—6, jfr. 2—1, i Forbindelse med Præsteløftet af 27 August 1870 samt under Hensyn til Folkekirkens autoriserede Liturgi med Ritualer tiltales for at have fremsat Anskuelse, hvorved han er kommen i afgørende Strid med de ham som Præst i Folkekirken paahvilende Pligter.

Hellum-Hindsted Herredørs Provsterets Dom af 27 August 1914: Tiltalte, Sognepræst Niels Peter Arboe Rasmussen, bør for Justitiens Tiltale i denne Sag fri at være. Der tillægges Aktor, Sagfører Knud Petersen i Aalborg, og Defensor, Sagfører Boie Petersen i Terndrup, hver især et Salær af 300 Kr., der tilligemed Sagens øvrige Omkostninger udredes af det Offentlige.

Viborg Stifts ekstraordinære Landemodes Dom af 25 August 1915: Sognepræst for Skibsted og Lyngby Menigheder Niels Peter Arboe Rasmussen bør have sit nævnte Kald og Embede som Sognepræst forbrudt. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Provsteretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Landemodet, Overretssagførererne Asger Dahl og Bjarne Johnsen, 500 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

De i den indankede Dom ommeldte Udtalelser af Tiltalte er tildels uklare, og Tiltalte har for Provsteretten samt i en for Højesteret fremlagt Skrivelse til Defensor nærmere forklaret og suppleret Udtalelserne paa væsentlige Punkter. Der er derhos for Højesteret fremlagt en Række Erklæringer fra Landets Biskopper samt fra Professorer og Præster, hvorefter Spørgsmaalet om, hvorvidt Tiltalte ved sine Udtalelser er kommet i afgørende Strid med Folkekirkens Lære, er Genstand for forskellig Bedømmelse. Højesteret finder det nu ikke nødvendigt at træffe en Afgørelse af dette Spørgsmaal, idet nærværende Sag alene drejer sig om, hvorvidt Tiltalte er strafskyldig. Da han nemlig efter det Foreliggende maa antages at have været i begrundet god Tro med Hensyn til sin Berettigelse til at fremkomme med Udtalelserne, vil han som Følge heraf være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Sognepræst Niels Peter Arboe Rasmussen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Om-

kostninger, derunder i Salarium til Sagførerne Knud Petersen og Boie Petersen 500 Kroner til hver, til Overretssagførerne Dahl og Johnsen 700 Kroner til hver og til Højesteretssagførerne Asmussen og Liebe for Højesteret 1500 Kroner til hver samt Godtgørelse for Udlæg til Højesteretssagfører Asmussen 167 Kroner, udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag er Sognepræst for Skibsted og Lyngby Menigheder Niels Peter Arboe Rasmussen sat under Tiltale paa Grundlag af saalydende Aktionsordre:

Paa Grundlag af D. L. 2—4—6, jfr. 2—1 i Forbindelse med Præsteløftet af 27 August 1870, saaledes som dette er forstaaet og anvendt i den kirkelige Praksis, samt under Hensyn til Folkekirken autoriserede Liturgi med Ritualer maa jeg ønske Rettens Afgørelse af, hvorvidt Sognepræst Arboe Rasmussen ved paa et Møde i Studenterforeningen i København og paa Menighedsmøder i Terndrup og i Skibsted at fremsætte og ved i udgivne Skrifter og Tidsskriftsafhandlinger at offentliggøre og ved i Retten at fastholde de Anskuelse om Jesus Kristus som Guds Søn, hans Præeksistens, hans Menneskeblivelse, hans Frelsergerning, Død og Opstandelse, om den kristne Kirke, den danske Folkekirkes Lære og Daabsbekendelse m. m., som forefindes i hans Bøger: I. »Om Trosbekendelsen og Præsteløftet«, 1913 (f. Eks. S. 38, 44 f, 50, 54, 64, 65, 69, 91 f, 109, 111 f, 114—17, 125, 131—35, 136, 138), II. »Dogmekirken og Vejen frem«, 1911 (f. Eks. S. 2, 3 f, 6, 8 f, 10), III. »Daab og Trosbekendelse«, 1906 (f. Eks. S. 10, 12 f, 28 f, 30) og i hans Afhandlinger i det unitariske »frie Kirkesamfund«s Blad »Protestantisk Tidende« (f. Eks. 1909 S. 231 f, 1910, S. 410, 507—14, 1912 S. 494 f) samt i de Erklæringer og Redegørelser, som er fremlagt i Retten, er kommen i afgørende Strid med de ham som Præst i Folkekirken paahvilende Pligter, og hvilket Strafansvar han i bekræftende Fald maatte have paadraget sig.

Ved Provsterettens den 27 August 1914 afsagte Dom er Pastor Arboe Rasmussen frifunden for Aktors Tiltale, dog at et af Rettens gejstlige Medlem afgivet dissenterende Votum gaar ud paa, at han fradømmes sit Embede som Sognepræst, og Sagen er derefter indanket for nærværende Landemode.

Pastor Arboe Rasmussen, der er født den 1 April 1866 og absoolverede teologisk Embedseksamen i Januar Maaned 1890, blev samme Aar kaldet til Sognepræst for Gøl Menighed, hvorfra han under 23 Juni 1897 forflyttedes til sit nuværende Embede.

Ifølge det Oplyste, derunder ogsaa de af Præsten inden Retten afgivne Forklaringer, der bl. a. gaar ud paa, at han vedkender sig Forfatterskabet til, og at han vedblivende nærer de Anskuelse, som han har udtalt i Skrifterne »Daab og Trosbekendelse«, »Dogmekirken og Vejen frem« samt »Om Troesbekendelsen og Præsteløftet«, i Ar-

tikler i de for Provsteretten fremlagte Numre af »Protestantisk Tidende« og i den sammesteds fremlagte Gengivelse af hans Foredrag i Tern-drup og Skibsted den 2 og 3 Februar 1911, er Sagens Omstændigheder følgende:

I Pastor Arboe Rasmussens tidligere Forfatterskab har der været Tegn, som kunde tyde paa, at hans stærke Udfald imod Folkekirken som »den imponerende Omnibus«, jfr. Skriftet »Daab og Troesbeken-delse« af 1906 Side 10, hidrørte fra en Ophidselse, som mulig var af forbigaende Art. Saaledes var ogsaa hans Foredrag i Studenterfor-eningen den 3 December 1910 »Dogmekirken og Vejen frem« behæftet med en Uklarhed, som et Medlem af det teologiske Fakultet har ka-rakteriseret saaledes: »Hvis der fandtes en folkekirkelig Bestemmelse, som forbød Præster at snakke sort, burde man vistnok med Grund rejse Spørgsmaalet, om Foredraget ikke faldt ind derunder« (Rets-sagen imod Pastor Arboe Rasmussen af Johannes Jacobsen Side 17—18). Paa den anden Side fandtes der ogsaa baade i Embedserklæ-ringer og i trykte Udtalelser af Præsten saadanne Ytringer, som tydede paa, at han ikke arbejdede under en forbigaende Ophidselse, men med fuldt Overlæg og i Bevidsthed om, hvad der kunde staa paa Spil for ham (Protestantisk Tidende 1909 Side 232 og 1912 Side 495).

Først, da han i Sommeren 1913 udgav sit Skrift »Om Troesbe-kendelsen og Præsteløftet«, fandt de kirkelige Myndigheder, at der forelaa et Grundlag til Bedømmelse af hans kirkelige Stilling, som ikke længere tillod at betragte hans Standpunkt som uafgjort og der-for gjorde det naturligt at opgive den hidtidige afventende Holdning overfor Præsten og søge en endelig Afgørelse af Spørgsmaalet om hans folkekirkelige Stilling. Om dette Skrift udtalte han selv (Skrivelse til Kultusministeriet af 27 Juni 1913), at det behandler »de brændende Spørgsmaal, som er Autoriteterne og mig imellem« og kunde afgive yderligere Materiale til Sagens Afgørelse. Overfor Provste-retten har han 11 Marts 1914 erklæret, at han har udgivet denne Bog for »at klarlægge mit Standpunkt«.

Dette Skrift samler de forskellige Sider af hans Mellemværende med Folkekirken og giver en saa maalbevidst, rolig og mangesidig ar-gumenterende Redegørelse for hans Standpunkt, at det baade ved Ned-sættelsen af Provsteretten og ved Aktionsordren maatte faa den første Plads. Først ved dette er der givet et fuldt paalideligt Overblik over Præstens Helhedsstandpunkt saaledes, at Alt, hvad han iøvrigt har ud-talt i Skrifter og Erklæringer, som er fremlagt i eller afgivne til Provste-retten, kan ses i Belysning deraf eller tjene til nærmere Belysning af Helhedsstandpunktet.

I en Retssag om Stridsspørgsmaal vedrørende Kirkelæren, kan det nemlig ikke blive afgørende, hvorledes Præsten i sin teologiske Op-fattelse stiller sig til enkelte Trosled af mere eller mindre indgribende Betydning. Men Hovedvægten maa falde paa, hvorvidt Præstens Hel-hedsstandpunkt og hans kirkelige og litterære Virksomhed i Medfør af dette Helhedsstandpunkt ligger indenfor eller udenfor Folkekirken be-staaende Orden.

Grænserne for denne angives af Ordene i Grundlovens § 3: »Den evangelisk lutherske Kirke er den danske Folkekirke«. Imidlertid ud-viste det kirkehistoriske Tidsrum, hvorover Grundlovens Givere kunde

se tilbage, saa varierende Opfattelser af det evangelisk lutherske, at man i »Oplysningstidsalderen« ansaa en endog vidtgaaende rationalistisk Fornægtelse for at være forenelig med det evangelisk lutherske, (jfr. de danske Biskoppers Rundskrivelse af 1817, Ordene, »thi hvor Alt afhænger af Fornuftens rette Brug og den hellige Skrifts rette Udtydning, for hvilken der ikke er nogen anden Lov end den, som selve Fornuften paabyder« o. s. v.). Det bliver derfor Spørgsmaalet, hvorledes indenfor det Tidsrum, hvori Pastor Arboe Rasmussen har været Præst, Grænserne for Folkekirkens bestaaende Orden som evangelisk luthersk er blevene optrukne gennem Kirkestyrelsens Foranstaltninger, og hvorledes de er hævdede i den kirkelige Praksis.

Pastor Arboe Rasmussen blev som anført teologisk Kandidat i Aaret 1890. Tyve Aar forud havde Præsteløftet ved kgl. Anordning af 27 August 1870 faaet sin endnu gældende Skikkelse. I dette angives Normen for Guds Ords Forkyndelse at skulle søges i de profetiske og apostoliske Skrifter og de symbolske Bøger, »: foruden de tre i D. L.s 2—1 nævnte oldkirkelige Symboler den uforandrede Augsburgske Kession og Luthers lille Katekismus, og det paalægges bl. a. Præsten at bekæmpe saadanne Lærdomme, som strider mod Folkekirkens Trosbekendelse.

I den kirkelige Praksis er disse Forpligtelser og navnlig Læreforpligtelsen bleven forstaaet saaledes, at der har været et ret vidt Spillerum for Præsters individuelle Opfattelse, men dog kun saaledes, at Afgivelsen i enkelte Lærepunkter blev taalt, fordi de vedkommende Præsters Helhedsstandpunkt faldt sammen med den apostoliske og den lutherske Kristendomsopfattelse i det Hele.

Spørger man om den Opfattelse af det lutherske, som den folkekirkelige Udvikling siden Grundloven og siden Præsteløftet af 1870 har hævdet, da findes Svaret ved at agte paa den Skikkelse, som Alterbogen, Ritualerne, Salmebogen og de autoriserede Lærebøger har faaet i dette Tidsrum. Alterbogen udkom i revideret Udgave 1901 med den dobbelte Række Prædiketekster af 15 Juli 1898, med de autoriserede Kollektter paa Søn- og Helligdage samt Ritualer for Daab og Nadver af 10 Januar 1895 og med det autoriserede Ritual for Brudevielse af 22 Marts 1897. Siden er der til alternativ Brug autoriseret nye Ritualer for Brudevielse, Daab og Nadver (Bekendtgørelse af 26 Juli 1912). Rationalismens Salmebog, den »evangelisk kristelige« blev afløst af Konventssalmebogen med Tillæg, som nu de allerfleste Steder har maattet vige Pladsen for »Psalmebog for Kirke og Hjem«, en Udvikling, hvis Ejendommelighed er Fjernelsen af Sporene fra Rationalismens Tid. Og ved Siden af Balles og Balslevs Lærebog er i allernyeste Tid (Bekendtgørelse af 9 Januar 1912) autoriseret Lærebøger af Nissen, Bülow, Loft og Østrup, der alle slutter sig til Luthers lille Katekismus.

Hele denne Udvikling, der er normgivende for Menighedslivet, viser, dels at Folkekirken som saadan har stillet sig i bestemt Modsætning til den gamle Rationalisme, dels at den ikke i nogen Henseende har villet godkende den moderne Rationalisme, der repræsenteres navnlig af den liberale tyske Teologi.

I Modsætning hertil er det det ejendommelige for Pastor Arboe Rasmussens Helhedsstandpunkt, at han personlig slutter sig meget nær

til en af Hovedførerne for den liberale tyske Teologi, og at han vil have Folkekirken saaledes omdannet, at den giver det frieste Spillerum for alle moderne Aandsretninger, naar de blot har et vist kristeligt, protestantisk Grundpræg, og indskrænker Præsternes Læreforpligtelse til noget rent minimalt.

I sin Bog om Trosbekendelsen og Præsteløftet (S. 131 f) gør han sig til Talsmand for den af Professor Adolf Harnack fremførte Lære om »det dobbelte Evangelium«, jfr. ogsaa Erklæringen til Biskoppen over Viborg Stift af 6 Januar 1911 S. 2, hvor han siger, at han i alt Væsenligt slutter sig til Harnacks religiøse og teologiske Standpunkt. Han skelner i nævnte Skrift imellem det første Evangelium, som Kristus selv har forkyndt, »det Grundlæggende, Hovedhjørnestenen, det Vigtigste« (S. 133), og det andet Evangelium »Disciplenes Prædiken om Kristus«. Dette andet Evangelium har været Sædet for de »Sideskud«, som Kristendommen i Tidens Løb har skudt, den religiøse Forskydning og Dogmedannelsen, »som tager Skønheden og Kraften fra Stammen«. Derfor maa »Tid efter anden Træet ses efter og Kniven benyttes til Beskæring«.

Han billiger, at Luther foretog denne Renselse for Sideskud ved at spørge: hvad siger Apostlene, særlig Paulus, Peter og Johannes. Men hvor store Ting end derved opnaaedes, »naaede man dog ikke helt ind til Stammen«.

Derfor forlanger han i Tilslutning til den moderne Bevægelse, at den rigtige Kristendomsopfattelse skal søges ved at stille Spørgsmaalet saaledes: »Saadan og saadan siger Disciplene, men hvad siger Mesteren selv«, eller: »Tilbage til Kristus selv«. »Kun i det første Evangelium, hos Kristus selv« tør Spørgsmaalet om Kristendom søges besvaret. Derfor erklærer han (S. 134): »Præsten skal altsaa ikke blot forkynde Evangeliet. Men han skal forkynde det Evangelium, som Jesus selv forkyndte«. »Guds Ord det første Evangelium«.

Spørger man om Indholdet af dette første Evangelium, da lyder Svaret (S. 131): »Bjærgprædiken, Fadervor og Lignelserne«, eller (S. 136): »Han forkyndte en Fader, hvis Kærlighed er som Himlens Favn, ompændende hele Jorden; . . . og som kræver samme Sind hos alle sine Børn. Og uden at opstille nogensomhelst Betingelse eller tage nogetsomhelst Forbehold gav han alle dem Plads i Riget, i hvem Idealerne brænder: dem, der hungrer og tørster efter Retfærdighed, de Sagtmodige, de Rene af Hjærtet, de Barmhjertige, Fredsstifterne, dem, der har lidt for Retfærdigheds Skyld. I det Hus han bygger, er Loftet saa højt, som Guds Kærlighed naar, og Væggene saa vide, som Brodersindet rækker i Verden« (jfr. ogsaa »Dogmekirken« pag. 6). Det er en saadan Kirke Pastor Arboe Rasmussen vil have bygget (Protestantisk Tidende 1912 S. 495). Et saadant Kirkeideal eller som han selv udtrykker sig »Menneskehedens Ideal« er hans Hovedinteresse. »Paa dette høje Stade gælder det: Alt hører Eder til, være sig Paulus eller Apollos eller Peter eller Verden eller det Nærværende eller det Tilkommende, altsaa ogsaa Bibel eller Kirke eller Bekendelse eller symbolske Bøger eller hvad kirkeligt nævnes kan, Alt er vort, Alt er vi frie herrer over, naar vi har begrændset os til Kristus selv og hører ham til« (jfr. S. 137).

Men hvem denne Kristus er og hvilke Ord han har talt, hvad

han giver, og hvad han kræver, derom maa man ikke raadspørge f. Eks. en Paulus og blive staaende derved som Sandhed. Viden-skaben, den frie Forskning kan vel udrette meget og hjælpe til »bedre at skelne Jesu Røst fra andre Røster«. »Men Hovedsagen og det Af-gørende« for Forkynderen, for Præsten bliver til syvende og sidst »det Personlige, Sandhedsbeviset i den Enkelte (S. 137). Derfor er »det, en evangelisk Kirke først og fremmest maa forpligte sine Præster til, Jesu eget Evangelium i dets storladne Enkelthed og Renhed, uden Tilbygninger og Sideskud. Dette er i Virkeligheden, naar Alt kommer til Alt, den bedste Borgen for, at Kirken vedbliver at være evangelisk«. (S. 138).

Med denne Udtalelse slutter hele Fremstillingen i Bogen om Tros-bekendelsen og Præsteløftet, og heri har man Arboe Rasmussens hele kirkelige Program.

Den af ham skitserede Kirke er stillet i bestemt Modsætning til den bestaaende Folkekirke, som han i sin Polemik karakteriserer som »Dogmekirke«, et Udtryk, der i hans Sprogbrug betyder det værste, der kan siges om et Kirkesamfund. Thi sit Foredrag om »Dogmekirken og Vejen frem« har han for Provsteretten vedkendt sig, og han har erklæret, at han fastholder Alt, hvad der findes udtalt i dette ligesom i hans øvrige Publikationer og i de paa Embeds Vegne afgivne Er-klæringer. (Forhørsudskriftens Bilag 11, S. 5). Men i nævnte Fore-drag, der altsaa ikke længere kan bedømmes undskyldende som et mindre vel overvejet, ophidset Udbrud i en sluttet Kreds, bryder han Staven over vor bestaaende Folkekirke, ligesom over alle hidtilværende Kirkesamfund med Undtagelse af de allerførste Kristnes Menighed.

I nævnte Foredrag hedder det: »Det er Staten, som er vidt-skuende og tolerant, medens Kirken er sneversynet og kun af oppor-tune Hensyn lader sig drive et Hanefjed frem . . . Det er det lumpne ved Sagen, at det altid er de Svage, som rammes haardest, at de tungeste Byrder altid bindes paa de Umyndige. Her er Dogmekirken i aabenlys Strid med sit eget Evangelium (S. 2). »To Gange hvert Aar lyder det i Kirken: se din Konge kommer, og der bliver sunget om, at nu drager han ind i denne By og dette Sogn, og Folk gaar hjem og tror, at det er saadan. Men han drog ikke ind hverken i denne By eller i hint Sogn. Hvorfor? Fordi man tog nogle Meninger om ham, Tanker om ham og gjorde dem til Konge og sagde: se her er Jerusalems Konge, her skal I bøje Jer. Men hans egne Meninger, hans egne Tanker blev skudt til Side som noget Uvæsentlig i Sammen-ligning hermed (S. 6) »Dogmekirken tog aldrig og kunde ikke tage det kloge Parti og sige: Jeg passer Evangeliet, og for Resten holder jeg mig neutral. Nej, den havde bestandig visse nye Ugudeligheder at bekæmpe og visse gamle Dogmer at opretholde. Det ansaa den for sin Hovedopgave. Kom et Dogme i Fare, var alle Mand straks paa Dækket. Blev et Ideal fornægtet, — det var en Biting« (S. 7) »Jeg for min Del ved, at Dogmekirken ikke ejer denne Kraft [til at blæse til Samling], Og fordi Kristendommen, som den fremtræder i de store Kirker og Konfessioner og i de smaa Sekter og Partier, overalt er en mere eller mindre snever Dogmereligion, derfor ved jeg endvidere, at heller ikke denne Kristendom ejer den (S. 8) »Og saa tror jeg da, at vi gaar en Tid imøde, da vi fra alle Sider drives til at begynde at

bygge denne — jeg vil ikke sige nye Kirke, thi Tegningen ligger i Evangeliet, jeg vil heller ikke sige gamle Kirke, thi den har (med Undtagelse af den kristne Kærligheds allerførste Tider) aldrig eksisteret. Dogmerne har bestandig kvalt den; men jeg vil sige — store Kirke, Folkekirke i Evangeliets Stil, med det høje Loft og de vide Vægge (S. 9).

I Modsætning til den bestaaende Kirkeordning kalder han sin skitserede ideale Kirke »evangelisk«. Det er sikkert ikke tilfældigt, at den ikke er kaldet luthersk, heller ikke evangelisk luthersk, men blot evangelisk. Thi en luthersk Kirke, hvor ingen Apostel, heller ikke Paulus maa gælde som autoritativ Lærer i Kristendom, har aldrig eksisteret. En luthersk Kirke, hvor »Nutidens Disciple forkynder Evangeliet ud fra deres Kristusoplevelser« saaledes, at denne Forkyndelse i sig selv skal være lige saa normativ som de første Disciples Vidnesbyrd ud fra deres Kristusoplevelser (S. 131), en saadan luthersk Kirke kan ikke tænkes. Det er historisk uimodsigeligt, at Luther i Romerbrevet og de andre paulinske Breve fandt den Vejledning i Tilegnelsen af Kristi Evangelium, hvori han selv fandt Hvile, og at han og hans Medarbejdere holdt den paulinske Retfærdiggørelseslære (Conf. Aug. IV) for »articulus stantis et cadentis ecclesisæ« og netop derfor hævdede Apostlenes Evangelium, de første Disciples Evangelium — det, som nu skal degraderes til det »andet Evangelium« — som Normen for Kristi Evangeliums rette Udlægning. En Forkyndelse, som til syvende og sidst ikke anerkender nogen anden Norm end det Personlige, Sandhedsbeviset i den Enkelte (S. 137), denne rene Subjektivisme som kirkelig Grundregel er saa uluthersk som mulig. Luther selv vilde kalde dette »Sværmeri« og vilde ingensinde have taalt, at en Paulus, en Johannes, en Peter, i det hele det apostoliske Skriftvidnesbyrd skal sideordnet med eller rettere underordnet under, hvad en Nutidskristen efter sit personlige Indtryk mener at forefinde i Skriften som det første, Kristi eget Evangelium.

Alligevel vil Pastor Arboe Rasmussen have sit Standpunkt anerkendt som luthersk, og mener, at først naar hans Kirkeideal virkelig gøres istedetfor Folkekirken som Dogmekirke, faar man den sande lutherske Kirke.

Med Henviisning til Luthers Optræden paa Rigsdagen i Worms udtaler han (»Troesbekendelsen og Præsteløftet« S. 91 f) »Den lutherske Kirke blev til paa Grund af disse tre: Skriften, Luthers Samvittighed og hans klare Grunde. Det var disse tre, som sprængte Blokken ud af den katolske Klippe. Uden disse tre var hele Kirken vedblevet at være katolsk. Den lutherske Kirke fik og faar fremdeles sin ejendommelige Individualitet og sit særlige Grundpræg ved Sammenspil og Vekselvirkning imellem disse tre: Skrift, Samvittighed og klare Grunde. Men herfra har jeg ikke skilt mig. Kirken blev ikke i Worms erklæret for Tabu. Dens fastslaaede Lære heller ikke . . . Som kritisk Apparat overfor Kirke, Kirkelære og Kirkeautoriteter blev for bestandig opstillet: Skrift, Samvittighed og klare Grunde. Naar jeg derfor paa Grundlag af disse tre øver Kritik mod noget Autoriseret, saa fortaber jeg derved paa ingen Maade min Ret til at være luthersk Kristen. Jeg stiller mig tværtimod paa den Side, paa hvilken Luther som Fører stod i Worms, og gør kun Brug af min Ret og Pligt som luthersk Kristen. Man kan forkaste min Skriftforstaelse, min Samvittighed og mine

Grunde. Det bliver saa Skrift, Samvittighed og Grunde kontra Skrift, Samvittighed og Grunde! Thi selve Wormserprincippet kan Luthers Kirke ikke forkaste uden derved at rette et dræbende Stød mod sig selv« (jfr. ogsaa A. Rasmussens Skrivelse til Biskop Poulsen af 15 Maj 1911, pag. 2).

Her maa det imidlertid ikke overses, at Luthers Optræden i Worms ligger forud for Tilblivelsen af en luthersk Kirke — som Forf. selv siger, at Luther »med sit Liv som Indsats banede Vejen for, at denne Kirke kunde blive til«. Endvidere maa man lægge nøje Mærke til, at efter Forfatterens egne Ord »blev den lutherske Kirke til paa Grund af disse tre: Skriften, Luthers Samvittighed og hans klare Grunde«. Han understreger selv, at det var Luther, denne bestemte kirkehistoriske Personlighed, som med sin Samvittighed og sine Grunde lagde Grunden i Worms til den lutherske Kirke. Og da dette er unægteligt og Luther allerede den Gang indtog et bestemt positivt kristeligt Stade i nøje Tilslutning til Paulus som apostolisk Autoritet, saa kan man ikke senere hen i Tiden sætte »min Skriftforstaaelse, min Samvittighed og mine Grunde« i Stedet og borteliminere, hvad der efter Luthers Mening var fundamentalt kristeligt, og endda hævde sin Ret til Navnet luthersk, blot fordi man vedkender sig »Wormserprincippet«. Thi naar dette Princip isoleres fra Luthers Personlighed, i hvis Sted den individuelle Subjektivitet sættes, saa er det ikke længere det lutherske, men blot et protestantisk Princip. Der er Forskel paa protestantisk og luthersk. Zwinglianere, Baptister, Methodister o. s. v. er ogsaa Protestanter, men lutherske er de ikke. Folkekirken bliver ikke luthersk, men blot protestantisk, naar Præstens individuelle Skriftopfattelse, Samvittighed og Grunde skal være normgivende, uden nogen Begrænsning i den Grundopfattelse, som har udtalt sig paa Rigsdagen i Augsburg og gennem Luthers lille Katekismus. Den bevarer sit protestantiske Præg, naar der er Frihed til at træde ud for dem, der ikke kan forlige sig med denne Grundopfattelse. Men prisgives denne til en Vilkaarlighed, som kun ledes af sin bedste Overbevisning, saa bliver det lutherske ofret til Bedste for et protestantisk Kaos.

Det er dette afgjorte, skarpt polemiske Modsætningsforhold til et positivt luthersk Grundlag som normgivende i Folkekirken, der er Ejenommeligheden ved A. Rasmussens Helhedsstandpunkt. Derved adskiller han sig fra Præster, der har nydt og fremdeles bør nyde en endog vidtgaaende Yttringsfrihed i Folkekirken, men som ikke vil opgive deres Tilslutning til det positivt lutherske. Ved sine Krav om en blot individualistisk, kristelig Subjektivisme som kirkeligt Hovedprincip, saaledes som de er forelagte for Offentligheden i Bogen om Trosbekendelsen og Præsteløftet og opretholdte for Provsteretten, har Præsten dokumenteret, at han hverken kan eller vil gøre sit Arbejde i Folkekirken uden at kæmpe imod dens bestaaende Orden og for den ulutherske Lære om det »første Evangelium« og Apostelvidnesbyrdets sekundære Betydning. Derved er han netop for sit Helhedsstandpunkts Vedkommende kommen i en saadan Strid med de ham som Præst i Folkekirken paahvilende Forpligtelser, at hans Stilling i denne bliver uholdbar. Navnlig er han ude af Stand til at bekæmpe Nedbrydelsen af den Autoritet, som Apostlene altid har haft i den lutherske Kirke, og som maa opretholdes i Folkekirken, saalænge dens lutherske Præg

skal bevares, en Autoritet, som han tværtimod selv har rettet stærke Angreb imod ved at gøre sig til Talsmand for Grundsætningen »Tilbage til Kristus selv«, forstaaet ikke i Luthers Aand, heller ikke i Overensstemmelse med Folkekirkens Alterbog, Ritualer, Salmebog og Lærebøger, men som Udtryk for den ovennævnte moderne Bevægelse navnlig indenfor den tyske liberale Teologi. Smlgn. hermed Præsteløftets Krav om at bekæmpe saadanne Lærdomme, som strider imod Folkekirkens Trosbekendelse.

Vilde man med Defensionen gøre gældende, at Præsten ikke er optraadt som Talsmand herfor i sin egentlige Præstegerning, og at det dog er om denne, at Præsteløftet og Ordinationsløftet handler, saa er det vel sandt, at der ikke har kunnet paavises Polemik i hans Prædikener, at han anser religiøs eller teologisk Polemik for uforenelig med Præstens Opgave i Kirken, og at han har udført de hellige Handlinger i Overensstemmelse med Folkekirkens Forskrifter. Men det maa være Præste- og Ordinationsløftets selvfølgelige Forudsætning, at Præsterne som Folkekirkens Tjenere ikke indlader sig paa ved Møder og Foredrag udenfor Kirken eller ved litterært Arbejde at øve en for selve dens lutherske Grundlag undergravende Polemik, som udspringer af en personlig Modsætning til dette Grundlag, hvor meget det end maa kræves, at de uddanner sig ved forsat Studium, og tillades dem at forelægge dettes Frugter i Litteraturen.

Hvor yderligt Pastor A. Rasmussen er gaaet i ad litterær Vej at bekæmpe Folkekirkens bestaaende Orden og det lutherske Grundlag for samme, er ovenfor paavist. Men af Pastor Arboe Rasmussens egen under Sagen forelagte Gengivelse af hans Foredrag i Terndrup den 2 Februar 1911, hvilket Foredrag han gentog i Skibsted den 3 Februar samme Aar, fremgaar det tillige, at han ogsaa i de ham betroede Menigheder har øvet saadan Polemik ved Møder udenfor Kirken. Omend disse blev holdt i et Forsamlingshus og paa en Gæstgivergaard, var det dog virkelige Menighedsmøder, holdte med det udtalte Formaal, at gøre Sognemenighederne Regnskab for Præstens Anskuelse. Her har han yttret sig bl. a. om »Dogmetvang« paa anførte Maade og udtalt: »Mod hele dette Væsen har jeg vendt mig. Og derfor er Striden brudt ud. Nu gælder det, om den danske Kirke skal vedblive at være et Arnested for Dogmetvang, Trangsyn og Snæverhjertethed, eller om den skal bygges saa stor og høj og vid, at den kan rumme alle dem, der selv vil høre Gud, Kristus og Kirken til«, — [altsaa ogsaa Methodister, Baptister, Irvingianere o. lign. for ikke at tale om Calvinister, Zwinglianere d. v. s. de reformerte Kirkesamfund, kun ikke Katholiker] — »og spænde over alt sandt, skønt, godt og stort i Folkekirken. Lad Dem ikke forvirre af Krigshylene. Tro mig paa mit Ord, at det er dette, det for mig gælder om, at vi ikke længere skal snøfte i hverandres Meninger, men at der kan blive Fred og Fordrage-

---

Færdig fra Trykkeriet den 17 Maj 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 12.

Tirsdag den 9 Maj.

lighed mellem alle dem, der vil gaa den samme Pilgrimsvej til Guds evige Rige«.

Men her kom ogsaa hans kirkelige Program om det »første Evangelium«, omend mindre aggressivt til Orde, dette »Tilbage til Kristus selv«, »at Jesu eget Ord og Evangelium« skal lyde, »han selv føre Ordet«, medens »alt Andet, om det var en Engels eller Apostels Røst, maa vige for dette ene og store«.

Altsaa ikke alene i Litteraturen, men ogsaa overfor selve Sogne- menighederne har Præsten udtalt sig i Modsætning til Folkekirken ud- fra sit ovenfor skildrede protestantiske, men ulutherske Helhedsstand- punkt. Dermed maa han siges at have brudt sit Præsteløfte, og da han i sin Samvittighed føler sig bunden til at fortsætte denne Kamp og derimod ikke vil erkende sig forpligtet til paa luthersk Vis at bøje sig for Apostelordets, heller ikke en Paulus' Avtoritet, vil han ikke kunne vedblive at beklæde Embedet som Præst i den lutherske Folke- kirke.

Hvad der saaledes maa blive en Følge af Præstens Helhedsstand- punkt, bekræftes ved at betragte hans Afvigelser fra vigtige Punkter i Kirkelæren.

Her skal det dog først bemærkes, at den historiske Redegørelse for den apostoliske Trosbekendelses Oprindelse, som han har givet i sin oftnævnte Bogs første Afsnit, er der, kirkeretlig set, intet at sige imod. Men han har paa Foredragsmøder udenfor sine Sogne fremsat de samme Oplysninger for større eller mindre Forsamlinger af Læg- folk. Ved saadanne Møder vil der altid være Adskillige tilstede, som er unge og ubefæstede, og vel ogsaa Modstandere af Kristendom og Kirke. Derfor kan en Præst, naar han holder saadanne Foredrag, ikke undlade samtidig at vidne ud af sin Tro paa det centrale i denne Bekendelse, uden at han dermed svigter Troskaben imod sin vigtigste Opgave som Præst. Undladelsen af et saadant Vidnesbyrd maa for- arge de Troende, forvirre de ubefæstede og Søgende og bekræfte Mod- standerne i deres Vantro. Det kan ikke undskyldes med, at man i et Foredrag paa en Timestid ikke kan tage Alt med. Thi det maa altid være den første og ufravigelige Pligt for en Præst, at han ved sine Ord og ved sin Færd virker til Bestyrkelse for Troslivet, i hvert Fald ikke foretager sig noget, som forarger eller nedbryder Tilliden til det Trosindhold, hvis Talsmand han skal være. Af Pastor Arboe Ras-

mussens Brev til Biskop Poulsen af 1 April 1912 fremgaar det, at han paa Mødet i Hobro Ungdomsforening blev adspurgt i Anledning af Foredraget baade fra yderliggaaende unitarisk og fra yderliggaaende ortodoks Side. Her var der altsaa rig Lejlighed til at aflægge et retledende Vidnesbyrd. Han tog Afstand fra begge de yderliggaaende Standpunkter. Men da man trængte paa for at faa et bestemt Svar, »tabte han Taalmodigheden« og replicerede paa en Maade, som maatte forarge, fordi det afvisende Svar ikke viste Spor af aandelig Omsorg for den Spørgende eller for dem i Forsamlingen, hvem hans Optræden maatte antages at være bleven til Anstød. Denne hans Optræden i en Ungdomsforening er i Strid med Præsteløftets Forpligtelse til at arbejde for Ungdommens kristelige Oplysning og Vejledning.

En saadan Episode kan vel ikke i sig selv være fældende, men den er et graverende Symptom, fordi den forefaldt paa et Tidspunkt (Marts 1912), hvor Præsten vidste, at der rundt om i Folkekirken rørte sig en stærk Mistillid til ham, og hvor det derfor burde være ham særlig magtpaaliggende, naar han i det Hele vilde holde historiske Foredrag om Trosbekendelsens Oprindelse, da ogsaa at bevidne sin Tro for, saavidt muligt, at berolige de Opskræmte, forebygge, at Troens Fjender tog ham til Indtægt som en Forbundsfælle og i det Hele godtgøre sin Berettigelse til at være Evangeliets Talsmand indenfor Folkekirken.

I det første Afsnit af Bogen om Trosbekendelsen og Præsteløftet indskrænker Forfatteren sig nu heller ikke til at give Oplysninger om Symbolets Udviklingshistorie. Men Fremstillingen har det bestemte Formaal at paavise, at »det er ganske haabløst at kalde Symbolets Sætninger Fællestroen, og at ville løfte dem som den Fane, der kan samle Kristenheden«, (S. 50), idet det kun bliver kirkeligt brugbart ved »Omydning« og »Fortolkning«, der maa skifte ned gennem Tiderne. (S. 42—50). Og tilsidst (S. 53—55) lægges al Vægten paa, at der maa skælnes mellem »Troen paa« og »Troen at«, den katholske Lydighedsakt overfor Kirken og den lutherske Tro, der er »et Sindelag, som støtter sig til et andet Sindelag, nemlig Guds«, ikke Kundskab om en Historie, men Samstemmen med Guds Forjættelse (Apolo- gien). »I en evangelisk-luthersk Kirke bliver den kristne Tro derfor først og fremmest den personlige Tro paa«.

Dette er nu rigtigt i sig selv. Men spørger man, hvad da »denne personlige Tro paa« har til sit Indhold, hvad den bygger paa, saa faar man det ejendommelige Svar, som er det afsluttende Resultat af hele Undersøgelsen af Trosbekendelsen (S. 54 f):

»Her er den evangeliske Kirke i Overensstemmelse med Vestens Symbol. Thi efter dette Symbol er den kristne Tro ligeledes først og fremmest Troen paa, nemlig paa de tre Navne: Faderen; Kristus, som i Kraft af sin Sønnebevidsthed gav os Faderen; Aanden, som forvisser os paa, at ogsaa vi er Faderens Sønner. Som Magnetnaalen altid peger mod Nord, saaledes peger de to sidste Navne altid mod Faderen. Og disse tre Navne, først og fremmest Fadernavnet, er Enheden i Symbolet. Thi slaar man an paa Symbolets enkelte Sætninger, faar man en Mangfoldighed af forskellige Toner. Men slaar man an paa et af disse tre Navne, klinger altid den samme Tone, den gamle kendte fra Fadervor. Og om denne Tone er alle Kristne enige«.

Paa denne Maade reduceres hele den apostoliske Trosbekendelses Indhold til Troen paa Faderen som det Væsentlige, Enhedstonen, hvorom alle Kristne samler sig. Dette er i fuld Overensstemmelse med Forfatterens Helhedsstandpunkt, ifølge hvilket det saakaldte »første Evangelium« alene skal have normgivende kirkelig Autoritet. Men luthersk er det ikke. Det strider imod Luthers Udlægning i den lille Katekismus, hvor hans Forklaring til 2. og 3. Artikel har samme Vægt som Forklaringen til 1. Artikel. Ogsaa i Confessio Augustana (jfr. Art. I, III, IV, XVII) er det ikke Faderens, men Sønnens Navn, Frelsernavnet, som afgiver Enhedstonen.

Efter den lutherske Kirkes og forøvrigt ogsaa den oldkirkelige og fælleskristelige Opfattelse er den kristne Tro Troen paa Faderen, Skaberen, der gav os sin enbaarne Søn, paa Sønnen, som gav os sig selv, og paa Aanden, som helliger os i Sønnens Samfund som Guds Børn. Dette er noget ganske Andet, langt mere fyldigt end Arboe Rasmussens Tolkning heraf, naar han begrænder det Hele til »den gamle kendte Tone fra Fadervor«.

Denne Pastor Arboe Rasmussens Stilling overfor Trosbekendelsen er, omend Tonen i hans nye Fremstilling er behersket, lige saa yderliggaaende, som da han udtalte de om Nervøsitet og Ophidselse vidnende Ord: »Trosbekendelsen er som skabt til at gøre det fuldstændig af med det, der dog skulde have været vundet ved Reformationen, nemlig »et Kristenmenneskes Frihed« o. s. v., o. s. v. (»Daab og Trosbekendelse« pag. 10, hvortil slutter sig lignende Udtalelser i samme Skrift pag. 12, 29 og 30).

Det kan vel ikke formenes Præsten at foretage en aandelig Vurdering af Trosbekendelsens Skikkethed til at være Udtryk for Kristendommens Hovedsum, ej heller at udtale sig herimod og derfor gøre sig til Talsmand for, at der indføres Ændring af dens hidtidige Plads blandt de kirkelige Normer. Men saalænge den efter Loven og Rituallet er Symbol og Daabsbekendelse i Folkekirken, vil det paahvile enhver af dennes Præster at vise den tilsvarende Respekt, ogsaa naar han udtaler sig om den under den kirkelige og litterære Diskussion og fremsætter Ønsker om en Nyordning. Og det maa kirkeretlig anses for utilladeligt, at en Præst betegner denne Bekendelse som uforenelig med Reformationens store Vinding, »et Kristenmenneskes Frihed«, kalder den »en Amputation af Jordens Største og den Sag, som evig er hans«, og, efter at hans polemiske Holdning er henvist til en Provsterets Undersøgelse, fastholder saa hasarderede Udfald. Naar disse Udfald og det omtalte Resultat af den historiske Redegørelse ses i Lyset af Arboe Rasmussens Helhedsanskuelse, bekræftes det, at hans Stilling som Præst i Folkekirken er uholdbar. Hermed er intet sagt om den kristelige Værdi af hans Standpunkt, af hans Bedømmelse af den apostoliske Trosbekendelse, et Spørgsmaal, der er Domstolene, ogsaa de kirkelige uvedkommende, men kun at Folkekirken Retsorden giver ikke Rum for en Præst, der stiller sig som anført overfor det evangelisk-lutherske og polemiserer imod Trosbekendelsen paa nævnte Maade.

Til samme Resultat føres man ved at betragte hans Udtalelser om Jesus som Guds Søn og hvad dermed staar i Forbindelse.

Det er ovenfor paavist, at i de Kristnes Bekendelse til de tre

hellige Navne er det Sønnens Navn, som danner Enhedstønen. Derfor maa der, naar Talen er om Enkelthederne i Arboe Rasmussens Afvigelse fra Folkekirkens Tro og Lære, ligge særlig Vægt paa, hvilken Anskuelse han hylder paa dette Punkt. Spørgsmaalet er ikke, hvad der efter en indgaaende Undersøgelse af det nye Testamente maa erkendes at være den oprindelige Betydning af Udtrykket Guds Søn, anvendt paa Jesus, og Præstens Stilling dertil. Dette ligger udenfor Domstølenes, ogsaa de kirkeliges Kompetence. Det drejer sig kun om, hvad der efter Folkekirkens retsgyldige Normer er Meningen med dette Navn, og hvorvidt Præstens Udtalelser lader sig forene dermed. Og til Belysning heraf maa man raadspørge saavel de autoriserede Normer for det gudstjenstlige Liv, Alterbog og Salmebog, som Bekendelsesgrundlaget i Folkekirkens Symboler, og kirkeretslig set, maa det være Forudsætningen, at hvad der foreligger i disse Dokumenter som utvivlsom Kirkelære, er overensstemmende med den hellige Skrift.

Enhver Kirkegænger kender Ordene »Gud har fra Evighed givet sin Søn os til Herre« (Salmebog for Kirke og Hjem Nr. 262) eller »Guds Menighed, syng for vor Skaber i Løn . . . Han gav os til Frelser sin enbaarne Søn« (Nr. 411) som en Hovedtone, der atter og atter klinger igennem i Menighedens Lovsang paa mangfoldige Maader. Hvad hermed menes, er hævet over enhver Tvivl. Menigheden lovpriser Gud, fordi han har ladet sin Søn, der fra Evighed var personlig nærværende hos ham som den enbaarne Søn og selv Gud, blive Menneske og gennem hans Gerning, Død og Opstandelse blive Frelser og Herre.

Ligeledes er det velbekendt, at hver Søn- og Helligdag slutter Fællesbønnerne for Alteret, de saakaldte Kolleker, med Forherligelsen af de tre store Navne. Deres gennemgaaende Slutningsform er denne, at de nævner Sønnen, »din Søn« eller »din elskelige Søn«, og saa hedder det: »som med dig lever og regerer i Hellig Aands Enhed, een sand Gud fra Evighed til Evighed«. Det er en Bekendelse til ham som Guds enbaarne eller eneste Søn, der fra Evighed selv er sand Gud sammen med Faderen og Aanden.

Paa samme Maade stiller Sagen sig, naar man ser paa selve Bekendelsesgrundlaget. Den nicænske Trosbekendelse siger: »een Herre, Jesus Kristus, født som eenbaaren af Faderen, det vil sige af Faderens Væsen, Gud af Gud, Lys af Lys, sand Gud af sand Gud, født ikke skabt, væsensfælles med Faderen«; o. s. v. Naar saa den apostoliske Trosbekendelse i sin endelige Formulering siger »Guds eenbaarne Søn«, er det givet, at her betyder Udtrykket ogsaa Guds eneste Søn, væsenset med Faderen, selv Gud fra Evighed. Og den athanasianske Trosbekendelse omgærder yderligere denne Forstaaelse af Udtrykket og udelukker enhver Mulighed for Omtydning. Saaledes viser den oldkirkelige Del af Folkekirkens Bekendelsesgrundlag umiskendeligt, at »Jesus Kristus Guds eenbaarne Søn« er Udtryk for et metafysisk Forhold, som Mennesketanken ikke kan gøre nærmere Rede for, men som i alle Tilfælde gør hans Sønneforhold artsforskelligt, væsensforskelligt fra Menneskers Barneforhold til Gud.

Det samme er Tilfældet med den særlig lutherske Del af Folkekirkens Bekendelsesgrundlag. I den lille Katekismus siger Luther selv: »sand Gud født af Faderen i Evighed«. Og i den augsburgske Kon-

fession Art. 1 hedder det: »Menighederne lærer hos os med stor Enighed, at den nicænske Kirkeforsamlings Bestemmelse om det guddommelige Væsens Enhed og om de tre Personer er sand og bør tros uden nogen Tvivl«, jfr. Art. 3 »Om Guds Søn«: »Ordet, det er Guds Søn, har paataget sig menneskelig Natur . . . en Kristus, i Sandhed Gud og i Sandhed Menneske«.

Saaledes er Bekendelsesgrundlaget i dette Stykke klart nok. Om Meningen kan der ingen Tvivl være. Derimod er det ejendommeligt for Pastor Arboe Rasmussens Standpunkt, at han i dette Stykke udtaler sig med Forbehold, tildels bruger de sædvanlige Udtryk, men tyder dem paa sin egen Maade. For en nærmere Prøvelse viser det sig dog, at han her befinder sig i afgørende Strid med Folkekirkens Lære. Provsteretten har henstillet til ham, hvorvidt han skriftlig vilde besvare to af de Spørgsmaal, Provst Ussing i en trykt Piece har rettet til ham. Det første af disse Spørgsmaal lød saaledes: »Tror Pastor Arboe Rasmussen, at vor Frelser Jesus Kristus var personlig hos Faderen, før Verdens Grund blev lagt, og fornedrede sig og tog en Tjeners Skikkelse paa ved sin jordiske Fødsel?« I sit Svar til Provsteretten, fremlagt 5 December 1913, siger Præsten: »Professor i Dogmatik ved Københavns Universitet Bang har i Dansk Kirketidende meget skarpt kriticeret dette Spørgsmaal og erklæret det for næsten umuligt at besvare, som det lyder. Jeg har ikke det paagældende Nummer af Bladet, men formener, at det var et af Septemhernumrene. Jeg tør maaske derfor tillade mig at simplificere Spørgsmaalet saaledes, at det kort og klart lyder paa, hvad der dog er Hovedsagen, om jeg tror, at Jesus før sin Fødsel havde Forudtilværelse hos Faderen, den saakaldte Præeksistens, og kan da besvare det ganske kort med et Ja«. Omend Landemodet vilde have fundet det naturligt paa ny at forelægge Arboe Rasmussen Spørgsmaalet saaledes, at Svaret blev klart og bestemt, eller at en Vægning ved at besvare det fik afgørende Betydning, har man dog ikke anset det fornødent at forandlelige saadan fornyet Forelæggelse, da en nærmere Prøvelse af Udtalelsen i Pastor Arboe Rasmussens Erklæring til Provsteretten af 5 December 1913 giver tilstrækkelig Klarhed i Hovedsagen, især naar henses til de øvrige Udtalelser om samme Lærestykke, og det saa meget mere som Præstens Helhedsstandpunkt og hans Polemik imod Trosbekendelsen er af en saadan Art, at Retssagens Udfald vil være relativt uafhængig af hans Anskuelse om det heromhandlede enkelte Lærestykke, uagtet det er et Hovedpunkt i Kirkelæren.

Imod det forelagte Spørgsmaals Formulering var der i Virkeligheden Intet at indvende. Med Udtryk, som er laante fra den hellige Skrift, spørges der først, om Præsten forstaar Udtrykket »Guds enbaarne Søn« saaledes, at han fra Evighed har været hos Gud, selv Gud, delagtig med Faderen i guddommeligt Væsen og Herlighed, og Præsten kan umuligt være uvidende om, at dette er just Kirkelærens Indhold i Tilslutning til Joh. 17, 5, 24 og Filip. 2, 6; dernæst spørges der, om han i Frelseren Jesus Kristus ser denne Guds Søn fra Evighed, der for vor Skyld har givet Afkald paa Herligheden hos Gud og iført sig et Menneskes Tjenerskikkelse ved at lade sig føde paa Jorden. Dette Dobbeltspørgsmaal er ikke til at tage fejl af, allermindst for en belæst Teolog, som er vel bevandret i Kontroversspørgs-

maalene mellem den overleverede Kirkelære og de moderne tyske Teologer.

Istedetfor nu at give tydeligt Svar paa dette Dobbeltspørgsmaal omskriver kan det, »simplificerer« det saaledes, at det dobbelte bliver til et enkelt, hvori det for Kirkelæren ejendommelige forsvinder. Fornedrelsen fra virkelig guddommelig Tilværelse i Herlighed til Mennesketilværelse i Tjenerskikkelse sættes udenfor Spørgsmaalet ved Hjælp af Ordene »før sin Fødsel«, og istedenfor den personlige Tilværelse hos Faderen, før Verdens Grundvold blev lagt, altsaa den evige Guddomstilværelse i Herlighed, sættes »Forudtilværelsen hos Faderen, den saakaldte Præksistens«. Dette sidste er et tvetydigt Udtryk. Det kan betyde, hvad der er spurgt om, men hvortil da denne Omskrivning? Hvorfor saa ikke svare uden Omsvøb: Ja, jeg tror paa, at Frelseren var hos Faderen, før Verdens Grundvold blev lagt, i en Herlighed, hvorfra han fornedrede sig ved sin jordiske Fødsel? Hvorfor ty til det taagede Udtryk, »den saakaldte Præksistens«, der kan betyde noget ganske Andet? Ordet »saakaldte« lader ane, at der ikke menes en virkelig Forudtilværelse, men en blot ideel Præksistens, ∅: at han efter sin Ide har været hos Gud, som et Tankebillede, et Led i Guds evige Verdenstanke, altsaa en Forudtilværelse, som er noget ganske Andet end den Præksistens, der af Kirkelæren tillægges Jesus Kristus som Guds Søn fra Evigheden. Naar derfor Pastor Arboe Rasmussen har »simplificeret« Spørgsmaalet paa anførte Maade, saa er han ikke i Overensstemmelse med Kirkelæren. Tværtimod maa man formode, at han forstaaer den »saakaldte Præksistens« for Jesu Vedkommende i afsvækket Betydning i Lighed med andre Menneskers. Og om denne Formodnings Rigtighed vil man blandt Provsterettens Akter ikke lede forgæves efter Vidnesbyrd.

I Retsmødet den 19 Juni 1914 fremlagde Defensor for Provsteretten et Ud klip af Aalborg Stiftstidende for 24 November 1911, »Den Arboe Rasmussenske Sag, Svar til Pastor Uffe Birkedal fra Provst M. F. Høfler, Als«. I 1ste Spalte sidste Stykke udtaler Provsten: »Jeg skal da her — og jeg gaar ud fra, at Arboe Rasmussen vil billige dette — gengive nogle af hans Tanker paa dette Punkt: han tror personligt paa Jesu Præksistens (ligesom paa vor), og han kan bekende Jesus som Guds Søn«. Her maa man mærke sig Ordene i Parantesen: »ligesom paa vor«. Efter Provstens Kendskab til Præsten er det altsaa en Forudtilværelse i aldeles afsvækket, ideel ikke reel Betydning, som han tillægger Jesus. Da dette Bilag er fremlagt i Retten et halvt Aar efter det Retsmøde, hvori Præsten forelagde sin skriftlige Besvarelse af Spørgsmaalet (Bilag v), da det endvidere er blevet fremlagt af Præstens Defensor, og da hverken han eller Præsten selv har taget noget Forbehold imod Gengivelsen af Præstens Anskuelse, [Defensor siger endogsaa i sit 1ste Indlæg for Provsteretten S. 18: »Jeg fastslaar: Sognepræsten har bekendt Tro paa Kristi Præksistens. Dette har Provst Høfler ogsaa efter Samtale med Præsten offentlig udtalt i Aalborg Stiftstidende af 24 November 1911«, altsaa er den citerede Sætning autentisk Gengivelse af Præstens Anskuelse om Kristi Præksistens] — maa det betragtes som konstateret, at Pastor Arboe Rasmussen i Modsætning til Kirkelæren ikke tillægger Jesus Kristus som Guds Søn en Præksistens, der ikke kan udsiges om nogen Anden,

en virkelig guddommelig Forudtilværelse hos Faderen i Evighed, hvorfra han fornedrede sig selv ved sin jordiske Fødsel.

Hermed stemmer da ogsaa hans øvrige Udtalelser om Jesus som Guds Søn. Ejendommeligt for disse er, at han taler ikke om Jesus som Guds Søn i Forudtilværelsen, altsaa fra Evighed, hvorved Forholdet bliver arts- og væsensforskelligt fra vort, men kun om Jesus som Guds Søn i hans Jordeliv og som den ophøjede, Udtalelserne herom findes spredt i hans sidste Bog og andetsteds. De gaar i det Væsentlige ud paa Følgende:

Jesus af Nazareth, en Søn af Josef og Maria, er »Jordens Største«, et i ganske særlig Grad og fremfor nogen Anden i Menneskeheden gudbeaandet Menneske. Paa Grund af sin Viden om Faderen, og fordi han altid gjorde Faderens Villie, forstod han sig selv som og erklærede sig for Guds Søn. Dette Sønneforhold var ikke artsforskelligt men kun gradforskelligt fra deres, der ved ham bliver Guds Børn. Det var et enestaaende Sønneforhold. Han har ikke gjort Synd. Ved sin Oprejnsning fra de Døde er han bleven Menighedens levende Herre og Dommer, hvormed Sønneforholdet er indtraadt i en ny Face. (Bilag A, S. 79, Bilag C, S. 30 øverst, Bilag A, S. 64, 65, Bilag VII (fremlagt 18 April 1914), Bladet København for 28 August 1913, 2den Spalte, 3., 4., 6. og 7. Stykke, Bilag dd, 6. Stk, Bilag x sidste Linie, Bilag 5: Ordene tilsidst: »naar jeg engang skal aflægge ham Regnskab for mine Ord«).

Hvorvidt Jesus ved sine Gerninger, Undergerninger, har godtgjort sig som Guds Søn (Joh. 14, 11), har Arboe Rasmussen ikke udtalt sig om. Provsteretten har ikke villet forelægge ham dette Spørgsmaal (Retsmødet den 18 Oktober 1813, S. 14): »Tror Pastor Arboe Rasmussen, at Jesus i sit Jordeliv har gjort virkelige, guddommelige Under (f. Eks. opvakt Døde)«? Omend dette vilde have været et naturligt Led i Forundersøgelsen, kan det dog i Betragtning af, hvad der iøvrigt er forelagt Landemødet, ikke anses for nødvendigt at lade dette Spørgsmaal tage op nu i et nyt Forhør.

Hvorledes Pastor Arboe Rasmussen mener, at Jesus saaledes forstaaede Sønneforhold til Gud er blevet til, er uafgjort. Han nævner, at der ved Jesu Fødsel i Josef og Marias Ægteskab kan være sket et endnu større Under end ved andre Menneskers Fødsel, jfr. hans Gengivelse af 2 Foredrag i Terndrup og Skibsted Bilag S S. 2, 3die sidste Stykke: »Men er der da intet Underfuldt ved Jesu Fødsel? Er hvert Menneskes Fødsel et lille Under, saa er det kun ret og rimeligt, at Jesu Fødsel er et stort Under. Men prøv ikke paa at efterforske Guds underfulde Veje. De er og bliver uransagelige«. Han nævner Jesu Daab, fordi han der blev salvet med hellig Aand og Kraft, Ap. Gj. 10, 38 (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 67), og det er sandsynligt, at Præstens egen Opfattelse gaar ud paa en Kombination af disse to Muligheder; men han vil netop ikke indlade sig paa nogen nærmere Efterforskning af Guds underfulde Veje. Den Forklaring, der af ham betegnes som den sandsynligvis ældste (S. 66 nederst), at Gud indsatte Jesus til sin Søn ved at oprejse ham fra de Døde, omhandler ikke Sønneforholdet i Jesu Jordeliv, men det synes uomtvisteligt, at den indgaar som Supplement i hans Betragtning af Jesus som Guds Søn. Den almenkirkelige Opfattelse af Sønneforholdets Tilblivelse for

Jesus som Menneske, som udtaler sig i Ordene »undfangen ved den Hellig Aand, født af Jomfruen Maria«, tager han paa det bestemteste Afstand fra, og hans Polemik herimod indtager en fremskudt Plads i hans teologiske og kirkelige Forfatterskab, ligesom han ogsaa paa Menighedsmøderne i Skibsted og Terndrup beskæftigede sig vidtløftigt dermed.

Han har selv antaget, at hans Stilling til »Jomfrufødselen« var Hovedsagen i hans Mellemværende med Folkekirken, og har tilkendegivet sin Forbavelse over at erfare, at det ikke forholdt sig saaledes, jfr. Skrivelse til Biskop Poulsen af 27 Juni 1911. Han har dog selv dokumenteret sit Kendskab til, at adskillige fremragende positive Teologer, hvis Navne og Skrifter ikke er ukendte i Danmark f. Eks. Kaftan og Kähler, er af den Anskuelse, at en Præsts Berettigelse til at beklæde Embede i en evangelisk Kirke ikke kan være afhængig af dette Spørgsmaal, naar det tages isoleret. (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 59—62).

For Pastor Arboe Rasmussens Vedkommende stiller Sagen sig saaledes, at hans Helhedsstandpunkt er uluthersk, at han ikke vil fravige dette, men har stillet sig i en grundig overvejning, maalt vedst Konflikt med Folkekirken bestaaende Orden for at faa et nyt Kirkeideal realiseret, at han er i Modstrid med den lutherske og almenkirkelige Tro paa Jesus Kristus som Guds enbaarne Søn, født af Faderen i Evighed, og at han paa denne Baggrund staar som Bekæmper af det oftnævnte Led i Trosbekendelsen. Saa faar Dissensen i dette Tilfælde skærpene Betydning, hvor langt det end er fra, at den er Sagens egentlige Kærne. Overfor ham faar den hos Lægfolk umiddelbare og nærmestliggende Følelse ved at se en Mand være Præst, uagtet han ikke tror paa Jesu Fødsel af Jomfruen Maria, Forargelsen, den vidt udbredte Forargelse, unægtelig Vægt, og Vægten forøges ved, at han taler om den »hedningekristelige Formel« (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 21). Han henviser til »lignende Forestillinger«, hvori Hedningerne levede og aandede (S. 20, 65 nederst, 71 f); han taler om den »mythologiske« Begrundelse hos Oldtidens Kristne (S. 69), og jævnfører med, at »Kvinderne tilbragte Nætter i Templer for at opnaa Gudernes Gunst«; men han griber ikke Lejligheden til paa Justinus Martyrs Vis skarpt at skelne imellem den hedenske Forestillingskreds og det Ny Testaments Fortællinger (S. 71 f). Side 65 nederst hedder det endog, at »Jomfrufødselen selvfølgelig forudsætter i Analogi med Datidens gængse Forestillinger, at Gud er Fader til Jesus paa samme eller lignende Maade, som vore Fædre er det til os«, og paa denne forargelige Udtalelse om den bibelske Beretning bøder kun lidet, at der i Anmærkningen tilføjes: »Naar her tales om Jomfrufødsel, saa bedes Læserne paa Forhaand betænke, at dermed ikke sigtes til Lukas-evangeliets Bebudelsesfortælling, men udelukkende til enkelte massive Udtryk i Matth. 1, 18 f; thi kun her findes »Jomfrufødselen« omtalt«. Den sidste Sætning er et Magtsprog, som kun kan forklares af, at Forfatteren mener med sine Grunde at kunne staa inde for, at »Jomfrufødselen fandtes altsaa ikke i den oprindelige Lukasfortælling«. Men overfor hans Argumentation staar andre Nutidsforskere med deres Grunde og hævder, at den findes deri, ud fra deres ligesaa grundige

Kendskab baade til Datidens Forestillingskreds, Overleveringens Historie og Nutidens Bibelforskning.

Pastor Arboe Rasmussens Opfattelse af den bibelske Beretning bliver derfor et medvirkende Moment for den Bedømmelse af hans Udtalelser om Jesu Fødsel, som maa gaa ud paa, at omend de ikke er fældende i sig selv, saa er de dog i høj Grad betænkelige og egnede til at vække Anstød, og naar det sammenstilles med hans »simplificerende« Holdning overfor Spørgsmaalet om Jesu evige Sønnetilværelse hos Gud og med hans Helhedsstandpunkt, maa de anses for uforenelige med Stillingen som Præst i Folkekirken, med mindre dens bestaaende Orden ophæves.

Det samme bliver Resultatet, naar der spørges om Jesu Frelsergerning. Paafaldende er det, hvor lidt Arboe Rasmussen har at sige om denne, uagtet hans sidste Bog er skreven med det Formaal at godtgøre hans Ret til at være og fuldt anerkendes som Præst i den lutherske Kirke.

Spørger man, hvad det egentlig er, som Jesus i sin Frelsergerning har gjort og giver os, saa samler det Hele sig i den korte Sætning: »I Kraft af sin Sønnebevidsthed gav Kristus os Faderen«. (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 54.).

Det er dog noget Andet, som ægte luthersk Trosbevidsthed siger om Jesu Frelsergerning: Han gav os sig selv ved sin Menneskeblivelse, Liv og Død; han giver os sig selv i sit Ord og sine Sakramenter; derved giver han os Faderen og bevarer os som Guds Børn i den Hellig Aands Samfund. Dette er luthersk Kristentro. Men den kan ikke finde Rum i den anførte Sætning, som bør sammenlignes med Luthers Forklaring til 2den Trosartikel eller med Augsburgerbekendelsens 3die og 4de Artikel eller med den danske Folkekirkes Kollekt efter Prædiken i Fastetiden.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Jesu Opstandelse fra de Døde møder der den særegne Vanskelighed, at Arboe Rasmussen fra Begyndelsen har indtaget det Standpunkt, at han ikke kan og ikke vil give noget bestemt Svar paa Spørgsmaalet om Jesu legemlige Opstandelse, medens der paa den anden Side i Sagens Akter findes herhenhørende Udsagn, som ikke synes at kunne bringes i indbyrdes Overensstemmelse.

I »Trosbekendelsen og Præsteløftet« (S. 106) omtaler han et Opstandelsesbillede af Maleren Bouguereau saaledes: »Denne Kunstner har forstaaet sin Opgave, forekommer det mig. Han har over sit Billede lagt det samme fine Slør, som Evangeliet lægger: Da Kvinderne kommer, er Stenen allerede væltet bort. De ser ind i en Grav, hvorfra Opstandelsesbudskabet toner dem imøde. Men hvad der skete i Josef af Arimathæas Grav, det ved de ikke; det ved intet Menneske, fordi Ingen har været Øjenvidne«.

Ordene i det sidste Punktum gentager, hvad der med større Udførlighed findes udtalt i en Erklæring til Provsteretten af 21 Oktober 1913, som atter citerer, hvad Præsten i to Embedserklæringer af 29 Januar og 1 Februar 1911 havde skrevet. (Bilag v S. 1—2, Bilag i i S. 3). Paa Forespørgsel, om han troede paa det nytestamentlige Vidnesbyrd om, at Jesus er genoprejst fra Døden og virkelig lever og regerer som Kristus, Rigets Konge, svarede Arboe Rasmussen ganske

kort med et Ja. Adspurgt nærmere om Indholdet af dette Ja, erklærede han sig saaledes: »Paa Spørgsmaalet om min personlige Tro har jeg svaret, Spørgsmaalet om Indholdet af min Tro kan jeg kun opfatte som Spørgsmaal om min Stilling til Dogmet og skal da udtale: Den jødiske — kiliastiske, groft sandselige — Opstandelsestro mangler jeg ganske Gehør for. Den græske Aand drager mig, og jeg har lært af Paulus og de aleksandrinske Kirkefædre. Spørgsmaalet om Jesu Opstandelse er for mig uløselig knyttet til Spørgsmaalet om Opstandelse i det Hele taget. De Ord: Oprejst fra de Døde — er Udtryk for Menneskenes Tro og Haab, ofte for en skælvende Tro og et bævende Haab. Fordi jeg deler denne Tro og dette Haab, er de Ord ogsaa Udtryk for min Tro og mit Haab, og jeg benytter dem som Udtryk herfor. Forøvrigt ved jeg Intet. Og Ingen ved Noget. Ingen ved, hvad der gik for sig i Josef af Aramatæas Grav, og Ingen ved, hvad der i Fremtiden vil gaa for sig. Det hører til de Ting, som intet Øje saa. Paulus's Forklaring i 1ste Kor. 15, 35 f. er kun et Billede, som atter trænger til Forklaring og voldes Eksegeterne Vanskelighed«. »Endskønt det Ny Testamente lægger den største Vægt paa Paaskebudskabet (om den tomme Grav og Jesu Aabenbarelse), forlanger det Paasketroen ogsaa uden hint. Fortællingen om Thomas meddeles for at indskærpe, at man skal have Paasketroen ogsaa uden at have overbevist sig personlig om Paaskebudskabet, »Salige ere de, som ikke se og dog tro«, Harnack. For mig samler Opstandelsestroens Indhold sig i dette Ord: »Jeg lever, og I skal leve«.

Den evangelisk lutherske Kirke, som er den danske Folkekirke, vedkender sig imidlertid ikke, at Opstandelsestroens Indhold samler sig i Jesu Ord: »Jeg lever, og I skulle leve«. Dette Arboe Rasmussens Standpunkt falder sammen med den moderne liberale Teologis, der ingen Vægt lægger paa selve den legemlige Opstandelse, men anser det for Hovedsagen at tro, at Kristus i Almindelighed har overvundet Døden og manifesteret sig for sine første Disciple som Menighedens aandelige Herre og Konge.

Imidlertid mener Arboe Rasmussen i sin Bog (Trosbekendelsen og Præsteløftet) at kunne paavise (S. 107—109), at efter det Ny Testaments Vidnesbyrd baade hos Paulus og i Jesu egne Ord er »Opstandelsen ensbetydende med Livet«. Hans Argumentation lider af alvorlige Brøst; men en nærmere Paavising heraf kan ikke anses fornøden her. Thi der er det mærkelige ved Pastor Arboe Rasmussens Standpunkt i dette Stykke, at han heller ikke selv bliver staaende ved denne Identitet af Opstandelsen og Livet. I sin Skrivelse til Provsteretten af 21 Oktober 1913 fastholder han vel, at Ingen er i Stand til at besvare Spørgsmaalet om Opstandelsens Hvorledes. Men efter et Citat af Martensen, hvormed han sammenknytter et tidligere Citat (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 98—99) og betegner det som »en aandfuld Opfattelse« som han i det Væsentlige kan give sin Tilslutning, afgiver han den afsluttende Erklæring: »Min Opstandelsestro løber altsaa ikke ud i en afbleget Antagelse af en blot »Sjæleens Udødelighed«. Det gælder jo her »Livet« i fuld Betydning. Og Livet har Form og friske Farver. »Opstanden fra de Døde« eller »Genoprejst fra Døden« betyder for mig Individets, Personlighedens Indgang til et højere Liv i en forklaret Legemlighed«.

Hermed er der givet en væsentlig Samstemmen med det lutherske »vere resurrexit (Conf. Aug. Art. III). Men atter er der dog taget væsentlig Afstand derfra, naar der lige forinden i nævnte Skrivelse til Provsteretten bliver sagt: »Jeg sammenknytter paa det nøjeste Jesu og vor Opstandelse. Disse to kan ikke . . . adskilles, saaledes at Kristne maa tænke forskelligt om vor Opstandelse, men ikke om Jesu«.

Denne nøje Sammenknytning af Jesu og vor Opstandelse er i Strid med luthersk Trosopfattelse, hvorimod den er i god Overensstemmelse med Arboe Rasmussens Forstaaelse af Jesu Sønneforhold til Gud. Paa Grund af Jesu evige Sønneforhold bliver hans Opstandelse en Ophøjelse, hvori kun han alene bliver delagtig. Og hvor lidt vi end kan gennemskue denne Hemmelighed, saa betyder Legemets Forklarelse for ham Noget, hvormed Beskaffenheden af de Frelstes »Herlighedslegeme« ikke kan stilles jævnsides uagtet Lighedannedheden (Filip. 3, 21): som Rigets Herre og Konge har han Del i den almægtige og allestedsnærværende Guds Verdensherredømme og raader over den Kraft, hvormed han kan underlægge sig alle Ting, og det netop som den, der i forklaret Legemlighed er vendt tilbage til Faderen. Dette Mysterium tillader end ikke en tilnærmelsesvis Forstaaelse; men én Ting er ganske klar, at det angiver en Forskel mellem hans Herlighedslegeme og alle andre Opstandnes, derfor ogsaa mellem hans Opstandelse og vor, saa vid, at hvor nøje de end knyttes sammen som Begyndelse og Afslutning, bliver det dog ganske nødvendigt, at holde dem ude fra hinanden saaledes, at en Jævnstilling, en Sidestilling er udelukket. Dette særdeles vigtige Moment savnes i Pastor Arboe Rasmussens Udtalelser om Jesu Opstandelse, og det staar i Forbindelse med den Maade, hvorpaa han dissenterer fra Kirken med Hensyn til Troen paa Jesus som Guds enbaarne Søn.

Endelig maa det bemærkes, at hans Udsagn af 21 Oktober 1913, at »opstanden fra de Døde«, »genoprejst fra Døden« betyder for ham Personlighedens Indgang til et højere Liv i en forklaret Legemlighed, staar i en paafaldende, ja uforlignelig Modsætning til hans tidligere Erklæring om Intet at vide. Den, som Intet ved, og paa det bestemteste vægrer sig ved at udsige noget nærmere om Indholdet af sin Opstandelsestro, fordi »Ingen ved, hvad der gik for sig i Josef af Arimathæas Grav«, han kan ikke uden at opgive sit tidligere Standpunkt tillade sig at fremsætte den citerede Erklæring om, hvad »genoprejst fra Døden« betyder for ham. Det staar Enhver frit for at tilbagekalde tidligere Udtalelser. Men Pastor Arboe Rasmussen har gjort det Modsatte ved at lade tilføre Provsterettens Protokol den 11 Marts 1914: »Siden Begyndelsen af 1911 har jeg afgivet Erklæring paa Erklæring . . . udgivet en Bog for at klarlægge mit Standpunkt, suppleret denne Bog med forklarende Bladartikler og endelig for Provsteretten afgivet mundtlige og skriftlige Forklaringer. Emnet er for mig udtømt, og jeg ønsker derfor at udtale, at jeg ikke har noget yderligere at forklare, tilføje eller bemærke til de af mig offentliggjorte Bøger og Artikler eller de af mig afgivne Erklæringer i denne Sag«. Hermed staar man overfor en Modsigelse mellem den første og den sidst afgivne Erklæring om Præstens Tro paa Jesu Opstandelse. Til ingen af dem har han Noget at tilføje eller bemærke. Begge skal være lige gyldige, uagtet de modsiger hinanden. Denne

Uklarhed i Forbindelse med det manglende Syn for Jesu Opstandelse i dens Forskel fra Opstandelsen i Almindelighed medfører, at Præsten ikke vil være i Stand til at forkynde Opstandelsens Evangelium saaledes, som Menigheden i den lutherske Kirke har Krav paa.

Til de Lærestykker af Vigtighed, hvori Præstens Afvigelse fra Folkekirken har lagt sig for Dagen foruden i selve Helhedsstandpunktet, hører ogsaa Læren om Kirken. Herom er det allerede ovenfor blevet paavist, at hans Kirkeideal gaar udenfor Begrebet af en Kirke og bliver til et Menneskehedsideal, og at den yderliggaaende Subjektivisme er uluthersk. I Virkeligheden er den samfundsopløsende. Thi en Subjektivisme, for hvem »Hovedsagen og det Afgørende til syvende og sidst bliver det Personlige, Sandhedsbeviset i den Enkelte« (Trosbekendelsen og Præsteløftet Side 137) er uforenelig med ethvert ordnet Samfund af aandelig Art. Et Kirkesamfund maa have noget bestemt, som Menigheden ikke kan give Afkald paa, og som Præsterne ikke alene ikke tør bestride, men skulde helt vedkende sig og bevidne. Pastor Arboe Rasmussen kan nu ogsaa lejlighedsvis udtale sig saaledes, at der drages visse Grænser for den subjektive Vilkaarlighed. »Præsten skal forkynde det Evangelium, som Jesus selv forkyndte«, hedder det i »Trosbekendelsen og Præsteløftet« (S. 134). »Det kunde for god Ordens Skyld ikke tillades Præsterne at udføre Daaben paa hver sin Maade, saaledes som de nu maatte anse det for mest stemmende med Kristi Indstiftelse. I ethvert ordnet Samfund er der Omraader, hvor det hedder: Sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas«. (S. 113). »Vanskeligheder er der. Saasart man for Alvor tager den Tanke op at afskaffe enhver Form for et Præsteløfte, møder det praktiske Liv frem med en Mængde reelle Vanskeligheder«. (S. 92). Han ønsker den kirkelige Kontinuitet bevaret ved Opretholdelse af den treledede Døbeformel (S. 121—123). Og han siger, at man ikke kan være Præst uden at tro paa Jesus som Menighedens levende Herre. (Arboe Rasmussens Brev til Biskop Poulsen af 27 Juni 1911 S. 2, 3).

Men alle saadanne Udtalelser bliver af tvivlsom Værdi, naar han i sin Bog om »Trosbekendelsen og Præsteløftet«, udgivet for »at klarlægge sit Standpunkt« (Forhøret 11 Marts 1914) i den kirkelige Konflikt, lader Resultatet samle sig i »det Personlige, Sandhedsbeviset i den Enkelte« som Hovedsagen, og det sidste Afgørende, ogsaa med Hensyn til »Jesu eget Evangelium, som Præsterne først og fremmest maa forpligtes paa« (Bogens næstsidste og sidste Stykke). Her kan man heller ikke se bort fra, at han S. 129, 4de Stk., taler om »Guds Ord«, som Præsterne skal forkynde, og som ifølge Præsteløftet findes, foruden i Bibelen, ogsaa i Folkekirkens symbolske Bøger, hvad han indrømmer, og saa fortsætter: »Men der er jo heller intet til Hinder for at strække Formlen videre ud, Gud taler virkelig ogsaa til os gennem vore Salmer og gennem Menneskeandens ypperste Frembringelser. Hvem turde f. Eks. nægte, at Gud taler gennem Miltons tabte Paradis, Goethes Faust, Ibsens Brand og Newtons og Charles Darwins Værk? »Liberalere kan man ikke stille sig. Det er den Liberalisme, som i Tyskland har bragt en Præst til at holde »Schiller-Prædikener« i Kirken, og dertil bliver der saa Intet at sige. Det maatte man ogsaa anerkende som berettiget i den danske Folkekirke, dersom denne Betragtning af »Guds Ord« godkendes og Hovedprincippet om »Sand-

hedsbeviset i den Enkelte« knæsættes som retmæssigt eller dog foreneligt eller ikke uforeneligt med den danske Folkekirkes Retsgrundlag. Dersom en Præst gribes af et Ord hos Goethe eller hos Darwin eller i en anden af Menneskeandens Frembringelser, som han nu regner til dens ypperste, og dersom han gribes saaledes deraf, at Sandhedsbeviset i ham selv binder ham dertil, medens det samme Ord er i bestemt Modstrid med klare og vigtige Udsagn i det Ny Testamente, ja lad os sætte, i det »første Evangelium, Jesu eget Evangelium«, hvad saa? Da maa Præsten ikke bøje sig for det nytestamentlige Vidnesbyrd, heller ikke for Jesu Ord, som i dette Tilfælde ikke bevinder sig for hans personlige Tro. Han maa i Lydighed mod Sandhedsbeviset i ham selv, der jo er Hovedsagen og det Afgørende, sætte sig ud over det Ny Testamente, erklære Jesuordet for »sekundært«, noget, der er interpoleret eller ved unøjagtig Afskrivning har indsneget sig i en senere Tekstform, og forkynde Goethes eller Darwins Ord som den Sandhed, han personlig staar inde for: »Jeg tror, derfor taler jeg«. For en Præst i Folkekirken vilde dette ikke alene være ukorrekt, men ganske utilbørligt. Det vilde betyde, at han havde sat den lutherske Kirkes Grund sætning om den hellige Skrift som øverste Norm for Præsternes Forkyndelse ud af Kraft og Subjektiviteten i dens Sted. Men et saadant Kirkebegreb er ikke foreneligt med den danske Folkekirkes Retsgrundlag. Det er udelukket ikke alene ved D. L. 2—1 gennem Grundloven, men ogsaa baade ved Ordinationsløftet og ved Præsteløftet, jfr. Fortalen til den Augsburgske Konfession, hvori det hedder (p. 6), at her fremlægger man den Lære, som Præsterne i de lutherske Lande har forkyndt Menighederne »udaf den hellige Skrift og Guds rene Ord«. For denne Tankegang ligger en Udvidelse og Forflygtigelse af Begrebet »Guds Ord«, som den foreligger paa anførte Sted i Pastor Arboe Rasmussens Bog, saa fjernt som muligt, og naar hans Bestemmelse af »Guds Ord« forenes med Bogens Hovedresultat, saa er endog »Wormserprincippet« svundet ind til egentlig kun at indeholde »Samvittighed og klare Grunde« som afgørende Norm. Og dermed er ethvert positivt Kirkebegreb sprængt. Men i den danske Folkekirke er Læren om Kirken uadskillelig sammenknyttet med den virkelige og positive Hævdelse af den hellige Skrift som øverste Lærenorm.

Baade i den apostoliske og i den nicænske Bekendelse nævnes »den hellige almindelige Kirke« eller »en hellig almindelig og apostolisk Kirke« som et Led af den kristne Tro, der indgaar under Troen paa den Hellig Aand. Og i Tilslutning hertil lyder Vidnesbyrdet i Augsburgerbekendelsen (Art. VII): »Ligeledes lærer de, at der stadig vil vedblive at være én hellig Kirke. Men Kirken er de Helliges Forsamling (congregatio) i hvilken Evangeliet rettelig forkyndes, og Sakramenterne rettelig forvaltes«.

Det staar saaledes efter Kirkelæren fast, at der altid har været og aldrig vil ophøre at være en Kirke paa Jorden, som er i virkelig Overensstemmelse med Jesu sande Evangelium. At bestride dette er at fornægte den Hellig Aands Gerning, forøvrigt ogsaa Kristi Regimente som Menighedens Herre, hvilket hver Søndag bevidnes i den rituelte foreskrevne Slutning paa Alterbønnerne. Men Pastor Arboe Rasmussen er ikke vejet tilbage for denne Fornægtelse. Han har udtalt den i Studenterforeningen, forelagt den for Offentligheden og fast-

holdt den for Provsteretten. Han skærer de store Kirker og Konfessioner og de smaa Sekter og Partier over én Kam: Kristendommen i dem »er overalt mer eller mindre en Dogmereligion». For ham eksisterer i det hele lange kirkehistoriske Tidsrum kun en »Dogmekirke«, der skildres som det bestandige Vrængebillede af, hvad den sande Kirke skulde være; den skal have anset det for sin Hovedopgave bestandig at bekæmpe visse nye Ugudeligheder og at opretholde visse gamle Dogmer. Man kan slet ikke tale om den »gamle Kirke« som et ordnet Kirkesamfund, der er i væsentlig Overensstemmelse med Kristi Evangelium; thi en saadan Kirke har (med Undtagelse af den kristne Kærligheds allerførste Tider) aldrig eksisteret, (jfr. Skriftet »To Foredrag« S. 6—7 og 8). Først nu »gaar vi en Tid imøde, da vi fra alle Sider drives til at begynde at bygge denne store Kirke Folkekirke i Evangeliets Stil«, den »som Dogmerne bestandig har kvalt«.

Da disse Ord blev udtalt første Gang, kunde man formode, at det var Udbrud af indeklemt Harme, der efterhaanden havde opsamlet sig hos en Præst i hans Studerekammer i en afsides Egn, berøvet Lejligheden til at udveksle sine Tanker med andre velstuderte Mænd, der følger med i Litteraturen ligesom han, men kom til modsatte Resultater. Da han vedkendte sig samme Anskuelse paa Tryk og ved Embedserklæringer i en nærmere Eftertid, kunde der endnu regnes med et ophidset Sind paa Grund af den opblussende Kirkestrid. Men efter at han har udgivet sin rolige og vel tilrettede Bog om »Trosbekendelsen og Præsteløftet« uden at tilbagekalde noget af disse Anskuelser, og efter at han for Retten har erklæret at maatte fastholde Alt, saa er det en Kendsgerning, at han bestrider, at der siden Apostlenes Dage har eksisteret en Kirke paa Jorden, som er i virkelig Overensstemmelse med Jesu sande Evangelium. Dermed har han fornægtet, hvad der ifølge Folkekirkens Retsgrundlag er Meningen med kristelig og luthersk Tro paa den Hellige Aand og den hellige, almindelige Kirke og Jesu Kristi vedvarende Regimente som Kirkens Herre. Men dermed er han i et enkelt og væsentlig Lærestykke kommet i afgørende Strid med, hvad der maa kræves af en Præst i Folkekirken.

I den citerede Artikel VII af Augsburgerbekendelsen nævnes foruden Evangeliets Forkyndelse ogsaa Sakramenterne som uadskillelige fra den sande Kirke. Om den hellige Nadver findes der imidlertid Intet i Sagens Akter. Derimod findes der gentagne og indgaaende Udtalelser om Daaben i »Trosbekendelsen og Præsteløftet«, og i denne Bog har Præsten henvist (S. 121 Anm.) til sit i 1906 udgivne Foredrag om »Daab og Trosbekendelse«. Han beskæftiger sig i historisk Interesse med de Skikke og Ceremonier, som i Tidens Løb veksle ved Daaben, men med Undtagelse af en enkelt, Sammenknytningen af Evangeliet, Mark. 10, 13—16, med Daabshandlingen, tillægger han dem ingen Værdi. Han lægger stærk Vægt paa, at den første kristne Daab var »en Daab til Kristus« og betragter det som afgjort, at den tredelte Døbeformel først er bleven indført senere (Om Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 51). Han polemiserer energisk imod at bruge den apostoliske Trosbekendelse som Tilspørgsel ved Daaben (Om Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 110—11, 121, 37, Daab og Trosbekendelse S. 11 f., 18, 20, 27, 28, 29). Det samlende Udtryk for hans Tanker om Daaben finder man i disse Ord: »Det bærende ved Daaben

kan da ikke søges i en eller anden synlig og derfor timelig Ceremoni, i et Symbol eller en Række Spørgsmaal, men maa søges i noget Usynligt. Og det Usynlige toner ved hver Daab frem i Evangeliet: »Han tog dem i Favn og velsignede dem«. Dette er Mystik. Ja. Men uden Mystik dør Religionen. Den bliver synlig Overflade {uden evig Dybdé. Uden denne Mystik bliver den kristne Barnedaab Intet, selv om den er udstyret med aldrig saa mange synlige Ceremonier. Men med denne Mystik kan alt det Andet gerne fare; Daabens egentlige Væsen vil ikke blive berørt deraf«. (Trosbekendelsen og Præsteløftet S. 38).

Hvad er saa Daabens egentlige Væsen? en Kristusmystik, hvorom der egentlig ikke tør søges nærmere Oplysning. Medens Mystik i tidligere Dage kunde betyde dyb Fastholdelse ved det Mysteriøse og være Udtryk for religiøs Inderlighed, uden at man derved vilde undgaa at staa inde for en bestemt Opfattelse, men tværtimod gerne vilde gøre Andre delagtige baade i, hvad man nærmere mente at finde i Mysteriet, og i den religiøst inderlige Tilegnelse, saa er det nu anderledes. Man maa ikke spørge om, hvad det er, som den Troende forholder sig til i religiøs Inderlighed. At ønske Besked derom for sin egen eller Andres Skyld, det kaldes »at snuse og snøfte i hverandres Overbevisning«. Saaledes bliver den »Kristusmystik«, som skal være det eneste værdifulde i Daaben, et taaget Begreb, som i paafaldende Grad adskiller sig fra, hvad der i den hellige Skrift, i Luthers Katekismus og i den Augsburgske Konfession læres med bestemte, utvetydige Ord om Daaben.

Det er i Overensstemmelse hermed, at Arboe Rasmussen i det Forslag til et nyt Daabsritual, som han har fremsat S. 122—124, bevæger sig i saa almindelige Udtryk som muligt. Ifølge den omtalte Kristusmystik maa der jo være en Velsignelse i Daaben, altsaa en Gave. Hvori den bestaar, siges der Intet om i Indledningen til Handlingen. Indledningen bestaar af den gammeltestamentlige Bekendelse til den allestedsnærværende Gud og hans Forsyns Omsorg ogsaa ved »det yderste Hav«, fremdeles nogle Ord som Overgang til Fadervor og endelig Evangeliet fra Mr. 10. Men for denne Indledning er det ejendommeligt, at Fadervor, »den Bøn, som Barnets Moder, om hun lever, siden vil lære det«, ophøjes til at indtage en Trosbekendelses Plads; thi Ordene om denne Bøn fortsættes saaledes: »og som med Guds Hjælp skal være og blive dets Barnetro«. Dette er i bedste Overensstemmelse med Arboe Rasmussens Anskuelse om, hvad der skal være »den nye Kirkes Trosbekendelse«, og om hvad der er Indholdet af Jesu eget Evangelium; men luthersk er det ikke. Efter en Salme følger Tilspørgsel om Navn, Korstegnet til Vidnesbyrd om »at du skal tjene under den korsfæstede Herre Jesus Kristus«, og idet nu Barnet »ved den hellige Daab skal indlemmes i den kristne Kirke«, udtaler Præsten det Ønske: »Gud skænke dig den Tro, som er Hjertets Tillid til den eneste sande Gud og den, han udsendte, Jesus Kristus«, og Menigheden svarer Amen. Daaben udføres med den trelledede Formel; et Par symbolske Handlinger følger, der tydes med Henblik paa de hellige Forpligtelser i den Døbtes Liv, og efter et Salmevervs henvender Præsten sig til Fadderne som Daabsvidner og formaner dem til, hvis Barnet kommer til at staa ene, at omværne det og sørge for, at det kan blive opdraget i Jesu Kristi Tro og lære at

ligne ham. Hvad der menes med Jesu Kristi Tro, kan man ikke tage Fejl af, da den umiddelbare Fortsættelse er et Ønske om vedblivende Barneret hos Gud og om paa alle sine Veje og i Døden »altid at finde hjem med et Fadervor«. Altsaa til Slutning som i Indledning Fadervor brugt som Udtryk for den frelsende Tro. Dermed afsvækkes, hvad der i Ønsket lige før Døbelsen kunde betyde noget mere specifikt kristeligt: »Tillid til den eneste sande Gud og den han udsendte, Jesus Kristus«. Dette sidste, som minder om Joh. 17, 3, kunde rumme det dybeste Indhold; men naar baade Indledning og Slutning er saa bestemt anlagt paa at gøre Fadervor til Kristentroens samlende og højeste Udtryk, og naar der end ikke i Henvisningen til »Dødens højtidelige Stund« er blevet Plads for Jesu Kristi Frelsergerning, saa tringes man til at forstaa Tilliden til ham saaledes, at det kun er en Stolen paa, hvad han har lært os om Faderen og Bønnen til ham, altsaa netop hvad Arboe Rasmussen selv har begrændset Jesu Frelsergerning til: »I Kraft af sin Sønnebevidsthed gav Kristus os Faderen« (S. 54).

Dette er nu imidlertid en meget følelig Afsvækkelse af, hvad der efter Folkekirkeens Ritual og Lære menes med Daaben. Navnlig er det uluthersk at udelade Alt, hvad det Ny Testamente siger om Daaben og dens Virkning og Forpligtelse, og til Erstatning indføje den moderne Bekendelse til »Jesu eget Evangelium«. Og sammenligner man, hvad Luthers lille Katekismus lærer om Daaben, saa bliver der en meget talende og betænkelig Afstand mellem Kirkeens Lære og den kirkelige Handling, saafremt Daaben udføres efter dette Ritual. Navnlig er det kirkeligt utilstedeligt, at den Hellig Aands Gave slet ikke nævnes ved en Daab, der dog ogsaa foregaa i Aandens Navn. Heri møder man en Frugt af Arboe Rasmussens Kirkebegreb, hvori der ikke blev Plads for den Hellig Aands Gerning.

Der er saaledes nok at indvende imod dette Daabsritual, og Sporene af det Helhedsstandpunkt, som er uforeneligt med Folkekirkeens, er kun altfor tydelige.

Saaledes møder vi atter her Præstens Helhedsstandpunkt, som ikke ændres ved »Kristusmystik«. Men Standpunktet vedbliver at være principielt uforeneligt med Folkekirkeens Retsgrundlag, ligesom den uforsonlige Polemik mod dens bestaaende Orden og det erklærede Forsæt om at ville fremture i denne Kamp paa den hidtidige Maade er utilstedelig for den, der vil være Præst og Lærer i Folkekirken.

I Anledning af forskellige Paastande, der af Defensor for Landemødet er fremsatte til Begrundelse af hans Krav paa Frifindelse bemærkes: Ganske ubeføjet er den Mening, at Sagen skulde paa Forhaand være afgjort ved to fra Bispeembedet afgivne Erklæringer af 24 Juli 1911 og 2 Juli 1913. Domstolene er ikke afskaarne fra at fælde Dom over en Mands Embedsgerning, fordi hans Foresatte paa et tidligere Stadium maatte have godkendt den, hvilket iøvrigt in casu ikke

Færdig fra Trykkeriet den 24 Maj 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 13—14.

Tirsdag den 9 Maj.

er sket. Den første Erklæring var en Indberetning til Ministeriet af foreløbig Art og gik ud paa, at Spørgsmaalet om Præstens Forbliven i Folkekirkens Tjeneste kunde stilles i Bero. Meningen var, at efter det Indtryk, som Provsten og Biskoppen havde faaet af Præsten og Forholdene, kunde der være Anledning til at forholde sig afventende og se, hvorledes Præstens Optræden herefter vilde blive, hans Standpunkt yderligere lægge sig for Dagen, og den kirkelige Situation i det Hele udvikle sig. Den anden Erklæring var foranlediget af Præstens meget bestemte Krav til Ministeriet om at faa en endelig og principiel Afgørelse af sin Sag som ren Læresag og gik ud paa, at Folkekirkens bestaaende Orden tillod ikke en Godkendelse af hans Standpunkt og dissenterende Lærdomme, hvorfor en endelig Afgørelse fra Ministeriets Side maatte lyde paa, at der ikke var Plads i Folkekirken for hans Tjeneste, saalænge dens grundlovmæssige Orden skal gælde. Defensor har ganske misforstaaet en Yttring om, at Præstens Anskuelse kunde taales som uafgjort Standpunkt »for en Tid«. Dette sidste opfatter Defensor saaledes, at de kunde og skulde taales, indtil den kirkelige og teologiske Udvikling havde hidført en endelig Afgørelse af meget indviklede Spørgsmaal, hvorom Forskningens og Kirkelivets Repræsentanter i Ind- og Udland endnu er uenige. At denne Opfattelse er forkert, fremgaar klart af hele Erklæringens Sammenhæng. Meningen var denne, at »for en Tid« kunde det være tilladt at betragte Præstens Anskuelse som Udtryk for et Standpunkt, der for hans eget Vedkommende ikke var helt afklaret og derfor mulig kunde ændres; men naar der blev Spørgsmaal om en endelig Afgørelse som af ham selv ønsket, da kunde der ikke længere blive Tale om at tolerere, men kun om at frakende ham Skikketheden til Tjeneste i Folkekirken, saaledes som dennes Retsgrundlag faktisk er.

Det er heller ikke rigtigt, at der ikke er fremkommet nye Momenter siden 1911 og 2 Juli 1913. I Almindelighed har Præsten indtaget en mere aggressiv Holdning end tidligere. Og først i hans omtalte Bog, om »Trosbekendelsen og Præsteløftet«, som blev udgiven efter den sidste Erklæring fra Bispeembedet, fik man et Dokument, som gav en samlet Redegørelse for Hovedsiderne i hans Konflikt med Folkekirken. Hvad der var sket paa Menighedsmøderne i Terndrup og Skibsted, vidste man heller ikke paalidelig Besked om, førend Præsten til Provsteretten afgav Referat af sit Foredrag.

I Defensionen møder man gentagne Gange en Paastand, der har fundet sit skarpeste Udtryk i de Ord, at man »sætter Mundkurv paa alle Folkekirkens Præster«, dersom Pastor Arboe Rasmussen domfældes (I, 33, jfr. S. 20, 42, 55). Den foregaaende Fremstilling vil have vist, at det ikke er rigtigt. Tværtimod maa det betones, at man i denne Sag staar overfor et Særtilfælde. De andre af Folkekirkens Præster (Biskop Martensen indbefattet), som i nyere Tid har dissenteret i et eller flere Lærepunkter eller har ført skarp Polemik imod Folkekirken, forsaa vidt den skal være et Trossamfund med positivt luthersk Præg, har samtidig i Tale og Skrift lagt det umiskendeligt for Dagen, at deres personlige Standpunkt er i dyb, inderlig Samstemning med Grundanskuelserne i de Bekendelsesskrifter, som Folkekirken har arvet fra Reformationen. Derimod er det ejendommeligt for Pastor Arboe Rasmussen, at for ham drejer det sig ikke om Afvigelse i dette eller hint Lærestykke; men med sin Helhedsanskuelse befinder han sig i udtalt Modsætning til det positivt lutherske, og denne Modsætning afspejler sig i Afvigelserne fra Kirkelæren paa vigtige Punkter. Og hans stærke Polemik imod Folkekirken, dens Præsteløfte og formentlig sneversindede Ordning udspringer ikke, som i visse grundtvigske Kredse, af Tilliden til og Haabet om, at Rationalismen vil blive sejrrigt bekæmpet, naar den faar frit Spillerum som ligeberettiget i Folkekirken. Tværtimod er hans Sympati hos den Fløj af den moderne liberale Teologi, der har Harnack til Fører. Opretholdelsen af Præsternes hidtidige Ytringsfrihed i Folkekirken kræver derfor ikke Pastor Arboe Rasmussens Frifindelse. Hans Sag er af en saa ejendommelig Art, at en Domfældelse i den ikke kan drage pinlige Følger efter sig for dem, der med god Samvittighed og i hjertelig Overensstemmelse med vor gudstjenstlige Ordning som Helhed udfører deres Præstegerning, uden at de derfor kan underskrive alle Enkelthederne i den overleverede Kirkelære.

Defensor for Landemodet hævder, at hvad det evangelisk-lutherske er, kan Ingen give tydelig Besked om, ej heller angive, hvilke Folkekirkens symbolske Bøger er. Han vil endog have faaet oplyst, at den augsburgske Konfession af 1530 »aldeles ikke eksisterer«. Det er rigtigt, at den oprindelige Tekst kun forelaa i to renskrevne Eksemplarer, paa Latin og Tysk, som blev overrakt Kejseren. Men naturligvis var Melancthon og hans Medhjælpere i Stand til og har ikke forsømt at reproducere Bekendelsen straks i en paalidelig Udgave, selv om den ikke kunde blive bogstavret, svarende til Nutidens Begreb om nøjagtig Gengivelse af Ordlyden. Der kan være Tvivl og strides om Enkeltheder i denne, saameget mere som der foruden den første trykte Udgave fra April 1531 med latinsk Tekst hurtigt udkom flere Udgaver baade paa Latin og Tysk med Smaaafvigelser paa forskellige Punkter. At man ikke vaagede strængere over Ordlyden, er et Vidnesbyrd om, at Konfessionen ikke opfattedes som et Aag, der skulde holde Præsten i Bogstavtrældom. Dens Hensigt var, foruden at være en Bekendelse overfor Kejseren og de Pavelige, at kunne tjene til aandelig Vejledning i den nye Kirke, navnlig for dens Præster til at erkende, hvad der efter den hellige Skrift er det Rette i Lære og Liv. Men al aandelig Vejledning forudsætter, at der er Forskel paa det Væsentlige og det

mindre Væsentlige, og at de, der skal bruge den, har Evne til at skelne derimellem, unægtelig med Mulighed for at gribe fejl. At Konfessionen forelaa i en tilstrækkelig paalidelig Skikkelse efter Samtidens Opfattelse, fremgaar yderligere af den Misstemning, Melanchton vakte ved at foretage Ændringer, en Misstemning, der overfor Udgangen af 1540 blev saa stærk, at der herefter skelnedes med al Kraft mellem den ændrede og den uforandrede, Aar 1530 overgivne Augsb. Bekendelse, dette ogsaa fra D. L. 2—1 velkendte Navn.

Paastanden om Ubestemmeligheden af det evangeliske lutherske er uholdbar overfor Udtryksmaaden i Grundlovens § 3. Ordet »Kirke« er ikke alene et religiøst Begreb, men ogsaa, naar det bruges i Lovsproget, et retsligt Begreb, og et retsligt Begreb tilmed i en Grundlov kan ikke være ubestemmeligt. Det maa have sin bestemte Betydning, som ikke først skulde fastsættes ved en senere Kirkeforfatning. Grundlovbestemmelsen har kun Mening, naar Udtrykket »den evangelisk-lutherske Kirke« henviser til den hidtil bestaaende Statskirke, hvis konfessionelle Ejendommelighed paa fælleskristelig Grund var bestemt angivet i D. L. 2—1, jfr. 2—4—6 og Kongeloven af 14 November 1665 § 1. Dens Enehæderedømme ophævedes af Grundloven, som omdannede den til en af Staten understøttet »Folkekirke« under Religionsfrihedens Kaar; men dens evangelisk-lutherske Ejendommelighed fastholdtes i Overensstemmelse med Danske Lovs Definition. Lovgivningen før Grundloven forstod ved den evangelisk-lutherske Religion, jfr. Frdr. 30 April 1824 § 13 og Pl. af 27 December 1842 § 4, den Religion, som ifølge Kongeloven og D. L. 2—1 skulde være eneherskende her i Landet, og naar Grundloven i §§ 3 og 5 bruger Udtrykket den evangelisk-lutherske Kirke uden nærmere at præcisere det, kan det kun være det Kirkesamfund, som til Grundlag har de i D. L. 2—1 nævnte Bekendelsesskrifter. At dette er Folkekirkens egen Forstaaelse, fremgaar af, at den kgl. Anordning af 27 August 1870 har sanktioneret Præsteløftets Udtryk »vor danske evangelisk-lutherske Folkekirkes symbolske Bøger« uden nærmere Angivelse. Løftet vilde være meningsløst og uetisk, dersom dette Udtryk ikke var en bestemt Henviisning til det oftnævnte Lovsted. Men efter den folkekirkelige Praksis, der er i Overensstemmelse med Reformatorernes egen Opfattelse af Konfessionen, er og skal Symbolerne være en aandelig Vejledning til den rette Tolkning af Troens Lærdomme i den hellige Skrift som øverste Norm. Som aandelig Vejledning kan den ikke kræve bogstavelig Overensstemmelse i alle Enkeltheder, og navnlig er det en Selvfølge, at der er Forskel paa det Grundlæggende, det Væsentlige, det mindre Væsentlige og det Uvæsentlige i evangelisk-luthersk Kristendomsopfattelse som i al anden, ja selv indenfor den ultramontan-katholske. At dette medfører til en vis Grad flydende eller svævende Grænser paa Kirkelærens Omraade, er en nødvendig Følge af det aandelige Livs Kaar. Deraf følger den Yttringsfrihed, som indrømmes Præster, uden at det er muligt at omgive dens Spillerum med almenyldige Regler. Men deraf ogsaa den Nødvendighed, at naar der opstaar Konflikter mellem dissenterende Præsters offentlige fremsatte Anskuelser og den sædvanlige kirkelige Opfattelse, maa der i hvert enkelt Tilfælde agtes nøje paa Konfliktens konkrete og individuelle Beskaffenhed. Fremfor

Alt maa der spørges om Helhedsanskuelsen og Afgigelsernes Forbindelse med denne, om Præstens Personlighed og Gerning i det Hele, og skal der træffes Domstolsafgørelse, bliver Hovedspørgsmaalet, hvorledes Helheden med Enkelthederne stiller sig til Retsgrundlaget, det øvangelisk-lutherske, til hvis Bestemmelse det Tilstrækkelige haves i Grundloven med D. L., den autoriserede Alterbog med Ritualer og Salmebog og de autoriserede Lærebøger samt Præsteløftet og Ordinationsløftet. Og det er Betragtningen af Helheden og Enkelthederne paa dette Grundlag, som for Pastor Arboe Rasmussens Vedkommende fører til, at han ikke er skikket til fortsat Præstetjeneste i Folkekirken.

Defensionen har endvidere villet skelne bestemt mellem Præstens Gerning som Embedsmand i Kirken og hans Sogne og paa den anden Side hans øvrige Virksomhed som Forfatter eller Foredragsholder. Der henvises til, at hans Kirketjeneste har været korrekt, uden utilbørlig Polemik, uden paaviselig Læreafvigelse. Hvad han iøvrigt har foretaget sig, skal være Sagen uvedkommende. Og med sin teologiske Forskning og Forfatterskab har han kun opfyldt, i hvert Fald ikke overtraadt sine Forpligtelser efter Præsteløftet.

Hvorvidt Foredragsmøder udenfor Sognene og den litterære Virksomhed kan betragtes som Præstegerningen uvedkommende, maa bero paa Emnerne og Fremstillingsmaaden. Men allerede her maa det bemærkes, at D. L. 2—11—1 paabyder, at Præsterne »i al deres Liv og Levnet og Omgængelse« skal være »som det Guds Ord bærer; deres Liv og Lærdom skal være »uden Forargelse«, og de skal altid forholde sig, »som deres Kalds Værdighed udkræver«. Det maa paa Forhaand være klart, at en altfor aggressiv Polemik imod Folkekirken bestaaende Orden, tilmed ud fra et Standpunkt, som ikke falder sammen med denne, meget let kan blive til Forargelse og være i Strid med, hvad Kaldets Værdighed kræver.

Defensionen mener nu, at Arboe Rasmussen ikke alene er i Overensstemmelse med Folkekirken Tro og Lære og ved sine Forskninger fyldestgør Præsteløftets Forpligtelse til ved flittig Granskning altid fuldkommere at dygtiggøre sig til Præstegerningen, men at denne Virksomhed som Teolog i Skrift og Foredrag tjener til Kirkens ret forstaaede Gavn, fordi den uden et saadant Arbejde vil stagnere og ende med, at blive katholsk. Forøvrigt skal det være de kirkelige Autoriteter, endsiges en Domstol aldeles uvedkommende, hvad Præsten foretager sig udover sin egentlige Embedsgerning i og udenfor Kirken, naar da ellers hans Færd er sømmelig. Ej heller har man Lov til at spørge, om han personlig samstemmer med, hvad han prædiker og rituelt udfører.

Hele denne Betragtningssmaade med den næsten mekaniske Sondring mellem Embedsmanden og Personligheden, den officielle Tjeneste og det individuelle Arbejde udenfor samme, er ikke og kan aldrig være Præsteløftets og Lovens Mening.

I Almindelighed maa det hævdes, at baade Præsteløftet, Ordinationsløftet og Lovens kræver, at der skal være aandelig Samstemning mellem Manden og hans Tjeneste, mellem hans Tjeneste paa Embedets Vegne og hele hans øvrige Færd og Virken. Han har ikke Lov til at staa i stor Fjernhed fra den lutherske Grundanskuelse og i deraf følgende Dissenser og saa endda fungere paa det lutherske Kirkesam-

funds Ansvar. Det er Præsteløftets Forudsætning, at den, som aflægger det, skal være aandelig kommensurabel med de Forpligtelser, som det paalægger, og at denne indre Overensstemmelse vedblivende maa være Betingelsen for Tjenestens Fortsættelse. I Forbindelse med Ordinationsløftet, hvis Supplement det er, kan det ikke ville nøjes med at optrække Retningslinier for »Embedsmanden«s Gerning i en blot jordisk Institution; men det karakteriserer Præstens Opgave som Herrens Tjener, som den hellige almindelige Kirkes Tjener og som Tjener i den danske evangelisk lutherske Folkekirke. Det kan ikke være foreneligt med Forpligtelsen til at »arbejde trolig for Ungdommens kristelige Oplysning og Vejledning« at holde Foredrag for den akademiske Ungdom og fremstille Kirkelivets og Kirkelærens Hovedinteresse gennem alle Aarhundreder med Undtagelse af de første Kristnes Tid som en Karikatur af, hvad Kristendom skulde være, eller at holde historisk-kritiske Foredrag om Trosbekendelsen i Ungdomsforeninger uden at vidne om det positivt kristelige og lutherske Standpunkt. Det kan ikke være foreneligt med Forpligtelsen til at bekæmpe Lærdomme, som strider imod Folkekirkes Trosbekendelse, at tage sit Standpunkt udenfor det positivt lutherske og fremsatte Lærdomme, der paa vigtige Punkter er i Strid med luthersk Trosopfattelse. Naar det ved Ordinationsløftet paalægges Præsten at være et Forbillede i »Tro« som den første af alle kristelige Dyder, saa kan han ikke have Lov til som Forfatter af Skrifter, der forelægges Offentligheden og er tilgængelige ogsaa for den ham betroede Menighed, at tage sig en saa vidtgaaende Ytringsfrihed som nævnt, medens han i sin officielle Embedsgerning holder sig de gældende Normer efterrettelig »paa Kirkesamfundets Ansvar«. Og det er ikke at »forholde sig altid, som det præstelige Kalds Værdighed udkræver«, naar han udenfor sin Embedstjeneste i egentligste Forstand arbejder med den udtalte Hovedinteresse at faa nedbrudt Folkekirkes bestaaende Orden og skaffe Spillerum for alle mulige kristelige Anskuelser, ogsaa saadanne, som er aldeles uforenelige med positiv luthersk Tankegang, kun ikke det katholske, ja endog paa Menighedsmøder, der skal tjene til Beroligelse for hans egne Sognefolk, fremstiller Folkekirken som »et Arnested for Dogmetvang, Trangsyn og Sneverhjørtethed«. At en Præst optræder paa denne Maade, kan ikke forsvares med, at det er hans Ret og Pligt at øve flittig Granskning. Der bliver Rum nok, hvad Virkeligheden ogsaa udviser, baade for Forskning og teologisk og kirkeligt Forfatterskab, selv om man maa erklære for utilstedeligt, hvad der efter Defensionens Opfattelse er uangribeligt hos en Præst i Folkekirken, ja endog fortjener Paaskønnelse.

Naar Grundlovens § 78 taler om de fra Folkekirken afvigende Trossamfund er det dermed sagt, at ogsaa Folkekirken — den evangelisk-lutherske — skal betragtes som et Trossamfund. Den, som har paataget sig en Tjeneste for et saadant Samfunds aandelige Interesser, maa rette sig efter de for samme fastsatte Normer og holde sig indenfor de Grænser, som følger af disse. Grænserne kan overskrides — mulig endog i vidt Omfang — uden at der sker Paatale; men Overskridelserne bliver ikke derfor normerede. Sker der Paatale, maa den, der har gjort sig skyldig i de vidtgaaende Overskridelser, fjernes fra

den Tjeneste, der kun er blevet ham betroet under den bestemte Forudsætning, at han ønskede og vilde rette sig efter de for Samfundet gældende Normer.

Arboe Rasmussen har ønsket at være Lærer (Præst) i den danske Folkekirke og har ved Ordinations- og Præsteløftet særlig forpligtet sig til at tjene denne og vejlede Andre i Overensstemmelse med de for Folkekirken gældende Normer. Mener han ikke at kunne eller ville dette, maa han opgive sin Tjeneste enten frivillig eller tvungent.

Angaaende Sagens Indankning for Landemodet har endelig Defensionen indvendt, at »i nærværende Tilfælde er end ikke den i D. L. 2—17—8 paabudte Fremgangsmaade brugt; thi Bispeembedets private Konferencer med Hr. Arboe Rasmussen kan ikke sættes i Stedet for den omtalte Paamindelse m. m.« Hertil er at bemærke, at den mundtlige Forhandling med Præsten paa Bispeembedets Vegne ikke er »private Konferencer«. Forinden Sagens Indankning for Stiftamtmand og Biskop i »Provstemodet« er Præsten bleven advaret dels gennem en vidtløftig tjenstlig Korrespondance med Indhæntning af Erklæringer fra ham, dels gennem mundtlig Forhandling med Biskoppen og med Biskop og Provst i Forening, dels og navnlig gennem en Provsteretsundersøgelse, som førte til, at hans Sag blev forelagt Provsteretten til Paakendelse.

Det af Defensionen Anførte vil saaledes ikke kunne faa nogen Betydning ved Sagens Paakendelse; men det Afgørende for denne maa blive, at det Standpunkt, som Pastor Arboe Rasmussen vedkender sig saavel paa Møder som i sine Erklæringer og offentlig i sine Skrifter, ligger saa langt udenfor det lutherske, og hans Lærefavigelser i det Enkelte er saa alvorlige, og hans polemiske Holdning overfor Folkekirken strider saa væsentlig imod dennes Retsgrundlag, at kun dets Ophævelse vil kunne muliggøre hans Forbliven i et Præsteembede — saa meget mere som han selv har erklæret ikke at kunne tilbagekalde nogen af sine Anskuelser eller i det Hele ændre sit Standpunkt.

I Henhold til alt det Foranførte maa Pastor Arboe Rasmussen blive at anse efter Danske Lovs 2—11—1 og 2—17—8, jfr. 2—17—7, sammenholdt med Straffelovens § 142, og findes Straffen efter Sagens Omstændigheder at burde bestemmes til Embedsfortabelse. Han vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Provsteretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Landemodet 500 Kr. til hver.

Sagens Behandling ved Provsteretten og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Nr. 179. Højesteretssagfører Bülow
 mod
Frederik Michael Schwabak (Def. Ulf Hansen),
 der tiltales for Falsk og Bedrageri.

Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 31 August 1915: Tiltalte Frederik Michael Schwaback bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, bør til Livsforsikringsselskabet »Jylland«, Aarhus, betale 44 Kr. 93 Øre samt bør udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Zieler, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Finck, 15 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Oktober 1915: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 120 Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Jørgensen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
 kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frederik Michael Schwabak til Højesteretssagførerne Bülow og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Horsens Købstads Ekstraret indankede Sag er Frederik Michael Schwabak sat under Tiltale for Falsk og Bedrageri.

Tiltalte er født den 15 August 1866, og foruden at han den 13 Juli 1886 for Brugstyveri har vedtaget at erlægge en Bøde til Statskassen af 15 Kroner, har han ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 27 August 1906 været anset efter Straffelovens § 253, jfr. midlertidig Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, idet der dog efter sidstnævnte Lovs § 20 var truffet Bestemmelse om Straffens Udsættelse og eventuelle Bortfald efter Forløbet af 5 Aar.

Efter det Oplyste har Tiltalte, der ved Kontrakt af 21 Februar f. A. af Livsforsikringsselskabet »Jylland« — gensidigt, Aarhus, blev antagen som provisionslønnet Agent for Horsens og Opland, i Tiden til henimod Midten af Juli Maaned s. A. til Selskabets Inspektør i Horsens indleveret ialt 26 Forsikringsbegæring, idet han samtidig med Afleveringen indbetalte første Uges eller Maanedes Præmie, der af

de Forsikringsøgende skulde erlægges samtidig med Underskrivningen af Forsikringsbegæringen, og som han maa antages at have været berettiget til at inkassere. Af Provisionen, der udgjorde 40 pCt. af første Aars Præmie for de af ham tegnede og indløste Forsikringer, har Tiltalte af Selskabet — som oftest gennem dettes fornævnte Inspektør — faaet udbetalt som Forskud formentlig de tre Fjerdedele, forsaavidt angaar en Del af de af ham indsendte Forsikringsbegæringer, medens Restprovisionen er bleven tilbageholdt af Selskabet. Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han i den Hensigt at erholde Provision udbetalt har uden de Paagældendes Vidende og Villie falskelig som underskrevet følgende af de af ham indsendte Forsikringsbegæringer, han udfærdigede ved Udfyldning af Selskabets trykte Blanketter, nemlig:

- 1) en den 6 Marts f. A. med Navnet Maren Eskilsen underskreven Begæring, i hvis Tekst den Forsikringsøgende angives som Væverske, Spedalsø 8, Horsens. Begæringen, der angaar en Forsikringssum af 1015 Kr., er forsynet med en af Tiltalte med Navnet: »Johanne Eskilsen Syerske Spedalsø 8« underskreven Kautionspaategning. Ved disse Underskrifter har Tiltalte sigtet til Ugift Maren Jensine Eskildsen og hendes Moder, Laura Johanne Eskildsen, begge boende Spedalsø Nr. 8 i Horsens,
- 2) en den 12 April s. A. med Navnet Kristian Pedersen underskreven Begæring, i hvis Tekst den Forsikringsøgende angives som »Fodermester Bækkelund pr. Horsens«. Tiltalte har ved Navnet sigtet til Fodermester Christian Peter Pedersen af Bækkelund. Begæringen angaar en Forsikringssum af 234 Kr.,
- 3) en den 22 April s. A. med Navnet Chr. Bendix Pedersen underskreven Begæring, i hvis Tekst den Forsikringsøgende angives som »Maskinteknikker Villa Torshøj, Torsted Horsens«. Begæringen, der angaar en Forsikringssum af 3000 Kr., er forsynet med en af Tiltalte med Navnet »Marie Pedersen Willad Torshøj Torsted« underskreven Kautionspaategning. Ved disse Underskrifter har Tiltalte sigtet til Maskintegner Christian Bendix Petersen af Torshøj og dennes Moder, Enkefru Mariane Petersen, sammesteds,
- 4) en den 24 April s. A. med Navnet N. Andersen underskreven Begæring, i hvis Tekst den Forsikringsøgende angives som Vognmand Niels Andersen, Sønderbro 81, Horsens. Tiltalte har ved Navnet sigtet til Vognmand Niels Andersen, Sønderbrogade Nr. 81, Horsens. Begæringen angaar en Forsikringssum af 776 Kr.

Efter at en af Kusk Ejnar Marius Jacobsen, da boende Sønderbrogade Nr. 35 i Horsens, den 22 Februar f. A. underskreven Begæring om en Forsikring paa 524 Kr. af Tiltalte var indsendt til Selskabet, og efter at dette havde nægtet at acceptere den uden Kaution, forsynede Tiltalte Begæringen med en med Navnet »Jakob Jakobsen Gaareier Nørresnede« forsynet Kautionspaategning, idet han tænkte sig, at Ejnar Marius Jacobsens Faders Navn, Stilling og Bopæl var som anført, medens Faderen, hvis virkelige Navn er Anders Jacobsen, er Husmand i Sønder Vissing.

Forsikringselskabet har nedlagt Paastand om, at Tiltalte tilpligtes at betale det et Beløb af 44 Kr. 93 Øre, som han ved Indsendelsen af de med falske Underskrifter forsynede Forsikringsbegøring uberegtiget har faaet udbetalt i Provision, og denne Paastand, mod hvilken Tiltalte Intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

For sit i forommeldte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 268, jfr. tildels § 275, men Straffen, der ved Underrettsdommen i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 er bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, findes efter Sagens Omstændigheder passende at kunne bestemmes til samme Art Fængsel i 120 Dage, og med denne Forhøjelse af Straffen vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger tiltrædes, saaledes være at stadfæste.

Nr. 5. Amtmanden over Odense Amt paa det Offentliges Vegne (Asmussen efter Ordre)

mod

fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 August 1915: I Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel tillægges der Citanten fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard af Middelfart 800 Kr. hos Statskassen. Der tillægges Overretssagfører Olivarius i Salær 60 Kr. hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter de foreliggende, tildels i den indankede Dom gengivne Oplysninger findes Betingelserne for at tilkende Indstævnte Erstatning ifølge Loven af 5 April 1888 § 1 ikke at være tilstede. Det skal i saa Henseende fremhæves, dels at den i Dommen ommeldte Brand maa antages at være paasat, og at der ikke foreligger noget, der peger hen paa, at nogen af Husets øvrige Beboere eller nogen Fremmed er den skyldige, dels at Indstævnte, der maa antages at have været daarlig stillet i økonomisk Henseende, ifølge en af ham under vedkommende Forhør afgiven Forklaring, som er bestyrket ved det iøvrigt under Forhøret fremkomne, ofte havde talt med sin Hustru om en Ombygning af det senere ved Branden for Størstedelen nedbrændte Sidehus, hvorved han kunde opnaa større Indtægt af dette, og til forskellige Tidspunkter havde forhandlet med 2 Haandværkere om denne Plan, men foreløbig havde opgivet den, da han var bange for, at Ombygningen vilde blive for dyr. Appellanten vil herefter, ifølge sin her for Retten nedlagte Paastand, være at frifinde for Indstævntes Tiltale. Processens Omkostninger for begge Retter ville være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Amtmanden over Odense Amt paa det offentliges Vegne, bør for Indstævnte fhv. Købmand Ingerslev Vestergaards Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Overretssagfører Olivarius i Salarium for Landsover- samt Hof- og Stadsretten 60 Kroner og Højesteretssagfører Asmussen i Salarium for Højesteret 120 Kroner, hvilke Salaries udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende ved Overretten under Iagttagelse af Forskrifterne i Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. m. af 5 April 1888 anlagte Sag har Citanten, fhv. Købmand Ingerslev Vestergaard af Middelfart, der under en ved Købstadens Politiret indledet kriminel Undersøgelse som sigtet for Brandstiftelse har hensiddet i Varetægtsfængsel fra den 30 Januar til den 23 Februar 1914, paastaaet det Offentlige tilpligtet at betale ham Erstatning for den Lidelse, den Tort og det Formuetab, der er tilføjet ham ved den nævnte Frihedsberøvelse, med 8000 Kr. eller efter Rettens Skøn.

Fra det Offentliges Side er der ikke givet Møde under Sagen.

Foreløbig bemærkes, at den over Citanten afsagte Fængslingskjendelse blev ophævet ved nærværende Rets Dom af 23 Februar 1914, men opretholdtes ved Højesterets Dom af 9 Oktober s. A., hvorefter den ved Forhørsdommerens Kjendelse af 27de s. M. ophævedes. Forhøret sluttedes den 22 December s. A. uden Tiltale.

Ved den paagældende Ildebrand, der udbrød Natten mellem den 13 og 14 Januar 1914 i Sidebygningen til den Citanten tilhørende Ejendom paa Torvet i Middelfart, nedbrændte Sidebygningen, og Hovedbygningen led nogen Skade. Skaden paa Ejendommen, der var brandforsikret for 39865 Kr., udgjorde 8424 Kr. 84 Øre. Skaden paa Løsøre er ikke oplyst under Sagen, men kan ikke antages at have været betydelig.

Paa hvilket Sted i Sidebygningen Ilden opstod, kan ikke afgøres efter Sagens Oplysninger. Der ses ikke under Forhøret at være foretaget nogen sagkyndig Undersøgelse af Brandstedet, hvorimod forskellige Personer under et Forhør, som i Maj—Juni samme Aar blev afholdt til Oplysning under Appellen for Højesteret af Fængslingskjendelsen, har afgivet Forklaringer om deres Iagttagelser af Forholdene paa Brandstedet under og efter Branden. Medens imidlertid nogle af Vidnerne paa Grundlag af disse Iagttagelser er komne til det Resultat, at Ilden maa være opstaaet paa Sidebygningens 1. eller 2. Sal (der fandtes her to Loftsrums, til hvilke der var Adgang dels ad en uaf-laaset Dør fra et Værelse i Citantens op til Sidebygningen stødende Beboelseslejlighed, dels ad en ud til Gaardspladsen førende Dør, som efter Citantens Hustrus Forklaring den paagældende Nat var aflukket

indvendig fra med en Haspe, dels endelig, om end ad en besværlig Vej, over Hanebjælkeloftet ovenover Citantens Lejlighed), — har andre af Vidnerne — mere eller mindre bestemt — hævdet den Anskuelse, at Ilden maa være opstaaet i et Brænderum i Sidebygningens Stueetage, hvortil Adgangen var gennem en ud mod Gaardspladsen vendende Dør (denne stod efter det oplyste næsten altid aaben, og Porten fra Gaardspladsen til Gaden var den paagældende Nat ikke laaset). Ingen af de af Vidnerne fremdragne Iagttagelser er af den Beskaffenhed, at den med nogen Sikkerhed peger hen paa en bestemt Oprindelse for Branden.

Af de afhørte Husbeboere kar Købmand Nielsen og Hustru, der maa antages at have iagttaget Branden paa et tidligt Tidspunkt af denne, forklaret, at det dengang brændte stærkest paa 2. Sal og ud af Taget, medens de ikke saa, at der var Ild i Stueetagen; en lignende Forklaring har Snedker J. P. Jensen, som synes at have set Ilden kort efter Nielsen og Hustru, afgivet. Men paa den anden Side har Fiskehandler Schlotfeldt, som mener at have iagttaget Ilden omtrent samtidig med, at Nielsen og Hustru først saa den, forklaret, at Røg og Flammer stod ud af Vindue og Dør i Stueetagen, og Gæstgiver Jensen har forklaret, at han, som tror at have set Branden omtrent paa samme Tid som Snedker Jensen, iagttog, at det brændte stærkt i Stueetagen og helt op igennem Etagerne og Taget.

Citanten og hans Hustru har overensstemmende forklaret, at han hele Dagen den 13. Januar var i Kauslunde og først kom hjem derfra Kl. 7 om Aftenen, hvorefter han opholdt sig i deres Lejlighed og ikke var uden for denne, indtil de ved 10-Tiden gik i Seng; de blev begge vækkede ved 2-Tiden ved et Bump paa Loftet ovenover Soveværelset, og da de nu hørte Uro i Huset, stod de op, og umiddelbart derefter bankede Nielsen og Hustru stærkt paa Citantens og Hustrus Entredør.

Sigtelsen mod Citanten for at have anstiftet Branden ses væsentlig at være støttet paa, at Ilden antages at være opstaaet paa 1. eller 2. Sal i Sidebygningen, og at Citantens Forklaringer fandtes at være vaklende og stridende mod det i øvrigt oplyste. Ligesom det imidlertid efter det senere under Sagen oplyste maa anses for ganske usikkert, hvor Ilden opstod, saaledes kan der heller ikke lægges afgørende Vægt paa den sidstanførte Omstændighed, hvorved bemærkes, at de paagældende Forklaringer angik underordnede Punkter, for hvis Vedkommende Fejlhuskning er forklarlig, særlig i Betragtning af, at Citantens Afhøring inden Retten først begyndte 16 Dage efter Branden.

Om Citantens økonomiske Forhold har hans Hustru under Forhøret forklaret, at han for c. 10 Aar siden solgte en Forretning, som han hidtil havde drevet i Middelfart, og da ejede c. 20,000 Kr., men har forbrugt denne Kapital efter at have købt den ovennævnte Ejendom og drevet en Forretning, som han i 1913 afstod, og at han havde maattet gøre Akkord med sine Kreditorer paa 60 % og i Begyndelsen af 1914 intet ejede. Andre Oplysninger om Citantens pekuniære Stilling er ikke tilvejebragte under Forhøret.

Her under Sagen har Citanten anført, at han paa det Tidspunkt, da Branden fandt Sted, havde baade sit Løssøre og sin faste Ejendom lavt assurerede, og at han nogen Tid før Branden med en Bekostning af c. 2000 Kr. i Ejendommen havde indrettet en Loftsløjlighed, som han selv beboede, men endnu ikke havde ladet foretage Om-

vurdering af Ejendommen, der ikke var bleven vurderet til Brandforsikring siden 1906. Endvidere har Citanten anført, at han, som af sin Familie havde laant 3000 Kr. til Dækning af sin i 1912 opnaaede Akkord, i Foraaret 1913 solgte sin Forretning for c. 5600 Kr., af hvilket Beløb Køberen betalte kontant c. 1500 Kr. og afdrog Resten med 420 Kr. maanedlig, saaledes at Citanten ikke var i Pengeforlegenhed.

Efter de yderst mangelfulde Oplysninger, der under Forhøret er fremskaffede om, hvor vidt Citanten kunde antages at have haft pekuniær Interesse af en Brand i hans Ejendom, kan der i alt Fald ikke gaas ud fra, at en saadan kunde ventes at ville bringe ham Fordel. Naar hertil kommer, at de Indicier, hvorpaa Sigtelsen mod Citanten var støttet, i sig selv var svage, og at Citanten ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet (om dette Punkt oplyser Forhøret intet), maa det antages, at han ikke er skyldig i den ham paasigtede Forbrydelse. Da han derhos ikke ses ved noget Forhold fra sin Side at have givet Anledning til Fængslingen, vil der i Medfør af Lov 5 April 1888 § 1 være at tillægge ham hos Statskassen en Erstatning, der skønnes at burde bestemmes til 800 Kr.

Der vil være at tillægge den for Citanten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Olivarius, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 60 Kr. hos det Offentlige.

Nr. 7. Frøken Hanne Jensen (I. Kondrup)

mod

Frerne Margrethe Rasch, Ella Lundsteen og Ingeborg Hirschsprung (Ingen),

betræffende en Skiftedisput.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommissionens Decision af 29 Maj 1915: Denne Disput afvises fra Skiftekommissionen. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Decision anførte Grunde kendes for Ret:

Skiftekommissionens Decision bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Frøken Hanne Jensen, 10 Kroner.

Den indankede Decisions Præmisser er saalydende: I Grosserer kongevalgt Landstingsmand Rasmus Peter Jacobsen Jensens Dødsbo, der ifølge en Bestemmelse i Afdødes under 3 Februar 1910 oprettede, notarialiter attesterede Testamente behandles af fhv. Konsejlspræsident I. C. Christensen og Overretssagførerne Chr. F. Brorson og Poul Lassen som executores testamenti er der mellem nogle af Boets Arvinger og Legatarer opstaaet Uenighed i følgende Anledning:

Efter at der i det fornævnte Testamente er truffet en Række Bestemmelser — deriblandt om Testation af en Kapital 32000 Kr. til Testators Søster, Fru Marie Jørgensens fire Døtre Karen i Ægteskab med Oscar Borch, Margrethe i Ægteskab med Læge Vilhelm Olsen, Ella i Ægteskab med Vinhandler Julius Lundsteen og Ingeborg i Ægteskab med Ingeniør Erik Hirschsprung — hedder det i Testamentets § 10 bl. a.

»Hvad jeg iøvrigt maatte efterlade mig udover hvad de foranførte Dispositioner kræve og udenfor de faste Ejendomme — hvorom § 11 og 12 — deles paa samme Maade som i § 12, 2 Stk. bestemt, i 13 (tretten) lige store Dele mellem mine der nævnte 11 Arvinger.«

I § 11 hedder det:

»Mine Ejendomme Mtr. Nr. 70 Frimands Kvarter, Store Købmagergade Nr. 3 og »Stengaarden« administreres efter Executorernes nærmere Foranstaltning og maa, saalænge min Søster Hanne er i Live, kun sælges med hendes Samtykke. Hun har Ret til vederlagsfrit at bo i og bruge Ejendommene som hidtil, og Netto Overskuddet af Ejendommene betales til hende, hvem jeg paalægger at anvende det paa følgende Maade:

- 1) indtil 12000 Kr. p. a. til eget Forbrug.
- 2) Kroner 1200 i lige store maanedlige Rater til min Brodersøn Knud Jensen paa Vilkaar efter § 14 nedenfor.
- 3) Kroner 2400 i lige store maanedlige Rater til min Søster Dorothea og — efter hendes Død — hendes Mand.
- 4) Kroner 1200 i lige store maanedlige Rater til min Broderdatter Karen Borch mod hendes Lavværges Kvittering ved hver Hævning. Disse maanedlige Dotationer gælde kun for de nævnte Personer og bortfalder ved deres Død.

Resten af Overskudet kan min Søster anvende efter Forgodtbeholdende, fortrinnsvis til Barnet Roger Jensen og hvilke Familiemedlemmer, hun maatte finde trængende og værdig dertil.

Min Søster Hanne vælger sig en Værge, som efter Executorernes nærmere Anordning vil have at bistaa ved Ejendommenes Administration saa længe hun lever og de forbliver i Boet.«

hvorhos der i § 12 — efter en Række Bestemmelser om hvad der skal foretages med de i § 11 nævnte Ejendomme efter Testators Søster Hannes Død — udtales, at hvad der herudover indvindes ved de paa-gældende Ejendommers Salg skal fordeles i 13 lige store Parter mellem nærmere angivne 11 Arvinger, hvoraf to hver skal have to Parter, de andre ni hver én Part. Mellem disse Arvinger ere de ovennævnte Døtre af Testators Søster Fru Marie Jørgensen.

Den 2 April 1912 afholdtes der i Boet en Skiftesamling, hvor det fra Executorernes Side oplystes, at der endnu ikke forelaa Afgørelse med Hensyn til et nærmere angivet Lejemaa! af en Lejlighed i Boets Ejendom Købmagergade 3, hvorefter det ifølge en foreliggende Udskrift af den paagældende Skifteprotokol hedder:

»han *) henstillede til Skiftesamlingen, at Boet afsatte i det mindste 50000 Kr. til Anvendelse for mulige Ombygninger og de i Testamentets § 11 paalagte Udbetalinger, hvad der herefter og efter at Udgifterne ifølge Testamentets § 1 var afholdte blev i Boets Beholdning, vilde blive udbetalt til Arvingerne, idet de Parter, som ved Boets definitive Slutning — naar Fritzsches Lokaler vare fast udlejede — skulde indbetales i Overformynderiet eller Bikuben, forvaredes af Boet indtil da med foretagen Paategning om Udlæget til paagældende Arving. Skiftesamlingen tiltraadte eenstemmigt disse Bestemmelser.«

Fra Overretssagfører Oscar Jensen, der repræsenterer den bl. a. i Testamentets § 11 om meldte Søster til Afdøde, Frk. Hanne Jensen, fremkom der under Boets Behandling Krav paa Udbetaling af hvad der efter hendes Mening maatte anses som Driftoverskud af de i Testamentets § 11 ommeldte Ejendomme pr. 1 Januar 1913 — hvilket Krav her under Disputen nærmere er præciseret til at angaa Perioden Oktober 1910 — ultime 1911. Derimod blev der nedlagt Protest fra de fornævnte, i Testamentets § 3 ommeldte Personer Fruerne Rasch, Lundsteen og Hirschsprung, idet de gjorde gældende, at der saalænge det ikke havde vist sig, om der blev noget Overskud af Ejendommene, — særlig af Købmagergade Nr. 3, med Hensyn til hvilken sidste Ejendom der paa Grund af en Hovedlejers Opsigelse af Lejemaalet var paadraget et større Indtægtstab — ikke burde ske nogen Udbetaling til Frk. Jensen udover de i Testamentets § 11 Nr. 1, 3 og 4 ommeldte Beløb — hvilke Beløb, ialt 15600 Kr. aarlig efter det foreliggende stedse ere blevne udbetalte — saafremt det herved maatte blive nødvendigt at angribe nogen Del af de i Henhold til Bestemmelsen paa Skiftesamlingen den 2 April 1912 »afsatte« 50000 Kr. — Navnlig protesterede de mod, at Resten af et saadant »Overskud« i Henhold til Testamentets § 11 næstsidste Stk. af Frk. Jensen skulde kunne anvendes til de der ommeldte ikke navngivne »Familiemedlemmer« til Præjudice for andre udtrykkelig nævnte Arvinger og Legatarer — hvorved de særlig have bemærket, at Fru Rasch og Fru Lundsteen kun delvis have faaet de dem tillagte Legater udbetalt. Deres Standpunkt er iøvrigt det, at med Hensyn til Beregningen af Ejendommens Overskud maa hele den Tid, hvori Boet maatte staa under Behandling, tages som Helhed, saaledes navnlig, at et muligt Underskud for et Aar maa æquivalere med andre Aars Overskud. Ved en modsat Fremgangsmaade hævder de, vil Boets Status kunne forrykkes til Skade for dem som Arvinger og Legatarer. De hævde fremdeles, at der ved de i Skiftesamlingen d. 2 April 1912 ommeldte »i Testamentets § 11 paalagte Udbetalinger« alene sigtes til de i §'ens Nr. 1, 3 og 4 ommeldte, samt at den der ommeldte Afsætning — der efter deres Mening kun er en midlertidig Foranstaltning og at anse som et Laan — kun

*) o: Bronson.

skal ske, naar saadant er nødvendigt, hvilket ikke kan være Tilfældet, saalænge der fra Frk. Jensens Side paaberaabes et Overskud.

Frk. Jensens Standpunkt er derimod det, at det af Testamentet — særlig Reglen i dets § 11 om »Resten af Overskudet«, hvilket efter hendes Mening ved Sammenhold med §'ens øvrige Indhold maa forstaaes som »Resten af Aaroverskudet« — fremgaar, at Regnskab over Boets faste Ejendomme bør aflægges for hvert Aar og eventuelt Overskud udbetales ligeledes for hvert Aar, naturligst pr. 1 Januar, at et eventuelt Underskud i en Regnskabsperiode fornuftigvis vil være at dække ved Optagelse af et Laan i Ejendommene, og at Spørgsmaalet under alle Omstændigheder er afgjort i hendes Favør ved Bestemmelsen paa Skiftesamlingen den 2 April 1912, i hvilken Henseende hun protesterer mod den fra den anden Side fremførte Forstaaelse af det ved denne Lejlighed passerede.

Den saaledes opstaaede Disput er nu indbragt for Skiftekommissionen.

I Testamentets § 19 hedder det bl. a.:

»Executorerne afgør alle Tvilsspørgsmaal om Testamentets Fortolkning og detaljerede Udførelse, hvorved den bogstavelige eller strængere logiske Forstaaelse kan fraviges til Fordel for en i ændrede Forhold eller væsentlige Motiver begrundet fornuftig Mening«.

Da nu den heromhandlede Strid findes at angaa Testamentets Fortolkning og detaljerede Udførelse, maa den i Medfør af nysciterede Bestemmelse i Testamentet være unddraget fra Afgørelse ad sædvanlig retslig Vej og være overladt Eksekutorerne til Afgørelse efter deres friere Skøn, og det findes ikke i saa Henseende at kunne medføre andet Resultat, at der derved tillige kan være Spørgsmaal om Forstaaelsen af det paa Skiftesamlingen af 2 April 1912 foregaaede.

Som Følge heraf vil Disputen være at afvise fra Skiftekommissionen.

Onsdag den 10 Maj.

Nr. 266.

Højesteretssagfører Møller

mod

Hans Alfred Jensen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 Marts 1916: Arrestanten Hans Alfred Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 4 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Johansen og Prokurator Mundt, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Alfred Jensen til Højesteretssagførerne Møller og Aagesen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Alfred Jensen, der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Polititilhold, er født den 4 December 1890 og anset ved nærværende Rets Dom af 8 December 1908 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., disse §§ sammenholdte med § 37, med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere, ved nærværende Rets Dom af 28 Januar 1911 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 3 Februar 1912 dels efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., for sidstnævnte Leds Vedkommende tildels sammenholdt med § 46, dels i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og ved nærværende Rets Dom af 4 Oktober 1913 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., sidstnævnte Bestemmelse jfr. tildels § 46, eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har overtraadt et ham den 3 November 1913 til Københavns Politis Protokol over mistænkelige Personer under sædvanlig Straffetrusel meddelt Tilhold, der gik ud paa, at han, naar han atter vendte tilbage her til Staden eller dens Jurisdiktion for at tage Ophold, inden 24 Timer skulde melde sig ved nævnte Protokol, idet han har opholdt sig her i Staden fra den 5 November 1915 til den 13 s. M. uden at foretage den befalede Melding.

Sagens Omstændigheder er iøvrigt følgende:

Maskinarbejder Conrad Sørensen anmeldte den 20 November 1915 Kl. 7 Eftermiddag, at der samme Dags Eftermiddag mellem Kl. 2¹/₂ og 6 var sket Indbrud i hans Lejlighed, Husumgade 14, 4de Sal, og derved bl. a. fratjaalet ham et Jakkensæt af blaat Cheviot, der hang i et Klædeskab, hvori Nøglen sad. Tyven har ved Hjælp af falsk Nøgle eller Dirk skaffet sig Adgang til Lejligheden gennem den med Smæklaas aflaaede Hoveddør.

Samme Dags Eftermiddag ved 7 Tiden har Arrestanten gjort Forsøg paa at pantsætte det stjaalne Jakkensæt paa Laanekontoret Godthaabsvej Nr. 29 A ved Hjælp af en Dreng, antagelig en Mælkedreng, der ikke er udfunden, men hvem Arrestanten vil have mødt paa Godt-

haabsvej, og som efter Arrestantens Anmodning indfandt sig paa Laanekontoret med et af Arrestanten forinden i en Kiosk skrevet Brev, underskrevet med det opdigtede Navn Hansen, og hvori anmodedes om et Laan paa Tøj. Vedkommende Ekspedient paa Laanekontoret, Carlos Andersen, bad Drengen om at anmode Ejeren om at komme selv. Da Drengen imidlertid kom tilbage med Besked fra Arrestanten om, at han ikke kunde komme, fordi han ikke havde Tøj paa, nægtede Andersen at give Laan paa Tøjet, hvorfor Drengen tilbageleverede dette til Arrestanten, hvem han efter Aftale traf udenfor Ejendommen Godthaabsvej Nr. 30. Andersen foranledigede derefter Arrestanten, som da endnu var i Besiddelse af Jakkessættet, anholdt.

Arrestanten, der har nægtet at være Gærningsmand til eller meddelagtig i det begaaede Tyveri, har om sin Adkomst til Jakkessættet først forklaret, at han havde købt det paa en Restauration, og derefter, at han havde købt det for 8 Kr. af en ham ubekendt Mand, som han havde truffet i Nærheden af en Jernbanebom paa Bülowvej. Senere har Arrestanten givet følgende Forklaring. Den 20 November 1915 fulgte Arrestanten her i Staden med en Svensker ved Navn Georg Carlsson, hvem Arrestanten havde truffet i Herning i Slutningen af Oktober 1915 og derefter rejst en Tid sammen med. Ved 6 $\frac{1}{2}$ Tiden om Eftermiddagen kom de gaaende paa Nørrebrogade, og Carlsson sagde nu til Arrestanten, at han skulde hen og besøge en Bekendt i Husumgade eller Jægersborggade. Det blev aftalt, at de en halv Times Tid efter skulde mødes ved Jernbanebommen over Bülowvej. Carlsson kom ogsaa her til den aftalte Tid og medbragte da det omtalte Jakkessæt, indpakket i graat Papir. Han fortalte, at han havde stjaalet Tøjet, og de enedes om, at Arrestanten skulde pantsætte det for ham, dog for at undgaa Opdagelse helst ved en Trediemand. Arrestanten søgte derefter at pantsætte Tøjet saaledes som foran omforklaret, medens Carlsson for ikke at vække Mistanke blev staaende noget fra Arrestanten.

Der er imidlertid ikke under Sagen tilvejebragt nogen Oplysning om den foregivne Svensker ved Navn Georg Carlsson.

Cecilie Nielsen, født Olsen, boende Husumgade Nr. 14, 3die Sal, har som Vidne forklaret, at hun den 20 November 1915 formentlig ved 5 $\frac{1}{2}$ Tiden fra sin Lejlighed hørte Nogen pusle paa Hovedtrappen udenfor sin Dør, og da hun aabnede denne og tændte det elektriske Lys paa Trappen, saa hun en Mandsperson staa der og pusle med en Pakke. De vekslede et Par Ord sammen, hvorpaa Personen forsvandt ned ad Trappen. Vidnet saa kun flygtigt paa Personen og tør ikke sige, at hun genkender Arrestanten som denne, men Personen var iført en lignende graastribet Jakke som den, Arrestanten havde paa ved Anholdelsen.

I Arrestantens Besiddelse er forefundet en Nøgle, som har vist sig at passe til Smæklaasen i Anmelderens Hoveddør.

Anmelderen har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til det paa-gældende Jakkessæt og behørigt godtgjort sin Ejendomsret til samme.

Efter Alt hvad der saaledes foreligger oplyst og naar derhos hen-ses til Arrestantens vakkende og modsigende Forklaringer og til, at Arrestantens Fortid kendetegner ham som tyvagtig, findes det ubetænkeligt at forkaste Arrestantens Forklaring og derimod statuere, at Arre-

stanten under de af Anmelderen nærmere omfklarede Omstændigheder har stjaalet det paagældende Jakkesæt, hvis Værdi er ansat til 20 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri samt efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 efter Omstændighederne og under Et med Forbedringshusarbejde i 4 Aar.

Torsdag den 11 Maj.

Nr. 172. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Hans Frederik Johansen (Def. Møller),

der tiltales for Bedrageri.

Sorø Birks Ekstrarets Dom af 10 Juni 1915: Tiltalte, Tømrer Hans Frederik Johansen af Pedersborg, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage, dog at Fuldbyrdsdelen af denne Straf udsættes, og at Straffen endelig bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse at regne, saafremt Tiltalte overholder de i midlertidig Lov af 1 April 1911, Kapitel III, fastsatte Betingelser. Saa udreder og Tiltalte Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator L. Deichmann, og til Defensor, Sagfører G. Rasmussen, med 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 August 1915: Underrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at 5 Aars Tidsrummet regnes fra denne Overretsdoms Afsigelse. I Salær til Overretssagførerne H. H. Schmidt og R. C. Cortsen, betaler Tiltalte, Tømrer Hans Frederik Johansen, Pedersborg, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er frifundet, forsaavidt angaar de i Dommen under Nr. 1, 2 og 3 omtalte Forhold. Hvad dernæst det under Nr. 4 behandlede Forhold angaar, da fremgaar det af de Højesteret foreliggende tildels efter Dommens Afsigelse tilvebragte Oplysninger, at Tiltalte kun er lidet forretningskyndig, samt at han har haft nogen Grund til at vente, at hans Resttilgodehavende paa Entreprisen vilde blive en Del større end i

Dommen angivet. Herefter og naar henses til de Omstændigheder, hvorunder Transporten er fremkommet, kan der ikke gaas ud fra, at Tiltalte har været klar over, at det var uberettiget af ham at underskrive en Transport som den foreliggende. Tiltalte vil derfor ogsaa for dette Forholds Vedkommende være at frifinde, hvorhos Aktionens Omkostninger bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Hans Frederik Johansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Dietrichson og Møller, 50 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Sorø Birks Ekstraret saavel efter Tiltalte, Tømrer Hans Frederik Johansen, Pedersborg, hans Begæring som paa det Offentliges Vegne hertil indankede Sag tiltales han for Bedrageri.

Tiltalte er født den 3 Marts 1879 og ikke funden forhen straffet eller tiltalt.

Tiltalen har Hensyn til følgende Forhold:

1. Ved en hos Tiltalte den 10 Oktober 1914 af Fogden i Sorø Birk efter Begæring af den nedenfor nævnte Grosserer Oluf Rønberg afholdt Udlægsforretning opgav Tiltalte, at tre Høvlebænke, et Drejerlad og et Værktøjsskab — hvilke Effekter fandtes i hans Besiddelse — tilhørte hans Fader, Parcellist Hans Peter Johansen af Pedersborg. Foranlediget ved nogle Ytringer i et Indlæg, som Sagfører G. Rasmussen i Sorø fremlagde for Parcellist Johansen under en af Grosserer Rønberg mod denne senere anlagt Sag, opstod der Mistanke om, at Tiltaltes nævnte Opgivende var urigtigt og fremsat for at unddrage de paagældende Effekter fra at udlægges hans Kreditor til Fyldestgørelse. Da denne Mistanke imidlertid efter de tilvejebragte Oplysninger — særlig Parcellist Johansens egen Forklaring i Retten — ikke kan anses bestyrket, maa det billiges, at Tiltalte ved Underretsdommen er frifunden for denne Del af Tiltalen.

2. Under samme Udlægsforretning undlod Tiltalte at opgive som sig tilhørende et Parti Lister, til Værdi netto ca. 90 Kr., som han havde købt paa Kredit af Snekkersten Guldstilfabrik. Da det imidlertid er oplyst, at Tiltalte paa Udlægsforretningens Tid havde faaet Tiladelse til at tilbagesende Fabriken Partiet — som han senere faktisk har sendt tilbage —, maa det billiges, at han ved Underretsdommen ogsaa for dette Forholds Vedkommende er frifunden.

3. I Aaret 1913 købte Tiltalte hos Grosserer Rønberg Varer for ialt 1762 Kr. 90 Øre paa Kredit. Tiltalte har erkendt, at han paa

vedkommende Tidspunkt ikke vilde have kunnet tilfredsstillende sine Kreditorer fuldt ud, hvis de samtlige havde frængt paa for at faa deres Tilgodehavender, og at han under denne Forudsætning ingen rimelig Udsigt havde til at kunne betale de nysnævnte Varer, men at han skulde bruge — og faktisk har brugt — Varerne til to Byggeforetagender, han netop havde taget i Entreprisen, og derfor bestilte dem uden nærmere Betænkeligheder, samt at det har ligget ganske udenfor hans Hensigt at bedrage Rønberg. Han har afbetalt 800 Kr. paa Købesummen.

Ligesom Tiltaltes Forklaring om ikke positivt at have tilsigtet at bedrage Rønberg ikke vil kunne forkastes, saaledes giver de foreliggende Oplysninger ikke tilstrækkelig Føje til at statuere, at Tiltalte manglede al Udsigt til at kunne dække Rønbergs Fordring; særlig fremhæves i saa Henseende, at der mangler Oplysning om, i hvilken Grad Tiltalte maatte regne med, at hans Hovedkreditorer vilde forlange deres Tilgodehavender udbetalte — en Oplysning, som det, efter hvad der foreligger om Tiltaltes nuværende Stilling, skønnes umulig nu at tilvejebringe med tilstrækkelig Sikkerhed. Det maa derfor have sit Forblivende ved, at der ved Underrettsdommen heller ikke i Anledning af det heromhandlede Forhold er paalagt Tiltalte Strafansvar.

4. Den 6 Maj 1914 meddelte Tiltalte, der da til Rest paa sin under 3 omhandlede Gæld endnu skyldte 1262 Kr. 90 Øre, og som samme Dag for 600 Kr. heraf udstedte en Veksler pr. 6 Juni s. A., for at opnaa yderligere Henstand med Betalingen Rønberg forlods Transport paa 662 Kr. 90 Øre af sit Tilgodehavende dels efter den ene af de ovennævnte Entrepriser, dels for Udførelsen af et Arbejde, han havde taget i Underentreprise for samme Bygherre, Gaardejer Niels Hansen af Pedersborg. Tiltalte har imidlertid erkendt, at han, som havde givet forskellige Leverandører forlods Transporter paa sit Tilgodehavende efter førstnævnte Entreprisen, paa daværende Tidspunkt kun havde 71 Kr. 66 Øre tilgode paa denne, og det fremgaar af det Oplyste, at Tiltalte kun kunde vente et ganske ringe Nettoudbytte af den sidstberørte Underentreprise. Tiltalte har nu vel benægtet, at han, da han udstedte Transporten, var vidende om dennes Urigtighed — idet han aldrig vil have foretaget nogen Opgørelse af sit Tilgodehavende efter Entreprisen — men efter alt Foreliggende, særlig det betydelige Misforhold mellem Transportens Beløb og det Beløb, Tiltalte kunde vente at have tilgode, maa det billiges, at hans Udstedelse af Transporten under de foreliggende Omstændigheder ved Underrettsdommen er tilregnet ham til Straf efter Straffelovens § 257. Da den valgte Straf: Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage, efter Omstændighederne findes passende, ligesom ogsaa Dommens Bestemmelser om Straffuldbyardelsens Udsættelse og Straffens betingede Bortfald i Overensstemmelse med Forskrifterne i midlertidig Straffelov af 1 April 1911, Kapitel III, samt om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, vil bemeldte Dom i det Hele kunne stadfæstes.

Nr. 230. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Niels Sofus Hansen Johnsen (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 §§ 98 og 112, jfr. almindelig borgerlig Straffelovs § 52.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 Februar 1916: Tiltalte Niels Sofus Hansen Johnsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Krabbe og Christensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Sofus Hansen Johnsen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Bache 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Efter Justitsministeriets i Skrivelse af 28 December 1915 i Henhold til Lov om Pressens Brug af 3 Januar 1851 § 13 tagne Bestemmelse tiltales Niels Sofus Hansen Johnsen for Overtrædelse af Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 §§ 98 og 112, jfr. almindelig borgerlig Straffelovs § 52.

Tiltalte er født den 7 Oktober 1893 og ikke funden forhen straffet, idet han ved Højesterets Dom af 25 November 1915 blev frifunden for Tiltale for Overtrædelse af de fornævnte Lovbestemmelser.

Tiltalte har forfattet en Pjece, kaldet »Kampen mod Værnepligten«, som i November 1915 med Tiltaltes Vidende og Villie under hans Navn blev udgivet af »Ungsocialistisk Forbund«, for hvilket Tiltalte er Formand. Den udkom i 3000 Eksemplarer, en Del af disse blev solgt direkte fra Forbundet, Resten blev fordelt over hele Landet til Forbundets Meningsfæller med Undtagelse af ca. 200 Eksemplarer, som blev sendt til Norge.

Pjecen indledes med en Bemærkning om, at den udgives »ikke saa meget for at konstatere Militarismens frygtelige Magtbrynde, som for at konstatere de i højeste Grad uheldige Angrebsmaader, der hidtil har været benyttet i Kampen mod dette Uhyre« samt for at »pege

paa de eneste Muligheder, der ligger aabne for Arbejderklassen i dennes fremtidige Kamp«.

Efter en Udvikling, der gaar ud paa, at »ligesom Arbejderne i Erkendelse af den parlamentariske Aktions Afmagt, maa optage den direkte Aktion og bekæmpe Krigen med Generalstrejke, saaledes maa de ogsaa nødvendigvis benytte den direkte Aktion overfor Værnepligten og bekæmpe dette Magtbud med den organiserede Værnepligtsstrejke«, og at »sideordnet med det økonomiske Oprør mod Staten maa nødvendigvis følge det moralske Oprør i den konsekvente Nægtelse af at gøre Krigstjeneste«, anfører Tiltalte, at »hidtil har man indskrænket sig til at opfordre Ungdommen til at gaa ind i Hæren og der drive Agitation og Antimilitarismen«. Tiltalte udtaler, at denne Fremgangsmaade Intet har kunnet føre til, idet den i Hæren herskende Disciplin har bevirket, at alle de, der er gaaet ind som Soldater opfyldte af ærligt oprørsk Had til Militarismen, Tid efter anden blev mere eller mindre lydige Soldater.

Under Fremstillingen af den af ham anbefalede Fremgangsmaade, »den organiserede Værnepligtsstrejke«, udtaler han bl. a.: »Enhver Arbejder, der kan være Soldat, og tilmed en lydig Soldat, kan ikke samtidig bevare sin individuelle Oprørstrang og Oprørsvillie. Han maa, hvis han vil det sidste, ubetinget omsætte Ord med Handling. Han maa besvare Indkaldelsesordren med et tordnende »Nej!!« Enhver ung Mand, der vil sit eget og sin Klasses Vel, bør være konsekvent Antimilitarist, og konsekvent er man kun, naar man nægter at adlyde Loven, nægter at fremstille sig paa Session, nægter at være Soldat«. Efter Bemærkninger om, at Tiden nu er kommen til at overveje at organisere Militærnægterne, at realisere Værnepligtsstrejken, anfører han som »Valgsproget fra vore unge Læber« bl. a.: »Vi nægter at iklæde os Forbrydertrøjen. Vi nægter paa Befaling at gaa ud og myrde vore Klassebrødre, om de saa end er at søge i andre Lande. Vi nægter, om det saa kun er for en Dag, at være Sten i den kapitalistiske Grundpille, Militarismen. Vi nægter at anerkende Morderpligten«.

Tiltalte har erkendt, at det har været hans Hensigt ved denne Pjece at opfordre Værnepligtige til trods Indkaldelse at nægte at møde til Militærtjeneste, derimod har han ikke tilsigtet at opfordre Nogen, der gør Militærtjeneste, til at nægte at vise deres Foresatte Lydighed, idet han tværtimod har søgt at vise, at denne Fremgangsmaade var haabløs.

Som Følge af det Anførte, vil Tiltalte, hvis fornævnte Forklaring vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, være at anse efter Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 98, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 52, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekøst i 2 Maaneder.

Nr. 212. Højesteretssagfører Bache
mod

Kristian Carstensen Hansen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Straffeloven for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 97, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 47.

Bølling-Nørre Herreders Ekstrarets Dom af 15 Juli 1915: Tiltalte, Kristian Carstensen Hansen bør til Statskassen bøde 25 Kr. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører, Kaptajn Kjær, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Ejlersen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 27 September 1915: Tiltalte Kristian Carstensen Hansen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdømmen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Heise, 20 Kr. til hver udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste i den indankede Dom fremstillede Forhold vil han være at anse efter Straffelov for Krigsmagten § 97, cfr. alm. borgerlig Straffelovs § 47. Straffen vil være at bestemme til en Statskassen tilfaldende Bøde af 40 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 4 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Kristian Carstensen Hansen bør til Statskassen bøde 40 Kroner eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse hensættes i simpelt Fængsel i 4 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salærer samt i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagførerne Bache og Hansen, 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Bølling-Nørre Herreders Politiret indankede Sag er Kristian Carstensen Hansen, der er født den 8 Februar 1894, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelov for Krigsmagten af 7 Maj 1881 § 97, sammenholdt med almindelig borgerlig Straffelovs § 47.

Efterat de Menige, Nr. 690/1912, Knudsen, 697/1912, Madsen og 240/1914, Jensen, der havde Tjeneste ved et Detachement i Skjern, den 12 Februar d. A. var blevet enige om for en Dagstid eller nogle Dage at fjerne sig fra Afdelingen, bl. a. i den Hensigt at overvære en Theaterforestilling i Herning, bestilte Nr. 240/1914 telefonisk et Automobil hos Tiltaltes Fader, Automobilejer J. L. Hansen i Tarm, idet han opgav at være »den Soldat, der plejede at gaa civil«, samt at han og tvende andre ønskede at køre til Ringkøbing. Tiltalte, der modtog Telefonmeddelelsen, og som var Fører af det bestilte Automobil, forstod efter sin Forklaring, at det var en af de til Afdelingen i Skjern hørende Soldater, som han talte med, men antog, at den paagældende Soldat havde Orlov og sammen med et Par Bekendte vilde køre en Tur. Han kørte derfor til Skjern for i Overensstemmelse med den Besked, han havde modtaget, at træffe Bestillerne af Automobilet paa Landevejen nord for Skjern, men da han ad Hovedgaden var naaet til den nordlige Del af Byen, blev han standset af en Korporal, der udspurgte ham, om han skulde køre 3 Soldater til Ringkøbing, samt forbød ham at køre for dem, saa at Tiltalte forstod, at Soldaterne ikke havde Lov til at forlade Skjern. Tiltalte mente imidlertid ikke at kunne komme i Forlegenhed ved at køre for Soldaterne, og han fortsatte derfor Kørslen, hvorhos han, da han lidt udenfor Byen traf 3 Soldater, der stod og ventede paa Automobilet, optog dem, skønt han var paa det rene med, at det var de 3 Soldater, som Korporalen havde omtalt, og at de ulovlig absenterede sig fra deres Afdeling, hvad han desuden under Kørslen fik bestyrket af Soldaternes indbyrdes Samtale. Efter Soldaternes Ønske kørte han dem ad Vejen til Herning, men i Snejbjerg blev Automobilet standset af Politiet og Soldaterne anholdte.

Idet nu Tiltalte efter Beskaffenheden af den af de paagældende militære Personer begaaede Forseelse ikke som civil Person ved den af ham udviste Meddelagtighed kan anses at have paadraget sig Strafansvar, vil han være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag.

Fredag den 12 Maj.

Nr. 164. Højesteretssagfører Henriques

mod

Tyge Christian Larsen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Forsøg paa Voldtægt eller uterligt Forhold samt Vold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 8 Maj 1915: Arrestanten Tyge Christian Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Sally og Helweg-Larsen, 35 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kunne føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil den være at stadfæste. For den Forhaling af Sagen, hvori den for Tiltalte befalede Defensor for Højesteret har gjort sig skyldig, vil han være at anse med en Bøde af 100 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Tyge Christian Larsen til Højesteretssagførerne Henriques og Hansen, 80 Kroner til hver. Højesteretssagfører Hansen bør til Københavns Fattigvæsens Høvedkasse bøde 100 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Tyge Christian Larsen, der tiltales for Forsøg paa Voldtægt eller uterligt Forhold samt Vold, er født den 3 April 1875 og ikke fundet forhen straffet.

Anmelderinden i Sagen, ugift Johanne Petersen, og hendes Kæreste, Gasværksarbejder Jørgen Jensen, tilbragte Nytaarsnat 1915 paa Bal, gik derfra paa Morgenbeværtning og tilbragte Nytaarsdag paa forskellige Beværtninger; paa en af disse traf de Arrestanten, som var en god Bekendt af Jensen, og som de sluttede sig sammen med.

Arrestanten havde ved 3 ¹/₂ Tiden om Eftermiddagen hævet Vederlag for Assistance ved Brevombæring og siden da været paa Beværtninger.

Arrestanten maa efter det oplyste antages at have syntes om Anmelderinden og fjaset med hende; han sagde, efter sin Forklaring i Kaadhed, at han vilde følge hende hjem; hun har forklaret, at hun svarede ham afvisende. Mellem Kl. 9 og 10 om Aftenen, da Selskabet befandt sig i Beværtningen i Aarhusgade Nr. 80 i Kælderen, brød Anmelderinden og Jensen op og forlod Beværtningen ad en Dør til Gaarden, hvorfra en Kældergennemgang til højre fører ud i en saakaldt Passage, en Del af Aarhusgade, som danner en cul de sac; i denne boede Anmelderinden i Nabo huset til det Hus, i hvilket Gennemgangen findes.

Ved de af Gasværksarbejder Jensen og Opvarter Carl Jensen under Ed afgivne Forklaringer i Forbindelse med Arrestantens Forklaring er det bevist, at Anmelderinden gik først ud af Døren, derpaa Gasværksarbejder Jensen, og at Arrestanten i det samme raabte til Jensen om at vente lidt, da Arrestanten vilde med, hvad Jensen sagde ja til, samt at Arrestanten umiddelbart derpaa gik ad samme Dør ud i Gaarden.

Om hvad der derpaa passerede har Anmelderinden edelig forklaret følgende:

I Gaarden sagde Gasværksarbejder Jensen, at han skulde paa Pissoiret, som ligger lige overfor Beværtingens Dør, og gik derhen, medens Anmelderinden gik videre, ned i den omtalte Kældergennemgang.

Dette stemmer med Jensens edelige Forklaring. Saavel her som i Gaarden var der efter Anmelderindens videre Forklaring mørkt, men fra Gennemgangens Aabning mod Passagen, hvis ene Halvdør var helt aaben, medens den anden var lukket, faldt noget Lys derind. Da Anmelderinden var kommet et Stykke ind i Gangen, hørte hun nogen komme efter hende med hurtige, listende Skridt, hun vendte sig om og saa en Mand komme i Retning fra Gaarden. Hun mente straks at kende Arrestanten, og da hun var kommen nær ved Døren til Passagen, blev hun ganske klar over, at det var Arrestanten. Denne sprang nu ind paa hende, der havde stillet sig med Ryggen mod den lukkede Halvdør, bøjede sig ned og greb med begge Hænder fat i hendes Kaabe, Nederdel og Skørt og fik Tøjet løftet op over hendes Lægge. Hun greb fat i hans Arme og søgte at hindre Arrestantens Forehavende, som efter hendes Opfattelse var at tiltvinge sig Samleje. Arrestanten maa have grebet hende om Haandleddene og venstre Overarm, hvor hun i de følgende Dage havde Mærker. Sluttelig tilføjede han hende under højre Kæbe et saa stærkt Slag, at hun næsten følte sig lammet og ikke kunde skribe — hun havde iøvrigt heller ikke tidligere søgt at tilkalde Hjælp. Endvidere tilføjede han hende flere Slag i Ansigtet, saa at hun faldt forover og, efter hvad hun antager, et Øjeblik mistede Bevidstheden. Derpaa hørte hun Skridt og raabte om Hjælp, og Kæresten kom til og tog sig af hende. Anmelderindens Forklaringer i Sagen have paa nogle Punkter været afvigende fra den sidste Forklaring, saaledes med Hensyn til Slagenes Antal og med Hensyn til, om Arrestanten talte, hvilket hun sluttelig har benægtet, medens hun først forklarede, at han havde sagt, at han nok skulde faa Magt med hende, men hun gør gældende, at dette skyldes Fortumlethed hos hende.

Hun har erklæret, at hun ikke følte sig paavirket af Spiritus, og efter de fremkomne Oplysninger maa hun antages ialt Fald ikke at have været videre beruset, derimod var hun forvaaget, hun havde efter sin Forklaring, siden hun gik paa Ballet, kun sovet nogle Timer paa en af Beværtingerne, havde kun spist lidt og kun drukket Kaffe og ca. 5 Flasker Pilsner og Porter og dertil Sodavand. Efter Overfaldet lod hun efter forskellige Vidners Forklaringer stærkt forstumlet.

Anmelderinden blev i Ambulancevogn kørt til Rigshospitalet og forbundet og derpaa ført tilbage til sit Hjem, hvor hun under Lægebehandling var sengeliggende i 8 Dage, i de første meget syg med Feber og Tegn paa Hjernerytelse samt stærke Smerten, navnlig i det ene Øje; Tilstanden bedredes dog hurtigt, og den 18 s. M. blev hun erklæret rask uden senere at have haft Mén af Overfaldet.

Efter Erklæring fra vedkommende Læge paa Rigshospitalet fandtes Anmelderindens højre Kind og Øjelaag samt højre Side af Overlæben ret betydelig opsvulmet og dækket af koaguleret, indtørret Blod; paa højre Issebæns øverste Del fandtes en ærtestor, stump Beskadigelse af Huden og derunder en valnødestor Blodansamling; over højre Øjenbryn en overfladisk Hudafskrabning, paa højre øverste Øjelaag en Hudafskrabning, paa højre Kind og Hagen nogle flere cm lange, overfladiske Rifter og paa Overlæbens indvendige højre Side en lille Slimhinde-

læsion, vistnok svarende til en Tand. Disse Læsioner erklæredes antagelig frembragt, Saaret paa Issebenet ved stump, nogenlunde vinkelret paa Knoglen virkende Vold, Hudafskrabningerne ved stump tangentielt Vold og Rifterne ved Negle e. l. Det meddeltes derhos, at der i det delvis med Blod sammenklistrede Haar paa højre Side fandtes hele den perifere Kant af en menneskelig Negl og i en af Rifterne paa Kind og Hage ligeledes en Neglestump. Til det af Anmelderinden omtalte Slag under Hagen blev ved Lægebehandlingen ikke bemærket Spor.

Paa den anden Side har Anmelderinden erklæret ikke at huske, at Arrestanten slog hende oven i Hovedet eller kradsede eller rev hende. Hun erklærer at mene, at samtlige Læsioner undtagen Hudafskrabningen over Øjenbrynet, der mulig kan være tilføjet hende ved Faldet, hidrører fra den mod hende udøvede Vold.

Arrestanten nægtede samme Aften overfor Anmelderinden og Gasværksarbejder Jensen, som opsøgte ham i hans Hjem og fik ham og hans Hustru med til Anmelderindens Hjem, at have forøvet Overfaldet, og under Sagen fastholdt han sin Uskyldighed i det ham paasigtede Forhold, idet han forklarede, at Jensen og Anmelderinden pludselig var blevet borte for ham, da de alle tre havde forladt Beværtningen — han huskede, at Jensen her havde foreslaaet nu at gaa hjem, da det var koldt, og at Arrestanten sagde vent lidt og fulgte med — og at han derpaa gik til Jensens tidligere Kæreste, Signe Madsen, Hansens fraskilte Hustru, i Randersgade, hvor han tænkte, at Jensen, der boede paa Kastelsvejen, men hvis Husnummer Arrestanten angiver ikke at huske, maaske var; da han ikke traf Jensen her, gik han til sit Hjem i Lægeforeningens Boliger. Med Hensyn til, hvor Jensen og Anmelderinden blev borte for Arrestanten, har denne afgivet vaklende Forklaringer.

Efter Anmelderindens, dennes Moders, Ane Christensen, Petersens Hustrus, og Arrestantens Hustru, Karen Marie Svendsens, for de to førstnævntes Vedkommende beedigede Forklaringer erklærede Arrestanten samme Aften overfor Anmelderinden, at han ikke var gaaet gennem Gennemgangen, men fra Beværtningen ud paa Gaden, og efter Anmelderindens og dennes Søster, Fabrikarbejderske Eleonora Petersens beedigede Forklaringer gentog han dette under et Besøg hos Anmelderinden næste Dag. Arrestanten har under Sagen erklæret ikke at huske, om han har udtalt sig saaledes.

I Følge en i Sagen optagen Politirapport, som Arrestanten har godkendt i Forhør, forklarede Arrestanten, at han, Anmelderinden og Jensen var fulgtes ad Beværtningens Dør mod Gaarden og ad Gennemgangen ud til Passagen i Aarhusgade, hvor hun boede, og at de andre her pludselig blev borte for Arrestanten, men hans nærmere Forklaring i Retten gik ud paa, at han mente at være gaaet fra Beværtningens Gaard ud i Aarhusgade ad en Gang paa sin venstre Haand.

I et senere Forhør, hvor han fik at se et Rids af Gaarden med Omgivelser, viste han, at han var gaaet ad en Laage til venstre og en Gennemgang ud i Aarhusgade, hvor de to andre blev borte for ham. Det er imidlertid oplyst, at denne Laage i de sidste Aar har været aflukket og Passage ad den Vej umulig, hvorimod Beværteren, Hans Peter Poulsen, har forklaret, at Arrestanten af og til er kommet i Be-

værtningen i den Tid, Laagen var passabel, og mulig har kendt denne Vej, der ofte brugtes af Gæsterne.

Da det blev meddelt Arrestanten, at Laagen var tillukket, erklærede han, at saa maa han være gaaet ad den fornævnte Kældergennemgang.

Endelig har Opvarter i den oftnævnte Beværtning Carl Jensen forklaret og senere beediget, at Arrestanten samme Aften, Begivenheden var sket, kom ned i Beværtningen igen og fortalte, at han var beskyldt for Overfaldet, og tilføjede, idet han pegede paa Udgangsdøren til Gaden: »Du ved jo godt, at jeg gik ud ad den Dør der«, hvortil Vidnet svarede, at Arrestanten jo var gaaet ad Døren til Gaarden sammen med Jensen og Anmelderinden. Hertil bemærkede Arrestanten: »Vil Du ogsaa hænge mig op paa den«.

Efter at have paahørt denne Forklaring, hvorom Arrestanten forklarede, at han vel huskede at have talt med Opvarter Jensen om Aftenen efter Begivenheden, men ikke hvad de talte om, afgav Arrestanten følgende Tilstaaelse:

Han fik under Samværet med Anmelderinden Lyst til at forsøge at faa Samleje med hende og fulgte i denne Hensigt efter hende, da hun med Gasværksarbejder Jensen forlod Beværtningen, idet Arrestanten vilde se at blive alene med hende. Da han, der var paavirket en Del af Spiritus, dog ikke mere, end at han vidste, hvad han foretog sig, havde set Jensen gaa ind paa Pissoiret og tænkte sig, at hans Ophold der vilde blive ret langvarigt, skyndte han sig efter Anmelderinden for at søge at faa hende til at indlade sig paa kønslig Omgang med ham i Kældergangen. Her søgte han som af Anmelderinden forklaret at løfte hendes Tøj, men han havde ikke tænkt paa at tiltvinge sig Samleje, og da han af hendes Optræden forstod, at hun ikke vilde indlade sig med ham, opgav han Forsøget og søgte at komme bort uden at blive genkendt, og i denne Hensigt, men uden Hensigt at tilføje Pigen nogen Skade, rev han den ene eller begge Arme løs og slog hende i Hovedet flere Slag med knyttet Haand, han erklærede ikke at kunne gøre Rede for, hvorledes Slagene ramte, men ikke at betvivle, at de havde medført de ovennævnte Læsioner. Han huskede ikke at have ramt hende under Kæben og at have kradset hende eller grebet hende om Haandleddene og venstre Overarm. Han forlod derpaa hende, som stod lænet op ad Væggen, skyndte sig til Signe Hansen og spurgte efter Gasværksarbejder Jensen for at give det Udseende af, at det ikke var Arrestanten, der havde overfaldet Pigen. Efter at Arrestanten i det næste Forhør havde vedstaaet denne Tilstaaelse, blev Forhørene sluttede og Tiltale rest.

Overfor den beskikkede Defensor fragik Arrestanten Tilstaaelsen, og hans Forklaring til Defensor og i de følgende Reassumtionsforhør gaar ud paa, at han intet erindrer om det passerede fra et Tidspunkt, da han i den oftnævnte Beværtning saa en Mand ved Navn Mikael Andersen, der efter det oplyste ved 9-Tiden kom ned i Beværtningen, til han indfandt sig hos Signe Hansen, idet han nu angav at have været stærkt beruset; af det senere passerede huskede han derimod det væsentlige. Arrestanten kunde ikke angive, hvorfor han tidligere havde forklaret, at han huskede at være fulgt med Jensen og Anmelderinden ud i Gaarden, og at de var bleven borte for ham. Tilstaaelsen

vil han have aflagt i Fortvivlelse, men han erkender gentagne Gange at være opfordret til at overveje, hvad han sagde, og hvad der blev protokolleret.

Imidlertid maa det efter de afgivne Vidneforklaringer antages, at Arrestanten om end paavirket af Spiritus ikke har været i højere Grad beruset.

Der foreligger yderligere følgende Oplysninger :

Gasværksarbejder Jensen har edelig forklaret, at medens han var paa Pissoiret, som er ca. 26 Alen fra det Sted, hvor Anmelderinden forklarer at være blevet overfaldet — Kældergennemgangen er aaben ud mod Gaarden — hørte han ingen Lyd fra Gennemgangen, men da han efter 5 Minutters Forløb kom ud, hørte han Anmelderinden klage sig og fandt ved Gangens Aabning mod Passagen Anmelderinden, som han ved den fra Passagen kommende Lysning ret tydelig kunde se, medens han dog ikke kunde se Tegn til, at hun var overfaldet. Hun sagde, at det var den Mand, de havde siddet sammen med i Beværtningen, der havde slaaet hende halvt fordærvet, og gav samtidig en Beskrivelse, der af de i Beværtningen tilstedeværende kun synes at kunne passe paa Arrestanten, hvis Navn hun ikke kendte. Vidnet vilde ikke tro, at det var Arrestanten, men hun fastholdt sit. Efter det oplyste fastholdt Anmelderinden ogsaa senere paa Aftenen overfor Arrestantens Benægtelse, at han var Gerningsmanden.

Det er ikke lykkedes at finde nogen, som har hørt eller set noget til Overfaldet.

Beværter Poulsen har forklaret, at han, da Gasværksarbejder Jensen havde talt om at gaa, gik paa Retiraden i Gaarden, som er lige ved Pissoiret, og derfra hørte Døren blive aabnet og nogen komme ud af Beværtningen, ligesom han hørte Jensens Stemme, men at han ikke hørte Raab eller lignende, og at han, da han fra Retiraden gik tilbage til Beværtningen, ikke hørte eller saa nogen.

Fornævnte Opvarter Jensen har edelig forklaret, at saavidt han husker, gik ingen af Gæsterne ad Døren til Gaarden i den nærmeste Tid efter, at de tre var gaaet.

Der er efter det oplyste ikke fundet Blodspor i Kældergangen, hvis Gulv er af Træ, medens Væggene er af Mursten. Efter Arrestantens Hustrus Forklaring har hun ikke set Blod paa hans Hænder eller Tøj.

Signe Hansen har bekræftet Arrestantens Forklaring om hans Besøg hos hende med Tilføje, at han tillige bad hende om et Laan af 2 Kr., og at Arrestanten ikke var helt ædru, men ejheller beruset, og at han ikke gjorde noget nervøst Indtryk.

Der er ikke oplyst nærmere om de i Saarene fundne Neglestumper, men i en Erklæring af 4 Februar 1915 har Fængselslægen udtalt, at paa Arrestantens højre Haands 4 Finger og venstre Haands 3 og 5 Finger ses yderste Neglekant saa lidet fremtrædende, at de navnlig paa omtalte 3 og 4 Fingre næppe gaa udenfor Neglemoderpladen, samt at Afriyningen godt kan passe til en Læsion den 1 Januar 1915.

Arrestanten har forklaret, at Læsionerne dels hidrørte fra hans Profession som Marmorsliber, dels fra en Vane han har at pille sig i Neglene.

Flere Vidner har forklaret, at Arrestantens Negle altid har været

meget korte, samt at han har den omtalte Vane, hvorimod Arrestantens Hustru ikke vil have bemærket dette. Det er oplyst, at Marmor-slibning ødelægger Neglene, samt at Arrestanten senest har arbejdet ved Marmorslibning den 11 December 1914.

Arrestanten er efter det Oplyste 4—5 ctm højere end Anmelderinden, der efter sit eget Udsagn har gode Kræfter.

Saa vel Arrestanten som Anmelderinden er i det Hele omtalt rosende af Folk, der er kommet i Berøring med dem; om Arrestanten har mange Vidner forklaret, at han er en god Ægtemand og en dygtig og omgængelig Arbejder, men at han, om end ikke egentlig drikfædig, dog til Tider svirer; han bliver dog efter Vidnernes Forklaringer ikke ondskabsfuld under Rusen; ingen har bemærket, at han skulde være kvindekær.

Anmelderinden, der har et Barn med Gasværksarbejder Jensen og ialt 4 Børn med to tidligere Kærester, skildres som sanddru og stræbsom.

Naar nu henses til, at det maa anses for givet, at Anmelderinden paa det angivne Tidspunkt er blevet overfaldet, og at Arrestanten da har været tilstede i Kældergangen eller lige derved, medens det ikke har kunnet oplyses, at Andre end de to har været tilstede, og til, at Arrestantens seneste Forklaring om manglende Hukommelse under alle Omstændigheder maa være stærkt overdreven, idet han tidligere, ogsaa medens han benægtede Gerningen, har forklaret om adskillige Omstændigheder fra det Tidsrum, han nu angiver slet intet at huske om, hvorhos Vidneforklaringerne som anført gaar ud paa, at Arrestanten ikke var i højere Grad beruset, findes Rigtigheden af Anmelderindens beedigede, i Hovedsagen paa overensstemmende Maade mange Gange fra straks efter Overfaldet fremsatte Sigtelse og Arrestantens dermed stemmende senere tilbagetagne Tilstaaelse at burde lægges til Grund for Sagens Paadømmelse, uanset at Gerningen ikke stemmer med det om Arrestantens Karakter iøvrigt Oplyste og — mulig fordi Arrestanten var paavirket af Spiritus — i nogle Henseender synes i høj Grad planløs. Det maa derhos antages, uagtet de nærmere Omstændigheder herved ikke er klart oplyste, at samtlige de Anmelderinden tilføjede Læsioner hidrører fra Arrestantens Handling.

Som Følge af det Anførte, og idet Arrestanten maa antages for at have været fuldt tilregnelig, vil han være at anse efter Straffelovens § 185, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, og efter Straffelovens § 203 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Mandag den 15 Maj.

Nr. 70. Husejer Poul Petersen (Ingen)
mod
Fabrikant J. B. Skødt (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Husejer Poul Petersen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til

bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv ere betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 84. Grosserer **Julius Petersens** Hustru **Bodil**, født **Eskildsen** (Ingen)

mod

Tapetserer **Julius Schäfer** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellantinden, Grosserer Julius Petersens Hustru Bodil, født Eskildsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades hende med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt hun ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør hun have tabt Sagen, og hende ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 259. Højesteretssagfører **Harboe**

mod

Oskar Robert Petersen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 Marts 1916: Arrestanten Oskar Robert Petersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Olsen og Krabbe, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 18 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Oskar Robert Petersen til Højesteretssagførerne Harboe og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Oskar Robert Petersen, der tiltales for Tyveri, er født den 17 September 1882 og bl. a. anset ved nærværende Rets Dom af 23 Juli 1901 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 28 Maj 1904 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 August 1905 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Ved kgl. Resolution af 31 August 1905 nedsat til Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 21 April 1906 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri og efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar, ved nærværende Rets Dom af 25 Maj 1909 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar og senest ved Københavns Amts nordre Birks Politirets Dom af 23 Februar 1914 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3, jfr. Lov af 1 April 1911 § 8, 1ste Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage.

Arrestanten var i Maj 1915 her ved Retten sigtet for groft Tyveri, men Sagen blev sluttet uden Tiltale.

Sagens Omstændigheder er følgende

Den 5 Januar 1916 anmeldte Metalvarefabrikant Viggo Petersen, at der Natten mellem den 3 og 4 s. M. var frastjaalet ham 2 Svinghjul, der beroede frit fremme i Gaarden til Ejendommen Frederikssundsvej 29, hvortil der var uhindret Adgang gennem den uafaaede Port. Efter Anmelderens senere nærmere Forklaring er Hjulene stjaalne den 3 s. M. efter Lukketid Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag.

Arrestanten, der har erkendt den 4 s. M. om Morgenen at have solgt de paagældende Svinghjul sammen med en Del Klude i Jerngrosserer F. F. Olsen & Co.'s Filial i Ejendommen Læderstræde Nr. 9, men nægter at have stjaalet Svinghjulene, har om sin Adkomst til disse nærmere forklaret, at han den 3 s. M. om Eftermiddagen Kl.

Færdig fra Trykkeriet den 31 Maj 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916

Nr. 15—16

Mandag den 15 Maj.

ca. 6¹/₂ var henne ved Ejendommen Læderstræde Nr. 9, hvor han i den fornævnte Forretningsfilial vilde sælge nogle Klude, han havde paa sin Vogn. Straks efter kom en ham ubekendt Mandsperson kørende i Retning fra Amagertorv med Svinghjulene paa en Trækvogn. Da Personen kom hen til Nr. 9 og saa, at den ene Portfløj var lukket, spurgte han Arrestanten, om der var lukket. Arrestanten, der var kommet tilstede, da en af Jernhandler Olsens Folk — hvem det var kan Arrestanten ikke sige — var ved at lukke Portfløjen og af denne havde faaet at vide, at de var ved at lukke, sagde til Personen, at der var lukket, hvorefter Arrestanten for 6 Kr. — hvilket efter det Oplyste vilde være en urimelig lav Pris — afkøbte Personen Svinghjulene, som de anbragte paa Arrestantens Trækvogn. Arrestanten var derefter inde paa en Beværtning, der ligger i Læderstræde ligeoverfor Nr. 9, sammen med en ham ubekendt Soldat og den i Olsens Forretning ansatte Opvejer Laurits Petersen, idet Vognen med Svinghjulene, over hvilke Arrestanten havde lagt en Presenning, imedens holdt udenfor paa Gaden. Ved 9-Tiden om Aftenen kørte Arrestantens Vognen med Svinghjulene hen i Gaarden til Ejendommen Klerkegade Nr. 1, hvor den, som han havde lejet af en i nævnte Ejendom boende Hørkræmmer, blev staaende om Natten, uden at den dog efter det Oplyste er blevet bemærket der. Arrestanten har erkendt, at han ikke den paagældende Aften har sagt Noget til den fornævnte Opvejer Petersen om, at han havde købt Svinghjulene, ej heller til sin Samleverske, Pernille Persson.

Opvejer Laurits Petersen har som Vidne forklaret, at det formentlig var før den 3 Januar 1916, at han og Arrestanten var paa en Beværtning sammen med en Soldat. Vidnet har ikke set, at Arrestanten har haft en Vogn med Svinghjul holdende udenfor Beværtningen. Arrestanten har ikke til Vidnet sagt Noget om, at han havde Svinghjulene.

Arrestantens Samleverske, Pernille Persson, har som Vidne forklaret, at Arrestanten ikke til hende har omtalt at have købt nogle store Svinghjul. Vidnet husker ikke noget om Arrestantens Færd, særlig den 3 Januar 1916, men Arrestanten er ikke nogen Aften siden Nytaar kommet hjem senere end ved 9-Tiden, og han har derefter været hjemme hver Nat.

Anmelderens Søn, Thorkild Petersen, har som Vidne forklaret,

at han sidst har set de paagældende Svinghjul i Gaarden til Ejendommen Frederikssundsvej Nr. 29 den 3 Januar 1916 om Eftermiddagen ved 2—3 Tiden.

Anmelderen har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til Svinghjulene og behørig godtgjort sin Ejendomsret til samme.

Ved det Foreliggende findes der at være tilvejebragt et i Henhold til D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Forordning af 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af de stjaalne Svinghjul, efter Omstændighederne dog kun som Hæler.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., være at anse efter § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Nr. 235. Højesteretssagfører Stein

mod

Martin Laursen Unnerup (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Samsø Birks Ekstrarets Dom af 21 December 1915: Arrestanten Martin Laursen Unnerup bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage samt betale Aktionens Omkostninger, herunder i Salærer 30 Kr. til Aktor, Sagfører Th. Werner af Kallundborg, og 25 Kr. til Defensor, Sagfører Garde af Tranebjerg. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Februar 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne V. Tegner og Chr. Winther, betaler Arrestanten Martin Laursen Unnerup 40 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte for sit i Dommen beskrevne Forhold er anset efter Straffelovens § 228, men Straffen findes i Medfør af Lov 1 April 1911 § 13 at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage.

Thi kendes for Ret:

Martin Laursen Unnerup bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Stein og Møldrup 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Samsø Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Martin Laursen Unnerup, der er født den 27 April 1895 og ikke funden forhen straffet, for Tyveri.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Gaardejer Niels Frederik Anton Hansen af Pillemark den 1 November 1915 for Politiet anmeldte, at han var bleven bestjaalet for et Par lange Støvler, som hidtil havde hængt i et uafaaet Seletøjskammer, og som han sidst havde set den 27 Oktober s. A. Da Politiet kom tilstede paa Anmelderens Gaard, blev Mistanken henledet paa Tjenestekarlen, Arrestanten Martin Laursen Unnerup, der netop skulde fratræde Tjenesten og samme Dag skulde rejse med Dampskibet til Jylland (Vejle). Arrestanten nægtede imidlertid at have begaaet Tyveriet eller at kende Noget dertil, og da Dampskibet snart skulde afgaa fra Koldby Kaas, cyklede Arrestanten dertil, medens Politibetjenten, der mente, at Arrestanten havde taget Støvlerne og gemt dem et eller andet Sted, hvor han nu vilde hente dem, ventede et Kvarterstid — for at give Arrestanten Tid til at hente Støvlerne — og derpaa begav sig til Koldby Kaas; ankommen dertil henvendte han sig paa Billetkontoret og fik der at vide, at der bl. a. var indskrevet en Pakke til Vejle; Pakken, der af Rejsegodsekspeditionen havde faaet Nr. 23¹⁸, blev nu undersøgt af Politibetjenten; den viste sig at være indpakket i Papir og at bestaa af en snavset, hvid Lærredspose, indeholdende et Par lange Støvler, udenom hvilke der var viklet 3 Par lange, sorte Strømper; i den ene Støvle fandtes en Dusk Hestehaar; Arrestanten, der da var til Stede i Ekspeditionslokalet, hvor han havde løst Billet og ladet sin Cykle indskrive til Vejle — Cyklen havde faaet Nr. 27¹⁸ —, genkendte straks Anmelderens Støvler, men nægtede atter at have til-egnet sig dem; da det trods den umiddelbart derefter foretagne Undersøgelse ikke kunde konstateres, hvem der havde ladet Pakken indskrive, blev Arrestanten anholdt.

Anmelderen har genkendt Støvlerne og Hestehaarene og har om disse sidste forklaret, at han en Gang i Løbet af Efteraaret, da han skulde skære Halerne af sine Heste, bemærkede, at der paa en af dem var taget en Dusk af midt inde i Halen; han har aflagt Tilhjemlings-ed med Hensyn til disse Effekter. Støvlerne er vurderede til 14 Kr. og Hestehaarene til 20 Øre.

Arrestanten har erkendt, at de i Pakken forefundne Strømper er hans, men anfører, at han har kastet dem bort, da de ikke duede mere; sammen med et Par gamle Benklæder vil han have lagt dem i et Pulterkammer i Gaarden og en Gang have sagt til sin Husbond (Anmelderen), at begge Dele godt kunde brændes under Grubekedlen — Anmelderen har dog bestridt Rigtigheden af denne Forklaring; om Posen har Arrestanten først forklaret, at den laa i Karlekammeret, da han tiltraadte Pladsen hos Anmelderen; senere har han maattet erkende, at den tilhørte ham, og at han har haft den med fra sit Hjem; men han har forklaret, at han i Begyndelsen anvendte den efter dens Bestemmelse til Vasketøj, men senere, da den var bleven snavset, kasserede den og kastede den ind i Pulterkammeret, hvor Strømperne laa.

Det har ikke kunnet oplyses, hvem der har ladet Pakken indskrive; vedkommende Ekspedient forklarer, at han lagde særlig Mærke til Vedkommende, fordi denne brugte Udtrykket »garantere«, hvilket ikke i Almindelighed benyttes, men at det ikke var Arrestanten; Ekspedienten, der iøvrigt har forklaret, at der var mange Folk paa Kontoret den Dag, og at det Passerede i det Hele staa utydeligt for ham, har givet en nærmere Beskrivelse af den paagældende Person, men det er ikke lykkedes at finde Nogen, paa hvem Beskrivelsen passer. Arrestanten er ikke funden i Besiddelse af Garantisedlen paa Pakken.

Sognefoged Molboe i Pillemark har forklaret, at han og hans 10-aarige Søn den 1 November 1915 om Morgenen saa en Pakke ligge i en ham tilhørende Plantage, der ligger tæt op til Vejen, der fører fra Pillemark til Koldby Kaas; Sognefogden saa paa Pakken, den var indsvøbt i Papir; ved at føle paa den kunde han mærke, at den indeholdt Fodtøj og noget blødt; mellem 11 og 12 var Pakken der endnu, men ca. Kl. 1 fortalte hans ovenomtalte Søn, at han havde set Arrestanten, hvem han kendte, cykle af Sted med den; Drengen har i Retten forklaret, at han tydeligt genkendte Pakken.

Et Vidne har endvidere edelig forklaret, at det den 1 November saa Arrestanten cykle ad Havnen til med en Pakke, indsvøbt i Papir.

Arrestanten har haardnakket nægtet at have tilegnet sig Støvlerne eller Hestehaarene og at have haft nogen Pakke med sig, da han begav sig til Kaasen, hvorimod han har erkendt Rigtigheden af en af 2 Vidner afgiven Forklaring om, at han den foregaaende Dag udtalte, at han skulde have en lille Pose med sig, naar han rejste. Paa Vejen fra Gaarden til Havnen besøgte Arrestanten efter sin Forklaring 2 Personer, med hvem han tog Afsked, men bortset herfra begav han sig — hævder han — direkte fra Gaarden til Havnen.

Af de under Sagen foreliggende Oplysninger, der tildels er tilvejebragte ved et paa Rettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør, fremgaar det, at de stjalne Støvler opbevarede i et Seletøjskammer i den nordøstlige Del af Gaarden, medens Arrestantens Strømper og Posen, hvori Støvlerne fandtes indpakkede, efter Arrestantens Forklaring skal have ligget i et Pulterkammer i den sydvestlige Del

af Gaarden, dog er Rigtigheden af denne Arrestantens Forklaring bestridt af Anmelderen, der som Vidne har forklaret, at Posen og Strømperne efter hans Mening aldrig har ligget i Pulterkammeret, da han i saa Fald havde maattet lægge Mærke til dem. Der har dernæst, hvad Arrestanten ogsaa har erkendt, i de Dage, da Tyveriet af Støvlerne er begaaet, ikke været nogen Fremmed paa Besøg i Gaarden eller været set Nogen, som kunde mistænkes for Tyveriet.

Det maa nu anses for lidet sandsynligt, at en fremmed Person, som havde stjaalet Støvlerne, skulde have tilegnet sig netop Arrestantens Strømper og Pose, hvad enten disse Genstande havde befundet sig i Arrestantens Gemmer eller i det fornævnte i den anden Ende af Gaarden værende Pulterkammer, til Indpakning af Støvlerne, og det er, naar Arrestantens Forklaring lægges til Grund, i alle Tilfælde uforklarligt, at den samme Person skulde være i Besiddelse af den under Sagen ommeldte Dusk Hestehaar, som er afskaaret fra Hesten ca. 6 Uger før, Tyveriet af Støvlerne foregik, under Forhold, som bestemt tyder paa, at Arrestanten har tilegnet sig den.

Det er dernæst oplyst, at Arrestanten, da han forlod Anmelderens Gaard paa Cykle, ikke medførte nogen Pakke, hvorimod det af et Vidne og Sognefogedens fornævnte Søn er forklaret, at Arrestanten kort efter at have passeret Plantagen, hvor Pakken var af Sognefogeden bleven set henliggende, medførte en Pakke, som Sognefogedens Søn med Bestemthed har genkendt som den Pakke, der henlaa i Plantagen, og hvorfra den samme Dags Eftermiddag fandtes borttaget.

Naar endvidere henses til, at Pakken var bleven indskreven til Vejle, hvorhen Arrestanten selv agtede at begive sig, at Arrestanten har erkendt den foregaaende Dag at have udtalt til 2de som Vidner afhørte Personer, at han ved sin Bortrejse skulde have en lille Pose med sig, at et Vidne har forklaret, at Arrestanten ved Dampskibsekspeditionen til ham har udtalt, at han foruden Cyklen medførte en Pakke, samt til, at Arrestanten er overbevist om under Forhørene at have afgivet løgnagtige Forklaringer, og at han tidligere under mistænkelige Omstændigheder er fundet i Besiddelse af et Par andre Anmelderen tilhørende Støvler, findes det uanset Arrestantens Benægtelse efter Omstændighederne at være tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten har gjort sig skyldig i de ham paasigtede Tyverier, og han vil herfor være at anse efter Straffelovens § 228 med en Straf, der findes at kunne fastsættes til Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Den indankede Dom, ved hvilken Arrestanten er anset efter samme Straffebestemmelse, jfr. Straffelovens § 62, med lige Straf, og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger bifaldes, vil saaledes i det Hele være at stadfæste.

Tirsdag den 16 Maj.

Nr. 6. Fru Laura Nielsine Hansen, født Larsen med Ægtefælle Dæksmand Niels Hansen (Harboe)

mod

midlertidig Karantæneofficiant i Helsingør Lauritz Niels Peter Larsen (Stein efter Ordre) samt som litis denunciatus den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Skiftekommission, som behandler Boet efter afdøde Ane Kirstine Larsen, født Nielsdatter og hendes tidligere afdøde Mand, fhv. Maskinfører (Formand) Hans Larsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om en Livsgave var fuldbyrdet forinden Giverens Død.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 November 1914: Indstævnte Styrmand Lauritz Niels Peter Larsen af Helsingør bør for Tiltale af Citanterne Boet efter afdøde Ane (Anna) Kirstine Larsen, født Nielsdatter, og hendes tidligere afdøde Mand, fhv. Maskinfører (Formand) Hans Larsen i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den overensstemmende med den af Indstævnte midlertidig Karantæneofficiant Lauritz Niels Peter Larsen nedlagte Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellantinden at burde udrede efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellantinden, Fru Laura Nielsine Hansen, født Larsen, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Højesteret havde været beneficeret for Indstævnte, midlertidig Karantæneofficiant Lauritz Niels Peter Larsen, samt til Højesteretssagfører Stein i Salarium for Højesteret 120 Kr. Saa betaler Appellantinden og til Justitskassen 10 Kr.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 27 Maj 1910 hævede fhv. Maskinfører (Formand) Hans Larsen 3380 Kr. af det paa den ham tilhørende Kontrabog Nr. 104789 med »Bikuben« indestaaende Beløb og indsatte 3330 Kr. af den hævede Sum paa en paa hans eget Navn (med Mærke »Skelskør«) lydende Kontrabog Nr. 27873 med »Bikuben«. Den næste Dag lod han den sidstnævnte Bogs Navn og Mærke forandre saaledes, at den kom til at lyde paa Styrmand Niels Peter Larsen (med Mærke »Helsingør«), d. v. s. Hans Larsens Søn af første Ægteskab, Indstævnte Styrmand Lauritz Niels Peter Larsen af Helsingør. Hans Larsen afgik ved Døden den 18 Juli s. A., og den 21 s. M. blev Bogen af Hans Carl Andersen sendt til Indstævnte, der var forhyret med Dampskibet »Cimbria«, under Adresse: Helsingborg, og den 16 August s. A. blev Forsendelsen af Postvæsenet i sidstnævnte By udleveret til Indstævnte. Efter at Hans Larsens Enke Ane (Anna) Kirstine Larsen, født Nielsdatter, der forblev hensiddende i uskiftet Bo efter ham, er død den 18 Maj 1911, have Citanterne, Boet efter de nævnte Afdøde, der behandles af Rettens Skiftekommission, i Henhold til en den 27 Februar 1913 i Boet tagen Beslutning efter Forligsklage af 29 September s. A. og Stævning af 18 April 1914 ved nærværende Ret som vedtaget Værneting anlagt denne Sag, under hvilken Citanterne, der formene, at Indstævnte ikke er bleven Ejer af de paa Bogen Nr. 27873 indestaaende 3330 Kr., paastaa ham tilpligtet under Dagsmulkt at udlevere Bogen tillige med paaløbne og paaløbende Renter.

Indstævnte paastaa sig frifunden under Henvisning til de nedestaaende Vidneforklaringer og øvrige Oplysninger.

Johanne Andersen, der i den sidste Maaned af Hans Larsens Levetid under hans Hustrus Svagelighed styrede hans Hus, har den 16 December 1913 som Vidne forklaret, at hun fulgte ham til »Bikuben« den 27 Maj 1910 og var Vidne til, at han hævede paa den ene og indsatte paa den anden Bog, at hun, førend han lod den sidstnævnte Bog ændre til at lyde paa Indstævntes Navn, sammen med ham var hos Overretssagfører Rigenstrup, at Hans Larsen til denne udtalte, at det var hans Ønske, at Indstævnte skulde have den Bog, hvorpaa de 3330 Kr. var indsatte, at Overretssagfører Rigenstrup her til svarede, at det var bedst at lade Bogen lyde paa Indstævntes Navn, og at de derefter fulgtes fra Overretssagfører Rigenstrups Kontor til »Bikuben«, hvor Hans Larsen straks lod Bogens Navn forandre.

Endvidere har Overretssagfører Rigenstrup den 7 April og 8 September 1914 som Vidne forklaret, at Hans Larsen, hvis Udtalelser til Vidnet gik ud paa, at det omhandlede Beløb efter hans Mening allerede tilhørte Indstævnte, kom til Vidnet for at faa at vide, om det, som han (Larsen) havde foretaget, var tilstrækkeligt til at sikre Indstævnte Beløbet, i hvilken Anledning Vidnet raadede ham til at lade Bogen notere paa Indstævntes Navn. Vidnet har tilføjet, at han sikkert tror, at han ogsaa tilraadte Larsen at lade Bogen overgive til en Trediemand, eftersom Indstævnte selv var ude at sejle, og at han efter alt, hvad der foregik, ikke har nogen Grund til at tro, at Larsen havde anden Hensigt end den, som han tilkendegav for Vidnet, nemlig at de paa Kontrabogen indsatte Penge straks skulde tilhøre Indstævnte.

Endelig har Johanne Andersens Søn, Forvalter Hans Carl Ander-

sen, der skal have været Skolekammerat af Indstævnte og have kendt Hans Larsen godt lige fra sin Barndom, den 16 December 1913 og 8 September 1914 forklaret følgende: Hans Larsen overgav nogen Tid før sin Død, men paa et Tidspunkt, da han var oven Senge og endog kunde gaa lidt ud, i Enrum Vidnet den omhandlede Kontrabog med den Besked, at Indstævnte skulde have de paa Bogen indestaaende Penge, hvorhos Larsen bad Vidnet hurtigst muligt sende Bogen til Indstævnte. Et Par Dage efter gik Vidnet op paa vedkommende Dampskibsrederis Kontor for at spørge efter Indstævntes Adresse, men traf ingen, der kunde give ham Besked, og da han noget senere atter kom derop, blev dersagt ham, at man ikke kunde opgve noget bestemt om Skibets Adresse, da det var lejet ud og sejlede i Udlandet, men at Vidnet kunde høre op om nogen Tid. Ved sin tredie Henvendelse fik Vidnet Underretning om, at Skibet om nogen Tid skulde komme til Helsingborg, til hvilken By han da, som ovenanført, sendte Bogen den 21 Juli 1910. Vidnet besøgte, efter at have faaet Bogen overleveret, flere Gange Hans Larsen baade i dennes Hjem og paa Hospitalet, hvor han laa den sidste halve Snes Dage før sin Død, men han, der ved alle disse Besøg forekom Vidnet at være fuldkomment aandsklar, omtalte ikke ved noget af Besøgene Bogen. Om Tidspunktet for Bogens Overlevering til ham har Vidnet forklaret, at det staar for ham, som om det var i Juni 1910, men at han ikke har nogen bestemt Kendsgerning, til hvilken han kan knytte en sikker Erindring om Tidspunktet.

Dampskibet »Cimbria«, med hvilket Indstævnte i Tiden omkring sin Faders Død var forhyret, anløb ifølge Sagens Oplysninger i Maanederne Maj—Juli 1910 forskellige Havne paa Østkysten af Nordamerika og afgik den 22 Juli fra en saadan Havn til Helsingborg. En Erklæring, som den 27 Juni 1914 er afgiven af Carl Hansen, der i sin Tid var ansat i det for længst opløste Rederi for »Cimbria«, gaar bl. a. ud paa, at Skibet sikkert var »time chartered« fra c. 9 Maj til c. 14 Juli 1910, og at det, da Rederiet i denne Tid kun fik telegrafisk Meddelelse om Skibets Ankomst til de respektive Havne og ligeledes først ved Skibets Afgang fik telegrafisk Meddelelse om det ny Bestemmelsessted, næsten har været umuligt for Rederiets Personale at opgve sikker Adresse for Skibet, samt at denne i alt Fald vilde være af liden Værdi, da det var tvivlsomt, om Brev herfra vilde kunne naa frem i rette Tid og Breve ikke kunde ventes at ville blive videresendt af Skibets Mæglere til dets ny Adresse.

I Henhold til de ovenfor anførte Oplysninger gør Indstævnte gældende, at den omhandlede Kontrabog allerede ved dens af hans afdøde Fader foretagne Overførelse paa hans Navn og derpaa følgende Overlevering til Hans Carl Andersen er bleven Indstævntes Ejendom, og at Citanterne, da der saaledes foreligger en i levende Live fuldbyrdet Gave fra hans Fader til ham, ere uberettigede til at fordre Bogen udleveret.

Citanterne har derimod anbragt, at det virkelige Forhold formentlig har været det, at Hans Larsen, hvis Hustru netop dengang søgte Separation fra ham (i hvilken Anledning Overretssagfører Rigenstrup paa Hans Larsens Vegne gav Møde sammen med Hustruen til Mægling hos Overpræsidenten her i Staden den 27 Maj 1910), har villet und-

drage de 3300 Kr. fra Delingen med Hustruen og sikre sig selv Beløbet, og at Hans Carl Andersen derfor formentlig i Virkeligheden kun har haft Bogen til Opbevaring for Hans Larsen og først efter dennes Død har skullet sende den til Indstævnte. Men selv om Forholdet har været, som af Hans Carl Andersen forklaret, bestrider Citanterne, at der derved er kommet til at foreligge nogen fuldbyrdet Livsgave til Indstævnte, idet Andersen efter deres Mening ikke er optraadt som Indstævntes Repræsentant.

Til Støtte for deres førstanførte Anbringende har Citanterne navnlig henvist til en af Overretssagfører Klubien den 8 September 1914 afgiven Vidneforklaring, hvori han, der nogen Tid efter Hans Larsens Død affattede Udkast til Forligsklage til Brug i en Sag, som agtedes anlagt af Hans Larsens Enke mod Indstævnte til Udlevering af den omhandlede Kontrabog, har udtalt sig nærmere om Sammenhængen med, at det i en i dette Udkast af Overretssagfører Klubien selv foretagen Rettelse hedder, at Kontrabogen af Hans Larsen blev overgivet til en Trediemand (herved sigtes til Hans Carl Andersen), der forpligtede sig til at opbevare den, saa længe Hans Larsen levede, saaledes at denne kunde raade over Bogens Paalydende i alle Retninger, hvorimod Bogen efter Hans Larsens Død skulde overdrages til Indstævnte, og at den ommeldte Trediemand efter Hans Larsens Død i Henhold til fornævnte Aftale overgav Bogen til Indstævnte, der først da fik Underretning om den skete Transaktion. Overretssagfører Klubien har som Vidne herom forklaret, at han mener bestemt at kunne huske, at det var ovennævnte Johanne Andersen, der gav Vidnet de Oplysninger, som foranledigede ham til at foretage den anførte Rettelse i Udkastet til Forligsklage, og at han navnlig ganske bestemt erindrer, at det var hende, som opgav ham Navnet paa Hans Carl Andersen som den i Rettelsen omtalte Trediemand.

Johanne Andersen, der i Anledning af denne Forklaring paany er bleven afhørt som Vidne, har imidlertid vel erkendt, at hun i sin Tid havde en Samtale med Overretssagfører Klubien om den paagældende Kontrabog, men har benægtet, at hun til ham har udtalt sig, som anført i Rettelsen til Udkastet; hun har tilføjet, at hendes Søn først efter Hans Larsens Død underrettede hende om, at denne havde givet Sønnen Bogen med Anmodning om at sende den til Indstævnte, og at Hans Larsen overhovedet intet har fortalt hende om Bogens Overlevering til hendes Søn.

Idet der efter det saaledes Foreliggende ikke kan lægges afgørende Vægt paa den af Citanterne paaberaabte Forklaring af Overretssagfører Klubien, findes der ved Sagens Afgørelse at maatte bygges paa Hans Carl Andersens Forklaring, der paa de Punkter, hvor den nu — efter den lange Tid, som Citanterne har ladet hengaa, inden de er skredne til Sagsanlæg og Vidneafhøring — har kunnet kontrolleres, har vist sig i alt Væsentlig stemmende med det iøvrigt Oplyste. Det maa her efter antages, at Hans Larsen har givet Hans Carl Andersen Kontrabogen med den Besked, at Indstævnte skulde have det paa Bogen indestaaende Beløb, og med Paalæg om hurtigst mulig at sende den til Indstævnte, hvilket Paalæg han maa antages at have efterkommet. Da Hans Larsen ved det saaledes givne Paalæg i Forbindelse med den forud foretagne Indsættelse af Beløbet paa en særlig Kontrabog og

dennes Overførelse paa Indstævntes Navn maa anses for straks paa gyldig Maade at have fraskrevet sig Raadigheden over Bogen og overdraget Ejendomsraadigheden over denne med dens Paalydende til Indstævnte ved Hans Carl Andersen, kan Citanternes Paastand om dens Udløsning til dem ikke tages til Følge, hvorimod Indstævnte vil være at frifinde.

Sagens Omkostninger, som Parterne gensidigt har paastaet paa-lagte Modparten, findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Onsdag den 17 Maj.

Nr. 41. **Gentofte Sogneraad (Møldrup)**

mod

Skibsfører J. F. Aasberg (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om en paa Indstævntes Ejendom hvilende Vejafgifts Borifald.

Københavns Amts nordre Birks ordinære Rets Dom af 22 Juli 1914: De Indstævnte, Gentofte Sogneraad, bør til Citan-ten, §Skibsfører J. F. Aasberg, betale 15 Kroner 80 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 8 Oktober 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Iøvrigt afvises Sagen. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Marts 1915: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter Indstævntes Paastand, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i den indankede Dom antagne, vil Dommen være at stadfæste i Henhold til de i denne anførte Grunde, til hvilke der efter den i Proceduren for Højesteret givne Anledning føjes, at Appellanten efter det Foreliggende ikke kan anses udelukket fra at kræve Bidrag af Indstævnte til Vejens Istandsættelse i Henhold til Vejvedtægten særlig ogsaa dens § 2.

Processens Omkostninger for Højesteret vil efter Omstæn-dighederne være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Gentofte Sogneraad, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skøde af 31 Oktober 1901 overdrog Grosserer D. Ohlsen til Murmester Carl Rasmussen bl. a. Ejendommen Matr. Nr. 17 bs af Gentofte By og Sogn. I den forudgaaende Købekontrakt af 16 August s. A., Post 3, bestemmes Følgende:

»Som Bidrag til Vedligeholdelse af Veje er Køberen pligtig til at erlægge en aarlig Afgift af 50 Øre pr. løbende Alen af Parcellens Façade mod Vejen . . . . Afgiften erlægges til Aktieselskabet Ny Hellerup, eller til hvem Anden dette Selskab maatte overdrage Retten, med Halvdelen hver 11 Juni og 11 December Termin, hver Gang for det forløbne Halvaar«.

Den ommeldte Ejendom blev af Rasmussen overdragen til Appelindstævnte, Skibsfører J. F. Aasberg af Hellerup, ved Skøde af 7 Juli 1902, jfr. Købekontrakt af 26 Maj s. A., i hvis § 1 er optaget Bemærkning om den ovennævnte Afgiftspligt.

I Aaret 1912 opstod der Spørgsmaal om Gentofte Kommunes Overtagelse som offentlig Vej af »Krügers Allé« i Hellerup — til hvilken Allé Matr. Nr. 17 bs har Façade — og i denne Anledning førtes der imellem Appellanterne, Gentofte Sogneraad, og A/S. Ny Hellerup Forhandling om Overdragelse til Kommunen af det paagældende Vejareal og af Retten til Oppebørsel af de Vejafgifter, som paa hvilede de tilstødende Ejendomme. Efter opnaaet Overenskomst mellem Appellanterne og Aktieselskabet i saa Henseende meddelte Københavns Amtsraad den 23 December 1912 Tilladelse til, at Kommunen overtog »Krygers Allé« som offentlig Bivej, saaledes at der paalagdes de tilgrænsende Ejendomme en aarlig Vejafgift af 50 Øre pr. løbende Alen Façade. Grosserer D. Ohlsen, til hvem A/S. Ny Hellerup ved Skøde af 16 December 1912 havde overdraget Vejarealet og Retten til at oppebære Vejafgiften, bl. a. af Matr. Nr. 17 bs, overdrog derefter ved Skøde og Transport af 2 Juni 1913 bemeldte Areal og Ret til Gentofte Kommune, og denne opkrævede i 11 Juni Termin s. A. 15 Kr. 80 Øre hos Appelindstævnte som Vejafgift af hans oftnævnte Ejendom.

Da Appelindstævnte imidlertid anser Kommunen for uberettiget til det nævnte Afgiftsbeløb, paastod han under denne fra Københavns Amts nordre Birks ordinære Ret i Henhold til Summabevilling hertil indankede Sag i 1ste Instans Appellanterne dømte til at tilbagebetale

Beløbet, der var blevet betalt under hans Fraværelse, og betale Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 8 Oktober 1913, hvorhos han nedlagde nogle andre Paastande, for hvis Vedkommende Sagen ved Underretsdommen blev afvist ex officio. Appellanterne paastod sig i 1ste Instans frifundet, men blev ved Underrettens Dom af 22 Juli 1914 dømt til at betale Appelindstævnte de indtalte 15 Kr. 80 Øre med Renter som af ham paastaaet. Sagens Omkostninger, om hvis Tilkendelse der fra begge Parter Side var nedlagt Paastand, blev ophævede.

Her for Retten gentager Appellanterne deres Frifindelsespaastand, medens Appelindstævnte procederer til Underretsdommens Stadfæstelse, og begge Parter paastaar Appellsagens Omkostninger paalagt Modparten.

Til Støtte for sin Paastand gør Appelindstævnte i første Række gældende, at Kommunens Overtagelse af »Krygers Alle« — eller, som det nu hedder, »Gersonsvej« — som offentlig i og for sig har medført, at hans Forpligtelse til at svare de omhandlede Afgift er bortfalden. Han henviser herved til Bestemmelserne i § 2 i den af Appellanterne i henhold til Lov Nr. 59 af 26 Marts 1909 affattede, af Københavns Amdtsraad den 22 December s. A. stadfæstede »Vedtægt om Anlæg og Overtagelse af Gader og Veje« i Kommunen. I bemeldte Paragraf hedder det nemlig først, at Sogneraadet, naar en Gade eller Vej erklæres for offentlig, bl. a. afgør, om og hvorvidt Ejerne af de til den stødende Grunde skal afholde de til dens første Istandsættelse paa den af Sogneraadet vedtagne Maade medgaaede Udgifter; og dernæst hedder det i Paragraffens sidste Punktum saaledes: »Naar Istandsættelsen har fundet Sted, er Kommunen pligtig at sørge for Gadens eller Vejens fremtidige Vedligeholdelse, Renholdelse og Belysning i Lighed med andre offentlige Gader og Veje«. Af den sidst-anførte Bestemmelse følger — mener Appelindstævnte — at Kommunen, saa snart den har overtaget en Gade eller Vej som offentlig, har en ubetinget Pligt til uden Vederlag (bortset fra Bidrag til den første Istandsættelse, hvorom der ikke i nærværende Tilfælde har været Tale) at sørge for dens fremtidige Vedligeholdelse m. v., og at han saaledes nu er fritagen for enhver Forpligtelse til at yde Bidrag dertil, være sig til Kommunen eller til nogen Anden.

Vejvedtægtens foranførte Bestemmelser er ganske overensstemmende med de almindelige Regler, som indeholdes i Lov om Gader, Veje og Vandløb i København af 14 December 1857 § 2 og i Lov om Bestyrelsen af Vejvæsenet m. v. af 21 Juni 1867, og medens der under de foreliggende Forhold ikke har kunnet være noget til Hinder for, at Appellanten fik Retten til Vejafgiften overdraget af den til denne Berettigede mod at overtage den til Afgiftens Oppebørsel knyttede Forpligtelse til Vejens Vedligeholdelse, maa derimod, naar Appellanterne derefter har overtaget den ommeldte Vej som offentlig uden nogen med de Afgiftspligtige truffen Overenskomst, dette medføre, at de almindelige Regler i Vejvedtægten og i den med Hensyn til offentlige Veje gældende Lovgivning komme til Anvendelse, og da disse Regler i Modsætning til Lovgivningens Regler om private Veje (Lov 14 April 1865 og Lov Nr. 61 af 1 April 1909) ikke giver Adgang til særligt at afkræve Ejerne af de Grunde, der støder op til den som

offentlig overtagne Vej, nogen Afgift eller Bidrag til Vejens Vedligeholdelse, maa det billiges, at Appellanterne ved den indankede Dom er tilpligtede at tilbagebetale Appellindstævnte det ommeldte Beløb, 15 Kr. 80 Øre, med Renter som paastaet. Da Dommens Bestemmelser om Sagens Omkostninger derhos ligeledes billiges, vil den i det Hele være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Nr. 265. Højesteretssagfører Hansen

mod

Jakob Johannes Jensen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri og Betleri.

Muckadell m. fl. Birkers Ekstrarets Dom af 8 Januar 1916: Arrestanterne Jakob Johannes Jensen og Johan Lauritz Johansen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i henholdsvis 18 og 15 Maaneder. Saa udreder de og in solidum alle af nærværende Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører J. Amtoft, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Carl A. Møller, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 16 Marts 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffen for Arrestanten Jensens Vedkommende bestemmes til Forbedringshusarbejde i to Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Wolff og Alf. Christensen, betaler Arrestanterne Jakob Johannes Jensen og Johan Lauritz Johansen, En for Begge og Begge for En, henholdsvis 30 Kr. og 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Jakob Johannes Jensens Vedkommende anførte Grunde, og idet det maa blive uden Betydning, at nævnte Tiltalte efter Dommens Afsigelse har afgivet en ny Forklaring om den Maade, hvorpaa han kom i Besiddelse af Uhret, maa det billiges, at han er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar.

Thi kendes for Ret:

Jakob Johannes Jensen bør hensættes til Tugthusarbejde i 2 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens

Dom, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesterets-sagførerne Hansen og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Muckadell m. fl. Birkers Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanterne Jakob Johannes Jensen og Johan Lauritz Johansen for Tyveri og Betleri, Sidstnævnte tillige for Løsgængereri.

Arrestanten Jensen, der er født den 4 Marts 1881, er tidligere anset bl. a. ved: Køge Købstads Ekstrarets Dom af 2 November 1907 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov Nr. 129 af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage, Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 16 Maj 1911 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 60 Dage, Højesterets Dom af 24 Oktober 1911 i Medfør af Straffelovens § 237 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13, 1ste Stk., som for anden Gang begaaet simpelt Tyveri, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, Nyborg Købstads Politiretsdom af 21 December 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 48 Dage, Sunds-Gudme Herreders Ekstraretsdom af 29 December 1913 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., og 204, jfr. Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og senest ved Kerteminde Købstads Ekstraretsdom af 9 November 1914 efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Under Sagen, hvis Oplysninger tildels er tilvejebragte under et paa Overrettens Foranledning afholdt Reassumptionsforhør, har Ridekarl Karl Simonsen af Arreskov forklaret, at han Søndag den 12 December f. A., da han om Aftenen opholdt sig paa Korinth Kro, savnede sit Ur med vedhængende Kæde, hvilke Genstande — uden at Kæden havde været fæstet til noget Knaphul — havde beroet i hans Vestelomme. Da han umiddelbart forinden i Krohaven var bleven antastet af begge Arrestanter, der betlende af ham havde berørt ham, fattede han Mistanke om, at disse havde stjaalet Ur og Kæde, hvorfor han straks gjorde Anmeldelse til Politiasistent Petersen, Korinth.

Denne har forklaret, at han samme Aften kom tilstede paa Kroen for at efterforske det af Ridekarl Simonsen anmeldte Tyveri, samt at han ved at anstille Undersøgelse i det Værelse, hvor Arrestanterne logerede, fandt det eftersøgte Ur med Kæde beroende i Arrestanten Jensens venstre Jakkelomme.

Arrestanten Jensen selv har med Hensyn til sin Besiddelse af Uret forklaret paa forskellig Maade. I et den 15 December f. A. afholdt Forhør har han imidlertid forklaret, at han den heromhandlede Aften har købt det af en ubekendt Person i Krohaven, og — efter at være konfronteret med Vidnet Simonsen — har han ændret sin

Forklaring derhen, at han den ommeldte Aften købte Uret af Simonsen.

Da imidlertid baade Simonsen og Politiasistent Petersen har bekræftet deres Forklaringers Rigtighed med Ed, der for Simonsens Vedkommende maa betragtes som Tilhjemlingsed med Hensyn til Ur og Kæde, for hvilke Genstandes Vedkommende hans Ejendomsret er godtgjort under Sagen, maa der, navnlig naar henses til, at Arrestanten Jensen er en for Tyveri — derunder ogsaa Ran af Ur — oftere straffet Person, mod Arrestantens Benægtelse anses tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis for, at han paa ulovlig Maade er kommen i Besiddelse af Ur og Kæde, der tilsammen er vurderede til 6 Kr., og findes det ubetænkeligt at tilregne ham dette Forhold som Tyveri.

Den 16aarige Christian Petersen, Brændelydinge, har som Vidne edeligt forklaret, at han samme Aften som foran ommeldt i Krohaven blev tiltalt af Arrestanterne, og at Arrestanten Johansen, idet han lod sin Haand glide ned ad Vidnets Bryst og Mave, med et Ryk forsøgte at bemægtige sig Vidnets Ur med Kæde, hvilke Genstande Vidnet bar i sin Vestelomme, dog at Kæden var fæstet til et Knaphul i Vesten. Rykket var saa stærkt, at Urkæden sprængtes, medens Uret gled ud af Arrestantens Haand og faldt til Jorden. Begge Arrestanter skyndte sig derefter bort uden at tilegne sig Uret.

Tjenestekarl Hans Jørgen Caspersen har edeligt forklaret, at han, der ved samme Lejlighed var til Stede og i Selskab med Christian Petersen, bemærkede, at Arrestanten Johansen greb fat i Christian Petersen. Selve Tyveriet saa Vidnet dog ikke, men straks efter saa Vidnet, at Petersens Ur laa paa Jorden. Petersen lod da falde en Bemærkning om, at det var bedst at gaa bort for at undgaa flere Lommetyverier.

Der maa herefter — uanset at Arrestanten Johansen har erklæret Intetsomhelst at kende til det heromhandlede Forhold og intet at have haft at gøre med Christian Petersen — anses tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Vidnebevis for, at Arrestanten Johansen har gjort sig skyldig i Forsøg paa Ran. Uret er i Retten — uden at Arrestanten Johansen har haft noget herimod at erindre — ansat til en Værdi af 26 Kr.

Begge Arrestanter har benægtet at have betlet, men ved de af Skytte Carl Nielsen og Tjener Knud Peder Knudsen afgivne beedigede Vidneforklaringer, er der mod Arrestanternes Benægtelse tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for, at Arrestanterne den 11 December f. A. om Aftenen har gjort sig skyldige i Betleri paa Arreskov Slot, ligesom det ved de af Tjenestepige Frede Rasmussen og Køkkenpige Edith Margaritha Ingeborg Nielsen afgivne beedigede Vidneforklaringer er godtgjort, at Arrestanten Johansen den 12 December f. A. om Morgenen har betlet paa fornævnte Slot.

Under Sagen er ingen Erstatningspaastand nedlagt.

For det af Arrestanterne udviste Forhold vil disse være at anse, Arrestanten Jensen efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri og efter Lov 3 Marts 1860 § 3, Arrestanten Johansen . . .

med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende under Et at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde, for Arrestanten Jensens Vedkommende i 2 Aar . . .

Med de af det Anførte følgende Forandringer vil den indankede Dom, der har anset Arrestanten Jensen efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., og efter Lov 3 Marts 1860 § 3, kfr. i det Hele Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder . . . og ved hvilken det retteligt er paalagt Arrestanterne in solidum at udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor ved Underretten henholdsvis 25 og 20 Kr., iøvrigt være at stadfæste.

Nr. 196. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Kristian Larsen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Lemvig Købstads Ekstrarets Dom af 1 Oktober 1915: Tiltalte Kristian Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale Aktionens Omkostninger, herunder i Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Johan Buch og Orla Buhl, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 15 November 1915: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Kristian Larsen til Højesteretssagførerne Asmussen og Hansen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstraret indankede Sag er Kristian Larsen sat under Tiltale for Tyveri.

Tiltalte, der er født den 21 November 1873, har tidligere — for-

uden at han to Gange har været straffet for Tyveri, begaaet før hans fyldte 15de Aar, og tre Gange i Aarene 1896 og 1897 har vedtaget Bøder for Politiforseelser — været anset ved Lemvig Købstads Ekstrarets Dom af 14 April 1893 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Da Tiltalte om Eftermiddagen den 7 September d. A. laa i Græsset paa Markedspladsen i Lemvig og nød noget Brændevin i Selskab med Arbejdsmand Chr. Andersen, kaldet Høgild, kom Maskinist Anders Martin Christensen, hvem Tiltalte godt kendte, og som var stærkt beruset, hen i Nærheden af dem, hvor han lagde sig ned og straks faldt i Søvn. Imidlertid blev Tiltalte opmærksom paa, at Christensens Pengepung ragede noget frem af hans højre Benklædelomme, og tilagnede sig da efter en pludselig Indskydelse bemeldte Pung, som han straks lukkede op, hvorpaa han viste Høgild Indholdet uden dog at tælle Pengene; derefter stak Tiltalte Pungen i sin Benklædelomme og gik sammen med Høgild bort fra det Sted, hvor Christensen stadig laa og sov. Da de efter at være gaaet et Stykke øst paa kom til en Eng, lagde de sig atter i Græsset, hvor Tiltalte straks faldt i Søvn; men snart efter vaagnede han, og da var Høgild gaaet fra ham. Tiltalte gik nu lige til den Ejendom, hvor han boede, og efter at have aabnet Pengepungen udtog han af denne 5 Tikronesedler, som han puttede i Lommen; af Beløbet betalte han sin Værtinde 15 Kr. i Husleje og laante en Nabokone 5 Kr. Medens Tiltalte var inde hos Sidstnævnte, kom imidlertid Christensen, der var vaagnet og netop havde set Tiltalte forlade den ovennævnte Eng, tilstede og sigtede Tiltalte for Tyveriet af Pengepungen, som Christensen ved sin Opvaagnen straks havde savnet. Efter nogen Benægtelse vedgik Tiltalte at have taget Pungen, som han derefter tilbageleverede Christensen tilligemed et Beløb af 31 Kr. 20 Øre, der da fandtes i den; de ovenanførte af Tiltalte udgivne 20 Kr. er derhos bragt tilstede under Sagen og tilbageleverede Christensen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

Forsaavidt Christensen har forklaret, at hans Pengepung ved den omhandlede Lejlighed udover de foranførte 51 Kr. 20 Øre indeholdt ca. 20 Kr., som Tiltalte ligeledes skal have tilegnet sig, er der mod Tiltaltes Benægtelse ikke tilvejebragt Bevis for Rigtigheden deraf.

For sit ommeldte Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste.

Torsdag den 18 Maj.

Nr. 89. **Vandværksformand Hans Hansen**
(Asmussen efter Ordre)

mod

Arbejdsmand Anders Svendsen (Ulf Hansen),

betræffende Ærefornærmelse.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 December 1914: De fornævnte for Klageren, Vandværksformand Hansen, fornærmelige Sigtelser bør døde og magtesløse at være. Indklagede, Arbejdsmand Anders Svendsen, bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse bøde 40 Kroner til Statskassen eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 4 Dage samt betale de Retsgebyrer, som skulde have været erlagt, hvis Sagen ikke for Klagerens Vedkommende havde været beneficeret. Salær til Overretssagfører Busch's Dødsbo 20 Kroner og til Overretssagfører Amstrup 20 Kroner udredes af det offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det af de i Dommen anførte Grunde, og idet en Højesteret forelagt Skrivelse fra Direktøren for Københavns Vandforsyning ikke kan føre til andet Resultat, rettelig antaget, at Kontraappellanten ikke har savnet Føje til at fremsætte de i Dommen nævnte Sigtelser vedrørende Hovedappellantens Modtagelse af Provision, Oppebørsel af fuld Ugeløn til hans Søn og Benyttelse af Kommunens Arbejdere. Hvad dernæst angaar de øvrige i Dommen omtalte Sigtelser, har Kontraappellanten vel ikke bevist deres Rigtighed, men da han dog maa antages at have haft Grund til at tro, at han kunde føre saadant Bevis, vil der heller ikke forsaavidt kunne paalægges ham noget Strafansvar. Han vil derfor være at frifinde, medens de sidstnævnte Sigtelser, som ved Dommen sket, vil være at mortificere. Sagens Omkostninger i begge Instanser findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

I Henseende til Mortifikationen bør Kriminal- og Politirettens Dom ved Magt at stande. Iøvrigt bør Kontraappellanten, Arbejdsmand Anders Svendsen for Tiltale af Hovedappellanten, Vandværksformand Hans Hansen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører

Asmussen 120 Kroner, hvilket Beløb saavel som de ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarier udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Januar 1914 tilskrev de kommunale Arbejdsmænds Organisation Borgmesteren for Magistratens 4de Afdeling, at der i længere Tid havde gaaet Rygter om, at Klageren, Vandværksformand Hansen, i Ly af sin Stilling som Formand gjorde sig skyldig i forskellige Misligheder overfor Vandværket. Medens diste Rygter ikke tidligere havde taget fast Form, havde nu 2 af Vandværkets faste Arbejdsmænd, som den foregaaende Sommer var blevne afskedigede, og som derfor ikke længere var bundne af Hensynet til deres Stillinger, taget Bladet fra Munden og overfor Organisationens Bestyrelse fremsat følgende Sigtelser.

»Formand Hansen beskyldes for«, hedder det i Klagen, »at Arbejderne for at faa Adgang til Akkordarbejde har maattet betale Hansen indtil 20 pCt. af deres Akkordfortjeneste. Eksempelvis anføres: Ved Pæleramning i Søerne har de saaledes betalt 2 Øre af 10 Øre. Ved Rensning af Tyskaaen 15 Kr. af 75 Kr. Ved Rensning af Gentofterenden 18 Kr. af 90 Kr. Ved Faskinnedlægningen i Lundehus-søen og Gentoftesøen 2 Øre pr. Favn.

Endvidere beskyldes Formand Hansen for: I flere Aar at have hævet Løn for sin Søn, Edvard Hansen, der har Gartneri paa Bernstorffsvej, uden at nævnte Søn har arbejdet for Kommunen. At have taget af Vandværkets Materialier, Tømmer, Brædder o. l. til eget og Sønnens Brug. At have rekvireret Vogne paa Kommunens Regning og brugt Køretøjerne til at hente Gødning til sin og Sønnens lejede Jord. At have paa samme Maade rekvireret Vogne og brugt Hest og Kusk til Pløjning af denne Jord. At have benyttet Vandværkets Arbejdere til Dyrkning af sin og Sønnens Jord og ladet Kommunen betale dem Løn derfor.«

Under Paaberaabelse af, at Indklagede Arbejdsmand Anders Svendsen, er den, som har fremsat de nævnte Sigtelser, paastaar Klageren ham under denne for begge Parters Vedkommende ved Sagfører procederede Sag idømt Straf, Sigtelserne mortificerede og Indklagede tilpligtet at betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Klagerens befalede Sagfører.

Indklagede paastaar sig frifunden og sig tillagt Sagens Omkostninger, idet han gør gældende, at de nævnte Udtalelser er rigtige.

I saa Henseende har han tilvejebragt følgende Oplysninger i Sagen: Arbejdsmændene Niels Christensen og Anders Michael Mikkelsen, der har været ansatte i Københavns Kommunes Tjeneste under Vandværket henholdsvis siden 1891 og siden 1905, har forklaret, at det har været Skik, at Arbejderne betalte Klageren $\frac{1}{5}$ af deres Fortjeneste ved deres Akkordarbejder for Kommunen, ligesom at de selv har betalt ham saadan Ydelse, Mikkelsen dog kun 1 Gang, men at denne Skik er ophørt, uden at de ved hvornaar.

Fremdeles har de og Arbejdsmand Peter Oscar Larsen, der siden 1901 eller 1902 har været fast ansat ved Vandværket, forklaret, at Klageren tidligere i flere Aar stadig har hævet fuld Løn — Mikkelsen ved dog ikke, hvor meget han hævede — paa Vandværkets Kontor til sin Søn, Edvard Hansen, der i en Del af den Tid havde et Gartneri og kørte paa Torvet med sine Produkter, efter Mikkelsen og Larsens Forklaringer ialfald et Par Gange ugentlig, medens Christensen kun har erfaret dette ganske enkelte Gange.

Larsen og Mikkelsen har forklaret, at de har set Klageren og hans fornævnte Søn forfærdige en Vogn af Materiale, som de hentede fra et Loft hvor Kommunen havde Oplag.

De samme tre Vidner forklarer, at Klageren nogle Gange, naar han havde rekvireret Vogne fra Vognmand Meier, der udfører Kørsel, Pløjning og andet Vognmandsarbejde for Københavns Kommune, har ladet Vognmandens Karl og Bospænding udføre Pløjning for Klageren privat og enkelte Gange køre Gødning til Sønnens Gartneri — Christensen har dog kun set, at Klageren nogle Gange paa denne Maade har ladet udføre Pløjning paa den Jord, der hørte til hans Tjenestebolig, men ved ellers ikke, om Klageren har brugt Vognmand Meiers Befordringstøj.

Endelig har de samme Vidner og Arbejdsmand Niels Jacobsen, der i Aarene 1907 og 1908 arbejdede under Vandværket, forklaret, at de undertiden i den Tid, hvor de skulde have arbejdet for Vandværket, har arbejdet for Klageren privat ved Dyrkning af dennes Jord og desuagtet altid modtaget Betaling paa Vandværkets Kontor for hele Arbejdstiden, idet Klageren ikke har betalt dem for Arbejde udført for ham i denne Tid. Jacobsen og Mikkelsen har paa denne Maade arbejdet i et Stykke Jord, som Klageren havde ved Tagensvej, Førstnævnte mener flere Eftermiddage ugentlig, Sidstnævnte undertiden nogle Timer, undertiden hele Dage ad Gangen, navnlig ved Sommer-tid. Larsen har arbejdet i Jord og Have ved Klagerens Tjenestebolig ved Lersøhuset daglig i hele Vandværkets Arbejdstid indtil for 2 Aar siden, da det af en Fuldmægtig ved Vandværket blev forbudt ham at arbejde for Klageren, naar denne ikke selv betalte derfor. Christensen har arbejdet i samme Have en Gang imellem en Timestid eller to i Vandværkets Arbejdstid, undertiden 2, 3 à 4 Gange ugentlig, til andre Tider kunde der være Uger imellem. Begge har modtaget Betaling for hele deres Arbejde hos Vandværket.

Klageren kan erkendt, at han for flere Aar tilbage i visse Tilfælde af Arbejderne har modtaget en Provision — der dog som oftest ikke har andraget saa meget som 20 pCt. — af deres Fortjeneste ved Akkordarbejder, uden at han har kunnet anføre anden Hjemmel for Oppebærelse af saadan Provision, end at det var en gammel hævdvunden Skik, som havde været gældende længe før, Klageren tiltraadte sin Stilling. Han har benægtet, at han har modtaget Provisionen for at give Arbejderne Adgang til Akkordarbejde, og nægtet, at hans Optræden overfor dem — som af Indklagede paastaet — er bleven mindre imødekommende, efter at de var ophørt med at betale Provision.

Klageren anfører fremdeles, at han, naar han har hævet fuld Ugeløn til sin Søn, er gaaet ud fra, at denne havde ydet fuldt Arbejde,

uden at han dog har angivet, at han, under hvem Sønnen var ansat, har anstillet Undersøgelse i saa Henseende. Efter det af Vidnerne Oplyste findes Indklagede imidlertid ikke at have savnet Føje til at fremsætte de her nævnte Sigtelser.

Fremdeles kan Klagerens — af Indklagede benægtede — Anbringende om, at han havde Ret til at have en Mand gaende hos sig til sin egen personlige Hjælp ved sit Arbejde for Kommunen, ikke afkræfte Vidnernes Forklaringer om, i hvilket Omfang de har udført Arbejde ved Dyrkning af Klagerens Jord og derfor alene modtaget Betaling af Vandværket, og den i saa Henseende fremsatte Sigtelse har derfor ikke været ubeføjet.

Med Hensyn derimod til Sigtelsen for at have taget af Vandværkets Materiale til eget og Sønnens Brug er der ikke overfor Klagerens Paastand om, at de af Vidnerne omfoklarede Materialer var hans lovlige Ejendom og kun foreløbig henlagte paa det ommeldte Loft, ført noget Bevis for Sigtelsens Rigtighed.

Fremdeles har Klageren anbragt, at han og hans Søn, naar de har ladet den af Kommunen antagne Vognmand udføre Kørsel eller Pløjning for dem, afset fra Tilfælde, hvor Vognmanden har givet ham saadan Hjælp gratis, har betalt ham for hans Ydelser. Herimod er der ikke tilvejebragt Bevis, navnlig heller ikke ved de af Vognmand Henrik Meier og to andre Vidner afgivne Forklaringer.

Herefter vil Indklagede for de af ham fremstillede Sigtelser imod Klageren for at have taget af Vandværkets Materialer til eget og Sønnens Brug og at have rekvireret Vogne paa Kommunens Regning og brugt Køretøjerne til Kørsel for og Pløjning af Klagerens og Sønnens lejede Jord være at anse efter Straffelovens § 215 efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 40 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 4 Dage, ligesom de nævnte Udtalelser vil være at mortificere. Indklagede vil derhos være at dømme til at betale de Retsgebyrer, som Klageren skulde have erlagt, hvis Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret.

Den befalede Sagførelse har været lovlig. I Salær vil der være at tillægge Overretssagfører Buschs Dødsbo og Overretssagfører Amstrup 20 Kr. til hver, som i Medfør af Lov af 14 Juni 1850 § 1 bliver at udrede af det Offentlige.

Mandag den 22 Maj.

Nr. 135. Grosserer Carl Jensen (Ingen)

mod

Sophus Michaelsen og Ludvig Schou (Ingen),

Højesterets Dom.

Appellanten, Grosserer Carl Jensen som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde

til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 8. Aktieselskabet »Outlet« (Selv)

mod

Grosserer B. Lund (Ingen),

betræffende Spørgsmaal om Ejendomsretten til et Automobil.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Februar 1915: Indstævnte Grosserer B. Lund bør for Tiltale af Citanterne Aktieselskabet »Outlet« i denne Sag fri at være. Til Indstævnte betaler Citanterne Sagens Omkostninger med 40 Kroner. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. — Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Der kan ikke tages Hensyn til de af Appellanten for Højesteret uden Hjemmel fremsatte nye Anbringender, ej heller til de af Appellanten ifølge Bevilling for Højesteret fremlagte Tingsvidner, skønt Indstævnte under disse har ladet møde, efterdi der ikke ses dermed at være forholdt efter Pl. 12 Maj 1784.

Efter de iøvrigt foreliggende Oplysninger, med Hensyn til hvilke Højesteret i det væsentlige tiltræder den i den indankede Dom indeholdte Fremstilling, maa der gaas ud fra, at C. Linder Madsen ved Hjælp af de ham af Indstævnte ydede Forstrækninger har indkøbt de Materialer, der er anvendte til det i Dommen ommeldte Automobil, og at dette ifølge den gjorte Bestilling er blevet forfærdiget som tilhørende Indstævnte, der ikke alene successivt har udbetalt Madsen det Beløb af 2,500 Kr., til hvilket Udgifterne ved Forfærdigelsen oprindeligt var anslaaede, men yderligere har betalt Madsen først 200 Kr. og senere 300 Kr., efter at denne havde meddelt ham, at den anslaaede Sum viste sig at være utilstrækkelig.

Idet der nu maa gives Indstævnte Medhold i, at Appellanten ikke kan gøre Krav paa, at den Indstævnte herefter tilkommende Ejendomsret over Automobilet tilsidesættes for det Udlæg eller den Pantsætning, som Appellanten i saa Henseende har paabe-
raabt sig, maa det billiges, at Indstævnte er frifunden for Ap-

pellantens Tiltale, og Dommen, ved hvis Bestemmelser om Processens Omkostninger det maa have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Aktieselskabet Outlet, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Paa Begæring af Citanterne Aktieselskabet Outlet blev der den 25 August 1914 af Byfogden i København foretaget en Udlægsforretning hos Mekaniker C. Linder Madsen i Henhold til Forlig af 2. Juli 1914, ratihaberet inden Københavns Forligskommission den 6 August 1914, hvorved sidstnævnte var bleven Citanterne skyldig et Beløb, der, efterat Forretningen den 26 August 1914 var bleven kontinueret, opgjordes til 502 Kroner 65 Øre. Rekviritus forklarede da, foreholdt Konkurslovens § 167, at han intetsomhelst ejede til Dækning. Paa Anledning bemærkede han, at han ikke ejede noget Automobil, men at han ganske vist havde fabrikeret et saadant, der henstod paa hans Værksted, Aaboulevard Nr. 5. Dette Automobil tilhørte imidlertid Indstævnte Grosserer B. Lund, idet denne var Ejer af alle de Materialer, hvoraf Automobilet var sammensat. Da Rekvirenterne benægtede Rigtigheden af Rekviriti Anbringende, optoges Spørgsmaalet til Kendelse, som straks afsagdes, og hvorved eragtedes, at da Automobilet var i Rekviriti Besiddelse, og han ikke overfor Rekvirenternes Benægtelse havde præsteret nogetsomhelst Bevis for, at det tilhørte Trediemand, vilde Rekviriti Protest mod, at der gaves Udlæg i samme, ikke kunne tages til Følge. Der blev derefter dekretet Udlæg i det paagældende Automobil, dog under Forbehold af enhvers lovlige Ret.

Under 22 September 1914 oprettedes et Forlig, hvorved fornævnte C. Linder Madsen forpligtede sig til til Citanterne at betale 200 Kroner med nærmere opgivne Renter og Omkostninger den 13 Oktober 1914.

Ved et den 22 September 1914 oprettet, den 28 s. M. tinglæst, Dokument gav derhos C. Linder Madsen Citanterne til Sikkerhed for nuværende og fremtidig Gæld første Prioritet og Panteret i »en tocy lindret Automobil med Sportsscarosseri med Staalhjul«, som yderligere beskrives. Det hedder derhos i Pantebrevet:

»Vognen tilhører mig som min fulde Ejendomsret, men jeg bemærker, at jeg af Grosserer B. Lund, Pilestræde 32 har modtaget forskellige Forstrækninger, dog ikke til Fremstillingen af nærværende Vogn.«

Den 20 Oktober 1914 indgav Citanterne til Politidirektøren en Klage, hvorved de hævdede, at det af sidstnævnte Dokument fremgik,

at C. Linder Madsens Forklaring overfor Fogden havde været usandfærdig, og yderligere angav, at han nu havde bortført Automobilet, hvoraf de ønskede at sætte sig i Besiddelse, hvorfor de begærede ham tiltalt. Efter at der derpaa var indledet en kriminel Undersøgelse mod C. Linder Madsen, sluttedes Sagen den 18. November 1914 med Politidirektørens Samtykke, idet Dommeren bemærkede, at han ansaa det for sandsynligt, at den af Sigtede afgivne Forklaring var sandfærdig, forsaavidt den gik ud paa, at Automobilet i Virkeligheden tilhørte Indstævnte, og at Sigtede kun havde underskrevet Pantebrevet i Tillid til, at han som Besidder af Vognen herved ikke gjorde sig skyldig i noget kriminelt, og fordi det af Citanternes Repræsentant blev foreholdt ham, at Automobilet tilhørte ham selv og ikke Lund.

Den af Citanterne under nærværende Sag nedlagte Paastand gaar nu ud paa, at Indstævnte som nuværende Besidder af Automobilet under en af Retten fastsat Dagsmulkt tilpligtes at udlevere til Citanterne som Udlægs- og Panthavere det paagældende Automobil, samt at han betaler Sagens Omkostninger.

Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ved de under den fornævnte kriminelle Undersøgelse tilvejebragte Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at det paagældende Automobil af C. Linder Madsen er forfærdiget efter Bestilling af Indstævnte, der dertil har forstrakt ham med ialt 3000 Kroner, og at Forstrækningerne er blevne anvendte overensstemmende med Bestemmelsen, saaledes, at Udgifterne til Arbejdsløn og Materialer nærmere er blevne specificerede i Optegnelser, foretagne af C. Linder Madsen under Arbejdets Gang — alt med Undtagelse af det først modtagne Forskud 200 Kroner, der af Linder Madsen benyttedes til almindelige Værkstedsudgifter.

Da det herefter ikke af Citanterne mod Indstævntes Benægtelse er godtgjort, at de med Hensyn til Automobilet ere Indehavere af en Ret, for hvilken Indstævntes Ret med Hensyn til samme maa vige, vil Indstævnte være at frifinde, hvorhos Citanterne findes at burde godtgøre ham Sagens Omkostninger med 40 Kroner.

Onsdag den 24 Maj.

Nr. 182. Overretssagfører J. F. Fenger
mod

Peter Christian Oluf Magnus Olsen, (Def.: Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 260.

Fuglse Herreds Ekstrarets Dom af 20 Juli 1915: Tiltalte Peder Christian Oluf Magnus Olsen af Krønge bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og betale samtlige med

denne Sag forbundne Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører H. C. Ruder, Rødby, 80 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 Oktober 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor for Overretten: Overretssagfører Michael Carlsen, betaler Tiltalte Peter Christian Oluf Magnus Olsen 50 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, har Tiltalte handlet uforsvarligt overfor sine Kreditorer ved paa en Tid, da han maatte forudse sin forestaaende Fallit, uden Aftale med disse at sælge sin Ejendom som sket. Under Hensyn til samtlige de Omstændigheder, hvorunder Tiltalte bestemte sig til dette Skridt og særlig til, at det skete efter Forslag af hans Sagfører og efter Raadslagning med landbrugskyndige, findes det imidlertid betænkeligt at gaa ud fra, at Tiltalte ved Salget har tilsigtet at unddrage Kreditorerne Værdier eller i øvrigt har udvist et Forhold, der kan tilregnes ham som svigagtigt. Han vil derfor være at irifinde. Aktionens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige, hvorved bemærkes, at Tiltalte selv har sørget for sit Forsvar for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Peter Christian Oluf Magnus Olsen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium for Højesteret til Overretssagfører Fenger 100 Kroner udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Fuglse Herreds Ekstraret indankede Sag tiltales Peter Christian Oluf Magnus Olsen for Overtrædelse af Straffelovens § 260.

Tiltalte er født den 3 December 1875 og ikke funden forhen straffet.

Sagens Omstændigheder, der til Dels er oplyste under et ved Overrettens Foranledning afholdt Reassumtionsforhør, er følgende:

Tiltalte, der ejede tre Gaarde i Krønge, som han havde købt i Aarene 1902, 1908 og 1911, havde for Maskinhandler Steen Andersen paataget sig Engagementer ved Tjenesteveksler lige overfor Landmandsbankens Nakskov Kontor, Maribo Agentur, Diskonto- og Laane-

banken i Maribo og Landbostandens Sparekasse i Maribo til samlet Beløb 61,500 Kr. Da Andersen pludselig døde i Marts 1915, maatte Tiltalte være forberedt paa, at disse Krav vilde blive gjort gældende mod ham, der ogsaa havde anden Gæld og var ude af Stand til at dække dem ved egen Hjælp. Han henvendte sig nu den 8 April 1915 til Sagfører Olivarius i Nykøbing F., ledsaget af Forpagter Edvard Madsen, der stod i Venskabsforhold til Tiltalte. Efter Olivarius's Raad søgte Tiltalte derpaa først at blive befriet for en stor Kautionsforpligtelse lige overfor et Mejeri og i øvrigt at faa Henstand til at søge en Akkord med Kreditorerne, i hvilken Hensigt han bl. a. til de ovennævnte Pengeinstitutter sendte en Meddelelse om, at han søgte Akkord, idet hans Formue ikke paa langt nær kunde dække hans Gæld, men at han havde grundet Haab om et Laan, hvorved Akkorden kunde gennemføres, og bad om 14 Dages Henstand. Det lykkedes Tiltalte at blive befriet for Forpligtelsen overfor Mejeriet, hvorimod han ikke opnaaede noget Laan.

Den 20 April 1915 blev der hos Tiltalte afholdt et Møde, i hvilket bl. a. deltog Sagfører Olivarius, Forpagter Madsen og Gaardejer Cl. Godtfredsen.

I Følge de af Tiltalte og disse Mænd afgivne Forklaringer drøftede man paa Mødet først Muligheden af til Grundlag for Akkorden at tilvejebringe et Laan mod Sikkerhed i Tiltaltes Gaard. Tiltalte foreviste en Opgørelse, som han til Skatteangivelse havde udarbejdet, over Udbyttet af Gaarden for Skatteaaret 1913—14, hvilket herefter androg ca. 7000 Kr. foruden Tiltaltes Naturalforbrug, som han anslog til kun ca. 800 Kr. Forpagter Madsen, der skal have handlet meget med Ejendomme, gjorde imidlertid opmærksom paa, at det nævnte Aar havde været ualmindelig gunstigt, og udarbejdede, som han har forklaret, en med hans Erfaringer stemmende Opgørelse over de normale Indtægter og Udgifter ved en slig Gaard efter Tiltaltes Driftsmaade, hvorved Tiltalte bistod ham med Oplysninger. Denne Opgørelse, som blev godkendt af Godtfredsen, der i en længere Aarrække skal have været Repræsentant og Vurderingsmand i Kreditkassen for Landejendomme i Østifterne, viste kun et Driftsoverskud af ca. 4000 Kr. Herefter erklærede Sagfører Olivarius, at Tiltalte ikke vilde være i Stand til at forrente og afdrage det paatænkte Laan. Olivarius, der i Forhøret har erklæret, at han under samme betragtede sig som sigtet, har forklaret, at det nu stod ham klart, at Tiltalte vilde blive erklæret fallit, hvis han ikke skaffede Penge, og at Gaarden vilde komme til Tvangsauktion og paa Grund af Folks Ængstelighed ved at byde paa saadanne kun blive udbragt til Pantegældens Beløb, ca. 125,000 Kr. Han foreslog nu, at Forpagter Madsen skulde købe Gaarden for 150,000 Kr., som Olivarius ansaa for dens Værdi, og han erklærede, at der herved vilde kunne skaffes Penge til Akkorden eller i Tilfælde af Fallit mindst 30 pCt. til Kreditorerne. Tiltalte gik ind herpaa og underskrev en straks paa Stedet opsat Købekontrakt, medens Madsen gjorde sin Tiltrædelse af Købet afhængig af, at en anden Bekendt af Tiltalte, Forpagter A. Jessen, blev Medkøber, og da Jessen ved Madsen og Olivarius's Henvendelse til ham samme Dag gik ind herpaa, blev Købet afsluttet. I det købte var indbefattet en Brandskadeserstatning, stor 6500 Kr., og nogle over Værdien behæftede Sukker-

fabrikandele. Tiltalte befuldægtigede Olivarius til at modtage den kontante Del af Købesummen, 24,555 Kr. 07 Øre, og udstede Skøde, og da Køberne allerede den 21 s. M., uagtet Betalingsdagen var fastsat til 28 s. M., betalte ved Veksel, udstedte Olivarius Skøde til dem den 22 s. M., samme Dag som de ovennævnte Pengeinstitutter lod foretage Arrest i Ejendommen. Den 24 s. M. blev Tiltaltes Bo taget under Konkursbehandling, hvorpaa Olivarius den 28 s. M. til Boet indbetalte som den kontante Del af Købesummen, 22,527 Kr. 83 Øre. Ved et senere Arrangement mellem Boet, Køberne, og Diskonto- og Laanebanken samt Landmandsbanken overtog de sidstnævnte Ejendommen for 196,000 Kr., hvorved Boets Indtægt af Ejendommene paa en ikke nærmere oplyst Maade steg til 70,712 Kr. 10 Øre. Sluttelig solgtes Ejendommen videre af de to Pengeinstitutter uden Brandskaderstatningen og Andelene i Sukkerfabrikken for ca. 215,000 Kr. Boet antages at ville give en Dividende af ca. 65 pCt. til de simple Kreditorer.

Tiltalte har erkendt, at han ved Købekontraktens Afslutning maatte forudse sin Fallit, hvis han ikke fik Akkord.

Der har været rejst Tvivl om Salgets Virkelighed, men det oplyste giver ikke tilstrækkelig Støtte for denne Tvivl.

Tiltalte er dernæst sigtet for i egennyttig Hensigt at have afhændet Ejendommene til Underpris.

Tiltalte har efter sit Opgivende købt Ejendommene for i alt 140,000 Kr. Til Ejendomsskyld er de ansatte til 142,000 Kr.*) Ved en den 6 Maj 1915 til Skifteefterretning foretaget Vurdering blev Værdien ansat til 200,000 Kr. Tiltaltes Defensorer har vel rejst forskellige Indvendinger mod denne Vurdering, men efter alt foreliggende maa Værdiansættelsen antages ikke at være for høj, og Tiltalte har ogsaa erkendt, at han indtil Mødet den 20 April 1915 mente, at Ejendommene havde denne Værdi, men han hævder, at han ved Madsens Opgørelse og Olivarius's Udviklinger under Mødet lod sig overbevise om, at Ejendommene under de foreliggende Omstændigheder ikke lod sig udbringe til mere end 150,000 Kr. I Overensstemmelse hermed har ogsaa Madsen, Jessen og Godtfredsen, hvilken sidste dog ikke har turdet benægte, at han endnu den Dag, Mødet holdtes, erklærede til Olivarius, at han anslog Ejendommens Værdi til 170,000 Kr., forklaret, at de tro, at Ejendommene vel ved Salg i Ro og paa en fordelagtig Tid kunde have udbragt mere, men at de under de forhaandenværende Omstændigheder, særlig ogsaa de daværende vanskelige Pengeforhold, ikke kunde være solgt for mere end den Pris, Madsen og Jessen gav; de har fremhævet, at Olivarius udtrykkelig holdt paa, at Afhændelsen skulde ske til en passende Pris, og Madsen og Jessen hævder ligesom Tiltalte, at en væsentlig Bevæggrund for dem til Handelen var Hensynet til at skaffe Kreditorerne nogen Fyldestgørelse.

Imidlertid findes hverken Madsens Opgørelse, der ikke hvilede paa nogen Undersøgelse af Forholdene paa Tiltaltes Ejendom og, saa vidt den har kunnet kontrolleres, har vist sig ufuldstændig og unojagtig, eller Olivarius's Udviklinger, der byggede paa denne Opgørelse, at

*) Skal formentlig være 98,800 Kr.

have været egnede til at forandre Tiltaltes, som det maa antages rigtige, Bedømmelse af Ejendommenes Værdi i den Grad, at han, der er betegnet som en dygtig Landmand, skulde tro, at Vædien var 50,000 Kr. mindre end af ham tidligere antaget. Herved bemærkes, at de to Mænd, som have vurderet Ejendommene til Skiftefterretning, paa Anledning havde erklæret det for i høj Grad uforsvarligt under de foreliggende Omstændigheder at afhænde Ejendommene for 150,000 Kr.

Det er derhos ved Tiltaltes Forklaring og det iøvrigt oplyste godtgjort, at der paa Mødet var Tale om, at en Ven af ham skulde købe en af Ejendommene paa Tvangsauktion og lade Tiltalte blive ved den, samt at Tiltalte, som det maa antages, medens Købekontrakten blev skrevet, sagde til Madsen, at det vel ikke var Meningen, at Tiltalte skulde smides paa Gaden, hvortil Madsen svarede, at Tiltalte kunde blive som Bestyrer, og endelig at der var Tale om, at Tiltalte eller hans Hustru eller Familie muligvis senere kunde faa Ejendommene tilbage. Tiltalte har herom forklaret, at han vel ikke mente at have nogen juridisk Ret overfor Køberne, men at han i Henhold til Udtalelserne mente at have en moralsk Ret og stode paa, at Køberne vilde lade ham forblive som Bestyrer, og at hans Familie senere kunde faa Ejendommene igen.

I Overensstemmelse hermed har Sagfører Olivarius forklaret, at han gik ud fra, at en saadan Ordning skulde finde Sted, hvilken Anskuelse han dog kun vil have støttet paa Venskabsforholdet mellem Tiltalte og Madsen, og Forpagter Jessen har forklaret, at det var en Forudsætning ved Købet, at Tiltalte kunde faa en Levevej som Bestyrer og saaledes blive paa Gaarden; men baade han og Madsen har betonet, at Tiltalte ingen juridisk Ret havde. Efter det oplyste har Madsen kort efter Købet udtalt, at det var lavet for at hjælpe Tiltalte, og at Køberne kun vilde faa Udgifter og Ulejlighed deraf, samt at Tiltaltes Hustru senere skulde have Skøde, men han har forklaret, at disse Udtalelser er faldne i Spøg.

Tiltalte har vel fastholdt, at hans ovennævnte Forventninger ikke var medbestemmende for Købesummens Fastsættelse, men naar henses til alt Foreliggende findes det uden Betænkelighed med Forkastelse af denne Forklaring at anse det for bevist, at han i det Haab derved at skaffe sig sit Underhold som Bestyrer paa Ejendommene og mulig senere at faa dem tilbage paa billige Vilkaar har indladt sig paa Salget, skønt han var paa det rene med, at hans Fallit var forestaaende, og at Køberne fik Ejendommene for langt mindre end deres Værdi. Dette Forhold vil være at henhøre under Straffelovens § 260, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, og da Tiltalte ved Underretsdømmen efter disse Bestemmelser er anset med en Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og den valgte Straf findes passende og Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagte Tiltalte, ligeledes billiges, vil Dommen i det hele være at stadfæste.

Torsdag den 25 Maj.

Nr. 53. Fyrbøder C. S. Pedersen (Møldrup)

mod

Ministeriet for offentlige Arbejder (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Sølovens § 90 finder Anvendelse paa det Personale, der er ansat paa de under Statens Vandbygningsvæsen hørende selvbevægelige Fartøjer.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 April 1915: De Indstævnte, Ministeriet for offentlige Arbejder, bør for Tiltale af Citanten, Fyrbøder C. S. Pedersen af Lemvig, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører H. F. Helweg Larsen i Salær 40 Kr. hos det Offentlige. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Den af Appellanten her for Retten nedlagte Paastand gaar ud paa, at det fastslaas, at Bestemmelserne i Sølovens § 90 om Søfolks Ret til Pleje i Sygdomstilfælde kommer til Anvendelse paa ham som henhørende til det paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer ansatte Personale.

Forinden Lønningsloven for Vandbygningsvæsenet af 1 April 1905 traadte i Kraft, var det med Føje, som i den indankede Dom anført, antaget, at den særlige Ret til Pleje i Sygdomstilfælde for Rederiets Regning, der ved Bestemmelserne i Sølovens § 90 er hjemlet Skibsmandskabet, ogsaa tilkom det paa Vandbygningsvæsenets Fartøjer ansatte Personale.

Idet der nu ikke i Lønningsloven af 1905 — ligesom iøvrigt heller ikke i det i Henhold til denne Lov den 8 Maj 1906 udfærdigede Regulativ, hvilket sidste er blevet til efter forudgaaende Forhandling med Personalets faglige Forening — indeholdes nogen Bestemmelse om, at den omhandlede Ret bortfalder, og idet Retten ej heller findes at være uforenelig med Appellantens Stilling, saaledes som denne er bleven efter den ved Loven og Regulativet skete Omdannelse, maa den oftnævnte Ret, som det iøvrigt ogsaa af Administrationen selv var antaget i de første Aar efter Lovens Ikrafttræden, vedblivende anses bestaaende.

Herefter vil den af Appellanten nedlagte Paastand, mod hvilken Indstævnte iøvrigt ingen særlig Indsigelse har fremsat, være at tage til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Bestemmelserne i Sølovens § 90 om Søfolks Ret til Pleje i Sygdomstilfælde kommer til Anvendelse paa Appellanten, Fyrbøder C. S. Pedersen, som hen-

hørende til det paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer ansatte Personale. Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret ophæves. I Salarium for førstnævnte Ret tillægges der Overretssagfører Helweg-Larsen 40 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indkandede Doms Præmisser er saalydende: Citanten, Fyrbøder C. S. Pedersen af Lemvig, blev i Aaret 1892 paamønstreret som Fyrbøder paa det Statens Vandbygningsvæsen tilhørende Sandpumpe-Dampskib »Thyborøn«, paa hvilket han fremdeles er ansat. Han har i denne sin Stilling i Henhold til Sølovens § 90 faaet refunderet af Statskassen Udgifter til Kur, Pleje og Medicin i Sygdomstilfælde, hvilket ogsaa er sket, efter at Lønningslov for Vandbygningsvæsenet Nr. 51 af 1 April 1905 er traadt i Kraft. Efter at de Indstævnte, Ministeriet for offentlige Arbejder, imidlertid i Anledning af nogle til dem indkomne Andragender fra forskellige Personer, der er ansatte paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer, om Refusion af saadanne Udgifter som de ovennævnte, havde optaget til Overvejelse Spørgsmaalet om det paa bemeldte Fartøjer ansatte Personales Ret til saadan Refusion, har de Indstævnte ved Skrivelse til Vandbygningsdirektøren af 19 Juni 1914 meddelt, at Andragender om Godtgørelse i Henhold til Sølovens § 90 af Udgifter til Sygebehandling for Vandbygningsvæsenets Personale ikke fremtidig kan forventes bevilgede. De Indstævnte har til Begrundelse af denne deres Afgørelse henvist til, at Justitsministeriet har udtalt, at Lov Nr. 29 om Mønstring af Skibsmandskab af 26 Februar 1872 ikke kan antages at være anvendelig paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer, og at Handelsministeriet i Tilslutning hertil har udtalt som sin Formening, at Bestemmelserne i Sølovens § 90 ikke finder Anvendelse paa Personalet paa de nævnte Fartøjer.

Da Citanten imidlertid fremdeles anser sig for berettiget til at faa sine Udgifter til Sygebehandling godtgjort af Statskassen i Henhold til Sølovens § 90, har han efter meddelt fri Proces anlagt denne Sag, under hvilken han paastaar de Indstævnte tilpligtede at anerkende, at den anførte Bestemmelse i Søloven kommer til Anvendelse paa ham som henhørende til det paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer ansatte Personale.

De Indstævnte, der har givet Møde ved den kst. Kammeradvokat, paastaar sig frifundet.

Før Emanationen af den ovennævnte Lønningslov af 1 April 1905 var den Del af Vandbygningsvæsenets Personale, hvortil Citanten hører, ikke berettiget til Alderstillæg eller Pension, men lønnes af Midler, der bevilgedes ved de aarlige Finanslove, og de paa Vandbygningsvæsenets selvbevægelige Fartøjer ansatte — altsaa ogsaa Citanten — antoges at være underkastede lignende Regler som de i Sølovens 3die og 4de Kapitel indeholdte, deriblandt § 90.

De Indstævnte gør nu gældende, at Lønningsloven af 1905 har gjort en fuldstændig Forandring i denne Tilstand, idet den — foruden at forhøje de hidtil gældende Lønninger (derunder Citantens) ganske betydeligt — har gjort Vandbygningsvæsenets Personale til virkelige Embeds- og Bestillingsmænd med faste Lønningsklasser og lovhjemlet Pensionsret, saaledes at Forholdet nu er et almindeligt offentligretligt Tjenesteforhold, paa hvilket Sølovens Regler er uanvendelige. De henviser i denne Forbindelse til, at f. Eks. Sølovens § 90, 3die Stykke, vilde komme i Strid med den ved Lønningsloven af 1905 hjemlede Pensionsret, ligesom en Række andre Bestemmelser, f. Eks. §§ 85, 89, 93, 95, 99 m. fl., er uanvendelig paa de ved Vandbygningsvæsenet ansatte Bestillingsmænd.

Citanten mener derimod, at Lønningsloven kun gav Regler for det faste aarlige Pengevederlag, der tilkommer ham og de med ham Ligestillede, og gjorde dem pensionsberettigede, men ikke berørte Andet; og heraf følger efter hans Mening, at de tidligere gældende Tjenestevilkår fortsættes paa alle andre Punkter, saaledes at der ved Siden af hans lovbestemte Løn, Alderstillæg og Pension (svarende til, hvad der i Søloven kaldes »Hyre«) tilkommer ham Alt, hvad Søloven sikrer Sømanden i Forhold til Rederen. I alt Fald mener Citanten, at denne Retsstilling maa anses fastslaaet ved den af de Indstævnte i adskillige Aar efter Lønningslovens Ikrafttræden fulgte Praksis: at tillægge de paa de omhandlede Fartøjer ansatte Personer fri Lægehjælp og Medicin ligesom hidtil.

Foreløbig bemærkes, at Citanten under Sagens Drift er bleven afmønstret fra det Skib, paa hvilket han er ansat, men denne Omstændighed maa — som ogsaa af de Indstævnte antaget — ligesaavel som den af Citanten paaberaabte Praksis, som de Indstævnte efter Lønningslovens Ikrafttræden har fulgt, — anses for at være uden nogen Betydning ved Sagens Afgørelse.

Det maa have Formodningen imod sig, at Citanten, efter at han ved Lønningsloven af 1905, ifølge hvilken han og de med ham Ligestillede maa antages at være Bestillingsmænd i Statens Tjeneste, har opnaaet en langt gunstigere og mere betryggende Retsstilling, end han efter de tidligere gældende Regler havde — en Stilling, der, som af de Indstævnte fremhævet, udelukker Anvendelsen paa ham af de allerfleste af Sølovens Regler om Skibsmandskabet — dog fremdeles skulde nyde Godt af den af ham paaberaabte Bestemmelse i Sølovens § 90, der maa antages at have sin Grund netop i de mindre betryggende Vilkår, som Skibsmandskabet er underkastet. En saadan — i Forhold til andre Statstjenestemænd eksceptionel — Begunstigelse vilde derfor ikke kunne anses for at tilkomme Citanten og de med ham Ligestillede uden en bestemt Hjemmel i Lønningsloven, hvilken denne imidlertid ikke indeholder. Idet Citanten herefter ikke kan antages at have noget Retskrav imod Staten i Henhold til Sølovens § 90, vil de Indstævnte være at frifinde.

Sagens Omkostninger, som Parterne gensidigt har paastaet paalagt hinanden, findes efter Omstændighederne at burde ophæves, og der vil saaledes ikke kunne tillægges den kst. Kammeradvokat Salær her under Sagen.

Der vil være at tillægge den for Citanten beskikkede Sagfører, Overretssagfører H. F. Helweg-Larsen, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 40 Kr. hos det Offentlige.

Fredag den 26 Maj.

Nr. 209. Højesteretssagfører Harboe

mod

Kristian Oluf Thorvald Jensen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri og Bedrageri.

Hads Herreds Ekstrarets Dom af 17 November 1915. Arrestanten Kristian Oluf Thorvald Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, hvorhos han bør udrede i Erstatning til: I. Hotelejer Freese, Odder, 8 Kr. 60 Øre, III. Handlende Chr. Hansen Lund, København, 55 Kr., IV. Hotelejer R. Nielsen, Aarhus, 82 Kr. 90 Øre, V. Hotelejer A. Christensen, ibd. 28 Kr. 85 Øre, VI. Hotelejer Klinkvort, Løgstør, 20 Kr. 24 Øre, VII. Vognmand A. Naurby, Thisted, 14 Kr., VIII. Firmaet F. F. Olsen & Co., København, 150 Kr., IX. Vognmand Morten Jakobsen, Randers, 80 Kr., XI. Direktør Larsen, Randers Dampbrænderi, 52 Kr., XIII. Restauratør Knud Peter Sørensen, Jernbanehotellet, Struer, 19 Kr. 73 Øre, og betale Sagens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører Normand, og til Defensor, Sagfører Terndrup, 40 Kr. til hver Erstatningen at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 24 Januar 1916: Arrestanten Kristian Oluf Thorvald Jensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Erstatning udreder Arrestanten til Hotelejer A. Christensen 28 Kr. 85 Øre, til Hotelvært Knud Peter Sørensen 19 Kr. 73 Øre, til Hotelejer Klinkvort 40 Kr. 90 Øre, til Hotelejer R. Nielsen 82 Kr. 90 Øre, til Hotelejer Freese 8 Kr. 60 Øre, til Vognmand A. Naurby 14 Kr. og til Direktør Larsen 52 Kr. Saa udreder Arrestanten og Aktionens Omkostninger, og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, 80 Kr. til hver. De idømte Erstatninger udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Færdig fra Trykkeriet den 7 Juni 1916

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 17.

Fredag den 26 Maj.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil Tiltalte for de i Dommen omtalte af ham overfor fem Hotelværter samt overfor Vognmand Naurby udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 257. Endvidere vil han, som i Dommen antaget, for Tilegnelse af Zinkplader m. m. fra Odder Savværk og Guldfabrik være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Punktum. Derimod findes det betænkeligt, navnlig ogsaa i Betragtning af Forhørets Mangelfuldhed, at anse ham for strafskyldig med Hensyn til de øvrige i Dommen omtalte Forhold. Straffen findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Da derhos Dommens Bestemmelser om Erstatning, derunder ogsaa til Hotelejer Freese, der maa anses derom at have nedlagt behørig Paastand, samt om Aktionens Omkostninger tiltrædes, dog at Erstatningen til Direktør Larsen maa bortfalde, vil Dommen med den heraf flydende Forandring være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande dog at Erstatningen til Direktør Larsen bortfalder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Kristian Oluf Thorvald Jensen til Højesteretssagførerne Harboe og Aagesen 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hads Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Kristian Oluf Thorvald Jensen sat under Tiltale for Tyveri og Bedrageri.

Arrestanten er født den 17 Februar 1886 og er — foruden at han dels inden sit 18de Aar har gjort sig skyldig i Tyveri, dels i Aarene 1911 og 1913 inden Københavns Kriminal- og Politiret har vedtaget Bøder henholdsvis for Krænkelser af Blufærdigheden og for Hazardspil — tidligere anset 1) ved sidstnævnte Rets Dom af 28 Juni

1904 efter Straffelovens § 228 og efter samme Lovs § 275, jfr. § 270, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage og 2) ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 18 April 1908 efter Straffelovens § 230, 2det Stykke, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Det er under Sagen tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten i følgende Tilfælde har forladt det af ham lejede Logi uden at betale, hvad han var skyldig.

I. Arrestanten har i Dagene fra den 31 December 1914 til den 5 Januar 1915 sammen med en anden Person boet hos Hotelejer A. Christensen i Aarhus. Sidstnævnte Dag forlod de under et urigtigt Foregivende Hotellet uden at betale det Beløb af 28 Kr. 85 Øre, som Regningen for deres fælles Ophold beløb sig til, og dette Beløb har Hotelejer Christensen under Sagen paastaet sig tilkendt i Erstatning. Arrestanten har forklaret, at han har betalt Beløbet til den Person, som han boede sammen med, og af denne faaet Løfte om, at det vilde blive sendt videre til Christensen, men da denne har nægtet at have modtaget Beløbet og forklaret, at Arrestanten, der til ham havde sagt, at han (Arrestanten) skulde betale for Hotelopholdet, havde sendt ham et Brev, i hvilket Arrestanten anmodede om, at Sagen ikke maatte blive anmeldt, og lovede at ville betale, vil der være at gaa ud fra, at Arrestanten, der efter Hotelejer Christensens videre Forklaring i Et og Alt var fælles med den anden Person om de paa Hotellet gjorde Indkøb, i svigagtig Hensigt har unddraget sig Betalingen af oftnævnte Beløb.

I Marts Maaned 1915 har Arrestanten hemmelig forladt Jernbanehotellet i Struer uden at betale det Beløb af 19 Kr. 73 Øre, som han skyldte for Kost og Logi. Hotellets Vært, Knud Peter Sørensen, med hvem Arrestanten vil have truffet Overenskomst i Telefonen om at betale, naar han en Gang kom til Struer, har under Sagen nedlagt Paa-stand paa Erstatning.

Den 20—24 April s. A. boede Arrestanten hos Hotelejer Klinkvort i Løgstør. Da han sidstnævnte Dag bortgik, angav han at ville tage til Salling og tilføjede, at han vilde komme tilbage om Aftenen; Arrestanten kom imidlertid ikke, men telegraferede fra Randers, at han vilde komme i den følgende Uge; han har imidlertid ikke senere betalt det skyldige Beløb af 40 Kr. 90 Øre, som Hotelejeren har nedlagt Paa-stand paa at faa sig tilkendt.

I første Halvdel af Maj Maaned 1915 lejede Arrestanten Logi hos fhv. Bager J. Sørensens Hustru i Randers. Arrestanten angav, at han var Grosserer i Maskiner, og en Formiddag, da han blev krævet for Husleje for en Uge, blev han, der da laa i Sengen, grov og bortfjernede sig ca. 5 Minutter efter uden at betale. Arrestanten har benægtet at skyldes Sørensens Hustru Noget, da han altid betalte forud for en Uge ad Gangen, og der er under Sagen ikke nedlagt nogen Erstatningspaastand for dette Tilfældes Vedkommende.

Den 6 Juli s. A. indlogerede Arrestanten under Navnet Hugo Carlsen sig hos Hotelejer R. Nielsen i Aarhus, og den 26 s. M. forlod han efter at have fortalt Nielsen, at han gik paa Posthuset for at hente Penge, hemmelig Hotellet uden at betale det Beløb af 82 Kr.

90 Øre, som han var skyldig. Nogen Tid efter fik Nielsen fra Arrestanten et Brev, hvori denne meddelte at ville komme igen samme Dags Aften, som Brevet var afsendt; men Arrestanten har ikke senere betalt. Som Aarsag til, at han ikke opgav sit eget Navn, har Arrestanten forklaret, at andre Opkøbere ikke skulde faa at vide, at han var paa Stedet. Hotelejer Nielsen maa anses under Sagen at have nedlagt Paastand paa Erstatning.

Den 5 og 6 August s. A. har Arrestanten i Odder boet hos Hotelejer Freese og der for Ophold og nydte Varer paadragnet sig en Skyld af 8 Kr. 60 Øre, hvorefter han, der vel havde opgivet sit rette Efternavn, men som efter Freeses Forklaring i Strid med Sandheden havde anført sit Forbogstav som »A«, hemmelig forlod Hotellet. Der ses ikke i dette Tilfælde at være nedlagt nogen Erstatningspaastand under Sagen.

II. Det er endvidere oplyst, at Arrestanten den 23 Juni 1915 sammen med en anden Person hos Hotelkarl og Vognmand A. Naurby i Thisted lejede en Vogn for at køre til Hansted, og at de ved deres Tilbagekomst fra Udflugten den følgende Dag afleverede Køretøjet til en anden Karl med Besked om, at de vilde komme igen og betale for Kørslen. Den skyldige Vognleje, 14 Kr., er imidlertid ikke senere blevet betalt, og Naurby har under Sagen nedlagt Paastand paa at faa dette Beløb tilkendt. Forsaavidt Arrestanten har forklaret, at han troede, at hans Ledsager havde betalt Vognlejen, vil der ikke kunne tillægges denne ganske ubestyrkede Forklaring nogen Betydning.

I Maj Maaned s. A. traf Arrestanten Aftale med Vognmand Morten Jacobsen i Randers om at bortkøre noget af Arrestanten købt Jærn. Jacobsen fik derved 80 Kr. tilgode; men da Vognmanden skulde have sin Regning betalt, var Arrestanten bortrejst. Denne har imidlertid forklaret, at det nævnte Beløb skulde betales af det nedenfor nævnte Firma, F. F. Olsen i København, og da bemeldte Forklaring efter Alt, hvad der foreligger, ikke ganske kan tilsidesættes, findes det betænkeligt mod Arrestantens Benægtelse at statuere, at der ved hans Undladelse af at betale den oftommeldte Kørsel foreligger svigagtigt Forhold fra hans Side.

Det er dernæst oplyst, at Arrestanten i følgende Tilfælde dels har modtaget Laan, dels Forstrækninger under Omstændigheder, hvor der har været rejst Spørgsmaal, om der ikke fra Arrestantens Side har foreligget svigagtigt Forhold.

III. Den 6 Februar 1915 laante Arrestanten af Handlende og Husejer Chr. Hansen Lund i Odense 15 Kr. og den 8 samme Maaned yderligere 40 Kr., sidstnævnte Beløb som Laan til samme Dags Eftermiddag Kl. 3. Lund, der efter sin Forklaring tidligere har staaet i Forretningsforbindelse med Arrestanten, har videre forklaret, at Arrestanten kaldte sig Grosserer Chr. Jensen og opgav at bo i Frederik den VII's Gade i København. Arrestanten har imidlertid benægtet at have kaldt sig Grosserer, og i en af Odense Politi optagen Rapport har Lund forklaret, at han ikke bestemt kan sige, om Arrestanten kaldte sig Grosserer, men at han (Lund) i sin Lommebog har optegnet

Arrestantens Adresse under nogle af Arrestanten opgivne Gummipriser, og at Arrestanten derefter personlig med sit Navn i samme Lommebog har godkendt disse Priser, hvorfor han ved denne Lejlighed næppe kan have overset, at Lund i Adressen havde anført ham som Grosserer. Men overfor Arrestantens Benægtelse findes det betænkeligt paa dette Grundlag at statuere, at Arrestanten har opnaaet det her omhandlede Laan ved falske Foregivender, saa meget mindre som Arrestanten efter Lunds Forklaring ved samme Lejlighed som Laanet optoges, havde truffet Aftale med Lund om at aftage noget Gummi hos denne, og de saaledes paany kom i Handelsforbindelse med hinanden. Den af Lund nedlagte Erstatningspaastand vil derfor heller ikke kunne tages til Følge.

IV. Det ovenfor nævnte københavnske Firma, F. F. Olsen & Co., med hvilket Arrestanten har staaet i stadig Forretningsforbindelse, modtog den 9 April 1915 fra Arrestanten et Telegram af følgende Indhold: »Telegrafer 125 Kroner restante hurtigst har købt circa 150 200 Kilogram Metal Vognen er færdig Lørdag Aften, Jensen«. I Henhold hertil sendtes der den 12 s. M. 150 Kr. fra Firmaet til Arrestanten, idet denne — efter hvad Firmaets ovennævnte Bestyrer, Frank Olsen, bestemt vil kunne erindre — Aftenen før Pengene afsendtes havde en Telefonsamtale med Bestyreren, paa Grundlag af hvilken Beløbet forhøjedes som nys angivet. Firmaet, der formener, at det efter endelig Opgørelse ikke har Penge tilgode hos Arrestanten, har imidlertid ikke erholdt Metal fra denne for det saaledes sendte Beløb af 150 Kr. Arrestanten har forklaret, at han aldrig har modtaget de 125 Kr., som han anmodede om at faa tilsendt, og at han, da Firmaet tilstillede ham 150 Kr., forment, at det var Penge, som han dels havde tilgode i Provision, dels skulde anvende til Forsendelsesomkostninger, i hvilken Henseende han har tilføjet, at ikke han, men udelukkende Firmaet førte Regnskab over deres Mellemværende, der er fortsat ogsaa efter Tilsendelsen af de 150 Kr. Med Hensyn til, at han i ovennævnte Telegram skrev, at han havde købt noget Metal, og at saadant ikke senere er kommet Firmaet Olsen ihænde, har Arrestanten derhos forklaret, at han, der dengang opholdt sig i Aars, havde bragt i Erfaring, at der paa Uldspinderiet og Klædefabriken sammesteds kunde købes en Del Metal, og at han, der af Erfaring vidste, at oftnævnte Firma ikke sendte Pengene omgaaende, derfor havde skrevet, at han havde købt Metallet for at fremskynde Pengenes Fremkomst. Da Arrestanten imidlertid kom ud til Fabriken i Aars, viste det sig efter Arrestantens videre Forklaring, at Direktøren var indkaldt til Tjeneste som Soldat, og Arrestanten fik saaledes ikke noget Metal. Da Firmaet Olsen ogsaa efter at have tilstillet Arrestanten de ommeldte 150 Kr. uden herfor at modtage de forventede Varer — som alt nævnt — har fortsat sin Handelsforbindelse med Arrestanten, og denne Post derfor maa ses som et Led i Firmaets hele Mellemværende med ham, findes det ikke tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten i denne Henseende har gjort sig skyldig i bedrægeligt Forhold, og herefter vil den af Firmaet nedlagte Erstatningspaastand heller ikke kunne tages til Følge.

V. I Begyndelsen af Maj Maaned 1915 indfandt Arrestanten sig paa Dampbrænderiet i Randers for at opkøbe Jern, hvilket førte til en Aftale, hvorefter Brænderiets Direktør, Larsen, solgte saadant Metal til det ovennævnte Firma, Olsen & Co. i København, med Arrestanten som Mellemand. Larsen havde desuden et lille Parti forskellige Metaller liggende, og en af de første Dage, da Arrestanten var paa Brænderiet, enedes han med Direktør Larsen om at købe dette Parti for en aftalt Pris. Arrestanten bortførte derefter Partiet; men trods Paakrav betalte han det hverken før sin Afrejse fra Byen eller senere. Arrestanten har erkendt at have solgt det omspurgte Parti, men udsagt, at han mente, at det gik ind under Afregningen med Firmaet Olsen. Til denne Forklaring, der ikke finder Støtte i, hvad der iøvrigt er oplyst, vil der imidlertid ikke kunne tages Hensyn. Direktør Larsen har under Sagen paastaet sig tilkendt 52 Kroner i Erstatning.

VI. Under sit fornævnte Ophold i Randers solgte Arrestanten paa det københavnske Firmas Vegne noget af Jærnet fra Dampbrænderiet til Støbemester Chr. Olsen i Randers. En af de sidste Dage, da Arrestanten var i Randers, henvendte han sig til bemeldte Olsen med Anmodning om at faa 10 Kr., idet han foregav, at han endnu havde et lille Parti Jærn, som Olsen kunde faa for Beløbet. Arrestanten fik derefter 10 Kr.; men han rejste sin Vej uden at levere Metal for Pengene, og han har heller ikke betalt Pengene tilbage. Arrestanten har erkendt, at han hos Olsen har laant 10 Kr., og at han overfor denne omtalte, at han muligt kunde faa et Parti Jærn tilkøbs. Han har ligeledes erkendt, at Laanet ikke er tilbagebetalt, hvorimod han har bestridt, at Laanet stod i Forbindelse med eventuelle Handelsmellemværender; men til denne ganske ubestyrkede Forklaring vil der ikke kunne tages noget Hensyn. Støbemester Olsen har ikke under Sagen nedlagt Erstatningspaastand.

Arrestanten er endelig sigtet for at have gjort sig skyldig i Tyveri under følgende nærmere Omstændigheder:

VII. Den 6 August 1915 var Arrestanten til Stede paa Odder Savværk og Guldlistefabrik for at afhente noget af ham købt Kobbertraad. Ved sin Bortgang medtog han i samme Sæk, hvori han tog Kobbertraaden, tillige nogle under Sagen til 3 Kr. vurderede Zinkplader og Haner, der beroede frit fremme paa Fabrikken, hvor Arrestanten havde faaet Tilladelse til i Kælderen at brænde Isoleringen af den købte Traad. Arrestanten, der senere forgæves søgte at afhænde det saaledes Borttagne i Aarhus, har forklaret, at han for en Pris af 3 Kr. havde købt Effekterne af Fabrikens Fyrbøder, Christen Christensen, hvem han dog ikke har betalt det nævnte Beløb, efter sin endelige Forklaring fordi han mente, at dette tilkom Fabrikken, hvorhos han har tilføjet, at han mente, at Fyrbøderen var beføjet til at sælge de nævnte Effekter som sket, idet saadant efter Arrestantens videre Forklaring skal være almindeligt rundt om i Landet. Nævnte Fyrbøder har imidlertid under Ed forklaret, at han ikke har solgt Zinkpladerne og Hanerne til Arrestanten, ligesaa lidt som han ved, hvorledes denne er kommen i Besiddelse af dem. Vidnet har efter

sin Forklaring set, at der laa nogle Zinkplader i Kælderen, og at Hanerne beroede i Rummet foran Maskinrummet.

Værkfører ved Guldfabrikken Jakob Nielsen har ligeledes under Ed forklaret, at han selv har vejet den af Arrestanten købte Kobbertraad, men ikke de øvrige Effekter. Dette Vidne har endvidere udtalt, at der laa Zinkplader i Fabrikens Kælder ved Siden af Maskinrummet, og har tilføjet, at disse nu er borte, hvorhos han har forklaret, at Hanerne beroede i Bordskuffen eller under Bordet i Rummet foran Maskinrummet. Fremdeles har Snedker paa Fabrikken Chr. Jensen forklaret, at der for et Aar siden laa Zinkplader saavel nede i Kælderen som i en Kasse under Bordet i Listefabrikken, og at de den 16 August 1915 ved Eftersyn viste sig at være borte.

Fabrikens Direktør, Thomsen, har edelig forklaret, at Zinkpladerne og Hanerne er Fabrikken tilhørende og bortkomne fra denne mod hans Vidende og Villie, hvorhos han har tilføjet, at han ingen Grund har til at mistænke hverken Værkfører Jacob Nielsen eller Fyrbøder Chr. Christensen for Uærlighed.

Herefter findes det under yderligere Hensyntagen til Arrestantens Fortid og til, at han i en tidligere Sag har angivet at have købt Effekter, som han havde stjaalet, og saaledes har henledet Mistanken for Uærlighed paa Andre, ikke betænkeligt at statuere, at Arrestanten ved den paagældende Lejlighed har gjort sig skyldig i Tyveri af de nævnte Effekter, som er tilbageleveret Direktør Thomsen, der herefter har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit i de foranførte Henseender udviste Forhold vil Arrestanten være at anse dels efter Straffelovens § 257, dels efter dens §§ 253 og 251 og dels endelig efter dens § 231, 1ste Led, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder passende findes at kunne bestemmes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Erstatning vil Arrestanten have at udrede til Hotelejer A. Christensen i Aarhus 28 Kr. 85 Øre, til Hotelvært Knud Peter Sørensen af Struer 19 Kr. 73 Øre, til Hotelejer Klinkvort i Løgstør 40 Kr. 90 Øre, til Hotelejer R. Nielsen i Aarhus 82 Kr. 90 Øre, til Hotelejer Freese af Odder 8 Kr. 60 Øre, til Vognmand A. Naurby i Thisted 14 Kr. og til Direktør Larsen i Randers 52 Kr.

Mandag den 29 Maj.

Nr. 77. Grosserer **H. Asmussen** (Levy)

mod

eneste Indehaver af Firmaet **Wilh. Colding & Co.**, Grosserer **Th. Colding** (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet, om Indstævnte ved en Bekendtgørelse til nogle Mæglere angaaende Appellanten har handlet retsstridigt mod denne.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 November 1915: Indstævnte, eneste Indehaver af Firmaet Wilh. Colding & Co., Grosserer Th. Colding, bør for Tiltale af Citanten, Grosserer H. Asmussen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten alene paastaaet sig tilkendt en Erstatning af 2000 Kroner med Renter. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Grosserer H. Asmussen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 23 Januar 1915 udsendte Indstævnte, Grosserer Th. Colding, der er eneste Indehaver af Firmaet Wilh. Colding & Co., til 16 herværende Mæglere eller Agenter i Korn- og Foderstofhandlen en saalydende Skrivelse:

»Vi beder Dem notere, at vi indtil videre ikke ønsker at sælge Varer til Hr. H. Asmussen. Hvis De sælger for os til Firmaer, som agter at videresælge vore Varer, maa det gøres til Betingelse, at saadanne Varer ikke, hverken direkte eller indirekte, sælges til ovennævnte Firma«.

Under nærværende Sag har Citanten, den i Skrivelsen omhandlede Grosserer H. Asmussen, under Henviſning til, at denne Meddelelse efter baade Form og Indhold maa anses egnet til at paaføre ham Tab i hans Næringsdrift ved at tillægge ham et eller andet dadelværdigt Forhold og nedsætte hans Renommé i hans Forretningsforbindelsers og Kunders Øjne, ja endog i Offentlighedens Omdømme, at Hensigten med Meddelelsen maa have været at skade ham, idet Colding ikke skal have haft nogensomhelst Beføjelse til at udsende saadanne Meddelelser, og at Colding maa være erstatningspligtig for en saadan forsætlig og retsstridig Skadetilføjelse, paastaaet Colding tilpligtet at betale ham en Erstatning af 20,000 Kr., subsidiært efter uvildige Mænds Skøn, med Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 2 Februar 1915, indtil Betaling sker, samt Sagens Omkostninger skadesløst.

Colding paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Af Sagens Oplysninger og Proceduren fremgaar det, at Coldings Firma er Importør af Korn- og Foderstoffer, som Firmaet normalt kun sælger — gennem Mæglere og Agenter — til saadanne Købmænd, der ikke selv er Importører, og at Asmussens Forretning bestaar i Køb og Salg af Korn- og Foderstoffer, som han — uden selv at importere — køber gennem Mæglere og Agenter eller Kommissionsforretninger for atter at videresælge dem.

Ifølge et Grosserer-Societets-Responsum af 18 Januar 1907 maa der derhos antages indenfor Branchen at gælde den Regel, at naar en Købmand har givet en Agent et Parti Korn eller Foderstoffer paa Haanden, og Agenten derefter har sluttet med anerkendt »prima Køber«, er Købmanden pligtig at godkende Handlen.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastrand gør Colding i første Række gældende, at hans Handlemaade har været retmæssig, idet han i saa Henseende nærmere har anført, at han i Forretningens Interesse har haft grundet Anledning til overfor de Mæglere og Agenter i Branchen, gennem hvilke hans Firma lader udbyde de af Firmaet importerede Varer, i en vis Almindelighed at gøre opmærksom paa, at han ikke fremtidig ønskede at acceptere Asmussen som direkte eller indirekte Køber af disse Varer, og at han, der har Raadighed over, til hvilken Køber hans Firma vil sælge, vilde miste denne Ret, hvis han uden Forbehold skulde give Agenterne Varerne paa Haanden eller dog være henvist til i hvert enkelt Salgstilfælde at tage eller lade tage saadant Forbehold.

I Forbindelse dermed har han benægtet at have haft noget specielt Formaal i Retning af at skade Asmussen eller at have udtalt sig nedsettende om hans Betalingssevne eller Hæderlighed, i hvilken Henseende Colding maa antages at hævde, at naar Asmussen var anerkendt »prima Køber«, nødte den ovennævnte Kutyme saameget mere Colding til at tage Forbeholdet som sket.

Som sit Motiv til Ønsket om at undgaa, at de af Firmaet importerede Varer kom paa Asmussens Hænder, har Colding — uden dog at ville hævde, at saadant Motiv har nogen væsentlig Betydning for Sagen — anført dels nogle Forretningsuoverensstemmelser, dels den Omstændighed, at visse Vareposter solgte til Landkøbere til eget Forbrug, senere er dukket op her i Staden og er kastet paa Markedet til Priser, der — under de ved Verdenskrigen bevirkede vanskelige Forhold — for kortere eller længere Tid har demoraliseret Importmarkedet, med hvilket Forhold Colding har ment, at Asmussen havde Forbindelse, hvad Asmussen dog maa antages at benægte.

Efter alt Foreliggende — derunder det ovennævnte Grosserer-Societets Responsum — findes der ikke Grund til at betvivle, at Meddelelsens Udsendelse har haft et Forretningsformaal, der for Indstævnte maatte stille sig som hensigtssvarende, og efter hans umodbeviste An-

bringende er Udsendelsen kun sket til det ovennævnte begrænsede Antal Mæglere og Agenter i Branchen, gennem hvem Indstævnte lader de af ham importerede Varer udbyde, som en Rettesnor for fremtidige Forretninger, uden at der har foreligget noget specielt Formaal i Retning af at skade eller fornærme Citanten.

Herefter, og da der ej heller i Meddelelsens Udtryk findes indeholdt noget Fornærmeligt, kan Meddelelsens Udsendelse ikke anses for en Overtrædelse af Handlefrihedens Grænser, og Indstævnte vil derfor — selv ganske bortset fra, at Citanten intet har godtgjort, der med blot nogen Bestemthed tyder paa, at han efter Meddelelsens Udsendelse har haft Vanskeligheder ved at faa afsluttet Handler med andre Importører end Indstævnte paa samme Maade og i samme Omfang som hidtil — være at frifinde for Citantens Tiltale, medens Sagens Omkostninger vil være at ophæve.

Nr. 153. Interessentskabet »Turistreklamen« (Asmussen)

mod

Vognmand P. C. Jensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Misligholdelse af en Overenskomst om Udleje til Appellanten af en Plads til en Reklameopstander.

Randers Købstads ordinære Rets Dom af 8 Marts 1915: Indstævnte, Vognmand P. C. Jensen, Randers, bør til Citanten, Interessentskabet »Turistreklamen«, Horsens, at betale 564 Kr. 10 Øre med Renter 5% p. a. fra den 15. April 1914 til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 50 Kr. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den 4 Maj 1914 fremlagte Overenskomster om Leje af Annonceplads ikke er forsynet med Stempel samt i Anledning af, at en den 10 August 1914 fremlagt Genpart af Lejekontrakt ikke udviser, at Originalen er forsynet med Stempel. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Juli 1915: Appellanten, Vognmand P. C. Jensen, bør for Tiltale af de Appelindstævnte, Interessentskabet »Turist-Reklamen«, i denne Sag fri at at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

For Højesteret har det appellerende Interessentskab oplyst, at Statsbanernes Banebestyrer i 3 Kreds i Skrivelse af 2 Januar

1914 tilskrev Indstævnte, at da denne ifølge modtagene Indberetning havde ladet anbringe et Reklameskilt — nemlig det i den indankede Dom omhandlede — paa Statsbanernes Vej ud for det Areal i Randers, som han havde lejet af Statsbanerne, anmodede Banebestyreren ham om i Løbet af 8 Dage at foranledige Skiltet fjernet, hvorhos det yderligere blandt andet meddeltes ham, at da Banerne havde udlejet Retten til Reklamering paa deres Grund, vilde det ikke kunne tillades ham at foretage Reklamering paa det lejede Areal, og tilføjedes, at hans skriftlige Anerkendelse af, at saadan Reklamering ikke var tilladt, vilde være en Betingelse for, at Lejemaalet kunde fortsættes ud over den 15 Juni s. A. Det bemærkes herved, at Indstævntes Lejemaal med Banerne var opsigeligt med 3 Maaneders Varsel til den 15 Juni eller 15 December. Det fremgaar endvidere af de Oplysninger, Interessentskabet har forelagt Højesteret, at Indstævnte i Svarskrivelse af 3 Januar 1914 meddelte Banebestyreren, at Reklamen allerede et Par Dage tidligere var fjernet, og at han var »indforstaaet« med, at Reklamering paa det af ham lejede Areal ikke var tilladt.

Den af Indstævnte i begge de foregaaende Instanser fremsatte Indsigelse, at han kunde hjemle Interessentskabet den dette tilsagte, i Dommen nærmere omhandlede Ret ved at lade Reklameskiltet anbringe paa det Jordstykke, han havde lejet af Statsbanerne, er efter det ovenanførte ganske ubeføjet, og da der heller ikke kan tillægges det, som han iøvrigt har anført mod Søgsmålet, nogen Betydning, findes han pligtig at betale den indtalte Erstatning med Renter. Overensstemmende med Interessentskabets Paastand vil herefter Underrettsdommen, der har samme Resultat, og hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste, hvorhos Indstævnte vil have at betale Processens Omkostninger for Overretten og for Højesteret med 300 Kr. I Anledning af fornævnte urigtige Indsigelse vil Indstævnte være at anse for unødigt Trætte efter Forordning 11 August 1819 med en Bøde af 100 Kr. til Justitskassen.

Thi kendes for Ret:

Bytingsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Landsoverretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Vognmand P. C. Jensen, til Appellanten, Interessentskabet »Turistreklamen«, med 300 Kroner. Saa bøder han og til Justitskassen 100 Kroner og betaler til samme Kasse 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved skriftlig Kontrakt af 19 August 1913 udlejede Appellanten, Vognmand P. C. Jensen i Randers til de Appellindstævnte, Interessentskabet »Turistrekla-

men« i Horsens, »Plads mod Gaden udfor« hans Ejendom Nr. 59 paa Vestergade og Jernbanegade i Randers, Matr. Nr. 438 af Stadsens Bygrunde, til Anbringelse af en Reklameopstander efter en ham forevist Tegning. Lejeafgiften bestemtes til 20 Kr. aarlig og Lejemaalets Varighed til 5 Aar fra den Dag, Opstanderen anbragtes. Endelig hedder det i Kontrakten: »Den lejede Plads er mod Jernbanegade.«

Under nærværende Sag have de Appellindstævnte anbragt følgende:

Efter at de af Politiet havde erholdt Tilladelse til at anbringe Opstanderen, tegnede de hos Næringsdrivende i Randers en Del Annoncer til Reklametavlen, om hvilken det i Slutsedlerne anførtes, at den vilde blive opstillet i Jernbanegade ved Appellantens Ejendom. Den 27 December 1913 blev Opstanderen anbragt, og Appellanten modtog samtidig Lejen for det første Aar; men allerede den 31 s. M. om Formiddagen meddelte Appellanten dem, at Stationsforstanderen paa Statsbanernes Vegne havde nedlagt Forbud hos ham mod Opstanderens Forbliven paa den af dem lejede Plads, da Grunden tilhørte Statsbanerne, og havde forlangt Opstanderen fjernet uopholdelig. Som Følge heraf fjernede Appellanten Opstanderen, og de Appellindstævnte maatte da skaffe sig en anden Plads til Opstanderen, nemlig ved en Ejendom i Vestergade, og de maatte indgaa paa at betale Ejeren af denne Grund en aarlig Leje af 25 Kr. i 5 Aar. Som Følge af, at Opstanderen blev flyttet, nægtede imidlertid 6 af de annoncerende Firmaer at vedstaa Kontrakten, skønt de Appellindstævnte overfor dem søgte at hævde, at Pladsen i Vestergade var lige saa god.

Idet de Appellindstævnte videre have anbragt, at der ved Appellantens Misligholdelse af Kontrakten er paaført dem følgende Udgifter og Tab:

Den Appellanten forudbetalte Leje for 1 Aar	20 Kr.	» Ø.
Merudgift til Leje af Pladsen i Vestergade i 5 Aar	25 —	» —
Tømreren for Nedtagelse og ny Anbringelse af Opstanderen	9 —	50 —
Tabt Indtægt derved, at 6 Firmaer har nægtet at vedstaa Annoncetegningen	509 —	60 —
		<hr/>
		564 Kr. 10 Ø.

har de i første Instans ved Randers Købstads ordinære Ret søgt Appellanten til Betaling af det anførte Beløb tilligemed Renter deraf 5 % p. A. fra Forligsklagens Dato den 15 April f. A., indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er denne Paastand tagen til Følge, hvorhos Appellanten er tilpligtet at godtgøre de Appellindstævnte Processens Omkostninger i første Instans med 50 Kr. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans har paastaet sig frifunden for de Appellindstævntes Tiltale, medens disse har procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Appellantens Ejendom Matr. Nr. 438 ikke grænser til Jernbanegade, idet der mellem denne og hans Ejendoms sydlige Skel ligger en Strimmel Jord, som Appel-

lanten ved Kontrakt af 14 og 21 November 1891 har lejet af Statsbanedriften mod en aarlig Afgift af 65 Kr. I denne Kontrakt hedder det:

i § 3:

»Grundstykket maa ikke benyttes til Oplæg af Genstande, som er brandfarlige, eller som ved ilde Lugt, frastødende Udseende eller lignende kan være ubehagelige for Omgivelserne. . . . .

Fra Statsbanedriftens Side haves intet at erindre mod, at der paa Grundstykket opføres eller haves opført Bygninger eller Skure til Kontor eller Opbevaring af Gods; men disse skulle have et efter Statsbanedriftens Skøn til Forholdene -svarende Ydre og Form, og det er en Selvfølge, at Lejeren maa iagttage det fornødne med Hensyn til de til enhver Tid gældende Byggelove samt andre Love og Anordninger, og navnlig maa han selv erhverve vedkommende offentlige Myndigheders Samtykke til Opførelsen af Bygningerne, samt udrede, udenfor Lejeafgiften til Statsbanedriften alle særlige Skatter og Afgifter, som maatte være at erlægge af samme eller af de Grunde, hvorpaa de er opførte.«

og i § 6:

»Fremleje eller Fremlaan af Grundstykket eller nogen Del deraf maa ikke finde Sted uden Generaldirektørens skriftlige Samtykke«.

Det er derhos ubestridt, at der paa det nævnte, Statsbanerne tilhørende Grundstykke umiddelbart ud mod Jernbanegade, hvis Grund ejes af Statsbanerne, staar et Appellanten tilhørende Plankeværk, samt at den under Sagen omhandlede Reklameopstander, som Statsbanerne krævede fjernet, var anbragt paa Fortovet udenfor Plankeværket umiddelbart op til dette. Det er endelig ubestridt, at Statsbanernes Paabud om Opstanderens Fjernelse fra sidstnævnte Plads skyldtes den Omstændighed, at al Reklamering paa Statsbanernes Grund er overladt til Aktieselskabet »Jernbanereklamen«.

Forsaavidt nu de Appellindstævnte har anført, at den Plads, paa hvilken Opstanderen oprindelig blev rejst, var udlejet dem ved Kontrakten af 19 August 1913, og at Appellanten, idet han ikke har kunnet hjemle dem denne Plads, har misligholdt Kontrakten, kan der ikke gives dem Medhold heri, eftersom Kontrakten ifølge sit Indhold maa anses kun at tillægge dem Ret til at anbringe Opstanderen paa et Sted, som Appellanten kan raade over enten som Ejer eller som Lejer, hvilket ikke er Tilfældet med Jernbanegades Fortov. Ej heller kan det anses godtgjort, at Appellanten har anvist de Appellindstævnte eller de Haandværkere, hvem Opstillingen var overdraget, den omhandlede Plads, hvorimod der efter det foreliggende maa gaas ud fra, at Appellanten har henvist Haandværkerne til at rejse Opstanderen umiddelbart indenfor Plankeværket paa den ham af Statsbanerne udlejede Grund.

Med Hensyn til sidstnævnte Plads have de Appellindstævnte gjort gældende, at Appellanten ifølge den af ham med Statsbanedriften indgaaede Kontrakt er uberettiget til at udleje nogen Del af den ved samme udlejede Grund til Reklamering; men hverken efter selve Kon-

traktens Indhold eller efter det iøvrigt foreliggende, derunder den Omstændighed, at Appellanten i mange Aar uden Indsigelse fra Statsbanernes Side har udlejet Plads til Reklamering paa Plankeværkets Sydside, kan der med nogen Sikkerhed gaas ud fra, at det af Statsbanerne vilde være bleven forment ham at udleje Plads til en Reklameopstander paa den heromhandlede Grund.

Idet der ej heller vil kunne tillægges den af de Appellindstævnte sluttelig fremdragne Omstændighed, at Reklameopstanderen, hvis den skulde rejses indenfor Plankeværket, maatte anbringes saa højt, at Tavlen ragede op over det ca. 2 m høje Plankeværk, nogen afgørende Betydning, findes det ikke at kunne statueres, at Appellanten har misligholdt den af ham med de Appellindstævnte indgaaede Kontrakt, og han vil derfor være at frifinde for de Appellindstævntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 138.   Hotelejer **Chr. Flensted** (Selv)

mod

Maskinfabrikant **M. Sørensen** (Bülow),

betræffende Spørgsmaal om Indstævnte har opfyldt sin Hjemmelspligt med Hensyn til et solgt Automobil.

Aarhus Bytings Dom af 12 Marts 1914: Hovedindstævnte og Kontracitanten, Hotelejer Chr. Flensted, bør for Tiltale af Hovedcitanten Maskinfabrikant M. Sørensen, i Hovedsagen fri at være. I Kontrasagen bør Hovedcitanten under en Aarhus Købstads Kæmnerkasse tilfaldende Bøde af 5 Kr. for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Kontracitanten overlevere den foran nærmere betegnede Panteobligation, forsynet med behørig Transport til denne, men bør iøvrigt for dennes Tiltale i Kontrasagen fri at være. Søgsmålets Omkostninger betaler Hovedcitanten til Kontracitanten med 50 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 15 Februar 1915: Appellindstævnte, Hotelejer Chr. Flensted, bør til Appellanten, Maskinfabrikant M. Sørensen, betale 1700 Kr. tilligemed Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 1 April 1912 til Forligsklagens Dato, den 19 s. M., og derefter 5 pCt. aarlig, indtil Betaling sker, samt Processens Omkostninger for begge Retter skadesløst, medens Appellanten for Tiltale af

Appelindstævnte i denne Sag bør fri at være. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret maa Appellanten anses alene at have støttet sin Paastand om Underretsdommens Stadfæstelse paa, at Indstævnte ikke har opfyldt sin Hjemmelspligt med Hensyn til det i den indankede Dom omtalte Automobil, men til denne Indsigelse vil der af de i Dommen for saa vidt anførte Grunde ikke kunne tages Hensyn, og Dommen vil derfor efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret, som Indstævnte har paastaaet sig tilkendt med et passende Beløb, vil Appellanten have at betale med 300 Kr.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Hotelejer Chr. Flensted, til Indstævnte, Maskinfabrikant M. Sørensen med 300 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved en den 26 Oktober 1911 dateret Købekontrakt solgte Appellanten, Maskinfabrikant M. Sørensen af Hammel, til Appelindstævnte, Hotelejer Chr. Flensted i Aarhus, et Automobil, »Ford« — Nr. 2226 — for en Købesum af 4300 Kr. Vilkaarene for Handelen var bl. a., at Automobilet skulde overleveres Køberen den følgende Dag i god og brugbar Stand, at det til enhver Tid skyldige Beløb af Købesummen fra den 1 April 1912 at regne skulde forrentes med 4 pCt. aarlig, at 2600 Kr. af Købesummen samme Dag skulde berigtiges ved Udstedelse af Transport paa en Appelindstævnte tilhørende Panteobligation, der allerede var overleveret Appellanten, medens Resten, 1700 Kr., skulde afdrages paa en i Kontrakten nærmere fastsat Maade, at Køberen ikke maatte flytte Automobilet, der først blev Køberens Ejendom, naar den fulde Købesum var erlagt, fra Aarhus som fast Opholdssted uden at meddele Sælgeren dette, og at det skyldige Restbeløb straks var forfaldent til skadesløs Betaling, bl. a. naar Køberen udeblev med noget Afdrag ud over Forfaldstid. Den 28 Oktober 1911 blev Automobilet, der henstod hos en Mekaniker i Aarhus, af en Repræsentant for Appellanten bragt til Appelindstævntes Bopæl, hvorfra det den følgende Dag af Appelindstævntes Chauffør kørtes hen til en Reparatør, hos hvem det henstod, til det efter et af Appelindstævnte den 8 Maj 1912

meddelt skriftligt Samtykke udleveredes til Chauffør Anders Rasmus Andersen, der paastod tidligere end Appellindstævnte at have faaet Ejendomsretten til Automobilet overdraget af Appellanten.

Idet Appellanten, der ved en den 4 November 1911 dateret Paategning havde faaet den ovenfor nævnte Panteobligation tiltransporteret, har anbragt, at det ikke har været ham muligt at faa Restbeløbet betalt, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret paastaaet Appellindstævnte tilpligtet at betale ham 1700 Kr. tilligemed Renter heraf 4 pCt. aarlig fra den 1 April 1912 til Forligsklagens Dato, den 19 s. M., og derefter 5 pCt. aarlig, indtil Betaling sker. Appellindstævnte paastod sig frifunden for Appellantens Tiltale, hvorhos han, der gjorde gældende, at den ommeldte Transport og Overgivelse af fornævnte Obligation, havde fundet Sted samme Dag, som Købekontrakten oprettedes, under en Kontrasag nedlagde Paastand om, at Appellanten tilpligtedes at betale ham 2600 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 26 Oktober 1911, indtil Betaling sker, og subsidiært paastod Appellanten tilpligtet under en af Retten fastsat daglig Mulkt at tiltransportere og tilbagelevere den af ham modtagne Panteobligation. Ved Underretsdommen er Appellanten, der i Kontrasagen paastod sig frifunden og i hvert Tilfælde paastod Tilbageleveringen af Panteobligationen gjort afhængig af, at Automobilet udleveredes ham i god og brugbar Stand, tilpligtet under en Aarhus Købstads Kæmmerkasse tilfaldende Bøde af 5 Kr. for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, til Appellindstævnte at tilbagelevere den oftommeldte Panteobligation, forsynet med behørig Transport, samt at godtgøre Appellindstævnte Processens Omkostninger med 50 Kr., medens Parterne iøvrigt saavel i Hoved- som i Kontrasagen er frifundne for hinandens Tiltale. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i 1ste Instans nedlagte Paastande, hvorimod Appellindstævnte har procederet til Underretsdømmens Stadfæstelse.

Til Støtte for sine Paastande har Appellindstævnte gjort gældende, at Leveringen af Automobilet, der i hvert Fald fandt Sted en Dag for sent, ogsaa iøvrigt har været ubehørig, eftersom der ikke forinden Afleveringen foretoges en Prøvekørsel, som han havde faaet mundtlig Tilsagn om, at Automobilet ikke ved Afleveringen var i god og brugbar Stand, idet det led af forskellige Mangler, som nødvendiggjorde den ovenfor nævnte Henbringelse til Reparation, og at Appellanten ikke har fyldstgjort sin Hjemmelspligt, idet den ovennævnte Chauffør Andersen alt havde erhvervet Ejendomsret over Automobilet og til Politiet i Aarhus gjort Anmeldelse i Henhold til den da gældende Lov af 18 April 1910 om at være Ejer og Bruger af Køretøjet, hvorfor Appellindstævnte, der Appellanten bekendt havde købt Automobilet for at drive Kaperkørsel med det i Aarhus, ikke kunde komme til at benytte Automobilet.

Imod Appellantens Benægtelse har Appellindstævnte ikke ført noget Bevis for den af ham paastaaede mundtlige Aftale om Prøvekørsel. Herefter og idet Appellindstævnte end ikke ved Automobilets Aflevering ses at have fremsat nogen Indsigelse mod, at dette skete en Dag senere end aftalt, findes døn stedfundne Levering at maatte anses behørig. Da dernæst de Mangler ved Automobilet, som efter

det oplyste maa antages at have været til Stede, ikke findes at have haft en saadan Karakter, at Appellindstævnte, der efter at være blevet bekendt med Manglerne gentagende søgte at faa Automobilet indregistreret paa sit Navn, paa Grundlag heraf vilde kunne kræve Handelens Tilbagegang, bliver der udelukkende Spørgsmaal om, hvorvidt saadan Beføjelse vilde kunne støttes paa det af ham iøvrigt anførte.

Forsaavidt Appellindstævnte har gjort gældende, at Appellanten ikke har opfyldt sin Hjemmelspligt, idet Automobilet alt var overdraget den ovennævnte Chauffør Andersen, fremgaar det i saa Henseende af Sagens Oplysninger, at Chauffør Andersen med Appellantens Samtykke var Bruger af det under Sagen omspurgte Automobil, og at han med Appellanten havde ført Forhandlinger om Betingelserne for Køb af dette, at Andersen den 23 Juli 1911 efter sin Begæring af Aarhus Politi blev opført som Ejer og Bruger af Automobilet, at Andersen den 1 November s. A. overfor Politiet sammesteds skriftlig har protesteret imod, at Automobilet, der uden hans Samtykke var kommet ud af hans Besiddelse, indregistreredes paa anden Mands Navn end hans eget, og at Aarhus Politi i den Anledning har ladet Sagens Parter tilflyde Meddelelse om, at det ikke vilde modtage nogen Anmeldelse, forinden behørig Afmeldelse fra Andersen havde fundet Sted; men der kan ikke gives Appellindstævnte Medhold i, at der i det saaledes anførte eller i Sagens øvrige Oplysninger er skabt noget som helst Bevis for Andersens Ejendomsret. Da det fremdeles ikke mod Appellantens Benægtelse er godtgjort, at han har været bekendt med, at Appellindstævnte vilde benytte Automobilet til Kaperkørsel i Aarhus, i hvilken Henseende bemærkes, at Kontraktens Bestemmelse om, at Køberen ikke maatte flytte Automobilet fra Aarhus som fast Opholdssted uden at give Sælgeren Meddelelse herom, ikke afgiver noget Bevis for saadan Antagelse, og idet det allerede som Følge heraf ej heller kan antages, at Politiets Nægtelse af at modtage Appellindstævntes Anmeldelse har kunnet berettigede Appellindstævnte til at hæve Handelen, vil han være at tilpligte at betale Automobilet. Da der derhos hverken hvad Hovedstol eller Renter angaar ses at være rejst nogen Indsigelse mod Størelsen af det indtalte Beløb, vil Appellantens Paa-stand være at tage til Følge, medens Appellanten vil være at frifinde for Appellindstævntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Appellindstævnte overensstemmende med Kontraktens Bestemmelse have at godtgøre Appellanten skadesløst.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Færdig fra Trykkeriet den 14 Juni 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 18.

Tirsdag den 30 Maj.

Nr. 224.

Højesteretssagfører Stein

mod

Christian Johannes Poulsen (Def. Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 289, jfr. § 288, Lov 29 April 1913 § 32, jfr. §§ 4, 4de Stk., 23, 24, 28 og 29 og Lov 11 Maj 1897 § 12, jfr. § 2.

Kriminal- og Politirettens Dom af 1 Februar 1916: Tiltalte, Chauffør Christian Johannes Poulsen, bør til Statskassen bøde 400 Kr. eller i Mangel af Bødens fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 40 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Bang, 20 Kr. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det af Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold er han rettelig anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

I Henhold til Lov Nr. 125 af 29 April 1913 § 34 vil derhos Retten til at være Fører af Motorkøretøjer være at frakende Tiltalte for et Tidsrum af 5 Aar fra nærværende Doms Afsigelse at regne.

Thi kendes for Ret:

Christian Johannes Poulsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage og have forbrudt Retten til at være Fører af Motorkøretøjer for et Tidsrum af 5 Aar fra denne Højesteretsdoms Afsigelse at regne. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger, derunder det ved Kriminal- og Politi-

retten Dom fastsatte Salarium samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Stein og Bülow 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Chauffør Christian Johannes Poulsen, der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 289, jfr. § 288, Automobilloven og Jernbanepolitiloven, er født den 10 Januar 1887 og ikke funden tidligere straffet ved Dom, hvorimod han, der fra den 3 Marts 1911 har haft Politiets Tilladelse til at køre Motordroske her i Staden, siden da en Gang har modtaget Advarsel og 8 Gange har vedtaget Bøder for Overtrædelse af Automobilloven, store fra 8 til 25 Kr., og senest den 30 Juni 1915 en Bøde, stor 8 Kroner.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte har Natten til den 21 September 1915 Kl. c. 1,20 i beruset Tilstand med den af ham førte, Vognmand Villiam Møller tilhørende Motordroske K 990, hvori der dog ingen Passagerer var, i Rantzausgade, hvor han kom kørende i Retning mod Jagtvej med en Fart af 30 à 35 Kilometer i Timen, paakørt den højre Hejsebom for den derværende Jernbaneoverskæring, saaledes at Bommen, der var nedlukket for det fra Nørrebro Station Kl. 1,21 afgaaende Tog fra Klampenborg, knækkede i Drejesøjlen og blev drejet paa skraa ind over de 2 nærmeste Spor, af hvilke Toget ventedes paa det 2det Spor, hvorhos Glasset i den tændte røde Bomlygte knustes. Tiltalte, der ikke vil have haft til Hensigt at beskadige Bommen eller iøvrigt forårsage nogen Skade og ikke troede, at der kom Tog saa sent, har gjort gældende, at han paa Grund af sin Beruselse ikke bemærkede, at Bommen var for, og først saa dennes røde Lygte i omtrent samme Øjeblik, han kørte paa Bommen. Han begyndte straks at bremse. Efter at være kommet fri af Bommen med Drosken fortsatte han, der efter sin Forklaring var stærkt altereret over det Passerede, sin Kørsel uden tændte Lygter, idet disse var blevet knuste ved Sammenstødet, og med stærk Fart samt uden at standse, uagtet det efter det Oplyste under hans Kørsel paa Nørrebrogade af Politiet en Gang blev tilkendegivet ham, at han skulde standse, og én Gang, at han kørte uden tændte Lygter. Tiltalte kørte derefter Drosken tilbage til Garagen i Bredegade, hvor han om Morgen Kl. ca. 3¹/₂ af Vognvaskeren blev funden sovende i Drosken. Det lykkedes efter det Oplyste snart at flytte Bommen tilbage, hvorhos det fra Nørrebro Station ventede Tog blev standset ved Signalmasten ved Jagtvej, der findes 600 Alen fra den paagældende Overkørsel i Rantzausgade, idet Banevogter Petersen fik hejst Stoppesignal. Banevogter Petersen er efter sin Forklaring mest tilbøjelig til at tro, at Lokomotivets Banerømmere nok kunde have skubbet Bommen — der desuden var brækket i den yderste Ende — tilside, men der kunde ogsaa godt have været en Mulighed for, at der kunde have fundet Afsporing Sted.

Overbanemester Folkenbergs Forklaring gaar ud paa, at han, saa-

fremt Toget var kørt paa Bommen, inden den var fjærnet fra Sporet, anser det for meget sandsynligt, at der kunde have fundet Sted en Afsporing af Toget, som var et Persontog, men at det dog paa den anden Side ikke var helt umuligt, at Lokomotivets foran de forreste Hjul anbragte Banerømmere kunde have skubbet Bommen tilside. Banelinien er ved Overkørslen lige, uden Kurve og uden Fald af Betydning, ligesom Farten paa det paagældende Sted ikke maa overstige 25 Kilometer i Timen. Om et eventuelt Sammenstød med Automobilen kunde have bragt Toget i nogen virkelig Fare, kan han ikke sige, men mener paa den anden Side ikke, at det var udelukket.

Skaden paa Bommen m. m. andrager 301 Kr. 14 Øre, der er erstattet Statsbanerne af vedkommende Forsikringsselskab.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 289, jfr. § 288, 2det Stk., Lov 29 April 1913 § 32, jfr. §§ 4, 4de Stk., 23, 24, 28 og 29 og Lov 11 Maj 1897 § 12, jfr. § 2, efter Omstændighederne og under Et med en Bøde til Statskassen af 400 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 40 Dage.

Onsdag den 31 Maj.

Nr. 136. **Georg Valdemar Svendsen (Ulf Hansen)**

mod

ugift **Annine Olsen** (Bülow efter Ordre),

betræffende Underholdsbidrag.

Aalborg Købstads Politirets Dom af 18 Marts 1914: Indklagede, Georg Valdemar Svendsen, Skolegadens Vandgyde 8, Aalborg, bør til det af Klagerinden, Annine Olsen, Skolegadens Vandgyde 3, Aalborg, den 2 Januar 1914 fødte Barns Underhold og Opdragelse fra dets Fødsel at regne til dets fyldte 18de, eventuelt 14de Aar, til Barselfærden og Barnets Daab samt til Klagerindens eget Underhold 1 Maaned før og 1 Maaned efter Barnets Fødsel betale saadanne Bidrag, som fastsættes af Øvrigheden, saafremt Klagerinden inden Retten med sin Ed bekræfter, at hun har haft Samleje med Indklagede i Tiden fra 7 Marts 1913 til 7 Maj s. A. Trøster hun sig ikke til at aflægge fornævnte Ed, bør Indklagede for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempel-forbehold.

Viborg Landsoverrets Dom af 23 November 1914: Saafremt Appellinstævnte, ugift Annine Olsen, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse inden Retten med sin Ed bekræfter, at hun har haft legemlig Omgang med Appellanten Georg Valdemar Svendsen

i Tiden fra den 5 Marts 1913 til den 9 Maj s. A., bør han betale Bidrag efter Øvrighedens nærmere Bestemmelse til det af Appelindstævnte den 2 Januar 1914 fødte Barns Underhold og Opdragelse fra dets Fødsel til dets 18de, eventuelt 14de Aar, samt til Omkostningerne ved Appelindstævntes Barselfærd og Underhold 1 Maaned før og 1 Maaned efter Fødselen og ved Barnets Daab. Men trøster hun sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør Appellanten for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves, hvorhos der tillægges den for Appelindstævnte beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Jørgensen, i Salær 30 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til noget andet Resultat end det ved Dommen antagne, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten Georg Valdemar Svendsen 10 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bülow 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Appelindstævnte, Ugift Annine Olsen i Aalborg, med sin Kurator, Arrestforvarer J. Mikkelsen, sammesteds, i første Instans ved Aalborg Købstads Politiret søgt Appellanten, Georg Valdemar Svendsen med hans Kurator, Kontorassistent A. B. Sønderup, begge ligeledes i Aalborg, samt paastaaet ham tilpligtet som Fader til det Barn, som hun ved Sagens Anlæg ventede at føde, og med hvilket hun under 2 Januar d. A. er nedkommen, at betale Bidrag efter Øvrighedens nærmere Bestemmelse til Barnets Underhold og Opdragelse fra dets Fødsel til dets 18de, eventuelt 14de Aar, samt til Omkostningerne ved hendes Barselfærd, hendes Underhold en Maaned før og en Maaned efter Fødselen og Barnets Daab. Ved Politiretsdommen er Sagens Udfald gjort afhængigt af Appelindstævntes Ed, saaledes at Appellanten, saafremt Appelindstævnte inden Retten med sin Ed bekræfter, at hun har haft Samleje med Appellanten i Tiden fra den 7

Marts f. A. til den 7 Maj næstefer, er tilpligtet at svare Bidrag i Overensstemmelse med Appelindstævntes Paastand, hvorimod han for det Tilfælde, at Appelindstævnte ikke trøster sig til at aflægge Eden, er frifunden for hendes Tiltale. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han principalt ligesom i første Instans har paa-staaet sig frifunden for Appelindstævntes Tiltale, medens han subsidiært har paa-staaet Sagens Udfald gjort afhængigt af hans Ed. Appelindstævnte har derimod procederet til Politiretsdommens Stadfæstelse.

Den af Appelindstævnte givne Fremstilling gaar ud paa, at hun, der den 1 November 1909*) fødte et Barn, til hvilket Appellanten var Fader, var forlovet med ham indtil kort efter Barnets Fødsel, samt at hun, der tilligemed sine Forældre boede i Ejendommen Skolegadens Vandgyde Nr. 3 i Aalborg, i Løbet af Aaret 1912 mange Gange har haft Samleje med Appellanten, der sammen med sin Bedstemoder boede i en overfor Nr. 3 liggende Ejendom, Nr. 8 i samme Gade. Hendes Forhold til ham afbrødes imidlertid den 12 December 1912, da han forlovede sig med en anden Pige, men den 20 Februar f. A. kaldte han over Gaden paa hende og bad hende komme over til sig. Hun efterkom hans Anmodning, og de havde derpaa Samleje med hinanden, hvorefter Forholdet fortsattes i den følgende Tid, idet de i Tiden indtil Begyndelsen af April Maaned s. A. flere Gange havde Samleje med hinanden og i den paafølgende Juni Maaned 2 à 3 Gange. Under Samlejerne benyttede de et til den af Appellantens Bedstemoder beboede Lejlighed hørende Værelse, der laa for sig selv, idet de dog enkelte Gange havde Samleje paa en Trappeafsats i Ejendommen.

Ugift Jensine Christensen har under Sagen som Vidne forklaret, at hun ved Et-Tiden en Nat i Begyndelsen af Sommeren 1913 fra sit Vindue i Skolegadens Vandgyde Nr. 3 saa, at Appellanten efter at have aabnet et Vindue paa 1ste Sal i Ejendommen Nr. 8 hostede og gjorde Tegn over til Genboejendommen, samt at Appelindstævnte kort efter gik over Gaden og ind ad Gadedøren til Nr. 8.

Arbejderske Kristine Køttemann har dernæst som Vidne forklaret, at hun en Dag i Juli Maaned f. A. noget over Middagstid, da hun sammen med Appelindstævnte sad i en Stue i Ejendommen Nr. 3, saa Appellanten vinke ad Appelindstævnte og med Fingeren tegne et Tretal paa Ruden, hvilket Appelindstævnte besvarede med et Nik, hvad Vidnet opfattede som en Aftale om Mødetid. Appelindstævnte spurgte sin Moder, om hun skulde gaa over til Appellanten, hvad Moderen tilraadte hende, og Vidnet saa ved Tretiden, at Appelindstævnte gik over til Nr. 8 og ind ad Gadedøren. Endvidere har Vidnet forklaret, at det en Nat i Juni eller Juli Maaned forrige Aar mellem Kl. 12¹/₂ og 1 ligeledes saa Appellanten fra et Vindue paa 1ste Sal i Nr. 8 vinke ad Appelindstævnte, der sad ved et Vindue lige overfor, samt at denne kort efter gik over Gaden og ind ad Gadedøren til Nr. 8, hvorhos hun, da hun ca. 10 Minutter efter kom tilbage, til Vidnet omtalte, at hun havde talt med Appellanten.

Endvidere har Appelindstævntes Broder, Edvard Olsen, som Vidne forklaret, at han en Gang i Marts Maaned f. A. af Appellanten mod-

*) Skal være: 1910.

tog en Lap Papir med Anmodning om at aflevere den til Appellindstævnte samt at han forinden Afleveringen læste Lappen, der indeholdt en Opfordring til at møde hos ham — som det hedder i Lappen, der er fremlagt under Sagen og genkendt af Vidnet — »Klokken 12 i Aften, naar der er Lys i Værelset«.

Fremdeles har Appellindstævntes Moder til en Rapport forklaret, at hun har været bekendt med, at Appellindstævnte i Løbet af forrige Aar gentagne Gange er gaaet over til Appellanten, første Gang den 20 Februar, samt at hun flere Gange har set hende gaa derover, derunder en Gang i Juli Maaned, efter at Appellanten havde vinket ad hende og skrevet et Tretal paa Ruden.

Endelig har Fotograf J. P. Færch og dennes Hustru til en Rapport forklaret, at de en Nat i Begyndelsen af Sommeren 1913 ved Tolvtiden saa Appellindstævnte komme ud ad Gadedøren i den af Appellanten beboede Ejendom, uden at de dog saa noget til Appellanten.

Appellanten har benægtet nogensinde i Aaret 1913 at have haft Samleje med Appellindstævnte, idet hans Fremstilling oprindeligt gik ud paa, at han ingensinde i Aarets Løb hverken mundtlig eller skriftlig havde aftalt noget Møde med hende, og at han end ikke havde talt med hende i nævnte Aar, saa lidt som hun havde besøgt ham paa hans Bopæl. Senere har han dog erkendt, at han i Sommeren 1913 en Eftermiddag mellem Kl. 1 og 3 har haft en Samtale med Appellindstævnte i Gangen i den af ham beboede Ejendom, hvorhos han sluttelig har forklaret, at det er rigtigt, at han en Gang i Sommeren 1913 gjorde Tegn til Appellindstævnte fra sin Bedstemoders Værelse, og at han derefter samme Dag talte med hende et Par Minutter, idet han sagde til hende, at hun ikke maatte forfølge ham. Endvidere har Appellanten erkendt at have skrevet den ovennævnte Lap til Appellindstævnte, ligesom han formener at kunne huske at have afgivet den til Appellindstævntes Broder, men han har hævdet, at dette fandt Sted i Aaret 1912.

Sagen har været forelagt Retslægeraadet, der i Skrivelse af 24 Februar d. A. har udtalt, at det ommeldte Barn kan være avlet i Tiden fra en Ugestid ind i Marts Maaned 1913 til en Ugestid ind i Maj Maaned s. A.

Da nu den af Appellindstævnte givne Sagsfremstilling maa anses bestyrket ved Sagens øvrige Oplysninger, samt da Appellanten paa flere Punkter har maattet forandre sin oprindelige Forklaring, findes det betænkeligt at tilstede ham at afgøre Sagen ved sin Ed, hvorimod Sagens Udfald vil være at gøre afhængigt af Appellindstævntes Ed, saaledes at Appellanten, saafremt Appellindstævnte inden Retten med sin Ed bekræfter, at hun har haft legemlig Omgang med Appellanten i Tiden fra den 5 Marts 1913 til den 9 Maj s. A., vil have at betale de ovenanførte Bidrag, hvorimod han for det Tilfælde, at Appellindstævnte ikke trøster sig til at aflægge Eden, vil være at frifinde for hendes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge den for Appellindstævnte beskikkede Sagfører for Overretten i Salær 30 Kr., der bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, og i Henseende til de under Sagen fremlagte Dokumenter er ingen Stempel-overtrædelse begaaet.

Nr. 289. Højesteretssagfører Bülow

mod

Villiam Valdemar Andreas Andersen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri eller Hæleri.

Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 21 Februar 1916: Arrestanterne Villiam Valdemar Andreas Andersen og Jacob Frederik Hansen bør straffes, Førstnævnte med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i et Hundrede og tyve Dage, Sidstnævnte i tredindstyve Dage. Sagens Omkostninger, herunder i Salær til Aktor, Sagfører Ørn, 50 Kr. og til Defensor, Sagfører Engelberg, 40 Kr. betales af Arrestanten Andersen, dog saaledes, at Arrestanten Hansen in solidum med ham betaler Halvdelen heraf. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 April 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne F. V. L. Bentzen og H. F. Helweg-Larsen udreder Arrestanten Villiam Valdemar Andreas Andersen 50 Kr. til hver, saaledes at Arrestanten Jacob Frederik Hansen in solidum med ham tilsvare Halvdelen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Villiam Valdemar Andreas Andersens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Villiam Valdemar Andreas Andersen til Højesteretssagførerne Bülow og Aagesen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Københavns Amts nordre Birks Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanterne Villiam Valdemar Andreas Andersen og Jacob Frederik Hansen

sat under Tiltale, Førstnævnte for Tyveri eller Hæleri, Sidstnævnte for Hæleri.

Arrestanten Andersen er født den 4 Juli 1875 og har i Løbet af de sidste 10 Aar dels i Skodborg-Vandfuld Herreders Politiret den 7 December 1912 for ulovlig Omløben med Varer efter Fdg. 13 Februar 1775 og Pl. 27 November 1839 vedtaget en Bøde, stor 10 Kr., med Domsvirkning i Gentagelsestilfælde og dels ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 6 Marts 1915 været anset for Tyveri efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Arrestanten Hansen er født den 12 Maj 1893 og har tidligere været straffet ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 6 Marts 1915 for Tyveri i Medfør af Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Tiltalen angaar følgende Forhold.

I. Den 6 November 1915 om Morgenen blev Arrestanten Andersen og en under Sagen ikke tiltalt Person anholdt ved Hjortespring, da de kom kørende paa Cykler i Retning mod København, hver medførende en Sæk med Uld. Sækkene havde de paa Arrestanten Andersens Foranledning tidlig om Morgenen hentet i en Have eller Skov i Nordsjælland, hvor Arrestanten havde gemt dem under nogle Buske.

Arrestanten Andersen har under Forhøret forklaret, at han personlig har købt den i Sækkene værende Uld dels hos forskellige Beboere i Nordsjælland og dels af en ham ikke videre bekendt Opkøber, som han tilfældig havde truffet paa sin Vej, og at han derpaa havde skjult Sækkene i en Skov til senere Afhentning.

Det er imidlertid under Sagen oplyst, at al den i Sækkene værende Uld er uvasket, sydamerikansk Uld, der i Almindelighed ikke føres i Handlen her i Landet, og at den er af ganske samme Kvalitet som et paa Ravneholm Klædefabrik oplagret, direkte fra Montevideo indført Parti Uld, der af de herværende Importører er videresolgt til Østrig, men paa Grund af Udførselsforbud ikke har kunnet sendes ud af Landet. Ved de af Fabrikant Georg Binder i Lyngby, Grosserer Jens Olsen samt Formand Oluf Nielsen afgivne beedigede Vidneforklaringer fremgaar det dernæst, at der ikke efter Oplagringen paa Ravneholm af det nævnte Parti Uld er solgt noget af den paagældende Kvalitet, men at der af en enkelt paa Fabrikken aabnet Balles Indhold netop savnes et til de ovennævnte 2 Sækkes Indhold omtrent svarende saadant Parti Uld.

Efter det saaledes Foreliggende og under Hensyn til, at Arrestanten under Sagen har afgivet noget tilbageholdende Forklaringer, maa der gaas ud fra, at han har været i ulovlig Besiddelse af den i Sækkene værende Uld, der under Sagen er ansat til en Værdi af 120 Kroner, under saadanne Forhold, at han derfor vil være at anse som Hæler.

II. Den 30 Oktober 1915 om Morgenen blev Arrestanten Hansen anholdt paa Bagsværd Station, medens han var i Begreb med

til København at afsende 2 Sække, der indeholdt uldne Klude. Efter de af denne Arrestant og Arrestanten Andersen afgivne Forklaringer var Arrestanten Hansen om Morgen den nævnte Dag Kl. ca. 5 efter Anmodning af Arrestanten Andersen kørt paa Cykle fra København ud til Frederiksdal Skov og havde afhentet Sækkene, som af Arrestanten Andersen var gemte der under nogle Bøgetræer.

Medens Arrestanten Andersen bestemt har benægtet at have stjaalet de i Sækkene værende Klude og har forklaret, at han har opkøbt dem rundt omkring i Nordsjælland, har Arrestanten Hansen erkendt, at han ikke nærede Tvivl om, at Indholdet af Sækkene hidrørte fra Tyveri, hvorved bemærkes, at begge Arrestanterne ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 6 Marts 1915 er dømt for at have deltaget i Tyveri af Klude fra Brede Klædefabriks Kludeoplæg.

Efter de foreliggende Oplysninger kan det nu ikke antages, at de i Sækkene værende Klude er opkøbte mange forskellige Steder, da Kludene delvis er sorterede, idet de alle er strikkede Varer og uldne Klude, hvis samtlige Stopninger er fraklippede. Kludene svarer derhos i Beskaffenhed ganske til Beholdninger, som findes paa Brede Klædefabrik, medens det dog efter Oplægets Størrelse ikke har kunnet oplyses, hvorvidt et saa forholdsvis lille Kvantum Klude som det her omhandlede savnes i Fabrikken.

Selv om det nu herefter ikke med Bestemthed kan antages, at de paagældende Klude er frastjaalet Brede Klædefabrik, findes der dog efter det Foreliggende at maatte gaas ud fra, at de paagældende Klude er stjaalet, men da det paa den anden Side til Trods for Arrestanten Andersens Fortid og tilbageholdende Forklaringer ikke tør statueres, at Arrestanten selv har stjaalet dem, vil han, der ikke har godtgjort at være kommet i Besiddelse af dem paa retmæssig Maade, være at anse ogsaa med Hensyn til dette Forhold som Hæler, ligesom ogsaa Arrestanten Hansen, der har erkendt, at han nok tænkte sig, at Kludene hidrørte fra Tyveri, vil være at anse som Hæler med Hensyn hertil.

Det maa herefter billiges, at Arrestanterne ved den indankede Dom er anset i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stykke, efter § 238, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, som for 2den Gang begaaet Hæleri, og da nu de Arrestanterne Andersen og Hansen ved bemeldte Dom herefter ikendte Straffe af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i henholdsvis 120 Dage og 60 Dage findes passende, samt da Dommens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil Dommen i det Hele være at stadfæste.

Nr. 68. Smedemester **G. C. Mikkelsen** (Ingen)

mod

Aktieselskabet »**Thorsborg**« (Asmussen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Smedemester G. C. Mikkelsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør han og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler han til Indstævnte, Aktieselskabet »Thorsborg«, som har ladet møde, 200 Kroner.

Tirsdag den 6 Juni.

Nr. 10. Gaardejer **Milner Jensen** (Ulf Hansen)

mod

Andels-Smørpakteriet i Esbjerg (Bache),

betræffende Spørgsmaalet, om Forudsætningerne for, at Indstævnte kunde gøre en Kautionsforpligtelse gældende overfor Appellanten, var tilstede.

Fjends-Nørlyng Herreders ordinære Rets Dom af 17 December 1912: Kontracitanten, Gaardejer Milner Jensen af Vinkel, bør — in solidum med Medkautionisten — til Hovedcitanterne, Andels-Smørpakteriet i Esbjerg, betale 6000 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. p. a. fra den 5 September 1910, indtil Betaling sker, og Hovedsagens Omkostninger skadesløst. Den hos Kontracitanten den 29 August 1910 foretagne Arrest ophæves. I Kontrasagen bør Hovedcitanterne for Kontracitantens Tiltale fri at være. Kontrasagens og Arrestforretningens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at et mellem Hovedcitanterne og C. F. Aug. Jensen den 19 Oktober 1910 oprettet Forlig er skrevet paa ustemplet Papir, og at der ikke ses at være anvendt behørigt Stempelpapir dels til en mellem Henry Rahlff og nævnte C. F. Aug. Jensen m. fl. den 2 Oktober 1909 indgaaet Overenskomst, dels til tvende den 25 November 1911 udtagne, i Skanderborg Købstads og Hjelmslev-Gern Herreders

Ret den 15 December næstefter fremlagte Stævninger. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 20 Oktober 1913: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at den Appellanten, Gaardejer Milter Jensens Medkautionist vedrørende Bestemmelse bortfalder. Processens Omkostninger for Overretten betaler Appellanten til de Appelindstævnte, Andels-Smørpakteriet i Esbjerg, skadesløst. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en af de Appelindstævnte den 11 Oktober 1910 for Underretten fremlagt Aktsbeskrivelse af en Arrestforretning og et af dem den 14 Juli 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Foreløbig bemærkes, at Appellanten for Højesteret har frafaldet de i den indankede Dom nævnte Indsigelser, gaaende ud paa, at det ikke er det indstævnte Selskab, der har engageret C. F. August Jensen, og at Selskabet har været uberettiget til at opsigte denne uden Varsel, hvorhos Appellanten maa anses at have erkendt, at det i Dommen omtalte Kautionsbevis ogsaa omfatter, hvad Selskabet inden dets Udstedelsesdag havde betruet Jensen.

Med disse Bemærkninger og i Henhold til de i Dommen iøvrigt anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til noget andet Resultat end det i Dommen antagne, vil den efter Selskabets Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Selskabet skadesløst. For den Forhaling af Sagen, hvori Appellantens Sagfører for Højesteret har gjort sig skyldig, vil han være at anse med en Bøde af 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Gaardejer Milter Jensen, til Indstævnte, Andels-Smørpakteriet i Esbjerg, skadesløst. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner. Højesteretssagfører Hansen bør til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Selskabet Danish Co-operative Butter Factory i Esbjerg i Begyndelsen af Aaret 1905 havde antaget C. F. August Jensen i Slagelse til paa nær-

mere aftalte Vilkaar at arbejde for Oprettelsen af en Filial i nævnte Købstad, samt efter at der derpaa den 11 August s. A. mellem Jensen og Selskabet var oprettet et Dokument, hvori Førstnævnte i sin »Egenskab af Bestyrer for Andels Smørpakkeriets Ægfilial i Slagelse« erkendte sig pligtig at opsig sin Plads med 6 Maaneders Varsel til en 1 Maj eller 1 November, og hvori det fremdeles bestemtes, at denne Opsigelsesfrist skulde være gensidig, forsaavidt Bestyreren varetog sine Pligter »med Samvittighed og overensstemmende med Firmaets Instruktioner«, blev der under 18 Marts 1907 af Jensens 2de Brødre, nemlig Appellanten, Gaardejer Milter Jensen af Vinkel, og Gaardejer Johannes Jensen sammesteds, udstedt et Kautionsbevis til de Appelindstævnte, Andels-Smørpakkeriet i Esbjerg, hvori Udstederne erklærer, at de som Kautionister og Selvskyldnere indestaar »for Betaling af Alt, hvad Smørpakkeriet betror Bestyrer August F. Jensen i Slagelse i dennes Egenskab af Smørpakkeriets Filialbestyrer, hvad enten det Betroede er Penge eller Varer«. I Dokumentet hedder det derhos videre: »dog gælder vor Kaution ikke i noget Tilfælde for en større Sum end 6000 Kr., skriver Seks Tusinde Kroner. For Beløbet hæfter vi in solidum. Ved denne vor Kautionsforpligtelse bortfalder den af os tidligere paatagne Kautionsforpligtelse for Bestyrer Aug. F. Jensen for et Beløb af 3000 Kr. I Søgmaalstilfælde anvendes den ved Frdn. af 25 Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning, og vi forpligter os til at betale skadesløse Sagsomkostninger«.

Efter at Jensen den 1 Januar 1910 havde fratruadt sin Stilling hos Selskabet, lod de Appelindstævnte den 14 Juni s. A. ved Fogeden i Slagelse Købstad hos ham paabegynde en Fogedforretning, hvorunder de fremsatte Begæring om, at den Kassebeholdning af 9786 Kr. 14 Øre, som han ifølge et af ham selv affattet Regnskab skulde ligge inde med, maatte blive dem udleveret. Under Forretningen erkendte Jensen at have udfærdiget det paaberaabte Regnskab, men benægtede at være i Besiddelse af nogen de Appelindstævnte tilhørende Kassebeholdning, idet han gjorde gældende, at de Pengemidler, han havde modtaget fra de Appelindstævnte, forsaavidt de ikke var godtgjorte ved Levering af Æg, var medgaaede ved Tab ved Forretningens Drift, hvilke Tab i alt Væsentligt skulde være fremkommet ved Retsbrud fra de Appelindstævntes Side.

Under Henvisning til, at Jensens samlede Gæld til de Appelindstævnte ifølge det anførte Regnskab udgjorde 15,037 Kr. 41 Øre, lod disse den 29 August 1910 hos Appellanten afholde en Fogedforretning til Foretagelse af Arrest til Sikkerhed for Betaling af det i Kautionsbeviset nævnte højeste Beløb af 6000 Kr. Efter at Appellanten under Forretningen havde erkendt at have underskrevet Kautionsbeviset og »altsaa« overfor de Appelindstævnte at hæfte med indtil 6000 Kr., blev der til Sikkerhed for de Appelindstævntes Fordring, der med Renter og Omkostninger var opgjort til 6117 Kr. 73 Øre tilligemed videre paaløbende Renter og Omkostninger, dekretet Arrest i den Appellanten tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 13 f og 14 e af Vinkel, Højslev Sogn, hvilken Ejendom vurderedes til 18,000 Kr., samt i forskellige til ialt 3530 Kr. vurderede Kreaturer og Inventariegenstande.

De Appelindstævnte har derefter under nærværende Sag i 1ste Instans ved Fjends-Nørlyng Herreders ordinære Ret søgt Appellanten

til in solidum med ovennævnte Johannes Jensen at betale dem 6000 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Hovedforligsklagens Dato, den 5 September 1911, indtil Betaling sker, samt Omkostningerne ved Arrestforretningen med 117 Kr. 73 Øre, hvorhos de har paastaet Arresten stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt. Appellanten, der under Hovedsagen paastod Arrestforretningen ophævet og sig i det Hele frifunden for de Appelindstævntes Tiltale, har derhos under en Kontrasag paastaet de Appelindstævnte tilpligtet i Erstatning for det ham ved den afholdte Arrestforretning tilføjede Formuetab, Tort og Kreditspilde at betale ham 5000 Kr. eller et ved Rettens eller uvillige Mænds Skøn fastsat Beløb tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato, den 14 Juli 1911, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appellanten, som det i Dommen hedder, »in solidum med Medkautonisten« tilpligtet at betale de Appelindstævnte 6000 Kr. med Renter heraf som paastaet og Hovedsagens Omkostninger skadesløst, hvorimod Arrestforretningen som ikke behørig forfulgt er ophævet og de Appelindstævnte under Kontrasagen frifundet for Appellantens Tiltale. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i 1ste Instans nedlagte Paastande om Frifindelse og Tilkendelse af Erstatning. De Appelindstævnte har derimod procederet til den indankede Doms Stadfæstelse.

Som Sagen, der ikke af de Appelindstævnte er kontrapaaanket, herefter foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om, hvorvidt Appellanten er pligtig at udrede de indsogte 6000 Kroner, og om, hvorvidt der tilkommer ham Erstatning hos de Appelindstævnte i Anledning af den foretagne Arrestforretning.

Forsaavidt Appellanten til Støtte for sin Frifindelsespaastand har gjort gældende, at det Selskab, der — som meldt — under Navn af Danish Co-operative Butter Factory i 1905 tog Jensen i sin Tjeneste, ikke er identisk med de Appelindstævnte, til hvem det foranførte af Appellanten medunderskrevne Kautionsbevis er udstedt, vil der efter de Forklaringer, der under et af Appellanten optaget Tingsvidne er afgivet af Direktør Aage Hyllested af København og Grosserer Henry Rahlff sammesteds, saavel som efter det under Sagen iøvrigt Oplyste ikke kunne tages noget Hensyn hertil.

Appellanten har dernæst anbragt, at han ved Udstedelsen af Kautionsbeviset lagde afgørende Vægt paa den Omstændighed, at det appelindstævnte Selskab efter sit Navn var et Andelsforetagende, men at det i Virkeligheden ikke har været et saadant, og at hans Risiko som Kautionist derfor blev større end forudsat. Selv om der efter det Oplyste kunde gaas ud fra, at det appelindstævnte Selskab ikke fuldtud har haft Karakter af et Andelsforetagende, savnes der imidlertid enhver Paaavisning af, at dette har kunnet have nogen Indflydelse paa Omfanget af Appellantens Hæftelse for Jensens Skyld til Selskabet, og der vil derfor ej heller kunne tillægges den her omhandlede Indsigelse nogen Betydning.

Naar Appellanten videre har anført, at oftnævnte C. F. August Jensen ikke, som i Kautionsbeviset forudsat, var Filialbestyrer for de Appelindstævnte, men i Virkeligheden drev en selvstændig Forretning i Slagelse for egen Regning, og at Kautionen af denne Grund ikke om

fatter den Gæld, som Jensen i sin Forretning maatte have paadraget sig overfor de Appelindstævnte, kan der lige saa lidt gives ham Medhold heri. Thi ligesom den af Jensen drevne Forretning saavel af ham som af de Appelindstævnte i den mellem dem førte Korrespondance gentagende er betegnet som en Filial af det appelindstævnte Selskab, saaledes maa det blive uden Betydning for Appellanten, der ikke i saa Henseende har taget noget Forbehold ved Kautionsens Indgaaelse, om Jensen tillige maatte have drevet Forretning for egen Regning.

Forsaavidt Appellanten derhos har villet gøre gældende, at hans Forpligtelser i hvert Fald maa være bortfaldne som Følge af, at Jensen, efter hvad der var de Appelindstævnte bekendt, for de af ham opkøbte Æg betalte en højere Pris end den, efter hvilken Æggene afregnedes ham af de Appelindstævnte, og at de Appelindstævnte endog opfordrede ham til at fortsætte Opkøbene paa disse Vilkaar, uanset at Tabet herved udelukkende skulde bæres af Jensen, vil der ej heller kunne tillægges denne Indsigelse nogen Betydning, idet bemeldte Fremgangsmaade, i hvilken Jensen selv har indvilget, ikke som af Appellanten gjort gældende kan anses at have været af en saadan »mislig« Karakter, at han som Følge heraf kan betragtes som frigjort for sin Forpligtelse efter Kautionsbeviset, og denne heller ikke kan anses bortfalden ved, at Jensen, hvem det maa antages at være stillet i Udsigt senere at indvinde en tilsvarende Fordel, udelukkedes herfra ved, at de Appelindstævnte fra Udgangen af Aaret 1909 ophævede deres Forretning med Æg.

Appellanten har fremdeles hævdet, at de Appelindstævnte ifølge Indholdet af det ovenanførte Dokument af 11 August 1905 har været uberettigede til at opsigte Jensen uden Varsel til 1 Januar 1910. Selv om de Appelindstævnte — der iøvrigt har gjort gældende, at Opsigelsen paa Grund af Misligholdelse fra Jensens Side har været berettiget — maatte have savnet Føje til at opsigte ham som sket, vil denne Omstændighed, der alene kunde give Jensen Krav paa Erstatning, imidlertid ikke uden videre kunne medføre, at enten hans eller Appellantens Forpligtelser overfor de Appelindstævnte bortfaldt, og da Appellanten ikke nærmere har gjort Rede for, hvilken Godtgørelse, der i Anledning af Forholdets Ophævelse maatte tilkomme Jensen, vil der ej heller kunne tillægges denne Indsigelse nogen Betydning.

Appellanten har endelig gjort gældende, at det oftnævnte Kautionsbevis alene omfatter, hvad de Appelindstævnte i Tiden efter Bevisets Udstedelsesdag, den 18 Marts 1907, maatte have betroet Jensen, og kun forsaavidt det Betroede var »fremmede« Varer eller Penge, at han herefter kun hæfter for, hvad Jensen har forbrugt paa uredelig Maade, at Jensen ikke paa saadan Vis har forbrugt noget ham saaledes betroet, samt at det overhovedet ikke er godtgjort, at Jensen ved sin Fratreden var de Appelindstævnte noget Beløb skyldig. Da det i det omhandlede Kautionsbevis udtrykkelig er udtalt, at en tidligere Kautionsforpligtelse for et Beløb af 3000 Kr. bortfalder ved den nu indgaaede Forpligtelse, maa det imidlertid antages, at Kautionen ikke er indskrænket til at omfatte de efter Dokumentets Udstedelses-

dag opstaaede Fordringer, og da der ikke i Bevisets Ordlyd findes Støtte for den Antagelse, at Kautionen kun skulde angaa, hvad Jensen maatte have forbrugt paa uredelig Vis, maa Kautionen anses at omfatte hans hele Skyld til de Appelindstævnte. Da det derhos ved Jønsens egen Erkendelse under 2de af ham i Oktober og November 1910 med de Appelindstævnte indgaaede Forlig findes efter Omstændighederne tilstrækkelig godtgjort, at Størrelsen af hans Skyld betydelig har overstegtet den Sum af 6000 Kr., hvormed Kautionisterne hæfte, ligesom dette ogsaa er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste, vil der i det Hele ikke kunne tillægges de her omhandlede Indsigelser nogen Betydning.

Herefter maa det billiges, at Appellanten ved den indankede Dom er tilpligtet at betale de Appelindstævnte det indsogte Beløb med Renter som paastaet, og idet der som Følge heraf ikke bliver Spørgsmaal om at tillægge Appellanten nogen Erstatning i Anledning af den hos ham foretagne Arrestforretning, vil den indankede Dom, hvis Bestemmelse om Processens Omkostninger i 1ste Instans har Hjemmel i det oftnævnte Kautionsbevis, saaledes være at stadfæste, dog at den Appellantens Medkautionist — som ikke er stævnet under Sagen — vedrørende Bestemmelse bortfalder.

Processens Omkostninger for Overretten findes Appellanten at burde tilsvare de Appelindstævnte skadesløst.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en af de Appelindstævnte den 11 Oktober 1910 for Underretten fremlagt Aktsbeskrivelse af en Arrestforretning og et af dem den 14 Juli 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir; iøvrigt ses under Sagen ingen andre Stempelovertrædelser end de i Underretsdommen ommeldte at være begaaet.

Onsdag den 7 Juni.

Nr. 297. Højesteretssagfører Vagn Aagesen

mod

Oscar Andreas Herstedt (Def. Asmussen),

der tiltales til Behandling efter Straffelovens § 299.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 April 1916: Arrestanten Oscar Andreas Herstedt bør tage Ophold paa en her i Landet værende offentlig Sindssygeanstalt eller, hvis saadan Anbringelse ikke finder Sted, hensættes i Varetægtsfængsel paa det Offentliges Bekostning. Saa udreder Arrestanten og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Steinthal og Wolff, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Oscar Andreas Herstedt til Højesteretssagførerne Aagesen og Asmussen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Oscar Andreas Herstedt, der tiltales til Behandling efter Straffelovens § 299, er født den 19 November 1857 og tidligere anset ved Højesterets Dom af 18 Maj 1911 efter Straffelovens § 257 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder.

Ved kgl. Resolution af 11 August 1911 blev Straffen betingelsesvis eftergivet Arrestanten.

Sagens Omstændigheder er ifølge de af Arrestanten afgivne Forklaringer og det iøvrigt Oplyste følgende:

Arrestanten, der har ment sig forurettet ved en af ham i 1909 afsluttet Ejendomshandel, som affødte en Række processuelle Foranstaltninger, er i den efterfølgende Tid til forskellige Myndigheder fremkommet med en Del Andragender og Besværinger, i hvilke han i stærke Udtryk forlangte Oprensning for den ham formentlig tilføjede Uret og begærede de Personer og Myndigheder, af hvem han saaledes mente sig forurettet, draget til Ansvar derfor, civilt og kriminelt.

Den ovennævnte Arrestanten overgaaede kriminelle Dom skyldes ogsaa et Forhold, der staar i Forbindelse med den ommeldte Ejendomshandel, og i Foraaret 1915 blev der i Anledning af Arrestantens Andragender og Besværinger ved et af Rettens Kriminalkamre indledet Undersøgelse mod Arrestanten som sigtet for Overtrædelse af Straffelovens §§ 101 og 226, men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Arrestanten, der maa antages at have fremsendt en Række Andragender til Rigsdagen, er fremkommet med et den 6 Maj 1915 dateret, til Rigsdagens Medlemmer stilet, trykt Andragende, i hvilket han beskylder Justitsministeriet, Højesteret og andre administrative og judicielle Myndigheder samt flere Sagførere for uhæderlig Adfærd, idet han angiver, at der af de paagældende Myndigheder og Personer var dannet et Komplot, der gik ud paa at beskytte Birkefuldmægtig H. Lundsteen, den Person af hvem han fra først af ansaa sig for forurettet.

Færdig fra Trykkeriet den 21 Juni 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 19.

Onsdag den 7 Juni.

I Andragendet, der nærmere gaar ud paa at begære Rigsdagens Beskyttelse mod de efter Arrestantens Formening mod ham begaaede Forbrydelser og Nedsættelse af en Kommissionsdomstol til Undersøgelse af disse, anføres det bl. a.:

»Nærværende Andragende fremkommer for at gøre de ærede Medlemmer i begge Rigsdagens Ting opmærksomme paa, hvorledes Justitsministeren lader sit Departement misrøgte Justitsadministrationen i en saadan Grad, at det vil foranledige en almindelig Rejsning af Borgerstanden, der vil kræve Beskyttelse hos Rigsdagen mod Embedsmænds Krænkelser af Grundlovens § 82 ved Brug af svigagtig Tvangssalg paa Statens Tvangsauktioner paa Grundlag af falske og bedrageriske Højesteretsdomme, for hvilke Statskassen alene bærer Ansvar ifølge Auktionslovens § 50, da Højesteretsdomme som bekendt er inappellable.

Grundlovens § 82 kræver imidlertid, at disse Forbrydelser behandles uopholdeligt af Rigsdagen, i hvert Fald paatales inden Folke- og Landstinget afslutter den indeværende Samling.

Mit Regningskrav paa Statskassen andrager Kr. 386874 Kr. 70 Øre.

Trusel mod Justitsministeren gennem Rigsdagen.

Da Undertegnede forgæves har anmodet Justitsministeren om Rets-hjælp til at faa rejst Aktion imod Højesteretsformand Dr. jur. Niels Lassen, Auktionsdirektør F. Kyhse, Kbhvn., og Birkefuldmægtig Lundsteen, Frederiksberg, m. fl. for Komplot, henvender jeg mig nu til de ærede Rigsdagsmedlemmer om, at forespørge Justitsministeren, hvorfor han nægter at fungere i Justitsadministrationen — eller saafremt han nægter Forklaring, da at de ærede Udvalg godkender det for disse af mig fremlagte Regningskrav. Skulde mod Forventning Rigsdagen blive afsluttet, uden at jeg erholder enten mit Tilgodehavende eller Sagen revideret, forbeholder jeg mig samme Ret som Justitsministeren til at gaa uden om al Lov og Ret, ved gennem Rigsdagen at true Justitsministeren paa Livet, fordi han nægter at fungere som Justitsminister, efter at han har haft Bevisligheder for Forbrydelserne i Hænde.

Rigsdagens ærede Medlemmer vil heraf kunne tage Beslutning om Kommissionsdomstols Nedsættelse, da baade Justitiarius i Højesteret og Justitsminister Zahle begge trues paa Livet dels af Universitetsprofessorer og overfaldne grundejende Borgere . . . .«

I et til Kongen stilet, den 16 September 1915 dateret, Andragende, i hvilket Arrestanten beder om Kongens Hjælp til at formaa Højesteret til at afsige en »reel upartisk Dom«, anfører Arrestanten bl. a. Følgende:

»Jeg har derfor maatte meddele Justitiarius E. Hvidt i Højesteret og Justitsminister Zahle saafremt de møder paany henholdsvis i Højesteret og i Rigsdagen bliver der skredet til Handling med Trudslen paa Livet. . . .

Skal det høje Konghus og Rigsdagen anvise mig, som eneste Udvej for en overfaldet og udplyndret Mand, til at faa sit røvede og stjaalne Hus og Hjem udleveret at skulde bruge Mordvaaben paa Landets øverste Dommere og Justitsvogtere? fordi en underordnet Birkefuldmægtig har disse i Lommen«.

Efter at der paa Foranledning af Justitsministeriet var indledet Undersøgelse mod Arrestanten i Henhold til Straffelovens § 299, meddelte Arrestanten i en den 15 Oktober 1915 dateret Skrivelse Forhørdommen i det Kriminalkammer, til hvilket Sagen var henvist, at han ikke mente sig pligtig at efterkomme de Tilsigelser, han havde modtaget fra Kammeret. I Skrivelsen anfører Arrestanten derhos bl. a.: »Skulde De mod al Forventning anvende Vold imod mig tiltrods for, at De er anklaget for grove Forbrydelser Overtrædelse af Straffelovens §§ 123 og 131, for Rigsdagen og dennes Behandling i en Kommissionsdomstol, — sende Politiet for at hente mig for at slaa mig ihjel eller arrestere mig, har jeg Rigsdagens Tilladelse til at bruge Revolveren og skyde det Politi ned der bruger Politivold . . . . Har De sendt mig Tilsigelser uden Rigsdagens Samtykke har jeg Ret til at forsvare mig med Vaaben mod de Folk de muligvis udsender for at bruge Vold imod mig . . . . De anmodes derfor om at afvente Rigsdagens Bestemmelse i denne Sag, og ikke udsætte Menneskeliv for Fare, hvor det ikke er nødvendigt«.

Den 16 Oktober f. A. blev Arrestanten anholdt og fandtes da ikke i Besiddelse af Skydevaaben eller andet Mistænkeligt.

Arrestanten har benægtet, at det har været hans Hensigt at bruge Mordvaaben eller paa anden Maade udøve Vold overfor Nogen, og forklaret, at Hensigten med hans ommeldte Udladelser har været at vække Opmærksomhed for sin Sag og fremkalde en Genoptagelse af denne.

Efter at Arrestanten havde erklæret, at han fortrød at være fremkommet med Truslerne, og lovet fremtidig at afholde sig fra saadanne Trusler, blev han løsladt den 19 Oktober f. A., og Sagen sluttedes uden Tiltale.

I en den 10 December 1915 dateret Skrivelse anmodede Arrestanten Konsejlspræsident og Justitsminister Zahles Hustru om at tale hans Sag hos sin Mand, idet Justitsministeriet havde været uvilligt til at meddele ham en Bevilling, som han ansaa for nødvendig, for at hans Sag kunde blive endelig paakendt ved Højesteret. I Skrivelsen anføres det derhos:

»Skulde mod Forventning denne min Henvendelse være forgæves, ser jeg kun en sørgelig Udvej«.

Sagen mod Arrestanten blev derefter genoptaget, idet Arrestanten paany anholdtes den 13 December f. A., og den følgende Dag dekretedtes Arrest paa hans Person.

Arrestanten har nægtet, at det har været hans Hensigt at udøve Vold mod Konsejlspræsidenten eller nogen Anden. Han har først forklaret, at Meningen med den særligt fremhævede Passus i Skrivelsen til Fru Zahle var, at han, saafremt han ikke fik sin Sag frem, vilde blive »ruineret i Bund og Grund«, men senere tilføjet, at selv om han ved denne Udladelse har ment at ville true Justitsministeren paa Livet, har han Lov til at bruge disse Ord, idet »det er »dansk Aritmetik« at bruge slige stærke Ord for hentyde til Sagens Kærne«.

Birkefuldmægtig Lundsteen har som Vidne forklaret, at Arrestanten — dog ikke overfor ham personlig — er fremkommet med Trusler om at ville gøre en Ulykke paa ham, hvis Arrestanten ikke fik sin Villie, og Rigtigheden af Fuldmægtig Lundsteens Forklaring er bestyrket dels ved en af Overretssagfører Gottlieb Jacobsen afgivet erdelig Forklaring, ifølge hvilken Arrestanten, som det maa antages i 1912, overfor ham har udtalt, at der ikke var Andet for ham end at skyde Lundsteen, dels ved en af fhv. Justitiarius i den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsret C. Ussing afgivet Erklæring, ifølge hvilken Arrestanten overfor ham har udtalt, at han vilde dræbe Lundsteen; fhv. Justitiarius Ussing gav Fuldmægtig Lundsteen Meddelelse om Truslen uden dog at danne sig selv nogen fast Anskuelse om, hvor alvorlig ment Udtalelsen var.

Arrestanten har som ommeldt nægtet, at det har været hans Hensigt at udøve Vold mod Nogen, og særlig overfor Overretssagfører Jacobsens Forklaring forklaret, at det nok er muligt, at han har sagt noget Lignende som, at hvis man ikke kunde komme ad Lovens og Rættens Vej, var der jo ingen anden Lov og Ret end at skyde Lundsteen, dog at han vil være fremkommet med Udtalelserne paa den Maade, at han spurgte, om der saa var Andet at gøre end at skyde Lundsteen.

Saa vel Konsejlspræsident Zahle som Justitiarius Hvidt og Fuldmægtig Lundsteen har begæret Arrestanten behandlet efter Straffelovens § 299.

Arrestanten var under sin forrige kriminelle Sag indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i en den 2 December 1910 dateret Erklæring har udtalt, at man vel ikke kunde hævde, at Arrestanten led af udtalt Forrykthed, men at der snarere kunde være Fare for, at Tilstanden kunde udvikle sig til (Kværlant) Forrykthed, hvis de skadelige Indvirkninger vedvarede, samt at Arrestantens aandelige Ligevægt under alle Omstændigheder var saa forrykket, at hans Handlinger under Retssagen ikke kunde betragtes som Udslag af hans normale Hjernevirksomhed.

Under nærværende Sag har Arrestanten paany været indlagt til Observation paa den nævnte Afdeling, hvis Overlæge i Erklæring af 9 Februar d. A. udtaler, at Arrestanten efter den forrige Erklærings Ud-

stedelse ikke er faldet til Ro, tvertimod er hans Tilstand aabenbart stadig forværret under Indvirkning af hans stadige Optagethed af hans Retssager, samt at der nu ikke kan være Tvivl om, at Arrestanten er sindssyg, lidende af udpræget Kværlantforrykthed, idet det udtales, at de fleste af Arrestantens Handlinger dikteres af hans Vrangforestillinger, hvilket særligt gælder om alle de Beskyldninger, Fornærmelser og Trusler, han har gjort sig skyldig i overfor de Embedsmænd, Sagførere etc., som har haft med Sagen at gøre.

Endvidere udtales det i Overlægens Erklæring:

»Med Hensyn til hans Farlighed maa bemærkes, at Patienter af den Art ret ofte gaar til de yderste Midler, især Vold eller Drabsforsøg, ikke altid, snarere sjældnest af ligefrem Hævnfølelse, men oftest for ved en opsigtsvækkende Forbrydelse at henlede Offentlighedens Opmærksomhed paa Sagen, hvorved de haaber, at den endelig maa blive retfærdigt bedømt. Det kan derfor siges, at Hersted er farlig for enkelte Personer, for Tiden vel især Justitsministeren og Hr. Lundsteen, medens han ikke i al Almindelighed er farlig for sine Omgivelser.

Hersted bør uden Tvivl anbringes paa en Sindssygeanstalt ikke blot af Hensyn til Andre, men ogsaa for hans egen Skyld, idet der er Haab om, at hans Sygdom kan bedres ved nogen Tids Behandling paa en saadan.

Efter det Foreliggende maa det anses for tilstrækkeligt bevist, at Arrestanten har truet Konsejlspræsident Zahle, Justitiarius Hvidt og Fuldmægtig Lundsteen paa Livet, og da det efter det Oplyste maa antages, at Arrestanten er utilregnelig og farlig for de nævnte Personer, vil de af disse fremsatte Begæringer være at tage til Følge, saaledes at Arrestanten findes at burde paalægges at stille Konsejlspræsident Zahle, Justitiarius Hvidt og Fuldmægtig Lundsteen Sikkerhed, hvilken Sikkerhed findes passende at kunne bestaa i, at han tager Ophold paa en her i Landet værende offentlig Sindssygeanstalt eller, hvis saadan Anbringelse ikke finder Sted, hensættes i Varetægtsfængsel paa det Offentliges Bekostning.

Fredag den 9 Juni.

Nr. 35.   Arkitekt **A. Clauson-Kaas** (Harboe)

mod

Sygegymnast **A. C. Neermann** (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Misligholdelse af to med Appellanten indgaaede Overenskomster.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 November 1914: Indstævnte C. Neermann, Indehaver af H. C. L. Nagels

Klinik, bør til Citanten, Arkitekt A. Clauson-Kaas, betale 400 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 9 December 1913 at regne, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, derunder særlig om Kontraappellantens Holdning overfor de ham af Hovedappellanten i November 1913 tilstillede Skrivelser, hvori Hovedappellanten stillede Fordring om Færdiggørelse af sin Uddannelse og Udstedelse af Certifikat, har Hovedappellanten haft Føje til at gaa ud fra, at Kontraappellanten kun paa Vilkaar, hvortil Hjemmel ikke fandtes i bemeldte Overenskomst eller iøvrigt er godtgjort, har villet overholde denne paa de anførte væsentlige Punkter. Hovedappellanten har derfor været berettiget til at ophæve Overenskomsten. En udtrykkelig Udtalelse i saa Henseende i nærværende Højesteretsdoms Konklusion maa anses for unødvendig.

Da det dernæst ikke er godtgjort, at den af Kontraappellanten meddelte Undervisning har haft nogen selvstændig Værdi for Hovedappellanten, vil Kontraappellanten være at dømme til at tilbagebetale Hovedappellanten hele det erlagte Beløb 1000 Kroner med Renter.

Med Hensyn til den i Dommen ommeldte Overenskomst af 10 Oktober 1913 gaar Hovedappellantens Paastand for Højesteret alene ud paa, at den erklæres uforbindende for ham, forsaavidt den paalægger ham Forpligtelser og Indskrænkninger med Hensyn til Salg her i Landet og i Udlandet af Apparater som det i Overenskomsten omhandlede. Da det omkontraherede Apparat imidlertid som i Dommen anført er leveret til og betalt af Kontraappellanten, og da Hovedappellanten ikke har godtgjort nogen Hjemmel til den af ham paastaede delvise Ophævelse af Overenskomsten, vil denne Paastand ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Kontraappellanten have at betale Hovedappellanten med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Kontraappellanten, Sygegymnast A. C. Neermann, bør til Hovedappellanten, Arkitekt A. Clauson-Kaas, betale 1000 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 9 December 1913, indtil Betaling sker. Saa betaler han og til Hovedappellanten Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret med 400 Kroner. Til Justitskassen betaler Kontraappellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 16 Januar 1913 blev der mellem Citanten, Arkitekt A. Clauson-Kaas, og Indstævnte C. Neermann, Indehaver af H. C. L. Nagels Klinik, oprettet en saalydende Overenskomst om Citantens Uddannelse i Behandling af »Ischias« (Nagels Methode):

- 1) Jeg C. Neermann antager A. Kaas som Elev og meddeler ham med indtil 6 Maaneders Læretid fuld Uddannelse i Behandling af »Ischias« (Nagels Methode).
- 2) Betalingen er 1000 Kr. (Et Tusind Kroner), som betales med 500 Kr. (Fem Hundrede Kroner) ved Undervisningens Begyndelse. Resten, 500 Kr., betales senest efter endt Uddannelse.
- 3) Jeg A. Kaas forpligter mig til under en Konventionalbøde paa 10,000 Kr. (Ti Tusind Kroner) aldrig personlig at behandle, ej heller lede eller paa anden Maade staa i Forbindelse med nogen Art Massagebehandling i Danmark, herunder særligt Ischiasbehandling.
- 4) Jeg A. Kaas har Ret til at uddanne Elever i Udlandet, dog ikke Skandinavien.
- 5) Under ovennævnte Bøde skal jeg A. Kaas pr. Kontrakt forpligte mine Elever og atter disses Elever til aldrig at nedsætte sig i Danmark.
- 6) Efter endt Læretid udsteder jeg C. Neermann et Certifikat til A. Kaas som fuldt uddannet Elev af Nagels Klinik.
- 7) Jeg A. Kaas har Ret til at tage Kopi af Klinikens Strækkeapparat og derefter efterlave disse, dog kun til eget og Elevers Brug.
- 8) Jeg A. Kaas skal have Ret til i min Praksis fuldtud at udnytte de til en hvilken Tid i C. Neermanns (Nagels Kliniks) Besiddelse værende Anbefalinger, Anerkendelser etc. til Oversættelse og Offentliggørelse i uændret Ordlyd.
- 9) Jeg C. Neermann forpligter mig til uden yderligere Vederlag at afgive til A. Kaas alle eventuelle Forbedringer og Udvidelser, som jeg til enhver Tid maatte kende og anvende i egen Praksis, dog kun hvad angaar Ischiasbehandling.
- 10) Jeg C. Neermann forpligter mig efter bedste Evne ved eventuel Uddannelse af Elever at sikre A. Kaas imod Konkurrence i den By eller Plads, hvor han i Udlandet maatte nedsætte sig. Dette gælder dog ikke London og Chicago. For New Yorks Vedkommende gælder, at jeg har Ret til at sende indtil 4 Elever.
- 11) Jeg A. Kaas forpligter mig til aldrig at nedsætte mig i Frankfurt a. M., Altona eller Berlin, og ej heller at sende Elever til disse Byer.«

Citanten betalte Indstævnte ved Kontraktens Underskrift 500 Kr. og under 11 Februar 1913 Restbeløbet, 500 Kr., der efter Kontrakten først skulde være betalt efter endt Uddannelse, idet Indstævnte ifølge Citantens uimodsagte Anbringende — forøvrigt uden Hjemmel i den citerede Overenskomst — forlangte Kaution for dette Restbeløb.

Citanten har nu anbragt, at Indstævnte, efterat Citanten i nogen

Tid fra 1 Februar 1913 at regne havde modtaget nogle indledende Instruktioner, omtalte, at man i Udlandet havde nogle elektriske Apparater, som skulde have vist sig meget gavnlige, men at de var meget kostbare. Citanten tilbød da at undersøge disse og tilføjede, at hvis de ikke var patentbeskyttede her i Landet, vilde han muligvis kunne konstruere saadanne for en betydelig billigere Pris. Paa Indstævntes Anmodning afbrød Citanten da indtil videre Undervisningen for at søge at konstruere saadanne Apparater. Da Citanten havde konstrueret et mindre Apparat til Indstævnte og paany meldte sig til Undervisning, anmodede Indstævnte ham om med det samme at konstruere et andet og større Apparat; naar dette var færdigt, skulde Citantens hele Uddannelse blive fremmet saa hurtigt som muligt og Citanten erholde et meget fint Certifikat.

Paa Grundlag af selvstændige Undersøgelser af de i Udlandet fremkomne Apparater og paa egen Bekostning konstruerede Citanten derefter et meget kombineret Apparat til Behandling af hele det menneskelige Legeme, hvorpaa Citanten anmeldte Patent.

Da dette Apparat var færdigt, tilbød Citanten Indstævnte det for 525 Kroner, hvad der skal være ca. $\frac{1}{3}$ af den Pris, som forlanges for tilsvarende udenlandske Apparater; Indstævnte vilde først ikke betale saameget for det tilbudte Apparat, men da han hørte, at der var en anden Liebhaber til det, gik Salget i Stand, og for at jævne enhver Misforstaaelse, saaledes at Citantens Uddannelse med Certifikat hurtigst muligt kunde fortsættes og tilendebringes, samt fordi Indstævnte havde hjulpet Citanten med et Par mindre Laan, oprettedes under 10 Oktober 1913 en saalydende Overenskomst:

»Arkitekt A. Clauson-Kaas leverer Hr. Carl V. Neermann et elektrisk Varmeapparat til Sygebehandling imorgen den 11 Oktober 1913.

Apparatet leveres til Hr. Neermann paa Prøve, saaledes at han har Ret til at prøve dette i 14 Dage fra Leveringsdagen at regne, og til, saafremt Apparatet ikke tilfredsstillter ham, at tilbagelevere samme. Skulde Hr. Neermann vælge at beholde Apparatet, har han Ret til uden Betaling at erholde afhjulpet de Mangler, han paaviser ved samme indenfor ialt 50 Kroner.

Betalingen er for Apparatet fastsat til 500 Kr., der betales ved Apparatets endelige Godkendelse. Samtidig op- og afgøres Parternes øvrige Mellemværende.

Hr. Clauson-Kaas forpligter sig til her i Landet ikke at sælge Apparatet til private Personer eller Institutioner, medens han derimod har Ret til her i Landet at sælge Apparatet til kommunale og Statsinstitutioner. Ved Salg af Apparater i Udlandet, er Hr. Clauson-Kaas pligtig til at paalægge Køberen den samme Forpligtelse ved Levering af Apparater her til Landet.

Denne Forpligtelse gælder for Hr. Clauson-Kaas i 15 Aar fra idag at regne.«

Som det ses af denne Overenskomst, gik Citanten ind paa, at Indstævnte skulde være den eneste Private i Danmark, til hvem Citanten solgte et saadant Apparat, efter Citantens Anbringende dog kun paa den Betingelse, at Parternes hele Mellemværende skulde op- og

afgøres, hvorved mentes, at Undervisning og Certifikat nu skulde bringes i rette Orden.

Efterat Apparatet var leveret, og den i Overenskomsten stipulerede Købesum, 500 Kr., var betalt, har Citanten imidlertid efter sit videre Anbringende ikke kunnet erholde den aftalte yderligere Undervisning med tilhørende Certifikat, idet Indstævnte nu opstillede den yderligere Betingelse, at han vilde have Eneraadighed og Eneforhandling for Danmark af det ommeldte Apparat, paa hvilket Citanten maa antages at have faaet det af ham ansøgte Patent.

Da Citanten ansaa den saaledes opstillede Betingelse for ganske uhjemlet, og da de ham af Indstævnte meddelte Begyndelsesgrunde uden Certifikat var uden Betydning for ham, har han under nærværende Sag paastaaet Indstævnte tilpligtet at tilbagebetale de ovennævnte 1000 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 9 December 1913, samt skadesløse Omkostninger, hvorhos han har paastaaet de ovennævnte tvende Overenskomster af henholdsvis 16 Januar og 10 Oktober 1913 ophævede.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af skadesløse Omkostninger.

Foreløbig bemærkes, at Indstævnte med Hensyn til den i Overenskomsten af 10 Oktober 1913 indeholdte Passus: »Samtidig op- og afgøres Parternes øvrige Mellemværende« i Modsætning til Citanten har hævdet, at den ikke sigter til Ordning af den yderligere Undervisning og Udstedelse af Certifikat, men derimod til Parternes indbyrdes økonomiske Mellemværende, idet Citanten som anført havde laant et Par Beløb af Indstævnte. Da det nu er uomtvistet, at det ovenomtalte Apparat er leveret til og betalt af Indstævnte, og da Parterne mod Modpartens Benægtelse ikke har bevist Rigtigheden af deres modstridende Paastande med Hensyn til Forstaaelsen af nævnte Passus, vil Citantens Paastand, forsaavidt den gaar ud paa Ophævelse af Overenskomsten af 10 Oktober 1913, ikke kunne tages til Følge.

Til Støtte for sin Paastand om Frifindelse har Indstævnte anført, at han fuldt ud har opfyldt sine Forpligtelser efter Overenskomsten af 16 Januar 1913, idet han har ydet Citanten Alt, hvad denne kan fordre efter bemeldte Overenskomst, nemlig fuld Uddannelse i Behandling af Ischias med indtil 6 Maaneders Læretid; Indstævnte har endog efter sit Anbringende været til Citantens Disposition længere og ydet ham fyldigere Undervisning end aftalt. Naar Citanten ikke har faaet Certifikat, skal dette efter Indstævntes Fremstilling skyldes, at det skal have været aftalt mellem Parterne, at Citanten først skulde underkaste sig en Eksamination hos Indstævnte; men Citanten har ikke henvendt sig til denne om saadan Eksamination. Indstævnte har benægtet at have anmodet Citanten om midlertidig at standse med at tage Undervisning for at beskæftige sig med de fornævnte Apparater og at have gjort Undervisning og Udstedelse af Certifikat afhængig af at faa Eneforhandling af det i Overenskomsten af 10 Oktober 1913 omhandlede Apparat.

I det første, den 4 Februar 1914 her i Retten fremlagte Indlæg af 20 Januar d. A. hævdede Indstævnte derhos, at den i Overenskomsten af 16 Januar 1913 aftalte Læretid af 6 Maaneder skulde være endt den 1 August s. A., da Undervisningen var begyndt den 1

Februar s. A., men dette Anbringende, som ikke har Hjemmel i bemeldte Overenskomst, maa anses senere at være frafaldet. I et senere Indlæg af 31 Marts d. A., fremlagt i Retten den 27 Maj s. A., erklærede Indstævnte derhos, at han stadig havde været og fremdeles var villig til at give Citanten yderligere Undervisning, og i sit Indlæg af 15 September d. A., fremlagt i Retten den 16 s. M., paastod Indstævnte endelig, at han under Forligsmæglingen i nærværende Sag havde tilbudt at yde Citanten den afsluttende Undervisning.

Mod Citantens Benægtelse har Indstævnte ikke godtgjort Rigtigheden af Anbringendet om Aftalen om ovennævnte Eksamination, hvilken Eksamination heller ikke ommeldes i den indgaaede Overenskomst; Citanten har tværtimod uimodsagt anført, at der aldrig paa Indstævntes Klinik har fundet saadan Eksamination Sted som Betingelse for Udstedelse af Certificat. Til, hvad Indstævnte under Forligsmæglingen i Sagen efter sit Anbringende har tilbudt, vil der derhos efter Fdg. 10 Juli 1795 § 41 intet Hensyn kunne tages.

Da det er uomtvistet, at Citanten har konstrueret og forfærdiget de 2 ovennævnte Apparater i Tiden fra ca. Marts—Oktober 1913, og at Citanten i den Anledning, forinden han begyndte herpaa har foretaget en Rejse til Hamborg for at se tilsvarende tyske Apparater, og det efter Apparaternes Beskaffenhed maa antages, at Arbejdet med Forfærdigelsen af disse har taget betydelig Tid, hvilket ogsaa stemmer med det i Sagen iøvrigt Oplyste, og at Citanten derfor ikke i nævnte Tidsrum har kunnet deltage i Undervisning paa Indstævntes Klinik i det Omfang, som oprindelig forudsat, maa der ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at han i Oktober Maaned 1913, da Forholdet med Hensyn til det ovennævnte store Apparat ordnedes, ikke havde faaet den fulde Uddannelse i Behandling af Ischias, som han skulde have efter Overenskomsten af 16 Januar 1913.

Det var derfor med fuld Hjemmel i denne Overenskomst — ganske bortset fra hvad der efter Citantens Anbringende var aftalt mellem Parterne —, at Citanten paa dette Tidspunkt fremsatte Krav paa at faa sin Uddannelse tilendebragt og Certificat udstedt.

Hovedstriden mellem Parterne drejer sig derefter om, hvorvidt Indstævnte ved Citantens Henvendelse til ham om yderligere Undervisning og Uddannelse stillede den ovenfor nævnte Betingelse, at han vilde have Eneforhandlingen i Danmark af det ham leverede Apparat, hvilket Citanten som anført har paastaet, men Indstævnte benægtet.

Naar imidlertid henses til, at Indstævnte, som det fremgaar af Foranførte, har fremsat Krav og Paastande, som ikke har været hjemlet i den indgaaede Overenskomst, og at Indstævntes Procedure i det Hele har været forbeholden og vakkende, samt at Citantens Paastand i denne Henseende bestyrkes ved, at han gentagende i November Maaned 1913 skriftlig har henvendt sig til Indstævnte om Genoptagelse af Undervisning og Uddannelse og med Forespørgsel, om Indstævnte vilde fastholde den ommeldte Betingelse herfor, og navnlig har gjort dette ved 2 Breve af henholdsvis 13 November og 15 November 1913, uden at Indstævnte svarede herpaa, idet han endog nægtede at modtage et 3die, anbefalet Brev af 18 s. M. fra Citanten, og ved at et Vidne edelig har bekræftet, at Citanten under 15 s. M. telefonisk har rettet en lignende Forespørgsel til Indstævnte, uden at denne vilde svare her-

paa, og da Indstævnte i hvert Fald — særlig ogsaa under Hensyn til den forholdsvis høje, af Citanten forud erlagte Betaling af 1000 Kr. — skønnes at have været pligtig til at svare paa disse Henvendelser, idet hans Begrundelse af ikke at have gjort dette, nemlig at han fandt Citantens Skrivelser ærefornærmende, og at han havde en 4 Parts Telefon, hvorfor han ikke vilde tale med Citanten om dette Forhold i Telefonen, men opfordrede ham til at komme op til sig paa Kliniken, ikke kan siges at være fyldestgørende, findes Citanten efter det saaledes Foreliggende at have været berettiget til at gaa ud fra, at Indstævnte ikke vilde yde ham yderligere Undervisning og Uddannelse eller i al Fald kun paa en Betingelse, som ikke havde Hjemmel i de imellem Parterne indgaaede Overenskomster.

Vel maa der nu gaas ud fra, at den Citanten af Indstævnte ydede Undervisning og Uddannelse nu ikke vil have den ved Overenskomstens Indgaaelse forudsatte Betydning for ham, og at han ikke har kunnet være pligtig til at indgaa paa det af Indstævnte senere under Proceduren i nærværende Sag fremsatte Tilbud om Genoptagelse af Undervisning og Uddannelse, men paa den anden Side maa Citanten dog antages at have haft noget Udbytte af Indstævntes Undervisning, hvorfor Citantens Paastand om Tilbagebetaling af de nævnte 1000 Kr. kun delvis findes at kunne tages til Følge, og findes det Beløb, som Indstævnte herefter vil have at tilbagebetale Citanten, med Renter heraf som paastaet, passende at kunne bestemmes til 400 Kr.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde op-
hæves.

Nr. 40. Sagfører M. Nedergaard-Hansen (Selv)

mod

Maalerkontrollør A. Reingaard (Ingen),

betreffende Spørgsmaalet om Erstatning for en paabegyndt Arrest.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Maj 1915: Indstævnte, Underretssagfører M. Nedergaard-Hansen, bør til Citanten, Maalerkontrollør A. Reingaard, betale 200 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 30 Januar 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 60 Kroner. Indstævnte og Overretssagfører Chr. Jørgensen bør, hver især, bøde 40 Kroner til Justitskassen. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget sin i forrige Instans nedlagte Afvisningspaastand. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde,

samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til et andet Resultat end det i Dommen antagne, vil den være at stadfæste, dog at de Appellanten og Overretssagfører Chr. Jørgensen ikendte Bøder efter Omstændighederne findes at kunne bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Døm bør ved Magt at stande, dog at de Appellanten, Sagfører M. Nedergaard-Hansen, og Overretssagfører Chr. Jørgensen ikendte Bøder bortfalder. Til Justitskassen betaler Appellanten 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I 1910 gav Lygtetænder J. C. Frederiksen Indstævnte, Underretssagfører M. Nedergaard-Hansen, en Del Fordringer til Inkassation, deriblandt en Fordring paa Maalerkontrollør R. Jøhansen, stor 190 Kroner, for hvilken der mellem Kreditor og Debitor var oprettet Forlig, idet Citanten, Maalerkontrollør A. Reingaard, var Kautionist for Forligets Opfyldelse. Den 3 August 1911 indfrieede Debitor Gælden ved Betaling direkte til Frederiksen, der, som det maa antages, ikke underrettede Indstævnte om Indfrielsen. Den 5 April 1913 sendte Indstævnte Frederiksen en Afregning over en af ham hos en anden af Frederiksens Debitorer inkasseret Fordring, hvorefter der paa denne skulde tilkomme Frederiksen hos Indstævnte 84 Kroner 18 Øre. Samtidig sendte Indstævnte Frederiksen en Regning, hvori denne var debiteret for 116 Kroner 6 Øre som »Saldo i H. t. tidl. Opg.«, saaledes at der udkom som »Slutsaldo i vor Favør« 31 Kr. 88 Øre, »som vi nu beder Dem tilstille os«. Frederiksen foretog sig dog Intet i denne Anledning, og en mod ham udgaaet Stævning for Beløbet blev af Indstævnte tilbagekaldt, idet han den 6 Maj 1913 tilskrev Frederiksen saaledes: »Jeg erfarer nu, at Stævning ved en Fejltagelse fra mit Personale mig uafvidende er udgaaet imod Dem. Da jeg jo ikke vilde udtage saadan Stævning, bliver den idag tilbagekaldt, og behøver De ikke at ulejlige Dem, — lad kun det bero, — vi vil virkelig ikke lave Proces sammen. De kommer nok ret snart herop med noget til mig at bestille, det ser jeg helst«. Efter dette Tidspunkt har Frederiksen, efter hvad han i en under denne Sag fremlagt Erklæring har udtalt, ingen Forbindelse haft med Indstævnte.

I Januar 1915 indgav Indstævnte imidlertid en den 11 s. M. dateret, med Navnet »J. C. Frederiksen« undertegnet, Rekvisition til Byfogeden her i Staden om at være Frederiksen ved Indstævnte følgagtig til Citantens Bopæl og der i Henhold til et Rekvisitionen vedlagt forældet Forlig at æske: Hovedstol 190 Kroner, Inkassosalær 20 Kroner og Forligs- og Ratihabitionsomkostninger 5 Kroner, tilsammen 215 Kroner, samt i Mangel af Betaling at foretage Arrest til Sikkerhed derfor. Den begærede Forretning, ved hvilken for Frederiksen mødte

Overretssagfører Chr. Jørgensen ved Indstævnte, foretoges den 13 s. M., men da Døren til Citantens Lejlighed trods Ringen og Banken ikke blev aabnet, blev Fogedretten sat paa Trappegangen, efter at Citantens Naboerske var tilkaldt. Der blev derefter af Retten paa Begæring af-æsket hende ovennævnte 215 Kroner samt i Arrestomkostninger 20 Kroner 46 Øre, og da hun erklærede sig ubemyndiget til at betale, tilsagde Retten paa Begæring i Henhold til Konkurslovens § 167 Citanten til Møde paa Byfogedkontoret den næste Dag, idet Citantens Naboerske lovede at overlevere ham Tilsigelsen. Den 14 s. M. sendte Indstævnte oftnævnte Naboerske følgende Meddelelse: »Jeg skal her ved meddele Dem, som fik Tilsigelse til Herr Reingaard igaar, at dette er sket ved en Fejltagelse. Herr Reingaard skylder ikke noget, og skulde De have omtalt Sagen for Nogen, beder jeg Dem straks være saa venlig at berigtige det ved at sige, at det var en Fejltagelse. Undskyld selv meget«.

Citanten paastaar nu her under Sagen Indstævnte dømt til for Tab, Tort og Kreditspilde, tilføjet ham ved den paabegyndte Arrestforretning, at betale ham en Erstatning efter Rettens Skøn, dog ikke over 400 Kroner, tilligemed Renter af Erstatningssummen 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 30 Januar 1915, til Betaling sker.

Indstævnte paastaar principalt Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring hos Citanten, idet han gør gældende, at Sagen ikke hører under nærværende Ret, men under Gældskommissionen, fordi det hverken i Forligsklage eller Stævning er anført, at Citanten kræver mindst 200 Kroner i Erstatning, men til denne Indsigelse, der savner al Hjemmel, kan der ikke tages Hensyn.

Subsidiært procederer Indstævnte til Frifindelse under Anbringende af, at ikke han, men Frederiksen er rette Sagvolder, at der ikke er foretaget nogen Arrest hos Citanten, og at denne i alt Fald hverken har lidt Tab, Tort eller Kreditspilde ved Forretningen.

Hvad det førstnævnte Anbringende angaar, bemærkes, at Frederiksen i sin ovennævnte Erklæring specielt har benægtet, at han den 11 Januar d. A. eller paa noget andet Tidspunkt har underskrevet Arrestrekvisitionen mod Citanten. Indstævnte har overfor den nævnte Erklæring indskrænket sig til en ganske generel Benægtelse af dens Rigtighed, og efter hans Procedure maa det antages, at han uden særlig Bemyndigelse har undertegnet Rekvisitionen med Frederiksens Navn, idet han kun har anbragt at være »bemyndiget generaliter« af Frederiksen til at foretage de fornødne retslige Skridt til Tilgodehavendets Inddrivelse — en Bemyndigelse, som efter Indstævntes Mening maa antages endnu at have været i Kraft, dengang han rekvirerede Arrest hos Citanten.

Der maa gives Citanten Medhold i, at Indstævnte, efter at der var gaaet over 4 Aar, siden Fordringen gaves ham til Inddrivelse, og navnlig efter, hvad der i April—Maj 1913 var passeret mellem ham og Frederiksen, har manglet al Grund til at antage, at han uden ny Bemyndigelse kunde paa Frederiksens Vegne foretage aktive retslige Skridt imod Citanten og navnlig skride til at begære Arrest foretagen hos denne. Ansvar for den af Indstævnte med Benyttelse af Frederiksens Navn begærede Forretning maa som Følge heraf hvile paa Indstævnte.

Da dernæst den Omstændighed, at Arrestdekret ikke er bleven afsagt, ikke i og for sig kan fritage Indstævnte for Ansvar, og da Forretningen under Hensyn til de dermed forbundne Omstændigheder maa formodes at have paaført Citanten Tort og Kreditspilde, vil Indstævnte være at dømme til at yde Citanten Erstatning herfor, hvorimod der ikke kan paalægges Indstævnte Erstatning for andet Tab, eftersom Citanten ikke har gjort antageligt, at han har lidt saadant. Af Erstatningen, der findes at kunne bestemmes til 200 Kroner, vil Indstævnte have at betale Renter som af Citanten paastaaet.

Sagens Omkostninger, som Parterne har paastaaet sig tilkendt hos hinanden, vil Indstævnte have at godtgøre Citanten med 60 Kroner.

Efter Beskaffenheden af Sagen og den af Indstævnte brugte Procedure findes Indstævnte og Overretssagfører Chr. Jørgensen, der har ført Sagen for ham, at burde anses for unødigt Trætte efter Frd. 11 August 1819, hver især, med en Bøde af 40 Kr. til Justitskassen.

Onsdag den 14 Juni.

Nr. 168. Højesteretssagfører Harboe

mod

Howard Alexander Viktor Louis Eugen Theodor Petersen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri af en Motorcykle.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 1 Maj 1915: Arrestanten Howard Alexander Viktor Louis Eugen Theodor Petersen bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Holm, 30 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 August 1915: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tre Aar. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører C. A. Olsen, bør Arrestanten Howard Alexander Viktor Louis Eugen Theodor Petersen betale 40 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger er uden Betydning for Sagens Udfald, maa det billiges, at Tiltalte er funden skyldig i Tyveri af Motorcyklen, men efter Beskaffenheden af Skuret vil han være at anse efter Straffelovens § 232 som for 8de Gang begaaet simpelt Tyveri. Straffen findes under Hensyn til Straffe-

lovens § 39 at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 2 Aar. Med denne Forandring i Straffetiden vil Dommen kunne stadfæstes.

Det kan ikke billiges, at Tiltaltes Defensor for Højesteret, Højesteretssagfører Dietrichson, i Stedet for at henvende sig til Forhørsdommeren har paa egen Haand, forinden Afhøringen i Retten gjort forskellige Vidner bekendt med og ladet dem bekræfte Rigtigheden af en af Tiltalte forfattet saakaldt Dagbogs-optegnelse.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Howard Alexander Victor Louis Eugen Theodor Petersen til Højesteretssagførerne Harboe og Dietrichson 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Howard Alexander Viktor Louis Eugen Theodor Petersen for Tyveri af en Motorcykle.

Arrestanten er født den 30 August 1882 og tidligere anset bl. a.: ved 3die Regiments Krigsretsdøm af 25 Maj 1901 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., og § 228, tildels sammenholdt med § 37, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 31 Januar 1903 efter Straffelovens §§ 230, 1ste Stk., og 251 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 21 Juli 1903 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., jfr. § 39, med samme Straf, ved Fjends-Nørlyng Herreders Ekstrarets Dom af 13 December 1904 efter Straffelovens §§ 232 og 257 og Lov Nr. 56 af 1 April 1892 § 298, jfr. Straffelovens § 39, saaledes at Varetægts-arresten traadte i Stedet for Straf, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 13 April 1907 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri og efter dens § 251, jfr. § 39, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 28 September 1909 efter Straffelovens § 232, jfr. § 39, for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og senest ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 16 Marts 1912 efter Straffelovens § 232 for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri og efter § 251, disse §§ sammenholdt med § 39, med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Ved sin Løsladelse fra Horsens Straffeanstalt den 19 Marts f. A. efter Udstaaelse af den ham senest idømte Straf henførtes Arrestanten, der i en Erklæring fra Anstalten karakteriseres som pralende, fripostig og ganske blottet for Erkendelse, til Bedømmelsesklasse 5, 3: Fanger, der har forholdt sig ligegyldige overfor Straffen og derfor anses upaa-virkede.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 10 September f. A. anmeldte Forretningsfører A. Fich, at der siden den foregaaende Aften var frastjaalet ham en Motorcykle, der henstod i et Cykleskur i Gaarden til Ejendommen Lykkesholms Allé 3 C, hvilket Skur havde været aflaaaset med Hængelaas, der fandtes frabrudt; Cyklen havde den 9 s. M. været averteret til Salg.

Anmelderens Hustru, Fru Kirsten Fich, oplyste, at der samme Dag havde været en Mandsperson hos hende og set paa Cyklen, og har herom nærmere forklaret, at den paagældende Person efter at have set paa Cyklen erklærede, at han, hvis han fik Tid, samme Aften vilde søge hendes Mand i den af hende opgivne Forretning, men at han i modsat Fald vilde komme igen den 11 s. M., samt at hun, efter at Cyklen atter var indsat i Skuret, aflaaasede dette.

Snedkersvend Frederik Petersen oplyste derhos, at han den 9 om Aftenen ved 11-Tiden efter Anmodning havde lukket en Mandsperson, der medførte en Motorcykle, og som foregav at bo i Ejendommen og at have glemt sine Nøgler, ud af den aflaaasede Port, der fører ind til nævnte Gaard.

Paa Grundlag af de af Fru Fich og Snedker Petersen givne Signalementer blev Mistanken henledt paa Arrestanten og efter at det var oplyst, at denne den 10 s. M. medførende en emballeret Motorcykle var gaaet ombord i et Skib til England — hvorfra han i Slutningen af samme Maaned havde været paa nogle faa Dages Besøg her i Landet — blev han foranlediget anholdt i England og udleveret tillige med den i hans Besiddelse værende Motorcykle.

Om sin Adkomst til denne har Arrestanten forklaret, at han den 9 September om Eftermiddagen traf en Ingeniør Charles Marsden, som han vil have kendt i en længere Aarrække, og denne fortalte ham, at Anmelderen, som Marsden opgav at være en gammel Bekendt af sig, havde en Motorcykle til Salg. Arrestanten henvendte sig saa til Anmelderens Hustru, saa paa Cyklen og udtalte sig som af hende forklaret, men opgav at opsøge Anmelderen den Aften og kørte i Stedet for til Raadhuspladsens Kiosk, hvor han lagde et Brev til Marsden. Den følgende Dag traf han paany Marsden i en Kafé, og denne, der havde Cyklen med og optraadte som Kommissionær for Anmelderen, solgte ham den for 700 Kr., hvoraf Arrestanten betalte 220 Kr. kontant, medens Resten skulde afgøres ved, at Marsden fik Fuldmagt til at hente en i Arrestantens Hjem i Glostrup henstaaende ældre Motorcykle, der dog ifølge de i Henhold til Overrettens Kendelse fremskaffede yderligere Oplysninger højst kan antages at have haft en Værdi af ca. 100 Kr., og som iøvrigt ikke er bleven hentet. Marsden underskrev ved Salget et af Arrestanten affattet Købebevis og afgav en Kvittering for de 220 Kr. Samme Dag gik Arrestanten medbringende Cyklen ombord i en Damper, der den følgende Dag sejlede til England, hvor han vilde melde sig til Krigstjeneste, men da han manglede forskellige hertil fornødne Papirer, maatte han gøre en Rejse hertil for at afhente disse.

Paa Grundlag af Arrestantens Oplysninger er der under Sagen foretaget indgaaende Undersøgelser til Konstatering af den af Arrestanten opgivne Hjemmelsmands Eksistens, men uden Resultat, fraset at Arrestantens Fader, Moder og Søster vil have hørt ham omtale en

saadan Person, og at de 2 Førstnævnte engang — efter Moderens Forklaring for ca. 10 Aar siden — vil have set en Person, der af Arrestanten blev kaldt Marsden, i deres Hjem.

Efter Arrestantens Forklaring opholdt han sig den 9 September om Aftenen i sit Hjem, og efter hans Moders Forklaring var han hjemme enten om Aftenen den 9 September — hvad hun nærmest tror — eller den foregaaende Aften, medens fornævnte Snedker Petersen under Ed har forklaret, at han tror, at Arrestanten er identisk med den Person, han lukkede ud med en Motorcykle, der saa ud ganske som Anmelderens, uden at han dog med absolut Sikkerhed kan genkende Arrestanten.

Saa vel Forretningsfører Fich som Fru Fich har under et efter Overrettens Kendelse optaget Reassumtionsforhør beediget deres foran gengivne Forklaringer, og Vicevært Christensen har forklaret, at der ikke den 9 September f. A. fandtes andre Motorcykler i Ejendoms-komplekset Lykkesholms Allé 3 end Forretningsfører Fichs.

Med Hensyn til fornævnte Købebevis og Kvittering, der ved Arrestantens Anholdelse var i hans Besiddelse, har en grafologisk Undersøgelse ikke fundet tilstrækkelige Holdepunkter for, at Teksten i disse 2 Dokumenter hidrører fra samme Person.

Da imidlertid Arrestantens Forklaring efter det Foreliggende maa anses som usandsynlig og ubestyrket, og da Anmelderen har aflagt Tilhjemlingsed med Hensyn til Motorcyklen, der er vurderet til 1400 Kr., og paa behørig Maade har godtgjort sin Ejendomsret til denne, findes der at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Fr. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten, der ved flere af de ovenanførte Domme er straffet for Tyveri eller Bedrageri med Hensyn til Cykler, for uhjemlet Besiddelse af den stjaalne Motorcykle, efter Omstændighederne som Tyv, idet det efter Arrestantens ovennævnte Besigtigelse af Cyklen og dens Opbevaringssted kort Tid før Tyveriet blev forøvet, findes uden Betænkelighed at antage, at han er Gerningsmand eller Medgerningsmand til dette. Efter de foreliggende Oplysninger om det paagældende Skurs Beskaffenhed og Tyveriets Udførelse, vil Forholdet derhos være at tilregne Arrestanten som groft Tyveri.

Med Hensyn til Arrestantens Tilregnelighed foreligger bl. a. en Erklæring af 27 Juni 1903 fra Overlægen ved Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvor han havde været indlagt til Observation. I denne Erklæring hedder det bl. a., at Arrestanten er et ved Arv degenereret Individ, hvis psykiske Konstitution frembyder flere hos saadanne Individder forekommende Træk, at hans Forfængelighed og Lyst til at spille stor har afgivet Motiver til hans Berigelsesforbrydelser, hvilken Tilskyndelse til Erhvervelse paa Grund af hans Impulsivitet opnaar en abnorm Styrke og møder abnorm ringe Modstand, at han efter det Oplyste synes at lide af periodiske Opstemninger af højst et Par Dages

Færdig fra Trykkeriet den 28 Juni 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 20—21.

Onsdag den 14 Juni.

Varighed, hvorunder hans Tilstand minder om en let Mani, idet han er overstadig meget talende, pralende og ikke har Ro paa sig samt har en udtalt Trang til Ekstravagancer og Stimulantia, og at det formentlig er under saadanne Eksaltationstilstande, at han begaar sine Forbrydelser, i hvilke Tilfælde det formentlig ikke kan nægtes, at han har handlet i en sygelig Tilstand, og at hans Motiver til Handlingen samt hans Modstandsevne overfor Tilskyndelsen ikke har været den for ham normale; desuden lider han af en let traumatisk Hysteri, der maaske kan have bidraget noget til at forværre hans medfødte uheldige Egenskaber.

Efter de under de senere Sager mod Arrestanten foreliggende Lægeerklæringer har hans mentale Tilstand ikke i det Væsentlige forandret sig, og efter en under nærværende Sag af Arrestlægen afgiven Erklæring svarer Resultatet af dennes Observation af Arrestanten til det, der har givet sig Udtryk gennem de tidligere Lægeerklæringer.

I Henhold til det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 8de Gang begaaet groft Tyveri og under Hensyn til dens § 39 efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Underrettsdommen, hvorefter Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., er anset efter dens § 238 som for 8de Gang begaaet Hæleri, sammenholdt med § 39, med Tugthusarbejde i 2 Aar, vil, idet dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Arrestanten, tiltrædes, med den af det Foranførte flydende Æn dring iøvrigt være at stadfæste.

Torsdag den 15 Juni.

Nr. 264.

Højesteretssagfører Bülow

mod

Peter Hansen (Def. Bache),

der tiltales for Forbrydelse mod Sædeligheden, Pengeafpresning, Røveri, Tyveri, Betleri og Løsgængeri.

Løjre Herreds Ekstrarets Dom af 31 December 1915:
Arrestanten Peter Hansen bør straffes med Tugthusarbejde paa Livs-

tid og have sin Arveret efter sin Moder forbrudt. Til Tjenestepigen Maren Kirstine Elisabeth Nielsen betaler Arrestanten 500 Kr. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører J. P. Nielsen, 70 Kr. og Defensor, Sagfører N. C. P. Petersen, 50 Kr. Det idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Marts 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne Rievers og Becker betaler Arrestanten Peter Hansen 80 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peter Hansen til Højesteretssagførerne Bülow og Bache 120 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Løjre Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Peter Hansen for Forbrydelse mod Sædeligheden, Pengeafpresning, Røveri, Tyveri, Betleri og Løsgænger.

Arrestanten er født den 10 December 1890; fra 1902—1904 var han anbragt paa Ourø Optagelseshjem, fra 1904—1906 paa Holsteinsminde Opdragelsesanstalt og fra 1906—1908 paa Flakkebjerg Opdragelsesanstalt; han er tidligere straffet saaledes:

1. Ved Helsingør Købstads Politirets Dom af 2 September 1910 for Betleri efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 5 Dage,

2. Ved Kolding Herreds Ekstrarets Dom af 31 December s. A. for Tyveri, Bedrageri og Betleri efter Straffelovens §§ 228 og 253 og Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. § 1, Alt sammenholdt med Straffelovens § 62, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage,

3. Ved Skagens Købstads Politirets Dom af 20 Marts 1911 for Løsgænger og Betleri efter Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr. § 5, og Lov 1 April 1905 § 8 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage,

4. Ved Andst-Slaugs Herreders Ekstrarets Dom af 10 Februar 1912 for Tyveri, Betleri og Løsgænger efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr. § 5, med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage,

5. Ved Hammerum Herreds Ekstrarets Dom af 7 Marts 1913 for Tyveri, uterligt Forhold, Løsgænger og Betleri efter Straffelovens §§ 231, 1ste Stk., og 176 samt Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. §§ 3 og 5, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar,

6. Ved Hillerslev-Hundborg Herreders Ekstrarets Dom af 14 Januar 1914 for Pengeafpresning, Vold, uterligt Forhold, Løsgænger og Betleri efter Straffelovens §§ 185, 210 og 245 og Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, jfr. § 5, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og

7. Ved Nørvang-Tørrild Herreders Ekstrarets Dom af 10 April 1915 for Betleri og Forsøg paa Tyveri efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Lov 1 April 1911 § 8, og efter Straffelovens § 232, 1ste Stk., jfr. § 46, med Tvangsarbejde i 4 Maaneder.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse og Sagens Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

I. Til Afsoning af sidstnævnte Straf blev Arrestanten anbragt i Horsens Tvangsarbejdsanstalt, men undveg derfra den 26 April f. A. og begav sig til sine Forældres Hjem i Øster-Gjesten, hvortil han ankom den 29 s. M. om Morgenen. Medens Arrestanten hensad i Forbedringshuset til Afsoning af den næstsidste Straf, vil han, der nærrede bitre Følelser mod sine Forældre, der efter hans forøvrigt urigtige Formening meldte ham til Politiet, hver Gang han kom hjem, efter sin Forklaring have beskæftiget sig med Tanken om at voldtage sin 46-aarige Moder. Da Arrestanten imidlertid indfandt sig hos Forældrene, kom han for at faa noget Tøj i Stedet for Fangedragten; Moderen var ene hjemme med sine 2 mindste Børn; Arrestanten fulgtes med hende ud i Stalden, og der blev han sandselig stemt og vilde have voldtaget hende, men opgav sit Forehavende, fordi han syntes, at Naboen Karl kom henimod Huset; han gik saa med Moderen ind i Stuehuset, og medens hun stod i Køkkenet, greb han hende bagfra, kastede hende om paa Gulvet og forlangte at faa Samleje med hende; da Moderen vægrede sig af al Magt og en Tid kunde holde ham fra sig, greb han hende i Struben og klemte hende saa haardt, at hun var ved at miste Bevidstheden; hun fik dog spurgt ham, om han virkelig vilde dræbe hende fra hendes 2 Smaabørn, hvortil han svarede Ja, hvis hun ikke laa stille; da Arrestanten ved sit Tag i Struben havde betvunget hendes Modstand, fuldbyrdede han Samleje med hende, idet han bevarede sit haarde Tag i Halsen; derefter forlod han Huset og gik gennem Vestjylland til Nordjylland, hvor han den 20 Maj f. A. fik Arbejde i Sørig.

II. Paa denne Vandring stjal Arrestanten Natten mellem den 19 og 20 s. M. en Gaardejer af Østergaard i Understed Sogn Ole Jensens Søn tilhørende Sweater, der er vurderet til 4 Kr. og var ophængt til Tørring udenfor Gaarden.

III. I Sørig forblev Arrestanten til den 14 Juni, da han rejste til København; herfra begav han sig til Gumperup Klint, hvor han havde været f. A., og den 19 s. M. om Morgenen kom han til Arbejdsmand Hjalmar Matthiesens Bolig paa Lindersgaard Mark for at

forskaffe sig Samleje med Matthiesens 19-aarige Hustru. Denne var ene hjemme med sit lille Barn, og Døren var lukket, saa at han ikke kunde komme ind; han ventede nu udenfor Huset en Times Tid, idet han mente, at hun tilsidst vilde lukke op; da hans Forventning imidlertid ikke gik i Opfyldelse, sprængte han Døren og gik ind; i Entréen kom Konen ham i Møde, han sagde da straks til hende, at han vilde have fat i hende, og greb hende i Halsen, hvorefter han førte hende baglænds ind i Sovekammeret; da hun nu skreg og bad for sig, slap han sit Tag for at lukke Døren, for at hendes Skrig ikke skulde høres; medens han var i Færd med at lukke Døren, lykkedes det hende at faa aabnet et Vindue og springe ud af dette; hun løb efter Hjælp, og Arrestanten forlod saa Huset uden at forfølge hende.

IV. Samme Dag mellem 12 og 1 indfandt Arrestanten sig hos Husmand Jens Johansen, Fodby Mark, og da dennes 38-aarige Steddatter, Marie Christine Rasmussen, lukkede op, bad han om Noget at drikke, hvilket hun ogsaa bragte ham; de stod nu og talte sammen et Kvarterstid, men da hun var bleven ked af at tale med ham og vilde gaa ind i Huset, fulgte Arrestanten, der imidlertid havde faaet Lyst til Samleje med hende, efter hende ind i Entreen, greb hende med begge Hænder om Halsen og klemte til; hun raabte imidlertid paa sin Stedfader, og da Arrestanten hørte denne og kunde forstaa, at hun ikke var alene hjemme, slap han hende og undløb; Arrestanten har tilstaaet at have haft til Hensigt at tiltvinge sig Samleje med Pigen ved at kværke hende.

V. Fra Fodby Mark begav Arrestanten sig til Egnen ved Sorø, og den 20 Juni ca. Kl. 2 om Eftermiddagen traf han i Feldskoven ved Sorø den 18-aarige Pige Ane Sofie Stuhr, der spadserede med 3 Børn, hvoraf hun bar det ene; han indlod sig i Snak med hende, og i den Hensigt at forskaffe sig Samleje med hende ved Vold fulgtes han med hende længere ind i Skoven. Pludselig greb han hende i Halsen med begge Hænder og erklærede, at hvis han ikke »maatte«, kvalte han hende; Pigen, der vel forstod, at han vilde have Samleje med hende, gav sig til at skrike, det samme gjorde det Barn, hun bar paa Armen. Arrestanten slap hende nu, og, som det maa antages, af Frygt for, at der skulde komme Hjælp, opgav han sit Forsæt og fjernede sig uden at foretage videre.

VI. Samme Dag ved 6 Tiden om Eftermiddagen indfandt Arrestanten sig hos Billedhugger Alstrups 72-aarige Enke, Karen Marie Christensen, der bor i Broby ved Vesterskov. Om Hensigten med dette Besøg gaar hans endelige og med hans øvrige Forhold bedst stemmende Forklaring ud paa, at han, da han saa hende ved hendes Hus, fik i Sinde at voldtage hende. I det Øjemed gik han ind i Huset og bad hende, der da var ganske alene, om en Drik Vand; da han havde faaet den, greb han hende i Halsen og kastede hende omkuld; han tabte imidlertid Lysten dertil, da han saa, hvor gammel hun var, og da hun skreg, forlod han Huset, forfulgt af Naboerne; derfra gik han til Høvdingsgaard, hvor han tog Tjeneste.

VII. Fra Høvdingsgaard gik Arrestanten igen den 24 Juli f. A. og flakkede saa omkring, indtil han den 27 s. M. efter at have drukket $\frac{1}{2}$ Pot Brændevin lagde sig til at sove i Udkanten af Egholm Skov; kort efter, omtrent Kl. $1\frac{1}{2}$ om Eftermiddagen, at han havde lagt sig, hørte han Nogen komme ad den gennem Skoven førende offentlige Vej, og da han paa Gangen kunde høre, at det var en Kvinde, fik han Lyst til at skaffe sig Samleje med hende; han gik hende i Møde — det var en 19-aarig Tjenestepige, Maren Kirstine Elisabeth Nielsen, der var paa Vej til sine Forældres Hjem —, og da han mødte hende, fremkom han efter Pigens Forklaring med et uterligt Spørgsmaal; hun veg tilbage for ham, men svarede ikke, hvorpaa han fulgte efter hende; da hun nu blev bange og gav sig til at løbe, løb han efter hende og indhentede hende, idet han spurgte hende, hvorfor hun løb, da han jo ikke havde gjort hende noget; hun gik nu over paa den anden Side af Vejen, men han fulgte efter og greb hende med begge Hænder om Halsen og væltede hende ned i Grøften; da hun gav sig til at skrike, klemte han hende haardt i Halsen — efter Pigens Forklaring saa haardt, at hun næsten ikke kunde faa Vejret — hun tav af Angst, og Arrestanten trak hende, stadig holdende hende i Struben, ind mellem nogle tætte Graner ved Vejen, hvor han væltede hende om og plejede Samleje med hende, der ikke gjorde Modstand, fordi han havde truet med at kvæle hende. Efter at de havde rejst sig, spurgte han hende, om hun havde nogle Penge — han har forklaret, at det var hans Hensigt at tage dem ved at klemme hende i Halsen —, men da hun forøvrigt i Strid med Sandheden svarede, at hun ingen Penge havde, løb han sin Vej.

VIII. Den 28 s. M. vandrede Arrestanten til Nordsjælland, og efter at have tilbragt Natten til den 4 August f. A. paa Liseleje Strand spadserede han øst paa langs Stranden; ca. Kl. 11 mødte han paa en Vej i Adserbo Plantage en 37-aarig Dame, der laa paa Landet i Liseleje. Da Arrestanten saa hende, besluttede han at skaffe sig Samleje med hende, men lod hende passere forbi, fordi hun derved kom til et mere afsides Sted; hun var imidlertid bleven bange for ham, og da han var kommen forbi hende, løb hun ned mod Stranden; Arrestanten løb efter hende og standsede hende, hvorpaa hun, ganske uopfordret, gav ham sine Penge, 1 Kr. 35 Øre, som han tog imod; da Arrestanten blev staaende foran hende, sagde hun, at hun vilde skrike, hvis han rørte hende, hvortil han svarede, at saa vilde han kvæle hende; da hun alligevel raabte om Hjælp, greb han hende i Halsen og kastede hende omkuld; da han derved havde bragt hende til Tavshed, førte han hende ca. 100 Alen længere ind i Skoven, hvor han, idet han klemte hende i Halsen, fuldbyrdede Samleje med hende; derefter forlod han Eggen og blev den 6 s. M. paagrebet i Herstedøster.

Foruden de fornævnte Forbrydelser har Arrestanten tilstaaet en Del andre, der ligger forud for hans sidste Straffedom.

IX. Den 21 Januar f. A. indhentede Arrestanten i Slagslunde Skov en der spadserende Dame; han spurgte hende først om Vej og gik derpaa foran hende ind i Skoven; da hun af Frygt for ham vilde gaa ned ad en Sidevej, vendte han om og greb hende i Halsen for at

voldtage hende; hun raabte om Hjælp, men han førte hende ind mellem nogle Graner og klemte hende om Struben, saa at hun mistede Bevidstheden; da hun kom til sig selv igen, havde han flaaet hendes Klæder i Stykker og var i Færd med at gaa bort; hun vidste ikke, om Arrestanten havde haft Samleje med hende eller ej; en Læge, som hun i den Anledning konsulerede, erklærede, at Samleje ikke havde fundet Sted; dette stemmer ogsaa med Arrestantens endelige Forklaring, der gaar ud paa, at han vel havde til Hensigt at voldtage hende, men opgav sit Forehavende, da han efter et Ar, hun havde over Underlivet, skønnede, at hun havde været Genstand for en Underlivsoperation; denne hans Forklaring vil derfor være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse.

X. En Dag i Januar eller Februar Maaned f. A. traf Arrestanten Snedkersvend Jensens Hustru, Karen Marie Gerda Laurine, født Hansen, der var 23 Aar gammel, paa Vejen fra Viby til Ørninge; han fik i Sinde at voldtage hende, løb efter hende, og da han havde indhentet hende i Klosterskoven, begyndte han at tale til hende, indtil de var kommen til et Sted, hvor der var Træer paa begge Sider af Vejen; her tog han hende om Livet, holdt begge hendes Arme fast ind til Kroppen og søgte at løfte hendes Klæder op; hun truede med at kalde paa sin Mand, som hun urigtig foregav arbejdede i Nærheden, og da det var lykkedes hende at faa sin højre Haand fri, slog hun med en Taske, som hun bar i Haanden, Arrestanten i Ansigtet; da hans Næse ved Slaget sprang op at bløde, slap han hende, og hun løb; da hun var kommen noget bort, fulgte Arrestanten — der efter sin Forklaring tror, at han fremdeles havde til Hensigt at voldtage hende — igen efter hende, men opgav sit Forehavende, da han saa 2 Mænd save Brænde et Par Hundrede Meter derfra.

XI. Omtrent ved samme Tid indfandt Arrestanten sig i den Hensigt ved Vold at skaffe sig Samleje med en Kvinde dels ved det under III omhandlede, af Hjalmar Matthiesen beboede Hus, dels hos Jacob Olsens Enke paa Gumperup Mark. Det førstnævnte Sted var Hustruen alene hjemme og havde lukket Yderdøren med Krog; Arrestanten tog i Døren og bankede derefter paa Vinduet; da hun kom til, spurgte han om Vej og fjærned sig derefter, idet han som Grund til, at han opgav sit Forsæt, har angivet, at da det var mørkt, var det vanskeligt at finde Vej og undvige. Hos Jacob Olsens Enke indfandt han sig henad Kl. 6 om Eftermiddagen for ved Vold at forskaffe sig Samleje med hendes derboende gifte Datter; da denne imidlertid ikke var hjemme, fortalte han Moderen, at han ikke kunde faa Arbejde; hun gav ham saa 20 Øre, hvorpaa han fjærned sig.

XII. For nogle Aar siden, antagelig i Sommeren 1912, frastjal han sine Forældre en Sparebøsse af Værdi 50 Øre med Indhold, ca. 3 Kr.; Bøssen beroede frit fremme.

XIII. I 1911, formentlig i Februar Maaned, kom Arrestanten under sin Omflakken til et Hus paa Fredbjerg Hede for at bede om Mad; han traf der den 23-aarige Inger Cecilie Jensen, som boede hos

sin Fader; han opholdt sig nogen Tid i Huset, men forsøgte ikke at øve Vold mod hende, fordi Faderen var hjemme; men da hun om Aftenen skulde til Farsø, fulgtes han med hende; undervejs greb han fat i hende og forlangte at faa Samleje med hende, men da hun skreg og slog fra sig, slap han sit Tag og løb et Stykke bort; straks efter kom han dog tilbage og greb paany fat i hende, idet han erklærede, at han vilde slaa hende ihjel, hvis hun skreg; dette gjorde hun alligevel, hvorpaa han slap hende og fjærnede sig; han har forklaret, at hun fulgtes med Pigen for at voldtage hende og hver Gang kun slap hende, fordi han troede at se Cyklelygter.

XIV. Samme Aften stjal han fra Entreen til Farsø Skole, hvis Dør stod aaben, en Lærerinde Jenny Petra Jensen tilhørende Pung med Indhold, ca. 9 Kroner, der beroede i en i Entreen hængende Haandtaske.

XV. Ved Juletid 1909 stjal Arrestanten fra Tømmermester Johansen ved Tommerup, hos hvem han da tjente, dels ca. 7 Kroner fra Servanteskuffen i Sovekammeret, hvortil han havde uhindret Adgang, dels Indholdet, en Bagatel, af Børnenes Sparebøsser, der stod frit fremme.

XVI. I 1910, vistnok i August Maaned, brød han ind i fornævnte Tømmermester Johansens aflaaede Hus gennem et Spisekammervindue, som han slog i Stykker; han tilegnede sig ved denne Lejlighed 10 Kr. og noget Mad fra Spisekammeret.

XVII. Arrestanten har endvidere tilstaaet, at han ved Juletid 1912 begik Indbrud i Lærerindeboligen paa Stavshede, hvor han tilegnede sig ca. 9 Kr. og nogle Smaating; da han imidlertid for dette Tyveri har været sat under Tiltale, men er bleven frifunden ved Hammerum Herreds Ekstrarets upaaankede Dom af 7 Marts 1913, vil han ikke herfor kunne drages til Ansvar.

Arrestanten har endelig tilstaaet at have forøvet forskellige andre Forbrydelser, men hans herom afgivne Tilstaaelser er ikke blot ikke bestyrkede, men oven i Købet i Strid med det iøvrigt Oplyste:

a) Arrestanten har saaledes forklaret, at han for ca. 3 à 4 Aar siden, formentlig i 1911, har gjort Indbrud i Øster Gesten Skole og der tilegnet sig 2 Tikronesedler og en Pung, hvis Indhold han ikke kan erindre; Lærerinden har imidlertid nægtet at have været Genstand for Tyveri; Arrestanten har vel en Gang i 1911 haft Natteophold i Skolestuen, men der savnedes Intet ved den Lejlighed.

b) Arrestanten har endvidere tilstaaet, at han i November 1913 forsøgte at voldtage en ældre Kvinde, der boede i et Hus i Nærheden af Studsgaard Station, idet han herom har forklaret, at han greb fat i hende, men at han, da hun pudsede Hunden paa ham, og han hørte, at der kom Vogne forbi, opgav sit Forehavende; dette Forhold har ikke nærmere kunnet oplyses, idet den paagældende Kvinde ikke har været til at finde.

Da Arrestantens under a og b omhandlede Tilstaaelser imidlertid

som anført ikke er bestyrkede ved Sagens øvrige Oplysninger, vil han ikke kunne dømmes for disse Forhold.

Arrestanten har endelig tilstaaet sig skyldig i Tyveri ved Rold af et Par Benklæder, paa Heden mellem Funder og Ringkøbing af Penge, i Tybring Skov og ved Assens, i Jernbanetoget mellem Taastrup og Roskilde af Penge, og i Forsøg paa Indbrud paa Flakkebjerg Opdragelsesanstalt; disse Tilstaaelser har han imidlertid atter tilbagekaldt, og da Tilstaaelserne er ganske ubestyrkede, findes der ingen Grund til at forkaste hans Tilbagekaldelse; han vil derfor ikke være at drage til Ansvar for disse Forhold.

De Kvinder, som Arrestanten har voldtaget eller forsøgt at voldtage, maa alle anses som uberygtede; ingen af dem kan antages at være blevet besvangret. Tjenestepige Maren Nielsen (VII) har paa-staaet sig tillagt en Erstatning af 500 Kr., men iøvrigt er der ikke paa-staaet Erstatning. Arrestantens Moder har erklæret, at hun ikke vil gøre Noget for at tilbagegive ham hans Arveret efter hende.

Arrestanten vil for de af ham forøvede Forbrydelser være at anse: ad I efter Straffelovens §§ 161 og 168; ad VII efter § 168; ad VIII efter § 168; ad III—VI, IX—XI og XIII efter § 168, jfr. § 46, forsaavidt angaar de 4 sidste Tilfælde tillige jfr. § 64; ad II efter § 232, 1ste Stk., ad XII efter § 231, 1ste Stk., ad XIV efter § 230, 1ste Stk., ad XV efter § 228, ad XVI efter § 229 Nr. 4, for de 4 sidste Tilfælde sammenholdt med § 64.

Arrestanten har fra 26 April til 20 Maj 1915, fra 14 til 22 Juni s. A. og fra 24 Juli til 6 August s. A. strejftet arbejdsløs omkring og væsentlig levet af Betleri og vil derfor være at anse efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5.

Den af Arrestanten forskyldte Straf findes at burde bestemmes til Tugthusarbejde paa Livstid. Arrestanten vil endvidere være at tilpligte at betale i Erstatning til Tjenestepige Maren Kirstine Elisabeth Nielsen 500 Kroner og at have sin Arveret efter sin Moder forbrudt samt at udrede Aktionens Omkostninger.

Da Underrettsdommen, der har anset Arrestanten efter Straffelovens §§ 161, 168, 168, jfr. § 46, og delvis sammenholdt med § 64, 243, jfr. § 46, 245, jfr. § 46, 232, 1ste og 2det Stk., delvis jfr. § 64, og Lov 3 Marts 1860 §§ 1 og 3, har samme Resultat, vil den i det Hele være at stadfæste.

Mandag den 19 Juni.

Nr. 146. Gaardejer Niels M. Lambertsen (Henriques)

mod

Sogneraadforeningernes Ulykkesforsikring for Landbrugere (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Gyldigheden af Appellantens Udmeldelse af Ulykkesforsikringen.

Skads Herreds Fogedrets Kendelse af 14 Maj 1914: Den af Sognefogeden foretagne Udpantningsforretning vil være at stadfæste.

Viborg Landsoverrets Dom af 7 Juni 1915: Den paaankede Udpantningsforretning bør ved Magt at stande. I Procesomkostninger for Overretten betaler Appellanten, Gaardejer Niels M. Lambertsen, til de Appelindstævnte, Sogneraadforeningernes Ulykkesforsikring for Landbrugere, 50 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom omtalte, paa en Generalforsamling den 27 September 1912 vedtagne, og af Indenrigsministeriet den 11 Januar 1913 stadfæstede Vedtægtsforandring, hvor efter ikke længere Finansaaet, men Kalenderaaet blev den indstævnte Forenings Regnskabsaar, kan det ikke antages hjemlet, at Udmeldelse af Foreningen hverken skulde kunne foregaa til den 31 December 1912 eller til den 31 Marts 1913, og da Udmeldelse til den første af disse Datoer paa Grund af Stadfæstelsens Tidspunkt var udelukket, findes Medlemmerne at have været berettigede til at udmelde sig til 31 Marts 1913. Den af Appellanten til denne Dag med foreskrevet Varsel foretagne Udmeldelse kan heller ikke, som af Foreningen hævdet, betragtes som ugyldig, fordi den blev tilstillet Foreningens Hovedkontor og ikke Kommunerepræsentanten, idet Vedtægternes Bestemmelse om, at Udmeldelse kan ske til denne, ikke kan antages at udelukke Gyldigheden af en til Hovedkontoret rettet Udmeldelse. Da Appellanten saaledes kun skylder Foreningen det Fjerdingaarsbidrag, som han fra først af har erklæret sig villig til at betale, vil overensstemmende med hans Paastand den foretagne Udpantning være at ophæve. Derimod kan hans Erstatningspaastand ikke tages til Følge, da Udpantningen ikke kan antages at have paaført ham Tort, Kreditspilde eller andet Tab.

Processens Omkostninger for Landsoverretten og for Højesteret findes Indstævnte at burde betale Appellanten skadesløst.

Thi kendes for Ret:

Den paaankede Udpantning bør være ophævet. Processens Omkostninger for Landsoverretten og for Højesteret betaler Indstævnte, Sogneraadforeningernes Ulykkesforsikring for Landbrugere, til Appellanten, Gaardejer Niels M. Lambertsen, skadesløst. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efterat de Appelindstævnte, Sogneraadforeningernes Ulykkesforsikring for Landbrugere, hvis Vedtægter er stadfæstede af Indenrigsministeriet under 29 Maj 1909 og 11 Januar 1913, i Henhold til Lov om Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i Landbrug, Skovbrug, Havebrug m. m. af 27 Maj 1908 § 23 havde indgivet Begæring om Foretagelse af Udpantning hos Appellanten, Gaardejer Niels M. Lambertsen af Boldesager, for den for Aaret 1913 skyldige Forsikringspræmie af 7 Kr. 50 Øre samt Porto 20 Øre, blev der den 15 April f. A. af vedkommende Sognefoged foretaget en Udpantningsforretning hos Appellanten, der imidlertid protesterede imod, at der foretoges Udpantning for hele Beløbet, idet han paaberaabte sig, at han den 24 Januar 1913 havde udmeldt sig af Foreningen til den paafølgende 31 Marts og derfor ikkun skyldte Præmie for første Kvartal af nævnte Aar. Der blev derefter af Sognefogeden til Dækning af det ovennævnte Beløb med Tillæg af 66 Øre i Forkyndelses- og Udpantningsgebyr eller i alt 8 Kr. 36 Øre foretaget Udpantning i en til 20 Kr. vurderet Buffet, og da Udpantningsforretningen ved en af Fogeden i Skads Herred den 14 Maj f. A. afsagt Kendelse blev stadfæstet, har Appellanten nu efter erhvervet Summabevilling indanket Sagen her for Rettén, hvor han har paastaaet Udpantningsforretningen ophævet som ugyldig og sig tilkendt et Beløb af mindst 100 Kr. i Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde. De Appelindstævnte har derimod procederet til Udpantningsforretningens Stadfæstelse.

Ifølge de for Ulykkesforsikringen gældende Vedtægter kan Udmeldelse ske med 2 Maaneders Varsel til et Regnskabsaars Slutning, men medens Regnskabsaaret efter de tidligere gældende Vedtægter var Finansaaret, bestemtes det i § 20 i de under 11 Januar 1913 stadfæstede Vedtægter, at Regnskabsaaret skulde falde sammen med Kalenderaaret.

Til Støtte for sin Paastand har Appellanten anbragt, at han, der har tegnet sin Forsikring paa Grundlag af de gamle Vedtægter og ikke har tiltraadt Vedtægtsændringen, ikke kan være bunden ved denne, og at han, da han den 24 Januar 1913 udmeldte sig til den 31 Marts s. A., derfor i Overensstemmelse med Bestemmelserne i de gamle Vedtægter er udtraadt af Foreningen fra sidstnævnte Dato at regne. Det er imidlertid in confesso, at Ændringen med Hensyn til Regnskabsaaret er vedtaget paa Generalforsamlingen, der ifølge § 4 i Vedtægterne er den øverste Myndighed i alle Foreningens Anliggender, og da den heraf følgende Ændring i Tidspunktet for Udtrædelse ikke kan anses at have nogen saadan væsentlig Betydning, at Generalforsamlingen ikke skulde have Myndighed til uden Appellantens Indvilligelse at vedtage Ændringen med forbindende Virkning for ham, kan han ikke anses udtraadt forinden Udgangen af Aaret 1913. Idet Appellanten derfor maa anses pligtig at betale Præmie for hele Aaret, maa den paaankede Udpantningsforretning anses i det Hele lovlig foretaget, og den vil derfor være at stadfæste.

Efter Omstændighederne vil Appellanten have at godtgøre Appelindstævnte Processens Omkostninger for Overretten med 50 Kr.

Under Sagen er ingen Stempelovertrædelse begaaet.

Højesterets Dom.

For de i den indankede Dom gengivne Udladelser vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 216. Straffen findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde af 1000 Kroner, subsidiært simpelt Fængsel i 2 Maaneder. Iøvrigt vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Redaktør Jørgen Wind bør til Statskassen bøde 1000 Kroner eller i Mangel af Bødens fulde Betaling inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse hensættes i simpelt Fængsel i 2 Maaneder. I Henseende til Mortifikationen og de idømte Proces- og Aktionsomkostninger bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. Saa betaler Tiltalte og Aktionens Omkostninger for Højesteret, derunder i Salarium til Højesteretssagførerne Stein og I. Kondrup 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Efter at det i Aarhus udkommende Dagblad »Middagen« havde offentliggjort en Række Artikler, hvori Bagermester P. Jensen sammesteds beskyldtes for at have misbrugt sin Stilling som Formand for Byraadets Fattigudvalg til at tvinge en fattigunderstøttet Kvinde, Fru Inger Stabell, til at træde i kønsligt Forhold til ham saavel som for Usædelighed overfor andre Kvinder, fremkom der i Fortsættelse heraf i Bladets Nummer for den 17 Februar f. A. en Artikel med Overskrift:

»Bager Jensen som Fattigudvalgsformand og »Undersøger«. Affære Nr. 2 under Opsejling! Skandalen afsløres i sine Detailler i Morgen. Han bør straks smides ud af det offentlige Liv!«

I denne Artikel anføres det, at der siden Offentliggørelsen af den Fru Stabellske Affære til Bladet var »strømmet ind . . . et Utal af Meddelelser om mange forskellige Forhold, der knytter sig til det uheldige Byraadsmedlems Liv og Færden«, at disse Meddelelser »saa godt som i alle Tilfælde drejer sig om Bagerens større eller mindre Tilnærmelser overfor Kvinder i de forskellige Aldre og Stillinger«, at et af disse Tilfælde nærmest maa betragtes som »bruttalt«, og at man har haft under Overvejelse at offentliggøre disse Ting, »for at fremstille det »uheldige« Byraadsmedlem for Borgerskabet i det rette Lys og derved gøre ham umulig i det offentlige Liv — med andre Ord faa Byraadet befriet for et sygt og daarligt Lem, som absolut for længe siden burde været amputeret«. Imidlertid udtaler Bladet videre, at man kan spare sig Ulejligheden, da Bladet nu er kommet »under Vejr med en Affære — en Skandale, der er af en saadan Beskaffenhed og fælder Bageren saa stærkt, at der ingen Tvivl er om, at han straks maa »gaa« — ja, ligefrem sparkes ud af sin Stilling som Fattig-

udvalgsformand og selvbestaltet »Undersøger«. Endelig udtales det i Bladet, at »Affæren er af en saa graverende Art, at Politiet øjeblikkelig bør tage Affære, naar vi fremkommer med Sagens Detailler«, og at Bladet er i Besiddelse af »de autentiske fældende Beviser i Sagen.«

Bladet for den 18 s. M. indeholdt derhos en Artikel med Overskrift: »Bager Jensen som »Undersøger« for Fattigvæsenet . . . . En Omgang med Fattigvæsenets Penge, der synes kriminel«. I Artiklen omtales det, at en Kvinde, der betegnes som »Fru M . . . .«, havde modtaget Understøttelse af Fattigvæsenet, skønt hun paa ingen Maade trængte til Hjælp, at Jensen hyppigt havde besøgt denne Kvinde, derunder én Gang en Morgen, inden det var blevet lyst, at der »knytter sig i det Hele taget til denne Affære saa lumre Ting, at de ikke er særlig flatterende for Bager Jensen — Ting, der kan synes, at han forskaffer de Kvinder, som han personlig gennem sine »Undersøgelser« er kommen til at synes om, saa meget som muligt af Fattigvæsenets Midler, saa meget, at det i høj Grad nærmer sig det kriminelle«, hvorhos Politimesteren anmodes om at »undersøge hele Bager Jensens Forhold overfor fattigunderstøttede Kvinder her i Byen i den Tid, Bager Jensen har været Formand for Fattigudvalget, og Politimesteren vil sikkert blive forbavset over Resultaterne af Undersøgelserne«.

Endelig hed det i en Artikel i Nummeret for den 19 s. M. med Overskrift: »Bager Jensens »uheldige« Affærer som Fattigudvalgsformand« om Jensens Tilstedeværelse i fornævnte Fru M . . . .s Hjem ved en nærmere angiven Lejlighed, da der var Ildebrand i en Naboejendom: »Han opholdt sig da om Aftenen sent inde hos hende for at »trøste« hende, endog paa en saa aabenlys Maade, at alle de Mennesker, der i Anledning af Branden var forsamlede udenfor, ligefrem tog Forargelse af den Maade, hvorpaa han viste sin »trøstende og ligefremme Deltagelse«.

Under nærværende i første Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret i en civil Sags Former anlagte Søgmaal har derefter Bagermester P. Jensen nedlagt Paastand om, at Tiltalte som den, der har Ansvar for Artiklerne, anses med Straf for at have fremsat de anførte usande, for ham fornærmelige Udladelser, samt om, at disse mortificeres, og da disse Paastande ved Underrettsdommen er tagne til Følge, saaledes at Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 215, jfr. § 216, er anset med simpelt Fængsel i 3 Maaneder, hvorhos han er tilpligtet at godtgøre Jensen Processens Omkostninger i første Instans med 40 Kr., er Sagen nu efter Tiltaltes Begæring ved det Offentliges Foranstaltning indanket her for Retten paa den i Plakat 23 Maj 1840 § 2 foreskrevne Maade.

Tiltalte, der i begge Instanser har paastaaet sig frifunden, har gjort gældende, at de i Artiklerne indeholdte Sigtelser i det Hele og Store er stemmende med Sandheden og derfor beføjet.

Under en af Tiltalte foranstaltet Vidneførsel har fornævnte Fru Stabell afgivet en edelig Forklaring gaaende ud paa, at Jensen paa en Tid, da hun modtog Fattigunderstøttelse, 3 Gange har plejet legemlig Omgang med hende, og at hun føjede sig efter ham, fordi hun var modløs og følte sig afhængig af ham som den, der paa Fattigvæsenets Vegne kunde tage Bestemmelse om, hvor meget hun kunde faa i Understøttelse.

Under samme Vidneførsel har en anden fattigunderstøttet Kvinde, Marie Larsen i Aarhus, ligeledes edelig forklaret, at Jensen en Dag i Januar Maaned 1914 indfandt sig hos hende, der havde henvendt sig til ham om Forhøjelse af den hende tillagte Fattigunderstøttelse, og da i meget uhøviske Udtryk opfordrede hende til at tilstede ham Samleje, hvad hun dog afslog.

Om begge disse Vidner har Jensen gjort gældende, at der foreligger Omstændigheder, som i høj Grad svækker deres Troværdighed; men selv bortset herfra kan det ikke ved de nævnte Kvinders enlige Vidnesbyrd anses godtgjort, at Jensen er optraadt overfor dem som af dem forklaret. Iøvrigt har Tiltalte ikke ført Bevis for Sandheden af de i Artiklerne fremsatte Sigtelser, der maa anses i høj Grad ærefornærmende for Jensen, og der findes ikke Føje til at efterkomme en af Tiltalte her for Retten fremsat Begæring om Afhøring af nye Vidner. Idet der nu ikke kan tillægges den Omstændighed, at Tiltalte vil have været i god Tro med Hensyn til Rigtigheden af de i Artiklerne givne Fremstillinger, nogen afgørende Betydning, maa det billiges, at han, om hvem det ikke er oplyst, at han tidligere har været tiltalt eller straffet, ved Underrettsdommen er anset efter de nævnte Lovbestemmelser, og da den valgte Straf findes passende, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser om Mortifikationen samt om Processens Omkostninger i første Instans tiltrædes, være at stadfæste.

Nr. 251. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Frederik Sannes Lillienkjold (Def. Asmussen),

der tiltales for Overtrædelse af Lov 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk., jfr. Lov 22 December 1915.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Februar 1916: Tiltalte Frederik Sannes Lillienkjold bør bøde 500 Kr. til Statskassen eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 40 Dage. Saa bør han og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Højesteretssagfører Levy og Overretssagfører Bing, 20 Kr. til hver. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Udtryksmaaden i og hele Beskaffenheden af den i den indankede Dom omtalte Artikel er den egnet til at ophidse Befolkningen mod den tyske Nation, og da der efter alt det Foreliggende maa gaas ud fra, at Tiltalte har været paa det Rene hermed, maa det billiges, at han er anset efter den i Dommen

nævnte Straffebestemmelse. Da den valgte Straf findes passende, vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Bødens Erlæggelse regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frederik Sannes Lillienkjold til Højesteretssagførerne Aagesen og Asmussen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Frederik Sannes Lillienkjold tiltales ifølge Justitsministeriets Ordre af 11 Januar d. A. for Overtrædelse af Lov 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk., jfr. Lov 22 December 1915.

Han er født den 22 Oktober 1854 og ikke tidligere straffet.

Tiltalte har erkendt, at han har forfattet og med sin Underskrift: »S. Lillienkjold, fhv. Byfoged«, i Dagbladet »Vort Land« for 6 Januar 1916 ladet offentliggøre en Artikel med Overskrift: Klokke Roland. I denne Artikel omtaler han de Indtryk, man faar ved Læsningen af Bogen »Klokke Roland«, »uvilkaarligt har Hænderne knyttet sig i Lommen i Rædsel og Harme over Tyskernes Brutalitet«. Han karakteriserer de Tyskerne i denne Bog tillagte Handlinger saaledes, »at man uvilkaarligt spørger sig selv, om Tyskerne da virkelig ikke har menneskelig Følelse«, »ethvert civiliseret Menneske maa væmmes ved at læse om de raffinerede Pinsler og Lidelser, som Tyskerne har benyttet, og som man vist knap nok kan finde Magen til blandt Menneskeæderne«, og »der kommer en Dag, da de skal staa til Ansvar for den, der ser i det Skjulte, for deres Handlinger, og saa bliver Helvede vistnok for godt for dem«. Med Bemærkning, at Tyskerne i deres Krigsførelse »stiller sig fuldstændig udenfor de civiliserede Nationer«, opkaster han det Spørgsmaal, om der er »Grund til, naar tyske Soldater skal begraves her, at lade dette ske med fuld militær Honnør og med Afskydning af Æressalver over Graven«. Han foreslaar at overlade det til de herværende tyske Præster og herboende Tyskere at begrave deres Døde og afskyde Æressalver. »Men lad ikke den danske Soldat eller Matros være med dertil«. »Kan denne Fordring ikke imødekommes, fordi vi begraver engelske Soldater med fuld Honnør, ja, saa maa vi bringe det Offer at lade være med dette sidste«. Artiklen slutter med de Ord: »Det er et mærkeligt Træf, at den Mand, under hvis Førerskab mange af Rædselsoptrinene fandt Sted, hedder »Manteuffel«. Betyder det sidste Led af dette Ord ikke Djævel?«

Tiltalte har fastholdt, at han ikke med denne Artikel har haft til Hensigt at ophidse Befolkningen mod en krigsførende Nation, og at

han ikke har gjort sig nogen Tanke om, hvorvidt de Udtryk, han har hentyttet, kunde virke ophidsende.

Da Artiklens Indhold imidlertid findes egnet til at ophidse Befolkningen mod Tyskerne som krigsførende Nation, vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk., jfr. Lov Nr. 314 af 22 December s. A., efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 500 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 40 Dage.

Tirsdag den 20 Juni.

Nr. 250. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Laurits Mylius Konrad Holm (Def. Asmussen),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 Februar 1916: Tiltalte Laurits Mylius Konrad Holm bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Bang, 20 Kr., udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Aagesen og Asmussen hver 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Laurits Mylius Konrad Holm tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 § 1, 2det Stk.

Han er født den 12 August 1846 og ikke funden forhen straffet. I Dagbladet »Vort Land« for 8 December 1915 fandtes indrykket en den 5 s. M. dateret Artikel, som var undertegnet Conrad Holm. Artiklen, der bærer Overskriften »Preussisk«, indledes med en Oplysning om, at den preussiske Overpræsident i Slesvig den 26 November

s. A. offentlig har bekendtgjort, »at der i den sidste Tid i forskellige Kredse af Provinsen har været udbredt det Rygte, at Nordslesvig efter Krigen vilde blive givet tilbage til Danmark enten af Preussens Fjender som Gave eller af den tyske Regering som Løn for den af Danmark iagttagne Neutralitet«. Efter Bemærkninger om, at naar Udtrykket »tilbagegive« bruges, forudsættes der en tidligere retmæssig Besiddelse hos Gavemodtageren, samt at »det hører ogsaa til Sjældenhederne at træffe paa Begrebet »Nordslesvig« i officielle Tilkendegivelser«, hedder det: »Og naar Rygtet mener, at en Tilbagegivelse af Nordslesvig kunde tænkes som en Løn fra Tysklands Side for udvist Neutralitet af Danmark, da ligger der dog bagved en Erkendelse af, at Tyskland ikke har kunnet vente venskabelige Følelser hos os Danske — mærkværdig fornuftig ræsonneret især i Preussen, hvor den Tankegang er ganske almindelig, at man maa takke til for at være bleven udplyndret; man kunde jo da være bleven slaaet helt ihjel!«

Videre hedder det i Artiklen, at det »erklæres i Bekendtgørelsen »formelt«, at saadanne Rygter savner ethvert Grundlag«, og det siges, at Overpræsidenten her tager Munden altfor fuld. »Ved han f. Eks. om de Allierede — efter en sejrrik Krig — maaske ikke glemmer os Danske? Dette er desværre sandsynligt nok, eftersom vi ikke har været med i Legen og derfor ifølge det kendte Ord heller ikke skal have noget af Stegen. Derimod kan Overpræsidenten nok med Sikkerhed indestaa for, at Preussen ikke tænker paa at give nogen Løn for Danmarks Neutralitet.«

I Bekendtgørelsens Slutningsord, hvorefter den danske Regering ved sin Neutralitetspolitik maa antages udelukkende at have ladet sig lede »af Danmarks velovervejede, af de faktiske Forhold givne Interesser«, finder Forfatteren »en slet dulgt Trusel om, hvorledes det skal gaa os i Fremtiden — vel at mærke: i begge Tilfælde«. »Det er en bekvem Fordeling af Rollerne«, hedder det videre, »Preussen alene skal have Lov til at være Ulv, alle de Andre skal være fromme som Lam.«

Endelig siges det i Artiklens Slutning for det Tilfælde, »at Preussen virkelig vilde opgive Nordslesvig«, »I et saadant Tilfælde, skulde man da tro, at der vilde være Fred og ingen Fare for Danmark ved at faa Nordslesvig tilbage! Men man skal ikke forsværge, at selv i dette Tilfælde vilde preussisk Tankegang overfor Danmark snart være: »det var Dig, du lille jammerlige, som ved din Ynkelihood fristede mig til at vise Rundhaandethed og Ødselhed, det skal jeg aldrig glemme Dig af! Dat möt wi wedder häbben«.«

Tiltalte har erkendt, at han har affattet og med sit Navns Underskrift ladet offentliggøre den nævnte Artikel, som i Henhold til en med ham, efter at han var kommen til Kundskab om, at Justitsministeriet den 13 December f. A. havde begæret ham tiltalt, truffen Aftale blev genoptrykt i »Vort Land« for 14 s. M. Men han har nægtet at have haft til Hensigt at ophidse Befolkningen imod Preussen og fastholdt, at Artiklen efter hans Mening ikke var egnet til at fremkalde saadan Ophidselse.

Idet den paagældende Artikels Indhold nu ikke findes egnet til at ophidse Befolkningen mod den krigsførende tyske Nation, vil Tiltalte

være at frifinde og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr., være at paalægge det Offentlige. Tiltalte har personlig ført sit Forsvar.

Onsdag den 21 Juni.

Nr. 223. Højesteretssagfører Aagesen
mod

Redaktør Ernst Peder Kjærsgaard (Def. Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af § 1 i Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 om midlertidigt Tillæg til almindelig borgerlig Straffelov af 10 Februar 1866.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 Januar 1916: Tiltalte, Redaktør Ernst Peter Kjærsgaard, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Olivarius, 30 Kr., udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Aagesen og Møldrup hver 60 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Redaktør Ernst Peter Kjærsgaard, der i Henhold til Skrivelse fra Justitsministeriet af 15 September 1915 tiltales for Overtrædelse af § 1 i Lov Nr. 196 af 17 Juli 1915 om midlertidigt Tillæg til almindelig borgerlig Straffelov af 10 Februar 1866, er født den 17 August 1866 og ikke funden forhen straffet.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I »Kristeligt Dagblad« Nr. 294 for Onsdag den 15 September 1915, for hvilket Tiltalte er Ansvarshavende, findes indrykket en anonym Artikel med Overskrift: »Dispensationen«, hvori først aftrykkes en i »det herværende Regeringsblads Eftermiddagsudgave« for 14 s. M.

indeholdt Meddelelse, gaaende ud paa, at det samme Dag fortæltes, at et herværende stort islandsk Handelsfirma lod omlade 7000 Baller Uld til Tyskland, at denne Omladning, som foregik i Kristiansgade i tyske Jærnbanevogne, vakte ikke ringe Opmærksomhed, da der jo som bekendt er Udførselsforbud mod Uld, men at Rygtet om denne store Uldeksport var falsk, idet der ganske vist havde fundet en Omladning af Uld Sted, men denne Uld var islandsk, og der eksisterer intet Forbud mod at udføre islandsk Uld.

Det siges derefter i Artiklen, at den fornævnte Meddelelse er ukorrekt, idet Justitsministeriets Udførselskontor paa Forespørgsel oplyser, at der er givet Dispensation fra Udførselsforbudet for denne Uldladnings Vedkommende, ligesom der i den sidste Tid er givet en Række andre Dispensationer for Uld, der ikke »er behæftet med engelsk Klausul«. Det hedder derefter videre i Artiklen:

»Og der er næppe nogen Grund til ikke at forbavses over denne Regeringsforanstaltning — hvis man da ikke foretrækker at sige, at der slet ikke er Grund til Forbavelse.

Det er jo nemlig en kendt Sag, at Uld og Uldprodukter hører til de sjældne og kostbare Varer her i Landet i Øjeblikket. Vel véd vi, at den islandske Uld er af anden Beskaffenhed end den danske, at den er af en grovere Beskaffenhed og derfor ikke almindelig er anvendt til Uldgarn hidtil, men det forekommer os ganske besynderligt, at danske Uldspinderier ikke under disse Forhold ligesaa vel kunde arbejde denne Uld, som Tyskerne aabenbart kan det.

Men hvad der desuden synes at veje endnu tungere imod disse Dispensationer, er den Omstændighed, at der for et Par Maaneder siden af Englænderne blev beslagnat en islandsk Uldladning ombord paa en Damper, der var undervejs til København, og at denne Uldladning kun blev frigivet paa Betingelse af, at Ladningen ikke blot ikke blev udført, men blev oplagret her i Danmark til efter Krigen.

Den Gang betegnedes i den danske Presse dette Krav som »haarde Konditioner«, men det, der nu er sket, synes i fuldt Maal at retfærdiggøre disse Betingelser.

Og hvad mere er: Det forekommer os unægteligt at være Brud paa Tro og Love overfor England, idet det jo dog fornuftigvis ikke kunde være de engelske Myndigheders Mening at tage Kauteler overfor denne bestemte Ladning, som de engelske Krigsskibe tilfældig havde opsnappet, men at disse Kauteler ogsaa maatte gælde islandske Uldladninger i Almindelighed.

Følgen af disse Dispensationer synes derfor at maatte blive den, at Uldtilførsel hertil for Fremtiden bliver stoppet.

Hvorledes den danske Regering vil forklare og forsvare sine Dispensationer overfor England, maa vi lade dem om, men vi har rigtig nok, som det synes, nogen Grund til at antage, at Historien tilsidst falder tilbage paa den danske Befolkning.

Det fremgaar af en under Sagen den 8 Oktober 1915 fremlagt udateret Skrivelse fra Justitsministeriet, at da der den 12 September 1914 udstedtes Forbud mod Udførsel af Uld, tog dette Forbud i første Række Sigte paa at bevare dansk Uld for det hjemlige Forbrug. Ligesom der derfor i den første Tid efter Forbudets Udstedelse gaves ad-

skillige Dispensationer for Uld af udenlandsk Oprindelse, saaledes har der gennem hele den siden da forløbne Periode været meddelt Udførselstilladelser for saavel islandsk som færøisk Uld. Omsætningen af islandsk og færøisk Uld er altid for største Delen foregaaet over København, og det har kun været en ringe Procentdel af de fremkomne Partier, der er blevet afsat i det hjemlige Marked, idet kun enkelte Fabrikkers Drift har været indrettet paa at kunne behandle denne Uld, der i Kvalitet væsentlig adskiller sig fra den danske og fremmede Uld, der iøvrigt anvendes i den danske Industri. Det har da ogsaa været i fuld Overensstemmelse med Tekstilfabrikantforeningen, naar saadanne Dispensationer har været meddelt, og det har ved disse Tilladelsers Meddelelse for Regeringen været afgørende at opretholde et frit og uhindret Marked for islandsk og færøisk Uld, hvad der er af vital økonomisk Betydning for Island og Færøerne. Den foreliggende statsretlige og folkeretlige Situation har ogsaa medført, at der fra Regeringens Side ikke kunde være nogen Betænkelighed ved at tillade en Videreudførsel af den islandske og færøiske Uld, idet ligesom Færøerne udgør en integrerende Del af Kongeriget Danmark, saaledes ogsaa Island som en Del af den danske Stat maa stilles paa lige Fod med det egentlige Kongerige, forsaavidt angaar dets Produktion af Varer og disses Behandling under den foreliggende Krigssituation. Forsendelse af Varer fra Island eller Færøerne til Danmark kan derfor kun betragtes som Afskibning fra en dansk Havn til en anden, og naar Ministeriet har tilladt Udførsel af Uld fra disse Steder, har der i Virkeligheden kun været Tale om Udførsel af Varer af dansk Oprindelse og ikke om en Transitering af Varer af udenlandsk Oprindelse over dansk Havn. Den engelske Regering har da ogsaa først i de sidste Maaneder søgt at lægge Hindringer i Vejen for en Udførsel af denne Uld, dels ved at afkræve de paagældende Ladningsejere Erklæring om, at Ulden ikke maatte ræksporeres, i hvert Fald ikke til visse Lande, dels ved at den britiske Regering overfor den danske Regering har udtalt Ønske om, at Partier, der ikke var saaledes deklarationsbehæftede, dog ikke vilde blive tilladte udførte, dels endelig ved, at nogle med Dampskibene »Sterling« og »Guldfoss« afsendte Partier er blevet tilbageholdt og stillet for Priseret i England. Den danske Regering har imidlertid ikke godkendt det fra engelsk Side indledede Forsøg paa at lægge Hindringer i Vejen for denne Handel, men har stadig protesteret mod den engelske Regerings Optræden. Saalænge den danske Regering under de stedfundne Forhandlinger har fastholdt dette Synspunkt, har der heller ikke været Anledning for den til at fravige den fast foreliggende Praksis med Hensyn til Udførselen af islandsk og færøisk Uld. Medens denne Eksport tidligere for en Del skete til Tyskland og Østrig, forandredes Forholdet paa Grund af Verdensmarkedets Svævinger i en Aarrække saaledes, at Størstedelen blev sendt til Amerika, uden at dog Udførslen til Tyskland og Østrig fuldstændig var ophørt. I det sidste Aar har det dog paa Grund af de ved Krigen ændrede Forsynings- og Prisforhold atter været Tyskland og Østrig, der har været omtrent udelukkende Aftagere af den islandske og færøiske Uld.

Tiltalte, der erkender, at han har Ansvaret for den paagældende Artikel, som dog ikke er affattet af ham, men er forelagt ham og god-

kendt af ham, forinden den blev trykt, og hvis Forfatter han ikke har ønsket at opgive, har gjort gældende, at Hensigten med Artiklen har været at modvirke Uldbeholdningens stadige Formindskelse og Fordyrelse her i Landet gennem en Kritik af den omtalte Dispensation, som Tiltalte anser for uheldig og uklog, fordi den berøvede den danske Befolkning et betydelig Kvantum Uld, for hvilket der kunde blive god Anvendelse her, og fordi saadanne Dispensationer øjensynligt vilde gøre England endnu mere tilbøjelig til at indskrænke Uldtilførslerne hertil. Artiklen indeholder derimod intet om Regeringens Motiv til Dispensationerne, navnlig intet om, at Regeringen ved disse tilsigter at skade et krigsførende Land eller gavne et andet, hvad heller ikke kan antages, idet Dispensationerne formentlig alene er givne af Hensyn til de islandske Uldproducenter. Naar det i Artiklen siges, at det skete unægtelig synes at være et [stærkt] Brud paa Tro og Love overfor England, er herved kun ment, at Regeringen har foretaget en Handling, der ser ud som et Løftebrud overfor England, som ved at sikre sig det omtalte Kautel fra dansk Side kan have haft Grund til at tro, at det derved var sikret mod et Brud paa det til Grund for Kautelet liggende Krav om streng Opfyldelse af det i Danmark givne Forbud mod Udførsel af Uld. Med Hensyn dernæst til den i Artiklen indeholdte Passus: »Hvorledes den danske Regering vil forklare og forsvare sine Dispensationer overfor England« o. s. v. antydes derved kun, at Regeringen — saaledes som det mangfoldige Gange under Krigen er sket fra de krigsførende Magters Side — formentlig af den engelske Regering vil blive afkrævet Erklæring med Hensyn til det omtalte Forhold, og Artiklen siger da, at den vil lade Regeringen om, hvorledes den vil forklare og forsvare sin — efter Artiklens Mening uheldige og ukloge — Opræden.

Der skønnes nu ikke rettere, end at der maa gives Tiltalte Medhold i, at Artiklen ikke kan siges at indeholde nogen Sigtelse mod den danske Regering for med Hensyn til den omtalte Dispensation ikke at have iagttaget den Upartiskhed overfor krigsførende Lande, som Neutraliteten gør til Pligt.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at frifinde. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, hvis Sagførelse har været lovlig, 30 Kr., udredes af det Offentlige. Tiltalte har selv sørget for sit Forsvar.

Nr. 42. Fhv. Direktør i Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank Harald Valdemar Petersens Konkursbo (Bülow efter Ordre)

mod

Gaardejer Albert Thorvald Petersen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om en ydet Forstrækning var at anse som Gave eller som Laan.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Oktober 1914: Indstævnte, Gaardejer Albert Thorvald Petersen af Bredviggaard i Sønderby, bør for Tiltale af Citanterne, fhv. Direktør i Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank i Roskilde Harald Valdemar Petersens Konkursbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet en af Appellanten i Henhold til kongelig Bevilling af 2 Februar 1916 for Højesteret fremsat subsidær Paastand om, at Appellanten anerkendes som Pantekreditor i Indstævntes i Dommen nævnte Ejendom næstefter de deri indestaaende Prioriteter for et Beløb af 14,000 Kroner med Renter, findes uhjemlet,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, fhv. Direktør i Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank Harald Valdemar Petersens Konkursbo 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bülow 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Højesterets Dom af 25 Juni d. A., der stadfæstede nærværende Rets Dom af 11 April s. A., blev fhv. Direktør i Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank i Roskilde Harald Valdemar Petersen anset med Straf efter Straffelovens § 253 bl. a. for et Forhold, der i Dommen beskrives saaledes:

»I Juli 1912 forstrakte Arrestanten i Henhold til derom forud givet Løfte sin Broder, Gaardejer Albert Thorvald Petersen, med 14,000 Kr. som Gave til Køb af en Gaard i Sønderby, idet han lod Beløbet udbetale af Banken til Sælgeren. Beløbet blev i Bøgerne debiteret Sælgeren, men Arrestanten rettede senere Kontoen saaledes, at han selv kom til at staa som Debitor derfor. Arrestanten, som har erkendt, at han ingensomhelst Bemyndigelse eller Hjemmel havde til Udbetalingen af dette Beløb, for hvilket ingen Sikkerhed var stillet, og at han vidste, at han da havde et Tilsvær til Banken, som han ingen Udsigt havde til at dække — — —.«

Under 16 Februar d. A. udstedte Likvidatoren i den nævnte Banks Likvidationsbo en saalydende Erklæring til Direktør Petersens Konkursbo:

»I Anledning af, at fhv. Bankdirektør Harald Valdemar Petersens Konkursbo agter at anlægge Sag imod bemeldte Fallents Broder, Gaard-

ejer Albert Thorvald Petersen, til Betaling af 14,000 Kr. m. v., hvilket Beløb Fallenten har ydet bemeldte sin Broder, og som er kontant udtaget af undertegnede Banks Kasse, erklærer Banken herved, at nævnte Konkursbo under bemeldte Retssag ogsaa skal være berettiget til at indtale og gøre gældende enhver Rettighed af enhver Art, som Banken i nævnte Anledning maatte besidde overfor nævnte Gaardejer Albert Thorvald Petersen, og disse Rettigheder transporterer Banken derfor herved til nævnte Konkursbo.«

I Henhold til Beslutning taget i en den 27 Februar d. A. afholdt Skiftesamling i bemeldte Konkursbo søger Citanterne, fhv. Direktør i Roskilde Handels-, Haandværks- og Landbrugsbank i Roskilde Harald Valdemar Petersens Konkursbo, derefter ved nærværende Ret som vedtaget Værneting Indstævnte, Gaardejer Albert Thorvald Petersen af Bredviggaard i Sønderby, tilpligtet at tilbagebetale Boet de omhandlede 14,000 Kroner med Renter deraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 14 Marts d. A. og Sagens Omkostninger skadesløst, medens Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Som det fremgaar af det Ovenstaaende, blev det omhandlede Beløb ved Indstævntes Erhvervelse af den omhandlede Gaard (Matr. Nr. 10, 49 b, 50 a og 7 b af Sønderby, Selsø Sogn) af hans Broder Direktør Petersen udbetalt af den omhandlede Banks Kasse til Sælgeren, og det maa, i Overensstemmelse med det ved ovennævnte Højesteretsdom staturerede, efter det under nærværende Sag oplyste, antages, at Beløbet da saavel af ham som af Indstævnte opfattedes som en Gave fra ham til Indstævnte, om hvem det maa anses in confesso, at han da var uvidende om Broderens, Direktør Petersens daarlige økonomiske Stilling og hele svigagtige Forhold overfor Banken. Det maa ogsaa anses tilstrækkelig godtgjort, at der under Hensyn til Forholdene i Familien da kunde være Grund for Direktør Petersen til at yde Indstævnte en saadan Gave. I Begyndelsen af Juni 1913 bad Direktør Petersen, der da var i Betalingsvanskeligheder, Indstævnte om at give ham et Skadesløsbrev med Pant i den ommeldte Ejendom, stort 14,000, og dette gjorde Indstævnte ogsaa, idet han under 7 Juni 1913 underskrev et saadant til Sikkerhed for skadesløs Betaling af Alt, hvad han af en hvilkenksomhelst Skyldgrund maatte være eller blive skyldig til Broderen indtil et Beløb af 14,000 Kroner. Samtidig eller kort derefter anmodede Broderen Indstævnte om at endossere en Veksel paa 10,000 Kroner for sig, men dette vægrede Indstævnte sig ved. Kort efter forlod Bankdirektør Petersen Landet i den Hensigt ikke at vende tilbage, og tilsendte da Indstævnte det omhandlede Skadesløsbrev, der var blevet tinglæst den 10 Juni 1913, i kvitteret Stand.

Det maa efter Proceduren antages, at der er Enighed mellem Parterne om, at Indstævnte, saafremt det omhandlede Beløb er at anse som en Gave til ham fra Broderen, ikke i Medfør af Konkurslovens § 26 vil kunne tilpligtes at tilbagebetale det paastævnte Beløb til Boet.

Citanterne har til Støtte for deres Paastand i første Række anbragt, at Beløbet overhovedet aldrig har været ydet Indstævnte som Gave af Broderen, men fra første Færd af kun har været et Laan fra denne til Indstævnte. Heri kan der imidlertid i Henhold til det Foranførte ikke gives Citanterne Medhold.

Citanterne har dernæst anbragt, at selv om Beløbet oprindelig var givet Indstævnte som Gave af Broderen, er det ved Udstedelsen af det ovennævnte Skadesløsbrev — hvis Kvittering af Broderen under de foreliggende Forhold maa anses betydningsløs — gaset over til at blive et Indstævnte af Broderen ydet Laan, hvilket støttes ved, at Skadesløsbrevets Paalydende netop er 14,000 Kroner, eller det samme Beløb som Gaven. Da der imidlertid ikke samtidig med Skadesløsbrevets Udstedelse eller senere af Indstævnte er udstedt noget Skyldokument paa enten 14,000 Kroner eller noget andet Beløb til Broderen, og det endog er uomtvistet, at Indstævnte har vægret sig ved at endossere den omhandlede Veksel, vil det ikke imod Indstævntes Benægtelse kunne antages, at han ved Skadesløsbrevets Udstedelse har villet erkende sig som Broderens Skyldner for de omhandlede 14,000 Kroner, og han vil derfor være at frifinde for Citanternes Tiltale.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Nr. 116.   Grosserer **Harald Simonsen** (David)

mod

Handelsfirmaet Jensen & Fode (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om Indstævntes Forpligtelse til at tilsvare Appellanten Erstatning for Tab ved Ikke-Levering af et solgt Parti Kakao.

Sø- og Handelsrettens Dom af 6 November 1915: De Indstævnte, Handelsfirmaet Jensen & Fode, bør for Tiltale af Citanter, Grosserer Harald Simonsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Efter Indholdet af den i den indankede Dom omtalte Skrivelse af 2 December 1914 har Indstævnte lovet Appellanten at sørge for, at det solgte Parti Kakao var til Rede, saaledes at Afskibning fra England kunde ske »snarest«, og saaledes at det »forventelig vil kunne være her om ca. 10 Dage«. Dette Løfte har Indstævnte imidlertid ikke opfyldt. Thi selv om der maa gaas ud fra, at Indstævnte har tænkt at effektuere Salget ved Hjælp af det af ham købte, i Dommen omtalte Parti Kakao, der dog alene var solgt til Afskibning fra England »i Decbr.«, fremgaar det af det foreliggende, at dette Parti først ankom til England omkring Midten af December og først nogen Tid derefter var rede til Afskibning.

Som Følge af det anførte er Indstævnte pligtig at tilsvare Appellanten Erstatning for det denne ved det solgte Partis Ikke-Levering tilføjede Tab, og idet Erstatningen findes at kunne

fastsættes til det i Dommen nævnte Beløb af 2276 Kroner 4 Øre med Fradrag af de af Appellanten til hans Køber erlagte Renter og Sagsomkostninger 163 Kroner 99 Øre eller 2112 Kroner 5 Øre, vil Indstævnte være at dømme til at betale Appellanten dette Beløb med Renter.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale Appellanten med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Handelsfirmaet Jensen & Fode, bør til Appellanten, Grosserer Harald Simonsen, betale 2112 Kroner 5 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 28 September 1915, indtil Betaling sker, og Processens Omkostninger for begge Retter med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skrivelse af 2 December 1914 stadfæstede de Indstævnte, Handelsfirmaet Jensen & Fode, at have solgt til Citanten, Grosserer Harald Simonsen, 10,000 kg Kakaopulver 24 pCt. Fedtindhold til en Pris af 2 Kr. 15 Øre pr. kg ufortoldet frit København. I Slutsedlen hed det:

»Partiet afskibes snarest fra England og vil forventelig kunne være her om ca. 10 Dage.

Lykkelig Ankomst forbeholdes og force majeure hæver Handelen.«

Dagen efter solgte Citanten Simonsen et lignende Kvantum — 10,000 kg Kakaopulver 24 pCt. Fedtindhold — til et Firma i Berlin for 3 Mk. 8 Pf., men den af ham med dette Firma oprettede Slutseddel indeholdt noget andre Vilkaar (Levering inden 12 Dage fob. København, Indtrædelsen af et force majeure Tilfælde skulde bevirke, at Leveringsterminen blev udskudt 14 Dage) og omtalte ikke, at Partiet skulde komme fra England.

Firmaet Jensen & Fode leverede ikke Partiet til H. Simonsen, denne leverede ikke videre til Berlinerfirmaet. Efter Brevvekslingen mellem Jensen & Fode og H. Simonsen synes det, at de førstnævnte ikke i December havde kunnet faa Skibslejlighed inden den 8 Januar 1915, da der i England udstedtes et Forbud mod Udførsel af Kakao-pulver.

Berlinerfirmaet, der havde givet H. Simonsen en Frist til 15 Januar til at skaffe Partiet, anlagde senere en Sag ved nærværende Ret, hvorunder Simonsen fordreder dømt til at betale en Erstatning beregnet efter Markedsprisen i Hamborg den 16 Januar. Da den mellem den nævnte Sags Parter indgaaede Handel ikke var betinget af, at Indstævnte fik Partiet leveret af sin Sælger, og da det engelske Udførselsforbud efter Slutsedlens Lydende maatte være uden Betydning, blev H. Simonsen dømt til at betale Erstatningen.

Under nærværende Sag har H. Simonsen nu paastaet Firmaet Jensen & Fode dømt til at erstatte ham det Beløb, han saaledes blev tilpligtet at betale sine Købere, samt de Omkostninger, vedkommende Retssag har paaført ham. Ialt har han paastaet sig tilkendt 2276 Kr. 04 Øre med Renter og Omkostninger.

De Indstævnte har paastaet sig frifundne med Tillæg af Omkostningerne. De gjør gældende, at det har været dem umuligt at faa det Parti, hvormed de havde tænkt at opfylde Handelen, afskibet fra England. De har under Sagen fremlagt en Erklæring fra et større engelsk Firma, hvorefter de den 30 November hos dette havde bestilt 35 Tons Kakaopulver, Afskibning i December fra Liverpool eller London. Det engelske Firma udtaler i denne Erklæring, at det, da Varerne blev bestilte, gik ud fra, at de var ved at blive afskibede fra New York med en Damper, der ventedes til England omkring den 10—12 December, men at det først fik Varerne med en Damper, som kom omkring Midten af December, og som af Mangel paa Arbejdskraft og Dokplads ikke straks kunde losse. Da Varerne endelig blev udleverede, kunde der ikke faas Skibsrum for Eksport før den 12 Januar, og inden denne Tid var Eksportforbudet kommet.

Citanten gjør nu navnlig gældende, at Indstævnte ikke paa Basis heraf har været berettiget til den 2 December at udtale, at Varen snarest afskibedes fra England og forventelig kunde være her om ca. 10 Dage, og at de Indstævnte derfor ikke kan frigjøre sig ved en Henvisning til dette Partis Skæbne.

Retten tør imidlertid ikke betragte de nævnte ret vage Udtryk i Slutsedlen som tilsigtende at afgive en Garanti med Hensyn til Varens Position og Ankomst hertil, som var mere vidtgaaende end berettiget efter det foranstaaende.

Idet der maa gaas ud fra, at det virkelig havde været Meningen at opfylde den her omtalte Handel med en Del af de nævnte 35 Tons, og idet Ankomsten af disse maa betragtes som forhindret ved force majeure, findes Indstævnte at maatte betragtes som havende opfyldt de Pligter, der paahviledes ham efter Slutsedlen.

Retten tør saaledes ikke dømme de Indstævnte til at betale Citanten Erstatning, men Sagens Omkostninger findes at kunne hæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 292.

Højesteretssagfører Møldrup

mod

Charles Zampa Larsen og **Johanne Marie Nielsen**, Larsens Hustru (Def. Henriques),

der tiltales: Førstnævnte for Overtrædelse af midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4 og sidstnævnte for Overtrædelse af Lov af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stykke, og af Polititilhold.

Kriminal- og Politirettens Dom af 15 April 1916: Arrestanten Charles Zampa Larsen og Tiltalte Johanne Marie Nielsen, Larsens Hustru, bør straffes med Tvangsarbejde, Arrestanten i 9 Maaneder og Tiltalte i 30 Dage, og En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Bang og Schmidt, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betale de Tiltalte Charles Zampa Larsen og Johanne Marie Nielsen, Larsens Hustru, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Møldrup og Henriques 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Charles Zampa Larsen og Johanne Marie Nielsen, Larsens Hustru, tiltales, Arrestanten Larsen for Overtrædelse af midlertidig Straffelovs § 4, Tiltalte Nielsen, Larsens Hustru, for Overtrædelse af Lov 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk., og af Polititilhold.

Arrestanten er født den 5 November 1877 og bl. a. ved Dom anset: ved nærværende Rets Dom af 14 Oktober 1905 efter midlertidig Straffelovs § 4 med Tvangsarbejde i 3 Maaneder og senest ved nærværende Rets Dom af 25 Maj 1907 efter midlertidig Straffelov af 1 April 1905 § 4 med Tvangsarbejde i 6 Maaneder.

Arrestanten har derhos i Tiden fra den 7 Maj 1912 til den 17 s. M. været arresteret her ved Retten som sigtet for Hæleri, men Sagen blev sluttet uden Tiltale.

Tiltalte er født den 5 Juni 1884 og anset: ved nærværende Rets Dom af 3 December 1900 efter Straffelovens § 180, jfr. § 37, med simpelt Fængsel i 6 Dage, ved nærværende Rets Dom af 8 Marts 1901 efter Straffelovens § 180, jfr. § 37, med simpelt Fængsel i 8 Dage, ved nærværende Rets Dom af 25 Maj 1907 efter Lov af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, ved nærværende Rets Dom af 5 August 1907 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 30 Dage og ved nærværende Rets Dom af 30 December 1909 efter Lov 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 30 Dage.

Tiltalte har derhos i Tiden fra den 9 November 1912 til 22 s. M. her ved Retten været arresteret som sigtet for Overtrædelse af Lov af 30 Marts 1906 § 2, 1ste Stk., men Sagen blev hævet.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter at der den 5 November 1910 var meddelt Tiltalte under sædvanlig Straffetrusel Tilhold, der bl. a. gik ud paa, at hun skulde søge lovligt Erhverv og personligt melde sig i Politiets 3die Afdeling hver Mandag mellem Kl. 12 og 1 for at give Oplysning om, hvorledes hun ernærede sig, og hvor hun boede, blev hun den 13 Marts 1911 fritaget for Mødepligten, idet hun foreviste Ægteskabsbevis, hvorefter hun den 3 s. M. var blevet borgerlig viet til Arrestanten. Det blev dog samtidig mundtlig tilkendegivet hende, at Pligten til at søge lovligt Erhverv straks traadte i Kraft, saafremt Arrestanten af en eller anden Grund ikke længere forsørgede hende.

Politibetjentene 338, Brandt, og 471, Andersen, har som Vidner forklaret, at de, der patrouillerede i Holmensgadekvarteret, kender Tiltalte, som siden April Flyttestedet 1915 sammen med Arrestanten har boet i Ejendommen Lille Kongensgade Nr. 39, og hvis Optræden siden da har været saaledes, at det var ganske aabenbart, at hun drev Utugtserhverv. Hun færdedes ude til Kl. 2—3 om Natten og kom hjem med mange forskellige Mandspersoner. Arrestanten har i samme Tidsrum drevet om i Kvarterets forskellige Beværtninger, altid meget elegant paaklædt og jævnlig i Selskab med Kvarterets andre kendte Alfonsen. Vidnerne maa efter hans daglige Færden paa Gaden og i Beværtninger anse det for udelukket, at han kan have noget lovligt Erhverv, hvorimod han formentlig lever af at være Alfons for Tiltalte, der formentlig ikke har anden Indtægt, end hvad hun tjener ved Utugt.

Politibetjent 819, Skovbo, har som Vidne forklaret, at han fra omkring April—Maj 1915 indtil Tiltaltes Anholdelse under nærværende Sag, den 26 November s. A., meget jævnlig har set hende drive omkring paa Gaden paa Strækningen Raadhushuset—Kongens Nytorv og tilstødende Sidegader indtil sent paa Natten. Vidnet har i dette Tidsrum adskillige Gange set Tiltalte gaa ned mod Lille Kongensgade, hvor hun boede, med Mandspersoner, som det var øjensynligt, at hun havde kapret paa Gaden. Vidnet erindrer, at han ved 3 af disse Lejligheder har set Tiltalte gaa ind i Ejendommen, hvor hun boede, med forskellige Mandspersoner, og han bemærkede, at der derefter blev tændt Lys i Tiltaltes Lejlighed, samt at Mandspersonerne nogen Tid efter alene forlod Ejendommen. Natten til den 26 November 1915 traf Vidnet i Forening med Politibetjent 724, Rask, Tiltalte drivende om i Vimmelskafte, og de tog derfor Opstilling i Nærheden af hendes Bopæl. Kl. 1,35 kom hun hjem i Automobil med en Herre, med hvem hun gik op i Ejendommen. Der blev straks tændt Lys i Tiltaltes Lejlighed. Kl. 2,05 blev Herren derefter af Tiltalte lukket ud af Gadedøren. Han blev derefter paa Østergade tiltalt af Vidnet og Politibetjent 724, Rask, og opgav da at være Ingeniør Reutersvård fra Stockholm, for Tiden boende paa Hotel Bristol her i Byen. Han forklarede derhos, at han havde haft Samvær med den paagældende Kvinde, men vilde iøvrigt ikke nærmere udtale sig. Den følgende Eftermiddag indfandt Reutersvård sig i Politiets 3die Afdeling og forklarede da til Vidnet, at han afvigte Nat paa Vesterbrogade havde truffet Tiltalte, der var ham ganske ukendt. Han kørte hjem med hende til hendes Bopæl, Lille Kongensgade Nr. 39, 1ste Sal — hvilken Adresse han har noteret — og havde der Samleje med

hende for et Vederlag af 12 Kr. Han agtede samme Dag at rejse her fra Byen. Reutersvård trykkede sig til at begynde med ved at forklare, hvad han havde foretaget sig hos Tiltalte, og Vidnet mener, at det efter hele hans Optræden maa anses for ganske udelukket, at han skulde have fortalt, at han havde haft Samleje med Tiltalte, hvis dette ikke var Tilfældet. Om Arrestanten har Vidnet derimod ikke gjort nogen Iagttagelse.

Politibetjentene 608, Bonde, og 297, Oreby, har som Vidner forklaret, at de, der i November 1915 patrouillerede sammen i Lille Kongensgadekvarteret, i den nævnte Maaned dog med en Afbrydelse, da Tiltalte ikke færdes ude — efter hendes afgivne Forklaring paa Grund af Sygdom — jævnlig har set hende komme hjem med forskellige Herrer, hun aabenbart havde kapret. Vidnerne var, efter hvad de iagttog, ikke i Tvivl om, at Tiltalte drev erhvervsmæssig Utugt. Vidnerne, der hver anden Maaned havde Nattjeneste sammen i det fornævnte Kvarter, har derhos hele Tiden, efter at Tiltalte og Arrestanten var kommet til at bo i Lille Kongensgade, naar Vidnerne kavde Tjeneste om Natten, bemærket, at Tiltalte jævnlig færdedes paa Gaden med Mandfolk, hun havde med sig hjem, saaledes at de maa antage, at Tiltalte, saalænge hun har boet i Lille Kongensgade, har drevet Utugtserhverv. Vidnerne har endvidere jævnlig bemærket, at Arrestanten i det paagældende Tidsrum drev om i Holmensgadekvarteret paa forskellige Tider af Døgnet. Arrestanten omgikkes Kvarterets Alfonsen, og det synes ikke, at han havde noget lovligt Arbejde.

Endvidere har Politibetjent 724, Rask som Vidne forklaret, at han i Løbet af November 1915 har set Tiltalte færdes om Natten, i Reglen alene, paa Strøget. Det var øjensynligt, at hun gik paa Gaden for at kapre Mandfolk. Vidnet har derhos om, hvad der passerede Natten til den 26 November 1915 under den af Vidnet og Politibetjent 819, Skovbo, foromforklarede Observation forklaret overensstemmende med Politibetjent Skovbo

Tiltalte har til den over hende ved hendes Anholdelse optagne Politirapport først erkendt, at hun gaar ud om Aftenen og Natten og træffer Herrer, med hvem hun plejer Samleje, dog uden Betaling, i sin og Arrestantens Lejlighed, men har dog straks efter rettet sin Forklaring derhen, at hun aldrig siden sit Ægteskab med Arrestanten har haft Samleje med andre end ham. Hun forklarede derhos, at hun, der lige siden sin sidste Løsladelse stadig har samlevet med Arrestanten, er blevet underholdt af ham, men nægtede til Rapporten at give nogensohelst Oplysning om Arrestantens Indtægt og Erhverv.

Under Sagen har Tiltalte erkendt at have færdedes som af Vidnerne omforklaret og at have siden Begyndelsen af Maj 1915, da hun sammen med Arrestanten var kommen til at bo i Ejendommen Lille Kongensgade Nr. 39, taget Mandspersoner, hun tilfældig havde truffet paa Gaden om Natten, i Reglen dog saadanne, som hun kendte i Forvejen af Udseende, men ikke af Navn, og som tiltalte hende, hjem med sig i Lejligheden. Hun har derimod nægtet at have haft Samleje med de paagældende Mandspersoner eller at have modtaget Betaling for saadant af dem, men vil hun have taget dem hjem med sig, fordi det interesserede hende at tale med dem, og fordi hun følte sig ensom, idet Arrestanten undertiden var ude at rejse paa Forretninger, ligesom

han undertiden, naar han ikke var bortrejst, var borte fra Hjemmet 2—3 Nætter ad Gangen, formentlig paa Svir. De Mandfolk, der saaledes fulgte hjem med hende, har ofte udtalt Ønsket om at pleje Samleje med hende, hvad hun dog altid modsatte sig. Undertiden har hun nydt et Glas Vin sammen med dem, og de har derfor betalt hende et Par Kroner. Hun har ligeledes nægtet at have haft Samleje med den omtalte Reutersvård, hvem hun dog har erkendt at have haft hjemme hos sig og snakket med. Han gav hende 12 Kr., som han lagde paa Bordet, uden at hun havde bedt ham derom. Tiltalte har derhos nægtet at have underholdt Arrestanten, hvorimod det var ham, der underholdt hende, uden at hun dog vil have været vidende om, hvad Arrestanten ernærede sig ved. Hun vil ved at sy for fremmede have haft en omend kun ringe Indtægt, som var ganske utilstrækkelig til hendes Underhold.

Tiltalte har erkendt, at hun den 6 April 1901 blev indskrevet som offentligt Fruentimmer, og at Arrestanten, inden de blev gift, har været hendes Alfons, men hun vil ikke, efter at hun var blevet gift med Arrestanten, have givet sig af med Utugts erhverv. Tiltalte har derhos erkendt at have Natten til den 22 November 1915 overtraadt et hende i Henhold til Politivedtægtens § 9 givet Paabud ved at opholde sig udfør Kiosken paa Raadhuspladsen eller gaa frem og tilbage paa en kortere Strækning, ligesom hun tidligere er mulkteret for lignende Forhold, men hun nægter at have færdedes som anført for at kapre Mandfolk til Utugt.

Arrestanten, der har erkendt Rigtigheden af de fornævnte Politibetjentes Forklaringer om hans Færden i Kvarteret, har nægtet at have været vidende om, at Tiltalte søgte Erhverv ved Utugt, ligesom han har nægtet at have lade sig underholde af hende, hvorimod han har gjort gældende, at det var ham, der forsørgede hende. Han har i saa Henseende nærmere forklaret, at han, foruden at have haft nogen Indtægt ved at handle med Uhre, i de sidste 5—6 Aar hovedsagelig har ernæret sig ved at sælge Travtips. Han vil hver Formiddag i Travsåsonen have taget ud paa Traverbanen og set paa Træningen, derefter have udarbejdet sine Tips og igen indfundet sig ved Løbene og da solgt Tipsene. Han vil herved have erhvervet sig en fast Kundekreds, men har ikke kunnet opgive Navn eller Bopæl paa nogen af Kunderne, ligesom efter hans Forklaring ingen af Traverbanens Funktionærer vil kunne bevidne, at han har ernæret sig paa nævnte Maade. Han har altid søgt at undgaa at blive set af Funktionærerne, da det ikke er tilladt at sælge Tips, og man bliver vist ud, hvis det opdages, at man gør det. Han vil, forinden Løbene skulde foregaa, have købt 40—50 Programmer og skrev Tipsene paa disse, som han derefter solgte for 2 Kr. Stykket. Han vil saaledes paa hver af de 24 à 25 aarlige Løbedage paa Traverbanen have tjent ca. 80—100 Kr., dog med Fradrag af 10—12½ Kr., som Programmerne kostede ham.

Rigtigheden af Arrestantens Anbringende om at have haft en saadan Indtægt ved Salg af Travtips modsiges imidlertid bestemt ved de under Sagen af Redaktør af »Væddeløbsbladet«, Emil Staal, Sekretær ved det danske Travelskab Henrik Emil Hugo Jørgensen, og Overkontroller Otto Johan Emil Christoffer Madsen under Sagen afgivne

Vidneforklaringer, ifølge hvilke det maa anses for udelukket, at Arrestanten kan have haft Erhverv ved at sælge Tips paa Traverbanen.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger, og naar særlig henses til Tiltaltes og Arrestantens Fortid, findes det ubetænkeligt at forkaste deres ganske usandsynlige og for Tiltaltes Vedkommende derhos paa flere Punkter vaklende Forklaringer og derimod statuere, at Tiltalte i Strid med det fornævnte Tilhold i hvert Fald i Tiden fra April eller Maj 1915 indtil Anholdelsen, den 26 November s. A., dog med Undtagelse af nogen Tid i November 1915, hvor hun var syg, har, skønt hun ikke kan antages at være blevet forsørgt af Arrestanten, ikke haft eller søgt lovligt Erhverv af nogen Betydning, men derimod søgt Erhverv ved Utugt, og, skønt hun søgte saadant Erhverv, haft Arrestanten til Huse hos sig, og at Arrestanten, der ved de fornævnte Domme af 14 Oktober 1905 og 25 Maj 1907 blev straffet for at have ladet sig underholde af Tiltaltes Utugtserhverv, i samme Tidsrum har uden selv at have haft lovligt Erhverv ladet sig underholde af Tiltalte, skønt han, der har forklaret, at han i Reglen var hjemme om Natten, ikke kan antages at have været uvidende om, at hun søgte Erhverv ved Utugt.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4, jfr. § 18, og Tiltalte efter Lov 3 Marts 1860 § 1 og Lov Nr. 81 af 30 Marts 1906 § 2, 2det Stk., efter Omstændighederne med Tvangsarbejde, Arrestanten i 9 Maaneder og Tiltalte i 30 Dage.

Torsdag den 22 Juni.

Nr. 321. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Hans Martinus Gøttler (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods.

Fleskum Herreds Ekstrarets Dom af 15 Marts 1916: Arrestanten Hans Martinus Gøttler bør i Forbindelse med den ham ved nærværende Rets Dom af 8 f. M. idømte Straf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar straffes med en Tillægsstraf af Forbedringshusarbejde i 2 Maaneder, Saa udreder han og alle af denne Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Cortes, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Mørch, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 1 Maj 1916: Arrestanten Hans Martinus Gøttler bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 6 Maaneder. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder

de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Jørgensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at det i den indankede Dom under I Nr. 1 omtalte Tyveri vil være at henføre under Straffelovens § 231, 1ste Led, jfr. § 64, og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Martinus Gøttler til Højesteretssagførerne Møldrup og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Fleskum Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Hans Martinus Gøttler sat under Tiltale for Tyveri og ulovlig Omgang med Hittegods.

Arrestanten, der er født den 24 December 1871, har tidligere — foruden 3 Gange at være straffet for Tyveri begaaet inden hans fyldte 18de Aar — været anset ved Hjelmlev-Gern Herreders Ekstrarets Dom af 20 Maj 1903 efter Straffelovens § 253, jfr. § 251, Lov 3 Marts 1860 § 5 og Lov 15 Maj 1875 § 22 med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, ved Sunds-Gudme Herreders og Lehn Birks Ekstrarets Dom af 4 August 1906 efter Straffelovens §§ 228 og 229 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Overrettens Dom af 21 Juni 1909 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Silkeborg Købstads og Birks Politirets Dom af 19 Februar 1915 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 8, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 12 Dage, ved samme Jurisdiktions Ekstrarets Dom af 26 April s. A. efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og ved Fleskum Herreds Ekstrarets Dom af 8 Februar 1916 efter Straffelovens § 232 og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

I. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Færdig fra Trykkeriet den 5 Juli 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 22.

Torsdag den 22 Juni.

1. En Aften i Begyndelsen af April Maaned 1915 søgte Arrestanten, der var træt af at vandre om, uden forud indhentet Tilladelse Natteleje i Laden til den Gaardejer Jens Overgaard tilhørende Ejendom i Øster Bording. Da han næste Dag uset vilde forlade Stedet, gik han fra bemeldte Lade op paa Staldloftet og derfra gennem en Lem ned i Hestestalden. Fra denne begav Arrestanten sig ind i et tilstødende Karlekammer, hvortil Adgangen var uhindret, og ved Undersøgelse af Lommerne i et Sæt Tøj, som beroede frit fremme i Kammeret, fandt han en Nikkelurkæde samt en Pengepung med 3 Tokronestykker. Arrestanten tilegnede sig derpaa saavel Urkæden som Pungen med Indhold, hvilket Alt tilhørte Tjenestdreng Johannes Jensen af Øster Bording. Med de stjaalne Koster bortfjernede Arrestanten sig, og efter sin Forklaring har han senere forbrugt Pengebeløbet samt iturevet Pungen, hvorhos han vil have skjult Kæden under Gulvet i en Celle i Silkeborg Arresthus. Der er under Sagen anstillet forgæves Eftersøgning efter bemeldte Kæde, hvis Værdi med Arrestantens Samtykke er sat til 1 Kr.; Værdien af Pengepungen har Bestjaalne ansat til 2 Kr., medens Arrestanten ikke har villet erkende, at den var mere værd end 50 Øre.

2 Da Arrestanten, som førte en omflakkende Tilværelse, en Aften i Begyndelsen af Januar Maaned 1916 opholdt sig i Silkeborg, søgte han i noget beruset Tilstand Natteleje paa Høloftet over den til Købstadens Fattiggaard hørende Kostald, hvor han var stedkendt. Næste Dag ved Middagstid begav han sig fra Loftet ned i bemeldte Stald og herfra ind i Fodermesterens tilstødende Kammer, hvortil Adgangen var uhindret, og i hvilket Ingen var tilstede. I et Hjørne af Kammeret hang et Sæt Tøj frit fremme, og da Arrestanten havde overbevist sig om, at der i en af Tøjets Lommer beroede et Ur, tilegnede han sig dette; endvidere forefandt han i Kammeret — liggende i en uaflaaset Bordskuffe — et Termometer med tilhørende Federal, hvilke Genstande han ligeledes tilegnede sig. Uret, som Arrestanten for en Betaling af 5 Kr. og et Par Træsko afhændede til en Købmand i Grønbæk, er bragt til Stede under Sagen og — efter at være vurderet til 20 Kr. — tilbageleveret Ejeren, Daglejer Martin Jensen af Alling Mølle, som, da Tyveriet blev begaaet, havde Tjeneste i Silkeborg Fattiggaard. Termometret, hvis Værdi af Ejeren — nysnævnte Jensen —

med Arrestantens Billigelse er ansat til 1 Kr. 50 Øre, vil Arrestanten have bortsolgt for 50 Øre et Sted paa Landet mellem Hobro og Arden.

II. Den mod Arrestanten rejste Sigtelse for ulovlig Omgang med Hittegods er støttet paa en af ham afgiven Forklaring, hvorefter han samme Dag, han begik det sidstnævnte Tyveri, har tilegnet sig dels et Ur, hvis Værdi han anslaar til 10 Kr., dels et kontant Beløb af 1 Kr. 40 Øre i Smaamønt, som han tilligemed Uret fandt liggende under en Bænk paa Silkeborg Havneplads. Beløbet vil Arrestanten have forbrugt, og Uret har han — efter sin videre Fremstilling — nedgravet paa et nærmere betegnet Sted i en Skov ved Silkeborg, men da bemeldte Ur trods omhyggelig Eftersøgning ikke har kunnet findes, og der iøvrigt Intet er fremkommet til Bestyrelse af Arrestantens nu omhandlede Forklaring, kan det ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at der i denne Henseende af Arrestanten er forøvet nogen strafbar Handling.

Erstatningspaastand er ikke nedlagt under Sagen.

Da de under I ommeldte Forbrydelser er begaaede, forinden den sidste af de foranførte Straffedomme overgik Arrestanten, vil han for sit i disse Henseender udviste Forhold være at anse i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 232, 1ste Led, lempet Tillægsstraf for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne af Forbedringshusarbejde i 6 Maaneder.

Nr. 298.

Højesteretsagfører Stein

mod

Jens Jensen Engelund (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri eller Hæleri.

Odense Købstads Ekstrarets Dom af 28 Marts 1916: Arrestanten Jens Jensen Engelund bør straffes med Forbedringshusarbejde i atten Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne, Etatsraad Kiørboe og J. P. Jakobsen, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. Alt efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 April 1916: Underrettsdommen bør ved Magt standse, dog at Straffetiden bestemmes til to Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Wolff og Axel Bang, betaler Arrestanten Jens Jensen Engelund 25 Kr. til hver. Alt efterkommes under Adfærd til Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Jensen Engelund til Højesteretssagførerne Stein og Harboe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Odense Købstads Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Jens Jensen Engelund for Tyveri eller Hæleri.

Arrestanten er født den 22 Maj 1889 og er tidligere anset bl. a.: ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 17 Februar 1911 efter Straffelovens § 228, jfr. § 47, og Straffelovtillæget § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, ved samme Rets Dom af 27 April April 1912 efter Straffelovens §§ 243 og 230, 1ste Stykke, jfr. tildels § 48, i det Hele sammenholdt med Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved samme Rets Dom af 2 Marts 1914 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og senest ved Aarhus Købstads Politirets Dom af 7 Maj 1915 efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. Straffelovtillæget § 8, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Sagens Omstændigheder er følgende:

I. Den 20 December 1915 anmeldte Kommis Niels Christian Melgaard af Odense, at der samme Dag i Tiden mellem Kl. 7¹/₂ og 9¹/₂ Eftermiddag var frastjaalet ham en ny Overfrakke, der hang i en, som det maa antages, uafaalet Entré i et Pensionat i Ejendommen Fiske-
torvet Nr. 4 i Odense. Efterat Arrestanten den 31 s. M. var bleven arresteret i Anledning af det nedenfor anførte Forhold, blev det oplyst, at han den 22 s. M. havde til Maskinarbejder Marius Jacobsen Busse solgt en Overfrakke, som efter at være tagen i Bevaring under Sagen er genkendt af Kommis Melgaard som den, der er frakommen ham ved den ovennævnte Lejlighed.

Arrestanten, der erkender at have solgt Maskinarbejder Busse Frakken, har angaaende sin Adkomst til denne forklaret, at han den 21 s. M. om Aftenen har tilbyttet sig den af en ham ubekendt Mandsperson, som han samme Aften havde truffet paa Hotel Sprogø i Odense. Den Ubekendte, der opgav at hedde Ejner og at være Sømand, hjemmehørende i Aalborg, fik i Bytte for Frakken et Arrestanten tilhørende Jakkesæt.

Det under Sagen fremkomne har imidlertid ikke bestyrket Rigtigheden af denne Arrestantens Fremstilling.

Maskinarbejder Busse har saaledes forklaret, at Arrestanten overfor ham opgav, at han havde tilbyttet sig Frakken for en Cykle, og Arrestanten har, foreholdt denne Forklaring, udtalt, at det godt kan være, at han har sagt saaledes.

Ved Forklaringer, afgivne dels af Bestyrerinden af Kælderrestaurationen paa Hotel Sprogø, Camilla Andersen, dels af Serveringsjomfru sammesteds, Olga Kirstine Petersen, er det derhos oplyst, at der vel paa Hotellet har boet en Sømand fra Aalborg ved Navn Ejner Christensen, med hvem Arrestanten var i Selskab, men at denne Ejner først ankom til Odense Juleaftensdag eller maaske Dagen før. Efter Arrestantens Forklaring er denne Person ikke identisk med den Mand, af hvem han vil have modtaget Overfrakken. Hverken Bestyrerinden eller Olga, hvilken sidste efter Arrestantens Forklaring var den, der serverede for ham og den Fremmede, mener at have set Arrestanten paa Hotel Sprogø den paagældende Dag.

Heller ikke Arrestantens Forklaring om det blaa Jakkesæt, som han paastaar at have givet i Bytte, synes at passe med, hvad der under Sagen herom er oplyst. Saaledes har Arrestantens Kæreste, Johanne Malvine Hansen, forklaret, at Arrestanten allerede den 14 eller 15 December 1915 havde bortbyttet dette Jakkesæt til en Sømand, medens Arrestanten paastaar kun at have laant ham det for nogle Dage.

Kommis Melgaard har aflagt Ed paa sin Forklaring om, at Frakken er ham tilhørende og er frakommen ham uden hans Vidende og Villie, og han har derhos paa behørig Maade godtgjort sin Ejendomsret til Frakken, der under Sagen er vurderet til 35 Kr.

Frk. Alfrida Marie Louise Klokke, der er Ekspeditrice i en i Ejendommen Fisketorvet Nr. 4 værende Trikotageforretning, har under Eds Tilbud forklaret, at hun i Arrestanten tror at genkende en Mandsperson, som hun ved 9-Tiden en Aften i Juleugen, meget mulig den paagældende Aften, saa 2 Gange at gaa ind i Ejendommen. Da han sidste Gang forlod denne, var han iført en Overfrakke, som han var ifærd med at knappe. Lidt senere kom Melgaard ind og spurgte efter sin Overfrakke, og hun var da klar over, at den var stjaalet.

Maren Rasmussen, der er Stuepige i Pensionatet, har ligeledes under Eds Tilbud forklaret, at Arrestanten meget ligner en Mandsperson, som den samme Aften mellem Kl. 9 og 10 passerede forbi hende paa Ejendommens Trappegang. Denne Person var iført Overfrakke, og hun tror, at Arrestanten er identisk med ham, uden at hun tør paastaa det med fuld Sikkerhed.

II. Den 29 December 1915 anmeldte Stenhugger Jens Knudsen af Odense, at der samme Dags Eftermiddag mellem Kl. 4 og 7 var frastjålet ham en Overfrakke, der hang i den antagelig uafaaesede Korridor paa Højskolehjemmet i Dronningensgade i Odense. Frakken blev den følgende Dag funden hos en Marskandiserske, der samme Dag havde købt den af en under Sagen ikke medtalt Mandsperson, der ved sin Anholdelse opgav at have solgt Frakken efter Anmodning af Arrestanten. Denne, der har erkendt Rigtigheden heraf, har om sin Adkomst til denne Frakke afgivet følgende Forklaring:

Den 29 December 1915, da han mellem Kl. 6 og 8 ad Kongensgade i Odense var naaet til Stationsvejen og var kommen lidt forbi Kiosken overfor den gamle Banegaard, blev han indhentet af en ham ubekendt Mand, der bad ham om 50 Øre til Hjælp til Rejsen til København. Arrestanten sagde nej, men afkøbte ham sluttelig paa Mandens Opfordring den Overfrakke, som han var iført, for 1 Kr.

Medens der Intet er oplyst til Bestyrkelse af Rigtigheden af denne Arrestantens Fremstilling, har Arrestantens ovennævnte Kæreste som Vidne edelig forklaret, at hun, der den samme Eftermiddag Kl. 6 $\frac{1}{2}$ var kommen med Toget til Odense, traf Arrestanten, da hun paa Vej fra Sydfynske Banegaard til Nørrebro stod stille ved Stoppestedet udfor Statsbanegaarden. Arrestanten, der var alene, kom gaaende i Retning fra Kongensgade mod Nørregade. Paa hendes Forespørgsel, hvad det var for en Overfrakke, han havde paa, svarede han, at det var en, som han havde laant, og da hun kort efter skiltes fra ham, sagde han, at hun ikke maatte omtale, at hun havde truffet ham.

Angaaende dette Møde med Kæresten har Arrestantens Forklaring været tilbageholdende og vaklende. Den seneste gaar ud paa, at han ikke har sagt til hende, at han havde laant Frakken.

Stenhugger Knudsen har genkendt Overfrakken som sig tilhørende og frakommen ham mod hans Vidende og Villie. Han har aflagt Ed paa sin Forklaring og har derhos paa behørig Maade godtgjort sin Ejendomsret til Frakken, der under Sagen er vurderet til 10 Kr.

Arrestanten er en for Tyveri oftere straffet Person, der én Gang er dømt for Tyveri af Frakke fra uafaalet Entré. Han er i den Tid, da Tyverierne er begaaet, drevet omkring i Odense uden egentligt Erhverv, og han har erkendt, at han den 19 December 1915 var ganske blottet for Penge. Herefter og med Bemærkning, at han efter det Oplyste har været tæt ved Højskolehjemmet netop paa det Tidspunkt, da Tyveriet af den Stenhugger Knudsen tilhørende Overfrakke er udført, maa der anses tilvejebragt et efter Lovgivningens almindelige Regler tilstrækkeligt Bevis for, at Arrestanten har stjaalet begge de to paa-gældende Overfrakker.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Straf af Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter samme Lovbestemmelse er anset med lige Straf i 18 Maaneder, og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Arrestanten, tiltrædes, vil herefter med den anførte Ændring af Straffetiden være at stadfæste.

Nr. 329.

Højesteretssagfører Asmussen

mod

Anders Pedersen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 20 Maj 1916: Arrestanten Anders Pedersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Rievers og Olsen, 20 Kr. til hver. De

ovenommeldte 2 hos Arrestanten forefundne Tikronesedler bør derhos udleveres til Syerske Elly Valborg Petersen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anders Pedersen til Højesteretssagførerne Asmussen og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Anders Pedersen, der tiltales for Tyveri, er født den 10 Oktober 1891 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 16 November 1915 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Natten mellem den 18 og 19 Marts d. A. Klokken ca. 11 $\frac{1}{4}$ anmeldte Syerske Elly Valborg Petersen, at der var frastjaalet hende en lille Portemonnæ, indeholdende lidt over 60 Kr., hvoraf 6 Tikronesedler, der var sammenlagt 3 Gange, for at Sedlerne kunde være i Portemonnaen. For Tyveriet sigtede hun Arrestanten og en Person ved Navn Mouritz Christen Andersen, sammen med hvilke hun havde opholdt sig i en Beværtning i Holmens Kanal. Anmelderinden foranledigede Arrestanten og Andersen anholdte, inden de forlod Beværtningen, og ved den paa Politistationen stedfundne Visitation fandtes Arrestanten foruden nogle Smaapenge i Besiddelse af 3 i en Notitsbog beroende Tikronesedler, af hvilke de 2 bar tydeligt Mærke af at have været sammenlagt 3 Gange.

Samme Nat blev der af en Opvarter i den ommeldte Beværtning paa Politistationen indleveret 4 Tikronesedler, der ligeledes bar Mærke af at have været sammenlagt 3 Gange. Ifølge den af Tjenestepige Anna Christensen afgivne beedigede Vidneforklaring er disse 4 Sedler af hende fundet stukket ind mellem Træmmerne i Døren til Retiraden i Ejendommen, hvor Beværtningen findes.

Anmelderinden har edelig forklaret, at hun havde opholdt sig som Gæst i Beværtningen, bl. a. i Selskab med Arrestanten og Andersen, der skiftevis sad ved Siden af hende i en Sofa, at hun, der var temmelig beruset, var oppe i Beværtningens Gaard for at kaste op og da mærkede, at hendes Portemonnæ, som hun havde baaret paa Brystet under Kjolelive, var borte, samt at Portemonnæen med Pengene maa være stjaalet kort før, hun gik op i Gaarden, eller mens hun opholdt sig i denne, idet hun kort før hun gik op i Gaarden, konstaterede, at hun havde Portemonnæen hos sig.

Anmelderinden, der har forklaret, at hun paa Grund af sin Portemonnæs ringe Størrelse havde foldet 10 Krone-Sedlerne sammen 2 Gange paa den korte Led og 1 Gang paa den lange Led, har erklæret, at de 6 af de under Sagen tilstedekomne Pengesedler, der bærer Mærke af at have været sammenlagt som af hende forklaret, efter hendes Formening er de hende tilhørende.

Saa vel Arrestanten som Andersen — hvilken sidste har været anholdt under Sagen, uden at der for hans Vedkommende er rejst Tiltale — har nægtet at have gjort sig skyldige i det omhandlede Tyveri.

Arrestanten har imidlertid erkendt, at han under sit Samvær med Anmelderinden har siddet i Sofaen ved Siden af hende, at han herunder har omfavnet hende eller i hvert Fald rørt ved hende, uden at han dog husker at have haft Haanden paa hendes Bryst, at han har været oppe i Beværtingens Gaard samtidig med Anmelderinden, samt at han var inde paa Retiraden, efter at Tyveriet var opdaget, efter hans Forklaring dog førend Politiet blev tilkaldt.

Arrestanten har om de hos ham forefundne Penge først forklaret, at han havde fortjent dem, og senere nærmere forklaret, at han, der ved Anholdelsen angav bl. a. at ernære sig ved at opkøbe Chokolade for en tysk Herre, hvis Navn han ikke kendte, havde tjent den ene af de hos ham forefundne 10 Kronesedler ved at opkøbe Chokolade, samt at han havde modtaget de 2 andre Tikronesedler af en ham ubekendt Herre — efter hvad Arrestanten har hørt en forhenværende Assessor i Kriminalretten — der efter at have truffet Arrestanten paa Gaden om Natten var gaaet med Arrestanten hjem i dennes Logis, hvor han havde lavet Spektakler, hvorved Arrestanten fik ødelagt en stiv Hat, i hvilken Anledning han havde givet Arrestanten ialt 30 Kr., derunder de 2 Tikronesedler.

Imidlertid fremgaar det af de under Sagen afgivne, tildels bedigede Vidneforklaringer, at Arrestanten, efter at der i Beværtingen var bleven Tale om at hente Politi, gik ind paa Retiraden, samt at Arrestanten efter at være kommet tilbage fra Retiraden sagde, at »nu kunde de godt visitere«. I Betragtning heraf samt under Hensyn til, at Arrestanten som anført er fundet i Besiddelse af de 2 10-Krone-Sedler, der har været sammenlagt som de ifølge Anmeldelsen stjaalne, at 4 andre saadanne Sedler, der efter det Oplyste maa antages at tilhøre Anmelderinden, er funden paa Retiraden, at Arrestanten ikke har kunnet give nogen antagelig Forklaring om, hvorfra de hos ham forefundne Penge hidrører, samt at Arrestanten tidligere er straffet for Tyveri, findes det, idet Anmelderindens Forklaring i det Hele vil være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, uden Betænkelighed at anse det for bevist, at Arrestanten har begaaet det paasigtede Tyveri, hvorved bemærkes, at den Anmelderinden frakomne Portemonnæ ifølge hendes Forklaring var værdiløs.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Fredag den 23 Juni.

Nr. 319. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Robert Hvalsøe Holm (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 13 Maj 1916: Arrestanten Robert Hvalsøe Holm bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Bentzen og Krabbe, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Robert Hvalsøe Holm til Højesteretssagførerne Asmussen og Dietrichson 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Robert Hvalsøe Holm, der tiltales for Tyveri, er født den 7 Juli 1896 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 23 August 1913 efter Straffelovens § 228, jfr. tildels § 46, og efter dens § 229, 4de Stk., samtligge disse Bestemmelser sammenholdt med § 37, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 11 Oktober 1913 i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter dens § 229, 4de Stk., jfr. § 37, læmpet Tillægsstraf af Forbedringshusarbejde i 3 Maaneder og ved Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 30 September 1914 efter Straffelovens §§ 229, 4de Stk., og 228 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Arrestanten har derhos i Tiden fra den 18 til den 21 Oktober f. A. været anholdt ved et af Rettens Kriminalkamre som sigtet for falsk Forklaring for Retten, men Sagen sluttedes for Arrestantens Vedkommende uden Tiltale.

Den 25 November f. A. forsøgte Arrestanten hos Pantelaaner I. Frimand, Borgergade 142, at pantsætte en Overfrakke, om hvilken han fortalte, at den tilhørte hans Broder. Da Pantelaaneren imidlertid bemærkede, at der var revet en Navneklud af Frakken, fattede han Mistanke til Arrestanten og foranledigede derfor denne anholdt.

Arrestanten forklarede til den over ham optagne Rapport, at han, kort før han indfandt sig paa Laanekontoret, i god Tro havde modtaget Frakken til Pantsætning af en ubekendt Mandsgang, som han mødte i Store Kongensgade paa Hjørnet af Gernersgade.

Gennem vedkommende Skrædderfirma blev det oplyst, at Frakken var leveret til Kaptajn Johan v. Thun, og v. Thuns Hustru, Marie, født Thrane, genkendte derefter Frakken som tilhørende hendes paa Rejse fraværende Mand og tilligemed en Del andre nærmere betegnede Beklædningsgenstande stjaalet i Tiden fra den foregaaende Dags Eftermiddag Kl. 6 fra et i Ejendommen Rosenvængets Sideallé Nr. 9 værende aflaaaset Pulterkammer.

Efter det under Sagen oplyste var Døren til det paagældende Pulterkammer aflaaaset med en Hængelaas, der var aabnet, antagelig med falsk Nøgle eller Dirk, mulig var tillige en Dør, der fra Trapperne fører ind til Loftsgangen, aabnet med falsk Nøgle eller Dirk, men dette findes dog ikke oplyst med fuldstændig Sikkerhed. Et Skab, hvori de stjaalne Beklædningsgenstande havde beroet, var voldelig opbrudt.

Arrestanten har under Sagen vedholdende nægtet sig skyldig i Tyveri og fastholdt sin oprindelige Forklaring om sin Adkomst til Frakken, dog at han under de senere Forhør har forklaret, at han tidligere 2 Gange havde været sammen med den Person, af hvem han modtog Frakken til Pantsætning.

Arrestantens Broder, Lauritz Holm, har forklaret, at den Person, Arrestanten sigter til, antagelig hedder Arthur, men Arrestanten, til hvem der under Sagen er afsendt et af vedkommende Kriminalkammer modtaget Brevkort, undertegnet »Din Ven Arthur«, har nægtet at kunne give nærmere Oplysning om den Paagældende.

Under Sagen er kommet til Stede en Kuffert med en Del deri beroende Beklædningsgenstande og et Lommetørklæde, der efter det Oplyste antagelig i November Maaned f. A. er fundet i Porten til Ejendommen Fredericiagade Nr. 47, der ligger i ringe Afstand fra Pantelaaner Frimands Kontor. Fru v. Thun har genkendt Kufferten og de i denne indeholdte Genstande som hendes Mand tilhørende og stjaalne ved den omhandlede Lejlighed.

Arrestanten har imidlertid nægtet at have haft noget med Kufferten eller dens Indhold at gøre.

Arrestanten fandtes ved sin Anholdelse i Besiddelse af en Nøgle, hvis Kam var brækket af, og han forklarede til at begynde med, at Nøglen hørte til en Kuffert, han tidligere havde haft, mens han senere har forklaret, at Nøglen hørte til en, ham tidligere tilhørende Sparebøsse af Form som en Kuffert. Efter at der paa Gerningsstedet i Laasen til et af de opbrudte Skabe var fundet en Nøglekam, der maa antages at hidrøre fra den i Arrestantens Besiddelse forefundne Nøgle, og dette var foreholdt Arrestanten, har han imidlertid forklaret, at Nøglen ikke tilhørte ham, men af ham var fundet i Frakken, han forsogte at pantsætte.

Kaptajn v. Thuns Ejendomsret til de omhandlede Koster, af hvilke den i Arrestantens Besiddelse forefundne Frakke er vurderet til 75 Kr., mens de øvrige Koster er vurderet til ialt 321 Kr., findes tilstrækkelig bevist ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger.

Naar henses til Arrestantens uhjemlede Besiddelse af den stjaalne Frakke samt til, at han i Følge egen Erkendelse kort forinden, har forsøgt Pantsætningen, har passeret Østerbrogade i Nærheden af Gerningsstedet, at hans Besiddelse af den brakkede Nøgle, til hvilken Kammen er funden paa Gerningsstedet, tyder paa, at han selv har været paa Gerningsstedet, at han under Sagen har afgivet vaklende og løgnagtige Forklaringer, samt at hans tidligere Vandel kendetegner ham som tyvagtig, findes det uden Betæneligheder at anse det for bevist, at han — alene eller i Forening med andre — har begaaet det omhandlede Tyveri, og han vil herefter som Følge af det anførte være at anse efter Straffelovens § 230 II efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Nr. 108. Søfyrbøder **John Albert** eller **Alberts Carlsson**
(Harboe efter Ordre)

mod

A/S. Dampskibsselskabet »Trio« (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om en Søfyrbøder i oversøisk Fart havde Krav paa »Krigstillæg«.

Sø- og Handelsrettens Dom af 11 Juni 1915: De Indstævnte, A/S. Dampskibsselskabet »Trio«, bør for Tiltale af Citanten, Søfyrbøder John Alberts Carlsson, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger hæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Søfyrbøder John Albert eller Alberts Carlsson 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Harboe 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 5 September 1914 blev Citanten, Søfyrbøder John Alberts Carlsson, forhyret som Fyrbøder med den de Indstævnte, A/S. Dampskibsselskabet »Trio«, tilhørende Damper »Fanny« til en Rejse »til England« o. v.

Den maanedlige Hyre var fastsat til 70 Kr. + Krigstillæg 70 Kr. Skibet sejlede i Nord søfart indtil Begyndelsen af November, da det blev sendt til Nordamerika og videre til Buenos Aires, hvorfra det vendte tilbage til Danmark. Ved Ankomsten hertil fik Citanten en Afregning, hvorefter der tilkom ham:

a, Hyre fra 5 September 1914 til 13 April 1915,		
ialt 7 Maaneder 9 Dage	511 Kr.	> Øre
Krigstillæg for 2 Maaneder og 8 Dage.....	158 —	64 —
	<hr/>	
	669 Kr.	64 Øre
Heraf havde han modtaget i Forskud	468 —	26 —

Der tilkom ham herefter..... 201 Kr. 38 Øre for hvilket Beløb han kvitterede med Forbehold.

Han havde derefter anlagt denne Sag, hvorunder han paastaar A/S. Dampskibsselskabet »Trio« dømt til at betale Krigstillæg for den fulde Tid, i hvilken han har været forhyret, hvorefter der yderligere vil tilkomme ham 352 Kr. 36 Øre, hvoraf han fordrer Renter 5 % pro anno fra Stævningens Dato, den 20 April 1915, til Betaling sker.

De Indstævnte procederer til Frifindelse.

Saaledes som Sagen er forelagt Retten, drejer Parternes Tvist sig alene om Forstaaelsen af en mellem Firmaet Brix — Hansen og Co., der er Leder af det indstævnte Aktieselskab, og Søfyrbødernes Forbund, hvoraf Citanten er Medlem, den 17 August 1914 oprettet Overenskomst, der har saalydende Indhold:

Herved bekræftes, at der D. D. er oprettet følgende Tillæg til vor Overenskomst.

Der ydes Søfyrbøderne beskæftigede i vore Skibe et Krigstillæg paa Kr. 70. —

Ulykkesforsikringen fastsættes til Kr. 4,000, — pr. Mand, hvad enten han er Familieforsørger eller ej.

Opbringes Skibet, drejer saavel Hyre som Gratiale indtil den Forhyrede er tilbage paa Udmønstringsstedet.

Denne Overenskomst gælder saalænge den nuværende Krigstilstand i Europa begrunder dens Bestaaen.

Spørgsmaalet om hvorvidt Betingelserne for Overenskomstens Gyltighed er til Stede afgøres af et Nævn, hvortil hver af Parterne vælger to Medlemmer og i hvilket Forligsmanden er Opmand.

Ovenstaaende Overenskomst bekræftes med vore Underskrifter.«

Der er Enighed om, at det her omhandlede Krigstillæg af 70 Kr. skulde ydes maanedligt, men de Indstævnte gør gældende, at det ved Oprettelsen har været en Forudsætning, som ogsaa maa have staaet Forbundet klart, at det kun skulde erlægges, forsaavidt og saa længe som de vedkommende Skibe sejlede i fast Nord søfart, hvor der paa Grund af Krigsforholdene var særlig Fare for Sejladsen.

De Indstævnte henviser derhos til, at der samtidig oprettedes en lignende Overenskomst med Sømændenes Forbund, og at dette fra første Færd har erklæret sig enigt i, at Krigstillæget uanset Overenskomstens Taushed derom ikke skulde betales uden for den egentlige Farezone. Endvidere anfører de, at Fyrbøderne paa et andet af Brix-Hansen ledet

Selskabs Skibe, der ogsaa havde været i transatlantisk Fart, uden noget Forbehold, har modtaget deres Afregning, opgjort paa den af de Indstævnte som rigtig hævdede Maade, endskønt disse Fyrbødere ogsaa var forhyret med det i Overenskomstens ommeldte Krigstillæg. Endelig har de Indstævnte til Støtte for deres Opfattelse af Overenskomsten henvist til den i samme indeholdte Passus, hvorefter Overenskomsten kun gælder, saa længe den nuværende Krigstilstand i Europa begrunder dens Bestaaen.

Retten maa give de Indstævntes Paastand Medhold.

Efter det oplyste var det den Omstændighed, at Mandskabet paa Rutebaadene fra Esbjerg til England havde faaet Krigstillæg, der var Anledning til at der saavel fra Søfyrbødernes som fra Sømændenes Forbund fremsattes Krav om Krigstillæg over for de Indstævnte. Dette Krav var saaledes motiveret af Faren ved Sejladsen i Nordsøen, og det har allerede af den Grund Formodningen for sig, at det Krigstillæg, hvormed der blev Enighed, havde denne Sejlads for Øje, navnlig da de Indstævntes Skibe dengang i alt væsentlig kun sejlede i Kulfart paa Nordsøen. Dette bekræftes yderligere ved næsten hver eneste af Overenskomstens Bestemmelser, baade forsaavidt disse angaar Ulykkesforsikring, Opbringelse og Overenskomstens Varighed »saalænge den nuværende Krigstilstand i Europa begrunder dens Bestaaen,« hvilket med Tydelighed viser, at der alene tænkes paa Sejlads inden for en ved Krigen skabt Farezone. Den Omstændighed, at Krigstillæget blev fastsat i Form af et Tillæg til den maanedlige Hyre, oplyser derhos, at man har haft for Øje Sejlads i Rutebart, i hvilken Henseende kan henvises til, at den sidste mellem Dansk Dampskibsrhederiforening og Søfyrbødernes Organisation i Februar 1915 vedtagne Overenskomst om Krigstillæg kun i 2 Tilfælde fastsætter dette i Form af et maanedligt Tillæg til Hyren, nemlig for Skibe i Rutebart dels paa England, dels paa norske Havne. I alle andre Tilfælde betales Tillæget pr. Rundrejse eller pr. enkelt Passage og kun, hvor Skibet passerer en af de i Overenskomsten nævnte Farezoner.

At det skulde have været Meningen at give et fast maanedligt Krigstillæg for Skibe, som maaske igennem mange Maaneder sejlede udelukkende paa oversøiske Pladser uden for nogen »Farezone«, har afgjort Formodningen imod sig, og efter Sagens Oplysninger er der næppe heller noget andet her hjemmehørende Rhederi, som betaler Krigstillæg for sliq Sejlads.

Idet Overenskomsten af 17 August 1914 herefter maa antages alene at angaa de Indstævntes Skibe, saa længe de er i Fart paa Nordsøen, vil de Indstævntes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil kunne hæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 301. Højesteretssagfører Liebe
mod

Knud Kristian Johannes Mortensen Hesselberg
(Def. Overretssagfører Fenger),

der tiltales for Pengeafpresning.

Vennebjerg Herreds Ekstrarets Dom af 27 Januar 1916. Tiltalte Knud Kristian Johannes Mortensen Hesselberg bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og bør han derhos udrede Sagens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører F. Kloch, og Defensor, Sagfører A. Jakobsen, henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 April 1916: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog saaledes at Straffetiden bestemmes til 3 Maaneder. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret :

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Knud Kristian Johannes Mortensen Hesselberg til Højesterets-sagfører Liebe og Overretssagfører Fenger 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Vennebjerg Herreds Ekstraret indankede Sag tiltales Knud Kristian Johannes Mortensen Hesselberg, der er født den 19 November 1885, og som ikke ses tidligere at være tiltalt eller straffet for Pengeafpresning.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Restauratør Laurits Andersen i Hjørring, for hvem Tiltalte bestyrede Gaarden »Landlyst« i Gjurup, havde formaaet Tiltaltes Hustru til, medens Tiltalte i Tiden fra 15 August til 3 November f. A. var indkaldt til Sikringsstyrken, to Gange at tilstede sig Samleje. Da Tiltalte efter sin Hjemkomst en af de første Dage i December af Hustruen fik at vide, hvad der var sket, tilskrev han Andersen et Brev om at komme ud paa Gaarden og afgøre deres Mellemværende. Dagen efter indfandt Restauratør Andersen sig derude, og om det ved denne Lejlighed Forefaldne har Tiltalte under de første Forhør forklaret, at han lige efter Andersens

Ankomst, og medens denne endnu holdt i Gaarden med sit Køretøj, bebrejdede ham hans Handlemaade; efter nogen Benægten udtalte Andersen efter at have indrømmet Forholdet, at han kunde »stikke Tiltalte en Hundredkroneseddel«, og at Tiltalte og hans Hustru derefter kunde flytte fra Gaarden, saa behøvedes der ikke at være mere Snak om det. Efter hvad Tiltalte videre har forklaret, holdt han paa, at Forholdet ikke kunde afgøres med Penge, men da Andersen bød ham først 500 og senere 600 Kr., hvis han vilde holde Mund om Sagen, tog han imod Pengene, idet han dog bemærkede, at han ikke vilde love at tie. Andersen udtalte da: »Ja, nu holder De Mund foreløbig, saa skal jeg nok godtgøre Dem noget mere senere.« Idet Andersen derefter vilde køre bort, fremkom Tiltalte med en Ytring om, at han havde to skarpe Skud i Bøssen, og at Andersen ikke var bedre værd, end at Tiltalte skulde saare ham lige saa dybt, som Andersen havde saaret ham.

Andersen har derimod afgivet en Forklaring, der gaar ud paa, at Tiltalte, da Andersen ved ovennævnte Lejlighed kom ud paa Gaarden, var meget forbitret og bebrejdede ham Forholdet til Hustruen samt spurgte, »hvad saadant var værd«, hvorefter Tiltalte, endnu inden Andersen havde tilbudt ham Penge, fremkom med en Bemærkning om, at han havde en Bøsse med to skarpe Skud, og at Andersen ikke skulde komme levende fra Gaarden, hvis han var haard. Af Frygt for Overlast tilbød Andersen herefter Tiltalte først 100 Kr. og derefter, da Tiltalte sagde, at det var jo ingenting, og at han vilde have 600 Kr., dette Beløb, som han straks efter udbetalte.

Under de senere Forhør har Tiltalte forklaret, at Tanken om at faa Penge af Andersen først opstod hos ham, efterat Andersen havde tilbudt »at stikke ham en Hundredkroneseddel«, og at han, da han fandt dette Beløb for lille, bestemte sig til at ville have flere Penge. I Forbindelse hermed har Tiltalte erklæret ikke at turde benægte, at han allerede paa dette Tidspunkt fremkom med Ytringen om, at han havde en Bøsse med to skarpe Skud, for at bevæge Andersen til at byde noget mere.

Andersen var 3 Gange senere i December Maaned ude paa sin Ejendom, og ved to af disse Lejligheder kom hans Forhold til Tiltaltes Hustru paa Tale mellem ham og Tiltalte. Medens Andersen har forklaret, at det var Tiltalte, som forlangte yderligere 400 Kr. af ham for at undlade Offentliggørelsen af Forholdet i Bladene, har Tiltalte erklæret, at det var paa Forslag af Andersen om at nævne, hvad han vilde have, at Tiltalte nævnte 400 Kr., og Tiltalte har erkendt at have tilføjet, at han, hvis Sagen ikke blev afgjort med det samme, vilde bringe den frem for Offentligheden. Tiltalte fik dog ikke flere Penge af Andersen, der erklærede, at han ingen havde hos sig.

Den 27 December f. A. indfandt Tiltalte sig i noget beruset Tilstand i Andersens Restauration paa Landmandshotellet i Hjørring dels for efter sin Forklaring at tale med Andersen om nogle Svinetrug paa Gaarden, der var itu, dels for at faa Rede paa, om Andersen vilde betale ham en yderligere Pengegodtgørelse for at undgaa en Offentliggørelse af hans Forhold til Tiltaltes Hustru. Paa Vejen derhen købte han en Revolver med 6 skarpe Skud i, efter hvad han først har forklaret, for at anvende den til Selvforsvar, da han var bange for, at

Andersen i Vrede over det mellem dem tidligere Passerede vilde give ham Frygl; senere har han imidlertid erklæret, at han maa antage, uden at han dog erindrer det bestemt, at han har anskaffet Revolveren »for at gøre dem bange for sig inde paa Landmandshotellet«. Tiltalte opnaaede ogsaa en Samtale med Andersen under 4 Øjne, ved hvilken Lejlighed Andersen lovede at komme ud paa Ejendommen for, som Tiltalte har udtrykt det, »at gøre Redelighed med ham«. De gik derpaa tilbage i Restaurationen, hvor Andersen serverede noget Øl for Tiltalte; ved denne Lejlighed opdagede han, at Tiltalte bar Revolver, idet Tiltalte efter hans Forklaring trak den halvt ud af Lommen og saa vist paa ham, medens Tiltalte har erklæret, at det er sket ved en tilfældig Bevægelse, hvis han har trukket Revolveren frem, og at han ikke erindrer at have gjort det for at forskrække Andersen.

Andersens Hustru har forklaret, at hun samme Aften havde en Samtale med Tiltalte, hvorunder hun udtalte til denne, at »det var en kedelig »Hustvist«, og at Tiltalte dertil svarede, at det var han »lige-glad med«, idet han med det samme trak en Revolver op af Lommen og viste hende. Andersens Søster, Elisabeth Andersen, har forklaret, at hun samme Aften saa Tiltalte sidde og pille ved en Revolver, han havde lagt paa Bordet, han sad ved. Opvartningsjomfru Ane Marie Nielsen har forklaret, at Tiltalte samme Aften var kommen hen til Disken i Andersens Beværtning, bag hvilken hun stod, og havde lagt en Revolver derpaa, idet han spurgte, hvor Andersen var. Senere saa hun ham sidde ved et Bord og lege med Revolveren.

Tiltalte har med Hensyn til disse Forklaringer erklæret, at han ikke erindrer at have handlet som ommeldt, men at han heller ikke tør benægte det.

Da Andersen ikke kom ud paa sin Ejendom den følgende Dag, indfandt Tiltalte sig samme Dags Aften paany i hans Beværtning, medbringende Revolveren, og spurgte efter Andersen. Denne skjulte sig, men hans Hustru fik hidkaldt Overbetjent i Statspolitiet J. Jensen, til hvem Tiltalte gav en Fremstilling af det mellem Andersen og hans Kone Passerede, hvorhos han som af ham vedgaaet i Jensens og Fru Andersens Overværelse udtalte, at han, saafremt Andersen ikke vilde »akkordere med ham«, vilde offentliggøre Forholdet mellem ham og Tiltaltes Hustru i Bladene.

Den følgende Dag tog Andersen i Følge med fornævnte Overbetjent ud paa Gaarden og søgte at formaa Tiltalte til at rejse. Efter hvad Tiltalte har erkendt, gav han til Svar: »Ja, kan vi akkordere«, idet han derhos talte om, at han i modsat Fald vilde offentliggøre Andersens Forhold til hans Hustru i Bladene. Tiltalte fik imidlertid heller ikke ved denne Lejlighed flere Penge af Andersen, og denne, der ikke turde komme ud paa Gaarden, som Tiltalte stadig vægrede sig ved at forlade, indgav derefter Anmeldelse for Pengeafpresning til Politiet.

De modtagne 600 Kr. har Tiltalt anvendt dels til Udbetaling ved Køb af et Hus, dels til at leve for. Andersen har ikke nedlagt Erstatningspaastand her under Sagen.

Efter Omstændighederne maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte ved de fornævnte Lejligheder har for at aftvinge Andersen Penge truet ham med personlig Overlast eller med Offentliggørelse af,

at Andersen havde staaet i usædeligt Forhold til hans Hustru. For sit saaledes udviste Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 245; men Straffen, der ved Dommen er bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til samme Art Fængsel i 3 Maaneder, og med den heraf flydende Forlængelse af Straffetiden vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, saaledes være at stadfæste.

Mandag den 26 Juni.

Nr. 83. **Chefen for Kystartilleriregimentet, Oberst P. M. Knudsen**
(Harboe)

mod

Forsvarsministeren paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til ved Domstolene at faa afgjort, om der tilkommer ham »Felttillæg«.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 Januar 1916: Denne Sag afvises. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, **Chefen for Kystartilleriregimentet, Oberst P. M. Knudsen, 10 Kroner.**

Færdig fra Trykkeriet den 12 Juli 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 23—24.

Mandag den 26 Juni.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Chefen for Kystartilleriregimentet, Oberst P. M. Knudsen, der for Tiden oppebærer »Kommandotillæg« (svarende til Fjerdedelen af hans Lønning) efter Lov Nr. 214 om Felttillæg m. m. ved Hæren af 30 September 1909 § 3, men som anser sig for berettiget til at erholde »Felttillæg« (svarende til Halvdelen af hans Lønning) efter Lovens § 1, paastaar sig under denne mod Statskassen ved Forsvarsminister, Dr. phil. P. R. Munch anlagte Sag kendt berettiget til at erholde saadant Felttillæg efter Forsvarsministerens nærmere Bestemmelse af Enkelthederne med Hensyn til Beregning og Udbetaling, jfr. Lovens § 11. Citanten paastaar sig derhos tilkendt Sagens Omkostninger.

Indstævnte, Forsvarsminister Munck, paastaar under særlig Procedure af Formaliteten Sagen afvist og Citanten tilpligtet at betale Kost og Tæring, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, som har givet Møde for Indstævnte.

Til Støtte for sin Afvisningspaastand henviser Indstævnte til Lovens § 11, der er saalydende:

»Enkelthederne med Hensyn til Beregning og Udbetaling af de i denne Lov omhandlede Tillæg m. v. ordnes af Ministeren. Denne myndiges til at afgøre alle i Anledning af Lovens Anvendelse opstaaende Spørgsmaal, og Fortolkningen af Loven skal saaledes ikke kunne gøres til Genstand for Rettergang, medmindre Sagen af Ministeren henvises dertil«.

Efter Indstævntes Mening udelukker Bestemmelserne i Paragraffens andet Punktum Citanten fra, saalænge Sagen ikke af Indstævnte er henvist til Rettergang, at gøre den til Genstand herfor.

Citanten gør derimod gældende, at Paragraffens andet Punktum er saaledes at forstaa, at det alene omhandler de Spørgsmaal, som maatte opstaa om de i det første Punktum nævnte Enkeltheder med Hensyn til Beregning og Udbetaling, og Lovens Fortolkning i Henseende til saadanne Enkeltheder, men derimod ikke et Principspørgsmaal som det i nærværende Sag foreliggende, der drejer sig om, hvorvidt Citanten overhovedet har Ret til Felttillæg. Denne Forstaaelse er efter Citantens Mening for det Første i Overensstemmelse med den formentlig fra gammel Tid gældende og ogsaa ved § 12 i Lov indeholdende almindelige Bestemmelser om Embeds- og Bestillingsmænds Lønningsforhold m. m. af 26 Marts 1870 forbeholdte Regel, hvorefter Statens

Tjenestemænd kun med Hensyn til Beregningen af deres Lønninger skal være underkastede Administrationens Afgørelse, men derimod skal have Ret til at æske Domstolenes Paakendelse af Spørgsmaalet, om de overhovedet har Ret til en vis Lønning. Ogsaa af sproglige og logiske Grunde er — hævder Citanten videre — den nævnte Forstaaelse af § 11 den nærmestliggende, idet det første Punktum formentlig ellers vilde staa overflødig, hvilket saa meget mindre kan have Formodningen for sig, som denne Bestemmelse er sat i Spidsen og derfor fremtræder som den, paa hvilken Vægten efter naturlig Forstaaelse maa lægges. For det samme Resultat taler endelig efter Citantens Mening Paragraffens Forhistorie afgørende. Loven af 30 September 1909 § 11 er nemlig — med ganske uvæsentlige Redaktionsændringer — enslydende med § 18 i den tidligere gældende Lov om Felttillæg m. m. ved Hæren af 14 Maj 1870, og de om den sidstnævnte Lov førte Rigsdagsforhandlinger tyder efter Citantens Mening bestemt hen paa, at det ikke har været Hensigten at give Paragraffens andet Punktum et saa vidt Omraade, som det efter den af Indstævnte hævdede Forstaaelse vil faa, men kun et lignende Omraade, som den almindelige Lønningslov af 26 Marts 1870 § 12 efter Citantens ovenfor anførte Opfattelse har.

Der kan imidlertid ikke gives Citanten Medhold i hans Forstaaelse af Lov 30 September 1909 § 11, 2det Punktum, idet det under Hensyn til Bestemmelsens særdeles omfattende Udtryk ikke findes at kunne betvivles, at den ikke alene gælder Spørgsmaal vedrørende de i det første Punktum omhandlede Forhold men ogsaa Spørgsmaal som det her foreliggende, om hvorvidt Citanten har Krav paa Tillæg efter Lovens § 3 eller efter § 1. At § 11, første Punktum, efter denne Opfattelse vilde kunne undværes, kan ikke afgive tilstrækkelig Hjemmel til at give det andet Punktum et snævrere Omraade, end det efter Ordenes naturlige Forstaaelse maa antages at have. De om Loven af 14 Maj 1870 førte Rigsdagsforhandlinger findes heller ikke at give Citantens Opfattelse nogen Støtte af Betydning — tværtimod udtalte det af Landstinget nedsatte Udvalg, efter hvis Forslag den sidste Sætning i § 18 (»medmindre Sagen dertil af Ministeren henvises«) blev tilføjet, til Støtte herfor kun, at det maatte anses for rigtigt, at Paragraffen »i denne Henseende« blev bragt i Overensstemmelse med den almindelige Lønningslovs § 12, og under Lovens 2den Behandling i Landstinget blev det af Krigsministeren, uden Modsigelse fra nogen Side, fremhævet, at Paragraffens Betydning, saaledes som den vilde komme til at lyde, naar det nævnte Ændringsforslag blev vedtaget, vilde være den, at »Medlemmer af Hæren ikke skal kunne sagsøge Regeringen med Hensyn til Afgørelsen af opstaaende Spørgsmaal, men at dog Administrationen skal kunne henvise disse Sager til Domstolene.«

I Henhold til det Anførte vil Indstævntes Afvisningspaastand være at tage til Følge.

Til at tillægge Indstævnte Kost og Tæring hos Citanten findes der efter Omstændighederne ikke Føje.

Tirsdag den 27 Juni.

Nr. 180 og 272. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Adolph Erik Jensen (Def. Aagesen),

der tiltales for Fornærmelse mod Politiet og Overtrædelse af Tilhold samt for Vold.

Randers Købstads Ekstrarets Dom af 7 September 1915: Arrestanten Adolph Erik Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salærer 18 Kr. til Sagfører Barlag og 12 Kr. til Sagfører M. Christensen. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Randers Købstads Ekstrarets Dom af 18 Januar 1916: Arrestanten Adolph Erik Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Sagens Omkostninger, derunder i Salærer 20 Kr. til Sagfører Christoffersen og 15 Kr. til Sagfører Barlag. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Oktober 1915: Tiltalte Adolph Erik Jensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne B. Johnsen og Sørensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 Marts 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, betaler Tiltalte 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kgl. Reskript af 18 April d. A. er det tilladt, at de ved de tvende indankede Domme paakendte Sager maa af Højesteret behandles og af denne Ret paakendes under Et, og ved kgl. Reskript af 6 Maj d. A. er Højesteret bemyndiget til i 1ste Instans under nærværende Sag at paakende et af Tiltalte senere mod Politiet udvist voldeligt Forhold. Da der imidlertid ikke, forsaavidt det sidstnævnte Forhold angaar, foreligger Indstævning af Tiltalte for Højesteret, vil dette Forhold ikke kunne paakendes. Forsaavidt Sagerne iøvrigt efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, maa det af de i Dommene anførte Grunde billiges, at Tiltalte er anset efter de sammesteds nævnte Straffebestemmelser, og Straffen findes under Et at kunne fastsættes til Tugthusarbejde i 2 Aar.

Thi kendes for Ret:

Adolph Erik Jensen bør hensættes til Tugthusarbejde i 2 Aar. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Landsoverrettens Domme ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Aagesen 60 Kroner til hver.

I Præmisserne til den indankede Dom af 18 Oktober 1915 hedder det: Under nærværende fra Randers Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Adolph Erik Jensen for Fornærmelse mod Politiet og Overtrædelse af Tilhold.

Tiltalte er født den 21 November 1887 og har tidligere — foruden at han 15 Gange har været mulkteret for forskellige som oftest med Vold eller Beruselse forbundne Overtrædelser af Politivedtægten samt 8 Gange været straffet for Overtrædelser af Paalæg i Medfør af midlertidig Lov 1 April 1905 § 6, 1ste Stk. — været anset ved Randers Købstads Politirets Dom af 25 August 1904 for Overtrædelse af Tilhold om ikke at indfinde sig i sin Moders Hjem med en ifølge Lovgivningens Grundsætninger fastsat Straf af simpelt Fængsel i 6 Dage, ved Overrettens Dom af 8 Januar 1906 efter Straffelovens §§ 200 og 203, jfr. § 37 og midlertidig Lov af 1 April 1905 § 1, 2det Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, ved samme Rets Dom af 11 Juni s. A. efter Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Lov 1 April 1905 § 1, 2det Stk., 2det Pkt., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, hvorhos det i Dommen bestemtes, at der vilde være at give Tiltalte Paalæg i Medfør af sidstnævnte Lovs § 6, 1ste Stk., for et Tidsrum af 3 Aar, ved Randers Købstads Ekstrarrets Dom af 21 Oktober 1908 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 90 Dage, ved samme Rets Dom af 5 Juli 1909 efter Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Lov 1 April 1905 § 1, 2det Stk., 2det Pkt., med Tvangsarbejde i 3 Maaneder, hvorhos det i Dommen bestemtes, at der vilde være at give Tiltalte Paalæg som ovenmeldt for et Aar, ved samme Rets Dom af 8 November 1910 efter midlertidig Lov 1 April 1905 § 1, 1ste Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 7 Uger, ved samme Rets Dom af 24 Marts 1911 efter samme Bestemmelse med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 7 Juli s. A. efter Straffelovens § 100 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Overrettens Dom af 23 December 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 30 Dage, ved Højesterets Dom af 31 Oktober 1913 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder, ved Randers Købstads Politirets Dom af 4 Juli 1914 efter Lov 3 Marts 1860 § 2, jfr. § 1, med Tvangsarbejde i 20 Dage, ved samme Rets Dom af 13 August s. A. efter samme Bestemmelse med lige Straf i 30 Dage og ved samme Købstads Ekstrarrets Dom af 17 No-

vember s. A. efter Straffelovens § 201 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Tiltalte har endelig 4 Gange vedtaget større Bøder for Voldsforbrydelser, de tvende Gange forøvede mod Politiet (Straffelovens § 100).

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

I. Da Tiltalte den 7 August d. A. om Formiddagen opholdt sig paa Markedspladsen ved Nørreport i Randers, kom han i Ordskifte med en tilstedeværende Gaardejer angaaende en Grisekasse, som Sidstnævnte benyttede, men om hvilken Tiltalte paastod, at den tidligere havde været hans. Paa Anmodning af Gaardejeren kom Politibetjent Severin Jensen, der var iført Uniform, tilstede og betydede Tiltalte, der, efter hvad Jensen skønnede, skændtes med bemeldte Gaardejer, at han skulde forholde sig rolig og gaa sin Vej, og da Tiltalte ikke efterkom dette Paalæg, tog Jensen fat i hans Arm for at faa ham bort fra Pladsen. Tiltalte begyndte derpaa at udskælde Betjenten, idet han mod ham benyttede Ordene: Laban, Gadedreng, Bølle og Bandit; Jensen fandt det nu rettet at tilkalde Bistand, hvorfor Politibetjent Martin Hviid Amstrup indfandt sig, ligeledes iført Uniform. Da herefter de 2 Betjente vilde føre Tiltalte bort fra Pladsen, udskældte han dem begge i Forening for Lømmel, Gadedreng og Bandit, hvorhos han særlig kaldte Jensen en Skurk.

Forsaavidt Tiltalte til sin Undskyldning har anført, at han, førend Udskældningen begyndte, blev overfaldet af Jensen, der sprang ind paa ham som et vildt Dyr, vil der intet Hensyn kunne tages til denne ganske ubestyrkede Forklaring, der er i Strid saavel med Jensens Fremstilling som med de Vidneudsagn, der er afgivet af Handelsmand Anders Taanum og Grisehandler Daniel Danielsen, hvilke Personer begge overværede det omhandlede Optrin.

II. Under 30 Maj 1914 blev der til Randers Købstads »Politiprotokol for Meddelelser af Tilhold efter § 2 i Lov af 3 Marts 1860« givet Tiltalte et Tilhold, hvorved det bl. a. paalagdes ham at melde sig paa Politistationen i Randers hver Mandag, Onsdag og Fredag til en nærmere angiven Tid for at give Oplysning om, hvorledes han ernærede sig og hvor han boede, hvorhos det med Overtrædelse af Tilholdet forbundne Strafansvar blev ham betydet. Tiltalte, som efter at have udstaaet den ham sidst idømte Straf ankom til Randers den 23 Juli d. A. om Morgenen, har overtraadt det nævnte Tilhold ved i Tiden fra bemeldte Ankomstdag, indtil han den 7 August næsteften blev anholdt under denne Sag, at undlade at melde sig som anført. Da Tiltalte imidlertid har forklaret, at det ommeldte Tilhold efter hans Formening var »udløbet«, og da det ikke er oplyst, at Tilholdet paa ny er bleven ham indskærpet, efter at han har udstaaet sin sidste Straf, findes han ikke at have paadraget sig Strafskyld ved sin Undladelse af at melde sig paa Politistationen.

For sit under I ommeldte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 101 med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder.

I Præmisserne til den indankede Dom af 6 Marts 1916 hedder det: Under nærværende fra Randers Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Adolph Erik Jensen for Vold.

Tiltalte er født den 21 November 1887 og har tidligere . . . . været anset . . . . ved Overrettens Dom af 18 Oktober f. A. efter Straffelovens § 101 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maa-neder. Tiltalte har endelig 4 Gange vedtaget større Bøder for Voldsforbrydelser, de tvønde Gange forøvede mod Politiet (Straffelovens § 100).

Den 19 December f. A. om Aftenen ved Ottetiden anmeldte Drengen Helmer Frandsen for Politiet i Randers, at han kort Tid forud var bleven voldelig overfalden af Tiltalte, og under den derefter indledede Undersøgelse har han herom nærmere forklaret Følgende:

Da han den nævnte Aften ved Syvtiden kom gaaende ad Flise-rækken i Nørrestrædes østre Fortov, blev han pludselig standset af Tiltalte, hvem han paa Grund af Mørket ikke havde bemærket, idet Tiltalte ytrede: »Kan du flytte dig«, og inden han havde faaet Tid til at vige til Side, tildelte Tiltalte ham med flad Haand et Slag paa venstre Kind, saaledes at han faldt om i Rendestenen. Han stødte sig paa højre Side, ligesom hans Klæder blev stærkt tilsmudsede, men iøvrigt led han ikke nogen Skade ved Overfaldet.

Det er oplyst, at saavel Tiltalte som Helmer paa det ovennævnte Tidspunkt passerede Nørrestræde, hvorhos Drengene Christian Jensen og Christen Hougaard, af hvilke Førstnævnte ved Vidneafhøringen var omtrent 16 Aar, Sidstnævnte henved 15 Aar gammel, overensstemmende, den Første edelig, har forklaret, at Helmers Klæder, da de samme Aften traf ham, var meget snavsede. Tiltalte har imidlertid benægtet, at han har slaaet Drengen, hvem han overhovedet ikke vil kende noget til, og da der bortset fra de nævnte Forklaringer ikke foreligger nærmere Oplysning om, at Tiltalte har gjort sig skyldig i det ham saaledes paasigtede Forhold, findes han ikke forsaavidt at kunne anses skyldig i noget Strafbart.

Iøvrigt fremgaar det af Sagens Oplysninger, at Tiltalte den nævnte Aften havde opholdt sig paa en Beværtning i Helenestræde i Randers, hvor han sammen med sin Broder Emil og Drejer Agne Jensen havde nydt nogle Drikkevarer, saaledes at han var bleven en Del beruset. Paa samme Beværtning opholdt sig en Person ved Navn Christensen samt Arbejdskarl Christen Pedersen, kaldet Lund, af Buggesvang, hvilken sidste var uden Forbindelse med det øvrige Selskab. Christensen skyldte Emil 10 Kr. for kontant Laan, og da han lovede at tilbagebetale Emil Beløbet, saafremt Emil vilde følge ham til hans Moders Bopæl ved Hobrovej, forlod de begge ved Syvtiden Beværtningen sammen med Tiltalte og Jensen og begav sig paa Vej til Christensens Moder, saaledes at Emil og Christensen gik foran, medens Tiltalte og Jensen fulgte efter i nogen Afstand. Arbejdskarl Christen Pedersen, der samtidig var brudt op for at begive sig hjem, gik et lille Stykke bag Emil og Christensen.

Christen Pedersen, Agne Jensen, formeldte Christian Jensen, Kedel-smedlærling Christian Andersen og Malerlærling Laurits Thorkild Marinus Petersen har afgivet i det Væsentlige overensstemmende edelige Forklaringer, gaaende ud paa, at Tiltalte, efter at være komne hen i

Nørrestræde, pludselig sprang frem og uden nogen Anledning fra Peder-sens Side bagfra tilføjede ham med Haanden et Slag i Ansigtet, saa-ledes at han faldt omkuld, hvorpaa Tiltalte, medens Pedersen laa paa Jorden, sparkede og slog ham.

Ved Overfaldet kom Pedersens Næse til at bløde, og Pedersen har forklaret, at han ved Faldet slog Nakken mod Stenbroen, saaledes at han næsten tabte Besindelsen. Efter hans videre Forklaring paa-førtes der ham derimod ikke noget Saar ved Behandlingen, og bortset fra ikke ringe Smerte, nogen Hovedpine den følgende Dag og fra, at han to til tre Dage efter Overfaldet havde et blaat Øje, hvorhos Øje-æblet blev rødt, har han ikke haft nogen Møn af den mod ham ud-øvede Vold. Han har frafaldet Krav paa Erstatning.

Tiltalte har oprindeligt forklaret, at Pedersen — der maa antages ogsaa at have været noget beruset — søgte at angribe ham, men at Tiltalte holdt ham fra Livet og — mulig to Gange — »pirrede« ved ham, saaledes at Pedersen skreg og faldt om, fordi det var glat, men hverken slog sig eller blødte. Hans seneste Forklaring gaar ud paa, at han ikke kender noget til det Hele, at han ikke har slaaet Nogen til Jorden eller sparket Nogen, men at derimod en Mand i blaat Tøj, hvem Tiltalte ikke kender nærmere, slog en anden Mand til Jorden, da Tiltalte gik forbi ham, saaledes at den Overfaldne saa at sige af sig selv faldt om. Bemeldte Overfaldne havde iøvrigt sparket Tiltalte paa Benet, uden at Tiltalte dog i den Anledning slog ham, hvorimod han skubbede ham fra sig.

Ved de foran gengivne Forklaringer i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det imidlertid overfor Tiltaltes vakkende, usand-synlige og selvmodsigende Fremstilling anses tilstrækkelig godtgjort, at han uden Anledning fra Pedersens Side har udøvet Vold imod ham og derved tilføjet ham de formeldte Læsioner. For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold vil han være at anse efter midlertidig Lov af 1 April 1911 § 1, 2det Stk., med en Straf, der efter Sagens Om-stændigheder findes passende at kunne bestemmes til Forbedringshus-arbejde i 8 Maaneder, og da Underrettsdommen har samme Straf, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger tiltrædes, saaledes være at stadfæste.

Onsdag den 28 Juni.

Nr. 318.

Højesteretssagfører Bülow

mod

Søren Balle (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 9 Maj 1916: Arre-
stanterne Søren Balle, Jon Peter Christian Hansen og Kay Herman

Heiberg Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde, Arrestanten Balle i 4 Aar og Arrestanterne Jon Hansen og Kay Hansen hver især i 8 Maaneder. For Arrestanten Harry Eiler Arthur Andersens Vedkommende træder den af ham udstaaede Varetægtsarrest i Stedet for Straf. Arrestanterne betaler, Alle for En og En for Alle, Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Paludan og Kaa, 50 Kr. til hver, dog at Arrestanten Balle ikke udreder udover $\frac{16}{17}$, Arrestanten Kay Hansen ikke udover $\frac{9}{17}$, Arrestanten Jon Hansen ikke udover $\frac{2}{17}$ og Arrestanten Andersen ikke udover $\frac{1}{17}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Søren Balles Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Søren Balle til Højesteretssagførerne Bülow og Aagesen 100 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Søren Balle, Jon Peter Christian Hansen, Kay Herman Heiberg Hansen og Harry Eiler Arthur Andersen tiltales, Arrestanten Balle for Tyveri, Arrestanten Jon Hansen for Hæleri og Overtrædelse af Polititilhold, Arrestanten Kay Hansen for Tyveri og Hæleri og Arrestanten Andersen for Hæleri.

Arrestanten Balle er født den 17 Juni 1894 og anset: ved nærværende Rets Dom af 11 Juni 1912 efter Straffelovens § 228, jfr. § 37, og Lov af 1 April 1911 § 15, 3die Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, ved nærværende Rets Dom af 1 Februar 1913 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, og tildels § 46 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 12 Juli 1913 dels efter Straffelovens § 228, jfr. § 64, dels efter § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og ved nærværende Rets Dom af 3 Marts 1914 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Arrestanten Jon Hansen . . .

Arrestanten Andersen . . .

Arrestanten Kay Hansen . . .

Ved Arrestanterne Balles, Kay Hansens og Andersens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold, medens for Arrestanten Jon Hansens Vedkommende Sagens Omstændigheder er følgende:

Arrestanten Balle har Natten mellem den 23 og 24 August 1915 ved Midnatstid begaaet grovt Tyveri i Engelsk Beklædningsmagasin i Stueetagen i Ejendommen Østergade Nr. 1 i Aarhus, idet han fra Gaden ituslog et Kældervindue og derpaa fra Kælderen havde fri Adgang til Butiken, hvor han stjal ca. 34 Kr. i rede Penge fra et uafaaaset Kontrolapparat og forskellige frit fremme beroende Beklædningsgenstande af Værdi ialt 130 Kr. Forsaavidt Arrestanten senere under Sagen har ændret sin foranstaaende Forklaring derhen, at han ikke skaffede sig Adgang til de paagældende Lokaler gennem Vinduet i tyvagtig Hensigt, hvorimod han, der var fuld og stod og kastede op, lænende sig til Vinduet, herved gled ud og faldt mod Vinduet, saa at Ruden gik i Stykker, og derpaa gennem denne ned i Kælderen og først derefter bestemte sig til at begaa Tyveri, kan der ikke tages Hensyn til denne Forklaring, der maa anses for ganske usandsynlig, dels fordi det paagældende Kældervindue er meget langt nede, og dels fordi der er en Stang for den nederste Del af den store Butiksrude. Der maa derimod ved Sagens Paadømmelse gaas ud fra, at Arrestanten i tyvagtig Hensigt har skaffet sig Adgang til Forretningen gennem det omtalte Kældervindue.

Arrestanterne Balle og Kay Hansen har den 4 Oktober 1915 om Eftermiddagen Kl. ca. 9 $\frac{1}{2}$ i Forening begaaet grovt Tyveri i en Sko- tøjsforretning i Stueetagen i Ejendommen Pilestræde Nr. 40 og Sværte- gade Nr. 1. De indfandt sig i tyvagtig Hensigt ved den paagældende Ejendom. Gennem Porten gik de uhindret ind i en Gaard til Ejendommen, hvor Arrestanten Kay Hansen løftede Arrestanten Balle op til et aabentstaaende Vindue, gennem hvilket Balle steg ind i et Lagerrum, hvorfra han uhindret gik ned i Butiken. Her stjal han forskelligt Fod- tøj af Værdi ialt 61 Kr. og beroende frit fremme. Han lagde det Stjaalne i en Papæske og rakte denne med Indhold gennem Vinduet ud til Arrestanten Kay Hansen, der først var gaaet ud paa Gaden for at se, om der kom Nogen, og derefter var vendt tilbage til Gaarden. De forlod derpaa Ejendommen medførende Æsken med Indhold, som Arrestanten Kay Hansen forstod var stjaalet i den paagældende For- retning.

Arrestanten Balle har den 5 s. M. om Eftermiddagen begaaet grovt Tyveri i den af hans Tante beboede Lejlighed i Ejendommen Asylgade Nr. 12, 2den Sal. Arrestanterne Kay Hansen og Andersen ventede paa Hjørnet af Asylgade og Laksegade, medens Arrestanterne Balle og Jon Hansen indfandt sig i Ejendommen, hvor Arrestanten Balle i tyv- agtig Hensigt sprængte den aflaaede Køkkendør til Lejligheden og derpaa i denne fra en Logerendes Værelse, hvortil der var fri Adgang, stjal 2 Overfrakker og 2 Jakkesæt af samlet Værdi 110 Kroner, der hang i et uafaaaset Klædeskab. Forsaavidt Arrestanten Balle senere under Sagen har ændret denne Forklaring derhen, at han, da han paa den anførte Maade skaffede sig Adgang til Tantens Lejlighed, ikke havde til Hensigt at begaa Tyveri, hvad han først bestemte sig

til, da han ikke traf Tanten hjemme, kan der ikke tages noget Hensyn til denne ubestyrkede og ganske usandsynlige Forklaring.

Arrestanten Balle har den 6 Oktober 1915 frastjaalet Ekviperingshandler Valdemar Petersen 2 Par Støvler, en Regnfrakke, 2 Overfrakker, 2 Jakker og en Vest, af samlet Værdi 82 Kr., der beroede frit fremme i et Lagerrum i Bestjaalnes Forretning i Ejendommen Holbergsgade Nr. 30, hvortil Arrestanten havde uhindret Adgang gennem en opsprængt Bagdør.

Arrestanten Balle har den 7 s. M. om Aftenen ved 10 Tiden paany begaaet grovt Tyveri i Engelsk Beklædningsmagasin i Ejendommen Østergade Nr. 1 i Aarhus, idet han ituslog et Kældervindue og i tyvagtig Hensigt steg gennem dette ned i Kælderen og derpaa havde uhindret Adgang til Forretningslokalerne i Stueetagen, hvor han stjal ca. 4 Kr. i rede Penge fra et uafaaet Kassekontrolapparat samt 2 Sæt Tøj, 4 Skjorter, en Ulster og en Trææske, af samlet Værdi 88 Kr. og Alt beroende frit fremme.

Samme Arrestant har den 11 s. M. Kl. ca. 9 om Aftenen atter begaaet grovt Tyveri fra den fornævnte Skotøjsforretning i Ejendommen Pilestræde Nr. 40 og Sværtegade Nr. 1. Fra Gaarden, hvortil han havde fri Adgang, steg han i tyvagtig Hensigt gennem Vinduet, hvori han ituslog en Rude, ind i Lagerrummet paa 1ste Sal, hvorefter han uhindret gik ned i Butiken. Her stjal han 7 Par Støvler og Sko, 13 Par Broncesko og en enkelt Fedtlæderstøvle, af samlet Værdi 102 Kr. og Alt beroende frit fremme.

Samme Arrestant har den 15 s. M. frastjaalet Elektriker Hans Svendsen en Ulster, af Værdi 18 Kr., der hang frit fremme i Firmaet Zegerlin & Christensens Entré paa 1ste Sal i Ejendommen Vesterbrogade Nr. 18. Der var uhindret Adgang til den paagældende Entré.

Samme Arrestant har den 17 s. M. Kl. ca. 4 om Eftermiddagen begaaet grovt Tyveri i en Forretning i Kælderen til Ejendommen Ny Toldbodgade Nr. 7. I Ejendommens Port, hvor han var gaaet ind for at søge Beskyttelse mod Regn, trykkede han i tyvagtig Hensigt en Vinduesrude i Stykker, hvorved Vinduet aabnedes, og steg derefter gennem dette ned i et Køkken. Her skaffede han sig Adgang til det tilstødende Kontor ved med en Nøgle at ituslaa en Fylding i den aflaaede Dør til Kontoret og ved derpaa at føre Armen ind gennem den derved frembragte Aabning og dreje den indvendig siddende Nøgle om. I Kontoret stjal han 15 Kr. 32 Øre i rede Penge fra en aflaaet Skrivebordsskuffe, som han opbrød. Forsaavidt Arrestanten i et senere Forhør har tilbagekaldt sin Tilstaaelse og nægtet, at det er ham, der har begaaet dette Tyveri, kan der intet Hensyn tages til denne ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse.

Samme Arrestant har samme Dags Eftermiddag Kl. ca. 7 $\frac{1}{2}$ begaaet grovt Tyveri i en Lejlighed i Ejendommen Borgergade Nr. 33, 1ste Sal over Gaarden, til hvilken han i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang ved Indstigning gennem et aabentstaaende Vindue. Fra Lejligheden stjal han et Guldur, et Lagen og forskellige Underbeklædnings-

genstande, 2 Overfrakker, en Spadserestok og 3 Kasser Cigarer. De stjaalne Koster, hvis samlede Værdi var 136 Kr., beroede dels i uaf-laasede Skabe, dels frit fremme. Forsaavidt Arrestanten senere har tilbagekaldt sin Tilstaaelse om dette Tyveri, kan der ikke tages noget Hensyn hertil, idet Tilbagekaldelsen er ganske ubestyrket.

Samme Arrestant har samme Dags Eftermiddag Kl. ca. 9 begaaet grovt Tyveri fra en Smørforretning i Ejendommen Gothersgade Nr. 10, Kælderen. Han steg i tyvagtig Hensigt ind i Forretningen gennem et Vindue efter at have afhaspet og aabnet dette ved at stikke Armen ind gennem et Hul i et af Vinduets Ruder og stjal derpaa i Forretningen 1 Kr. 53 Øre i rede Penge fra en uafaalet Butikksskuffe samt en Tegnebog og et Jakkesæt, af samlet Værdi 25 Kr. 50 Øre, der beroede frit fremme.

Samme Arrestant har den 18 s. M. Kl. ca. 10 Aften begaaet grovt Tyveri i en Sæbefabrik i Stueetagen i den fornævnte Ejendom, Pilestræde Nr. 40 og Sværtegade Nr. 1. Fra Gaarden steg han i tyvagtig Hensigt gennem et Vindue, som han afhaspede og aabnede efter at have ituslaaet en Rude, ind i et Pakrum, hvorfra han havde Adgang til et Fabrikslokale, bl. a. ved at sparke en Fylding ud i en af-laaset Dør og krybe ind gennem Aabningen. I Fabrikslokalet stjal han ca. 2 Kr. i rede Penge fra en uafaalet Skuffe og 2 frit fremme beroende Sæbeforme, af Værdi ialt 17 Kr. Forsaavidt Arrestanten senere har tilbagekaldt sin Tilstaaelse af at have gjort sig skyldig i dette Tyveri, kan der ikke tages noget Hensyn til denne ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse.

Samme Arrestant har umiddelbart efter at have forøvet sidstnævnte Tyveri gjort sig skyldig i Forsøg paa grovt Tyveri fra den forannævnte Skotøjsforretning i samme Ejendom. Han gik i tyvagtig Hensigt op ad en Stige, som han fandt i Gaarden og stillede op til det tidligere omtalte Vindue ind til Lagerrummet, og slog en Rude i Vinduet i Stykker i den Hensigt ved Indstigning gennem dette at skaffe sig Adgang til Lagerrummet. Da han imidlertid hørte, at der kom Nogen gaaende gennem Ejendommens Port, opgav han Tyveriet.

Samme Arrestant har den 20 s. M. ved 10-Tiden om Aftenen begaaet grovt Tyveri i en Herreekviperingsforretning i Stueetagen i Ejendommen Store Torv Nr. 1 i Aarhus. Arrestanten indfandt sig ubindret i Ejendommens Gaard, steg der op paa et Halvtag, ituslog en Rude i et Vindue til den paagældende Forretning, afhaspede og aabnede Vinduet og steg gennem dette i tyvagtig Hensigt ind i Forretningens Lokaler. Her stjal han ca. 5 Kr. i rede Penge fra en uafaalet Skuffe i Kasseapparatet samt 2 Ulstere, en Regnfrakke og et Dusin Manchetknapper, af samlet Værdi 65 Kr. og beroende frit fremme.

Samme Arrestant har den 21 s. M. ved 9-Tiden om Aftenen paa ny begaaet grovt Tyveri fra den fornævnte Smørforretning i Ejendommen Gothersgade Nr. 10, Kælderen, til hvilken han i tyvagtig Hensigt skaffede sig Adgang ved Indstigning gennem et Vindue. Fra Forretningen stjal han 48 Øre i rede Penge fra en uafaalet Pengeskuffe samt forskellige frit fremme beroende Fødevarer, af samlet Værdi 13 Kr. 50 Øre. Forsaavidt Arrestanten senere har fragaaet sin Tilstaaelse af at have begaaet dette Tyveri, kan der intet Hensyn tages til denne ubestyrkede Tilbagekaldelse.

Samme Arrestant har den 24 s. M. Kl. ca. 9 om Aftenen gjort sig skyldig i Forsøg paa grovt Tyveri fra en Urtekramforretning i Stueetagen i Ejendommen Vesterbrogade Nr. 102. Han indfandt sig uhindret i en Gang, hvor han i tyvagtig Hensigt sparkede Fyldingen i en aflaaet Dør ind til et Lagerrum itu. Han stak derefter Hovedet gennem den saaledes frembragte Aabning for at se, om der var Noget at stjæle, men da han ikke saa Noget, han brød sig om at stjæle, opgav han Tyveriforsøget.

Samme Arrestant har endelig samme Dag Kl. ca. 9^{1/2} Aften begaaet grovt Tyveri fra et Værelse i Stueetagen i Ejendommen Vesterbrogade Nr. 98 A, i hvilket han fra Gaarden i tyvagtig Hensigt steg ind gennem et aabentstaaende Vindue. I Værelset stjal han en Overfrakke, et Lagen, et Par Benklæder, en Damejaket og et Rejsestui, af samlet Værdi 35 Kr. og Alt beroende frit fremme. Han pakkede de øvrige stjaalne Koster ind i det stjaalne Lagen, men inden han var kommen bort med det Stjaalne, blev han overrasket og anholdt.

Arrestanten Jon Hansen har overtraadt et ham . . .
 . . . givet Tilhold . . .

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse:

Arrestanten Balle efter Straffelovens § 232, jfr. tildels § 46, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og begaaet og forsøgt grovt Tyveri, Arrestanten Jon Hansen i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri og efter Lov af 3 Marts 1860 § 1, Arrestanten Kay Hansen efter Straffelovens § 230, 2det Stk., og i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri og Arrestanten Andersen efter Straffelovens § 238 efter Omstændighederne og for Arrestanterne Kay Hansens og Andersens Vedkommende under Hensyn til Straffelovens § 58, Arrestanterne Balle, Jon Hansen og Kay Hansen med Forbedringshusarbejde, Balle i 4 Aar og Jon Hansen og Kay Hansen hver især i 8 Maaneder, medens for Arrestanten Andersens Vedkommende den udstaaede Varetægtsarrest findes at kunne træde i Stedet for Straf. . . .

Nr. 336. Højesteretssagfører Ulf Hansen

mod

Hans Rasmussen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri og Bedrageri.

Ramsø-Tune Herreders Ekstrarets Dom af 7 April 1916: Arrestanten Hans Rasmussen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar. Til Husmand Carl Ludvig Persson af Hastrup bør han betale 321 Kr. 15 Øre, ligesom han bør udrede Aktionens Omkostninger,

derunder Salærer til Aktor, Sagfører N. C. Nielsen, og til Defensor, Sagfører Petersen, med henholdsvis 40 og 20 Kr. Det idømte Erstatningsbeløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Maj 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne C. Winther og R. C. Cortsen betaler Arrestanten Hans Rasmussen 50 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret :

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Rasmussen til Højesteretsagførerne Hansen og Møldrup 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Ramsø-Tune Herreders Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Hans Rasmussen for Tyveri og Bedrageri.

Arrestanten er født den 27 August 1873 og anset ved Andst-Slaugs Herreders Ekstrarets Dom af 18 Juni 1913 efter Straffelovens §§ 229 Nr. 1, 228, 257, 251 og 185 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar.

Ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er Arrestanten overbevist om at have gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 21 September 1915 om Aftenen stjal han en Blikkenslager Jens Peter Vilhelm Hartvig Borchager tilhørende, til 20 Kroner vurderet Cykle, som stod fremme foran en Beværtning i Lyngby.

I Tiden fra den 4 Oktober 1915 til den 4 Januar 1916 har Arrestanten begaaet 6 Tyverier hos: Statshusmand Martin Sørensen i Karlslunde, Husmand Carl Ludvig Persson i Strøby Egede, Boelsmand Hans Peter Bojsen Nicolaisen i Nr. Vilstrup, Statshusmand Valdemar Clausen, Roskilde Mark, og Parcellist Hans Peter Nielsen i Bloustrød samt Parcellist Christiansens Hustru, Margrethe, i Ludserød, hos hvilke Personer Arrestanten under falsk Navn og det urigtige Foregivende, at han ønskede at købe vedkommende Ejendomme, havde skaffet sig Indpas. Udbyttet af Tyverierne var Beklædningsgenstande, en Urkæde, en Kuffert, en Taske, nogle Bøger, en Paraply og en Cyklelygte m. m. til samlet Værdi ca. 165 Kr. samt kontant ca. 410 Kr. Det Stjaalne beroede i Værelser, til hvilke Arrestanten havde fri Adgang, dels frit

fremme, dels i uaflaasede Gemmer og dels i aflaaede Gemmer, som Arrestanten aabnede med de dertil hørende Nøgler, hvilke laa fremme.

Den 12 December 1915 stjal Arrestanten ved sin Bortgang fra Gaardejer Rasmus Simonsen i Astrup, hvem han havde tjent en Maanedstid som Karl, et til 3 Kr. vurderet Hovedlad med Liner til en Hest, hvilket beroede frit fremme. Samme Dags Aften stjal han fra en Vogn i en aabentstaaende Vognport i Lisbjerg Terp et Gaardejer P. Hjortshøj Bomholdt tilhørende, til 2 Kr. vurderet Dækken, og den paafølgende Nat stjal han fra Stalden i en Gaardejer Marius Madsen tilhørende Gaard i Elev, til hvilken Adgangen var uhindret, en til 600 Kroner vurderet Hest med Grime.

I Dagene fra den 14 til den 18 s. M. skaffede Arrestanten, der optraadte under falsk Navn, sig delvis Ophold og Kost hos Husmand Marius Simonsen i Skaade, idet han svigagtigt foregav, at han paa-tænkte et Køb af Simonsens Ejendom. Da Arrestanten forlod Stedet, tilegnede han sig svigagtigt en til 1 Kr. 50 Øre vurderet Cyklygte, som Simonsen havde laant ham.

I Tiden fra den 19 December 1915 til den 7 Januar 1916 begik Arrestanten 4 natlige, grove Tyverier hos Boelsmand Mads Hansen, Egebjerg Mark, Jordbruger Hans Jørgen Hansen, Taastrup Huse, Husejer Ole Nielsen i Brønsholm samt fornævnte Husmand Persson i Strøby.

Til de paagældende Lokaliteter, med hvilke Arrestanten var bleven bekendt ved Foregivende om at ville købe Ejendommene, skaffede han sig Adgang ved Indstigning gennem Vinduer, som han aabnede, i et Tilfælde efter i Forvejen at have listet sig til at aftage Hasperne indvendig fra, og i to Tilfælde efter at have ituslaaet en Rude. Ved disse Tyverier stjal Arrestanten et Ur, et Cigaretui og en Børste samt nogle Cigarer m. m. til Værdi ialt ca. 14 Kr. og kontant ca. 40 Kr. Det Stjaalne beroede dels frit fremme, dels i uaflaasede Gemmer.

Ved Tyveriet hos Hans Jørgen Hansen stjal Arrestanten desuden et til 10 Kr. vurderet Hestedækken, som laa fremme i en Vognport.

Endelig har Arrestanten Natten efter den 1 Januar 1916, da han overnattede paa Amsterdam Kro ved Hørsholm, fra en uaflaaset Kuffert, som stod i hans Værelse, stjaalet en til 5 Kr. vurderet Kikkert og et Par Handsker, som maa antages at tilhøre fhv. Forpagter Chr. Hansen.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, samt dens §§ 253 og 257, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 4 Aar, og Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, samt efter dens § 257, jfr. § 62, er anset med samme Straf, og hvis Bestemmelse om Erstatning og om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, ligeledes tiltrædes, vil derfor være at stadfæste.

Nr. 82. Frøken **Lili Tulinius** (Dietrichson efter Ordre)

mod

Firmaet **Harald O. Rist** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at yde Appellantinden Pension.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Juli 1915: De Indstævnte, Firmaet Harald O. Rist, bør for Tiltale af Citantinden, Frøken Lili Tulinius, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Da Appellantinden ikke har godtgjort, at der tilkommer hende nogen Ret til Pension fra det indstævnte Firma, maa det have sit Forblivende ved den Indstævnte ved den indankede Dom tillagte Frifindelse, og Dommen vil derfor være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Frøken Lili Tulinius, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Dietrichson 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Citantinden, Frøken Lili Tulinius, der i 1886 blev ansat som Kontorarbejder hos de Indstævnte, Firmaet Harald O. Rist, der driver Agentur for Forsikringsselskaber, har under nærværende Sag anbragt, at det paa en Tid, da hendes Gage, der oprindeligt udgjorde 50 Kroner maanedlig, havde naaet en Størrelse af 110 Kroner maanedlig, var paa Tale mellem hende og Firmaets tidligere Indehaver, nu afdøde Direktør H. O. Rist, at hendes Gage var for ringe i Forhold til den Stilling, hun indtog paa Kontoret, og at Rist, der indrømmede dette, foreslog hende i Stedet for Gageforhøjelse at pensionere hende med 600 Kr. aarlig, naar hun blev ude af Stand til at beholde sin Stilling eller var fyldt 50 Aar. I December 1911 brækkede Citantinden sit ene Ben, og da hun i Juni 1912 atter meldte sig til Tjeneste, var hun saa medtaget af sit lange Sygeleje, at Rist indsaa, at hun var ude af Stand til at bestride Pladsen, og derfor afskedigede hende; samtidig bestemte han, at Pensionen skulde være 800 Kroner, dog kun indtil Citantinden maatte faa nogen yderligere Indtægt, i hvilket Tilfælde Pensionen skulde have den oprindeligt aftalte Størrelse af 600 Kr. aarlig, og da

Citantinden i Oktober 1913 fik en Lotterikollektion, nedsatte Rist ogsaa Pensionen til sidstnævnte Beløb, som udbetaltes maanedsviis bagud med 50 Kroner. Det hedder med Hensyn til denne Nedsættelse i en under Sagen i Genpart fremlagt Skrivelse fra Rist til Citantinden af 2 Januar 1914 saaledes: »Da jeg fornylig har bragt i Erfaring, at De nu har en fast aarlig Indtægt foruden den Pension, som De har oppebaaret fra mig, unnlader jeg ikke at meddele, at De fra 1 Januar 1914 vil faa udbetalt, som for adskillige Aar siden aftalt, en aarlig Pension af 600 Kr.«

Efter at Rist den 5 Marts 1914 var afgaaet ved Døden, tilstillede Firmaet, hvis Forretning ifølge Rists Bestemmelse skulde fortsættes og ogsaa er bleven forsat af hans Enke som eneste Indehaver, under 2 April s. A. Citantinden en Skrivelse, hvori Firmaet udtaler, at den ommeldte, af Rist med Citantinden truffne Ordning efter Forholdenes Natur kun kunde angaa Tiden indtil Rists Død, og at den Indtægt, som de Indstævnte kunde paaregne i Fremtiden, hverken var saa stor eller saa sikker, at de kunde forny det Citantinden af Rist givne Tilsgagn. I Forbindelse hermed erklærede de Indstævnte sig imidlertid, for at gøre Overgangen for Citantinden saa lempelig som mulig, villige til at fortsætte med den maanedlige Udbetaling af de 50 Kroner paa den Maade, at Beløbet hver anden Maaned nedsattes med 5 Kroner, hvorved Udbetalingerne først vilde falde bort efter 20 Maaneders Forløb.

Citantinden, der ikke vilde modtage dette Tilbud, idet hun formenter, at hun i Henhold til afdøde Direktør Rists Udtalelser til hende havde en Ret til for sin Levetid hos Firmaet at nyde den hende tilsgagne Pension, har derfor under nærværende Sag paastaet de Indstævnte dømt til at anerkende hendes Ret til en livsvarig Pension, stor 600 Kr. aarlig, at betales maanedsviis bagud med 50 Kr., første Gang for Tiden fra 1 Oktober 1914, hvorhos hun har paastaet sig tilkendt Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ligesom der nu efter Sagens Oplysninger maa gaas ud fra, at Direktør Rist, der ikke var sikker paa, at Forretningen efter hans Død uden Vanskelighed vilde kunne bære den omhandlede Udgift, og som derfor ikke vilde bebyrde sin Enke som Indehaver af Firmaet med samme, kun har tilsigtet at stifte en ham personlig bindende Forpligtelse til at yde Citantinden den omhandlede Pension, saaledes har Citantinden Intet oplyst, der kan lede til med Sikkerhed at antage, at Rist ved sine Udtalelser til hende har givet hende Føje til at anse Forpligtelsen for videregaaende, hvad ikke heller Udtrykkene i den ovenanførte Skrivelse af 2 Januar 1914 — som af Citantinden forment — findes at have givet hende tilstrækkelig Anledning til, og det maatte i alt Fald, da det maa anses usædvanligt, at Forretninger af heromhandlede Art overfor deres Kontorarbejdere paatager sig en for disses Levetid gældende Pensionsbyrde, have været Citantindens Sag at sikre sig Bevis for, at Direktør Rist ikke desto mindre for hendes Vedkommende havde paadraget sit Firma en saadan Forpligtelse.

De Indstævntes Frifindelsespaastand vil som Følge heraf være at tage til Følge, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil være at ophæve.

Nr. 68. Smedemester G. O. Mikkelsen (Ingen)

mod

Aktieselskabet »Thorsborg« (Asmussen).

Højesterets Dom.

Da Citanten, efter at Højesterets Udeblivelsesdom af 31 Maj 1916 er afsagt, ved hvilken Lejlighed Indstævnte mødte, og efter at han har meldt sig med Kvittering for at have betalt de i Dommen ommeldte 80 Lod Sølv, nu atter hverken er mødt eller har ladet møde, men Indstævnte har ladet nedlægge Paastand paa, at der afsiges endelig Dom i Sagen, og at der tilkendes ham Kost og Tæring,

kendes for Ret:

Citanten, Smedemester G. C. Mikkelsen, bør have tabt Sagen samt i Kost og Tæring til Indstævnte, Aktieselskabet »Thorsborg«, betale 200 Kroner. Saa bør han og betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner samt endvidere til bemeldte Kasse 10 Kroner.

Nr. 281. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Anders Kristian Kristensen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 16 Februar 1916: Arrestanten Anders Kristian Kristensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Brandt, 35 Kr. og 20 Kr. til Defensor, Overretssagfører Gulmann. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 April 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor

for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Dahl, betaler Arrestanten 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anders Kristian Kristensen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Hansen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Anders Kristian Kristensen for Tyveri.

Arrestanten er født den 11 April 1886 og har tidligere, foruden at han inden sit fyldte 15de Aar har været straffet 4 Gange for Tyveri, været anset ved Ærøskøbing Købstads Ekstrarets Dom af 31 August 1904 efter Straffelovens § 228, tildels sammenholdt med § 37, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 August 1906 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. tildels § 46, og efter samme §'s 2det Stykke, jfr. tildels § 46 samt §§ 52 og 54, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Esbjerg Købstads, Skads Herreds og Fanø Birks Politirets Dom af 22 Januar 1909 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med simpelt Fængsel i 8 Dage, ved Overrettens Dom af 15 September 1913 efter midlertidig Lov 1 April 1911 § 4 med Tvangsarbejde i 4 Maaneder og ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 8 Oktober 1914 efter Straffelovens § 238, jfr. § 241, 1ste Stykke, som for 3die Gang begaaet Hæleri og efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Den 27 December f. A. anmeldte Vadskeriejske, Frk. Katrine Christensen i Aarhus til Politiet, at der i hendes Vadskeri i Frederiksgade sammesteds var begaaet et Tyveri, ved hvilket der var stjaalet forskellige Beklædningsgenstande, der havde været indleverede til Vadsk. Ved den derefter anstillede Politiundersøgelse fastsloges det, at der til Vadskeriet, der ligger i Stueetagen, var Adgang dels fra Gaden gennem en Forstue, hvorfra Hoveddøren førte ind til Vadskeriet, dels ad en Bagdør, der førte ud til en Bagtrappe, hvortil der var Adgang fra Gaarden. Ud til denne var der i Vadskeriet anbragt et Vindue i en Højde af ca. 1¹/₂ Alen over Jorden og saa stort, at en voksen Mand med Lethed kunde komme derigennem. Den nederste Rude var itu, saa at det har været muligt ude fra at føre en Arm ind gennem Aabningen og afhaspe Vinduet forneden. I Vadskerilokalet forefandtes en Reol, som benyttedes til derpaa at henlægge færdigstrøget Tøj.

Frk. Christensen, hvis Udsagn er afgivet under Ed, har forklaret

at hun, da hun den 27 December f. A. om Formiddagen ved Ellevetiden indfandt sig i Vadskeriet, straks bemærkede, at der manglede noget Vadsketøj, som havde ligget paa Reolen, og ved at forespørge sin Medhjælperse, Frk. Dagmar Høj, der var tilstede, erfarede hun, at Bagdøren ved Frk. Højs Ankomst til Vadskeriet havde staaet aaben. Det viste sig nu ogsaa, at Nøglen til Bagdøren manglede, og at Vinduet til Gaarden var afhaspet, men trukken løst til; en Stump Tøj, der indvendig havde været sat paa den nederste Rude, der havde været itu, var revet fra. Efter hvad Frk. Christensen videre har forklaret, havde hun sidste Gang, før hun ovennævnte Dag indfandt sig i Vadskeriet, forladt dette den 24 s. M. omkring Kl. 7 Aften. Hun er vis paa, at Vinduet til Gaarden da var lukket og paahaspet, dog — som hun har udsagt til en Rapport — antagelig kun med den nederste Haspe. Hun laasede Bagdøren, idet hun lod Nøglen sidde indvendig i Laasen og gik ud ad Hoveddøren, som hun laasede efter sig, idet hun medtog Nøglen. Hun alene har Nøglen til Hoveddøren, og afset fra, at hun den følgende Dag udlaante den til sin 15-aarige Datter, for at hun kunde hente noget Vadsketøj, har hun haft den i sit Værg, indtil hun den 27 December om Formiddagen ved Nitiden overgav den til Frk. Høj, for at hun kunde begynde Arbejdet i Vadskeriet. Efter Frk. Christensens Udsagn til en Rapport er Porten, der fra Gaden fører ind til Gaarden i den Ejendom, i hvilken Vadskeriet findes, aldrig aflaaet, og det samme er Tilfældet med Døren fra Gaarden ind til Bagtrappen.

Frk. Høj, der ligeledes har afgivet Forklaring under Ed, har udsagt, at hun ved sin Ankomst til Vadskeriet den 27 December om Formiddagen, hvortil hun skaffede sig Adgang ved den fra Frk. Christensen modtagne Hovednøgle, fandt Bagdøren aaben. Hun tænkte imidlertid ikke videre derover, men lukkede den, og først ved Frk. Christensens Ankomst ved Ellevetiden bemærkede hun, at der manglede noget Vadsketøj, at Vinduet til Gaarden var afhaspet og en Tøjstump, som kort før Jul indvendig var sat for en ituslaet Rude, reven fra, samt at Nøglen til Bagdøren manglede.

Frk. Christensens ovennævnte Datter, Margaret, har forklaret, at hun den 25 December om Eftermiddagen ved Totiden af sin Moder laante Nøglen til Vadskeriets Hoveddør for at hente noget Vadsketøj. Da hun forlod Vadskeriet, i hvilket hun ikke havde bemærket noget Mistænkeligt, aflaaede hun atter Hoveddøren og tilbageleverede Nøglen til Moderen.

Frk. Christine Christoffersen, der har Mælkeudsalg i en Butik i samme Ejendom som Vadskeriet og ved Siden af dette, og som om Natten sover i et Bagværelse med et Vindue til Gaarden faa Alen fra Vadskeriets Vindue, har edelig forklaret, at hun den 27 December f. A. om Morgenen ved 5 $\frac{1}{2}$ Tiden liggende i Sengen hørte en Lyd, som om et Vindue i Nærheden blev afhaspet. Hun stod op og trak Gardinet fra sit Vindue og saa ud i Gaarden, men da hun intet Mistænkeligt blev va'r, gik hun atter i Seng. Noget senere hørte hun Skridt i Gaarden og saa nu fra sin Seng en yngre Mandsperson med flere hvidt lysende Pakker under Armen hurtigt gaa over Gaarden i Retning af Porten. Paa Grund af Mørket kunde hun ikke danne sig noget egent-

ligt Signalement af Personen, men af hans Omrids og Bevægelser skønnede hun, at det var en yngre, middelhøj Mand med adrætte Bevægelser.

Efter at Politiet havde givet Pantelaanerne i Aarhus Meddelelse om det ommeldte Tyveri, blev det den 28 December f. A. om Eftermiddagen anmeldt af Pantelaaner Nielsen, at der hos ham og Pantelaanerske Fru Sørensen var pantsat nogle Skjorter, der formentlig hørte til det Frk. Christensen Frastjaalne. Efter at Rigtigheden heraf var fastslaaet, blev den Person, der havde foretaget Pantsætningen, eftersøgt og antruffen paa Herberget »Arbejdet adler« i Frederiksgade. Personen, der navngav sig Carl Jensen, erklærede imidlertid at have foretaget Pantsætningen for en anden Logerende i Herberget, nemlig Arrestanten, og under den derefter foretagne Undersøgelse har denne, der vedholdende har benægtet at være Gerningsmanden til det af Frk. Christensen anmeldte Tyveri, afgivet en Forklaring, der gaar ud paa Følgende:

Den 24 December f. A. ankom Arrestanten fra København til Aarhus, hvor han indlogerede sig i Herberget »Arbejdet adler«. Den 26 s. M. om Aftenen kom han efter at have været ude først hjem til Herberget efter Lukketid, og efter derfor at have tilbragt Natten paa Gaden gik han om Morgenen ind paa Hovedbanegaarden, hvor han Kl. mellem 6 og 7 i 3die Klasses Ventesal kom i Samtale med en Mandsperson, som fortalte, at han skulde med Toget, men manglede Penge dertil, hvorfor han blev nødt til at pantsætte noget af sit Tøj. Da Arrestanten meddelte ham, at Laanekontorerne ikke blev aabnet før Kl. 9, erklærede Manden, at han ikke kunde vente saalænge, og tilbød derfor Arrestanten nogle Beklædningsgenstande, som han medførte i en Papæske, tilkøbs. Arrestanten afkøbte ham ogsaa Æsken med dens nævnte Indhold for 8 Kr., som han betalte kontant, og som han siden sin Ankomst til Aarhus havde tilbetlet sig sammesteds. Af Tøjet pantsatte Arrestanten, der ikke havde flere Penge, samme Morgen ved Ottetiden 2 Skjorter og et Par Underbenklæder for 2 Kr. hos ovennævnte Fru Sørensen, idet han herved benyttede sig af en anden ham ubekendt Mandsperson, som han ogsaa havde truffet paa Banegaarden, og som angav at være Skræder. Denne udførte Pantsætningen, medens Arrestanten ventede i den paagældende Ejendoms Port. Af Resten af Tøjet, som Arrestanten havde indleveret til Opbevaring i Banegaardens Garderobe, udtog han derefter en Skjorte, en Uldrøje og et Par Underbenklæder, som han iførte sig, medens han lod Resten henstaa i Garderoben. Arrestanten indfandt sig derpaa i Herberget »Arbejdet adler«, hvor han gjorde Bekendtskab med ovennævnte Jensen. Dagen efter ved Middagstid gik denne med Arrestanten ind paa Banegaarden, hvor Arrestanten efter at have laant 10 Øre hos ham til dermed at betale for Opbevaringen af den af ham i Garderoben indleverede Æske fik denne udleveret. Arrestanten udtog nu 3 Skjorter af den, hvilke han efter forgæves Henvendelse til en anden Pantelaaner fik Jensen til at pantsætte hos Pantelaaner Nielsen for 2 Kr.

Om de med Papæskens Afhentning i Banegaardens Garderobe og den derefter stedfundne Pantsættelse af 3 i Æsken værende Skjorter forbundne Omstændigheder har Jensen forklaret overensstemmende med Arrestanten, ligesom det gennem Afhøring af de tvende Pantelaaneres

Medhjælpere er bekræftet, at de af Arrestanten ommeldte Pantsætninger har fundet Sted.

Papæskan samt alle de i samme værende Beklædningsgenstande, med hvilke Arrestanten efter sin Forklaring har købt den, er kommen til Stede og genkendt af ham. Æskens Indhold har vist sig at bestaa af 2 Flipper, 5 Manchetskjorter, 2 Natskjorter, 1 Arbejdsskjorte, 6 Lommetørklæder, 1 Uldtrøje og 2 Par Underbenklæder. Endvidere er der i Lommen paa Arrestantens Overfrakke fundet en Nøgle, om hvilken han har forklaret, at han fandt den i Papæskan, da han en Times Tid efter at have købt denne med Indhold undersøgte dette.

Frk. Christensen har erklæret, at samtlige de nævnte Genstande, som hun med Bestemthed har genkendt — Beklædningsgenstandene særlig paa de saavel af Ejerne som af hende selv paa dem anbragte Mærker — har beroet i hendes Vadskeri, da hun forlod det den 24 December om Aftenen, og er bortkommet derfra uden hendes Vidende og Villie. Med Undtagelse af Nøglen, der sad indvendig i Laasen paa Bagdøren, henlaa de i ovennævnte Reol. Af Beklædningsgenstandene tilhører efter hendes Forklaring de 2 Flipper og 2 Manchetskjorter Kellner Johan Møller i Aarhus, en Manchetskjorte Lærer Rasmus Jensen af Skaade, en Manchetskjorte Instrumentmager Tange i Aarhus og 3 Lommetørklæder, en Uldtrøje og et Par Underbenklæder Sagfører Ernst, sammesteds. Resten har tilhørt forskellige Personer, som hun ikke har kunnet navngive, og hvilke hun har maattet erstatte Tingene. Papæskan var indleveret af Forvalter Jørgensen af Moesgaard.

Frk. Høj har bekræftet, at Møller, Jensen og Ernst har haft Tøj til Vadsk i Frk. Christensens Vadskeri, idet hun delvis har genkendt de af Frk. Christensen som dem tilhørende opgivne Genstande. Hun har ligeledes genkendt den i Arrestantens Besiddelse fundne Nøgle som den, der hørte til Laasen i Vadskeriets Bagdør.

Kellner Møller, Lærer Jensen og Sagfører Ernst har hver for sig edelig bekræftet, at de dem efter Frk. Christensens Udsagn tilhørende Genstande, som de med Bestemthed har genkendt, er deres Ejendom og af dem indleveret til Vadsk kort før afvigte Jul.

Instrumentmager Tanges Hustru har ligeledes edelig bekræftet, at den hendes Mand efter Frk. Christensens Udsagn tilhørende Manchetskjorte, som hun med Sikkerhed har genkendt, er hans og af hende indleveret til Strykning kort før afvigte Jul.

Politibetjentene Jacobsen og Christensen har edelig bekræftet, at den i Arrestantens Besiddelse fundne Nøgle passer til Nøglehullet i Laasen paa Bagdøren i Frk. Christensens Vadskeri og uden Vanskelighed aabner og lukker Laasen.

I Anledning af det af Frk. Christoffersen udtalte, foran gengivne Skøn angaaende den Person, som hun den 27 December f. A. om Morgenen iagttog i Gaarden til den Ejendom, i hvilken Vaskeriet findes, har Retsvidnerne udtalt, at Arrestanten efter deres Skøn overensstemmende med hendes kan karakteriseres som en yngre, middelhøj Mand med adrætte Bevægelser.

Af de ovennævnte Genstande er de, der efter det Oplyste skal tilhøre Møller, Jensen, Tange og Ernst, vurderede til henholdsvis 5 Kr. 50 Øre, 3 Kr., 5 Kr. og 16 Kr. 75 Øre og udleverede de paa-gældende Ejere, der har frafaldet Krav paa Erstatning hos Arrestanten.

Resten af Beklædningsgenstandene er vurderede til ialt 10 Kr. 40 Øre og tilligemed Papæskan og Nøglen, der er fundet uden Værdi, tilbageleveret Frk. Christensen, der ligeledes har frafaldet Erstatningskrav.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger samt naar særlig henses til Usandsynligheden af Arrestantens Forklaring om, hvorledes han er kommen i Besiddelse af de ovennævnte Beklædningsgenstande, Papæskan og Nøglen, og til, at han er en ofte for Tyveri straffet Person, maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han ved at stige ind gennem det til Gaarden vendende Vindue har skaffet sig Adgang til Frk. Christensens Vadskeri og der tilegnet sig samtlige de nævnte Genstande. For dette Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232, 2det Led, for 4de Gang begaaet groft Tyveri med en Straf, der findes efter Omstændighederne passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger det vil kunne have sit Forblivende, vil saaledes være at stadfæste.

Torsdag den 29 Juni.

Nr. 314. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Holger Christian Sørensen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 6 Maj 1916: Arrestanten Holger Christian Sørensen bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Helweg-Larsen og Christensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Holger Christian Sørensen til Højesteretssagførerne Dietrichson og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Holger Christian Sørensen, der tiltales for Tyveri, er født den 20 September 1873 og tidligere anset bl. a.: ved nærværende Rets Dom af 17 Marts 1896 efter Straffelovens §§ 100, 101 og 228 og Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og ved nærværende Rets Dom af 5 Marts 1904 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og § 275, jfr. § 270, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved nærværende Rets Dom af 31 Oktober 1905 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., jfr. § 46, og efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Højesterets Dom af 31 August 1908 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved nærværende Rets Dom af 9 Marts 1912 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet groft Tyveri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 18 Februar d. A. Klokken 7 $\frac{1}{4}$ anmeldte Arbejdsmand Carl Sjøgren, at der i Tiden fra den paagældende Dags Formiddag Klokken 6 til Klokken 6 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag ved Indbrud var frastjaalet ham 1 Ulster, 1 Jakkesæt og et Par Støvler, der havde beroet frit fremme i et Værelse i Lejligheden Estlandsgade 2, 4de Sal, hvor Anmelderen boede.

Ved den af Politiet paa Gerningsstedet foretagne Undersøgelse oplystes det, at Lejlighedens Hoveddør, gennem hvilken Tyven havde skaffet sig Adgang, aflaaedes med Smæklaas og Hængelaas, samt at Tyven havde frabrudt Hængelaasen og oplukket Smæklaasen med Nøgle eller Dirk.

Samme Dag, Tyveriet fandt Sted, blev alt det Stjaalne fundet pantsat paa et Laanekontor i Dannebrogsgade 48, der er samme Ejendom som Estlandsgade 2.

Mistanken blev henledet paa Arrestanten, der havde logeret i samme Lejlighed som Anmelderen, idet han den 15 Februar d. A. havde lejet et Værelse i Lejligheden og betalt Leje for den følgende Uge. Arrestanten, der sidst var bleven set i Logiset den 17 Februar og ikke havde indfundet sig der, siden Tyveriet var bleven opdaget, indfandt sig den 22 s. M. paa Politistationen, da det var bleven ham bekendt, at Politiet havde spurgt efter ham.

Arrestanten har nægtet, at det er ham, der har begaaet Tyveriet, ligesom han har benægtet, at det er ham, der har pantsat de ommeldte Beklædningsgenstande. Ifølge hans endelige Forklaring vil han sidst have været ved Lejligheden den 18 Februar Klokken ca. 8 om Morgenen, og da det da viste sig, at der var anbragt en aflaaet Hængelaas for Døren, vil han være gaet sin Vej uden senere at vende tilbage, fordi han ikke syntes om, at han ikke kunde komme ind i Logiset. Han har erkendt, at han ikke havde andet Logis, og forklaret, at han Natten mellem den 18 og 19 Februar d. A. og de 2 følgende Nætter laa i et Skur paa Amager.

Vedkommende Logisværtinde, Enke Nathalie Hansen, født Hellsted, har forklaret, at hun den 18 Februar Klokken ca. 7 $\frac{1}{4}$ Formiddag satte Hængelaasen for Hoveddøren for at forhindre, at hendes Søn, som hun havde bortvist, skulde indfinde sig i Lejligheden, samt at hun mente, at hun kom hjem før hendes Logerende, hvorfor hun ikke

tog i Betænkning at sætte Hængelaasen for, skønt kun hun havde Nøgle til den.

Arbejdsmand August Hansen har edelig forklaret, at han den 18 Februar d. A. Kl. ca. 11 Formiddag saa Arrestanten staa ved Døren til den ommeldte Lejlighed i Færd med ved Hjælp af en Tang at frabryde en Øsken, i hvilken var anbragt en aflaaet Hængelåas.

Enke Mette Scheel Madsen, der paa det nævnte Laanekontor gav Laan paa de stjaalne Koster, samt Overportør Vilhelm Jørgensen, der var til Stede paa Laanekontoret ved den paagældende Lejlighed, har begge overensstemmende forklaret, at Arrestanten meget ligner den Person, der pantsatte Kosterne, dog at Pantsætteren havde mere Skæg end Arrestanten, hvorfor de ikke med saa stor Sikkerhed kunde genkende Arrestanten som Pantsætteren, at de turde aflægge Ed derpaa.

Det bemærkes herved, at Arrestanten, der tidligere har baaret Overskæg, har erkendt, at han den 19 Februar d. A. har ladet sit Overskæg klippe af, ifølge Arrestantens nærmere Forklaring fordi Skægget var blevet afsvedet med en tændt Cigar, og en ubekendt Mandsperson tilbød ham 2 Kr. for at lade Resten af Overskægget klippe af.

Arrestanten har dog senere ændret sin Forklaring derhen, at det var den 17 Februar, han lod Skægget klippe af.

Under Hensyn til de afgivne Vidneforklaringer samt i Betragtning af, at Arrestanten under Sagen har afgivet vaklende Forklaringer, at hans Udeblivelse fra Logiset, skønt han ikke havde andet Logis, taler imod ham, samt at hans Fortid kendetegner ham som tyvagtig, findes det uden Betænelighed trods Arrestantens Benægtelse at anse det for bevist, at det er Arrestanten, der har begaaet Tyveriet af de omhandlede til ialt 67 Kr. vurderede Koster, idet han har skaffet sig Adgang til den ommeldte Lejlighed ved voldelig at frabryde Hængelaasen samt ved med den ham til Logiset overladte Nøgle at aabne Smæklaasen. Da det imidlertid efter Omstændighederne ikke kan anses for bevist, at Arrestanten har indfundet sig i Lejligheden i tyvagtig Hensigt, vil Tyveriet være at tilregne ham som simpelt.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 2 Aar. . . .

Nr. 128. Grosserer Hakon H. Salomon (Selv)

mod

Direktør W. Elkor (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Betaling af en Provision.

Sø- og Handelsrettens Dom af 14 Januar 1916: Indstævnte, Grosserer Hakon H. Salomon, bør til Citanten, Direktør W.

Elkor, betale de paastævnte 333 Kr. 75 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 4 Januar 1916 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 50 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Grosserer Hakon H. Salomon, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 28 September 1915 tilskrev Indstævnte, Grosserer Hakon H. Salomon, Citanten, Direktør W. Elkor, saaledes: »For alle Forretninger, som jeg maatte gøre med Hr. W. Harms i Wien, svarer jeg Dem $\frac{1}{2}$ pCt., og iøvrigt af alle Forretninger, jeg maatte gøre gennem Dem«.

Under Anbringende af, at Indstævnte den 27 Oktober 1915 har solgt nævnte W. Harms 1500 Kister Oliesardiner à $44\frac{1}{2}$ Kr. pr. Kiste, for ialt 66,750 Kr., søger Citanten Indstævnte dømt til at betale ham $\frac{1}{2}$ pCt. heraf i Provision, nemlig 333 Kr. 75 Øre med Renter fra Stævningens Dato den 4 Januar 1916 og Sagens Omkostninger.

Indstævnte har paastaaet sig frifunden med Tillæg af Sagsomkostninger, idet han har anført, at det var en Forudsætning for det ovennævnte Provisionstilsagn, at Citanten skulde være medvirkende for de Forretninger med Harms, for hvilke der skulde tilkomme ham Provision, og at Citanten ikke har medvirket ved denne Forretning.

Da den nævnte Forudsætning om Citantens Medvirkning imidlertid ikke har fundet Udtryk i den ovennævnte Provisionsaftale, og Indstævnte heller ikke paa anden Maade imod Citantens Benægtelse har godtgjort, at en saadan Forudsætning var et Led af Aftalen, vil Indstævnte være at dømme efter Citantens Paastand, saaledes at Renten fastsættes til 5 pCt. og Sagens Omkostninger til 50 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 86. Fhv. Politibetjent **Carl Bernhard Petersen**
(Stein efter Ordre)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende et Pensionsspørgsmaal.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 September 1915: De Indstævnte, Københavns Magistrat, bør for Tiltale af Citanten, fhv. Politibetjent C. B. Petersen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Vel kan den Omstændighed, at Appellanten som i den indankede Dom anført forinden den 22 September 1913 var opsagt til at fratræde sin Stilling som Politibetjent ikke udelukke Anvendeligheden af Pensionsvedtægtens § 9 I, men efter de Højesteret foreliggende Oplysninger, derunder forskellige Lægeerklæringer, kan der ikke gaas ud fra, at den Skade, der er paadraget Appellanten ved det i Dommen omtalte Fald, har været af en saadan Beskaffenhed, at den maatte nødvendiggøre hans Afskedigelse. Allerede som Følge heraf vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, forhenværende Politibetjent Carl Bernhard Petersen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Stein 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 22 September 1913 kom Citanten, fhv. Politibetjent C. B. Petersen, der siden 1 April 1912 havde gjort Tjeneste som overtallig Betjent paa Prøve ved Københavns Politi, og som under 29 August s. A. var opsagt til Fratræden den 30 September, tilskade ved at glide i noget Affald paa Trappen i Ejendommen Mikkalbryggersgade Nr. 11, hvorhen han var kommen i tjenstligt Anliggende for at aflevere en Tilsigelse. Efter Citantens Fremstilling gik Uheldet saaledes til, at han med Ansigtet vendt imod

Trappen gled flere Trin ned ad denne, hvorved han forslog begge sine Knæ.

Citanten blev først taget under Behandling af Politilægen, men blev den 29 September 1913 indlagt paa Kommunehospitalets 1ste Afdeling og den 18 Oktober s. A. overflyttet til Bispebjerg Hospitals kirurgiske Afdeling, hvorfra han blev udskrevet den 1 November s. A. Han klagede imidlertid stadig over Smerter i venstre Knæ og blev nu af Politiet den 5 November s. A. indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvor han behandlede til den 5 December.

Citantens Afskedigelse var imidlertid udsat under de saaledes foreliggende Forhold, hvorfra han vedblivende oppebar fuld Lønning, som det maa antages indtil 20 Maj 1914, da han endelig afskedigedes, hvorhos de Indstævnte, Københavns Magistrat, resolverede, at han ikke som tilskadekommen i Tjenesten kunde anses berettiget til Pension.

Derimod blev der senere af de Indstævnte tilstaaet Citanten, der paany under 19 Juli 1914 indlagdes paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, en Understøttelse én Gang for alle af 460 Kroner.

Citanten anser sig imidlertid berettiget til Pension i Henhold til Bestemmelsen i § 9, 1ste Stykke, i den af Indenrigsministeriet den 20 Februar 1909 stadfæstede Pensionsvedtægt for Københavns Kommune af 21 December 1908, hvilken Bestemmelse er saalydende :

»Kommer en Tjenestemand ved Udførelsen af sin Tjeneste saaledes til Skade, at han maa afskediges fra den Stilling, han beklæder, erholder han i Pension $\frac{2}{3}$ af sin Indtægt, opgjort paa den i § 4 bestemte Maade«.

Citanten har derfor under nærværende Sag søgt de Indstævnte kendt pligtig at tilsvare ham Pension efter bemeldte Vedtægtsbestemmelse fra den 20 Maj 1914 at regne samt at betale ham Sagens Omkostninger.

De Indstævnte paastaar sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet de til Støtte derfor bl. a. gør gældende, at Citanten, som de iøvrigt, uanset hans Stilling som overtallig Betjent paa Prøve, erkender maatte anses som fast Tjenestemand under Kommunen, dog ikke kan paaberaabe sig bemeldte Bestemmelse, eftersom han den 22 September 1913 alt var afskediget af Politiets Tjeneste uden Pension og derfor formentlig ikke længere omfattedes af Pensionsvedtægtens nævnte Bestemmelse.

Idet der nu maa gives de Indstævnte Medhold heri, vil deres Frifindelsespaastand allerede som Følge heraf være at tage til Følge, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa, hvad de iøvrigt har anført til Støtte for samme.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Fredag den 30 Juni.

Nr. 11. 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne
og **Kastrup Grundejerforening** (Winther)

mod

Gaardejer Peter Thønnesen og 21 andre Lodsejere i Kastrup (Graae)
samt Firmaet **Carl Flensburg & Sebbelov** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Ejendomsretten til nogle Jordlodder.

Amager Birks ordinære Rets Dom af 5 Oktober 1911: Citanterne, Lodsejere Gaardejer Peter Thønnesen, Gartner Mathias Christensen, Gaardejer Dirk Gjertsens Enke Marchen Gjertsen, Gaardejer Hans Pedersen, Gaardejer Peter Nielsen, Gaardejer Crilles Tønnesen, Gaardejer Ole Jansen, Gaardejer Hans Gertsen, Gaardejer Mikkel Jacobsen, Gaardejer Cornelius Bacher, Gaardejer Peter Corneliussens Enke Dorothea Corneliussen, Gartner Rasmus K. Jørgensen, Gartner Frederik C. Jensen, Gaardejer Peter Jacob Dirchsen, Gartner August Hansen, Gartner Edvard Svendsen, Gaardejer Christian Hans Christensen, Gaardejer Cornelius Nielsens Enke Else Nielsen, Gaardejer Cornelius Svendsen, Direktør Carl Monrad Larsen, Enkefru Elise Dame og Købmand Peter Jensens Enke Christine Jensen bør være ejendomsberettigede til Ejendommene Matr. Nr. 49 a, 49 d, 49 e og 49 f af Kastrup By, Taarnby Sogn, under Københavns Amt, idet de dog skal respektere den Højhedsret og kontrollerende Myndighed med Hensyn til Ejendommene, som for militære FormaaIs Skyld og af Hensyn til Benyttelsen af Krudttaarnsvejen paa Amager tilkommer Krigsbestyrelsen. I Salær til den kst. Kammeradvokat, Højesteretssagfører Carl Winther, vil Citanterne have at betale 100 Kr., medens Sagens Omkostninger iøvrigt vil være at ophæve. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 November 1913: Hovedappellanterne, Gaardejer Peter Thønnesen, Gartner Mathias Christensen, Gaardejer Dirk Gjertsens Enke Marchen Gjertsen, Gaardejer Hans Pedersen, Gaardejer Peter Nielsen, Gaardejer Crilles Tønnesen, Gaardejer Ole Jansen, Gaardejer Hans Gertsen, Gaardejer Mikkel Jacobsen, Gaardejer Cornelius Bacher, Gaardejer Peter Corneliussens Enke Dorothea Corneliussen, Gartner Rasmus K. Jørgensen, Gartner Frederik C. Jensen, Gaardejer Peter Jacob Dirchsen, Gartner August Hansen, Gartner Edvard Svendsen, Gaardejer Christian Hans Christensen, Gaardejer Cornelius Nielsens Enke Else Nielsen, Gaardejer Cornelius Svendsen, Direktør Carl Monrad Larsen, Enkefru Elise Dame og Købmand Peter Jensens Enke Christine Jensen, Alle af Kastrup, bør være ejendomsberettigede til Ejendommene Matr. Nr. 49 a, 49 d, 49 e og 49 f af Kastrup By, Taarnby Sogn, under Københavns Amt, dog saaledes, at de maa anerkende Kontraappellanterne, Firmaet Flensburg & Sebbelov som Ejere af Matr. Nr. 1 de og 1 df sammesteds

som medejendomsberettigede. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Stempelforbehold med Hensyn til, at den af Kontraappellanterne, Firmaet Flensburg & Sebbelov, den 22 Februar d. A. fremlagte Genpart af Skøde af 1 Oktober 1907 ikke har Paategning om, med hvilket Stempel Originalen er stemplet.

Højesterets Dom.

Foruden at Appellanten, 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne, har paastaet den indankede Dom forandret, i det Væsentlige i Overensstemmelse med den i foregaaende Instans nedlagte Paastand om Underrettsdommens Stadfæstelse, har Kastrup Grundejerforening, der ogsaa har paaanket Dommen, fremsat Paastand om, at de af Foreningen repræsenterede 78 Lodsejere eller de flest mulige af dem kendes medejendomsberettigede til de omtvistede Ejendomme, dog saaledes at de respektere den Højhedsret og kontrollerende Myndighed som Krigsbestyrelsen paastaar at have over disse Ejendomme.

I alt Væsentligt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, forsaavidt den efter Sagens processuelle Stilling foreligger til Prøvelse, samt idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil denne efter den Paastand, som derom er nedlagt af de for Højesteret indstævnte 22 Personer, af hvilke Sagen er anlagt, være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanterne in solidum at burde godtgøre de nævnte Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne og Kastrup Grundejerforening, En for Begge og Begge for En, til de ovennævnte Indstævnte, med 600 Kroner. Saa betaler Appellanten, Kastrup Grundejerforening, og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved kgl. Bevilning af 4 Maj 1907 blev det tilladt Hovedappellanterne, Gaardejer Peter Thønnesen, Gartner Mathias Christensen, Gaardejer Dirk Gjertsens Enke Marchen Gjertsen, Gaardejer Hans Pedersen, Gaardejer Peter Nielsen, Gaardejer Crilles Tønnesen, Gaardejer Ole Jansen, Gaardejer Hans Gertsen, Gaardejer Mikkil Jacobsen, Gaardejer Cornelius Bacher, Gaardejer Peter Corneliussens Enke Dorthea Corneliussen, Gartner Rasmus K. Jørgensen, Gartner Frederik C. Jensen, Gaardejer Peter Jacob

Dirchsen, Gartner August Hansen, Gartner Edvard Svendsen, Gaardejer Christian Hans Christensen, Gaardejer Cornelius Nielsens Enke Else Nielsen, Gaardejer Cornelius Svendsen, Direktør Carl Monrad Larsen, Enkefru Elise Dame og Købmand Peter Jensens Enke Christine Jensen, Alle af Kastrup, der havde anbragt at være Ejere af Matr. Nr. 49 a, 49 d, 49 e og 49 f af Kastrup By, Taarnby Sogn under Københavns Amt, men at mangle tinglæst Adkomst paa disse Parceller, ved offentlig Stævning til vedkommende Ret med 6 Maaneders Varsel at indkalde den eller dem, som maatte have nogen Adkomst til bemeldte Ejendomme, til dermed at fremkomme og deres lovlige Adkomst hertil at bevisliggøre, saaledes at der, saafremt Ingen skulde melde sig efter Stævningen, maatte erhverves Ejendomsdom paa bemeldte Ejendomme. I Henhold hertil blev der af Hovedappellanterne udtaget offentlig Stævning med det foreskrevne Varsel til Amager Birks ordinære Ret, men ved Sagens Inkamination blev der af Kastrup Grundejerforening som befuldmægtiget Repræsentant for 78 Lodsejere i Kastrup gjort Indsigelse mod Hovedappellanternes Berettigelse til at erholde Ejendomsdom paa de nævnte Parceller, subsidiært paastod Grundejerforeningen, at Ejendomsdom kun gaves Hovedappellanterne saaledes, at de af den repræsenterede Lodsejere i Kastrup anerkendtes som medejendomsberettigede, og mere subsidiært, at Medejendomsret i ethvert Fald tillagdes dem af de fornævnte Lodsejere, hvis Ejendomme er matrikulerede under Tallene 1—9, begge inklusive, af Kastrup som Parceller af de Gaarde i Kastrup, hvis Ejere nu søger Ejendomsdom.

Endvidere blev der under Sagen af Firmaet Flensburg & Sebbelov nedlagt Paastand paa, at, hvis Hovedappellanternes Paastand toges til Følge, dette dog i ethvert Fald kun skete saaledes, at Hovedappellanterne kendtes pligtige til at anerkende Firmaet som medejendomsberettiget til Parcellerne.

Endelig gjorde den kst. Kammeradvokat for 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne Indsigelse mod Hovedappellanternes og de øvrige Lodsejeres Berettigelse til at erholde den begærte Ejendomsdom, specielt paa Matr. Nr. 49 d, e, f, da den Raadighed, som Krigsbestyrelsen havde over disse Arealer, ikke vilde kunne forenes med Trediemands Ejendomsret, subsidiært blev der nedlagt Paastand paa, at det, saafremt Ejendomsdom blev givet, blev udtrykkelig udtalt i Dommen, at de Ejendomsberettigede skulde respektere Krigsbestyrelsens Rettigheder i det Omfang, som fremgik af forskellige under Sagen fremlagte Reverser, samt den Krigsbestyrelsens tilkommende Højhedsret.

Af Hovedappellanternes Modparter var der dernæst nedlagt Paastand paa at tilkendes Sagens Omkostninger, for den kst. Kammeradvokats Vedkommende paa at tilkendes Salær for hans Møde under Sagen.

Ved bemeldte Rets Dom af 5 Oktober 1911 blev Hovedappellanternes Paastand taget til Følge dog saaledes, at de skulde respektere den Højhedsret og kontrollerende Myndighed med Hensyn til Ejendommene, som for militære FormaaIs Skyld og af Hensyn til Benyttelsen af Krudttaarnsvejen paa Amager tilkommer Krigsbestyrelsen.

Sagens Omkostninger blev derhos ophævede, dog at det paalagdes

Hovedappellanterne at betale i Salær til den kst. Kammeradvokat 100 Kr.

Denne Dom har Hovedappellanterne derefter indanket her for Retten, hvor de har paastaet sig anerkendt som ejendomsberettigede til de under Sagen omhandlede Ejendomme uden nogen Indskrænkning, samt sig fritaget for at udrede det ved Dommen fastsatte Salær til den kst. Kammeradvokat, hvorhos de har paastaet sig tilkendt Sagens Omkostninger i begge Instanser in solidum hos Kastrup Grundejerforening, Firmaet Flensburg & Sebbelov og 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne, eller subsidiært hos en eller flere af de nævnte Parter for sig.

Kastrup Grundejerforening, der har kontraappelleret Sagen, paastaar den indankede Dom forandret derhen, at Hovedappellanternes Paastand om Ejendomsdom ikke tages til Følge, eller at i hvert Fald de af Foreningen repræsenterede 78 Lodsejere i Kastrup eller de flest mulige af dem kendes medejendomsberettiget til de omhandlede Parceller. Saafremt Hovedappellanterne alene kendes ejendomsberettiget til Parcellerne, paastaas de 78 Lodsejeres begrænsede Raadighedsret over Parcellerne anerkendt i Dommen; subsidiært paastaas det udtalt i Dommen, at den Intet afgør om begrænsede Rettigheder over Parcellerne. Endelig paastaar Foreningen sig tillagt Sagens Omkostninger i begge Instanser hos Hovedappellanterne.

Firmaet Flensburg & Sebbelov har efter meddelt Oprejningsbevilling ligeledes kontraappelleret Sagen og har her for Retten gentaget den for Underretten nedlagte Paastand, at det som Ejer af Matr. Nr. 1 ll af Kastrup kendtes medejendomsberettiget til de fornævnte Parceller, saafremt Hovedappellanterne kendtes ejendomsberettiget til disse, hvorhos Firmaet i Henhold til en det meddelt kgl. Bevilling her for Retten subsidiært har nedlagt Paastand paa, at det under nævnte Forudsætning som Ejer af Matr. Nr. 1 de og 1 df af Kastrup By, Taarnby Sogn, kendes medejendomsberettiget til Parcellerne.

Firmaet paastaar sig derhos tilkendt Sagens Omkostninger for begge Retter.

De Appellindstævnte, 1ste Ingeniørdirektion paa Krigsbestyrelsens Vegne, paastaar den indankede Dom stadfæstet og sig tillagt Sagens Omkostninger her for Retten in solidum, eller i andet passende Forhold hos Hovedappellanterne, Kastrup Grundejerforening og Firmaet Flensburg & Sebbelov.

Det fremgaar af Sagen, at de omstridte Parceller oprindeligt har udgjort en Del af Kastrup Bys Overdrev eller Fælled, men at de, da Staten i den anden Halvdel af det attende Aarhundrede anlagde den saakaldte Krudttaarnsvej langs Amagers Østkyst, blev afskaaret fra Fælleden som en smal Jordstrimmel, der blev benævnt Forlandet. I Aaret 1759 fandt en delvis Udskiftning af Kastrup Fælled Sted, hvorved Ejeren af Kastrupgaard som sin Del af Fælleden fik tildelt den nordre Ende af samme, medens den øvrige Del af Fælleden blev henliggende udskiftet indtil henvend 1815, da Fælleden udskiftedes mellem Kastrup Bys Lodsejere, dog blev fra Udskiftningen undtaget Forlandet, Matr. Nr. 49, der blev henliggende i Fællig mellem Ejerne af Matr. Nr. 1—9 af Kastrup By. Der blev vel i 1803 paa et Landvæsenskommissionsmøde stillet Forslag om Forlandets Deling, nemlig:

»at den Jord langs med Strandkanten østen for Krudt Vejen bliver fremdeles i fællig og aaben for alle og enhver som har ved Stranden at forrette, dog at enhver afbenytter den Græsning som der vokser for enhver Lod efter Bredden paa den anden Side af Vejen«.

men dette Forslag ses ikke at være bleven vedtaget, og vel enedes samtlige Kastrup Bys 9 Lodsejere under 26 August 1805 om, at:

»de Jordstrækninger, der ligger mellem Krudtvejen og Stranden tildeles enhver Mand efter Taksationen hvis Fællede og Jordstykke af Fælleden det ligger ud for« osv.

men heller ikke denne Deling er bleven gennemført, idet det i Antegnelsen af 11 Marts 1816 til Matrikuleringsforretningen for Sokkelund Herred staar anført:

»Castrup Bye.

I Matr. Nr. 49 langs Stranden, som er taxeret til 0, tage Matr. Nr. 1—9 begge inclus. Deel efter de Høveders Græsning som er angivet i Beskrivelsesprotokollen for hvert . . .

og Forlandet iøvrigt, efter hvad der foreligger under Sagen, maa antages at være benyttet af de paagældende Lodsejere i Fællesskab.

I Aaret 1827 fandt der en Udstykning Sted af Kastrupgaardens Jorder, Matr. Nr. 1 af Kastrup, og ved denne Udstykning udskiltes som en særlig Parcel, Matr. Nr. 1 æ, den til Kastrupgaard hørende Del af Forlandet mellem Krudttaarnsvejen og Stranden. Da Lodsejerne i Kastrup ved Udskiftningen i 1759 havde forbeholdt sig Ret til Benyttelse af denne Del af Fælleden, medens Kastrupgaard paa den anden Side vedblivende havde haft Andel i den uudsiftede Del af Forlandet, enedes efter Hovedappellanternes Anbringende de paagældende Andelshavere i begge Stykker af Forlandet om at bruge og benytte hele dette Forland i Fællesskab.

I Henhold til kgl. Generalkommissariats Collegii Resolution af 21 December 1833 paatog en Del Lodsejere af Kastrup og Udflyttere af Taarnby sig ved Revers af 7 November 1834 at istandsætte og vedligeholde den Del af fornævnte Krudttaarnsvej, der strakte sig fra Kastrup Værk til Skellet mellem Kastrups og Sundbyøsters Marker, Dæmningens Dossringer, Grøften, der adskiller Vejen fra Jorderne, Stenkisten, der gaar tværs under Vejen, og Forlandet, mod at faa uhindret Adgang til Vejen og at faa Ret til at forbyde andre Private saadan Adgang.

I Reverset forbeholdt Underskriverne sig at tage Materiale til Istandsættelsen af Vejgrøften og af Forlandet, forsaavidt det efter Ingeniørkorpsets Omdømme kunde ske uden Skade. I Forbindelse med Udfærdigelsen af dette Revers underskrev de fornævnte Lodsejere

Færdig fra Trykkeriet den 2 August 1916

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 25.

Fredag den 30 Juni.

og Udflyttere nogle saakaldte »Conditioner og Vedtægter«, i hvilke bl. a. var bestemt:

»7. De paa bemeldte Strandvej og Dossering, Grøfter og Forland voksende Græs og Rør besørger Fogeden i Kastrup bortlejet hvert Aar til Høstet, men ikke til at tøjre paa, ligesom Fogden besørger Bomme med videre opsatte paa anførte Steder, hvorfor aarlig bliver at aflægge Regnskab samt at have et stadigt Tilsyn med alt, hvad der maatte kunne ske af uvedkommende og uberettigede Personer, der muligen ville afbenytte Vejen.«

Efter Hovedappellanternes Anbringende bestod der allerede da et Ejerlaug, dannet af Lodsejerne i Kastrup By, hvortil senere kom Ejerne af forskellige Gaarde, dannede ved Udstykning af Kastrupgaard, hvilket Ejerlaug var organiseret bl. a. til Varetagelse af Medlemmernes Ret med Hensyn til Forlandet, og det var Medlemmerne af dette Ejerlaug i Forbindelse med nogle udenbys Folk, der af Lodsejerne i Kastrup havde faaet Tilladelse til at hente Tang ved Kastrup Strand, der dannede Interessentskabet til Vedligeholdelse af Krudttaarnsvejen. Interessentskabet er imidlertid ophørt og bortfaldet i Aaret 1894, da Vejen blev overtaget til Vedligeholdelse efter Lov 14 April 1865.

Det er som Medlemmer af dette Ejerlaug, der nu bestaar af Ejerne af Matr. Nr. 1 a, 2 a, 3 a, 4 a, 5 a, 6 a, 7 a, 8 a og 9 a, samt af Ejerne af forskellige ved Udstykning af Kastrupgaard — det oprindelige Matr. Nr. 1 af Kastrup — dannede Gaarde, at Hovedappellanterne paaastaar sig tilkendte Ejendomsret over de omstridte Parceller.

Det fremgaar af Sagen, at Matr. Nr. 49 i 1891 blev udstykket i 6 Parceller, Matr. Nr. 49 a—f, og Hovedappellanterne har anbragt, at Forlandet allerede fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede er blevet benyttet af Ejerlauget dels til Græsning, jfr. den foran citerede Landvæsenskommissionsforretning af 1803, dels til Bjergning af Tang, i hvilken Henseende de har henvist til et af dem fremlagt Kort fra 1811, hvor Forlandet er benævnet: »fælles Tanglægningsplads for Byens Lodsejere«, men at Ejerlauget i alle Tilfælde siden 1834 har haft den udelukkende Raadighed over de omstridte Parceller, idet det fra dette Aar at regne hvert Aar har udlejet Græsningen af den Del af Matr. Nr. 49 a, som ligger Nord for Kastrup Værk, og fordelt Indtægterne herved mellem sine Medlemmer, ligesom Matr. Nr. 49 f

oprindelig har været benyttet paa samme Maade, men siden 1862 har været overladt Ejerne af Matr. Nr. 1 ll til udelukkende Brug mod en aarlig Lejeafgift fra 1876 af 50 Kr. Den Del af Matr. Nr. 49 a, som ligger Syd for Kastrup Værk samt Parcellerne Matr. Nr. 49 d—e skal derimod være benyttet af Ejerlaugets Medlemmer til Græsning eller tildels være blevet udlejet, medens Parcellerne Matr. Nr. 49 b—c af Ejerlauget ere blevne overladte til udelukkende Brug af Andre, der senere har med Ejerlaugets Samtykke erhvervet Ejendomsdom paa dem.

Kontraappellanterne, Kastrup Grundejerforening som Repræsentant for 78 Lodsejere i Kastrup, har til Støtte for sine foranførte Paastande gjort gældende, at det er uomtvistet, at Forlandet er en stadig udskiftet Del af Kastrup Fællede, der hørte til de Overdrev, der var i Fællig blandt dem i Kastrup, der overhovedet var Medejere af Fællede, og at som Følge heraf alle de nuværende Hartkornsejere i Kastrup maa være medejendomsberettiget til Forlandet, at i alt Fald de af dem, hvis Lodder er udstykkede fra et af de oprindelige Matr. Nr. 1—9 af Kastrup, maa være medejendomsberettiget til Forlandet, samt at samtlige Lodsejere i Kastrup fra Arilds Tid har benyttet Forlandet til Færdsel, Badning, til at hente Tang, Grus og Græstørv, til Fiskeri, Baadfart m. v. paa en Maade og i et Omfang, der maa udelukke, at der gives Hovedappellanterne Ejendomsdom, eller dog kun med Anerkendelse af samtlige de her omhandlede Kontraappellanterets Ret.

Efter det Foreliggende og da det er oplyst, at Kastrup Fællede ved Udskiftningen er bleven delt mellem Matr. Nr. 1—9 af Kastrup, maa det antages, at Forlandet, som, indtil Krudttaarnsvejen anlagdes, havde været en integrerende Bestanddel af Fællede, er bleven betragtet som Fælleseje for de nævnte Matr. Nr., hvilket ogsaa bestyrkes af den foran citerede Landvæsenskommissionsforretning samt af en fremlagt Antegnelse til Matrikuleringsforretningen af 1816 og en ligeledes fremlagt Arealberegning til Matrikulen. Det er dernæst ikke oplyst, at nogen af de her nævnte Kontraappellanter ved Erhvervelse af Parceller fra Matr. Nr. 1—9 af Kastrup har faaet overdraget Andel i den Hovedparcellen tilkommende Ret til Forlandet, og mod Hovedappellanternes Benægtelse kan det ikke anses godtgjort, at Beboerne eller Lodsejerne i Kastrup har udøvet en saadan Raaden over Forlandet, at de ved Hævd har erhvervet Ejendomsret eller dog begrænsede Rettigheder over Samme.

Forsaa vidt Kontraappellanterne, Kastrup Grundejerforening, har bestridt, at Ejerne af Matr. Nr. 1—9 oprindelig har haft Ejendomsret over Forlandet, at Ejerlauget, selv om saadan Ejendomsret maa antages at have tilkommet Ejerne af Matr. Nr. 1—9, har erhvervet denne Ret, da de Ejerlauget tilhørende Ejendomme er dannede ved Udstykning af de oprindelig Matr. Nr. 1—9 uden at det er oplyst, at Retten til Forlandet er overdraget ved Salget, samt at Ejerlauget har udøvet nogen saadan Raaden over Forlandet, at det derved kan antages at have vundet Hævd over samme, men at Hævd i alle Tilfælde maa antages ikke at være erhvervet af Ejerlauget, derimod af det nu opløste Vejinteressentskab, findes der ikke Anledning til at komme ind paa en Undersøgelse af, hvorvidt Hovedappellanterne har haft

Ejendomsret over Forlandet, da det ikke er nogen Betingelse for Meddelelsen af Ejendomsdom, at saadan Ejendomsret godtgøres, men iøvrigt bemærkes, at Sagens Oplysninger nærmest tyder paa, at Forlandet allerede ved Udskiftningen er tillagt Matr. Nr. 1—9 af Kastrup, og at det senere dannede Ejerlaug i alt Fald har vundet Hævd paa de omstridte Matr. Nr. 49 a, d, e, f.

Som Følge af det Anførte vil der ikke kunne gives nogen af de af Kontraappellanterne, Kastrup Grundejerforening, nedlagte Paastande Medhold.

Kontraappellanterne, Firmaet Flensburg & Sebbelov, har til Støtte for deres principale Paastand anbragt, at da Kastrupgaard, Matr. Nr. 1 af Kastrup, af Hovedappellanterne anses for medejendomsberettiget til de heromhandlede Parceller, maa de, da deres Ejendom Matr. Nr. 1 ll af Kastrup i sin Tid er solgt fra Kastrupgaard med de Rettigheder og Forpligtelser, som hvilede paa Hovedejendommen, som Følge heraf være medejendomsberettiget til Forlandet, men at de i alle Tilfælde maa have saadan Ret, da en tidligere Ejer af Matr. Nr. 1 ll er bleven optaget som Medlem af det Vejinteressentskab, fra hvilket Hovedappellanterne maa antages at udlede deres Ret til Forlandet, og har Firmaet i saa Henseende henvist til et af den daværende Ejer af Matr. Nr. 1 ll den 26 September 1863 til Krigsbestyrelsen som Betingelse for Tilladelse til at anlægge en Sporvej over Krudttaarnsvejen udstedt Revers, hvori det bestemmes i § 1:

»Jeg som nuværende Besidder af Saltværket som og fremtidige Ejere af Værket, forpligter sig til at indtræde i det Interessentskab, som ifølge Kollegiets Resolution af 31 December 1833 vedligeholder Vejstrækningen udfor Fabriksbygningen.«

Firmaet har imidlertid ikke mod Hovedappellanternes Benægtelse godtgjort, at der ved Salget af fornævnte Matr. Nr. 1 ll særlig blev overdraget Køberen nogen Andel i den Kastrupgaard tilkommende Ret over Forlandet, og Hovedappellanterne har gjort gældende, at selv om den tidligere Ejer af Matr. Nr. 1 ll er indtraadt som Medlem af Vejinteressentskabet, hvad der efter deres Anbringende Intet vides om, saa har han dog derved ikke erhvervet nogen Ret med Hensyn til Forlandet, da han ikke er bleven optaget som Medlem af Ejerlauget, som alene havde Ret over Forlandet, og de har anbragt, at dette ogsaa er erkendt af Ejernerne af Matr. Nr. 1 ll, idet disse lige fra 1862 til Dato har svaret Ejerlauget Leje af den til dem udlejede Parcel Matr. Nr. 49 f, uden nogensinde at have faaet Andel i den ved Bortleje af Forlandet indvundne Indtægt.

Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger er der Grund til at antage, at der allerede før 1834 har bestaaet et Ejerlaug, dannet af de Lodsejere, som ejede Forlandet i Fællig, til at varetage deres Interesser med Hensyn til samme, og om end det i 1834 dannede Vejinteressentskab i det Væsenlige har bestaaet af Ejerlaugets Medlemmer, er der ikke Føje til at antage, at udenfor Ejerlauget staaende Personer ved at indtræde i Vejinteressentskabet skulde blive Medejere af Forlandet. Selv om derfor en tidligere Ejer af Matr. Nr. 1 ll antages at have været Medlem af Vejinteressentskabet, vil der herpaa

ikke kunne støttes nogen Berettigelse for Kontraappellanterne Flensburg & Sebbelov til at anerkendes som medejendomsberettiget til Forlandet, og da de ikke iøvrigt har godtgjort at have nogen Berettigelse i saa Henseende, vil der ikke kunne gives deres principale Paastand om som Ejere af Matr. Nr. 1 ll at anerkendes som medejendomsberettigede til de under Sagen omhandlede Parceller Medhold.

Derimod vil disse Kontraappellanter, der her for Retten har fremlagt Genpart af Skøde udstedt den 1 Oktober 1907, tinglæst den 10 s. M., hvorefter En af Hovedappellanterne, Direktør C. M. Larsen, har overdraget dem Matr. Nr. 1 d e og 1 d f af Kastруп By, Taarnby Sogn, bl. a.:

»med de Rettigheder, derunder den Parcellerne tilkommende Ret til Forlandet, dets Benyttelse m. v., og den Parcellerne tilkommende Andel i Saltholmshartkornet, dog at jeg intet Hjemmelsansvar paatager mig i saa Henseende,« osv.

i Følge den af dem for Overretten i Henhold til foranførte Bevilling fremsatte subsidære Paastand, mod hvilken Hovedappellanterne Intet har haft at erindre, være som Ejere af fornævnte Parceller at kende medejendomsberettiget til Parcellerne Matr. Nr. 49 a, d, e, f.

Mod den af Hovedappellanterne nedlagte Paastand paa at kendes ejendomsberettiget til de under Sagen omhandlede Ejendomme uden nogen Indskrænkning, har de Appelindstævnte protesteret og paastaet den indankede Dom stadfæstet, idet de har anbragt, at den Krigsbestyrelsen tilkommende Højhedsret skylder sin Tilblivelse dels Anlægget af Krudttaarnsvejen i den sidste Halvdel af det 18de Aarhundrede, og den Omstændighed, at Krigsbestyrelsen som Følge af Vejens Egenskab som Vaglinie havde fortifikatorisk Interesse i, at Forlandet ikke benyttedes paa en saadan Maade, at disse Interesser ikke skete Fyldest, dels den gennem Tiderne erhvervede Medbestemmelsesret med Hensyn til Dispositionen over Krudttaarnsvejen og det Øst herfor liggende Forland, en Ret, som skal være bleven respekteret og anerkendt af Enhver, som har ønsket paa en eller anden Maade at gøre Brug af Vejen eller det Øst for samme liggende Forland.

Til Bevis for, at der tilkommer Krigsbestyrelsen en saadan Højhedsret eller kontrollerende Myndighed med Hensyn til Forlandet har de Appelindstævnte henvist til en kgl. Resolution af 31 Oktober 1824, hvorved det tillades Københavns Indvaanere: »fremdeles at hente Leer, samt Grus, Sand og Tang fra Krudttaarnsvejen, ligesom det og maa være Amagerlands Beboere tilladt derfra at hente Sand, Tang og Grus, dog under følgende Indskrænkninger, som det til Vejens fremtidige Conservation er fundet nødvendigt at fastsætte« osv., ved hvilken Bestemmelse der formenes at være disponeret over Forlandet — samt til det foran citerede Revers af 7 November 1834, hvorved Vejinteressentskabet bl. a. forpligtede sig til at vedligeholde Forlandet i sin daværende Udstrækning. Endvidere har de Appelindstævnte henvist til forskellige Reverser, hvoraf Genparter er fremlagte under Sagen, og som til Dels skal være underskrevet af de Lodsejere, som under Sagen paastaar Ejendomsret over Forlandet, eller de tidligere Ejere, i hvilke Reverser Udstederne har anerkendt Krigsbestyrelsens Ret over

Forlandet mod at erholde Tilladelse til at foretage visse nærmere angivne Dispositioner over Samme.

Ved nærværende Rets upaaankede Dom af 20 Januar 1902 er det antaget, at Krigsbestyrelsen ikke har Ejendomsret over Matr. Nr. 1 æ af Kastrup, og Krigsbestyrelsen, hvis Rettigheder over det under denne Sag omhandlede Forland, maa antages at være af ganske samme Art som over Matr. Nr. 1 æ, har ikke heller paastaaet sig tilkendt nogen Ejendomsret over Forlandet, medens Sagens øvrige Parter paa den anden Side har anerkendt Krigsbestyrelsens Ejendomsret over Krudttaarnsvejen.

Der findes imidlertid ikke i den paaberaabte kgl. Resolution at ligge nogen Hjemmel for de af Krigsbestyrelsen paastaaede Beføjelser over Forlandet, da Resolutionen, idet den opretholder Beboernes Ret til at hente Grus, Sand og Tang fra Krudttaarnsvejen, nærmest gaar ud paa at give Regler sigtende til Vejens Konservering og gør forskellige Indskrænkninger i de Privates Benyttelse af samme, og ikke heller Reverset af 7 November 1834 kan antages at indeholde saadan Hjemmel, da Forpligtelsen til at vedligeholde Forlandet kan være paalagt Interessentskabet af Hensyn til Krudttaarnsvejens Bevaring.

Hvad dernæst angaar de af de Appelindstævnte fremlagte Reverser, da er kun et af disse udstedt af en af Hovedappellanterne, fornævnte Direktør Larsen, og da Reverset i det Væsenlige omhandler Anlæggelsen af en Spildevandsledning under Krudttaarnsvejen, kan herpaa ikke støttes nogen Anerkendelse af Krigsbestyrelsens Højhedsret over Forlandet, de øvrige Reverser ses at være udstedte af Personer, der er eller har været Brugere af enkelte Parceller af Forlandet, og vedrører for største Delen ligeledes Dispositioner over Krudttaarnsvejen; der kan derfor, bortset fra at de ikke er udstedte af Medlemmer af Ejerlauget, ikke tillægges dem nogen afgørende Betydning i foranførte Henseende, og de enkelte Reverser, som har et videregaaende Indhold, kan som ganske enestaaende ikke afgive tilstrækkelig Hjemmel for, at de angivne Beføjelser tilkommer Krigsbestyrelsen.

Idet de Appelindstævnte ikke nærmere har angivet, hvilke Beføjelser eller Rettigheder de vil have indbefattet under Udtrykkene Højhedsret og kontrollerende Myndighed, og idet de ikke under Sagen har paavist tilstrækkelig Hjemmel for Eksistensen af de saaledes paastaaede Rettigheder, vil Ejendomsdommen saaledes ikke, som i den indankede Dom fastsat, være at knytte til den Betingelse, at Hovedappellanterne respekterer den Højhedsret og kontrollerende Myndighed med Hensyn til Ejendommene, som for militære FormaaIs Skyld og af Hensyn til Benyttelsen af Krudttaarnsvejen paa Amager tilkommer Krigsbestyrelsen, hvorved bemærkes, at det er en Selvfølge, at denne Dom ikke paavirker de Rettigheder som Krigsbestyrelsen maatte have erhvervet ved de fremlagte Reverser.

Hovedappellanterne vil herefter være at kende ejendomsberettiget til Parcellerne Matr. Nr. 49 a, d, e, f af Kastrup By, Taarnby Sogn, dog at de anerkender Kontraappellanterne, Firmaet Flensburg & Sebbelov, som Ejere af Matr. Nr. 1 d e og 1 d f sammesteds som medejendomsberettiget.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve og vil der som Følge heraf ikke kunne tillægges den kst. Kammeradvokat Salær.

I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom være at forandre.

Nr. 328. Højesteretsagfører Winther
mod
Gordon Gill (Def. Møller),
der tiltales for Tyveri.

Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 10 September 1915: Arrestanten Gordon Gill bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 6 Aar. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, hvorhos han efter udstaaet Straf vil være at udbringe af Riget ved Politiets Foranstaltning. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 November 1915: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne Godskesen og Hvass betaler Arrestanten Gordon Gill 25 Francs til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Gordon Gill til Højesteretssagførerne Winther og Møller 40 Francs til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Christiansted Bytings kriminelle Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Gordon Gill for Tyveri.

Arrestanten har opgivet at være 17 Aar gammel, hvilken Angivelse er funden stemmende med hans Udseende, og ses ikke at være tidligere tiltalt eller straffet her i Riget, hvortil han maa antages først at være kommen i Marts 1915.

Ved Arrestantens med det iøvrigt Oplyste stemmende Tilstaaelse

findes det godtgjort, at han Natten til den 18 Juli 1915 mellem Kl. 1—2 i tyvagtig Hensigt opbrød den ved Hjælp af et Søm lukkede Dør til et ubeboet Værelse, som laa ved Siden af det af Markarbejder George Cely paa Barrenspot Plantage beboede. Mellem Værelserne var en Bræddevæg, der foroven afsluttedes af Tremmeværk. En af Tremmerne var imidlertid gaaet itu, hvorved der var fremkommet et 26" højt og 11" bredt Hul. Gennem dette krøb Arrestanten ind i Celys Værelse, hvor denne og en Kammerat laa og sov, og entrede her langs Væggene hen til et Søm, hvorpaa Celys Benklæder hang. Arrestanten tog disse, udtog af Baglommen, hvor han vidste, at Cely plejede at gemme sine Penge, en Strømpe med en Blikæske og et Stykke Tøj og hængte derpaa Benklæderne tilbage paa Sømmet. I Tøjstykket laa 7 sh. og i Blikæsken efter Celys Forklaring og Arrestantens oprindelige Tilstaaelse, til hvis ubestyrkede Tilbagekaldelse der ikke vil kunne tages Hensyn, 23 Francs.

For det af Arrestanten saaledes udviste Forhold er han ved den indankede Dom rettelig anset efter Forordning 11 April 1840 § 12, 2det Pkt., med Minimum af den i dette Lovbud foreskrevne Straf: Forbedringshusarbejde i 6 Aar, samt tilpligtet at udrede Aktioners Omkostninger og endelig i Henhold til Plakat 19 April 1805 dømt til efter udstaaet Straf at udbringes af Riget ved Politiets Foranstaltning. Dommen vil saaledes være at stadfæste.

Nr. 101. Firmaet Chas. H. Christensen (Ulf Hansen)

mod

Fred. Th. Bergh, Porsgrund (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Krav paa Appellanten i Anledning af en mellem dem indgaaet Fragtkontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 21 Maj 1915: De Indstævnte, Firmaet Chas. H. Christensen, bør til Citanten, Fred. Th. Bergh, Porsgrund, betale de forlangte 131 Pd. Sterl. 10 sh. 1 d. med Renter 5 pCt. pro anno fra 23 Februar 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 250 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det ved Dommen antagne, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Chas. H. Christensen, til Indstævnte, Fred. Th. Bergh, Porsgrund, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter den mundtlige Procedure er Sagens Omstændigheder følgende: Ved Certeparti af 10 Oktober 1914 bortfragtede Fred. Th. Bergh af Porsgrund Dampren »Astra« til Firmaet Chas. H. Christensen til at føre en »fuld og komplet Ladning« fra forskellige Pladser ved Teefloden »til København og/eller Odense«. Ladningens Beskaffenhed var ikke endelig fastsat i Certepartiet (der nævnedes bl. a. Jærn, Salt eller Stykgods) og Fragten — der skulde betales efter en Pris af 9 sh. 3 d. pr. Ton, hvis Skibet kun skulde til én dansk Havn, 9 sh. 9 d., hvis Skibet skulde til begge de ovennævnte Havne — skulde derfor beregnes ikke efter Vægten af de Varer, der kom med Skibet, men efter dettes »garanterede Dødvægts-Ladeevne«. Til Indladningen var bestemt 48 Timer ved hver Ladeplads, og i Overliggedagsgodtgørelse skulde der eventuelt betales 10 Pd. Sterling. Den af Rederiet garanterede Dødvægt var 950 Tons.

Skibet indtog paa forskellige Steder ved Teefloden en Ladning, hvoraf en Del var tunge Varer (Raajærn og Jærnbjælker), en Del lette Varer (Klid). Da alle Luger var fuldlastede, og Skibet havde faaet en Dækslast bestaaende af 45 Tons Jærn, standsede Kaptajnen Indladningen, fordi han ikke turde gaa over Nordsøen med en større Dækslast.

Den stipulerede Liggetid var overskreden, og de Kaptajnen forelagte Konnossementer lød kun paa Varer til en samlet Vægt af 875 Tons. Kaptajnen gjorde derfor i en Skrivelse af 24 Oktober dels gældende, at han havde Krav paa Liggedagspenge, dels at han havde Krav paa Dødfragt, da hans Damp var i Stand til at bære 950 Tons, medens den, som han udtalte, kun havde 875 Tons 0 Cwts 0 qrs 17 lbs ombord. Han gav Klidkonnossementerne Paategning baade om Liggedagskravet og om et Krav paa en Dødfragt af Pd. Sterl. 34.13.9 (75 Tons à 9 sh. 3 d.). Befragternes Repræsentanter protesterede, idet de gjorde gældende, at der laa mere Last paa Kajen, men at Skibet næsten var nede paa sine Lasteliniermærker og saaledes var ude af Stand til at tage saa meget som garanteret. Efter at Skibet var ankommet til København, krævede Firmaet Chas. H. Christensen af Skibets Agenter, til hvem de indbetalte den forlangte Betaling, at der skulde tilbageholdes et Beløb, stort 150 Pd. Sterl., af Fragten, idet

Firmaet vilde kræve Godtgørelse i Anledning af, at Damperen havde indtaget et betydeligt mindre Kvantum end stipuleret i Certepartiet. Firmaet tilføjede, at hvis Kaptajnen vilde forlange Ladningen vejjet, maatte det ske for Skibets Regning.

Kaptajnen gik selvfølgelig ikke ind paa for Skibets Regning at lade Ladningen veje, og Rederen har under nærværende mod Firmaet Chas. H. Christensen anlagte Sag oprindelig paastaaet sig kendt berettiget til at erholde udbetalt samtlige de fornævnte 150 Pd. Sterling med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 23 Februar 1915, og Sagens Omkostninger. Under Sagen har Citanten nedsat sit Krav paa Liggedagspenge med 18 Pd. Sterl. 9 sh. 11 d., hvorefter Paastanden er nedsat til 131 Pd. Sterl. 10 sh. 1 d.

Hvad angaar den forlangte Liggedagsgodtgørelse, som efter Nedsættelsen beløber sig til 16 Pd. Sterl. 3 sh. 8 d., har det indstævnte Firma vel i den skriftlige Forberedelse fordret Beløbet yderligere nedsat, men under den mundtlige Procedure er de ikke kommen nærmere ind derpaa, og Retten maa derfor forudsætte, at Citantens Krav er beføjet.

Hvad Dødfragten — 34 Pd. Sterl. 13 sh. 9 d. — angaar hævder det indstævnte Firma ikke blot, at Kravet er ubeføjet, men ogsaa, at Firmaet tværtimod selv har Krav paa Erstatning, fordi Skibet har taget 75 Tons for lidt. Firmaet gør gældende, at de har mistet en Avance af 1 Pd. Sterl. 10 sh. pr. Ton af, hvad det saaledes har faaet transporteret mindre end garanteret. Da Erstatningskravet herefter overstiger, hvad Citanten kunde kræve, har Firmaet paastaaet sig frifundet med Tillæg af Omkostningerne. Firmaet har begæret Rettens Kendelse med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det vilde være af Interesse for Sagen at føre Bevis for, at Tabet er 1 Pd. Sterling 10 sh. pr. Ton.

Det maa ved en af det norske Konsulat her i Byen i November Maaned optaget Søforklaring anses for konstateret, at Skibet, da det forlod England, kun laa $1\frac{1}{2}$ Tomme højere end Lastelinien. Idet det indstævnte Firma nu gør gældende, at $1\frac{1}{2}$ Tomme kun kan svare til omtrent 15 Tons Last, og at Skibet altsaa kun kunde laste ca. 15 Tons mere for at være lastet saa stærkt som overhovedet tilladeligt, og idet Firmaet derhos gør gældende, at Skibet kun havde indtaget 875 Tons, i hvilken Henseende det navnlig henviser til den citerede Udtalelse i Kaptajnens foran omtalte Skrivelse samt til en Udtalelse i et Indlæg fra Citantens Sagfører, hvor det — noget uforstødt — hedder, at det er rigtigt nok, at Lasten kun vejede 875 Tons, en Udtalelse Sagføreren efter at være gjort opmærksom paa Sammenhængen har ændret i et senere Indlæg, har Firmaet paa Basis heraf hævdet, at Rederiet maa have opgivet den garanterede Dødvægt altfor højt.

Citanten har til Støtte for sin Paastand om, at Skibet virkelig kunde rumme den Ladning, som han har garanteret ved at opgive Dødvægten til 950 Tons, fremlagt Afregninger og andre Dokumenter, der viser, at Skibet paa tidligere Rejser har baaret endogsaa til Tider langt mere end 950 Tons. Der er Intet anført, endsige oplyst om, at Skibet paa denne Rejse har haft et særligt stort Kvantum

Bunkerkul eller anden Befragterne uvedkommende Last. Indstævnte har ikke fremlagt Vægtsedler eller paa anden Maade ført Bevis for, at Skibet virkelig kun havde 875 Tons inde, da det forlod England. Angivelserne af Vægten er — efter hvad der maa antages — ukontrollerede Angivelser, der stammer fra Afskiberne, idet det antagelig er disse, som har udfyldt Konnossementerne. Naar det indstævnte Firma efter Skibets Ankomst hertil har fordret, at Kaptajnen, hvis han ønskede Vægten konstateret, maatte veje Ladningen paa Skibets Regning, findes denne Fordring at have savnet enhver Føje. Skibet, der havde Krav paa at faa Betaling efter den opgivne Dødvægt, havde ingen Interesse i at faa Ladningen vejjet. Naar de Indstævnte vilde sigte Rederiet for at have garanteret for meget, havde det været deres Sag under tilbørlig Kontrol at foretage den fornødne Opvejning i Stedet for paa et saa løst Grundlag som sket er at fremsætte en Sigtelse mod Rederiet for at have opgivet Skibets Dødvægt større end rigtigt.

Retten maa herefter, som Sagen er forelagt, gaa ud fra, at Skibet virkelig har kunnet laste 950 Tons eller derover, at Skibet, hvis det virkelig har ligget kun $1\frac{1}{2}$ Tomme over Lastelinien, har haft omtrent denne Vægt inde, og at i saa Fald de Opgivender, der foreligger om, at den indladede Vægt kun var 875 Tons har været misvisende.

Naar det indstævnte Firma har bygget dels paa den fornævnte Udtalelse fra Kaptajnens Side, dels paa den Erkendelse, der skulde ligge i den refererede Udtalelse fra Citantens Sagførers Side, er dette ganske ubeføjet. De Indstævnte kan efter det Foreliggende ikke antages at have savnet Forstaaelse af, at Kaptajnens Udtalelse er afgivet alene paa Basis af de Opgivender, han har faaet fra Afskiberne, og de almindelige Regler om Procesklæringens forbindende Kraft kan ikke medføre, at en Misforstaaelse som den foreliggende fra Sagførerens Side skulde blive af Betydning ved Sagens Afgørelse.

Der maa herefter gives Dom efter Citantens Paastand, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 250 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Idet det herefter ikke findes af Interesse for Sagen, at de Indstævnte fører Bevis for det af dem paastaaede Avancetab, — — —.

Hermed endte første ordinære Session.

Første Ekstrasession.

Mandag den 31 Juli.

Nr. 349. Højesteretssagfører Stein
mod
Axel Rasmussen (Def. I. Kondrup),
der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Juni 1916: Arrestanten Axel Rasmussen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerene Olsen og Kaae, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 1 Aar.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 1 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Axel Rasmussen til Højesteretssagførerene Stein og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Axel Rasmussen, der tiltales for Tyveri, er født den 12 November 1888 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 31 Oktober 1911 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage og ved nærværende Rets Dom af 10 August 1912 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri samt efter dens § 181 og midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 4, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Arrestanten har derhos den 14 August 1914 ved en af Rettens Afdelinger modtaget Advarsel for Overtrædelse af Tilhold.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 11 Marts d. A. anmeldte »Magasin du Nord« ved Bud Carl Andreassen, at der den foregaaende Dags Eftermiddag Klokken ca. 11 var stjaalet en nærmere betegnet Cykle med paahæftet Skilt, mærket »Magasin du Nord«, hvilken Cykle havde henstaaet uafaaet udenfor Ejendommen Hingegade Nr. 3. Derhos blev det den 13 s. M. af

Nattevagt Hans Valdemar Hansen anmeldt, at der den 11 s. M. Klokken 11—12 Eftermiddag var frastjaalet ham en nærmere betegnet Cykle, der havde henstaaet uafklaaset i Citygade udenfor Nr. 20.

Efter at Mistanken om Tyveriet af den førstnævnte Cykle, der tilhørte Cyklefabrikant Erik Busch Jensen, var bleven henledet paa Arrestanten, blev der ved en den 15 Marts paa hans Bopæl i Prinsensgade foretagen Visitation bl. a. fundet 2 defekte Cyklestel, der af de respektive Anmeldere — for det ene Stels Vedkommende tillige af Fabrikant Busch Jensen — er genkendt som hørende til de ifølge Anmeldelserne stjaalne Cykler.

Arrestanten har nægtet sig skyldig i Tyveri af Cyklerne og med Hensyn til sin Adkomst til disse forklaret, at han den 10 eller 11 Marts d. A. Klokken ca. 7½ Eftermiddag i god Tro havde købt begge Cyklestellene i den forefundne defekte Tilstand — uden at der paa nogen af dem fandtes et Skilt fra »Magasin du Nord« — tilligemed en Jakke og et Par Benklæder for ca. 4 Kr. af 2 ubekendte Mandspersoner, han traf paa Gaden.

Med Hensyn til den først ommeldte Cykle har Bud Frithjof Jørgensen imidlertid edelig forklaret, at han ca. 8 Dage før det den 21 Marts d. A. afholdte Forhør saa den i komplet Stand og forsynet med Magasin du Nord's Skilt i Gaarden til den Ejendom, hvor Arrestanten boede, samt at Arrestantens 11aarige Broder, Edvard, der kørte paa Cyklen i Gaarden, da fortalte ham, at det var Arrestantens Cykle. Bud Jørgensen har derhos genkendt det ene af de tilstedekomne Cyklestel som hørende til den paagældende Cykle. Arrestantens nævnte Broder, Edvard, og Arrestantens 18aarige Broder, Carl Evan Rasmussen, har endvidere begge genkendt vedkommende Cyklestel som hørende til en Cykle, de har set henstaa i Gaarden til Ejendommen, hvor Arrestanten boede, samt at der da paa Cyklen var et Skilt, hvorpaa der stod »Magasin du Nord«. Edvard har derhos forklaret, at Arrestanten gav ham Lov at køre paa Cyklen og angav denne at være ham tilhørende.

Med Hensyn til det andet af de som ommeldt tilstedekomne Cyklestel har Arrestantens Broder, Edvard, endvidere forklaret, at han genkender det som hidrørende fra en anden komplet Cykle, der stod i den nævnte Gaard samtidig med den anden fra »Magasin du Nord« hidrørende Cykle, samt at Arrestanten fortalte, at ogsaa denne Cykle var ham tilhørende.

Ved Arrestantens Erkendelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det endvidere bevist, at han en Aften omkring den 10 Marts d. A., antagelig Klokken ca. 10½, uden Tilladelse har taget en Bagersvend Vilhelm Rinck tilhørende Cykle, der stod uafklaaset udenfor en Beværtning i Borgergade, samt at Arrestanten samme Aften har henstillet Cyklen i Gaarden til Ejendommen, hvor han boede. Arrestanten, der sammen med Bagersvend Rinck havde opholdt sig som Gæst i den ommeldte Beværtning, vendte samme Aften tilbage til Beværtningen og nægtede da overfor Rinck, at det var ham, der havde taget Cyklen, hvorhos Arrestanten deltog i Eftersøgningen af Cyklen uden at omtale, at han havde benyttet den. Da Rinck den følgende Dag sigtede Arrestanten for at have stjaalet Cyklen, nægtede Arrestanten ligeledes at vide Noget om, hvad der var blevet af Cyklen, men senere samme

Dag lod Arrestanten Cyklen bringe tilbage til Rinck uden dog at gøre denne bekendt med, at det var ham, der havde taget den. Arrestanten har imidlertid nægtet, at det har været hans Hensigt at fravende Rinck Cyklen, idet han har gjort gældende, at det var hans Hensigt at tilbagelevere Cyklen, og at han vilde have gjort dette, selv om Rinck ikke havde sigtet ham for Tyveriet. Arrestanten har nærmere forklaret, at det var hans Hensigt paa Cyklen at køre ud til sin i Kildevældsgade boende Søster, men at Cyklen paa Vejen derhen gik i Stykker, idet Forhjulaksen knækkede, hvorefter han trak Cyklen tilbage og stillede den ind i Gaarden til Ejendommen, hvor han boede. Arrestanten har derhos forklaret, at han, forinden Cyklen tilbageleveredes, havde sat et andet Forhjul paa den.

Bagersvend Rinck har forklaret, at han ikke tør afgøre, om der er sat et andet Forhjul paa Cyklen.

Imidlertid findes det, da Arrestanten under Sagen har afgivet tilbageholdende, vaklende og løgnagtige Forklaringer, og da Arrestanten tidligere er straffet for Tyveri af Cykler, uden Betænelighed forsaa-vidt at forkaste Arrestantens i sig selv nsandsynlige Forklaringer og efter det Foreliggende at anse det for tilstrækkeligt bevist, at han har gjort sig skyldig i Tyveri af de omhandlede 3 Cykler, der er vurderede til ialt 120 Kr., idet det særlig med Hensyn til den sidst omhandlede Cykle bemærkes, at det efter Arrestantens Optræden overfor Cyklens Ejer, efter at det var opdaget, at Cyklen var forsvundet, maa anses for utvivlsomt, at Arrestanten har tilegnet sig Cyklen i tyvagtig Hensigt.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Nr. 51. Gaardejer Jens Sørensen (Møldrup efter Ordre)

mod

Gaardejer Niels Peder Christensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Misligholdelse af en Ejendomshandel.

Sorø Birks ordinære Rets Dom af 22 Oktober 1914: Indstævnte, Gaardejer Niels Peder Christensen, Ødemark, bør til Citanten, Gaardejer Jens Sørensen, Baarup, betale i Erstatning for 16,942 m² Jord = $3^{998}/_{14000}$ Tdr. Land saa meget, som to af Retten paa Indstævntes Bekostning udmeldte uvillige Mænd ansætter Værdien af et saadant Areal efter Gennemsnitsværdien af samtlige til Gaarden Matr. Nr. 2 a af Baarup By, Kirke-Eskildstrup Sogn, hørende Jorder, dog ikke over 2300 Kr., og vil Mændene ved Værdiens Fastsættelse have at lægge den ved Gaardens Salg til Indstævnte*) betingede Købesum

---

*) Skal formentlig være Citanten.

til Grund og derhos have at tage Hensyn til, at Ejendommen er Arvefæste, samt at en Del af Købesummen maa anses som Vederlag for Bygninger og Løsøre. Endvidere vil Indstævnte have at betale Citanten 7 Kr. 41 Øre samt Renter af de Citanten tilkendte Beløb med 5 pCt. p. a. fra 4 Marts 1913 til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 40 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 Februar 1915: Appellanten, Gaardejer Niels Peder Christensen, Ødemark, bør til Appelindstævnte, Gaardejer Jens Sørensen, Baarup, betale 7 Kr. 41 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 4 Marts 1913, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Appelindstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Sorø Amts Fattigkasse bøder Sagfører Langkjær 30 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Gaardejer Jens Sørensen, 2 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Møldrup i Salarium for Højesteret 120 Kroner og i Godtgørelse for Udlæg 1 Krone samt Sagfører Fr. Bronée som beskikket for Appellanten under Optagelse af et Tingsvidne i Salarium 20 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Foraaret 1912 bortmageskiftede Appellanten, Gaardejer Niels Peder Christensen, Ødemark, den ham tilhørende Arvefæsteejendom Matr. Nr. 2 a af Baarup By, Kirke-Eskildstrup Sogn, til Appelindstævnte, Gaardejer Jens Sørensen, Baarup, for en dennes Moder tilhørende Ejendom samt en nærmere angiven Købesum.

Idet Appelindstævnte har anført, at Appellanten solgte Matr. Nr. 2 a som havende et Areal af mindst 56 Tdr. Land, medens Arealet i Virkeligheden kun udgør 52 ¹²⁹⁷⁰/₁₄₀₀₀ Tdr. Land, har han under denne Sag i første Instans ved Sorø Birks ordinære Ret søgt Appellanten til Betaling af 2300 Kroner, subsidiært et af Retten eller uvildige Mænd fastsat Beløb, i Erstatning for det manglende Areal samt af 33 Kr.

81 Øre i Erstatning for nærmere angivne Effekter, der skulde følge med Ejendommen, men ikke fandtes paa denne, tilligemed Renter af det Beløb, som maatte blive ham tilkendt, 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 4 Marts 1913 og Sagens Omkostninger.

Appellanten paastod sig frifunden og tillagt Sagens Omkostninger, men blev ved Birketingets Dom af 22 Oktober 1914 tilpligtet at betale Appelindstævnte i Erstatning for manglende Effekter 7 Kr. 41 Øre og i Erstatning for 16,942 m² Jord ($3^{998}/14000$ Tdr. Land) saa meget, som to af Retten paa Appellantens Bekostning udmeldte uvildige Mænd ansætter Værdien af et saadant Areal til efter Gennemsnitsværdien af samtlige til nævnte Matr. Nr. 2 a hørende Jorder, dog ikke over 2300 Kroner; det paalagdes Mændene ved Værdiens Ansættelse at lægge den ved Ejendommens Salg »til Indstævnte« (formentlig en Fejlskrift for: til Citanten = Appelindstævnte) betingede Købesum til Grund samt at tage Hensyn til Ejendommens Egenskab af Arvefæsteejendom og til, at en Del af Købesummen maa anses som Vederlag for Bygninger og Løsøre. Appellanten dømtes endvidere til at betale Appelindstævnte Renter, som paastaet, og Sagens Omkostninger med 40 Kroner.

Her for Retten paastaar Appellanten denne Dom stadfæstet, forsaavidt angaar Beløbet 7 Kroner 41 Øre med de Appelindstævnte heraf tilkendte Renter, men iøvrigt forandret i Overensstemmelse med Appellantens Paastand for Underretten. Han paastaar sig endvidere tillagt Appellens Omkostninger.

Appelindstævnte har, skønt lovlig stævnet, ikke givet Møde for Overretten.

Forsaavidt Appellanten har procederet til Underretsdommens Stadfæstelse, vil hans Paastand herefter være at tage til Følge.

Til Støtte for sin øvrige Paastand gør Appellanten gældende, at han ikke til Appelindstævnte har afgivet nogen bindende Udtalelse — eller nogen Udtalelse, som Appelindstævnte havde Føje til at anse for bindende — om sin Ejendoms Areal, hvis Størrelse han selv ikke vidste nøjagtig Besked om.

Efter de af tre Vidner afgivne Forklaringer maa det nu vel antages, at Appellanten under de indledende Forhandlinger om Ejendommens Salg har besvaret en Forespørgsel om dens Areal med, at der var 56 Tdr. Land. Men da det af Sagen fremgaar, at Appelindstævnte ikke udtrykkelig har forlangt Appellantens Garanti herfor, og at Intet herom blev indført i de om Handelen oprettede Dokumenter eller blot var paa Tale i det Møde, da Handelen endelig afsluttedes, mangler der Føje til at antage, at Appelindstævnte har lagt nogen for Appellanten kendelig Vægt paa den nævnte Udtalelse.

Appelindstævnte findes herefter ikke at kunne støtte nogen Ret paa Udtalelsen — som det Foreliggende ikke giver Grund til at anse fremsat mod bedre Vidende — og Appellantens Frifindelsespaastand vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

For utilbørligt Ophold af Sagen vil Appellantens Sagfører i første Instans, Sagfører Langkjær, være at anse efter Frd. 16 Januar 1828 § 14 med en Bøde paa 30 Kroner til Sorø Amts Fattigkasse.

I Overensstemmelse med det Anførte vil Underretsdommen være dels at stadfæste, dels at forandre.

Nr. 359. Højesteretssagfører Henriques

mod

Axel Lindberg Hansen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 17 Juni 1916: Arrestanten Axel Lindberg Hansen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olsen og Johansen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Axel Lindberg Hansen til Højesteretssagførerne Henriques og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Axel Lindberg Hansen, der tiltales for Tyveri, er født den 21 November 1881 og bl. a. anset: ved nærværende Rets Dom af 9 Februar 1904 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 21 Marts 1908 dels efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stykke, begge Bestemmelser sammenholdt med § 54, dels i Medfør af § 241, 1ste Stykke, efter dens § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og ved nærværende Rets Dom af 28 Juni 1910 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., sidste Led jfr. § 46, og i Medfør af § 241 efter dens § 238 som for 3die Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og senest ved nærværende Rets Dom af 5 Februar 1912 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 18 Dage.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har den 14 April d. A. frastjaalet Kusk Ingvar Rasmussen en

---

Færdig fra Trykkeriet den 31 August 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 26.

Fredag den 31 Juli.

Cykle af Værdi 15 Kr., der stod uafaaet paa Gaden udenfor et Værtshus i Saksogade.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Nr. 360.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Niels Christian Nielsen (Def. Aagesen),

der tiltales for Tyveri og Falsk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Juni 1916: Arrestanterne Nikolai Georg Frederik Gøth, Niels Christian Nielsen, Anton Kristen Thomsen og Frederik Edvard Jacobsen samt Tiltalte Kirsten Severine Albrectsen, Larsens fraseparerede Hustru, bør straffes, Nielsen med Tugthusarbejde i 2 Aar, Gøth, Thomsen, Jacobsen og Tiltalte med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Gøth i 100 Dage, Thomsen i 80 Dage, Jacobsen i 40 Dage og Tiltalte i 30 Dage samt, En for Alle og Alle for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Olivarius, og Defensorerne, Overretssagførerne Salomonsen og Nyholm, 20 Kr. til hver, dog at Arrestanterne Gøth, Thomsen og Jacobsen ikke deltager i Udgiften til Salær til den for Tiltalte beskikkede Defensor, Overretssagfører Nyholm, og iøvrigt saaledes, at Arrestanterne Thomsen og Jacobsen samt Tiltalte hver ikke udreder over $\frac{1}{3}$ og Arrestanterne Gøth og Nielsen hver ikke over $\frac{2}{3}$ af Omkostningernes samlede Beløb. I Erstatning til Blomsterhandler Laurids Jeppesen af Grindsted betaler Arrestanten Gøth 19 Kr. 34 Øre. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Niels Christian Nielsens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Niels Christian Nielsen, til Højesteretssagførerne Liebe og Aagesen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Nikolai Georg Frederik Gøth, der tiltales for Tyveri og Bedrageri . . .

Arrestanten Niels Christian Nielsen, der tiltales for Tyveri og Falsk, er født den 20 Oktober 1873 og tidligere anset bl. a. ved nærværende Rets Dom af 22 Marts 1892 efter Straffelovens § 229, Nr. 4, og efter § 253, jfr. § 37, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 17 Juli 1897 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og i Medfør af § 241, 1ste Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri samt efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 7 Maj 1898 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 22 Juli 1899 i Medfør af Straffelovens § 241 efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 6 Oktober 1906 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet grovt Tyveri eller i Medfør af § 241, 2det Stk., efter § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og senest ved Højesterets Dom af 8 November 1912 efter Straffelovens § 243 med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Arrestanten Anton Kristen Thomsen, der tiltales for Tyveri . . .

Arrestanten Frederik Edvard Jacobsen, der tiltales for Tyveri . . .

Kirsten Severine Albrechtsen, Larsens fraseparerede Hustru, der tiltales for Meddelagtighed i Falsk . . .

I. Med Hensyn til det Arrestanterne paasigtede Tyveri er Følgende oplyst:

Da Kusk Jens Gudmandsen den 8 Marts d. A. Kl. ca. 1 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag var beskæftiget med at aflæsse en af A/S. Østerbros Patent Sirocco Kafferisteris Vogne, der holdt udenfor Ejendommen Nr. 6 i Magstræde, opdagede han, at der fra Vognen maatte være stjaalet en Urtekræmmerske Marie Dam, født Skov, tilhørende Spand, der indeholdt 5 à 6 kilo Kaffeboenner. Han havde under sit Arbejde set, at der ved Køretøjets Hest stod 3 eller 4 Personer, tilsyneladende løse

Eksistenser, men havde ikke lagt nærmere Mærke til deres Udseende. Umiddelbart efter, at han savnede Spanden, var Personerne forsvundne.

Arbejdsmand Julius Ipsen har som Vidne forklaret, at han ved den paagældende Lejlighed fra sit Vindue, Magstræde Nr. 7, 2den Sal, saa en af Kafferisteriets Vogne, som i Øjeblikket var uden Tilsyn, holde paa Gaden, og at der ved Siden af Hesten stod 2 Mandspersoner, der saa paa, at en 3die Person tog en Kaffespand fra Vognen og bar den ind i Porten til Ejendommen Magstræde Nr. 10. Herfra gik han først hen og talte med de 2 Personer, som stod ved Hesten, derpaa gik han hen og kiggede efter, om Spanden endnu stod i Porten, hvor han havde stillet den fra sig, og derefter gik han til Hjørnet af Magstræde og Knabrostræde, hvorfra han kom tilbage med en 4de Person, sammen med hvem han gik ind i Porten og hentede Spanden. Alle 4 Personer gik derefter ad Vandkunsten til.

Arbejdsmand Gerhard Petersen har som Vidne edelig forklaret, at han den nævnte Dag ved 2 Tiden om Eftermiddagen fra et Rum ved Siden af Porten til Ejendommen Magstræde Nr. 10 saa en Mandsperson henstille en Kaffespand ved en Kantsten lige indenfor Porten, hvorefter han gik igen. Lidt efter kom der en Person og kiggede ind ad Porten, om Spanden stod der endnu, og lidt senere kom der 2 Mænd, af hvilke den ene blev staaende udenfor Porten, medens den anden gik ind og tog Spanden, hvorefter de begge gik ad Vandkunsten til. Flere end disse 2 Personer har han ikke set, men han havde fra det Sted, hvor han stod, ikke fri Udsigt hen ad Gaden. Om det har været den samme eller flere forskellige Personer, der alle 3 Gange kiggede ind ad Porten, har han ikke kunnet afgøre.

Forvalter Niels Jensen har som Vidne edelig forklaret, at han paa den omhandlede Tid, da han gik ud ad Porten til Magstræde Nr. 10, saa en Kaffespand henstaa i Porten, og at der umiddelbart tilvenstre for denne stod 4 Personer, tilsyneladende løse Eksistenser. Da han nogle Minutter senere kom tilbage, var baade Kaffespanden og de 4 Personer forsvundne.

Klokken 2³/₄ samme Eftermiddag blev de 4 Arrestanter indbragt til Politistationen af Inspektionsbetjent 121, Kjæng, som kort forinden havde anholdt dem i Tømmerpladsgade, hvor de kom gaaende i Følge med hverandre, Gøth bærende paa en Spand Kaffebønner, som efter det Oplyste maa antages at være identisk med den fra Vognen stjaalne og i Porten henstillede Spand. Efter Kjængs Forklaring fortalte Arrestanterne, da de i Automobil blev ført til Stationen, at de havde fundet Spanden i Rendestenen, og Kjæng har edelig forklaret, at Gøth, da han blev anholdt, pegede paa Nielsen sagde, at det var »Kammeraterne der«, som havde fundet Spanden paa Gaden, at Nielsen, da Kjæng derefter gik hen til ham, pegede paa Gøth og sagde, at det var »Kammeraterne der«, som havde fundet Spanden, hvorefter Gøth sagde: »nu skal Du ikke lave om paa den, Niels«, samt at enten Thomsen eller Jacobsen, da alle 4 Arrestanter sad i Automobil, sagde: »Jeg tror nu, at vi bliver hængt op alle fire«, hvortil Nielsen sagde: »det blæser jeg paa«.

Arrestanterne har under Sagen nægtet at have stjaalet Spanden og fastholdt at have fundet den paa Gaden. De har nærmere forklaret, at Gøth og Jacobsen traf sammen med Medarrestanterne i en

Gade i Nærheden af Gl. Strand — efter Jacobsens og Thomsens Forklaring enten Snaregade eller Magstræde. I samme Gade saa Gøth og Jacobsen Spanden ligge i Rendestenen, hvor de sparkede til den, hvorefter Gøth tog den op. Omtrent samtidig kom de 2 andre Arrestanter til, og alle Arrestanterne gik derefter med Spanden ad Vesterbro til.

Thomsen vil dog ikke have set Nogen sparke til Spanden.

Ingen af Arrestanterne vil have set, hvad der var i Spanden, som Gøth og Jacobsen antog for noget gammelt Skrammel. Under et Reassumptionsforhør har Gøth dog erkendt, at han var paa det Rene med, at Spanden var en Kaffespand, men om der var Noget i den, vidste han ikke.

Gøth har benægtet ved Anholdelsen at have udtalt sig som af Inspektionsbetjent Kjøng forklaret, Nielsen har erklæret ikke at kunne huske, hvorledes han eller Gøth udtalte sig, og alle Arrestanterne har nægtet at have udtalt sig i Automobilen som af Kjøng forklaret.

Da Spanden blev frataget Arrestanterne, bar den ikke Mærker af Overlast, og der savnedes intet af dens Indhold.

Vidnerne Gudmandsen, Ipsen, Petersen og Jensen har erklæret ikke at kunne udtale sig om, hvorvidt de af dem omfoklærede Personer er identiske med nogen af Arrestanterne, dog at Vidnet Jensen har forklaret, at Arrestanten Gøth efter hans Formening er identisk med en af Personerne, uden at han dog har turdet bekræfte dette med Ed.

Efter det Oplyste findes det imidlertid uden Betænkelighed at forkaste Arrestanternes usandsynlige og ubestyrkede Forklaring om, hvorledes de er kommen i Besiddelse af Kaffespanden, og at anse det for tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanterne i Forstaaelse med hinanden fra Køretøjet har stjaalet den oftnævnte Spand Kaffe, der er vurderet til 12 Kr.

II. — — — — —

III. Med Hensyn til Tiltalen for Falsk er Følgende oplyst:

Den 2 Marts d. A. indfandt Tiltalte sig hos Rodemester Philip Wittroch med Anmodning til denne om at paategne Skatteattesten paa et af Tiltalte medbragt udfyldt Skema til Begæring om Dyrtidshjælp i Henhold til de af Københavns Kommunalbestyrelse derom trufne Bestemmelser. Skemaet var i de paagældende Rubriker udfyldt med den Ansøgendes Navn: »Sufhie Margrete Sørensen«, Stilling: »Enke« og Bopæl: »Eskildsgade Nr. 3«, og desuden med Navn og Aldersopgivelse for 5 hjemmeværende Børn under 14 Aar; det var dateret 2 Marts 1916 og underskrevet: »Enke, Margrete Sørensen«.

Rodemesteren udfyldte og underskrev uden nogen Undersøgelse Skatteattesten, men ved derefter at udspørge Tiltalte fik han Mistanke om, at Skemaets Oplysninger var urigtige, hvorfor han tilbageholdt det og indsendte det til Magistraten, paa hvis Begæring der blev indledet Undersøgelse mod Tiltalte, som først nægtede sig skyldig i noget Ulovligt, men efter at være bleven arresteret under Sagen har tilstaaet, at hun, uaftet hun var klar over, at Begæringen var udfyldt med opdigtede Oplysninger og underskrevet med falsk Navn, overfor Rode-

mesteren udgav Begæringen som ægte for at opnaa den i Begæringen forlangte Paategning, som er nødvendig for, at den Ansøgende kan faa Dyrtidshjælpen (Værdimærkerne) udleveret.

Tiltalte har iøvrigt forklaret, at Begæringen er udfyldt og underskrevet af Arrestanten Nielsen, som dengang havde sit Tilhold hos Tiltalte, men medens Tiltalte har hævdet, at hun ingen Andel har haft i Udfyldningen af Skemaet, som hun i sin Lejlighed modtog i udfyldt Stand af Arrestanten, der fik hende overtalt til at gaa til Rodemesteren med det, har Arrestanten, der vel erkender, at det er ham, der har udfyldt og underskrevet Begæringen, gjort gældende, at dette er sket efter Tiltaltes Diktat, og idet Arrestanten troede paa Rigtigheden af Tiltaltes Udsagn om, at Margrethe Sørensen var Tiltaltes Kusine, og at hun, der havde travlt og først sent om Aftenen kom hjem fra sit Arbejde, havde givet Tiltalte Tilladelse til at lade Arrestanten underskrive hendes Navn.

Hvorledes det nærmere forholder sig med Arrestantens Udfyldning af Skemaet, er ikke klart oplyst, og baade hans og Tiltaltes Forklaringer herom har været usikre og vaklende.

Arrestanten forklarede først, at han i Tiltaltes Lejlighed, Absalonsgade 35, havde skrevet Begæringen nøjagtigt efter, hvad Tiltalte dikterede, men erkendte senere paa Forehold af en af hans Broder, Fyrbøder Helmuth Nielsen, afgiven Forklaring, at det nok var muligt, at han havde siddet alene i en af Tiltaltes Stuer og skrevet paa Begæringen, men Tiltalte var i en af de andre Stuer og havde i Forvejen sagt til Arrestanten, hvad han skulde skrive. Han har forklaret, at han til Udfyldelsen af Skemaet benyttede Blæk af en Flaske, som Tiltalte kom med; Begæringen er imidlertid udfyldt med en anden Sort Blæk end det Blæk, som efter Tiltaltes og hendes sammen med hende boende voksne Datters Forklaring var det eneste Blæk, som blev benyttet i Tiltaltes Hjem, og hvoraf en Prøve har været fremlagt under Sagen. Tiltalte har erklæret ikke at vide, hvilket Blæk Arrestanten har benyttet.

Tiltalte har forklaret, at hun har en Kusine ved Navn Margrethe Larsen, der er eller har været gift, men ingen Børn har, og om hvem iøvrigt Intet er oplyst. Arrestanten har forklaret, at han ved, at Tiltalte har en Bekendt, meget muligt en Kusine, der hedder Margrethe, men han er aldrig hos Tiltalte truffet sammen med Nogen, paa hvem den udfyldte Begæring kunde passe, og han ved ingen Besked om Tiltaltes Kusine Margrethe.

Da Arrestanten intet af Betydning har kunnet oplyse til Støtte for sit efter alt det Foreliggende ganske usandsynlige Anbringende om at have anset Tiltalte eller sig selv bemyndiget til at udfylde og underskrive Skemaet paa rette Vedkommendes Vegne, findes det uden Betænelighed at antage, at Arrestanten falskelig har udfyldt Skemaet og underskrevet det med Navnet Enke Margrete Sørensen, som efter det Foreliggende maa anses for et opdigtet Navn, samt at det er i Forstaaelse med Arrestanten, at Tiltalte har henvendt sig til Rodemesteren for at opnaa dennes Paategning paa Skemaet.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne og Tiltalte være at anse:

Nielsen i Medfør af Straffelovens § 246, 1ste Stk., efter dens § 232 som for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri og efter § 275, jfr. § 270.

— — — — —
 efter Omstændighederne Nielsen med Tugthusarbejde i 2 Aar . . .

Nr. 85. Fhv. Sognepræst og Skolelærer J. A. Thorsøe (Selv)

mod

Kirkeministeriet (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Sidstnævntes Forpligtelse til at udlaane en over Førstnævnte indgiven Besværing.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 11 Oktober 1915: De Indstævnte, Kirke- og Undervisningsministeriet, bør for Citanten, fhv. Sognepræst og Skolelærer J. A. Thorsøe's Tiltale i denne Sag fri at være. I Salær til den konstituerede Kammeradvokat, Højesteretssagfører Vagn Aagesen, betaler Citanten 40 Kroner inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter det Foreliggende skal den i Appellantens Paastand omtalte Klage være indsendt til Marineministeriet og derfra være afgivet til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet forinden dettes Skrivelse af 4 November 1911. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, fhv. Sognepræst og Skolelærer J. A. Thorsøe, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, fhv. Sognepræst og Skolelærer J. A. Thorsøe, paa-staaet de Indstævnte, Kirke- og Undervisningsministeriet, tilpligtet under en af Retten fastsat Dagsmukt at udlevere til ham eller — subsidiært — meddele ham bekræftede Genpartier af en mod ham i Aaret 1911 af Beboerne paa Hirtsholmene — hvor han da var ansat som Sogne-

præst og Skolelærer — til de Indstævnte, mulig gennem Marineministeriet, indsendt Klage og en af Biskoppen over Aalborg Stift paa Foranledning af fornævnte Klage affattet og samme Aar i Kirken eller Skolen paa Hirtsholmene offentlig oplæst Publikation, for at han derved kan blive sat i Stand til at søge sin Ret i Anledning af den nævnte efter hans Formening ganske grundløse og for ham ærekrænkende og skadegørende Klage og Publikation.

Citanten har derhos paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte har procederet til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde for dem.

Efter de Indstævntes af Citanten i saa Henseende ikke bestridte Fremstilling, maa Citanten ved den af ham ommeldte Klage antages at sigte til et Dokument, hvori Beboerne af Hirtsholmene efter Anmodning af fornævnte Biskop havde givet en kort Fremstilling af Citantens Forhold til Menigheden, hvilket Dokument medfulgte en af Biskoppen til de Indstævnte indsendt Indberetning om et den 16 November 1911 aflagt Besøg paa Hirtsholmene.

Med Hensyn til det andet i Citantens Paastand ommeldte Dokument har de Indstævnte anbragt, at det Dokument, Biskoppen — som det maa antages ved fornævnte Besøg — oplæste, var en Skrivelse af 4 November 1911 fra de Indstævnte til Biskoppen, hvori det paa lagdes denne at tildele Citanten en Misbilligelse af hans Færd, og Citanten har heroverfor ikke godtgjort Eksistensen af et Dokument som det af ham ommeldte.

Da Citanten dernæst ikke findes at have noget retligt Krav paa Udlevering in originali eller Genpart af den ovennævnte Fremstilling fra Beboerne til Biskoppen og særlig ikke — som af ham hævdet — efter det Foreliggende kan anses at have Hjemmel for sin Paastand i Lov af 2 Februar 1866 om Erklæringers Meddelelse til Ansøgere og Klagere, vil de Indstævntes Paastand være at tage til Følge, saaledes at Citanten som Sagsomkostninger vil have at betale i Salær til den konstituerede Kammeradvokat, Højesteretssagfører Vagn Aagesen, 40 Kr.

Tirsdag den 1 August.

Nr. 90. **Anna Christine Hansen** (Stein efter Ordre)

mod

Handelsmand Christian Martinus Kastrup (Ingen),

betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Juni 1915: Naar Indklagede, Christian Martinus Kastrup, inden 4 Uger efter denne

Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden, Anna Christine Hansen, i Tiden fra den 1 Juni 1914 til den 4 August s. A., bør han for Klagerindens Tiltale i denne Sag fri at være. Men trøster han sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Klagerinden og det af hende den 29 Marts 1915 fødte Barn, Dora Johanne Hansen betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Edens Aflæggelse bestemmes til 15 Dage fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Anna Christine Hansen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Stein 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Anna Christine Hansen, Indklagede, Christian Martinus Kastrup, der er født den 19 Marts 1878 i Helsted ved Randers, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 29 Marts 1915 fødte Barn, Dora Johanne Hansen, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun anfører at have haft Samleje med Indklagede bl. a. sidst i Juni 1914.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan det ommeldte Barn være avlet i Tiden fra allerførst i Juni 1914 til allerførst i August s. A.

Indklagede paastaar sig frifunden, idet han gør gældende, at have haft Samleje med Klagerinden før hun den 1 Marts 1914 flyttede til Kapelvej, men derefter ikke før i September 1914.

Da Klagerinden nu ikke har bevist, at hun har haft Samleje med Indklagede i det ved Retslægeraadets Erklæring fastsatte Tidsrum og heller ikke har skaffet nogen Oplysning tilveje, som kunde føre til et for hende gunstigere Resultat, vil Sagens Udfald i Medfør af D. L. 6—13—5 være at gøre afhængig af Indklagedes Ed, saaledes at han vil være at frifinde, dersom han inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden i Tiden fra den 1 Juni 1914 til

den 4 August samme Aar, hvorimod han i modsat Fald vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand.

Nr. 358. Højesteretssagfører Winther

mød

Martin Victor Albert Andersen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri og Betleri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 17 Juni 1916: Arrestanten Martin Victor Albert Andersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Cortsen og Højesteretssagfører Levy, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Martin Victor Albert Andersen til Højesteretssagførerne Winther og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Martin Victor Albert Andersen, der tiltales for Tyveri og Betleri, er født den 9 Februar 1877 og bl. a. anset: ved Aalborg Købstads Ekstrarets Dom af 12 December 1914 efter Straffelovens § 228 og Lov af 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og ved Aalborg Købstads Ekstrarets Dom af 9 Marts 1915 efter Straffelovens § 230 og Lov af 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 §§ 8 og 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og senest ved nærværende Rets Dom af 14 Juni 1915 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 30 Dage.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har den 3 April dette Aar i 3 Gange frastjaalet Translatør Reinholdt Kallmoes 3 Stole, en Lænestol og et Skilderi og den 4 samme Maaned frastjaalet Samme en Divan. Det Stjaalne, hvis samlede

Værdi var 34 Kr., stod frit fremme ude paa Trappegangen i Ejendommen Walkendorffsgade Nr. 30.

Arrestanten har derhos den 3 samme Maaned betlet i nævnte Ejendom.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., og Lov 3 Marts 1860 § 3 efter Omstændighederne og under Et med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Hermed endte første Ekstrasession.

Anden Ekstrasession.

Mandag den 28 August.

Nr. 386.

Højesteretssagfører Asmussen

mod

Emil Vilhelm Koch (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri.

Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 23 Juni 1916: Arrestanterne Emil Vilhelm Koch og Herman Weber bør straffes med Forbedringshusarbejde, Førstnævnte i tre Aar, Sidstnævnte i et Aar, hvorhos Arrestanten Weber efter udstaaet Straf vil være at udbringe af Riget. Arrestanterne vil derhos have, En for Begge og Begge for En, at udrede Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Thorsen, og til Defensor, Sagfører P. F. Chr. Larsen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 25 Juli 1916: Underretsdommen bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overrettsagførerne O. Johansen og Chr. Winther, bør Arrestanten Emil Vilhelm Koch, betale 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Emil Vilhelm Koch, til Højesteretssagførerne Asmussen og Bache 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Ekstraret indankede Sag, der i 1ste Instaus tillige angik en Medtiltalt, Herman Weber, for hvis Vedkommende Sagen ikke er appelleret, er Arrestanten Emil Vilhelm Koch sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, hvis opgivne Alder af 23 Aar er skønnet stemmende med hans Udseende, er her i Landet anset bl. a.: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 27 Oktober 1910 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., med 1 Aars Forbedringshusarbejde, ved Højesterets Dom af 29 Juli 1912 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., og § 230, 2det Stk., jfr. tildels dens § 46, disse Bestemmelser tildels sammenholdte med § 54, med Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar og senest: ved Viborg Købstads Politirets Dom af 13 Januar 1916 efter Lov 3 Martis 1860 § 3, jfr. Lov 1 April 1911 § 8, 1ste Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 8 Dage.

Saaledes som Sagen foreligger til Paakendelse her for Retten drejer den sig om følgende Forhold:

I. Den 17 April d. A. om Eftermiddagen Kl. 6¹/₂ anmeldte Mursvend Poul Johannes Nielsen, at der kort forinden var frastjaalet ham bl. a. en Overfrakke, en Jakke og 2 Par Benklæder, hvilke Effekter havde beroet frit fremme i en Garderobe i hans i en Ejendom i Hellerup paa Hjørnet af Strandvej og Annasvej værende Logis, hvortil der gennem en uafaaet Entrédør var uhindret Adgang.

Ved Arrestantens Anholdelse den 19 s. M. viste det sig, at han af de som stjaalne anmeldte Effekter var iført Jakken og begge Par Benklæder, hvorhos han fandtes i Besiddelse af en fra Pantelaaner Lipperts Forretning i Blaagaardsgade hidrørende Laaneseddel paa Overfrakken.

Weber har forklaret, at det nævnte Tyveri, i selve Udførelsen af hvilket han ikke har deltaget, er forøvet af Arrestanten, idet Weber i saa Henseende nærmere har forklaret, at han den ovennævnte Eftermiddag færdedes sammen med Arrestanten i Hellerup, at han saa denne gaa ind i den paagældende Ejendom, at han udenfor denne i nogen Tid ventede paa, at Arrestanten skulde komme tilbage, men derpaa alene gik ind paa en Beværtning i Nyhavn, at Arrestanten ogsaa kom tilstede her efter et Par Timers Forløb og da var iført det om-

meldte ny Tøj, som Weber var paa det Rene med, at Arrestanten havde stjaalet i den omforklarede Ejendom, og at han den følgende Morgen i Forening med Arrestanten pantsatte Overfrakken i Pante-laaner Lipperts Forretning. Lipperts Hustru har forklaret, at hun mener at genkende Arrestanten som den ene af 2 Personer, der den 18 August d. A. om Morgenen indfandt sig i Forretningen og pantsatte Frakken.

Arrestanten har nægtet at have haft at gøre med Tyveriet af de heromhandlede Effekter. Med Hensyn til den hos ham fundne Laane-seddel paa Overfrakken har han forklaret, at han ikke ved, hvorledes han er kommen i Besiddelse af samme, og med Hensyn til Jakken og de 2 Par Benklæder, han ved Anholdelsen var iført, gaar hans For-klaring ud paa, at han har købt dem af ubekendte Mandspersoner.

Naar imidlertid henses til, at Anmelderen paa behørig Maade har godtgjort sin Ejendomsret til Jakken, begge Par Benklæder og den pantsatte Overfrakke og edelig har bekræftet, at samtlige disse Koster, der i Retten er vurderet tilsammen til 37 Kr., er ham frakommet mod hans Vidende og Villie, til den af Arrestantens Medskyldige af-givne Forklaring, samt til at det under Sagen er oplyst, at Arrestan-ten og Weber den 17 April d. A. er bleven set i Nærheden af Ger-ningsstedet, og at der ved et kort efter Tyveriets Udførelse anstillet Eftersyn paa den ommeldte Ejendoms Loft fandtes nogle gamle Klæd-ningsstykker m. m., som Arrestanten i Retten har vedkendt sig som sine, uden at Arrestanten har kunnet give nogen rimelig Forklaring paa, hvorledes de skulde være komne der, findes der tilvejebragt et efter Lovgivningens almindelige Regler tilstrækkeligt Bevis for, at Arrestanten, der ogsaa under sine tidligere Sager havde gjort sig skyldig i Tyverier af lignende Beskaffenhed, og hvis Fvrtid kendetegner ham som en tyvagtig Person, har stjaalet samtlige de ommeldte Koster.

II. Ifølge Anmeldelse fra Tømmersvend Harald Johannes Emil Christensen blev der i Tiden mellem den 18 April d. A. om Aftenen Kl. 7 $\frac{1}{2}$ og den følgende Morgen begaaet Tyveri af forskellige ham til-hørende Klædningsstykker m. fl. Effekter, hvilke beroede dels frit fremme, dels i en uafaalet Kommode i et med en Hængelaas aflaaet Værelse med tilstødende Pulterkammer paa 1ste Sal i hans under Op-førelse værende Villa paa Kirsten Pils Vej i Ordrup. Krampen (til Hængelaasen fandtes om Morgenen den 19 frabrudt med Vold.

Weber har tilstaaet sig medskyldig i dette Tyveri, med Hensyn til hvilket hans Forklaring nærmere gaar ud paa, at han og Arrestanten i Forening paany den 18 April færdedes i Hellerup, at Arrestanten om Aftenen efter først alene at være gaaet op i Ejendommen tilkaldte Weber, der saa, at Døren til Værelset, der øjensynligt havde været aflaaet, nu var aaben, og at de derefter i Forening begik Tyveri fra Værelset, saaledes at Weber for sin Part stjal et Ur med Kæde, en Sommerfrakke m. fl. Effekter, der dels forefandtes hos ham ved hans Anholdelse, dels er bragt tilstede under Sagen og i det Hele er gen-kendt af Bestjaalne som en Del af de ham frakomne, med Hensyn til hvilke hans Ejendomsret derhos maa anses behørigt godtgjort.

Arrestanten har vel benægtet at have deltaget i det heromhandlede Tyveri, men har erkendt, at han den Dag, da dette fandt Sted, har

færdedes sammen med Weber, samt at en Skjorte og nogle Tørklæder, der fandtes paa Gerningsstedet den 19 April om Morgenen er ham tilhørende. Ved sin Anholdelse blev han derhos — uden at kunne gøre lovlig Rede herfor — funden i Besiddelse dels af nogle Laanesedler vedrørende enkelte af de ved dette Tyveri bortkomne Koster, nemlig en Slipsnaal og en Vinterfrakke, dels af et Armbaad, en Pengepung og en Skjorte, der er stjaalne ved samme Lejlighed.

Det maa derhos anses tilstrækkeligt godtgjort, at Arrestanten og Weber i Løbet af den 19 April om Formiddagen har foretaget Pant-sætning af adskillige af de saaledes stjaalne Koster.

Under Hensyn til de anførte Omstændigheder og til Arrestantens Fortid findes det ubetænkeligt at statuere, at Arrestanten ved Tyveri, der maa antages indbrudsvis begaaet, i Forening med Weber har til-egnet sig samtlige de herommeldte under Sagen tilstedebragte Koster, der er vurderede til ialt 49 Kr. 25 Øre.

Det maa derfor billiges, at Arrestanten ved Underrettsdommen er anset efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende bestemt til Forbedringshus-arbejde i 3 Aar, og bemeldte Dom, der rettelig har paalagt Arrestanten — in solidum med Weber — at udrede Aktionens Omkost-ninger, derunder de ved Dommen bestemte Salærer til Aktor og Defensor ved Underretten, vil saaledes, forsaavidt paaanket er, være at stadfæste.

Nr. 87. Aktieselskabet Thorvald Petersens elektrotekniske Forretning (Aagesen)

mod

Den kgl. Landsover- samt Hof- og Stadsrets Skiftekommission, som behandler Installatør Ludvig Johannes Jensens Konkursbo, samt Overretssagfører Aage Lassen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om en af Appellanten i det nævnte Konkursbo anmeldt Fordring er et Separatistkrav.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Skiftekommissions Decision af 29 Maj 1915: De ovenfor nævnte under Nr. 12, 23, 26 og 38 til Gældbogen anmeldte Fordringer kan ikke anerkendes som fortrinsberettigede til Dækning i det ligeledes ovenfor nævnte hos Firmaet D. B. Adler & Co. indestaende Beløb. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Ved de i den indankede Decision omhandlede Transporter fra Fallenten til Appellauten maa der anses at have været sikret

Sidstnævnte Dækning for sammes Tilgodehavende for til Entreprisen leverede Varer af Entreprisesummen ved dennes Udbetaling fra Københavns Magistrat, forsaavidt saadan Sikring har kunnet forenes med Magistratens Ret til at modsætte sig, at Fallentens Fordring paa Entreprisesummen borttransporteredes med Virkning for Magistraten. Af den Sum, Fallentemodtog fra Magistraten for Entreprisen, skulde derfor i Kraft af Transporterne et til Appellantens Fordring svarende Beløb have været afgivet til Appellanten som denne tilhørende, og i denne Appellantens Ret kan der ikke antages at være sket nogen Forandring derved, at Fallenten for at bevare det i Decisionen omtalte Restbeløb af Entreprisesummen, 8000 Kroner, urørt indsatte dette Beløb hos Firmaet D. B. Adler & Co. Som Følge af det Anførte og idet forskellige andre Indsigelser, som af de Indstævnte er fremsatte mod Appellantens Krav, maa anses frafaldne eller uhjemlede, maa Appellantens Paastand om som Separatist at erholde Dækning af de nævnte 8000 Kroner for den anmeldte Fordring med Renter anses berettiget i Forhold til det indstævnte Konkursbo og Indstævnte Lassen, og den vil derfor være at tage til Følge, hvorved bemærkes, at det efter den Maade, hvorpaa Sagen er indbragt for Højesteret, ikke foreligger til Afgørelse, om andre Transporthavere har tilsvarende Ret med Hensyn til den deponerede Sum og Betydningen heraf for Appellanten.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet Thorvald Petersens elektrotekniske Forretning, bør i Forhold til de Indstævnte, Installatør Ludvig Johannes Jensens Konkursbo og Overretssagfører Aage Lassen, være berettiget til af det ovennævnte hos Firmaet D. B. Adler & Co. indstaaende Beløb som Separatist at erholde Dækning for den af Appellanten i Konkursboet anmeldte Fordring, stor 4482 Kroner 09 Øre, med Renter 5 pCt. aarligt af 4432 Kroner 49 Øre fra den 27 Februar 1914, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler de Indstævnte hver 10 Kroner.

Den indankede Decisions Præmisser er saalydende: I Installatør Ludvig Johannes Jensens Konkursbo, der behandles ved den kgl. Landover- samt Hof- og Stadsrets Skiftekommission, er der bl. a. anmeldt følgende Fordringer:

1. ad Gældbog 12 af Højesteretssagfører Vagn Aagesen for Aktieselskabet Thorvald Petersens elektrotekniske Forretning ialt 4482 Kr. 9 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 27 Februar 1915 med Paastand om Betaling af Beløbet som Separatistkrav, eventuelt som simpel Fordring.

2. ad Gældbog 23 af Overretssagførerne Povl Meyer og Otto Prior for Firmaet Tvermoes & Abrahamsen og A/S Nordisk Kabel- og Traadfabrikker, 2304 Kr. 83 Øre, med Paastand om Betaling af 2000 Kr. med Renter 6 pCt. p. a. fra $\frac{1}{4}$ 14 som Separatistkrav og Resten med samme Renter fra nævnte Dag som simpelt Krav.

3. ad Gældbog 26 af Overretssagfører Chr. Olsen — Continuation af Anmeldelse til Gældbog 2 for Aage Havemanns Eftflg. af 8510 Kr. 26 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra $\frac{13}{2}$ 1914 — samme Fordring med Paastand om forlods Dækning af 3000 Kr.

og 4. ad Gældbog 38 af cand. polyt. E. Hirschsprung, dels 200 Kr. med Hensyn til hvilket Beløb, Anmelderen paastaar sig dækket som Separatist, dels 251 Kr. 04 Øre, som simpelt Krav med Renter af begge Beløb.

Med Hensyn til de nævnte Fordringer foreligger der fra Fallenten følgende Transporter:

1. vedrørende Fordringen ad Gældbog 12 dels en Transport af 17 Marts 1913, hvorved han til Sikkerhed for rigtig og prompte Betaling af hvad A/S Thorvald Petersen maatte faa tilgode hos ham indtil et Beløb af 2500 Kr. for Levering af elektrisk Installationsmateriale til den af ham ledede Installationsentreprise i S. N. Meyers Ejendomme Westend Nr. 12, 14, 16, 17, 19, 22, 24, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 35 samt Mathæusgade Nr. 6 giver Firmaet Transport paa en tilsvarende Del af det ham for Entreprisen tilkommende Beløb hos Belysningsvæsnet, dels en Transport af 28 August s. A., hvorved Fallenten paa ganske tilsvarende Maade giver Transport for et Beløb af indtil 2000 Kr.

2. vedrørende Fordringen ad Gældbog 23 en Transport af 5 Oktober 1912, hvorved han til Sikkerhed for skadesløs Betaling af hvad han »maatte være skyldig« til Firmaet Tvermoes & Abrahamsen meddelte dette forlods Transport paa indtil et Beløb af 2000 Kr. af de Beløb, der udbetales ham af Københavns Magistrat for elektrisk Installation af Maalerledningerne i nogle nærmere angivne Ejendomme.

3. Vedrørende Fordringen ad Gældbog 26 en Transport af 25 Oktober 1912 til Sikkerhed for leverede Varer af hvad han »har eller faar tilgode« for elektrisk Installationer i forskellige nærmere angivne Ejendomme indtil et Beløb af 3000 Kr. til Firmaet Aage Havemanns Eftflg., i hvilken Henseende det hedder: »Af Summen for Installationerne, der udbetales gennem Københavns Kommune, er jeg ikke berettiget til at disponere over noget Beløb, saalænge Firmaet Aage Havemanns Eftfl. ikke er fyldstgjort,« og

4. vedrørende Fordringen ad Gældbog 38 en almindelig Transport af 12 April 1913 til Firmaet E. Hirschsprung paa 200 Kr. af første Afdrag paa Fallentens Tilgodehavende for Installationen i 16 Opgange i Westend udført for Københavns Kommunes Regning.

Med Hensyn til de nævnte Fordringer har Inkassator i Boet, Overretssagfører Aage Lassen, der tillige optræder i Egenskab af Kreditor i Boet, paastaaet dem anerkendte som upriviligerede Krav med Renter fra Anmeldelsesdagen 5 pCt. p. a., medens han har protesteret mod, at de anerkendes som Separatistkrav.

Idet de paagældende Fordringshavere har fastholdt deres Anmeldelser, er der med Hensyn til disse Fordringer opstaaet en Disput i Boet.

Det fremgaar af det Foreliggende, at Fallenten i Efteraaret 1912 fik Arbejdet med Installation af Elektricitet i nogle Ejendomme i Udenbys Vester Kvarter her i Staden. Forholdet ordnedes saaledes, at vedkommende Ejer udstedte Obligation med Pant i Ejendommene til Københavns Kommune, som betalte Fallenten efter de af Magistraten fastsatte Enhedspriser og atter skulde have sine Penge hos Ejeren.

I Magistratens fælles Bestemmelser for Udførelsen af Entrepriser for samme findes den Bestemmelse, at Entreprieesummen ikke med Virkning for Magistraten kan borttransporteres og at Magistraten ikke modtager Forkyndelser af Transporter og uanset saadanne udbetales Entreprieesummen til Entreprenøren eller hans Befuldmægtigede.

I Overensstemmelse hermed underskrev Fallenten i Anledning af den her nævnte Entreprise en Erklæring gaaende ud paa, at han forpligtede sig til ikke at transportere det ham tilkommende Pengebeløb, som han maatte faa tilgode for Indlægning af Ledninger mod afdragsvis Betaling i den paagældende Ejendom, til nogen Trediemand, »og« — hedder det — »skal Belysningsvæsnet ikke have nogen som helst Pligt til at tage Hensyn til en saadan Transport, men frigøres i alle Tilfælde for den stipulerede Betaling mod Kvittering af mig eller eventuelt min Befuldmægtigede«. Tiltrods for denne Bestemmelse udstedte Fallenten — i Overensstemmelse med hvad der skal være meget almindeligt — en Række Transporter, deriblandt til de her nævnte Kreditorer, saaledes at han, da Belysningsvæsnet var misfornøjet med Arbejdet og nedsatte Betalingen derfor med 3100 Kr., med de ham udbetalte resterende ca. 15,600 Kr. var ude af Stand til at dække samtlige Transporthavere, hvis Fordringer maa antages at have beløbet sig til ca. 16,700 Kr. Da han samtidig ansaa sig for insolvent og efter at være begyndt paa at udbetale Beløb til nogle af Transporthaverne fik Tvivl, om han var berettiget hertil, indsatte han et Beløb af 8000 Kr., som han havde i Behold af den ham udbetalte Entreprieesum, paa Folio hos Firmaet D. B. Adler & Co., hvorefter han paa Begæring af en Kreditor — fornævnte Aage Havemanns Eftfl. — hvilken indkom til Skiftekommissionen den 12 Januar f. A., blev erklæret fallit den 9 Februar s. A., idet Afgørelsen af Begæringen gentagne Gange indtil sidstnævnte Dag var bleven udsat efter Begæring af Fallenten og med Konkursrekvisentens Samtykke.

Færdig fra Trykkeriet den 6 September 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 27.

Mandag den 28 August.

Det er disse 8000 Kr. med Renter — hvilket Beløb alene kan hæves mod Kvittering af Fallenten og Overretssagfører Aage Lassen — hvorom Disputen drejer sig.

Efter det Foreliggende maa det antages, at samtlige Transporthavere ved Transporternes Modtagelse var vidende om, at Belysningsvæsnet ikke vilde respektere Transporterne, men afvise Anmeldelse om dem, hvorfor saadan Anmeldelse heller ikke er foretaget af alle Transporthaverne, men kun af A/S. Thorvald Petersens elektrotekniske Forretning, hvis Anmeldelse imidlertid blev afvist.

Fremdeles maa der efter det Foreliggende gaas ud fra, at ingen af de heromhandlede Transporter har indeholdt en ubetinget, virkelig og endelig Overdragelse af Fallentens Tilgodehavende hos Belysningsvæsnet, men at de kun har været udstedt til Sikkerhed for Transporthavernes Krav paa Fallenten, og da der nu, selv om en lignende Sikkerhedsret som Haandpant maatte kunne stiftes over Fordringen, der ikke fremtræder som Haandskriftskrav, i alt Fald maa udkræves til Stiftelsen af en saadan Ret, at det borttransporterede Kravs Debitor ikke modsætter sig Godkendelse af Transporten, vil der ikke kunne gives Transporthaverne Medhold i, at der som Følge af Transporterne er hjemlet dem nogen fortrinlig Ret til Fyldestgørelse i Boet gennem det hos Firmaet D. B. Adler & Co. indestaaende Beløb.

Da dernæst det i dette Beløb af A/S. Thorvald Petersens elektrotekniske Forretning foretagne Udlæg ifølge Konkurslovens § 23 er uden Betydning for Boet, eragtes — — —.

Nr. 271. Forretningsbestyrer **R. A. Christensen**
(I. Kondrup efter Ordre)

mod

Købmand N. L. Spangberg (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om Appellantens Ansættelse hos Indstævnte ikkun var sket paa Prøve.

Thisted Købstads ordinære Rets Dom af 29 Juni 1915: Indstævnte, Købmand N. L. Spangberg, bør til Citanterne, Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger i København som Mandatar for Kontormedhjælper R. A. Christensen, betale 300 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarligt fra den 30 September 1914, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til Stemplingen af det af Indstævnte den 6 Oktober 1914 fremlagte Indlæg. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 18 Oktober 1915: Appellanten, Købmand N. L. Spangberg, bør for Tiltale af de Appellindstævnte, Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger som Mandatarer for Kontormedhjælper R. A. Christensen, i denne Sag fri at at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

Foruden at Appellanten, inden han fik den i den indankede Dom ommeldte Ansættelse hos Indstævnte, havde meddelt denne, at han ikke var fuldt fortrolig med en gros-Ekspedition, er det, som i Dommen anført, uomtvistet, at Indstævnte, ligeledes forud for Ansættelsen, havde af Appellantens i Thisted boende Onkel modtaget Oplysninger, som ikke var fordelagtige for ham. Fremdeles maa der efter det under Sagen Foreliggende gaas ud fra, at Indstævnte til forskellige Tider, deriblandt i Juli Maaned 1914, har ved Udtalelser som »at det nu ikke kunde gaa længere« eller Lignende lagt sin Misnøje med Appellantens Arbejde for Dagen, og at Appellanten ved saadanne Lejligheder har indskrænket sig til at anmode Indstævnte om at se Tiden an lidt endnn, hvorhos Appellanten har erkendt, at han først henimod Slutningen af August Maaned har fremsat Protest mod den den 11 s. M. stedfundne Opsigelse til den 1 September.

Under disse Omstændigheder, samt idet der ikke kan tillægges Kontormedhjælper Poulsens i Dommen gengivne Vidneforklaring nogen afgørende Betydning for Sagens Udfald, maa det antages, at Appellantens Ansættelse, som af Indstævnte anbragt, ikkun er sket paa Prøve, og at Forholdet ikke den 11 August havde skiftet Karakter. Dommen, ved hvis Resultat det herefter maa have sit Forblivende, vil derfor være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Forretningsbestyrer R. A. Christensen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I. Kondrup 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Begyndelsen af Juni Maaned f. A. tiltraadte R. A. Christensen en Stilling som Medhjælper paa Kontoret hos Appellanten, Købmand N. L. Spangberg i Thisted, mod en aarlig Løn af 1200 Kr., men blev den 11 August s. A. af Appellanten opsagt til Fratrædelse den 1 i den følgende Maaned, til hvilken Dag han har faaet sin Løn udbetalt. Da Christensen forment, at han havde Krav paa 3 Maaneders Opsigelsesfrist, har under nærværende i 1ste Instans ved Thisted Købstads ordinære Ret gæsteretsvis behandlede Sag de Appelindstævnte, Centralorganisationen af danske Handels- og Kontormedhjælperforeninger i København som Mandatarer for nævnte Kontormedhjælper R. A. Christensen af Thisted, paastaet Appellanten tilpligtet at betale dem Christensens Løn for Maanederne September, Oktober og November f. A. med 300 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Gæsteretsstævningens Dato den 30 September 1914, indtil Betaling sker. Da denne Paastand ved Gæsteretsdommen er tagen til Følge, er Sagen nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i 1ste Instans har paastaet sig frifunden for de Appelindstævntes Tiltale. De Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appellanten i første Række gjort gældende, at Christensen ikkun var antagen paa Prøve. Den af de Appelindstævnte givne Fremstilling gaar derimod ud paa, at det var Christensen, der selv tilbød at gaa en Maaned paa Prøve, idet han tidligere ikkun havde været beskæftiget ved almindelig Butiks-ekspedition og derfor ikke mente sig fuldt fortrolig med en gros Ekspedition, og at Appellanten afslog dette Tilbud med et Tilføjende om, at han endnu aldrig havde forlangt nogen Prøvetid af sine Medhjælpere. Overfor Appellantens Benægtelse og uimodsagte Anbringende om, at han forinden sin Antagelse af Christensen havde indhentet saadanne Oplysninger om denne hos dennes Onkel, Købmand Th. Christensen i Thisted, at han kun nødig gik ind paa at antage ham, har de Appelindstævnte imidlertid ikke ført Bevis eller tilvejebragt vis Formodning for, at deres Mandant var fast antagen, idet det ikke vil kunne tillægges nogen Vægt, at den 17-aarige Kontormedhjælper Marius Peter Poulsen, der sammen med Christensen var ansat hos Appellanten, som Vidne har forklaret, at han i August Maaned forrige Aar har hørt Appellanten sige til Christensen, at det godt kunde være, at han havde sagt til denne, at han ikke skulde være paa Prove, saa meget mindre som dette Vidne senere under en af Appellanten foranstaltet Vidneførsel har erklæret sig ude af Stand til at udtale Noget med Hensyn til Muligheden af at have misforstaaet Meningen af denne Ytring. Idet der herefter vil være at gaa ud fra, at Christensen ikkun har været ansat paa Prøve, vil der ikke kunne tilkomme ham Løn til noget senere Tidspunkt end den 1 September f. A., og Appellanten vil saaledes, uden at det bliver nødvendigt at komme ind paa det af kam iøvrigt anbragte, være at frifinde for de Appelindstævntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 276. Nattevagt Jens Josephsen Vinding (Møldrup efter Ordre
mod

Rasmine Andersen Kjærgaard (Ingen),

betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 18 December 1915: Saafremt Klagerinden, Rasmine Andersen Kjærgaard, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at Indklagede, Nattevagt Jens Josephsen Vinding, har fuldbyrdet legemlig Omgang med hende i Tiden fra den 16 September 1914 til den 8 November s. A., bør Indklagede til Klagerinden og det af hende den 16 Juni 1915 fødte Barn, Helga Marie Kjærgaard, betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Men trøster hun sig ikke til saadan Ed at aflægge, bør Indklagede for hendes Tiltale i denne Sag fri at være.

Højesterets Dom.

De foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvebragte Oplysninger — hvoraf det bl. a. fremgaar, at Indstævnte under en i Henhold til Dommen paastævnet Edssag har inden Røtten erkendt at have omkring 1 Oktober 1914 gentagne Gange haft Samleje med en anden Mandsperson end Appellanten — giver ikke tilstrækkelig Føje til at betage Appellanten den ham ifølge Lovgivningen tilkommende Adgang til med Ed at væрге sig mod Indstævntes Sigtelse, og Sagens Udfald vil derfor efter hans Paastand være at gøre afhængigt af hans Ed paa den nedenfor anførte Maade.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Saafremt Appellanten, Nattevagt Jens Josephsen Vinding, inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse inden Retten med Ed bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Indstævnte, Rasmine Andersen Kjærgaard, i Tiden fra den 16 September 1914 til den 8 November s. A., bør han for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Trøster han sig derimod ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Indstævnte og det af hende den 16 Juni 1915 fødte Barn, Helga Marie Kjærgaard, betale de i Lov af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Sagens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Møldrup 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Rasmine Andersen Kjærgaard, Indklagede, Nattevagt Jens Josephsen Vinding, der er født den 21 Marts 1889 i Vestervig, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 16 Juni 1915 fødte Barn, Helga Marie Kjærgaard, at betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun til Støtte for sin Paastand har anført, at hun Natten mellem den 27 og 28 Oktober 1914 har haft Samleje med Indklagede.

Ifølge Erklæring fra Retslægeraadet kan Muligheden for at det fornævnte Barn, der var ufuldbaarent ved Fødslen, er avlet i Tiden fra kort efter Midten af September 1914 til en Ugestid ind i November s. A. efter Raadets Skøn ikke udelukkes.

Indklagede, der benægter nogensinde at have fuldbyrdet Samleje med Klagerinden, paastaar sig frifunden.

Det er under Sagen ubestridt, at Klagerinden — overfor hvis Forklaring om, at hun har været forlovet med Indklagede i ca. 3 Aar, Indklagede har erkendt, at han ialtfald har gaaet med hende og har kysset hende — Natten mellem den 27 og 28 Oktober 1914, da Indklagede havde Orlov fra Sikringsstyrken, har besøgt Indklagede paa hans Værelse hos hans Moder i Vestervig.

Indklagede har herom nærmere forklaret, at han, da Klagerinden indfandt sig, laa afklædt i sin Seng, og at han fik Klagerinden, der var iført sit Tøj, i Seng til sig, hvor hun forblev i ca. 2 Timer. Medens de laa sammen i Sengen, har han efter sin videre Forklaring opknapet Klagerindens Benklæder og befølt hende paa hendes Kønssdel, men han paastaar, at han med Forsæt afholdt sig fra Samleje, da han frygtede, at hun var frugtssommelig.

Fhv. Vejmand Isak Nielsen har som Vidne forklaret, at han en Aften i Slutningen af Oktober 1914 paa Klagerindens Spørgsmaal, om han kunde hjælpe hende til at komme til at tale med Indklagede, uden at dennes Moder mærkede det, har fulgt Klagerinden til Indklagedes Moders Hus, at Indklagede, der var gaaet i Seng, efter at Klagerinden havde banket paa hans Vindue, stod op og lukkede Pigen ind, og at Vidnet, der boede faa Minutters Gang fra Indklagedes Moders Hus, derpaa gik hjem, efter at de begge to havde anmodet ham om at kalde paa Pigen, hvis det varede for længe, inden hun kom, samt at han, da han efter et Par Timers Forløb kom tilbage for at hente Klagerinden og aabnede Vinduet, saa Klagerinden og Indklagede ligge i Sengen sammen, og at Klagerindens Tøj var i Uorden. Og mod dette Vidnes Forklaring har Indklagede Intel haft at erindre.

Den af Klagerinden, der ikke vil have haft Samleje med nogen anden end Indklagede, givne Fremstilling gaar ud paa, at Indklagede, da hun var kommen i Seng til ham, straks begyndte paa at ville have Samleje med hende, hvilket hun til at begynde med ikke vilde indlade sig paa. Da Indklagede nu sagde, at det maatte hun vænne sig til, indvilligede hun omsider deri, og hun paastaar, at Indklagede derpaa fuldbyrdede Samleje med hende, og at hun følte, at Indklagede fik Sædafgang i hendes Kønssdel.

Under Hensyn til det saaledes Foreliggende findes det ikke at kunne tillades Indklagede med Ed at bekræfte ikke at have haft Sam-

leje med Klagerinden. Derimod vil Sagen være at gøre afhængig af Klagerindens Ed, saaledes at Indklagede, saafremt hun inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at Indklagede har fuldbyrdet legemlig Omgang med hende i Tiden fra den 16 September 1914 til den 8 November samme Aar, vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand, medens han i modsat Fald vil være at frifinde.

Nr. 394. Højesteretssagfører Bache

mod

Peter Theodor Bengtson (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 25 Juli 1916: Arrestanterne Peter Theodor Bengtson og Niels With Nielsen bør straffes, Arrestanten Bengtson med Tugthusarbejde i 4 Aar og Arrestanten Nielsen med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagfører Schmidt og Prokurator Mundt, 30 Kr. til hver, dog at Arrestanten Bengtson ikke udreder udover $\frac{3}{6}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Peter Theodor Bengtsons Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Peter Theodor Bengtson, til Højesteretssagførerne Bache og Liebe 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Peter Theodor Bengtson og Niels With Nielsen tiltales for Tyveri, Arrestanten Nielsen tillige for Overtrædelse af Polititilhold.

Arrestanten Bengtson er født den 19 September 1884 og anset: ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 Marts 1907 efter Straffelovens §§ 228 og 238, jfr. Lov af 1 April 1905 § 13, med

Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 21 Juni 1910 efter Straffelovens § 230, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 9 December 1911 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved nærværende Rets Dom af 28 December 1912 efter Straffelovens § 232 som for 4de Gang begaaet simpelt og grovt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, og ved nærværende Rets Dom af 17 April 1915 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 12 Dage.

Arrestanten har i Tiden fra den 18 November 1915 til den 4 Februar d. A. været arresteret her ved Retten som sigtet for Tyveri og Bedrageri, men Sagen blev sluttet uden Tiltale.

Arrestanten Nielsen er født den 10 Marts 1893 og anset: ved nærværende Rets Dom af 8 April 1913 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved nærværende Rets Dom af 30 Oktober 1915 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, og Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Ved Arrestanten Nielsens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold, medens for Arrestanten Bengtsons Vedkommende Sagens Omstændigheder er følgende:

Arrestanten Nielsen har den 16 Februar d. A. om Aftenen ved 8 $\frac{1}{2}$ Tiden efter sin Forklaring i Forening med Arrestanten Bengtson begaaet grovt Tyveri i en Modeforretning i Ejendommen Købmagergade 24, Kælderen. Efter Arrestanten Nielsens nærmere Forklaring oplukkede han i Paasyn af Arrestanten Bengtson, med hvem han i Forvejen i dennes Logis havde truffet Aftale om at begaa Tyveri til fælles Fordel, med falsk Nøgle den aflaaede Port til Ejendommen. De gik derefter uhindret ind i Gaarden, hvor Arrestanten Nielsen ligeledes i Arrestanten Bengtsons Paasyn med en Mejsel opbrød et Vindue til Forretningen, og derpaa, medens Arrestanten Bengtson blev staaende udenfor Vinduet for at holde Vagt, krøb ind gennem dette. Fra Forretningens Lokaler, hvortil han nu havde uhindret Adgang, stjal han 2 Pleurøser, 1 Fantasifjer, nogle Silkebaand og et Vækkeur, der beroede frit fremme, samt 1 Kr. 30 Øre i rede Penge fra Kassekontrolapparatet, som han oplukkede ved at trykke paa en Knap. Han forlod derpaa Gerningsstedet og traf Arrestanten Bengtson stadig staaende udenfor Vinduet, hvorefter de fulgtes hen til Arrestanten Bengtsons Logis, hvor de delte de stjaalne Penge.

Værdien af det Stjaalne, afset fra de rede Penge, var ialt 43 Kroner.

Arrestanten Nielsen har den 17 s. M. Klokken ca. 8 $\frac{1}{2}$ om Aftenen, efter sin Forklaring i Forening med Arrestanten Bengtson, begaaet grovt Tyveri i en Maskinforretning i Ejendommen Peder Skramsgade Nr. 15, Stuen.

Efter Arrestanten Nielsens nærmere Forklaring indfandt de sig uhindret i Gaarden til Ejendommen, hvor Arrestanten Bengtson ved at staa op paa en Tønde, som de havde stille hen under et Vindue, i Arrestantens Paasyn med den fornævnte Mejsel opbrød Vinduet. De krøb nu begge i tyvagtig Hensigt gennem dette ind i Forretningen,

hvor de havde uhindret Adgang overalt. Her stjal de fra en Skrivebordsskuffe, som de opbrød med Mejslen, nogle smaa Æsker med Tændstikker, fra Skrivebordet en der frit fremme beroende Papirkniv, og fra en anden Skrivebordsskuffe, som de ligeledes opbrød med Mejslen, 1 Kr. 30 Øre i Kobbermønt. De gik derpaa sammen til Arrestanten Bengtsons Logis, hvor de delte de stjaalne Penge og lagde Papirkniven fra sig.

Værdien af det Stjaalne, afset fra de rede Penge, var ca. 5 Kr.

Arrestanten Nielsen har samme Aften ved 9 Tiden, efter sin Forklaring i Forening med Arrestanten Bengtson, begaaet grovt Tyveri i en Forretning i Ejendommen Herluf Trollesgade Nr. 5, Stuen.

Efter Arrestanten Nielsens nærmere Forklaring indfandt de sig uhindret i Gaarden til Ejendommen, hvor de i tyvagtig Hensigt med den omtalte Mejsel opbrød et Vindue til Forretningen og derpaa gennem dette krøb ind i et Lagerrum, hvorfra de havde uhindret Adgang til alle Lokalerne. Her opbrød de med Mejslen 2 Pulte, hvorfra de stjal forskellige usædelige Billeder, en Snes Cigarer, en lille Sparebøsse med Indhold, godt 2 Kr. 71 Øre, i tildels nyt Kobber og nogle flere Kobberpenge, formentlig ca. 1½ Kr., samt en eller flere Nøgler til Pengeskabet. Hermed, eller mulig tildels med en falsk Nøgle, oplukkede de derpaa Pengeskabet, hvorfra de stjal 9 Lotterisedler og ca. 60 Kr. i rede Penge. De stjaalne Penge og Cigarerne delte de i Arrestanten Bengtsons Logis, og Lotterisedlerne pantsatte de.

Værdien af det Stjaalne, afset fra de rede Penge, var 166½ Kr.

Arrestanten Bengtson har for sit Vedkommende benægtet Rigtigheden af Arrestanten Nielsens Forklaringer, og nægtet at have taget Del i de paagældende 3 Tyverier, om hvilke der foreligger Anmeldelser stemmende med Arrestanten Nielsens Tilstaaelse.

I Arrestanten Bengtsons Logis, hvor Arrestanten Nielsen efter det Oplyste har opholdt sig i Nætterne til den 17 og 18 Februar d. A. eller de nævnte Dage om Morgen, er forefundet, tildels paa Steder, hvor de maa anses for skjulte, den fornævnte stjaalne Papirkniv, Vækkeur, en Del af de sjofle Billeder, 3 af Tændstikæskerne, som var af sjældent Udseende, og de fornævnte 71 Øre tildels i nyt Kobber.

Arrestanten Bengtson har forklaret, at Arrestanten Nielsen har givet ham Uret, som Bengtson ikke vidste var stjaalet, samt givet ham Lov til at tage nogle af de sjofle Billeder. De andre i hans Logi forefundne Koster vil han ikke have set.

Endvidere er i Arrestanten Bengtsons Logis forefundet den fornævnte af Arrestanten Nielsen efter hans Forklaring ved Tyverierne benyttede Mejsel, som Arrestanten Bengtson har vedkendt sig som sig tilhørende, men vil have laant til Arrestanten Nielsen. Efter sket Undersøgelse viser denne Mejsel sig at passe aldeles nøjagtig til Mærkerne i Vinduerne vedrørende Tyverierne i Peder Skramsgade Nr. 15 og Herluf Trollesgade Nr. 5, hvorimod det ikke med Bestemthed kan ses, om den passer i Vinduet vedrørende Tyveriet i Købmagergade 24, da Mærkerne her er meget udviskede og utydelige.

Efter alt, hvad der saaledes foreligger, og naar henses til Arrestanten Bengtsons Fortid, findes det ubetænkeligt at forkaste hans ganske usandsynlige Forklaring og derimod lægge Arrestanten Nielsens Forklaring til Grund ved Sagens Paadømmelse, og saaledes statuere,

at Arrestanten Bengtson i Forening med Arrestanten Nielsen har begaaet de paagældende 3 grove Tyverier under de af Arrestanten Nielsen nærmere omfklarede Omstændigheder.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse: Arrestanten Bengtson efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet grovt Tyveri og Arrestanten Nielsen efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., og efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 efter Omstændighederne og for Arrestanten Niensens Vedkommende under Et, Arrestanten Bengtson med Tugthusarbejde i 4 Aar og Arrestanten Nielsen med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Hermed endte anden Ekstrasession.

Anden ordinære Session.

Tirsdag den 3 Oktober.

Nr. 197.

Højesteretsagfører Winther

mod

afskediget Politibetjent **S. Andreasen** (Bülow),

der tiltales for Ærefornærmelser.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Oktober 1915: De ovennævnte for Citanten, Politiassistent Jens Jensen af Frederiksberg, ærefornærmende Udladelser bør døde og magtesløse at være. Saa bør og Indstævnte, afskediget Politibetjent S. Andreasen, sammesteds, hensættes i simpelt Fængsel i 4 Maaneder. Til det Offentlige betaler Indstævnte de Retsgebyrer, som skulde have været erlagt, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde have været forbrugt, saafremt Sagen ikke havde været beneficeret for Citanten, samt i Salær til Overrettsagfører J. Krabbe 150 Kroner. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 3 Maaneder. Tiltalte vil derhos have at udrede de nedennævnte Salærer til de beskikkede Sagførere for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, afskediget Politibetjent S. Andreasen, til Højesteretssagførerne Winther og Bülow 120 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Det fremgaar af Oplysningerne i nærværende Sag, at der i 1914 af Citanten, Politiasistent Jens Jensen af Frederiksberg, blev udarbejdet et nyt, af vedkommende Birkedommer sanktioneret, Tjenestereglement for Politistyrken paa Frederiksberg, og at dette Reglement gav Anledning til adskillig Misfornøjelse i Styrken, hvilken Misfornøjelse gav sig Udslag paa et i Slutningen af September 1914 af Frederiksberg Politiforening afholdt Møde, ligesom den nye Tjenesteordning blev kritiseret i nogle Artikler i Social-Demokraten.

I Tilslutning til disse Artikler findes der i Social-Demokraten for den 9 Oktober 1914 indrykket en med Indstævnte, afskediget Politibetjent S. Andreasen, Frederiksberg, hans Navn underskreven Artikel med Overskrift »Politiet paa Frederiksberg« og derunder »Misfornøjelsen retter sig mod Politiasistent Jensen«.

I denne Artikel hedder det, at naar Politibetjentene ikke i mindste Maade er bleven hørt før den endelige Udarbejdelse af Reglementet, er dette kun ganske stemmende med Citantens Opfattelse, hvori Principet er, at man overhovedet ikke skylder sine Underordnede det ringeste Hensyn.

Uroen og Misfornøjelsen i Politikorpset bunder imidlertid efter Artiklen ikke alene i Tjenestereglementet, men det har sin Rod »ogsaa i alle de for Korpset uudholdelige Ulemper, som udstraaler fra Politiasistentens Person og hele Optræden«.

Det hedder i denne Forbindelse:

»Alene den daglige Omgangsform, Politiasistenten anvender overfor Personalet, er utaalelig. Holdningen er studs, Tonen til det yderste uhøflig og grov, og blot en saa rimelig Ting som den at besvare de Underordnedes Hilsen eller i det Hele taget nogensinde at hilse paa dem, finder denne Mand langt under sin Værdighed. Ærekrænkende Udtalelser bruger han jævnlig imod dem, og han har drevet det til overfor flere veltjente og i alle Retninger respektable og duelige Medlemmer af Korpset at lade dem forstaa, at de, efter hans Opfattelse, »spiste Naadsensbrød«. En voldsom Harme hersker i Korpset herover, og den kom kraftigt til Udbrud paa Frederiksberg Politiforenings Møde forleden.

Men andre Onder, som skyldes denne Politiasistent, er af langt alvorligere Art. Han anvender ved Antagelser, Forfremmelser og i sin hele Behandling af de Underordnede en Fremgangsmaade, som stadig

har ført til Uretfærdigheder. Herpaa kender den overvejende Part af Betjente adskillige Eksempler.«

Som et saadant Eksempel, der betragtes med »almindelig Indignation« nævner Artiklen Udnævnelsen af Politibetjent Nr. 21, Hansen, til Inspektionsbetjent, idet det om ham anføres, at han blev foretrukket af Citanten, skønt han i sin Virksomhed som Politibetjent havde paadraget sig »et ret omfattende Synderegister og flere alvorlige Sigtelser«.

Derefter fortsættes:

»Medens ellers alle Betjente, hvor der er Tale om Oprykning, faar deres Forseelseskonto omhyggeligt gjort op, slap Nr. 21, Hansen, i væsentlig Grad herfor. Derimod maatte netop for kort Tid siden Undertegnede, saavel som en Kollega, finde os i en overordentlig skrap Gennemgang af vort Tjenestereglement med det Resultat, at jeg afskedigedes, medens min Kollega blev opsagt til 1 December. Hverken de Smaaforseelser, der kunde bebrejdes mig, eller Grundlaget for den enkelte Sigtelse, der var rettet mod mig, taaler Sammenligning med Nr. 21, Hansens, Forhold, og det samme gælder min opsagte Kollega . . .«

Endvidere hedder det:

»I et Par Tilfælde, hvor Sigtelser af ualmindelig grov og uappetitlig Beskaffenhed rettedes mod Hansen, paa Grundlag af Vidneudsagn, sørgede Hr. Jensen endog for, at Sagen blev henlagt uden at komme til Behandling ved Birket, ganske stik imod den Praksis, som er almindelig, og som ogsaa anvendtes mod min Kollega og mig . . .«

og

»Der er da ogsaa i disse Dage gennem Politiforeningen indsendt en omfattende Klage over Forholdene, ledsaget af Indlæg fra de Betjente, der har lidt under Jensens Raahed og Brutalitet. . . .«

I Fortsættelse af den ommeldte Artikel indeholder Social-Demokraten for den 15 og 16 Oktober 1914 tvende, ligeledes med Indstævntes Navn underskrevne, Artikler med Overskrift: Politiaffæren Jensen, Frederiksberg.

I den første af disse Artikler hedder det, at det nu gennem Indrømmelser fra Citanten selv er fastslaaet, at Politibetjent Nr. 21, Hansen, »hvem han har ladet forfremme til Inspektionsbetjent«, har et Synderegister, »der omfatter meget ondartede og stadig uopklarede Sigtelser«.

»Politiaffæren Jensen erklærer, at Nr. 21 Hansen er blevet sigtet i Rapporter for Voldtægt, eller i hvert Fald kønslige Affærer af graverende Natur, i et Tilfælde endog begaaet under Tjenesten om Natten paa Roskilde Landevej. . . .«

Endvidere bekræfter Hr. Jensen, at Mældinger ogsaa er indgaaet om, at Nr. 21 Hansen havde slaaet sin Hustru og tiltvunget sig Adgang om Natten til sin Tjenestepige paa dennes Værelse, hvor han voldeligt skaffede sig sin Villie med hende.

Politiaffæren Jensen erkender, at han har været fuldt vidende om

disse Forhold, da han forfremmede Nr. 21 Hansen. Han henviser for det ene Tilfældes Vedkommende til, at det var hans Forgænger, Kancelliraad Werner, der standsede Sagen (i det andet Tilfælde var det Jensen selv), men han bemærker udtrykkeligt, at Affærens Henlæggelse vakte hans Forbavselse.

Til Trods herfor har han ved Spørgsmaalet om Nr. 21 Hansens Forfremmelse ikke lagt Vægt paa Sigtelserne, og dette er saa meget mere paafaldende som det netop er et kendt Træk hos Jensen, at han ellers i saadanne Tilfælde vaager over, at en nøje Gennemgang af de Vedkommendes Synderegister finder Sted. . . .

Hvorfor — spørger man i Korpset — har Politiassistenten med Flid stillet Nr. 21 Hansen udenfor denne Regel, trods Sigtelsernes meget alvorlige Karakter? Man gør det med saa meget større Forbitrelse som Jensen — hvad der forleden oplystes — i flere Tilfælde har givet Politibetjente med langt ringere Forseelser eller med klart tilbageviste Sigtelser paa Regnebrædtet deres Afsked! Og man gør det saa meget mere som Nr. 21 Hansens øvrige Forseelseskonto alene skulde synes tilstrækkelig til at umuliggøre ham som overordnet Politimand.◀

Under Overskriften: »Andre for en ledende Politimand uværdige og fældende Handlinger« fortsætter Artiklen saaledes:

»Allerede mens Jensen var Overbetjent og jævnlig konstitueredes som Assistent, øvede han sit efterhaanden saa forhadte Vilkaarligheds-System paa en Maade, der burde gøre ham umulig som Leder af en stor Politistab. En af hans Protegéer var den Gang en Politibetjent, der havde Nr. 96. Hvor mange Sigtelser, der end tyngede paa denne Betjent, saa holdt Jensen stadig Haanden over ham paa en opsigtvækkende Maade. Gang paa Gang gjorde Nr. 96 Skandale i beruset Tilstand, men forblev alligevel i Tjenesten og til Dels ustraffet. Hans Optræden en Gang ved et Kommunevalg vakte vidt og bredt Opsigt. I et andet Tilfælde havde han endog rodet sig ind i et større Slagsmaal paa Gaden og maatte køres paa Hospitalet. Undervejs ituslog han Ruderne i Automobilet. Der optoges for et Syns Skyld en Rapport over Sagen, men Forsøget paa at dække Nr. 96 var her gjort saa groft, at daværende Birkedommer Sylow i Fleres Nærværelse yderst opbragt omtalte den mangelfulde Maade, hvorpaa Jensen havde behandlet Sagen og straks lod Jensen tilkalde for at give ham Ordre. Herefter blev det omsider umuligt for Jensen at dække sin Yndling, eller rettere Landsmand fra Fyn, og næste Gang det var galt, maatte Nr. 96 afskediges paa Grund af Drukkenskab. Men nu sørgede Jensen for, at han i Stedet fik en Post som Politiassistent ved et Jernbaneanlæg, og det gik til saaledes, at Jensen forsynede Nr. 96 med en solid Anbefaling, der lød paa Ædruelighed og mange andre udmærkede Egenskaber!

Senere søgte Nr. 96 en ledende Plads i Svendborg og mødte her med sin Anbefaling fra Jensen. Men fra Svendborg sendtes der Forespørgsel til Sylow, og han svarede tilbage, at Nr. 96 var afskediget for Drukkenskab. Sylow lod Dagen efter udstede en Dagsbefaling, hvorefter fremtidig ingen Anbefalinger maatte medgives nogen fra Korpset uden først at være forelagt Birkedommeren! . . . .◀

Endvidere hedder det:

»Et ikke mindre belysende Eksempel danner en anden Affære, hvor Jensen ønskede at øve en ganske modsat Virkning med sin Attestation.

I Korpset paa Frederiksberg virker en Betjent, som i alle Maader er respektabel og baade duelig og paapassende i sin Tjeneste; ja der er endog sat særlig Pris paa ham ved Hundeopdrætningsstjenesten. Da denne Betjent søgte at opnaa en bedre Stilling i en anden Jurisdiktion, lagde Politiaffistent Jensen ham Hindringer i Vejen ved at skrive fortrøligt til vedkommende Politimester, at Betjenten ikke kunde anbefales særligt. Men Politimesteren sendte uden videre denne Skrivelse til den ansøgende Betjent, og denne gik nu til Jensen med harmfulde Bebrejdelser over den skammelige Maade, hvorpaa han havde behandlet ham. Nogen Tid efter søgte Betjenten en ny Stilling af kommunal Beskaffenhed — og nu fik han hos Jensen, som før havde misrekommanderet ham, en fortrinlig Anbefaling.«

I den sidste Artikel i Social-Demokraten for den 16 Oktober 1914 hedder det under Overskriften: »Jensen er lige saa uheldig i sit Forhold til Publikum«:

»Politiaffistenten paa Frederiksberg har et ganske særligt Myndighedsomraade, som i Tidens Løb er opstaaet derved, at en Mængde mindre Politiforseelser er overladt til hans Afgørelse.

Efterhaanden er han paa denne Maade — idet han skal aflaste Dommeren for en Del Sager — kommet til at fungere som en hel lille selvstændig Politiret. Talrige Rapporter og Sager afgøres af Politiaffistenten med en eller anden Ordning i Mindelighed, og da det naturligtvis er umuligt for Birket eller Dommeren i alle Enkeltheder at kontrollere en saadan Virksomhed, kan en magtlysten Mand ad denne Vej tilegne sig en ganske enevældig Stilling paa et Omraade, hvor det i mange Tilfælde drejer sig om at øve Ret og Skel i formelt ubetydelige Sager, men dog Sager, som reelt ofte berører en Mængde Menneskers personlige eller erhvervsmæssige Frihed.

Der gaar sære Frasnagn over hele Frederiksberg om den Maade, hvorpaa Jensen benytter sig af denne Særstilling og den Vilkaarlighed, hvormed han jævnlig agerer »Politiret«. Eksemplerne paa hans for Befolkningen foruroligende og generende Udøvelse af denne Virksomhedsgren er ikke faa. Blot Spørgsmaalet om Kontrollen med Hundetegn, Gadeuorden, Butiksforhold osv. har givet Anledning til en hyppig udtrykt Misfornøjelse, ja almindelig Harme. Folk, om hvem det har kunnet paavises, at de »stod gunstigt« hos Hr. Jensen af forskellige Grunde, har kunnet slippe med Advarsler, hvor Andre blev paalagt Bøder for ganske tilsvarende Forhold; det gælder baade Hundetegnene, Butikslukningen, Gadefejningen og talrige andre Sager, som Hr. Jensen afgør egenmægtigt »i Mindelighed«. Et Eksempel paa, hvorledes dette System i en saadan Mands Haand kan drives ud i det rent skandaløse, afgiver følgende Affære . . . .«

Det berettes derefter, hvorledes en Mand, der var beskyldt for Gadeuorden, for at undgaa Anholdelse tilbød at deponere 10 Kr. som Kautions for sin personlige Tilstedekomst ved Sagens senere Afgørelse, men aldrig siden hørte noget fra Politiet.

Derefter fortsættes:

»Ved nærmere Undersøgelse har det nu vist sig, at Politiasistent Jensen ganske paa egen Haand har afgjort denne Sag ved uden videre at paategne Rapporten en Erklæring, hvorefter man ved Birket maa gaa ud fra, at Vedkommende har mødt, erkendt sin Forseelse og vedtaget en Bøde i Mindelighed paa 10 Kr.! Hr. Jensen benyttede sig her af et Blanko-Stempel, som skriftligt udfyldes, og hvis Mening netop er at tilkendegive Birket Sagens Afgørelse i Mindelighed ved den Sigtedes personlige Møde og Bødevedtagelse. Men saadant Møde og saadan Vedtagelse er aldrig sket.

Tilfældet er næppe enestaaende, og der hersker i Politikorpset og blandt Beboerne almindelig Forbavselse og Indignation over en saadan politimæssig Egenmægtighed, der aabenbart paa det groveste er lovstridig! . . . .«

Efter Citantens Anbringende er de omhandlede Artiklers Indhold helt igennem usandt og ærefornærmende for ham, derunder særlig de fremsatte Beskyldninger imod ham for Partiskhed saavel overfor Jurisdiktionens Beboere som overfor de ham undergivne Politibetjente ved disses Behandling, Indstilling til Forfremmelse, Afskedigelse m. m., hvorved Citanten særlig fremhæver følgende Vendinger: I Artiklen for den 9 Oktober: Klage . . . . . fra de Betjente, »der har lidt under Jensens Raahed og Brutalitet«, i Artiklen for den 15 Oktober Overskriften: »Andre for en ledende Politimand uværdige og fældende Handlinger«, og i Artiklen for den 16 Oktober: »Den Vilkaarlighed, hvormed han jævnlig agerer »Politiret«, »Folk, om hvem det har kunnet paavises, at de »stod gunstigt« hos Hr. Jensen af forskellige Grunde, har kunnet slippe med Advarsler, hvor Andre blev paalagt Bøder for ganske tilsvarende Forhold«, og »dette System i en saadan Mands Haand kan drives ud i det rent skandaløse«.

Herefter har Citanten, hvem der er meddelt fri Proces, under nærværende Sag paastaaet Indstævnte anset med streng Straf efter Injurielovgivningen og Sigtelserne kendt døde og magtesløse, hvorhos Citanten paastaar Indstævnte tilpligtet at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder Salær til den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører J. Krabbe, hvilket Salær denne i hvert Fald forventer sig tillagt hos det Offentlige.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Foreløbig bemærkes, at en af Indstævnte paa Sagens sidste Tægtedag begært Anstand til Vidneførsel ikke imod Citantens Protest vil kunne bevilges.

Ved den af Indstævnte tildels med uforholdsmæssig Vidtløftighed foranstaltede Vidneførsel er nu saa langt fra Indstævntes Berettigelse til at udtale sig som sket om Citanten godtgjort, at det tværtimod af Vidneforklaringerne fremgaar, paa hvilket løst og uforsvarligt Grundlag, hvilket ogsaa fremgaar af Sagens øvrige Oplysninger, Sigtelserne i det Hele, derunder de særlig fremdragne Eksempler, hviler.

Da nu de fremsatte Sigtelser mod Citanten særlig for Partiskhed i hans Bestillings Udøvelse maa anses for i høj Grad ærefornærmende for ham, vil Indstævnte være at anse efter Straffelovens §§ 216 og

217 efter Omstændighederne med simpelt Fængsel i 4 Maaneder, hvorhos de fornærmelige Udladelser vil være at mortificere.

Indstævnte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager, derunder i Salær til Overretssagfører J. Krabbe, hvis Sagførelse har været lovlig, 150 Kr.

Nr. 141.   **Marius Hansen Schydt (David)**

mod

Amtmanden over Ribe Amt paa det Offentliges Vegne (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af et af en Politimester udsædt midlertidigt Forbud.

Andst-Slaugs Herreders Politirets Dom af 9 September 1914: Tiltalte Marius Hansen Schydt bør betale Bøde 50 Kr. til Andst-Slaugs Herreders Politikasse og betale denne Sags Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at fuldbyrdes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 Februar 1915: Politiretsdommen bør ved Magt at stande i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, betaler Tiltalte 25 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom anført er det dér omhandlede Forbud givet som midlertidigt, og den Overtrædelse, hvorom der under nærværende Sag er Tale, har fundet Sted kort efter Forbudets Udstedelse.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten Marius Hansen Schydt 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende fra Andst-Slaugs Herreders Politiret indankede Sag tiltales Marius Hansen Schydt, der er født den 5 Oktober 1878, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, for Overtrædelse af et af Politimesteren i bemeldte Herreder udstedt Forbud.

Forbudet er saalydende:

»Paa Grund af de for Tiden i og om Grindsted foreliggende Forhold forbydes herved indtil videre i Grindsted al Handel med destillerede stærke Drikke og Drikkevarer, tilberedt hermed, samt Handel med Øl af $2\frac{1}{4}$ Vægtprocent Alkohol eller derover, alene med Undtagelse af Tiden mellem Kl. 10—11 Formiddag.

Overtrædelse af dette i Medfør af Lov om Politiet udenfor København af 4 Februar 1871 § 7 udstedte Forbud vil kunne straffes med Bøder indtil 200 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 1 Maaned.

Bekendtgørelse om Forbudet, der blev udstedt den 13 August f. A., har nævnte Dag og følgende Dage været indrykket i de i Kolding udgaaende 4 Dagblade, hvorhos der er givet hver enkelt af de Handlende, der kunde antages at berøres af Forbudet, derunder ogsaa Tiltalte, særlig Underretning om dette og om, at Forbudet skulde træde i Kraft den 17 August f. A. Endvidere er der under 15 s. M. sket Indberetning til Ribe Stiftamt i Henhold til Lov 4 Februar 1871 § 7.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger, der tildels er tilvejebragt under et i Henhold til Overrettens Kendelse optaget yderligere Forhør, maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der for en halv Snes Aar siden løste Næringsbevis som Detaillist og Brændevinshandlende med Forretningskontor i Grindsted By, efter den 17 August f. A. i mange Tilfælde har udenfor den i Forbudet nævnte Tid solgt Øl indeholdende over $2\frac{1}{4}$ Vægtprocent Alkohol samt Brændevin til forskellige Personer. Tiltalte, der siden Foraaret 1914 kun vil have handlet med Øl og Brændevin foruden Cykler, har imidlertid forklaret, at han anser det nedlagte Forbud, der forvolder ham stort Tab i hans Næring, for uberettiget.

Efter det Oplyste havde den lette Adgang for de talrige ved Baneanlægene i Grindsted beskæftigede Arbejdere til at forsyne sig med stærke Drikke fremkaldt grove Uordener, hvorhos det maa antages, at det har været forbundet med særlige Vanskeligheder for den stedlige Politistyrke at forebygge yderligere Brud paa den offentlige Orden, Fred og Sikkerhed. Idet nu Politimesteren i Andst-Slaugs Herreder findes i Loven af 4 Februar 1871 § 7 at have haft fornøden Hjemmel til at udstede det ovennævnte Forbud, hvis midlertidige Karakter fremgaar af dets Ordlyd, maa det billiges, at Tiltalte for Overtrædelse af bemeldte Forbud ved Politiretsdommen er anset efter den nævnte Lovbestemmelse med en Bøde til vedkommende Politikasse, der efter

Færdig fra Trykkeriet den 11 Oktober 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 28.

Tirsdag den 3 Oktober.

Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til 50 Kr., og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

Sagens Behandling ved Politiretten har ikke givet Anledning til noget Ophold, der vil bevirke Ansvar, og har iøvrigt, ligesom den befalede Sagførelse for Overretten, været lovlig.

Nr. 405.

Højesteretssagfører Bülow

mod

Karen Kirstine Hansen, Jensens fraskilte Hustru
(Def. Winther),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 181.

Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 26 Maj 1916: Karen Kirstine Hansen, Jensens fraskilte Hustru, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i fyrretyve Dage, men Straffens Udstaaelse udsættes og bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra nærværende Doms Afsigelse, alt paa Betingelse af, at de i midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 20 fastsatte Vilkaar opfyldes, samt at Tiltalte undergiver sig Tilsyn af Foreningen Fængselshjælpen i 2 Aar efter Dommens Afsigelse. Aktionens Omkostninger, derunder i Salarium til Aktor, Sagfører Gormsen, 30 Kr., og til Defensor, Sagfører Hilbert, 25 Kr. udredes af Tiltalte. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 2 August 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at den ved Dommen fastsatte Udsættelse af Straffuldbyrðelsen bortfalder. I Salær til Aktor og Defensor ved Overretten, Overretssagførerne O. Bing og A. Damm, betaler Tiltalte, Karen Kirstine Hansen, Jensens fraskilte Hustru 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forhøjes til 2 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Karen Kirstine Hansen, Jensens fraskilte Hustru, til Højesteretssagførerne Bülow og Winther 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts søndre Birks Ekstraret paa det Offentliges Vegne hertil indankede Sag er Karen Kirstine Hansen, Jensens fraskilte Hustru, der er født den 27 Februar 1885 og ikke funden tidligere straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 181.

Ifølge Tiltaltes med det iøvrigt under Sagen Oplyste stemmende Tilstaaelse er hun, der i Sommeren og Efteraaret 1915 indtil Slutningen af November hyppigt har haft Samleje med mange forskellige Mandspersoner, navnlig Soldater, vedbleven hermed, ogsaa efter at hun i hvert Fald i Slutningen af det ommeldte Tidsrum var bleven paa det Rene med at være behæftet med Kønssygdom, og at hun ved Samleje kunde paaføre de Paagældende Smitte.

Det er i anførte Henseende nærmere oplyst, at Tiltalte, der først den 29 December 1915 søgte Læge, og som den 30 December f. A. indlagdes paa Rigshospitalet, hvor hun henlaa indtil den 22 Februar d. A. under Behandling for Gonorrhoe og Syfilis, bl. a. i Løbet af Oktober Maaned har haft Samleje med 4 Konstabler — for den Enes Vedkommende dog mulig allerede i September — som derefter henholdsvis i December 1915, Januar 1916 og November 1915 viste sig at lide af Syfilis.

I en Retslægeraadet vedrørende de tre af disse — med Hensyn til hvilke Tiltaltes Samleje sikkert havde fundet Sted i Oktober Maaned — afasket Erklæring af 19 April 1916 har Raadet udtalt, at deres syfilitiske Lidelse kan antages at være dem paaført ved Samleje allerede i Oktober Maaned f. A., og at den Syfilis, hvoraf Tiltalte den 30 December f. A. er funden lidende, kan have været tilstede i Oktober Maaned og da ved Smitte har kunnet overføres paa de paagældende Soldater, hvorhos Raadet endelig har udtalt, at det maa antages, at Tiltalte allerede paa det omhandlede Tidspunkt (Oktober 1915) har haft Formodning om at være behæftet med venerisk Smitte.

Det maa herefter billiges, at Tiltalte for det af hende udviste Forhold er anset som sket ved Underrettsdommen efter Straffelovens

§ 181 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, men Straffen, hvis Fuldbydelse ifølge bemeldte Dom er udsat paa Betingelse af, at de i Straffelovstillæggets § 20 fastsatte Vilkaar opfyldes, samt at Tiltalte i 2 Aar efter Dommens Afsigelse undergiver sig Tilsyn af Foreningen Fængselshjælpen, findes at burde ikendes Tiltalte, uden at saadan Udsættelse af Straffuldbydelsen finder Sted. Med den heraf følgende Forandring vil Dommen, der retteligt har paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen bestemte Salærer til Aktor og Defensor ved Underretten, iøvrigt være at stadfæste.

Onsdag den 4 Oktober.

Nr. 306. Overretssagfører Steglich-Petersen

mod

Aage Gundersen Petersen og Martin Christian Petersen
(Def. Bülow),

der tiltales henholdsvis for Overtrædelse af Straffelovens § 207 samt Automobilloven og til Udredelse af Erstatning efter Automobilloven.

Kriminal- og Politirettens Dom af 1 April 1916: De Tiltalte, Chauffør Aage Gundersen Petersen og Vognmand Martin Christian Petersen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Steinthal og Christensen, 30 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter samtlige foreliggende Omstændigheder findes Tiltalte Aage Gundersen Petersen ikke ved den i den indankede Dom omtalte Lejlighed at have udvist en Uagtsomhed, der kan paaføre ham Straf efter Straffelovens § 207.

Derimod har nævnte Tiltalte tilsidesat den særlige Forsigtighed og Omhu, som udkræves efter Automobillovens § 24, idet han ikke, da han bemærkede Nielsen, satte Kørselshastigheden saa meget ned, at han kunde standse Vognen i det afgørende Øjeblik. Han vil derfor være at anse efter nævnte Lovs § 32 med en Statskassen tilfaldende Bøde efter Omstændighederne af 100 Kroner. Da derhos Nielsen ikke findes ved grov Uagtsomhed at have hidført Skaden, vil nævnte Tiltalte og in solidum med ham Medtiltalte Martin Christian Petersen i Henhold til Lovens § 33 have at tilsvare Nielsen en Erstatning, der bestemmes til 6000 Kroner. De Tiltalte vil derhos have in solidum at udrede Aktionens Omkostninger som nedenfor bestemt.

Thi kendes for Ret:

Aage Gundersen Petersen bør til Statskassen bøde 100 Kroner. Nævnte Petersen og Vognmand Martin Christian Petersen bør derhos, En for Begge og Begge for En, betale i Erstatning til Smedesvend Karlo Nikolaj Gunner Nielsen 6000 Kroner. Saa udreder de Tiltalte og, En for Begge og Begge for En, Aktionens Omkostninger, derunder de ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium for Højesteret til Overretssagfører Steglich-Petersen og Højesteretssagfører Bülow 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Chauffør Aage Gundersen Petersen er født den 16 Juni 1888 og ikke funden forhen straffet, bortset fra, at han under Militærtjenesten 2 Gange er straffet arbitrært, og at han ved Dom, afsagt den 16 Maj 1913 inden Rettens 2den Afdeling for offentlige Politisager, er anset efter Politivedtægtens § 9 med en Bøde, stor 15 Kr., tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 207 og Automobilloven.

Vognmand Martin Christian Petersen tiltales til Udredelse af Erstatning efter Automobilloven.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Natten til den 11 April 1915 Kl. ca. 2³/₄ blev daværende Menig af 3die Artilleribataillons 11te Kompagni, Nr. 878/1911, Smedesvend Karlo Nikolaj Gunner Nielsen, paa Jagtvejen mellem Tagensvej og Lyngbyvej, da han skraaede over Kørebanen, paakørt af den af Tiltalte Aage Gundersen Petersen kørte, Tiltalte Martin Christian Petersen tilhørende Motordroske K 980.

Efter Tiltalte Aage Gundersen Petersens Forklaring, der i alt Væsentlig stemmer med det iøvrigt Oplyste, og som i hvert Fald maa lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, fik han, der ved den paagældende Lejlighed kørte paa Jagtvejen i Retning mod Østerbro i højre Side og med ikke større Hastighed end tilladt, i ca. 120 Meters Afstand Øje paa Karlo Nielsen, der da befandt sig midt paa Vejen og gik med ujævn Gang som et Menneske, der gaar og halvsover. I samme Øjeblik gav Tiltalte Signal med Hornet og fortsatte sin Kørsel uden at bremse, idet han gik ud fra, at der var rigelig Tid for Nielsen til at komme over Vejen, saaledes at der ikke var nogen Fare for Paakørsel. Da Nielsen imidlertid vedblev at gaa langsomt, gav Tiltalte, da Vognen havde tilbagelagt omtrent Halvdelen af Afstanden fra Nielsen, et nyt Signal med Hornet for at bevæge denne til at paaskynde sin Gang, hvorhos han omtrent samtidig med Foden traadte let paa Friktionspedalen for at sagtne Farten, der ogsaa blev noget nedsat. Nielsen satte nu Tempoet lidt op og gik et Par Skridt frem, hvorefter han naaede paa den anden Side af Skæringspunkterne mellem

Færdselsretningerne, saaledes at Faren for Paakørsel herefter var udelukket. Tiltalte, som nu havde Nielsen paa sin højre Haand, slap herefter Friktionspedalen, hvorved Farten igen blev forøget. I det Øjeblik, Automobilet var i Færd med at passere Nielsen, fra hvem det kun var nogle faa Meter, vendte Nielsen, der lod til at blive nervøs, imidlertid om og løb tilbage over Vejen. Tiltalte, der herefter forstod, at Faren for en Paakørsel var overhængende, drejede Automobilet tilvenstre og traadte i det samme paa Fodbremsen samt trak i Haandbremsen for om mulig at undgaa Paakørsel eller i alt Fald formindske dennes Virkning. Automobilet paakørte imidlertid med højre Forhjul Nielsen, der i Paakørselsøjeblikket sprang ind mod Køleren foran paa Vognen. Nielsen blev revet omkuld og kom ind under Automobilet, der straks efter holdt stille, saaledes at kun højre Forhjul gik over ham.

Nielsen, der efter det Oplyste om Eftermiddagen havde arbejdet hos en Smedemester og derpaa sammen med en Kammerat været paa 2 Beværtninger og senere til Bal i Forsamlingsbygningen i Koldinggade indtil Klokkeren mellem 1 $\frac{1}{2}$ og 2 om Natten, og som havde drukket en Del bajersk Øl, uden at han dog kan antages at have været egentlig beruset, har forklaret, at han ved den paagældende Lejlighed gik hen-sunken i sine egne Tanker, og at han ikke har hørt, at der fra Automobilet blev givet Signal med Tudehornet, samt at han først blev opmærksom paa Automobilet ved at høre Støjen fra Maskinen. Han vendte sig straks derefter omkring, idet han drejede sig til højre, og fik nu Øje paa Automobilet. Han fo'r da op og blev urolig og løb tilbage over Vejen. Han erindrer ikke at være løbet mod Køleren. Han blev ramt paa venstre Laar af Automobilet, kastet omkuld og overkørt af det højre Forhjul.

Ved Paakørslen paadrog han sig et Brud af Brystbenet og af Hvirvelsøjlen. Han blev straks efter indlagt paa Rigshospitalet og den 29 s. M. overført til Garnisonssygehuset, hvorfra han blev udskrevet den 21 Maj 1915 efter samme Dag at være kasseret som Soldat for stedse.

Ifølge en af Rigshospitalet den 22 Juni 1915 afgiven Erklæring var Brudet af Brystbenet godt helet, hvorimod som Følge af Brudet af Hvirvelsøjlen Bevægeligheden af denne var en Del indskrænket. Ifølge Erklæring fra samme af 2 December 1915 kunde der ikke være Tvivl om, at de blivende Følger af Læsionen vilde være saadanne, at Tilskadekomne ikke længere vilde kunne paatage sig og udføre sit tidligere Arbejde som Smed, og at hans Førlighed i det Hele maatte anses for betydelig nedsat.

Ifølge en af Læge Knud Malling antagelig den 19 Januar 1916 foretagen Undersøgelse er der dog en ganske overvejende Sandsynlighed for, at Tilskadekomne om 2—3 Aar igen vil være brugbar til lettere Arbejder. Forværrelse kan paa dette Tidspunkt saa godt som udelukkes.

Tilskadekomne har paastaet sig tilkendt en Erstatning af 30,000 Kroner in solidum hos de Tiltalte for vedvarende Forringelser af Arbejdsevnen, medens disse heroverfor har paastaet sig frifundet.

Ingeniørkaptajn Petersen, som er den af Justitsministeriet autoriserede Sagkyndige for Afholdelse af Førerprøver i København, har som

Vidne forklaret, at det, saaledes som Situationen havde udviklet sig, var rigtigt, at Tiltalte A. G. Petersen drejede til venstre for at forsøge at undgaa at paakøre Nielsen, men at det er Tiltaltes Fejl, at han ikke straks, da han fik Øje paa Nielsen, satte Farten ned, saaledes at han kunde have standset øjeblikkelig. Vidnet vilde, hvis Tilfældet havde foreligget ved en Førerprøve, og Vidnet var blevet opmærksom paa Nielsen samtidig med Tiltalte, straks have ladet denne sætte Kørehastigheden ned ved at træde Friktionen ud, hvorefter Tiltalte vilde have været i Stand til øjeblikkelig at standse Vognen. Hertil vilde Vidnet have indskænket sig, idet han navnlig ikke vilde have ladet Tiltalte bremse, før Nielsen var kommet ganske nær foran Vognen. Vidnet vilde have truffet denne Foranstaltning med det for Øje, at Nielsen kunde bære sig ad, som han gjorde, eller falde. Efter Vidnets Formening har Nielsen ikke udvist grov Uforsigtighed.

Efter hvad der foreligger maa der imidlertid gaas ud fra, at der ikke kan paalægges Tiltalte A. G. Petersen noget Strafansvar for den skete Paakørsel, som Tilskadekomne Nielsen selv har Skylden for ved som sket at vende om og løbe tilbage over Vejen. Da Tiltalte A. G. Petersen derhos maa anses for at have udvist fornøden Agtpaaagivenhed og Omhu for at afværge Skaden, som derimod maa anses for hidført af Skadelidte selv ved grov Uagtsomhed, vil begge de Tiltalte være at frifinde forsaavidt den nedlagte Erstatningspaastand angaar.

Torsdag den 5 Oktober.

Nr. 60. **Københavns Magistrat (Shaw)**

mod

Grosserer A. C. Illum (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at svare Erhvervs-skat til Københavns Kommune.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Juli 1915: Indstævnte, Grosserer A. C. Illum, bør for Tiltale af Citanterne, Københavns Magistrat, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Københavns Magistrat, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Efteraaret 1913 anholdt Citanterne, Københavns Magistrat, om Indenrigsministeriets Resolution med Hensyn til Fordeling mellem Københavns Kommune og Hørsholm Kommune af den Indstævnte, Grosserer A. C. Illum, for Skatteaaret 1913/1914 paahvilende personlige Kommuneskat.

Under Fremhævelse af, at Indstævnte ejer fast Ejendom i Hørsholm Sogn, hvor han i ca. 7 Maaneder af Aaret bor med sin Familie, medens han i Vinterhalvaaret bor i en lejet Lejlighed her i Staden, der hele Aaret staar til hans Disposition, og at Indstævnte i 1913 med sin Familie tog Ophold i Hørsholm den 18 Marts, medens Indflytningen til København var bestemt til at finde Sted i sidste Halvdel af November Maaned, udtalte Indenrigsministeriet i sin Resolution af 19 November 1913, at Ministeriet maatte holde for, at Indstævnte for Skatteaaret 1913/1914 maatte anses skattepligtig saavel til Københavns Kommune som til Hørsholm Kommune, og at Ministeriet fandt, at Fordelingen af Skatten burde foregaa saaledes, at hver Kommune oppebar fuldt Bidrag for den Del af det ommeldte Skatteaar, i hvilken Indstævnte havde haft personligt Ophold i vedkommende Kommune. — Paa dertil af Citanterne given Foranledning bemærkede Indenrigsministeriet derhos, at Ministeriet maatte formene, at der ikke kunde paalignes Indstævnte Erhvervsskat til Københavns Kommune for den Tid, i hvilken han havde haft personligt Ophold i Hørsholm Kommune, men at dette Spørgsmaal forøvrigt henhørte under Domstolenes Paakendelse.

Under nærværende Sag har Citanterne derpaa i Henhold til Københavns Skatteraads Ansættelse og Erhvervsskatteudvalgets Kendelse af 10 September 1914 paastaet Indstævnte, der driver Forretning og ejer fast Ejendom her i Staden, tilpligtet at betale til Københavns Kommunes Kasse Erhvervsskat for Tiden fra den 1 April til den 11 November 1913 og fra den 6 Marts til den 31 Marts 1914, i hvilke Tidsrum af Skatteaaret 1913/1914, ialt 250 Dage, Indstævnte havde personligt Ophold i Hørsholm Kommune, med 4782 Kr. 78 Øre med Renter $\frac{1}{2}$ % maanedlig for hver paabegyndt Kalendermaaned fra den 1 Maj 1914, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger skadesløst eller med et tilstrækkeligt Beløb.

Indstævnte paastaar sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Til Støtte for deres Paastand gør Citanterne gældende, at den ovennævnte af Indenrigsministeriet truffne Ordning ganske afviger fra den sædvanlige med Hensyn til Personer, som ligger paa Landet i Hørsholm Kommune og de andre Kommuner udenfor København, og saa naar de Paagældende selv ejer deres Landboliger, idet Københavns Kommune da faar en Trediedel af Skatten for de Maaneder, Opholdet paa Landet varer, og for de øvrige Maaneder den fulde Skat, og at Citanterne herefter — ud fra den Betragtning, at Indstævnte, der efter Citanternes Fremstilling har sit Hovedophold i Hørsholm Kommune, i de ca. 8 Maaneder, han bor der, ikke har skattepligtigt Ophold i København — i Medfør af § 10 i Lov Nr. 85 af 15 Maj 1903, jfr. Lov Nr. 110 af 18 April 1910 § 33, maa for det paagældende Tidsrum anse ham skattepligtig til Københavns Kommune som Erhvervs-kommune.

Indstævnte hævder paa sin Side, at han, der ikke kan siges paa noget Tidspunkt at være fraflyttet København, som han stadig be-
trager som sit Hoveddomicil, for hele Skatteaaret 1913/1914 har
været skattepligtig til begge Kommuner, i hvilken Retning den af Inden-
rigsministeriet foretagne — endeligt bindende — Fordeling ogsaa maa
forstaas, og at det herefter ikke i Medfør af bemeldte Lovbestemmelse
vil kunne paalægges ham at svare Erhvervsstat til Københavns Kom-
mune, kfr. ogsaa § 12 i Lov Nr. 85 1903.

Da der nu efter det Foreliggende findes at maatte gives Ind-
stævnte Medhold i, at han i de under Sagen omhandlede Tidsrum har
haft skattepligtigt Ophold i begge Kommuner, vil han saaledes være at
frifinde for Citanternes Tiltale.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Nr. 155. Bødkermester **Søren Tomsen** (Graae)

mod

Amtmanden over Vejle Amt paa det Offentliges Vegne
(Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Overtrædelse af Straffe-
lovens § 248.

Nørvang-Tørrild Herreders Ekstrarets Dom af 31 Maj
1915: Tiltalte, Bødker Søren Tomsen af Give, bør hensættes i simpelt
Fængsel i 14 Dage. I Erstatning til Skovrider paa Randbøl Skov-
distrikt Larsen betaler Tiltalte 7 Kr. Tiltalte udreder derhos Sagens
Omkostninger, derunder i Salærer til Aktor, Prokurator, Justitsraad
Seidelin 15 Kr. og Defensor, Sagfører Gyntelberg, 25 Kr. Den idømte
Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige For-
kyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter
Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Juli 1915: Tiltalte
Søren Tomsen bør hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage, dog
at Straffens Fuldbydelse udsættes, og at Straffen efter Forløbet af
5 Aar efter denne Doms Afsigelse bortfalder, saafremt de i midler-
tidig Lov af 1 April 1911 fastsatte Betingelser overholdes. Saa
udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til
Aktor og Defensor for Underretten, Prokurator, Justitsraad Seidelin og
Sagfører Gyntelberg, samt til Aktor og Defensor for Overretten, Over-
retssagførerne Dahl og Sørensen, 25 Kr. til hver. At efterkommes
under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Omstændighederne findes det betænkeligt at lægge Vægt
paa den i den indankede Dom omtalte af Appellanten afgivne, senere

tilbagekaldte Tilstaaelse om at have forsøgt at afhænde Skovrider Larsens Hund. Idet der nu efter det Højesteret Foreliggende ikke med Sikkerhed kan gaas ud fra, at Appellanten paa noget Tidspunkt under de i Dommen omtalte Forhandlinger havde fattet nogen endelig Beslutning om ulovlig at tilegne sig den nævnte Hund, vil han være at frifinde.

Aktionens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige, der ligeledes vil have at betale Appellanten, som har indbragt Sagen her for Retten i den civile Proces's Former, Processens Omkostninger for Højesteret med 150 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Bødkermester Søren Tomsen, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de i Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier, udredes af det Offentlige, der ligeledes betaler Appellanten Processens Omkostninger for Højesteret med 150 Kroner.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørvang-Tørrild Herreders Ekstraret indankede Sag er Bødkermester Søren Tomsen af Give, der er født den 20 December 1862 og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 248.

Efter at en Tiltalte tilhørende, ca. 2 Aar gammel Støverhund, der efter Sagens Oplysninger maa antages at have været hvid med røde eller mulig rødgule eller rødbrune Pletter, den 19 Oktober f. A. var borkommen for ham paa Hjemturen fra en Jagtudflugt til Egtved, samt efter at han i Vejle Amts Folkeblad for 26 s. M. havde indrykket en Bekendtgørelse herom, i hvilken han betegnede Hunden som en »rødbroget Støver«, modtog han fra Bolsmand Hans Hansen af Søgaard, der havde set Tiltaltes Efterlysning i Bladet, en telefonisk Meddelelse om, at der hos ham befandt sig en Støverhund, der var kommen tilløbende, og som han overfor Tiltalte betegnede som »rødbroget«, idet han efter sin Forklaring paa Grund af den gule Farve, der foruden sort og hvidt fandtes paa den, ikke rigtig vidste, hvorledes han skulde opgive Farven. Der blev derpaa truffet Aftale om, at Tiltalte skulde lade Hunden afhente, i hvilken Anledning han — som det efter Sagens Oplysninger maa antages, den 4 November f. A. — sendte sin 14 aarige Datter Alma Kristine til Søgaard, hvorfra hun den følgende Dag efter at have betalt Hansen 5 Kr. i Foderpenge for Hunden førte den med sig hjem til Give. Ved Modtagelsen saa Tiltalte ifølge sin Forklaring imidlertid straks, at Hunden — der efter det Oplyste maa antages at have haft en Værdi af mindst 50 Kr., og som havde lysegult Hoved og var hvid med sorte Pletter paa Ryggen og en gullig Plet over Haleroden — ikke var hans, hvorhos det senere oplystes, at

den tilhørte Statsskovrider J. F. Larsen af Gøddinggaard, der den 21 November f. A. erholdt den udleveret af Tiltalte mod at betale ham 12 Kr. i Foderpenge og Godtgørelse for Udgifter.

Den mod Tiltalte rejste Sigtelse gaar nu ud paa, at han, skønt han var vidende om, at Hunden ikke tilhørte ham, har forsøgt at sælge den, i hvilken Henseende Lærer L. O. Meldgaard i Vejle til en Politirapport har forklaret, at han i Slutningen af Oktober Maaned f. A. fra Tiltalte modtog Meddelelse om, at han var i Besiddelse af en Støver, som han vilde sælge for 25 Kr. Vidnet telefonerede derefter tilbage til Tiltalte og forespurgte om Hundens Race og Afstamning m. v., men fik — muligvis et Par Dage senere — ligeledes telefonisk Meddelelse fra Tiltalte om, at Hunden var løben bort, idet det dog lod til, at han vidste, hvor Hunden opholdt sig, da han omtalte, at han vilde sende sin Datter efter den, men Vidnet kunde forstaa, at Tiltalte ikke var sikker paa, om den Hund, som han vilde lade Datteren afhente, virkelig var hans. Enden paa Samtalen blev imidlertid, at Tiltalte skulde undersøge Sagen og give Vidnet telefonisk Besked, hvad han gjorde, idet han et Par Dage efter telefonerede, at han nu havde faaet bemeldte Hund, der tilhørte ham og kunde købes af Vidnet for 25 Kr., men at den vilde stige i Pris, da det var en udmærket Hund. Nogen Handel blev der dog ikke afsluttet ved den nævnte Lejlighed, men efter at Vidnet fra Tiltalte havde modtaget et den 5 November f. A. dateret, under Sagen fremlagt Brevkort — i hvilket han bl. a. udtaler, at Hunden »har et flot, lysegult Hoved, hvid med sorte Pletter paa Ryggen«, at han vilde sælge den, da han havde Hunde nok, og at han kom til Vejle den følgende Mandag, men ikke tog Hunden med, da han ikke vidste, om Vidnet var Liebhaber — besluttede han at købe Hunden og telefonerede herom til Tiltalte, der imidlertid opgav at have solgt den til Skovrider Larsen for 30 Kr. I et derpaa afholdt Forhør har Meldgaard vedstaaet sin Forklartng til Rapporten, idet han tilføjede, at den Telefonsamtale, hvorunder Tiltalte meddelte, at han vilde sende sin Datter efter Hunden, fandt Sted, forinden Vidnet modtog det ovennævnte Brevkort, medens den næste Telefonsamtale, hvorunder Tiltalte meddelte ham, at han havde faaet Hunden hjem og vilde sælge den til Vidnet for 25 Kr., faldt nogen Tid — Vidnet tror nærmest et Par Uger — efter Modtagelsen af Brevkortet, og at Vidnet nogle Dage, maaske en Uge efter sidstnævnte Telefonsamtale telefonerede til Tiltalte om at købe Hunden, men fik den Besked, at den var solgt eller »afgaaet« til Skovrider Larsen. Meldgaard, der edelig har bekræftet sine Forklaringer, har derhos i et senere Forhør forklaret, at han foruden det fornævnte Brevkort senere modtog et andet Brevkort, der gik ud paa, at Vidnet maatte skynde sig, hvis han vilde købe Hunden, og at begge Brevkort angik samme Hund.

Gaardejer Rudolf Frimodt Sørensen af Ulkind har derhos edelig forklaret, at han en Dag i Begyndelsen af November Maaned f. A. af Tiltalte blev anmodet om at bedømme en af hans Hunde, at han straks genkendte Hunden som den fra Skovrider Larsen bortløbne, at Tiltalte, da Vidnet omtalte dette, erklærede, at det kunde ikke passe, idet han — uden at Vidnet bestemte erindringer, hvilket Udtryk Tiltalte benyttede til Betegnelse af sin Ejendomsret — havde »købt« eller »faaet« Hunden af en Mand ved Skibet, at Vidnet — vistnok nogle

Dage senere — telefonerede til Tiltalte og, uden at nævne Skovrider Larsen, i eget Navn fremsatte Tilbud om at købe Hunden for 30 Kr., at Tiltalte dertil svarede, at han godt kunde faa Hunden til den Pris, at Vidnet enten ved denne [Lejlighed] eller sit nedennævnte Besøg hos Tiltalte stillede Forslag om at faa Hunden paa Prøve i 2 Dage i den Hensigt at benytte Tiden til at forevise Hunden for Skovrideren, at Tiltalte ikke vilde indgaa herpaa, at Vidnet senere sammen med Gaardejer Kristen Madsen af Stilbjerg indfandt sig hos Tiltalte, at der da i Tilslutning til Telefonsamtalen først var Tale om, at Vidnet vilde købe Hunden for 30 Kr., at Vidnet eller mulig Kristen Madsen derpaa udtalte, at deres egentlige Ærinde var at faa Hunden udleveret, da den tilhørte Skovrideren, at Tiltalte paany gjorde Indvendinger herimod, idet han udtalte, at han ikke kunde tro, at det var Skovrideren Hund, men at han sluttelig indgik paa at udlevere den mod Betaling af 12 Kr., idet han dog under Angivelse af, at Hunden stod ham i 22 Kr., stillede Krav paa dette Beløb, hvis Skovrideren vilde give mere end 12 Kr., og at det blev en udtrykkelig Aftale, at Vidnet, saafremt Skovrideren erklærede, at det ikke var hans Hund, skulde beholde den, mod at betale yderligere 18 Kr., saaledes at Tiltalte ialt fik 30 Kr.

Gaardejer Kristen Madsen har dernæst forklaret, at han den Dag, Hunden blev udleveret til Frimodt Sørensen, sammen med denne var tilstede hos Tiltalte, at der først var Tale om, at Frimodt Sørensen vilde købe Hunden, uden at Vidnet bestemt husker Købesummen, udover at han dunkelt mindes, at der i Begyndelsen af Forhandlingerne var Tale om 30 Kr., at de imidlertid hurtig gik over til at tale om Udlevering af Hunden som tilhørende Skovrideren, at Tiltalte efter nogen Forhandling, hvorunder han udtalte, at han ikke kunde tro, at det var Skovrideren Hund, da han havde faaet den fra Skibet, indgik paa at udlevere den mod Betaling af 12 Kr., idet han dog hævdede, at Hunden stod ham i et Par og Tyve Kroner, hvorfor det aftaltes, at Tiltalte, hvis Skovrideren vilde give mere end 12 Kr., ogsaa skulde have dette Beløb, og at Vidnet ikke erindrer at have hørt, at der blev truffet nogen Aftale om Salg af Hunden til Frimodt Sørensen for det Tilfælde, at Hunden ikke tilhørte Skovrideren.

Tiltalte benægtede i det første over ham afholdte Forhør at have falbudt Hunden til Nogen eller overhovedet at have tænkt paa at tilægge sig den, hvorhos han forklarede, at Forhandlingerne med Meldgaard angik den fra ham bortløbne Hund, at det under Sagen fremlagte Brevkort angik denne Hund, som han havde troet befandt sig hos Hansen, at der ikke var anden Forskel paa hans og Skovrideren Hund, end at denne var lidt højere, og at dette var Grunden til, at Beskrivelsen i Brevkortet nøje passer paa Skovrideren Hund. I et følgende Forhør, hvorunder det blev foreholdt Tiltalte, at den i Brevkortet indeholdte Beskrivelse af Hunden ikke passede paa hans egen rødbrogede Hund, fastholdt han, at Brevkortet dog sigtede til denne Hund, idet han forklarede, at han ikke den 5 November f. A. havde modtaget den af Hansen udleverede Hund, men først den 10. del senere, men i Slutningen af Forhøret erkendte han, at han havde gjort Forsøg paa at afhænde Hunden til Meldgaard, skønt han var vidende om, at det ikke var hans Hund, hvorfor han, hvis Tiltalte kunde undgaa, tilbød at erlægge en Bøde til Statskassen af 50 Kr.

Inden Bødetilbudet var forelagt Amtet, tilbagekaldte Tiltalte imidlertid i en Skrivelse til Amtet sin Tilstaaelse, hvorefter Forhøret reassumeredes. Under dette Forhør erkendte Tiltalte først Rigtigheden af sin afgivne Tilstaaelse, men umiddelbart derefter forklarede han, at det ikke havde været hans Hensigt at afhænde Skovriderens Hund til Meldgaard, og at han havde afgivet Tilstaaelse herom for at undgaa at blive »sat fast«, hvad der efter det Oplyste maa antages at have villet medføre nogen Forstyrrelse i hans Næringsdrift med Hensyn til Levering af Smørdritler til Give Andelsmejeri. I et følgende Forhør fastholdt han derpaa sine tidligere Forklaringer om ikke, da han skrev det under Sagen fremlagte Brevkort, at have modtaget Hunden fra Hans Hansen, idet han tilføjede, at han ikke var ganske sikker paa, hvilken Dag han modtog Hunden, og at han udleverede den til Frimodt den 21 November f. A. efter at have haft den i ca. 14 Dage, maaske en Dag længere. I samme Forhør forklarede han dernæst, at han ikke havde Noget at bemærke til en af Frimodt Sørensen under Forhøret afgiven Forklaring, bl. a. gaaende ud paa, at han telefonisk havde tilbudt Tiltalte at afkøbe ham Hunden paa Betingelse af, at han kunde faa den paa Prøve i 2 Dage, hvad Tiltalte ikke vilde gaa ind paa, samt at Tiltalte ved Udleveringen af Hunden efter en Del Indvendinger indgik herpaa, mod at Vidnet forpligtede sig til at betale 30 Kr. for Hunden, hvis Skovrideren erklærede, at det ikke var hans Hund. Endvidere har Tiltalte i et senere Forhør forklaret, at han mulig har skrevet to Brevkort til Meldgaard om Hundehandel, at disse Brevkort ikke drejede sig om Skovriderens Hund, men om en ca. 1½ Aar gammel Støver, der saa ud som i Brevkortet angivet, at han ikke kunde huske, hvorfra han havde faaet denne Hund, og hvorlænge han havde haft den, og at han i Efteraaret 1914 solgte den til en Mand, hvis Navn han ikke kender, men som rejste rundt med en Gyng, hvorhos han efter at være gjort opmærksom paa, at hans Forklaring stod i Modstrid med hans tidligere Forklaringer, erklærede, at han hverken hunde sanser eller samle, og at det Hele løb rundt for ham. Endelig har Tiltalte, efter at der paa Foranledning af hans Defensor for Underretten var optaget et yderligere Forhør, hvorunder Frimodt Sørensen blev nærmere afhørt, ligesom Kristen Madsens Forklaring blev indhentet, erkendt Rigtigheden af Sidstnævntes Forklaring, hvorimod han med Hensyn til Frimodt Sørensens Fremstilling forklarede, at han straks overfor ham erklærede, at Hunden ikke var til Salg, ligesom han benægtede at have truffet Aftale med ham om Køb af Hunden for ialt 30 Kr., hvis den ikke tilhørte Skovrideren.

Skovrider Larsen har under Sagen paastaet Tiltalte tilpligtet at tilbagebetale ham fornævnte Beløb af 12 Kr. med Fradrag af de til Hans Hansen betalte 5 Kr. eller til Rest 7 Kr.

Ligesom der nu efter det Foreliggende ikke vil kunne tillægges Tiltaltes Tilbagekaldelse af den af ham afgivne Tilstaaelse om at have villet sælge Hunden til Lærer Meldgaard, skønt han var vidende om, at den ikke tilhørte ham, nogen Betydning, saaledes maa det efter Omstændighederne anses tilstrækkelig godtgjort, at han ligeledes har indladt sig i Forhandlinger med Frimodt Sørensen om Salg af Hunden, og idet der ikke kan gaas ud fra, at Tiltalte, da han traf Aftale med Hans Hansen om Hundens Afhentning, var paa det Rene med, at det

ikke var hans Hund, vil han for sit i bemeldte Henseende udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 248 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til simpelt Fængsel i 14 Dage, dog at efter Omstændighederne Fuldbyrdselsen af Straffen findes i Henhold til midlertidig Lov af 1 April 1911 § 20 at burde udsættes, saaledes at Straffen, saafremt Lovens Betingelser overholdes, bortfalder efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afgivelse, hvorimod der ikke findes Føje til at tage den af Skovrider Larsen nedlagte Erstatningspaastand til Følge. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten samt til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

Nr. 290.

Højesteretssagfører Bülow

mod

Adolf Reinhold Larsen (Def. Bache),

der tiltales for Forsøg paa Røveri, Vold paa Person og Overtrædelse af Politivedtægten for Hillerød Købstad samt for Meddelagtighed i Tyveri.

Hillerød Købstads Ekstrarets Dom af 7 Februar 1916: Arresterne Valdemar Laurits Hansen og Adolf Reinhold Larsen bør hensættes, Førstnævnte i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og Sidstnævnte i simpelt Fængsel i 8 Dage samt hver især til Hillerød Købstads Politikasse bøde 20 Kr. Saa bør de og, En for Begge og Begge for En, betale denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Olsen og Wimmer, 20 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 31 Marts 1916: Tiltalte Adolf Reinhold Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i hundrede Dage og til Hillerød Købstads Politikassen bøde tyve Kr. I Henseende til Bestemmelsen om Aktionens Omkostninger bør Underrettsdommen, forsaavidt paaanket er, ved Magt at stande. Saa bør Tiltalte og i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne V. S. Salomonsen og Sinding, betale 30 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til

et andet Resultat end det ved Dommen antagne, vil den være at stadfæste, dog at den ikendte Bøde findes at maatte bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bøden bortfalder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Adolf Reinhold Larsen til Højesteretssagførerne Bülow og Bache 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Hillerød Købstads Ekstraret saavel ifølge Tiltaltes Begæring som af det Offentlige hertil indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik hans nedenfor omtalte medtiltalte Fætter, Valdemar Lauritz Hansen, er Adolf Reinhold Larsen sat under Tiltale for Forsøg paa Røveri, Vold paa Person og Overtrædelse af Politivedtægten for Hillerød Købstad samt for Meddelagtighed i Tyveri.

Tiltalte er født den 8 Februar 1895 og har tidligere været anset ved Hørsholms Birks Ekstrarets Dom af 25 Januar 1915 i Medfør af Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13, 1ste Stykke, med Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Ved den i nærværende Sag af Underretten afsagte Dom blev ovennævnte Valdemar Hansen anset efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage — idet det mod hans Benægtelse ansaas bevist, at han, der tidligere havde været straffet for Tyveri, begaaet før det fyldte 18de Aar, havde gjort sig skyldig i det nedenfor under II omhandlede Tyveri, med Hensyn til Meddelagtighed, i hvilket Tiltalte derimod frifandtes — samt med Hensyn til sin Del af det under I omhandlede Forhold i Medfør af Lov 4 Februar 1871 § 6 med en Bøde af 20 Kr. til Hillerød Købstads Politikasse. Ved denne Dom har Hansen for sit Vedkommende akkviesceret.

Tiltalen har Hensyn til følgende Forhold:

I. Da Bagersvend Edvard Amandus Sjøgreen i Forening med sin Forlovede, Enke Thora Maren Rasmussen, og dennes 15-aarige Datter, Lydia Dagmar Marie Rasmussen, ved Midnatstid Natten til den 3 November 1915 vilde forlade Hotel København i Hillerød, hvor der var Bal, blev de i den til Hotellet hørende Port Genstand for et Overfald fra Tiltaltes og Hansens Side.

Medens Tiltaltes Forklaring oprindelig gik ud paa, at han overhovedet ikke havde forulempet Nogen og heller ikke havde set Hansen gøre dette, ændrede han senere dette til, at han ikke kunde huske noget udover, at Hansen kom i Slagsmaal i Porten, hvorimod hans sluttelige Forklaring gaar ud paa, at han og Hansen tog henholdsvis Moderen og Datteren om Livet, og at »Herren« tog fat i Hansen og slog ham, og at de begge faldt omkuld. Ved de af de fornævnte 3

Vidner afgivne, for de 2 Førstnævntes Vedkommende beedigede Forklaringer maa det imidlertid anses bevist, at der ved den paagældende Lejlighed passerede Følgende:

Sjøgreen og de to Damer fulgtes ned ad Trappen, men i Trængslen kom de fra hinanden i Porten, saa at Sjøgreen var ved Udgangen, medens Fru Rasmussen og hendes Datter endnu var ved Trappen. Idet nu Tiltalte og Hansen, der maa antages at have været i lettere Grad paavirkede af nydte Drikkevarer, men dog i fuld tilregnelig Tilstand, kom ind gennem Porten, greb de fat, Tiltalte i Fru Rasmussen og Hansen i Lydia Rasmussen og trængte dem op ad Muren, hver paa sin Side af Trappen. Sjøgreen sprang hen til Hansen og Lydia Rasmussen og rev Hansen, der havde lagt sin Arm om hendes Hals, bort fra hende. Derpaa sprang Sjøgreen hen til Fru Rasmussen og tog Tiltalte i Kraven og forsøgte at rive ham bort fra hende. Efter Fru Rasmussens Forklaring havde Tiltalte først grebet hende med den ene Arm om hendes Skulder og med den anden Haand om Underansigtet; da det lykkedes hende at vrikke Ansigtet løs, greb han hende med højre Haand om Halsen og trykkede til, og med venstre Haand rev og sled han i hendes Portemonnæ, som hun dog ikke slap, og som herunder maa være revet op, idet en Nøgle og nogle Smaating af dens Indhold senere blev fundet i Porten; hun er tilbøjelig til at tro, at han blot vilde have den bort for at faa fat i hendes Haand, og at han derimod ikke vilde tilvende sig Portemonnæen. Efter Sjøgreens Forklaring havde Tiltalte, da han kom til, sin ene Arm om Fru Rasmussens Liv, medens han med den anden Haand havde grebet hende om Struben eller Underansigtet. Idet han greb fat i Tiltalte, kom Hansen til og spændte bag fra Ben for ham, hvorved de begge faldt, og Tiltalte søgte nu at hindre ham i at komme op og sparkede ham — efter Sjøgreens Forklaring — en Gang i Ansigtet, medens Sjøgreen hindrede ham i at tildele ham flere Spark ved at tage fat i hans Ben. Sjøgreen kom dog op og ligeledes Hansen, som derpaa slog ham med knyttet Haand i Ansigtet. Det lykkedes derpaa Sjøgreen at komme ud og anmelde Sagen til Politiet. Fru Rasmussen saa ifølge sin Forklaring ikke, at Tiltalte sparkede Sjøgreen, hvorimod hun saa, at denne, endnu medens han laa ned, havde en mørk Stribe i Panden.

Som Følge af den hende overgaaede Vold var Fru Rasmussen flere Dage øm flere Steder paa begge Sider af Halsen og i begge Arme, hvorhos hendes højre Albu var noget misfarvet og afskrabet, ligesom der paa venstre Arm ved Albuen fandtes mindre Rifter; ud herover har hun ikke haft Mên af Volden.

Efter det Foreliggende er der ikke Grund til at antage, at Volden har været forbunden med røverisk Hensigt, og overfor Tiltaltes Benægtelse kan det ikke anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har sparket Sjøgreen. For den øvrige Del af sit Forhold vil han være at anse efter midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 1, 1ste Stykke, samt for Overtrædelse af § 63 i Politivedtægten for Hillerød Købstad efter Lov Nr. 21 af 4 Februar 1871 § 6.

II. Ekspeditrice Emma Knudsen har edelig forklaret, at hun den 16 December 1915 om Eftermiddagen kort før Kl. 6 fra Vinduet i en Bagerbutik paa Fisketorvet i Hillerød saa, at Hansen og Tiltalte, hvem

hun begge kender fra tidligere Tid, passerede paa det modsatte Fortov, og at Hansen tog noget Tøj, der hang paa et udfor Skræddermester Christian Sørensen's Butik staaende Stativ, og stak det op under sin Ulster. Hun gik straks over Gaden for at melde det Passerede til Sørensen, og da Personerne nu fik Øje paa hende, søgte Hansen først at skjule sig bag Tøjstativet, og derpaa gav de sig begge til at løbe i Retning mod Slottet. Hun meddelte straks i Butikken det Passerede til Sørensen, og en tilstedeværende Kunde satte efter Personerne, som dog hverken han eller en paa Gaden antruffen Betjent fik fat i.

Godt et Kvarters Tid senere saa Emma Knudsen fra samme Butik Hansen og Tiltalte, der nu var uden Overtøj, mens de begge tidligere var iført Ulsters, passere forbi, denne Gang paa samme Side som Butikken. Hun gik straks ud for at gaa over til Sørensen, og da Hansen og Tiltalte, der hele Tiden havde gaaet og set sig om, fik Øje paa hende, løb de atter bort i Retning mod Slottet. De blev atter eftersat, men det lykkedes dem at undløbe.

En med Emma Knudsens i alt Væsenligt stemmende Forklaring, der ligeledes er beediget, er afgivet af Tjenestepige Juliane Jensen, der navnlig ogsaa med Bestemthed har genkendt Hansen og Tiltalte som de paagældende Personer, derunder Hansen som den, der tog Tøjet til sig.

Ved foretaget Eftersyn savnede Sørensen straks 2 Par Benklæder — et Par mørke, uldne og et Par sribede Molskinds — som havde været anbragt paa det ommeldte Stativ. Benklæderne blev senere — den 19 December — fundne henholdsvis ved Slotssøen, ikke langt fra det Sted, hvor Tyveriet er begaaet, og ved en Stolefabrik i Nærheden af Frederiksværkbanen, hvor samme Aften, som Tyveriet blev begaaet, to Personer, der ligesom Hansen og Tiltalte bar Ulsters, blev anraabt, eftersat og undløb. Benklæderne er vurderet til ialt 8 Kr. 65 Øre.

Saa vel Hansen som Tiltalte har erkendt, at de paa det omspurgte Tidspunkt har drevet omkring i Gaderne i Hillerød iført Ulsters; men de har benægtet at være identiske med de saaledes iagttagne Personer eller overhovedet at have gjort sig skyldig i Tyveri.

Efter de tilvejebragte Oplysninger maa det betragtes som sikkert, at Hansen ved den omspurgte Lejlighed, medens han var ledsaget af Tiltalte, i dennes Overværelse i tyvagtig Hensigt har sat sig i Besiddelse af de ommeldte 2 Par Benklæder. Efter samtlige foreliggende Omstændigheder, derunder at Tiltalte tidligere har været straffet for Tyveri, samt henset til begges Samoptræden efter Tyveriets Udførelse, findes det imidlertid ogsaa at maatte statuere, at Tyveriet er begaaet efter en i hvert Fald stiltiende Aftale med Tiltalte og saaledes, at denne ved sin Nærværelse har tilsigtet at understøtte Hansen ved Tyveriets Udførelse og Bortbringelsen af det Stjaalne.

Færdig fra Trykkeriet den 18 Oktober 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 29.

Torsdag den 5 Oktober.

Idet Tiltalte herefter maa anses som Medgerningsmand til Tyveriet, vil han for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. midlertidig Straffelovs § 13.

Den af Tiltalte efter de fornævnte Straffebestemmelser forskyldte Straf findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage samt en Hillerød Købstads Politikasse tilfaldende Bøde af 20 Kr. Underrettsdommen, ved hvilken Tiltalte efter Straffelovens § 200, jfr. Lov 1 April 1911 § 1 og Lov 4 Februar 1871 § 6, er anset med simpelt Fængsel i 8 Dage og 20 Kr. i Bøde til bemeldte Kasse, hvorhos han dømtes til solidarisk med Hansen at betale Aktionens Omkostninger, vil i Overensstemmelse med Foranførte, forsaavidt den er paaanket, være dels at forandre, dels — med Hensyn til Aktionens Omkostninger — at stadfæste.

Fredag den 6 Oktober.

Nr. 59. Foreningen Sømændenes Forbund (Ulf Hansen)

mod

Matros Axel Svendsen (Asmussen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en af Appellanten foretagne Eksklusion af Indstævnte.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 September 1915: De Indstævnte, Foreningen Sømændenes Forbund, bør under en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Bøde af 5 Kroner for hver Dag, de maatte sidde nærværende Dom overhørig, genoptage Citanten, Matros Axel Svendsen, som Medlem af Forbundet. De bør derhos til Citanten betale Sagens Omkostninger med 150 Kr. Iøvrigt bør de Indstævnte for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Saaledes som Sagen efter den skete Indstævning foreligger til Paakendelse af Højesteret og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde, imod hvilke intet Væsenligt findes at erindre, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Genoptagelsen i Forbundet regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til det Offentlige betaler Appellanten, Foreningen Sømændenes Forbund, det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, hvis Sagen ikke for Indstævnte, Matros Axel Svendsens Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret, samt i Salarium til Højesteretssagfører Asmussen 200 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: De for Sømændenes Forbund i Danmark gældende Love, der er vedtaget paa en i Foreningen den 26 Oktober 1913 afholdt ordinær Generalforsamling, indeholder i § 30 følgende, fra de tidligere gældende Loves § 33 uforandret optagen Bestemmelse:

»Det Medlem, som ikke holder sig denne Lov efterrettelig eller som handler utilladelig med Forbundets Midler, modarbejder dets Formaal og Interesser samt forsøger at svække den Tillid, Medlemmerne nærer til Forbundet, kan ekskluderes«.

Angaaende hvad der iøvrigt passerede paa den fornævnte Generalforsamling, fremgaar det af en under nærværende af Citanten, Matros Axel Svendsen, mod de Indstævnte, Foreningen Sømændenes Forbund, anlagt Sag fremlagt Ekstraktudskrift af Forbundets Forhandlingsprotokol, at der bl. a. udspandt sig en Debat angaaende nogle af Citanten indleverede Stemmesedler, der var trykt hos en anden Bogtrykker end den, Forbundet benyttede. Det hedder derefter i det paagældende Referat: »Da disse Stemmesedler var indleveret fra A. Svendsen, opfordrede Generalforsamlingen ham til at forsvare sig ved førstkomende Bestyrelsesmøde; saafremt han ikke efterkommer denne Opfordring, vil han indtil videre blive suspenderet af Forbundet. Det blev endvidere bestemt, at Stemmerne paa de af A. Swensen Stemmesedler skulde erklæres ugyldige«.

Om det under nævnte Generalforsamlings Fortsættelse den 29 Oktober 1913 Passerede hedder det i samme Ekstraktudskrift bl. a. følgende:

»Formanden omtalte de ugyldige Stemmesedler, han mente, at saafremt Swensen ikke vilde anerkende sin Suspension, maatte han anlægge Sag overfor Forbundet . . . .

Generalforsamlingen vedtog, at saafremt Svendsen anlagde Sag mod Forbundet, at dette da førte de 10 forurettede Mænds Sager.«

Endelig hedder det i Referatet af det paa den halvaarlige Generalforsamling i April 1914 — ifølge Sagens Oplysninger den 26 og 27 i nævnte Maaned — Passerede under Punkt 4, Axel Svendsens Forhold til Forbundet:

»Weber meddelte, at Axel Svendsen ved sidste Generalforsamling blev suspenderet af følgende Grunde:

1) Benyttelse af Stemmesedler lig Forbundets udenfor Landet som Agitation for sig selv, 2) Mislighed med oppebaaret ekstra Hyre, 3) Tilbageholdelse af Notiitsbøger, Stempler m. m. tilhørende Forbundet, og foreslog at ekskludere Svendsen. Dette blev imødegaaet af Dam m. fl., og det vedtoges at opretholde Svendsens Suspension, saalænge Sagen med Forbundet ikke var ordnet«.

Citanten, der gør gældende, at han — til hvem Betegnelsen »A. Svendsen«, efter hvad der er uomtvistet, sigter lige saavel som den korrekte Benævnelse Axel Svendsen — ulovlig er udelukket af Foreningen, paastaar nu de Indstævnte, der ved deres Opræden skal have forhindret ham i at søge Hyre hos flere større Dampskibsselskaber, tilpligtet at betale ham i Erstatning for Næringstab og Tort, forvoldt ved uberettiget Forfølgelse, 1500 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 30 Oktober 1914, samt til under en daglig Mulkt at genoptage ham i Foreningen og endelig til at betale ham Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger, hvorhos de har nedlagt nogle subsidiære Paastande.

Ifølge Sagens Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de ovennævnte Beslutninger er truffet paa lovlige Generalforsamlinger, samt at Beslutningen om Suspension, der maa opfattes som en midlertidig Eksklusion — hører til de Bestemmelser, som kan vedtages paa saadanne Generalforsamlinger.

Medens der nu ikke vil kunne tillægges den betingede Suspensionsbeslutning af Oktober 1913 nogensomhelst retlig Betydning, da det mod Citantens Benægtelse ikke er godtgjort, at den i Beslutningen omhandlede Opfordring til at forsvare sig ved førstkommende Bestyrelsesmøde er overbragt ham, eller at han paa anden Maade har haft Lejlighed til at efterkomme samme, hvorved bemærkes, at en Skrivelse fra de Indstævnte til Citanten af 23 Februar 1914 giver Meddelelse om Suspensionen »indtil videre«, men undlader at omtale Betingelsen for samme, maa det derimod antages, at Suspensionen endelig er indtraadt ved Vedtagelsen paa Generalforsamlingen i April 1914.

Spørgsmaalet bliver herefter, om denne Beslutning har haft tilstrækkelig Hjemmel i den ovenanførte Lovbestemmelse.

Dette kan ikke antages at være Tilfældet, forsaavidt angaar den paaberaabte Uregelmæssighed med Udlevering af Stemmesedler, der ikke var tilstillet Citanten fra de Indstævnte, men eftertrykte ved hans Foranstaltning. Selv om nemlig en saadan Mangfoldiggørelse ad privat Vej af Stemmesedler ifølge de særlige i den paagældende Forening gældende Afstemningsregler maa anses at ligge udenfor Lovenes Forudsætninger — idet Stemmesedler efter Lovene »udstedes« af Forbundet og »udsendes« til Afstemning blandt Medlemmerne — skønnes der i det foreliggende Tilfælde, hvor Overensstemmelsen mellem de paagældende Tryksagers Tekst vedrørende de ved Prøvevalget foreslaaede Kandidater er fuldstændig, og hvor intet Ulovligt er tilsigtet ved det skete Eftertryk, ikke at være foretaget Noget fra Citantens Side, der er stridende mod Lovene, hvorfor det ej heller kan anses berettiget, at de paagældende Stemmesedler er kasseret ved Stemmeafgivningen.

Derimod maatte den omtalte Udelukkelse være lovmedholdelig, saafremt Sigtelsen mod Citanten for Misligheder med oppebaaret Hyre maatte kunne opretholdes.

I saa Henseende er Følgende oplyst:

Under Hensyn til, at de Indstævntes Fagblad, »Ny Tid«, i sit Nr. 11 for November 1913 i et Referat af Foreningens Oktober-Generalforsamling havde anført en Udtalelse af Forbundets Kasserer Nielsen, hvori denne beskyldte Citanten for Misligheder ved Udbetaling af Hyrepenge til en Sømand, fik Citanten efter sin Hjemkomst fra en Rejse i samme Blads Nr. 1 for Januar 1914 optaget en Meddelelse i Henhold til Presselovens § 11 om, at han agtede at anlægge Sag mod Kasserer Nielsen for dennes ærekrænkende Udtalelser. Ifølge en i Bladets Nr. 2 for Februar 1914 optagen Udskrift af Københavns Kriminal- og Politirets 2det Civilkammers Protokol foretoges den saaledes bebudede Injuriesag i nævnte Kammer den 12 Januar 1914, hvor Forlig blev indgaaet saaledes, at Kasserer Nielsen erklærede, at han ikke havde sigtet eller havde nogen Grund til at sigte Klageren for Bedrageri, men kun havde udtalt, at han ønskede den paagældende Sag nærmere undersøgt. Sagen blev derefter hævet. I samme Nummer af Bladet bragtes det imidlertid til Medlemmernes Kundskab ved en Meddelelse fra Bestyrelsen, at Forbundet agtede at anlægge Sag mod Citanten for Misligheder indenfor Forbundet.

Ifølge »Ny Tid« Nr. 4 for April 1914 blev der under 7 Februar s. A. til Politidirektøren i København indgivet en Klage fra Forbundet, hvori Citanten sigtedes for Misligheder med Hensyn til Midler, oppebaarne for Matros Riis-Rasmussen, Tømmermand V. H. Hansen og Matros Butschan. Citanten afgav i den Anledning den 24 s. M. nærmere Forklaring til en Politirapport og dokumenterede den 25 s. M. ved fremlagte Kvitteringer, at Forholdet til Riis-Rasmussen nu var i Orden. Ifølge en den 5 Marts 1914 Rapporten paategnet Forklaring erklærede Kasserer Nielsen, at Sagen maatte siges at være i Orden for Tømmermand Hansens Vedkommende, idet Hansen havde faaet sine Penge i September 1911, og endelig betalte Citanten 2 Kr. til Kasserer Nielsen til Berigtigelse af en Regnskabsfejl paa nævnte Beløb vedrørende Matros Butschans Kontingent.

Samtlige paaklagede Forhold maatte herefter betragtes som berigtiget, hvorved bemærkes, at Forbundets Formand den 5 Marts 1914 overfor Politiet erklærede, at han ikke var istand til at paapege yderligere Uregelmæssigheder.

Herefter burde det for Generalforsamlingen i April 1914 være oplyst, at Sagen mellem Forbundet og Citanten var i Orden, forsaavidt angik den fremsatte Sigtelse for Misligheder, saaledes at Suspension af Hensyn til saadanne ikke længere var berettiget.

Det bemærkes herved, at forsaavidt de Indstævnte under nærværende Sag har fremdraget nogle Tilfælde udenfor de anførte, hvor Citantens Forhold ligeledes skulde give Anledning til Paatale, maa der gives Citanten Medhold i, at han ikke kan være pligtig at udtale sig nærmere angaaende disse, først nu fremdragne Tilfælde, hvis svigagtige Karakter han bestemt benægter, og angaaende hvilke kriminel Undersøgelse ej heller er indledet.

Hvad endelig angaar det tredie Punkt: Tilbageholdelse af nogle Stempler, Notitsbøger m. m. — et Forhold, der ogsaa berørtes i Klagen til Politiet — da fremgaar det af Sagen, at det heromhandlede Forhold er af en saa underordnet Betydning — idet Værdierne af de paagældende Genstande er ganske ringe, og Udlevering af Bøgerne er nægtet af Hensyn til Optegnelsernes uofficielle Karakter — at dette Punkt i hvert Fald ikke vil kunne henføres under de Forhold, som ifølge fornævnte Lovbestemmelse berettiger til Udelukkelse af Foreningen.

Den skete midlertidige Eksklusion er herefter ikke lovmedholdelig, og de Indstævnte vil følgelig overensstemmende med Citantens Paastand være at tilpligte under en daglig Mulkt af 5 Kroner til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse at genoptage Citanten som Medlem.

Det bemærkes herved, at forsaavidt det fremgaar af et Referat i »Ny Tid« Nr. 6 for Juni 1914, at det paa en den 14 Maj 1914 afholdt Generalforsamling — i Anledning af en Skrivelse fra Citantens Sagfører, hvorefter Citanten nægtede at anerkende Udelukkelsen af Forbundet — er vedtaget, »at Svendsen atter kunde være Medlem, naar han afviklede sit Forhold til Forbundet. Dog vil han aldrig kunne beklæde Tillidshverv indenfor sin Organisation«, da er en saadan begrænset Medlemsret som den angivne ikke hjemlet i de under Sagen fremlagte, for Forbundet gældende Love.

Hvad dernæst angaar den nedlagte Erstatningspaastand, da maa det vel antages, at Suspensionen af Citantens Medlemsrettigheder og Omtalen af Motiverne hertil i »Ny Tid« har været egnet til at skade Citanten paa forskellig Maade, navnlig ogsaa økonomisk, og særlig ogsaa at den kan have været medvirkende til, at Citanten som af ham paastaet ikke har kunnet udmønstres i Tiden 1 September — 9 Oktober 1914. Det er imidlertid mod de Indstævntes Benægtelse ikke tilstrækkelig godtgjort af Citanten, at de Indstævntes Optræden har paaført ham et saadant Tab eller en saadan Tort, at han kunde være berettiget til herfor at søge sig tilkendt Erstatning hos de Indstævnte, ligesom enhver nærmere Vejledning til Ansættelsen af saadan Erstat-

ning savnes, og de Indstævnte vil følgelig forsaavidt være at frifinde for Citantens Tiltale.

Derimod findes de Indstævnte at burde betale til Citanten Sagens Omkostninger med 150 Kroner.

Mandag den 9 Oktober.

Nr. 398. Højesteretssagfører Harboe

mod

James Francis (Def. Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 14 Januar 1916: Arrestanten James Francis bør, naar han har afsonet den ham ved Christiansteds Politirets Dom af 12 November 1912 ikendte Straf af Tvangsarbejde i 180 Dage og den ham ved denne Rets Dom af 8 November 1913 ikendte Straf af Forbedringshusarbejde i 3 Aar, hensættes til Tugthusarbejde i 7 Aar. Saa betaler han og til det Offentlige Fr. 20.00 samt udreder Aktionens Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 Maj 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. i Salær til Overretssagførerne Godskesen og Steinthal betaler Arrestanten James Francis 30 Francs til hver. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter samtlige Højesteret foreliggende Oplysninger findes det i den indkandede Dom under Nr. IX omhandlede Forhold at maatte henføres under Fr. 11 April 1840 §13, sammenholdt med §§ 14 og 12, 1ste Punktum. Idet Højesteret iøvrigt kan tiltræde Dommens Citater af Straffebestemmelserne, findes Straffen at kunne fastsættes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar. I Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

James Francis bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 4 Aar. I Henseende til Erstatningen og Ak-

tionens Omkostninger bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Harboe og Hansen 60 frcs. til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag, der saavel paa det Offentliges Vegne som efter Begæring af Arrestanten James Francis er indanket hertil fra Christiansted Bytings kriminelle Ekstraret, tiltales bemeldte Arrestant for Tyveri.

Arrestanten er efter sit under en tidligere Sag skete Opgivende født paa Tortola og 48 Aar gammel, hvilken Alder er skønnet stemmende med hans Udseende. Han er tidligere anset:

1) ved Frederiksted Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 20 August 1912 efter Fr. 11 April 1840 § 1 og Fr. 15 April 1840 § 5, sammenholdt med Adg. 25 Oktober 1910 § 1, med Tvangsarbejde i 120 Dage;

2) ved Christiansted Politirets Dom af 12 November 1912 efter Fr. 11 April 1840 § 1, jfr. § 3 Nr. 8 og tildels Nr. 6, sammenholdt med Adg. 6 Januar 1852 § 2. med lige Straf i 180 Dage;

3) ved Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 8 November 1913 efter Fr. 11 April 1840 § 1, § 12, tildels sammenholdt med § 80, og efter § 58 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar.

Arrestanten, som, medens han hensad i Varetægtsfængsel, den 24 August 1912 rømte af dette og unddrog sig Afsoningen af den ham ved Dommen af 20 s. M. idømte Straf, var derefter paa fri Fod indtil den 11 Oktober s. A. Efter at være hensat til Afsoning af bemeldte Straf rømte han paany den 11 Marts 1913 og var derpaa i Frihed til den 2 August s. A. I de ommeldte to Perioder gjorde han sig skyldig i de Forhold, som omhandles i de under Nr. 2 og 3 anførte Domme. Han er dernæst under Afsoningen af den ham ved Dommen af 12 November 1912 idømte Straf atter undvegen den 4 Februar 1914 fra Peters Farm Hospital, hvor han var indlagt som Patient, og han har derefter holdt sig skjult, navnlig i Vildnisset paa Nordvestsiden af St. Croix, indtil han den 5 September 1915 blev paagreben i Christiansted. Medens Arrestanten saaledes paany har været paa fri Fod, har han ifølge sin egen Tilstaaelse, der stemmer med det iøvrigt Oplyste, gjort sig skyldig i de nedennævnte Forhold:

I. Natten til den 22 Marts 1914 skaffede Arrestanten sig i tyvagtig Hensigt Adgang til et ubeboet, Planter Queale tilhørende Forraadsskur paa Plantagen Canaan, idet han med et Stykke Jern udtrak en Krampe, hvori Hængelaasen for Skurets Dør var anbragt, og stjal derefter ca. 25 Pund Hvedemel og nogle Kartoffler og Bananer, alt til Værdi ca. 7 Francs, der beroede frit fremme i Skuret.

II. En Nat malkede Arrestanten paa samme Plantages Mark en Planter Queale tilhørende Ko og drak Mælken, af Værdi ca. 25 Bit.

III. Den 6 August 1914 mellem Kl. 6 $\frac{1}{2}$ og 8 Eftermiddag skaffede Arrestanten sig i den Hensigt at stjæle Fødevarer Adgang til Lærer Forbes's Bolig paa Plantagen Annaly, idet han med en Jernstang iturev en Krampe, hvori Hængelaasen for Boligens Dør sad, og tilegnede sig Brød og Sukker, alt af Værdi ca. 60 Bit, der stod frit fremme i ét af Boligens Værelser.

IV. Den 26 September s. A. Kl. ca. 8 Aften forsøgte Arrestanten i samme Hensigt som under III anført at trænge ind i den i Kældertaget i den Planter Kofoed tilhørende Hovedbygning paa Plantagen Sprathall beliggende Butik, der var aflaaet med en paa Dørens indvendige Karm fastskruet Dørlaas, idet han søgte at sprænge Laasen ved at stikke den under III nævnte Jernstang ind i Nøglehullet; men under Forsøget gik Jernstangens Spids af og blev siddende i Laasen, og da Arrestanten nu hørte Skridt, opgav han Forsøget og fjernede sig.

V. I Nætterne til den 23 og 28 s. M. stjal Arrestanten fra en Planter Kofoed tilhørende planmæssig dyrket Have paa samme Plantage Bananer, ialt til Værdi ca. 10 Francs 50 Bit.

VI. En Eftermiddag omkring 1 September s. A. stjal Arrestanten fra en paa Plantagen Butler's Bay beliggende, af gamle Blikplader opført, straaetækt Hytte, hvis Dør han aabnede med en Nøgle, som han fandt under Tagskægget, forskellige, som det maa antages, Hyttens Ejer tilhørende og frit fremme beroende Brugsgenstande af Værdi ca. 1 $\frac{1}{2}$ Franc.

VII. En Aften efter Sengetid i Slutningen af Oktober s. A. stjal Arrestanten fra Fru Fabers Køkken paa sidstnævnte Plantage, til hvilken Adgangen udefra var uhindret, Hvedemel til Værdi ca. 50 Bit.

VIII. Den 12 December s. A. Kl. 8—9 Aften skaffede Arrestanten sig i den Hensigt at tilegne sig Fødevarer Adgang til Køkkenet i Planter Friis's Beboelseslejlighed paa Plantagen Mt. Victory, idet han ved at føre en Jernstang ind imellem Køkkenets Dør og Karmen brækkede denne saaledes itu, at han kunde stikke Haanden ind imellem de løsnede Brædder og løfte en Krog, hvormed Døren indvendig var tilkroget, af. Arrestanten stjal derefter dels Bananer og Tykmælk, der stod i et aabent Skab og paa Køkkenbordet, dels Føde- og Drikkevarer, der stod i et aflaaet Skab, hvis Laas han frabrød med et Stykke Jern. De stjaalne Genstande havde ialt en Værdi af ca. 13 Francs.

IX. Den 17 April 1915 mellem Kl. 10 og 11 om Aftenen gik Arrestanten for at stjæle Fødevarer ind i den Fru Faber tilhørende beboede Hovedbygning paa Plantagen Butler's Bay og skaffede sig Adgang til et aflaaet Spisekammer ved med et Stykke Jern at sprænge en Krampe, i hvilken den for Døren anbragte Hængelaas sad. Han stjal derefter dels i det nævnte Spisekammer, dels i et ved Siden deraf liggende, men uflaaet Spisekammer Fødevarer af Værdi ca. 11 Francs.

X. Den 6 Maj s. A. mellem Kl. 9 og 10 om Aftenen steg Arrestanten i tyvagtig Hensigt over den 10 Fod høje Mur omkring Fortgaarden i Frederiksted og skaffede sig Adgang til et i Gaarden beliggende aflukket Proviantskur, idet han med et Stykke Jern udtrak Krampen, hvori den for Skurets Dør anbragte Hængelaas sad. Han

stjal derefter fra Skuret Fødevarer og Klædningsstykker i alt vurderet til 20 Francs.

XI. Natten til den 12 samme Maaned bemægtigede Arrestanten sig 2 Aarer i Fru Fabers uafsaasede Hestestald paa Plantagen Butler's Bay og bragte dem ned i Fru Fabers ved Stranden staaende Robaad, hvilken han trak i Søen i den Hensigt at ro over til den amerikanske Ø Vieques, hvor han agtede at afhænde Baaden. Da Arrestanten havde roet et kort Stykke, gik den ene Aare i Stykker, og han sprang da i Vandet og vadede i Land. Baaden med Aarerne, tilsammen af Værdi ca. 130 Francs, drev samme Dag i Land et andet Sted paa St. Croix.

XII. En Nat i Begyndelsen af August s. A. stjal Arrestanten fra en Planter Kofoed tilhørende, planmæssig dyrket Have paa Plantagen Sprathall Bananer til Værdi ca. 1 $\frac{1}{4}$ Franc.

XIII. Natten til den 8 samme Maaned skaffede Arrestanten sig i tyvagtig Hensigt Adgang til Christian Taylors i Kælderetagen til det beboede Hus Prinsensgade Nr. 33 i Frederiksted beliggende Butik, der ikke stod i umiddelbar Forbindelse med Beboelsesværelserne, idet han med et Stykke Træ, som han stak ned i den for Butiksdøren anbragte Hængelaas, aabnede denne. Han stjal derefter fra den aflaaede Pengeskuffe, som han oprød, ca. 20 Francs i kontante Penge og fra Tønder og Hylder i Butikken Fødevarer m. m. af Værdi ca. 10 Francs.

For det under II ommeldte Forhold, som Planter Queale efter det Foreliggende maa anses for at have begært offentlig paatalt, vil Arrestanten være at anse efter Adg. 8 Juni 1912 § 1, 1ste Stykke. For de øvrige ovennævnte Forhold bliver Arrestanten at anse efter Fr 11 April 1840 § 13, for Forholdene Nr. I, III, IV, VIII, X og XIII, sammenholdt med §§ 14 og 12, 1ste Punktum, og for Nr. IV tillige sammenholdt med § 80, for Forhold Nr. IX, sammenholdt med §§ 14 og 12, 2det Punktum, samt for Forholdene Nr. V og XII, sammenholdt med Adg. 8 Juni 1912 § 1, 4de Stykke. Straffen findes efter Omstændighederne at kunne bestemmes til Tugthusarbejde i 7 Aar. Da Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten er anset efter Frd. 11 April 1840 § 13, tildels sammenholdt med §§ 12, 1ste og 2det Punktum, 14 og 80, og Adg. 8 Juni 1912 § 1, i det Hele jævnført med Fr. 11 April 1840 § 78 og Fr. 11 Marts 1818 § 1, har paalagt Arrestanten samme Straf, og da Dommen rettelig har tilpligtet ham at betale en Erstatning af 20 Francs til det Offentlige for de under X ommeldte stjaalne Koster samt at udrede Aktionens Omkostninger, vil Dommen være at stadfæste i det Hele.

Torsdag den 12 Oktober.

Nr. 18. Grosserer **Axel E. Larsen**, Firma **Haar & Møllers Konkursbo** (Bülów)

mod

Grosserer **Carl Salomonsen** (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at tilbagebetale et ham af Appellanten betalt Beløb.

Sø- og Handelsrettens Dom af 27 November 1914: Indstævnte, Grosserer Carl Salomonsen, bør for Tiltale af Citanterne, Haar & Møllers Konkursbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at det ikke ses, om Kontrakten af 23 Maj 1912, fremlagt i Genpart den 18 Juni 1914, er stemplet.

Højesterets Dom.

I Henhold til kongelig Bevilling af 20 Oktober f. A. har Appellanten til Støtte for sin Paastand for Højesteret fremsat den nye Søgmaalsgrund, at Indstævnte som Interessent i Firmaet Haar & Møller har handlet retsstridigt ved paa et Tidspunkt, hvor hel eller delvis Udbetaling af hans Indskud maatte have til Følge, at Forretningen blev insolvent, at udtrække det paastævnte Beløb af Forretningen. Vel kan Appellanten ikke, som af Indstævnte gjort gældende, ved sin Procedure for Sø- og Handelsretten antages at være afskaaret fra at fremkomme med denne Søgmaalsgrund, men der vil ikke kunne tages Hensyn til den allerede af den Grund, at Indstævnte efter det Foreliggende ikke kan anses som Interessent i Forretningen, hvorimod han maa anses som Kreditor for Laan, ydede Fallenten. I saa Henseende fremhæves navnlig, at de af Fallenten udstedte Kvitteringer for Modtagelsen af de i den indankede Dom ommeldte 68,000 Kroner lyder paa, at han af Indstævnte havde modtaget Beløbene til Laans, at Forholdet i den foreliggende Brevveksling mellem Indstævnte og Fallenten stadig betegnes og af begge synes at have været opfattet som et Laaneforhold, og at Indholdet af Kontrakten af 23 Maj 1912 ikke kan anses stridende herimod, hvorhos Indstævntes Forhold til Forretningen maa antages at have været ubekendt for Fallentens øvrige Kreditorer. I det Appellanten af de i Dommen anførte Grunde heller ikke vil kunne støtte sin Paastand paa Konkurslovens § 24, vil Dommen i Overensstemmelse med Indstævntes Paastand kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Ap-

pellanten, Grosserer Axel E. Larsen, Firma Haar & Møllers Konkursbo, til Indstævnte, Grosserer Carl Salomonsen, med 600 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 1 Juli 1911 overtog Grosserer Axel Larsen den under Navn Haar & Møller tidligere drevne Handelsforretning her i Byen. Larsen, der indtil dette Tidspunkt havde været Prokurist i Forretningen, hvis eneste Indehaver var Grosserer Chr. N. Haar, var selv uden Kapital, men blev sat i Stand til at overtage Forretningen ved Tilskud fra Grosserer Carl Salomonsen, der havde gjort Forretninger med Firmaet i sin Egenskab af Agent for udenlandske Kaffeeksportører, og denne maa antages i det Hele at have været virksom for Forretningens Overgang til Larsen. Foruden et kontant Beløb af 68,000 Kr. overleverede Salomonsen til Larsen 14,000 Kr. Handelsbankaktier, som deponeredes i Handelsbanken som Sikkerhed for en Firmaet bevilget Kassa- og Rembourskredit paa 60,000 Kr. Der oprettedes mellem Larsen og Salomonsen en Overenskomst, som dog først er dateret længe efter Oprettelsen, nemlig den 23 Maj 1912. I denne Overenskomst, som Parterne forpligtede sig til at holde hemmelig, udtales det, at Salomonsen har fourneret Firmaet med den fornødne Kapital, 68,000 Kr., som delvis er anvendt til Udbetaling af Hr. Haars i Forretningen indestaaende Penge, at Larsen er Firmaets eneste ansvarlige Indehaver, at Salomonsen er berettiget til at følge Forretningens daglige Drift, og at han til enhver Tid skal have Adgang til Forretningens Bøger, Korrespondance, Lager og Beholdninger, ligesom han skal være berettiget til at faa saadanne Ændringer indført i Forretningens Drift, der af ham anses for formaals-tjenlige, at Larsen skal ofre hele sin Arbejdskraft udelukkende i Forretningens Interesse og skal være tilstede i Kontortiden fra Kl. 8—5, at Larsen ikke maa behæfte Firmaet med nogen dette uvedkommende Gæld og ikke uden Salomonsens Samtykke foretage nogen Disposition paa over 5000 Kr. eller indrømme Kredit over samme Beløb, at Larsen daglig skal levere Salomonsen en Liste over Køb og Salg med vedføjet jugeret Bruttofortjeneste, at af Nettoprovenuet skal først Larsen have 6000 Kr., derefter Salomonsen have 2000 Kr., og Resten skal fordeles med Halvdelen til hver, hvis det ikke overstiger 17,000 Kr. og ellers paa nærmere angiven Maade, at Larsen udover de 6000 Kr. kun maa hæve en nærmere angiven Andel af Overskudet pr. Aar, at Interessenternes i Forretningen indestaaende Penge skal forrentes med 5 pCt. pro anno, at Kontrakten er uopsigelig i 10 Aar, dog at Salomonsen, hvis Forretningen i 3 Aar i Træk ikke har givet ialt 20,000 Kr. i Nettooverskud, skal være berettiget til at overtage Forretningen og Firmaet, som i Tilfælde af Opsigelse skal tilfalde den opsagte Part, at i Tilfælde af den ene Parts Død, Konkurs eller Sindssygdом den anden Part skal kunne fortsætte Forretningen for egen Regning, at Salomonsen til enhver Tid er berettiget til at blive optaget i Firmaet som ansvarlig.

Det skal allerede her siges, at denne Kontrakt, om hvis sande Væsen der er Strid under Sagen, maa anses som havende stiftet et Interessentskab mellem dens 2 Parter. Den Stilling, som Salomonsen ifølge Kontrakten har indtaget i Forretningen, var en anden end en blot Kreditors. Hans Ret til Tilsyn, til at gribe ind i Ledelsen, til Indtræden i Firmaet og i visse Tilfælde til Overtagelse af saavel Forretning som Firma, dette i Forbindelse med Larsens Bundethed paa saa godt som alle Punkter, viser afgørende hen paa, at det er en Interessentskabsoverenskomst og ikke en Laanekontrakt, som her foreligger. Dette finder ogsaa Bestyrkelse, naar henses til Indholdet af en den 3 Juli 1911 sket Tilførsel i »Forhandlingsbog for Firmaerne Haar & Møller og Carl Salomonsen«. Det siges her, at det er vedtaget, at der for Forretningens Regning skal tegnes Livsforsikringer for begge Liv, og at Larsens Police skal tjene som Sikkerhed for Salomonsens Tilgodehavende, hvad enten dette hidrører fra kontant Laan eller Indskud til Axel Larsen eller Firmaet Haar & Møller eller for ydet Vækredit.

Det første Halvaar gav Forretningen et ret betydeligt Udbytte, men derefter fulgte Tab, og samtidig begyndte Salomonsen at ytre sin Utilfredshed med Larsen og med den Maade, hvorpaa han ledede Forretningen. Salomonsen, som ved Forholdets Begyndelse i stort Omfang havde leveret Varer til Forretningen, indskrænkede i Løbet af Sommeren 1913 disse Leveringer og sørgede samtidig for at faa sit Varetilgodehavende hjem. I Oktober 1913 fik han sin sidste Vareveksel indfriet, og hermed var hele hans Varemellemværende med Forretningen afgjort. Han ønskede at komme helt ud af Forbindelsen med Firmaet Haar & Møller og søgte at faa sit Indskud tilbage. Den 11 December 1913 sendte han Larsen en Skrivelse, hvori han forlangte senest den 15 s. M. at modtage, som der staar i Skrivelsen, »alle de Dem personlig laante Penge samt de Dem til Deponering udlante Handelsbankaktier eller Æquivalent herfor, alt paa Grund af deres Misligholdelse af Kontrakten og ifølge dennes Ordlyd.« I de følgende Dage forhandlede Parterne baade mundtlig og skriftlig om Sagen, og Larsen indgik paa at betale ca. 30,000 Kr. inden den 20 s. M., idet han samtidig henviste til, at han laa i Underhandling med en Mand, som muligt vilde indtræde i Firmaet. Den 22 December betalte Larsen 5000 Kr. og modtog en Kvittering, der bar Paategning om, at ifølge Aftale maatte mindst yderligere 25,000 Kr. tilbagebetales inden 31 December og Resten i Løbet af Januar—Februar 1914. Den følgende Dag, den 23, gav Larsen Salomonsen en den 4 Oktober 1913 dateret Veksel pr. 4 Januar 1914, stor 19,985 Kr. 83 Øre, som Salomonsen gav til Inkassation gennem Handelsbanken. Den 5 Januar sendte Larsen Salomonsen et Brev, hvori han erindrede ham om, at han den 23 December havde bemærket, at han næppe vilde være i Stand til at indfri Vekselen pr. 4 Januar, og han tilføjede, at denne Formodning desværre havde vist sig rigtig, idet det ikke engang var ham muligt at yde det mindste Afdrag. Han bad derfor Salomonsen omsætte Vekselen ca. 2 Maaneder, til hvilken Tid han mente at kunne indfri den. Salomonsen var den foregaaende Dag rejst til Hamborg. Først ved sin Tilbagekomst, den 8 s. M., modtog han dette Brev samt et andet, den 6 s. M. dateret Brev fra Larsen. Dette sidste lyder saaledes:

»Da jeg endnu ikke har modtaget noget Svar fra Dem paa mit Ærbødige af igaar, tillader jeg mig herved høfligst at bede Dem afgive samme snarest og om muligt med Budet, som overbringer dette Brev, thi, dersom De ikke vil gaa ind paa at omsætte Vekslelsens fulde Beløb, er ikke Andet at gøre end at standse, og i saa Fald maa dette vel hellere ske straks fra Morgenstunden, inden yderligere Udbetalinger har fundet Sted.

For Ordens Skyld tillader jeg mig at anføre, at der i Januar sædvanligvis fra en større Kreditor udbetales et Beløb paa 4—5000 Kroner; dette Beløb udbetales kun til mig personlig og vil næppe eller rettere sikkert ikke blive udbetalt ifald Betalingsstandsning finder Sted.

Med Højagtelse

Axel Larsen.

P. S.

Jeg har paa forskellig Maade søgt at fremskaffe flere Kontanter og har ogsaa Tilsagn om ret store Beløb, men der maa Tid og Ro til at faa ordnet dette.

D. S.◀

Da Larsen ved Henvendelse til Salomonsens Kontor fik Meddelelse om, at Salomonsen var bortrejst, og at Kontoret Intet kendte til denne Veksel, opnaaede han gennem en Slægting af sin Hustru et Banklaan paa 20,000 Kr., hvorefter han indfrieede Vekslen, uden at denne var bleven protesteret. Den 20 Januar fik Salomonsen af Larsen leveret en den 2 December 1913 dateret Veksel pr. 2 Marts 1914, stor ca. 16,000 Kr.

Den 31 Januar blev der tilført Forhandlingsbogen en af Salomonsen og Larsen underskrevet Udtalelse gaaende ud paa bl. a., at det var vedtaget, at Salomonsen skulde have den Larsen laante Kapital samt hans eventuelle Andel for 1913 udbetalt snarest, at Larsen, der havde haft til Hensigt at faa en Kompagnon fra Januar 1914, nu mente, at hans Svigermoder og nogle andre Paarørende vilde garantere en Kassekredit for ham, saa at han vilde være i Stand til i Løbet af et Par Uger at regulere sit Mellemværende med Salomonsen, at et endeligt Forslag fra Larsen skulde foreligge senest den 10 Februar, og at endelig Overenskomst skulde afsluttes senest den 15 s. M., samt at Salomonsens Ret til Andel af det eventuelle Overskud for 1913 skulde bortfalde, saafremt Larsen udbetalte ham hans Resttilgodehavende inden Udgangen af Februar 1914.

I Dagene fra den 10 til den 13 Februar 1914 blev der forhandlet om Udsættelse med Forslaget til endelig Afvikling. I en Skrivelse af 12 Februar 1914 fra Larsens Sagfører siges det, at der forhandles med Banken om at aabne den ønskede Kassekredit, stor indtil 50,000 Kr. Det hedder derefter i Skrivelsen: »Jeg kan ikke paa Sagens nuværende Stadium sige Dem, hvorledes Svaret vilde falde ud, men jeg har det bedste Haab om, at det vil lykkes, dog maa De ikke forvente definitivt Svar før i Løbet af en Uges Tid.« Fristen blev derefter forlænget til den 19 s. Md. paa Betingelse af, at der af Firmaets Kasse, afset fra nødvendige daglige Omkostninger, kun blev udbetalt visse nærmere angivne Regningsbeløb, tilsammen ca. 30,000 Kr. Da der heller ikke den 19 forelaa noget Forslag til Ordning, lod Salomonsen den 21 s. Md. foretage Arrest hos Firmaet i forskellige udestaaende

Fordringer til samlet Beløb ca. 39,200 Kr., og den 26 s. Md. indgav Larsen paa Handelsbankens Anmodning Begæring om, at Firmaets Bo maatte blive taget under Konkursbehandling, hvilket skete.

Ved Stævning af 10 Juni 1914 har Konkursboet anlagt nærværende Sag, hvorunder Boet i Henhold til Konkurslovens § 24 paa-
staar Grosserer Carl Salomonsen dømt til at tilbagebetale den oven-
nævnte Veksels Beløb med 19,985 Kr. 83 Øre tillige med Renter
5 pCt. p. a. fra den 7 Januar 1914, til Betaling sker.

Indstævnte paaistaar sig frifunden, idet han benægter, at der ved den skete Betaling er foregaaet nogen Begunstigelse. Han bestrider, at der den 7 Januar 1914 forelaa Omstændigheder, ifølge hvilke Fal-
lenten maatte forudse Konkursen som nær forestaaende, og hævder, at han i hvert Fald ikke var vidende derom.

Af de kritiske Revisorers Indberetning fremgaar, at der siden 1
Januar 1912 har været et stadigt voksende Underskud, saaledes at
Salomonsens i Forretningen indestaaende Kapital ifølge en den 30
Juni 1913 sket Opgørelse var gaaet ned til 41,672 Kr. 10 Øre. Efter
nævnte Tidspunkt findes der ingen Afslutning i Bøgerne, men paa
Grundlag af disse har Revisorerne foretaget dels en Opgørelse pr. 31
December 1913, der viser en Underbalance, stor 62,788 Kr. 46 Øre,
dels en Opgørelse pr. Konkursens Dato, der viser et regnskabsmæs-
sigt Underskud af 99,756 Kr. 36 Øre. Herved er at bemærke, at
der ved ingen af de ovennævnte Opgørelser er taget Hensyn til Af-
skrivninger og navnlig heller ikke til et Beløb, oprindeligt stort 50,000
Kroner, som Grosserer Chr. N. Haar havde Fordring paa hos Fir-
maet i Afstaalsessum, og som afbetaltes med 5000 Kr. om Aaret,
dog saaledes, at et ved hans Død muligt henstaaende Restbeløb skulde
falde bort.

Endelig skal anføres, at et ret betydeligt Beløb af Firmaets Ka-
pital, nemlig ca. 31,000 Kr. pr. 1 Januar 1913 og ca. 42,200 Kr.
pr. 30 Juni samme Aar, var bundet i det til Forretningen hørende
A/S. »Asgog« (Anglo Skandinavisk Gummi- og Guttaperkalager), som
gav Underskud. Samtlige Aktier fik Salomonsen overdraget i August
Maaned 1913 som Sikkerhed for sit Tilgodehavende hos Haar &
Møller.

Indstævnte har erkendt at have været vidende om, at der ved
Udgangen af 1ste Halvaar 1913 var en Tilbagegang af ca. 36,000 Kr.,
og efter alt Foreliggende kan det ikke betvivles, at han endvidere har
været klar over, at Udbetaling af hans Indskud maatte have til Følge,
at Forretningen blev insolvent. Hans Bestræbelser for hurtigst muligt
at faa sit Indskud hjem viser endvidere hen paa en alvorlig Uro og
Ængstelse for denne hans Kapital.

Paa den anden Side fremgaar det af Sagens Oplysninger, at For-
retningen lige indtil Konkursen fortsattes i samme Omfang som tid-
ligere med en Kasseomsætning af ca. 380,000 Kr. i Januar og ca.
212,000 Kr. i Februar 1914.

At Firmaet i alt Fald den 7 Januar 1914 ikke havde tilsat sin
Kredit, derpaa tyder en Udtalelse, der indeholdes i en af Larsens
Sagfører, Overretssagfører Falck, afgiven Erklæring, og som gaar ud
paa, at saavel han som Landmandsbankens Vesterbro Afdeling, der

ydede Larsen det ovennævnte Laan, den Gang ansaa Haar & Møller for et solidt Firma.

Der var saaledes udadtil Intet, der tydede paa et Sammenbrud, og Udtalelserne fra Larsen og hans Sagfører efter den 7 Januar og for Larsens Vedkommende ogsaa før den Tid lød stadigt paa, at der var godt Haab om at faa Forretningen tilført ny Kapital. Hvad de har haft at bygge dette paa, vides ikke, men det er i hvert Fald ikke godtgjort, at Salomonsen har været klar over, at Haabet var grundløst. Ganske vist indeholdt Brevet af 6 Januar en Udtalelse om, at Forretningen maatte standse, hvis Vekslen ikke omsattes, men da Indstævnte modtog dette Brev, var Vekslen indfriet af Larsen, uden at det havde vist sig nødvendigt at standse, og kort Tid efter leverede Larsen ham en ny Veksel uden at omtale, at Konkursen stod for Døren.

Efter det saaledes Anførte kan Betingelserne for Afkræftelse af den stedfundne Betaling i Medfør af Konkurslovens § 24 ikke anses at foreligge, og Indstævnte vil derfor være at frifinde.

Sagens Omkostninger, som hver af Parterne har paastaet sig tilkendt, vil efter Omstændighederne kunne ophæves.

Statskassens Ret vil være at forbeholde i Anledning af, at det ikke ses, om Kontrakten af 23 Maj 1912, fremlagt i Genpart den 18 Juni 1914, er stemplet. Iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 407. Højesteretsagfører Winther

mød

Carl Johan Jacobsson (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 August 1916: Arrestanterne Bror Gustaf Einar Løvving og Carl Johan Jacobsson bør straffes, Løvving med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, Jacobsson med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa bør og begge Arrestanter efter udstaaet Straf udbringes af Riget, hvorhos de, En for Begge og Begge for En, betaler Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførererne Johansen og Wolff, 25 Kr. til hver, dog at Arrestanten Løvving ikke udreder udover $\frac{2}{3}$, Arrestanten Jacobsson ikke udover $\frac{1}{3}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Carl Johan Jacobssons Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-
anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højeste-
ret betaler Tiltalte Carl Johan Jacobsson til Højeste-
retssagførerne Winther og Hansen 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Bror
Gustaf Einar Løvving og Carl Johan Jacobsson tiltales for Tyveri,
Løvving tillige for Overtrædelse af Straffelovens § 16.

Arrestanten Løvving, hvis opgivne Alder af 31 Aar er skønnet
stemmende med hans Udseende, er tidligere anset: ved Rettens Dom
af 14 November 1914 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk.,
med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, hvorhos han i Medfør af Straffe-
lovens § 16 dømtes til efter udstaaet Straf at udbringes af Riget.

Arrestanten Jacobsson, hvis opgivne Alder af 30 Aar er skønnet
stemmende med hans Udseende, er ikke funden straffet her i
Landet, hvorimod han gentagne Gange er straffet i Sverrig, bl. a. for
Tyveri.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 9 April d. A. Klokkeren 8 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag anmeldte Direktør
Heinrich Schmidt af Malmø, at han ca. 3 Kvarter forinden ved Lomme-
tyveri var bleven frastjaalet en Tegnebog, indeholdende ca. 2000 Kr.,
hvoriblandt en svensk 1000 Kroneseddel. Anmelderen og dennes
Hustru, Ida, født Kühl, har nærmere forklaret, at de ved den paa-
gældende Lejlighed vilde gaa ind i Industrikafeen her i Staden, da en
Mandsperson kom forbi dem og delvist spærrede Indgangen, idet han
anstillede sig beruset, medens en anden Person fra Gaden smuttede
udenom dem ind i Entreen, hvor han straks vendte om og gik
tilbage mod Anmelderen, hvorpaa Anmelderens Hustru bemærkede,
at han stak sin Haand ind i Anmelderens Jakkelomme og stjal
Tegnebogen. Anmelderen og hans Hustru forfulgte derefter Manden,
der løb hen ad Vesterbrogade, men han forsvandt for dem i Nær-
heden af »Scala«, og da de derefter vendte tilbage til Industrikafeen,
var den Person, som havde anstillet sig beruset, forsvundet.

Efter at Politiets Opmærksomhed var bleven henledet paa Arre-
stanterne som de formentlige Gerningsmænd til det ommeldte Tyveri,
blev disse anholdt den 21 s. M.

Begge Arrestanter har imidlertid nægtet at kende noget til
Tyveriet.

Færdig fra Trykkeriet den 25 Oktober 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 30—31.

Torsdag den 12 Oktober.

Anmelderen og hans Hustru, der har bekræftet deres Forklaringer med Ed, har forklaret, at det efter deres Overbevisning er Arrestanten Jacobsson, der stjal Tegnebogen, dog at de ikke kan anse det for udelukket, at Tyven mulig kan have været en anden Person, der lignede bemeldte Arrestant meget.

Den 16 Aar gamle Bryggeriarbejder Christian Christiansen og den 15 Aar gamle Klejnsmedelærling Victor Nielsen har overensstemmende afgivet følgende edelige Forklaring:

Da de den paagældende Aften kom gaaende over Raadhuspladsen til »Industrikafeen«, blev de opmærksom paa, at Anmelderens Hustru raabte Et eller Andet, som de ikke forstod, og samtidig saa de Arrestanten Jacobsson, hvem de med Bestemthed har genkendt, løbe over Gaden fra »Industrikafeen« til Vester Farimagsgade. De fulgte efter Arrestanten, der løb gennem Vester Farimagsgade og ad Studiestræde til Vester-Boulevard, hvor han holdt op at løbe og gik henimod Gyldenløvesgade. Mens Arrestanten Jacobsson gik paa Vester Boulevard, saa Vidnerne, der holdt Øje med Arrestanten, idet de gik paa den anden Side af Gaden, at Arrestanten af en udvendig Frakkelomme fremtog en Tegnebog, som han gennemrodede, hvorpaa han stak den ind i en af sine indvendige Lommer. Da Arrestanten Jacobsson var kommet udfor Nørrevold, stoppede han et Automobil, med hvilket han kørte tilbage til Vesterbrogade, hvor Automobilet blev borte for Vidnerne.

Chauffør Marius Hansen har edelig forklaret, at det var ham, der den paagældende Aften Kl. ca. 8 kørte den omhandlede Tur fra Hjørnet af Gyldenløvesgade og Nørrevoldgade, samt at han efter vedkommende Passagers Ordre kørte denne til Provinshotellet, Vesterbrogade Nr. 22. Chaufføren har forklaret, at Arrestanten Jacobsson i Højde ligner den Person, han kørte for, men han ser sig iøvrigt ikke i Stand til at genkende nævnte Arrestant.

Arrestanten Jacobsson har erkendt, at han i Dagene fra den 7 til den 10 April d. A. under et falsk Navn har boet paa »Provinshotellet«, hvilket er blevet bekræftet ved de under Sagen tilvejebragte Oplysninger.

Værten i Kafe »Skive«, Jens Peter Nielsen, har forklaret, at han en Søndag Aften, antagelig den 9 April d. A. vistnok Kl. ca. 9—10, i Kafeen for en Svensker har vekslet en svensk 1000 Kroneseddel, samt

at Arrestanten Jacobsson — der er Svensker — ligner den paagældende Person, uden at han dog med Bestemthed kan genkende Arrestanten.

Den Anmelderen frastjaalne Tegnebog, der er vurderet til 5 Kr., er kommet tilstede, idet den den 10 April d. A. om Morgenen er fundet paa Banegaardspostkontoret blandt de Breve, der er indsamlet ved den Kl. 3 $\frac{1}{2}$ Formiddag paabegyndte Tømning af Postkasser i den Kassetømningskreds, der omfatter Postkasserne i Dannebrogsgade Nr. 1 og 29, Matthæusgade Nr. 16, Enghavevej Nr. 24, Vesterbrogade Nr. 87, 40 og 33 samt Hjørnet af Reventlowgade, Gl. Kongevej Nr. 19, 1 C og Sporvejsmasten paa Hjørnet af Vesterbrogade samt Stampesgade Nr. 1.

Arrestanten Jacobsson har forklaret, at han meget muligt den 9 April d. A. om Aftenen Kl. ca. 8 har opholdt sig paa Raadhuspladsen, uden at han dog med Bestemthed husker noget derom, men han vil i hvert Fald ikke have været der sammen med Arrestanten Løvving; han har derhos erkendt, at han flere Gange har været Gæst i Kafe »Skive«, men nægtet, at han der har vekslet en svensk 1000 Krone-seddell.

Efter de foreliggende Oplysninger, der alle peger hen til Arrestanten Jacobsson som Gerningsmand til det omhandlede Tyveri, samt i Betragtning af, at Jacobsson, der ved sin Anholdelse opgav falsk Navn, under Sagen har afgivet forbeholdne og vaklende Forklaringer, hvortil kommer, at Jacobssons Fortid kendetegner ham som tyvagtig — hvorved bemærkes, at der paa det nævnte Arrestant vedrørende, fra Stockholms Politi hidrørende »Kriminal Blad«, som Arrestantens Forbryderspecialitet bl. a. findes anført Lommetyveri — findes det enden Betænelighed at anse det for bevist, at Arrestanten Jacobsson alene eller i Forening med Andre har begaaet det omhandlede Tyveri.

Derimod er det for Arrestanten Løvving's Vedkommende ikke mod hans Benægtelse bevist, at han har nogen Andel i Tyveriet.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse, Løvving i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, som for 2den Gang begaaet Hæleri samt efter Straffelovens § 16, 2det Stk., Jacobsson efter Straffelovens § 228, efter Omstændighederne Løvving med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, Jacobsson med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Arrestanten Løvving vil derhos i Medfør af Straffelovens § 16, 2det Stk., være paany at udbringe af Riget, hvorhos Arrestanten Jacobsson, der ikke i de sidste 5 Aar har haft stadig Ophold i den danske Stat, i Medfør af Straffelovens § 16 vil være at dømmes til efter udstaaet Straffetid at udvises af Riget.

Nr. 293. Højesteretssagfører Ulf Hansen
mod

Victor Emanuel Heinrich Andersen (Def. I. Kondrup),
der tiltales for Bedrageri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 11 April 1916: Arrestanten Valdemar Oluf Karl Jensen og Tiltalte Victor Emanuel Heinrich Andersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Arrestanten i 120 Dage og Tiltalte i 40 Dage og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Olsen og Krabbe, 20 Kr. til hver. Saa betaler Tiltalte og i Erstatning til Københavns Kommune 100 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Victor Emanuel Heinrich Andersens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Victor Emanuel Heinrich Andersen til Højesteretssagførerne Hansen og I. Kondrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Valdemar Oluf Karl Jensen samt Victor Emanuel Heinrich Andersen tiltales, Arrestanten Jensen for Falsk og Bedrageri og Tiltalte Andersen for Bedrageri.

Tiltalte er født den 2 Februar 1888 og ikke funden forhen staffet. Ved Arrestantens og Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Ifølge Sagens Oplysninger er der af Københavns Kommunalbestyrelse truffet Bestemmelse om, at enhver i Kommunen bosat, som har Børn under 14 Aar, og hvis aarlige Indtægt ikke overstiger 1750 Kr., og som ikke er under fast Fattigforsørgelse, kan oppebære en ugentlig Dyrtidshjælp af 1 Kr. for hvert Barn i 12 Uger fra den 1 Februar 1916 at regne. Beløbet udbetales i 3 Gange for 4 Uger ad Gangen i Værdimærker à 50 Øre, som kun kan anvendes til Indkøb af de vigtigste Levnedsmidler og Brændsel eller til Betaling af Husleje. Fremgangsmaaden ved Udleveringen af de paagældende Mærker er den, at

der udfyldes og underskrives en trykt Begæring med Angivelse af Navn, Stilling og Bopæl samt Antallet af hjemmeværende Børn under 14 Aar, hvilke Oplysninger afgives paa Tro og Love og under Strafansvar for urigtig Angivelse. Ansøgerne skal hos vedkommende Rode-mester erhverve en Attest paa Andragendet, gaaende ud paa, at Ansøgeren, der bor som anført, og hvem der ikke tidligere er udstedt en lignende Attest, ikke er ansat til en aarlig Indtægt af over 1750 Kr. og iøvrigt er uformuende. Af Københavns Magistrat paases det, at der for Mærkerne ikke købes andre Fornødenhedsartikler end de fornævnte, idet samtlige Handlende gennem deres Organisation er underrettet om Arten af Artiklerne, og de Handlende derhos ved deres Indløsning af Mærkerne i Privatbanken eller Stadens Hovedkasse maa afgive skriftlig Erklæring paa Tro og Love og under Strafansvar om, at de har modtaget samtlige Mærker alene som Betaling for de vigtigste Levnedsmidler og Brændsel eller Husleje.

Arrestanten . . . har erholdt udleveret for 4 Uger 16 Mærker à 50 Øre, som han har anvendt overensstemmende med Reglerne. Arrestanten, der i en Beværtning havde hørt, at man godt kunde faa flere Mærker, naar man vilde, og at man hos Tiltalte kunde faa Mærkerne indløste mod et Afdrag af 25 pCt., kom imidlertid paa den Tanke svigagtig at skaffe sig Mærker . . . udfyldte i den Hensigt . . . den 7, 16, 19, 21 og 25 Februar d. A. 5 Begæringer om Dyrtids-hjælp, som han angav som hidrørende henholdsvis fra Arbejdsmand Christian Erik Christensen . . . Arbejdsmand Wilhelm Carl Olsen . . . Arbejdsmand Peder Pedersen . . . Arbejdsmand Waldemar Adamus Andersen . . . og Arbejdsmand Chr. Jensen . . . og iøvrigt udfyldte saaledes, at de paagældende angaves at have henholdsvis 3, 4, 6, 6 og 6 Børn under 14 Aar. Arrestanten underskrev falskelig Begæringerne med de fornævnte opdigtede Navne . . . i Magistraten . . . fik udleveret henholdsvis 24, 32, 48, 48 og 48 Mærker à 50 Øre . . .

De paagældende Mærker har Arrestanten i flere Gange erholdt indløst hos Tiltalte, som er Urtekræmmer, i rede Penge og uden andet Indkøb af Varer end muligt nogle Cigarer og noget bajersk Øl, dog saaledes, at der af Tiltalte blev fradraget 25 pCt. af Mærkernes Paa-lydende. De for Mærkerne indvundne Penge har Arrestanten væsentligst brugt paa Beværtning.

Tiltalte har igen indløst Mærkerne i flere Gange i Privatbanken, idet han samtidig afgav af ham paa Tro og Love og under Strafansvar underskrevne Erklæringer om, at han havde modtaget samtlige Mærker alene som Betaling for de vigtigste Levnedsmidler og Brændsel eller Husleje, hvilket altsaa for de fornævnte Mærkers Vedkommende var i Strid med Sandheden. Han har erkendt, at han var paa det Rene med, at han kun fik de vedkommende Beløb udbetalt af Banken paa Magistratens Vegne i Tillid til, at Mærkerne var givet ham som Betaling for de vigtigste Levnedsmidler, Brændsel eller Husleje, og at han ikke vilde have faaet dem udbetalt, hvis man havde kendt det virkelige Forhold.

Københavns Magistrat har begæret Tiltalte straffet og tilpligtet at erstatte det for Mærkerne udbetalte Beløb, som efter det Oplyste udgør 100 Kr.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter

Straffelovens § 275, jfr. §§ 268 og 270 cfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, og Tiltalte efter Straffelovens § 251 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Arrestanten i 120 Dage og Tiltalte i 40 Dage.

Tiltalte betaler derhos overensstemmende med derom nedlagt Paa-stand i Erstatning til Københavns Kommune 100 Kr.

Fredag den 13 Oktober.

Nr. 252. Højesteretsagfører I. Kondrup

mod

Anton Madsen Pedersen og dennes Hustru, **Maren Hansine**, født Nielsen (Def. Harboe),

der tiltales for Mishandling af Plejebørn eller i alt Fald for Overtrædelse af Lov om Tilsyn med Plejebørn af 1 Marts 1895.

Muckadell m. fl. Birkers Ekstrarets Dom af 10 December 1915: De Tiltalte, Arbejdsmand Anthon Madsen Pedersen og Hustru, Maren Hansine, født Nielsen, af Sallinge, bør hver især hensættes i simpelt Fængsel i 8 Dage. Til Birkernes Politikasse erlægger Anthon Madsen Pedersen en Bøde, stor 50 Kr. Saa udrede begge de Tiltalte og in solidum alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Amtoft, 50 Kr. og til Defensor, Sagfører Møller, 40 Kr. Den idømte Bøde at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 Februar 1916: De Tiltalte, Anthon Madsen Pedersen og Maren Hansine Nielsen, Pedersens Hustru, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underretsdommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, Sagførerne Amtoft om Møller, henholdsvis 50 Kr. og 40 Kr., samt Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Becker og Repsdorph, 40 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Forsaavidt angaar Sigtelsen for Overtrædelse af Lov om Tilsyn med Plejebørn af 1 Marts 1895, vil Sagen som manglende summa appellabilis være at afvise. Iøvrigt vil den indankede Dom i Henhold til de i samme anførte Grunde være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Forsaavidt angaar Sigtelsen for Overtrædelse af Lov om Tilsyn med Plejebørn af 1 Marts 1895 afvises Sagen. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne I. Kondrup og Harboe hver 80 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne saavel af det Offentlige som ifølge de Tiltaltes Begæring fra Muckadell m. fl. Birkers Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Anthon Madsen Pedersen og dennes Hustru, Maren Hansine Nielsen, der er født henholdsvis den 30 Marts 1877 og den 27 December 1887 og ikke fundet straffet — idet dog Tiltalte Pedersen har været mulkteret for Gadeuorden — for Mishandling af Plejebarn eller i alt Fald Overtrædelse af Lov om Tilsyn med Plejebørn af 1 Marts 1895.

Sagens Omstændigheder er følgende:

De Tiltalte, der da boede i en dem tilhørende Husejendom i Gærup og allerede havde et ca. 6-aarigt Plejebarn, som de dog i Januar 1915 afstod, og endvidere selv havde 2 mindre Børn paa henholdsvis 4 og 2 Aar, modtog den 1 April 1914 efter at have indlagt Billet i Henhold til et Avertissement om Anbringelse af et Barn i Pleje det den 25 August 1913 udenfor Ægteskab fødte Barn, Anton Knoth Schmidt, i Pleje, saaledes at de overtog alle Forpligtelser overfor Barnet mod et Vederlag en Gang for alle af 600 Kr., hvoraf 200 Kr. betaltes straks og Resten i Slutningen af Juni s. A. I Løbet af kort Tid blev dette Vederlag af de Tiltalte, der var meget fattige, forbrugt navnlig til Betaling af en Del af deres Gæld, uden at de derved, som de vil have haabet, kom ud af deres vanskelige økonomiske Forhold, hvilke i den følgende Tid snarest forværredes ved Tab i deres lille Landbedrift, saaledes at deres nævnte Ejendom sluttelig i Juni 1915 blev solgt ved Tvangsauktion.

Det ommeldte Barn maa antages at have været fuldbaaret ved Fødslen, ved hvilken det vejede $3\frac{1}{2}$ kg. og havde en Længde af 53 cm., og da at have været sundt og rask. Det kom til de Tiltalte fra et andet Plejehjem, hvor det havde været, fra det var ca. 2 Maaneder gammelt, og skønt det ikke er positivt oplyst, at det var bleven slet plejet der, maa det dog antages, da de Tiltalte modtog det, at have været lille og spinkelt og at have lidt af engelsk Syge. Barnet, som de Tiltalte efter en Kvaksalvers Raad behandlede med Salve og Saltbade for dets engelske Syge, hvilket maa antages i hvert Fald at have været uskadeligt, rettede sig i det hele i Løbet af Sommeren; men hen paa Efteraaret blev den Ko, de Tiltalte hidtil havde haft, og fra hvilken de havde haft Sødmealk til Barnet, taget tilbage af dens Sælger, og de kunde herefter ikke skaffe Sødmealk til Barnet, men maa an-

tages dels at have givet det samme Kost som Familien iøvrigt nød, dels Havrevælling og Centrifugemælk, som de købte paa Andelsmejeriet. I hvert Fald fra Nytaarstid 1915 faldt Barnet stærkt af, og efter at dette var bleven paafuldende for en Nabo og dennes Hustru, hentede de Tiltalte paa Foranledning af Naboen den 5 Februar 1915 Læge Liebmann. Denne fandt Barnet meget afmagret og lidende af en alvorlig Sygdom i Fordøjelsesorganerne. Han konstaterede, at det fik en u hensigtsmæssig Ernæring, men fandt det iøvrigt passet og plejet upaa-klageligt; Barnet laa i Vugge med rene Lagener, og der saa i det hele i Hjemmet langt pænere ud, end man skulde have ventet efter de Tiltaltes Smaakaarsforhold. Han nærede derefter ikke Betænkelighed ved at lade Barnet, hvis snare Død han ansaa for sandsynlig, hvad han meddelte de Tiltalte, forblive i Plejehjemmet.

Han gav de Tiltalte noget Medicin til Barnet og foreskrev Mælke-
mad uden dog at nævne noget om, at det skulde være Sødme, og da han mente saavidt muligt at burde skaane de Tiltalte for Udgifter til Lægebesøg, indskrænkede han sig — som det maa antages — til desangaaende at sige, at de skulde hente ham, hvis Barnet blev meget daarligt, og ellers prøve, hvordan det gik med Medicinen.

De Tiltalte anvendte i den følgende Tid fremdeles kun Centri-
fugemælk til Barnets Ernæring uden at opfatte dette som en Over-
trædelse af Lægens Forskrifter og benyttede iøvrigt Medicinen uden
paany at tilkalde Lægen til Barnet, hvis Svækkelse maa antages stadig
at være fortsat. Da de derhos mente, at Barnet havde faaet Frost i
Fødderne, anvendte de den 21 s. M. et dem herfor af deres Nabo
anvist Husmiddel, nemlig at indsmøre Barnets Fødder i Petroleum og
holde de saaledes indsmurte Fødder hen til en varm Kakkellov i ca.
et Kvarters Afstand fra denne. Ved saaledes at holdes hen til Varmen
blev Fødderne efter de Tiltaltes Forklaring hvide og rynkede — hvor-
for de holdt op — og senere opløste Huden sig i Vabler.

Endelig har det været lagt de Tiltalte til Last, at de i den senere
Tid havde ladet Barnet sidde paa Gulvet, naar dette har været vaadt;
men efter det under Sagen Oplyste kan der ikke gaas ud fra andet,
end at dette kun har hændet et Øjeblik, medens Barnet iøvrigt, naar
det har været oppe, har været anbragt i en Gyngge paa Gulvet.

Efter samtlige Sagens Oplysninger maa der gaas ud fra, at de
Tiltaltes Hjem i det Hele har været yderst fattigt, men rent og pænt,
og at de har behandlet saavel det andet Plejebarn som deres egne
Børn godt.

Den 26 Februar 1915 aflagde Stedets Præst, der er Formand i
den stedlige Plejehjemsforening, paa Foranledning af et i de Tiltaltes
Nærhed boende Sogneraadsmlem et Besøg i Hjemmet, og han for-
anledigede derefter samme Dag, at Læge Eliassen, der da vikarierede
for Læge Liebmann, kom til Stede, ligesom han den 3 Marts s. A.
fremkom med den Anmeldelse, der gav Anledning til, at Undersøgelsen
i nærværende Sag rejstes.

Ifølge den af Læge Eliassen afgivne Erklæring fandt han, da han
den 26 Februar uventet for de Tiltalte indfandt sig i deres Hjem,
Barnet liggende rolig i en god Vugge i en opvarmet Stue, tilsyne-
ladende plejet og passet saaledes som spæde Børn i Almindelighed
behandles hos Smaakaarsfolk paa Landet; dets Hudpleje var upaa-

klagelig, og det var forholdsvis rent og velpaaklædt. Barnet var uhyggelig afmagret, næsten kun Skind og Ben, og havde et stærkt udspilet Underliv, tydelige paa en alvorlig Tarmlidelse. Lægen tog med de Tiltaltes Indvildelse straks Barnet med sig til en Klinik, hvorfra det 1 Marts overførtes til Brahetrolleborg, hvor det derefter gennem Maaneder var Genstand for kyndig Pleje, under hvilken det langsomt rettede sig.

Vedkommende Kredslæge undersøgte Barnet den 29 Marts. Han fandt det endnu stærkt afmagret og uden Evne til at støtte paa Benene. Paa begge Fodsaaler fandtes brede, omtrent 5 cm. lange, friske Ar efter en Koldbrand, der kunde skyldes Forfrysning, men dog snarere skyldtes en septisk Infektion gennem ubetydelige Rifter i Tærne; det kunde næppe antages, at den ovennævnte Fremgangsmaade med Indgnidning af Petroleum havde haft nogen skadelig Indflydelse paa Lidelsens Forløb. Endvidere saas der paa højre Øjes Hornhinde en uigennemsigtig Plet af et Par Milimeters Gennemsnit, der viste, at Barnet maatte have gennemgaaet en svær Øjenlidelse, der kunde skyldes septisk Infektion, for hvis Udvikling Barnets underernæring og svækkede Tilstand afgav gunstige Betingelser. Udover Afmagringen kunde iøvrigt intet sygeligt paavises, og Kredslægen anser det ikke for sandsynligt, at den alene skulde skyldes Underernæring, fremkaldt ved uhensigtsmæssig Ernæring eller ligefrem Mangel paa Ernæring, men antager, at Barnet allerede forud for de Tiltaltes Modtagelse af det havde været svageligt, og mener, at Koldbranden og den extreme Afmagring kan være fremkommen, uden at dets Plejerske eller Plejemoder behøver at have anden Skyld end manglende Forstaaelse og da navnlig en bristende Renlighedssans, ligesom i det hele smaa Børn meget ofte gaar til Grunde af septiske Infektioner, uden at det egentlig kan siges, at Plejen har været uforvarlig.

I en fornyet Udtalelse af 21 Juni 1915 har Kredslægen endvidere bl. a. udtalt, at Underernæringen gaar som en rød Traad gennem hele Barnets Sygehistorie, og at den — efter de da tilvejebragte Oplysninger om Barnets Tilstand ved Fødselen — maa antages at skyldes en uhensigtsmæssig Føde eller for lidt Føde, hvorved han atter mener, at Uvidenhed med Hensyn til smaa Børns Ernæring har været den eneste eller i alt Fald den vigtigste Aarsag, med hvilken et betydeligt Sløseri og Ligeegyldighed fra Plejeforældrenes Side har arbejdet Haand i Haand.

Ved en ny Undersøgelse af Barnet den 18 Oktober s. A. fandt Kredslægen, at det nu var i en helt tilfredsstillende Ernæringstilstand, endog vejede mere end den gennemsnitlige Vægt efter dets Alder; den højre Fod var som Følge af de endnu tilstedeværende Ar noget roteret udad og Tærne paa begge Fødder noget deforme; men dette antoges efterhaanden at ville rette sig betydeligt. Paa højre Øjes Hornhinde fandtes endnu en Plet; men den var kendelig mindre fremtrædende og vilde mulig i Tidens Løb bleges saa meget, at den blev usynlig ved almindelig Betragtning; i alle Tilfælde vilde den Skade, som den kunde forvolde Synet, være ganske forsvindende.

Hvad nu først angaar den ommeldte Øjensygdom findes det, allerede under Hensyn til at denne overhovedet ikke er bemærket af de to Læger, der først undersøgte Barnet, ikke at kunne lægges de Til-

talte til Last, at de, der maa antages at have været uvidende om dens Tilstedeværelse, ikke har søgt Lægehjælp for den.

Ligesom det dernæst med Hensyn til den ommeldte Behandling fra de Tiltaltes Side af Barnets Fødder efter det Foreliggende maa antages, at denne ikke har paaført Barnet nogen Skade, saaledes er der ejheller oplyst noget om, at Behandlingen skulde have paaført Barnet nogen Smerte, der kunde betegnes som Mishandling af Barnet.

Det maa derhos vel antages, at den stedfundne Ernæring af Barnet har været uhensigtsmæssig, utilstrækkelig og uforvarlig og har været Hovedaarsagen saavel til den almindelige afmagrede og afkræftede Tilstand, hvori Barnet befandt sig, da Undersøgelsen rejstes, som ogsaa til de nævnte Sygelighedstilstande i Øjet og i Fødderne; men ved Bedømmelsen af de Tiltaltes Forhold maa der tages Hensyn til, at de efter det Oplyste maa antages i det hele at have behandlet Barnet med Omhu og ikke at have budt det Kaar, der var ringere end deres egne, samt alene af Mangel paa bedre Viden i Forbindelse med Fattigdom at have ernæret Barnet saa slet som sket.

Endelig kan det vel bebrejdes de Tiltalte, at de først saa sent som den 5 Februar 1915 har hentet Læge til Barnet; men henset til deres smaa Kaar og deres manglende Evne til at forstaa Alvorligheden af Barnets Tilstand, findes deres Passivitet i saa Henseende i hvert Fald ikke at kunne opfattes som en saadan Mishandling af Barnet, som vilde kunne straffes efter Straffelovens § 202, og det samme maa være Tilfældet med Hensyn til deres Undladelse af i de følgende 3 Uger paany at tilkalde Lægen, idet dennes Udtalelser maa antages at kunne have bibragt dem Opfattelsen af, at saadant ikke kunde anses nødvendigt.

Herefter findes de Tiltalte ikke at kunne straffes med Hensyn til den første Del af Tiltalen.

Hvad dernæst angaar den anden Del af Tiltalen fremgaar det af Sagen, at de Tiltalte har haft Tilladelse til at have det Plejebarn, der var hos dem, da de modtog det herommeldte Barn, at Tiltalte Pedersen har forhandlet med ovenfor omtalte Sogneraadsmlem om Antagelsen af det ny Plejebarn, og at Sagen derefter paa Foranledning af dette Medlem har været drøftet i et Sogneraadsmøde, uden at der dog blev meddelt eller nægtet de Tiltalte Plejetilladelse for dette Barn. Da de Tiltalte imidlertid efter den ommeldte Henvendelse til Sogneraadsmedlemmet har haft nogen Føje til, naar Plejetilladelse derefter ikke blev nægtet dem, at gaa ud fra, at de ikke behøvede at foretage yderligere Skridt, vil der allerede som Følge heraf ikke kunne blive Spørgsmaal om at paalægge dem noget Ansvar for Overtrædelse af Plejebørnstilsynsloven.

De Tiltalte, der ved Ekstraretsdommen er blevne ansete i Medfør af Straffelovens § 202, 2det Stk., med simpelt Fængsel hver især i 8 Dage, hvorhos Tiltalte Pedersen efter Lov 1 Marts 1915*) er bleven anset med en Jurisdiktionens Politikasse tilfaldende Bøde af 50 Kr., vil som Følge af det Anførte i det hele være at frifinde.

*) Skal være: 1895.

Nr. 93. Grosserer Rudolph Als (Trolle)

mod

Købmand Alfred Langer, Berlin (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Citantens Pligt til at betale Indstævnte Provision for Salg af et Parti Aluminium.

Sø- og Handelsrettens Dom af 20 Marts 1915: Indstævnte, Grosserer Rudolph Als, bør til Citanten, Købmand Alfred Langer, Berlin, betale 8000 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra den 9 Februar 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 175 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at en den 18 Februar 1915 fremlagt udateret Kontrakt ikke findes stemplet.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Apellanten bestridt, at Instævnte har fremskaffet et virkeligt Tilbud om Køb af Partiet, og har til Støtte herfor forelagt Højesteret forskellige nye Oplysninger, men til denne Indsigelse, der ikke har været fremsat i forrige Instans, og til hvis Fremsættelse der ikke er erhvervet kgl. Bevilling, vil der intet Hensyn kunne tages. Med denne Bemærkning og i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes før Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Grosserer Rudolph Als, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 7 November 1914 anmodede Indstævnte, Grosserer Rudolph Als, Citanten, Købmand Alfred Langer, Berlin, om for ham at søge afhændet i Tyskland 4000 à 5000 Kister Aluminium, som beroede i Sverige, og han lovede Citanten en Godtgørelse af 2 Kr. pr. Kiste, hvis sidstnævnte kunde opnaa en Pris af 57 Kr. pr. Kiste. Indstævnte gør gældende, at han kun optraadte som Mellemand; han havde nemlig ikke selv købt Partiet, men han havde eller mente at have et Tilbud. Citanten gør derimod gældende, at han maatte forstaa Indstævnte, som om denne optraadte som Sælger. In confesso er det, at der ikke har været opgivet Citanten nogen anden Person, til hvem han kunde holde sig.

Citanten rejste umiddelbart efter, at den omtalte Aftale var truffen, til Berlin, og i Telegrammer af 10 og 11 November meddelte han Indstævnte, at han havde solgt til en Pris af 57 Kr. pr. Kiste; han udbad sig Bekræftelse af Handlen og nøje Angivelse af, hvor stort Partiet var. Indstævnte — som ikke havde svaret paa det første

Telegram— erklærede nu i et Telegram af 11 November, at der var Forbud mod Udførsel af Aluminium fra Sverige, men at han arbejdede paa at faa Partiet givet frit, og at han accepterede for det Tilfælde, at dette maatte lykkes, men han udbad sig Bankreference. Citanten svarede, at Køberen vilde betale kontant mod Konnossement eller stille en hvilkensomhelst Bankreference »wenn Geschäft perfect wird«.

Da Citanten kom tilbage fra Berlin, henvendte han sig straks til Indstævnte. I den følgende Tid førtes der gentagne Gange Forhandlinger mellem Parterne, hvorunder Indstævnte stadig anførte, at der arbejdedes paa at faa Partiet frit. Mellem Jul og Nytaar erklærede Indstævnte imidlertid, at dette ikke vilde lykkes.

Ved Henvendelse i det kejserlige tyske Konsulat i Malmø erfarede Citanten, at der ikke var og ikke havde været Forbud mod Udførsel af Aluminium fra Sverige. Under nærværende Sag har han derefter paastaaet sig tilkendt den Godtgørelse, der vilde være tilkommet ham, hvis Handelen var gaaet i Orden, beregnet efter et Antal Kister af 4000 til 8000 Kr., med Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 9 Februar 1915, og Sagens Omkostninger.

Indstævnte har paastaaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger. Han gør gældende, at han, der ikke er optraadt som Sælger af Partiet, ikke kan være ansvarlig overfor Citanten, at Citanten ikke har videresolgt det, men kun fremskaffet et Tilbud, samt at Citanten ikke har stillet den forlangte Bankreference. Han forklarer, at han selv er ført bag Lyset med Hensyn til Spørgsmaalet om Udførselsforbudet, idet den Mand, gennem hvem han havde faaet Tilbud om Partiet, har erklæret overfor ham, at der var Udførselsforbud.

Sagen er procederet til Kendelse eller Dom, idet Citanten har begæret Rettens Kendelse med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det vilde være af Betydning for Sagen at føre Bevis for, at Citanten virkelig havde solgt Partiet i Tyskland.

Efter det Foreliggende, jfr. bl. a. at Indstævnte i sit Telegram af 11 November bekræfter Handelen for det Tilfælde, at det maatte lykkes at faa Partiet frit, findes Indstævnte overfor Citanten at maatte staa inde for Aftalens Opfyldelse. Det skønnes ikke at kunne anføres mod Citanten, at der ikke er opgivet nogen Bankreference, thi hertil havde Citanten ikke nogen naturlig Anledning, saalænge det stod hen i det uvisse, om Partiet overhovedet kom frem. Indstævnte findes at have været ganske uberettiget til at gaa fra Aftalen, og det kan ikke fri ham for Ansvar, om han mulig selv maatte have troet paa de urigtige Foregivender om et Udførselsforbud. Det maa være ligegyldigt, om Citanten har solgt Partiet i Tyskland, eller han kun har fremskaffet et Tilbud, og det vil derfor ikke have Interesse at fremskaffe yderligere Oplysninger i den omspurgte Retning.

Der vil saaledes være at give Dom efter Citantens Paastand. Sagens Omkostninger findes at kunne bestemmes til 175 Kr.

Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at en den 18 Februar 1915 fremlagt, udateret Kontrakt ikke findes stemplet.

Løvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 258.

Højesteretsagfører Møldrup

mød

Overretssagfører Lauritz Holm (Def. Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af Politivedtægtens § 88.

Kriminal- og Politirettens Dom af 30 November 1915: Tiltalte, Overretssagfører Lauritz Holm, bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 10 Kr. og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Overretssagfører Lauritz Holm, til Højesteretsagførerne Møldrup og Bülow 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Overretssagfører Lauritz Holm tiltales under denne Sag for Overtrædelse af Politivedtægtens § 88.

Tiltalte har erkendt, at han, der er Ejer af Ejendommen Gl. Jernbanevej Nr. 5 i Valby, den 1 April 1914 har undladt til Trods for et ham i saa Henseende af Politiet meddelt Paalæg at lade feje Kørebane ud for nævnte Ejendom, men har hævdet, at denne Undladelse har været berettiget, idet den omhandlede Gadestrækning er at betragte som en paa almindelig Maade chausseret Kørebane, der efter Bestemmelsen i § 88 ikke skal fejes af Grundejerne.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Gl. Jernbanevej i de senere Aar — i hvert Fald fra 1912 — en Gang om Aaret, nemlig i Maj eller Juni Maaned — er bleven behandlet med en Tjærebelægning, der anbringes over Chausseringen for at gøre Vejfladen jævnere, fastere og tættere og binde det øverste Skærvelag bedre sammen, samt at en saadan Behandling, naar den udføres rigtig og gentages med fornøden Hyppighed, virkelig opfylder de tilsigtede Formaal og samtidig gør Vejen bedre egnet til Fejning end en almindelig makadamiseret Vej.

Herefter vil der ikke kunne gives Tiltalte Medhold i hans Anbringende om, at Vejen ikke ved Overtjæring mister Karakter af at være chausseret paa almindelig Maade.

Tiltalte har endvidere bragt, at paa Gl. Jernbanevej var Tjæren paa det paagældende Tidspunkt, 1 April 1914, slidt af, og at Vejen derfor i alt Fald da var »en almindelig chausseret Vej«, og vel synes Tjæreovertækket, ifølge det Oplyste at have været i det Væsentlige ganske afslidt; men tillige fremgaar det af Sagens tekniske Oplys-

ninger, dels at Vejen — som Følge af, at Tjæren var trængt noget ned i Overfladen — dog ikke absolut var reduceret til samme Tilstand som før Tjæringen, dels at Vejen, om den kun havde været udsat for let Færdsel, vilde have haft nok af den aarlige Overtjæring til at holde sig ensartet Aaret rundt.

Under denne Relativitet i Forholdene, maa det være Magistraten, der har det afgørende Skøn over, hvor hyppig den periodiske Tjærebehandling skal foregaa paa en Vej, in casu Gl. Jernbanevej, for at denne vedblivende skal være Andet end almindelig chausseret og følgerlig vedblivende henlagt til de private Grundejeres Fejning, og da Magistraten har skønnet saaledes i det foreliggende Tilfælde, maa det Tiltalte givne Paalæg om Fejning anses beføjet, saa at han med Urette har undladt Fejningen. For den saaledes begaaede Overtrædelse af Politivedtægtens § 88 vil Tiltalte være at anse efter Omstændighederne med en Bøde af 10 Kr. til Københavns Kommunes Kasse og have at betale Sagens Omkostninger.

Nr. 404. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Værnepligtig 1—21 a—0—125 Holger Rasmussen
(Def. Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 I.

Københavns Amts nordre Birks Politirets Dom af 22 Juni 1916: Tiltalte Holger Rasmussen bør til Statskassen bøde 300 Kr. samt betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 August 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bøden bestemmes til 200 Kroner. I Salær til Aktor, Overretssagfører Wolff, udreder Tiltalte, Værnepligtig 1—21 a—0—125 Holger Rasmussen, 20 Kr. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Værnepligtig 1—21 a—0—125, Holger Rasmussen til Højesteretssagførerne Asmussen og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Politiret indankede Sag tiltales Værnepligtig 1—21a—O—125, Holger Rasmussen, for Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 I.

Da Tiltalte, der er født den 19 Januar 1896 og ikke findes forhen straffet, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om uden lovligt Forfald at have undladt at give Møde paa Sessionen for 1917, paa hvilken Session han var pligtig at fremstille sig, vil han, der har erklæret, at hans Udeblivelse skyldes, at han vil modsætte sig at aftjene sin Værnepligt, hvorom han, der er Medlem af Foreningen »De konsekvente Antimilitarister«, har tilstillet Krigsministeriet en af ham underskrevet trykt Meddelelse, være at anse efter den ovennævnte Lovbestemmelse med en Straf, der findes at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde, stor 200 Kr.

Med den heraf flydende Forandring i Henseende til Bødens Størrelse vil Politiretsdommen, der efter samme Lovbestemmelse har anset ham med en Bøde til Statskassen paa 300 Kroner og rettelig paalagt ham at udrede Sagens Omkostninger, iøvrigt være at stadfæste.

Tiltalte, der ved en privat engageret Defensørs Hjælp selv har sørget for sit Forsvar, vil derhos have at udrede 20 Kr. i Salær til Aktor, Overretssagfører Wolff.

Nr. 403. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Værnepligtig 1—21a—M—31 Carl Max Petersen
(Def. Møldrup),

der tiltales for Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 I.

Københavns Amts nordre Birks Politirets Dom af 22 Juni 1916: Tiltalte Carl Max Petersen bør til Statskassen bøde 300 Kroner samt betale denne Sags Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 August 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bøden bestemmes til 200 Kroner. I Salær til Aktor, Overretssagfører Wolff, udreder Tiltalte, Værnepligtig 1—21a—M—31, Carl Max Petersen, 20 Kr. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret :

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler

Tiltalte, Værnepligtig 1—21a—M—31, Carl Max Petersen, til Højesteretssagførerne Asmussen og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Politiret indankede Sag tiltales Værnepligtig 1—21a—M—31, Carl Max Petersen, for Overtrædelse af Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 13 I.

Da Tiltalte, der er født den 5 April 1896 og ikke findes forhen straffet, ved egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er overbevist om uden lovligt Forfald at have undladt at give Møde paa Sessionen for 1917, paa hvilken Session han var pligtig at fremstille sig, vil han, der har erklæret, at hans Udeblivelse skyldes, at han vil modsætte sig at aftjene sin Værnepligt, hvorom han, der er Medlem af Foreningen »De konsekvente Antimilitarister«, har tilstillet Krigsministeriet en af ham underskreven trykt Meddelelse være at anse efter den ovennævnte Lovbestemmelse med en Straf, der findes at kunne bestemmes til en Statskassen tilfaldende Bøde, stor 200 Kr.

Med den heraf flydende Forandring i Henseende til Bødens Størrelse vil Politiretsdommen, der efter samme Lovbestemmelse har anset ham med en Bøde til Statskassen paa 300 Kr. og rettelig paalagt ham at udrede Sagens Omkostninger, iøvrigt være at stadfæste.

Tiltalte, der ved en privat engageret Defensors Hjælp selv har sørget for sit Forsvar, vil derhos have at udrede 20 Kr. i Salær til Aktor, Overretssagfører Wolff.

Mandag den 16 Oktober.

Nr. 253. Handelsfirmaet C. Wengel & Co. (Ingen)

mod

Slagtermestrene J. Nathan og E. Zacho (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Handelsfirmaet C. Wengel & Co., som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelses Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 273.   Proprietær **Chr. Springborg** (Ingen)

mod

Veksellererne **Kristiansen og Gümoes** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Proprietær **Chr. Springborg**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 379.   Sagfører **M. P. Hjorth** (Ingen)

mod

Styrmænd **Carl Andreas Larsen** og Avlsbruger **Herman Stender**, dels personlig, dels ved deres Befuldmægtigede, Sagfører, Sparekassebestyrer **T. H. Lund** samt denne personlig (Asmussen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Sagfører **M. P. Hjorth**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør han og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler han til de Indstævnte, Styrmænd **Carl Andreas Larsen**, Avlsbruger **Herman Stender** og Sagfører, Sparekassebestyrer **T. H. Lund**, som har ladet møde, 200 Kroner.

Torsdag den 19 Oktober.

Nr. 239. Agitationschef Vilh. Larsen (Asmussen)

mod

Andelsanstalten »Tryg«, gensidigt Livsforsikringsselskab (Bülow),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Misligholdelse af sine Forpligtelser som Agitationschef i det indstævnte Selskab.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Februar 1916: Kontracitanterne, Andels-Anstalten »Tryg«, gensidigt Livsforsikringsselskab, bør for Tiltale af Hovedcitanten, Agitationschef Vilh. Larsen, Charlottenlund, i denne Sag fri at være, og bør Hovedcitanten til Kontracitanterne betale 9795 Kr. 31 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 20 April 1915, til Betaling sker, samt i Sagsomkostninger 600 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Stempelforbehold med Hensyn til den af Hovedcitanten den 28 November 1914 fremlagte Genpart af den ovennævnte Kontrakt af 12 Januar 1912 med Paategninger af 27 Marts s. A., 1 September og 30 December 1913.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten dels frafaldet sin i foregaaende Instans nedlagte Paastand om en Erstatning af 25,000 Kroner, dels ikke gentaget sine Paastande om Mortifikation og Straf. Forsaavidt Sagen herefter og efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse, vil den indankede Dom i Henhold til de i samme under denne Del af Sagen anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat, end det i Dommen antagne — hvorved bemærkes, at der ikke for Højesteret er Tvist om selve Størrelsen af det Beløb, der saaledes tilkommer Indstævnte — efter dennes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 800 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Agitationschef Vilh. Larsen, til Indstævnte, Andelsanstalten »Tryg«, gensidigt Livsforsikringsselskab, med 800 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Hovedcitanten, Agitationschef Vilh. Larsen, Charlottenlund, ansattes ved Kontrakt af 12 Januar 1912 som praktisk Leder af Kontracitanterne, Andelsanstalten »Tryg«, gensidigt Livsforsikringsselskab's Akvisionsafdeling for Folkeforsikringer i København, sorterende direkte under Anstaltens Direktør og med Titel af Agitationschef. Hans Lønning bestemtes til en fast Gage af 3600 Kr. aarlig og en Tantième; stor 1 p. m. af den i hver Maaned tegnede Forsikringssum. Efter at han under 27 Marts s. A. tillige havde faaet Folkeforsikringstegningen paa Sjælland og Lolland-Falster under sig, ændredes Lønningsmaaden ved Kontrakt-paategning af 30 December 1913 til, at Tantiëmen fra 1 December s. A. skulde udgøre 2 p. m. af »Nettotilgangen, d. v. s. Tilgang ÷ Afgang« af Forsikringssummen. Ved en mellem Parterne den 1 Juli 1914 oprettet Kontrakt ansattes Vilh. Larsen som Agitationschef for Folkeforsikringsafdelingen for København, Sjælland og Bornholm — hvilket dog efter Proceduren maa antages ikke at betyde nogen Forandring i det Omraade, for hvilket han efterhaanden faktisk var bleven Leder — for en fast Gage af 4000 Kr. aarlig, en Tantième af 2 p. m. af Nettotilgangen af Forsikringssum, dog at der ved Udregningen heraf ikke skulde ske Fradrag af den Forsikringssum, hvorpaa var betalt mindst 1 Aars Præmie kontant, og en Præmiestignings-Tantième paa 1 pCt. af den aarlige Præmiestigning i hans Distrikt, samt saaledes, at disse Vederlag garanteredes ham med ialt mindst 12,000 Kroner aarlig.

Den 11 November 1914 konstateredes der i »Tryg« et betydeligt Underslæb hos Anstaltens Kontorchef, Suhr, og hos en af dens Inspektører, og samme Dag tilskrev Anstaltens administrerende Direktør, Dr. Steffensen, Vilh. Larsen: »Da det ved den stedfundne Undersøgelse af Deres Virksomhed som Agitationschef i Andels-Anstalten Tryg er godtgjort, at De har gjort Dem skyldig i grove Forsømmelser og Misligholdelser af Deres Forpligtelser, ser vi os nødsagede til fra Dato at afskedige Dem fra Deres Stilling i Anstalten«.

Af en under Sagen fremlagt fortlølig Skrivelse fra Anstaltens Direktører, Slesbager og Steffensen, til Anstaltens Repræsentantskab, Kontrollkomité og Direktion fremgaar, at Afskedigelsen tildels skyldes Mistanke om, at Vilh. Larsen havde været vidende om de nysnævnte Underslæb, men at man, da man savnede Beviser herfor, holdt sig til, at der forelaa grove Pligtforsømmelser fra hans Side; i Overensstemmelse med denne Holdning benægtede Direktør Steffensen overfor Pressen — der satte Underslæbene og Larsens Afskedigelse i Forbindelse med hinanden — at nogen saadan Forbindelse bestod.

Larsen gør nu gældende, at Afskedigelsen har været uberettiget, og under Henviisning til, at han ifølge sin Kontrakt af 1 Juli 1914 kun kunde opsiges med 1 Aars Varsel til en 1ste Januar, paastaar han derfor »Tryg« dømt til at betale sig i Godtgørelse for Gage og tabt Tantième 19,500 Kr. Idet han videre hævder, at den, i Skrivelser af 11 November 1914 givne Motivering af Afskedigelsen er krænkende for hans gode Navn og Rygte, og at Anstalten som Følge af Tidspunktet for Afskedigelsen maa være ansvarlig for, at hans Navn er blevet bragt i Forbindelse med de ovenfor berørte Bedragerier, paastaar han de i Afskedigelsesskrivelsen indeholdte Sigtelser mortificerede

og Anstalten anset med Straf for deres Fræmsættelse samt tilpligtet at betale ham en Erstatning af 25,000 Kr. Af det samlede Beløb, han saaledes paastaar sig tilkendt hos »Tryk« — 44,500 Kr. — paastaar han Renter, 5 pCt. p. a., fra Hovedforligsklagens Dato, den 17 November 1914.

»Tryk« hævder, at Afskedigelsen har været berettiget, idet Larsen har givet Anstalten, et bevidst urigtigt — for gunstigt — Billede af Resultaterne af sin Virksomhed — og derved dels paadraget Anstalten for store Udgifter til Akquisitionsvirksomheden, dels tilvendt sig den ovennævnte, for ham fordelagtige Kontraktændring af 1 Juli 1914 — ved i stor Udstrækning at hindre, at Policer, hvis Præmie efter Forsikringstagernes økonomiske Forhold maatte antages uerholdelig, indsendtes til Hovedkontoret til Annulation. »Tryk« paastaar sig heretter frifunden for Larsens Tiltale. Idet Anstalten videre hævder, at Kontrakten af 1 Juli 1914 som indgaaet paa Basis af bevidst retsstridigt Forhold fra Larsens Side ikke kan lægges til Grund ved Opførelsen af hans Tilgodehavende til Afskedigelsesdagen, og at Larsen som Følge heraf har oppebaaret 9795 Kr. 31 Øre for meget i Gage og Tantième i 1914, søger Anstalten ham under den af samme anlagte Kontrasag efter sin endelige Paastand til Betaling af dette Beløb. Endvidere søges han til Betaling af 1540 Kr., som han angives at skyldte til Rest for uafregnede Driftsforskud, dog med Fradrag af 121 Kr. for Udlæg, som han anerkendes at have haft for Anstalten, og til Betaling af Renter af det derefter udkommende samlede Beløb, 11,214 Kr. 31 Øre, fra Kontraklagens Dato, den 20 April 1915.

I Kontrasagen paastaar Larsen sig frifunden.

Begge Parter paastaar Sagsomkostningerne paalagt Modparten.

Med Hensyn til Beskyldningen mod Larsen for Forhaling af Annulationen af Forsikringer, som efter ordentlig Forretningssag burde annulleres, bemærkes Følgende:

De paagældende Forsikringer falder ind under Kategorien Folkeforsikringer, hvorved sigtes til Livsforsikringer, tegnede blandt Befolkningens bredeste Lag for en meget lav ugentlig Præmie. Ifølge Anstaltens Forretningssag gives der ved denne Art Forsikringer Forsikringstagerne mindst 13 Ugers Respit; det ligger fremdeles i Sagens Natur og er erkendt af »Tryk«, at det beror paa et Skøn — i første Instans af vedkommende Inkassatorer og de disse nærmest overordnede Funktionærer i Anstalten, de saakaldte Distriktsbestyrere — om Forsikringerne bør annulleres, saasnart de 13 Uger er forløbne, eller kan antages ved en taalmodig Inkassatation at blive holdt i Kraft af Forsikringstagerne. Naar Distriktsbestyreren kommer til den Overbevisning, at Forsikringen bør annulleres, indsender han de vedkommende Præmiekvitteringer til Hovedkontorets Restanceafdeling til Annulation; det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Distriktsbestyrerne optager en Fortegnelse over disse annullable Policer og i alt Fald regelmæssigt faar denne paategnet af den dem overordnede Agitationschef.

Ved Sagens Oplysninger, derunder særlig de af en Række Distriktsbestyrere afgivne Vidneforklaringer, maa det anses tilstrækkeligt bevist, at Larsen i en Række Tilfælde har, særlig fra Februar—Marts 1914 at regne, modarbejdet Indsendelse til Annulation af Forsikringer,

der efter vedkommende Distriktsbestyreres Skøn straks burde annulleres, som det maa antages uden anden Grund end for foreløbig at skjule Annullationens Nødvendighed, og givet Bestyrerne at forstaa, at de skulde sprede Annullationerne ud over et længere Tidsrum. Larsen har vel hævdet, at hans Forhold i saa Henseende indskrænker sig til, at han, naar Distriktsbestyrerne præsenterede ham de omtalte Fortegnelser over annullable Policer, undertiden har givet enkelte Distriktsbestyrere nogle af de til Annullation medbragte Kvitteringer med tilbage, og at Grunden har været, at han nærrede Tvivl om, at vedkommende Inkassator havde gjort det mest Mulige for at holde Forsikringen i Kraft. Samtidig har han dog erkendt, at han ogsaa — i Ny og Næ — har givet Distriktsbestyrere at forstaa, at de skulde fordele Annullationerne over et længere Tidsrum; men han gør gældende, at han herved kun har fulgt en ham af Anstaltens {daværende Organisationschef, Höhling, i Efteraaret 1913 given Ordre, der begrundedes med Hensyn til, at Anstaltens Regnskaber kunde tage sig godt ud. Denne sidste Forklaring kan der imidlertid ikke tillægges nogen Vægt. For det Første har Larsen ikke mod Anstaltens Benægtelse godtgjort, at han har faaet nogen saadan Ordre. For det Andet fremgaar det utvetydigt af Sagen, at han, selv om Höhling paa det nævnte Tidspunkt maatte have udladt sig med en Anvisning i omtalte Retning, maatte være paa det Rene med, at en saadan Fremgangsmaade ikke billigedes af den i Foraaret 1914 tiltraadte nye administrerende Direktør, hvormed ogsaa stemmer, at Larsen i en Forsvarsskrivelse, han indleverede til Direktionen, da en Revision i Oktober 1914 havde godtgjort, at der for hans Distrikt henlaa ca. 6900 annullable Policer — til et Præmiebeløb af ca. 144,000 Kr. — uannullerede, ikke paabe- raabte sig nogen modtagen Ordre eller Anvisning.

Der maa nu gives »Tryk« Medhold i, at det nævnte Forhold fra Larsens Side er en saadan Krænkelser af hans Pligter mod Anstalten, at det berettigede denne til straks at afskedige ham. Herefter, samt da der intet Ærefornærmende indeholdes i den Skrivelse, hvorved han blev afskediget, og da Anstalten ikke kan gøres ansvarlig for Pressens Udlægning af Afskedigelsen, vil »Tryk« i det Hele være at frifinde for Larsens Tiltale.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand i Kontrasagen gør Larsen — foruden hvad der ligger i hans foran gengivne Procedure — gældende, at der under Forhandlingerne om Kontrakten af 1 Juli 1914 ikke var Tale om Annulleringsprocenten for de under ham tegnede Forsikringer. Da han imidlertid i sin af »Tryk« fremlagte Skrivelse af 10 Juni 1914, hvormed de Forhandlinger aabnedes, som resulterede i Kontrakten af 1 Juli samme Aar, udtrykkelig henviser til Forholdet mellem Af- og Tilgang for de under ham tegnede Forsikringer, maa denne Indsigelse anses ubeføjet. Han hævder videre, at den ham ved nævnte Kontrakt garanterede Mindsteindtægt er bevilget ham uden Ansøgning fra hans Side, idet hans Begæring kun gik ud paa, at han enten maatte — som før Kontraktpaategningen af 30 December 1913 traadte i Kraft — faa Tantième af Bruttotilgangen af Forsikringssum eller blive lønnet som en nærmere angivet anden af »Tryk«s Agitationschefer, der — Larsen uafvidende — netop havde en garanteret Mindsteindtægt af den Størrelse, som ved Kontrakten af 1 Juli 1914

indrømmedes Larsen. Dennes Anbringende om at have været uvidende om, hvilken Lønning han saaledes egentlig forlangte, er imidlertid efter det Foreliggende saa usandsynlig, at der i Mangel af nærmere Bevis for dette Anbringendes Rigtighed ikke vil kunne tages Hensyn dertil.

Da nu Hensynet til Larsens sædvanlige Annulleringsprocent maa antages at have været et væsentligt Moment ved Anstaltens Overvejelser om, hvilken Mindsteindtægt man kunde garantere ham, findes det foran beskrevne Forhold fra hans Side at maatte bevirke, at han ikke kan rejse Krav paa den ham ved Kontrakten af 1 Juli 1914 indrømmede Mindsteindtægt, hvorimod i Overensstemmelse med Anstaltens Paastand Lønningsvilkårene efter den forud gældende Kontrakt vil være at lægge til Grund ved Opgørelsen af hans Tilgodehavende for Aaret 1914 med den Modifikation, som »Tryg« er indgaaet paa, at Afgang af Forsikringer, hvorpaa kontant er betalt et Aars Præmie, ikke skal komme ham til Skade.

Mod »Tryg«s foran anførte Beregning af den Anstalten herefter tilkommende Erstatning har Larsen fremdeles rejst den Indsigelse, at Afgang af Forsikringer, tegnede før Kontrakten af 30 December 1913 traadte i Kraft, ikke skal falde ham til Last, da han før dette Tidspunkt havde Tantième af Bruttotilgangen. Da det imidlertid efter det Oplyste maa antages at have været Meningen med den sidstnævnte Kontrakt, at denne skulde finde Anvendelse paa alle Annulationer efter dens Ikrafttræden — hvormed stemmer, at Larsens Tantième i hver Maaned af 1914 faktisk uden Indsigelse fra hans Side blev opgjort uden Hensyn til, naar en annulleret Forsikring var tegnet, — maa denne Indsigelse anses ubeføjet.

I Henhold til det Anførte vil under Kontrasagen det ovennævnte Beløb, 9795 Kr. 31 Øre, mod hvis Størrelse ingen særlig Indsigelse er fremsat, være at tilkende »Tryg« med Renter heraf som paastaet, hvorimod det ikke mod Larsens Benægtelse findes bevist, at han skylder Beløbet 1540 Kr.; forsaavidt dette sidste angaar bliver han derfor at frifinde.

Omkostningerne i Hoved- og Kontrasagen findes Larsen at burde godtgøre »Tryg« med 600 Kr.

Nr. 409. Højesteretssagfører Harboe

mod

Knud Emil Stadi (Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 19 August 1916: Arrestanten Knud Emil Stadi bør straffes med Forbedringshusarbejde

i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Kalko og Jessen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Knud Emil Stadi til Højesteretssagførerne Harboe og Henriques 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Knud Emil Stadi tiltales for Tyveri.

Han er født den 26 Januar 1893 og tidligere anset: ved Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 19 Oktober 1910 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., kfr. §§ 21 og 37, sammenholdt med 62 og under Hensyn til § 58, med Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i 60 Dage. (Udsat i 5 Aar i Medfør af midlertidig Straffelov 1 April 1905 § 20 paa Vilkaar, at han indtil sit fyldte 21de Aar underkaster sig Tilsyn af Foreningen »Ungdommens Vel«, og Lovens Betingelser iøvrigt overholdes.) Ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 6 December 1913 efter Straffelovens §§ 228, 229, 4de Stk., og 238 med 1 Aars Forbedringshusarbejde og senest ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 16 Oktober 1915 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han den 25 Juni 1916 har frastjaalet sin Logisvært, Maskinmester Niels Peter Andreasen, og dennes Søn, Niels Peter Andreasen, henholdsvis 4 Kr. 20 Øre i rede Penge og et Jakkesæt til Værdi 25 Kr. Pengene beroede i en Gasautomat, som Arrestanten opbrød, Klæderne i uafaalet Klædeskab i de Bestjaalnes Lejlighed, hvor Arrestanten havde uhindret Adgang.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar . . . .

Nr. 419. Højesteretssagfører O. Liebe

mod

Julius Axel Andersen (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 22 Juli 1916: Arrestanten Julius Axel Andersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar samt betale Sagens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Ole Jensen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Engelberg, 18 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 August 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 18 Maaneder. I Salær til Overretssagfører Olsen og Prokurator Mundt betaler Arrestanten Julius Axel Andersen 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Julius Axel Andersen til Højesterets-sagførerne Liebe og Harboe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne efter Arrestanten Julius Axel Andersens Begæring fra Frederiksberg Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten for Tyveri.

Arrestanten er født den 21 August 1894 og foruden en Gang inden sit fyldte 18de Aar at være straffet med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, bl. a. for Forsøg paa Tyveri, anset ved Dom som følger:

Ved Højesterets Dom af 25 Juni 1913 efter Straffelovens § 238, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 10 April 1915 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., eller i Medfør af dens § 241, 1ste Stk., efter § 238 som for 2den Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 19 Januar 1916 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. § 48, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, hvilken Straf han havde udstaaet den 21 Maj 1916.

Politibetjentene Nr. 28, Mortensen, og Nr. 100, Jakobsen, af Frederiksberg Politi har edelig forklaret følgende:

Under deres Patrouillering Natten efter den 8 Juni 1916 saa de Kl. 12¹/₄ gennem en Rude i en Smørbutik i Stuen i Ejendommen Gl. Kongevej Nr. 84, Hjørnet af Forhaabningsholms Allé, at en Dør fra Butiken til et Baglokale stod aaben, medens de vidste, at den plejede at være tillukket om Natten. De gik ad en uafloaset Indgang fra Forhaabningsholms Allé ind i Ejendommens Gaard for at anstille Undersøgelse, men fandt intet mistænkeligt. Da de, efter derpaa i et Kvarterstid at have iagttaget Ejendommen fra Forhaabningsholms Allé uden at se nogen gaa ind i den eller forlade den, gik tilbage til Gl. Kongevej, saa de, at den fornævnte Dør nu var lukket, og da de skyndsomst paany begav sig hen i Alleen, saa de Arrestanten komme ud af Ejendommen og anholdt ham. Ved straks efter Anholdelsen foretagne Undersøgelser fandt de, at et Vindue fra Gaarden til et Bagværelse til Butiken var afhaspet, men skudt til, samt at Indgangsdøren til Værelset fra Hovedtrappen, hvorfra der er Adgang til Gaarden, var aaben, medens de ved den tidligere Undersøgelse havde fundet den lukket, endelig fandt de, at Butiksskuffen, som kun indeholdt nogle Kobberpenge, var trukket ud.

Bestyrerinden af Butiken, Frk. Kirstine Olsen, har edelig forklaret, at hun den 8 Juni 1916 Kl. ca. 8¹/₂ Aften som den sidste forlod Forretningen efter at have forvissiget sig om, at alle Vinduer var paahaspede og Indgangsdørene aflaaede, samt at den ovennævnte Dør mellem Butik og Bagværelse var tillukket. Endvidere har hun forklaret, at der da i en i Butiken frit fremme beroende Skaal fandtes nogle Kroner i 10 Ører, samt at der heraf manglede ca. 2 Kr. eller mulig noget mere, da hun den næste Morgen indfandt sig i Forretningen, ved hvilken Lejlighed der i det fornævnte Vindue og paa en derved staaende Stol fandtes Fodspor, ligesom en indvendig Slaa paa Døren fra Bagværelset til Hovedtrappen var revet helt op og laa paa Gulvet. I Overensstemmelse hermed har Ekspeditricerne, Frk. ne Petersen og Frandsen forklaret.

Arrestanten nægter sig skyldig i det ham paasigtede Forhold; hans Forklaring gaar ud paa, at han efter ved 9-Tiden om Aftenen at have forladt sin Moders Bopæl, hvor han havde sit Tilhold, drev om paa Gaderne, og at han kun indfandt sig i den ovennævnte Ejendoms Gaard for at lade sit Vand.

Imidlertid fremgaar det af anstillede Undersøgelser, at Spidsen af et Blad i en Kniv, af hvilken Arrestanten fandtes i Besiddelse, passede i nogle paa det oftnævnte Vindue fundne øjensynlig fra et mellem Karm og Sprøse indstukket Instrument hidrørende Mærker, ligesom en Proptrækker i Kniven passede i Huller, som fandtes i dette og et tilstødende Vindue. Endvidere fandtes Arrestanten i Besiddelse af 2 Kr. 20 Øre i 10 Ører; om sin Adkomst til disse Pengestykker har han givet forskellige Forklaringer, og gaar hans sidste Forklaring ud paa, at han dels paa Grundlovsdagen og dels paa Dagene før og efter har vundet dem alle i Revolverbillardspil. Efter de af vedkommende Indehaver af Revolverbillarder, David Hansen og S. Thomsen, afgivne beedigede Forklaringer maa denne Arrestantens Forklaring i ethvert Fald forsaavidt angaar Grundlovsdagen anses for usandfærdig.

Efter det saaledes Foreliggende maa det anses for bevist, at der indbrudsvis er begaaet Tyveri i den oftnævnte Forretning umiddelbart

før det Tidspunkt, da Arrestanten efter sin egen Forklaring har opholdt sig i Ejendommens Gaard, hvorfra Tyven maa antages at have skaffet sig Adgang til Lokalerne. Naar hertil kommer, at han er funden i Besiddelse af et Redskab, svarende til det ved Indbruddet benyttede, og af Pengestykker, svarende til de stjaalne, samt at hans Forklaring om hans Adkomst til disse maa anses for usandfærdig, samt at han var uden Erhverv, og at hans Fortid stempler ham som tyvagtig, findes det uden Betænkelighed at anse det for bevist, at han er Gerningsmand til Tyveriet.

Arrestanten vil som Følge heraf være at anse efter Straffelovens § 230, 2det Stk., efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, og Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 230, 2det Stk., eller som for 3die Gang begaaet Hæleri i Medfør af dens § 241 efter § 238 er anset med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, tiltrædes, vil saaledes med den anførte Forandring i Henseende til Straffetiden være at stadfæste.

Nr. 408. Højesteretssagfører N. H. Bache

mod

Frederik Christian Rasmussen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri og Betleri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 August 1916: Arrestanterne Ejner Peter Jacobsen, Berthold Leopold Othenius Sørensen, Frederik Christian Rasmussen, Adolf Thorvald Martin Christian Petersen, Tiltalte, Forbedringshusfange Oluf Olfert Andersen, Arrestanterne Jørgen Sigvald Jensen, August William Larsen, Svend Aage Thor Axelsen, Fridolin Ilnitzsky Tønnesen, Oskar Georg Christian Andersen, Svend Aage Hansen, Viggo Oskar Larsen, Carlo Henry Jensen og Tiltalte Valdemar Christen Blok bør staffes, Arrestanterne Jacobsen, Sørensen, Rasmussen, Petersen, Tiltalte Oluf Andersen, Arrestanterne Sigvald Jensen, August Larsen, Axelsen, Oskar Andersen, Hansen og Carlo Jensen med Forbedringsarbejde, Arrestanten Jacobsen i 4 Aar, Arrestanten Sørensen i 3 Aar, Arrestanterne Rasmussen og Petersen hver især i 1 Aar, Tiltalte Oluf Andersen i 3 Maaneder, Arrestanten Sigvald Jensen i 15 Maaneder, Arrestanten August Larsen i 8 Maaneder, Arrestanten Axelsen i 1 Aar, Arrestanten Oskar Andersen i 15 Maaneder, Arrestanterne Hansen og Carlo Jensen hver især i 8 Maaneder, Arrestanterne Tønnesen, Viggo Larsen og Tiltalte Blok med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Arrestanten Tønnesen i 80 Dage, Arrestanten Viggo Larsen i 40 Dage og Tiltalte Blok i 60 Dage og En for Alle og Alle for En betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Steinthal og Nyholm,

100 Kr. til hver, dog at Arrestanten Jacobsen ikke betaler udover $\frac{1}{2}$ Arrestanten Sørensen ikke udover $\frac{1}{8}$, Arrestanten Rasmussen ikke udover $\frac{3}{32}$, Arrestanten Petersen og Tiltalte Oluf Andersen hver især ikke udover $\frac{1}{32}$, Arrestanterne Sigvald Jensen og August Larsen hver især ikke udover $\frac{5}{16}$, Arrestanten Axelsen ikke udover $\frac{1}{8}$, Arrestanten Tønnesen ikke udover $\frac{1}{32}$, Arrestanten Oskar Andersen ikke udover $\frac{5}{16}$, Arrestanten Hansen ikke udover $\frac{1}{32}$, Arrestanten Viggo Larsen ikke udover $\frac{1}{16}$, Arrestanten Carlo Jensen ikke udover $\frac{1}{32}$ og Tiltalte Blok ikke udover $\frac{1}{16}$ af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Frederik Christian Rasmussens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frederik Christian Rasmussen til Højesteretssagførerne Bache og Stein 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Ejner Peter Jacobsen, Berthold Leopold Othenius Sørensen, Frederik Christian Rasmussen, Adolf Thorvald Martin Christian Petersen, Tiltalte, Forbedringshusfange Oluf Olfert Andersen, Arrestanterne Jørgen Sigvald Jensen, August William Larsen, Svend Aage Thor Axelsen, Fridolin Ilitzsky Tønnesen, Oskar Georg Christian Andersen, Svend Aage Hansen, Viggo Oskar Larsen og Carlo Henry Jensen samt Tiltalte Valdemar Christen Blok tiltales, Arrestanterne Jacobsen, Sørensen, Rasmussen, Petersen, Oluf Olfert Andersen, Jørgen Sigvald Jensen, August William Larsen, Axelsen, Tønnesen, Oskar Georg Christian Andersen og Hansen for Tyveri, Arrestanten Jacobsen tillige for Hæleri og Forsøg paa Røveri, Arrestanten Rasmussen tillige for Betleri, Arrestanten Jørgen Sigvald Jensen tillige for Falsk, Arrestanten August William Larsen tillige for Hæleri, Arrestanten Viggo Oskar Larsen for Hæleri, Arrestanten Carlo Henry Jensen for Forsøg paa Røveri og Tiltalte Blok for Tyveri.

Arrestanten Rasmussen er født den 7 Maj 1880 og foruden 2 Gange før sit fyldte 18 Aar at være straffet for Tyveri, bl. a. anset: ved nærværende Rets Dom af 4 Juni 1898 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 6 August 1898 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 1 Juli 1899 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved nærværende Rets Dom af 29

August 1899 i Medfør af Straffelovens § 64 med en efter Straffelovens § 229, 4de Stk., jfr. § 37, efter § 228 og efter § 230, 2det Stk., lempet Tillægsstraf af Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved nærværende Rets Dom af 30 December 1902 efter Søløven af 1 April 1892 § 299, jfr. Straffelovens § 251, og efter Straffelovens §§ 100 og 101, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Højesterets Dom af 3 Maj 1905 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Led, sidstnævnte Led tildels jfr. § 46, med Forbedringshusarbejde i 5 Aar, hvilken Straf var udstaaet den 6 Maj 1908, og senest ved nærværende Rets Dom af 5 Marts 1912 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 90 Dage.

En Sag her ved Retten i Aaret 1915, hvorunder Arrestanten var sigtet for Tyveri uden at være arresteret, blev sluttet uden Tiltale.

Ved Arrestanternes og Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold, medens Sagens Omstændigheder iøvrigt er følgende:

Arrestanten Jacobsen har den 11 December 1915 om Eftermiddagen Kl. 5—6, efter hans Forklaring i Forening med Arrestanten Rasmussen og efter dennes Forslag begaaet grovt Tyveri fra en aflaaet Brændselskælder i Ejendommen Valdemarsgade Nr. 11. De indfandt sig efter Arrestanten Jacobsens Forklaring sammen uhindret i Kældergangen i Ejendommen, hvor Arrestanten Rasmussen i Arrestantens Nærværelse efter foregaaende Aftale mellem dem om at stjæle fra Kælderen opbrød dennes med Hængelaas aflaaede Dør, hvorefter de fra Kælderen stjal 2 Dæk, 2 Slinger og en Jakke af Værdi ialt 10 Kr. og beroende frit fremme. De solgte derefter det Stjaalne hos en Jernhandler i Dannebrogsgade for 4 Kr., som de delte.

Arrestanten Rasmussen, der derimod har nægtet at have været med til at begaa Tyveriet, har forklaret, at han ved den ommeldte Lejlighed var gaaet op i den fornævnte Ejendom for at betle, da han hørte Nogen pusle nede i Gangen. Da han blev bange for, at det var Politiet, gik han ned, og det viste sig da, at det var Arrestanten Jacobsen. Da Arrestanten sagde til denne, at han var gaaet ind i Ejendommen for at betle, sagde Arrestanten Jacobsen, at det behøvede han ikke, da Jacobsen kunde skaffe Penge ved Salg af noget Gummi, han stod med paa Armen. De fulgte derefter hen til Jernhandleren, hvor de solgte Kosterne for 4 Kr. Arrestanten Rasmussen har erkendt, at han, efter at Jacobsen for nogle af Pengene havde faaet et Par Støvler, har deltaget i Forbruget af Resten af Pengene, hvorfor de i Fællesskab nød Brændevin og Mad. Arrestanten Rasmussen har imidlertid gjort gældende, at han ikke var klar over, at det var Tyvekoster, men at han troede, at Arrestanten Jacobsen var i lovlig Besiddelse af Effekterne, som Jacobsen sagde, at han havde faaet af sin Søster, hvad Arrestanten Jacobsen dog har nægtet at have sagt.

Efter hvad der saaledes foreligger, kan det vel ikke mod Arrestanten Rasmussens Benægtelse anses for godtgjort, at han har taget Del i Udførelsen af Tyveriet, hvorimod det maa anses for ubetænkeligt at statuere, at Arrestanten Rasmussen efter hans Kendskab til Arrestanten Jacobsens Levevis paa den paagældende Tid maa have

været paa det Rene med, at Effekterne var Tyvekoster og at han saaledes har gjort sig skyldig i Hæleri.

Arrestanten Jacobsen har den 14 December 1915 frastjaalet Tjener Jens Michaelsen en Cykle af Værdi 15 Kr., der stod frit fremme udenfor en Ejendom paa Bernstorfsvej.

Arrestanten Viggo Larsen har udvist hælerisk Virksomhed, idet han den 15 s. M., vidende om at Cyklen var stjaalet, har solgt den til en Møbelhandler, hos hvem han før havde arbejdet, for 10 Kr., i hvis Forbrug til Fødevarer han derefter deltog.

Efter Arrestantens Forklaring overværede Arrestanten Rasmussen Aftalen mellem dem om Salget af den stjaalne Cykle og deltog i Forbruget af dennes Salgssum.

Arrestanten Rasmussen har erkendt, at han deltog i Forbruget af Beløbet, men har gjort gældende, at han ikke vidste, at Cyklen var stjaalet.

Naar imidlertid henses til, at Arrestanten Rasmussen har erkendt, at Arrestanten Larsen fortalte, at han havde solgt Cyklen til sin gamle Mester for Arrestanten Jacobsen, idet denne ikke kunde sælge Cyklen selv uden Købebevis, og til, at Arrestanten Rasmussen endvidere har erkendt, at han vidste, at Arrestanten Jacobsen i lang Tid havde været arbejdsløs, samt til Arrestanten Rasmussens vaklende og forbeholdne Forklaringer, findes det ubetænkeligt at statuere, at Arrestanten Rasmussen har været paa det Rene med, at Cyklen var stjaalet og saaledes har gjort sig skyldig i Hæleri ved at deltage i Forbruget af Salgssummen for den.

Arrestanten Rasmussen har i Tiden fra noget før Jul 1915 indtil sin Anholdelse under nærværende Sag, den 28 Februar d. A., betlet mange Gange paa Frederiksberg ved Døre og derved indvundet dels Penge, dels væsentligst Mad.

Arrestanten Rasmussen har under Sagen været indlagt til Observation paa Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvis Overlæge i en den 26 Juli d. A. afgiven Erklæring har udtalt, at Arrestanten er et degenereret Individ, men ikke sindssyg eller aandssvag.

Arrestanten Rasmussen maa herefter anses som fuldt tilregnelig.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne og de Tiltalte være at anse:

Arrestanten Rasmussen i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 4de Gang begaaet Hæleri og efter Lov 3 Marts 1860 § 3.

---

efter Omstændighederne og for Arrestanten Rasmussens Vedkommende under Et . . . med Forbedringshusarbejde . . . Arrestanterne Rasmussen og Petersen hver især i 1 Aar . . .

. . . og have in solidum at betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 100 Kr. til hver, dog at . . . Arrestanten Rasmussen ikke udover $\frac{2}{32}$ . . .

Nr. 52. Skattedepartementet (den kst. Kammeradvokat)

mod

Overretssagfører **A. E. Svendsen** som Eksekutor i Boet efter Enkefru **Sophie Petrine Herskind**, født **Bruun** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Forpligtelsen til at svare Arveafgift af en Livrente.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Juli 1915: Indstævnte, Overretssagfører A. E. Svendsen, bør til Citanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, betale 243 Kroner 38 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 7 Januar 1915, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det retteligt antaget, at det foreliggende Tilfælde falder ind under Bestemmelserne i Arveafgiftslovens § 5 a, idet den ved Policen truffne Ordning i Virkeligheden bl. a. gaar ud paa, at der, naar den ene af Ægtefællerne dør, skal tilfalde den Efterlevende en Overlevelsesrente, stor 2400 Kroner. Da der nu er Enighed om, at der efter § 5 a ikke skal betales Arveafgift af den ene Halvdel af denne Overlevelsesrentes Kapitalværdi, og da der ikke ses at være nogen Hjemmel til fra den anden Halvdel af Kapitalværdien — enten helt eller delvis — at trække det i Dommen nævnte Beløb, vil Indstævnte overensstemmende med Appellantens Paastand være at dømme til at betale Appellanten 415 Kroner 25 Øre med Renter.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Overretssagfører A. E. Svendsen som Eksekutor i Boet efter Enkefru Sophie Petrine Herskind, født Bruun, bør til Appellanten, Skattedepartementet, betale 415 Kroner 25 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarligt fra den 7 Januar 1915, til Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 26 Juli 1898 indkøbte cand. pharm. Andreas Waldemar Herskind, født 10 Maj 1839, og Hustru Sophie Petrine Herskind, født Bruun, født 25 Juli 1851, hos Statsanstalten for Livsforsikring mod et Indskud en Gang for alle af 42,696 Kroner en livsvarig Livrente paa længst Liv, stor 2400 Kr. aarlig, saaledes at Udbetalingen, der begyndte den 1 Oktober s. A., sidste Gang skulde ske den nærmeste fjerdingaarlige Udbetalingstermin efter den Længstlevendes Død. Efter at cand. pharm. Herskind var afgaaet ved Døden den 28 Januar 1912, overtog hans Enke, der havde levet i sædvanligt Formuefællesskab med ham, som eneste Arving Boet til privat Skifte og bemærkede i sin den 29 Februar s. A. til vedkommende Skifteret indgivne Arveanmeldelse, at der af ovennævnte nu hende alene tilkommende Livrente ikke vilde være at erlægge Arveafgift. I Henhold til Revisionsdepartementets Decision ændrede Skifteretten under 31 Oktober f. A. sin oprindelig i Overensstemmelse med Anmeldelsen foretagne Arveafgiftsberegning derhen, at der foruden af Afdødes i Anmeldelsen opgjorte Boeslod. . . . 68,631 Kr. 30 Øre vilde være at beregne Afgift af Haldelen af den af Statsanstalten opgivne Nettokapitalværdi af Livrenten ved Afdødes Død 30,196 Kr. 80 Øre eller af . . . . . 15,098 — 40 —, saaledes at Afgiften af . . . . . 83,729 Kr. 70 Øre beregnet med $2\frac{3}{4}$ pCt. af 83,700 Kr. vilde andrage . . . . . 2,301 Kr. 75 Øre og at der, idet der tidligere var betalt . . . . . 1,886 — 50 —, yderligere vilde være at erlægge . . . . . 415 Kr. 25 Øre.

Da Enkefru Herskind ønskede Spørgsmaalet om denne Beregnings Rigtighed afgjort ved Retssag, har Citanterne, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, under nærværende Sag paastaaet Indstævnte, Overretssagfører A. E. Svendsen, der, efter at Enkefru Herskind under Sagen er afgaaet ved Døden, som executor testamenti behandler hendes Bo, dømt til Betaling af ovennævnte 415 Kroner 25 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato den 7 Januar d. A., til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der under Sagen har givet Møde for Citanterne.

Indstævntes principale Paastand gaar ud paa Frifindelse, medens han subsidiært paastaar sig frifunden mod Betaling af en Afgift, beregnet af Halvdelen af Differencen mellem Livrentens Kapitalværdi 30,196 Kr. 80 Øre og den af Enkefru Herskinds Andel i Fællesboet udredede Halvdel af Indskudet 21,348 Kr., eller af Halvdelen af 8848 Kr. 80 Øre, og mest subsidiært mod Betaling af en Afgift, beregnet af hele det sidstnævnte Beløb, i alle Tilfælde med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Forsaavidt Indstævnte til Støtte for sin principale Paastand har gjort gældende, at det foreliggende Tilfælde, hvor begge Ægtefæller ved Opførelse af den fælles Formue har sikret sig selv en livsvarig Livrente, falder udenfor Bestemmelsen i Lov om Arveafgift af 27 Maj 1908 § 5 a, idet denne kun angaar Tilfælde, hvor Afdøde har tegnet

en Forsikring udelukkende til Fordel for Erhververen, kan der ikke gives ham Medhold, idet der ved Førstafdødes Død er tilfaldet Sidstafdøde den fulde Livrente, for hvilken Førstafdøde ved sin af Fællesboet udredede Andel af Indskudet delvist har betalt Vederlaget.

Afgørelsen skønnes at maatte træffes ud fra det Formaal, der maa antages at ligge til Grund for den nævnte Bestemmelse i Arveafgiftsloven: at hindre, at opsparede Midler ved kontraktmæssige Transaktioner ved Dødsfald overføres fra den Afdødes Formue til en Anden uden at deltage i Arvebeskatningen. Herefter findes Forholdet ikke at kunne ligestilles — saaledes som det fra Citanternes Side er gjort gældende — med en til Fordel for en længstlevende Ægtefælle tegnet Overlevelsere, for hvilken Vederlaget er udredet af Fællesformuen, idet Livrenten tillige er indkøbt til Fordel for og nydt af Førstafdøde, men Afgiften findes at maatte erlægges af et Beløb, svarende til den Formuefordel, der ved Førstafdødes Død gennem Livrenten maa anses tilfalden Sidstafdøde eller af ovenanførte Difference — 8848 Kr. 80 Øre — mellem Livrentens Kapitalværdi for Sidstafdøde og den af dennes Andel i Fællesformuen udredede Del af Indskudet.

Den Sidstafdøde paahvilende Arveafgift vil herefter, overensstemmende med Indstævntes mest subsidiære Paastand, være at beregne af den i Arveanmeldelsen opgjorte Arv . . . . . 68,631 Kr. 30 Øre
 + ovenanførte Beløb . . . . . 8,848 — 80 —
 eller af . . . . . 77,480 Kr. 80 Øre
 beregnet med $2\frac{3}{4}$ pCt. af 77,450 Kr. til . . . . . 2,129 — 88 —
 hvori fradrages den betalte Afgift . . . . . 1,886 — 50 —

saaledes at Indstævnte vil være at dømme til

Betaling af . . . . . 243 Kr. 38 Øre
 efter Omstændighederne med Renter, som paastaet.

Sagens Omkostninger findes at burde ophæves, hvorfor der ikke bliver Spørgsmaal om at tillægge den konstituerede Kammeradvokat noget Salær under Sagen.

Fredag den 20 Oktober.

Nr. 337. Højesteretssagfører Bache

mod

Severin Marius Rasmussen og Ole Jørgensen Vitved
 (Def. Overretssagfører Steglich-Petersen),

der tiltales for uagtsom Brandstiftelse.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 16 December 1915:
 De Tiltalte, Severin Marius Rasmussen og Ole Jørgensen Vitved, bør hver især hensættes i simpelt Fængsel i 14 Dage samt, En for Begge

og Begge for En, udrede i Erstatning 12,747 Kr. til »Købstædernes almindelige Brandforsikring«, 109,036 Kr. til »Guardian Assurance Co. Ltd. af London« og 53 Kr. til »Det kgl. octr. almindelige Brand-assurancekompagni«, dog saaledes at Fængselsstraffen bortfalder, saa fremt de idømte Erstatning udredes inden nedenanførte Frist. Saa bør de Tiltalte og in solidum udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Krag Møller, 40 Kr. og 30 Kr. til Defensor, Sagfører Sebbelov. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 1 Maj 1916: De Tiltalte, Severin Marius Rasmussen og Ole Jørgensen Vitved, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten og Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Dahl, 30 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved det af de Tiltalte udviste, i den indankede Dom fremstillede Forhold findes de ikke at have gjort sig skyldig i en saadan Uforsigtighed, som kan paaføre dem Straf efter Straffelovens § 284. Dommen vil derfor være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Bache og Overretssagfører Steglich-Petersen hver 50 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Severin Marius Rasmussen og Ole Jørgensen Vitved for uagtsom Brandstiftelse.

Medens førstnævnte Tiltalte, der er født den 12 Juni 1889, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, har Sidstnævnte, der er født den 10 Februar 1882, tidligere inden Aarhus Købstads Politiret vedtaget at erlægge en Bøde af 10 Kr. for ulovlig Omløben med Varer ifølge Frdg. af 13 Februar 1775 og 8 Juni 1839, hvorhos han ved Hammerum Herreds Politirets Dom af 20 Januar 1904 er anset efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Dage.

Færdig fra Trykkeriet den 1 November 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 32.

Fredag den 20 Oktober.

Natten mellem den 8 og 9 September f. A. udbrød der omtrent Kl. 12 $\frac{1}{2}$ en Ildløs i A/S. H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle paa Frederiksgade i Aarhus, hvorved der tilføjedes Fabriksbygningerne, der var assurerede i Købstædernes almindelige Brandforsikring, en Skade, der er opgjort til 12,656 Kr., medens Skaden paa Fabrikken Maskiner og Løsøre, der var forsikret i de engelske Selskaber »Guardian« og »General Accident«, er vurderet til ialt 109,036 Kr.; samtidig ødelagdes en Del forskellige Arbejdere tilhørende Arbejdstøj m. m., forsikret dels i »Det kgl. octr. alm. Brandassurancekompagni«, hvis Tab beløber sig til 53 Kr., dels i »Arbejdernes Brandforsikringsselskab«, der i Erstatning har udredet 138 Kr. 70 Øre. Samtlige Assurance-selskaber med Undtagelse af det Sidstnævnte har nedlagt Paastand om Erstatning under Sagen.

Om de med Brandens Opstaaen forbundne nærmere Omstændigheder er det ved det i denne Anledning optagne Forhør oplyst, at de tvende Tiltalte den paagældende Aften ved Sekstiden gik igang med at rense en Oliebeholder for »Oliefod«, et vællingeagtigt Bundfald, som Linolie afsætter; da der ikke var tilstrækkelig lyst paa Arbejdsstedet, benyttede de ved Arbejdet en til dette Øjemed anskaffet elektrisk Haandlampe, der var fastgjort til en Stikkontakt. Omtrent ved Syvtiden anmodede en Arbejder, Hededal, der var beskæftiget i Etagen ovenover med Reparation af en Maskindel, om hertil at laane Lampen, der var den eneste af den Slags, der fandtes paa Fabrikken, og de Tiltalte overlod ham den. For at kunne se at arbejde videre hentede de Tiltalte et almindeligt Stearinlys af ca. 6 Tommers Højde af den Slags, hvoraf der gaar 6 paa et Pund, hvilke ellers anvendtes i Fabrikken ved Kedelrensning; dette anbragte Tiltalte Vitved paa den Maade, at han fra Fabrikken Bødkerværksted, der var paa 1ste Sal, hentede et Stykke gammelt Brædt, ca. 12 cm langt, 6 cm bredt og ca. 1 $\frac{1}{4}$ cm tykt, som han snittede til, saa det kunde sættes fast i Laaget til Oliebeholderen. Dette var af Træ, og ved 13 Aars Brug gennemtrængt af Olie; det var delt i to Halvdele, af hvilke den ene var forsynet med en Udskæring, gennem hvilken Olien kunde løbe ned i Beholderen, og efter at Tiltalte Vitved havde oplukket denne Halvdel af Laaget, saaledes at den i let skraanende Stilling kom til at hvile mod Muren, anbragte han det ovennævnte Brædt i Udskæringen paa en saadan Maade, at det sad fuldstændig fast og omtrent vandret. Han anbragte

derefter Lyset paa Brædtet, idet han bankede 4 Søm fast i dette, saa at de dannede en Slags Lysestage, hvori han satte Stearinlyset. Som det saaledes var anbragt, frembød det ingen umiddelbar Brandfare, idet der fra Flammens Overkant til Loftet var ca. $4\frac{1}{2}$ Alen, og i dets Nærhed fandtes ingen brændbare Stoffer. Ved den saaledes tilvejebragte Belysning fortsatte de Tiltalte nu Arbejdet med at tømme Oliebeholderen indtil Kl. ca. $11\frac{1}{2}$ om Aftenen; ved dette Tidspunkt raabte fornævnte Hededal gennem Remhullerne i Loftet ned til dem om at komme op ovenpaa og give en Haandsrækning, idet han, saavidt han og de Tiltalte mindes, benyttede sig af et Udtryk som: »Kom op og hjælp et Øjeblik!« Begge de Tiltalte fulgte straks Opfordringen, forlod deres Arbejde og lod Lyset, som altsaa den Gang havde brændt i ca. $4\frac{1}{2}$ Time og var ganske lille, staa og brænde. Efter deres videre Forklaring gjorde de sig ikke nogen bestemt Tanke om, hvor længe de vilde blive opholdt paa 1ste Sal, men gik dog ud fra, at der ikke ret længe vilde blive lagt Beslag paa dem, og at de derefter kunde genoptage Arbejdet ved Oliebeholderen. Det faldt dem derfor ikke ind, at der var nogen Fare forbunden med at efterlade Lyset brændende, hvorimod de rent instinktmæssigt efterkom Opfordringen uden at overtænke den foreliggende Situation, og efter at de var sat hver til sin Taljekæde, glemte de ganske Lyset, der ikke kunde ses fra deres Arbejdsplads.

Det Arbejde, hvortil deres Assistance udkrævedes, bestod i, at en Aksel med Remskive, der vejede ca. 2000 Pd., skulde hænges op ved at hæves i Vejret og skubbes til Rette i 2 Hængebukke, i hvilket Øjemed der paa Akslen var anbragt fire saakaldte Patenttaljer, saaledes indrettede, at man pludselig kan slippe Taljen, uden at Akselen derfor falder ned. 4 Mand skulde hale hver i sin Talje, og de Tiltalte greb hver fat i sin, medens en Montør dirigerede Arbejdet, der udkrævede en vis Anspændelse af Opmærksomheden, idet hver enkelt Deltager skulde hale støt og ligeligt med de Andre. Efter at der var hængaet ca. en Time med dette Arbejde, mærkede føromtalte Hededal Brandlugt; han ilede ned i Stueetagen og saa da, at Laaget til Oliebeholderen stod i lys Lue; inden han kunde faa hentet en Spand Vand, havde Ilden naaet at forplante sig til Taget over Oliebeholderen, og Fabrikken stod ikke længere til at redde.

Efter det Foreliggende maa det antages, at Ilden hidrører fra Lyset, og de Tiltalte forklarer, at de tænker sig, at den er opstaaet ved, at Lyset er brændt ned og har antændt Brædtet, der var fedtet af Olie, og at Ilden derfra har forplantet sig til det oliemættede Trælaag og videre til den i Beholderen værende Olie, hvorfra Flammerne med voldsom Kraft er slynget op mod det over Beholderen værende Træloft, der maa antages at have været gennemtrukket af Olie. Oliebeholderens Indhold var, naar det først blev antændt, meget brændbart, og der var for at undgaa stærk Varme i Lokalet sørget for Gennemtræk, saaledes at en Brand, naar den først opstod, havde Betingelser for at vinde stærk Udbredelse. I Lokalet fandtes paa Væggen et Opslag, der forbød Tobaksrygning og Ombæring af aabent Lys. Fabrikkens Ejer har imidlertid udtalt, at han ikke var klar over, at en Linoliefabrik var saa fængbar, som det viste sig at være Tilfældet,

og der fandtes ikke i Fabriklokalerne truffen nogen Foranstaltning til Afværgelse af Brandfare.

Ved det af de Tiltalte saaledes udviste Forhold findes de nu ikke at have gjort sig skyldig i en saadan Tilsidesættelse af almindelig Forsigtighed, at de kan anses at have paadraget sig Straf efter Straffelovens § 284, og de vil derfor være at frifinde for Aktørs Tiltale i denne Sag, ligesom de nedlagte Erstatningspaastande herefter ikke kan tages til Følge.

Tirsdag den 24 Oktober.

Nr. 157. Aktieselskabet »Frichs« (Asmussen)

mod

Snedkersvend **Carl Funch Rasmussen** (I. Kondrup efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte i Anledning af et denne overgaaet Ulykkestilfælde.

Aarhus Købstads Bytings Dom af 23 Juli 1914: Indstævnte, A/S. »Frichs«, bør for Tiltale af Citanten, Snedker Carl Funch Rasmussen, i denne Sag fri at være. Der tillægges Citantens beskikkede Sagfører, A. Glasius, i Salær 40 Kr. og i Godtgørelse for Udlæg 10 Kr., hvilke Beløb udredes af det Offentlige. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at de af Indstævnte den 13 November 1913 og 5 Marts 1914 fremlagte Indlæg ikke er behørig stemplet.

Viborg Landsoverrets Dom af 20 December 1915: De Appelandstævnte, Aktieselskabet Frichs, bør til Appellanten, Snedkersvend Carl Funch Rasmussen, betale 1200 Kr. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves, hvorhos der tillægges de for Appellanten beskikkede Sagførere for Underretten og det formeldte Tingsvidne og for Overretten, Sagfører Glasius og Overretssagfører Sørensen, i Salær den Første ialt 55 Kroner og den Sidste 60 Kroner, hvilke Salærer udredes af det Offentlige. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter det Foreliggende kan det appellerende Selskab ikke anses at have drevet det i den indankede Dom omtalte elektriske Anlæg, og § 5 i Lov af 19 April 1907 kan derfor ikke medføre, at Selskabet bliver pligtigt at erstatte den Indstævnte tilføjede Skade. Da et Erstatningsansvar for Selskabet efter Sagens Oplysninger heller ikke kan bygges paa D. L.s 3—19—2, vil Selskabet efter sin derom nedlagte Paastand være at frifinde.

Processens Omkostninger for alle Retter vil være at ophæve, og de de befalede Sagførere tilkommende Salærer samt de nedenfor nævnte Godtgørelser for Udlæg bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet »Frichs«, bør for Tiltale af Indstævnte, Snedkersvend Carl Funch Rasmussen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører I. Kondrup 120 Kroner, hvilket Beløb tilligemed de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salaries samt Godtgørelse til Sagfører Glasius og Overretssagfører Sørensen for hafte Udlæg henholdsvis 10 Kroner og 8 Kroner udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at de Appelindstævnte, Aktieselskabet Frichs af Aabyhøj, for Aarhus Olifabrik havde paataget sig at udføre en Omændring af et paa Fabriken indlagt elektrisk Stærkstrømsanlæg, derunder at indlægge ny Dynamo og ny Dampmaskine og at forny Tavleanlægget, viste det sig under Arbejdet, at Indersiden af en Beskyttelseskasse over 4 parallelt løbende Ledningsskinner mellem Dynamotavle og Fordelingstavle var anbragt meget nær op ad den nederste af disse Ledningsskinner, der omtrent i Mands Højde var fastgjort til en Væg, og at [det] derfor var nødvendigt at gøre Afstanden større. De Appelindstævnte anmodede derfor den 19 April 1913 Snedkermester Rasmus Nielsen i Aarhus om at foretage en Forandring af Beskyttelseskassen, idet der gaves ham Besked om, at vedkommende Svend, forinden han paabegyndte Arbejdet, skulde henvende sig til en ved Anlægget arbejdende Elektriker ved Navn Jørgensen. Arbejdets Udførelse blev derpaa af Snedker Nielsen overladt Appellanten, Snedkersvend Carl Funch Rasmussen i Aarhus, der arbejdede som Svend hos ham, og som ca. 14 Dage forud havde opsat Beskyttelseskassen, ved hvilken Lejlighed han havde paadraget sig nogle mindre Brandsaar paa Hænderne ved at berøre Ledningerne. Appellanten paabegyndte samme Dag Arbejdet, men under dette fandt der en Kortslutning Sted, hvorved Appellanten blev stærkt forbrændt paa Ansigt og Hænder og navnlig led Skade paa sit venstre Øje, i hvilken Henseende det ved en senere Lægeundersøgelse viste sig, at Synsstyrken paa Øjet var nedsat til mellem $\frac{1}{2}$ og $\frac{2}{3}$ af det Normale, og at Synsfeltet paa samme Øje var betydelig forringet udadtil, hvorhos der nær op ad Fiksationspunktet stadig saas en taaget Plet, hvilket maatte antages at hindre Nærarbejde.

Idet Appellanten har anbragt, at Ulykken har medført, at han har været ude af Stand til at arbejde i over 5 Maaneder, og at det

er uvist, om han overhovedet kan blive i Stand til at genoptage sin tidligere Virksomhed som Snedker, samt idet han videre har gjort gældende, at Ansvar for Ulykkestilfældet paahviler de Appellindstævnte, idet en hos dem ansat Elektriker nægtede at afbryde den elektriske Strøm under Arbejdet, skønt Appellanten anmodede herom, har han under nærværende Sag i første Instans ved Aarhus Købstads ordinære Ret under Henviisning til Lov om elektriske Stærkstrømsanlæg af 19 April 1907 paastaet de Appellindstævnte tilpligtet at betale ham 1200 Kr. i Erstatning for de ham tilføjede Udgifter, Næringstab og Ulempe samt Lidelse og Lyde. Ved Underrettsdommen er de Appellindstævnte i Overensstemmelse med deres derom nedlagte Paastand frifundet for Appellantens Tiltale, hvorhos der hos det Offentlige er tillagt den for Appellanten beskikkede Sagfører for Underretten i Salær 40 Kr. og i Godtgørelse for Udlæg 10 Kr., og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sin i første Instans nedlagte Paastand. De Appellindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Den af Appellanten givne Fremstilling gaar nærmere ud paa, at Snedker Nielsen, da denne bad ham udføre Arbejdet, gav ham Anvisning paa at henvende sig til »Elektrikeren« uden nærmere at betegne samme, at Appellanten ved sin Ankomst til Fabriken traf den hos de Appellindstævnte ansatte Elektriker Thorvald Nielsen, hvem han kendte fra sit tidligere Arbejde paa Fabriken, og som efter de Appellindstævntes Fremstilling opholdt sig paa Oliemøllen for at foretage forefaldende Smaareparationer ved det elektriske Anlæg, at han gjorde denne bekendt med, at han skulde udføre det ommeldte Arbejde, idet han bad om at faa Strømmen afbrudt i de ca. 10 Minutter, Arbejdet vilde medtage, at Nielsen svarede, at der ingen Skade kunde ske, naar Appellanten ikke rørte ved 2 Ledninger samtidig, og at det ingen Nytte var til at afbryde Strømmen for saa Lidt, at Appellanten derpaa med et Stemmejern begyndte at bortfjerne Træet indvendig i Beskyttelses-kassen langs den nederste af de elektriske Ledninger, at han ikke ved af, at han har berørt to Ledninger samtidig hverken med Stemmejern eller Haanden, og at han ikke kan give nogen Forklaring om, hvorledes Kortslutningen opstod.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Appellindstævnte i første Række gjort gældende, at der ikke kan tilkomme Appellanten nogen Erstatning, idet det skyldes hans egen Uforsigtighed, at Ulykken skete, i hvilken Henseende de navnlig har gjort gældende, at Appellanten burde have henvendt sig til den Elektriker, der var opgivet ved Bestillingen af Arbejdet, hvorhos de har henvist til den af Thorvald Nielsen under Sagen afgivne Vidneforklaring, der bl. a. gaar ud paa, at han vel ikke erindrer, hvorvidt Appellanten bad ham standse den elektriske Strøm, og hvad han svarede hertil, men at han anmodede Appellanten om at henvende sig til Elektriker Jørgensen, idet han tilføjede, at han ikke havde Noget med det paagældende Arbejde at gøre. Imidlertid kan det dog ikke ved denne Vidneforklaring i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger anses godtgjort, at Appellantens Fremstilling indeholder Urigtigheder, og idet denne Fremstilling findes at maatte lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, maa der navnlig gaas ud fra, at Appellanten har anmodet Nielsen om at afbryde Strømmen, og at Nielsen erklærede, at det var unødvendigt.

Men herefter kan Appellanten ikke anses ved egen Uagtsomhed at have paadraget sig den ovennævnte Skade, hvorimod nysnævnte Elektriker, som ansat ved det paagældende elektriske Stærkstrømsanlæg, og idet det maa anses at have henhørt til hans Pligter at afværge ikke blot Fare for Anlægget ved Kortslutninger, men ogsaa at Nogen led Skade herved, burde have draget Omsorg for, at Appellanten ikke paabegyndte Arbejdet ved Beskyttelseskassen, forinden den elektriske Strøm i Ledningen var afbrudt. Efter Sagens Oplysninger maa det endvidere antages, at de Appelindstævnte paa det Tidspunkt, Ulykken indtraf, ikke havde fuldført Omændringen af det elektriske Anlæg eller afleveret det til Oliemøllen. Men selv om de Appelindstævnte ikke efter det Foreliggende kunde anses under Installationen at have drevet Anlægget, og selv om de derfor ikke kan anses pligtig i Medfør af Stærkstrømslovens § 5 at erstatte Skaden, maa Ansvarer for denne efter det Ovenanførte, i Modsætning til, hvad de Appelindstævnte har villet hævde, i Medfør af D. L. 3—19—2 anses at paahvile dem. Da der derhos ej heller kan gives de Appelindstævnte Medhold, forsaavidt de videre har gjort gældende, at Appellanten efter § 8, 2det Stk., i ovennævnte Lov af 19 April 1907 skulde være udelukket fra at kræve Erstatning af dem som Følge af, at han ved Henvendelse til Arbejder-Forsikringsraadet har søgt at erholde Skadeserstatning i Medfør af Lov af 7 Januar 1898 om Arbejderes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde i visse Virksomheder — uden dog at opnaa saadan Erstatning — samt da den indsogte Erstatning efter Sagens Oplysninger ikke kan anses at være for høj, vil de Appelindstævnte være at tilpligte at betale Appellanten 1200 Kr.

Processens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der hos det Offentlige vil være at tillægge den for Appellanten beskikkede Sagfører for Underretten, Sagfører Glasius, samt den ligeledes for Appellanten beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører Sørensen, i Salær henholdsvis 40 Kr. og 60 Kr., hvorimod der ikke vil kunne tilkendes nævnte Sagførere Godtgørelse for nogle Udgifter af henholdsvis 10 Kr. og 8 Kr. for Lægeattester. Endvidere vil der være at tillægge Sagfører Glasius, der under et efter Sagens Indankning for Overretten optaget Tingsvidne har givet Møde for Appellanten, i Salær 15 Kr., der ligeledes bliver at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig, og under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 80. Fru Jeanne Stelling, født Michaud (Ingen)

mod

Dr. phil. Erwin Stelling (Henriques),

betræffende Ophævelse af Forbud mod at Hovedappellantinden lader sit Barn med Kontraappellanten tage fast Ophold i Schweiz.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 September 1915: Den ovenomhandlede Forbudsforretning bør som lovlig gjort og forfulgt ved Magt at stande, og bør Indstævnte, Fru Jeanne Stelling, født Michaud, til Citanten, Dr. phil. Erwin Stelling, betale Forbudsforretningens og denne Sags Omkostninger med 100 Kr., som udrædes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Da Kontraappellanten, Dr. phil. Erwin Stelling, efterat Hovedappellantinden, Fru Jeanne Stelling, født Michaud, havde udtaget Stævning, hvorved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 September 1915 paaankedes til Højesteret, har kontra-paaanket nævnte Dom til Stadfæstelse, og da Hovedappellantinden, skønt lovlig stævnet, ikke har givet Møde ved Sagens Foretagelse i Højesteret, vil Dommen efter den derom nedlagte Paastand være at stadfæste, hvorhos Hovedappellantinden vil have at betale Kontraappellanten Processens Omkostninger for Højesteret med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Hovedappellantinden, Fru Jeanne Stelling, født Michaud, til Kontraappellanten, Dr. phil. Erwin Stelling, med 200 Kroner. Saa betaler Hovedappellantinden og til Justitskassen 10 Kroner.

Nr. 313. Aktieselskabet **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise**
(David)

mod

Firmaet **Jansen & Co.** som Repræsentant for Dampskibet
»**Mauranger**« af Bergen (I. Kondrup),

betræffende Spørgsmaalet om Tilsidesættelse af en Bjergningsoverenskomst som stridende mod Billighed.

Sø- og Handelsrettens Kendelse af 26 April 1916: Nærværende Sag vil ikke være at afvise; der vil være at bevilge Højesteretsadvokat Kondrup Anstand til Onsdag den 10 Maj d. A. for nærmere at behandle Sagens Realitet.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Kendelse anførte Grunde vil den i Overensstemmelse med Indstævntes Paastand være at stadfæste, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Sagens Afvisning.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Kendelse bør, forsaavidt angaar Spørgsmaalet om Afvisning, ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, A/S. Em. Z. Svitzers Bjærgningsentreprise, til Indstævnte, Firmaet Jansen & Co. som Repræsentant for Dampskibet »Mauranger« af Bergen, med 300 Kroner Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Kendelses Præmisser er saalydende: Den 9 November 1915 grundstødte Dampskibet Mauranger af Bergen i Nærheden af den spanske Kyst. Dagen efter kom Bjærgningsdampskibet Valkyrien, der tilhørte de Indstævnte, Aktieselskabet Em. Z. Svitzers Bjærgningsentreprise, tilstede og afsluttede Bjærgningskontrakt med Maurangers Kaptajn. Det lykkedes Valkyrien at bjærge Skib og Ladning. Bjærgningskontrakten, som er skrevet paa en af de Indstævntes trykte Blanketter, indeholdt bl. a. den Bestemmelse, at Bjærgelønnen skulde fastsættes ved Voldgift i København, saaledes at hver Part selv valgte sin Voldgiftsmand, medens Opmanden skulde være den til enhver Tid fungerende Formand for de københavnske Sø-Assurandørers permanente Voldgiftskommission til Fastsættelse af Bjærgelønne.

Efter at Bjærgningen var fuldført, har Citanterne, Firmaet Jansen & Co., der repræsenterer Maurangers Interessenter, ved Stævning af 7 Januar d. A. anlagt nærværende Sag, hvorunder de fordrer den nævnte Bjærgningskontrakt tilsidesat eller ændret og Bjærgelønnen fastsat ved Rettens Skøn, idet de under Henviisning til Lov 29 April 1913 § 8 gør gældende, at den i Kontrakten indeholdte Forskrift om, at Opmanden i Voldgiften skal være den til enhver Tid fungerende Formand for ovennævnte Kommission, er stridende mod Billighed. De Indstævnte har paastaaet Sagen afvist, idet de gør gældende, at Voldgiftsaftalen ikke er stridende mod Billighed.

Det er in confesso, at Formanden for den nævnte Voldgiftskommission er valgt af den Svitzerske Bjærgnings Entreprise og de 4 ældere københavnske Søassuranceselskaber i Forening. Citanterne gør nu gældende, at en Bestemmelse, hvorefter Opmanden er valgt paa denne Maade, kan være meget betryggende i Tilfælde, hvor Striden om en Bjærgeløns Størrelse staar mellem det Svitzerske Selskab og et af de 4 omtalte Selskaber, og hvor det altsaa er de københavnske Assu-

randører, der er interesseret i Sagen som Bjærgnings Entreprisens Modpart, men at den rummer meget lille Betryggelse i Tilfælde, hvor det er andre Assuranceselskaber — altsaa Konkurrenter til de 4 Selskaber — der skal betale Bjærgelønnen. Citanterne har udtrykkelig fremhævet, at det er det principielle Spørgsmaal om en saadan Bestemmelses Billighed, der ønskes afgjort, og at de ikke ønsker at rejse nogen Tvivl om Kyndigheden eller Upartiskheden hos den Mand, der i dette Øjeblik fungerer som Formand i den nævnte Kommission.

Retten kan ved Afgørelsen af dette Spørgsmaal ikke undlade at tage Hensyn til, at der har staaet en saa overordentlig skarp Strid netop om denne Voldgiftskommissions Kompetence til at afgøre Bjærgningssager, hvori udenlandske Assurandører er interesseret, oig at der hos de udenlandske Assurandører har hersket en saa alvorlg Uvillie mod at lade Sagerne bedømme af den omtalte Kommission. Under Hensyn hertil og i Betragtning af, at en Voldgiftssags Parter ikke kan betragtes som stillet ens, naar den ene Part har været med til at vælge Opmanden, medens den anden Part er udelukket fra Deltagelsen i dette Valg, idet denne er valgt af den ene Part i Forening med den anden Parts Konkurrenter, maa Retten være tilbøjelig til at finde, at den her omhandiede Voldgiftsaftale maa tilsidesættes.

I Overensstemmelse hermed vil Sagen ikke være at afvise, men der vil være at bevilge Citanterne Anstand til Onsdag den 10 Maj d. A. for nærmere at behandle Sagens Realitet.

Onsdag den 25 Oktober.

Nr. 294.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Johan Oluf Nielsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 7 Marts 1916: Arrestanten Johan Oluf Nielsen bør hensættes i Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage. Derhos bør Arrestanten udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Wiese, 20 Kr. og i Salær til Defensor, Sagfører Olesen, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 27 Marts 1916: Arrestanten Johan Oluf Nielsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Heise, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indankning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Johan Oluf Nielsen til Højesteretssagførerne Liebe og Møldrups 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Johan Oluf Nielsen, der er født den 4 Februar 1874, sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten har tidligere — foruden at han før sit fyldte 18de Aar har været anset for Tyveri — været straffet mange Gange for Betleri, senest ved Hjørring Købstads Politirets Dom af 29 December 1915 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage. Han er derhos anset ved Børglum Herreds Ekstrarets Dom af 19 Marts 1892 efter Straffelovens § 228, tildels sammenholdt med § 37, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 18 September 1895 efter Straffelovens §§ 203 og 230, 1ste Stykke, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 6 Juli 1896 efter Straffelovens §§ 231, 1ste Led, og 253 med Eorbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 21 August 1903 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 21 Marts 1904 efter Straffelovens § 100 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og ved Hjørring Købstads Ekstrarets Dom af 13 September 1904 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Ifølge Sagens Oplysninger rejste Arrestanten den 17 Februar d. A. fra Brønderslev, hvor han er hjemmehørende, til Sulsted for at besøge Skomager J. Grünewald, som han kender fra tidligere Tid, og hos hvem han derpaa opholdt sig et Par Dage. Under deres Samvær svirede Arrestanten og Grünewald meget, og det maa nu ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger anses tilstrækkelig godtgjort, at han den 19 s. M. om Eftermiddagen, da Grünewald laa stærkt beruset i sin Seng, tilegnede sig et Grünewald tilhørende Søvlommeur med Kæde, der beroede i Grünewalds paa Sengen liggende Vest, hvorpaa han bortfjernede sig. Uret solgte han samme Dags Aften i Brønderslev for 3 Kr.

Arrestanten har forklaret, at han, medens han opholdt sig hos Grünewald, brugte ialt ca. 12 Kr. til Brændevin og Fødevarer.

Grünewald har anmeldt til Politiet, at der den 19 Februar d. A.

endvidere er frastjaalet ham et kontant Beløb af 4 Kr.; men Anmelderen er ikke sikker paa, at Arrestanten har fravendt ham disse Penge, og mod Arrestantens Benægtelse er det ikke godtgjort, at han har tilægnat sig dem.

Uret, der er bragt til Stede under Sagen, og som med Arrestantens Samtykke er vurderet til 5 Kr., er udleveret Grünwald, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit anførte Forhold vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Han vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kroner til hver.

Fredag den 27 Oktober.

Nr. 145. Fhv. Forpagter N. S. Søndergaard (Bülöw)

mod

Thisted Byraad (Møldrup),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en Udsættelsesforretning.

Thisted Købstads Fogedrets Kendelse af 28 Februar 1913: Forpagter N. S. Søndergaard udsættes af Besiddelse af den Thisted Kommune tilhørende Ejendom, »Kronborg« kaldet, Matr. Nr. 105 a af Thisted Købstads Markjorder, og Thisted Byraad indsættes i Besiddelse af samme.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 April 1915: Den paaankede Udsættelsesforretning bør ved Magt at stande. I Procesomkostninger for Overretten betaler Appellanten, fhv. Forpagter N. S. Søndergaard, til de Indstævnte, Thisted Byraad, 150 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en den 7 Juli 1913 af Appellanten for Overretten fremlagt Afskrift af en den 27 April 1912 afholdt Vurderingsforretning ikke har Paategning om Originaldokumentets Stempling, at der ikke af en samme Dag ligeledes af Appellanten sammesteds fremlagt Beskrivelse af Syns- og Skønsforretning kan ses, hvorvidt selve den indlemmede Forretning er skrevet paa behørig stemplet Papir, at det samme er Tilfældet med en Syns- og Skønsforretning, indlemmet i en af de Indstævnte den 16 Marts 1914 for Overretten fremlagt Beskrivelse, og ligeledes med to Over-

syns- og skønsforretninger, indlemmet i en samme Dag af de Indstævnte sammesteds fremlagt Beskrivelse, at to af Højesteretssagfører Bache for Appellanten og et af Højesteretssagfører Møldrup for de Indstævnte den 8 Marts 1915 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir, og at en samme Dag af Appellanten sammesteds fremlagt Genpart af Udskrift af en den 15 Juni 1914 inden Holbæk Byting afsagt Dom ikke har Paategning om Originaldokumentets Stempling.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, forhenværende Forpagter N. S. Søndergaard, til Indstævnte, Thisted Byraad, med 400 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Bülow 250 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved en den 28 November 1908 indgaaet, den 20 April næstefter tinglæst, Kontrakt bortforpagtede de Indstævnte, Thisted Byraad, den Thisted Kommune tilhørende Ejendom, »Kronborg«, skyldsæt under Matr. Nr. 105 af Købstadens Markjorder, til Appellanten, fhv. Forpagter N. S. Søndergaard i Thisted, for et Tidsrum af 9 Aar fra 1 April 1909.

I Kontrakten var det bl. a. bestemt under Post 2:

Forpagteren skal aarlig lade oplægge mindst 20 Læs Rugtag . . . hvor det findes at være nødvendigt eller af Ejerens fordres.

Viser Forpagteren sig forsømmelig i nogen Henseende med Hensyn til Vedligeholdelsen af Bygninger eller sammes Indretninger, og retter han ikke det Manglende paa Ejerens Opfordring, er denne berettiget til at lade det afhjælpe efter bedste Skøn paa Forpagterens Regning, uden at denne derimod kan gøre Indvending;

under Post 3:

Byraadet skal have Ret til naarsomhelst i Forpagtningstiden det finder Anledning dertil at undtage fra Forpagtningen de Arealer eller

Parceller af Gaardens Jorder, som det finder for godt, over hvilke Arealer Forpagterens Brugsret da ophører, imod at der for den tilbageværende Del af Forpagningstiden, hver Gang en Parcel undtages, ydes ham et i Forhold til Parcellens Størrelse og Beskaffenhed og Driftsforhold passende Afslag i den for hele Ejendommen bestemte Forpagtningsafgift, foruden Erstatning for den paa Parcellen mulig staaende Avl, hvilke Erstatningssummer i Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes af uvillige af Retten udmeldte Mænd. . . . ;
og under Post 11:

»Ejeren forbeholder sig Ret til overalt paa Ejendommen og i Bygningerne og til enhver Tid at paase, hvorvidt Forpagteren holder sig Konditionerne efterrettelig, og skulde Forpagteren i det Væsentlige afvige fra Driftsplanen, lade Bygningerne forfalde eller forringe, eller paadrage sig Restancer enten af Forpagtningsafgiften eller hvad Andet han efter disse Konditioner har at præstere, og disse Restancer ej paa Anfordring dækkes, skal Forpagningen af Ejeren kunne fordres hævet og Forpagteren være pligtig til straks og uden Godtgørelse at fratræde det Forpagtede og aflevere det paa samme Maade, som ellers er bestemt ved Forpagningens Udløb, hvoraf følger, at han er erstatningspligtig for ethvert Tab eller Forringelse. Naar der foreligger et væsentligt Brud paa Kontrakten, naar Afgiften, uagtet forfalden til Betaling, ikke betales paa Anfordring, eller naar Forpagteren undlader at betale Skatter, Assurancepræmie eller andre Ydelser, kan Forpagteren desuden paa Ejeren's Rekvisition straks udsættes af det Forpagtede.«

Da Appellanten, afset fra Forpagningens første Aar, ikke havde efterkommet sin fornævnte Pligt til aarlig at lade oplægge mindst 20 Læs Tag, tilskrev det Udvalg, der paa de Indstævntes Vegne førte Tilsyn med den bortforpagtede Ejendom, under 16 August 1912 Appellanten, at det resterende Tag for Aarene 1910 og 1911, ialt 40 Læs, skulde være oplagt inden 10 September s. A., og da Appellanten fremdeles Intet foretog sig i den ommeldte Henseende, tilkendegav de Indstævnte ham i Skrivelse af 24 Oktober s. A., at Tænkningen ved de Indstævntes Foranstaltning vilde blive paabegyndt den 28 eller 29 s. M. for hans Regning. De Indstævnte lod derefter 20 Læs Rugtag oplægge og anmodede i Skrivelse af 7 December 1912 Appellanten om at indbetale det Beløb, som de dermed forbundne Udgifter androg, 384 Kr. 10 Øre, inden 14 Dage, og da Appellanten, hvem de Indstævnte i Henhold til en af ham i Skrivelse af 19 s. M. fremsat Begæring under 20 s. M. havde tilstillet Specifikation af Beløbet, undlod at betale dette, indgav de Indstævnte under 8 Februar 1913 til Fogeden i Thisted Begæring om i Henhold til Forpagtningskontraktens Post 11 at faa Appellanten udsat af det Forpagtede. I Anledning heraf blev der afholdt en Fogedforretning hos Appellanten, og efter at en af ham mod Forretningens Fremme nedlagt Indsigelse under 18 i sidstnævnte Maaned var forkastet ved Kendelse af Fogeden, blev Appellanten den 28 næstefter udsat af den af ham forpagtede Ejendom og de Indstævnte indsat i Besiddelsen af samme. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har nedlagt Paastand om, at Udsættelsesforretningen erklæres ulovlig gjort, og at de Indstævnte tilpligtes at betale ham i Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde, for-

aarsaget ved Forretningen, 25,000 Kroner tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Appelstævningens Dato, den 8 Maj 1913, indtil Betaling sker. De Indstævnte har derimod procederet til Stadfæstelse af Udsættelsesforretningen.

Forsaavidt Appellanten har anført, at han dels paa Grund af Vejrforholdene, dels paa Grund af Vanskeligheden ved at faa Tækkemænd, har været forhindret fra at oplægge det manglende Tag, har han imod de Indstævntes Benægtelse ikke godtgjort Rigtigheden heraf, og naar han endvidere under Henviſning til, at de Indstævnte i Henhold til den foranførte Bestemmelse i Forpagtningskontraktens Post 3 har bortsolgt omtrent $\frac{1}{3}$ af det bortforpagtede Areal, har gjort gældende, at hans Forpligtelse i den omhandlede Henseende i Medfør af samme Bestemmelse ogsaa er formindsket i tilsvarende Grad, vil der, da Bestemmelsen ikke indeholder udtrykkelig Hjemmel herfor, ikke kunne gives ham Medhold.

Hvad angaar det af de Indstævnte til Oplægning af Tag udgivne Beløb, har Appellanten vel gjort Indsigelse enten i Henseende til vedkommende Udgifts Betimelighed eller Størrelse mod Størstedelen af de paa den ham tilstillede Specification af Beløbet anførte Poster; men da han ikke har godtgjort Beføjelsen af de af ham gjorte Indsigelser, vil der ikke kunne tages Hensyn til disse.

Appellanten har fremdeles gjort gældende, at Udsættelsen har været uberettiget, fordi han, da den foretoges, i Virkeligheden Intet skyldte de Indstævnte, idet han havde et Tilgodehavende hos dem, der oversteg det ham affordrede Beløb, og han har i saa Henseende henvist til, at der paa de Beløb, som indestod paa to, tvende Tredjemænd tilhørende Sparekassebøger, der var overleverede de Indstævnte til Sikkerhed for Opfyldelsen af Appellantens Forpligtelser, var paaløbet Renter til ialt 429 Kr. 50 Øre, hvilke Renter efter Forpagtningskontrakten tilkom Appellanten. Da de Indstævnte, der ikke før Udsættelsen har hævet Rentebeløbet, imidlertid efter det Oplyste heller ikke har haft nogen Beføjelse i saa Henseende, har Appellanten — uanset om der fra vedkommende Pengeinstitutters Side ikke vilde være bleven rejst Indvending mod at udbetale Beløbet til de Indstævnte — ikke med Føje kunnet henvise dem til at gøre sig betalt i Beløbet. Appellanten har endvidere hævdet at have en Række yderligere Krav, hidrørende fra Forpagtningsforholdet, paa de Indstævnte, hvilket Krav han har indtalt under en af ham mod dem ved Thisted Byting anlagt Sag. Denne er, medens nærværende Sag har henstaaet for Overretten, bleven paadømt den 1 September f. A., og ifølge den afsagte, upaaandede Dom, ved hvilken der kun tilkendtes Appellanten 29 Kr. 18 Øre med Renter, kan Appellanten ikke anses at have haft noget Modkrav, der har været tilstrækkeligt til Dækning af hans heromhandlede Skyld til de Indstævnte.

Appellanten findes nu dels ved at undlade at indbetale det ommeldte Beløb til de Indstævnte, dels ved overhovedet — afset, som meldt, fra det første Aar af Forpagningstiden — Intet at foretage til Opfyldelse af den ham efter Kontraktens § 2 paahvilende Pligt til aarlig at lade oplægge nyt Tag, at have i væsentlig Grad misligholdt sine Forpligtelser efter Kontrakten, i hvilken Henseende det bemærkes, at Appellanten maa anses ogsaa at have undladt at efterkomme be-

meldte Pligt, forsaavidt angaar Forpagtningsaaet 1912—13, da Op-
lægning af Tag, som det fremgaar af nogle under Sagen afgivne Vidne-
forklaringer, burde have fundet Sted i det paagældende Sommerhalv-
aar. Allerede som Følge heraf maa de Indstævnte — selv afset fra,
at Appellanten efter de foreliggende Oplysninger i det Hele ses at have
efterkommet sine Forpligtelser efter Forpagtningskontrakten, navnlig i
Henseende til at holde Besætningen paa en vis Højde, mangelfuldt —
anses i Medfør af Forpagtningskontraktens Post 11 at have haft
Hjemmel til at lade Appellanten udsætte af Forpagtningen, og idet den
paaankede Udsættelsesforretning saaledes vil være at stadfæste, bliver
der ikke Spørgsmaal om at tilkende Appellanten Erstatning hos de
Indstævnte.

Processens Omkostninger for Overretten findes Appellanten efter
Omstændighederne at burde godtgøre de Indstævnte med 150 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en
den 7 Juli 1913 af Appellanten for Overretten fremlagt Afskrift af en
den 27 April 1912 afholdt Vurderingsforretning ikke har Paategning
om Originaldokumentets Stempling, at det ikke af en samme Dag lige-
ledes af Appellanten sammesteds fremlagt Beskrivelse af Syns- og
Skønsforretning kan ses, hvorvidt selve den indlemmede Forretning er
skreven paa behørig stemplet Papir, at det samme er Tilfældet med
en Syns- og Skønsforretning, indlemmet i en af de Indstævnte den 16
Marts 1914 for Overretten fremlagt Beskrivelse, og ligeledes med to
Oversyns- og skønsforretninger, indlemmet i en samme Dag af de Ind-
stævnte sammesteds fremlagt Beskrivelse, at to af Højesteretssagfører
Bache for Appellanten og et af Højesteretssagfører Møldrup for de
Indstævnte den 8 Marts 1915 for Overretten fremlagte Indlæg ikke er
skrevet paa behørig stemplet Papir, og at en samme Dag af Appel-
lanten sammesteds fremlagt Genpart af Udskrift af en den 15 Juni
1914 inden Holbæk Byting afsagt Dom ikke har Paategning om Ori-
ginaldokumentets Stempling.

Iøvrigt ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet under Sagen.

Nr. 169. Højesteretssagfører Bülow

mod

Overretssagfører **Hans Billeskou Jansen** (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 101.

Thisted Købstads Ekstrarets Dom af 13 April 1915: Til-
talte, Overretssagfører Hans Billeskou Jansen af Thisted, bør til Stats-
kassen bøde 50 Kr., i Mangel af hvis fulde Betaling han vil være at
hensætte i simpelt Fængsel i 5 Dage, samt udrede samtlige med nær-
værende Sag forbundne Omkostninger, herunder Omkostningerne ved
Sagens Behandling ved Sættedommer samt Salær til Aktor, Sagfører

Thomsen, 25 Kr. Den idømte Bøde at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Juli 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Saa udreder Tiltalte og i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Sørensens, 30 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste. De de befalede Sagførere for Højesteret tilkommende Salærer vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Bødens Erlæggelse regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Bülow og Bache hver 60 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Thisted Købstads Ekstraret indankede, i 1ste Instans af en Sættedommer paadømte Sag er Overretssagfører Hans Billeskou Jansen i Thisted, der er født den 13 December 1861, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens § 101.

I Anledning af, at Slakteriarbejder A. Bohn i Thisted paa den Købstadskommunen tilhørende østre Havneplads sammesteds havde anbragt et Hønsehus med Hønsegaard, som han trods nogle til ham fra Købstadens Havneudvalg rettede Opfordringer ikke havde villet fjærne, blev der den 17 December 1914 af en Sagfører paa bemeldte Udvalgs Vegne til Fogeden i Thisted, Borgmester, By- og Herregsfoged A. Conradt-Eberlin, indgivet Begæring om Foretagelse af en Udsættelsesforretning til Fjærnelse af nævnte Hønsehus og Hønsegaard fra Kommunens Grund. Da Bohn protesterede mod Forretningens Fremme, udspandt der sig for Fogedretten en Disput, under hvilken Tiltalte gav Møde for Bohn, og Sigtelsen mod Tiltalte gaar nu ud paa, at han har

---

Færdig fra Trykkeriet den 8 November 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 33.

Fredag den 27 Oktober.

overtraadt den ovenanførte Straffebestemmelse ved sine Udtalelser i 4 til Fogedretten stilede Indlæg, hvoraf de to er fremlagt den 19 December 1914, medens et er fremlagt den 22 s. M. og et den 31 næstefter.

Efter det Foreliggende maa Aktionsordren antages at omfatte det første af de fire Indlæg i dets Helhed og Brudstykker af det Øvrige, nemlig:

1. Indlæg, fremlagt den 19 December 1914, saalydende:

»I Anledning af den hos Slagteriarbejder C. A. A. Bohn begærede Udsættelsesforretning skal jeg paa Rekvisiti Vegne — ex tuto — nedlægge Paastand paa, at den ord. Foged, Hr. A. Conradt-Eberlin viger sit Sæde paa Grund af Inhabilitet som Foged under nærværende Sag.

Sagens Forhistorie vil fremgaa af hermed fremlagte Afskrift af 2 anbefalede Breve af 5 Oktober og 25 Oktober d. A., der af mig paa Rikvisiti Vegne er sendt Hr. Conradt-Eberlin qva Formand for Udvalget for Thisted Havn. Af Brevene vil ses, at Hr. Conradt-Eberlin som Borgmester og Formand for Byraadet samt for nævnte Udvalg er Rekvirent af den begærte Udsættelsesforretning og derfor ganske inhabil som Foged under den, hvorfor jeg særdeles vel kunde tænke mig, at en Foged i saadant Tilfælde ex officio vilde vige sit Sæde, da han — for at bruge Nellemanns Ord: »selv frygter for, at det tilstedeværende Forhold vil influere paa ham eller i alt Fald kunne paadrage ham Skin af Partiskhed«. Men hertil kommer yderligere, at det kun er nogle faa Uger siden, at Hr. Conradt-Eberlin — efter hvad Rekvisitus beretter mig — 3—4 Gange sendte en Politibetjent ud paa det Slagteri — Koopmanns Svineslagteri — hvor Rikvisitus arbejder og under Arbejdstiden for at formaa Rekvisitus til at indgive et »Andragende« om at maatte beholde sine Høns paa Strandloden, men selvfølgelig svarede Rekvisitus, at han ikke fandt Anledning til at ansøge om Noget, han i Forvejen havde Ret til. Senere har Rekvisitus af Hr. Conradt-Eberlin været »tilsagt« til Møde paa dennes Kontor, hvor Hr. Conradt-Eberlin — næst qva Politimester at forbyde Rekvisitus at have saamange Høns i Husene, som der da befandt sig, da det var »Dyrplageri«, søgte, nu altsaa som Borgmester og Formand i Havneudvalget, først med milde Ord og Slaaen paa Skulderen at faa Rekvisitus til at indgive det føromtalte »Andragende« som han — Borgmesteren — »lovede Rekvisitus vilde blive bevilget«, men derpaa — da Rekvisitus

gav det samme Svar som til Politibetjenten — med vrede Ord slog i Bordet og sagde, at han nok skulde vide at finde Rekvisitus, han — Borgmesteren — havde nu »talt med Hr. Sagfører Gade (!) og nu skulde Rekvisitus høre fra Hr. Gade«. Det er herved uomtvistelig bevist, at Hr. Conradt-Eberlin allerede nu har forneret Hr. Sagfører Gade med alle sine egne Argumenter, der skal tale for Berettigelsen af Udsættelsen.

Herefter er der for mig ingen Tvivl om, at Hr. Conradt-Eberlin, der, som anført, ovenikøbet er Rekvirent af Forretningen, paa Forhaand har blandet sig saameget i Sagen og om denne har en saa forudfattet Mening, at han er ganske inhabil som Foged.

Nu ved ganske vist jeg og alle Thisted Borgere fra de mangfoldige Sager, der har været mod Byraadet, men navnlig fra den opsigtsvækkende Udsættelsesforretning: Thisted Kommune ctr. Forpagter af Byens Ejendom »Kronborg«, N. S. Søndergaard, i hvilken Kendelse om Udsættelse afsagdes i Februar 1913 og under hvilken Sag jeg paa Søndergaards Vegne nedlagde energisk Paastand paa, at Conradt-Eberlin skulde vige sit Sæde som Foged, hvad han ikke gjorde, at han ikke synes at dele den almindelige Opfattelse af, at det rigtigste var at gøre det, for at undgaa »Skin af Partiskhed«, en Nægtelse, som har foranlediget Hr. Søndergaards Sagfører for Overretten i Viborg, Hr. Højesteretssagfører N. H. Bache, til at skrive i et Indlæg til Overretten: at det var ikke mærkeligt, at Fogden Conradt-Eberlin fandt det rigtigt, hvad Borgmester Conradt-Eberlin havde anført i sin Rekvision og derfor udsatte Søndergaard, men ligesom »Kronborg«-Sagen altsaa nu verserer for Overretten med Paastand om at Udsættelsesdekretet kendes ulovligt og Thisted Kommune tilpligtes at betale Søndergaard en Erstatning af 25,000 Kr., saaledes vil ogsaa nærværende Sag, hvis Hr. Conradt-Eberlin ikke maatte finde sig beføjet til at vige sit Sæde selv ikke efter denne min Paastand, og hvis en eventuel Kendelse maatte gaa ud paa, at Rekvisitus skal fravige Strandloden, som han og Forgængere i Ejendommen Matr. Nr. 146 d af Thisted Købstads Bygrunde har brugt og besiddet ulast og ukært til Tinge i umindelige Tider og uden at svare nogensomhelst Leje eller Afgift deraf, øjeblikkelig komme for Viborg Overret med Paastand om Dekretets Ophævelse og en passende Erstatning til Rekvisitus.

Jeg forbeholder mig at svare i Realiteten, naar Kendelse i Anledning af min nedlagte Paastand er afsagt.«

2. Følgende Uddrag af et andet s. D. fremlagt Indlæg:

»Som Sagfører for Rekvisitus, Slagteriarbejder C. A. A. Bohn, skal jeg herved nedlægge Protest imod, at den begærte Udsættelsesforretning nyder Fremme.

Jeg fremlægger hermed 2 Udskrifter af Skøde og Pantebøgerne vedrørende de i det fremlagte Brev af 5 Oktober d. A. til Havneudvalgets Formand, den ord. Foged, ommeldte Deklarationer af Oktbr. 1879 og 11 Juli 1883 og henviser til mine i det nævnte Brev anførte Argumenter og Oplysninger, idet jeg beder Brevet betragtet som en Del af dette Indlæg.

For det Første skal jeg da udtale, at det mer end undrer mig, at Fogeden overhovedet har ansat nærværende Forretning til Fore-

tagelse. Denne Fogedens Beslutning: at aabne Fogedprotokollen i Henhold til Rekvisitionen, staar i den grelleste Modsætning til den ord. Fogeds Afgørelser med Hensyn til umiddelbare Fogedforretninger i Ejendomstrætter, idet Fogeden altid — jeg kender overhovedet ingen Undtagelse derfra i Fogedens Embedstid — har henvist Parten til Rettergang ved den ord. civile Ret og det samme Svar har man faaet, naar man anmodede om kriminel Forfølgning mod en Mand, der ganske ulovligt havde bemægtiget sig anden Mands Jord . . . «

3. Følgende Uddrag af Indlæg, fremlagt den 22 December 1914:

» . . . Det staar for mig — og for 3 andre Overretssagførere i Viborg, Holstebro og Vejle, som jeg har konfereret med — som ganske utænkeligt, at nogen Foged vil eller tør indlade sig paa at sætte en Bruger eller Ejer ud ved en umiddelbar Fogedforretning paa det nærværende Grundlag. Det er jo ganske notorisk, at Rekvirenterne — o: Havnen — aldrig nogensinde har brugt Lodden qv. selv, og jeg gør derfor Fogeden personlig ansvarlig for en slig eventuel Udsættelse, hvorved jeg bebuder, at Fogeden — under en eventuel Appel — vil blive stævnet til at stande til Rette. Jeg finder i Hr. A. Conradt-Eberlins For-Optræden i denne Sag Anledning til allerede nu at bemærke dette, for at eventuelt Viborg Overret kan vide, at Fogeden er gjort opmærksom derpaa i Tide.

Det er jo en A—B—C-Regel i Læren om, hvornaar Fogeden kan og maa sætte sig i Bevægelse — endsige naar Talen er om noget brutalt som Udsættelse — at Rekvirentens Grundlag skal være klart, tydeligt og uomtvisteligt, jfr. mit Indlæg af 19 ds., i Realiteten. Paa den anden Side er det indlysende, at ikke enhver Mangel paa Berettigelse til at besidde eller Mangel ved Adkomsten kan gøres gældende ved Udsættelsesforretning, thi herved vilde det blive givet i Rekvirentens Magt at forflytte alle Trætter om Besiddelsen af faste Ejendomme fra Tinget til Fogeden. Naar Modparten i sit Indlæg af 19 ds. benægter: at Rekviriten eller Forgængeres Raaden har haft en saadan Karakter, at der derved er stiftet nogen Rettighed — saa bliver dette jo netop Spørgsmaalet, hvis Besvarelse Rekviritus ikke tvivler paa vil blive afgjort af Domstolene i hans Favør, men som jo altsaa ogsaa er rejst af Rekvirenterne, der anerkender, at han og hans Forgængere i alt Fald i nogen Henseende har raadet over Lodden og aldrig har betalt Leje eller Afgift af Lodden, og at Havnen aldrig selv har brugt den. Tilfældet falder saaledes aldeles ikke ind under D. L. 6—14—7.

I Henhold til det Anførte vil jeg derfor anse en umiddelbar Fogedforretning o: Udsættelse — for at bruge et mildt Udtryk — for saa hazarderet, at Fogedretten ikke vil eller tør indlade sig derpaa — vestigia terrent — og jeg fastholder derfor den nedlagte Protest imod at Forretningen nyder Fremme.

Subsidiært fastholder jeg Paastanden om Sikkerhedsstillelse og tager i enhver Henseende Forbehold med Hensyn til Erstatning.«

4. Følgende Uddrag af Indlæg, fremlagt den 31 December 1914:

» . . . Hvad mine »Trusler mod Fogeden« angaar, da kan min ærede Modpart jo lade Hr. Conradt-Eberlin selv bedømme Indholdet og Karakteren af mine Ord. Disse finder sin gode Grund i de af Hr.

Conradt-Eberlin i sin korte Dommertid trufne Embedsafgørelser. Jeg har alt nævnt »Kronborg«-Sagen, men kunde — bl. a. — ogsaa nævne en »Udsættelse«, som Hr. C.-E. foretog i September 1912. En herboende Snedkermester Jespersen protesterede mod at blive udsat og Kendelsen gik ud paa, at Rekvisitens Begæring derom blev forkastet. 2 Dage efter smed Hr. C.-E. som Politimester — uden at der forelaa det mindste Nyt i Sagen — Rekvisitus ud af Lejlighed og Værksted og det ganske bogstavelig og korporligt, skønt Jespersen med Udskrift af Fogedkendelsen i sin Haand, værgede sig derimod overfor Politibetjenten, hvem han — men uden Resultat — fik til at gaa tilbage til Politimesteren og tale med denne derom. Jespersen henvendte sig til Hr. Amtmand Bache, der ikke vilde høre paa ham, da hans Forklaring jo lød ganske sindssvagt, og det gik ham ikke bedre hos en Sagfører*), der ikke heller vilde tro paa Rigtigheden af hans Beretning, men alligevel viste det sig bagefter og efter at Jespersen under fuldstændig økonomisk Ruin havde maattet forlade Byen at være rigtigt, hvad han havde berettet.

Hvad Andet har Hr. C.-E. igen foretaget sig, da han uden Gnist af Ret beordrede Rekvisiti Hønsehus smidt bort fra Lodden og slap 111 Høns og Kyllinger ud paa Havnepladsen?? Jeg fik Rekvisitus bibragt Rygrad og Beslutningen om at ignorere Hr. Conradt-Eberlins Adfærd samt til at flytte sine Hønsehuse og Høns tilbage, og at Hr. C.-E. ikke har turdet krumme et Haar paa Rekvisiti Hoved — men blot truet ham som af mig forklaret og ikke af Hr. C.-E. benægtet — viser, at Udsmidningen var ulovlig. Jeg — og mange Borgere med mig — føler os oprørte over Hr. Conradt-Eberlins Optræden, men med denne maa det have en Ende, og derfor benytter jeg Lejligheden til i Skranken at udtale mig saa skarpt som jeg har gjort. Og hvad angaar nærværende Sag, da skal Hr. Conradt-Eberlin ikke kunne sige, at jeg ikke i Forvejen har lagt Kortene paa Bordet og sagt, hvorledes en eventuel Appel vil blive, og det er rimeligt, at Appeldomstolene eventuelt bliver gjort bekendt — mere end de alt er det i Forvejen — med Retstilstanden her — Nord for Limfjorden.«

Tiltalte, der har erkendt at have udtalt sig som foran gengivet, har til sit Forsvar gjort gældende, at han som Sagfører anser sig beføjet til i sine Klienters Interesse at ytre sig med Frihed i Retssager, og at han ved sit under den ommeldte Procedure Fremførte alene har villet udtale en juridisk Kritik af Fogedens Embedsvirksomhed og Afgørelser, hvorimod det ingenlunde har været hans Hensigt at haane eller fornærme Conradt-Eberlin. Tiltalte har derhos tilføjet, at han kun har fremdraget de af ham nævnte tidligere Retsafgørelser for om muligt at bevæge Fogeden til at handle anderledes i dette Tilfælde end i de tidligere, med Hensyn til hvilke han bestemt forment, at de da trufne Afgørelser var meget fejlagtige.

Medens nu Tiltalte ikke med Hensyn til de 3 førstnævnte Indlæg kan anses at have paadraget sig noget Strafansvar, er han derimod for de i det sidste Indlæg indeholdte haanende og fornærmelige Udtalelser overfor Fogeden ved Underrettsdommen rettelig anset efter

*) Skal være: os Sagførere.

Straffelovens § 101 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til en Bøde til Statskassen af 50 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 5 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger i første Instans tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 30 Kr. til hver.

Mandag den 30 Oktober.

Nr. 220. Vognmand **Morten Andreas Valgreen** (Ingen)

mod

Fru **Marie Pouline Valgreen**, født **Sørensen** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Vognmand **Morten Andreas Valgreen**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelasers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 323. Fhv. Købmand **Berendt Hansen** (Ingen)

mod

Direktør **Alfred Wærum** (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, fhv. Købmand **Berendt Hansen**, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelasers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 441. Højesteretssagfører Bülow

mod

Anton Andreas Jepsen (Def. Bache),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Holbæk Købstads Ekstrarets Dom af 4 September 1916: Arrestanten Anton Andreas Jepsen bør straffes med Tvangsarbejde i 4 Maaneder samt udrede denne Sags Omkostninger, derunder 4 Kr. for en af Amtslæge Kierkgaard udstedt Lægeerklæring og Salær til Aktor, Overretssagfører Werner, 20 Kr. samt 15 Kr. til Defensor, Sagfører Svantemann. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 September 1916: Arrestanten Anton Andreas Jepsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i to Maaneder. I Henseende til Aktionens Omkostninger bør Underretsdømmen ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Fru Henny Magnussen og J. Kalko, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anton Andreas Jepsen til Højesteretssagførerne Bülow og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Holbæk Købstads Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten Anton Andreas Jepsen sat under Tiltale for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Arrestanten, der er født den 20 Juli 1873, og som tidligere mange Gange har været straffet, deriblandt ifølge Skive Købstads og Sallingland Herreders Ekstrarets Dom af 29 November 1900 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Dage, er senest anset ved Holbæk Købstads Politiretsdom af 9 December 1913 efter

Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911 §§ 8 og 11, med Tvangsarbejde i 4 Maaneder.

Sagens Omstændigheder — saaledes som disse foreligger oplyst ved Arrestantens egen Tilstaaelse og de under Sagen iøvrigt afgivne tildels beedigede Forklaringer — er følgende:

Den 25 August 1916 indfandt Arrestanten sig paa Smedemester Henriksens Værksted i Holbæk, hvor han, der var en Del beruset, spurgte om Arbejde.

Paa Værkstedet opfattede man imidlertid Arrestantens Anmodning som et maskeret Betleri, og Henriksens Svend — Smedesvend Erhard Emil Nielsen — bad ham derfor forlade Værkstedet, og da Arrestanten ikke var villig hertil, førte han ham henimod Døren, hvor han gav ham et lille Puf i Ryggen for at faa ham ud. Arrestanten greb nu en halv Hestesko, der laa paa Gaardspladsen, og med denne slog han Nielsen 3 Gange i Nakken, hvorved der fremkom to Saar, som i en samme Dag af Amtslægen udstedt Attest beskrives saaledes:

»paa v. Side af Baghovedet 2 kontunderede overfladiske Saar af 1¹/₂ og 4 ctm.s Længde«.

Nielsen fik som en Følge af Slagene en Del Hovedpine, men denne havde allerede den næste Dag fortaget sig, og han har den 29 August d. A. til en Politirapport forklaret, at han ikke havde eller vilde faa Møn af den ham tilføjede Overlast.

Under Sagen er taget i Forvaring en halv Hestesko, om hvilken det af forskellige Øjenvidner er forklaret, at det er den, hvormed Arrestanten har slaaet Nielsen. Arrestanten har derimod forklaret, at den Hestesko, med hvilken han slog Nielsen, var mindre end den Foreliggende, ligesom den ikke — som denne — var forsynet med Søm.

Af Arrestanten er det i Modsætning til Vidnerne forklaret, at han kun har slaaet Nielsen i Selvforsvar, fordi denne, medens Arrestanten var i Færd med godvillig at forlade Værkstedet, tre Gange sprang løs paa ham, slog ham i Nakken og uden Grund kradsede ham paa Armene og i Ansigtet, men til denne mod samtlige de foreliggende Oplysninger stridende Forklaring vil der intet Hensyn kunne tages.

Idet bemærkes, at det findes betænkeligt at anse Nielsen for sagesløs i den Betydning, hvori dette Ord maa antages benyttet i midlertidig Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 1, vil Arrestanten for det af ham udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 203 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, og i Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen — ved hvilken Arrestanten er anset efter Straffelovens § 203, jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 1, 2det Stk., med Tvangsarbejde i 4 Maaneder — være at forandre. I Henseende til Aktionens Omkostninger — som det ved Underrettsdommen er paalagt [Tiltalte] at udrede — vil derimod bemeldte Dom — hvis Bestemmelser i saa Henseende tiltrædes — være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at betale 25 Kroner til hver.

Tirsdag den 31 Oktober.

Nr. 66. Justitsministeriet (Den kst. Kammeradvokat)

mod

Patronerne for Roskilde adelige Jomfrukloster, Kammerjunker, Majoratsbesidder **H. F. C. Skeel** og Kaptajn af Flaaden **N. Baron Juel-Brockdorff** (Henriques),

betræffende Gyldigheden af et i December 1913 foretaget Valg af Priorinde.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Oktober 1915: Gyldigheden af det ovenomhandlede, den 29 December 1913 foretagne, Priorindevalg anerkendes. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet den i den indankede Dom omtalte Afvisningspaastand og den i Dommen nævnte Indsigelse, at de Indstævnte ikke er rette Sagsøgere.

Bestemmelsen i Fundatsens § 10 om Fremgangsmaaden ved Valg af en Priorinde findes at maatte forstaas saaledes, at Enker og Jomfruer samtidig kan komme paa Valg. Vel er der ved det i Dommen omhandlede Valg gaaet ud fra andre Forudsætninger, men da Frøken Skeel har opnaaet den fornødne Stemmeferlighed, maa Valget anses for gyldigt.

Dommen, der har samme Resultat, vil derfor efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at kunne ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I de af Margrethe Ulfeld og Berte Skeel den 19 Marts 1699 underskrevne, den 18 April s. A. allerhøjest stadfæstede Statutter for Roskilde adelige Jomfrukloster er det bl. a. bestemt i § 1: »Vil Vi i allerdybeste underdanighed have Klosterets handthævning til Voris nu Regierende allernaadigste Herre og Konge, og siden til hans Kongl. Majs. Efterkommere i Regieringen ved dødsfald, som Gud længe naadelig afvende, allerunderdanigst overleveret«,

og i dens § 10 — saaledes som denne § nu ifølge allerhøjeste Resolution af 17 Marts 1910 er ændret til at lyde:

»Naar Priorinden afgaar, da vælger Patronerne over Klostret og de fire ældste Jomfruer en adelig Frue, som er Enke, af god Familie, der er færdig i Pennen og vant til at staae Husholdning for. Kan de finde dem ligesaavel fornøjet med en af de fire ældste Jomfruer, kan Patronerne og forbemeldte Jomfruer tage en af de fire ældste Jomfruer til Priorinde, som de det gavnligest befinder. Den, som har erholdt flere Stemmer end nogen Anden, er valgt. Har Flere lige mange Stemmer, er den valgt, som har faaet begge Patroners Stemme. Opfylder heller Ingen denne Betingelse, afgøres Valget ved Lodtrækning, som ledes af Patronerne«.

Endelig hedder det i Statutternes § 36:

»Begieres Stiftamtmanden i Sielland maa være dette Jomfru Klosters forsvar, at det maa handthævis ved Ret og billighed«.

Efter at den daværende Priorinde i Klosteret, Frøken Elisabeth Birgitte Bluhme, i Efteraaret 1913 havde indgivet Ansøgning om at fratræde denne Stilling fra den 1 Januar 1914, blev der af Citanterne, Patronatet for bemeldte Kloster, sammenkaldt et Møde til Afholdelse af Priorindevalg. Efter at Patronerne paa dette, den 15 Oktober 1913 afholdte Møde, havde henstillet til de i Mødet deltagende fire ældste Jomfruer, at Valget foretoges indenfor disses Kreds, blev det af tre af disse Damer hævdet, at den ovenfor citerede § 10 i Statutterne maatte forstaaes saaledes, at der ikke kunde foretages Valg af Priorinde blandt de fire ældste Jomfruer, medmindre samtlige disse og begge Patronatets Medlemmer var enige herom. Da Patronerne erklærede, ikke at kunne tiltræde denne Opfattelse, besluttedes det at forelægge det rejste Spørgsmaal til Justitsministeriets Resolution, og Mødet blev derpaa udsat indtil videre.

Ved Skrivelse af 27 Oktober 1913 udbad Patronerne — efter hvis Mening den oftnævnte Bestemmelse maa forstaaes saaledes, at Majoriteten af de Stemmeberettigede, udfunden paa den i Paragraffens Slutning angivne Maade, kan træffe Afgørelse, ogsaa forsaavidt angaar Spørgsmaalet om, hvorvidt Valget af Priorinde skal foretages blandt de fire ældste Jomfruer — sig derefter en Udtalelse fra Justitsministeriet, om dette maatte dele den af de vedkommende Konventualinder fremsatte Anskuelse, eller om det maatte slutte sig til Patronatets Forstaaelse af Bestemmelsen. I sin over dette Andragende afgivne Erklæring sluttede Stiftamtmanden over Sjællands Stift sig til den førstnævnte Fortolkning, og i sin Svarskrivelse af 6 December 1913 udtalte Ministeriet derefter, at det under Hensyn til, at det tilkommer Stiftamtmanden som Klosterets Forsvar i Medfør af Fundatsens Art. 36 at haandhæve Klosterets Tarv med Ret og Billighed, ikke fandt at burde udtale sig imod hans Opfattelse af Art. 10, »selv efter at den er ændret ved ovennævnte allerhøjeste Resolution af 17 Marts 1910«.

Der blev derpaa sammenkaldt et nyt Møde angaaende Sagen, og under dette, der afholdtes den 29 December 1913, udtalte Patronatet, at da den Stiftamtmanden tillagte Stilling som Klosterets Forsvarer i Henhold til Statutternes § 36 efter Patronatets Opfattelse paa ingen

Maade kunde give ham nogen Myndighed til at udtale sig om det foreliggende Spørgsmaal, men nødvendigvis maatte være begrænset til at varetage Klosterets Interesser udadtil og værne det mod Angreb væsentlig paa dets materielle Goder, kunde Patronatet ikke underkaste sig hans Afgørelse af Spørgsmaalet, og at det derfor agtede at fremme Priorindevalget saaledes, at det først prøvedes, om en adelig Enke kunde vinde Flertallet for sig blandt de Valgberettigede, medens det, hvis det ikke skulde lykkes at faa Flertal for en adelig Enke, derefter vilde blive prøvet, om en af de fire ældste Jomfruer kunde vælges efter de i Statutternes § 10 fastslaaede Afstemningsregler. Af en af de fire deltagende Jomfruer blev der derefter stillet Forslag om Valg af en navngiven adelig Enkefrue til Priorinde, hvorved det tilførtes Forhandlingsprotokollen, at Damerne iøvrigt ikke havde andet Forslag, og ved den derpaa følgende Afstemning blev der af tre af de fire Jomfruer stemt paa hende, hvorimod den fjerde Jomfru samt begge Patronerne stemte »Nej«. Det tilførtes derpaa Protokollen, at der saaledes ikke kunde skaffes Flertal for en adelig Enke. Man gik derefter over til at prøve, om der kunde skaffes Flertal for en af de fire Konventualinder. Paa Forespørgsel erklærede Damerne ingen Forslag at have i saa Henseende, og efter at der dernæst af Patronerne var stillet Forslag om til Priorinde at vælge en navngiven Jomfru blandt de fire Tilstedeværende, blev det af de tre Andre udtalt, at de ikke ønskede at afgive Stemme, og da den Fjerde — nemlig den af Patronerne som deres Kandidat opstillede — samt begge Patroner stemte »Ja«, blev hun af Patronerne erklæret for valgt til Priorinde.

De tre andre Jomfruer, der straks reserverede sig alt Fornødent med Hensyn til Valgets Gyldighed, henvendte sig nu til Justitsministeriet med Klage over Valget, og ved Skrivelse af 5 Januar 1914 anmodede Ministeriet Stiftamtmanden over Sjællands Stift »som Klosterets Forsvar, hvem det efter Fundatsens Art. 36 tilkommer at paase, at Klosteret af Patronatet haandhæves ved Ret og Billighed, om at foretage det Fornødne i Anledning af det stedfundne Priorindevalg, hvorved yderligere er at bemærke, at en af Jomfruerne ikke kan stemme paa sig selv.«

Efter at Stiftamtmanden derpaa havde indhentet en Erklæring fra Patronatet, indstillede han i Skrivelse af 11 Februar 1914 til Ministeriet, at der meddeltes ham Bemyndigelse til at erklære det foretagne Valg af Priorinde for ugyldigt, »dels fordi der ikke som af Statutterne krævet blandt de til Deltagelse i Valget Berettigede har været Enstemmighed for, at Valget skulde foregaa indenfor den subsidiære Klasse, de fire ældste Jomfruer, dels fordi det ikke er tilladt en af disse at stemme paa sig selv«. Under 21 Marts 1914 bifaldt Ministeriet denne Indstilling, hvorved Ministeriet fremhævede, at Spørgsmaalet efter Fundatsens Artikel 1 henhører under Administrationens endelige Afgørelse, men at Ministeriet, hvis Patronatet maatte ønske det, ikke skulde modsætte sig, at Spørgsmaalet henskødes til Domstolene, og Stiftamtmanden annullerede derpaa ved Skrivelse til Patronatet af 24 s. M. det stedfundne Valg.

I Skrivelse af 18 April 1914 til Stiftamtet udtalte imidlertid Patronerne, at de ikke kunde være enig med Ministeriet i, at den øverste Myndighed og Afgørelse i Klosterets Anliggender skulde tilfalde

Administrationen, hvorimod de fastholdt, at det heromhandlede Spørgsmaal maatte henhøre under Domstolenes Afgørelse, hvorhos de hævdede, at da et Priorindevalg ikke krævede nogen Stadfæstelse fra Ministeriets Side, kunde Ministeriet heller ikke erklære det stedfundne Valg for ugyldigt.

Under nærværende mod Ministeriet anlagte Sag har de derefter oprindelig nedlagt Paastand om, at det af Retten statueres, at den endelige Afgørelse af, om et Priorindevalg i Roskilde Kloster er gyldigt eller ikke, tilkommer Domstolene og ikke Administrationen, at der ved Priorindevalg, naar fornøden Majoritet for en adelig Enke ikke kan opnaas, uanset at hele Valgforsamlingen ikke derom er enig, dog bliver at skride til Valg blandt de fire ældste Jomfruer, at en af disse er fuldt berettiget til at stemme paa sig selv, samt at Ministeriet savner formel Beføjelse til at annullere et sket Priorindevalg. Under Proceduren har de imidlertid begrænset denne Paastand til alene at gaa ud paa, at det statueres, at den af Ministeriet foretagne Annullation af det stedfundne Priorindevalg er ugyldig.

De har derhos nedlagt Paastand om, at de Indstævnte tilpligtes at betale dem Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte, hvem der er meddelt fri Proces under Sagen, dog uden Beskikkelse af Sagfører, og som har givet Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, har principalt paastaaet Sagen afvist og sig tillagt Kost og Tæring, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, hvorhos de subsidiært har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger paa samme Maade som foran anført.

Til Støtte for Afvisningspaastanden er det af de Indstævnte anført, at Afgørelsen af den foreliggende Tvist ikke henhører under Domstolene, men under Administrationen, dels ifølge Statutternes §§ 1 og 36, dels fordi Patronerne selv under det fornævnte Møde den 15 Oktober 1913 udtrykkelig har bundet sig til at lade Spørgsmaalet afgøre ved Justitsministeriets Resolution.

Heri vil der imidlertid ikke kunne gives dem Medhold.

De i de paagældende Paragraffer benyttede almindelige Udtryk findes nemlig ikke at kunne unddrage en Retstvist, der — som den foreliggende — drejer sig om den rette Forstaaelse af en af Statutternes Bestemmelser, fra judicial Afgørelse, og det maa efter Omstændighederne antages, at Citanterne hverken ved det under bemeldte Møde Passerede eller ved deres senere Henvendelse til Ministeriet overfor dette har afskaaret sig fra at søge saadan Afgørelse.

Med Hensyn til Sagens Realitet har de Indstævnte i første Række gjort gældende, at Patronatet ikke er rette Sagsøger, idet Sagen burde have været anlagt af den valgte Priorinde til Anerkendelse af Valgets Gyldighed. Naar imidlertid henses til Patronernes Stilling som Klosters Bestyrelse og navnlig som Priorindens Overordnede findes der ikke at kunne tages Hensyn til denne Indsigelse, hvorved iøvrigt bemærkes, at den valgte Priorinde i en under Sagen fremlagt Skrivelse har udtalt, at Sagen efter Anmodning fra hende til Patronerne er rejst ogsaa paa hendes Vegne.

Det er dernæst af de Indstævnte anført, at det stedfundne Valg er foretaget i Strid med Klosters Statutter, i hvilken Henseende de — i Overensstemmelse med det af dem i deres forommelte Skrivelse

udtalte — har hævdet, at Statutterne maa forstaaes saaledes, at samtlige de fire ældste Jomfruer i Forening med begge Patroner skal være enige om, at Valget til Priorinde skal foretages blandt de fire ældste Jomfruer, idet Valget i modsat Fald skal falde paa en adelig Frue, som er Enke, hvorhos det ikke kan være tilladt en af Jomfruerne at stemme paa sig selv.

Heri kan der imidlertid ikke gives de Indstævnte Medhold.

Om det end efter en rent sproglig Betragtning af Statutternes § 10, — hvorved dog vilde være at tage fornødent Hensyn til sammes oprindelige Affattelse — maatte kunne antages, at der ved Ordene: »de« i Sætningen: »Kan de finde dem ligesaavel fornøjet med en af de fire ældste Jomfruer« sigtes til samtlige i Valget deltagende Personer, maa det dog — idet i hvert Fald Betingelserne for en Analogi-slutning i saa Henseende maa siges at være tilstede — antages, at de i §'en givne Bestemmelser om, at Majoriteten paa den sammesteds angivne Maade skal gøre Udslaget ved Valg af Priorinden, tillige skal komme til Anvendelse, hvor Spørgsmaalet drejer sig om Overgang fra det principale Alternativ: Valg af en adelig Enke til det subsidiære Alternativ: Valg af en af de 4 ældste Jomfruer.

Da nu efter det Oplyste Mulighederne for Valg indenfor Enkeklassen maa anses for udtømte, idet ingen af de i Valget deltagende ved den paagældende Lejlighed har ønsket at opstille nogen anden Kandidat end den foran omtalte Dame, der ikke opnaaede Majoritet, specielt ej heller har ønsket Valghandlingen udsat af saadant Hensyn, da der derefter med Rette er skredet til Valg indenfor Jomfruklassen, og da det ikke kan afficere dette Valgs Gyldighed, at den til Priorinde valgte Dame har stemt paa sig selv, idet hun maa være fuldt berettiget hertil, maa dette Valg anses gyldigt, hvorfor den skete Annullation ikke kan anses lovmedholdelig.

Citanternes Paastand vil herefter være at tage til Følge, saaledes at Valgets Gyldighed anerkendes.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Efter dette Udfald af Sagen vil der ikke kunne tilkendes den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Nr. 12 og 45. Redaktør Wm. Levison (Ulf Hansen)

mod

Andelsanstalten »Tryg« (Ingen),

betræffende Erstatning for Tab forvoldt ved Ærefornærmelser.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 Februar 1913: De Indstævnte, Andels-Anstalten Tryg, bør for Tiltale af Citanter, Redaktør Wm. Levison, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Samme Rets Dom af 30 November 1914: De Indstævnte, Andelsanstalten Tryg, bør for Tiltale af Citanten, Redaktør Wm. Levi-son af Klampenborg, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Under 24 Juni 1915 er der udfærdiget kgl. Bevilling til, at de to indankede, af Landsover- samt Hof- og Stadsretten den 3 Februar 1913 og den 30 November 1914 paakendte Sager maa for Højesteret under Et procederes og paakendes.

Som i de indankede Domme anført indeholdes de af Appellanten paaklagede Artikler i det trykte, periodiske Skrift »Hane-galet«, der først betegnede sig som »Ugeblad for Medarbejderne i Andels-Anstalten Tryg«, »udgivet af Andelsanstalten Tryg, Kø-benhavn«, medens det senere kun betegnede sig som »Cirkulære til Medarbejderne i Andelsanstalten Tryg fra den adm. Direktør«.

Denne Forandring kan dog ikke, som i Dommen af 30 No- vember 1914 antaget, være af nogen Betydning ved Bedømmelsen af det indstævnte Selskabs Ansvar for Skriftets Indhold, idet og- saa den sidste Betegnelse maa opfattes som en Tilkendegivelse af, at Skriftet er udgivet af Selskabet, nemlig ved dets Direktør, og idet der ingen Grund er til at antage, at saadan Tilkende- givelse skulde have fundet Sted uden Bemyndigelse fra Selska- bets Side.

Efter de Højesteret foreliggende, til Dels efter Dommenes Af- sigelse tilvejebragte Oplysninger, har Selskabet ikke godtgjort at have haft Føje til at fremsætte de i Artiklerne indeholdte, for Ap- pellanten ærekrænkende Udtalelser, og disse, særlig den i Ar- tiklerne indeholdte Sigtelse mod Appellanten for at være en Be- drager, maa antages at have forvoldt ham Tab og Forstyrrelse af hans Stilling og Forhold. Selskabet vil derfor have at betale ham en Erstatning, der findes at kunne sættes til 10,000 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 19 April 1912, til Be- taling sker. Selskabet vil derhos have at betale ham Processens Omkostninger i begge Instanser med 1500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Andelsanstalten »Tryg«, bør til Ap- pellanten, Redaktør Wm. Levison, betale 10,000 Kroner med Renter 5pCt. aarlig fra den 19 April 1912, til Be- taling sker, og Processens Omkostninger for begge Retter med 1500 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

De indankede Dømmes Præmisser er saalydende:

I. Dømmen af 3 Februar 1913: I et den 6 April 1912 udkommet Nummer af det trykte periodiske Skrift »Hanegalet«, der er betegnet som Ugeblad for Medarbejderne i »Andels-Anstalten Tryk« og udgivet af de Indstævnte, nævnte Andelsanstalt, findes en ikke underskreven Artikel saalydende:

»Levisons Løgne.

Den, bl. a. af de danske Selskaber Hafnia, Dansk Folkeforsikrings-Anstalt, Danebrog, Fremtiden og Carentia, gennem Annoncer, Bladhold og paa anden Maade understøttede Bedrager Levison (jfr. Højesteretssagfører Harboe's Erklæring af September f. A.) er nu igen ude med en Artikel, der vrimler af halve og hele Løgne om Anstaltens Forhold.

Det, der mest forbauser os i hele Artiklen, er den enorme Frækhed, hvormed han — Assurancesvindleren — bruger Udtryk som »gevorben Forbryder«, »falsk Forsikringsvirksomhed«, »Tugthus« og andre, hans egne Forhold karakteriserende Vendinger.

Er den danske Forsikringsstand da virkelig sunket saa dybt, at den ikke alene finder sig i, at en Person af Levisons Kaliber har den Frækhed at optræde offentlig, som han gør, men at den ovenikøbet giver ham positiv Hjælp dertil.

Hvor kan dog hæderlige og solide Firmaer som Nye danske Brandforsikring, Grøn & Witzke, Max Levig, Chr. Rasch, Green & Stein, Julius Heckscher og mange Andre være bekendt at avertere i et Blad, der til »Redaktør« har et uhæderligt Individ?

Hvor kan i det Hele taget en saadan Fyr være Fagblads-Redaktør, og hvad siger vor øvrige danske og skandinaviske Forsikringspresse til at have et saadant fagligt Udskud i sin Midte?

Der er et gammelt Ord, der siger, »Krukken gaar saa længe til Vands, til den kommer hankeløs hjem«, og et Andet: »Fals slaar sin Hære paa Hals«.

Det vil ikke være længe, før de er gaaet i Opfyldelse.

Idet Citanten, Redaktør Wm. Levison, der er Udgiver af et Forsikringsblad, »Forsikrings-Kongressen«, har anbragt, at nævnte Artikel refererer sig til en i »Forsikrings-Kongressen« for 3 April 1912 indeholdt Artikel: »Uheld med Andels-Anstaltens Agenter og andre Mærkeligheder« — som efter Citantens Mening indeholder en rent saglig Kritik af de Indstævnets Forretningsførelse — og maa antages ved sine ærefornærmende og ganske uberettigede og ubevislige Beskyldninger og Sigtelser at være egnet til at nedsætte Citanten i Medborgernes Agtelse og tilføje ham Skade ikke blot i hans Virksomhed som Udgiver af fornævnte Fagblad, men tillige i hvilkensomhelst fremtidig Virksomhed, han maatte søge, har han under denne Sag søgt de Indstævnte til at betale ham en Erstatning af 10,000 Kr. — subsidiært et efter uvildige Mænds Skøn fastsat Beløb — med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 19 April 1912 og Sagens Omkostninger skadesløst.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Forsaavidt de Indstævnte til Støtte herfor har anført, at eventuelt Erstatningsansvar for den paaklagede Artikel ikke paahviler dem, men

Andels-Anstaltens administrerende Direktør, kan der efter deres ovenfor angivne Egenskab af Udgiver af »Hænegalet« ikke gives dem Medhold deri.

Ej heller kan det tillægges nogen Betydning, hvad de Indstævnte har anført, at de paaklagede Udladelser har været berettiget som stemmende med Sandheden, allerede fordi de Indstævnte — endog bortset fra, at adskillige af de benyttede Udtryk er rene Ukvemsord — intet Bevis har ført for, at Citanten har gjort sig skyldig i Forhold, der kunde give Føje til de i Artiklen indeholdte Sigtelser.

Yderligere har de Indstævnte imidlertid gjort gældende, at den paaklagede Artikel er berettiget Retorsion med Hensyn til utallige Artikler i de senere Aar i »Forsikrings-Kongressen«, hvor Andels-Anstaltens Direktør skal være fremstillet som drivende svindleragtig Virksomhed, uforvarlig overfor Publikum som overfor Forsikringssagen i det Hele, og Andels-Anstalten selv skal være betegnet som et Foretagende af skandaløs Natur, der søger at føre godtroende Folk bag Lyset. De Indstævnte har sluttelig benægtet, at Citanten har lidt pekuniær Skade ved den paaklagede Artikel.

Af Sagens Oplysninger fremgaar det, at Citanten ved Københavns Amts nordre Birks ordinære Ret har anlagt Sag mod Andels-Anstaltens administrerende Direktør J. H. Olesen, til Straf, Mortifikation, Erstatning m. m. i Anledning af de samme Udladelser, med Hensyn til hvilke Erstatning søges under nærværende Sag.

Selv om nu disse Udladelser i nogen Grad maatte kunne undskyldes ved de af de Indstævnte paaberaabte Artikler m. m. i »Forsikrings-Kongressen« — der som Regel er holdt i en udæskende, haanlig og fornærmelig Tone overfor Direktør Olesen og opfordrer til at give Svar paa Tiltale — kan de dog ikke anses beføjede; men ikke destomindre findes Citantens Erstatningspaastand ikke at kunne tages til Følge, da han ikke mod de Indstævntes Benægtelse har antageliggjort, at Artiklen har bevirket noget Indtægtstab for ham.

De Indstævnte vil som Følge heraf være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil være at ophæve.

Angaaende Sagførelsen bemærkes:

Ved Kendelse af 14 December f. A. blev der i Henhold til Citantens Protest paa Sagens daværende Trin nægtet de Indstævnte Anstand til Vidneførsel. Forud for denne Kendelses Afsigelse havde Parterne vekslet en Række af Indlæg angaaende de Indstævntes i et Indlæg fremsatte Begæring om Anstand til Vidneførsel uden at gøre den retsadministrerende Dommer opmærksom paa, at Indlægene drejede sig om et Anstandsspørgsmaal, hvilket i første Række bør være Genstand for mundtlig Forhandling med den retsadministrerende Dommer. Trods den saaledes skete utilbørlige Forhalen af Sagen, findes det dog efter Omstændighederne at kunne undgaas at idømme de paagældende Sagførere Mulkt.

II. Dommen af 30 November 1914: Under Redaktion af Citanten, Redaktør Wm. Levison af Klampenborg, udgives under Navn af »Forsikrings Kongressen« et Ugeblad, der betegnes som »Nordisk Organ for internationale Assuranceinteresser«. Af Proceduren i nærværende Sag fremgaar det, at Citanten i de senere Aar i en Række Artikler i dette Ugeblad har angrebet og kritiseret Ledelsen af det indstævnte Selskab, Andelsanstalten Tryg.

Ved Foranstaltning af Ledelsen for det indstævnte Selskab udgives der under Navn af »Hanegalet« et trykt periodisk Skrift for Medarbejderne i Selskabet. Dette Skrift betegnedes oprindeligt som »Ugeblad for Medarbejderne i Andelsanstalten Tryg« og angaves at være udgivet af Andelsanstalten, men dets Titel er senere nemlig fra 27 Juli 1912 ændret til »Hanegal, Cirkulære til Medarbejderne i Andelsanstalten Tryg fra den adm. Direktør«, uden at de Indstævnte derefter findes angivet som Udgivere.

I Anledning af de før nævnte Artikler i »Forsikrings Kongressen« har der i de den 27 Januar, den 9 Marts, 23 Marts, 30 Marts, 20 April, 27 April, 13 Juli, 10 August og 31 August 1912 og den 18 Januar, 1 Februar, 5 April, 10 Maj, 1 Juni, 7 Juni, 19 Juli, 15 November, 22 November, 6 December og 20 December 1913 udkomne Numre af nævnte Skrift været optaget ikke underskrevne Artikler, hvori Citanten dels paa forskellig Maade forhaanes og dels sigtes saavel for at have gjort sig skyldig i bedrageligt Forhold overfor et udenlandsk Forsikrings-selskab som for i sin Egenskab af Redaktør af »Forsikrings Kongressen« at fremsætte Usandheder eller Løgne mod det indstævnte Selskab eller dets Direktør og at modtage Pengebidrag af det indstævnte Selskabs Konkurrenter for at angribe Selskabet.

Under denne Sag har Citanten paastaaet det indstævnte Selskab tilpligtet at betale ham i Erstatning for den ham ved de i samtlige ovenfor nævnte Artikler indeholdte fornærmelige Udladelser forvoldte Skade et Beløb af 10,000 Kr. med Renter 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 28 Marts d. A. og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Naar de Indstævnte til Støtte herfor har anført, at et eventuelt Erstatningsansvar for de paaklagede Artikler ikke paahviler dem, men Andelsanstaltens administrerende Direktør, maa der gives dem Medhold heri, forsaavidt angaar Artiklerne i »Hanegal« for den 10 August 1912 og de senere 12 Numre af Bladet, idet Anstaltens administrerende Direktør i Henhold til det Ovenanførte maa anses som Udgiver af disse Numre, og de Indstævnte vil derfor allerede af denne Grund være at frifinde for Citantens Tiltale forsaavidt angaar Artiklerne i de nysnævnte Numre.

De Indstævnte maa derhos antages yderligere at gøre gældende, at de paaklagede Artikler er berettiget Retorsion med Hensyn til de

Færdig fra Trykkeriet den 15 November 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 34.

Tirsdag den 31 Oktober.

ovenfor nævnte Artikler i »Forsikrings Kongressen«; men selv om de under nærværende Sag omhandlede Udladelser i »Hanegalet« i nogen Grad kunde undskyldes ved de af de Indstævnte paaberaabte Artikler i »Forsikrings Kongressen«, der efter det Foreliggende maa antages at have været holdt i en udæskende, haanlig og fornærmelig Tone overfor de Indstævntes administrerende Direktør, kan de dog ikke anses beføjede. Da Citanten imidlertid ikke har forelagt Retten Oplysninger, der overfor de Indstævntes Benægtelse indeholder Beføjelse til at gaa ud fra, at der ved de paagældende Udladelser er bevirket nogen Forstyrrelse af Citantens Stilling og Forhold, vil der ikke kunne tilkendes Citanten nogen Erstatning.

De Indstævnte vil som Følge heraf være at frifinde, medens Sagens Omkostninger efter Omstændighederne vil være at ophæve.

Onsdag den 1 November.

Nr. 310. Handels- og Fabrikationsfirmaet, Aktieselskabet **Svendborg-Øxenbjerg Dampmølle** (Asmussen)

mod

Handelsfirmaet **Joh. Frimodt** (Henriques),

betræffende Appellantens Pligt til at betale Erstatning for Ikke-Opfyldelse af en Kontrakt.

Svendborg Købstads Gæsterets Dom af 31 Maj 1915: De Indstævnte, Handels- og Fabrikationsfirmaet Aktieselskabet Svendborg Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg, bør til Citanten, Handelsfirmaet Joh. Frimodt, København, betale de paastævnte 1000 Kr. med Renter deraf 6 pCt. pro anno fra den 30 September 1914, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Maj 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Renten af den Appelindstævnte, Handelsfirmaet Joh. Frimodt ved Dommen tilkendte Erstatning bestemmes til 5 pCt. aarlig. I Sagsomkostninger for Overretten udreder Appellanterne, Handels- og Fabrikationsfirmaet, Aktieselskabet Svendborg Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg, til Appelindstævnte, Handelsfirmaet Joh. Frimodt, 100 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Oerretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handels- og Fabrikationsfirmaet A/S. Svendborg Øxenbjerg Dampmølle, til Indstævnte, Handelsfirmaet Joh. Frimodt, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skrivelse af 28 Juli 1914 stadfæstede Appellanterne, Handels- og Fabrikationsfirmaet, Aktieselskabet Svendborg Øxenbjerg Dampmølle, Svendborg, at have solgt Appelindstævnte, Handelsfirmaet Joh. Frimodt, 800 Sække Flormel af Mærke rødt B og blaat B til Priser henholdsvis 17 Kr. 75 Øre og 17 Kr. pr. Sæk à 100 kg cif København at levere med ligelige Kvanta i Maanederne September—December 1914 paa sædvanlige Betalingsvilkaar. I Slutningen af Skrivelsen hedder det: »Force majeure, saasom Krig, Strejke, Maskinbrud etc. ophæver denne Slutteddel uden Erstatningspligt for os«.

Paa Grund af den i August Maaned 1914 indtraadte evropæiske Krigssituation meddelte Appellanterne i samme Maaned deres Kunder, derunder Appelindstævnte, at de ikke saa sig i Stand til at opfylde de Kontrakter om Efteraarsleveringer, som de havde afsluttet, og da Appelindstævnte protesterede herimod, henviste Appellanterne til den i ovennævnte Stadfæstelsesskrivelse indeholdte Klausul om force majeure. Ved Skrivelse af 18 September s. A. tilbød Appellanterne dog Appelindstævnte 25 Sække Flormel af Mærket rødt B og 25 Sække blaat B til en Pris af henholdsvis 22 Kr. 75 Øre og 22 Kr. pr. Sæk, cif København, altsaa til en Pris, der var 5 Kr. højere pr. Sæk end den ved Skrivelsen af 28 Juli stipulerede.

Da Appellanterne imidlertid ikke leverede de i sidstnævnte Skrivelse ommeldte 200 Sække Flormel for September s. A., paastod Appelindstævnte under denne fra Svendborg Købstads ordinære Ret hertil indankede, ved nævnte Ret gæsteretsvis behandlede Sag Appellanterne tilpligtet at betale en Erstatning af 5 Kr. pr. Sæk, beregnet efter ovennævnte Prisdorskel, eller ialt 1000 Kr. med Renter deraf 6 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 30 September 1914, til Betaling sker, medens Appellanterne paastod sig frifundet. Ved Underrettens den 31 Maj 1915 afsagte Dom blev Appelindstævntes nævnte Paastand taget til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger, som begge Parter havde paastaaet sig tilkendt hos Modparten, blev ophævet, og Appellanterne har derefter indanket Sagen her for Retten, hvor de gentager deres Paastande for Underretten, medens Appelindstævnte paastaar Underretsdommen stadfæstet.

Af Proceduren og Oplysningerne i Sagen fremgaar, at det af Appellanterne ved Stadfæstelsesskrivelse af 28 Juli 1914 solgte Flormel af Mærke rødt B før Krigens Udbrud fremstilledes af en Blanding af dansk, amerikansk, tysk og russisk Hvede, dog at der ikke altid var dansk Hvede i det, og at Mærket blaat B før Krigen i det Væsentlige fremstilledes af tysk Hvede med Tilsætning af lidt amerikansk Hvede. Straks ved Krigens Udbrud blev der i Tyskland og Rusland udstedt Forbud mod Udførsel af Hvede, og Appellanterne fik ved Begyndelsen af Krigen annulleret dels en Kontrakt om Levering af 320/400 Tons tysk Hvede med Afladning i Maanederne September, Oktober, November og December 1914, dels 2 Kontrakter om Levering af ialt 1000 Qtrs. amerikansk Hvede at aflade med Halvdelen i Juli og August 1914 og Halvdelen i Oktober og November s. A. Dette var Anledningen til, at Appellanterne som anført meddelte deres Kunder, derunder Appelindstævnte, at de ikke kunde vente Levering efter de indgaaede Kontrakter, men samtidig tilbød de Levering af saa meget, som det Lager, de da havde, kunde strække til og til de akkorderede Priser, idet enhver af Kunderne fik en i Forhold til hans Køb passende Andel af Lageret; Appelindstævnte fik saaledes ca. 200 Sække Mel af dette. Paa denne Maade tømte Appellanterne deres Lager, og den 1 September havde de intet Lager, idet de som anført fik deres Kontrakter om Levering af tysk og amerikansk Hvede annulleret.

Til Støtte for deres Paastand gør Appellanterne gældende, at det under disse Omstændigheder var dem umuligt at fremskaffe den Hvede, hvoraf det solgte Parti Flormel skulde fremstilles, hvorfor de har været berettiget til at hæve Kontrakten. Da det imidlertid fremgaar af Sagens Oplysninger — se ogsaa Appellanternes ovennævnte Skrivelse af 18 September 1914 — at de ogsaa efter Krigens Udbrud har kunnet fremstille Flormel af de solgte Mærker, nemlig af en Blanding af amerikansk og dansk Hvede, en Blanding, Appelindstævnte har erklæret ikke at have Noget at erindre imod, og de ikke har oplyst, at de ikke har kunnet tilvejebringe tilstrækkelige Kvanta deraf til at effektuere Leveringerne ifølge Kontrakten med Appelindstævnte, vil intet Hensyn kunne tages til dette deres Anbringende.

Appellanterne gør imidlertid gældende, at Fremstillingen efter Krigens af de ommeldte Mærker Flormel, selv om den havde kunnet finde Sted, var forbundet med saa betydelige Omkostninger, at de ifølge

Stadfæstelsesskrivelsens Klausul om force majeure m. v. ikke har været pligtig hertil. For September-Leveringens Vedkommende vilde Fremstillingen have medført et Tab af 6 Kr. pr. 100 kg og for Oktober-Leveringens Vedkommende 10 Kr. pr. 100 kg. Ifølge den nævnte Klausul har de derfor efter deres Formening været berettiget til at hæve Kontrakten, idet den nævnte Klausul, der skal være affattet med den truende Krig for Øje, skal hjemle dem Ret til at hæve ikke blot i Tilfælde af force majeure, men ogsaa i de øvrige i Klausulen nævnte Tilfælde som »Krig, Strejke, Maskinbrud etc.« En Stormagtskrig vilde efter Appellanternes videre Anbringende virke ganske forstyrrende paa Hvedehandelen, hvorfor de, der ikke driver Spekulationshandel, men er et Fabrikationsfirma, der kun tjener nogle Øre pr. Sæk Mel, og som vilde blive aldeles ruineret, hvis de skulde opfylde de af dem indgaaede Kontrakter, efter deres Fremstilling ved den nævnte Affattelse af bemeldte Klausul har taget tilstrækkeligt Forbehold om Adgang til at hæve Kontrakten, naar saadan Krig indtraadte.

Efter den Maade, hvorpaa den nævnte Klausul er affattet, findes den imidlertid at maatte forstaas saaledes, at Krigens Udbrud kun har kunnet berettigge til Kontraktens Ophævelse, forsaavidt den har haft samme Virkning som indtraadt force majeure, $\circ$: har umuliggjort eller dog vanskeliggjort Opfyldelsen af Kontrakten saaledes, at den kun kunde ske med uforholdsmæssig store Opofrelser. Mod Appellindstævntes Benægtelse har Appellanterne imidlertid ikke godtgjort, at Omkostningerne ved at opfylde deres Forpligtelse ifølge den indgaaede Kontrakt vilde have været saa betydelige, at de paa Grund heraf var berettiget til at hæve den. Og forsaavidt Appellanterne endelig har anført, at de ikke har nægtet at opfylde Kontrakten for September-Leveringens Vedkommende, men kun har udskudt Leveringen til et senere Tidspunkt, maa der gives Appellindstævnte Medhold i, at denne Udskyden ogsaa har været uberettiget og kontraktstridig.

Appellanterne maa derfor være pligtig at erstatte Appellindstævnte det ham ved Ikke-Opfyldelsen af Kontrakten for September-Leveringens Vedkommende paaførte Tab, og da den af Appellindstævnte paaستااede Erstatning af 1000 Kroner efter det i Sagen Oplyste findes passende, vil dette Beløb være at tilkende ham. Da Underrettsdommen, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger, der efter Sagens processuelle Stilling ikke vil blive Spørgsmaal om at forandre i Appellindstævntes Favør, har samme Resultat, vil denne være at stadfæste, dog at Renten af det nævnte, Appellindstævnte tilkendte Beløb efter Appellanternes Paastand vil være at fastsætte til 5 pCt. aarlig.

Sagens Omkostninger ved Overretten, som begge Parter har paaستااet sig tilkendt hos Modparten, findes Appellanterne at burde erstatte Appellindstævnte med 100 Kroner.

Nr. 406.

Højesteretssagfører Hansen

mod

Michael Ingvar Nielsen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Hatting Herreds Ekstrarets Dom af 8 Juli 1916: Arrestanten Michael Ingvar Nielsen bør straffes med Tugthusarbejde i $2\frac{1}{2}$ Aar og udrede i Erstatning til Oscar Magnus Olsen 21 Kr. Saa udreder Arrestanten og alle Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Sagfører Zieler, 20 Kr., og til Defensor, Sagfører Finck, 15 Kr. De idømte Erstatningsbeløb at betale inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 14 August 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Aar. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Dahl, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Sagens Indankning for Højesteret har Tiltalte tilbagekaldt den af ham afgivne Tilstaaelse om at have forøvet det i den indankede Dom omtalte Tyveri, men til denne ganske ubestyrkede Tilbagekaldelse kan der, til Trods for Forhørets Mangelfuldhed, ikke tages Hensyn, idet Rigtigheden af Tilstaaelsen er bestyrket ved det nu Oplyste. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Michael Ingvar Nielsen til Højesteretssagførerne Hansen og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hatting Herreds Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Michael Ingvar Nielsen for Tyveri.

Arrestanten er født den 14 Juni 1890 og har tidligere været anset ved Frijsenborg-Faurskov Birks Ekstrarets Dom af 5 Februar 1910 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ved Hasle m. fl. Herreders Ekstrarets Dom af 13 April s. A.

efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, med samme Art Fængsel i 5 Gange 5 Dage, ved Ning Herreds Ekstrarets Dom af 30 Juli s. A. efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Led, med Forbedringshusarbejde i 1 $\frac{1}{2}$ Aar, af hvilken Straf Arrestanten ved kongelig Resolution af 12 April 1911 fritoges for at udstaa den efter 4 Maj s. A. tilbageværende Del paa Betingelse bl. a. af, at han anbragtes paa Adserbølgaard Optragelseshjem, ved Højesterets Dom af 19 December 1911 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, og ved Sunds-Gudme Herreders Ekstrarets Dom af 24 November 1913 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 5te Gang begaaet Tyveri, ligeledes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, af hvilken Straf han ved kongelig Resolution af 30 Marts f. A. er fritagen for at udstaa den tilbageværende Del.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, der den 1 April d. A. havde faaet Arbejde paa Daugaard Teglværk, den 14 Juni s. A. om Aftenen har tilvendt sig en Teglværksarbejder Oskar Magnus Olsen, sammesteds, tilhørende Tegnebog, der indeholdt 2 Tikronesedler, og som beroede i den indvendige Lomme i en Olsen tilhørende Vest, der hang paa Væggen i hans uaflaasede Kammer. Pengene har Arrestanten forbrugt, Tegnebogen har han bortkastet.

Olsen, der har ansat Værdien af Tegnebogen til 1 Kr., har paa-staaet sig tilkendt 21 Kr. i Erstatning hos Arrestanten, og denne Paa-stand, mod hvilken Arrestanten Intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

For sit anførte Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri, men Straffen, der ved Dommen er bestemt til Tugthusarbejde i 2 $\frac{1}{2}$ Aar, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til samme Art Strafarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til den Arrestanten idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes med den anførte Nedsættelse af Straffetiden være at stadfæste. Arrestanten vil derhos have at udrede i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kroner til hver.

Torsdag den 2 November.

Nr. 449. Højesteretssagfører Aagesen

mod

James Waldemar Renardus, kaldet **Brumstorff**
(Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

St. Thomas og St. Jans Ekstrarets Dom af 25 Maj 1916:
Arrestanten James Waldemar Renardus, kaldet Brumstorff, bør straffes

med Forbedringshusarbejde i 4 Aar. Saa udreder han og Sagens Omkostninger og betaler Susanne Henley og Joseph Galloway henholdsvis 5 Francs og 1 Franc. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 Juli 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Godskesen og Zeuthen, betaler Arrestanten James Waldemar Renardus, kaldet Brumstorff, 25 Francs til hver. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte James Waldemar Renardus, kaldet Brumstorff, til Højesteretssagførerne Aagesen og Harbøe 50 Francs til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra St. Thomas og St. Jans Ekstraret hertil indankede Sag er Arrestanten James Waldemar Renardus, kaldet Brumstorff, sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der er født den 14 August 1884, har tidligere — foruden at han er straffet for Arbejdsforsømmelse, Slagsmaal, Overfald og Fredsforstyrrelse med flere Politiforseelser — været anset: 1) ved Frederiksteds Politirets Dom af 7 Januar 1903 efter Frdn. 11 April 1840 § 30, jfr. Anordn. af 6 Januar 1852 § 2, med 12 Rottingslag, 2) ved Christiansteds Bytings kriminelle Ekstrarets Dom af 1 Juni 1909 efter Frdn. 11 April 1840 § 12, 1ste Stk., og samme Bestemmelse i Forbindelse med Frdn.s § 80 samt bemeldte Frdn.s § 1 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og 3) nærværende Rets Dom af 4 Februar 1914 efter Frdn. 11 April 1840 §§ 13 og 58 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 29 Marts 1916 anmeldte Susanne Henley, som har en Husmandsplads paa Plantagen Lilliendal, at hun ved Eftersyn nævnte Dags Morgen af sine Banantræer savnede 5 Bundter, anslaaede til en Værdi af 5 Fracs., som var skaarne af Træerne, saaledes at kun Træstammerne var tilbage, og som havde siddet paa Træerne, da hun senest — den 25 s. M. — saa til det paagældende Jordstykke. Anmelder-

inden har i Retten edelig vedstaaet sin Anmeldelse, hvorhos Plantagens Bestyrer har forklaret, at hun — mulig nok den 29 Marts — for ham paaviste friske Mærker paa Træerne efter Afskæring af 5 Bananbundter.

Arrestanten, der sigtes for Tyveri af bemeldte Bananer, har benægtet at have stjaalet eller været i Besiddelse af Bananer eller at have været paa Lilliendal i det paagældende Tidsrum.

Imidlertid har Sælgekone Mary Williams edelig forklaret, at Arrestanten den 28 Marts om Morgenen kom til hende og falbød Bananer, som han havde i en brun Pose. Under Forhøret den 4 April 1916 nægtede Arrestanten først nogensinde at have talt med Mary Williams, men ændrede derpaa sin Forklaring derhen, at han en Morgen i den foregaaende Uge var ved hendes Dør og fik en Drik Vand. Mary Williams forklarede derefter, at Arrestanten, der var iført en rødlig Skjorte, først kom og fik en Drik Vand, og at han derefter gik sin Vej og et Par Minutter efter kom tilbage med Bananer og Pose som nævnt. Sælgekone Jane Forqus har forklaret, at en Mand, iført en rød Skjorte — samme Morgen som af Mary Williams omforklaret — til hende har villet sælge Bananer, som han havde i en Pose. Hun turde dog ikke sige, at Arrestanten var identisk med den paagældende Person, hvorimod Arrestanten har erkendt, at han plejer at være iført en rød Skjorte. Den 14-aarige James Barry har forklaret den 27 Marts om Eftermiddagen at have set Arrestanten oppe paa Bestjaalnes Stykke Land og den 28 s. M. atter at have set ham i Byen med en brun Sæk gaa hen til fornævnte Mary Williams.

Martha Edwards, der bor paa Plantagen Solbjerg, som ligger paa Vejen mellem Byen og Plantagen Lilliendal, ca. 10 Minutters Gang fra Sidstnævnte, har edelig forklaret, at hun den 28 Marts tidlig om Morgenen blev vækket af Arrestanten, hvem hun kender godt, og som bad hende om et Glas Vand, at Arrestanten derpaa efter at have drukket Vandet gik videre ad Lilliendal til, og at hun et Kvarter eller 20 Minutter senere saa ham komme tilbage, bærende paa en Sæk med Et eller Andet i og gaaende ind at Byen til.

Arrestanten har forklaret, at han Natten mellem den 27 og 28 Marts sov hos en Person ved Navn Joseph Galloway paa Plantagen Contant. Galloway har imidlertid forklaret, at Arrestanten forlod ham ud paa Eftermiddagen den 27 Marts, uden at sige Farvel og medtagende en Sæk og en Jakke, tilhørende Galloway. Arrestanten har herefter ændret sin fornævnte Forklaring derhen, at han har tilbragt bemeldte Nat og følgende 2 Nætter hos et offentligt Fruentimmer ved Navn Violet Stephen, hvilket imidlertid ifølge dennes Forklaring er delvis urigtigt, idet han i det paagældende Tidsrum kun skal have sovet en Nat hos hende, hun husker ikke hvilken. Fornævnte Sæk har Arrestanten forklaret at have brugt til at bringe noget Sukker og Brød ud til Plantagen Perseverance, hvor han arbejdede. Denne Forklaring har Arrestanten imidlertid efter de i Sagen tilvejebragte Oplysninger maattet tilbagekalde, men han hævdede derpaa, at det var den 25 Marts, at han bragte Sækken ud til Perseverance. Rigtigheden heraf bestrides imidlertid af Galloway, der først den 27 Marts om Aftenen savnede Sækken, som han brugte til at sove paa, hvorhos det er op-

lyst, at Arrestanten ikke har arbejdet paa Perseverance siden 18 Marts 1916.

Ved det saaledes Foreliggende, derunder Arrestantens forskellige løgnagtige Forklaringer, findes det efter Omstændighederne mod Arrestantens Benægtelse tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Banantveri.

Arrestanten vil hævde, at han vel har taget ovennævnte, Galloway tilhørende Sæk og Jakke, der af Galloway er anslaaede til en Værdi af henholdsvis 1 Franc og 10 Francs, men at det har været hans Agt at tilbagelevere dem, hvori han kun blev forhindret ved sin den 30 Marts stedfundne Anholdelse. Denne Forklaring findes imidlertid at maatte forkastes og Borttagelsen at maatte tilregnes ham som Tyveri.

For de af Arrestanten saaledes udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Frdn. 11 April 1840 § 15 med en Straf, der findes passende bestemt til Minimum eller 4 Aars Forbedringshusarbejde, og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger, og hvis Bestemmelse om de ikendte Erstatninger tiltrædes, vil derfor være at stadfæste. Arrestanten vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Francs til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Nr. 427.

Højesteretssagfører Harboe

mod

Ludvig Peter Pedersen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Tyveri.

Fredericia Købstads Ekstrarets Dom af 29 Juli 1916: Arrestanten Ludvig Peter Pedersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar. Saa udreder Arrestanten samtlige Sagens Omkostninger, derunder Salær til Anklageren, Prokurator, Justitsraad Seidelin, med 20 Kr. og til Forsvareren, Sagfører Reinholdt Jacobsen, med 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 August 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Under Forhøret har Tiltalte forklaret, at det var hans Hensigt at tilbagelevere de i den indankede Dom omtalte Støvler,

idet hans egne af ham efterladte Støvler, der under Sagen er vurderet til 7 Kroner, var bedre, og da der under Forhørets Mangel paa nærmere Oplysninger i saa Henseende ikke findes Føje til at forkaste denne Forklaring, vil Tiltalte være at frifinde og Aktionens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Ludvig Peter Pedersen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier, samt i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagførerne Harboe og I. Kondrup, 30 Kroner til hver udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Fredericia Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Ludvig Peter Pedersen for Tyveri.

Arrestanten er født den 21 Juni 1878 og har, foruden at han inden sit fyldte 18de Aar har været anset 4 Gange for Tyveri, deraf den ene Gang med en i Medfør af Straffelovens § 64 lempet Tillægsstraf og de 2 Gange i Forbindelse med Bedrageri, og en Gang har været mulkteret for Overtrædelse af Politivedtægten, tidligere været anset ved Hammershus Birks Ekstrarets Dom af 9 April 1898 efter Straffelovens §§ 203, 251 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Bornholms nordre Herreds Ekstrarets Dom af 7 September 1899 efter Straffelovens § 203, jfr. §§ 47 og 58, med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved Rønne Købstads Ekstrarets Dom af 27 April 1900 efter Straffelovens §§ 228, 251, 257 og 268, jfr. § 271, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Bornholms nordre Herreds Ekstrarets Dom af 8 Maj 1901 efter Straffelovens §§ 203, 230, 1ste Stk., og 251 med samme Straf, ved Højesterets Dom af 19 Januar 1903 dels efter Straffelovens § 176, jfr. § 173 og 185, dels efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Bornholms nordre Herreds Ekstrarets Dom af 7 Juni 1905 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Bornholms Sønder Herreds Ekstrarets Dom af 4 Marts 1907 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 18 Dage, hvorimod han frifandtes for Tiltale for Bedrageri, ved Helsingør Købstads Politirets Dom af 21 September 1912 efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 24 Dage, ved Bornholms Vester Herreds Ekstrarets Dom af 28 Januar 1913 dels efter Straffelovens §§ 228 og 294, den Første sammenholdt med midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, 1ste Stk., dels efter Lov 3 Marts 1860 § 1, jfr. § 5, og nysnævnte midlertidige Lovs § 8, 1ste Stk., og dels efter Lov om Værnepligt af 8 Juni 1912 § 7 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Bornholms Øster Herreds Ekstrarets Dom af 12 Ok-

tober 1914 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. ovennævnte midlertidige Lovs § 13, med samme Art Fængsel i 80 Dage og ved Bornholms Vester Herreds Ekstrarets Dom af 22 December 1915 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder.

Efter den 29 Juni d. A. at have udstaaet den ham senest idømte Straf kom Arrestanten til Fredericia, hvor han logerede paa Højskolehjemmet Natten mellem den 1 og 2 Juli. Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det nu anses tilstrækkelig godtgjort, at han ved sin Bortgang derfra om Morgen den 2 Juli d. A. har tilvendt sig et Par brune Herrestøvler, der tilhørte den i Højskolehjemmet boende Stenhugger Anton Madsen, og som stod udenfor Døren til dennes Værelse. Efter at have taget Støvlerne paa forlod Arrestanten Højskolehjemmet, idet han lod sine egne Støvler, der var for smaa, blive tilbage. De tagne Støvler, som Arrestanten havde paa ved sin Anholdelse den 3 Juli d. A. om Aftenen, er efter at være vurderet til 3 Kr. tilbageleveret Madsen, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit anførte Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Omstændighederne findes passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste. Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver.

Fredag den 3 November.

Nr. 38. Københavns Kommunalbestyrelse (G. Shaw)

mod

fhv. Brandmand **H. A. Zankel** (Asmussen),

betræffende et Pensionsspørgsmaal.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 November 1914: Citanten, afskediget Brandmand H. A. Zankel, bør være berettiget til fra den 1 Maj 1914 at regne af de Indstævnte, Københavns Kommunalbestyrelse, at oppebære Pension, fastsat i Overensstemmelse med § 7 i Pensionsvedtægten for Københavns Kommune. Sagens Omkostninger betaler de Indstævnte til Citanten med 80 Kr. inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Af de foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger fremgaar, at Indstævnte i Løbet af de senere Aar ofte er advaret af sine Foresatte mod over-

dreven Nydelse af Spiritus, og at han til Trods for den ham den 1 September 1913 givne alvorlige Paamindelse den 21 s. M. paany var beruset under sin Tjeneste som i Dommen nærmere angivet. Ved denne sin Adfærd findes Indstævnte at have udvist et ham tilregneligt Forhold, der berøver ham den for Udførelsen af Tjeneste af heromhandlede Art fornødne Tillid, og hans Afskedigelse uden Pension har derfor været berettiget. Kommunalbestyrelsen vil følgelig være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Københavns Kommunalbestyrelse, bør for Tiltale af Indstævnte, fhv. Brandmand H. A. Zankel, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 30 Januar d. A. blev Citanten, afskediget Brandmand H. A. Zankel, afskediget fra sin Stilling som Brandmand ved Københavns Brandvæsen fra Udgangen af April Maaned d. A., idet det samtidig meddeltes ham, at de Indstævnte, Københavns Kommunalbestyrelse, havde tilstaaet ham en aarlig Understøttelse af 500 Kroner fra 1 Maj d. A., dog med det sædvanlige Forbehold, at den efter Magistratens Skøn over hans Forhold kunde bortfalde. Citanten, der har haft uafbrudt Ansættelse ved Københavns Brandvæsen fra den 1 November 1884 til sin nævnte Afskedigelse, har derefter under nærværende Sag paastaaet de Indstævnte tilpligtet at anerkende hans Ret til Pension fra 1 Maj d. A. efter § 7 i den af Indenrigsministeriet den 20 Februar 1909 stadfæstede Pensionsvedtægt for Københavns Kommune, hvilken Bestemmelse er saalydende:

»Naar en i Henhold til de foranstaaende Bestemmelser Pensionsberettiget afskediges paa Grund af et af ham udvist Forhold, der uden at medføre Stillingens Forbrydelse dog svækker den for denne nødvendige Agtelse og Tillid, bestemmes hans Pension af Kommunalbestyrelsen«.

De Indstævnte har paastaaet sig frifundet. Begge Parter har paastaaet sig tillagt Sagens Omkostninger hos Modparten.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at Indstævntes Afskedigelse blev begrundet ved, at han, hvem der den 1 September f. A. arbitrært var idømt en Bøde af 10 Kroner for at være mødt til Tjeneste i beruset Tilstand og have nægtet Lydighed overfor sine Foresatte, idet det samtidig blev ham betydet, at en fremtidig alvorlig Forseelse vilde

medføre Indstilling til Afsked, den 21 s. M. under sin Tjeneste ved en Brand havde været kendelig beruset, saaledes at han maatte fjernes fra det ham paalagte Arbejde at passe 2 Brandhaner og sættes til Oprydningsarbejde. Under Henvisning til, at Citanten ved dette sit Forhold har gjort sig skyldig i en Pligtforsømmelse af en saa alvorlig Art, at den er en notorisk Afskedigelsesgrund, har de Indstævnte hævdet, at Citanten med Rette er afskediget uden Pension, idet de har gjort gældende, at Forudsætningen for Anvendelsen af Vedtægtens § 7 efter dens Indhold er, at den paagældende Tjenestemand overhovedet er pensionsberettiget, og at dette for Citanten, hvis Forseelse maa anses ham som tilregnelig, er udelukket ved Vedtægtens Indledning, der fastsætter, at Tjenestemænd, der afskediges formedelst Alder, Svagelighed eller anden dem utilregnelig Aarsag, er berettiget til Pension efter nedenstaaende Regler.

Selv om det nu efter det Foreliggende maa antages, at Citanten har været beruset ved den paagældende tjenstlige Lejlighed, hvad Citanten selv ikke med Bestemthed har benægtet, og selv om denne Overtrædelse af de ham i hans Stilling paahvilende Pligter under de foreliggende Omstændigheder maa karakteriseres som grov, findes det dog betænkeligt at anse hans Forhold for at have været af en saadan Beskaffenhed, at det har maattet berøve ham al Adgang til Pension. Idet hans Pension herefter findes at maatte bestemmes efter Reglerne i Vedtægtens § 7, vil hans Paastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger bestemmes til 80 Kr.

Nr. 322. Højesterets sagfører Harboe

mod

Helga Johanne Kirstine Jensen, Anna Signe Rasmussen, Larsens Hustru, og Lars Peder Frederik Larsen (Def. Winther),

der tiltales henholdsvis for Tyveri og Bedrageri, for Meddelagtighed i disse Forbrydelser og for Hæleri.

Vallø Birks Ekstrarets Dom af 1 November 1915: De Tiltalte 1) Helga Johanne Kirstine Jensen, 2) Anna Signe Rasmussen, Lars Peter Frederik Larsens Hustru, og 3) bemeldte Lars Peter Frederik Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, de to Førstnævnte hver i 80 Dage, Sidstnævnte i 30 Dage. Tiltalte Helga Johanne Kirstine Jensen bør til Gaardejer Peter Larsen, Tinggaarden i Valore Hestehave, betale 178 Kr. De Tiltalte betaler derhos i solidum og i indbyrdes Forhold: Helga Jensen Halvdelen, Larsens Hustru to Femtedele og Larsen en Tiendedel, Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Etatsraad Sørensen, og Defensor, Justitsraad Frederiksen, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. Den idømte Erstatning at

udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Februar 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til fyrretyve Dage for Tiltalte Helga Johanne Kirstine Jensen, til tresindstyve Dage for Tiltalte Anna Signe Rasmussen, Larsens Hustru, og til tyve Dage for Lars Peter Frederik Larsen. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Oskar Johansen og Axel Damm, betaler de Tiltalte, En for Alle og Alle for En, 25 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at Helga Jensen, der nu er fyldt 18 Aar, vil være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, og efter dens § 257, begge §§'er sammenholdt med § 37, og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret :

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Helga Johanne Kirstine Jensen, Anna Signe Rasmussen, Larsens Hustru, og Lars Peder Frederik Larsen, En for Alle og Alle for En, til Højesteretssagførerne Harboe og Winther 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Vallø Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales:

- 1) Helga Johanne Kirstine Jensen, der er født den 16 Juli 1898, for Tyveri og Bedrageri,
- 2) Anna Signe Rasmussen, Larsens Hustru, der er født den 31 Januar 1886, for Meddelagtighed i disse Forbrydelser og
- 3) Lars Peter Frederik Larsen, der er født den 18 August 1883, for Hæleri.

Ingen af de Tiltalte, hvoraf de 2 Sidstnævnte er i Ægteskab med hinanden, er fundet forhen straffet.

Ved deres Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Tiltalte Helga Jensen har i Tiden fra Vinteren 1914—15 indtil kort før sin Anholdelse her under Sagen den 13 September 1915, i mange forskellige Gange frastjaalet sin daværende Husbond, Gaardejer Peter Larsen, Tinggaard, Vallø Hestehave, rede Penge til Beløb ialt 162 Kroner samt endvidere: 1 Dug, 2 Pudevaar, 3 Tesker, 1 Hoved-

klæde, 1 Par Strømper, 2 Punge, 8 Høns, 10 Snese Æg og andre Fødevarer, til Værdi ialt ca. 49 Kroner. Det Stjaalne beroede enten frit fremme eller i uaflaasede Gemmer paa Steder, hvortil hun havde ubhindret Adgang.

Tiltalte Larsens Hustru har erkendt, at hun af Helga har modtaget de nævnte Effekter med Undtagelse af Pengene og de 2 Punge, vidende om, at de var stjaalne. Af de to Punge, som Helga med hendes Vidende gav hendes Børn, har hun vidst, at den ene var stjaalen. Dagen efter, at hun af Helga havde modtaget de 2 Pudevaar, Teskeerne, Hovedklædet, Dugen og Strømperne, leverede hun af egen Drift disse Effekter tilbage til Gaardejer Larsens Hustru, til hvem hun ogsaa havde tilbageleveret den ene Pung.

Hun — Larsens Hustru — har erkendt, at hun nogle Gange har opfordret Helga til at tage en Høne og enkelte Gange til at tage Æg og give hende dem, og det maa antages, at flere af Tyverierne af Høns og Æg er brgaaet i Henhold til saadan Opfordring.

En væsentlig Del af de stjaalne Penge har Helga anvendt til Fordeel for Larsens Hustru og hendes Børn, til hvem hun bl. a. ved en Lejlighed købte Manufakturvarer, til Beløb ca. 70 Kr. Larsens Hustru har under Sagen erkendt, at hun nok tænkte sig, at Helga ikke kom ærligt til Pengene. Under Hensyn saavel hertil som til det iøvrigt Foreliggende findes dette Forhold at maatte tilregnes Larsens Hustru som Hæleri.

Helga har endvidere tilstaaet, at hun i Tiden fra Oktober 1914 til Januar 1915 har ved forskellige Lejligheder i sin Husbonds Navn, men uden hans Vidende og Villie, købt Varer paa Kredit til Beløb ialt ca. 30 Kr., som Gaardejer Larsen har betalt, men senere faaet refunderet af Helgas Bedstemoder.

Larsens Hustru har erkendt, at hun af Helga har modtaget en Del af disse Varer, til Værdi ca. 15 Kr., men Helga fortalte ved denne Lejlighed, at hun og en Svigerinde havde vundet 70 Kr. i Lotteriet. Efter Omstændighederne findes der ikke at kunne paalægges Larsens Hustru noget Strafansvar i Anledning af dette Forhold.

Tiltalte Lars Peter Frederik Larsen har erkendt, at han har deltaget i Fortæringen af de af Helga modtagne 8 Høns, til Værdi 16 Kr., endskønt han vidste, at de var stjaalet.

For deres saaledes udviste Forhold vil de Tiltalte være at anse: Helga Jensen efter Straffelovens §§ 228 og 257, jfr. §§ 37 og 21, Larsens Hustru efter Straffelovens § 228, jfr. § 52, og efter dens § 238, Lars Peter Frederik Larsen efter Straffelovens § 238, efter Omstændighederne og for de 2 sidstnævnte Tiltaltes Vedkommende under Hensyn til midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost: Helga Jensen i 40 Dage, Larsens Hustru i 60 Dage og Lars Peter Frederik Larsen i 20 Dage.

Da Underrettsdommen har bestemt Straffen til Fængsel paa sædvanlig Fangekost for Helga Jensen og for Larsens Hustru hver i 80 Dage og for Lars Peter Frederik Larsen i 30 Dage, vil den forsaavidt være at forandre, medens den iøvrigt vil være at stadfæste ogsaa i Henseende til den Gaardejer Peter Larsen hos Tiltalte Helga Jensen tilkendte Erstatning af 178 Kr., samt forsaavidt angaar Aktionens Om-

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 85.

Fredag den 3 November.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Holstebro Købstads Ekstraret indankede Sag, der tidligere har været gjort til Genstand for Appel til Overretten, ved hvis Dom af 22 November f. A. den af vedkommende Sættedommer foretagne Retsbehandling og den af ham afsagte Dom imidlertid blev kendt uefterrettelig, tiltales Morten Lauritzen Skou for Overtrædelse af Straffelovens §§ 98, 100 og 101.

Tiltalte, der er født den 20 November 1868, har tidligere været anset ved Overrettens Dom af 11 September 1911 efter Straffelovens § 98, 2det Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 1 Maaned og ved samme Rets Dom af 23 August 1915 efter Straffelovens §§ 98, 2det Stk., 100 og 112, 2det Stk., med lige Straf.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold.

Den 20 September f. A. om Eftermiddagen et Par Timer efter, at Tiltalte var bleven indbragt til Arresthuset i Holstebro til Afsoning af den ham senest ikendte Straf, modtog By- og Herredsfoged Bierfreund sammesteds gennem Arrestforvareren Meddelelse om, at Tiltalte havde nægtet at arbejde. Bierfreund, der tillige er Arresthusinspektør, begav sig derfor ned til Tiltalte, og efter at denne af Arrestforvareren var bragt ud paa Gangen, udtalte Bierfreund, der bar Uniformskasket, til Tiltalte, hvorfor han nu igen vilde være ureglerlig. Tiltalte svarede ikke, og Bierfreund, der vidste, at Tiltalte havde følt sig forurettet over nogle ham tidligere overgaaede Domme, nemlig de to ovennævnte og en i en civil Sag af Bierfreund afsagt og af Overretten stadfæstet Dom, spurgte ham da videre, om det var, fordi han ansaa sig uretfærdig behandlet. Heller ikke hertil svarede Tiltalte Noget, men da Bierfreund nu tilføjede, at Overretten jo havde stadfæstet »Dommen«, udbrød Tiltalte: »Ja, men det er dig, der har skrevet Forklaringen og faaet dem til at tro den«. Da Bierfreund nu i Forbavselse over denne Udtalelse ytrede: »Hvad for Noget, siger De du til mig«, fortsatte Tiltalte: »Ja, det gør jeg, din Flab«, hvilket han gentog flere Gange, hvorhos han sluttelig med sin knyttede højre Haand tilføjede Bierfreund et Stød for Brystet, saaledes at han tumlede over mod Væggen.

Tiltalte har forklaret, at han troede, at Bierfreund vilde drille ham ved at omtale de gamle Domme, at han ikke kan se rettere, end

at det er Bierfreund, der er Skyld i, at det er gaaet ham saa galt i de tidligere Sager, og at han derfor ikke kan lade være at blive op-hidset, naar han træffer ham.

Den 22 s. M., da Tiltalte efter endt Gaardtur var kommen ind i Arresthusgangen, nægtede han overfor Arrestforvareren at begive sig ind i sin Celle, og Arrestforvareren tilkaldte derfor Politibetjent Olsen, der efter Politimesterens Ordre befandt sig i Arresthuset for at hjælpe til i Tiltaltes af Opsætsighed fra Tiltaltes Side. Olsen søgte først at tale Tiltalte til Rette og at formaa ham til at gaa ind i Cellen, men herpaa vilde Tiltalte ikke indlade sig, hvorimod han udskældte Olsen for Røverkarl, Tyveknægt o. l. og derhos udtalte, at han straks vilde ud af Arresthuset. Olsen greb nu fat i Tiltalte, og med Bistand af Arrestforvareren og en tredie Person lykkedes det at faa ham indsat i Celler, men før Olsen der kunde frigøre sig for Tiltaltes Tag i hans Klæder, tildelte Tiltalte ham et kraftigt Næveslag i venstre Øje, hvorhos han sparkede ham paa Underlivet og slog om sig saaledes, at det blev nødvendigt at belægge ham med Haandjærn.

Olsen blev samme Dag undersøgt af en Læge, der i en om Undersøgelsen afgiven Erklæring har udtalt, at der paa flere Steder af venstre Kind, særlig under venstre Øje, fandtes overfladiske Hudafskrabbinger, samt at der tillige var lidt Blodudtrædning under Huden.

Tiltalte har med Hensyn til dette Sammenstød forklaret, at han ikke kunde finde sig i, at Olsen tog fat paa ham.

For det af Tiltalte saaledes udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens §§ 98, 1ste Stk., 100 og 101 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 10 Kr. til hver.

Mandag den 6 November.

Nr. 254.

Højesteretssagfører Stein

mod

Christen Jensen (Def. Aagesen),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Hjerm-Ginding Herreders Ekstrarets Dom af 16 Oktober 1915: De Tiltalte Christen Jensen og Kristian Jensen bør hensættes: Førstnævnte i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og Sidstnævnte i simpelt Fængsel i 8 Dage samt have in solidum at udrede alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Bruun, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Nielsen, 15 Kr.,

hvorhos Tiltalte Christen Jensen bør udrede i Erstatning til Gaardejer Mikkell Laursen af Hedegaard i Haderup for Svie og Smerter 100 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 24 Januar 1916: De Tiltalte, Christen Jensen og Christian Jensen, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Førstnævnte i 80 Dage og Sidstnævnte i 20 Dage. I Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, i Salær hver 25 Kr., bør Underrettsdommen ved Magt at stande. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret er der tilvejebragt en den 7 f. M. dateret Lægeerklæring, hvorefter Mikkell Laursen maa siges atter at have den fulde Brug af den brækkede Underarm, om end dennes Bevægelse om sin egen Akse udad endnu er ubetydeligt nedsat. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom for Christen Jensens Vedkommende anførte Grunde vil den være at stadfæste, saavidt paaanket er, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 4 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christen Jensen til Højesteretssagførerne Stein og Aagesen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under nærværende fra Hjerm-Ginding Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Brødrene Christen Jensen, der er født den 20 Januar 1895, og Christian Jensen, der er født den 2 April 1893, den Første for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse, den Sidste for Meddelagtighed heri.

Ingen af de Tiltalte ses tidligere at være tiltalt eller straffet.

Ved de Tiltaltes egen Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Søndag den 13 Juni f. A. om Eftermiddagen ved 5-Tiden, da Tiltalte Christian var hjemme paa Besøg hos Forældrene, hvor Tiltalte Christen var tilhuse, saa de, at Forældrenes Nabo, Gaardejer Mikkell

Laursen, kom trækkende med et Par Køer over sin Mark, og Tiltalte Christen udtalte da, at han »vilde øver og jævne det med Mikkel Laursen«, og spurgte Tiltalte Christian, om han ikke vilde følge med og hjælpe ham. Tiltalte Christian, der maa antages at have hørt, at Tiltalte Christen havde haft et Sammenstød med Tiltalte Laursen to Dage forinden, svarede Intet hertil, men har erkendt, at han forstod Opfordringen saaledes, at Meningen var, at Mikkel Laursen skulde have nogle Prygl som Tak for Sidst, og de to Brødre begav sig nu tildels i Løb over Laursens Pløjemark efter at have bevæbnet sig, Tiltalte Christian med et Stykke af et Skovlskaft og Tiltalte Christen med et itubrækket Plejlslag, der er bragt tilstede under Sagen og har vist sig at være af Egetræ, 90 cm langt, den ene Ende 14 cm tyk, den anden Ende 5 cm tyk, den tykke Ende noget knudret.

Med dette Redskab slog Tiltalte Christen efter at have indhentet Mikkel Laursen og ytret nogle Ord om, »at der var Noget, de skulde jævne«, løs paa Laursen, der ikke kunde væрге for sig, fordi han havde to Køer, han holdt paa. Tiltalte Christen, der brugte Plejlslaget som Vaaben ved at tage om dets tykke Ende og svinge det bagom, inden han lod det falde, vedblev at slaa, efterat Laursen var falden om, uden at denne dog har kunnet forklare, om hans Fald var den direkte Følge af et Slag eller skyldtes Udmattelse, eller om det mulig fremkom ved, at Køerne rev ham om. Ved Overfaldet tilføjedes der Laursen adskillige Læsioner, der i en Lægeerklæring af samme Dag skildres saaledes:

»Venstre Arms Albuben er brækket $\frac{1}{3}$ af sin Længde fra Haand-
roden; paa Brudstedet findes paa den ulnare Del af samme Underarm
en blodunderløben Knude halv saa stor som en lille Appeisin; en Del
af Huden over den er læderet. Mellem øverste og mellemste $\frac{1}{3}$ af
samme Underarm findes ligeledes paa den ulnare Side en anden lidt
mindre Knude, tildels dækket af et frisk blødende Saar.

Omkring højre Underarms Albu findes fire 5—8 ctm lange,
ca. 1,5 ctm brede, ophøjede, blodunderløbne Striber, paa hvilke
Huden er delvis afskrabet; midt paa højre Overarm findes en lignende
Læsion.

Tværs hen over venstre Læg findes en 10 ctm lang, 3 ctm
bred, blodunderløben Stribe, hvorfra udgaar en Fortykkelse af hele
venstre Læg, saa at den maaler 2 ctm mere i Omfang end højre
Læg.

Tværs over venstre nates ses 2 femten ctm lange, 3 ctm tykke,
blodunderløbne Striber, hvorover Huden er excorieret; hele venstre
nates er fortykket og deformeret udgaende fra disse Striber.

Hen over Siderne af Brystkassen findes fordelt paa begge Sider
7 otte til femten ctm lange, ca. 3 ctm brede, blodunderløbne Striber,
over hvilke Overhuden er excorieret.

I en yderligere Erklæring af 23 s. M. hedder det derhos:

»Angaaende det Brud af venstre Arms Albuben, som Gaardejer
Mikkel Laursen, Hedegaard ved Haderup, har paadraget sig Søndag
den 13 Juni, skal jeg udtale, at der — sammenholdt med hans øvrige
Læsioner — er overvejende Sandsynlighed for, at Bruddet skyldes et

Slag paa venstre Underarm, medens denne er holdt op i Dækstilling for Kroppen eller snarest for Hovedet . . . Som Følge af Benbruddet vil M. L. være arbejdsudygtig i mindst ca. 6 Uger«, og endelig udtales det i Erklæring af 28 August s. A.:

»Ved Undersøgelse idag af det Underarmsbrud, Gaardejer Mikkel Laursen, Hedegaard, Haderup, blev bibragt den 13 Juni 1915, viser det sig, at Brudstedet nu er fast, men der er saa rigelig Fortykkelse af Benet paa Brudstedet, at Underarmens Bevægelser om sin egen Akse er noget nedsat. Dette Forhold vil dog formentlig i Tidens Løb bedres en Del, saa at Mikkel Laursen atter vil kunne gøre fuld Brug af den brækkede Underarm«.

Tiltalte Christian deltog ikke i Overfaldet, men ligesom han — som anført — efter Opfordring ledsagede Tiltalte Christen fra Hjemmet til det Sted, hvor de traf Laursen, saaledes overværede han det hele Optrin, parat til, som han har tilstaaet, at hjælpe Broderen, hvis han ikke kunde klare sig alene, og det var i dette Øjemed, at han af egen Drift medførte ovenomtalte Skovlskaft.

Til deres Undskyldning har de Tiltalte anført, at der i længere Tid har været Uenighed mellem Laursen og de Tiltaltes Fader i Anledning af, at Laursen havde forbudt sin Nabo og dennes Familie at færdes paa en Vej, som han mente gik over hans Ejendom. De har derhos henvist til, at der som anført 2 Dage før den 13 Juni 1915 har fundet et Sammenstød Sted mellem Laursen og Tiltalte Christen, under hvilket Laursen efter bemeldte Tiltaltes Fremstilling har bibragt ham nogle Slag i Hovedet og paa Laaret med et Stykke Grantræ, uden at han gav Anledning dertil, idet Laursen skal have staaet skjult bag nogle Træer og være sprunget frem og have anfaldet ham, der kom trækkende med en Cykle, hvorpaa der laa en Sæk Majs, ad en Vej i Nærheden af Laursens Sted. Laursen har derimod edelig udsagt, at han ved sit Havehjørne pludselig saa Tiltalte Christen komme ham i Møde, at bemeldte Tiltalte da kastede Cyklen og greb til Lommen, tog Noget op af den og fo'r frem mod ham, samt at Laursen derpaa, da Tiltalte Christen var saa nær, at han næsten kunde naa Laursen med Næven, slog Tiltalte med en Granpind, han havde i Haanden for at afværge Slag fra Tiltaltes Side. Laursen vil have ramt Tiltalte paa venstre Overarm, men der foreligger ingen Oplysninger om, at Tiltalte Christen har lidt nogen Overlast ved denne Lejlighed. Derimod vil bemeldte Tiltalte have følt sig meget krænket over Laursens Adfærd, og han udtalte samme Dag til Laursens Pige, at hun kunde sige til Laursen, at første Gang, Tiltalte traf ham, skulde han faa en Lussing.

Efter derom fremsat Paastand er der ved Underrettsdommen tilkendt Laursen i Erstatning for Svie og Smerte et Beløb af 100 Kr., som det er paalagt Tiltalte Christen at udrede.

Eor deres ommeldte Forhold vil de Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 203 — for Tiltalte Christians Vedkommende sammenholdt med samme Lovs § 54 — med Straffe, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost, for Tiltalte Christen i 80 Dage og for Tiltalte Christian i 20 Dage.

Med Hensyn til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger, hvorunder der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 25 Kr., vil Underrettsdommen, hvis Bestemmelser i disse Henseender tiltrædes, være at stadfæste.

Nr. 368. Handelsfirmaet C. Wengel & Co. (Ingen)

mod

Handelsfirmaet Regus A/S. (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Handelsfirmaet C. Wengel & Co., som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale.

**Nr. 374. Handelsfirmaet S. Schönberg & C. Thomsen
(Ingen)**

mod

Handlende H. A. Hansen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Handelsfirmaet S. Schönberg & C. Thomsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale.

Torsdag den 9 November.

Nr. 167. Højesteretssagfører Winther

mod

Søren Hakonsen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens §§ 259, 260 og 284 samt for Bedrageri og Overtrædelse af Lov om Bogføring af 10 Maj 1912 § 2.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 12 Marts 1915: Tiltalte Søren Hakonsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fængselkost i tre Maaneder samt til Aarhus Købstads Kæmnerkasse bøde 200 Kr. Saa betaler han og Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Sebbelov, 120 Kr. Den idømte Bøde at erlægges inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 5 Juli 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførererne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 100 Kr. til hver. Den idømte Bøde udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og isvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Af de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte er frifunden, forsaavidt han er sigtet for Overtrædelse af Straffelovens § 284 og for Bedrageri. Men derhos findes det efter samtlige Højesteret forelagte, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger betænkeligt at anse det godtgjort, at Tiltalte har gjort sig skyldig i Assurancesvig eller i Overtrædelse af Straffelovens § 260. Derimod maa det billiges, at Tiltalte er anset efter Lov 10 Maj 1912 § 8, 3die Stk., jfr. § 2, 1ste Stk., som ved Dommen sket.

Aktionens Omkostninger vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

I Henseende til den Tiltalte Søren Hakonsen idømte Bøde bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. Isvrigt bør Tiltalte for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførererne Winther og I. Kondrup 250 Kroner til hver, udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag er Søren Hakonsen, der er født den 23 Juli 1872, og som tidligere, foruden at han ifølge sin Forklaring under sin Militærtjeneste har været straffet for en Tjenesteforseelse, ved Højesterets Dom af 18 Marts 1908 har været anset efter Straffelovens § 257, saaledes at den forskyldte Straf i Medfør af Straffelovens § 58 bortfaldt, sat under Tiltale for Overtrædelse af Straffelovens §§ 259, 260 og 284 samt for Bedrageri og Overtrædelse af Lov om Bogføring af 10 Maj 1912 § 2.

Efter at Tiltalte, der under Firmanavnet »Hakon Jarl« havde drevet en Ekviperingsforretning i Aarhus, i Juni Maaned 1912 var gaaet fallit, stiftede han i November Maaned s. A. under Firmanavnet »Herremagasinet« et Aktieselskab med en Aktiekapital af 3000 Kr., hvoraf 2500 Kr. i Firmaanmeldelsen opgaves at være kontant indbetalt mod Aktier à 100 Kr., lydende paa Ihændehaveren, medens Resten skulde indbetales i Marts Maaned 1913. Selskabet, hvis Bestyrelse bestod af Tiltalte og Prokurist Steffen Krogh i Randers, aabnede derpaa i Begyndelsen af December Maaned 1912 i Bruunsgade Nr. 34 i Aarhus en Herreekvi-peringsforretning, for hvilken Tiltalte blev Leder, men efter at det havde vist sig, at Forretningen ikke kunde bære sig, og efter at Tiltalte i Juni Maaned 1913 havde udsendt et Akordforslag, hvori han tilbød Kreditorerne 20 pCt. af deres Tilgodehavende mod Saldokvittering, ophævede han i September Maaned s. A. Forretningen, uden at der var tilvejebragt nogen Ordning med Kreditorerne, hvorefter han den 15 November s. A. i eget Navn aabnede en Herreekvi-peringsforretning paa Tangen Nr. 18 i Aarhus.

1. Den 14 Januar 1914 om Aftenen ved Halvottetiden opstod der i et til Tiltaltes Forretningslokaler i nysnævnte Ejendom paa Tangen hørende Bagværelse en Ildløs, der fra Bagværelset bredte sig til Butikken, saaledes at de i Lokalerne beroende Genstande i alt Væsentligt blev ødelagt, ligesom Branden foraarsagede en Del Skade paa Ejendommen.

Med Hensyn til Ildens Opkomst har Tiltalte forklaret, at han den paagældende Aften for at tilberede sig en Kop Bouillon havde tændt et Spritapparat, der henstod paa et Tobaksbord foran nogle langs Væggen anbragte Hylder i Bagværelset, hvorefter han havde lagt sig paa en i Værelset staaende Chaiselongue. Medens han laa her og læste, væltede pludselig en eller flere Papæsker, der sammen med en hel Del andre Papæsker henstod paa fornævnte Hylder, uden nogen paaviselig Aarsag ned over Spritapparatet og væltede det, saa at det enten faldt ned i en Kasse med Opfyngsmateriale, bestaaende af Pinde, Papir m. v., eller den brændende Sprit flød ned i Kassen, i hvilken der derved opstod en stærk Ild, hvilken Ild hurtig forplantede sig til hele Værelset, der var opfyldt af letantændelige Genstande. Tiltalte forsøgte straks at slukke ved at kaste Indholdet af sin Vandkande paa Ilden, der herved i Øjeblikket dæmpedes noget, men da han alligevel mente ikke selv at kunne slukke Ilden, opgav han videre Forsøg herpaa, skønt der i Værelset fandtes en Vandhane, og efter at han fra et til Butikken stødende lille Rum, hvor der var anbragt en Telefon, havde telefoneret efter Brandvæsenet, løb han ud af Butikken og om ad Gaden ind i Gaarden, fra hvilken han løb videre op ad Ejen-

dommens Hovedtrappe, idet han for at henlede Beboernes Opmærksomhed paa Brandfaren raabte »Brand«. Han vendte derefter tilbage til Butikken, men da Ilden i Mellemtiden fra Bagværelset gennem Døraabningen, der alene var dækket af en Portiere, havde bredt sig til Butikken, var det umuligt at opholde sig dersteds.

Ligesom det nu ikke mod Tiltaltes Benægtelse er godtgjort, at han forsætlig har foraarsaget Ildsvaaden, saaledes vil han ej heller ved Uagtsomhed kunne anses at have afstedkommet Ildsvaaden, og han vil derfor ej heller kunne anses skyldig i noget Forhold, der kan medføre Strafansvar for ham efter Straffelovens § 284.

2. Tiltalte, der den 16 December 1912 for Aktieselskabet »Herremagasinet« havde tegnet en Forsikring i »Gladbacker Brandforsikrings-selskab« for ialt 10,000 Kr., lod i December Maaned 1913 Forsikringen forandre, saa at den kom til at lyde paa hans Navn og omfatte dels Varer til Herreekvipering for 4500 Kr., dels Tobakker, Cigarer, Prospektkort, Papir m. v. for 500 Kr. og dels Butksinventar for 900 Kr. Efter Branden indgav han til Forsikrings-selskabet en Fortegnelse over de under Forsikringen hørende, ved Branden helt eller delvist ødelagte Effekter med Angivelse af disses Indkøbspris, hvorefter der var ødelagt Herreekviperingsvarer til en Indkøbspris af 3766 Kr. 99 Øre og Cigarer og Tobakker for 125 Kr. 98 Øre, ialt 3892 Kr. 97 Øre, og ved den derefter afholdte Vurderingsforretning blev Skaden paa nævnte Effekter, derunder, som det maa antages, Butksinventaret, ansat til 3091 Kr. 12 Øre.

Der opstod imidlertid Tvivl om, hvorvidt Tiltalte ved Branden havde været i Besiddelse af Varer til en samlet Værdi af 3892 Kr. 97 Øre, i hvilken Henseende det ved en Gennemgang af Tiltaltes Regnskaber fandtes, at han havde indkøbt Varer til Forretningen for 2588 Kr. 24 Øre, medens der ved Salg fra Butikken var afhændet Varer til en Indkøbspris af 624 Kr. 13 Øre, saa at Beholdningen ved Branden skulde have andraget 1964 Kr. 11 Øre foruden nogle Varer, som Tiltalte maatte antages at have haft i Behold fra den Tid, han drev Forretningen paa Bruunsgade. Tiltalte har herom opgivet, at Varerne havde en Værdi af 1700 Kr. — saaledes at den samlede Varebeholdning herefter ikkun vilde have andraget et Beløb af 3664 Kr. 11 Øre eller godt 200 Kr. mindre end opgivet til Forsikrings-selskabet — idet han nærmere forklarede, at 700 Kr. heraf var Værdien paa Restlageret fra »Herremagasinet«, og at Resten af Varerne til Beløb 1000 Kr. var Varer, som han havde indkøbt i eget Navn, medens han ledede »Herremagasinet«.

Med Hensyn til disse Opgivender, der ligeledes droges i Tvivl, er det oplyst, at Tiltalte omkring den 1 September 1913 lod Restlageret fra »Herremagasinet« henføre til Firmaet Jens Kjeldsens Forretning i Aarhus, hvis Indehaver med et eventuelt Salg for Øje lod sin Kommis, Niels Byg, sammen med Tiltalte foretage en Vurdering af Lageret, der bestod af Flipper, Slips, Sportshuer og Hatte. Efter den af Kommis Byg afgivne Forklaring blev Varerne under Vurderingsforretningen gennemgaaede Stykke for Stykke og af Tiltalte ansat til en samlet Værdi af ca. 215 Kr., hvorefter Byg, der mente, at Varerne ikkun havde en Værdi af 150 Kr., tilraadede sin Chef at købe Varerne til denne Pris, men da Tiltalte ikke vilde sælge dem under 215 Kr., blev de hen-

staaende hos Firmaet, indtil Tiltalte i November Maaned s. A. afhentede dem.

Tiltalte, der oprindeligt forklarede, at han overfor Indehaveren af Jens Kjeldsens Forretning opgav Varernes Værdi til ca. 685 Kr. og tilbød at sælge dem herfor, har senere erkendt, at han ved Aabningen af Forretningen Tangen Nr. 18 personlig overtog Varerne for ca. 250 Kr., til hvilken Pris han havde villet sælge dem til det ovennævnte Firma, men han har vedvarende hævdet, at Varernes Indkøbspris desuagtet androg 700 Kr., i hvilken Henseende han har forklaret, at Varerne, da han tilbød Firmaet dem til Købs, var forældede og ukurante. Efter Sagens Oplysninger maa det imidlertid antages, at Varerne var købt i November Maaned 1912 til Brug for Forretningen paa Bruunsgade, og da Varerne herefter ikke kunde antages at have været forældede, samt da Tiltaltes Forklaringer i den anførte Henseende har været ubestemte og vakkende, maa der gaas ud fra, at Indkøbsprisen for Varerne ikke tilnærmelsesvis har andraget saa stort et Beløb som 700 Kr.

Tiltalte har dernæst med Hensyn til det ovennævnte Vareparti til en Værdi af 1000 Kr. forklaret, at han ved Lukningen af Forretningen paa Bruunsgade henførte Størstedelen af disse Varer til sin Bopæl hos Gartner Søren Hansen i Brabrand, hos hvem han havde lejet 2 Værelser, medens et mindre Parti opbevarede hos Restauratør Gaarde paa Guldmedegade i Aarhus.

Gartner Hansen og dennes Hustru har herom overensstemmende forklaret, at Hansens Hustru, da Tiltalte ophævede Forretningen paa Bruunsgade, besøgte Kørslen af hans Bohave og Varelager fra Forretningslokalet, medens Hansen hjalp til ved Aflæsningen af de Effekter, der blev ført til Brabrand, at de havde det Indtryk, at Alt, hvad der var tilbage af Varer, blev henført til Jens Kjeldsens Udsalg, saa at det kun var Møbler og andet Husgeraad, der blev flyttet til Brabrand, at der blandt dette var en stor, tilsømmet, tung Trækasse, der efter sin Vægt ikke kunde indeholde Manufakturvarer, men formentlig Køkkentøj, Skilderier, Bøger eller Lignende, og at Vidnerne aldrig har set, at Tiltalte har haft Manufakturvarer i Brabrand.

Endvidere har Kommis Byg forklaret, at han om Morgenens samme Dag, som fornævnte Varer blev kørt til Jens Kjeldsens Forretning, sammen med Tiltalte i Butikken paa Bruunsgade besøgte Varelageret, der da var det eneste, som fandtes i Butikken, og at Tiltalte ikke omtalte, at han var i Besiddelse af Manufakturvarer i Brabrand.

Fremdeles har Buffetjomfru Andrea Lund i Aarhus forklaret, at hun, der er forlovet med Tiltalte, ofte har besøgt ham i Brabrand, men at hun ikke har set noget Varelager dersteds, saa lidt som Tiltalte har omtalt, at han havde saadanne Varer, hvorimod nogle andre Vidner, deriblandt Restauratør Gaarde, har forklaret, at Tiltalte har omtalt, at han havde et Varelager beroende i Brabrand.

Selv om det nu efter det saaledes Foreliggende ikke ganske maatte kunne forkastes, at Tiltalte har haft nogle Varer opbevarede paa sin Bopæl i Brabrand, maa det dog anses ganske usandsynligt, at han har haft Varer i saadan Mængde, at disses Indkøbspris har andraget ca. 1000 Kr., hvorhos der Intet er oplyst om, at han har haft Varer beroende hos Gaarde. Idet derfor Tiltaltes Forklaringer med Hensyn

til det ommeldte Varelager paa 1700 Kr. maa anses at være urigtig, maa hans Opgivender til Forsikringsselskabet om, at han ved Branden var i Besiddelse af Varer til en Indkøbspris af 3892 Kr. 97 Øre, anses urigtig og afgivet mod bedre Vidende.

Efter Branden indgav Tiltalte, der havde sit Indbo m. v. forsikret i »The State Fire Insurance Company limitt.«, endvidere til dette Forsikringsselskab en Fortegnelse over det ødelagte og beskadigede Løsøre, hvis samlede Værdi under en paa Grundlag af Fortegnelsen og Tiltaltes Opgivelse af Indkøbspriserne foretagen Vurderingsforretning ansattes til 2594 Kr., medens Brandskaden fastsattes til 2450 Kr.

Ogsaa med Hensyn til Rigtigheden af denne Fortegnelse har der været rejst Tvivl, idet Tiltalte efter sin Forklaring maa antages ikke efter sin Fallit i Aaret 1912 at have haft Raad til at indkøbe Genstande til sit personlige Brug i noget væsentligt Omfang, og der ved den i Juni Maaned 1912 foretagne Registrering i Boet — der senere overdrog ham de registrerede Genstande — ikkun forefandtes en mindre Del af de Effekter, der var opførte paa Fortegnelsen til Brandforsikringsselskabet, medens Størstedelen af Effekterne til et samlet Beløb af 2274 Kr. ikke var medtaget under Registreringen, nemlig personlige Garderobegenstande til et Beløb af 1627 Kr., Sengklæder til 118 Kr. og Møbler og forskellige Genstande til 529 Kr. Bogholder Hans Brejnholm, der som fast Vurderingsvidne paa Skifterettens Vegne foretog Registreringen, har derhos edelig forklaret, at han ikke er i mindste Tvivl om, at der ikke paa Tiltaltes Værelse har været Garderobegenstande tilstede til en Værdi af 1627 Kr., idet det umuligt kunde have undgaet hans Opmærksomhed, hvis et saadant ligefremt Oplag af Klæder og Beklædningsgenstande havde været tilstede, at han utvivlsomt vilde have anset det som sin Pligt at inddrage i hvert Fald Størsteparten heraf under Registreringen, og at han med Bestemthed maa benægte, at der, bortset fra en Divan, var andre Møbler tilstede, end hvad der blev medtaget under Registreringen.

Efter det saaledes Foreliggende, hvortil kommer, at der Intet er oplyst, der kunde lade formode, at Tiltalte har forstukket en stor Del af sine Ejendele ved Registreringen i Boet, samt at det i og for sig maa have Formodningen imod sig, at Tiltalte har haft personlige Garderobegenstande til et Beløb af 1627 Kr., findes det nu ikke at kunne betvivles, at Tiltalte ved Afgivelsen af den ovennævnte Fortegnelse til Brandforsikringsselskabet mod bedre Vidende har opgivet forinden Branden at have været i Besiddelse af væsentlig større Værdier, end Tilfældet var.

3. Forsaavidt Tiltalte dernæst har været sigtet for Overtrædelse af Straffelovens § 260, kan der som meldt ikke med nogen Sikkerhed gaas ud fra, at Tiltalte ved Registreringens Foretagelse har været i Besiddelse af væsentlig flere Effekter end angivet i Registreringsforretningen, og han vil allerede som Følge heraf ikke kunne anses at have gjort sig skyldig i noget efter bemeldte Bestemmelse i Straffeloven strafbart Forhold.

4. Ved Tiltaltes egen Erkendelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han, medens han fra December Maaned 1912 til den paafølgende September Maaned var Leder af »Herremagasinet«, i betydeligt Omfang har indkøbt Varer i eget Navn,

uden at han indførte Noget om disse Køb i Forretningens Bøger, men alene i en uautoriseret Kladde.

Paa samme Maade er det endvidere godtgjort, at Tiltalte fra den 15 November 1913 til den 14 Januar 1914 har drevet sin Forretning paa Tangen uden at have ført Kassebog og Hovedbog, idet han først den 16 Januar sidstnævnte Aar lod saadanne autorisere, hvorefter han fra en af ham ført Kladde indførte Indtægter og Udgifter vedrørende Forretningen i Bøgerne.

I Henhold til det Anførte samt idet Tiltalte efter det Foreliggende ikke som ham paasigtet kan anses at have gjort sig skyldig i Bedrageri ved nogle af ham under Ledelsen af »Herremagasinet« trufne Dispositioner, hvorom der ej heller foreligger nogen Anmeldelse fra de Paagældende, vil han for sine under Nr. 2 og 4 nævnte Forhold være at anse dels efter Straffelovens § 259 med en Straf, der i Medfør af midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder, dels for Overtrædelse af § 2, 1ste Stk., i ovennævnte Lov af 10 Maj 1912 efter samme Lovs § 8, 3die Stk., med en Bøde til Aarhus Købstads Kæmnerkasse, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til 200 Kr., og da Underrettsdommen har samme Straf, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, saaledes kunne stadfæstes. Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor før Overretten 100 Kr. til hver.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Fredag den 10 November.

Nr. 378. Højesteretssagfører Henriques

mod

Rasmus Fritz Ingemann Julius Pedersen (Def. Liebe),

der tiltales for Mord eller Drab.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 8 Maj 1916: Mod Arrestanten Rasmus Fritz Ingemann Julius Pedersen bør der af Øvrigheden træffes passende Sikkerhedsforanstaltninger. Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Secher og Gulmann, henholdsvis 100 Kr. og 60 Kr., udredes af det Offentlige. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 Juli 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Der tillægges Aktor og Defensor for

Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, i Salær hver 80 Kr., der udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrker det ved Dommen antagne Resultat,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets­ sag­ førerne Henriques og Liebe hver 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Rasmus Fritz Ingemann Julius Pedersen for Mord eller Drab.

Arrestanten er født den 8 Oktober 1888 og har, foruden at han inden sit fyldte 18de Aar 2 Gange har været straffet for Tyveri og i sin Militærtjeneste en Gang har været straffet uden Dom for Gade­ uorden, været anset ved Randers Købstads Ekstrarets Dom af 3 Oktober 1907 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, ved Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 28 Januar 1909 efter sidstnævnte Lovs § 4 med Tvangsarbejde i 60 Dage og ved 8de Regiments Krigsrets Dom af 9 Maj 1910 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Straffelov for Krigsmagten 7 Maj 1881 § 172, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 5 Dage.

Efter Sagens Oplysninger beboede Arrestanten, der den 5 Juni 1911 var bleven gift med Sofie, født Christensen, sammen med denne en Kvistlejlighed i Ejendommen Sølystgade 6 i Aarhus. Ægteskabet var barnløst, men de havde 2 Plejebørn, nemlig Drengen Arthur Berlaur Larsen, født den 21 April 1913, som de havde haft i Pleje fra han var 2 Maaneder gammel, og et den 30 November 1914, født, udøbt Pige­ barn, som de havde haft i 3 Maaneder, og som af Arrestanten var avlet sammen med en ugift Pige, Elna Johanne Petersen, af deres Bekendtskab. At Arrestanten, der efter det Oplyste har omfattet begge Børnene med Kærlighed, var bleven Fader til Pige­ barnet, som Ægtefællerne paa Opfordring af Moderen havde taget til sig, efter at først Hustruen havde foreslaaet Arrestanten det, synes vel at have nedtrykt hans Sind, men ikke at have forstyret Forholdet mellem ham og hans Hustru, hvilket, afset fra, at der af og til har været noget Skænderi mellem dem, og at Arrestanten nogle Gange har slaaet hende, maa antages at have været godt. Arrestanten, der havde fast Arbejde paa Aarhus Gasværk og saaledes et betrygget Ud­ komme, var imidlertid

meget forfalden til Drik, og han kunde nyde betydelige Mængder Spiritus uden at blive kendelig beruset. Et af Arrestanten den 10 April f. A. gjort Forsøg paa at aflive sig ved Hængning, har han efter sit Udsagn foretaget »i Vrede og Fuldkab« efter et Skænderi med sin Hustru, hvorimod denne, der har benægtet, at der havde fundet noget Skænderi Sted, har udtalt som sin Formening, at Forsøget skyldtes Nedtrykthed, som Følge af, at Arrestanten som meldt var bleven Barnefader.

Maler Th. Frederiksens Hustru, Andrea Rasmine, født Jørgensen, der bor i en Lejlighed paa 1ste Sal i samme Ejendom som den, i hvilken Arrestanten boede, har edelig afgivet følgende Forklaring:

Søndagen den 16 Maj f. A. om Formiddagen lidt før Kl. halv tolv var hun ved at gaa ad Trappen op til et til deres Lejlighed hørende Loftsværelse lige overfor Arrestantens Lejlighed, da hun inde fra denne hørte Lyden af et Slag eller Bums mod Indgangsdøren til Lejligheden. I det samme blev Døren voldsomt revet op, og Arrestanten, hvis Blik var vildt og som havde et forstyrret Udseende, kom ud og stillede sig paa Trappeafsatsen ligeoverfor hende. Hun gik dog helt op ad Trappen, forbi Arrestanten og hen til Døren til Værelset. Da hun havde sat Nøglen i Laasen, sagde Arrestanten i en haard Tone til hende: »Fru Frederiksen, kom her«, hvorpaa han gik ind ad sin Dør. Da hun betænkte sig paa, hvad hun skulde gøre, kom Arrestanten straks efter atter ud som for at se, hvor hun blev af, og hun fulgte nu Arrestanten ind i hans Lejlighed, idet hun gik efter ham gennem Dagligstuen ind i det bagved liggende Soveværelse. Hun har ikke bevaret noget Indtryk af, hvad hun saa i Dagligstuen, naar undtages, at hun paa en derstaaende Chaiselong syntes at bemærke nogen Uorden, som om et Tæppe eller Lignende var henslængt der. I Soveværelset stillede Arrestanten sig op ved Hovedgærdet af en derstaaende Vugge, som han berørte med den ene Haand, hvorpaa hun, der tænkte sig, at et i Vuggen liggende Barn var bleven sygt, staaende ved Fodenden saa ned i Vuggen og der bemærkede »noget Blodigt« ligge. Hun, der er en Del nervøs og derhos ventede sin Nedkomst, blev heftig forskrækket, hvorpaa hun efter et Udbrud til Arrestanten, der stadig Intet sagde, men kun stirrede paa hende, forlod Lejligheden og gik nedenunder, medens Arrestanten gik efter hende og stillede sig paa Trappeafsatsen og saa efter hende. Efter at være kommen ned bad hun Arbejdsmand Brøchner at gaa op til Arrestanten.

Arbejdsmand Sophus Christoffer Brøchner, der bor i samme Ejendoms Kælder, har edelig forklaret, at han paa Fru Frederiksens Anmodning straks gik op i Arrestantens Lejlighed og ind i Dagligstuen. Her saa han nu Arrestanten og ovennævnte Drengbarn ligge paa Chaiselongen med Ansigterne vendt mod hinanden. Arrestanten laa inderst, hans Hoved hvilede paa Drengens, og hans venstre Arm var udstrakt over Barnet, saaledes at venstre Haand ligeledes hvilede paa dets Hoved, medens Barnets Legeme iøvrigt til Dels var dækket af Arrestantens Krop. Efter sin videre Forklaring gik Brøchner, der straks bemærkede; at Drengen var blodig ved Halsen, hen til Arrestanten og lagde sin Haand paa hans Skulder med de Ord: »Hvad er der sket her, Pedersen?« Arrestanten løftede derpaa Hovedet op og saa paa Brøchner med et søvnigt og udtryksløst Blik, hvorpaa han

uden at svare atter lagde Hovedet ned og lukkede Øjnene. Brøchner gentog sin Henvendelse et Par Gange med Tilføjelse af, at Drengen var død, hvad han skønnede af dennes blege Udseende, men Arrestanten svarede Intet og blev liggende med lukkede Øjne, idet han stadig med venstre Haand klappede Drengen paa Hovedet. Brøchner, der straks, da han kom ind i Dagligstuen, havde set en blodig Brødkniv ligge paa Bordet sammesteds umiddelbart ved Chaiselongen med Skaftet nærmest denne, gik nu nedenunder og hidkaldte Massør Hollesen, med hvem han paany gik ind i Arrestantens Lejlighed, hvor han fandt ham liggende i samme Stilling som tidligere. Medens Hollesen derefter telefonerede til Politiet, gik Brøchner ned i Porten, hvor Arrestantens Hustru nu kom til Stede og af ham fik Besked om, at det var »galt fat« oppe hos dem, og at Drengen vist var død. Hun gik derpaa op i Lejligheden, og da Brøchner og Hollesen, der paany var kommen til Stede, hørte hende raabe om Hjælp, gik de begge op til hende og ind i Lejligheden, hvor de forblev, indtil Politiet efter en halv Snes Minutters Forløb kom til Stede. I dette Tidsrum forblev Arrestanten liggende i uforandret Stilling paa Chaiselongen, stadig smaa-klappende Drengen paa Hovedet og uden at sige Noget. Da Vidnet som meldt anden Gang kom til Stede i Arrestantens Lejlighed, førte Arrestantens Hustru ham straks ind i Soveværelset og viste ham, at ogsaa Arrestantens ovennævnte Plejedatter var dræbt, og Brøchner kunde tydelig se, at Halsen var overskaaren. Brøchner forlod Lejligheden ved Politiets Tilstedekomst.

Massør Jens Peter Hollesen har edelig forklaret, at han efter med Brøchner at være kommen ind i Arrestantens Lejlighed fandt Arrestanten og Drengen i den af Brøchner beskrevne Stilling, ligesom han ogsaa lagde Mærke til den af Brøchner omforklarede Kniv. Om denne og sine lagttagelser iøvrigt har han afgivet en med Brøchner overensstemmende Forklaring. Hollesen forblev, efter hvad han videre har forklaret, til Stede efter Politiets Ankomst og overværede, at Arrestanten blev taget op af Chaiselongen og ført ud i Køkkenet, hvad han tilsyneladende nødig vilde, da han sagde, at han vilde ind til Drengen. Paa den tilstedeværende Politiassistents Bemærkning til Arrestanten om, at han havde dræbt Børnene, hørte Hollesen Arrestanten svare: »Ja, saa er man s'gu af med dem«. Arrestanten gjorde paa Hollesen hele Tiden et abnormt og forstyrret Indtryk, som mere syntes at tyde paa, at han befandt sig i en søvngængeragtig Tilstand, end paa Beruselse.

Arrestantens Hustru har edelig forklaret, at hun efter den 16 Maj f. A. om Formiddagen at have gjort Pigebarnet i Stand og lagt det i Vuggen, bad Arrestanten om at hente noget Persille i deres Have. Arrestanten nægtede imidlertid dette, hvilket gav Anledning til noget Skænderi, uden at det dog kom til »større Scener«, og da Arrestanten erklærede, at han vilde til Barberen og tage Drengen med, gav hun denne sit Overtøj paa og gik derpaa ved Halvellevetiden sin Vej. Arrestanten var da beskæftiget med at lege med Drengen, idet de løb rundt i Stuerne. Ved sin Tilbagekomst henimod en Timestid efter traf hun, efter sin videre Forklaring, paa Gaden udenfor den Ejendom, i hvilken de bor, Brøchner, der meddelte hende, at Drengen var død. Hun løb da op i Lejligheden, hvor hun fandt Arrestanten tilsyneladende

sovende og liggende paa Chaiselongen ovenpaa Drengen, der var blodig, ligesom hun umiddelbart efter fandt Pigebarnet i Vuggen med overskaaren Hals. Da hun ruskede i Arrestanten for at faa ham op, rejste han sig ogsaa noget, men faldt atter hen som i en Døs, af hvilken hun ikke kunde vække ham. Arrestantens Hustru har erklæret, at hun ikke kan tænke sig, at Arrestanten kan have haft nogen Grund til at dræbe de to Børn, og at han navnlig ikke har haft økonomiske Bekymringer, hidrørende fra, at han den 1 Juni f. A. skulde møde ved Sikringsstyrken, i hvilken Anledning nemlig hans Forhold var betryggende ordnede. Hun har endvidere udtalt, at hun, da hun forlod Arrestanten, der isvrigt var i nedtrykt Sindsstemning, ikke kunde mærke paa ham, at han havde nydt Spiritus, om hun end ikke tør bestride, at han Aftenen før og samme Dags Formiddag kan have drukket i Smug. Efter hendes Forklaring har den ved ovennævnte Løjlighed fundne Brødkniv hørt til deres Køkkenredskaber.

Politiassistent Hauerbach, der straks efter Anmeldelsen kom til Stede tilligemed Overbetjent Holm og Politibetjent Christiansen, har edelig forklaret, at han fandt Arrestanten liggende med Drengen i den af Brøchner beskrevne Stilling og med højre Haand under Drengens Hoved, idet han havde Øjnene lukket og trak Vejret dybt som en Mand, der sover under en Rus. Ved at vippe Drengens Hoved i Vejret saa han et dybt Snit i Halsen, hvorhos han saa den ovennævnte Kniv ligge paa Bordet, som af Brøchner forklaret. Politiassistenten gik derefter ind i Soveværelset, hvor han saa Pigebarnet ligge i Vuggen med overskaaren Hals. Efter at han havde været et Øjeblik borte, saa han efter sin videre Forklaring ved sin Tilbagekomst Arrestanten endnu ligge i samme Stilling som ovennævnt, men kort efter var det, som han vaagnede; han rejste sig op og saa sig forvildet om, hvorpaa Politiassistenten lod Politibetjent Christiansen føre ham ud i Køkkenet. Under Transporten derud vaklede Arrestanten som en beruset. Politiassistenten foreholdt derefter Arrestanten, at han havde dræbt Børnene, hvortil Arrestanten gav det af Hollesen omfoklarede, ovenanførte Svar, men Arrestanten var efter Politiassistentens Udsagn i dette Øjeblik ganske forvildet at se paa og havde meget muligt intet Begreb om, hvad han sagde.

Overbetjent Holm og Politibetjent Christiansen har edelig forklaret overensstemmende med Politiassistenten, dog at Christiansen efter sit Udsagn hverken hørte Politiassistenten foreholde Arrestanten, at han havde dræbt Børnene, eller Arrestantens Svar. Da Holm efter at have været bortsendt i et Ærinde kom tilbage, blev han beordret ud i Køkkenet for sammen med Christiansen at passe paa Arrestanten, og Holm gik derfor derud og lukkede Døren ind til Dagligstuen. Begge Betjentene har nu overensstemmende forklaret, at Arrestanten, som sad paa en Stol, hele Tiden var urolig og vilde ind i Stuen, idet han skiftevis udtalte, at han vilde ind til Drengen og ind til sin Kone, men

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 36.

Fredag den 10 November.

de holdt ham tilbage med Magt. Pludselig sagde Arrestanten til Holm: »Jeg ved godt, hvorfor De er her, Holm«, og efter at han et Par Gange havde gentaget Ytringen, udtalte han, da Holm omsider spurgte ham, hvorfor det da var: »Det er, fordi jeg har skaaret Halsen over paa mine Børn«, hvorhos han paa Christiansens Spørgsmaal om Grunden dertil gav til Svar, at han, som allerede een Gang havde været inde som Soldat og derved var kommen en Del tilbage, snart skulde ind paany og derfor var bange for, at han ikke kunde forsørge Børnene. Noget senere spurgte Holm, der havde bemærket, at der i en Krog i Køkkenloftet var anbragt en Snor, Arrestanten om, af hvilken Grund dette var sket, hvortil Arrestanten svarede, at han havde villet hænge sig. Endvidere fremkom Arrestanten, efter hvad Betjentene yderligere har udsagt, med et Spørgsmaal til begge om, hvad han kunde faa for det, han havde gjort, idet han, da de ikke svarede, i en spørgende Tone nævnede først 2 Aar og derpaa 3 og de følgende Tal i Række indtil 7, og dette Spørgsmaal gentog han senere i den Automobil, i hvilken han under Ledsagelse af Betjentene førtes til Kommunehospitalet. Begge Betjentene har erklæret, at de har den bestemte Opfattelse, at Arrestanten var sig sine anførte Udtalelser fuldt bevidst, og at han ligeledes var ganske klar over, at det var ham, der havde dræbt Børnene.

Amtslæge Lunddahl, der paa Foranledning af Politiet ankom til Arrestantens Bolig fornævnte Dags Formiddag henad Kl. 12, har forklaret, at han, efter at have konstateret at begge Børnene var døde, gik ud i Køkkenet, hvor han saa Arrestanten staa mellem to Personer, der holdt ham, vistnok en under hver Arm. Arrestanten var urolig og gjorde vedblivende Bevægelser som for at rive sig løs, idet han udtalte, at han vilde ind. Efter sit Udsagn fik Amtslægen af Arrestantens hele Optræden det Indtryk, at han ikke var sig selv bevidst og ikke havde nogen Klarhed over, hvad der var foregaaet, hvorfor Lægen, til Dels ogsaa under Hensyn til, at Arrestanten havde tænkt paa at begaa Selvmord, foranledigede ham indlagt paa Kommunehospitalet.

Arrestanten, der forblev paa dette indtil den 3 Juni f. A., har forklaret, at han, da hans Hustru den 16 Maj f. A. om Formiddagen anmodede ham om at hente noget Persille i deres Have, afslog dette, uden at det dog i Anledning heraf kom til Skænderi mellem dem.

Efter at hun var gaaet, legede Arrestanten en Tid med Drengen i Stuerne. Efter nogen Tids Forløb lukkede Arrestanten Døren ind til Sovekammeret for ikke at forstyrre Pigebarnet, som laa i Vugge derinde, hvorefter han legede videre med Drengen i Køkkenet og Dagligstuen, men om, hvad der fra et Tidspunkt heromkring og indtil han kom til sig selv igen paa Kommunehospitalet — hvilke Tidspunkter i Overlæge Hallagers nedennævnte Erklæring nærmere er bestemte som henholdsvis »Gerningsøjeblikket« eller et Tidspunkt mindre end en Time før dette og Kl. 5¹/₂ samme Dags Eftermiddag — er sket, har Arrestanten, efter hvad han vedblivende har fastholdt, fuldstændig mistet Erindringen. Arrestanten har vel erklæret, at han efter det Oplyste ikke betvivler, at det er ham, der har dræbt Børnene, men ved Siden deraf hævdede, at han ingensomhelst Grund har haft dertil, da han holdt meget af dem, navnlig af Drengen, og at Gerningen, der er udført i fuldkommen Sindsforvirring og uden Bevidsthed om, hvad han gjorde, er ham ganske uforstaaelig. Særlig har han betegnet Udtalelsen om, at han ikke skulde kunne forsørge Børnene, som meningsløs, da han godt vidste, at hans Familie under Indkaldelsen vilde blive underholdt af Kommunen. Den paa hans Bopæl som ovenmeldt fundne Kniv har han kenkendt som en, der har været brugt i hans og Hustrus Husholdning.

Efter sin Forklaring købte Arrestanten om Aftenen den 15 Maj f. A. en Flaske Akvavit, af hvilken han i Løbet af Aftenen, mest i Smug, drak omtrent Halvdelen, hvorefter han kort før Lukketid købte endnu ¹/₂ Flaske Akvavit. Søndag Morgen begyndte han paany at drikke og vedblev dermed hele Morgen, uden at han dog erindrer, hvor meget han har drukket. Rigtigheden af, hvad Arrestanten saaledes har forklaret om sine Indkøb, er bekræftet af den paagældende Købmand, der tillige har opgivet, at Arrestanten gennemsnitlig daglig har købt ¹/₂ Flaske Akvavit hos ham, uden at dette dog efter hans Formening har udgjort Arrestantens hele Forbrug af Spiritus. Ved en den 16 Maj f. A. foretagen Husundersøgelse hos Arrestanten forefandtes der foruden 20 à 30 ældre, tomme Flasker, der til Dels var Akvavitflasker, 2 Helflasker og en Klukflaske, i hvilke der efter Lugten at dømme havde været Akvavit, men som nu var tømt, samt en Akvavit-halvflaske, som var halv tømt. Begge Børnene blev den 18 Maj f. A. underkastet legal Obduktion af Amtslæge Lunddahl og konstitueret Kredslæge Feilberg. Den paa Drengen forefundne Læsion beskrives i Lægernes Beretning om Obduktionen af ham saaledes: »Paa Halsen et stort Saar, tverløbende, fra den ene regio sternocleidomastoideus til den anden, saaledes at den nævnte Muskel er gennemskaaret fuldstændigt paa venstre Side og delvis paa højre. Saarrandene er glatte, i venstre Ende af Saaret dog lidt uregelmæssigt opflossede. Paa Snittet ses gennemskaaret Muskulaturen paa hele den forreste Del af Halsen, Luftrøret umiddelbart under Strubehovedet, Spiserøret, Halskarrerne paa begge Sider samt Hvirvelsøjlen saavel Hvirvellegeme som Hvirvelbue. Saaret gaar tværs gennem et Hvirvellegeme i dets nederste Parti. I Hvirvelkanalen ses Rygmarven gennemskaaret paatvers, dog saaledes, at den hænger sammen med Hinderne paa Rygmarvens Bagside, medens alle de andre gennemskaarne Organer og Musklerne har trukket sig sammen, saaledes at Saaret gaber meget stærkt«. Den paa

Pigebarnet fundne Læsion er beskrevet saaledes: »Halsen er delt paa tværs af et uhyre Saar gennem saa godt som alle Blød- og Bendelene, strækkende sig over de to Trediedele af Halsens Omkreds, noget længere paa venstre Side end paa højre, saaledes at Hovedet kun er forbundet med Kroppen ved Nakkehuden og underliggende Væv, paa højre Side ogsaa ved noget af Muskulaturen.

De gennemskaarne Blød- og Bendeles Partier er trukne fra hinanden, saaledes at Saaret gaber stærkt. Saarets Rande er glatte, paa venstre Side dog lidt hakkede.

Begge Beretninger udtaler, at der ikke findes anden Dødsarsag end de nævnte Læsioner, der har været umiddelbart dræbende.

Arrestanten har fra den 24 August f. A. indtil den 3 Marts d. A. været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet ved Aarhus, hvis Overlæge, F. Hallager, i en sidstnævnte Dag afgiven Erklæring har udtalt, at Arrestanten ikke er sindssyg eller aandssvag, men at han har begaaet Drabet af Børnene i en forbigaaende abnorm Bevidsthedstilstand, der kan tænkes at være frembragt ved Nydelsen af en betydelig Mængde Alkohol i Løbet af kort Tid, men som med større Sandsynlighed kan antages at være Følgen af et epileptisk Anfald. Sagen har dernæst været forelagt Retslægeraadet, der i Skrivelse af 19 April d. A. har udtalt Følgende:

»Hos Individder, som lider af Epilepsi, særlig saadanne, der er hengivet til vanemæssig Brug af Alkohol, opstaar der ved Beruselse ofte forbigaaende Anfald af Sindssygdom, under hvilke de Paagældende, skønt de tilsyneladende kan opføre sig nogenlunde fornuftigt, handler ganske uden Bevidsthed, hvorfor de bagefter ingen Erindring har om det under Anfaldet Passerede.

Da Arrestanten, efter hvad der er oplyst, maa antages at lide af Epilepsi og er forfalden til Spiritus, og da han paa Gerningsdagen og Aftenen forud havde nydt rigelig Alkohol, er der overvejende Sandsynlighed for, at der, da han begik de forbryderske Handlinger, har været et saadant Sindssygdomsanfald til Stede, for hvilket han bagefter ingen Erindring har haft.

Saa længe han nyder Alkohol, vil der være Fare for, at lignende Sygdomsanfald kan indtræde. Men selv om han helt afholder sig fra Alkoholnydelse i Fremtiden, er det ved hans Epilepsi ikke udelukket, at saadanne Anfald kan opstaa ved en anden Lejlighedsarsag.

Efter de foreliggende Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten under de Omstændigheder, som fremgaar af det Foranførte, har aflivet de to omhandlede Børn, men idet det efter de afgivne Lægeerklæringer maa anses overvejende sandsynligt, at han ved Gerningens Udførelse har handlet uden Bevidsthed, vil der ikke kunne gaas ud fra, at han har været i Besiddelse af den til Strafs Idømmelse fornødne Tilregnelighed. Det maa derfor billiges, at han ved Underrettsdommen i Medfør af Straffelovens § 38, 1ste Stykke, er fritagen for Straf, og idet det derhos, da Arrestanten maa anses farlig for den offentlige Sikkerhed, maa billiges, at det i Medfør af Paragrafens 2det Stykke ved Dommen er bestemt, at der af Øvrigheden bør træffes passende Sikkerhedsforanstaltninger mod ham, vil

bemeldte Dom, ved hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger det efter Omstændighederne kan have sit Forblivende, saaledes være at stadfæste.

Der vil være at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 80 Kr., der bliver at udrede af det Offentlige.

Mandag den 13 November.

Nr. 331.   **Randers Byraad (Asmussen)**

mod

fhv. Inspektionsbetjent **Rasmus Riisøe** (Liebe efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til at afskedige Indstævnte med mindre end 3-Maaneders Varsel og uden Pension.

Randers Købstads ordinære Rets Dom af 20 Juli 1914: Indstævnte, Randers Byraad, bør til Citanten, forhenværende Inspektionsbetjent Rasmus Riisøe af Randers, at udrede nedsat Pension efter Lov 5 Januar 1851 § 6 fra 1 December 1913 at regne, men iøvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Til Sagfører Christophersen betaler det Offentlige 50 Kr. i Salær. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til den af Indstævnte fremlagte ustemplede Udskrift af 30 September 1913 af Politiprotokollen for 3 Januar 1912 angaaende Citantens Suspension.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 Januar 1916: Hovedappellanterne, Randers Byraad, bør til Kontraappellanten, fhv. Inspektionsbetjent Rasmus Riisøe, betale 400 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 23 Januar 1914 indtil Betaling sker, samt fra den 1 Februar 1914 til ham udrede en saadan Pension, som Hovedappellanterne maatte bestemme. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges de for Kontraappellanten beskikkede Sagførere for Underretten og for Overretten, Sagfører Christophersen og Overrets-sagfører Dahl, i Salær henholdsvis 50 Kr. og 60 Kr., hvilke Beløb udredes af det Offentlige. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved den i den indankede Dom ommeldte, en Aften i August Maaned 1913 af Indstævnte udviste Adfærd i Forbindelse med, at han maa antages trods Advarsel ogsaa i Aaret 1913 gentagne Gange at have været beruset i og udenfor Tjenesten, har Indstævnte gjort sig skyldig i et Forhold, der berøver ham den for Stillingen som Inspektionsbetjent i Politiet fornødne Tillid og

Agtelse. Der maa herefter gives det appellerende Byraad Medhold i, at han har kunnet afskediges som sket og uden Pension, og Byraadet vil derfor efter sin Paastand være at frifinde. Processens Omkostninger i alle Instanser vil være at ophæve, hvorhos de de beskikkede Sagførere tilkommende Salærer, derunder 15 Kroner til Sagfører Cristophersen, der har givet Møde for Indstævnte under et efter Underrettsdommens Afsigelse optaget Tingsvidne, bliver at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Randers Byraad, bør for Tiltale af Indstævnte, fhv. Inspektionsbetjent Rasmus Riisøe, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 100 Kroner, der tilligemed de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier samt yderligere 15 Kroner til Sagfører Christophersen udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Den 1 Oktober 1896 blev Kontraappellanten, fhv. Inspektionsbetjent Rasmus Riisø i Randers, ansat som Betjent i bemeldte Købstads Politi, i hvilket han under 21 Marts 1907 forfremmedes til Inspektionsbetjent fra den 1 April s. A. at regne. Under 3 Oktober 1913 meddeltes der ham Afsked fra denne Stilling fra den 1 December s. A. at regne, og han, der formener, at han har Krav paa 3 Maaneders Opsigelse, hvorefter han tidligst kunde opsiges til Fratrædelse den 1 Februar 1914, og at der i Henhold til »Politivedtægten« maa tilkomme ham Pension, som Hovedappellanterne, Randers Byraad, imidlertid har vægret sig ved at tillægge ham, har derefter under nærværende Sag i 1ste Instans ved Randers Købstads ordinære Ret paastaaet Hovedappellanterne tilpligtet dels at betale ham Løn for Maanederne December 1913 og Januar 1914 med 400 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 23 Januar 1914, indtil Betaling sker, dels fra 1 Februar s. A. at tillægge ham Pension »i Henhold til« Pensionsloven af 5 Januar 1851. Ved Underrettsdommen er Hovedappellanterne, der paastod sig i det Hele frifundet for Kontraappellantens Tiltale, tilpligtet at udrede til Kontraappellanten nedsat Pension efter nysnævnte Lovs § 6 fra den 1 December 1913 at regne, medens de iøvrigt er frifundet for hans Tiltale, og Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i første Instans nedlagte Paastande.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har Hovedappellanterne gjort gældende, at Kontraappellanten har vist grov Forsømmelse med Hensyn til de ham som Politibetjent paahvilende Forpligtelser, og at det derfor dels af almindelige civilretlige Regler følger, at hans Over-

ordnede har været berettiget til at afskedige ham uden Varsel med Løn til Fratrædelsesdagen, dels er en Konsekvens af Pensionslovens Regler, at han har fortabt sit Krav paa Pension.

Det fremgaar i saa Henseende af de afgivne Vidneforklaringer i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger, at Kontraappellanten adskillige Gange har været kendelig paavirket af Spiritus, medens han var iført Uniform, dels paa Gaden baade i og udenfor Tjeneste, dels paa Politistationen. Den 23 December 1911 har Kontraappellanten fremdeles i Overværelse af en Kvinde, der som sigtet for Bedrageri var bragt ind paa Politistationen, hvor Kontraappellanten da havde Tjeneste, ytret: »Har De Noget med dette at gøre?«, idet han samtidig holdt sin Haand fremstrakt saaledes, at Tommelfingeren pegede ud imellem Pege- og Langfinger, der var noget bøjet. Kvinden beklagede sig over det Skete til vedkommende Forhørsdommer, og i et den 3 Januar 1912 inden Randers Købstads Politiret affholdt Forhør har Kontraappellanten erkendt, at han ved den paagældende Lejlighed var beruset, og at hans Bemærkning, som han, der Intet havde med Overhøringen at gøre, dog nærmest vil have rettet til den tilstedeværende Overbetjent, i Forbindelse med den ledsagende Gestus var egnet til at saare den paagældende Kvinde. Kontraappellanten har i samme Forhør erkendt, at han senere samme Dag paa et Hotel i Randers blev stærkt beruset og ikke mødte til Tjeneste paa Politistationen Kl. 7 om Aftenen, hvorhos det af Sagens Oplysninger fremgaar, at han da maatte hentes og af en anden Betjent føres hen paa Politistationen. For dette Forhold var Kontraappellanten suspenderet fra den 23 December 1911 indtil den 31 Januar 1912. I en den 5 Januar 1913 til vedkommende Politiasistent afgiven Erklæring, der af Assistenten er forsynet med Paategning om at være foranlediget ved, at Kontraappellanten en Dag i December Maaned 1912 havde været stærkt beruset, har Kontraappellanten erklæret sig »indforstaaet med«, at han, saafremt han nogensinde derefter blev antruffen i kendelig beruset Tilstand i eller udenfor Tjenesten, vilde blive afskediget af Politiets Tjeneste.

Endelig er det oplyst og af Kontraappellanten i en til Politiassistenten den 26 September 1913 afgiven Erklæring erkendt, at han, der — som det maa antages — er gift og samlever med sin Hustru, en Aften i August Maaned s. A. uopfordret har fulgt et løsagtigt Fruentimmer ned til Havnen og der paa Hadsundbanens Grund i et Skur haft Samleje med hende. Efter Erklæringens Indhold var Kontraappellanten ved den paagældende Lejlighed iført Uniform og havde Inspektionstjeneste, men Rigtigheden af det sidstnævnte Punkt har Kontraappellanten bestridt her under Sagen, uden at der dog er oplyst Noget til Støtte for denne Bestridelse.

Det er ikke oplyst, at Kontraappellanten i Tiden mellem den nysnævnte Begivenhed i August Maaned 1913 og sin Afskedigelse har været beruset i Tjenesten eller isøvrigt gjort sig skyldig i noget pligtforsømmende Forhold. Idet Kontraappellanten herefter findes ved Afskedigelsen fra sin Stilling at have haft Krav paa lovlig Opsigelse, og Hovedappellanterne ikke har bestridt, at Opsigelsesvarslet for Politiets Betjente var 3 Maaneder, vil de være at tilpligte at betale Kontraappellanten Løn med Renter heraf som paastaet. Forsaavidt den nedlagte Paastand paa Pension derimod angaar, findes Kontraappel-

lanten, hvis Afskedigelse maa antages at være foranlediget ved hans ovenfor berørte pligtstridige Adfærd, ved denne at have udvist et til at svække den for hans Stilling nødvendige Agtelse og Tillid egnet Forhold, og der vil derfor overensstemmende med de for dette Tilfælde gældende Pensionsbestemmelser ikkun kunne tilkomme ham Pension af en saadan Størrelse, som Hovedappellanterne maatte bestemme.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Der vil være at tillægge de for Kontraappellanten beskikkede Sagførere for Underretten og for Overretten i Salær henholdsvis 50 Kr. og 60 Kr., hvilke Beløb bliver at udrede af det Offentlige.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig, og under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Nr. 430.   **Handlende L. Nebel (Ingen)**

mod

Handlende S. Schønberg & C. Thomsen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Handlende L. Nebel, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Erelsens Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Tirsdag den 14 November.

Nr. 26.   **Tømrermester N. C. Christiansen (Libe)**

mod

Aarhus Tømrermesterforening og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Berettigelsen og Gyldigheden af en af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening foretagen Eksklusion af Appellanten af Aarhus Tømrermesterforening.

Aarhus Fogedrets Kendelse af 22 December 1913: Imod en Sikkerhedsstillelse paa Ti Tusinde Kroner bør den begærte Forretning nyde Fremme.

Samme Rets Kendelse af 23 s. M.: Da Rekvirenterne i deres Egenskab af Aarhus Tømrermesterforening og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening maatte anses for at give tilstrækkelig Garanti for, at Pengemidlerne ikke vil blive anvendt paa uretmæssig Maade, samt da den stillede Sikkerhed maatte anses for tilstrækkelig i Tilfælde af Erstatningskrav for Afsavn med Videre, vil de nu udleverede Effekter være at overlevere Rekvirenterne mod at disse til Protokollen garanterede Fogeden for enhver mulig retslig Følge af dette Skridt.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Januar 1915: De paa-ankede Fogedkendelser bør ved Magt at stande. I Procesomkostninger for Overretten betaler Appellanten, Tømrermester N. C. Christiansen, til de Appelindstævnte, Aarhus Tømrermesterforening ved dens Formand, Tømmermester R. A. Koch, samt Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, 150 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de for Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling gældende særlige Regler, derunder om den begrænsede Adgang til Generalforsamlingen samt om de Stemmeberettigedes Mødepligt, maa det antages at have været uden Betydning; at den i den indankede Dom omtalte Dagsorden ikke indeholdt noget Forslag om Eksklusionen. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde vil den efter de Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til de Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Tømrermester N. C. Christiansen, til de Indstævnte, Aarhus Tømrermesterforening og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening, med 400 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Bestyrelsen for Aarhus Tømrermesterforening, der som Medlem af Centralforeningen for Murer- og Tømrermestre i Jylland tillige var Medlem af

Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening i København, havde nægtet at efterkomme nogle i Aaret 1912 af sidstnævnte Forening vedtagne nye Lovbestemmelser om Strejkeforsikring, blev det paa en i Arbejdsgiverforeningen den 7 Oktober 1913 afholdt Generalforsamling med Hensyn til Ordningen af nævnte Møllelværende med Tømrmesterforeningen enstemmig vedtaget til Hovedbestyrelsen at overdrage den Generalforsamlingen efter Lovens § 6, 2det Stk., tilkommende Beføjelse til »at udslette en Organisation . . . eller et Medlem af en Organisation«, hvorefter Hovedbestyrelsen, da nogle Forhandlinger med Tømrmesterforeningen ikke førte til noget Resultat, i Begyndelsen af December Maaned s. A. vedtog af Arbejdsgiverforeningen at udslette 36 af Tømrmesterforeningens Medlemmer, derunder hele Bestyrelsen, idet der — som det maa antages den 9 s. M. — tilsendtes de Paagældende en Meddelelse om, at de var udslettede »af Aarhus Tømrmesterforening og dermed af Centralforeningen for Murer- og Tømrmestre i Jylland og Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening«.

Efter denne Eksklusion afholdt de tilbageværende Medlemmer, der ønskede at rette sig efter de vedtagne Regler om Strejkeforsikring, den 16 December s. A. en ekstraordinær Generalforsamling, paa hvilken der valgtes en ny Bestyrelse. Denne henvendte sig derpaa til den gamle Bestyrelse og forlangte Foreningens Ejendele udleveret, og da dette Forlangende blev afslaaet under Paaberaabelse af, at det stedfundne Bestyrelsesvalg var uden Betydning, indgav den ny Bestyrelse samt Arbejdsgiverforeningen en Begæring til Fogeden i Aarhus om at udsætte den gamle og indsætte den ny Bestyrelse i Besiddelsen af de Foreningen tilhørende Effekter, der beroede hos et af den gamle Bestyrelses Medlemmer, nemlig Appellanten, Tømmermester N. C. Christiansen i Aarhus. Under en hos denne derpaa paabegyndt Udsættelsesforretning fremsatte han imidlertid Indsigelse mod Forretningens Fremme, og da Rekvirenterne fastholdt deres Begæring, udspandt der sig en Tvist, som ved Fogedens Kendelse af 22 December s. A. afgjordes derhen, at Forretningen vilde være at fremme mod en Sikkerhedsstillelse af 10,000 Kroner. Under en den følgende Dag samt den 3 og 15 Januar næstefters stedfunden Fortsættelse af Forretningen blev derpaa de Foreningen tilhørende Effekter, derunder Pengeeffekter til en Værdi af ca. 60,000 Kroner, udleveret til Rekvirenterne, efter at et af Appellanten fremsat Forlangende om, at Pengeeffekterne forblev i Fogedens Besiddelse, ved dennes Kendelse af 23 December 1913 var forkastet. Appellanten har nu ved Stævning til Aarhus Tømrmesterforening ved dens paa nysnævnte Generalforsamling valgte Formand, Tømmermester R. A. Koch i Aarhus, og til Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening i København indanket fornævnte tvende Kendelser her for Retten, hvor han har nedlagt Paastand om, at Kendelserne omstødes, saaledes at Indsættelsesforretningen nægtedes Fremme. De Appellindstævnte har derimod procederet til Kendelsernes Stadfæstelse.

I Arbejdsgiverforeningens Love er det i § 6, 2det og 3die Stk., bestemt:

»Forsaa vidt »Arbejdsgiverforeningen«s Generalforsamling — med tre Fjerdedele af de afgivne Stemmer — beslutter at udslette en Organisation, en Enkeltvirksomhed eller et Medlem af en Organisation,

kan saadan Udslettelse iværksættes uden Iagttagelse af ovennævnte Tidsfrister. Forslag om Udslettelse af et Medlem kan dog først forelægges Generalforsamlingen, efter at Sagen er forhandlet med vedkommende Medlems Organisation.

Forsaavidt »Arbejdsgiverforeningen«s Generalforsamling har udslettet et Medlem af hans Organisation, kan denne ikke genoptage det paagældende Medlem uden »Arbejdsgiverforeningen«s Generalforsamlings Samtykke«,

hvorhos det i § 3 i Tømrmesterforeningens Love hedder:

». . . Saalænge Foreningen er Medlem af Centralforeningen for Murer- og Tømrmestre i Jylland, og denne igen er Medlem af Dansk Mester- og Arbejdsgiverforening, er Medlemmerne tillige underkastet disse Foreningers Love«.

Til Støtte for sin Paastand har Appellanten i 1ste Række gjort gældende, at den paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling den 7 Oktober 1913 tagne Beslutning, i Kraft af hvilken en Del af Tømrmesterforeningens Medlemmer er udslettet af denne Forening, har været ulovlig, at den af de tilbageværende Medlemmer af Tømrmesterforeningen den 16 December 1913 afholdte Generalforsamling og det paa denne foretagne Bestyrelsesvalg derfor ligeledes har manglet Gyldighed, og at han, idet den gamle Bestyrelse fremdeles maa betragtes som virkende, saaledes er berettiget til i sin Egenskab af Kasserer at besidde Foreningens ovennævnte Ejendele.

I førstnævnte Henseende har Appellanten nærmere hævdet, at der ikke i § 6, 2det Stykke, i Arbejdsgiverforeningens Love utvetydig er givet Foreningens Generalforsamling en Bemyndigelse, ifølge hvilken den har Ret til at udslette Medlemmer af en Organisation af selve denne, og at Generalforsamlingen derfor heller ikke har haft Ret til at udslette Tømrmesterforeningens Medlemmer af denne Forening eller at give Andre Fuldmagt dertil. Selv afset fra, at det i bemeldte Paragrafs 3die Stykke er forudsat, at den Generalforsamlingen tillagte Myndighed har det ommeldte Omfang, maa det dog i Betragtning af det mellem de tvende Foreninger bestaaende Forhold og navnlig den Tømrmesterforeningens Medlemmer paahvilende Pligt til at underkaste sig Arbejdsgiverforeningens Love, som af de Appelindstævnte hævdet, antages, at en i Medfør af § 6, 2det Stykke, tagen Beslutning, ved hvilken Medlemmer af Tømrmesterforeningen udslettes af Arbejdsgiverforeningen, tillige medfører, at Medlemmerne udslettes af førstnævnte Forening. Som Følge heraf maa det ogsaa anses uden Betydning, at den Afstemning, i Henhold til hvilken Appellanten og nogle flere Medlemmer af Tømrmesterforeningen erklæres udslettede af denne, efter sit umiddelbare Indhold alene har angaaet deres Udslettelse af Arbejdsgiverforeningen.

Naar Appellanten endvidere har hævdet, at den i § 6, 2det Stykke, 2det Punktum, opstillede Betingelse for, at Forslag til Udslettelse af Medlemmer af en af de under Arbejdsgiverforeningen hørende Organisationer kan forelægges en Generalforsamling, ikke er

overholdt, før der paa den 7 Oktober 1913 afholdte Generalforsamling toges den ovennævnte Beslutning, vil der ikke heri kunne gives ham Medhold, idet Betingelsen maa anses fyldstgjort ved, at Arbejdsgiverforeningen i behørig Tid før nævnte Dag har søgt Forhandling med Tømrmesterforeningen i Anledning af, at dennes Bestyrelse som ovenmeldt havde nægtet at efterkomme Arbejdsgiverforeningens Love. Forsaavidt Appellanten dernæst under Henviisning til, at den for nysnævnte Generalforsamling udfærdigede Dagsorden for samme Intet har indeholdt om, at et Forslag om Udslettelse af en Del af Tømrmesterforeningens Medlemmer vilde komme til Forhandling har gjort gældende, at det desangaaende fremkomne Forslag ikke lovligt har kunnet behandles paa Generalforsamlingen, vil der, da Arbejdsgiverforeningens Love ikke indeholder Hjemmel for den saaledes opstillede Fordring i Henseende til Dagsordenens Affattelse, ikke kunne tillægges Indsigelsen nogen Betydning, og det samme er Tilfældet, forsaavidt Appellanten har bestridt Generalforsamlingens Myndighed til overhovedet at kunne overdrage den den ifølge Lovens § 6, 2det Stykke, tilkommende Beføjelse til Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse.

Efter det Anførte maa den som ommeldt stedfundne Udslettelse af Appellanten og en Del andre af Tømrmesterforeningens Medlemmer anses at have medført Ophøret af deres Medlemsforhold til denne Forening, og Appellantens Indsigelse mod, at den nyvalgte Bestyrelse optræder paa Foreningens Vegne i nærværende Sag, mangler herefter Føje.

Appellanten har dernæst til Støtte for sin Paastand gjort gældende, at han, da Arbejdsgiverforeningen ikke har Krav paa at komme i Besiddelse af Tømrmesterforeningens Ejendele, i hvert Fald ikke er pligtig, som paastaaet, at udlevere dem til begge i Forening. Da der imidlertid efter det mellem de tvende Foreninger bestaaende Forhold Intet findes til Hinder for, at Arbejdsgiverforeningen med Samtykke af Tømrmesterforeningen under Sagen er medoptraadt som understøttende og sluttende sig til dennes Fordring, vil der heller ikke kunne tillægges denne Indsigelse Betydning.

Det maa herefter billiges, at den ovennævnte Udsættelsesforretning har nydt Fremme, og de tvende paaankede Fogedkendelser, om hvis Forandring til Fordel for de Indstævnte der efter den skete Indankning ikke er Spørgsmaal, vil saaledes være at stadfæste.

Efter Omstændighederne vil Appellanten have at godtgøre de Appellindstævnte Processens Omkostninger for Overretten med 150 Kr.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Onsdag den 15 November.

Nr. 163. Højesteretssagfører Hansen

mod

Godsejer Ebbe Sørensen Høllund (Def. I. Kondrup),

der tildales for Overtrædelse af Skovforordningen af 27 Septbr. 1805.

Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks Ekstrarets Dom af 6 November 1914: Tiltalte, Godsejer E. S. Høllund, bør til Skanderborg Amts Fattigkasse bøde 520 Kr. og til samme Kasse have forbrudt et saadant Beløb, hvortil uvildige af Retten paa hans Bekostning udmeldte Mænd ansætter Værdien af de ovennævnte 140 Favne Kløvebrænde og Bøg, saaledes som det henstod i Rask Skov i Foraaret 1912 i opskovet Tilstand. Saa bør Tiltalte og udrede denne Sags Omkostninger, derunder i Salær til Sagførerne Mortensen og Zieler, henholdsvis 60 Kr. og 10 Kr. At efterkommes inden 8 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 22 Marts 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Heise, betaler Tiltalte 60 Kr. Den idømte Bøde og det til Amtsfattigkassen forbrudte Beløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og isøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Godsejer Ebbe Sørensen Høllund, til Højesteretssagførerne Hansen og I. Kondrup 200 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Voer og Nim Herreders Ekstraret indankede Sag er Godsejer Ebbe Sørensen Høllund sat under Tiltale for Overtrædelse af Skovforordningen af 27 September 1805.

Tiltalte, der ifølge sin Forklaring er ca. 60 Aar gammel, har i Aaret 1904 i Henhold til Landbrugsministeriets Skrivelse af 8 Sep-

tember s. A. for ulovlig Hugst i en ham tilhørende, ikke under nærværende Sag omhandlet Skov erlagt en Bøde af 800 Kr. til vedkommende Amtsfattigkasse.

Ved en den 15 Oktober 1902 over Hovedgaarden »Rask«, der er matrikuleret under Matr. Nr. 1, 25 og 26 i Hvirring Sogn, afholdt Tvangsauktion købte Tiltalte nævnte Ejendom med tilhørende Fredskov og overtog samme Dag Ejendommen. Tiltaltes Skøde paa denne er udstedt den 30 Oktober 1905 og tinglæst den 3 November s. A. Efter at Tiltalte havde andraget om Tilladelse til Salg af Træ fra Ejendommens Skove, overdrog Landbrugsministeriet ved Skrivelse af 5 December 1902 Statsskovrider Bryndum for det da indeværende Forstaar at foretage Udvisning i den til Ejendommen Rask Hovedgaard hørende Skov, forsaaavidt der ikke i sammes Tilstand maatte være noget til Hinder derfor, med Tilføjende, at det eventuelt Udviste vilde kunne anvendes saavel til Salg som til eget Brug, hvorhos det i Henhold til samme Ministeriums Skrivelse af 3 Marts 1903 er tilkendegivet Tiltalte, at han for den tilbagestaaende Del af de første 10 Aar af sin Ejetid vilde kunne vente at erholde aarlig Udvisning i Skoven saavel til Salg som til eget Brug mod, at han udførte de Kulturer og Efterplantninger, som Forstvæsenet maatte anse for fornødne i de udviste Træers Sted, hvorhos det vilde være at paalægge Tiltalte i de Aar, i hvilke han ønskede Udvisning foretaget, inden den 1 Maj at henvende sig desangaaende til Forsttilsynet. I Henhold til Ministeriets nævnte Tilladelse har Skovrider Bryndum derefter i hvert af de 8 følgende Aar foretaget Udvisning i Skoven. Af Skovriderens i Afskrifter fremlagte Indberetninger til Landbrugsministeriet fremgaar, at de større Løvtræer, der udvistes, blev stemplede, medens der for Omfanget af Gennemhugningen af den mellemaldrende Bøgeskov kun angaves et omtrentligt Favnamaal, og Udvisningen for Naaetræernes Vedkommende paa en enkelt Undtagelse nær var holdt i mere almindelige Udtryk og uden Taksation af Kvantiteten. Det fremgaar endvidere af Indberetningerne, at der hvert Aar er givet Anvisning paa, hvilke Plantninger der vilde være at foretage, ligesom hver følgende Indberetning som Regel indeholder en Bemærkning om, at Plantning (eller »Kultur«) er foretaget efter sidste Udvisning, hvilket navnlig ogsaa gælder Skovrider Bryndums sidste, under 10 December 1909 afgivne Indberetning, idet det i denne anføres, at de nødvendige Kulturer siden forrige Udvisning var foretaget.

Den 1 Marts 1910 overtog Skovrider Helms efter Skovrider Bryndums Afgang Tilsynet med de private Skove i Aarhus Amt, men kom for det første Aar ikke til Hovedgaarden Rasks Skov, idet hans Nærvarelse ikke blev forlangt. Tiltalte lod dog ogsaa i nævnte Aar hugge i Skoven, i hvilken Henseende han har forklaret, at han havde ventet, at Tilsynet, som Bryndum plejede at gøre, vilde komme uden særlig Anmodning, og at han, da det ikke indfandt sig, havde foretaget Hugst efter de almindelige Anvisninger og den Vejledning, som han havde faaet af Bryndum i tidligere Aar. Efter selv at have rettet Henvendelse til Tiltalte om Forholdet, mødte Skovrider Helms den 6 Februar 1912 og foretog Udvisning vedrørende det sidste af de i Fr. 27 September 1805 § 20, 2det Punkt, ommeldte 10 Aar, der udløb i Efteraaret 1912. Om den Tilstand, i hvilken Helms ved nævnte Lejlighed

forefandt Skoven, har han inden Retten afgivet en Forklaring, der i det Væsentlige gaar ud paa Følgende:

Skoven forekom ham ikke at være forhugget. Paa betydelige Strækninger af mellemaldrende Skov havde Udhugningen endog været meget sparsom. Kun paa 2 Steder havde Benyttelsen været meget stærk. I Skovens Vestside havde der oprindeligt været flere Granbevoksninger, som paa Grund af svag Udhugning og Svampeangreb i Forbindelse med den udsatte Beliggenhed havde lidt meget ved Vindfald, og paa dette Sted tilraadede Helms at fortsætte Hugsten og at lyste stille de mellem Granbevoksningen værende Løvtræstrimler for snarest muligt at tilplante Arealerne igen. Det andet Sted var i Skovens sydøstre Hjørne paa et Areal, der paa et under Sagen fremlagt Kort er mærket Nr. 7, af Størrelse 28320 □ m. Her fandtes der lystillet gammel Bøgeskov, som man i Oldenaaret 1909 havde søgt at forynge ved Selvsaaning, idet der var foretaget Harvning af Jorden. Ved Eftersynet forefandt der vel nogen Bøgeopvækst, men da der var for lidt deraf til at danne Bevoksning, og da Jorden var bleven stærkt græs-bunden, foreskrev Helms at renhugge en Trediedel af Arealat i samme Vinter for derefter at tilplante det med Gran og tilraadete at fortsætte Hugst og Kultur paa tilsvarende Maade i de to følgende Aar. Massen paa det Areal, der skulde renhugges i samme Vinter, blev anslaaet til ca. 70 Favne Kløvebrænde foruden Fagotter og Kvas. Skovrideren foreskrev derhos snarest at foretage Efterbedring af den Rødgranplantning, der fandtes paa begge Sider af Bøgebevoksningen, og ankede over, at der i et tidligere udhugget Areal i de mellemaldrende Bevoksninger var borttaget nogle af de største Træer, hvilket Tiltalte søgte at forsvare med, at de havde været slet formede og langt ældre og større end de omgivende Træer, som de derfor skadede meget. Endelig har Skovrider Helms erklæret, at efter Kort og Arealberegning at dømme er der i de sidste 12 Aar — indtil 4 Maj 1914 — af-drevet c. 22 Tønder Land, hvilket efter hele det producerende Areals Størrelse svarer til en Omdrift af 137 Aar og ikke kan anses for en særlig stærk Benyttelse, men det kan ikke forsvares, at en Del af det afdrevne Areal er forbleven utilplantet. Forsaa vidt det maatte vise sig, at hele Arealat Nr. 7 er bleven afhugget i Vinteren 1911—12 i Stedet for kun en Trediedel af dette, har Tiltalte efter det Ovenom-meldte gjort sig skyldig i Overtrædelse af Skovriderens Instruks.

Den 18 November 1913 anmeldte Statsskovrider Holten til Politi-et, at Tiltalte formentlig ved overdreven Hugst og Forsømmelse af Kultur havde overtraadt Fr. 27 September 1805 § 19. Holtens efter stedfunden nærmere Undersøgelse, Opmaaling og Kortlægning af de paagældende Arealer afgivne Erklæringer gaar bl. a. ud paa, at der i Skoven ialt er 12,23 ha — paa det fremlagte Kort opmaalt under Nr. 1—8 — som dels er renafdrevet, uden at der er anlagt ny Kultur, og dels ganske forhugget med kun enkelte fritstaaende mindre Træer, at bemeldte 12,23 ha er saaledes forhugget, at ny Besaaning af de tilbageblevne Træers Frø ikke kan opelskes, samt at det er nød-vendigt at gaa ud fra, at Skovens nuværende Tilstand ikke kan være foraarsaget alene ved den siden 15 Oktober 1912 førte Hugst, men at den maa hidrøre fra, at der i de foregaaende Aar er sket Hugst udover de af Skovtilsynet skete Udvisninger, selv om den stærke Be-

nyttelse af Skoven maa være foregaaet efter en større Maalestok end i de Aar, den stod under Tilsyn. Skovrider Holten har derhos særlig paa Grundlag af de, iøvrigt ufuldstændige Oplysninger om, hvad Tiltalte har solgt fra Skoven, nærmere søgt at paavise, at Tiltalte i de 10 Aar, i hvilke Skoven var underkastet særligt Tilsyn, maa have hugget betydelig mere end udvist, og at han efter Tilsynets Ophør har hugget i endnu langt større Omfang, end medens Tilsynet bestod.

Efter at Skovrider G. K. Lund og Statsskovrider J. F. Larsen af Retten var udmeldt til i Henhold til Fr. 27 September 1805 § 19 at vurdere den Skade, som ved Tiltaltes formentlig ulovlige Skovhugst var tilføjet Skoven, har bemeldte Mænd under 19 August 1914 foretaget en Syns- og Vurderingsforretning, beskrevet den 20 s. M., hvilken gaar ud paa Følgende:

Mændene tiltræder i alt Væsentligt den af Skovrider Holten givne Fremstilling af Skovens Tilstand, særlig ogsaa med Hensyn til Arealerne 1—8, af hvilke dog en Del er blevet tilplantet i Foraaret 1914. Det hele skadelidte Areal er dog derved langt fra bleven tilkultiveret, og den foretagne Beplantning er i det Hele saa daarligt udført, at der er den største Sandsynlighed for, at en stor Del deraf vil være uden Værdi. Paa flere Steder af den øvrige Del af Skoven var der — som af Skovrider Helms udtalt — ført en Hugst, der især var gaaet ud paa at fjerne Skovbestandens Hovedtræer af Bøg, alt salgbart Ask og Naaletræ. Denne Hugstmetode, der kan spores gennem flere Aar, synes i høj Grad at være tiltaget i det sidste Par Aar og da navnlig for Bøgens Vedkommende i Vinteren 1913—14, formentlig for en stor Del efter at Skovrider Holten havde besigtiget Skoven. Af den ældre Skov var efter et løst Skøn 12—15 ha gennemgaaet paa denne Maade, hvilket fra et forstligt Standpunkt i høj Grad maa fordømmes, da en saadan Hugst forringer Bevoksningernes Masse- og Kvalitetstilvækst og der altid bliver en Del Huller, hvor Skoven end ikke med Tiden vil kunne lukke sig igen, og Jorden bliver paa mange Steder blottet i saa lang Tid, at den tager Skade af Sol og Vind eller bliver græsunden, hvorved Vækstbetingelserne forringes, og Skovens fremtidige Forryngelse vanskeliggøres. Idet det i en mer eller mindre uheldig Tilstand henliggende Areal sættes til ca. 25 ha — nemlig fornævnte Areal Nr. 1—8, 12,23 ha, og de af Synsmændene nævnte 12—15 ha, — ansatte Mændene den Skade, som Tiltalte har paaført sin Skov ved planløs Hugst, ved Kulturarealernes Henliggen i længere Tid uden Tilplantning og daarligt udført Kulturarbejde, til 5000 Kr. med Tilføjende, at hvis Tiltalte paa egen Haand skal forestaa Skovens Beplantning og Pleje, vil Skaden utvivlsomt blive langt større, og at en Fortsættelse af Hugsten paa den Maade, som sket er i de senere Aar, vil efterhaanden medføre en meget betydelig Tilbagegang og Ødelæggelse af de endnu ret gunstige Skovforhold, som dog endnu paa mange Steder forefindes. Det vil derfor være af Vigtighed, at Skoven indtil Videre sættes under et effektivt offentligt Tilsyn. Endelig gaar Synsforretningen ud paa, at Tiltalte ogsaa har gjort sig skyldig i ulovlig Kreaturgræsning, i hvilken Henseende særlig fremhæves, at der i den nordlige Del af Skoven, der iøvrigt ikke havde været Genstand for nogen ødelæggende Hugst, fandtes 2 Indhegninger for løsgaaende Kreaturer, hvor store Træer saavel af Løv- som Naaletræ paa et Areal af over 1 ha var

skrællet eller paa anden Maade beskadiget af Heste, hvorhos Træerne overalt var benyttet til Stolper og derfor fulde af Søm.

Tiltalte har benægtet, at han i de første 10 Aar efter den 15 Oktober 1902 har hugget mere i Skoven, end der er bleven anvist af Skovtilsynet — hvilket dog for det første Aar af Skovrider Helms Tilsynstid maa forstaaes i Overensstemmelse med det herom foran Anførte —, idet han dog har bemærket, at han — hvad der ogsaa er bekræftet af et Vidne, Skovfoged A. Jensen — af Skovrider Bryndum havde faaet Tilladelse til frit at hugge løs paa Granerne i hele Skoven, da de tildels var angrebet af Svamp, hvilken Tilladelse kun var betinget af, at han fulgte efter med Nykultur, hvad han ogsaa vil have gjort undtagen paa Steder, hvor Grantræerne var blæst om. Om der nu end efter alt det Oplyste maa være Formodning for, at Tiltalte har hugget mere end udvist, kan dog i alt Fald Omfanget af Overskridelserne ikke anses saaledes godtgjort, at der forsaavidt vil kunne paalægges Tiltalte noget Ansvar, alene afset fra hans Forhold til det foran som Nr. 7 betegnede Areal. Med Hensyn til dette maa det ved Tiltaltes egen Erkendelse og det iøvrigt Oplyste anses tilstrækkeligt godtgjort, at han, efter at Skovrider Helms i Aaret 1912 havde udvist $\frac{1}{3}$ af Bøgetræerne paa Arealet, anslaaet til ca. 70 Favne Kløvebrænde, i samme Vinter helt har afhugget det paagældende Skovskifte eller, som det maa antages, 140 Favne Kløvebrænde mere end tilladt, i hvilken Henseende den ham af Skovrideren givne Tilladelse til at fortsætte med Hugsten i de to følgende Aar ikke vil kunne diskulperes ham. Med Hensyn til Skovenes Tilstand iøvrigt kan Tiltalte i det Hele ikke anses at have modsagt navnlig den af Synsmændene givne Beskrivelse af Forholdene paa de særlig fremhævede 25 ha, idet han dog har gjort gældende, at nogle nærmere angivne Arealer 3 Aar i Træk har lidt meget ved Stormskade — hvilket delvist er bekræftet ved de af Forvalter Bauer og Snedker Martin Petersen til en Politirapport afgivne Forklaringer —, samt at det beror paa ham utilregnelige Forhold, at Efterplantningen ikke er udført i saa stort Omfang eller falden saa godt ud som ønskeligt. Med Hensyn til den af Synsmændene konstaterede Benyttelse af Skoven til Kreaturgræsning har Tiltalte anført, at han i hele sin Besiddelsestid har benyttet Skovengene og noget tilstødende Skov paa lignende Maade uden Paatale af Tilsynet og derfor har troet sig berettiget dertil. Efter alt det Foreliggende og med Bemærkning, at som det fremgaar af Synsforretningen, er Tiltaltes heromhandlede Forhold i alt Fald fortsat ogsaa efter, at Statens Tilsyn ved Tiaarsfristens Udløb var bortfaldet, findes Tiltalte imidlertid ikke at kunne undgaa Ansvar for ikke at have holdt de heromhandlede 25 + 1 eller ialt 26 ha Skov i behørig Fred. For sit ommeldte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Fr. 27 September 1805 § 19, saaledes som den ved Lov Nr. 153 af 8 Juni 1912 § 2 er ændret, mnd en Straf, der ved Underrettsdommen findes passende

---

Færdig fra Trykkeriet den 6 Dceember 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 37—38.

Onsdag den 15 November.

bestemt til en Bøde af 10 Kr. til Skanderborg Amtsfattiggasse for hver halve Hektar geometrisk Maal af de beskadigede 26 ha eller ialt 520 Kr., hvorhos Tiltalte i Anledning af den af ham begaaede ulovlige Hugst paa det foran med Nr. 7 betegnede Areal i Medfør af samme Forordnings § 20 ved Dommen rettelig er tilpligtet at have forbrudt til samme Kasse et saadant Beløb, hvortil Værdien af en Vedmasse af 140 Favne Kløvebrænde af Bøg, saaledes som det i Foraaret 1912 henstod i Skoven i opskovet Tilstand, og uden Fradrag af Skovningsomkostninger paa hans Bekostning ansættes af uvillige Mænd. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes i det Hele kunne stadfæstes, hvorhos Tiltalte i Salær til Aktor for Overretten vil have at betale 60 Kr., medens der ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær til Defensor sammesteds, idet Tiltalte selv ved en af ham antaget Sagfører har draget Omsorg for sit Forsvar.

Torsdag den 16 November.

Nr. 36. Grosserer S. N. Meyer (David)

mod

Københavns Magistrat (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af Indstævntes Ret til at raade over et ved Opfyldning fremkommet Areal samt om Indholdet af en paa Appellantens Ejendom hvilende Servitut.

Landover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 November 1914: De Indstævnte, Københavns Magistrat, bør for Citanten, Grosserer S. N. Meyers Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Grosserer S. N. Meyer, til Indstævnte, Københavns Magistrat, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Ejeren af en for Enden af Rosenvængets Hovedallé liggende Grund ved Højesterets Dom af 15 Juni 1881 var tilpligtet at bortskaffe en af ham uden det Offentliges Tilladelse foretagen Opfyldning i Stranden udenfor den nævnte Grund, blev der ved Havnevæsenets Mellekomst mellem Staten og forskellige andre Ejere af Strandgrunde i det paagældende Kvarter af Byen, som ogsaa havde foretaget ulovlige Opfyldninger i Stranden udfor deres Grunde i Svanemøllebugten, truffet en Ordning, hvorved Grundejerne for deres Vedkommende saavel opnaaede det Offentliges Godkendelse af de allerede skete Opfyldninger som Tilladelse til bestemt afgrænsede yderligere Opfyldninger udfor deres respektive Grunde, medens der paa den anden Side forbeholdtes det Offentlige Ret til fri Disposition over det til den nye Landdannelses grænsende Vandareal, derunder Ret til Opfyldning umiddelbart op til vedkommende Grunde, uden at der holdtes noget Løb aabent ind til dem. Under de Forhandlinger, der i denne Anledning førtes mellem Havnebestyrelsen og Grundejerne, ønskede enkelte af disse, at der gennem Vejanlæg kunde sikres dem Adgang til de Landdannelser, der eventuelt i Fremtiden af det Offentlige maatte blive foretaget udfor deres Ejendomme, men herpaa mente Havneforvaltningen ikke at kunne gaa ind. Den daværende Ejer af en af de paagældende Grunde, der nu tilhører Citanten, Grosserer S. N. Meyer, indgav herefter under 11 September 1884 til Havnebestyrelsen et Andragende, hvori han næst at fremhæve, at hans Ejendoms Façade mod Strandvejen kun udgjorde 7 Alen, udtalte, at medens denne Omstændighed var af uvæsentlig Betydning, saalænge hans Ejendom havde Karakteren af Lystejendom med Udsigt til Søen, vilde Ejendommen formentlig, naar den ved Landdannelser ikke kunde bevares som Lystejendom, tabe betydelig i Værdi, hvis Adgangen til samme skulde være indskrænket til en 7 Alen bred Vej. Han henstillede derfor med Bemærkning, at han ikke havde tænkt sig Muligheden af at kunne faa Adgang til de eventuelle Landdannelser uden Hensyn til, om der over samme anlagdes Vej eller ikke,

om det ikke var muligt, at der udtrykkelig kunde indrømmes ham Adgang til den Vej, der eventuelt maatte blive anlagt, med Forkøbsret til det Areal, der maatte komme til at ligge mellem hans Ejendom og den eventuelle Vej, uden at deraf paa nogen Maade skulde resultere nogen Forpligtelse for det Offentlige til overhovedet at anlægge en Vej. Idet Havneforvaltningen fremsendte dette Andragende til Indenrigsministeriet udtalte den i Skrivelse af 11 Oktober 1884 herom Følgende:

»Hvad den under Nr. 2 omhandlede Ændring angaar, da paa-tænkes der jo som alt anført for Tiden aldeles ikke noget Landdannelsesarbejde paa den paagældende Kyststrækning, og der vil derfor ikke nu kunne tages nogen Bestemmelse med Hensyn til Adgangen til og Benyttelsen af de Landdannelser, der eventuelt af det Offentlige maatte blive foretaget udfor de paagældende Ejendomme. Medens man derfor ikke vilde kunne indgaa paa, at der saaledes som oprindeligt ønsket af de tvende Lodsejere gaves dem et ubetinget Tilsagn om Vejanlæg udfor deres Ejendomme i Tilfælde af, at der af det Offentlige maatte blive dannet Land udfor samme, kan der formentlig intet være til Hinder for, at der tilstaas dem den af dem nu attraaede hypotetiske Indrømmelse om, at der, hvis der maatte blive anlagt Vej eller Kaj umiddelbart udfor deres Ejendomme, der da skal gives dem Adgang og Façade til denne, ligesom der heller ikke kan næres Betænkkelighed mod, at der tilsikres dem Forkøbsret til den Grund, der maatte komme til at ligge mellem deres Ejendomme og et eventuelt Vej- eller Kajanlæg, naar Vederlagssummerne, som foreslaaet, fastsættes ved uvildige Mænds Skøn, hvis der ikke kan opnaas Overenskomst herom.«

Efter Modtagelsen af denne Indstilling meddelte Indenrigsministeriet i Skrivelse af 27 Oktober s. A., at det efter Omstændighederne ikke vilde modsætte sig, at Deklarationerne for de paagældende Ejendommers Vedkommende udfærdigedes i Overensstemmelse med Havneforvaltningens Indstilling, og paa tilsvarende Maade ordnedes Sagen senere for andre Grundejeres Vedkommende.

I de Dekclarationer, som samtlige vedkommende Grundejere udstedte, og som tinglæstes paa Ejendommene, optoges som Følge af de ovenangivne Forhandlinger følgende Bestemmelse:

»Der forbeholdes det Offentlige Ret til fri Disposition over det til den omhandlede Landdannelse grænsende Vandareal, saaledes at Opfyldning kan foretages umiddelbart op til min Grund, uden at der holdes noget Løb aabent til samme; dog at der, forsaavidt der paa en eventuel Landdannelse maatte blive anlagt en Quai eller anden offentlig Vej i Retning af Nord til Syd, indrømmes mig og efterfølgende Ejere af ovennævnte Ejendom, Matr. Nr. 1261 i Udenbys Klædebo Kvarter, Façaderet og fri Adgang til saadan Vej, saafremt denne med sin vestlige Grænse maatte komme til at ligge i min Ejendoms østlige Grænselinie, samt at der endvidere, forsaavidt den eventuelle Vej ikke skulde støde umiddelbart op til Ejendommen, indrømmes mig Ret til at købe det Areal, som ligger mellem Vejen og Ejendommen, for en Købesum, som fastsættes af uvillige Mænd, hvis der ikke kan opnaas Overenskomst i saa Henseende.«

Ved en den 23 Februar 1911 mellem Statsbanerne, Københavns Kommune og Københavns Havnevesen afsluttet Overenskomst, der er approberet af Ministeriet for offentlige Arbejder, er det udfor samtlige de ovenfor nævnte Grunde beliggende Areal i Svanemøllebugten efter at være opfyldt i et nærmere angivet Omfang overdraget til Københavns Kommune til udelukkende Benyttelse som Parkanlæg og til Villabebyggelse samt til Anlæg af en Strandvej langs Kysten.

Under denne Sag har nu Citanten som nuværende Ejer af Ejendommene Matr. Nr. 876, 1261, 1956 og 141 D, Udenbys Klædebo Kvarter, paa hvilke der er tinglæst Deklarationer af det ovenfor angivne Indhold, for det Første andraget, at de Indstævnte, Københavns Magistrat, overfor ham har hævdet i Henhold til den ovenangivne Bestemmelse i de oftnævnte Deklarationer at være berettiget til at anlægge mere end én Vej paa det udenfor hans nævnte Ejendomme værende opfyldte Terræn, i hvilket Tilfælde de kun anser Citanten berettiget til at købe Arealet mellem hans Grunde og den nærmest Øst for disse faldende Vej fra Nord til Syd. Idet Citanten anser denne Opfattelse for ganske urigtig, har han paastaet fastslaaet ved Dom, at de Indstævnte udenfor Citantens ovennævnte Ejendomme kun er berettiget til at anlægge en Kajgade paa det opfyldte Terræn, samt at der tilkommer Citanten Ret til at afkøbe Magistraten hele Arealet mellem hans nævnte Ejendomme og Kajgaden. Under Proceduren har Citanten dog forsaavidt ændret sin Paastand, som han har erkendt, at de Indstævnte maa være berettiget til at anlægge en offentlig Vej paa det paagældende Terræn, uden at denne anlægges som Kajgade. De Indstævnte procederer til Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand gør de Indstævnte gældende, at Deklarationernes Ordlyd ingensomhelst Hjemmel afgiver for Antagelsen af, at der kun maa anlægges en enkelt Vej paa den eventuelle Landdannelse, idet den paagældende Bestemmelses Indhold netop viser, at det har været det Offentlige magtpaaliggende, at forbeholde sig fuldstændig Handlefrihed med Hensyn til Anvendelsen af et eventuelt opfyldt Terræn udfor Citantens Grunde. De Indstævnte anfører derhos, at de forud for den omstridte Bestemmelses Optagelse i Deklationerne gaaende Forhandlinger viser, at Grundejernernes Formaal med Bestemmelsen alene har været om muligt at skaffe deres Grunde Façaderet foruden til Strandvejen til endnu en offentlig Vej. Citanten har derimod under denne Del af Sagen anført, at saavel Ordlyden af Deklarationernes heromhandlede Bestemmelse som Indholdet af det ovennævnte Andragende af 11 September 1884 til Havneforvaltningen og dennes Indstilling til Indenrigsministeriet bestemt forudsætter, at der af det Offentlige kun vil blive anlagt en enkelt Vej paa den eventuelle Landdannelse udenfor hans Grunde. I Forbindelse hermed har Citanten anbragt, at et af Formaalene for vedkommende Grundejere med at ønske den paagældende Bestemmelse indsat i Deklationerne var at sikre sig Façaderet til en ny Strandvej, som eventuelt maatte blive anlagt paa det opfyldte Terræn.

Ligesom den omstridte Bestemmelse i Deklationerne ikke hjemler Citanten som nuværende Ejer af de ovennævnte Grunde nogen Ret til at forlange Vejanlæg paa eller med Hensyn til Anvendelsen overhovedet af det Terræn, som det Offentlige maatte skabe ved Opfyld-

ning øst for hans Grunde, saaledes staar det efter Bestemmelsens Indhold det Offentlige frit for at bestemme, hvor udstrakt en Opfyldning der agtes dannet, samt i hvor kort Afstand fra Citantens Grunde et muligt Vejanlæg fra Nord til Syd vil blive etableret. Under Hensyn hertil og i Betragtning af de ovennævnte foreliggende Oplysninger om den paagældende Bestemmelses Tilblivelse kan det alene antages at have været Meningen at tilsikre Grundejerne Adgang til at benytte et muligt Vejanlæg øst for deres Grunde uden tillige at give dem Ret til at modsætte sig Anlæg af flere Veje i Retning fra Nord til Syd. Som Følge heraf vil de Indstævnte være at frifinde for Citantens Tiltale under denne Del af Sagen.

Citanten har dernæst anbragt, at han foruden de ovennævnte Ejendomme tillige i Forening med en Trediemand ejer de ved Siden af disse liggende to Ejendomme, Matr. Nr. 141 a og 482 i Udenbys Klædebo Kvarter, udfør hvilke der med Statens Sanktion er etableret tilsvarende Opfyldninger som ved de andre Grunde. Idet Citanten endvidere har anført, at der ifølge det oprindelige Skøde paa samtlige disse Ejendomme, der i sin Tid har tilhørt Københavns Kommune, hviler den Servitutbestemmelse, at ingen Bygninger maa opføres paa Grunden, forinden dertil er erhvervet Københavns Magistrats Samtykke, har han anbragt, at de Indstævnte hævder, at Bebyggelse som Følge heraf vil være udelukket uden deres Samtykke, ogsaa forsaavidt angaar de Dele af Ejendommene, som er fremkommet ved Opfyldning i Stranden. Da Citanten formener, at der savnes Hjemmel til at lade den nævnte Servitutbestemmelse være gældende for de paa den anførte Maade tilvejebragte nye Arealer, har han under denne Sag tillige paastaet Dom for, at samtlige de ovenanførte Ejendomme ikke er underkastet den angivne Indskrænkning i Benyttelsesretten, forsaavidt angaar de ved Opfyldning i Stranden fremkomne Dele af disse. De Indstævnte procederer ogsaa til Frifindelse under denne Del af Sagen, idet de gør gældende, at den ovennævnte Servitutbestemmelse maa anses at omfatte ogsaa de ved Opfyldning tilvejebragte Bestanddele af de paagældende Ejendomme.

Da nu den af Staten meddelte Godkendelse af de private Grundejeres Opfyldningsarbejder efter det Foreliggende er meddelt særskilt for hver enkelt Strandgrunds Vedkommende, saaledes at Opfyldningens Grænselinier skulde danne en Fortsættelse i lige Linie af vedkommende Ejendoms Skellinier mod Naboejendommene, maa de saaledes opfyldte Arealer, der er af forholdsvis mindre Størrelse og ikke er særlig skyldsat, anses at udgøre en saadan Forøgelse til hver enkelt af de heromhandlede Ejendomme, at de er indbefattet under den ovennævnte Hovedejendommene paahvilende Servitutbestemmelse. Som Følge heraf vil de Indstævnte ogsaa være at frifinde under denne Del af Sagen.

Sagens Omkostninger, som begge Parter har paastaet sig tilkendt hos Modparten, vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Fredag den 17 November.

Nr. 234. Højesteretssagfører Henriques

mod

Emanuel Henning Pedersen (Def. Dietrichson),

der tiltales for Tyveri.

Sorø Købstads Ekstrarets Dom af 30 November 1915: Arrestanten Emanuel Henning Pedersen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Prokurator L. Deichmann i Slagelse, og Defensor, Sagfører Fr. Bronée i Sorø, med 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Februar 1916: Arrestanten Emanuel Henning Pedersen bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Prokurator L. Deichmann af Slagelse og Sagfører F. Bronée af Sorø, 20 Kr. til hver, samt til Prokurator Mundt og Overretssagfører Paludan, 25 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ligesom der, navnlig i Betragtning af de foreliggende Erklæringer fra Retslægeraadet, maa gaas ud fra, at Tiltalte ved den i den indankede Dom omtalte Lejlighed ikke har manglet fuld Tilregnelighed, saaledes findes det ogsaa efter samtlige under Sagen foreliggende Oplysninger at maatte antages, at han i tyvagtig Hensigt har sat sig i Besiddelse af de 2 Cykler, som han sigtes for at have stjaalet. Tiltalte vil derfor være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Punktum, med en Straf, der findes at burde bestemmes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Emanuel Henning Pedersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Saa betaler Tiltalte og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsretten Dom fastsatte Salarium samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Henriques og Dietrichson 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Sorø Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Emanuel Henning Pedersen for Tyveri.

Arrestanten er født den 20 Marts 1889 og er tidligere anset: ved Muckadell m. fl. Birkers Ekstrarets Dom af 12 September 1906 efter Straffelovens § 173 og § 37, tildels sammenholdt med § 46, med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved Vordingborg nordre Birks Ekstrarets Dom af 3 Juni 1909 efter Straffelovens § 248 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 15 Dage, ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 24 November 1914 efter Straffelovens § 228, jfr. Straffelovstillæg af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og ved Næstved Købstads Ekstrarets Dom af 20 Juli 1915 efter Straffelovens § 230, jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Ved de af Tjenestepige Anna Jørgensen, Handelslærlingene Svend Gerner Hansen, Svend Aage Arthur Lindschou-Friis og Hans Oskar Lindschou-Friis, Barbersvend Carl Julius Flindt samt Natpolitibetjentene H. Frantzen og H. V. Kaas, Alle af Sorø, afgivne Forklaringer maa det anses bevist, at Arrestanten har udvist følgende Forhold:

Den 9 Oktober f. A. om Aftenen ved 11-Tiden kom Arrestanten ind i Gaarden til den Smedemester Friis tilhørende Ejendom paa Vestergade i Sorø, hvor han ad Køkkentrappen gik op paa 1ste Sal og traf der Tjenestepige Anna Jørgensen, hvem han anmodede om Nattelogi. Anna Jørgensen afviste Arrestanten, og han gik saa efter at have opholdt sig noget i Gaarden ud gennem Ejendommens aabentstaaende Port. Anna Jørgensen saa nu fra Smedemester Friis' Lejlighed paa 1ste Sal, at han medførte en Cykle, og da hun antog, at det var en af de Cykler, der henstod i den til Porten stødende Entrée, hvortil var uhindret Adgang ad en tillukket, men uafloaset Dør, raabte hun ned til ham, at han skulde sætte Cyklen ind igen. Hun hørte Arrestanten sige: »Hvad vil Du med den, Din Flab, vil Du se, Du kan sætte den ind igen«, og da hun derefter gik ud paa Hovedtrappen, saa hun Arrestanten sætte Cyklen, der tilhørte Smedemester Friis, ind i Entréen og paany gaa ind i Ejendommens Gaard. Medens han opholdt sig her, spurgte hun ham, hvad han vilde med Cyklen, hvortil han svarede, om hun kunde aflægge Ed paa, at han havde taget en Cykle. Arrestanten gik saa atter ind i Entréen, og her, hvor foruden Anna Jørgensen, Svend Gerner Hansen og Smed Friis' Sønner, Svend Aage og Hans, efterhaanden var kommet til, sagde Arrestanten, at han havde mistet sin Cykle; han besaa nærmere de der henstaaende Cykler og erklærede derefter, at ingen af dem var hans, og efter paany at have været ude i Gaarden, forlod han Ejendommen.

En 5 à 10 Minutter senere saa de fornævnte Vidner, der var blevet sammen i Smed Friis' Port, Arrestanten komme forbi og gaa op ad Vestergade med en Cykle, som han forgæves søgte at komme op paa, og da de fik Mistanke om, at Arrestanten havde taget denne Cykle fra Porten til Former Flindts Ejendom, der er Naboejendom til Smed Friis' Hus, foranledigede de, at Arrestanten blev forfulgt, bl. a. af Barbersvend Carl Julius Flindt, og efter nogen Søgen blev han antruffen og anholdt, da han kom ud fra en Port i samme

Gade. Den Cykle, han havde medført, blev funden i en anden Port i samme Gade og viste sig at tilhøre Former Flindts Søn, Viggo; den havde henstaaet indenfor den aabentstaaende Port og maa antages at have været synlig fra Gaden.

Arrestanten, der straks nægtede at have taget nogen Cykle, har under Forhøret fastholdt, at han, der samme Dag var bleven løsladt i Næstved efter Udtaaelsen af den ham senest idømte Straf, og som derpaa dels i Næstved og dels paa Vejen til Sorø, hvortil han kørte paa en ham tilhørende Cykle, havde nydt et betydeligt Kvantum Spiritus, Intetsomhelst erindrer af, hvad han har foretaget sig efter at have forladt et Værtshus i Sorø, hvor han ogsaa nød en Del Spiritus, og særlig ikke, at han har tilegnet sig de ovennævnte 2 Cykler.

Den Arrestanten tilhørende Cykle blev funden hensat ved en Sti, der fører til Sorø Sø; den er vurderet til 25 Kr., medens de 2 ovenomhandlede Cykler er vurderet hver til 20 Kr. Den Cykle, Arrestanten tog fra Smed Friis' Entré, og Arrestanten egen Cykle manglede begge Haandtag.

Efter de ovennævnte Vidners Forklaringer var Arrestanten den paagældende Aften en Del beruset, efter nogle af Forklaringerne meget beruset, om han end kunde klare sig med at gaa, staa og tale.

Amtslægen i Sorø har i en under Sagen afgiven Erklæring udtalt, at han maa holde det for ganske utvivlsomt, at Arrestanten ved de ommeldte Cykler har handlet aldeles uden klar — eller blot uklar — Forestilling om, hvad han foretog sig.

I Erklæringen af November forrige Aar og Januar dette Aar, hvilken sidste Erklæring er tilvejebragt under en ved Rettens Foranstaltning foretaget Reassumption af Sagen, har Retslægeraadet udtalt, at det i Sagen Oplyste vel gør det sandsynligt, at Arrestanten ved nævnte Lejlighed har været under Paavirkning af Alkoholnydelse, men at der ikke foreligger tilstrækkelige Holdepunkter for den Antagelse, at han skulde have handlet under Indflydelse af et ved Alkohol fremkaldt akut Sindssygdomsanfald, eller at hans Bevidsthedstilstand skulde have været saa omtaaget, at hans Forklaring om ikke at kunne erindre det Mindste af, hvad han har foretaget sig, kan tillægges Troværdighed.

Efter samtlige foreliggende Omstændigheder findes det imidlertid betænkeligt at statuere, at Arrestanten, selv om han ikke kan antages at have været saa beruset, at dette kunde faa Indflydelse paa hans Tilregnelighed, har sat sig i Besiddelse af de 2 ommeldte Cykler i tyvagtig Hensigt. Som Følge heraf vil han være at frifinde, medens Aktionens Omkostninger saavel for Underretten som for Overretten, derunder Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, Prokurator L. Deichmann af Slagelse og Sagfører F. Bronée af Sorø, 20 Kr. til hver, og til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Mundt og Overrettsagfører Paludan, 25 Kr. til hver, vil være at udrede af det Offentlige.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettens den 30 November forrige Aar afsagte Dom, ved hvilken Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 231, 1ste Stykke, er anset med Forbedringshusarbejde i

8 Maaneder og tilpligtet at udrede Aktionens Omkostninger, være at forandre.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Nr. 365. Højesteretssagfører Henriques
mod
Karoline Rasmussen (Def. Winther),

der tiltales for falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Ning Herreds Ekstrarets Dom af 14 Marts 1916: Tiltalte Karoline Rasmussen bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 25 Dage. Saa bør hun og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører J. Rasmussen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Glasius, 12 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 Maj 1916: Tiltalte Karoline Rasmussen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage. Saa udreder hun og Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten 20 Kr. til den Første og 15 Kr. til den Sidste samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Heise, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Karoline Rasmussen til Højesteretssagførerne Henriques og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ning Herreds Ekstraret indankede Sag er Karoline Rasmussen, der er født den 26 December 1894, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for falsk Anmeldelse og falsk Forklaring for Retten.

Efter at Tjenestekarl Jens Christian Sørensen af Østergaard havde rejst Sag ved ovennævnte Herreds Politiret mod Tjenestepige Nikoline Jensen sammesteds i Anledning af, at hun havde beskyldt ham for at have voldtaget Tiltalte, gav denne, der er Halvsøster til Nikoline, og fra hvem Nikoline efter sin Fremstilling havde sin Viden om det nævnte Forhold, den 25 Januar 1916 Møde i Politiretten og forklarede som Vidne — dog uden at blive taget i Ed —, at hendes Udsagn til Nikoline var rigtigt, idet bemeldte Sørensen havde voldtaget hende den 16 Maj 1915. Paa Anledning af Sørensen benægtede hun bestemt at have givet ham Tilladelse til Samleje, hvorhos hun, efter Vidneførløslens Slutning, i Retten fremsatte Begæring om, at Sørensen maatte blive tiltalt og straffet for at have voldtaget hende.

Til en ligeledes den 25 Januar 1916 optagen Politirapport, hvortil Tiltalte gentog sin Anmeldelse, afgav hun derpaa en Forklaring, hvorefter Sørensen den 16 Maj 1915 om Aftenen ved Titiden havde tvunget hende, der tilfældig mødte ham paa Landevejen, til at følge med ind i hans Værelse paa Østergaard samt dér kastet hende omkuld paa en Seng og mod hendes Villie forskaffet sig Samleje med hende. Til Rapporten gav Tiltalte derhos en i alle Enkeltheder gennemført Skildring af det Forefaldne og forklarede saaledes, at Sørensen ved at kaste sig over hende havde presset sit Hoved saa haardt imod hendes Bryst, at hun ikke kunde raabe om Hjælp, og at han samtidig med at holde hende i denne Stilling under Modstand fra hendes Side havde blottet hendes Kønssdele og indført sit Lem i samme. Tiltalte udsagde fremdeles, at hun hverken før eller efter nævnte Aften havde haft Samleje med Nogen, og at hun ikke havde givet Sørensen nogen Aarsag til at tro, at hun vilde have med ham at gøre. I Anledning af det Fremkomne blev Sørensen afhørt til samme Rapport og erkendte herunder, at han bemeldte Aften havde mødt Tiltalte og haft Samleje med hende i sit Værelse, men iøvrigt bestred han Rigtigheden af Tiltaltes Forklaring og hævdede, at hun frivillig var fulgt med ham og havde indvilget i at tilstaa ham Samleje, hvorhos han videre forklarede, at hun derefter var forbleven flere Timer i Sengen hos ham og i Løbet af den Tid gentagne Gange godvillig havde plejet legemlig Omgang med ham. Tiltalte blev herefter gjort bekendt med Sørensens Forklaring og konfronteret med ham, men fastholdt dog Rigtigheden af sit Anførte, indtil hun paa indtrængende Formaning af vedkommende Politibetjent tog sin Forklaring tilbage.

Under den mod Tiltalte derpaa indledede Undersøgelse har hun — næst at vedgaa, at hun frivillig har tilstaaet Sørensen Samleje under de af ham angivne Omstændigheder — forklaret, at hun ingensinde er bleven voldtaget af ham. Som Grund til, at hun dog til sin Halvsøster og flere Andre har sagt, at Sørensen havde taget hende med Vold, har Tiltalte anført, dels at hun var bange for at være bleven frugtsommelig og fandt det pænere overfor Søsteren og sin Familie at udgive sig for at være voldtagen, dels at hun — som iøvrigt har erkendt én Gang at have haft Samleje med en anden Mandsperson i Tiden før den 16 Maj 1915 og senere ofte med en Tredie — var »ond paa« Sørensen som Følge af det mellem dem Passerede.

For det Forhold, Tiltalte saaledes har udvist ved i Politiretten at

afgive falsk Vidneforklaring og ved derefter at gøre Anmeldelse om Voldtægt til Politiet, vil hun være at anse efter Straffelovens §§ 146 og 225 med en Straf, der i Medfør af Bestemmelsen i midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13 findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, hvorhos hun vil have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten 20 Kr. til den Første og 15 Kr. til den Anden samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver.

Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Mandag den 20 November.

Nr. 110. **Konsul C. W. Loehr og C. W. Loehr, Aktieselskab**
(Henriques)

mod

Fredericia Byraad (Winther),

betræffende Spørgsmaalet om Forstaaelsen af en mellem Parterne truffen Aftale om Forandring af en Kontrakt om en Kulleverance.

Sø- og Handelsrettens Dom af 10 September 1915: De Indstævnte, Fredericia Byraad, bør for Tiltale af Sagsøgerne, Konsul C. W. Loehr og C. W. Loehr, A/S., i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsenlige tiltrædes, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanterne have in solidum at betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanterne, Konsul C. W. Loehr og C. W. Loehr, Aktieselskab, En for Begge og Begge for En, til Indstævnte, Fredericia Byraad, med 600 Kroner. Saa betaler Appellanterne og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Kontrakt af 27 Marts 1914 paatog Konsul C. W. Loehr i Fredericia (C. W. Loehr, A/S.) sig at levere til Fredericia Byraads Udvalg for Belysningsvæsen (Gasværket) 5200 Tons prima Thornley Gaskul i 3 Terminer til en Pris af 17 Kr. 41 Øre pr. Ton. Første Levering fandt Sted i August s. A., den omfattede 1512 Tons, som Gasværket har modtaget og betalt med den akkorderede Pris.

Anden Levering rekvireredes af Gasværket den 9 Juli f. A. til Levering senest 10 August. Inden Leveringen udbrød Verdenskrigen, og den Damp, som var befragtet til at hente Kullene, fik af sit Rederi Ordre til ikke at afgaa. Aktieselskabet Loehr tilbød imidlertid Gasværket at levere 800 Tons af de Gaskul, som det havde liggende paa Lager, og det blev en Aftale mellem Parterne, at Gasværket skulde have disse Kul, og at de under Forudsætning af, at det maatte blive anerkendt, at der var indtradt force majeure, skulde betales med 23 Kr. pr. 1000 kg. Da Kuldampskibsfarten paa England paany var begyndt, tilbød A/S. Loehr under 19 August Gasværket en Ladning Thornley Gaskul paa ca. 1450 Tons; man forlangte en højere Pris end Kontraktsprisen, men udtalte, at man forventede, at Kullene om nogle Maaneder vilde staa i en betydelig lavere Pris, selv om Krigen til den Tid endnu ikke skulde være sluttet. Gasværks-Udvalget svarede i en Skrivelse af samme Dato, at det af Selskabets Tilbud saa, at Kul atter kunde fremskaffes, og at der altsaa ikke længere forelaa force majeure, samt at Udvalget herefter betragtede Aktieselskabet Loehr pligtig til at levere Kullene til den fastsatte Kontraktspris, Kr. 17,41 pr. Ton. Udvalget udtalte imidlertid, at det »i Betragtning af hele den i Øjeblikket foreliggende Situation« vilde være villigt til at godtgøre Selskabet den Merudgift, der maatte afstedkommes ved Forøgelse af Fragt og Assurance: »Saaledes at Udvalget godtgør Dem Forskellen paa disse Udgifter nu og før de abnorme Forholds Indtræden.«

A/S. Loehr svarede med en Skrivelse af samme Dato, hvori Selskabet efter at have takket fremkom med forskellige Betragtninger, som gik ud paa, at der stadig raadede force majeure, da der paa Grund af Krigen stadig herskede ganske abnorme Afskibningsforhold. Skønt Selskabet saaledes erklærede sig uenig med Udvalget, gik det dog ind paa Udvalgets Forslag om at levere Kullene mod at beregne sig den Overpris, som Selskabet selv kom til at betale. Brevet indeholdt i denne Forbindelse en Udtalelse om, at Spørgsmaalet om, hvorvidt den indtraadte force majeure var hævet eller ej, herefter ingen Betydning fik »med Hensyn til vor Kontrakt«.

De saaledes opstaaede Forhandlinger endte med, at der under 22 August veksledes Skrivelser mellem Parterne for at fastsætte, hvad man var bleven enig om. I Gasværkets Skrivelse meddeltes det, at Gasværket akcepterede ca. 1450 Tons prima engelske Thornley Gaskul til den kontraherede Pris, Kr. 17,41 + den Overpris i Fragt og Assurance, som Prisreguleringskommissionen maatte anslaa for Fredericia. Kullene vilde være at levere omgaaende.

I Aktieselskabets Skrivelse hed det: »Vi har modtaget Deres meget Ærede af D. D., og anerkender takkende, at have solgt Dem en Ladning Thornley Gaskul, ca. 1450 Tons, at afskibe hurtigt til

Kr. 17,41 pr. 1000 kg, frit tilkøbt og aflæst foruden den Overpris, der fastsættes for Fredericia Prisreguleringskommission.«

Den paagældende Ladning leveredes Gasværket og betales med Kr. 17,41 pr. 1000 kg + en Overpris. Gasværket fik derhos i forskellige Gange leveret ialt henved 800 Tons af de Kul, Aktieselskabet havde paa Lager, for en Pris, der oversteg Kontraktsprisen med 4472 Kr.

I Slutningen af November forlangte Gasværks-Udvalget den sidste Trediedel af de omkontraherede Kul leveret inden 10 Januar 1915; som Udvalget udtrykkelig udtalte i en Skrivelse af 28 November, forlangte det Kullene leverede til Kontraktsprisen, 17 Kr. 41 Øre. Udvalget anmodede samtidig om Tilbagebetaling af det Beløb, Gasværket havde betalt udover Kontraktsprisen for de Kul, der var leveret fra Konsul Loehrs Lager, og udtalte, at Udvalget, hvis han ikke maatte indgaa herpaa, var betænkt paa at lade Spørgsmaalet blive afgjort ved Retten.

Den 9 Februar d. A. leverede Aktieselskabet Loehr en Ladning paa ca. 1351 Tons; efter Kontraktsprisen skulde Betalingen udgøre 23,526 Kr. 93 Øre, dette Beløb har Gasværket betalt, men Konsul Loehr ønskede yderligere betalt som Overpris hidrørende fra forhøjet Fragt og Assurance samt fra Kursdifference et Beløb af ialt 18,241 Kr. 66 Øre. Da Gasværket ikke har været til at formaa til at betale dette Beløb, er nærværende Sag bleven anlagt, under hvilken Konsul C. W. Loehr og C. W. Loehr, A/S., har opfordret Fredericia Byraad til at betale det sidstnævnte Beløb med Fradrag af de før omtalte 4472 Kr., paa hvilke Konsul Loehr anerkender Byraadets Krav.

Sagsøgenes Paastand gaar derfor ud paa, at Byraadet dømmes til at betale 13,759 Kr. 66 Øre med Renter 6 pCt. aarlig fra den 9 Februar d. A. og Sagens Omkostninger.

Byraadet har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet det gør gældende, at det aldrig har været Gasværks-Udvalgets Mening at forpligte sig til at betale Andet end Overprisen for den ene Ladning, om hvilken der forhandlede ved Skrivelse af 19 August 1914.

Sagsøgerne hævdede under Henviisning til Udtrykket i de foran omtalte Skrivelser og navnlig til den Omstændighed, at Gasværks-Udvalget ikke har gjort Indvendinger mod Udtalelsen i Aktieselskabets Svarekrivelse af 19 August, hvorefter Spørgsmaalet om force majeure ingen Betydning havde »med Hensyn til vor Kontrakt«, at Udvalget maatte betragtes som værende indgaaet paa en Prisforhøjelse hele Resten af Kontraktstiden.

Retten kan ikke være enig med Sagsøgerne heri; ganske vist kunde de i Skrivelserne af 19 August brugte mere almindelige Udtryk tyde paa, at Parterne havde tænkt sig, at Aftalen om Overprisen skulde gælde hele Resten af Kontrakten, men dels er dette ikke tydeligt udtalt, navnlig ikke i Gasværks-Udvalgets Skrivelse, og dels tages der i Slutskrivelserne af 22 August saa tydeligt Sigt paa at slutte en Aftale om de ca. 1450 Tons, som havde givet Anledning til Forhandlingerne, at Udvalget efter Rettens Skøn ikke kan betragtes som bundet ved Aftalen om Overpris for mere end for dette Partis Vedkommende. Retten maa i saa Henseende navnlig ogsaa lægge Vægt paa, at Aktie-

selskabet bruger Ord, hvorved Aftalerne om de ca. 1450 Tons fræsættes, som om det var et nyt Salg udenfor Kontrakten.

De Indstævnte skønnes saaledes at maatte frifindes.

Sagens Omkostninger findes at burde hæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 438.   A/S. Ulrik C. Holm (Ingen)

mod

Grosserer N. Philipsen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Aktieselskabet Ulrik C. Holm, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 450. Handelsfirmaet N. A. Werges Eftfl.: »De forenede Honningfabriker« (Ingen)

mod

Handelsfirmaet »Sibirisk Import« (Steglich-Petersen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Handelsfirmaet N. A. Werges Eftfl.: »De forenede Honningfabriker«, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør det og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og

Tæring betaler Appellanten til Indstævnte, Handelsfirmaet »Sibirisk Import«, som har ladet møde, 200 Kroner.

Tirsdag den 21 November.

Nr. 452.

Højesteretssagfører Møldrup

mod

Rasmus Karl Pedersen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri, eventuelt tillige for uhjemlet Besiddelse af stjaalne Koster.

Andst-Slaugs Herreders Ekstrarets Dom af 4 August 1916: Arrestanten Rasmus Karl Pedersen bør hensættes i Tugthusarbejde i 4 Aar. Saa bør Arrestanten ogsaa udrede i Erstatning til Kommissionær E. Bohnsen og Værtshusholder Rasmus Petersen, begge af Kolding, henholdsvis 36 Kr. 50 Øre og 53 Kr. og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til de beskikkede Sagførere, Aktor, Prokurator Zahn, og Defensor, Sagfører J. L. Hansen, begge af Kolding, henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr. De idømte Erstatningsbeløb at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 25 September 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelserne om Erstatning bortfalder. I Salær til Aktor og Defensor ved Overretten, Overretssagførerne Dahl og Heise, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte har frastjaalet Skræder Lynggaard den i den indankede Dom omtalte Cykle, mærket Brenna-bor, og han vil derfor for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 232 for 7de Gang begaaet simpelt Tyveri.

Iøvrigt vil Dommen i Henhold til de i samme anførte Grunde, og da det vil kunne have sit Forblivende ved den ikendte Straf, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Rasmus Karl Pedersen til Højesteretssagførerne Møldrup og Winther 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Andst-Slaugs Herreders Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Rasmus Karl Pedersen sat under Tiltale for Tyveri, eventuelt tillige for uhjemlet Besiddelse af stjalne Koster.

Arrestanten, der er født den 1 August 1866, har tidligere været straffet ifølge Vinding Herreds Ekstrarets Dom af 23 September 1882 efter Straffelovens § 228, jfr. §§ 37, 21 og 29, med 15 Rottingslag, ifølge samme Rets Dom af 10 Februar 1885 efter Straffelovens § 228 og Lov 3 Marts 1860 § 1 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, ifølge Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 14 September 1885 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., tildels sammenholdt med § 46, med samme Art Fængsel i 5 Gange 5 Dage, ifølge Højesterets Dom af 1 September 1886 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ifølge Vinding Herreds Ekstrarets Dom af 18 Oktober 1887 efter Straffelovens § 236 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ifølge Højesterets Dom af 7 Juni 1888 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ifølge samme Rets Dom af 25 August 1890 dels efter Straffelovens § 270 og efter dens § 275, sammenholdt med førstnævnte Paragraf, dels i Henhold til dens § 241 efter § 238 som for 5te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ifølge samme Rets Dom af 29 Juni 1894 i Medfør af Straffelovens § 241 efter dens § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ifølge Bjerge-Aasum Herreders Ekstrarets Dom af 26 November 1895 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 5te Gang begaaet Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar, ifølge Højesterets Dom af 2 Februar 1900 i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 8de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 3 Aar og ifølge samme Rets Dom af 1 August 1911 efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri eller i Medfør af Straffelovens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 9de Gang begaaet Hæleri med Tugthusarbejde i 3 Aar.

Saaledes som Sagen, der alene er indanket efter Arrestantens Børgering og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der alene Spørgsmaal om hans Forhold i nedenævnte Henseender.

Den 26 Maj d. A. om Eftermiddagen modtog Overbetjent af Statspolitiet Elkjær, der er stationeret i Kolding, en Anmeldelse om, at Arrestanten samme Eftermiddag var blevet overrasket i Karlekammeret paa Seestgaard i Færd med at stjæle, hvorfor han var bleven holdt tilbage. Betjenten begav sig derfor straks til Seestgaard, hvor Ejeren, Proprietær J. P. O. Rasmussen, opgav, at Arrestanten havde skaffet sig Adgang til Karlekammeret, der er beliggende i Stuehuset, ved at stige ind gennem et til Haven vendende Vindue, og at Tjenestekarl Aage Ottzen havde truffet ham i Kammeret i Begreb med at iføre sig noget stjaalede Tøj. Under den af Bestjenten, overfor hvem Arrestanten usandfærdig opgav at hedde Valdemar Hansen og at være født den 1 August 1870, foretagne Afhøring erkendte Arrestanten at være stegen ind i Kammeret gennem et aabentstaaende Vindue, i hvilken Henseende han nærmere udsagde, at det havde været hans Hensigt at gaa ind i Huset for at bede om Mad, men at han, da han passerede forbi

Vinduet, var bleven opmærksom paa, at der i Kammeret hang en Jakke, som han fik Lyst til at tilegne sig, og at han derfor var gaaet ind gennem Vinduet. Efter sit videre Opgivende til Betjenten havde han foruden Jakken, som han iførte sig, fra en uafklaaset Skabsskuffe tilegnet sig et Par Strømper eller Sokker, en Manchetskjorte og en Gummiflip.

Da Arrestanten den følgende Dag fremstilledes i Retten, erklærede han, at han ikke som til Politirapporten opgivet var gaaet ind gennem Vinduet, men at han var kommet ind i Kammeret fra en Gang inde i Huset, efter at han af Nysgerrighed havde stødt Døren til Kammeret op. Han havde derefter taget Jakken, der hang paa Væggen, og de øvrige Genstande, som, efter hvad han nu udsagde, laa ovenpaa et Skab, for at beholde dem, hvis han kunde bruge dem, men dette viste sig ikke at være Tilfældet, hvorfor han havde lagt Genstandene fra sig paa en Seng med Undtagelse af Jakken, som han havde taget paa og endnu ikke afført sig, da Karlen kom og overraskede ham. Med Hensyn til et Par Benklæder, som han ligeledes havde anbragt paa Sengen, forklarede han, at de, efter hvad han tror, hang udenpaa Jakken, hvorfor det var nødvendigt for ham at fjerne dem for at faa fat i Jakken, men at det ikke var hans Hensigt at tilegne sig dem.

Paa et senere Trin af Undersøgelsen tilstod Arrestanten at have tilegnet sig Jakken, Skjorten, Sokkerne og Flippen, men han har fastholdt at være kommen ind i Kammeret fra Gangen inde i Huset, i hvilken Henseende hans endelige Fremstilling gaar ud paa Følgende:

Efter at være gaaet ind i Huset for at bede om Mad, var han inde i Gangen kommen til at støde til Kammerdøren, som gik op. Da han nu saa noget Tøj hænge paa Væggen derinde, fik han Lyst til at tage det, men i det samme hørte han Mennesker i Værelset ved Siden af, hvorfor han midlertidig bortfjernede sig og tilbragte nogen Tid i Bryggerset og i Haven, hvor han satte sine Træsko ved en Busk. Senere, da der var bleven Ro i Huset, gik han atter ind i Karlekammeret, hvis Dør da stod paa Klem, og prøvede Tøjet, men blev som meldt, da han var i Færd dermed, overrasket af en af Karlene.

Tjenestekarl Aage Ottzen af Seestgaard har edelig forklaret, at han, da han ved Totiden kom ind paa sit Kammer, traf Arrestanten iført Vidnets Jakke, og at Arrestanten da havde rullet de øvrige ovenommeldte Genstande sammen og lagt dem i en Seng. Dette Vidne har videre forklaret, at Døren til Kammeret, da han ved den anførte Lejlighed vilde aabne den, var haspet udvendig, og at Arrestanten, hvis Træsko stod udenfor i Haven, overfor Vidnet erkendte at være gaaet ind gennem Vinduet. Vidnet har tilføjet, at dette stod aabent.

Tjenestekarl Anders Christensen af Seestgaard har ligeledes edelig forklaret, at Ottzen den ommeldte Dag ved Totiden, da Vidnet stod i Gaarden ved sit Arbejde, kom hen til ham sammen med Arrestanten, og at denne da erkendte at være gaaet ind i Karlekammeret gennem Vinduet, idet han havde set Jakken udefra og havde faaet Lyst til at tage den. Vidnet og Ottzen fnglte derpaa med Arrestanten ud i Haven, hvor hans Træsko stod ved en Busk.

Det fremgaar af Sagen, at der ikke er Vej eller Sti i umiddelbar Nærhed af det Sted, hvor Arrestanten havde stillet sine Træsko.

Effekterne, der tilhører Ottzen, og af hvilke Jakken er vurderet til 2 Kroner, Skjorten til 1 Krone, Sokkerne til 1 Krone og Flippen til 25 Øre, er udleveret til Bestjaalne, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

Ved de afgivne Vidneforklaringer i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten gennem Vinduet er steget ind i Karlekammeret, og at han der har tilegnet sig de fornævnte Effekter. Herefter vil han for sit Forhold i saa Henseende være at anse efter Straffelovens § 232 som for 7de Gang begaaet groft Tyveri eller i Medfør af dens § 241, 2det Stk., efter dens § 238 som for 10de Gang begaaet Hæleri.

Arrestanten sigtes endvidere for Tyveri af 2 Cykler, tilhørende henholdsvis Bykarl Andreas Jepsen i Kolding og Skræder H. Lynggaard, sammesteds.

Itølge en af Jepsen den 20 Maj d. A. til Politiet i Kolding indgiven Anmeldelse havde den ham tilhørende Cykle, der er mærket »Original Jylland« Nr. 113608, været henstillet i en uafaaaset Port i Sønder Klostergade i Kolding, hvorfra den var forsvunden Natten mellem den 30 April og 1 Maj d. A. Efter sit Opgivende til Anmeldelsesrapporten havde Jepsen ikke tidligere gjort Anmeldelse om Tyveriet, fordi han tænkte sig Muligheden af, at en eller anden af hans Bekendte kunde have taget Cyklen for at køre paa den. Den 23 i den sidstnævnte Maaned fandtes en Cykle, mærket som anført, hos Kommissionær Ejner Bohnsen i Kolding, der havde averteret den til Salg, og som opgav, at han en halv Snes Dage forud havde tilbyttet sig Cyklen, og Overdrageren, Slagter Jacob Meier i Kolding, havde oplyst, at Cyklen var overdraget ham af Beværter Rasmus Pedersen sammesteds. Denne har inden Retten forklaret, at han ikke ret mange Dage efter den 1 Maj havde købt Cyklen af Arrestanten for 45 Kr. og et Herreur. Pedersen har endvidere forklaret, at Arrestanten var kommen et Par Maaneder i Vidnets Beværtning, og at Vidnet flere Dage i Træk havde set Arrestanten i Besiddelse af Cyklen, som Arrestanten, efter hvad han sagde, ønskede at skille sig af med, da han paa Grund af Brokskade ikke længere kunde taale at køre paa den.

Efter det Oplyste havde Jepsen den 5 April d. A. købt den ham frakomne Cykle af Cyklehandler H. P. Rasmussen i Kolding for 80 Kr. og en ældre Cykle, og Rasmussen havde i den om Salget oprettede Kontrakt, der er fremlagt under Forhøret, og i hvilken Cyklens Mærke og Nummer er anført, forbeholdt sig Ejendomsret over Cyklen, indtil den kontante Købesum, der skulde afdrages med 10 Kr. maanedlig, var berigtiget. Rasmussen har edelig forklaret, at han Store Bededag (den 19 Maj) traf Jepsen paa Gaden og da krævede ham for forfaldne Afdrag paa Købesummen, hvortil Jepsen erklærede, at han havde mistet Cyklen, og at Jepsen og Vidnet den følgende Dag fulgtes til Politistationen og gjorde Anmeldelse om Tyveriet. Endvidere har Rasmussen forklaret, at han i den i Bohnsens Besiddelse forefundne Cykle, der er forevist ham, og som af Retsvidnerne er vurderet til 75 Kr., genkender den, han har solgt til Jepsen. Cyklen er,

da Jepsen ikke har overholdt Betalingsvilkaarene, med Arrestantens Samtykke udleveret til Rasmussen.

Arrestanten har erkendt at have været i Besiddelse af den ommeldte Cykle. Angaaende sin Adkomst til den opgav han til den ved hans Anholdelse optagne Politirapport, at han havde købt den for 35 Kr. af en Person, med hvem han traf sammen paa en Beværtning, og som navngav sig Hans Nielsen. Personen, sammen med hvem Arrestanten havde arbejdet paa Drønderupgaard, beskrev Arrestanten som værende ca. 35 Aar gammel, af almindelig Højde, med lille Overskæg og iført mørkt Tøj.

Den 27 Maj forklarede Arrestanten i Politiretten, at han havde købt Cyklen i Rasmus Petersens Beværtning 6 à 7 Uger forinden af en tidligere Medtjener, Hans Johannes Nielsen, for 40 Kr. kontant. I et den 23 Juni d. A. afholdt Forhør erklærede han imidlertid ikke at kunne opgive, hvor mange Dage han havde været i Besiddelse af Cyklen, da han solgte den, men at det i hvert Fald ikke var mere end en halv Snes Dage. Han udsagde endvidere i dette Forhør, at han ikke nu kunde opgive Sælgerens Navn, idet han slet ikke kendte Personen, men at det var et ungt Menneske i en Alder af en Snes Aar, »middel og skægløs samt med mørkt Haar«. Denne Forklaring tilbagekaldte han dog i samme Forhør, idet han nu opgav, at den beroede paa en Misforstaaelse, og at han i Virkeligheden havde købt Cyklen af Hans Johannes Nielsen. Arrestanten har ikke turdet benægte, at han har sagt til Rasmus Pedersen, at han led af en Brok-skade, hvilket ikke er Tilfældet, og han vil ikke kunne gøre Rede for, hvorfor han fremkom med dette usandfærdige Opgivende.

Forhørsdommeren har den 29 Juni d. A. til Retsprotokollen bemærket, at Andreas Jepsen da var bleven eftersøgt i Kolding, men at han havde forladt Byen for ubestemt Tid.

Beværtter Rasmus Petersen har under Sagen paastaaet sig hos Arrestanten tilkendt i Erstatning ialt 53 Kr., nemlig dels den af ham for Cyklen betalte kontante Købesum, 45 Kr., dels et Beløb af 8 Kr., hvortil han har ansat Værdien af det Ur, han gav Arrestanten i Bytte, og denne Paastand, hvis Berettigelse Arrestanten dog ikke har villet erkende, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Selv om nu de foreliggende Omstændigheder stærkt tyder paa, at Arrestanten ikke paa lovlig Maade er kommen i Besiddelse af den heromhandlede Cykle, maa det, særlig da Jepsen ikke har afgivet Forklaring inden Retten om Maaden, hvorpaa han har mistet Cyklen, anses betænkeligt at gaa ud fra, at den er frastjaalet ham, og der findes herefter ikke at være tilvejebragt Bevis for, at Arrestanten med Hensyn til denne Cykle har gjort sig skyldig i noget Forhold, der vil kunne paadrage ham Strafansvar, hvoraf følger, at der ej heller bliver Spørgsmaal om at tage den af Rasmus Petersen nedlagte Erstatningspaastand til Følge.

Den 19 Maj dette Aar indgav fornævnte Lynggaard til Politiet i Kolding en Anmeldelse, ifølge hvilken en ham tilhørende Cykle, mærket »Brennabor«, den foregaaende Aften eller Nat var forsvunden fra Ejendommen Nr. 24 i Losbygade, i hvis Gaard den var henstillet. En Cykle, mærket som anført, blev nogle Dage senere funden hos

den ligeledes fornævnte Kommissionær Bohnsen, som efter sit Op-givende havde købt den Store Bededag dette Aar af en Person, der senere viste sig at være Arrestanten, for 36 Kroner 50 Øre og et Lommeur.

Arrestanten har erkendt at have afhændet den Cykle, der er forefunden hos Bohnsen, til denne. Angaaende sin Adkomst til Cyklen forklarede Arrestanten til den Rapport, der optoges ved hans Anholdelse, at han havde købt den ca. 8 Dage forinden af en ham ubekendt 17 Aar gammel Person, som han traf i N. P. Nielsens Enkes Beværtning i Losbygade, og i Overensstemmelse hermed forklarede han i det første over ham afholdte Forhør. Senere har han derimod udsagt, at han havde købt Cyklen en 8 Dages Tid, forinden han afhændede den, i Madam Nielsens Beværtning i Kolding af en omtrent 30-aarig Mand, der kaldte sig Niels, og som sagde, at han havde tjent paa Seestskovgaard.

Skræder Lynggaard har efter at have taget den i Bohnsens Besiddelse fundne Cykle med tilhørende Lygte i Øjesyn edelig godkendt sin Anmeldelse og forklaret, at denne Cykle er den ham tilhørende, i Anmeldelsen ommeldte, og at den var i hans Besiddelse endnu den 18 Maj d. A.

Skræddersvend Jens Nielsen i Kolding, der arbejder hos Lynggaard, har efter at have taget Cyklen i Øjesyn ligeledes edelig forklaret, at den tilhører Lynggaard, og at Vidnet har set den i Lynggaards Besiddelse den 18 Maj d. A. om Aftenen.

Arrestanten har benægtet Rigtigheden af Lynggaards og Nielsens Forklaringer, idet han har hævdet, at Lynggaard ikke har kunnet være i Besiddelse af Cyklen den 18 Maj d. A.

Cyklen med tilhørende Lygte er efter af Retsvidnerne at være vurderet til 60 Kr. med Arrestantens Samtykke udleveret til Lynggaard, der har frafaldet Krav paa Erstatning. Det Ur, som Bohnsen har givet Arrestanten i Bytte for Cyklen, og som er fundet i Arrestantens Besiddelse, er udleveret Bohnsen, som derhos har paastaet sig hos Arrestanten tilkendt det Beløb af 36 Kr. 50 Øre, som han har betalt Arrestanten for Cyklen, og denne Paastand, mod hvilken Arrestanten Intet har haft at erindre, er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Da det maa anses godtgjort, at den i Bohnsens Besiddelse forefundne Cykle tilhører Lynggaard og er frastjaalen ham, samt da Arrestantens Forklaringer om Maaden, paa hvilken han har erhvervet Cyklen, har været vaklende og usandfærdige, findes der, naar videre henses til, at han mange Gange har været straffet for Ejendomsindgreb, at være tilvejebragt et efter D. L. 6—17—10 og 11, jfr. Frdn. 8 September 1841 § 6, tilstrækkeligt Bevis til at dømme Arrestanten for uhjemlet Besiddelse af Cyklen, dog kun som Hæler, og han vil herefter for sit under denne Del af Sagen ommeldte Forhold i Medfør af Straffelovens § 241, 1ste Stk., være at anse efter dens § 238 som for 10de Gang begaaet Hæleri.

Derimod vil den af Bohnsen nedlagte Erstatningspaastand ikke kunne tages under Paakendelse under nærværende Sag.

Den Straf, Arrestanten i det Hele har forskyldt, findes efter Omstændighederne passende at kunne bestemmes til Tugthusarbejde

i 4 Aar, og da Underrettsdommen har samme Straf, vil Dommen, hvis Bestemmelser angaaende Aktionens Omkostninger tiltrædes, være at stadfæste, dog at Bestemmelserne om Erstatning efter det Ovenanførte maa bortfalde.

Arrestanten vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kroner til hver.

Nr. 233. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Gæstgiver Jens Christian Krogh (Def. Stein),

der tiltales for Overtrædelse af Beværterlovens § 34, 2det Stk.

Kriminal- og Politirettens Dom af 5 Februar 1916: Tiltalte Jens Christian Krog bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I den indankede Dom er det af de i saa Henseende anførte Grunde rettelig antaget, at den i Dommen omtalte Brændevinsafgift er forældet i Henhold til Lov 22 December 1908 § 1, 4de Stk. Denne Omstændighed kan imidlertid ikke medføre, at Tiltaltes Ret til Forhandling og Udskænkning af Brændevin er genopvaagnet, idet den paagældende Restance ikke, som foreskrevet i Lov 2 Juli 1870 § 6, er betalt. Tiltalte vil herefter være at anse efter Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 § 34, 2det Stk., med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde efter Omstændighederne af 100 Kroner, hvorhos han vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Jens Christian Krogh bør til Københavns Kommunes Kasse bøde 100 Kroner. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Møldrup og Stein 40 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag tiltales Jens Christian Krog, der er født den 13 Marts 1874, og som den 19 Februar 1903 her ved Retten har vedtaget en Bøde paa 15 Kroner for Overtrædelse af Næringsloven og den 13

Februar 1912 ligeledes her ved Retten har vedtaget en Bøde paa 40 Kroner for første Gang begaaet uberettiget Næringsbrug og første Gang begaaet ulovlig Udskækning af stærke Drikke i Henhold til Næringsloven, men iøvrigt ikke ses straffet, for Overtrædelse af Beværterlovens § 34, 2det Stk.

Tiltalte, der den 10 Marts 1903 har vundet Borgerskab her i Staden som Gæstgiver, kom i 1904 i Restance med Brændevinsafgiften for Januar og April Kvartaler, Kr. 200.00. Den 16 Juni 1904 blev der forsøgt Udpantning. Han selv var ikke tilstede under Udpantningen, og hans Hustru erklærede, at det ikke var overdraget hende at betale Beløbet, og at Tiltalte Intet ejede til Genstand for Udlæg, hvorpaa Udpantningsforretningen sluttedes. Efter Magistratens Opgivende skal der ogsaa være forsøgt Udpantning, men uden Resultat, for Brændevinsafgiften for April Kvartal 1904, men Byfogeden har udtalt, at der ikke ses at være foretaget nogen Udpantning for dette Kvartal, og Tiltalte selv mener at kunne huske, at der ikke er foretaget nogen Udpantning. Den 15 Juni 1904 havde Tiltalte indleveret sit Borgerskab til Opbevaring i Magistraten. Den 19 Juni 1912 forlangte Tiltalte sit Borgerskab udleveret, og Borgerskabet blev ogsaa udleveret ham paa Betingelse af, at han frafaldt Ret til Udskækning af stærke Drikke, idet man ansaa ham for uberettiget til Udskækning af stærke Drikke, saalænge han ikke havde betalt den foran omtalte Restance. Tiltalte har imidlertid siden den Tid drevet Beværtning med Udskækning af stærke Drikke, idet han mener, at Afgiften er forældet i Henhold til Lov af 22 December 1908, og at hans Udskækningsret — der ifølge § 6 i Lov af 2 Juli 1870, indeholdende nogle nærmere Bestemmelser angaaende Brændevinshandel, paa Grund af Restancen var suspenderet — derfor er genopvaagnet. Han maa efter det Oplyste antages at have tilbudt at betale Afgiften fra 1912, men Magistraten, der fastholdt, at han var uberettiget til Udskækning af stærke Drikke, har i Henhold til Næringslovens § 72 ikke ment at kunne ansætte ham i Afgift, ligesaa lidt som man har ment sig berettiget til at udfærdige nogen Beværterbevilling for ham i Henhold til Beværterlovens § 44.

Naar Magistraten har paaberaabt sig, at der ved den foran omtalte Udpantning er tilvejebragt et særligt Retsgrundlag, hvorved Afgiftens Tilblivelse og Størrelse er anerkendt af Skyldneren, saaledes at den i Forældelsesloven indførte Forældelsesfrist af 5 Aar i Henhold til Lovens § 1 i Slutningen er uanvendelig, kan der ikke gives Magistraten Medhold heri. Der kan efter det Foreliggende ikke gaas ud fra, at der er foretaget andre Udpantningsforretninger end den foran omtalte af 16 Juni 1904, og denne Udpantningsforretning har ikke givet Afgiften et andet Retsgrundlag, end den iforvejen havde. Afgiften maa derfor betragtes som forældet i Henhold til Forældelseslovens § 1, 4de Stk.

Magistraten har yderligere paaberaabt sig, at Bestemmelsen i § 6 i Lov af 2 Juli 1870 indeholdende nogle nærmere Bestemmelser angaaende Brændevinshandel, ifølge hvilken Retten til Forhandling og Udskækning af Brændevin ophører, naar en paadragen Restance ikke efter lovlig Omgang kan erholdes ved Udpantning, maa betyde at Retten er ophørt, selv om Restancen er forældet, da den i alt Fald ikke

er betalt. Heller ikke heri kan der gives Magistraten Medhold. Den anførte Bestemmelse maa antages udelukkende at have til Formaal at sikre Erlæggelsen af Brændevinsafgiften, men naar Afgiften er forældet, maa ikke alene de til den knyttede almindelige direkte Inddrivelsesmidler bortfalde, men ogsaa det særlige indirekte Tvangsmiddel, der er givet ved Lov af 2 Juli 1870.

Efter det saaledes Anførte har Magistraten ikke haft Føje til at modsætte sig, at Tiltalte drev Beværtning med Udskænkning af stærke Drikke og til at nægte ham Udlevering af Beværterbevilling i Henhold til Beværterloven. Han vil derfor være at frifinde og Sagens Omkostninger at udrede af det Offentlige.

Onsdag den 22 November.

Nr. 62. Grosserer Jens Sigsgaards Enke, Marta, født Nettelblad (Graae)

mod

Overkommandoen (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantindens Forpligtelse til at erstatte Indstævntes Udgifter til et Dækningskøb i Anledning af Appellantindens afdøde Mands Misligholdelse af en Salgskontrakt.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 September 1915: Indstævnte, Grosserer Jens Sigsgaard, eller nu dennes Enke, Fru Marta Sigsgaard, født Nettelblad, bør til Citanterne, Overkommandoen, betale 2931 Kroner 9 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 22 Januar 1915, til Betaling sker, og i Sagsomkostninger 200 Kroner i Salær til den konstituerede Kammeradvokat, Højesteretssagfører Aagesen. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellantinden paastaaet sig frifundet mod at betale Indstævnte 1989 Kroner 30 Øre med Renter. Hun gør til Støtte for denne Paastand alene gældende, at det af Indstævnte den 7 November 1914 foretagne Dækningskøb er sket for sent, idet det burde være foretaget straks efter Modtagelsen af den i den indankede Dom nævnte Skrivelse af 24 Oktober 1914, og at den Indstævnte tilkommende Erstatning bør beregnes efter Prisen paa Havre den 27 Oktober 1914.

Efter de foreliggende Oplysninger har Sigsgaard imidlertid først i to den 30 Oktober 1914 daterede Skrivelser til Officersskolen og til 1ste Artilleriafdeling paa utvetydig Maade tilkend-

givet, at han ikke vilde levere Havren. Det af Overkommandoen, til hvem de nævnte Skrivelser indgik henholdsvis den 31 Oktober og 2 November 1914, foretagne Dækningskøb findes herefter og under Hensyn til den sædvanlige Forretningsgang, der maa antages at have været Sigsgaard bekendt, at være sket uden ugrundet Ophold, og Erstatningen vil følgelig være at beregne paa Grundlag af Havreprisen den 7 November 1914.

Som Følge af det Anførte vil Dommen overensstemmende med Indstævntes Paastand være at stadfæste, hvorhos Appellantinden vil have at betale Salær til den konstituerede Kammeradvokat for Højesteret.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret til den konstituerede Kammeradvokat betaler Appellantinden, Grosserer Jens Sigsgaards Enke, Marta, født Nettelblad, 150 Kroner. Saa betaler hun og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Ved en den 6 Juni 1914 afholdt Licitation over Fourageleveringer til Hæren fik Grosserer Jens Sigsgaard tilslaaet Leverancen af 20,000 kg Havre til 1ste Artilleriafdeling til en Pris af 12 Kr. 80 Øre for 100 kg at levere den 14—15 September 1914 og Leverancen af 4500 kg Havre til Officeresskolen til en Pris af 13 Kr. 20 Øre pr. 100 kg at levere den 4 September s. A.; efter Skolens Anmodning blev Leveringstiden for dette Parti senere udsat til Udgangen af September 1914. Endvidere fik Sigsgaard Leverancen af 20,000 kg Havre til Gardehusarregimentet pr. 5 September 1914.

Efter at have opfyldt sin Forpligtelse med Hensyn til sidstnævnte Leverance meddelte Sigsgaard i en Skrivelse af 9 September 1914 Citanterne, Overkommandoen, at han paa Leverancen havde lidt et Tab af 1100 Kr., og at han endnu ikke havde foretaget Indkøb til Opfyldelse af de to andre Leverancer, men at han, hvis han kunde foretage disse Indkøb til samme Pris, som han havde givet for Havre til den første Leverance, nemlig 18 Kr. 50 Øre pr. 100 kg, vilde lide et yderligere Tab af ialt 1378 Kr. 50 Øre. Idet han anførte, at han ikke havde kunnet afværge dette store Tab, som skyldtes den pludselig indtraadte Krigstilstand i Europa og Havreprisernes deraf fulgte hurtige og voldsomme Stigning, henstillede han til Overkommandoen at yde ham en passende Godtgørelse, for Eksempel Halvdelen af Tabet.

Krigsministeriet, til hvem Sagen af Overkommandoen blev indsendt til Afgørelse, udtalte imidlertid i Skrivelse af 3 Oktober s. A., hvilken blev Sigsgaard kommunikeret den 8 s. M., at Ministeriet ikke fandt Anledning til at betale ham højere Pris end den, for hvilken

han havde paataget sig at levere, og ej heller til, som af Overkommandoen indstillet, at fritage ham for en Del af Leverancen. I Skrivelse af 24 s. M. til Overkommandoen bemærkede Sigsgaard derpaa, at da denne havde ladet Leveringstiden udløbe uden at give ham Svar paa hans Henstilling om Lempelse i Leveringspligten eller iøvrigt at foretage Nogetsomhelst, var han i Henhold til Købelovens § 26, sidste Stykke, i Virkeligheden løst fra sine Forpligtelser, men at han, saafremt Sagen kunde ordnes i Mindelighed, var villig til at betale Differencen mellem den akkorderede Pris og den den sidste Leveringsdag noterede, hvorimod han i ethvert Fald mente sig uforpligtet til Betaling af den Prisforhøjelse, som Havren var undergaaet fra Udløbet af Leveringstiden til den ovennævnte Kommunikationskrivelse.

Efter at Overkommandoen den 26 s. M. havde svaret, at Havren, hvis den ikke præsteredes inden en af vedkommende militære Modtagere angiven Frist, vilde blive indkøbt for Sigsgaards Regning, og efter at Sigsgaard næste Dag havde svaret, at han henholdt sig til sin nysnævnte Skrivelse, blev de omkontraherede Partier den 7 November s. A. af Militæretaten ved Mægler indkøbt til en Pris af 24 Kr. 75 Øre pr. 100 kg.

Under denne Sag paastaar Citanterne, Overkommandoen, Grosserer Sigsgaard tilpligtet at betale Differencen mellem de nysnævnte Indkøbspriser, ialt	6063 Kr. 75 Øre
med Tillæg af Mæglerkurtage	21 — 34 —
tilsammen	6085 Kr. 09 Øre
og de med Sigsgaard kontraherede Priser, ialt	3154 — 00 —
eller	2931 Kr. 09 Øre,

med Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 22 Januar 1915, samt Sagens Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde for Citanterne.

De har derhos nedlagt forskellige subsidiære Paastande.

Under Sagens Drift er Grosserer Sigsgaard efter det Oplyste afgaaet ved Døden og hans Bo overtaget af hans eneste Arving, hans Hustru, Marta, født Nettelblad, der maa antages at være indtraadt i Sagen.

Grosserer Sigsgaard har under Sagen gjort gældende, at Citanterne ved deres Passivitet i Medfør af Købelovens § 26 er afskaaret fra at kræve Levering og har paastaet sig frifunden mod Betaling af Differencen mellem Markedsprisen for Havre paa Leveringstidene og den omkontraherede Pris, hvilken Difference han har opgjort til 1122 Kr. 25 Øre, hvorhos han har paastaet sig Sagens Omkostninger tillagt hos Citanterne.

Hans Fremstilling gaar ud paa, at han Dagen efter sin Skrivelse af 9 September 1914 telefonisk fra Overkommandoen fik Meddelelse om, at der ikke kunde være Tale om Deling af Tabet med ham, men at man fandt hans Ræsonnement rimeligt, hvorfor Overkommandoen vilde være villig til at fritage ham for Leveringsforpligtelsen, Noget, hvorom Krigsministeriet dog maatte træffe Afgørelse, samt at han derpaa Intet hørte om Sagen, før han fik Skrivelsen af 8 Oktober, naar undtages, at han ved de kontraktmæssige Leveringstider, nemlig den

14 September og 28 September, blev ringet op i Telefon fra vedkommende Afdelinger med Forespørgsel om Leveringerne, hvortil han svarede, at han ikke vilde levere og havde indsendt Skrivelse til Overkommandoen, hvorefter han gik ud fra, at han vilde blive helt fritaget for sine Forpligtelser.

Sigsgaard har hævdet, at Forholdet herefter maa opfattes enten saaledes, at han paa Forespørgsel om Leveringstiden udtrykkelig har nægtet at ville levere, i hvilket Fald Citanterne havde haft Pligt til uden ugrundet Ophold at foretage Dækningskøb, eller saaledes, at hans Henvendelse til Overkommandoen i Forbindelse med Aftalen med denne og dens Indberetning til Krigsministeriet maa betragtes som en saadan Forespørgsel, som omtales i Købelovens § 26, i hvilket Fald han, da han ikke uden ugrundet Ophold fik Svar, kun var pligtig at præstere Erstatning for Misligholdelse, nemlig Prisdifferencen paa Leveringstiden. I det Hele gør han gældende, at han under de foreliggende Omstændigheder ved at faa Afslag paa sit Andragende ikke kan blive værre stillet, end om han paa Leveringstiden havde indkøbt og leveret Havren.

Heroverfor har Citanterne fastholdt, at de ingen Grund havde til at vente, at Sigsgaard ikke skulde levere, hvis han fik Afslag paa sit Andragende, og at de derfor heller ingen Grund havde til at rette nogen Henvendelse til ham efter Købelovens § 26, hvorimod det havde været Sigsgaards Pligt at fordre Svar inden en vis Tid, saafremt han vilde paaberaabe sig, at han ikke hørte fra Citanterne, men at han til Oversergent Klahn og Stabssergent J. Hansen, som henholdsvis fra 1ste Artilleriafdeling og fra Officersskolen paa Leveringstidene rettede Forespørgsler til ham, langt fra, som af Sigsgaard anført, at nægte Levering endog erklærede, at han ikke vilde levere, før han hørte nærmere fra Overkommandoen, hvori maatte ligge, at han vilde levere, hvis han fik Afslag fra Overkommandoen. Citanterne gør gældende, at de først efter Modtagelsen af Sigsgaards Skrivelse af 24 Oktober har haft Grund til at tro, at han ikke vilde opfylde sine Forpligtelser, og at de derpaa uden Ophold har foretaget alt Fornødent.

Ifølge en af Stabsintendant A. L. Eich afgiven Erklæring var det ham, der fra Overkommandoen telefonerede til Sigsgaard, hvis Fremstilling af Samtalen han til Dels bekræfter, idet han dog mener, at han kun har omtalt Muligheden af, at Sigsgaard blev fritaget for en Del af Leverancen, og at Samtalen fandt Sted i Dagene omkring den 21 September; Eichs Angivelse i denne Henseende er imidlertid saa ubestemt, at der ingen videre Vægt kan lægges herpaa.

Fornævnte Oversergent Klahn og Stabssergent Hansen har erklæret, at de paa Sigsgaard forstod, at han ikke vilde levere, før han hørte fra Armeintendanten eller Overkommandoen, til hvem han udtalte, at han havde skrevet. Heroverfor har Sigsgaard imidlertid fastholdt sin Forklaring om sine Udtalelser, og hvilken Fremstilling der er den rigtige er ikke bragt paa det Rene.

Ligesom det herefter ikke kan anses for bevist, at Sigsgaard før Modtagelsen af Krigsministeriets Svar paa hans Andragende har nægtet at levere, saaledes kan det ej heller antages, at Citanterne har haft nogen Pligt til før Skrivelsen af 8 Oktober at udtale sig i Overensstemmelse med Købelovens § 26, idet Sigsgaards Andragende ikke kan ligestilles med den i nævnte Lovbestemmelse omtalte Forespørgsel, og

han maatte være paa det Rene med, at Leveringstiden fra Citanternes Side betragtedes som udskudt, til hans Andragende var besvaret af Krigsministeriet.

Under denne Situation maatte det være Sigsgaards egen Sag, saafremt han ikke vilde bære Risikoen for yderligere Prisstigning i Ventetiden, da at træffe de i saa Henseende fornødne Forholdsregler, for Eksempel ved at meddele Citanterne, at han maatte kræve Svar inden en bestemt Frist, eller ved gennem Indkøb at sikre sig det til den pligtige Leverance nødvendige Parti, hvorimod det ikke kan komme Citanterne til Skade, at han forholdt sig passiv. Da det samme maa gælde hans Passivitet i Tiden fra 8 til 24 Oktober, og da det af Citanterne efter Modtagelsen af hans Skrivelse af 27 s. M., hvori han endelig nægtede at levere, foretagne Dækningskøb findes at være sket uden ugrundet Ophold og iøvrigt paa forsvarlig Maade, overensstemmende med Købelovens § 25, vil Citanternes principale Paastand, der har Hjemmel i den anførte Lovbestemmelse, være at tage til Følge, saaledes at der i Sagsomkostninger tilkendes den konstituerede Kammeradvokat et Salær af 200 Kroner.

Nr. 249. Skibsreder Willy Görrissen (Asmussen)

mod

Konsul Einar Lütken (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at træde tilbage fra en Kontrakt om Køb af et Skib paa Grund af Mangler ved samme.

Sø- og Handelsrettens Dom af 2 Februar 1916: Citanen, Skibsreder Willy Görrissen, bør være berettiget til af det ovennævnte Depositum at hæve Pd. Sterl. 350 med heraf paaløbne Renter. Iøvrigt bør Indstævnte, Konsul Einar Lütken, for Tiltale af Citanen i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger hæves.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten frafaldet den i den indankede Dom omtalte Paastand om Refusion af sine Udgifter ved Handelen samt den i Dommen nævnte Indsigelse, at Skibet ikke var ubehæftet. Saaledes som Sagen herefter og efter den skete Indstævning foreligger for Højesteret, drejer Tvisten sig alene om de i Dommen omtalte £ 197.76.

Da der efter det Foreliggende ikke kan gaas ud fra, at Manglerne ved Skibet har været saa væsentlige, at de i og for sig kunde berettige Appellanten til at træde tilbage fra en Kontrakt som den Foreliggende, og da det for Højesteret er uomtvii-

stet, at Indstævnte ikke har handlet svigagtigt, vil Appellantens Paastand om at kendes berettiget til at hæve det omtalte Beløb ikke kunne tages til Følge. Dommen vil derfor efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 300 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Skibsreder Willy Görrissen, til Indstævnte, Konsul Einar Lütken, med 300 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: I Slutningen af 1914 fik Indstævnte, Konsul Einar Lütken, fra sin Kompagnon i et Singapore-Firma Meddelelse om, at sidstnævnte havde købt et Skib, der havde tilhørt den russiske Frivilligflaade, for en Pris af 8800 Pd. Sterl. Det meddeltes, at Skibet havde haft Ild ombord, hvilket havde gjort nogen Ravage, bl. a. havde man maattet sprænge en Plade i Hold Nr. 1 for hurtigt at faa Vand ind. Det meddeltes endvidere, at Lloyds Surveyor havde anbefalet forskellige Reparationer, der formentes at ville andrage ca. 1000 Pd. Sterl. En permanent Reparation vilde koste ca. 15000 Doll., men dertil var ikke Tid. Skibet vilde nu i Colombo tage en Coprafragt paa ca. 1500 Tons for et Firma i London.

Paa Basis af denne Meddelelse og en Tegning af Skibet indlod Indstævnte sig i Underhandlinger om Salg af dette. Disse resulterede i, at der den 3 Marts 1915 oprettedes en saakaldet Slutseddel, ifølge hvilken Citanten, Skibsreder Willy Görrissen, købte Skibet af Indstævnte »i nuværende Stand efter en midlertidig Reparation af Brandskaden uden Klasse . . . for en Sum af 34.000 Pd. Sterl., der betales, hvis Baaden efter Besigtelse i London overtages af Køberen.« Til Dækning af eventuelle Udgifter, hvis Salget gik tilbage, skulde Køberen i en københavnsk Bank deponere 1000 Pd. Sterl. Sælgeren garanterede, at Skibet var fri for Hæftelser.

Da Skibet kom til London, lod Citanten en sagkyndig Tillidsmand undersøge det. Det viste sig da, at Skibet var mere beskadiget, end nogen af Parterne — efter hvad der maa antages — havde vidst ved Handelens Indgaaelse. Skibet havde nemlig haft Sprængstof ombord, og der var opstaaet en Brand i det; man havde da for at undgaa en Eksplosion boret Skibet isænk.

Citanten erklærede nu, at han paa Grund af Skibets daarlige Stand ikke vilde betale den aftalte Pris; han foreslog Indstævnte at give et Afslag. Dette nægtede Indstævnte, og Handelen blev da ikke til noget.

Indstævnte har senere solgt Skibet for en betydelig højere Pris.

Af det deponerede Beløb, 1000 Pd. Sterl., har han tilbageholdt Pd. Sterl. 547.7.6 som Erstatning for Udgifter og Tidstab i Anledning af den projekterede Handel.

Under denne Sag paastaar Citanten sig nu kendt berettiget til at hæve det sidstnævnte Beløb med paaløbne Renter. Endvidere paastaar han sig tilkendt et Beløb af 3484 Kr. 13 Øre med Renter fra Stævningens Dato, den 5 Oktober 1915, som Erstatning for de Udgifter til Besigtelse m. m., som Handelen har paaført ham. Han henviser dels til, at Skibet var i daarligere Stand end paaregnet, dels til, at Skibet efter hans Mening ikke var ubehæftet.

Indstævnte procederer til Frifindelse med Tilæg af Omkostningerne.

Da det ikke er oplyst, at Indstævnte har kendt Skibets daarlige Tilstand eller skjult noget Forhold, som han maatte antage for afgørende for Citantens Beslutning om at købe Skibet paa Besigtigelse, da det maa have staaet Citanten klart, at Indstævnte ikke havde faaet detaillerede Oplysninger om Skibet, og da det efter det Oplyste maa antages, at den paastaaede Adkomstmangel, som Citanten først under Proceduren har paaberaabt sig, allerede var eller kunde blive berigtiget af Indstævnte, findes Citanten ikke at kunne have Krav paa at faa sine Udgifter refunderede. Af samme Grund maa Indstævnte i Henhold til Slutsedlens Bestemmelser have Krav paa Dækning af det stillede Depositum for sine Udgifter ved Salget, hvilke af Parterne er opgjort til Pd. Sterl. 197.7.6. Derimod findes Overenskomsten ikke at hjemle Indstævnte Ret til Godtgørelse for Skibets Ophold i Anledning af Besigtelsen, hvorfor det i den Anledning tilbageholdte Beløb, Pd. Sterl. 350, med paaløbne Renter vil være at frigive.

Sagens Omkostninger ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Mandag den 27 November.

Nr. 16. De svenske Statsbaner som Redere for Dampfærgen »Malmø« (I. Kondrup)

mod

Aktieselskabet Det forenede Dampskibsselskab som Repræsentant for S.S. »Merkur«s Rederi (Stein),

betræffende gensidigt Krav paa Erstatning for Skade forvoldt ved Skibssammenstød.

Sø- og Handelsrettens Dom af 21 Januar 1914: De svenske Statsbaner som Redere for Dampfærgen »Malmø« bør til Det forenede Dampskibsselskab som Repræsentant for Dampskibet »Merkur«s Rederi betale 6327 Kr. 93 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 22 Marts 1913, til Betaling sker. Iøvrigt bør Parterne for

hinandens Tiltale fri at være. Sagens Omkostninger hæves. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger er uden videre Betydning, er det ved Dommen rettelig antaget, at begge Skibe har haft Skyld i den ved Sammenstødet indtrufne Skade, ligesom det billiges, at det ved Dommen er paalagt hvert af Skibene at bære Halvdelen af Skaden. Da der under denne Forudsætning er Enighed om, at Hovedappellanten vil have at betale til Kontraappellanten det i Dommen fastsatte Beløb, vil Dommen kunne stadfæstes.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanten, De svenske Statsbaner som Redere for Dampfærgen »Malmø«, og Kontraappellanten, Aktieselskabet Det forenede Dampskibsselskab som Repræsentant for Dampskibet »Merkur«s Rederi, hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 7 September 1912 ved 6-Tiden om Formiddagen skete der ved Indløbet til Københavns Havn imellem de to Moler nord for Trekroner et Sammenstød mellem den den svenske Stats Jernbaner tilhørende Dampfærge »Malmø«, der var for Udgaende, og den i Bremen hjemmehørende, Dampskibsselskabet Neptun tilhørende Damper »Merkur«, der var for Indgaende til København. Umiddelbart efter Sammenstødet, ved hvilket begge Skibe led en Del Skade, kolliderede »Merkur« med Geleasen »Moder« af Køge, der lige før Kollisionen efter et Kryds mellem de 2 Moler havde lagt sig for Anker ved det nordlige Molehoved, ca. 20 Fod fra dette.

Da man ombord i »Merkur« frygtede, at Skibet vilde synke, idet Vandet trængte ind i Rum Nr. 2, hvor Siden var skaarei op lige til Lugekarmen, blev det med Assistance af en Bugserbaad sat paa Grund ved Indløbet til Kalkbrænderihavnen. Det forenede Dampskibsselskab blev anmodet om at bringe Hjælp, og efter at en Del af Lasten var blev udlosset i Lægtene, og Lækagen var bleven tætnet, blev Skibet samme Eftermiddag slæbt af Grunden og bugseret ind i Nordre Frihavn.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Færgen, der var afgaaet

fra sin Plads i Frihavnen, var drejet i Nordre Frihavnsbassin og derefter var stævnet ud mellem de indre Bropiller. Straks den kom uden for disse, drejede den til Styrbord for ikke at komme for nær til en Damper og en Sejler, der styrede ind mod Havnen, og drejede derefter til Bagbord for at faa Kurs ud mellem de ydre Moler. I dette Øjeblik observerede man fra Færgen en Damper, der gav et kort Stød i Fløjten, og som kommende sydfra styrede ind mod Havnen. Dampere viste sig senere at være »Merkur«.

Skibene fortsatte hver fra sin Side fremad mod Indløbet mellem de 2 Moler, idet »Malmø«, der holdt sig saa tæt op ad den søndre Mole som muligt, gjorde en Fart af 8 à 9 Knob, medens »Merkur« gjorde 5 à 6 Knob. De vekslede flere Signaler, om hvis Art der er afgivet modstridende Forklaringer. »Merkur« paastaar at have givet ialt 3 korte Stød, »Malmø« paastaar at have givet først et kort Slød som Svar paa »Merkur«s første Signal, derefter, da »Merkur« gav et langt Stød, at have paany givet et kort Stød og senere, umiddelbart før Kollisionen, at have givet 3 korte Stød. Forskellige i Sagen afhørte Vidner mener fra »Malmø« at have hørt bl. a. et Dobbeltstød (2 korte Stød), hvilket fra »Malmø«s Side er bestridt.

Da Færgen nærmede sig søndre Mole, stoppede den, og da den frygtede ikke at kunne komme mellem »Merkur« og Molen, slog den ca. ½ Minut senere fuld Kraft bak. Farten var imidlertid ikke gaaet helt af Færgen, som gik videre, og som efter ca. 1 Minuts Forløb, da den ifølge sin egen Fremstilling var kommen ind mellem Molerne og med Stævnen havde passeret den sydligste af disse, ramte »Merkur« under en næsten ret Vinkel midtskibs paa Bagbords Side.

Ved Stævning af 12 Februar 1913 har De svenske Statsbaner som Dampfærgen »Malmø«s Rederi under Fremhævelse af, at Kollisionen udelukkende skyldtes »Merkur«, paastaaet A/S Det forenede Dampskibsselskab som Repræsentant for »Merkur«s Rederi tilpligtet at betale 11,007 Kr. 14 Øre, der paastaas at udgøre den Færgens Rederi ved Kollisionen forvoldte Skade, tillige med Renter af Beløbet 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, den 12 Februar 1913, til Betaling sker.

Det forenede Dampskibsselskab paa »Merkur«s Rederis Vegne har paastaaet sig frifundet i Hovedsøgsmålet og har derhos efter udtaget Kontrastævning paastaaet de svenske Statsbaner som »Malmø«s Redere tilpligtede at betale den Skade, der er tilføjet »Merkur« ved Kollisionen, som, efter hvad Kontracitanterne gør gældende, alene maa tillægges »Malmø«. Denne Skade med Tillæg af, hvad de har maattet betale Det forenede Dampskibsselskab i Bjærgeløn m. v., er opgjort til ialt 25,602 Kr. 21 Øre, hvoraf Kontracitanterne fordrer Renter 5 pCt. pro anno fra Kontrastævningens Dato, den 22 Marts 1913, til Betaling sker. Begge Parter har derhos nedlagt forskellige subsidære Paastande.

Hovedcitanterne, der i Kontrasagen procederer til Frifindelse, har særlig henvist til, at »Merkur« i Stedet for at dreje ind i Løbet i en stor Bue er sejlet med en nordvestlig Kurs og fra en 3 à 400 Meters Afstand inden for Middelpulten i en flad Bue op mod Indløbet; at »Merkur« trods sine Signaler om at ville dreje til Styrbord har fortsat sin Kurs og sin Bue Bagbord over, hvilket har vildledt »Malmø«, saaledes at denne først fik Anledning til at stoppe og bakke, da den

observerede, at »Merkur« manøvrerede i Strid med sit eget Signal; at selve Kollisionen har fundet Sted lige ved den sydlige Mole, idet »Merkur« med nordvestlig Kurs skar frem foran Udløbet nede ved nævnte Mole, medens Færge med nordøstlig Kurs kom frem mellem Molerne og netop havde faaet det halve Forskib uden for den sydlige Mole.

Foruden sædvanlig Søforklaring, afgiven af de 2 Skibes Besætning og af Lodsens, foreligger der Vidneudsagn, afgivne af forskellige tilfældige Iagttagere af Kollisionen. Der hersker imidlertid paa væsentlige Punkter Uoverensstemmelse imellem de saaledes foreliggende Forklaringer.

Lods Palm, der ca. Kl. 5,40 fra Lodsdamperen i Kongedybet var kommen ombord i »Merkur«, da denne befandt sig Øst for Trekroner, har angaaende de med Kollisionen forbundne Omstændigheder forklaret, at han først styrede ret nordefter indtil ud for Middelpulten, da han begyndte at dreje vestover, og hermed fortsatte han, indtil han var kommen saa langt frem, at han kunde se, at »Merkur« kunde gaa ind gennem Løbet klar af den Galease, som befandt sig der. Allerede medens han drejede, havde han givet et enkelt Stød i Dampfløjten, som nærmest var at opfatte som et Advarselstegn, og som blev besvaret af Færge med et enkelt Stød. Han drejede da vestover og styrede videre, ikke efter nogen bestemt Kompasstreg, men saaledes, at han kunde gaa klar af Galeasen. Saa snart han havde set Færge fri af Fyret paa søndre Molehoved, i hvilket Øjeblik »Merkur«s Forstavt var ca. 100 Fod fra det nordre Molehoved, gav han et Stød i Fløjten, det sidste af de 3 Stød, »Merkur« har givet, mere for at gøre opmærksom paa sin Tilstedeværelse end for at angive, at han drejede til Styrbord, hvilket han ikke kunde, da han saa vilde have risikeret at løbe ind i det nordre Molehoved. Havde han i dette Øjeblik bakket, vilde han have risikeret at løbe Galeasen ned. Færge styrede NNO, og han indsaar godt, at den ufravigelig maatte kollideres med ham. Han kunde imidlertid ikke se nogen Vej til at komme uden om den; navnlig kunde han ikke dreje Bagbord over uden netop at løbe ned mod Færge.

Med Hensyn til »Merkur«s Maskinmanøvrer fremgaar det af Skibets Dagbog, at man først har slaaet langsomt for at komme uden om den krydsende Galease. Da denne var tæt ved Nordmolen, og man frygtede, at den vilde vende, blev der slaaet fuld Kraft frem. Af Hensyn til Færge, som stadig kom nærmere, blev derefter Maskinen stoppet, og man slog fuld Kraft bak. Da man imidlertid saa, at man var for tæt ved Sejleren og Nordmolen, stoppede man Maskinen og slog frem, og da man var fri af Sejleren, blev Maskinen paany stoppet. Straks derpaa skete Kollisionen.

Lods Palm har paa et i Retten fremlagt Kort afsat Skibets Kurs fra det Tidspunkt, da det befandt sig Øst for Trekroner. Endvidere

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 39—40.

Mandag den 27 November.

er det i en af »Merkur«s Kaptajn og 1ste Styrmand underskreven Kommentar til et fremlagt Situationsrids udtalt, at »Merkur« passerede Fyrlinien i en Afstand af ca. 600 Fod fra den søndre Moles nordlige Hoved. Endelig har en Konstabel, som fra Trekroner fulgte »Merkur«s Sejlads nordpaa ind mod Løbet mellem Molerne, som Vidne forklaret, at »Merkur« under denne Fart sejlede i en Bue, der efter Vidnets Skøn var noget fladere end den, som Skibe, der kommer sydfra, ellers følger, ligesom den Kurs, som dette Vidne har udsat paa det fremlagte Kort, viser en betydelig kortere Bue end den af Lodsens angivne.

Der foreligger i Sagen en af das Seeamt zu Bremerhaven paa Grundlag af Søforklaringerne afgiven Kendelse, hvori udtales, at das Seeamt har faaet den Overbevisning, at Kollisionen er sket i Farvandets nordlige Halvdel, og at Skylden for Sammenstødet ene rammer Førelsen af »Malmø«, der med nordlig Kurs er styret temmelig tværs ind i Løbet mellem Molerne og paa Trods af Søvejsreglernes Artikel 25 er kommen i den urigtige Side af Farvandet.

Det har under Proceduren fra »Malmø«s Side været stærkt fremhævet, at forskellige Vidner, der alle har opholdt sig tværs for Indløbet, dels ombord paa Skibe ved Kajen ved Marmorliberiet, dels i Land, har forklaret, at Færgen i Kollisionsøjeblikket skjulte Fyret paa det søndre Molehoved, hvoraf man har sluttet, at Kollisionen er foregaaet i Løbets sydlige Side. Der maa imidlertid gives Kontracitanterne Medhold i, at disse Udsagn ikke betyder stort, bl. a. naar henses til, at Færgen er ca. 82 Meter lang, og Indløbet mellem Molerne er ca. 157 Meter bredt. Der er desuden et andet Vidne, der har staaet paa Kajen ved Nordre Frihavn, og som paastaar i Kollisionsøjeblikket at have set aabent Rum mellem Færgens Agterende og Fyret paa det søndre Molehoved. De foreliggende Vidneudsagn om Skibenes Plads i Kollisionsøjeblikket er saa indbyrdes modstridende, og det herom iøvrigt Oplyste saa lidet bevisende, at Retten maa lade det henstaa som uvist, om Kollisionen er sket i den nordlige eller i den sydlige Del af Farvandet.

Angaaende Skibenes Kurs og Retning, da de kolliderede, gøres det fra »Malmø«s Side gældende, at Færgen stævnede ONO, og »Mer-

kur« en nordvestlig Kurs, medens det omvendt fra »Merkur«s Side er paastaet, at »Malmø« har haft nordlig og »Merkur« vestlig Kurs.

Med Hensyn hertil foreligger der følgende Udsagn, afgivne af Vidner, der ikke hører til noget af de kolliderende Skibes Officerer eller Mandskab:

Kaptajn Christensen, Fører af Galeasen »Moder«, har forklaret, at han, medens han endnu var under Sejl paa Vej tværs over Løbet, saa »Merkur« komme udefra styrende nordefter, og førend han endnu havde faaet ankret, saa han, at »Merkur« havde ændret Kursen og styrede vestlig ind mod Løbet. Han lagde særlig Mærke til, at »Merkur« efter den Kurs, den stævned, vilde gaa klar af Galeasen, agten om denne. Han pejlede paa sit Kompas Færgens Retning, da den nærmede sig, og saa, at den styrede NNO, og udtalte til Styrmanden sin Frygt for, at den skulde løbe ind paa Midten af Galeasen. Umiddelbart efter Kollisionen, som, efter hvad han tror, fandt Sted i den nordlige Halvdel af Løbet, tørnede »Merkur« mod Galeasen, hvis ene Hækdavid blev brækket. Galeasen laa stævned i Vindretningen NO og med Forskibet ca. 20 Fod fra den nordre Mole, lidt inden for Molehovedet.

Kaptajn Jespersen, Fører af »Benedikt«, der laa til Ankers i Yderhavnen i Nærheden af Fyret paa Langeliniemolen, har forklaret, at han saa Færgen gaa ud af Færgelejet og staa udefter. For at komme uden om en Galease, der kom fra Kalkbrænderihavnen, maatte Færgen støtte Roret, og da den kom i Nærheden af Molerne, kom den derved til, saavidt Vidnet kunne skønne, at ligge NNO an. Den laa efter hans Mening saaledes, at den ikke vilde kunne dreje ud gennem Indløbet, og han talte kort før Kollisionen med sin Bedstemand om, at efter den Maade, hvorpaa Færgen sejlede, vilde der ske Sammenstød med »Merkur«, som han havde set komme fra det Øjeblik, den var klar af Trekroner. Saa vidt han kunde se, nærmede »Merkur« sig Indløbet med en vestlig Kurs og styrede meget nær op ad det nordre Molehoved agten om den Galease, som laa til Ankers dér, og som den holdt paa sin Styrbords Side.

Denne Kaptajn Jepsens Forklaring er tiltraadt af Bedstemand paa »Benedikt« O. C. Andersen.

Fører af Bugserbaaden »Mjølner«, Nissen-Hindsgavl, der fra Kajen ved Nordre Frihavn saa Kollisionen, har forklaret, at efter hvad han fra Kajen kunde dømm, laa Færgen i Kollisionsøjeblikket NNO an, medens »Merkur« stævned vestlig.

Den ovennævnte Konstabel har over for Retten, som havde indfundet sig paa Trekroner, fra Fortet paavist Skibenes Kurser, da de nærmede sig Indløbet mellem Molerne, og det viste sig, at »Malmø«s Kurs efter Konstablens Forklaring har været omtrent NOtN, medens »Merkur« har stævnet V eller $V\frac{1}{2}$ S.

Lods Oppenhausen har forklaret, at han befandt sig paa et Skib, der var ved at fortøje uden paa et andet Skib ved Københavns Bunkerkul Co.s Plads paa Refshaleøen. Han hørte nogen raabe: »Nu løber de sammen derude,« eller noget lignende, tog en Kikkert og saa nu »Merkur« ligge uden for Nordre Molehoved med Stævnen $\frac{1}{3}$ af Skibets Længde fjernet derfra og »Malmø« næsten ret agten ind,

maaske en Streg Bagbord ind. Færgens Kurs, da han først fik Øje paa den, var NNO eller maaske noget nordligere.

Niels Sørensen, Vagtmand paa »Sleipner«, der laa ved Bolværket i Nordhavnen, har forklaret, at han fra Dækket saa »Malmø« gaa ud og nærme sig Løbet mellem de to Moler. Han saa den sydfra staa nordefter, saaledes at Fyret paa Enden af den sydlige Mole, der oprindelig havde været synligt, skjultes af den, hvilket skete umiddelbart før Kollisionen, og medens Fyret endnu var skjult for ham, fandt Kollisionen Sted, »og den er saaledes sket i den sydlige Halvdel af Løbet«. Han saa før Kollisionen »Merkur« komme op mod Indløbet, idet han kunde se den over Molen; den styrede efter hans Skøn NNV ret nær ind ved den sydlige Mole; han saa den komme frem bag ved Molehovedet, umiddelbart før Kollisionen fandt Sted. Da Færgen nærmede sig Molehovedet, stævnede den NO.

Maskinarbejder ved den Ankerske Marmorforretning i Frihavnen V. Larsen, som opholdt sig paa Kajen ud for Marmorliberiet, har forklaret, at han saa Færgen bevæge sig ud efter, og da den var kommen saa langt, at den endnu skjulte Fyrtaarnet paa den sydlige Mole for ham, saa han den kolliderede med »Merkur«, som han havde set kommende sydfra nærme sig Indløbet. Han havde set den over den sydlige Mole, saaledes at han saa dens Bredside. Det gjorde paa ham Indtryk af, at den gik frem parallelt med Molen, og at den, da den passerede Fyret paa Nordspidsen af den søndre Mole, spærrede Vejen for Færgen. Dens Retning har han angivet paa et Kort, og herefter skal den have ligget omtrent NtV an. Da Kollisionen skete, var »Merkur« saa langt fremme, at han saa omtrent den forreste Halvdel af Skroget. Efter hvad han kunde se, fandt Kollisionen Sted lige i Nærheden af Fyret paa søndre Mole. Efter Kollisionen saa han »Merkur« komme meget nær hen til Galeasen, som, saa vidt han kunde se, laa omtrent midt i Løbet.

For Fuldstændigheds Skyld bemærkes endnu, at Vagtmanden paa Dampfærgen Nyborg, Weng, der saa Kollisionen gennem et Køje i Lukafet, hvor han var til Køjs, har forklaret, at da han først saa Færgen, laa denne med sin Forende sønden for Fyret, og det var, medens Maskinen arbejdede bak, at Færgen efterhaanden kom saa langt frem, at dens Fordæk skjulte Fyrtaarnet for ham. Efter hans Syn foregik Kollisionen i den sydlige Halvdel af Løbet.

Af de saaledes foreliggende Udsagn maa Retten navnlig lægge Vægt paa den Forklaring, der er afgivet af Kaptajn Christensen, som har befundet sig i umiddelbar Nærhed af Kollisionstedet, og som maa antages at have haft hele sin Opmærksomhed fæstet paa de 2 Skibe. Hans Forklaring om, at Færgen styrede NNO, faar yderligere Betydning, fordi Observationen er taget ved Pejling paa Kompasset, og da den derhos er bekræftet af 4 andre søkyndige Vidner, maa denne Forklaring lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse.

»Malmø«, der blev tvunget Styrbord over, straks den kom uden for Frihavnen, havde saaledes ikke naaet at komme paa en til Fyr-linien, der har Retning NOtO¹/₂O, svarende Kurs, inden den naaede Molerne ved Kroneløbet, og den burde baade paa Grund heraf, men tillige under Hensyn til de internationale Søvejsreglers Artikel 19, som ifølge § 5 i Reglementet for Ordenens Overholdelse m. m. i Køben-

havns Havn er gældende for al Sejlads i Havnen, i Tide have stoppet, eventuelt slaaet bak, idet den maatte være klar over, at dens Kurs maatte komme til at skære den Kurs, som den saa, at »Merkur«, som den havde paa sin Styrbords Side, laa an.

Galeasens Tilstedeværelse og »Merkur«s samtidige Indsejling burde derhos have manet »Malmø« til forsigtig Sejlads, og dens Fart, 8 à 9 Knob, har under disse vanskelige Udsejlingsforhold været for stor.

Men ogsaa fra »Merkur«s Side er der begaaet Fejl.

Den har saaledes overtraadt Søvejsreglernes Artikel 28 ved at dreje til Bagbord samtidig med, at den gav et kort Stød, som betyder: »Jeg drejer til Styrbord«. At anvende dette Signal som et blot Advarselssignal, som Lødsen forklarer at have gjort, er ganske uberettiget og har været egnet til at vildlede det andet Skib. At »Malmø« er bleven vildledet af »Merkur«s første korte Stød synes ogsaa at fremgaa af »Malmø«s Skibsdagbog, men det skal dog bemærkes, at dets Fører, Kaptajn Berggren, ved Søforklaringen i Retten om dette »Merkur«s Signal, som fra »Malmø«s Side blev besvaret med et kort Stød, har forklaret, at et kort Stød betyder, at man vil holde sig i Styrbords Side.

Men endvidere giver »Merkur«s Sejlads Anledning til følgende:

Naar det ovenfor er anset godtgjort, at »Malmø«s Kurs i Kollisionøjeblikket har været NNO, følger det af Skibenes indbyrdes Stillingsforhold, da de kolliderede, at »Merkur« da har styret omtrent VNV. En Afsætning i Kortet af denne Kurs fra det nordlige Molehoved, hvilket vil være det for »Merkur« gunstigste Udgangspunkt, vil vise, at »Merkur«, saafremt den inden Kollisionen er kommen over Fyrlinien, dog allfor sent, nemlig i en Afstand af ca. 100 Meter fra Molehovederne, er søgt over i den nordlige Side af Løbet, som det ifølge Søvejsreglernes Artikel 25 var dens Pligt at følge. Den kom ude fra det aabne Farvand og havde haft Plads nok til i Tide at søge den rette Side, og den havde haft særlig Opfordring til at gøre dette og manøvrere med Forsigtighed, fordi den i tilstrækkelig god Tid havde observeret, at Færgen var for Udgaende, ligesom Indsejlingen mellem Molerne yderligere vanskeliggjordes ved Galeasens Tilstedeværelse.

Den Omstændighed, at der i Københavns Havneordning savnes udtrykkelige Bestemmelser til Regulering af Ind- og Udsejlingen i det her omhandlede Farvand, Regler, som har vist sig at tiltrænges, maa paa den anden Side gøre det til Pligt for Skibene at udvise særlig Forsigtighed ved Sejladsen paa dette Sted, og dette med Søvejsreglernes Artikler 27 og 29 stemmende Forsigtighedskrav har hverken »Malmø« eller »Merkur« opfyldt.

Retten maa herefter anse begge Skibe for havende Skyld i Sammenstødet, og hvert Skib findes at burde bære Halvdelen af den samlede Skade. Om dennes Størrelse er Parterne uenige, idet begge har protesteret imod forskellige paa Modpartens Opgørelse opførte Poster. Hovedcitanterne nægter saaledes at betale følgende Beløb:

Kr. Øre.

Mæglerkurtaget — hidrørende fra, at noget beskadiget Ladning maatte sælges her — samt Mæglerens Regning for Indsamling af Havarireverser etc., ialt	79 50
Haveripengeforsikring + Stempel.	45 61

	Kr. Øre.
Brandforsikring af den oplagte Ladning	60 00
Reparation af Galeasen »Moder« og Førerens Rejseomkostninger.	85 50
Telegram, Porto og Smaaudgifter.	39 79
Firmaet Theo Koch & Co.s Regning (indesluttende Udgifter ved Udførelse af Bjergelønssagen, Assistance med Hensyn til Reparation og Procesførelse m. v.) ialt	1012 43
Det forenede Dampskibsselskabs Regning (indesluttende Havarikommission og Salær for Assistance med Hensyn til Reparationer, Ladningens Oplægning og Besigtelser, for Garantistillelse, Korrespondance m. v.) ialt	1000 00

Da samtlige de her omhandlede Udgifter maa anses for at have været nødvendige og være paaførte Kontracitanterne som Følge af Sammenstødet, findes de at burde medtages ved Opgørelsen af Skaderne.

Kontracitanterne har paa deres Opgørelse opført i Tidstab: 16 Dage à 300 Mk. = 4800 Mk. eller 4272 Kr.

Ligeledes har Hovedcitanterne paa deres Opgørelse opført et Tidstab, som de efter 29 tabte Færgeture har opgjort til ialt 3412 Kr. 14 Øre. Fra hver Side foreligger der Protest mod, at Modparten har beregnet Tidstabet anderledes end efter Sølovens Regler som Overliggedage, 3: 40 Øre pr. Register-ton, hvilket for »Merkur«s Vedkommende vil andrage 2332 Kr. 80 Øre og for »Malmø«s Vedkommende 2340 Kr. 51 Øre.

Medens Kontracitanterne ingensomhelst Dokumentation har givet for deres paastaaede større Tab, maa Hovedcitanterne paa en efter Omstændighederne tilstrækkelig Maade anses at have godtgjort, at deres Tab andrager det af dem paastaaede Beløb. Idet Sølovens § 120, der ikke er direkte anvendelig ved Beregning af det som Følge af Sammenstød opstaaede Tidstab, ikke vil kunne anvendes, hvor der foreligger Dokumentation for større Tab, vil — selv afset fra, at Tabsberegning pr. Ton maa forekomme mindre naturlig, hvor der er Tale om en Færge — for »Malmø«s Vedkommende Tidstabet være at beregne som af Hovedcitanterne paastaaet til 3412 Kr 14 Øre, medens for »Merkur«s Vedkommende Tabet kun vil kunne ansættes til det mindre Beløb, 2332 Kr. 80 Øre.

	Kr. Øre.
Efter det saaledes anførte andrager »Merkur«s Skade, herunder indbefattet Bjergeløn	25,602 21
med Fradrag af Differencen for Tidstab	1,939 20
	<hr/>
	ialt . . 23,663 01
medens den »Malmø« tilføjede Skade, med Hensyn til hvilken der kun er protesteret mod Tidstabet, andrager	11,007 14
	<hr/>
tilsammen . .	34,670 15

»Malmø« vil herefter have at betale »Merkur« 6327 Kr. 93 Øre med Renter fra den 22 Marts 1913, medens »Merkur« vil have selv at bære den øvrige Skade.

Sagens Omkostninger vil være at hæve.
Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Tirsdag den 28 November.

Nr. 119. Aktieselskabet, Dampskibsselskabet »Fiona« (Asmussen
mod

Aktieselskabet Randers Korn- og Foderstofforretning
(Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Beskadigelse af en Ladning Korn.

Sø- og Handelsrettens Dom af 12 November 1915: Den foretagne Arrestforretning bør som lovlige gjort og forfulgt ved Magt at stande. De Indstævnte, A/S. Dampskibsselskabet »Fiona«, bør til Citanterne, A/S. Randers Korn- & Foderstofforretning, betale 15,000 Kr. med Renter 5 pCt. pro anno fra den 12 Februar 1915, til Betaling sker, samt 265 Kr. 95 Øre og 500 Kr. i Arrest- og Sagsomkostninger, men bør iøvrigt for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvor- til føjes, at de i Konnossementet indeholdte Klausuler, der er uklare og uden nærmere Forklaring ogsaa henviser til den saakaldte Harter act, ikke under de foreliggende Forhold kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Dampskibsselskabet »Fiona«, til Indstævnte, Aktieselskabet Randers Korn- og Foderstofforretning, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Certeparti af 21 Oktober 1914 befragtede Firmaet Frants Bay & Co. det A/S. Dampskibsselskabet Fiona tilhørende Dampskib »Peter Willemoes« til at føre en Ladning Hvede og Rug fra Baltimore til Vejle og Randers. Skibet afgik fra Baltimore den 10 December. Det havde den første Del af Rejsen tildels meget haardt Vejr, hvorved det led en Del Skade; bl. a. viste det sig den 17 December, at en Bolt var revet ud af Dækspladen. Samme Dag opdagedes det ved Pejling, at der stod Vand i Rendestene. Man satte Pumperne igang, men det viste sig, at Styrbords For-Rendesten ikke kunde blive læns, idet Pumperne var uklare. Den 26 December anløb man Azorerne. Man indtog her Bunkerkul, men man foretog Intet for at bringe Pumperne i Orden. Efter at være gaaet fra Azorerne havde Skibet igen haardt Vejr og tog meget Vand over Dæk og Luger. Den 7 Januar ankrede det paa Falmouths Red, og 13 Januar anløb det Tynen; heller ikke paa disse Steder foretog man Noget for at bringe Pumperne i Orden.

Den 18 Januar ankom »Peter Willemoes« til Vejle, hvor al Hveden og en Del af Rugen skulde udlosses. Paa Begæring af Skibets Mægler blev der her udmeldt Mænd til at besigtige Skib og Ladning. De udmeldte Mænd konstaterede, at Ladningen tildels var beskadiget; de mente, at Beskadigelsen udelukkende skyldtes det haarde Vejr undervejs. De bemærkede dog i deres Forretning, at det ikke var muligt helt at bedømme Skaden, før al Lasten var udlosset.

Ved Ankomsten til Randers foranledigede Modtagerne af den Last, der skulde losses der, A/S. Randers Korn- og Foderstofforretning, at der blev udmeldt søkyndige Mænd til at skønne over Skibets Tilstand og handelskyndige Mænd til at vurdere den Skade, Ladningen havde lidt.

De nævnte søkyndige Skønsmænd fandt en Del Lækager i Dækket, der formentes at stamme fra det stormfulde Vejr paa Overrejsen, og hvorigennem Vandet, der har slaaget over Dækket, er strømmet ned i Lasten. Om en Lækage paa Styrbords Side lige under Forboltingen af den agterste Skanseklædningsstøtte kunde der ikke fra Skibets Side gives fornøden Oplysning til, at Skønsmændene kunde udtale sig om Lækagens Aarsag. De fandt, efterhaanden som Losningen skred frem, at Beskadigelsen tog til i Omfang, jo nærmere man kom Bundgarneringen i Skibet. De konstaterede bl. a., at Vandet paa Styrbords Side havde staaet 12 Tommer over Bundgarneringen ved Forskottet og 41 Tommer fra midtskibs hen til Agterskottet, og hele den underste Del af Ladningen svømmede endnu i Vand under Losningen. De mente at kunne gaa ud fra, at Plejlrørskasserne havde været utætte fra Rejsens Begyndelse, saaledes at Rugen gennem disse havde kunnet trænge ned til Bruserummene, hvilket igen havde givet Anledning til, at Pumperne ikke havde kunnet bruges. Skønsmændene mente, at Skaden vilde være blevet indskrænket til det halve, hvis Pumperne ikke havde været uklare.

De handelskyndige Skønsmænd anslog Mindreværdien paa Ladningen som Følge af Vandets Beskadigelse til ialt 36,747 Kr. 68 Øre.

Til Sikkerhed for det Beløb, A/S. Randers Korn- og Foderstofforretning herefter mente at have tilgode hos Rederiet, lod Aktieselskabet foretage Arrest i Skibets Restfragt til Beløb 11,596 Kr. 97 Øre, der var deponeret hos en Mægler i Randers.

Under nærværende Sag paastaar A/S. Randers Korn- og Foderstofforretning A/S. Dampskibsselskabet Fiona dømt til at betale de nævnte 36,747 Kr. 68 Øre med Renter heraf 5 pCt. pro anno fra Arrestforretningens Dato, den 12 Februar 1915, til Betaling sker, samt Omkostningerne ved Arrestforretningerne og denne Sags Omkostninger. De paastaar endvidere Arresten stadfæstet som lovlig gjort og forfulgt.

De Indstævnte paastaar Arresten ophævet og procederer iøvrigt til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Under Sagen har de Indstævnte foranlediget optaget Overskøn. Overskønsmændene besøgte Skibet i Dagene den 27—28 April d. A., efter at Plejlrørskasserne havde været efterset og repareret. De har i deres Forretning udtalt, at ved deres Besigtelse var Plejlrørskasserne tætte og i det Hele i forsvarlig Stand. De konstaterede, at Plejlrørene var ført gennem Garneringen ned i Rendestenene gennem et Hul, der var noget større i Diameter end Plejlrørene, men de udtaler, at naar kun Plejlrørskasserne er tætte, har dette ingen Betydning.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Skibet i Juni Maaned 1914 er undergaaet en Hovedreparation paa Howaldtswerke i Kiel, hvor bl. a. Plejlrørskasserne blev fornyet, Alt under Tilsyn bl. a. af Lloyds Repræsentant, at vedkommende Inspektør for the New York Board of Underwriters havde undersøgt Lastrummene inden Indlastningen i Baltimore og havde befundet bl. a. Plejlrørskasserne korntætte.

Herefter og naar videre henses til det meget haarde Vejr, som Skibet kort efter Rejsens Begyndelse har mødt, findes den Omstændighed, at Korn fra Lasten har fundet Vej ned i Rendestenene og derfra til Pumperne, ikke at være tilstrækkeligt Grundlag til at kunne statuere, at Skibet har været usødygtigt eller i det Hele været i uforsvarlig Stand ved Rejsens Begyndelse. Derimod findes det uforsvarligt, at Kaptajnen fortsatte Rejsen fra Azorerne uden at have sørget for at bringe Pumperne i Orden og uden at have indhentet nærmere Instruktion.

Den af ham angivne Grund, at han mente, at Vandet havde gjort den Skade, det kunde, og at han ikke kunde vide, om ikke Omkostningerne ved Losningen vilde overstige Skadens Størrelse, er ganske ufyldestgørende. Da Skibet ogsaa har haft haardt Vejr paa den fortsatte Del af Rejsen og atter her har taget meget Vand over Dækket, der gennem Lækagerne er strømmet ned i Lasten, hvorfra det paa Grund af de tilstoppede Pumper ikke har været muligt at fjerne det, maa Skadens Omfang anses at være ikke uvæsentlig forøget under Rejsens Fortsættelse. Herefter findes Rederiet at maatte betale en Erstatning, der efter samtlige foreliggende Omstændigheder passende vil kunne ansættes til 15,000 Kr. Desuden findes Rederiet at maatte betale Citanterne Omkostningerne ved Arrestforretningen, mod hvis Størrelse, 265 Kr. 95 Øre, der ikke er fremsat nogen særlig Indsigelse, samt denne Sags Omkostninger med 500 Kr., hvoraf ca. 300 Kr. er Udgifter ved Optagelse af Skøn.

Den foretagne Arrestforretning vil herefter være at stadfæste.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 154. Ejendomsmægler **P. Pedersen** (Winther efter Ordre)

mod

fhv. Gaardejer **Søren Nielsen** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Krav paa Kommissions-salær.

Hvetbo Herreds ordinære Rets Dom af 20 Januar 1915: Indstævnte, forhenværende Gaardejer Søren Nielsen, Vedsted, bør for Tiltale af Citanten, Ejendomsmægler P. Pedersen, Aabybro, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 2 August 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, hvortil føjes, at Indstævntes i Dommen gengivne Fremstilling er bestyrket ved Sagens Oplysninger,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Ejendomsmægler P. Pedersen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Winther 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Idet Appellanten, Ejendomsmægler P. Pedersen af Aabybro, har anbragt, at han i Anledning af Salg af den Appelindstævnte, fhv. Gaardejer Søren Nielsen af Nørreøkse, tilhørende Gaard i Røgild har Krav paa et Kommissions-salær paa 770 Kr., beregnet efter 1 pCt. af Købesummen 77,000 Kr., og at han af sit Tilgodehavende ikkun har modtaget et Afdrag paa 150 Kr., har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Hvetbo Herreds ordinære Ret paastaaet Appelindstævnte tilpligtet at betale ham til Rest paa Kommissions-salær 620 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 22 Juni f. A., indtil Betaling sker. Appelindstævnte paastod sig frifunden, og da denne Paastand ved Underrettsdommen er tagen til Følge, har Appellanten nu indanket Sagen her for Retten, hvor han har gentaget sin i 1ste Instans nedlagte Paastand. Appelindstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Det er uomtvistet under Sagen, at Appellanten har henvendt sig til den ene af de to Mænd, der i Forening købte nævnte Ejendom, og

foreslaaet ham at købe den, samt at Appellanten senere har deltaget i de Forhandlinger mellem Køberne og Sælgeren, der førte til, at endelig Handel mellem dem kom i Stand. Uagtet Appellanten saaledes eg optraadt som Kommissionær i det ommeldte Salgsforhold, har Appellindstævnte bestridt, at han har givet Appellanten oftnævnte Gaard i Kommission, idet han efter sin Fremstilling bestemt har afslaaet Appellantens Anmodning i saa Henseende men derimod lovet ham en »Drikkeskilling«, naar han kom med en Køber, og sit Løfte herom har Appellindstævnte videre hævdet at have indfriet derved, at han nogen Tid efter Handelens Afslutning udbetalte Appellanten de ovennævnte 150 Kr., der af samme paastaas at have været modtaget som Afdrag paa Kommissionssalær.

Da Appellanten nu ikke har ført Bevis for, at han for sin Medvirkning ved Salget af oftnævnte Ejendom har Krav paa noget Beløb udover det af ham alt modtagne, maa det billiges, at Appellindstævnte ved Underrettsdommen er frifunden for Appellantens Tiltale i denne Sag, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans er ophævet, vil saaledes være at stadfæste.

Efter dette Udfald af Sagen, samt da Appellindstævnte som meldt ikke har givet Møde for Overretten, bliver der ikke Spørgsmaal om Tilkendelse af Procesomkostninger sammesteds.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Onsdag den 29 November.

Nr. 203. Højesteretssagfører Harboe

mod

Ejendomshandler **Jens Peter Nielsen** (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Forordningen af 27 September 1805.

Løgstør Købstads og Aars og Slet Herreders Ekstrarets Dom af 25 August 1915: Tiltalte, Ejendomskommissionær J. P. Nielsen, Ejer af Vaar Hovedgaard, bør til Aalborg Amts Fattigkasse betale 577 Kr. 97 Øre og udrede de af denne Sag flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Abel, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Jespersen, 20 Kr. Det Amtsfattigkassen tilkendte Beløb at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 29 November 1915: Tiltalte Jens Peter Nielsen bør til Aalborg Amts Fattigkasse have forbrudt et Beløb af 1225 Kr. 33 Øre. Saa udreder han og Aktionens

Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Jørgensen, 25 Kr. til hver. Det forbrudte Beløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peter Nielsen til Højesteretssagførerne Harboe og I. Kondrup 50 Kroner til hver. Højesteretssagfører Møllers Dødsbo tillægges der i Salarium for Højesteret 30 Kroner, som udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Løgstør Købstads og Aars og Slet Herreders Ekstraret indankede Sag er Jens Peter Nielsen sat under Tiltale for Overtrædelse af »Skovforordningen af 27 December 1805«.

Tiltalte er født den 12 Juni 1857 og har ved Nørhald m. fl. Herreders Ekstrarets Dom af 1 November 1909 for Overtrædelse af Fr. 27 Septembers 1805 § 20 været anset med en Bøde til Randers Amts Fattigkasse af 1900 Kr., hvilken Bøde ved kongelig Resolution af 25 Juli 1910 er nedsat til 1000 Kr.

Efter at Tiltalte ved Skøde af 8 April 1911, tinglæst 19 s. M., var bleven Ejer af Hovedgaarden Vaar i Farstrup Sogn, har han drevet Gaarden ved Hjælp af en Bestyrer, dog saaledes at Sagfører Vestergaard i Aarhus, der havde forstrakt ham med de fornødne Midler til Ejendommens Køb og til dens Drift, har haft en væsentlig Indflydelse paa Driften, og særlig i Tiden fra Sommeren 1912 til Juli 1914, i hvilket Tidsrum Driften lededes af Inspektør Anders Kappel, til hvem Tiltalte stod i et spændt Forhold, har givet Bestyreren de fornødne Ordre. Til Gaarden hører en gammel Fredskov, der bestaar af ca. 45 Tdr. Land Bøgeskov og ca. 27 Td. Land Granskov. Af Granskoven udgør ca. 7 $\frac{1}{2}$ Td. Land en samlet Bevoksning, som Tiltalte 2 Gange i Aaret 1912 har søgt om Tilladelse til at afdrive uden dog at opnaa saadan Tilladelse. Efter de under Sagen foreliggende Oplysninger maa der gaas ud fra, at der ikke i Aaret 1911 er foretaget ulovlig Skovhugst. Efter Kappels Forklaring blev der i Aaret

1912 efter Aftale med Vestergaard paa Vaar opført nogle Halvtage, hvortil foruden de af Statens Tilsynsførende udviste Graner medgik en Del ikke udviste Graner. Af de til Halvtagene bestemte Graner blev nogle, uden at det er oplyst hvor mange, eller om de henhørte til de udviste Graner eller ikke, bortbyttede til Købmand Hans Christoffersen i Staun mod Brædder. Efter saavel Kappels som Vestergaards Erkendelse blev der i Aarene 1913 og 1914 uden dertil erhvervet Samtykke fra Landbrugsministeriet skovet et betydeligt Antal af de udvoksede Graner, af hvilke en Del anvendtes som Tømmer til en i Aaret 1913 opført Tilbygning til Gaardens Hestestald og en anden Del til en i Aaret 1914 opført Svinestald, medens Resten er leveret dels til fornævnte Købmand Christoffersen, dels til Savskærer M. Christensen i Løgstør og endelig for et enkelt Læs's Vedkommende til en Tømmer i Kølby. Sidstnævnte maa antages udelukkende at have leveret Brædder som Vederlag. Savskærer Christensen har ifølge en af ham foretagen Opgørelse vederlagt det af ham modtagne Parti Granstammer, hvis Værdi han har ansat til 200 Kr. 87 Øre, ved at levere for 133 Kr. 2 Øre Brædder og for 55 Kr. 18 Øre Lægter, hvilke sidste blev skaarne af de modtagne Granstammer, samt ved at afskrive Differencen 12 Kr. 67 Øre, paa Betalingen for 2 Hjulbøre. Endelig har Købmand Christoffersen ifølge en af ham afgiven Opgørelse vederlagt det af ham modtagne Parti, hvis Værdi han har ansat til 1059 Kr. 64 Øre, ved Levering af Brædder, Lægter og Planker for 494 Kr. 34 Øre, Cement for 544 Kr. 45 Øre og andre Varer, saasom Søm og Stifter for 20 Kr. 85 Øre.

Uanset at Sagfører Vestergaard efter sin Forklaring har givet Ordre til Hugsten og til at afhænde en Del af denne mod tildannet Træ, hvilken Ombytning han vil have anset for lovlig, maa Tiltalte som Ejer af Skoven være ansvarlig for den foretagne Hugst, og idet det ikke vil kunne diskulpere Tiltalte, om den skete Hugst — som af Vestergaard anbragt — ikke maatte have forringet Skoven, vil Tiltalte for sit Forhold, hvorved der ikke ses at have fundet nogen Renafdrift Sted, være at anse efter § 20 i Fr. 27 September 1805 om Skovenes Udskiftning, Vedligeholdelse og Fredning i Kongeriget Danmark, saaledes at han, da det Huggede ikke kan tilvejebringes, til Aalborg Amts Fattigkasse vil have at betale dets Pengeværdi. Med Hensyn til dennes Størrelse bemærkes, at Granerne, forsaavidt de er benyttede til de forommeldte Byggeforetagender, maa anses at være anvendt til Tiltaltes egen og Godsets Fornødenhed og derfor ikke kan medregnes ved Fastsættelsen af Pengeværdien, der derimod vil være at bestemme til det Beløb, som Tiltalte har opnaaet for de til Trediemand leverede Graner, uanset om Vederlaget for disse har bestaaet i Brædder, Lægter, Planker eller i andet Bygningsmateriale, saasom Cement, Søm eller deslige. Men herefter og idet der ikke vil kunne gaas ud fra, at de til Halvtagene benyttede Brædder er erhvervet for ulovligt huggede Graner, bliver Pengeværdien 200 Kr. 87 Øre + 1059 Kr. 64 Øre + 20 Kr. — til hvilket sidste Beløb de til Tømmeren i Kølby leverede Graner vil kunne ansættes — eller 1280 Kr. 51 Øre med Fradrag af Værdien af de til Lægter opskaarne Graner, 55 Kr. 18 Øre, altsaa 1225 Kr. 33 Øre, der saaledes bliver det Beløb, som Tiltalte forbyder til nævnte Fattigkasse. Tiltalte vil derhos have at betale Ak-

tionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kroner til hver.

Nr. 338. Højesteretssagfører Bache

mod

Jens Peder Jensen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Vold mod sin Fader og Tyveri.

Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstrarets Dom af 6 Februar 1916: Arrestanten Jens Peder Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Sagførerne Buch og Orla Buhl, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 April 1916: Tiltalte Jens Peder Jensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder. Saa udreder Tiltalte og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Peder Jensen til Højesteretssagførerne Bache og I. Kondrup 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Lemvig Købstads og Skodborg-Vandfuld Herreders Ekstraret indankede Sag er Jens Peder Jensen, der er født den 12 Juni 1883, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Vold mod sin Fader og Tyveri.

I. Med Hensyn til det Tiltalte i førstnævnte Henseende paasigtede Forhold har hans Fader, Husmand Johan Jønsson af Dybe, edelig forklaret, at Tiltalte om Aftenen den 6 Januar d. A., antagelig ved Otte-tiden, indfandt sig i Vidnets Hjem, hvor han begyndte at yppe Klammeri, fordi Vidnet ikke havde villet overlade ham Halvdelen af en dette tilfalden Arv paa 400 Kr. Da Vidnet derpaa anmodede ham om at passe sig selv, blev han vred og fo'r ind paa Vidnet, hvem han væltede over i Sengen og gentagne Gange slog i Ansigtet med knyttet Haand, hvorefter han slæbte ham ud paa Gulvet og slog løs paa ham, saa at han næsten ikke kunde sanse, hvad der skete med ham. Efter at Vidnet, der skreg højt og klagede sig stærkt, saavidt det husker, igen var kommen op i Sengen, kom tvende Naboer, neden-nævnte Knud Thøgersen og Jens Peter Godballe, tilstede og fik Tiltalte ud af Huset. Vidnerne har endvidere forklaret, at det ikke er første Gang, at Tiltalte har slaaet og mishandlet ham, idet han har gjort det »saa mange Gange før«, men at Vidnet ikke længere kan finde sig i denne Behandling, da han er gammel og ret affældig.

Tiltaltes Moder, Elise, født Jensen, har forklaret, at hun var saa beruset ved den paagældende Lejlighed, at hun ikke i Enkelthederne kan afgive nogen Forklaring om det Passerede, og at hun vel mindes, at der var et »farligt« Spektakel, men ikke, at Tiltalte slog sin Fader. Tiltalte har imidlertid i de senere Aar ret ofte slaaet og mishandlet sin Fader, hvem han med Hænderne tilføjede Slag baade i Ansigtet og paa Kroppen, saa at han ved flere Lejligheder havdø baade blaa og gule Pletter i Ansigtet, hvorhos Tiltalte i den sidste Tid har været særlig urimelig og voldsom, fordi han vilde have Halvdelen af den ovennævnte Arv.

Dernæst har Bolsmand Elias Eriksens Hustru, Kirstine, edelig forklaret, at hun den nævnte Dags Eftermiddag ved Femtiden sammen med Enke Marie Nielsen kom gaaende forbi Johans Hus, og at de allerede, inden de naaede Huset, hørte et forfærdeligt Spektakel inde fra dette, og at der var En, der skreg højt derinde, hvorfor hun gik hen til Vinduet og saa ind i Stuen, hvor der var tændt Lys. Hun saa da Johan sidde paa Gulvet i foroverbøjet Stilling, medens Tiltalte sad paa hans Nakke og med knyttet Haand mange Gange slog ham i Ansigtet. Johan skreg højt og klagede sig, og da hun »ligefrem« frygtede, at Tiltalte vilde slaa ham ihjel, bankede hun haardt paa Ruden og hentede derpaa Naboerne Knud Thøgersen og Jens Peter Godballe, der fik Tiltalte ud af Huset. Vidnet har derhos tilføjet, at det er almindelig bekendt, at Tiltalte i aarevis har mishandlet og slaaet sin Fader.

Endvidere har fornævnte Enke, Marie Nielsen, ligeledes edelig afgivet en med forrige Vidnes Fremstilling overensstemmende Forklaring, idet hun nærmere har anført, at hun ikke var saa tæt ved Vinduet, at hun nøjagtig kunde iagttage, hvad der foregik inde i Stuen, men at hun dog saa, at Johan enten laa eller sad paa Gulvet, medens Tiltalte stod over ham og »brugte Armene alt det, han kunde«, saa at der ingen Tvivl er om, at han slog og mishandlede Faderen, der skreg og klagede sig stærkt, hvorhos hun ligeledes har forklaret, at det er almindelig bekendt, at Tiltalte i aarevis har mishandlet og slaaet sin Fader.

Fremdeles har fornævnte Knud Thøgersen forklaret, at han ved sin Ankomst til Huset fandt Tiltalte og Johan staaende i Stuen i opbidset og forpjusket Tilstand, at Johan, der var stærkt beruset, bar blodige Mærker af Slag ved det ene Øje, medens det andet Øje var stærkt rødt anløben, at Tiltalte paa Vidnets Spørgsmaal, om han havde slaet sin Fader, svarede, at denne havde villet slaa ham og havde revet hans Frakke itu, at Tiltalte, efter at Vidnet havde foreholdt ham det Urigtige i at slaa sin Fader, opfandt den Forklaring, at denne var falden over paa Kakkelovnen, idet han dog, da Elias Eriksens Hustru bestemt hævdede, at hun havde set ham slaa Faderen i Hovedet, ikke benægtede dette, og at Vidnet personlig er overbevist om Rigtigheden af Johans Forklaring, saa meget mere som denne tidligere overfor ham har beklaget sig over Tiltaltes Optræden og bedt ham, der da var Medlem af Sogneraadet, skaffe ham Fred for Tiltalte.

Endelig har Jens Peter Godballe forklaret, at Johan — der var beruset — var blodig i Ansigtet, der bar Mærker af Slag, og at han udtalte, at Tiltalte havde slaet ham, medens Tiltalte benægtede dette og angav, at hans Fader havde slaet sig ved at falde over mod Kakkelovnen. Ogsaa dette Vidne har forklaret, at det er almindelig bekendt, at Tiltalte i aarevis har mishandlet og slaet sin Fader.

Tiltalte har forklaret, at han den paagældende Aften ved Sekstiden indfandt sig i sine Forældres Hjem, hvor han og hans Fader nød hver to Kopper Kaffe med Brændevin. Da hans Fader derpaa rejste sig og gik hen til Kakkelovnen, formentlig for at lægge Brænde til Ilden, faldt han omkuld med Hovedet hen mod Kakkelovnen, og da Tiltalte vilde gribe efter ham, lykkedes det ham ikke, som han havde beregnet, at ramme ham for Brystet, hvorimod hans Hænder gled af og ramte Faderen i Ansigtet med ret stor Kraft, saa at han derved muligvis nok er kommen til at foraarsage nogle af de Faderen paaførte Læsioner. Da hans Fader var saa fuld, at han efter at være falden om paa Gulvet ikke kunde rejse sig, tog Tiltalte fat i ham og løftede ham op i Sengen, hvorhos han, da hans Fader fremtog en Brændevinsflaske, som han havde liggende under Hovedpuden, og vilde drikke af den, tog Flasken fra ham, da han fandt, at hans Fader havde faaet nok at drikke. Faderen greb derefter fat i Tiltaltes Jakke og rev den itu, hvorhos han gav sig til at skrigе og raabe. Samtidig kom efter Tiltaltes videre Forklaring Knud Thøgersen tilstede, og da denne opfordrede Tiltalte til at lade Faderen faa Flasken, gjorde han dette og forlod straks efter Huset.

I en af Kredslægen i Lemvig den 8 Januar d. A. afgiven Erklæring om en samme Dag foretagen Undersøgelse af Johan, udtales det, at venstre Øjes øvre og nedre Øjelaag var blodunderløbet, ligesom det hvide i selve Øjæblet var rødt injiceret, at der paa hele venstre Kind og venstre Side af Næsen fandtes en blaaligrød Dekoloration af Huden, at der paa det øvre Øjelaag var et lille overfladisk Saar, dækket af en Blodkruste, at der føltes stærk Ømhed ved Tryk paa Kindbenet, ligesom Kinden var en Del ophovnet og noget hængende, saa at Munden var ganske skæv til venstre Side, at der paa Tindingesiden af højre Øjhules benede Rand var et lille Saar, dækket af en Blodskorpe, at der ogsaa paa højre Side af Næsen fandtes Mærker af Slag, hvorimod saadanne ikke fandtes paa den øvrige Del af Legemet, at Læsionerne

efter Johans Angivende var bibragt ham ved Slag med knyttet Næve, hvilket ogsaa var ganske rimeligt, ligesom hans Angivende om Tidspunktet for Tilføjelsen af Læsionerne, nemlig den 6 s. M., passede med disses Udseende, at Slagene var ført med stor Kraft, og at Læsionerne vilde svinde uden at efterlade sig Men for Fremtiden. Johan har derhos i et Møde i Retten den 21 Januar forklaret, at han da havde forvundet alle Følger af Overfaldet.

Under en efter Sagens Paadømmelse ved Underretten stedfunden Genoptagelse af Forhøret har Johan erklæret, at han ikke ønsker, at Tiltalte skal miste sin Arveret efter ham paa Grund af den udøvede Vold.

Efter Beskaffenheden af de Johan tilføjede Læsioner maa det nu anses usandsynligt, at de er tilføjet ham paa den af Tiltalte omføjede Maade. Men selv afset herfra maa det ved de afgivne Vidneforklaringer anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har øvet saadan Vold mod sin Fader — der er 72 Aar gammel — at de ovennævnte Læsioner herved er paaført ham.

2. Hvad dernæst angaar de Tiltalte paasigtede Tyverier, har Dagvognskusk Thyge Jensen af Dybe forklaret, at han den 24 November f. A., da han var kørende til Lemvig sammen med Tiltalte, af en Bager i Bonnet modtog et Korset, der skulde afleveres til Trikotagehandler Hager i Lemvig, og at han lagde Korsettet ned i Vognens Magasin. Da han hen paa Eftermiddagen ved Femtiden i Højskolehjemmets Gaard i Lemvig, hvor han var taget ind med sit Køretøj, vilde tage Korsettet frem fra Magasinet for at bringe det hen til Trikotagehandleren, viste det sig imidlertid, at det var borte, medens Papiret, hvori det havde været indpakket, laa i Magasinet, og Vidnet spurgte derfor Tiltalte, der opholdt sig i Gaarden i Nærheden af Vognen, om han havde set Korsettet, hvad han, der var noget beruset, benægtede, hvorimod han angav, at en Pakke Grisætær, der laa i Magasinet, tilhørte ham. Den 8 December f. A. traf Vidnet Tiltalte, der udtalte, at han havde en Pakke til Vidnet, og at dette vel ogsaa havde en Pakke til ham, hvorefter han forklarede, at han af en Fejltagelse havde taget Korsettet fra Vidnets Vogn. En Maanedstid senere indfandt Tiltalte sig derpaa hos Vidnet med Korsettet, men da dette var saa snavset, at Vidnet ikke kunde modtage det, lovede Tiltalte i Overensstemmelse med tidligere derom truffen Aftale i Erstatning at betale Vidnet 3 Kr. 25 Øre samme Dag, uden at han dog havde opfyldt dette Løfte ved sin Anholdelse.

Tiltaltes Moder har dernæst forklaret, at Tiltalte en Aften sidste Efteraar, da han havde været i Lemvig, kom ind til sine Forældre med et Korset, som han lagde paa Bordet, idet han opgav, at Korsettet var hans, og at han vilde forære det til sin Broders Kæreste.

Nogle Dage senere hørte Vidnet, der havde gemt Korsettet, at Tiltalte havde stjaalet det fra Thyge Jensens Vogn, hvorfor hun anmodede ham om at bringe det tilbage til Jensen, hvad han lovede.

Tiltalte har forklaret, at han ved sit ovennævnte Besøg i Lemvig ved Aftenstid købte to Uldtrøjer og et Halstørklæde hos Købmand Toft Nielsen i Lemvig, uden at han husker, hvad han gav for Uldtøjet, eller med hvem han handlede, og at han bragte Pakken hen i Høj-

skolehjemmets Gaard og lagde den i Magasinet i Dagvognen tilligemed et Par Træsko og en Pakke Grisætær, idet det var hans Agt at lade Pakkerne gaa hjem med Dagvognen, medens han selv vilde tage med Toget. Senere bestemte han sig imidlertid til selv at tage Pakkerne med sig, men da de to Pakker, der indeholdt Træskoene og Grisetærerne, var gaaet i Stykker og ikke kunde transporteres i Haanden, nøjedes han med at tage den Pakke, som han mente indeholdt Hals-tørklædet. Han tænkte sig nemlig, at han kunde faa Brug for dette paa Rejsen med Toget, hvad han dog ikke fik, saa at han først Dagen efter opdagede, at det var en forkert Pakke, han havde faaet, hvorfor han henvendte sig til Thyge Jensen, der imidlertid benægtede at have fundet en af hans Pakker i Vognen.

Ved Forespørgsel i Købmand Toft Niensens Forretning er det oplyst, at der i Forretningen benyttes Kassekontrolsedler, saaledes at hver eneste Varepost, der udgaar fra Forretningen, opnoteres herpaa, og at det ved Gennemsyn af Sedlerne for den 24 November f. A. har vist sig, at der ikke anførte Dag er solgt 2 Uldtrøjer og et uldent Hals-tørklæde, og idet Tiltaltes Forklaring om Købet af disse Genstande og om Forbytningen af Pakkerne maa anses mindre sandsynlig, findes der efter det Foreliggende at være tilvejebragt et efter Omstændighederne tilstrækkeligt Bevis for, at Tiltalte har tilvendt sig Korsettet, hvorimod det ikke mod hans Benægtelse kan anses godtgjort, at han, hvad han videre har været sigtet for, den samme Dag i Højskolehjemmets Gaard har stjaalet en Pisk og en Kost.

Thyge Jensen har under Sagen erholdt Korsettet, der er ansat til en Værdi af 3 Kr. 50 Øre, udleveret og har frafaldet Krav paa Erstatning.

Tiltalte har endelig været sigtet for at have stjaalet 4 Kr. fra Gæstgiver Hesselbjerg i Bonnet, hvis Hustru herom edelig har forklaret, at Tiltalte — saavidt hun husker sidst paa Sommeren 1914 — var tilstede i Restaurationen paa Gæstgivergaarden, efter at Vidnets Mand var gaaet i Seng, og at hun, der havde sat sig paa en Stol i Køkkenet saa nær ved Døren til Skænkestuen, at hun kunde passe paa Tiltalte, til hvis Ærlighed hun havde ringe Tiltro, hørte, at en Person gik hen til Skænken og aabnede Pengeskuffen. Hun aabnede derfor Døren til Skænkestuen og saa Tiltalte staa med Penge i Haanden, hvilke han lige havde taget af Skuffen, men desuagtet nægtede han saavel overfor Vidnet som overfor dettes Mand, der blev hentet ned i Skænkestuen, og som konstaterede, at der manglede to Tokronestykker i Skuffen, at have stjaalet Pengene, men den følgende Dag indfandt han sig i Gæstgivergaarden og erkendte overfor Vidnets Mand at have stjaalet de 4 Kr., som han lovede at tilbagebetale, hvad han, saavidt hun tror, senere har gjort.

Dernæst har Gæstgiver Hesselbjerg edelig forklaret, at han den paagældende Aften efter at være gaaet tilsengs blev kaldt ned, fordi Tiltalte havde stjaalet af Pengeskuffen, og at Tiltalte nægtede at have taget Penge, men Dagen efter kom hen til Vidnet og overfor ham udtrykkelig indrømmede at have taget de 4 Kr., hvorefter de enedes om, at Tiltalte skulde tilbagebetale Pengene, uden at Vidnet bestemt kan huske, om Tiltalte har gjort dette

Endelig har pensioneret Lærer Korsgaard, der ved den paagæl-

dende Lejlighed var tilstede i Gæstgiveriet, ligeledes edelig forklaret, at Tiltalte gik op og ned ad Gulvet, medens Vidnet sammen med 3 Andre sad ved et Bord og nød en »Genstand«, saaledes at Vidnet vendte Ryggen til Skænken, at Vidnet hørte, at Pengeskuffen blev aabnet, medens Tiltalte var alene henne ved Skænken, saa at der ikke kunde være Tvivl om, at det var Tiltalte der aabnede Skuffen, at han hørte, at Fru Hesselbjerg kom ind og beskyldte Tiltalte for at have stjaalet Penge af Skuffen, hvad Tiltalte dog bestemt benægtede, og at de 3 Personer, med hvem Vidnet var i Selskab, alle erklærede, at de havde set Tiltalte aabne Pengeskuffen, hvad de fastholdt overfor Tiltaltes Benægtelse.

Tiltalte har forklaret, at han, der var noget beruset ved den paa-gældende Lejlighed, ikke kan huske, at han har stjaalet Pengene, og at han Dagen efter tilbød Hesselbjerg at betale dem tilbage, ikke fordi han mente at have begaaet Tyveriet, men fordi han ønskede at være fri for mere Vrøvl. Efter de afgivne Vidneforklaringer maa det imidlertid anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har begaaet det ommeldte Tyveri af 4 Kr., som han vil have tilbagebetalt Hesselbjerg.

For sit i de foranførte Henseender udviste Forhold vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 201, jfr. § 203, samt efter samme Lovs § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 13, med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 30 Kroner til hver.

Fredag den 1 December.

Nr. 30. Handelsfirmaet V. Böttern & Co. (Harboe)

mod

Spaan- og Paptækker Alf. Larsen (Graae),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævnte har afsluttet en endelig Salgskontrakt med Appellanten.

Ramsø-Thune Herreders ordinære Rets Dom af 29 Maj 1914: Indstævnte, Paptækker Alfred Larsen af Viby, bør for Tiltale af Citanterne, Handelsfirmaet V. Böttern & Co. af Kerteminde, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Oktober 1914: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Som i den indankede Dom omtalt, er »Slutsedlen« af 13 Juni 1913 ikke medunderskrevet af Indstævnte, og selv om den efter det Foreliggende desuagtet maatte antages at være bleven bindende for ham, maatte dog denne hans Forpligtelse efter Slutsedlens Ordlyd i Forbindelse med, hvad der er oplyst om dens Tilblivelse, antages at have været afhængig af, at han virkelig kom til at udføre Arbejdet paa Schelenborg, hvad han ikke gjorde. Herefter vil Dommen i Overensstemmelse med Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Handelsfirmaet V. Bøttern & Co., 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende i første Instans inden Ramsø-Thune Herreders Ret gæsteretsvis behandlede Sag paastod Appellanterne, Handelsfirmaet V. Bøttern & Co i Kerteminde, under Henviisning til, at Appelindstævnte, Paptækker Alfred Larsen af Viby, ved Slutningen af 13 Juni 1913 havde afkøbt Firmaet et Parti Forskalningsbrædder, Lægter og Søm, hvilket Parti han trods derom rettet Opfordring ikke havde aftaget, saaledes at Firmaet ved Handelens Ikke-Opfyldelse var gaaet glip af en Fortjeneste af 1070 Kr. 68 Øre, Appelindstævnte tilpligtet at betale dette Beløb, subsidiært Beløbet med Fradrag af 5 pCt. eller 1017 Kr. 65 Øre, med Renter 6 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 1 Oktober 1913, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst, medens Appelindstævnte paastod sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Ved Underrettens den 29 Maj 1914 afsagte Dom blev Appelindstævnte frifunden for Appellanternes Tiltale, medens Sagens Omkostninger ophævedes. Denne Dom har Appellanterne indanket her for Retten, hvor de har paastaet den forandret i Overensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastand og sig tillagt Sagens Omkostninger for begge Retter. Appelindstævnte har, skønt lovlig stævnet, ikke givet Møde for Overretten.

Af Proceduren og Sagens Oplysninger fremgaar, at Appellanterne efter at have hørt, at Appelindstævnte skulde have et Bygningsarbejde paa Gaarden »Schelenborg« ved Kerteminde i Entreprise, den 13 Juni f. A. lod deres Bogholder henvende sig til Appelindstævnte paa dennes Bopæl med Tilbud om Levering af Materialier, at Bogholderen efter Afslutningen af Forhandlingen udfærdigede en alene af ham paa Appel-

laternes Vegne underskrevet saakaldet »Slutseddel«, af hvilken han overleverede Appelindstævnte en Genpart, at Appelindstævnte ikke kom til at udføre det paagældende Arbejde, hvilket han under 27 Juli s. A. meddelte Appellanterne, og at intet af de i Slutsedlen ommeldte Materialier er leveret Appelindstævnte. Den under Sagen fremlagte Afskrift af fornævnte Dokument er saalydende:

»Herr Alfr. Larsen,
Viby — Sjælland.

Solgt Dem:

Deres Forbrug af følgende Materialier til Arbejdet paa Sehelborg
1 × 4" Forskalmingsbord ca. 35,000 Al. til 5³/₈ øre pr. Al.
1¹/₂ × 2¹/₂ Lægter c. 40,000 Al. til 7⁷/₈ øre pr. Al.,
3" Søm c. 60 Pakker til 58 øre pr. Pakke a 2¹/₂ kg.,
3¹/₂" Søm c. 30 Pakker a 5 kg. forholdsvis samme Pris,
125 Pakker Tagpapsøm 16/12 a 35 øre pr. Pakke.
p. t. Viby d. 13 Juni 1913.

(sign.) pr. V. Bøttern & Co.
Carl E. Feder.◄

Appelindstævnte har benægtet at have afsluttet nogen endelig Handel med Appellanternes fornævnte Repræsentant og gjort gældende, at Dokumentet kun kan opfattes som et Tilbud, indeholdende et Overslag over de Priser, til hvilke Appellanterne vilde levere Materialierne, saafremt Appelindstævnte fik Brug for dem, idet han da endnu ikke havde indgaaet nogen endelig Kontrakt om Arbejdet, hvilket han udtrykkelig tilkendegav Appellanternes Bogholder, hvorfor denne indføjede i Dokumentet Ordene »Deres Forbrug«, ligesom der, da der endnu ikke var truffet Bestemmelse om Arbejdets Omfang, paa Appelindstævntes Foranledning blev skrevet (circa) ved de enkelte Poster. Appellanterne har fastholdt, at der ved nævnte Lejlighed af deres Bogholder, der maa antages at have været bemyndiget til at optræde paa Appellanternes Vegne, blev afsluttet en endelig Handel, og at Appelindstævnte ikke tog noget Forbehold, men udtrykkelig udtalte sig, som om Arbejdet endelig var overdraget ham, samt hævdede, at hans Modtagelse af Genparten af fornævnte Dokument uden Indsigelse straks eller senere maa opfattes som fyldstgørende Aksept.

Appellanternes fornævnte Bogholder har som Vidne forklaret, at han solgte Appelindstævnte de paa Dokumentet opførte Varer, uden at Appelindstævnte tog noget Forbehold af, at han fik Arbejdet paa Sehelborg, men tværtimod udtalte, at han havde faaet det.

Mod Appelindstævntes Benægtelse er det ikke godtgjort, at han i alt Fald paa det Tidspunkt, da Dokumentet udstedtes, og han modtog Genpart af det, definitivt havde faaet det paagældende Arbejde overdraget, hvilket ikke med Føje findes at kunne udledes af 2de under Sagen fremlagte Breve fra Appelindstævnte til Appellanterne, ligesom disse Breve ej heller kan anses at afgive noget Bevis for, at Appelindstævnte har anset sig bunden med Hensyn til Køb af de ommeldte Materialier, saafremt Arbejdet ikke gik i Orden for hans Vedkommende.

Idet det ikke ved det nævnte Dokument og det iøvrigt Oplyste findes mod Appelindstævntes Benægtelse tilstrækkeligt godtgjort, at

Appelindstævnte er indgaaet paa noget endeligt Køb i hvilken Henseende der ikke kan tillægges Appelindstævntes Modtagelse under de foreliggende Omstændigheder af en Genpart af Dokumentet nogen afgørende Betydning, vil der ikke kunne paalægges Appelindstævnte nogen Erstatningspligt overfor Appellanterne med Hensyn til det af dem paa-staaede Tab, og Underretsdommen, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger billiges, vil herefter være at stadfæste, hvorhos Sagens Omkostninger for Overretten vil være at hæve.

Det bemærkes, at det ikke af Underretsakten fremgaar, at Bestemmelsen i Forordning 15 Januar 1817 § 4 om Parternes Indkaldelse til at høre Dommen afsagt er overholdt.

Nr. 242. Højesteretssagfører Winther

mod

Gaardejer Jakob Anker Jespersen (Def. Liebe),

der tiltales for Overtrædelse af Forordningen af 27 September 1805.

Bornholms nordre Herreds Ekstrarets Dom af 2 Februar 1916: Tiltalte, Gaardejer Jakob Anker Jespersen af Splitsgaard, Klemens Sogn, bør til Statskassen bøde 32 Kr. aarlig, indtil han for Landbrugsministeriet lovlig godtgør til Skovs Opelskning igen at have indfriet*) det fornævnte med A mærkede Areal eller en anden ligesaa stor, til Skovdyrkning ej forhen bestemt Strækning og siden 16 Kr. aarlig, indtil han paa samme Maade godtgør, at den unge Skov paa den indtagne Strækning har naaet en saadan Vækst, at den, om den endog var uindhegnet, ikke kunne beskadiges af Kreaturer. Saa bør og Tiltalte til Bornholms Amtsfattigkasse bøde 18 Kr. samt endelig udrede alle med Aktionen forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Overretssagfører Thaarslund, 30 Kr., og til Defensor, Justitsraad N. C. Olsen, 25 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen i den indankede Dom anførte Grunde, vil Dommen være at stadfæste, dog at der ved Bestemmelsen af Tiltaltes Ansvar vil være at tage Hensyn til Lov Nr. 153 af 8 Juni 1912 § 2, hvoraf følger, at den Tiltalte ved Dommen ikendte Bøde af 32 Kroner vil være at forandre til en Bøde af 30 Kroner.

---

*) Skal formentlig være »indfredet«.

Thi kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes at den førstnævnte Bøde til Statskassen bestemmes til 30 Kroner. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Gaardejer Jacob Anker Jespersen, til Højesteretssagførerne Winther og Liebe 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: I Henhold til Bornholms Amts Ordre af 20 November f. A. sættes Gaardejer Jacob Anker Jespersen af Splitsgaard under Tiltale for Overtrædelse af Forordning af 27 September 1805.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Ved Skrivelse af 19 November 1877 fra Bornholms Amt til By- og Herredsfogden i Hasle blev denne anmodet om under et Politiforhør at søge oplyst, naar og i hvilket Omfang der havde fundet Skovning og Rydning Sted paa den Gaardejer Otto Jespersen tilhørende Splitsgaards Grund i Klemensker Sogn.

Under det efter denne Anledning afholdte Forhør forklarede bemeldte Jespersen, at efter at hans Fader, Jacob Jespersen, efter hvem han overtog Splitsgaard den 1 Maj 1868, i Februar s. M. havde afholdt Auktion over en Del Træer i den til Gaarden hørende Skov, lod han (Otto Jespersen) det huggede Skovstykke, der inklusive de store, aabne Pletter, som fandtes inden i samme, var paa ca. 10 Tdr. Land, oprydde og ophakke til Pløjeland, at han imidlertid ikke antog, at der enten paa dette Stykke eller paa det tilbageblivende ca. 6 Tdr. Land store Skovstykke nogensinde havde været Højskov, og at han, da Skoven ikke var Fredskov, ansaa sig berettiget til at rydde og have fri Raadighed over den. Med den saaledes afgivne Forklaring sluttedes Forhøret, uden at Tiltale blev rejst, idet Indenrigsministeriet efter at have ladet en Forstkandidat foretage en Undersøgelse af de paagældende stedlige Forhold i Skrivelse af 13 Marts 1878 udtalte, at Ejeren efter de foreliggende Oplysninger ikke vilde kunne drages til Ansvar for Overtrædelsen af Forordningen af 27 September 1805 § 14. Paa Foranledning af en Indberetning af 4 Jnli 1911 fra Landbrugsministeriets daværende Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm, Skovrider Blechingberg, ifølge hvilken Indberetning den paa Splitsgaard værende Fredskov dels var bleven ryddet, dels meget stærkt forhugget, blev der af bemeldte Ministerium begært optaget Politiforhør til nærmere Oplysning om den stedfundne ulovlige Behandling af den anførte Skov, der udgør en Del af den paa Generalstabens Kort afsatte saakaldte »Splitsskov«, og paa hvilken der ikke hviler Fredskovsdeklaration, og det er denne Undersøgelse, som har resulteret i den nu beordrede Justitsaktion mod Tiltalte, der ved Skøde af 2 Juni 1908, læst 10 s. M., købte Splitsgaard — Matr. Nr. 33 a — af sin Fader, fornævnte Otto Jespersen.

Tiltalte har erkendt, at han — forøvrigt hovedsageligt efter Under-

søgelsens Paabegyndelse — har ryddet en Del af den til Splitsgaard hørende Skov, samt at han i sin Ejertid har ladet Kreaturer græsse i den og i det Hele har behandlet den som Kreaturløkke, som hvilken den ogsaa var indhegnet, men han har hævdet, at han i ingen af disse Henseender har forbrudt sig mod Skovforordningen, da han ikke har hugget mere, end der medgik til Gaardens Brug, og da Skoven, i hvilken han benægter, at der er Ege paa 80 Aar eller Bøge paa over 40 Aar, intet af de paa Arealet staaende Ege eller Bøgetræer kunde være henholdsvis 80 eller 40 Aar, hverken herefter eller efter sit Udvisende i det Hele kan have været Overskov i 1805, og derfor ej heller er Fredskovspligt undergiven. Tiltalte har derhos gjort gældende, at Splitssskoven, som tidligere havde en langt større Udstrækning end nu, idet den efter hans Angivelse har tilhørt 5 forskellige Gaarde, ingensinde har været behandlet som Fredskov, ligesaa lidt som dens Behandling som saadan nogensinde har været overvaaet af Autoriteterne, idet tværtimod Udstykning af Parceller af Skoven til Agerbrug stedse er bleven bevilget, og Kreaturgræsning altid uhindret har kunnet foregaa i Skoven, og han har hævdet, at han dels paa Grund heraf, dels fordi det var ham bekendt, at den mod hans Fader indledede Undersøgelse blev sluttet uden Tiltale, ikke kunde nære Tvivl om, at han havde fri Raadighed over Skoven, saaledes at han ved sin Behandling af denne i hvert Fald har været i god Tro.

I den ovenanførte Indberetning af 4 Juli 1911 fra Skovridder Blechingberg, der under Undersøgelsen bestemt har hævdet, at Splitsskoven efter dens Udvisende har været Overskov i 1805, udtales det, at der af den tidligere store Splitsskov nu kun er ca. 5 Tdr. Land tilbage, og dette Stykke beskrives som Slette med spredte, velformede 40—80-aarige Ege blandet med Ask, Avnbøg og med et Par sluttede Smaagrupper 40—60-aarig Bøg og Avnbøg.

I Erklæring af 7 April 1915 har fremdeles den nuværende Tilsynsførende med de private Skove paa Bornholm, Skovridder Bramsen, udtalt, at skønt han ikke ved den af ham foretagne Undersøgelse af Skoven har kunnet konstatere, om der paa Arealet har staaet Overskov i 1805, da de staaende Træer ikke havde tilstrækkelig høj Alder, nærer han dog ikke Tvivl om, at det har været Tilfældet, idet Skovens Karakter og de mange Stød aldeles bestemt tyder paa, at der her i Aarhundreder har staaet Skov. Begge de nævnte Embedsmænd har derhos fundet deres saaledes udtalte Anskuelser bekræftet ved en af Parcellist Andreas Nielsen Bech af Klemens, der vil kunde huske Skoven til 1846, under Sagen afgiven Vidneforklaring, idet de har anført, at Vidnets Beskrivelse af Skoven som bestaaende mest af Hassel og Eg, hvilken Beskrivelse falder sammen med de øvrige af ældre Folk afgivne Vidneforklaringer, giver et typisk Billede af en Egeskov, og idet de endvidere har fremhævet, at naar Vidnet har anslaaet Egetræernes Tykkelse i 1846 til 6 à 7 Tommer i Gennemsnit, kan det heraf samt af Jordens Bonitet sluttes, at Egetræerne den Gang har været 50 à 60 Aar gamle, d. v. s. i 1806 ca. 12—16 Aar gamle, hvilket atter stemmer med en af Herredsfogden i Nordre Herred i 1906*) afgiven Indberetning, hvori det hedder, at Splitsskoven »prunker med skønne unge Egetræer.«

*) Skal være: 1806.

Under Sagen er tilvejebragt Kopi af det originale i Aaret 1817 opmaalte Matrikulkort over den østlige Del af Klemens Kirkes Sogn, omfattende Splitsgaards Grund. Med Hensyn til den paa dette Kort anvendte Skovsignatur har Landbrugsministeriet udtalt, at den angiver den daværende Skov paa Splitsgaards Grund — paa Kortet kaldet Splitsskov — som værende Overskov, og i en af Landinspektør Kofoed af Rønne til Brug under Sagen udstedt Erklæring attesteres, at den Del af Splitsskoven, om hvis ulovlige Behandling der nu er Spørgsmaal, er en Del af den paa nævnte originale Matrikulkort viste Løvskov — Splitsskov kaldet.

Efter alt saaledes Foreliggende maa det uanset, at den paa Indenrigsministeriets Foranledning i 1878 foretagne forstmæssige Undersøgelse synes at være kommen til et andet Resultat, statueres, at der paa det paagældende Areal har staaet Overskov i 1805, og med Hensyn til sin Behandling af Skoven er Tiltalte som Følge heraf undergiven Ansvar efter Fordningen af 27 September 1805, uden at det i saa Henseende kan komme i Betragtning, at han inden Undersøgelsens Begyndelse maa antages at have været i god Tro, idet han dog har forsat haade med Rydning og Græsning, efter at Undersøgelse mod ham blev indledet.

Med Hensyn til Bestemmelsen af Tiltaltes Ansvar bemærkes, at det af Tiltalte ryddede Areal ifølge et af fornævnte Landinspektør udfærdiget Kort (herpaa mærket A) er opmaalt til ca. 2⁶/₁₄₀ Tdr. Land, og for den ved Rydningen begaaede Overtrædelse af Skovforordningens § 14 vil han derfor i Medfør af samme § have til Statskassen at bøde 32 Kr. aarlig, indtil han for Landbrugsministeriet lovlig godtgør til Skovs Opelskning igen at have indfredet Arealet eller en anden ligesaa stor, til Skovdyrkning ej forhen bestemt Strækning, og siden 8*) Kr. aarlig, indtil han paa samme Maade godtgør, at den unge Skov paa den indtagne Stækning har naaet en saadan Vækst, at den, om den endog var uindhegnet, ikke kunde beskadiges af Kreaturer. Resten af Skoven bestaar ifølge samme Kort af en Strimmel (B) langs A's Vestside, opmaalt til 0¹⁵/₁₄₀ Td. Land med enkelte Løvtræer, og et Areal (C), der begrænser A's Nordside, opmaalt til ca. 3²⁷/₁₄₀ Tdr. Land med spredt Løvskov. Ved at lade løsgaaende Kreaturer græsse paa disse Arealer har Tiltalte forbrudt sig mod Skovforordningens § 15, og han er saaledes ifalden Bøde efter samme Forordnings § 19, hvilken Bøde, der tilfalder Bornholms Amtsfattiggasse, efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 6 Kr. pr. Td. Land eller ialt 18 Kr. Derimod vil Tiltalte for sin paa disse Arealer foretagne Hugst ikke kunne drages til Ansvar efter Skovforordningens § 20, da der Intet foreligger, som giver Grund til at antage, at Hugsten har overskredet, hvad der er medgaaet til Tiltaltes egen eller Gaardens Fornødenhed.

Tiltalte vil endelig have at udrede alle med Aktionen forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor 30 Kroner og til Defensor, Justitsraad N. C. Olsen, 25 Kroner.

*) Skal være: 16.

Torsdag den 4 December.

Nr. 229. Grosserer **Ewald Bruno Ludvig Orth** (Ingen)

mod

Stiftamtmanden over Sjællands Stift paa det Offentliges Vegne (Aagesen).**Højesterets Dom.**

Appellanten, Grosserer Ewald Bruno Ludvig Orth, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør han og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. Endelig betaler han til det Offentlige det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, hvis Sagen ikke for Højesteret for Indstævntes Vedkommende havde været beneficeret, samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Aagesen 80 Kroner.

 Fredag den 5 December.
Nr. 46. Aktieselskabet **Hurup Jernstøberi og Maskinfabrik** (Bache)

mod

Murermester M. Chr. Nielsen (Winther),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at yde Erstatning for Ikke-Opfyldelse af en Værkslejekontrakt.

Nyborg Købstads ordinære Rets Dom af 8 Juni 1914: Kontracitanterne, A/S Hurup Jernstøberi og Maskinfabrik af Nyborg, bør i Hovedsagen for Tiltale af Hovedcitanten, Murermester M. Chr. Nielsen af Strib, forsaavidt angaar 200 Kr. for Tiden fri at være, medens iøvrigt Hovedcitanten til Kontracitanterne bør betale 243 Kr. 09 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 25 Marts 1912, til Betaling sker. Hoved- og Kontrasagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at det ikke af den den 26 August 1912 fremlagte udaterede Afskrift af Overenskomsten mellem Parterne om

Opførelsen af Strib Vandtaarn fremgaar, hvorvidt Originalen har været oprettet paa stemplet Papir. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 21 Juni 1915: De Appellindstævnte, A/S Hurup Jærnstøberi og Meskinfabrik af Nyborg, bør til Appellanten, Murermester M. Chr. Nielsen af Strib, betale 2219 Kroner 15 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 25 Marts 1912, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. Der tillægges den for Appellanten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Axel Bang, i Salær 120 Kroner, der udredes af det Offentlige. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter den skete Indstævning og den for Højesteret brugte Procedure er der alene Spøgsmaal om, at Appellanten helt eller delvist har Krav paa det i den indankede Dom under Post 4 omtalte Beløb, og om der af det i Dommen under Post 5 omtalte Beløb kan tilkendes Appellanten mere end ved Dommen sket. I Henhold til de i Dommen forsaavidt anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at udrede efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, A/S Hurup Jærnstøberi og Maskinfabrik, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen for Højesteret ikke havde været beneficeret for Indstævnte, Murermester M. Chr. Nielsen, samt til Højesteretssagfører Winther i Salarium for Højesteret 200 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende i første Instans ved Nyborg Købstads ordinære Ret efter Hoved- og Kontrastævning procederede Sag fremgaar af Proceduren og Sagens Oplysninger følgende:

I Sommeren 1911 tog de Appellindstævnte, A/S Hurup Jærnstøberi og Maskinfabrik af Nyborg, forskellige Arbejder ved Opførelsen af Strib Vandværk i Entreprise og overdrog Opførelsen af Vandtaarnet,

derunder en Beholder af Jernbeton, til Appellanten, Murermester M. Chr. Nielsen af Strib, hvorom der den 6 September s. A. mellem Parterne oprettedes følgende Kontrakt:

»Undertegnede Murermester M. C. Nielsen af Strib kontraherer herved med Aktieselskabet Hurup Jernstøberi og Maskinfabrik om Opførelsen af et Vandtaarn i Strib i. H. t. de forelagte Tegninger og Konditioner, saaledes at jeg leverer Vandtaarnet fuldt færdigt med Tillæg af alle Materialier dog undtagen alt Jernindlæg, der leveres og opsættes af Aktieselskabet.

Aktieselskabet leverer fragtfrit paa Strib Station de nødvendige Brædder til Skabelonen til Brug ved Støbningen af Beholderen; Træet leverer Hr. Nielsen efter Brugen igen i Banevogn paa Strib Station.

Beholderen leveres færdig senest 9 Oktober 1911 under en Dagmulk af 10 Kroner i Overtrædelsestilfælde.

Betalingen for samtlige mine Ydelser er
Kr. 2575.00

der erlægges med:

Kr. 1187,00 saasnart Vandtaarnet er færdigt og afleveret,

Kr. 1188,00 December Termin 1911,

Kr. 200,00 medio April 1913, disse henstaar som Garantium.«

Appellanten paabegyndte Arbejdet den 16 s. M., og efter forskellige Forsinkelser af dette, tildels foraarsaget ved Forandring af noget af det oprindeligt leverede Jærindlæg, ved Nedstyrning af en Del af en Ringmur om Beholderen og ved uheldige Vejrforhold, meddelte han den 2 December s. A. de Appelindstævnte, at han ansaa Arbejdet som fuldført, men da det ved en derefter foretaget Prøvepumpning viste sig, at Beholderens Bund var utæt, nægtede de Appelindstævnte at modtage Arbejdet og betale det forfaldne Vederlag. Efterat Appellanten derpaa gentagende havde forsøgt at tætte Beholderen, nægtede han i Begyndelsen af Januar 1912 at udføre mere Arbejde ved den, hvorefter de Appelindstævnte tilkendegav ham, at de agtede at lade Arbejdet fuldføre paa hans Bekostning, og efter forskellige af de Appelindstævnte i den følgende Tid foretagne Reparationer lykkedes det — efter deres Angivende først den 8 Maj s. A. — at skaffe Beholderen tæt.

Appellanten paastod derefter for Underretten under Hovedsagen de Appelindstævnte dømt til Betaling dels af Entreprisensummen, dels for forskellige Ekstraarbejder og Udlæg, ialt 3069 Kroner 85 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Hovedforligsklagens Dato, den 25 Marts 1912, medens de Appelindstævnte i Hovedsagen paastod sig frifundne og under Kontrasagen paastod Appellanten dømt til Betaling af Differencen mellem det under denne som deres Tilgodehavende for Dagmulkter og Udlæg paastævnte Beløb, 3007 Kroner 42 Øre, og det Beløb, 2574 Kroner 85 Øre, som de erkendte at være Appellanten skyldig af det af ham under Hovedsagen fordrede Beløb, eller 432 Kr. 57 Øre, med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 25 Marts 1912. I Kontrasagen maa Appellanten anses at have procederet til Frifindelse.

Ved Underrettens den 8 Juni f. A. afsagte Dom frifandtes i

Hovedsagen de Appellindstævnte for Tiden for Appellantens Tiltale, forsaavidt angaar 200 Kroner, medens Appellanten iøvrigt dømtes til Betaling af 243 Kroner 09 Øre med Renter som af de Appellindstævnte i Kontrasagen paastaaet, hvorhos Hoved- og Kontrasagens Omkostninger, som Parterne hver paa sin Side havde paastaaet sig tillagt, ophævedes.

Denne Dom har Appellanten efter erhvervet Bevilling til fri Proces indanket her for Retten, hvor han — ved den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører Aksel Bang — idet han har nedsat det for Underretten under Hovedsagen fordrere Beløb

	Kr. 3069 — 85 Øre
med	— 190 — 00 —
til	<u>Kr. 2879 — 85 Øre</u>
og idet han af det af de Appellindstævnte under Kontrasagen paastævnte Beløb har anerkendt Poster til ialt.	— 40 — 70 —
har paastaaet de Appellindstævnte dømt til Betaling af	— 2839 — 15 —
med Renter 5 pCt. p. a. fra den 25 Marts 1912, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger, derunder Salær til den beskikkede Sagfører.	

De Appellindstævnte har paastaaet Underretsdommen stadfæstet og sig tillagt Appellsagens Omkostninger skadesløst. Af det af Appellanten som sit Tilgodehavende under Hovedsagen nu fordrere Beløb . . . . . Kr. 2879 — 85 Øre er ved Underretsdommen godkendt et Beløb af — 2599 — 85 — hvorefter Uenigheden drejer sig om Poster til Beløb . . . . . Kr. 280 — 00 Øre

Af de Appellindstævntes ved Underretsdommen godkendte Kontrakrav Kr. 2842 — 94 Øre har Appellanten — som anført — nu anerkendt et Beløb af . . . . . — 40 — 70 — hvorefter Striden angaar Poster til Beløb . . . . . — 2802 — 24 —

De omstridte Poster vedrører følgende Forhold:

1. Som det fremgaar af ovenanførte Kontrakt, skulde et Beløb af Kr. 200 ført erlægges medio April 1913, idet Beløbet skulde henstaa som Garantium, og ved Underretsdommen er de Appellindstævnte forsaavidt dette Beløb angaar frifundne for Tiden.

De Appellindstævnte har gjort gældende, at Spørgsmaalet om Udbetaling til Appellanten af dette Beløb ikke endeligt kan afgøres under nærværende Sag, idet Betingelsen for Appellantens Ret til Beløbet maa være, at han godtgør, at der ikke paa det angivne Tidspunkt har vist sig saadanne Mangler ved Vandtaarnet, at de Appellindstævnte kan gøre Krav paa at beholde Beløbet som Erstatning, og at saadant Bevis ikke er ført eller kan føres under Sagen. Da Beløbet imidlertid er forfaldent, da det maa anses at paahvile de Appellindstævnte at godtgøre de Mangler, de vil gøre gældende, og da de ikke har assereret

Tilstedeværelsen af andre Mangler end de, for hvilke de under Kontrasagen har fremsat Krav mod Appellanten, findes der ikke at kunne gives de Appelindstævnte Medhold i deres ovenanførte Betragtning, og Appellantens Paastand om Beløbets Betaling vil være at tage til Følge.

2. Appellanten har fordret betalt udenfor Entreprisenummen for Istandsættelse af den nedfaldne Ringmur	Kr. 55
og for derved ituslaaede Brædder	— 25
	ialt . . . . . Kr. 80

Ifølge Konditionerne for Arbejdet skulde Beholderen isoleres ved Opførelse af en Ringmur, og Mellemrummet mellem Beholder og Mur udfyldes med Jord. Da Beholder og Mur var ført op til en Højde af ca. 2 Alen, blev der paafyldt Jord, hvilket havde til Følge, at en Del af Muren paa Grund af det stærke Tryk styrtede ned og knuste en Del Appellanten tilhørende Brædder. Efter at Muren var genopført, foretoges Opfyldningen med Risskaller i Stedet for Jord.

Forsaavidt Appellanten har anbragt, at de Appelindstævntes Repræsentanter ved Anlægget har lovet ham Godtgørelse for Genopførelse af den nedstyrtede Del af Muren, og til Støtte herfor har henvist til en af et Vidne under Sagen afgiven Forklaring, kan der ikke tillægges dette nogen Betydning, idet det mod de Appelindstævntes Benægtelse ikke kan anses godtgjort, at de paagældende Repræsentanters Stilling var en saadan, at de maa antages at have haft Bemyndigelse til at forpligte de Appelindstævnte.

Naar Appellanten dernæst har gjort gældende, at intet Murværk kan taale et saa stærkt Tryk, som det ved Jordpaafyldningen, der foretoges af de Appelindstævntes Folk, frembragte, og at han saaledes intet Ansvar har for det Passerede, kan det ved Sagens Oplysninger ikke anses godtgjort, at Muren, om hvis Dimensioner Konditionerne Intet ses at indeholde, ikke kunde have været opført saaledes, at den kunde bære Trykket, og Appellanten, der ikke har godtgjort, at Ansvar for den skete Paafyldning ikke paahviler ham, findes herefter ved at have overtaget Arbejdet i Henhold til nævnte Konditioner selv at maatte bære Tabet ved den skete Nedstyrtning, hvorfor de Appelindstævnte, forsaavidt de nævnte Poster angaar, vil være at frifinde.

3. Efter Parternes ovenanførte Kontrakt skulde alt Jærnindlægget til Vandtaarnet leveres og opsættes af de Appelindstævnte. Da en væsentlig Del af dette Indlæg, en Jærnbjælke, skulde anbringes, viste det sig, at den af de Appelindstævnte leverede var for kort, hvorfor de maatte skaffe en Anden til Veje. Under Anbringende af, at Appellanten bærer Ansvar herfor, idet han havde gjort Ringmuren, paa hvilken Beholderen skulde hvile, ca. 8 Tommer større i Diameter, end den ham af de Appelindstævnte overgivne Tegning udviste, har de Appelindstævnte under Kontrasagen fordret Betaling af Kroner 103 for Differencen paa Bjælken og for Fragt og Transportudlæg ved Ombytningen.

Omend det er ubestridt, at Appellanten har begaaet den forommeldte Fejl — der efter hans Anbringende skyldtes, at han ikke rettidig modtog Tegningen fra de Appelindstævnte — maa det dog efter de afgivne Vidneforklaringer antages, at Ombytningen af nævnte Jærnbjælke blev foretaget paa Grund af Mangler ved denne, med Hensyn

til hvilke Appellantens Fejl var uden afgørende Betydning, og Appellanten, der ved Anerkendelse af de ovenanførte Poster til Beløb 40 Kroner 70 Øre har godtkendt de Appelindstævntes under Kontrasagen iøvrigt fremsatte Krav for Udlæg som Følge af Beholderens forøgede Størrelse, vil for de heromhandlede Posters Vedkommende være at frifinde.

4. De Appelindstævnte har under Kontrasagen fordret Godtgørelse for en Medarbejders forgæves Rejse den 5 December 1911 til Strib for at modtage Vandbeholderen med	Kr. 20 — 00 Øre
for en Montør til Reparation af Beholderen i 53 Dage i Maanederne Januar til Maj 1912 à 10 Kroner pr. Dag	— 530 — 00 —
samt for Materialier og Arbejdshjælp ved disse Reparationer	— 39 — 24 —
	<hr/>
ialt	Kr. 589 — 24 Øre

Til Støtte for disse Krav har de Appelindstævnte gjort gældende, dels at Appellanten ved at paatage sig Arbejdet efter de ham forelagte Konditioner og Tegninger har overtaget Ansvar for, at Vandtaarnet kan anvendes efter sin Bestemmelse, og at saaledes Ansvar for den stedfundne Utæthed paahviler ham, i hvert Fald saafremt han ikke godtgør, at den er fremkommet ved Forhold, der kan tilregnes de Appelindstævnte, og dels at Utætheden netop skyldtes det af ham overtagne Betonstøbningsarbejde, der ikke har været forsvarligt udført.

Appellanten har heroverfor hævdet, at hans Arbejde, der er udført i Overensstemmelse med Konditioner og Tegninger, har været forsvarligt, og at Utætheden maa skyldes Fejl ved Konstruktionen eller i Konditionerernes Bestemmelser om Betonens Sammensætning og Støbningens Tykkelse eller for tidlig foretagen Vandpaafyldning eller andre Forhold, for hvilke han ikke kan bære Ansvar.

Af de under Sagen tilvejebragte Oplysninger, dels Vidneforklaringer, dels et optaget Syn og Skøn, findes der — idet Vidneforklaringerne tildels er modstridende, og Skønsmændene ikke med Bestemthed har erklæret sig om Forholdet, omend de udtalte, at det ser ud til, at der ved den benyttede Jærnkonstruktion burde have været et tykkere Lag Beton, og at Tegningen i saa Henseende burde have været nøjagtigere — ikke med Sikkerhed at kunne slutes, hvad der har bevirket Utætheden.

Da det imidlertid efter det Foreliggende maa antages, at Appellanten har opfyldt Konditionerens Vilkaar med Hensyn til Støbningen, og at hans forommeldte Fejl ved Beregningen af Murens Diameter ikke har haft nogen Indflydelse med Hensyn til Beholderens Utæthed, da der efter Appellantens Stilling til Arbejdet, som han skulde udføre efter forelagte Tegninger og Konditioner og saaledes, at en væsentlig Del, Jærnindlægget, skulde udføres af de Appelindstævnte, kun findes at kunne paalægges ham Ansvar for Mangler, der skyldtes ukontraktmæssig eller uforsvarlig Udførelse af den ham overdragne Del af Arbejdet, og da de Appelindstævnte ikke kan anses at have godtgjort, at Beholderens Utæthed havde saadan Aarsag — hvorved bemærkes, at

Appellantens Forsøg paa efter Afleveringen at tætte Beholderen ikke findes at indeholde nogen Erkendelse af, at Ansvarret paahvilede ham — vil Appellanten være at frifinde for de heromhandlede Posters Vedkommende.

5. Endelig har de Appelindstævnte under Kontrasagen fremsat Krav paa Dagsmulkter i Henhold til Kontrakten for Tiden fra 10 Oktober 1911 til 8 Maj 1912, 211 Dage, med ialt Kroner 2110 under Henvisning til, at Beholderen — som ovenfor anført — først den sidstnævnte Dag kunde anses som endelig færdig.

Efter det ovenfor antagne om Appellantens Ansvarsfrihed med Hensyn til Beholderens Utæthed vil han allerede som Følge heraf være at frifinde, forsaavidt angaar de for Tiden efter 2 December 1911 — da Appellanten gav de Appelindstævnte Meddelelse om, at Arbejdet var færdigt — fordrede Dagsmulkter. Med Hensyn til Tiden fra den 10 Oktober til den 2 December 1911 maa det vel antages, at den ovenfor under 3 omhandlede Ombytning af en Jærnbjælke har medført en kortere Forsinkelse, men da Appellanten ikke har tilvejebragt nøjere Oplysning om dennes Varighed, og den samme Forsinkelse maa antages delvis at skyldes den ved Appellantens forommeldte Fejl nødvendiggjorte Tilvejebringelse af ekstra Jærnindlæg, samt da Appellanten iøvrigt ikke har godtgjort, at den for sene Aflevering skyldes Forhold, for hvilke han ikke maa bære Ansvarret, maa han anses pligtig at betale de ved Kontrakten vedtagne Dagsmulkter for den ovenanførte Tid — for hvilke han ikke kan søge nogen Befrielse i de af ham paabe- raabte uheldige Vejrforhold, der iøvrigt maa antages indtruffet, efterat efterat Afleveringsterminen var oversiddet — eller for ialt 54 Dage med 540 Kroner.

Efter det Anførte vil der i det af Appellanten under Appelsagen for-	
drede Beløb	Kr. 2839 — 15 Øre
være at fradrage:	
jfr. ovenfor under 2	Kr. 80
jfr. ovenfor under 5	— 540
eller ialt	— 620 — 00 —

hvorefter de Appelindstævnte vil være at dømme
til Betaling af . . . . . Kr. 2219 — 15 Øre

med Renter heraf som af Appellanten paastaet. I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen være at forandre, dog at dens Bestemmelse om Sagens Omkostninger tiltrædes. Sagens Omkostninger for Overretten findes ligeledes at burde ophæves. Der vil være at tillægge Appellantens beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, hos det Offentlige i Salær 120 Kroner.

Nr. 479. Højesteretsagfører Winther

mod

Hans Peter Nielsen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 31 Oktober 1916: Arrestanten Hans Peter Nielsen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Henriksen og Jacobsen, 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Peter Nielsen til Højesteretssagførerne Winther og Liebe 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanten Hans Peter Nielsen, der tiltales for Tyveri, er født den 11 September 1896 og tidligere anset ifølge Dom: ved nærværende Rets Dom af 14 Juni 1913 efter Straffelovens §§ 228 og 229, 4de Stk., jfr. Straffelovens § 37 og midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 15, 3die Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage.

Arrestanten har derhos fra den 29 Marts til den 6 Maj d. A. været arresteret her ved Retten som sigtet for Tyveri, men Sagen sluttedes uden Tiltale.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 30 Maj d. A. Klokker ca. 1 Eftermiddag blev Arrestanten i Sølvgade anholdt af en Politibetjent, der umiddelbart forinden havde bemærket, at Arrestanten kom gaaende fra St. Pauls Kirkeplads henad Sølvgade, bærende paa en Sæk, der tilsyneladende indeholdt noget Tungt. Ifølge Politibetjentens Forklaring opgav Arrestanten overfor ham, at Sækken indeholdt Metal, som han havde opsamlet paa en

---

Færdig fra Trykkeriet den 20 December 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 41.

Tirsdag den 5 December.

Losseplads, men da Betjenten konstaterede, at Sækken bl. a. indeholdt en Del Uldtøj, førte han Arrestanten til Politistationen, hvor Arrestanten ved Visitation fandtes i Besiddelse af en Væge til en Petroleumsovn, hvorhos han i Sækken havde beroende bl. a. 2 Barne-Uldklokker, 3 Par uldne Barne-Benklæder, 1 Underliv samt ca. 8 Meier Blyrør til Akvarium.

Samme Eftermiddag anmeldte Fru Marie Jensen, født Jensen, at der om Formiddagen mellem Klokken 10 og 11 var forevøet Indbrud i hendes 2 Pulterkamre i Ejendommen Ny Kronprinsessegade Nr. 11 og fra det ene af Kamrene stjaalet Børnebeklædningsgenstande samt en Petroleumsbrænder, hvilke Koster havde berøet dels i en Papæske, dels frit fremme, medens der ikke syntes at være stjaalet Noget fra det andet Kammer.

Samtidig anmeldte Fru Agnes Sandstrøm Hansen, født Nielsen, at der i samme Tidsrum var sket Indbrud i hendes Pulterkammer i samme Ejendom, men tilsyneladende Intet stjaalet.

Ved den stedfundne Undersøgelse viste det sig, at Tyven havde skaffet sig Adgang til Pulterkamrene ved at itubryde Hængelaasene, med hvilke Dørene var aflaaet.

Af de i Arrestantens Besiddelse forefundne Koster har Fru Jensen med Bestemthed genkendt de ommeldte Beklædningsgenstande samt Blyrøret som hidrørende fra det af hende anmeldte Tyveri, mens Fru Hansen med Bestemthed har genkendt Vægen og nogle af de i Sækken beroende Metalgenstande som hende tilhørende og hende frakommet uden hendes Vidende og Villie. Fru Jensen har derhos forklaret, at hun er tilbøjelig til at tro, at bl. a. en i Arrestantens Besiddelse funden, værdiløs Brænder hidrører fra hendes Pulterkamre.

Arrestanten, der har nægtet sig skyldig i Tyveri, har forklaret, at han den paagældende Dags Morgen ved 6-Tiden har fundet Kosterne blandt Skraldemøget paa 2 Lossepladser paa Amager.

Det er med Hensyn til de af Fru Jensen med Bestemthed genkendte Koster oplyst, at Beklædningsgenstandene tilhører Fru Jensens Datter, Anna Jensen, medens Blyrøret tilhører Fru Jensens Søn, Svend Jensen, idet Ejerne har aflagt Tilhjemlingsed og behørigt godtgjort deres Ejendomsret til Kosterne, der er vurderet til ialt 4 Kr. 50 Øre.

De af Fru Hansen som hende tilhørende genkendte Koster er skønnet værdiløse.

Rigtigheden af Arrestantens Forklaring om, hvorledes han er kommen i Besiddelse af Kosterne, modsiges dels af den Omstændighed, at de ommeldte Beklædningsgenstande var rene og ikke bar Spor af at have ligget mellem Skraldemøget, dels af den af fornævnte Anna Jensen afgivne, beedigede Forklaring, ifølge hvilken hun — efter at hun den paagældende Dags Formiddag Klokken lidt før 10 havde været inde paa Pulterkammeret, hvor de hende tilhørende Koster samt Blyrøret beroede, og efter at hun ved sin Bortgang havde aflaaet Kammerets Dør, idet hun samtidig bemærkede, at Hængelaasen for Moderens andet Pulterkammer var aflaaet —, Klokken ca. 11 samme Formiddag, da hun paany kom op paa Loftet, saa, at begge de for Dørene anbragte Hængelaase var opbrudt; hertil kommer Usandsynligheden af, at Arrestanten skulde have fundet Koster hidrørende fra ved samme Lejlighed forøvet Indbrud paa 2 forskellige Lossepladser.

Da det herefter maa anses for utvivlsomt, at Arrestanten har afgivet løgnagtig Forklaring om sin Adkomst til de omhandlede Koster, da Arrestanten, hvis Moder bor i Klerkegade, har erkendt, at han ved Middagstid samme Dag, Tyveriet forøvedes, færdedes i Kvarteret, hvor Tyveriet er begaaet, idet han var oppe i Ejendommen, hvor hans Moder bor, da Arrestanten som ommeldt blev anholdt med Kosterne i samme Kvarter Klokken ca. 1 om Eftermiddagen, da oftnævnte Anna Jensen har forklaret, at hun, kort før hun gik op paa Loftet for anden Gang, saa en Mandsperson, der var iført Benklæder af samme Farve som Arrestantens, gaa ud af Ejendommens Port med en Sæk paa Nakken, da Arrestanten ved Anholdelsen var subsistensløs og uden Logis, og da Arrestanten tidligere er straffet for Tyveri fra aflaaede Loftskamre, findes det uden Betænelighed at anse det for efter Omstændighederne tilstrækkelig bevist, at Arrestanten — alene eller i Forening med Andre — i tyvagtig Hensigt indbrudsvis har skaffet sig Adgang til de under Sagen ommeldte Pulterkamre og derunder tilegnet sig de omhandlede under Sagen genkendte Koster.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 229, 4de Stk., tildels jfr. § 46, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 25 Kroner til hver.

Onsdag den 6 December.

Nr. 434.

Højesteretssagfører Stein

mod

Jens Kristian Bertelsen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri.

Hørsholm Birks Ekstrarets Dom af 3 August 1916: Arrestanten Jens Kristian Bertelsen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Saa udreder han og Sagens og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Jacobsen, med 30 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Raaschou, med 25 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 29 August 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne P. Heise og Knudtzon betaler Arrestanten Jens Kristian Bertelsen 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og med Bemærkning, at de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrker det ved Dommen antagne Resultat,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Kristian Bertelsen til Højesteretssagførerne Stein og Winther 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag, der efter Begæring af Arrestanten Jens Kristian Bertelsen er indanket hertil fra Hørsholm Birks Ekstraret, tiltales bemeldte Arrestant for Tyveri.

Arrestanten er født den 11 December 1881 og tidligere anset:

1. ved Københavns Kriminal- og Politirets Dom af 21 Januar 1913 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage;

2. ved samme Rets Dom af 1 December 1914 efter Straffelovens § 253, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage;

3. ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 23 Juli 1915 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 100 Dage.

Sagens Omstændigheder er, forsaavidt den efter den skete Indstævning foreligger Overretten til Paakendelse, følgende:

Ved de af Arbejdsmand Frederik Hansen og Brødkusk Valdemar Sofus Kjellmann afgivne edelige Forklaringer og det iøvrigt Oplyste maa det anses for tilstrækkeligt bevist, at Arrestanten Kl. ca. 1—1½ om Natten efter den 12 Juni 1916 under en Fest paa Bøgebakken ved Rungsted uden Hansens Vidende og Vilje har frataget ham, sammen med hvem Arrestanten kørte paa en Karrussel, et Lommeuhr af Værdi 15 Kroner, at Arrestanten, da Hansen sigtede ham for at have taget Uhret, nægtede at have taget det, og at han, da Hansen fastholdt Sigtelsen, enkendte at have taget Uhret, men paastod at have taget det som Pant for Betalingen for Karruselturen. Idet Arrestantens Forklaring om, at Hansen godvilligt havde givet ham Uhret som Pant, maa forkastes, vil Arrestanten for det ommeldte Forhold, der vil være at tilregne ham som Tyveri, være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stykke, efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder. Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter den anførte Lovbestemmelse er anset med samme Straf og rettelig tilpligtet at betale Aktionens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Arrestanten have at betale 25 Kr. til hver.

Nr. 456.

Højesteretssagfører O. Liebe

mod

Peter Rutli Christensen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri og Forbrydelse mod Sædeligheden.

Mørløse-Tudse Herreders Ekstrarets Dom af 28 August 1916: Arrestanten Peter Rutli Christensen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Justitsraad Svantemann, 40 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Holm, 30 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Oktober 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til et Aar. Arrestanten Peter Rutli Christensen betaler i Salær til Overretssagførerne Koch og Johansen 40 Kroner til hver og i Godtgørelse for Udlæg til sidstnævnte 5 Kroner 40 Øre. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de under denne Del af Sagen i den indankede Dom anførte Grunde,

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peter Rutli Christensen til Højesteretssagførerne Liebe og Stein 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Merløse og Tudse Herreders Ekstraret efter Arrestanten Peter Rutli Christensens Begæring hertil indankede Sag tiltales Arrestanten for Tyveri og Forbrydelse mod Sædeligheden.

Arrestanten er født den 17 Oktober 1887 og anset ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 16 Februar 1912 efter Straffeloven § 228 og Lov 3 Marts 1860 § 3 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og ved Københavns Amts søndre Birks Ekstrarets Dom af 15 Januar 1913 efter Straffelovens § 230, 1ste Stykke, jfr. Straffelovs-tillæg 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage.

Forpagter P. Mølgaard og hans Hustru have edelig forklaret, at de Natten efter den 23 September 1915 ved 12 $\frac{1}{2}$ Tiden vaagnede i deres Sovekammer i den af Mølgaard forpagtede Gaard i Igelsø og saa en Mand bevæge sig ved Fodenden af deres Senge og forsvinde ind i den tilstødende Havestue, hvorfra han efter deres Mening flygtede ad Døren til Haven. Denne Dør fandtes aaben, idet den indvendige Krog, med hvilken den havde været lukket, var taget af, øjensynlig gennem et Hul, der var frembragt ved, at et Stykke af en Rude i Døren var udtaget. Et Vindue i et tilstødende Kabinet var aftaget, og udenfor Vinduesaabningen var stillet en Stol, som havde sin Plads i et Lysthus i Haven. Endelig var Entredøren til Gaarden, der om Aftenen var laaset, nu uafloaset, og et Vindue til Borgestuen var aabent. I Havestuen var Skufferne udtagne af et Skrivebord og gen-nemsøgte. Paa en Skaal i samme Stue fandtes en haard, umoden Pære, hvoraf var bidt et Stykke; i den fandtes tydelige Mærker af 3 Fortænder.

Mistanken blev henledet paa Arrestanten, der ved 8-Tiden om Aftenen den 23 September havde været i Karlekammeret paa Gaarden for at søge Arbejde. Der toges Aftryk og Afstøbning af Biddet i Pæren og af Arrestantens Tænder, og Retslægeraadet har erklæret, at en Undersøgelse af disse Aftryk og Afstøbninger i Universitetets rets-medicinske Institut har givet til Resultat, at Arrestantens Tænder er meget ejendommeligt dannede og stillede, hvorhos der er paavist fuld-

stændig Overensstemmelse mellem Indtrykkene i Pæren og de tilsvarende Tænder hos Arrestanten. Retslægeraadet har udtalt, at det efter dette maa betragtes som godtgjort, at de i Pæren forefundne Indtryk er frembragt af Arrestantens Tænder, og at den Mulighed, at noget andet Menneske skulde have nøjagtig den samme Tanddannelse og Tandstilling er saa fjerntliggende, at der formentlig kan ses bort derfra.

Arrestanten nægter sig skyldig i det ham paasigtede Forhold. Han nægter at have været inde i andre Værelser paa Gaarden end Karlekammeret og at have bidt af nogen Pære paa Gaarden, ligesom han forklarer, at han ingen Pærer havde med paa Gaarden. Arrestantens Forklaring gaar iøvrigt ud paa, at han var taget fra sit Hjem i Viby for at søge Arbejde, men at hans Søgen var forgæves, og at han fra Mølgaards Gaard bestemte sig til at gaa til Tølløse Station for derfra at tage til Viby, men at han efter, som han tror, ved Midnatstid at være naaet til en Korsvej satte sig til Hvile, idet han mente at være gaaet fejl af Vejen, samt at han blev siddende her, til han, da der hen ad Morgenen blev tændt Lys i et nærliggende Hus, her fik Besked om Vejen til Tølløse. Denne sidste Del af Arrestantens Forklaring er bestyrket ved det iøvrigt Oplyste.

Det er oplyst, at Arrestanten fra Gaarden i Igelsø til Korsvejen har gaaet en Strækning af 7—8 Kilometer. Han har forklaret, at han havde solgt sit Uhr og derfor ikke kunde vide, hvad Klokken var, da han kom til Korsvejen, men senere har han maattet erkende, at dette er usandfærdigt, idet han først den følgende Dag afhændede Uhret.

Forpagter Mølgaard og Hustru har forklaret, at det var Maaneskin, og at de ret tydeligt saa Manden, hvøm de beskriver som middelhøj og ret kraftigt bygget; de mener Begge, at Manden ikke havde Overfrakke paa, og Mølgaard har tilføjet, at det forekommer ham, at Manden havde graabrunt Tøj. Begge Vidner har forklaret, at de vel ikke er i Stand til i Arrestanten at genkende Manden, men at Arrestantens Maade at gaa og hans noget rundryggede Holdning stemmer godt med deres Iagttagelser den paagældende Nat.

Arrestanten har forklaret, at han den paagældende Nat var iført brunt Jakkesæt og grøn Ulster.

Medens Arrestanten, jfr. nedenfor, var indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet ved Nykøbing Sjælland, traf han sammen med en anden til Observation værende Arrestant, Valdemar Madsen; denne har til en Politirapport forklaret, at Arrestanten til ham har fortalt, at han havde gemt sig i Nærheden af Gaarden i Ingelsø for at begaa Indbrud, og da det var blevet mørkt havde skaffet sig Adgang til Lejligheden, men havde maattet flygte uden Udbytte, da Konen vaagnede og vækkede Manden, medens Arrestanten opholdt sig i Soveværelset.

Af det saaledes Foreliggende fremgaar det, at en Mand under de foran anførte Omstændigheder i tyvagtig Hensigt har skaffet sig Adgang til Forpagter Mølgaards Lejlighed. Det maa anses for bevist, at det er Arrestanten, der har bidt af den i Havestuen fundne Pære, og der maa gaas ud fra, at dette er sket i Lejligheden, hvor Arrestanten nægter at have været. Naar hertil kommer de af Mølgaard og Hustru angivne Lighedspunkter mellem Arrestanten og Tyven samt Valdemar Madsens Forklaring og den Omstændighed, at Arrestanten efter sin

egen Forklaring omkring det natlige Tidspunkt, da Tyveriet er forsøgt, har opholdt sig under aaben Himmel ikke langt fra Gerningsstedet, findes det uden Betænkelighed at anse det for bevist, at Arrestanten, der sad i smaa Kaar, og hvis Søgen om Arbejde havde været for-gæves, er Gerningsmanden, og det saa meget mere, som han tidligere gentagne Gange er straffet for Tyveri.

Da det ikke er oplyst, at Noget er stjaalet, vil Arrestanten for dette Forhold være at anse efter Straffelovens § 231, 2det Punktum, jfr. § 46.

Laura Kristine Hansen, som ved Afhøringen i Januar og Februar 1916 var 13 Aar gammel, har forklaret, at en Gang tidlig paa Efter-aaret 1915, da hun cyklede fra Egholm Mølle til Biltris og passerede Arrestanten, der stod, som om han lod sit Vand, vendte han sig om mod hende med sit mandlige Lem blottet.

Parcellist Larsens Hustru, Ida, har edelig forklaret, at hun den 18 Januar 1916 Kl. knap 11 om Formiddagen omtrent midtvejs mellem Sæby og St. Karleby, i Retning af hvilken By hun gik, mødte en Mand, som i nogen Afstand fra hende stillede sig op, som om han lod Vandet, men derpaa kom imod hende, og, da han var i faa Alens Afstand, med Vilje slog sin Ulster til Side, saa at Vidnet saa hans blottede Lem, der var stift og stak ud af Benklæderne. Han stirrede paa hende, men gik forbi uden at foretage sig videre.

Emma Julie Roed, født den 22 Juni 1903, har forklaret, at da hun, ligeledes den 18 Januar 1916, men ved 11¹/₂ Tiden om Formiddagen, gik ad Landevejen fra Sæby i Retning af Biltris, blev hun antastet af en Mand, som havde gaaet i samme Retning som hun, men havde ladet hende passere forbi og nu indledede en Samtale og spurgte, om de skulde gaa bag ved et Gærde og lege, hvorpaa han tog hende om Halsen, spurgte, om hun nogensinde havde faaet noget mellem Benene, og foreslog, at de skulde gaa hen til en Halmstak. Hun løb imidlertid i Retning af Sæby og saa, at han da løb i modsat Retning. Barnet roses som paalideligt. Dets Fader, Husmand Hans Chr. Roed, har forklaret, at han har faaet en lignende Fremstilling som den ovenfor givne, og Købmand Julius Jensen i Biltris har forklaret, at hun Kl. ca. 12¹/₂ s. D. har fortalt ham, hvad der var hændet, og at hun da var meget forskrækket, samt at en Kusk, der havde taget hende op paa sin Vogn, har fortalt ham, at Barnet græd og rystede af Angst.

Laura Kristine Hansen saavelsom Larsens Hustru og Emma Julie Roed har genkendt Arrestanten som den omforklarede Mand. Deres Forklaring om denne passer i det væsentlige med Arrestantens Beskrivelse af sin Paaklædning den Dag.

Karen Margrethe Andreasen, 9 Aar gammel, har forklaret, at hun, ligeledes den 18 Januar 1916, men ved 3¹/₂ Tiden om Eftermiddagen, i nogen Afstand passerede Arrestantens Hus i Biltris Eng-have, og at Arrestanten, som stod udenfor, da lod sine Benklæder falde ned over Anklerne, lagde sig paa Jorden og stak Benene i Vejret, idet han stadig holdt Øje med hende, samt at han, da hun et Par Dage forud passerede hans Hus, havde ladet Benklæderne falde ned og løftet Skjorten op, medens han stod og saa efter hende. Barnets

Fader, Parcellist Peter Andreasen, har forklaret, at Barnet har givet ham en ganske lignende Fremstilling.

Arrestanten har benægtet Rigtigheden af Sigtelserne. Han har erkendt, at han den 18 Januar 1916 ved 10-Tiden om Formiddagen forlod sit Hjem i Biltris Enghave og gik til en Fæstemand i St. Karleby og kom tilbage til Hjemmet ved Middagstid samme Dag. Fra Arrestantens Hjem føre to omtrent lige lange Veje til St. Karleby, der ligger Syd for Biltris, nemlig en Vej mod Vest over Kirke Hyllinge og en mod Øst over Sæby, der ligger omtrent midtvejs mellem Biltris og St. Karleby. Arrestanten har fastholdt, at han gik ud og hjem over Hyllinge, men har dog erkendt, at han i St. Karleby har forhørt sig om Vejen over Sæby, idet det havde været hans Agt at gaa hjem over Sæby. Endvidere har den 11-aarige Jens Sofus Jensen forklaret, at han oftnævnte Dag ved Middagstid saa Arrestanten komme gaende hurtigt til Biltris ad Sæbyvejen. Endelig har fornævnte Valdemar Madsen til Politirapporten forklaret, at Arrestanten til ham har fortalt, at han en Gang paa Landevejen har opført sig mod en 14-aarig Pige omtrent paa den af Emma Julie Roed fremstillede Maade.

Herefter og naar henses til, at Larsens Hustru, Emma Julie Roed og Karen Margrethe Andreasen har forklaret om Uterligheder, udøvede med korte Mellemrum og paa en Maade, som tyder paa, at Gærningsmanden er den samme, findes deres Forklaringer saaledes bestyrkede, at de uden Betænkelighed kunne lægges til Grund for Paadømmelsen. Arrestantens her beskrevne Forhold vil være at henføre under Straffelovens § 185.

Derimod er det af Laura Kristine Hansen omforklarede Forhold ikke saaledes oplyst, at Arrestanten vil kunne drages til Ansvar derfor.

Under Sagen har Arrestanten været indlagt til Observation paa Sindssygehospitalet ved Nykøbing Sj., hvis Overlæge i en den 4 August 1916 dateret Erklæring har udtalt, at Arrestanten ikke frembyder Tegn paa nogen Sindssygdom og ikke kan betegnes som aandssvag i udtalt Grad, hvorimod han utvivlsom er et fra Fødslen degenereret Individ, hvis medfødte abnorme Anlæg baade har givet sig tilkende ved legemlige Anomalier som Tanddeformitet og Kryptorkisme og har forarsaget tydelige psykiske Defekter, der navnlig ytre sig ved ringe intellektuelle Evner, et lidet udviklet Følelsesliv og nogen Tilbøjelighed til at handle ud fra pludselige Indskydelser. Efter Overlægens Erklæring synes Arrestanten, om han end maa siges i Almindelighed at være fuldt klar over sine Handlinger og deres Betydning, dog utvivlsomt i Følge hele sit Anlæg i mindre Grad end normale Individier at være rustet med Modforestillinger overfor opdukkende Handlingsimpulser.

Herefter skønnes Arrestanten at være fuldt tilregnelig. Den forskyldte Straf findes at kunne bestemmes til Forbedringshusbejde i 1 Aar.

Underrettsdommen, ved hvilken Arrestanten efter de fornævnte Straffebestemmelser, jfr. Straffelovens § 39 og § 62, er anset med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Arrestanten, billiges, vil saaledes med den anførte Forlængelse af Straffetiden være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have

at udrede 40 Kr. til hver samt i Godtgørelse for Udlæg til Defensor 5 Kr. 40 Øre.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Fredag den 8 December.

Nr. 49. Murermester **E. Meyling** (Aagesen)

mod

Tømmermester **O. H. Christensen** (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om hvorvidt en af Appellanten opført Staldbygning er stridende mod en paa hans Ejendom hvilende Servitut.

Frederiksberg Birks ordinære Rets Dom af 8 Januar 1915: Indstævnte, Murermester Meyling, bør under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt af 5 Kr. for hver Dag, han sidder denne Dom overhørig, fjerne 2den Etage i ovennævnte Udhus, men bør iøvrigt for Tiltale af Citanten, Tømmermester O. H. Christensen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 Juni 1915: Kontraappellanten, Murermester E. Meyling af Frederiksberg, bør inden 6 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt af 10 Kroner for hver Dag, han i saa Henseende sidder Dommen overhørig, foretage saadanne Foranstaltninger, som ovenfor nærmere angivet, med Hensyn til de to ovennævnte paa hans Ejendom, Matr. Nr. 6 fl af Frederiksberg, opførte Bygninger — en Staldbygning med Beboelse i Tagetagen og et Halvtagskur — samt sætte Hegnet mod Ejendommen Matr. Nr. 6 q, en Tjørnehæk, i lovlig Stand. Saa bør Kontraappellanten ogsaa til Hovedappellanten, Tømmermester O. H. Christensen af Frederiksberg, betale Sagens Omkostninger for begge Retter med 150 Kroner inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse. At efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

For Højesteret er det oplyst, at Appellanten efter den indankede Doms Afsigelse har fjernet det i Dommen omtalte Skur. Hvad Staldbygningen angaar, kan denne som Følge af den over Stalden anbragte Beboelsesetage ikke anses for enetages i den

Betydning, hvori dette Ord maa antages brugt i Overenskomstens Afsnit C. 1 b. Derimod kan der ikke i Servitutreglerne findes sikker Hjemmel for, at Bestemmelsen om 4 Alens Afstand fra Naboskel ogsaa gælder for Udhuse, og det er da ogsaa oplyst, at Overenskomsten, ligesom andre lignende Overenskomster paa Frederiksberg hidtil er forstaaet saaledes, at Udhuse kan lægges op til Naboskellet. Som Følge af det Anførte vil Appellanten være at dømme til at fjerne den ovennævnte Etage, medens han iøvrigt bliver at frifinde.

Processens Omkostninger for alle Retter findes Appellanten at burde betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Murmester E. Meyling, bør inden 6 Maaneder fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 10 Kroner for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, fjerne den øverste Etage af den ovennævnte Bygning, men bør iøvrigt for Indstævnte, Tømmermester O. H. Christensens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for alle Retter betaler Appellanten til Indstævnte med 500 Kroner. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: I Aaret 1900 blev der mellem Frederiksberg Kommunalbestyrelse og Ejere af forskellige Ejendomme i Kommunens nordre Landdistrikt oprettet Overenskomster, indeholdende Bestemmelser om Bebyggelses- og Benyttelsesindskrænkninger for de paagældende Ejendomme. En af disse Overenskomster, dateret den 1 Marts og 23 Maj 1900 og tinglæst den 1 Juni s. A., angaar bl. a. Ejendommene Matr. Nr. 6 q, tilhørende Hovedappellanten, Tømmermester O. H. Christensen af Frederiksberg, og Matr. Nr. 6 a, tilhørende A/S. Københavns Renovationskompagni. Af den sidstnævnte Ejendom har Kontraappellanten, Murmester E. Meyling af Frederiksberg, ifølge Købekontrakt af 16 December 1913, senere fuldbyrdet ved Skøde, erhvervet en med hele sit vestlige Skel op til Matr. Nr. 6 q grænsende Parcel, ved Udstykningen betegnet som Matr. Nr. 6 fl.

Ved den nævnte Overenskomst er det Areal, som den omfatter — ligesom de i de andre ovennævnte Overenskomster omhandlede Arealer af Kommunens nordre Landdistrikt — inddelt i 3 Bebyggelseszoner, af hvilke de to er forbeholdt Beboelsesbygninger, medens der i den tredje Zone ogsaa tillades opført Fabrikker. Af de til Beboelsesbygninger forbeholdte Zoner er den ene aaben for Opførelse af større Bygninger, hvorom nærmere Bestemmelser indeholdes i Overenskomstens Afsnit C 1 a. Det hedder heri saaledes:

»De Bygninger, der opføres i den nordlige af disse Zoner, maa ikkun benyttes til Beboelse, dog at det tillades i Hjørneejendommene at anbringe Butikker. De skal med deres Murlinie ligge mindst 20 Alen fra Vejens Midtlinie. De maa, hvad enten de opføres gavltæt eller med aabne Mellemrum, ikke have mere end tre Beboelsesetager (Bygningslov 19 April 1890 § 15) . . . I hver Etage maa ikke indrettes mere end 2 Lejligheder . . . Foruden Vaaningshuset kan der paa hver Parcel opføres et Etetages Udhus til Brug for de i Vaaningshuset boende Familier, men det maa ikke benyttes til Beboelse uden for Personer, der hører til de i Vaaningshuset boende Familiers Husstand. Det til Ejendommene hørende ubebyggede Areal maa alene benyttes til Gaardsplads og Have til Brug for de i Vaaningshuset boende Familier. Forhaverne bliver paa passende Maade at vedligeholde af vedkommende Grundejer, og hvis dette trods forudgaaende Advarsel ikke sker, kan Vejudvalget forlange Forhaveren paa Grundejerens Bekostning erstattet med et Fortog belagt med Asfalt. Mod Vejen hegnes med et af Vejudvalget approberet Hegn, Stakit eller Hæk.«

Om den anden til Beboelsesbygninger forbeholdte Zone bestemmer Overenskomstens Afsnit C 1 b Følgende:

»De Bygninger, der opføres i den sydlige Zone, maa ligeledes alene benyttes til Beboelse. De skal med deres Murlinie ligge mindst 4 Alen fra Naboskellene og 5 Alen fra Vejarealet; de maa ikke have mere end to Beboelsesetager (Bygningslov 19 April 1890 § 15). I Tagetagen kan vel, naar Vejudvalget approberer Tegningen, anbringes Kviste, men Etagen maa ikke indrettes og benyttes til selvstændig Beboelse.

I hver saadan Villa maa der ikke være mere end 2 Beboelseslejligheder. Disse skal have mindst fire Værelser foruden Køkken og Pige-kammer. Foruden Villaaen kan der paa hver Parcel opføres et enetages Udhus til udelukkende Brug for de i Villaaen boende Familier. Det til Ejendommen hørende ubebyggede Areal maa alene benyttes som Gaardsplads og Have til Brug for de i Villaaen boende Familier. Forhaverne bliver paa passende Maade at vedligeholde af vedkommende Grundejere og at hegne med et af Vejudvalget godkendt Hegn, Stakit eller Hæk.«

Derefter bestemmer Afsnit C 2 bl. a. Følgende:

»Med Hensyn til de Ejendomme og Arealer, der ligger Syd for Tesdorpsvej gives følgende Regler:

a. Paa det Areal, som ligger mellem Frederikssundsbanen og Fabrikvejen (alene med Undtagelse af 50 Alen paa hver Side af Boulevarden) maa opføres Fabrikker . . . Fabrikbygninger skal ligge mindst 20 Alen fra Vejenes Midtlinier . . . Forøvrigt maa der allevegne, hvor der tillades Opførelse af Fabrikker, ogsaa opføres Boliger af den Beskaffenhed, som omhandles ovenfor i 1 a med den Lempelse . . . I lige Maade kan paa Arealer, hvorpaa maa opføres Fabrikker, ogsaa opføres Vaaningshuse, der indrettes for højst 2 Familier . . .

b. Langs Dalgas-Boulevard maa i en Afstand af 50 Alen paa

begge Sider ikkun opføres Beboelseshuse af den i 1 a ommeldte Type. . . .

c. Langs med den sydlige Side af Tesdorpsvej maa der i en Dybde af mindst 65 Alen fra Vejens Midte ikkun opføres Villaer af samme Beskaffenhed som for den nordlige Side af Tesdorpsvej foreskrevet.

Paa den Trekant, der fremkommer mellem dette Villabælte, Fabriksvejen og Boulevarden, maa opføres Beboelsesbygninger af den i 1 a angivne Type.

d. Langs begge Sider af Nylandsvej og ved den ved Skæringen af . . . Stockflethsvej — og Eversvej afsatte Firkant maa i en Afstand fra Vejens Midte af 95 Alen ikkun opføres Villaer af den under 1 b angivne Type.

e. Paa Resten af de Arealer, der ligger mellem Nylandsvej og . . . Lacoursvej . . . maa opføres Beboelsesbygninger af den i 1 a angivne Type.

f. Af Arealet mellem Lacoursvej og Fabriksvej skal Arealet i mindst 55 Alen fra Vejens Midte nærmest ved Lacoursvej anvendes til Beboelsesbygninger af den i 1 a angivne Type. . . .

Saa vel Matr. Nr. 6 q som Matr. Nr. 6 fl hører til den i Afsnit C 1 b omhandlede Zone (»Villazonen«).

Paa den sidstnævnte Ejendom — Storchsvej Nr. 3 — har Kontraappellanten ladet opføre dels en Beboelsesbygning, om hvis Servitutmæssighed der ikke er Tvist, dels en Staldbygning med Beboelse i Tagetagen og et Skur. Staldbygningen er grundmuret, $17\frac{5}{8}$ Alen lang, 8 Alen dyb, 10 Alen høj; dens nederste Gulv ligger $3\frac{3}{4}$ Tomme under Gaardens Niveau; forneden er der indrettet Hestestald og Vognport, og ovenpaa disse en Lejlighed, bestaaende af 2 Værelser og Køkken; Bygningens Tag er omtrent vandret. I Forlængelse af Staldbygningen ligger det nævnte Skur, et ud imod Gaardspladsen aabent Halvtag, hvilende paa Træstolper, anbragt paa et støbt Fundament; det er $18\frac{3}{8}$ Alen langt, 8 Alen dybt, $5\frac{1}{2}$ Alen højt. Arealet af Staldbygningen og Skuret tilsammen er efter det Anførte 288 Kvadratalen, medens Beboelsesbygningens Areal er $253\frac{3}{4}$ Kvadratalen. Bagsiden af Staldbygningen og Skuret ligger i hele sin Længde, ialt 36 Alen, kun $\frac{1}{2}$ Alen fra Skellet mod Hovedappellantens Ejendom.

Da Hovedappellanten anser Staldbygningen og Skuret for servitutstridige, har han under denne fra Frederiksberg Birks ordinære Ret hertil indankede Sag i 1ste Instans paastaet Kontraappellanten dømt til at nedbryde og fjerne bemeldte Bygninger samt paany bringe Hegnet mellem Ejendommene, en af Hovedappellanten plantet Tjørnehæk, som efter hans Anbringende skal være bleven delvis ødelagt ved Byggeforetagendet, i lovlig Stand.

Kontraappellanten procederede for Underretten til Frifindelse.

Ved den nævnte Rets Dom af 8 Januar 1915 er Kontraappellanten dømt til inden 6 Uger fra Dommens Forkyndelse under en Frederiksberg Kommunes Kasse tilfaldende Mulkt af 5 Kr. for hver Dag, han sidder Dommen overhørig, at fjerne den øverste Etage paa Staldbygningen, men iøvrigt er han frifunden. Sagens Omkostninger, som

begge Parter paastod sig tilkendt hos Modparten, er derhos ved Dommen blevet ophævet.

Her for Retten paastaar hver af Parterne Dommen forandret i Overensstemmelse med hans for Underretten nedlagte Paastande og Appellsagens Omkostninger paalagt Modparten.

Medens Hovedappellanten gør gældende, at Afstandsbestemmelserne i Overenskomstens Afsnit C 1 b maa antages at omfatte alle Bygninger, som opføres paa de paagældende Parceller, altsaa ogsaa Udhuse, formener Kontraappellanten, at Udhuse ikke er underkastet andre Afstandsindskrænkninger end den, der følger af, at det i Slutningen af sidste Stykke i Afsnit C 1 b (jfr. ogsaa den tilsvarende Passus i Afsnit C 1 a) forudsættes, at der ud mod Vejen skal være en Forhave. Det er saaledes efter Kontraappellantens Mening tilladt at opføre Udhuse i selve Skellet mod Naboejendommen. Da Staldbygningen og Skuret efter hans Opfattelse udgør een Bygning og maa betegnes som et een-Etages Udhuse, formener han, at deres Opførelse har Hjemmel i Afsnit C 1 b, 6te Punktum.

Der kan imidlertid ikke gives Kontraappellanten Medhold i det af ham saaledes Anbragte.

Staldbygningen og Skuret maa nemlig, endskønt de er opført i Forlængelse af hinanden, efter det om deres Beskaffenhed ovenfor Anførte anses for to Bygninger, af hvilke den Førstnævnte hverken findes at kunne betegnes som een-Etages eller som et Udhuse, men at maatte betragtes som en to-Etages Bygning, der delvis er indrettet til Beboelse, og i alt Fald denne Bygning maa derfor, selv om Kontraappellantens Forstaaelse af Servitutbestemmelsen maatte kunne tiltrædes, anses for servitutstridig.

Men den anførte Forstaaelse kan overhovedet ikke anses for rigtig.

Det er for det Første lidet sandsynligt, at Overenskomsten, der indeholder meget detaillerede Bestemmelser, sigtende til at tilvejebringe og sikre gunstige Beboelsesforhold i det paagældende Kvarter, helt skulde have undladt at give Afstandsbestemmelser for Udhuse, — og det saa meget mindre, som der for saadanne Huse ikke er fastsat nogen Indskrænkning i Henseende til deres Areal og ej er fastsat anden Indskrænkning med Hensyn til deres Højde, end at de kun maa have een Etage. Følgen vilde da blive, at det var tilladt at opføre store og høje Udhuse helt ud til Vejlinien eller i alt Fald saa nær ud til denne, som det kunde anses for foreneligt med Forudsætningen i Slutningen af Afsnit C 1 a og b om, at der er en »Forhave« — om hvis Udstrækning imidlertid ingen Regel fandtes — og at det i den af Afsnit C 1 b omfattede Villazone var tilladt at opføre store og høje Udhuse i Skellet mod Naboejendommen. Slikt vilde næppe stemme med den Karakter, som det øjensynligt har været Hensigten med Overenskomsten at give de paagældende Bebyggelseszoner.

Det skønnes nu heller ikke, at Affattelsen af Afstandsbestemmelserne i Afsnit C 1 b (og de tilsvarende i Afsnit C 1 a) giver synderlig Anledning til Tvivl. Naar det nemlig i det første Punktum siges, at »De Bygninger, der opføres« i den paagældende Zone, alene maa benyttes til Beboelse, og det derefter i andet Punktum foreskrives, at

»De« skal ligge i en vis Afstand fra Vejen, dennes Midte eller Nabo-
skel, synes naturlig Forstaaelse at maatte føre til, at Ordet »De« i
andet Punktum opfattes som ensbetydende med »De Bygninger, der
opføres«, altsaa alle Bygninger.

Herimod har Kontraappellanten ganske vist indvendt, at det,
da det første Punktum fastsætter, at de paagældende Bygninger
alene maa benyttes til Beboelse, maa være Beboelsesbygninger i
Motsætning til Udhuse, hvortil der sigtes ved Ordet »De« i andet
Punktum.

Men det er sikkert ikke denne Motsætning, der ved Affattelsen
har været tænkt paa. Naar man nemlig gennemlæser Begyndelsen af
Hovedbestemmelserne for de tre Bebyggelseszoner, Afsnit C 1 a, C 1 b
og C 2 a, vil det ses, at medens de to Førstnævnte foreskriver, at
der i de paagældende Zoner kun maa opføres »Bygninger . . . til
Beboelse«, tillader den tredie Bestemmelse, at der paa det der om-
handlede Areal maa opføres Fabrikker. Hvad der sættes i Modsæt-
ning til Udtrykket »Bygninger . . . til Beboelse«, er altsaa ikke Ud-
huse, men Fabrikker, og det nævnte Udtryk maa saaledes forstaaes som
omfattende ikke alene Beboelsesbygninger i streng Forstand, men tillige
de dertil hørende Udhuse.

For denne Forstaaelse taler det endvidere, at de tilsvarende Ud-
tryk paa forskellige Steder i Afsnit C 2 b—f, hvor der tales om »Be-
boelseshuse af den i 1 a ommeldte Type«, »Villaer af samme Be-
skaffenhed, som o. s. v.«, »Villaer af den under 1 b angivne Type«
o. lign., efter hele Sammenhængen ikke kan opfattes som alene sig-
tende til Beboelsesbygninger i streng Forstand.

Ved den anførte Forstaaelse bliver der endelig god Sammenhæng
imellem Afstandsbestemmelserne og den senere Regel om Vedligehold-
else og Indhegning af »Forhaver«, idet denne da simpelthen angaar
de Forhaver, som nødvendigvis fremkommer ved, at alle Bygninger
skal holdes tilbage i en vis Afstand fra Vejarealet eller Vejens Midt-
linie, hvorimod Reglen vilde være mindre rimelig, saafremt det var
tilladt at opføre Udhuse af enhver Slags udenfor den fastsatte Linie,
og det saaledes ganske beroede paa Ejersens Forgodtbefindende og
større eller mindre Smag, om der overhovedet fandtes nogen Forhave
eller dog nogen Forhave af Betydning.

Da den omhandlede Afstandsbestemmelse saaledes maa antages at
omfatte alle Bygninger, maa begge de af Hovedappellanten paaklagde
Bygninger anses for servitutstridige. Kontraappellanten vil derfor være
at dømme til inden den nedennævnte Frist — under en daglig Mulkt,
som findes at burde sættes til 10 Kroner, til Frederiksberg Kommunes
Kasse — at foretage saadanne Foranstaltninger med Hensyn til de
ommeldte Bygninger, at der tilvejebringes servitutmæssig Tilstand paa
hans Ejendom, — hvorved bemærkes, at han, saafremt han ikke
nedbryder og fjerner begge Bygningerne, vil have at trække den af
disse, som han maatte ville bibeholde, tilbage til en Afstand af mindst
4 Alen fra Skellet mod hver af de tre Naboejendomme, og at han,
saafremt han bibeholder Staldbygningen, endvidere vil have at nedtage
dennes 2den Etage, som han, om han ønsker det, vil kunne erstatte
med et Loft.

Hvad den omhandlede Tjørnehæk angaar, findes det ikke at kunne

betvivles, at den har lidt Skade ved Kontraappellantens i kun $\frac{1}{2}$ Alens Afstand fra Skellet stedfundne retstridige Byggeforetagende, og han vil derfor være at dømme til under samme Mulkt og inden samme Frist at sætte Hækken i lovlig Stand.

Sagens Omkostninger for begge Retter findes Kontraappellanten at burde godtgøre Hovedappellanten med 150 Kroner.

Mandag den 11 December.

Nr. 332. Højesteretssagfører Stein

mod

Tugthusfange Daniel Leary (Def. Liebe),

der tiltales for Vold mod en Fængselsbetjent paa Straffeanstalten ved Horsens.

Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 4 November 1915: Tiltalte, Tugthusfange Daniel Leary bør straffes med 15 Slag Kat samt udrede denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Nielsen, og Defensor, Sagfører Mortensen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 Januar 1916: Underrettsdommen bør ved Mågt stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 25 Kr. til hver. Alt efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger er uden Betydning, maa det billiges, at Tiltalte for det i Dommen beskrevne Forhold er anset efter de der nævnte Straffebestemmelser, men Straffen findes at burde bestemmes til ensomt Fængsel i 6 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Tugthusfange Daniel Leary bør hensættes i ensomt Fængsel i 6 Maaneder. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder de ved Landsoverrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Stein og Liebe 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Horsens Købstads Ekstraret indankede Sag er Tugthusfange Daniel Leary sat under Tiltale for Vold mod en Fængselsbetjent paa Straffeanstalten i Horsens.

Tiltalte, der efter sit Opgivende er født i London den 1 August 1868, hvilket Opgivende er fundet stemmende med hans Udseende, og som efter sin Forklaring nogle Gange i England har været anholdt for Drukkenskab og en enkelt Gang straffet for Hærværk, blev ved Kriminal- og Politirettens Dom af 28 Juli 1906 anset efter Straffelovens § 168 med Tugthusarbejde i 16 Aar og den 3 August s. A. hensat i Straffeanstalten ved Horsens til Afsoning af Straffen. Under sit Ophold i Straffeanstalten har Tiltalte været straffet disciplinært 2 Gange med Advarsler dels for Overgreb paa, dels for Klammeri med en Medfange, en Gang med 9 Slag Rotting for respektsridigt Forhold og Nægtelse af at arbejde og en Gang med Nedsættelse paa 1ste Klasse i 6 Maaneder for Overfald paa en Medfange. Ved Højesterets Dom af 4 Januar 1911 er han derhos i Medfør af Straffelovens §§ 65 og 111 anset efter Plakat 31 August 1813 § 10 med Livsstraf, hvilken Straf ved kongeligt Reskript af 7 Februar s. A. er eftergivet, mod at Tiltalte hensættes til Tugthusarbejde paa Livstid, saaledes at han forbliver hensiddende i Enkeltcelle, indtil det af Justitsministeriet skønnes, at han uden Fare for Straffeanstaltens Funktionærer og Medfanger kan undergives Behandling i Fællesskab, i hvilket Tilfælde han vil være at hensætte i Tvangsstadets 2den Klasse, hvorfra Oprykning kun kan finde Sted efter nærmere Bestemmelse af Justitsministeriet og saaledes, at han maa forvente efter dette Ministeriums Bestemmelse atter at blive anbragt i Enkeltcelle, naar og saalænge hans Forhold dertil maatte give Anledning. Ved Skrivelse af 21 Juli 1914 fra Direktøren for Fængselsvæsnet bestemtes det, at Tiltalte den 1 November s. A. skulde rykke op i 3die Klasse.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Forhold under følgende nærmere Omstændigheder:

Da Opsynsbetjent Søren Christian Hansen og Reservebetjent Anton Marius Jensen Fahlgreen Søndagen den 13 Juni 1915 om Formiddagen ved Halvnitiden havde Tjeneste paa Straffeanstaltens Interimsafdeling, hvor Tiltalte hensad i Celle Nr. 10, kom Opsynsbetjent i Celleafdelingen Sejer Peder Karner, der da førte Tilsyn under Fangernes Gaardtur, ned i Interimsafdelingens saakaldte mørke Gang og spurgte Hansen, om han kunde faa 3 Fanger til Gaardtur, idet der var 3 Fangegaarde ledige. Hansen anmodede da Fahlgreen om at hente Tiltalte, hvis Celle er beliggende ved den saakaldte lyse Gang. Da Tiltalte, der var iført Sejldugssko, kom ud af Cellen, tog han sine Trætsøfler, der stod udenfor Celledøren, og som skulde benyttes under Gaardturen, idet han stak nogle af højre Haands Fingre ind under

---

Rettelse. Side 634, Linie 16 f. o., staar: »Spørgsmaal om, at«, skal være: »Spørgsmaal, om«.

Færdig fra Trykkeriet den 27 December 1916.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 42.

Mandag den 11 December.

Tøflernes Overlæder, og gik med Tøflerne, hvis Næser vendte fremad, medens Bundene vendte nedad, i den nedadhængende højre Haand ad den lyse Gang hen til Hansen og Karner, der begge stod paa det Sted, hvor den mørke Gang munder ud i den lyse. Da Karner, der vel var bekendt med, at Tiltalte opholdt sig i Interimsafdelingen, men ikke vil have forstaaet, at det var Tiltalte, der blev hentet til Gaardtur, saa Tiltalte, af hvem han tidligere var bleven voldelig overfaldet, komme henad den lyse Gang i Retning af den mørke, efterfulgt af Fahlgreen, og da han vilde træde over til den lyse Gangs modsatte Side for at give Plads for Tiltalte, kastede denne, umiddelbart efter at han havde set og genkendt Karner, fra hvem der efter Tiltaltes Forklaring var en Afstand af formentlig 4 Skridt, Tøflerne efter Karner ved at føre dem lidt tilbage og samtidig opefter og frem med Bundene opad, idet han derhos under Bevægelsen slap Tøflerne, umiddelbart før disse naaede Karner. Tøflerne eller den ene af disse ramte Karner, der hverken før eller under Sammenstødet havde sagt noget til Tiltalte, ligesaa lidt som denne havde sagt noget til Karner, i Hovedet paa venstre Kindbensbue og frembragte et Saar, der blødte stærkt. Straks efter at Tiltalte havde kastet Tøflerne, blev han greben af Betjentene Hansen og Fahlgreen og hensat i Cellen, medens Karner, der var nærved at besvime ved Slaget, blev ført til Betjentenes Opholdsstue, hvor han kom til sig selv og blev foreløbig forbunden, hvorefter han, der efter sin Forklaring følte stærke Smerter paa det Sted, hvor Slaget havde ramt ham, samt i Partiet derover, førtes til sit Hjem.

Efter sin Forklaring kastede Tiltalte Tøflerne med nogen, men dog ikke med al sin Kraft, hvortil Grunden var den, at han var for nær ved Karner og hverken havde Plads eller Tid til at kaste dem med større Kraft, end han gjorde, idet han havde Betjentene tæt omkring sig. Tiltalte anser det derhos for en Selvfølge, at han, hvis han havde haft bedre Plads til at svinge Tøflerne og bedre Tid til at tænke sig om, vilde have kastet dem med større Kraft.

Efter det Oplyste var Tiltalte saavel før som efter Overfaldet rolig og behersket.

Om Grunden til, at Tiltalte kastede Tøflerne efter Karner, har han forklaret, at han ved at faa Øje paa Karner blev vred, dels fordi Karner efter hans Formening 3 Gange morderisk havde angrebet ham,

dels fordi han, der følte sig overbevist om, at Karner, som han ikke havde set i flere Aar, ikke længere var ansat paa Straffeanstalten, blev overrasket ved pludselig at se ham. Det var Tiltaltes Hensigt at ramme Karner med Tøflerne; men han sigtede ikke efter noget bestemt Sted. Efter sin Formening kunde han, selv om han havde kastet Tøflerne med al sin Kraft, ikke under nogen Omstændighed have ramt Karner paa en saadan Maade, at Slaget vilde have medført Livsfare for ham, ligesaa lidt som det var i hans Tanker ved Hjælp af Tøflerne at slaa ham ihjel. Tiltalte har yderligere forklaret, at »det gør ham ikke ondt«, at han kastede Tøflerne efter Karner, og at »Karner har ruineret det af Fangens Liv, der var tilbage for ham«.

Efter en Undersøgelse af Tøflerne og Stedet, hvor Overfaldet fandt Sted, og efter at have faaet en Beskrivelse af Overfaldet har Lægen for Horsens Lægekreds i en Erklæring af 18 August 1915 udtalt, at han i Betragtning dels af den Maade, hvorpaa Tiltalte har holdt Tøflerne, da han kastede dem mod Karner, dels af at Tiltalte paa Grund af de ganske nærstaaende Betjente ikke kunde faa Tid eller Plads til at føre Armen ret langt tilbage, inden han svang Tøflerne frem, vil anse det for usandsynlig, at der har foreligget nogen virkelig Livsfare for Karner.

Hver af Tøflerne var 28 cm lang, $9\frac{3}{4}$ cm bred, Bundene 2 cm tykke, Hælene 5 cm lange og ca. $6\frac{1}{2}$ cm brede, og Tøflerne vejede henholdsvis 505 og 480 Gram. Til Træbundene var fastslaaet Overlæder af almindeligt Platlæder, under hver af Bundene var der 2 Læderklamper og indeni Tøflerne Filtsaaler.

I en Erklæring af 15 Juni 1915 udtalte Straffeanstaltens Læge, at der paa Karners venstre Kind var et lodret forløbende, ca. 4 cm langt, gabende Saar, der strakte sig fra ca. 1 cm udenfor ydre Øjenkrog ned over Kindbensbuen og i Dybden gik ind til denne, at der var en Del Svulst i de omgivende Bløddele og paa venstre Side af Næseryggen en mindre Hudafskrabning, og at der ingen Sandsynlighed var for, at Beskadigelsen vilde faa andre Følger end et noget vansirende Ar. I en yderligere Erklæring af 31 Juli samme Aar udtaler Lægen, at Saaret har efterladt et ret fremtrædende Ar, at Karner i de første Uger efter Slaget klagede over Hovedpine, Svimmelhed og Søvnløshed, at disse Følger var en Del bedrede, men ikke ophørte, at det maatte anses for sandsynligt, at Karner under de Forhold, hvorunder han levede — som Betjent ved Straffeanstalten — ikke i en overskuelig Fremtid vilde blive fri derfor, at Grunden dertil maatte søges i, at han, lige siden han den 10 Juni 1910 blev overfaldet af Tiltalte, jævnlig har klaget over de nævnte Symptomer, der maaske noget skyldes Følgerne af det Slag, som han dengang fik i Baghovedet, men sikkert mest, at han »med sin ensidige og ret begrænsede Opfattelse af den Dom, der dengang overgik ham, uafbrudt har tygget Drøv paa Tanken om den ublide Skæbne, han mener sig at lide under«, og at det maa anses for utvivlsomt, at det sidste Overfald har bidraget til yderligere at fæstne denne Tanke hos ham, saa han endnu vanskeligere end forhen kan frigøre sig for den. I en af Lægen for Horsens Lægekreds den 17 August samme Aar afgiven Erklæring udtales det blandt Andet, at der i

Karners Ansigt paa venstre Kindben efter Saaret ses et lodret forløbende, ca. 3 cm langt Ar, der ikke er adhærent med Underlaget, at der ikke ved Undersøgelsen konstateredes noget Abnormt fra Hjernens eller Rygmarvens Side, at Syn og Hørelse var normale, at der ikke fandtes Sensibilitetsforstyrrelser af Huden, at Reflekserne var normale, at der ikke var Pareser, at der saaledes ikke kan være Tale om nogen organisk Lidelse af Centralnervesystemet, at hans Tilstand maa opfattes som en Neurose paa traumatisk Basis, at der er Sandsynlighed for, at Karner, der led af Hovedpine og Svimmelhed, og som klagede over stærk Træthed, der blandt Andet ytrede sig i en stærk Rysten paa Hænder og Ben, naar han havde gaaet noget, ved længere Tids Ro vilde kunne komme sig fuldstændigt, men at det sikkert vilde være det raadeligste, at han fik en anden Beskæftigelse end hidtil.

I et den 13 Juli 1915 afholdt Forhør har Karner forklaret, at han som Følge af Overfaldet var sengeliggende i henved en Uges Tid, at han i de første ca. 14 Dage følte Smerter i Saaret, at dette for en halv Snes Dage siden var fuldstændig helet, men at han dog endnu som Følge af Overfaldet var uarbejdsdygtig, idet han følte sig træt og led af Flimren og Sortnen for Øjnene, og idet Benene og Hænderne, navnlig den venstre, begyndte at ryste, naar han i mindste Maade følte sig træt.

I en Erklæring af 18 August 1915 har forømmeldte Kredslæge efter gentagne Samtaler med Tiltalte og Undersøgelse af denne blandt Andet udtalt, at hans Indtryk af Tiltalte er, at han er et degenereret Menneske, der staar paa et temmelig lavt Kulturtrin, at Tiltalte aabenbart er en meget impulsiv Natur, der giver efter for øjeblikkelige Indtryk uden at tænke paa Følgerne, men at der ikke har kunnet paavises noget Tegn paa Sindssygdom hos ham. Endelig har samme Læge i en Erklæring af 28 Oktober samme Aar udtalt som sin Formening, at Tiltalte rent legemlig set nok vil kunne taale »Kat«.

Efter det Oplyste kan den af Tiltalte udøvede Vold ikke anses at have medført Livsfare for Karner. Denne har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit forømmeldte Forhold vil Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 65 og § 111 være at anse efter Plakat af 31 August 1813 § 9, jfr. Straffelovens § 100, med en Straf, der i Henhold til nysnævnte Plakats § 13 efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til 15 Slag Kat, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kroner til hver.

Tirsdag den 12 December.

Nr. 247. Premierløjtnant **F. H. A. N. R. v. Holstein-Rathlou**
(Liebe)

mod

Krigsministeriet (den kst. Kammeradvokat),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Generalkommandoen har været berettiget til at paalægge Appellanten at tage Bopæl i Holbæk By.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 27 September 1915: Denne Sag afvises. Sagens Omkostninger ophæves. Der tillægges Overretssagfører Olivarius i Salær 50 Kroner, der vil være at udrede af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Efter det Foreliggende angaar Twisten mellem Sagens Parter alene det Appellanten — der iøvrigt nu er afskediget af Krigstjenesten — i Skrivelse fra 1ste Generalkommando af 8 Juli 1914 givne Paalæg om personlig at tage Bopæl i Holbæk By. Da Generalkommandoen ved at give Appellanten dette Paalæg klart ikke har overskredet Grænserne for sin Myndighed, kan det efter Omstændighederne have sit Forblivende ved, at Sagen ved den indankede Dom er bleven afvist, og Dommen vil derfor efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten, Premierløjtnant F. H. A. N. R. v. Holstein-Rathlou, 2 Kroner. ISalarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Liebe 100 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved en i April 1912 mellem Holbæk Byraad, Krigsministeriet og Indenrigsministeriet afsluttet Overenskomst om Optørelse og Benyttelse af Kasernebygningen m. m. til Brug for et Linieregiment Fodfolk, bestemtes bl. a. Følgende:

»Garnisonens Befalingsmænd og Ligestillede skal, saalænge de nugældende Bestemmelser om Militæres kommunale Skattepligt staar ved Magt, tage Bolig indenfor Garnisonsbyens Grænser, saafremt der efter 1ste Generalkommandos Skøn findes egnede Boliger for dem paa Byens Grund til passende Pris«.

I Maj s. A. gav Krigsministeriet 1ste og 2den Geralkommando Meddelelser vedrørende Forlæggelsen af forskellige af Hærens Afdelinger, derunder 27de Bataillon, til ny Garnisonssteder, og indeholdt de paa-gældende Skrivelser bl. a. Paabud om, at Befalingsmænd og Lige-stillede under Forudsætninger, svarende til de i ovennævnte Bestem-melse angivne, skal tage Bopæl indenfor de paa-gældende Garnisons-byers Grænser.

Fra 1 Marts f. A. ansattes Citanten, Premierløjtnant F. H. A. N. R. v. Holstein-Rathlou til Tjeneste ved 27de Bataillon, der ved oven-ommeldte Forlæggelse har faaet Garnison i Holbæk, og ansøgte der-efter 1ste Generalkommando om Tilladelse til at tage Bolig udenfor Holbæk By i et til denne stødende Sogn, hvilken Ansøgning General-kommandoen afslog under Henvi-sning til, at de i ovennævnte Overens-komst givne Bestemmelser for, at en saadan Tilladelse kunde gives, ikke var tilstede. Efterat Generalkommandoen derefter overfor en Ind-stilling fra 27de Bataillon om, at det tillodes Citanten, der med sin Familie havde taget Bolig i nævnte Sogn, personlig at beholde denne Bopæl, havde fastholdt det givne Afslag, tog Citanten efter en ham fra Generalkommandoen meddelt Ordre fra 1 August f. A. personlig Bopæl i Holbæk By.

Under nærværende Sag har Citanten efter erhvervet Bevilling til fri Proces ved den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører Oli-varius, overfor de Indstævnte, Krigsministeriet, paastaet, at den oven-citerede Bestemmelse i Overenskomsten af April 1912 ved Dom kendes uforbindende for Garnisonens Befalingsmænd, saaledes at Citanten maa være berettiget til, uanset Generalkommandoens Paalæg, at tage Bolig udenfor Holbæk Bys Grænser i det ommeldte Sogn. Citanten har derhos paastaet Sagens Omkostninger paalagt de Indstævnte, og den beskikkede Sagfører har paastaet sig i alle Tilfælde tillagt Salær hos det Offentlige.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat, der har givet Møde for dem.

De Indstævnte har denuntieret lis for Holbæk Byraad, der for det Tilfælde, at Citantens Paastand maatte blive taget til Følge, har re-serveret Holbæk Kommunes Ret til Erstatning hos de Indstævnte og Statskassen og iøvrigt gjort gældende, at Sagen bør afvises ex officio, hvortil de Indstævnte derefter har sluttet sig.

Idet Citantens Paastand efter det Foreliggende maa anses at gaa ud paa, at det af de Indstævnte givne Paabud med Hensyn til Befalingsmænds Boligforhold i de ny Garnisoner og den af 1ste General-kommando i Henhold hertil Citanten givne Ordre kendes uforbindende for ham, og da Berettigelsen af disse Befalinger efter Forholdets Beskaffenhed findes at være udelukket fra Domstolens Prøvelse, saaledes som Spørgsmaalet for Retten er indbragt, vil Sagen være at afvise ex

officio, i hvilken Henseende det maa anses at være uden Betydning, om de Indstævnte maa antages at have samtykket i, at en Afgørelse i Realiteten ved Sagsanlæg søgtes opnaaet.

Sagens Omkostninger vil være at ophæve, hvorfor der ikke biver Spørgsmaal om at tillægge den konstituerede Kammeradvokat Salær.

Der vil være at tillægge den for Citanten beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, hos det Offentlige 50 Kr. i Salær.

Nr. 73.   **De danske Statsbaner (Asmussen)**

mod

Købmand Carl M. Christensen (Dietrichson),

betræffende Spørgsmaalet om Statsbanernes Forpligtelse til at befordre letfordærlige Varer uden unødvendigt Ophold.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 November 1915: De Indstævnte, De danske Statsbaner, bør til Citanten, Købmand Carl M. Christensen, Skæred, betale 300 Kr. med Renter 5 pCt. aarlig fra den 11 Marts 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 100 Kr. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Foreløbig bemærkes, at for Højesteret er den i den indankede Dom omtalte Rapport fremlagt.

Da det er uomtvistet, at Varerne er udleveret inden Udløbet af den i Henhold til Lov af 13 Maj 1911 § 31 fastsatte Leveringsfrist, vil allerede som Følge heraf Appellanten i Overensstemmelse med sin Paastand være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, De danske Statsbaner, bør for Tiltale af Indstævnte, Købmand Carl M. Christensen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Dietrichson 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 21 December 1914 Kl. 7³⁰ Morgen afsendte Citanten, Købmand Carl M. Christensen, Skærød, i Banevogn fra Helsing Station under Adresse »Morten Nielsen, Flæskehallen, København G Kalvebodstrand«, følgende Varer: 49 slagtede Grise, mrk. C. M., 14 Kasser slagtet Fjerkræ, mrk. do., 2 slagtede Grise, mrk. K. S., 1 Kasse slagtet Fjerkræ, mrk. do., 1 Bundt slagtede Duer, mrk. do.

Fragebrevet var paategnet »Letfordærlige Varer« og blev indløst paa Københavns Godsekspektion samme Dags Eftermiddag Kl. 6³⁵. Vognen med Varerne fik Citanten imidlertid trods gentagne Forespørgsler først frem den følgende Dags Eftermiddag Kl. 6⁵, saa at de, der var bestemt til Salg, først kunde udbydes den næstfølgende Dag.

Under Anbringende, at Varerne ved den lange Henliggen i Godsvognen havde tabt saa betydelig i Værdi, at Kvalitetsforringelsen — i Forbindelse med et fra den 22 til den 23 indtraadt Prisfald paa Flæskehallen — bevirkede et Tab for Citanten paa ialt 790 Kroner, søger Citanten de Indstævnte, De danske Statsbaner, til Betaling af dette Beløb med Renter 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 11 Marts 1915, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet de gør gældende, at Vognen med Citantens Varer blev bragt frem til Flæskehallen saa hurtigt som efter Forholdene muligt, og iøvrigt paaberaaber sig, at Varerne er udleveret Citanten inden Udløbet af den ved de reglementariske Bestemmelser, hvortil Statsbanetaktloven af 13 Maj 1911 § 31 henviser, fastsatte Leveringsfrist.

Den sidstnævnte Omstændighed findes imidlertid ikke at kunne diskulperer de Indstævnte, da det uden Hensyn til den reglementmæssig betingede Leveringsfrist maa være de Indstævntes Pligt at fremsende letfordærlige Varer uden unødvendigt Ophold; en modsat Regel vilde stille Afsenderne af saadanne Varer for prekært eller tvinge dem til altid at benytte den dyrere Befordringsmaade at forsende Varerne som Stykgods og derhos som Il- eller Ekspresgods, jfr. § 29 1 a og b i det af Ministeriet for offentlige Arbejder under 26 Oktober 1911 udstedte Reglement.

De Indstævnte har nu ikke mod Citantens Benægtelse godtgjort, at Varernes sene Ankomst til Flæskehallen skyldes uundgaelige Hindringer, og da de tilmed har vægret sig ved trods Citantens Opfordring at fremlægge en Rapport, som, efter hvad der er uomtvistet, er optagen over vedkommende Banevogns Bevægelse i de paagældende to Dage, maa der gaas ud fra, at der som af Citanten hævdet har foreligget grov Uagtsomhed fra Banepersonalets Side.

De Indstævnte bestrider fremdeles, at Citanten har lidt noget Tab ved Varernes for sildige Fremkomst. Efter de af forskellige Vidner afgivne Forklaringer om Varernes Udseende ved deres Udlosning paa Flæskehallen maa det imidlertid antages, at saadant Tab er lidt, og herfor maa der i Henhold til den ovennævnte Lovs § 47 tilkomme Citanten fuld Erstatning. De om Citantens Tab foreliggende Oplysninger er imidlertid i flere Retninger saa mangelfulde, at de intet tilstrækkeligt Grundlag afgiver for Erstatningens Beregning til et saa stort Beløb som af Citanten paastaaet, hvorimod Erstatningen efter Omstæn-

dighederne skønnes at kunne bestemmes til 300 Kr., af hvilket Beløb der vil være at tillægge Citanten Renter som paastaaet.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde godtgøre Citanten med 100 Kroner.

Onsdag den 13 December.

Nr. 481. Højesteretssagfører Aagesen

mod

Frits Halfdan Oest (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri, Hæleri og Falsk.

Københavns Amts nordre Birks Ekstrarets Dom af 12 Oktober 1916: Arrestanten Frits Halfdan Oest bør straffes med Tugthusarbejde i 3 Aar samt betale denne Sags Omkostninger, herunder i Salær til Aktor, Sagfører Mimer, og til Defensor, Sagfører Gormsen 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 November 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forhøjes til tre og et halvt Aar. I Salær til Overretssagførerne Helweg-Larsen og Lachmann betaler Arrestanten Frits Halfdan Oest 30 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forkortes til 3 Aar.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frits Halfdan Oest til Højesteretssagførerne Aagesen og Bache 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Københavns Amts nordre Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanten Frits Halfdan Oest for Tyveri, Hæleri og Falsk.

Arrestanten er født den 30 Juni 1876 og tidligere anset senest ved Højesterets Dom af 17 Februar 1914 efter Straffelovens § 232, jfr. § 39, for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Tugthusarbejde i 2 Aar.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 21 Juli 1916 blev Arrestanten anholdt i Næstved under Forsøget paa at sælge en Cykle til Pantelaaner Christiansen, til hvem han afleverede et Bevis af følgende Indhold:

»Undertegnede har solgt Cykle Sport til Peter Pedersen for 145 Kroner er et Hundrede firtifem Kroner for hvilket herved kvitteres

Hans Larsen
Langegade 29
Kerteminde.«

Arrestanten tilstod, at han selv havde skrevet nævnte Købebevis; med Navnet Hans Larsen sigtedes til en i Kerteminde bosat Isenkræmmer, hos hvis Fader Arrestanten i sin Tid har været Lærling og senere Kommis; Arrestanten har ikke haft dennes Samtykke til at skrive hans Navn.

Den i Arrestantens Besiddelse forefundne Cykle tilhørte Maskinlærling Knud Frithiof Larsen og er frastjaalet denne Natten mellem den 12 og 13 s. M. Cyklen stod da i Gaardspladsen til Ejendommen Bregnevej Nr. 28 i Gentofte, hvor Larsen bor; Døren til Gaarden var lukket, men ikke aflaaet.

Om sin Adkomst til Cyklen forklarede Arrestanten først, at han for 20 Kroner havde købt den i København — sammen med den nedenfor omhandlede Medaillon og Brosche — af en ubekendt Mandsperson; senere tilstod han at have stjaalet Cyklen, der da henstod udenfor en Beværtning paa Nørrebro, men denne Tilstaaelse tilbaged kaldte han og fastholdt Rigtigheden af sin oprindelige Forklaring; han har dog erkendt, at han nok tænkte sig, at Cyklen var stjaalen. Omendskønt Noget taler for, at Arrestanten selv har stjaalet denne Cykle, vil hans Forklaring dog ikke kunne forkastes, og han vil derfor kun kunne anses for Hæleri med Hensyn til Cyklen, der er vurderet til 50 Kroner.

Da Arrestanten blev anholdt, fandtes han bl. a. i Besiddelse af en oval Brosche med en Perle i Midten, hvorhos det under Undersøgelsen mod ham blev oplyst, at han sammen med nogle nedenfor omhandlede Koster havde pantsat en Medaillon, paa Bagsiden mærket med Bogstaverne H. C. F. i Slyng. Ved et Natten til den 10 s. M. hos Pianofortehandler P. Frølund i Gentofte foretaget Indbrud blev der bl. a. stjaalet en Brosche og en Medaillon, tilhørende henholdsvis Else Frølund og Hans Christian Frølund; det er sandsynligt, at disse stjaalne Effekter netop er de i Arrestantens Besiddelse værende, men Ejerne har ikke med fuld Sikkerhed kunnet genkende dem. Arrestanten har efter forskellige urigtige Forklaringer fastholdt, at han har købt disse Effekter sammen med Cyklen af den ubekendte Mandsperson; han har vedholdende nægtet at have begaaet Tyveriet hos Frølund, og uagtet det er forøvet paa samme Maade som nedenfor omhandlede af Arrestanten tilstaaede Tyveri, findes det dog overvejende betænkeligt at anse ham skyldig i Tyveri; han vil forsaavidt kun være at straffe som

Hæler, idet han har erkendt, at han, da han købte Effekterne, nok tænkte sig, at de var stjaalet, hvorhos han har tilføjet, at han ikke betvivler, at det er disse, tilsammen til 7 Kr. vurderede Genstande, der er frastjaalet Else Frølund og Hans Frølund.

Arrestanten har endelig tilstaaet, at han Natten mellem den 14 og 15 s. M. ved Indstigning gennem et Vindue, som han aabnede med et Vridbor, har i tyvagtig Hensigt skaffet sig Adgang til et af Høker Julius Vilhelm Holm beboet Hus i Brøndbyøster, hvor han stjal forskellige Plet-Gafler og Skeer m. m., Alt vurderet til 44 Kr.

Med Hensyn til Arrestantens Tilregnelighed bemærkes Følgende:

Arrestanten har i 1908 været indlagt til Observation paa Sinds-sygehospitalet i Viborg, hvis Overlæge i en Erklæring af 3 August 1908 har udtalt, at Arrestanten ikke er sindssyg, men at en ham ved et Selvmordsforsøg bibragt Hjernelæsion har bevirket, at han er mindre modstandsdygtig end et normalt Menneske overfor forbryderiske Impulser. Arrestanten har før den ham sidst overgaaede Dom været undergivet Observation af vedkommende Arresthuslæge, der under 21 Oktober 1913 har udtalt, at der efter hans Skøn ikke kan siges at være indtraadt nogen Forandring i Arrestantens mentale Tilstand siden Opholdet paa Sindsygehospitalet; samme Arresthuslæge har under 11 Oktober d. A. erklæret, at Erklæringen fra nævnte Hospital fremdeles maa betragtes som gældende.

Det maa herefter billiges, at Arrestanten er anset som sket ved Underrettsdommen efter Straffelovens § 232, 2det Stk., for 6te Gang begaaet groft Tyveri og i Medfør af § 241, 1ste Stk., efter dens § 238 som for 6te Gang begaaet Hæleri samt efter § 270, samtlige Paragrafer sammenholdt med § 39, men Straffen, der ved bemeldte Dom er bestemt til Tugthusarbejde i 3 Aar, findes at burde forhøjes til lige Arbejde i 3¹/₂ Aar. Med den heraf følgende Forandring vil bemeldte Dom, der rettelig har paalagt Arrestanten at udrede Aktionens Omkostninger — derunder de ved Dommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten — iøvrigt være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at udrede 30 Kroner til hver.

Fredag den 15 December.

Nr. 22. Proprietær S. P. Sørensen (V. Kondrup)

mod

Hofjægermester J. C. V. Bruun (Aagesen),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Misligholdelse af en Købekontrakt.

Rougsø og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Rets Dom af 15 April 1913: Indstævnte, Hofjægermester J. C. V. Bruun, Stenalt, bør til Citanten, Proprietær S. P. Sørensen, Aabybro, betale 4047 Kr. 87 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 16 April 1912, til Betaling sker, men bør iøvrigt for Tiltale af Citanten i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 16 Marts 1914: Kontraappellanten, Hofjægermester J. C. V. Bruun, bør til Hovedappellanten, Proprietær S. P. Sørensen, betale 914 Kr. tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 16 April 1912, indtil Betaling sker, men iøvrigt for Hovedappellantens Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten ikke gentaget sin i den indankede Dom nævnte Indsigelse mod den ene Voldgiftsmands Habilitet. Parterne er derhos nu enige om, at der foruden de Appellanten ved Dommen tilkendte 914 Kroner tillægges ham 156 Kroner for Kartofler, og Striden drejer sig alene om, hvorvidt der tilkommer Appellanten Erstatning for 4500 Tdr. Kaalrabi og for manglende Tagdækning.

Efter Købekontraktens Henvisning til Forpagtningskontrakten og Overleveringsforretningen og efter disses Indhold har Appellanten været berettiget til at gaa ud fra, at Forpagteren ved sin Fratræden — i al Fald bortset fra Misvækst eller Lignende, der ikke kan antages at have foreligget — skulde aflevere 6000 Tdr. Kaalrabi, og naar Voldgiftsmændene ikke destomindre har bestemt, at Forpagteren kun skulde aflevere 1500 Tdr., maa dette antages at være sket under Hensyntagen til Omstændigheder, der ikke fremguar af Forpagtningskontrakten og Overleveringsforretningen, og Voldgiftsmændenes Bestemmelse kan derfor paa dette Punkt ikke være bindende for Appellanten. Herefter vil der for 4500 Tdr. Kaalrabi à 60 Øre være at tilkende Appellanten 2700 Kroner.

Derimod indeholder de nævnte Dokumenter Intet, der giver Hjemmel for i Strid med Voldgiftsmændenes Afgørelse at tillægge Appellanten Erstatning for mangelfuld Taglægning.

Som Følge af det Anførte vil der ialt være at tilkende Appellanten 3770 Kroner med Renter.

Processens Omkostninger for alle Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Hofjægermester J. C. V. Bruun, bør til Appellanten, Proprietær S. P. Sørensen, betale 3770 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 16 April

1912, til Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Idet Hovedappellanten, Proprietær S. P. Sørensen af Aabybro, der ved Købekontrakt af 31 Oktober 1911 havde afkøbt Kontraappellanten, Hofjægermester J. C. V. Bruun af Stenalt, Hovedgaarden Kokkedal, med Tilbehør, har anbragt, at bemeldte Ejendom ved Overleveringen ikke fandtes at være i den Stand, hvori den efter Købekontrakten og de dertil sig sluttende Dokumenter skulde være, har han under nærværende Sag i første Instans ved Rougsø og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Ret gæsteretsvis søgt Kontraappellanten og nedlagt endelig Paastand om, at denne tilpligtes at betale ham i Erstatning 9485 Kr. 81 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Gæsteretsstævningens Dato, den 16 April 1912, indtil Betaling sker. Ved Gæsteretsdommen er Kontraappellanten, der paastod sig frifunden for Hovedappellantens Tiltale, tilpligtet at betale denne 4047 Kr. 87 Øre med Renter heraf som paastaaet, og Sagen er nu af begge Parter indanket her for Retten, hvor de har gentaget deres i 1ste Instans nedlagte Paastande. Hovedappellanten har derhos nedlagt forskellige subsidiære Paastande.

I. Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at den nævnte Hovedgaard paa Salgets Tid var bortforpagtet, men at Forpagtningen blev ophævet i Anledning af Afhændelsen, samt at der derpaa fandt en Aflevering Sted fra Forpagteren til Kontraappellanten, som atter overleverede Ejendommen til Hovedappellanten. Med Hensyn til Parternes herhen hørende Mellemværende findes der i den foranførte Købekontrakt følgende Bestemmelser:

» — — — — —

2.

Med Hensyn til Salget og Overlevering af Ladegaarden med Besætning, Inventar og Driftsmateriel samt Avling bemærkes, at dette er bortforpagtet ifølge Kontrakt af 3 Oktober 1906, med hvilken Kontrakt og den til samme hørende Overleveringsforretning Køberens er gjort bekendt saavel som med de enkelte i Overleveringsforretningen skete Ændringer, deriblandt, at Forpagteren har købt Damptærskværket.

Med Forpagteren er der Overenskomst om, at Forpagtningen hæves 1 Marts 1912, og han afleverer det Bortforpagtede i Overensstemmelse med Kontrakten, og Køberens overtager det Bortforpagtede saaledes som Forpagteren er pligtig til at aflevere det.

— — — — — «

Om Forpagtningsforholdet hedder det nærmere i den derom under nævnte Dato — 3 Oktober 1906 — mellem Kontraappellanten og Forpagter P. A. Bache oprettede Kontrakt:

» — — — — —

3.

Ved Forpagningens Tiltrædelse overleveres alt det Bortforpagtede ved en Syns- og Skønsforretning, som afholdes af den nedenfor i § 12 omhandlede Voldgift.

I Overleveringsforretningen beskrives de bortforpagtede Bygninger med Tilbehør og den Tilstand, hvori samme forefindes. . . .

Over de rørlige Ejendele optages en specificeret Fortegnelse, hvorhos foretages en Vurdering i Penge af Maskiner, Vogne, Avlsredskaber og andet Inventar, Folkesenge samt Hestebesætningen . . .

Vurderingen sker efter den for Tiden, da den foretages, gangbare Pris. Prisforandringer i Forpagningstiden skal være uden Indflydelse ved Tilbagelevering. Den saaledes foretagne Syns- og Skønsforretning skal tjene til Regel og Efterretning ved Forpagterens Tilbagelevering i sin Tid, idet han skal erstatte det Manglende efter Synsmændenes Skøn og den stædfundne Vurdering og Beskrivelse eller tilkomme Erstatning derefter . . .

Skulde der ved Kontraktens Ophør og det Bortforpagtedes Tilbagelevering forefindes mere af rørlige Ejendele end overleveret, skal Ejeren have Valget imellem mod Betaling efter Voldgiftens Ansættelse at overtage det Overkomplette eller udskyde dette . . .

12.

Inden 1 Februar 1907 vælger Ejer og Forpagter hver sin Voldgiftsmand, som skal være kyndige Mænd og ikke maa staa i Slægtskabs-, Svogerskabs- eller Tjenesteforhold til nogen af Parterne. Disse Voldgiftsmænd udfører Over- og Afleveringsforretningerne . . .

. . . Skulde Voldgiftsmændene ikke kunne blive enige, udnævner de en Opmand, som da afgør opstaaede Tvistepunkter . . .

De afholdte Forretninger oprettes skriftligt og underskrives af Mændene og Opmanden og er absolut bindende for Kontrahenterne.

Skulde det af en eller anden Aarsag vise sig umuligt at faa en gyldig Afgørelse istand ved Voldgiften, kan enhver af Parterne paa sædvanlig Maade henvende sig til Retten. . . .

Af de 2de i Henhold til Forpagtningskontraktens nysnævnte § 12 valgte Voldgiftsmænd i Forbindelse med en tiltagen Opmand blev der i Overværelse af nærværende Sags Parter den 22 og 23 Februar 1912 foretaget en Afleveringsforretning, der er skriftlig affattet, og hvoraf Afskrift er fremlagt under Sagen. Ved denne Forretning er der — overensstemmende med den foranførte Kontraktsbestemmelse og paa Grundlag af den ved Forpagningens Tiltræden af samme Voldgift affattede Overleveringsforretning — foretaget Vurdering af alt, hvad Forpagteren har afleveret til Kontraappellanten, hvorhos det er paalagt Forpagteren at aflevere 220 Tdr. Kartofler eller erstatte det Manglende

med 4 Kr. pr. Td. samt at tilsvare 1100 Tdr. Roer med 60 Øre pr. Td. Idet Hovedappellanten imidlertid forment, at Afleveringsforrettningens Resultat ikke kunde være bindende for ham, fremsatte han — ligeledes skriftlig — forskellige Reservationer, forinden han den 23 Februar 1912 overtog Ejendommen, og under 26 s. M. indstævnedes han derpaa Kontraappellanten til inden Retten at paahøre Udmeldelse af Mænd til at foretage en Syns- og Skønsforretning over det Afleverede. Da Kontraappellanten protesterede mod en saadan Forrettningens Afholdelse, udspandt der sig en Procedure mellem Parterne, men, efter at Udmeldelsen i Henhold til Rettens Kendelse var foretaget, fandt Forretningen Sted. Idet nu Hovedappellanten har sammenstillet bemeldte Forretning med den, der i Henhold til Forpagtningskontraktens Post 3 var foretaget ved Forpagterens Tiltræden i 1907, har han anbragt, at der i Erstatning for, hvad det Bortforpagtede var mindre værd ved Afleveringen end ved Overleveringen, tilkommer ham et Beløb af 1820 Kr., hvorhos han har gjort gældende, at der efter Indholdet af Forpagtningskontrakten og Overleveringsforretningen af 1907 saavel som efter de faktiske Forhold ved Afleveringen maa godtgøres ham 5790 Tdr. Kaalrabi à 75 Øre med ialt 4342 Kr. 50 Øre, at der paa samme Maade tilkommer ham Godtgørelse for 39 Tdr. Kartoffler à 4 Kr. med 156 Kr., samt at der i Anledning af, at Forpagteren har undladt at tække Gaardens Tage i det Omfang, hvori han efter Indholdet af Forpagtningskontrakten havde Pligt hertil, tilkommer Hovedappellanten i Erstatning 2724 Kr. 94 Øre, uanset at det ved Afleveringsforretningen er statueret, at Gaardens Bygninger er kontraktmæssig afleveret.

Kontraappellanten har i første Række til Støtte for sin Frifindelsespaastand anbragt, at han efter Indholdet af Købekontrakten Intet har at tilsvare Hovedappellanten udover, hvad der ved den oftnævnte Afleveringsforretning maatte være bestemt, og at han herefter ikkun kan være pligtig at tilsvare Hovedappellanten ialt 748 Kr., derunder for 1100 Tdr. Kaalrabi à 60 Øre pr. Td. 660 Kr., men at han, da Hovedappellanten har truffet Aftale med Forpagteren om Ordningen af tvende under Tilsvaret indbefattede Poster til samlet Beløb 914 Kr., ikke er Hovedappellanten Noget skyldig. Af Købekontraktens Post 2 maa det nu følge, at Hovedappellanten har været pligtig at overtage det Bortforpagtede, saaledes som Forpagteren ifølge sin Kontrakt var pligtig at aflevere det, og herefter skulde Afleveringen ske ved en Syns- og Skønsforretning, som afholdtes af den i Kontrakten ommeldte Voldgift. Af Sagen fremgaar det ogsaa, at Afleveringen, som meldt, netop skete ved de to af Kontraappellanten og Forpagteren i Aaret 1907 valgte Voldgiftsmænd i Forening med en Opmand, og forsaavidt Hovedappellanten har anbragt, at Forretningen maa være uden Betydning i Forhold til ham, fordi den ene af Voldgiftsmændene som Kautionsist var medansvarlig for Opfyldelsen af Forpagterens Forpligtelser overfor Kontraappellanten, vil der intet Hensyn kunne tages hertil, allerede fordi Hovedappellanten ikke ved Købekontraktens Indgaaelse har fremsat nogen Indsigelse mod at ville være bunden ved en Afgørelse af de da forlængst valgte Voldgiftsmænd. Da det derhos af Forpagtningskontraktens § 12 følger, at Afleveringsforretningen maatte være forbindende for Kontraappellanten, saaledes at han ikke efter dens Af-

holdelse kunde faa paalagt Forpagteren noget yderligere Tilsvær end ved Forretningen bestemt, maa oftnævnte Afleveringsforretning efter det Nysanførte, samt idet det ikke af Hovedappellanten er godtgjort, at Voldgiftsmædedene ved deres Afgørelse har taget Hensyn til mundtlige Aftaler, der ligger udenfor det skriftlige Grundlag, ligeledes være bindende for Hovedappellanten. Da det nu ikke mod Hovedappellantens Benægtelse er godtgjort, at der mellem ham og Forpagteren er truffen nogen Ordning angaaende de ovennævnte tvende Poster, maa Kontraappellanten efter det Ovenanførte være pligtig at tilsvære Hovedappellanten de af Førstnævnte erkendte 748 Kr., hvortil der, idet Mængden af de til Hovedappellanten afleverede Kaalrabi efter det Oplyste ikkun har udgjort 210 Tdr. og ikke som af Kontraappellanten forudsat 400 Tdr., yderligere kommer Godtgørelse for 190 Tdr. Kaalrabi à 60 Øre eller 114 Kr. Som Følge heraf vil Kontraappellanten, uden at det bliver fornødent at komme nærmere ind paa, hvad Hovedappellanten iøvrigt har anført til Støtte for sine Paastande, forsaa vidt de her omhandlede Poster angaar, være at frifinde mod Betaling af 862 Kroner.

II. I den oftnævnte Købekontrakts § 4 indeholdes blandt Andet Følgende:

». . . Køberen overtager til Indfrielse og Forrentning fra 1 Marts 1912 at regne følgende Ejendommen paahvilende Gæld, nemlig:

230,000 Kr. til Kreditforeningen af jyske Landejendomsbesiddere saaledes, at det paa Gælden Afdragne og Reservefondsandelen til Laanet kommer Køberen tilgode, hvorved bemærkes, at jeg betaler den fulde Ydelse og $\frac{1}{2}$ pCt. til Reservefonden i December Termin d. A., medens Køberen betaler det derefter resterende Reservefondsbidrag. . . .

Det er under Sagen in confesso, at Opgørelsen mellem Parterne er foretaget saaledes, at Hovedappellanten af den pr. 11 Juni 1912 forfaldne Kreditforeningsydelse har betalt et Beløb af 252 Kr. 37 Øre, der er beregnet som Afdrag og statutmæssig Ydelse for Tiden fra den 11 December 1911 til den 1 Marts 1912. Under Anbringende af, at sidstnævnte Dato maa anses som Skæringsdagen for den samlede Ydelse, og at det derfor paahviler Kontraappellanten at refundere bemeldte Beløb, har Hovedappellanten yderligere paastaaet sig dette tilkendt hos Kontraappellanten. Der findes imidlertid at maatte gives denne Medhold i, at den anførte Bestemmelse naturligst maa forstaaes saaledes, at Hovedappellanten har paataget sig at udrede alle efter den 1 Marts 1912 forfaldende Ydelser, derunder ogsaa det den 11 Juni s. A. forfaldende Afdrag paa hele Tidsrummet fra 11 December 1911, for hvis Vedkommende ingen udtrykkelig Undtagelse er gjort saaledes som med Hensyn til Renten, der iøvrigt ogsaa efter sin Natur fordeler sig ligeligt paa hele Laanetiden, medens noget saadant ikke er Tilfældet med Afdrag, som udredes med bestemte Mellemløb og udelukkende kommer Ejendommens ny Erhverver tilgode. Med Hensyn til det nu ommeldte Beløb vil derfor Kontraappellanten ligeledes være at frifinde for Hovedappellantens Tiltale.

III. Hovedappellanten har endelig under Sagen ind søgt et Beløb af 190 Kr. i Erstatning for tre Kakkelovne, der, da Ejendommen forevistes for ham, fandtes anbragte som mur- og nagelfaste i et til Gaarden hørende, af Gartner Christiansens Enke beboet Hus, men som senere ved Enkens Fraflytning er borttaget af hende, hvem de tilhørte. Da Kontraappellanten mod Hovedappellantens Benægtelse ikke har godtgjort, at Sidstnævnte ved Forevisningen af bemeldte Hus er bleven underrettet om, at de tre Kakkelovne ikke medfulgte i Handlen, eller at der i Stedet for dem er overleveret Hovedappellanten Andre af lige saa god Beskaffenhed, findes Kontraappellanten at maatte erstatte ham Kakkelovnenes Værdi, men da det mod Kontraappellantens Benægtelse ikke er godtgjort, at denne har været højere end 52 Kr., vil der overensstemmende med en af Hovedappellanten nedlagt subsidær Paastand ikkun være at tilkende ham dette Beløb.

Efter det Anførte vil Kontraappellanten være at tilpligte at betale Hovedappellanten ialt 914 Kr. med Renter deraf som paastaet.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Mandag den 18 December.

Nr. 17. Forlagsboghandler **Chr. Milo** og Bogtrykker **Poul Søndergaard** (Harboe),

mod

Firmaet **Anker Heegaards Fabrikker** (Liebe),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse ifølge en Annoncekontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 18 November 1914: De Indstævnte, Firmaet Anker Heegaards Fabrikker, bør til Citanterne, Handelsbanken i Odense, betale 337 Kr. 50 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 28 Maj 1914, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Sagens Indankning for Højesteret har Handelsbanken i Odense transporteret det i den indankede Dom omtalte Krav til Hovedappellanterne.

Færdig fra Trykkeriet den 3 Januar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 48.

Mandag den 18 December.

I Henhold til de i Dommen anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes, vil den være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Hovedappellanterne 10 Kroner og Kontraappellantent ligeledes 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Arnold Jacobs, paa hvis Forlag i Ringe der i forskellige Oplag var udkommet en Kogebog af Fru Agnes Werner — Forlæggerens afdøde Hustru — og som agtede at udgive et nyt Oplag, der ligesom de tidligere Oplag skulde indeholde et vist Antal Annoncer, henvendte sig forinden Udgivelsen til forskellige Handlende, deriblandt Firmaet Anker Heegaards Fabrikker, for at faa dem til at tegne saadanne Annoncer.

Ved Slutseddelen af 29 April 1913 tegnede det nævnte Firma en Annonce i Kogebogen. Annoacen skulde betales med en Øre for hvert Eksemplar, der solgtes indenfor et Tidsrum af to Aar. Desuden skulde der for den røde Farve i Annoncen betales 3 Kr. 50 Øre ekstra pr. 1000 Eksemplarer. Opgørelse skulde tilstilles det indstævnte Firma to Gange om Aaret; Afregning skulde finde Sted, og Betaling skulde erlægges 1 Oktober og 1 April.

Efter at forskellige andre Firmaer havde indgaaet paa lignende Aftaler, saaledes at Jacobs ialt havde sikret sig gennem Annoncer godt 20 Øre pr. Eksemplar, lod han Bogen trykke i et Oplag af ikke mindre end 100,000 Eksemplarer i et ret tarveligt Udstyr, hvorefter han afhændede hele Oplaget i større Partier (oftest paa et eller flere Tusinde Eksemplarer) og for en Gennemsnitspris af noget mindre end 12 Øre pr. Eksemplar, navnlig til Manufakturhandlere udenfor København, der paa de af dem købte Eksemplarer fik paatrykt en særlig Reklame for dem, for at de derefter kunde uddele den gratis til deres

Kunder. De tidligere Oplag havde som Regel været paa 10,000 Eksemplarer, en enkelt Gang paa 25,000, de havde været betydelig bedre udstyrede, men ogsaa disse tidligere Udgaver var for en Del blevet distribueret gennem Urtekræmmere, Manufakturhandlere og Lignende.

Under 30 Juni tilstillede Hr. Jacobs pr. anbefalet Brev sine Annoncører et Cirkulære, hvori han meddelte, at den af ham udgivne »Kogebog af Agnes Werner« til Dato var solgt i et Antal af 72,700 Eksemplarer, og at der antagelig endnu inden 1 Oktober 1913 vilde være solgt ialt 100,000 Eksemplarer af Bogen. Samtidig meddelte han, at han havde afgivet sit Tilgodehavende paa Adressaterne til Ordre: Handelsbanken i Odense, der ved Forfaldstid vilde opkræve Beløbet.

Enkelte af de Annoncerende reklamerede i Anledning af dette Cirkulære; de Indstævnte gjorde det ikke. Derimod er samtlige annoncerende Firmaer med Undtagelse af to senere, da Regningerne fremkom, og da de fik at vide, hvorledes Bogen var distribueret, enedes om at nægte at betale for Annoncerne.

Under nærværende Sag har Handelsbanken i Odense paastaet sig tilkendt et Beløb af 1350 Kr., beregnet efter et Antal Eksemplarer af 100,000. Citanterne har endvidere paastaet sig tilkendt Renter af dette Beløb og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har paastaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger. De har gjort gældende, at det havde været deres Forudsætning, da de tegnede Annoncen paa de angivne Vilkaar, at Bogen skulde sælges enkeltvis gennem Boghandelen, ikke at den i store Partier solgtes til andre Handlende, der saa uddelte den gratis til deres Kunder som Tilgift eller som Reklame. De gør gældende, at de har været berettiget til at forstaa Slutsedlen saaledes, at de kun skulde betale for hvert Eksempel af Bogen, der blev solgt til Private, samt at Værdien af en Reklame i en Bog, der distribueres paa den før omtalte Maade, ikke tilnærmelsesvis er saa stor som Værdien af en Reklame i en Bog, der forhandles gennem Boghandelen. De Indstævnte gør endvidere gældende, at det maa have været klart for Hr. Jacobs, at Annoncørerne kun tegnede Annoncen i Tillid til, at det vilde komme til at dreje sig om et ligneude Antal Eksemplarer som i de tidligere Udgaver, hvorimod et ganske ekstraordinært Salg som det foreliggende, hvor der allerede efter Forløbet af en ringe Brøkdæl af det Tidsrum, i hvilket Annoncørerne skulde være bundet, er solgt 100,000 Eksemplarer, har ligget udenfor enhver Beregning.

Retten maa i det Væsentlige give de Indstævnte Medhold i disse Betragtninger.

Retten maa i hvert Tilfælde finde det givet, at de Annoncerende ikke kunde være bundet til at betale i Forhold til et saa ekstraordinært stort Antal Eksemplarer. Ganske vist er der i Slutsedlen ikke fastsat noget Maksimalantal, men det kunde ikke forudses, at man vilde trykke en dansk Kogebog i et saa stort Oplag, og det foreligger for flere Tilfældes Vedkommende fuldt oplyst, at Hr. Jacobs, naar Talen kom paa Oplagets Størrelse, har nævnt Tallene for de tidligere Oplag. Han har derved givet Annoncørerne Grund til at tro, at det nye Oplag nogenlunde vilde komme til at svare til de tidligere, og

overfor dette kan det ikke faa nogen Betydning, om Hr. Jacobs muligvis i nogle Tilfælde har ladet falde en Ytring om, at han vilde forcere Salget.

At de Indstævnte ikke har reklameret i Anledning af Hr. Jacobs Cirkulære af 30 Juni 1913, kan Retten ikke tillægge nogen Betydning. Dels findes det betænkeligt at tillægge en Undladelse af at reklamere mod et saadant Cirkulære en afgørende Betydning. Dels kan Cirkulærets Indhold misforstaas. Naar Hr. Jacobs skriver, at den af ham udgivne Kogebog af Agnes Werner til Dato er solgt i 72,700 Eksemplarer, kan dette med Grund opfattes som sigtende til samtlige Udgaver af Kogebogen, ikke specielt til den sidste, hvis Titel var »Ny Kogebog«.

Spørgsmaalet kan herefter kun være, om de Indstævnte helt bør frifindes, eller om de bør dømmes til at betale et mindre Beløb.

Under Hensyn til, at det under nærværende Sag indstævnte Firma ogsaa har haft Annoncer i en tidligere Udgave af Kogebogen og — som det synes — har modtaget en Specifikation over Salget, hvoraf Firmaet havde kunnet se, at Bogen ogsaa dengang for en Del distribueredes udenfor Boghandelen, maa Retten være tilbøjelig til at tilpligte de Indstævnte til at betale et Beløb, der efter Omstændighederne, navnlig under Hensyn til Størrelsen af de tidligere Oplag, findes passende at kunne ansættes til 25 pCt. af det paastaede Beløb eller til 337 Kr. 50 Øre med Renter 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato, 28 Maj 1914, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger ophæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 299. **Knud Hansen (Ingen)**

mod

Grosserer Knud Gundestrup (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Knud Hansen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 488. Højesteretsagfører Winther

mød

Christian Henrik Nielsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Vold og Fornærmelse mod Politiet.

Kriminal- og Politirettens Dom af 14 November 1916: Arrestanterne Christian Henrik Nielsen og Georg Karl Johan Jensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 4 Maaneder og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Bang og Carlsen, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Christian Henrik Niensens Vedkommende anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 6 Maaneder.

Thi kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-anket er, ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Christian Henrik Nielsen bestemmes til 6 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte til Højesteretssagførerne Winther og Møldrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Christian Henrik Nielsen og Georg Karl Johan Jensen tiltales for Vold og Fornærmelser mod Politiet.

Arrestanten Nielsen er født den 26 September 1886 og tidligere ifølge Dom anset bl. a.: ved Nørresundby Købstads Ekstrarets Dom af 11 September 1907 efter Straffelovens §§ 100 og 101, jfr. § 98, og Lov af 4 Februar 1871 § 11 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage og ved nærværende Rets Dom af 10 Juni 1913 efter Straffelovens § 231, 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og senest ved nærværende Rets Dom af 24 Juni 1916 efter Lov af 3 Marts 1860 § 1 med Tvangsarbejde i 12 Dage.

Han har derhos den 21 Oktober 1915 her ved Retten for Overtrædelse af Straffelovens § 100 vedtaget en Bøde af 300 Kr.

Arrestanten Jensen er født den 14 November 1894 og senest ifølge Dom anset:

Sagens Omstændigheder er ifølge de af Politibetjentene Nr. 640, Meno, og 402, Hedeby, afgivne beedigede Forklaringer følgende:

Natten mellem den 17 og 18 August d. A. Klokkeren 12^{1/2}, da Politibetjentene i tjenstlig Anledning civilklædte opholdt sig udenfor en Ejendom i Adelgade, kom Arrestanten Jensen, der sammen med Arrestanten Nielsen og flere andre Mandspersoner stod udenfor en Beværtning i samme Ejendom, hen imod Betjentene, og idet han paany fjernede sig, fremkom han med en sjofel Udtalelse, der gik ud paa, at han og hans Selskab ikke havde Noget med Sædelighedspolitiet at gøre, og klappede sig samtidig paa sin Bag.

Arrestanten Nielsen kom derefter hen til Betjentene, hvem han tiltalte, idet han bl. a. sagde til Hedeby: »Hvad Fanden, Du har jo faaet Briller paa, Hedeby; det plejer Du jo ikke van at gaa med, Hedeby«. Nielsen blev mere og mere nærgaaende overfor Betjentene og indtog en truende Stilling, hvorfor de opfordrede ham til at lade dem være i Fred, men han trængte sig dog ind paa dem, saa at de maatte skubbe ham tilbage. Nielsen fo'r nu ind paa Betjentene og slog Politibetjent Meno med knyttet Haand et Slag i Ansigtet, hvorhos han slog Politibetjent Hedeby paa højre Side af Hovedet.

Medens dette passerede, sprang Arrestanten Jensen ind paa Betjentene, slog efter dem og ramte derved engang Politibetjent Hedeby i Ansigtet.

Efter at Politibetjentene havde faaet tilkaldt Assistance af 2 andre Politibetjente, bandt disse Arrestanten Nielsen, der stadig slog om sig, og Nielsen blev nu ført til Politistationen, mens Arrestanten Jensen, der havde fjernet sig, anholdtes kort efter i Løbet af samme Nat. Efter at være indbragt til Politistationen, udtalte Arrestanten Jensen til Politibetjent Hedeby: »Nu kan Du jo prøve paa at tage min Søster en Gang til«, samt til Politibetjent Meno: »Hvornaar skal Du have fat i min Søster igen?«

Arrestanten Jensen har for sit Vedkommende i det Væsentlige erkendt Rigtigheden af de af Meno og Hedeby afgivne Forklaringer, idet han nærmere har forklaret, at han, da han saa de 2 nævnte Politibetjente komme gaende henad Gaden, til Arrestanten Nielsen udtalte: »Der kommer Sædeligheden«, at han har klappet sig paa Bagdelen, vendt mod Betjentene, hvorved han tilsigtede at være uforskaftet mod dem, samt at han mange Gange sprang ind paa Hedeby og slog efter denne, hvorved han én Gang ramte Hedeby i Ansigtet med knyttet Haand. Han har dog benægtet, at han sprang ind paa Politibetjent Meno, og forklaret, at han ikke saa, at Arrestanten Nielsen trængte sig ind paa Betjentene, ligesom han ikke vil have set, at Arrestanten Nielsen slog Politibetjent Meno.

Arrestanten Jensen, der har erkendt, at han paa Politistationen fremkom med de ovenanførte Udtalelser, har forklaret, at hans Søster engang er bleven paagrebet af Politibetjentene Meno og Hedeby.

Arrestanten Nielsen har forklaret, at han, der vil have været stærkt beruset, ikke erindrer det ifølge Politibetjentenes Forklaring Passerede, men at han ikke vil bestride disse Forklaringers Rigtighed, dog at han ikke vil have været vidende om, at Hedeby og Meno var Politimænd.

Arrestanten Jensen har imidlertid forklaret, at Arrestanten Nielsen var vidende om, at Hedeby og Meno var »Sædelighedsbetjente«, idet

han som anført til Nielsen udtalte: »Der kommer Sædeligheden«, og yderligere sagde: »Hedeby har faaet Brillen paa«.

Af en under Sagen tilvejebragt, den 18 August d. A. dateret Lægeerklæring fremgaar det, at Politibetjent Meno paa Udsiden af Læben havde et bønnestort, skorpedækket Saar og paa Indsiden et noget større, ret dybt Saar, fremkommet ved et stærkt Slag, hvorved Læben var saaret mod en Tand, samt at Politibetjent Hedeby havde nogen Svulst paa højre Kind med Ømhed efter Slag, Smerter ved Bevægelse af højre Skulderled med Svulst og Ømhed og ligeledes stærk Ømhed, Svulst og Smerte ved Gangen i venstre Fod, hvor der efter et Spark var Mærke.

Ifølge det Oplyste har ingen af Betjentene haft varig Mên af Læsionerne, hvis Følge kun holdt sig en Uges Tid.

Idet de af Politibetjentene Meno og Hedeby afgivne Forklaringer, hvis Rigtighed er bestyrket ved de iøvrigt under Sagen afgivne Vidneforklaringer, i det Hele vil være at lægge til Grund ved Sagens Paa-dømmelse, vil Arresterterne, der efter det Foreliggende begge maa antages at have været vidende om Politibetjentenes Stilling samt at have overfaldet Betjentene i Anledning af disses Stilling og efter det Oplyste ikke kan antages ved den omhandlede Lejlighed at have været mere berusede, end at de vidste, hvad de foretog sig, som Følge af det Anførte være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 101 efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost hver især i 4 Maaneder og in solidum have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kroner til hver.

Nr. 493.

Højesteretssagfører Bache

mod

Kristian Pedersen (Def. Aagesen),

der tiltales for Bedrageri og Tyveri.

Nørvang-Tørrild Herreders Ekstrarets Dom af 2 Oktober 1916: Arrestanten Kristian Pedersen bør hensættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar. I Erstatning betaler Arrestanten til Murer Christian Marinus Markussen af N. Sundby 7 Kr. 50 Øre og til Slagter Christian Nielsen, sammesteds, 72 Kr. 50 Øre, hvorhos han udreder Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Prokurator Seidelin, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Ohrt, 15 Kr. De idømte Erstatningsbeløb at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 November 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. i Salær til Aktor og Defensor

for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Heise, betaler Arrestanten 25 Kr. til hver. De idømte Erstatninger udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Kristian Pedersen til Højesteretsagførerne Bache og Aagesen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørvang-Tørrild Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Kristian Pedersen for Bedrageri og Tyveri.

Arrestanten, der er født den 5 November 1888, har tidligere været anset ved Børglum Herreds Ekstrarets Dom af 22 Oktober 1909 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 32 Dage. Ved Dommen var der truffet Bestemmelse om Straffens Udsættelse m. m. overensstemmende med sidstnævnte Lovs § 20; men som Følge af Arrestantens senere Forhold er Straffen fuldbyrdet. Endvidere har Arrestanten været anset ved samme Rets Dom af 18 Marts 1912 efter Straffelovens §§ 230, 1ste Stk., og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

I Vinteren 1914—15 arbejdede Arrestanten, der egentlig er Murer, paa Svolvysrefabrikken i Nørresundby og boede under sit Ophold i nævnte Købstad hos Murer C. M. Markussen, hvem han betalte 2 Kr. 50 Øre ugentlig for et Værelse. Markussens Hustru har i Tilslutning til en af hendes Mand foretagen Anmeldelse til Politiet forklaret, at Arrestanten en Dag i Marts Maaned 1915 fortalte hende, at han tog Undervisning i Automobilkørsel i Aalborg, saa at det kneb for ham at betale Leje af Værelset, hvorfor han bad hende, om Lejen ikke maatte staa hen lidt. I de følgende Uger lagde hun Mærke til, at det svandt i Tøjet paa hans Værelse, hvorfor hun fattede Mistanke om, at han havde til Hensigt at flytte og unddrage sig Betalingen af Huslejen. Da hun nu en Morgen saa, at han bar sin Kuffert ud af Huset, gik hun ud til ham paa Trappen og sagde til ham, at hun jo nok vilde have sine Penge, inden han flyttede. Hertil svarede Arrestanten, hvis Lejeskyld androg 7 Kr. 50 Øre, at der ikke var Tale om, at han flyttede, og at hun ikke behøvede at være bange for sine Penge, hvorpaa han bortfjernede sig. Da hun derefter kom op paa Arrestantens Værelse, var dette ryddeliggjort, og han har ikke senere besøgt dem.

Arrestanten har benægtet at have sagt til Markussens Hustru, at

han ikke flyttede, idet han vil have meddelt hende, at han flyttede til Aalborg, og efter sin Fremstilling lovede, han at komme og betale sin Skyld, hvad han imidlertid ikke gjorde, ligesaa lidt som han senere har holdt Markussens underrettet om sine Opholdssteder. Han har under Forhøret udsagt, at han hos Markussens efterlod dels noget Tøj, dels en Lodstok (Murerværktøj), og han har tilladt dem at afhænde disse Effekter til Dækning af deres Tilgodehavende; men efter Murer Markussens Forklaring er Arrestantens Opgivende i saa Henseende urigtigt, idet han kun efterlod nogle ganske værdiløse Pjalter og ingen Lodstok. Markussen, efter hvis Formening Arrestanten har haft til Hensigt hemmelig at bortfjerne sig og unddrage sig Betalingen af sin Skyld, har paastaet sig hos Arrestanten tilkendt det ovennævnte Beløb af 7 Kr. 50 Øre, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Ved at forlade sit Logis hos Markussens uden Varsel og uden at give sine Værtsfolk Underretning om sit fremtidige Opholdssted maa Arrestanten anses at have gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, der bliver at henføre under Straffelovens § 257.

Slagter C. Nielsen i Nørresundby, i hvis Pensionat Arrestanten spiste, medens han arbejdede paa Svovlsyrefabrikken, har anmeldt til Politiet, at Arrestanten den 5 April f. A. hemmelig forlod Pensionatet, efterladende sig en Gæld af 72 Kr. 50 Øre, nemlig 32 Kr. 50 Øre for Kost og 40 Kr. for et kontant Laan. Nielsens Hustru har nærmere forklaret, at Arrestanten gav 10—11 Kr. om Ugen for fuld Kost, og at han havde betalt alt, hvad han skyldte dem, inden han begyndte at tage Undervisning i Automobilkørsel. Han blev derpaa efterhaanden 32 Kr. 50 Øre skyldig, og 2 Dage før, han ophørte at spise hos dem, laante han af hendes Mand 40 Kr., efter hvad han opgav, til at betale et Kørekort med. Pludselig hørte imidlertid Arrestanten op med at komme hos dem, udeu at han med et Ord havde omtalt, at han flyttede, eller hvor han flyttede hen. En Aften kom han dog kørende med et Automobil, som han førte, og sagde, at nu kom han snart og betalte Pengene, og Nielsen har senere truffet ham i Aalborg og krævet ham for sit Tilgodehavende, som Arrestanten dog ikke siden har berigtiget.

Arrestanten har forklaret, at han den sidste Dag, han spiste hos Nielsens, sagde, at det var for langt for ham, der nu var flyttet til Aalborg, at gaa til Nørresundby for at spise; men Rigtigheden af denne Forklaring har Nielsens Hustru benægtet. Hun har derhos anført, at Arrestanten, da han havde laant de ommeldte 40 Kr., sagde, at de skulde faa saavel dette Beløb som Pengene for Kosten Dagen efter. Arrestanten har erkendt, at han, da han modtog Laanet af Slagter Nielsen, lovede at betale Pengene tilbage Dagen efter eller i Løbet af et Par Dage, og han har ligeledes erkendt, at han ikke havde nogen bestemt Udsigt til at kunne indfri dette Løfte; men han vil dog have haabet, at han ved at køre som Chaffeur kunde tjene saa meget, at han inden altfor længe kunde betale Beløbet.

Nielsen har paastaet sig hos Arrestanten tilkendt en Erstatning af 72 Kr. 50 Øre, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Da Arrestanten efter det Foreliggende har stiftet det nævnte Laan

uden at have nogen rimelig Udsigt til at kunne tilbagebetale det til den vedtagne Tid, samt da han har forladt Pensionatet uden Varsel og uden at sætte Nielsen eller dennes Hustru i Kundskab om sin fremtidige Adresse, vil han for sit omhandlede Forhold overfor dem være at anse efter Straffelovens § 257.

Arrestanten ingik i Aaret 1909 Ægteskab med Pigen Johanne Mathilde Petersen, men Ægtefællerne blev i Sommeren 1913 separerede, ved hvilken Lejlighed det paalagdes Arrestanten at udrede et aarligt Underholdsbidrag af 160 Kr. til sin Hustru og deres 2 Fællesbørn. Han har dog kun betalt Bidrag til et samlet Beløb af 85 Kr., saaledes at han, da han den 30 Juli d. A. blev sat under Anholdelse, stod til Restance med ca. 400 Kr.

I Efteraaret 1915, da Arrestanten arbejdede paa et Cementstøberi i Grønbjerg, stiftede han Bekendtskab med Syerske Dorthea Maria Andreasen, med hvem han nogen Tid efter forlovede sig. Brylluppet berammedes til hen paa Foraaret, og i Marts Maaned foretog Arrestanten en Rejse, efter hvad han angav, for at hente de Papirer, der skulde bruges til Brylluppet; men da han var kommen tilbage, hævdede Dorthea Forlovelsen, efter hendes Fremstilling fordi hun da fattede Mistanke om, at han allerede var gift eller havde Børn udenfor Ægteskab. Senere hen paa Foraaret fornyedes deres Forlovelse, men hævdedes dog igen kort Tid efter.

Allerede i December Maaned laante Dorthea Arrestanten, der manglede Penge til en Rejse til sit Hjem og til Indkøb af Forlovelsesringe, et Beløb af 100 Kr., og i Januar Maaned laante hun ham endvidere 450 Kr. til Erhvervelse af et Automobil. Dette, som Arrestanten afkøbte en Cyklehandler i Give for 4500 Kr., havde han oprindelig tilbudt at købe i Dortheas Navn, hvad hun dog ikke ønskede. I Februar Maaned laante hun ham yderligere 1200 Kr. til Afdrag paa Købesummen for Automobilen, hvorhos hun fræmdeles forstrakte ham med 100 Kr. til nye Dæk til Automobilen, 30 Kr. til Kostpenge og 20 Kr. til Benzin og Lommepenge, saaledes at hun sluttelig havde laant ham ialt 1900 Kr. Automobilen, paa hvilket der hæftede en Pantegæld af 2600 Kr., er senere for en Købesum af 3200 Kr. overtaget af Manufakturhandler Munkholm i Give, der havde paataget sig Kautio for en af Arrestanten stiftet Vekselgæld af 600 Kr., og efter Munkholms Opgivende er Automobilen næppe 3200 Kr. værd.

Den 31 Maj d. A. udstedte Arrestanten, som da havde tilbagebetalt Dorthea 30 Kr., et Bevis, hvorved han erkendte, at han under Løfte om at indgaa Ægteskab med hende havde forbrugt 1870 Kr. af hendes Midler og forpligtede sig til at tilbagebetale dette Beløb med 25 Kr. den første i hver Maaned, første Gang den 1 August d. A., og han har i Tiden mellem Bevisets Udstedelse og sin Anholdelse betalt hende et Afdrag af 16 Kr.

Dorthea har forklaret, at hun ydede Arrestanten de ommeldte Laan, fordi han havde lovet hende Ægteskab, og at hun ikke, da hun forstrakte ham med Penge, havde nogen Anelse om, at han allerede var gift. Hun har særlig anført, at hun engang, inden de vekslede Ringe, spurgte ham, om han havde Børn, hvad han benægtede med Tilføjende, at det jo havde været hans Pligt at fortælle hende det, hvis det var Tilfældet.

Efter Arrestantens Fremstilling har han ikke overfor Dorthea betegnet sig som ugift, men har paa den anden Side ikke meddelt hende, at han var gift. Han har forklaret, at Dorthea ved den af hende nævnte Lejlighed ikke spurgte ham, om han havde Børn, men om han havde uægte Børn, hvad han jo med Føje kunde benægte. Han har dog erkendt, at det naturligtvis for Dorthea var meget værre, at han var gift og havde Ægtebørn, og at han følgelig maatte forstaa, at han narrede hende med sit Svar. Arrestanten har derhos forklaret, at han, da han forlovede sig med Dorthea, Intet kendte til hendes Pengeforhold, men at han nok kunde indse, at hun kun laante ham saa mange Penge, fordi hun mente, at hun skulde giftes med ham. Han har iøvrigt hævdet, at det var hans Hensigt at indgaa Ægteskab med hende, og at Grunden til, at han ikke gjorde Skridt til at opnaa Skilsmisse fra sin Hustru, var den, at Skilsmissen ikke kunde nytte Noget, da han ikke havde de fornødne Midler til at skaffe sig et Hus for og til at betale de paaløbne Restancer af Underholdsbidrag, der jo paahvilede ham som Fattighjælp.

Dorthea Andreasen har ikke under Sagen nedlagt Paastand om Erstatning, og hun har ikke ønsket Arrestanten straffet for sit Forhold overfor hende.

Idet Arrestanten under Fortielse af de meget væsentlige Hindringer, der stillede sig i Vejen for hans Ægteskab med Dorthea Andreasen, har ladet sig udbetale Forstrækninger af hende i Anledning af deres paatænkte Forbindelse, findes han at have gjort sig skyldig i et svigagtigt Forhold, for hvilket han ligeledes vil være at anse efter Straffelovens § 257.

Endelig maa det ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger anses tilstrækkeligt godtgjort, at han engang i Maj Maaned d. A., da han af Maler C. V. Nielsen i Give havde modtaget et frankeret Brev med Anmodning om at lægge det i en Postkasse, har aabnet Brevet og udtaget en deri værende Femkroneseddél, som han derefter tilegnede sig. Brevet beholdt han ligeledes, idet han tænkte sig lejlighedsvis at give Nielsen Brevet tilbage og samtidig erstatte ham det af Brevet udtagne Pengebeløb. Arrestanten har erkendt, at han af Niensens Udtalelser, da denne overgav ham Brevet, kunde forstaa, at det indeholdt Penge.

Arrestanten har af de Midler, hvoraf han ved sin Anholdelse fandtes i Besiddelse, erstattet Nielsen de ommeldte 5 Kr., hvorefter Nielsen har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit heromhandlede Forhold vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Led.

Den Straf, Arrestanten i det Hele har forskyldt, findes ved Underrettsdommen bestemt til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser angaaende Erstatningen og Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Arrestanten vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Torsdag den 21 December.

Nr. 472. Grosserer Philip Beck (V. Kondrup)

mod

Politidirektøren i København paa det Offentliges Vegne
(Aagesen efter Ordre),

betræffende en Fængslingskendelses Lovlighed.

Kriminal- og Politirettens Kendelse af 14 August 1916:
Da Anholdte er sigtet for Overtrædelse af Lov af 5 April 1916, og
det fandtes nødvendigt at sikre hans Tilstedeværelse under Sagen, de-
kreteredes Arrest paa hans Person.

Højesterets Dom.

Appellanten blev den 14 August d. A. fængslet som sigtet
for Overtrædelse af Lov Nr. 89 af 5 April 1916. Han havde
haft et Parti amerikansk Svinefedt liggende i Kristiania. Dette
Parti, der af Appellanten atter var solgt til en herværende tysk
Opkøber, havde han, efter at have erhvervet Tilladelse til at føre
det fra Norge til Danmark mod til Grosserersocietets Komité at
afgive sædvanlig Garantierklæring, ladet afsende fra Kristiania
med Damperen »Ydun«. Natten mellem den 7 og 8 August blev
denne Damper opbragt af et tysk Krigsskib og ført til Swine-
münde, hvorefter Fedtladningen ved Priseretsdom er kondemneret.

Efter Forhørets Slutning er Appellanten sat under Tiltale
for Assurancesvig samt for Overtrædelse af den fornævnte Lov
og af Bekendtgørelse Nr. 193 af 19 Juni d. A.

Den afsagte Fængslingskendelse er nu af Appellanten ind-
bragt for Højesteret.

Ligesom de da foreliggende Omstændigheder har afgivet til-
strækkelig Føje til Fængslingen, saaledes maa dennes Oprethol-
delse, navnlig ogsaa efter at Forhøret den 17 November d. A.
var bleven sluttet, efter det i Sagen Fremkomne og dennes Be-
skaffenhed anses fuldt begrundet, og den nedlagte Paastand vil
saaledes ikke kunne tages til Følge.

Det Indstævntes befalede Sagfører tilkommende Salær for
Højesteret bliver at udrede af Appellanten.

Thi kendes for Ret:

Appellanten Philip Becks Paastand om Ophævelse
af den paaankede Fængslingskendelse kan ikke tages
til Følge. I Salarium for Højesteret tillægges der
Højesteretssagfører Aagesen 200 Kroner, der udredes
af Appellanten.

Fredag den 22 December.

Nr. 79. Sporvejs- & Omnibusfunktionærernes Organisation
(David)

mod

Sporvognskonduktør Nr. 1545, Valdemar Peter Martin Andersen
(Winther efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Lovligheden af en af Appellanten foretagen Eksklusion af Indstævnte.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 December 1915: De Indstævnte, »Sporvejs- og Omnibusfunktionærernes Organisation«, bør under en Mulkt af 10 Kroner til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse for hver Dag, de maatte sidde denne Dom overhørig, paany optage Citanten, Sporvognskonduktør Nr. 1545, Valdemar Peter Martin Andersen, som Medlem, saaledes at han indtræder i den Retsstilling, han havde i Organisationen førend Eksklusionen den 24 Februar 1914. Sagens Omkostninger betaler de Indstævnte til Citanten med 100 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

For Højesteret er fremlagt Lovene for den appellerende Organisation, i hvilke der blandt Andet findes følgende Bestemmelser:

»§ 1. Optagelse og Eksklusion.

Kun Funktionærer over 18 Aar kan blive Medlemmer af Organisationen. Indmeldelsen sker skriftlig til Bestyrelsen, der dog kan nægte en Funktionærs Optagelse. Denne kan i saa Fald indanke Sagen for den første ordinære Generalforsamling. Medlemmer, der bevislig modarbejder eller søger at skade Organisationen, kan ekskluderes, jevnfør § 7. Eksklusion af et Medlem kan finde Sted saavel paa ekstraordinære som paa ordinære Generalforsamlinger.

Generalforsamlingens Beslutning er endelig afgørende og kan ikke indankes for Domstolene . . . .

§ 7. Strejkebrydere og ellers ekskluderede Medlemmer.

Dersom et Medlem eller forhenværende Medlem, der har modtaget Understøttelse af Sporvejsfunktionærernes Organisation, bryder en Strejke eller gaar paa Kontrakt med sin Arbejdsgiver uden Bestyrelsens Samtykke, skal han tilbagebetale al Understøttelse, af hvad Navn nævnes kan, som han har modtaget af Organisationen, altsaa ogsaa tidligere modtaget Sygeunderstøttelse og Understøttelse i Anledning af tidligere Arbejdsstandsninger. Bestyrelsen kan derefter udelukke ham af Organisationen

ved en med simpel Stemme flerhed tagen Beslutning, der ikke kan paaankes . . . .«

Under Henviſning til de anførte Bestemmelser har Organisationen for Højesteret principalt nedlagt Paastand om Sagens Afvisning fra Landsover- samt Hof- og Stadsretten.

I Mangel af sikker Hjemmel for en videre Forstaaelse maa det antages, at i al Fald kun de Generalforsamlingsbeslutninger om Eksklusion af Medlemmer, der angaar Forhold af den i Lovenes § 1, 1ste Stykke, 4de Punktum, angivne Art falder ind under Bestemmelserne i Lovenes § 1, 2det Stk., og da nu Indstævntes Eksklusion ikke skyldes saadant Forhold, maa det allerede heraf følge, at Retten til at indbringe Sagen for Domstolen ikke kan være ham betagen ved den anførte Bestemmelse. Herefter og idet det af Indstævnte udviste i den indankede Dom omtalte Forhold ikke har kunnet hjemle den stedfundne Eksklusion, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Organisationen have at betale efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Genoptagelsen i Organisationen regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til det Offentlige betaler Appellanten, Sporvejs- og Omnibusfunktionærernes Organisation, det Retsgebyr, som skulde ørlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Indstævnte, Sporvejskonduktør Nr. 1545 Valdemar Peter Martin Andersen havde været beneficeret for Højesteret, samt i Salarium for Højesteret til Højesteretssagfører Winther 100 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening af 1890 tilskrev under 18 December 1913 ved dens Formand, Peter Andreasen, Formanden for de Indstævnte, »Sporvejs- og Omnibusfunktionærernes Organisation«, Vognstyrer J. Borlund, følgende Skrivelse:

»Nærværende for at meddele den ærede Bestyrelse, at der er tilflydt Undertegnede Meddelelse om, at en indenfor vor Organisation godt kendt Skruerbrækker for Tiden kører som Konduktør ved Sporvejene.

Nævnte Person, der bærer det ikke usædvanlige Navn Valdemar Andersen, er set som Konduktør Nr. 1545 paa Linie 7 den 11 eller 12 ds. om Aftenen. Han optraadte som en af de mest gemeneste

Skruebrækkere under Lønkonflikten, vi havde i Efteraaret 1912 med Frøfirmaet »Trifolium« i Toldbodgade. Vi anmoder den ærede Bestyrelse om at undersøge denne Sag, og nærer vi ikke Tvivl om, at den, saavidt det staar i deres Magt, vil hjælpe os til at faa ham fjernet fra Pladsen.

Om ønskes, er vi selvfølgelig villige til at mødes med ham ved et Bestyrelsesmøde.

Ved den i Skrivelsen omtalte Konduktør Nr. 1545 sigtedes til Citanten, Sporvognskonduktør Nr. 1545, Valdemar Peter Martin Andersen.

Nævnte Borlund tilskrev derpaa Direktøren for de københavnske Sporveje med Anmodning om, at Citanten maatte blive afskediget af sin Stilling, hvilken Anmodning imidlertid, efter at have været forelagt for og undersøgt af Magistraten, besvaredes derhen, at man ikke fandt Anledning til at afskedige Citanten.

Ved en Generalforsamlingsbeslutning af 24 Februar 1914 i den indstævnte Organisation blev Citanten derpaa ekskluderet af Organisationen, af hvilken han havde været medlem siden 1 December 1913.

Ved nærværende Rets Dom af 26 Oktober 1914 blev fornævnte Formand for Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening af 1890 i en mod ham og nævnte Fagforening af Citanten anlagt Injuriesag for Fremsættelsen af de i den ovennævnte Skrivelse af 18 December 1913 indeholdte Udladelser om Citanten »en godt kendt Skruebrækker« og »en af de mest gemeneste Skruebrækkere« — til hvilke for Citanten fornærmelige Udladelsers Fremsættelse de under bemeldte Sag Indstævnte ifølge Dommen ikke havde godtgjort nogen Føje — idømt Bødestraf, hvorhos Injurierne mortificeredes m. m.

Endvidere blev fornævnte J. Borlund som Redaktør af Bladet »Sporvognen« for Fremsættelsen af Betegnelser af Citanten som Skruebrækker og Strejkebryder under en af Citanten anlagt Injuriesag ved nærværende Rets Dom af 31 Maj 1915 anset med Bødestraf, idet Borlund ikke kunde anses at have haft Føje til at betegne Citanten som nævnt, hvorhos Injurierne mortificeredes m. m.

Under Anbringende af, at han aldrig har været Strejkebryder eller Skruebrækker, og under Henviisning til, at disse Beskyldninger ifølge de anførte Domme er fremsatte imod ham uden Føje, har Citanten, der herefter formener, at han ulovlig er ekskluderet af den indstævnte Organisation, under nærværende Sag paastaat de Indstævnte tilpligtet under Dagsmulket at genoptage ham som Medlem af Organisationen med de samme Rettigheder, som han havde før Eksklusionen, saaledes at Genoptagelsen faar tilbagevirkende Kraft fra Eksklusionens Dato, samt at betale Sagens Omkostninger.

De Indstævnte paastaar sig frifundet med Tillæg af skadesløse Sagsomkostninger.

Det saavel for de imod Citanten fremsatte, ovenfor omtalte, Sigtelser som for hans Eksklusion af den indstævnte Organisation til Grund liggende Forhold er efter Sagens Oplysninger, at Aktieselskabet Dansk Frøavls Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), hos hvilket Citanten siden 1909 havde haft fast Arbejde som Lagerarbejder, i Efteraaret 1912 afskedigede nogle — 4 Arbejdere.

Dette gav Anledning til, at der fra Arbejdernes Forbund rettedes en Forespørgsel til Trifolium, om Grunden til Afskedigelsen var, at de paagældende Arbejdere var Fagforeningsmedlemmer, hvad Trifolium benægtede, idet de svarede, at Afskedigelsen var sket, fordi de ikke havde Arbejde nok til disse Arbejdere.

Forbundet gjorde derhos Trifolium opmærksom paa, at Ugelønnen var lavere hos Aktieselskabet end for andre Frølagere.

Kort efter besluttede Trifolium sig til at forhøje Lønnen og forelagde sine Arbejdere Maanedskontrakter, indeholdende nærmere angivne Lønningsbestemmelser samt endvidere bl. a. følgende Bestemmelse:

»Saalænge denne Kontrakt er gældende, forpligter jeg mig til ikke at være Medlem af nogen faglig Organisation af nogen Art.«

En Del af Arbejderne — ca. 14 — nægtede at underskrive disse Kontrakter og forlod samme Dag Arbejdet, medens de Øvrige — ca. 11 —, hvoriblandt Citanten, der ikke stod i nogen Fagforening, underskrev og forblev hos Selskabet, ogsaa efterat der 4 Dage efter Kontrakternes Forelæggelse for Arbejderne af Arbejdernes Forbund var erklæret Blokade overfor Trifolium.

Der er under Sagen ikke fremlagt Oplysning om Indholdet af Lovene for den indstævnte Organisation eller nogen Dokumentation for den omhandlede Generalforsamlingsbeslutning, men det maa efter Proceduren antages, at Grunden til Eksklusionen alene maa søges i det ovennævnte, af Citanten udviste Forhold, og at Stillingen som Medlem af den indstævnte Organisation i og for sig tilkommer Citanten i hans Egenskab af Sporvejsfunktionær.

Ligesom nu Citanten — saaledes som det er statueret ved de fornævnte tvende Domme — ikke efter det Foreliggende har brudt nogen Strike, saaledes findes der heller ikke at kunne gives de Indstævnte Medhold i, at de har været beføjet til at ekskludere Citanten blot paa Grundlag af, at Citanten — der som nævnt ikke da var Medlem af nogen faglig Organisation, og som først i 1913 indmeldte sig i »Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening af 1907«, hvorfra han — som anført — den 1 December s. A. overflyttedes til den indstævnte Organisation, i sin Tid tog Arbejde hos Trifolium efter en Kontrakt med den citerede Klausul.

Og da der endelig ikke heller imod Citantens Protest kan gives de Indstævnte Medhold i, at Domstolene skulde være afskaarne fra at bedømme Spørgsmaalet om Eksklusionens Lovlighed ved Henvisningen til, at Generalforsamlingen ifølge Lovenes Udtalelser er den højeste Myndighed i Organisationens Anliggender, vil Citantens Paastand være at tage tilfølgende, saaledes at Mulkten bestemmes til en Københavns Fattigvæsens Hovedkasse tilfaldende Dagsmukt af 10 Kroner, og at Sagens Omkostninger bestemmes til 100 Kroner.

Nr. 412. Højesteretssagfører Bülow

mod

Christen Christensen, kaldet Schou (Def. Asmussen),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 August 1916: Arrestanten Christen Christensen, kaldet Schou, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Højesteretssagfører Levy, 25 Kr., udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Ved samtlige Højesteret foreliggende, i den indankede Dom i det Væsentlige fremstillede Oplysninger, derunder ogsaa Beskaffenheden af Tiltaltes Forklaringer, maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Tiltalte har frastjaalet Gottliebsen de i Dommen omtalte ca. 1400 Kroner. Han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Christen Christensen, kaldet Schou, bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder det ved Kriminal- og Politirettens Dom fastsatte Salarium og i Salarium for Højesteret til Højesterets-sagførerne Bülow og Asmussen 60 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Arrestanten Christen Christensen, kaldet Schou, tiltales for Tyveri.

Arrestanten er født den 20 November 1876 og tidligere anset: ved nærværende Rets Dom af 19 Juli 1910 efter Lov Nr. 129 af 1 April 1905 § 4 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 6 Maaneder.

Ved Rettens Dom af 16 September 1911 blev han frifunden for en imod ham rejst Tiltale for Tyveri.

Færdig fra Trykkeriet den 10 Januar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 44.

Fredag den 22 December.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 21 Maj 1916 om Formiddagen anmeldte Ekviperingshandler Julius Gottliebsen, at han den foregaaende Aften Klokken ca. 10 i Kafé »Kjøbenhavn« af Arrestanten var bleven bestjaalen for en Tegnebog, indeholdende ca. 1400 Kroner, hvoriblandt en 500 Krone-seddel.

Anmelderen har i saa Henseende nærmere edelig forklaret, at han den 20 Maj Kl. ca. 1 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag kom i den nævnte Kafé, hvor han traf Arrestanten, som han kendte fra, at de engang tidligere havde været sammen paa Svir. Arrestanten inviterede Anmelderen til at drikke, og i Løbet af Eftermiddagen, medens de drak sammen, kom der flere Personer til, blandt Andet Arrestantens Hustru og Oluf Robert Nielsen, kaldet Bull. Anmelderen tænkte sig, at disse Personer var Bondefangere, der vilde have ham med i Spil, og Arrestanten fremviste, formentlig for at friste ham, en Tegnebog, indeholdende ca. et Par Tusinde Kroner — Arrestanten havde laant denne af en tredie Person — men Anmelderen undslog sig for at spille. De var sammen i Beværtningen hele Eftermiddagen, og Klokken ca. 10 tog Anmelderen sin Tegnebog frem for at betale. Arrestanten tog Tegnebogen med Indhold fra ham, stak den i sin Lomme og sagde, at nu blev den der, og Anmelderen, der optog dette som Spøg, sagde til Arrestanten, at nu var den i gode Hænder. Da Anmelderen kort efter saa efter Arrestanten, var denne forsvunden, og Anmelderen, der blev urolig, gjorde Alarm. Af Værtinden, Restauratør Møllers Hustru, fik han at vide, at Arrestanten var gaaet, og hun, som var gaaet hen til det Bord, hvor Anmelderen, Arrestanten og de andre Personer havde siddet, kom derfra med Tegnebogen, som hun angav at have fundet; den var da tømt for Penge.

Der blev nu telefoneret efter Arrestanten, som var taget hen paa en anden Beværtning; han vendte tilbage, sagde, at han ikke vidste, hvor Pengene var blevet af, og tilbød at betale dem tilbage med 500 Kroner straks og Resten den næstfølgende Dag. Der blev imidlertid telefoneret til Politiet, men da en Politibetjent kom tilstede, var Anmelderen og Arrestanten gaaet ned i en Bar under Beværtningen for at ordne Sagen, og Betjenten gik uden at foretage sig Noget.

Anmelderen, som ingen Penge havde faaet af Arrestanten, gik den næste Morgen til denne, som forklarede, at han havde været meget fuld, og at han ingen Anelse havde om, hvor Pengene var blevet af, og Anmelderen gjorde derpaa Anmeldelse til Politiet.

Dette anholdt samme Formiddag Arrestantens Hustru, og Arrestanten, som, da han den 20 Maj indfandt sig i Kafé »Kjøbenhavn«, vil have været i Besiddelse af ca. 800 Kr., tilvejebragte i Løbet af Formiddagen den 21 Maj dels ved egne Penge, dels ved Laan 1000 Kroner, som han ved Opvarter William Peter Knudsen betalte Anmelderen, hvem han samtidig lod overlevere en udateret Erklæring om, at han yderligere skyldte ham 400 Kroner, som han forpligtede sig til at betale i Løbet af 14 Dage.

Arrestanten indfandt sig derefter om Eftermiddagen Klokken 3 paa vedkommende Politistation, hvor han blev anholdt. Ved Anholdelsen forklarede han, at han og Anmelderen og flere Personer havde sviret sammen. Da Anmelderen tog sin Tegnebog frem, tog Arrestanten den i Kaadhed fra ham, idet han sagde: »Giv mig den; den kan jeg bedre passe end Dig«, og stak den i sin Lomme, og Anmelderen bifaldt det, idet han sagde: »Ja, hos Dig er den jo i gode Hænder«. Hvad der derefter passerede, kunde han kun dunkelt mindes; han kunde i hvert Fald ikke huske, at han havde leveret Tegnebogen tilbage igen, og det var derfor, han tilbød Anmelderen Erstatning. Hvor Pengene eller Tegnebogen var bleven af, kunde han ikke sige, men han formodede, at den var blevet stjaalet fra hans Lomme. Denne Forklaring har Arrestanten fastholdt under Sagen, og med Hensyn til en Femhundredekroneseddel, som fandtes blandt det Beløb, Arrestanten havde ladet udbetale Anmelderen, har Arrestanten forklaret og fastholdt, at han i Eftermiddagens Løb havde vekslet denne Seddel for Anmelderen, hvad Sidstnævnte bestemt har bestridt.

Under Sagen er afhørt en Række Vidner, hvoriblandt Arrestantens Hustru og den fornævnte O. R. Nielsen, der begge har været arresteret, uden at Tiltale er rejst imod dem, men der er ikke derved tilvejebragt noget Bevis for, hvad der ved den omhandlede Lejlighed er passeret udover, hvad der fremgaar af det foran Fremstillede.

Idet det nu ikke mod Arrestantens Benægtelse er bevist, at han med sin beskrevne Tilegnelse har forbundet noget tyvagtigt eller bedragerisk Forsæt, vilde han være at frifinde, og Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, hvis Sagførelse har været lovlig, 25 Kr., være at paalægge det Offentlige. Arrestanten har selv draget Omsorg for sin Defension.

Nr. 361. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Georg Jensen (Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Værnepligtslovens § 13, 2det Stykke, under skærpende Omstændigheder.

Kriminal- og Politirettens Dom af 10 Juni 1916: Tiltalte, Værnepligtig 1. 1. J. 6733, Georg Jensen, bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det i den indankede Dom fremstillede Forhold er Tiltalte rettelig anset efter Værnepligtslovens § 13, 2det Stykke, men Straffen findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Thi kendes for Ret:

Værnepligtig af 1—1—J—6733 Georg Jensen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage Saa betaler han og Sagens Omkostninger, derunder i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Hansen 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Da Tiltalte, Værnepligtig 1. 1. J. 6733, Georg Jensen, der er født den 18 November 1893 og ikke fundet forhen straffet, ved egen Tilstaaelse og det isøvrigt Oplyste er overbevist om at have undladt at give Møde paa Sessionerne for 1916 og 1917, paa hvilke Sessioner han var pligtig at fremstille sig, vil han, der har erklæret ikke at ville aftjene sin Værnepligt, og som er skønnet for Tiden ikke tjenstdygtig, være at anse efter Værnepligtslovens § 13, 2det Stk., efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage og have at betale Sagens Omkostninger.

Hermed endte anden ordinære Session.

Tredje eller ekstraordinære Session.

Onsdag den 3 Januar 1917.

Nr. 74.   **De danske Statsbaner (Asmussen)**

mod

Hestehandler **P. Larsen (Levy)**,

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at udrede Erstatning for en Hests Beskadigelse under Transporten.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 Oktober 1915: De Indstævnte, De danske Statsbaner, bør til Citanten, Hestehandler P. Larsen af Svendborg, betale 1200 Kroner med Renter 5 pCt. p. a. fra den 3 Februar 1915, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger med 150 Kroner. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Imod Statsbanernes Benægtelse kan det ikke overfor den i den indankede Dom omtalte reglementariske Bestemmelse anses tilstrækkelig godtgjort, at der var bestilt tre Vogne til Transporten af Hestene. Herefter, og da det efter de Højesteret foreliggende tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger ikke kan antages, at der ved Indladningen af Hestene fra Statsbanernes Side er udvist noget Forhold, der til Trods for Bestemmelserne i Lov Nr. 111 af 13 Maj 1911 § 56 kan paaføre Banerne noget Erstatningsansvar, vil disse efter den derom nedlagte Paastand være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter bliver at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, De danske Statsbaner, bør for Tiltale af Indstævnte, Hestehandler P. Larsen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 27 Oktober f. A. ankom fra Malmø til København med et af Dampskibsselskabet »Øresund«s Skibe 21 af Citanten, Hestehandler P. Larsen af Svendborg, i Sverrig indkøbte Heste. De blev samme Dag fra den herværende Godsbaner-

gaard afsendt til Odense, indladede i 2 Jernbanevogne, 10 i den ene og 11 i den anden, men ved Vognenes Ankomst til Roskilde fandtes den ene af de sidstnævnte Heste liggende i Vognen, lam i Bagparten, lidende af Vindkolik og med svære Kontusioner i Hovedet og paa Kroppen — i Hovedet endog i saa høj Grad, at Partier af Knoglerne var fuldstændig blottede, hvorfor den som uhelbredelig maatte nedslaa; der konstateredes derefter tillige Betændelse i Urinblæren. Ifølge en af den tilkaldte Dyrlæge afgiven Erklæring har Hesten, da den blev syg af Vindkolik, formentlig villet lægge sig for at kunne trille sig, men paa Grund af de andre Hestes Tilstedeværelse har det været umuligt for den at komme op, og som Følge af den da opstaaede Uro i Vognen har nogle af de andre Heste trampet paa den og sparket den; havde Vognen ikke været saa overfyldt, havde Hesten kunnet rejse sig og var vel neppe da gaaet til Grunde.

Under nærværende Sag har derefter Citanten søgt de Indstævnte, De danske Statsbaner, til Betaling af 1600 Kr. i Erstatning for Hesten, idet han subsidiært har paastaet Erstatningens Størrelse gjort afhængig af sin Ed, tilligemed Renter af Erstatningsbeløbet 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 3 Februar d. A., til Betaling sker.

De Indstævnte har procederet til Frifindelse, subsidiært mod Betaling af en af Retten fastsat Erstatning, hvorhos hver af Parterne har paastaet sig Sagens Omkostninger tillagt hos Modparten.

Til Støtte for sin Paastand har Citanten anbragt, at han gennem det nævnte Dampskibsselskab har pr. Telefon ladet bestille 3 Vogne til Transport af Hestene, der var var ensartede, store og svære Heste, saaledes at der i hver af de 2 Vogne skulde indlades 10 Heste og i den 3die 1 Hest, at der, fraset Spørgsmaalet om nævnte Bestilling, er handlet uforsvarligt af de Indstævnte ved at indlade og transportere 11 Heste af Størrelse som de ommeldte i en Vogn som den anvendte, at de fornævnte sygelige Tilfælde hos Hesten, der var rask ved Ankomsten hertil, er fremkommet ved, at den er bleven klemt af de andre Heste, eller ved, at disse, da den har ligget ned i Vognen, har trampet paa den, samt at de andre 20 Heste, der ligesom den nedslagne, af Citanten var købt for 1150 Kr. Stykket, blev solgt for 1600 Kr. pr. Stk.

Med Hensyn til Bestillingen af Vognene findes der nu efter de afgivne Vidneforklaringer mod de Indstævntes Benægtelse tilvejebragt et saadant Bevis for, at der er bestilt 3 Vogne, at de Indstævnte ikke kan anses befriet for det heraf flydende Ansvar ved den af dem paaberaabte Bestemmelse i Reglementet for Befordring af Gods om, at Jernbanens Optegnelse om en pr. Telefon stedfunden Bestilling er afgørende, naar der maatte opstaa Tvivl om, hvorledes den har lydt.

De Indstævnte har dernæst benægtet, at der fra deres Side er udvist noget Forhold, der under Hensyn til den i Lov Nr. 111 af 13 Maj 1911 § 56 fastsatte Begrænsning af Statsbanernes Ansvar ved Befordring af levende Dyr kan paadrage dem Erstatningspligt.

Ved Sagens Oplysninger, derunder et afgivet Skøn, findes det imidlertid tilstrækkelig godtgjort, at det maa anses uforsvarligt og forbundet med Fare for de paagældende Heste at belaste en Vogn som den anvendte med 11 Stykker af en Størrelse som de ommeldte Heste efter det Foreliggende maa antages at have været af. Det kan der-

næst ikke antages — som af de Indstævnte hævdede — at Citanten ved sit Forhold med Hensyn til Indladningen har paataget sig Ansvaret for eller har godkendt den anvendte Transportmaade, thi vel paaheviler efter det gældende Reglement Indladningen af levende Dyr Afsenderen, men dels maa det anses ubestridt, at Indladningen er foretaget uden Tilsyn fra Citantens Side af et Læsseentreprenørfirma, der foretager Indladning af Gods efter Anvisning fra Statsbanerne i hvert enkelt Tilfælde og under Opsyn af en Statsbanefunktionær, og dels er det efter fornævnte Reglement, jfr. ovennævnte Lovs § 55, Jernbanepersonalets Pligt at paase, at der ikke indlæsses flere Dyr i Vognene, end at der levnes dem tilbørlig Plads. Da de Indstævnte endelig ikke har oplyst Noget til Støtte for, at den Hesten paaførte Skade skyldes den ved dens Nedslagning konstaterede Sygdom paa anden Maade end efter ovenanførte Dyr lægeerklæring antaget, findes de Indstævnte at være pligtig at yde Citanten en Erstatning, der under Hensyn til Citantens Indkøbspris og paa løbne Omkostninger fastsættes til 1200 Kr. med Renter som paa staaet.

De Indstævnte vil derhos have at betale Citanten Sagens Omkostninger med 150 Kroner.

Nr. 505. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Christian Jensen (Def. Bache),

der tiltales for Tyveri.

Fredericia Købstads Ekstrarets Dom af 16 Oktober 1916: Arrestanten Christian Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Han betaler i Erstatning til Frk. Anna Jensine Numelin af Fredericia 22 Kroner samt udreder samtlige denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Anklageren, Sagfører Reinholdt Jacobsen, og Forsvareren, Justitsraad Prokurator Seidelin, med henholdsvis 20 Kroner og 15 Kroner. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsøverrets Dom af 20 November 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christian Jensen til Højesteretssagførerne Asmussen og Bache 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Fredericia Købstads Ekstraret indankede Sag er Arrestanten Christian Jensen sat under Tiltale for Tyveri.

Arrestanten, der er født den 8 December 1890, har tidligere foruden at han to Gange har vedtaget Bøder for Politiforseelse og flere Gange været straffet for Betleri, været anset ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 19 Maj 1910 efter Straffelovens § 100, jfr. § 98, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, ved Esbjerg Købstad, Skads Herred og Fanø Birks Ekstrarets Dom af 31 Januar 1911 efter midlertidig Straffelovs § 1, 2det Stk., 1ste Pkt., jfr. Straffelovens § 203, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 4 Maaneder, ved Gørding-Malt Herreders Ekstrarets Dom af 7 Juli 1911 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage, ved Kolding Købstads Ekstrarets Dom af 11 April 1912 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved samme Rets Dom af 18 September 1913 efter Straffelovens § 231, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder og ved Horsens Købstads Ekstrarets Dom af 15 April 1915 dels efter Straffelovens § 232, tildels sammenholdt med § 46, for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri og Forsøg herpaa, dels efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, idet han dog ved kgl. Resolution af 10 April 1916 fritoges for den resterende Del af Straffen, mod at han fra den 18 s. M. til Straffetidens Udløb den 18 August næstefter anbragtes paa Optagelseshjemmet »Lyng«.

Efter at Frøken Jensine Numelin i Fredericia den 2 September d. A. til Politiet i nævnte Købstad havde anmeldt, at der samme Dags Aften ved Ottetiden var frastjaalet hende 22 Kr., bestaaende af 4 Femkronesedler og et Tokronestykke, blev Mistanken under den af Politiet foretagne Undersøgelse rettet mod Arrestanten, der blev anholdt samme Aften og fandtes i Besiddelse af 3 nye Femkronesedler, der bar Numrene 4341056, 4341057 og 4341058.

Under det derefter optagne Forhør har Frøken Numelin edelig forklaret, at Postekspedient H. P. Petersen, der faar Kosten hos hende, den paagældende Aften henad Kl. 8 kom ud til hende i hendes Køkken og betalte hende 22 Kr. i fire nye Femkronesedler og 1 Tokronestykke, som han lagde under en paa en Hylde henstaaende Fløde-

kande. Vidnet forlod kort efter Køkkenet og gik ind i Spisestuen, men da hun straks efter hørte, at der var Nogen ude i Køkkenet, uden at hun paa Tilraab fik noget Svar, gik hun derud og saa en Mandsperson forsvinde ned ad Trappen, hvorefter hun ved at efterse Køkkenet opdagede, at det ommeldte Pengebeløb var borttaget.

Dernæst har Postekspedient H. P. Petersen ligeledes edelig forklaret, at han den 1 September d. A. som en Del af sin Løn modtog 3 Bundter nye Femkronesedler, hvoraf han i et den 6 s. M. afholdt Forhør endnu havde en Del i Behold, derunder et Bundt med Numrene 4341051—4341055, begge inklusive, samt Nummer 4341060. Han afgav derhos en med forrige Vidnes Fremstilling overensstemmende Forklaring om den af ham foretagne Udbetaling til Frøken Numelin, idet han nærmere forklarede, at han var sikker paa, at de udbetalte Femkronesedler var taget af et af de fornævnte 3 Bundter, hvorhos han henlede Opmærksomheden paa, at de i Arrestantens Besiddelse forefundne 3 Femkronesedler bærer Numrene paa 3 af de Sedler, der mangler i det ovennævnte Bundt.

Endvidere har Tjenestepige Nora Christoffersen, der har Tjeneste hos en Familie, der bor i Stueetagen i samme Ejendom som Frøken Numelin, edelig forklaret, at hun den 2 September d. A. Kl. 7 à 8 om Aftenen, da hun var i Færd med at vaske Gulvet i Køkkenet, hvorfra Døren til Trappen stod aaben, saa en Mandsperson komme rask ned ad Trappen, idet han tog flere Trin ad Gangen, at hun omtrent samtidig hørte Frøken Numelin raabe ud ad Vinduet om Tyveriet, og at hun i Arrestanten genkender den ommeldte Mandsperson.

Endelig har Cigarhandler Madsens Hustru, Thora, født Sørensen, edelig forklaret, at der den 2 September d. A. om Aftenen ved Halvnetiden kom en Mandsperson ind i Butikken og købte for 10 Øre Snus, som han betalte med en Femkroneseddel. Vidnet, der senere har udgivet Pengesedlen, har derhos i Arrestanten genkendt den paa-gældende Mandsperson.

I en Skrivelse af 14 September d. A. har Nationalbanken i København udtalt, at Banken ikke bestemt kan opgive, hvornaar de i Arrestantens Besiddelse forefundne Pengesedler er sat i Cirkulation, men at det antagelig er sket i Slutningen af Maj eller Begyndelsen af Juni Maaned d. A., hvorhos det opgives, at nye Sedler, der udleveres bundtvis, som Regel har fortløbende Numre.

Arrestanten, der har benægtet at have gjort sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, har forklaret, at han ved sin Afrejse fra »Lyng« var i Besiddelse af 15 Kr. og senere gennem sin Plejefader i Horsens modtog 50 Kr., der var tilsendt denne fra »Lyng« som en Del af Arrestantens Arbejdsfortjeneste, at de Penge, hvoraf han ved sin Anholdelse var i Besiddelse, var Resten heraf, og at han den 22 eller 23 August d. A. i København har tilbyttet sig de hos ham forefundne Femkronesedler, uden at han husker hvor, idet det dog er muligt, at den ene af Sedlerne først er kommen i hans Besiddelse nogle Dage senere ved Bytning af Penge i Odense. Han har senere ændret sin Forklaring derhen, at han ikke nærmere kan oplyse, hvor han har tilbyttet sig Femkronesedlerne, at han dog erindrer, at han ved Køb i en Fedevareforretning samtidig med, at han betalte med en Tikroneseddel, fik en anden Tikroneseddel byttet og derved kom i Besiddelse

af 3 Femkronesedler, at han ikke ved, om det er de samme 3 Sedler, af hvilke han var i Besiddelse ved sin Anholdelse, samt at han ellers kun har faaet en enkelt Seddel ad Gangen. Arrestanten har derhos benægtet overhovedet at have været oppe i den af Frøken Numelin beboede Ejendom og ved Købet af Snustobakken at have udgivet nogen Femkroneseddel.

Frøken Numelin har under Sagen paastaaet Arrestanten tilpligtet i Erstatning at betale hende 22 Kr., hvilken Paastand ved Underrettsdommen er tagen til Følge.

Efter det saaledes Foreliggende i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det nu mod Arrestantens Benægtelse anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i det ham paasigtede Tyveri, og han vil derfor for sit i bemeldte Henseende udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 232 for femte Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 3 Aar. Bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Arrestanten vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver.

Nr. 480.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Valdemar Edvard Larsen og Niels Peter Jensen
(Def. Ulf Hansen),

der tiltales henholdsvis for Tyveri og Forsøg paa Tyveri.

Vordingborg søndre Birks Ekstrarets Dom af 27 September 1916: Arrestanterne Valdemar Edvard Larsen og Niels Peter Jensen bør straffes henholdsvis med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, samt, En for Begge og Begge for En, udrede Sagens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Kjelner, og Defensor, Sagfører Strange, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Oktober 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for Arrestanten Valdemar Edvard Larsens Vedkommende bestemmes til ét Aar. Til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Th. Knudtson og J. L. Nathansen, betaler Arrestanterne Valdemar Edvard Larsen og Niels Peter Jensen, En for Begge og Begge for En, 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For de i den indankede Dom fremstillede Forhold er de Tiltalte rettelig anset efter de i Dommen angivne Straffebestemmelser. Medens det maa have sit Forblivende ved den Tiltalte Larsen ikendte Straf, vil det af Tiltalte Jensen udstaaede langvarige Varetægtsfængsel i Medfør af Straffelovens § 58 kunne træde i Stedet for den af ham forskyldte Straf.

Thi kendes for Ret:

Den af Niels Peter Jensen forskyldte Straf bortfalder. Iøvrigt bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler nævnte Tiltalte og Tiltalte Valdemar Edvard Larsen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Liebe og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Vordingborg søndre Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arrestanterne Valdemar Edvard Larsen og Niels Peter Jensen henholdsvis for Tyveri og Forsøg paa Tyveri.

Arrestanten Larsen er født den 7 Januar 1893 og tidligere anset oruden 3 Gange for Tyverier, begaaet før det 18de Aar, 1) ved Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 25 Marts 1912 efter Straffelovens § 253, jfr. Lov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, 2) ved Præstø Købstads og Vordingborg nordre Birks Ekstrarets Dom af 4 Juli 1914 efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, med lige Straf og 3) ved Nykøbing F. Købstads Ekstrarets Dom af 17 September 1915 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk., med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage.

Arrestanten Jensen er født den 30 Marts 1887 og ikke funden tidligere straffet.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at det efter en Søndag den 20 August d. A. paa Lundby Gæstgivergaard afholdt Koncert for Politiet blev anmeldt, at 2 næsten nye, henholdsvis Tjenestedreng Carl Nielsen og Bestyrer Carl Sophus Christiansen af Grumløse tilhørende, hver til 100 Kroner vurderede Cykler ved denne Lejlighed var blevet stjålet fra Gæstgiveriets Have; den Tjenestedreng Nielsen tilhørende Cykle blev den 23 s. M. funden i en Vanding ved Aunøggaard, hvor begge Arrestanter tjente; Vandingen ligger saaledes, at det ikke godt kan tænkes, at Cyklen kan være kastet i den af andre end Saadanne, der har Forbindelse med Gaarden.

Begge Arrestanter har den paagældende Aften besøgt Gæstgiveriet uden at have Cykler med.

Tjenestekarlene Jens Valdemar Frederiksen og Hans Hansen har

edelig forklaret, at de Søndag Aften ca. Kl. 10 saa, at Arrestanten Jensen havde taget Frederiksens Cykle, af Værdi 50 Kroner, som Frederiksen havde stillet op ad Gæstgiveriets Mur, og vilde til at køre bort med den; da han blev gjort opmærksom paa, at det var Frederiksens Cykle, lod han sig forlyde med, at han i saa Fald havde taget Fejl, og at hans egen Cykle maatte være borttaget; Arrestanten Larsen kom nu til, og begge Arrestanter gik da ind i Haven for at se efter Cyklen.

Fornævnte Frederiksen og Tjenestekarl Oscar Hansen har under Ed forklaret, at de lidt efter saa Arrestanten Larsen komme fra Haven, medførende en ny Cykle.

Et Vidne har forklaret, at han Søndag Aften har set begge Arrestanter i Gæstgiveriets Sal, og at han ca. Kl. 11 samme Aften i Lundby saa to Personer, af hvilke han tror, at den ene var Arrestanten Larsen; den Person, som han tror er identisk med Arrestanten Larsen, kørte da paa en Cykle, og han hørte ham sige til den Anden: »Nu kører jeg, saa kommer du bagefter«; begge Personer begav sig i Retning ad Aunøgaard.

Endelig har en polsk Arbejder paa Aunøgaard forklaret, at han Mandagen efter Koncerten i Lundby om Morgenen ca. Kl. 3, da han gik til Malkning, saa en næsten ny ham ubekendt Cykle staa i Mejerilokalet; denne Cykle var borte, da han nogle Timer senere kom tilbage; Arrestanterne plejede at gaa igennem Mejerilokalet, naar de udefra skal til deres Kamre paa Loftet, og det er almindeligt, at Folkene paa Gaarden hevsætter Cykler i det nævnte Lokale.

Arrestanten Larsen har ikke turdet benægte, at han har taget en Cykle i Gæstgivergaardens Have, men han har paastaet, at han var saa beruset, at han ikke kan erindre Noget derom eller om, hvorledes han kom hjem til Aunøgaard.

Arrestanten Jensen, der erkender, at han ikke paa det paagældende Tidspunkt var Ejer af nogen Cykle, har benægtet at have villet stjæle Frederiksens Cykle; ogsaa han anfører, at han var i høj Grad beruset.

Efter det Oplyste maa der vel gaas ud fra, at Arrestanterne var noget beruset, men dog ikke i højere Grad, end at de maa antages at have været fuldt tilregnelig.

Som Sagen saaledes foreligger, findes det tilstrækkelig godtgjort, at Arrestanten Larsen har stjaalet fornævnte Tjenestedreng Nielsens Cykle, og at Arrestanten Jensen har forsøgt paa at stjæle fornævnte Tjenestekarl Frederiksens Cykle, hvilket mislykkedes paa Grund af, at Frederiksen kom til.

Som Følge heraf vil Arrestanten Larsen være at anse efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., med en Straf, der passende kan ansættes til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og Arrestanten Jensen efter Straffelovens § 228, jfr. § 46, og midlertidig Lov 1 April 1911 § 13 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage.

Underrettsdommen, der efter samme Bestemmelser har anset Arrestanten Larsen med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder og Arrestanten Jensen med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og som med Rette har paalagt Arrestanterne in solidum at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen fastsatte Salærer til Aktor

og Defensor for Underretten, vil med forannævnte Forandring i Straffetiden for Arrestanten Larsens Vedkommende saaledes være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Arrestanterne have in solidum at betale 30 Kr. til hver.

Torsdag den 4 Januar.

Nr. 447. Højesteretssagfører Ulf Hansen

mod

Christian Albert Rasmussen (Def. Liebe),

der tiltales for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods samt for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden.

Antvorskov Birks Ekstrarets Dom af 6 Juni 1916: Tiltalte Christian Albert Rasmussen bør hensættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 25 Dage. Saa bør han og udrede alle af nærværende Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Hoffmann, 18 Kr. og til Defensor, Prokurator Deichmann, 18 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 August 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Krabbe og Steinthal, bør Tiltalte Christian Albert Rasmussen betale 25 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 40 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 40 Dage. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Christian Albert Rasmussen til Højesteretssagførerne Hansen og Liebe 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Antvorskov Birks Ekstraret indankede Sag er Christian Albert Rasmussen, der er født den 24 Marts 1895, og som ikke er funden tidligere straffet, sat under Tiltale for Tyveri eller ulovlig Omgang med Hittegods samt for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden.

Ifølge Tiltaltes med Sagens øvrige Oplysninger stemmende Tilstaaelse har han gjort sig skyldig i de ham paasigtede Forhold under følgende Omstændigheder, der tildels er oplyst ved et paa Rettens Foranledning optaget Reassumtionsforhør.

I. Den 26 Marts d. A. om Formiddagen konstaterede Assistenten ved Elektricitetsværket i Slagelse, da han passerede Holmstrup Mose, at nogle Ledningstraade, henhørende til det Ledningsnet, der forbinder Elektricitetsværket med en Pumpestation ved Mosen, var falden ned. Assistenten vikledede den løse Ende af en af de nedfaldne Traade omkring et i Nærheden staaende Træ for dermed at antyde, at Elektricitetsværket havde taget den under Besiddelse; Traaden var efter Assistentens Forklaring med sin anden Ende fastgjort til en Ledningsmast. Da Tiltalte samme Formiddag kom forbi Mosen, tilegnede han sig den saaledes omviklede Traad, der efter hans Forklaring da ingen Forbindelse havde med Masten, og som havde en Værdi af ca. 7 Kr.

Da Tiltalte har erkendt, at han ved Tilegnelsen var klar over, at Traaden tilhørte Elektricitetsværket eller en anden kommunal Institution og befandt sig paa Sammes Grund findes Tilegnelsen efter de foreliggende Omstændigheder at burde tilregnes ham som Tyveri.

II. Ifølge en af Sergent Leo Alfonso Valdemar Vølding den 30 Marts d. A. til 7de Regiment affattet Rapport har en civil, beruset Person, der senere viste sig at være Tiltalte, om Eftermiddagen den nævnte Dag forulempet en af de ved Banelinien mellem Slagelse og Kallundborg patrouillerende militære Vagtposter, der som Følge heraf fandt sig foranlediget til at aflevere Tiltalte i Vagstuen til Vagtkommandøren — ovennævnte Sergent Vølding. Om den Adfærd, Tiltalte har udvist ved Banelinien, har der ikke kunnet tilvejebringes nærmere Oplysninger under Sagen, men Sergent Vølding har forklaret, at Tiltalte i Vagstuen satte sig til Modværge og optraadte meget uforskammet mod ham og det tilstedeværende Mandskab, idet han bl. a. udskældte Vølding for »Idiot«. Politibetjent Vilhelm Christian Oscar Jensen, der om Aftenen indfandt sig i Vagstuen for at afhente Tiltalte til Detentionslokalet i Slagelse, har forklaret, at han hørte Tiltalte, der var ophidset og beruset, bruge Skældsord som »Fjols« og »Drenge« mod Mandskabet. Tiltalte har ikke villet bestride Rigtigheden af de afgivne Forklaringer, men har gjort gældende, at han den ommeldte Eftermiddag og Aften var i den Grad beruset, at han intet bestemt erindrer om sin Adfærd. Tiltalte maa vel antages ved den paa-gældende Lejlighed at have været beruset, men efter det Foreliggende, derunder Sergent Vøldings Forklaring, ikke i nogen Tilregneligheden udelukkende Grad, og Tiltaltes Forhold i Vagstuen findes derfor at maatte tilregnes ham som en Overtrædelse af Straffelovens § 101.

Som Følge af det Foranførte vil Tiltalte efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, og efter Straffelovens § 101 være at anse med en Straf, der findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 25 Dage, og Underretsdommen, ved hvilken Tiltalte efter Straffelovens § 228, jfr. Lov 1 April 1911 § 13, og efter Straffelovens § 101, jfr. § 98 samt § 62, er anset med samme Straf, og som rettelig har paalagt Tiltalte at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen bestemte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, vil saaledes være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at udrede 25 Kroner til hver.

Nr. 191. Højesteretssagfører Winther

mod

Jens Andersen og Vilhelm Laurits Thorvald Andersen
(Def. Asmussen),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Lejre Herreds Ekstrarets Dom af 3 Juli 1915: De Tiltalte, Vilhelm Laurits Thorvald Andersen og Jens Andersen, Begge af Nr. Hvalsø, bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører N. C. Nielsen, 20 Kr. og Defensor, Sagfører J. P. Nielsen, 15 Kr., udredes af det Offentlige.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 Oktober 1915: De Tiltalte, Vilhelm Laurits Thorvald Andersen og Jens Andersen, bør straffes hver især med simpelt Fængsel i en Maaned. Saa bør de Tiltalte og, En for Begge og Begge for En, i Erstatning til Fiskehandler Frands Sofus Olsen af Nr. Hvalsø betale 45 Kr. 50 Øre samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Underretten, Sagførerne N. C. Nielsen og J. P. Nielsen, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr., og til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne C. A. Olsen og H. Steinthal, 20 Kr. til hver. I Medfør af Bestemmelserne i Kapitel 3 i midlertidig Straffelov 1 April 1911 udsættes for begge de Tiltaltes Vedkommende Straffens Fuldbyrkelse, og efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse bortfalder den, saafremt de i nævnte Lov anførte Betingelser overholdes. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ifølge en af Dr. med. Heerfordt den 29 Juli f. A. afgiven Erklæring er siden sidste Undersøgelse af Frands Olsens Øje de i Øjets Indre svømmende Uklarheder væsentlig mindskede, saaledes at Synet i gunstigste Øjeblikke nu er $\frac{9}{10}$, og yderligere Bedring af Synet i Fremtiden er ikke udelukket.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden for hver af de Tiltalte findes at kunne forkortes til 8 Dage.

De de beskikkede Sagførere for Højesteret tilkommende Salarier vil være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden for hver af de Tiltalte Jens Andersen og Vilhelm Laurits Thorvald Andersen bestemmes til 8 Dage, og saaledes at Femårsfristen regnes fra nærværende Højesteretsdoms Afsigelse. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Winther og Asmussen hver 40 Kroner og Højesteretssagfører Møllers Dødsbo 30 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Lejre Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Vilhelm Laurits Thorvald Andersen og Jens Andersen, der er født henholdsvis den 15 Februar 1892 og den 4 November 1895, og af hvilke Ingen er funden straffet, for Vold og Legemsbeskadigelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Efter at Anmelderen, Fiskehandler Frands Sofus Olsen, om Aftenen den 3 April 1915 havde opholdt sig paa Hvalsø Hotel, forlod han ved 11-Tiden dette — som det maa antages i stærkt beruset Stand — for at gaa til sit Hjem i Nr. Hvalsø. Han var i Følge med en Arbejdsmand, der ledsagede ham af Hensyn til hans berusede Tilstand, men som atter forlod ham, efter at de var blevet indhentet af to Karle fra Nr. Hvalsø, der paa Arbejdsmandens Anmodning tog sig af Anmelderen. Skønt Karlene søgte at stive ham af, faldt han dog et Par Gange, og flere Gange raabte han, der i det Hele var højroestet, efter dem, der passerede forbi. Da saaledes de Tiltalte, der er Brødre, paa Vej til deres Hjem i Nr. Hvalsø passerede forbi ham i Følge med Smedesvend Peter Ferdinand Nielsen, tilraabte Anmelderen denne, der bød ham God Aften, »sagde Du Flab«, uden at dog hverken Nielsen eller de Tiltalte tog sig videre heraf. Da Anmelderen, der i det Hele

brugte Mund, sluttelig vægrede sig ved at følges længere med Karlene, forlod disse ham omtrent samtidig med, at de havde indhentet de Tiltalte og Nielsen, der var standset ved et Maskinhus ved Vejen. Anmelderen, der allerede ved tidligere Lejligheder havde foreulempet de Tiltalte — saaledes bl. a. ved en Nat at indfinde sig og lave Optøjer paa deres Bopæl — sprang nu uden nogen dertil givne Anledning ind paa Tiltalte Jens Andersen, hvem han med Haanden tilføjede et Slag i Nakken, saa at Jens Andersen var ved at falde. Denne Tiltalte vendte sig straks om mod Anmelderen, og der opstod et Slagsmaal mellem dem, hvorunder Tiltalte Vilhelm Andersen traadte til og med sin Egetræsstok, der er 90 cm. lang og 6 cm. i Omkreds, bibragte Anmelderen flere Slag, af hvilke i hvert Fald ét maa antages at have ramt Anmelderen i Hovedet. Som Følge af Slagene faldt Anmelderen omkuld paa Vejen, og mens han laa her, slog Vilhelm Andersen ham et Par Slag med Stokken, ligesom Jens Andersen tildelte ham et Spark, hvorefter de Tiltalte gik videre hen ad Vejen. Anmelderen kom dog straks efter atter op, indhentede de Tiltalte og greb fat i Vilhelm Andersen, der imidlertid tildelte ham en Skalle, som ramte ham paa Munden eller Hagen og medførte, at han paany faldt om. Straks derpaa gik de Tiltalte deres Vej uden at Yderligere passerede.

Ved 3-Tiden samme Nat indfandt Anmelderen sig hos Læge Mørch i Hvalsø, der ifølge sin den 5 s. M. udstedte Erklæring konstaterede, at Anmelderen, som var stærkt beruset, i højre Tindinge-Isseregion havde et ikke ind til Benet naaende, ca. 4 cm. langt, ret livligt blødende Saar med glatte Rande, der godt kunde være tilføjjet ved et Stokkeslag, at der var meget betydelig Svulst af begge Øjenlaagene paa højre Øje, og at dette Øjes Bindehinde var Sæde for en meget betydelig Svulst, uden at det dog lod til, at Hornhinden havde taget nogen Skade, hvorhos der endelig fandtes forskellige mindre Hudafskrabninger i Ansigtet og paa Hænderne.

De Tiltalte har erkendt, at det er dem, der ved den omhandlede Lejlighed har tilføjjet Anmelderen de nævnte Læsioner.

Som Følge af Læsionerne maatte Anmelderen holde Sengen i 4 Dage, og først den 13 s. M. kunde han genoptage sit sædvanlige Arbejde. Ved hans Møde i Politiretten den 14 s. M. var Saaret endnu ikke lægt og højre Øjes Synsevne stærkt svækket. Saaret lægtes dog uden Følger i Løbet af kort Tid derefter, hvorimod Øjenlæge, Dr. med. K. K. K. Lundsgaard, hvem Anmelderen den 26 s. M. og den 17 Maj s. A. konsulerede angaaende Øjenlidelsen, i en den 26 Maj s. A. udstedt Erklæring har udtalt, at Anmelderen lider af en højresidig Øjenlidelse, hvis vigtigste Symptomer er udvidet Pupil og Uklarheder (opaciteter) i Glaslegemet med betydelig nedsat Synsstyrke (ved første Undersøgelse $\frac{6}{30}$, ved Sidste $\frac{6}{60}$), at det maa anses rigtigt, at Lidelsens Aarsag er et Slag, og at Udsigten til fuldstændig Helbredelse er nærmest = 0, og Udsigten til kendelig Bedring i

Færdig fra Trykkeriet den 17 Januar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 45—46.

Torsdag den 4 Januar.

Tilstanden meget ringe. Ved sit Møde i Politiretten den 16 Juni s. A. erklærede Anmelderen endnu ikke at have mærket nogen Bedring i Øjets Tilstand. Under et paa Overrettens Foranledning optaget Reassumptionsforhør har Anmelderen forklaret, at Synsevnen paa højre Øje fremdeles er betydelig svækket, og at det, han ser, træder dunkelt frem for ham. Der er derhos tilvejebragt en den 7 September 1915 dateret saalydende Erklæring fra Øjenlæge, Dr. med. C. F. Heerfordt:

»Fiskehandler Frants Sofus Olsen, hvis venstre Øje er normalt, har ved Synsprøven i Dag paa højre Øje Syn = $\frac{6}{15}$ vekslende med noget mindre Syn.

I Øjets Indre findes store svømmende Uklarheder, af hvis Stilling til Synslinien Synets Skarphed afhænger. I de gunstigste Øjeblikke er Synet som anført $\frac{6}{15}$, i andre Øjeblikke væsenligt mindre.

Yderligere Bedring af Synet i Fremtiden er ikke udelukket, idet de beskrevne Uklarheder under Tiden taber sig gradevis (i Løbet af Maaneder, halve, ja hele Aar) og heller ikke er upaavirkelige for Behandling, idet man kan se dem aftage under Brugen af energiske Svedekure.«

Anmelderen har under Sagen nedlagt Paastand om, at de Tiltalte tilpligtes at betale ham en Erstatning af ialt 95 Kr. 50 Øre, nemlig 45 Kr. 50 Øre for haft og endnu paaløbende Udgifter til Lægebehandling m. m. og 50 Kr. i Godtgørelse for Svie, Smerte og Næringstab. De Tiltalte har heroverfor ikke fremsat anden Indvending, end at de formener ikke at være pligtig at udrede nogen Erstatning, da det var Anmelderen, der »begyndte Slagsmaalet«, og at de maatte have »Ret til at forsvare sig, som de gjorde«; de har endvidere erklæret, at forsaavidt Anmelderen antages overhovedet at have Erstatningskrav overfor dem, er den af ham forlangte Erstatning ikke for høj.

Medens der nu, forsaavidt Anmelderen har forklaret uden Anledning at være bleven overfaldet af de Tiltalte, overfor de øvrige Oplysninger er saa meget mindre Grund til at tillægge dette nogen Betydning, som hans Forklaringer herom har været væklende, idet han senere alene har forklaret ikke at kunne huske at have angrebet nogen af de Tiltalte, vil det paa den anden Side ikke kunne statueres, at de Tiltalte — selv om disse maa antages at være smaa af Vækst og An-

melderer af betydelig kraftigere Legemsbygning — ved den paagældende Lejlighed i det Hele skulde have handlet i Udøvelsen af berettiget Nødværge. Derimod vil der under de foreliggende Omstændigheder være at tage et væsenligt Hensyn til Grundsætningen i Straffelovens § 206 ved Bestemmelsen af deres Strafansvar for det af dem udviste Forhold, der bliver at hensøre under Straffelovens § 203, hvorved endnu bemærkes, at de Tiltalte hver især maa være ansvarlig med Hensyn til samtlige de Anmelderen ved den paagældende Lejlighed tildelte Læsioner.

Den af de Tiltalte forskyldte Straf findes at kunne bestemmes for hver især til simpelt Fængsel i 1 Maaned, og de Tiltalte vil derhos have in solidum at udrede i Erstatning til Anmelderen de fornævnte 45 Kr. 50 Øre, medens der ikke findes Anledning til ud herover at tilkende ham nogen Erstatning.

De Tiltalte vil derhos have in solidum at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Underrettsdommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr., og i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 25 Kr. til hver.

For begge de Tiltaltes Vedkommende findes dog Straffens Fuldbyrkelse i Medfør af Bestemmelserne i Kap. 3 i midlertidig Straffelov 1 April 1911 at burde udsættes og efter Forløbet af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse bortfalde, saafremt de i nævnte Lov anførte Betingelser overholdes.

Underrettsdommen, ved hvilken de Tiltalte er frifundet for Aktors Tiltale og Aktionens Omkostninger paalagt det Offentlige, vil være at forandre i Overensstemmelse med Foranstaaende.

Mandag den 8 Januar.

Nr. 192. Højesteretsagfører Dietrichson

mød

Osvald Richardt Kjærulff (Def. Bülow),

der tiltales for Bedrageri og Overtrædelse af Straffelovens § 278, Lov Nr. 108 af 18 April 1910 § 5 samt Tillæg til Sundhedsvedtægten af 13 Maj 1908.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 November 1915: Tiltalte Osvald Richardt Kjærulff bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Munch-Petersen, 100 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte for de i Dommen under II, III, IV og VII

fremstillede Forhold er anset efter de i Dommen nævnte Straffebestemmelser. Hvad angaar det i Dommen under I anførte Forhold maa det antages, at Tiltalte i ikke ringe Omfang har leveret Rigshospitalet Kød, der ikke var forsynet med Kvalitetsstempel, og at dette Kød i alt Fald tildels har været af ringere Kvalitet end det, han var pligtig at levere. Han vil derfor forsaavidt være at anse efter Straffelovens § 257, og under samme § findes endvidere de af Tiltalte udviste i Dommen under V og VI fremstillede Forhold at maatte henføres. Den Straf, som Tiltalte herefter har forskyldt, findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, hvorhos han vil have at udrede Aktionens Omkostninger som nedenfor anført.

Thi kendes for Ret:

Osvald Richardt Kjærulff bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger, derunder i Salarium til Overretssagfører Munch-Petersen 100 Kroner og til Højesteretssagførerne Dietrichson og Bülow for Højesteret 200 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Osvald Richardt Kjærulff, der tiltales for Bedrageri og Overtrædelse af Straffelovens § 278, Lov Nr. 108 af 18 April 1910 § 5 samt af Tillæg til Sundhedsvedtægt af 13 Maj 1908, er født den 16 August 1880 og ikke funden forhen straffet ifølge Dom.

Tiltalte har den 25 Marts 1912 ved en af Rettens Afdelinger vedtaget en Bøde af 10 Kr. for Overtrædelse af Lov af 13 Maj 1911 § 8.

Under en mod Slagterlærling Aage Johan Frederik Martin Johansen og Slagtersvend Hans Peter Christian Julius Jacobsen indledet Undersøgelse, hvorunder disse sigtedes for forskellige Misligheder overfor Tiltalte, hvilken Undersøgelse resulterede i, at de dømtes henholdsvis for Tyveri og Bedrageri og for Bedrageri, fremkom Jacobsen med forskellige Sigtelser overfor Tiltalte, hvilket foranledigede, at der ogsaa indledes Undersøgelse mod denne.

Herved er der fremkommet følgende Oplysninger.

I. Tiltalte, der nedsatte sig som Slagtermester her i Staden i 1908, idet han overtog den tidligere af hans Fader drevne Slagterforretning, har i 3 Halvaar haft Leverance af fersk Kød til Rigshospitalet, nemlig fra 1 April til 30 September 1912, fra 1 Oktober 1913 til 31 Marts 1914 samt fra 1 April til 30 September 1914.

Ifølge Konditionerne for Leverancerne skulde de forskellige Sorter Kød »ubetinget være af første og bedste Kvalitet, sunde og friske og i enhver Henseende omhyggeligt behandlede«, hvorhos der var foreskrevet nærmere Regler angaaende Beskaffenheden af de forskellige

Slags Kød. Til Sikkerhed for, at Kødet var i Overensstemmelse med Konditionerne, skulde det derhos i Københavns offentlige Slagtehus underkastes en særlig Kontrol af Overdyrlægen sammesteds, der forsynede Kødet med et særligt Kvalitetsstempel, uden hvilket Kødet ikke modtoges.

I de af Tiltalte med Rigshospitalet indgaaede skriftlige Kontrakter forpligtede han sig til at præstere Leverancerne i nøje Overensstemmelse med Konditionerne.

Tiltalte har erkendt, at han enkelte Gange til Rigshospitalet har leveret Kød, der ikke var forsynet med Hospitalets særlige Kvalitetsstempel, men gjort gældende, at det leverede Kød altid har været forsynet med 1ste Klasses Stempel og i Kvalitet været fuldt paa Højde med det kvalitetsstemplede.

Med Hensyn til det 1ste Halvaars Leverance har imidlertid Slagtersvend Svend Max Louis Einar Christensen edelig forklaret, at der ret ofte blandt det til Hospitalet leverede Kød var Noget, der manglede Kvalitetsstempel, Vidnet mener at være paa den sikre Side, naar han udtaler, at der i hver anden Levering var Kød uden Kvalitetsstempel. Ifølge Vidnets Forklaring kunde dette Kød undertiden være bedre og undertiden være daarligere end det Kvalitetsstemplede.

Angaaende samme Tidsrum har Husmand Carl Petersson, der indtil 1 Oktober 1912 var Kusk hos Tiltalte, edelig forklaret, at antagelig hver 3die Levering til Hospitalet var iblandet Kød uden Kvalitetsstempel, medens Slagtersvend Alexius Frederik Rasmussen har forklaret, at der antagelig 2—3 Gange om Ugen blev leveret ikke-kvalitetsstempelt Kød — deriblandt Kød, som Overdyrlægen ved Kvalitetsundersøgelsen havde afvist — for hver Levering paa 100 Pd. eller mere eller mindre, hvilket Kød efter Vidnets Skøn gennemgaaende var ringere end det Kvalitetsstemplede, hvorhos Forbunder Alfred August Jørgensen har forklaret, at det var mange Gange, at Kvalitetsstemplerne manglede.

Fornævnte Slagtersvend Christensen har endvidere forklaret, at der 1 Gang til Hospitalet er leveret en ikke-kvalitetsstempelt Oksesteg med 2den Klasses Stempel, men Vidnet ved ikke, om Tiltalte var vidende derom, omend det var Tiltalte, der gav Anvisning paa at afveje Kødet, hvoriblandt det fandtes.

Med Hensyn til Leverancerne i 2det og 3die Halvaar har fornævnte Slagtersvend Jacobsen forklaret, at det som Regel skete, at et mindre Kvantum Kød blev forsynet med Kvalitetsstempel og leveredes iblandet andet Kød, derunder Kød, som Overdyrlægen havde nægtet at give Kvalitetsstempel, medens Slagtersvend Knud Peter Jacob Olsen — der under Sagen har tilstaaet sig skyldig i bedrageligt Forhold overfor Tiltalte, men for hvis Vedkommende Sagen er sluttet uden Tiltale — har forklaret, at der i næsten hver Leverance var Kød uden Kvalitetsstempel, derunder Kød, som Overdyrlægen havde nægtet at give et saadant Stempel, samt at Kødet efter hans Skøn ofte var af ringere Kvalitet end det Kvalitetsstemplede.

Særlig med Hensyn til 3die Halvaars Levering har Kusk Ove Thorvald Frederik Jørgensen forklaret, at Tiltalte mange Gange til Hospitalet har leveret Kød uden Kvalitetsstempel, saaledes at det drejer sig om Hundreder af Pund, medens Kusk Rudolf Sundberg,

der tjente hos Tiltalte i 7 Maaneder indtil den 13 Februar 1915, har forklaret, at Kødet ofte — efter hans Mening for henved Halvdelens Vedkommende — manglode Kvalitetsstempel.

Flere af de nævnte Vidner har overensstemmende forklaret, at Kontrollen paa Hospitalet skuffedes ved, at det ikke-kvalitetsstemplede Kød efter Tiltaltes Ordre ved Afleveringen paa Hospitalet blev anbragt nederst paa Vægten.

Tiltalte har overfor Vidneforklaringerne anbragt, at han mener, at det ikke er sket i et saadant Omfang som af Vidnerne forklaret, at der er leveret Kød uden Kvalitetsstempel, men erkendt, at det ikke er umuligt, at »det kunde gaa op til 100 Pd. pr. Gang«. Tiltalte har derhos indrømmet, at det muligvis er sket, at Kød, som Overdyrlægen havde afvist ved Kvalitetsundersøgelsen, alligevel blev leveret, idet saadant afvist Kød ikke holdtes adskilt fra Tiltaltes øvrige 1ste Klasses Kød, hvoraf toges til Supplering af det kvalitetsstemplede Kød ved Levering til Hospitalet.

Tiltalte har benægtet at have givet positiv Ordre til at benytte nogen bestemt Fremgangsmaade for at skuffe Kontrollen paa Hospitalet, men forklaret, at det laa i Forholdets Natur, at det ikke skulde opdages.

Om Grunden til, at Tiltalte leverede Kød uden Kvalitetsstempel, har han forklaret, at det var vanskeligt at beregne, hvormeget Kød Hospitalet skulde have, hvorfor det skete, at han ikke havde tilstrækkeligt Kvantum med Kvalitetsstempel forsynet Kød, og han benyttede da ikke-kvalitetsstemplet Kød til Supplering.

Efter det Foreliggende maa det antages, at Tiltalte i ikke ringe Omfang i Strid med sin Pligt ifølge Konditionerne har leveret Hospitalet Kød, der ikke var forsynet med Kvalitetsstempel, men da det ikke mod Tiltaltes Benægtelse skønnes tilstrækkeligt bevist, at det saaledes leverede Kød har været af ringere Kvalitet end det Kød, han var pligtig at levere, findes det betænkeligt at statuere, at Tiltalte herved har gjort sig skyldig i bedrægeligt Forhold.

II. Den 12 Maj 1914 indtraf blandt Rigshospitalets Patienter en Del Forgiftningstilfælde, der antoges at skyldes Nydelsen af Kalvefrikassé, tilberedt af Kød, der var leveret af Tiltalte.

Det er under Sagen oplyst, at Tiltalte den 12 Maj havde leveret Hospitalet 125 Kilo Kalvekød, og at der samme Dag af dette anvendtes en mindre Del til Frikassé, medens Resten kogtes og grilleredes den følgende Dag til Funktionærer ved Hospitalet. Det er ikke oplyst, at nogen af dem, der nød det grillerede Kød, er bleven syg deraf.

Angaaende det af Tiltalte saaledes leverede Kalvekød har Slagterlærling Frank Laurits Bent Sørensen edelig forklaret, at Kødet, der, saavidt han husker, havde hængt en halv Snes Dage uden at være i Kølehus, havde en fremtrædende sur Lugt, samt at Kødet efter Tiltaltes Ordre forinden Leveringen i det Øjemed at fjerne Lugten fra Kødet blev vasket med varmt Vand; Vidnet erindrer ikke, om Tiltalte selv var med til at vaske Kødet af, men Tiltalte var ifølge Vidnets Forklaring i hvert Fald tilstede i Forretningen, mens Afvaskningen stod paa.

Fornævnte Slagtersvend Jacobsen har forklaret, at Kødet var over-

gemt, lugtede skrækkeligt og efter Tiltaltes Ordre blev afvasket med varmt Vand, i hvilket der ligeledes efter Tiltaltes Ordre var iblandet Preserveringssalt, medens fornævnte Slagtersvend Knud Olsen har forklaret, at Kødet var meget slimet og lugtede stærkt, idet det havde den Lugt, som Kød faar, naar det er overhængt og begynder at blive fordærvet, at han efter Tiltaltes Ordre var med til at afvaske Kødet med varmt Vand, samt at Tiltalte selv deltog i Afvaskningen, hvorhos fornævnte Lærling Aage Johansen har forklaret, at Kødet, der var stærkt slimet, havde en stærk sur, fordærvet Lugt, at Kødet, for at Slimet og Lugten derved kunde blive fjernet, blev afvasket med varmt Vand, samt at Tiltalte selv var med til at vaske Kødet.

Saa vel Jacobsen som Olsen og Johansen har forklaret, at Kødet havde hængt længe, idet Jacobsens Forklaring nærmere gaar ud paa, at Kødet havde hængt i ca. 16 Dage, mens Olsen har forklaret, at det, saavidt han husker, havde hængt i 12 à 14 Dage, hvorhos Johansen har forklaret, at det havde hængt i 10 Dage.

Aage Johansens Moder, Marie Louise Frederikke Kirstine Jensen, Johansens Hustru, har derhos som Vidne forklaret, at Aage Johansen, da der havde været et Forgiftningstilfælde paa Rigshospitalet, i Hjemmet fortalte, at han i Tiltaltes Forretning havde været med til at vaske noget Kalvekød af med varmt Vand.

Jacobsens Hustru, Asta Marie Valborg Nielsen, har forklaret, at hendes Mand den Dag, Forgiftningen paa Rigshospitalet stod omtalt i Bladene, fortalte, at det af Tiltalte leverede Kød, af hvilket Patienterne formentlig var blevet forgiftet, havde været slimet og fordærvet, saa at »Drengene«, inden det blev leveret til Hospitalet, havde maattet vaske det af med varmt Vand.

Ogsaa Jacobsens Fader, Arbejdsmand Christian Jacobsen, har forklaret, at Jacobsen engang har fortalt ham, at Kødet, der var leveret til Rigshospitalet, maatte vaskes af med varmt Vand, hvorhos Tiltaltes tidligere Kassererske, Johanne Vilhelmine Elvine Petersen, har forklaret, at hun, da Forgiftningsaffæren blev omtalt i Bladene, hørte Svendene tale om, at det vilde blive en slem Historie for Tiltalte, ligesom det omtaltes, at Kødet, der blev leveret forud for Forgiftningen, blev vasket af.

Endelig har Opsynsbetjent ved Københavns offentlige Slagtehus Henrik Hansen som Vidne forklaret, at der paa den Tid, Forgiftningstilfældet paa Rigshospitalet indtraf, var noget af Tiltaltes Kød der var ved at blive noget overhængt, idet det var begyndt at blive lidt slimet, hvorhos det havde en Smule ilde Lugt.

Tiltalte har afgivet vaklende og usikre Forklaringer om dette Forhold, idet han til at begynde med forklarede, at Kødet var absolut friskt, og benægtede, at Kødet blev vasket af, men senere forklarede, at han ikke kunde huske, at Kødet blev afvasket for at fjerne Lugt, og derefter, at det var ham umuligt at huske, om Kødet blev afvasket, men at han ikke ansaa det for sandsynligt, mens hans endelige Forklaring gaar ud paa, at han bestemt benægter, at Kødet blev afvasket.

Ifølge Tiltaltes Forklaring hidrørte det omhandlede Kød fra Kalve, der var slagtet den 6 eller 7 Maj, hvilken Dag han vil have slagtet 26 Kalve. Tiltalte, der har angivet, at der i hans Forretninger her i

Staden og i Charlottenlund sælges Forkød af ca. 18 Kalve om Ugen, har imidlertid erkendt, at han ogsaa har indkøbt slagtede Kalve.

Efter de af Rigshospitalets Funktionærer afgivne Vidneforklaringer maa det antages, at der paa Hospitalet af disse Intet er blevet bemærket, der kunde tyde paa, at Kødet var fordærvet.

Den paa Rigshospitalet ansatte Køkkenkarl Lars Jørgen Jørgensen har forklaret, at han, hvis Arbejde det var, naar Kødet skulde bruges, at afvaske det i varmt Vand og lægge det i Gryden, der anvendtes ved Dampkogning, aldrig ved at lugte til Kødet eller paa anden Maade har forvisset sig om, at det var friskt. Efter det Oplyste maa det antages, at ingen anden af Hospitalets Funktionærer efter Afleveringen, der foregik i Økonomaens Paasyn, har haft direkte med Kødstykkerne at gøre forinden Kogningen. Jørgensen har erkendt, at han, da Tiltalte første Gang fik Leverance til Hospitalet, af denne ved deres første Samtale fik 10 Kr., uden at han ved, hvorfor han skulde have Pengene, samt at han ogsaa i Tiden derefter gentagne Gange har faaet Penge af Tiltalte, saaledes at han ialt har modtaget mindst 50 Kr.

Tiltalte har erkendt, at han har givet Jørgensen Penge — han husker ikke hvor mange — og forklaret, at det var for at sikre sig velvillig Ekspedition.

I en under Sagen fremlagt Skrivelse af 9 Juni d. A. fra Københavns Slagterlaug udtales det bl. a., at en syrlig Lugt ved Kalvekød absolut ikke er noget Tegn paa, at det er fordærvet eller raaddent, at Kalveforkøds fordærvede Tilstand ikke vil kunne skjules ved nogensomhelst Foranstaltning, samt at saakaldet »overhængt« Kød ikke er fordærvet, men fuldt ud tjenligt til Menneskeføde.

Imidlertid har det veterinære Sundhedsraad, hvis Erklæring er indhentet under Sagen, i Skrivelse af 12 August d. A. udtalt, at en svagt syrlig Lugt ikke behøver at hidrøre fra saadanne Omsætninger, at Kødet af den Grund maa betegnes som fordærvet, men at Raadet af de foreliggende Oplysninger har faaet det Indtryk, at det i nærværende Tilfælde har drejet sig om saadanne Forandringer, at Kødet maatte anses for fordærvet eller i hvert Fald for at være i Færd med at blive det, hvorhos det i Skrivelsen udtales, at Afvaskningen af Kødet med varmt Vand vilde være egnet til at skjule Kødet fordærvede Tilstand, naar det kun drejede sig om et Begyndelsestrin af Fordærvelsen.

Retslægeraadet har i en under Sagen indhentet Erklæring af 14 September d. A. bl. a. udtalt Følgende:

»Medens Sygdomstilfældenes Art vel gør det sandsynligt, at der foreligger en Kødforgiftning, idet man formentlig maa se bort fra en Metalforgiftning, hidrørende fra de anvendte Kar, kan man dog næppe heraf slutte, at Kødet nødvendigvis har været af en saadan Beskaffenhed, at det maatte betegnes som fordærvet. Det kunde nemlig have været fuldstændig korrekt behandlet, tilsyneladende af god Kvalitet og dog sundhedsfarligt paa Grund af, at det indeholdt sygdomsvækkende Bakterier.«

Omend det under Hensyn til de i saa Henseende foreliggende Uoverensstemmelser mellem de afgivne Forklaringer ikke er bevist, hvor længe det omhandlede Kalvekød har hængt forinden Leveringen,

ligesom det heller ikke er godtgjort, at de ommeldte paa Rigshospitalet indtrufne Forgiftningstilfælde skyldes, at Kødet har været fordærvet, findes det efter alt det Foreliggende uden Betænkelighed at anse det for bevist, at i hvert Fald en Del af det omhandlede Kalvekød har været i større eller mindre Grad fordærvet, og at Tiltalte har ladet foretage Afvaskning af Kødet med varmt Vand for derved at skjule Kødets fordærvede Tilstand.

III. Tiltalte har i flere Aar haft Løverance af Kød til Gardehusarregimentets Kostforplejning; ifølge Leveringsbetingelserne skulde Kødet være stemplet som 1ste Klasses Kød og hidrøre fra Dyr, der var slagtet paa offentlig Slagtehus.

Fornævnte Forbunder Alfred August Jørgensen, der har arbejdet hos Tiltalte i ca. 1½ Aar indtil omkring den 1 April 1913, har imidlertid som Vidne forklaret, at han, der ofte bragte Varer ud til Husarkasernen, har set, at der blandt Kødet var Stykker, der havde 2den Klasses Stempel, samt at han flere Gange har set, at Kødstykkerne bar Mærke af, at det sorte Stempel var skaaret af. Vidnet, der har forklaret, at det ikke var saa ofte, at der var »sort Kød« til Husarkasernen, har derhos anbragt, at Kødet forinden Leveringen blev skaaret itu og Benene skaaret fra, hvilket efter hans Formening var Grunden til, at Kontrollen paa Kasernen ikke bemærkede det sorte Stempel, men at der forøvrigt ikke altid var Nogen tilstede til at modtage Kødet, der da blot blev anbragt paa et Bord.

Fornævnte Slagtersvend Svend Max Louis Einar Christensen, der har arbejdet hos Tiltalte i ca. 2½ Aar indtil kort før Jul 1912, har edelig forklaret, at der engang til Husarkasernen blev leveret et Stykke Oksekød — saavidt Vidnet husker paa ca. 40 Pd. — af hvilket han og Tiltalte forinden Afleveringen i Forening skar 2den Klasses Stemplerne af; efter at der var blevet telefoneret fra Kasernen, blev Kødet ombyttet med noget Andet.

Fornævnte Lærling Frank Sørensen har edelig forklaret, at han antagelig 1 Aars Tid før Forhøret den 14 Januar d. A. har set Tiltalte skære et 2des Klasses Stempel af en Oksesteg, som Tiltalte derefter leverede til Husarkasernen.

Fornævnte Lærling Aage Johansen har forklaret, at han mange Gange har set Tiltalte skære sorte Stempler af Kød, der blev leveret til Husarkasernen, samt at ogsaa han selv og Slagtersvend Jacobsen nogle Gange efter Tiltaltes Ordre har skaaret Stemplerne af; særlig i Efteraaret 1914 skete det hyppigt, at der blandt Kødet, der leveredes, var Stykker, som hidrørte fra Kroppe med 2den Klasses Stempel.

Fornævnte Slagtersvend Jacobsen har forklaret, at der blandt Kødet til Husarkasernen ofte har været Kød fra Kroppe med 2den Klasses Stempler — han mener at være paa den sikre Side, naar han, der navnlig i det sidste Aar havde været med til at afveje Kødet og hugge det i Stykker, siger, at der hver 3die Gang var 2den Klasses Kød imellem, og der kunde i en Ordre paa ca. 70 Kilo være 12—15 Kilo 2den Klasses Kød imellem — at 2den Klasses Stemplerne som Regel blev afskaaret før Afleveringen, at Stemplerne undertiden blev afskaaret af Tiltalte selv, undertiden af Jacobsen efter Til-

taltes Ordre, samt at det altid var efter Tiltaltes Ordre, at der blev blandet 2den Klasses Kød imellem.

Jacobsen har derhos forklaret, at han i Sommeren 1914 2 Gange har set Tiltalte overføre 1ste Klasses Stempel paa 2den Klasses Kød, der leveredes til Husarkasernen, hvilket skete paa den Maade, at Tiltalte lagde et Stykke Kød med 1ste Klasses Stempel ned paa et Stykke 2den Klasses Kød, saaledes at det blaa Stempel smittede af paa det andet Kød; ved den ene af disse Lejligheder sagde Tiltalte, da Stemplet var overført, til Jacobsen: »Saa, nu er den klaret«, hvorefter de i Fællesskab morede sig over, at det kunde lade sig gøre. Jacobsen har endvidere forklaret, at Tiltalte, naar der manglede Kød i Forretningen, lagde Ben til Kødet for at opnaa den bestemte Vægt, der skulde leveres til Kasernen.

Endelig har fornævnte Slagtersvend Knud Olsen forklaret, at Tiltalte engang — antagelig et Aars Tid før Forhøret den 14 Januar d. A. — har leveret et Stykke 2den Klasses Oksekød paa ca. 20 Pund til Husarkasernen, at Tiltalte skar det sorte Stempel af Kødet, samt at Tiltalte derefter tog et Stykke 1ste Klasses Kød og anbragte det saaledes, at det blaa Stempel overførtes paa det 2den Klasses Kød.

Ritmester Ejnar Viggo Jøhncke, der ialt i ca. 2 Aar af den Tid, Tiltalte leverede Kød til Husarkasernen, forestod Kostforplejningen paa Kasernen, har forklaret, at det en Gang, vistnok i Sommeren 1912, blev opdaget, at der var skaaret Stempler af Kødet, at det en Gang blev bemærket, at Kød var forsynet med Stempler, han ikke kendte, samt at det et Par Gange forekom ham, at der var for mange Ben ved Kødet — der leveredes parteret med Benene skaaret ud — hvilket blev paatalt overfor Tiltalte, der straks var villig til at berigtige Forholdet og sende noget mere skært Kød ud.

Udover det Anførte er det ikke oplyst, at der paa Kasernen er bemærket Uregelmæssigheder ved Tiltaltes Kødleverancer, hvorved bemærkes, at Sergent Jens Holger Petersen, der fra 1 November 1911 til 1 April 1914 fungerede som Tilsynshavende ved Kostforplejning paa Kasernen, og hvis Pligt det var at modtage Kødet og paase, at det opfyldte Betingelserne med Hensyn til Vægt og Kvalitet, under et over ham optaget Krigsforhør har erkendt, at han undertiden ikke har været tilstede ved Kødets Modtagelse, og tilstaaet, at han af Tiltalte har modtaget forskellige Gratialer, ialt mindst 50 Kr., uden at han vil have tænkt over, hvilke Bevæggrunde Tiltalte har haft til at give ham Pengene.

Tiltalte, der til at begynde med nægtede nogensinde at have leveret 2den Klasses Kød til Husarkasernen, har senere erkendt, at han 1 Gang ca. 1 Aar før Forhøret den 21 Januar d. A. har leveret Kasernen et Stykke Kød — saavidt han husker Oksekød — der var indført her til Byen og af den herværende Kødkontrol bleven forsynet med 2den Klasses Stempel. Tiltalte skar 2den Klasses Stemplet af Kødet, der imidlertid efter hans Forklaring tillige bar nogle blaa Stempler, saavidt han husker et blaa Stempel paa hver Bov og paa hvert Laar, men Tiltalte har Intet kunnet forklare om disse Stemplers Oprindelse eller Betydning, og under Sagen er det ikke lykkedes at tilvejebringe nogen Oplysning i saa Henseende

Tiltalte har yderligere erkendt, at der en Gang for ca. 3 Aar siden fra hans Forretning til Kasernen er bleven leveret noget 2den Klasses Kød, hvoraf Stemplet var skaaret, saavidt han husker 1 Stykke, men han har gjort gældende, at dette er sket uden hans Vidende, og Kødets blev ombytet med 1ste Klasses Kød, efter at der var reklameret fra Kasernen.

Tiltalte har vedblivende nægtet at have overført 1ste Klasses Stempel paa 2den Klasses Kød eller at have leveret uforholdsmæssigt mange Ben med Kødets. Tiltalte har vel erkendt, at det en Gang fra Kasernen blev paataalt, at der var for mange Ben med Kødets, samt at han da lovede at berigtige Forholdet, men Tiltalte har forklaret, at der ved Leverancen ikke var flere Ben end der svarede til Kødets, og han foretog sig derfor Intet i den paagældende Anledning.

Tiltalte har erkendt, at han undertiden har udbetalt Sergent Petersen Gratialer, saavidt han husker 30 Kr., uden at han dog med Bestemthed kan erindre Beløbets Størrelse.

Københavns Slagterlaug har i sin før ommeldte Skrivelse af 9 Juni d. A. udtalt, at det ikke er Stemplet, men Kvaliteten, der bestemmer Prisen paa Kødets, idet Stemplet kun angiver Kødets sanitære Tilstand.

Efter de under Sagen tilvejebragte Oplysninger maa det imidlertid antages, at der ved en gros Handelen i København er nogen Forskel paa Prisen for Okse- og Kalvekød med henholdsvis 1ste og 2den Klasses Stempel, under almindelige Forhold antagelig varierende fra 2 til 16 Øre pr. Kilo.

Medens det mod Tiltaltes Benægtelse ikke skønnes tilstrækkeligt bevist, at han har overført 1ste Klasses Stempel til 2den Klasses Kød, eller at han har gjort sig uretmæssig Fordel ved at blande Ben i Leverancen til Husarkasernen, findes det efter det Foreliggende uden Betænkelighed at anse det for godtgjort, at Tiltalte i ikke ringe Omfang har leveret 2den Klasses Kød til Kasernen, og dette Forhold vil efter Omstændighederne være at tilregne ham som svigagtigt.

IV. Tiltalte har, saa længe han har drevet Forretning, leveret Kød til St. Josephs Hospital, hvis Forstanderinde, Søster Anna Henriette, har forklaret, at Hospitalet altid har ønsket at faa 1ste Klasses Kød og modtaget Kødets i Tillid til, at det var 1ste Klasses, ligesom Prisen paa Kødets har været beregnet derefter.

Ifølge de af fornævnte Husmand Petersson, Slagtersvend Svend Christensen og Slagtersvend Knud Olsen afgivne, for de 2 Førstnævntes Vedkommende beedigede Forklaringer har Tiltalte imidlertid jævnlig leveret Hospitalet 2den Klasses Kød, og de vil Alle have bemærket, at Tiltalte skrabe eller lod skrabe 2den Klasses Stempler af Kød, der skulde leveres til Hospitalet.

Kusk Ove Thorvald Frederik Jørgensen har forklaret, at han, der i Sommeren 1914 i ca. 5 Uger var Kusk hos Tiltalte og i den Tid var med til at bringe Kød til Hospitalet, flere Gange — han antager 3 à 4 Gange — bemærkede, at der blandt Kødets var 2den Klasses, af hvilket Stemplet undertiden var skrabet af; da Tiltalte selv bestemte, hvilket Kød der skulde leveres, mener Vidnet ikke, at Tiltalte kan have været uvidende om Forholdet.

Endelig har fornævnte Forbundter Alfred August Jørgensen, der som ovenfor anført har været i Lære hos Tiltalte i ca 1½ Aar indtil omkring den 1 April 1913 og har været med til at bringe Kød til Hospitalet, forklaret, at der undertiden blandt Kødet var Stykker med 2det Klasses Stempel, men Vidnet ved ikke, om Tiltalte var bekendt dermed.

Efter det Oplyste er det ikke paa Hospitalet blevet bemærket, at Tiltalte har leveret 2den Klasses Kød.

Tiltalte, der har forklaret, at der ikke forelaa nogen udtrykkelig Aftale om, hvorvidt der til Hospitalet skulde leveres 1ste eller 2den Klasses Kød, har erkendt, at han var klar over, at Hospitalet ønskede 1ste Klasses Kød, men benægtet, at der med hans Vidende er leveret det 2den Klasses Kød.

Efter de afgivne Vidneforklaringer maa det anses for bevist, at der med Tiltaltes Vidende i ikke ringe Omfang til Hospitalet er leveret 2det Klasses Kød, hvorfra Stemplerne var fjernede, og skønt det efter Sagens Oplysninger maa antages, at der fra Hospitalets Side ikke udtrykkeligt er stillet Krav om at faa leveret 1ste Klasses Kød, findes det uden Betænkelighed at statuere, at Tiltaltes heromhandlede Forhold er svingagtigt overfor Hospitalet.

V. Tiltalte har endvidere leveret Kød til 3 Etablissements i »Tivoli«, uden at der forelaa nogen Kontrakt med Hensyn til Leverancerne, idet Kødet blev leveret efter Bestilling.

Fornævnte Slagtersvend Christensen har edelig forklaret, at der til 2 af Etablissementserne blev leveret 2den Klasses Kød, af hvilket Stemplerne efter Tiltaltes Ordre blev skrabet af hjemme i Butikken. Vidnet har selv flere Gange efter Tiltaltes Ordre skrabet Stemplerne af.

Fornævnte Kusk Ove Jørgensen har forklaret, at der flere Gange er bleven leveret 2den Klasses Kød til Etablissementserne i »Tivoli«, fornævnte Husmand Petersson har edelig forklaret, at han mener at kunne huske, at der til »Tivoli« er bleven leveret 2den Klasses Kød, paa hvilket Stemplerne var skaaret af, og fornævnte Slagtersvend Knud Olsen har forklaret, at der blev leveret 2den Klasses Kød til Indehaverne af de 2 af Tivolietablissementserne, at Stemplerne blev skrabet af Kødet inden Leveringen, samt at han selv efter Tiltaltes Ordre har fjernet saadanne Stempler, ligesom han mange Gange har set, at Tiltalte selv gjorde det.

Ifølge de i saa Henseende af de Paagældende afgivne Vidneforklaringer maa det antages, at Indehaverne af Etablissementet har ønsket 1ste Klasses Kød, samt at de efter de Priser, de har betalt, er gaaet ud fra, at der leveredes dem saadant Kød.

Tiltalte, der har forklaret, at det aldrig blev omtalt, om der ønskedes 1ste eller 2den Klasses Kød, har erkendt, at han til de omhandlede Etablissements har leveret 2den Klasses Kød, idet han leverede, hvad han havde 1ste eller 2den Klasse, dog at det er et overordentligt lille Kvantum 2den Klasses Kød, han har leveret. Senere har Tiltalte ændret sin Forklaring derhen, at han er sikker paa, at han ikke har leveret 2den Klasses Kød til det ene af Etablissementserne, samt at der i hvert Fald ikke med hans Vidende er leveret saadant Kød til de 2 andre Etablissements.

Selv om der ved Sagens Paadømmelse vil være at gaa ud fra, at der med Tiltaltes Vidende er leveret 2den Klasses Kød til de nævnte Kunder, findes Tiltaltes Forhold ikke at burde tilregnes ham som svigagtigt, da det ikke er oplyst, at der hos ham særlig var rekvireret 1ste Klasses Kød, eller at han med Sikkerhed maatte gaa ud fra, at kun saadant Kød ønskedes.

VI. Fornævnte Lærling Frank Sørensen, Slagtersvendene Svend Christensen, Knud Olsen og Jacobsen samt Lærling Aage Johansen har alle, de 2 Førstnævnte under Ed, forklaret, at Tiltalte har solgt 2den Klasses Kød til Butikskunder, der mente, at de fik 1ste Klasses Kød. Christensen, Jacobsen og Johansen har særlig forklaret, at der er bleven fjernet sorte Stempler fra Kød, som derefter blev solgt som 1ste Klasses Kød.

Tiltalte har forklaret, at han der ikke gør nogen Forskel paa Prisen, eftersom Kødet er 1ste eller 2den Klasses Kød, aldrig vil have skænket det en Tanke, om Kunderne mente, at Kødet var 1ste eller 2den Klasse, og nægtet, at det sorte Stempel blev skaaret af Kødet, før Kunderne havde set det.

De foreliggende Oplysninger skønnes ikke tilstrækkelige til, at det kan anses for godtgjort, at Tiltalte forsaavidt har gjort sig skyldig i noget strafbart Forhold.

VII. Ved Tiltaltes Tilstaaelse i Forbindelse med det iøvrigt Oplyste er det bevist, at Tiltalte fra sin Forretning i Charlottenlund til sin herværende Forretning har ladet indføre ustemplet Kød af Kvæg, hvilket han derefter solgte, skønt det ikke af Kødkontrollen i København var bleven besigtiget og fundet tjenligt til Menneskeføde. Ifølge Forklaring afgivet af Slagtersvend Jens Peter Petersen, der i ca. 6 Aar har bestyret Tiltaltes Forretning i Charlottenlund, mod hvilken Forklaring Tiltalte Intet har haft at erindre, er der saaledes aarlig indført antagelig ca. 300 Pd. skært Kød her til Staden.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse dels i Medfør af § 5 i Lov Nr. 108 af 18 April 1910 efter Straffelovens § 278, 1ste Stk., jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, dels efter Straffelovens § 257 samt i Medfør af Tillæg til Sundhedsvedtægt for København af 13 Maj 1908, efter Lov 12 Januar 1858 § 2, jfr. Lov af 28 Marts 1868 § 1, efter Omstændighederne og under Et med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Tiltalte vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, hvis Sagførelse har været lovlig, 100 Kroner, hvorimod der ikke bliver Spørgsmaal om Salær for Defensionen, da Tiltalte selv har sørget herfor ved en af ham antagen Sagfører.

Tirsdag den 9 Januar.

Nr. 339. Højesteretssagfører Bülow

mod

Karl Ejner Karlsen, Indehaverne af Firmaet **F. Bülow & Co.** (Fabrikant Frederik Ludvig v. Bülow og Grosserer Frederik Christensen Jacobsen) og Vognmand **Laurids Berg** (Def. Harboe),

der tiltales: Førstnævnte for uagtsomt Manddrab og for Overtrædelse af Lov om Motorkøretøjer af 29 April 1913 og de Sidstnævnte for Overtrædelse af samme Lovs § 33.

Varde Købstads Ekstrarets Dom af 10 September 1915: De Tiltalte, Frederik Ludvig v. Bülow, Grosserer Frederik Christian Jacobsen og Laurids Berg, bør for Aktors Tiltale i nærværende Sag fri at være. Tiltalte Karl Ejner Karlsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder og for et Tidsrum af 5 Aar fra denne Dom Afsigelse at regne have Retten til at føre Automobil forbrudt samt have at betale alle af nærværende Sag lovlig flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Oldager, 60 Kr. og til Defensor, Sagfører A. Harck, 50 Kr. Saa bør og Tiltalte inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse betale i Erstatning til Enken Ane Petrea Poulsen, født Møller, ialt 2228 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 12 Marts d. A., til Betaling sker. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 24 Januar 1916: Forsaa-vidt Fabrikant Bülow og Grosserer Jacobsen ved Underrettsdommen er frifunden i Henseende til den nedlagte Erstatningspaastand, bør Dommen ved Magt at stande. Tiltalte, Karl Ejner Karlsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder og for et Tidsrum af 5 Aar fra denne Doms Afsigelse have Retten til at føre Automobil forbrudt. I Erstatning til Avlsbruger Henrich Andreas Poulsens Enke, Ane Petrea, født Møller, bør Tiltalte og Vognmand Laurids Berg, En for Begge og Begge for En betale 2500 Kr. Saa udreder de og, En for Begge og Begge for En, Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 80 Kr., til Defensor sammesteds 70 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Johnsen og Sørensen, 60 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at Tiltalte Karlsen er anset efter de i Dommen anførte Straffebestemmelser, men Straffetiden findes at burde forlænges til 4 Maaneder, hvorhos Retten til at være Fører for et Motorkøretøj vil være at frakende ham for bestandig. Det maa

derhos billiges, at Indehaverne af Firmaet F. Bülow & Co. ved Dommen er frifundne i Henseende til den uedlagte Erstatningspaastand, og at Tiltalte Karlsen og Vognmand Laurids Berg er tilpligtede in solidum at tilsvare Enken Poulsen Erstatning. Denne, ved hvis Fastsættelse ogsaa maa tages Hensyn til den Poulsen i Tiden til hans Død paaførte Forringelse af Erhvervs-evne, vil som ved Dommen sket kunne bestemmes til 2500 Kr., af hvilket Beløb der efter den nedlagte Paastand vil være at svare Renter. Forsaavidt angaar Aktionens Omkostninger vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Karl Ejner Karlson bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder og have Retten til at føre Motorkøretøj forbrudt for bestandig. I Erstatning til Enken Ane Petrea Poulsen, født Møller, betalt Tiltalte og Vognmand Laurids Berg, En for Begge og Begge for En, 2500 Kroner med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 12 Marts 1915, til Betaling sker. Iøvrigt bør Landsoverrettens Dom ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Karlson og Vognmand Berg, En for Begge og Begge for En, til Højesteretssagførerne Bülow og Harbøe 80 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Varde Købstads Ekstraret indankede Sag er Karl Ejner Karlson, der er født den 17 September 1895, og som tvende Gange har vedtaget Bøder paa henholdsvis 40 Kr. og 50 Kr. for Overtrædelse af Lov om Motorkøretøjer af 29 April 1913 § 17, 1ste Stykke, men iøvrigt ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for uagtsomt Manddrab og for Overtrædelse af nævnte Lov, hvorhos Indehaverne af Firmaet F. Bülow & Co., Fabrikant Frederik Ludvig v. Bülow og Grosserer Frederik Christensen Jacobsen, Begge i København, samt Vognmand Laurids Berg i Varde tiltales til Erstatning i Medfør af samme Lovs § 33.

Den 4 Februar f. A. om Aftenen ved Ottetiden blev den 71 Aar gamle Avlsbruger Henrich Andreas Poulsen af Varde Nørremark, medens han trækkende to Køer var paa Vej fra Varde til sit Hjem, der ligger ca. 3 km. Nord for Varde ved den derfra til Ringkøbing førende Landevej, paakørt af et af Tiltalte Karlson ført i sydlig Retning kørende Automobil. Tiltalte, der en Times Tid forinden var kørt fra Varde til den en Mils Vej Nord herfor liggende Sækbæk Kro, befandt sig nu efter at have afsat 3 af ham befordrede Passagerer alene paa Hjemvejen. Ved Paakørslen, der fandt Sted ca. 400 m. Syd for Poulsens Hjem, og som skete med en saadan Kraft, at Glasset i Automobillets forreste store Lygte til højre splintredes, og at Kølerens

Dæk fik en Bule, paadroges der Poulsen forskellige Beskadigelser. Medens Automobilet uden at standse fortsatte Kørslen ad Varde til, lykkedes det Poulsen at hidkalde Hjælp, hvorpaa han blev bragt hjem og taget under Lægebehandling. Dagen efter blev han indlagt paa Amtssygehuset i Varde, hvor han den 7 s. M. afgik ved Døden.

Poulsen blev samme Aften, Ulykken var sket, ved Midnatstid afhørt til en Politirapport. Efter sin dertil afgivne Forklaring fik han, der holdt de to Køer, med hvilke han som ovenmeldt kom trækkende, paa Vejens højre Side helt udenfor Kørebanen, da han var kommen i Nærheden af det Sted, hvor Paakørslen fandt Sted, i nogen Afstand forude Øje paa Lyset fra en enkelt Lygte, hvorfor han fik den Tro, at der kom ham en Cykle i Møde. Lyset nærmede sig imidlertid med stærk Fart, og han blev snart klar over, at det hidrørte fra et Automobil, der kom imod ham. Efter Poulsens Skøn havde Automobilet først holdt sig midt paa Vejen, men da det var kommet ham nogle faa Favne nær, drejede det til venstre og kørte lige ind paa ham, hvorved han kom ind under det.

Tiltalte, der den 18 Januar f. A. har faaet Førerbevis i Henhold til ovennævnte Lovs § 17, har først nægtet at have overkørt Poulsen, men omsider har han dog vedgaaet sig skyldig deri, idet han efter en Del Udflugter har afgivet følgende endelige Forklaring.

Da han, der kørte i højre Side af Vejen, med det af ham førte Automobil var kommen i en Afstand, der — som det er fastslaaet ved en den følgende Morgen foretagen Opmaaling af Hjulsporet — androg 17 m. fra det Sted, hvor Paakørslen fandt Sted, blev han opmærksom paa, at »noget« kom imod ham til højre for ham, og han veg derfor med Automobilet over i Vejens venstre Side. Umiddelbart efter blev han i en Afstand af højst 5 à 6 Alen en Mand var, der trækkende to Køer forsøgte at faa disse tværs over Vejen, saaledes at de kom paa venstre Side af Automobilet. Tiltalte, der saa, at han ved at holde lige ud vilde køre ind paa Køerne, og som var klar over, at han ikke var i Stand til i rette Tid at standse Automobilet, der efter hans Formening løb med en Hastighed af 25 km. i Timen, drejede nu i Haab om at komme uden om Manden, der imidlertid havde sluppet Køerne og var begyndt at løbe tvært over Vejen, skarpt til venstre. I et senere Forhør har Tiltalte paa Forehold af et optaget Rids over Sporene paa Ulykkesstedet erkendt, at han i Virkeligheden kørte lidt til venstre for Vejens Midte, men iøvrigt »fastholdt« sin tidligere afgivne Forklaring. Manden — der af Tiltalte er erkendt at være identisk med ovennævnte Poulsen — blev dog alligevel paakørt af Automobilet, men Tiltalte, som var klar herover, fortsatte desuagtet Kørselen, idet han som Grund hertil har angivet, at han blev saa forskrækket over det Passerede, at han ikke turde undersøge, hvad der nærmere var sket.

Efter det Oplyste var der paa Automobilet anbragt 4 Lygter, 2 i højre og 2 i venstre Side, men ingen af disse sidste kan antages overensstemmende med Paabudet i ovennævnte Lovs § 4 a Nr. 4 a at have haft en grøn Streg ned over Glasset. Før Tiltalte kørte ud med Automobilet, tændte han det ene Par Lygter, der var noget mindre end det andet, og som oplystes ved Petroleum. Overfor en Del Oplysninger, der tyde paa, at den venstre Lygte er gaaet ud kort før Auto-

mobilets Ankomst til Sækbæk Kro, og at Tiltalte derpaa er kørt tilbage til Varde med kun een Lygte tændt, har Tiltalte efter først at have erklæret, at han er paa det Rene med, at den venstre Lygte af Mangel paa Petroleum har brændt saa svagt paa Hjemvejen, at man kunde bortse fra det Lys, den gav, sluttelig udsagt, at han ikke tør fastholde, at begge Lygterne brændte paa hele Hjemturen, idet navnlig ikke kan erindre, at de Begge var tændt ved hans Tilbagekomst til Varde.

Fragtkusk Carlsen af Kvong, der var den ene af de tre Personer, som Tiltalte befordrede til Sækbæk Kro, har forklaret, at han vel antager, at der var tændt Lygter paa Automobilet, men at Lyset var meget svagt, og Kørebanen kun oplyst 5 à 6 Alen foran Automobilet, hvorfor han var angst for, at der skulde ske et Uheld.

Ved tvende af Politiet i Tiltaltes Overværrelse foretagne Prøvekørsler med det fornævnte Automobil har det vist sig, at man, naar kun een af dettes — som det maa antages — smaa Lygter har været tændt, fra Automobilet har kunnet skimte en voksen Mand i oprejst Stilling i en Afstand af 6 à 7 m., men kun har kunnet se noget bestemt indenfor ca. 2 m. derfra, og at man, naar begge Lygter var tændt, svagt kunde skimte en voksen Mand i oprejst Stilling i en Afstand af 9 à 10 m. Efter Tiltaltes Udsagn var Vejret ved Foretagelsen af den Prøve, der gav det førstnævnte Resultat, noget lysere end den Aften, da han paakørte Poulsen, paa hvilket det var »lidt taaget og ret mørkt«; ved den anden Prøvekørsel var Vejret, ligeledes efter hvad Tiltalte har udsagt, »mindst lige saa mørkt« som bemeldte Aften.

Tiltalte har endelig erkendt, at han vidste Besked med, at Kørende paa offentlig Vej skulde vige til højre for Mødende, og at det efter Bestemmelserne i § 21, 2det Stykke, i Lov om Motorkøretøjer var ham forbudt at foretage den ovennævnte Automobiltur paa den Tid af Døgnet, da den fandt Sted, men han har erklæret at være uvidende om, at Kørehastigheden for Automobiler under Natkørsel ikke maa overstige 15 km. i Timen.

Liget af Poulsen blev den 8 Februar f. A. undergivet legal Obduktion, ved hvilken der forefandtes Brud af venstre Bens Skinne- og Lægben samt af 6te og 7de Ribben i højre Side. Endvidere forefandtes der paa Forsiden af højre Ben et 14 cm. langt, overfladisk Saar, paa venstre Haandryg og nederste Del af Armen et 4 $\frac{1}{2}$ cm. langt Saar, paa Midten af højre Haandryg en Hudafskrabning af en 25 Øres Størrelse og paa Udsiden af øverste Del af venstre Laar en diffus Blodudtrædning under Huden. Som Resultat af Obduktionen udtales det af de paagældende Læger, at Læsionerne af Arme og Ben samt Ribbensbruddet meget vel kan være en Følge af Sammenstød med (Paakøring, Overkøring af) et Automobil, og at Læsionerne alene i og for sig næppe har medført Dødens Indtræden uden ved det yderligere Chok, som de har medført, og som anatomisk viser sig ved de bløde Hjernehindres Blodoverfyldning, hvilke Aarsager i Forbindelse med Poulsens svage Hjertemuskulatur, hans kroniske Bronkitis og den hele senile Tilstand er tilstrækkelig til at forklare Dødens Indtræden kørt (2 $\frac{3}{4}$ Døgn) efter Ulykkestilfældet.

Tiltalte har erklæret, at han ikke tvivler om, at de paa Poulsens

Lig forefundne Læsioner er ham tilføjet ved, at han blev kørt over af det af Tiltalte førte Automobil.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger og naar særlig henses til, at Belysningen fra Automobilet ikke har været i Stand til tilstrækkeligt at oplyse Kørebanen under Farten, at Tiltalte, straks da han blev noget var forude for Automobilet, burde have sagtnet Farten, eventuelt helt standset denne — hvortil han efter det Oplyste maa antages rettidig at have været i Stand — indtil han kunde faa Klarhed over, hvad han havde set, og hvilke Foranstaltninger der skulde træffes, at han ved i Stedet derfor at holde sig i venstre Side af Vejen netop efter de gældende Færdselsregler maatte befrygte en Paakørsel i Tilfælde af Møde med andre Vejfarende, og at Tiltalte, selv naar hans Forklaring lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, har handlet uforsvarligt ved i den Hensigt at undgaa at paakøre de af Poulsen førte Køer at forsøge at komme udenom ham med Automobilet paa et Tidspunkt, da han befandt sig i hans umiddelbare Nærhed, maa Tiltalte anses uagtsomt at have foraarsaget Poulsens Død, og han vil derfor være at anse efter Straffelovens § 198.

Det fremgaar endvidere af det Foranførte, at Tiltalte ved den ovenomhandlede Lejlighed har overtraadt § 4 Nr. 4 a, jfr. § 19, samt endvidere §§ 21, 2det Stykke, 23, 3die Stykke, 24, 1ste Stykke, og 28 i ovennævnte Lov om Motorkørsel, hvorfor han vil være at anse efter dens § 32. Den Straf, Tiltalte i det Hele har forskyldt, findes efter Omstændighederne passende under Et at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder. Da den af ham udviste Uagtsomhed derhos findes at have været grov, vil der tillige i Medfør af sidstnævnte Lovs § 34, 1ste Pkt., være at frakende ham Retten til at føre Automobil i et Tidsrum, der bestemmes til 5 Aar fra denne Doms Afsigelse.

Efter Sagens Oplysninger er det ovenomhandlede Automobil ved skriftlig Kontrakt af 13 November 1914 af Firmaet F. Bülow & Co. i København solgt til Vognmand Laurids Berg i Varde for 3500 Kr. Salget var afsluttet paa det Vilkaar, at Firmaet vedblev at have Ejendomsret over Automobilet, indtil Købesummen, der skulde erlægges afdragsvis, samt Omkosninger m. m. var fuldt betalt, og udtales det i Tilknytning hertil i Kontrakten: »først da overgaar Ejendomsretten til Køberen, der indtil da kun erholder Brugen af Automobilet». Af Købesummen var der den 23 Marts f. A. afbetalt 1600 Kr. Automobil har af Berg været benyttet til Vognmandskørsel.

Af Poulsens Enke, Ane Petrea, født Møller, 69 Aar gammel, der hensidder i uskiftet Bo efter Manden, er der nedlagt Paastand om, at Tiltalte, Vognmand Berg, samt de ovennævnte, Fabrikant Bülow og Grosserer Jacobsen, disse som ansvarlige Indehavere af Firmaet F. Bülow & Co., tilpligtes in solidum at betale hende dels som Repræsentant for hendes og Mands Fællesbo, dels paa egne Vegne:

1) Godtgørelse for den af Mandens som Følge af Paakørslen udstaaede Smerte og Lidelse	2000 Kr. 00 Øre
2) Erstatning for Udgifter til Lægehjælp, Sygepleje og Begravelsesomkostninger	228 » 00 —

3) Erstatning for Forringelse af Mandens Arbejdsevne i Tiden fra Paakørslen indtil hans Død (3 Dage).	27 Kr. 00 Øre
og 4) Erstatning for Tab af Forsørger	5500 > 00 —
tilsammen	7755 Kr. 00 Øre

tillige med Renter heraf 5 pCt. aarligt fra den 12 Marts f. A., indtil Betaling sker.

Efter Sagens Oplysninger kom Tiltalte den 4 Februar f. A. Kl. omtrent 5¹/₂ Eftermiddag til Varde, hvor der den Dag var Marked, som Fører af et en Mand i Esbjerg tilhørende Automobil. Da han skulde overnatte i Varde, satte han dette ind hos Berg. Denne rettede nu en Forespørgsel til Tiltalte, som, efter hvad denne oprindelig har forklaret, gik ud paa, om han, hvis der i Aftenens Løb skulde blive nogle Ture at køre med Bergs Automobil, vilde besørge dem, og efter at Tiltalte havde lovet dette, gik han over i Bergs Garage, hvor han lappede Slangen fra det ene Hjul af det derværende Automobil og derpaa kørte dette, efter at Berg imidlertid havde fjernet sig, ud i dennes Port. Her indfandt sig senere de 3 Personer, for hvem Tiltalte med Automobilet udførte den ovennævnte Tur til Sækbæk Kro, under hvilken han paa Hjemfarten paakørte Poulsen.

Berg har først forklaret, at hans Forespørgsel til Tiltalte gik ud paa, om han vilde køre forefaldende Nature for ham. Paa gentaget Forehold heraf har Tiltalte omsider erklæret, at han ikke tør bestride, at Berg har udtalt sig saaledes, men at han under alle Omstændigheder var paa det Rene med, at det ikke var Bergs Mening, at han skulde benytte Automobilet paa en Tid om Aftenen, da Kørsel dermed var forbudt, idet han derhos i et senere Forhør uden da at ville udtale sig bestemt om Indholdet af Bergs Forespørgsel har erklæret, at han var paa det Rene med, at han ikke skulde have nærmere Ordre fra Berg om at køre den enkelte Tur. Tiltalte har endvidere udsagt, at han var bekendt med, at Automobiler, særlig de, der udlejedes, kørte paa ulovlig Tid, og at han derfor heller ikke mente, at Berg vilde have noget imod, at han tog den af ham besørgede Tur.

I et afsluttende Forhør har Berg imidlertid erklæret, at han uden nøje at erindre de af ham brugte Udtryk bestemt ved, at han med sin Forespørgsel kun »tænkte paa« Ture efter Kl. 11 Aften, da han var paa det Rene med, at der inden den Tid ikke maatte køres, og hans Hensigt med Forespørgslen nærmest var at faa at vide, om han kunde faa fat paa Tiltalte efter den Tid, idet det var hans Tanke, at Tiltalte først maatte køre efter nærmere Ordre.

Naar man sammenfatter Indholdet af de saaledes afgivne Forklaringer, samt det derhos særlig tages i Betragtning, at Bergs Udtalelser har været væklende og ubestemte, at Tiltalte en Gang tidligere, da han var fast ansat hos Berg, har udført en Automobiltur for ham paa ulovlig Tid, uden at Berg har givet ham nogen Irettesættelse derfor eller blot forbudt ham at køre paa saadan Tid, og at Berg heller ikke efter Tiltaltes Tilbagekomst fra Turen den 4 Februar f. A. har bebrejdet ham dens Foretagelse, findes der efter Omstændighederne ikke at være nogen Grund til at betvivle, at Berg ved den ovenom-

handlede Lejlighed har anmodet Tiltalte om at besørge forefaldende Automobilture, uden at Tiltalte har haft Føje til at gaa ud fra, at der til Anmodningen var knyttet nogen Begrænsning med Hensyn til Tiden for Turenens Foretagelse, og at Tiltalte derfor har været beføjet til forsaavidt at anse Bergs Automobil for staaende til sin Raadighed.

Forsaavidt nu angaar den af Poulsens Enke nedlagte Erstatningspaastand, mangler der i Lovgivningen Hjemmel for hende til efter Mandens Død at gøre hans Krav paa Godtgørelse for udstaaede Lidelser gældende, ligesom der ikke bliver Spørgsmaal om efter hans Død at fastsætte Erstatning særlig for Forringelse af hans Arbejdsevne. Ej heller findes der Hjemmel for hende til at kræve sig Udgifterne til Mandens Begravelse erstattede. Derimod maa der i Henhold til § 33 i ovennævnte Lov om Motorkøretøjer iøvrigt anses at tilkomme hende Erstatning i de ovenfor under 2 og 4 nævnte Henseender, hvilken Erstatning efter samtlige Oplysninger findes passende at kunne bestemmes til et Beløb af ialt 2500 Kr., som i Henhold til det Nysanførte bliver i Medfør af 3die Stykke i bemeldte Paragraf at udrede af Tiltalte og Berg in solidum. Forsaavidt der ogsaa er nedlagt Erstatningspaastand mod Fabrikant Bülow og Grosserer Jacobsen, findes der derimod ikke i sidstnævnte Lovbestemmelse af være Hjemmel til at paalægge dem noget Ansvar i den fornævnte Henseende, og idet det derfor maa billiges, at de ved Underrettsdommen er frifundne for Aktors Tiltale, vil Dommen forsaavidt være at stadfæste.

Aktionens Omkostninger og derunder i Salær til Aktor for Underretten 80 Kr., til Defensor samsteds 70 Kr. samt til Aktor og Defensor for Overretten 60 Kr. til hver, vil være at udrede af Tiltalte og Berg ligeledes in solidum.

Nr. 285.   **Entreprenør V. J. Berendt (Selv)**

mod

Restauratør P. H. Petersen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Ret til at forlange Pladsleje for nogle af Appellanten i Indstævntes Ejendom deponerede Møbler.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 December 1915: Indstævnte, Restauratør P. H. Petersen, bør til Citanten, Entreprenør V. J. Berendt, betale 36 Kroner 25 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 20 Januar 1915, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stømpelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter Sagens Oplysninger maa der gaas ud fra, at Indstævnte har modtaget de i den indankede Dom ommeldte Møbler til Opbevaring uden at betinge sig noget Vederlag derfor, og at Appellanten ikke, førend han modtog Indstævntes Skrivelse af 6 December 1913, har haft Grund til at vente, at saadant Vederlag vilde blive fordret. Herefter vilde der i alt Fald alene have kunnet tilkomme Indstævnte Pladsleje, saafremt Appellanten ikke inden rimelig Tid efter Modtagelsen af nævnte Skrivelse havde indfundet sig for at afhente Møblerne. Men det er tværtimod oplyst, at Appellanten betimelig har henvendt sig til Indstævnte om Møblernes Udlevering, og at Grunden til, at de desuagtet forblev i Indstævntes Besiddelse, var den, at Indstævnte uberettiget betingede Udleveringen af, at Appellanten betalte ham Pladsleje for den siden Deponeringen forløbne Tid. Under disse Omstændigheder har Indstævnte været uberettiget til at foranledige Møblerne bortsolgt, og han vil derfor have at erstatte Appellanten deres Værdi uden Fradrag af noget Beløb som Godtgørelse for deres Opbevaring. I Mangel af anden Oplysning findes Værdien at maatte ansættes til det Beløb af 110 Kroner, hvortil Møblerne ved Auktionen udbragtes; Indstævnte vil herefter være at tilpligte at betale Appellanten dette Beløb med Renter uden Fradrag af Auktionsomkostningerne.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Restauratør P. H. Petersen, bør til Appellanten, Entreprenør V. J. Berendt, betale 110 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 20 Januar 1915, til Betaling sker, og Processens Omkostninger for begge Retter med 200 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Citanten, Entreprenør V. J. Berendt, paastaet Indstævnte, Restauratør P. H. Petersen, dømt til ønten under en daglig Mulkt at udlevere ham nogle ham tilhørende Møbler, nemlig 8 Sofaer og 7 Marmorborde, eller at betale ham Møblernes Værdi med 300 Kr. tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato den 20 Januar 1915, til Betaling sker.

Indstævnte har paastaet sig frifunden.

Det fremgaar af Sagen, at de paagældende Møbler i sidste Halvdel af Aaret 1912 af Citanten er blevne anbragte i nogle Indstævnte tilhørende Lokaler, og at Indstævnte i Skrivelse af 6 December 1913

afkrævede Citanten Pladsleje for Opbevaringen, hvorhos han anmodede Citanten om uopholdelig at betale denne Pladsleje samt lade Møblerne afhente, idet han reserverede sig Ret til, hvis Betaling og Afhentning ikke var sket i Løbet af 8 Dage, at lade Effekterne bortsælge ved offentlig Auktion til Dækning af sit Tilgodehavende. Det er derhos oplyst, at da Citanten i Henhold til denne — flere Gange senere gtagne — Opfordring ved Nytaarstid 1914 mødte hos Indstævnte for at afhente Møblerne, nægtede Indstævnte at udlevere dem, idet han maa antages at have gjort Udleveringen betinget af, at der først blev betalt ham Pladsleje. Endelig er det under Sagen oplyst, at Indstævnte senere har ladet Møblerne bortsælge ved Auktion, hvorved de med Fradrag af de med Forauktioneringen forbundne Omkostninger udbragtes til 86 Kr. 25 Øre.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Indstævnte gjort gældende, at han, efter at Møblerne er bortsolgte som formeldt, ikke kan tilpligtes at udlevere dem eller at betale noget Beløb udover Auktionsprovenuet, men at dette er langt mindre end, hvad der tilkommer ham i Pladsleje, nemlig efter hans Anbringende et Beløb af 200 Kr.

Da Møblerne, som anført, er bortsolgte ved Auktion, bliver der alene Spørgsmaal om, hvilken Erstatning Indstævnte vil have at tilsvare Citanten, og om der kan ske noget Fradrag heri for Pladsleje.

Da nu Resultatet af den afholdte Auktion — i Mangel af anden og bedre Oplysning om Møblernes Værdi — maa lægges til Grund ved Erstatningssummens Fastsættelse, vil Indstævnte vel have at betale Citanten dette Beløb, men da det ikke er oplyst, at Indstævnte har paataget sig at opbevare de paagældende Møbler uden Vederlag, og der ikke heller er oplyst anden Retsgrund til saadan vederlagsfri Opbevaring, findes Indstævnte at have Krav paa Godtgørelse for Opbevaringen, hvilken Godtgørelse efter Omstændighederne findes at kunne fastsættes til 50 Kr. Indstævnte vil herefter alene være at tilpligte at betale Citanten 86 Kr. 25 Øre med Fradrag af 50 Kr. eller 36 Kr. 25 Øre med Renter heraf som paastaaet.

Sagens Omkostninger, om hvis Tilkendelse der fra begge Sider er nedlagt Paastand, findes at burde ophæves.

Nr. 424.

Højesteretssagfører Henriques

mod

Anders Hansen Andersen (Def. Bache),

der tiltales for bedrægligt Forhold og Overtrædelse af Lov 27 Maj 1908.

Frederiksborg Birks Politirets Dom af 22 Juni 1916: Tiltalte, Slagter og Agent Anders Hansen Andersen af Slangstrup bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, hvorhos han bør udrede denne Sags Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 August 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor her for Retten, Overretssagførerne M. Carlsen og Becker, bør Tiltalte, Slagter og Agent Anders Hansen Andersen, betale 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til een Maaned.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til een Maaned. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Anders Hansen Andersen til Højesteretssagførerne Henriques og Bache 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Frederiksborg Birks Politiret hertil indankede Sag tiltales Slagter og Agent Anders Hansen Andersen for bedrageligt Forhold og Overtrædelse af Lov af 27 Maj 1908.

Tiltalte er født den 25 December 1873 og tidligere anset ved Københavns Amts Nordre Birks Ekstrarets Dom af 25 Oktober 1895 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og ved Højesterets Dom af 7 Januar 1914 efter Straffelovens § 235 med simpelt Fængsel i 14 Dage.

Ved Tiltaltes egen med det iøvrigt under Sagen Oplyste stemmende Tilstaaelse findes det godtgjort, at han den 28 Maj 1916 til forskellige Private for en Pris af fra 35 til 65 Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg har afhændet Kød af en Ko, som han den 27 s. M. til en Pris af 10 Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg havde afkøbt Slagtermester J. C. F. Schou af Slangerup, idet Tiltalte, hvem det var bleven tilkendegivet, at Koen var slagtet paa Grund af Kælvningsfeber, og at vedkommende Dyrlæge ikke vilde stemple Kødet som tjenligt til Menneskeføde, overfor Sælgeren foregav at ville benytte Kødet til Svineføde. Overfor Køberne angav Tiltalte — der selv brækkede Koens ene Ben — mod bedre Vidende, at Koen var slagtet, fordi den havde brækket sit ene Ben.

Det er ikke under Sagen oplyst, at Nydelsen af det fra Koen hidrørende Kød har medført Skade for de Paagældende.

Ved en af den behandlende Dyrlæge afgiven Erklæring maa det anses for godtgjort, at Koen led af ovennævnte Sygdom i høj Grad, at Kødet havde et ilde Udseende paa Grund af daarlig Afbledning, samt at et lille Stykke af Kødet efter en Prøvekogning havde frembudt ilde Lugt og Smag, hvorimod Dyrlægen ifølge en af ham til en Politi-

rapport afgiven Forklaring ikke just mente, at Folk vilde blive syge af at spise af det ommeldte Kød.

For det af Tiltalte ved Salget af det ovennævnte Kød udviste Forhold vil han være at anse efter Straffelovens § 257 og § 6, jfr. § 4 i Lov Nr. 245 af 27 Maj 1908, med en Straf, der ved Politiretsdommen findes passende under Et bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger, der er paalagt Tiltalte, tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Tiltalte i Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil have at udrede 20 Kr. til hver.

Onsdag den 10 Januar.

Nr. 257. Overretssagfører J. B. Jørgensen (Ulf Hansen)

mod

Købmand Marthin Hansen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ansvar for Foretagelse af en Udlægsforretning inden Eksekutionsfristens Udløb.

Viborg Købstads ordinære Rets Dom af 6 Oktober 1915 Hovedcitanten, Købmand Marthin Hansen, Aarhus, bør til Kontracitanten, Overretssagfører J. B. Jørgensen, Viborg, betale 26 Kr. 24 Øre med Renter à 5 pCt. aarlig fra den 7 Juli d. A. til Betaling sker, men iøvrigt bør Parterne for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 13 Marts 1916: Appelindstævnte, Overretssagfører J. B. Jørgensen, bør til Appellanten, Købmand Marthin Hansen, betale 228 Kr. 48 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 14 April 1915, indtil Betaling sker. I Procesomkostninger for begge Retter betaler Appelindstævnte til Appellanten 80 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en af Appelindstævnte den 15 September 1915 for Underretten fremlagt Protokolation ikke er skreven paa behørig stemplet Papir. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Med Bemærkning, at den i den indankede Dom omtalte Eksekutionsforretning er foretaget den 15 April 1913, vil Dommen i Henhold til de i samme anførte Grunde, og da de Høje-

steret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne, være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Overretssagfører J. B. Jørgensen, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efterat Købmand S. P. Mikkelsen af Langaa ved Overrettens Dom af 7 April 1913 var bleven tilpligtet at betale Appellanten, Købmand Marthin Hansen i Aarhus, 232 Kr. 65 Øre m. v., og efter at denne Dom, ved hvilken Eksekutionsfristen var bestemt til 3 Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse, den 12 s. M. var bleven forkyndt for Mikkelsen, indgav Appellanten ved den af ham antagne Sagfører, Appelindstævnte, Overretssagfører J. B. Jørgensen i Viborg, til Fogeden i Middelsom-Sønderlyng Herreder Begæring om Foretagelse af Udlæg hos Mikkelsen i Henhold til Dommen. Der blev derefter s. D. paa Mikkelsens Bopæl afholdt en Fogedforretning, hvorunder der dekrettedes Udlæg til Fyldestgørelse for Dommens Paalydende med Renter og Omkostninger efter Fradrag af et kontant betalt Beløb. Under en af Mikkelsens iværksat Appel af Forretningen blev denne imidlertid ved Overrettens Dom af 22 Februar 1915 som foretagen inden Eksekutionsfristens Udløb annulleret, hvorhos Appellanten tilpligtedes at betale Mikkelsen dels et Beløb af 64 Kr. 85 Øre, som Mikkelsen havde betalt Hansen efter Udlægsforretningens Foretagelse, efter Fradrag af 6 Kr. 9 Øre, dels i Erstatning for Tort, Tab og Kreditspilde 100 Kr., ialt 158 Kr. 76 Øre, hvorhos han kendtes pligtig at udrede Processens Omkostninger for Overretten efter Reglerne for beneficerede Sager samt at betale i Salær til den for Mikkelsen beskikkede Sagfører sammesteds 40 Kr.

Idet Appellanten, der har opfyldt Dommen ved Betaling af ialt 228 Kr. 48 Øre, har gjort gældende, at Appelindstævnte er pligtig at gødtgøre ham nævnte Beløb, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Viborg Købstads ordinære Ret søgt Appelindstævnte til Betaling af Beløbet tilligemed Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 14 April 1915, indtil Betaling sker. Appelindstævnte paastod sig derimod frifunden for Appellantens Tiltale, hvorhos han under en Kontrasag nedlagde Paastand om, at Appellanten tilpligtedes at betale ham 61 Kr. 24 Øre i Salær og som Godtgørelse for Udlæg under Overretssagen, i hvilken han havde givet Møde for Appellanten, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Kontraforligsklagens Dato den 7 Juli 1915. Appellanten procederede under Kontrasagen til Frifindelse. Ved Underretsdommen blev Appellanten tilpligtet at betale Appelindstævnte det under Kontrasagen indsogte Beløb, 61 Kr. 24 Øre, efter Fradrag af 35 Kr. af det under Hovedsagen indsogte, altsaa til

Rest 26 Kr. 24 Øre med Renter heraf som under Kontrasagen paa-staaet, hvorimod Parterne isøvrigt frifandtes for hinandens Tiltale. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i 1ste Instans nedlagte Paastande, medens Appelindstævnte har procederet til Stadfæstelse af Underretsdommen.

Efter Sagens Oplysninger gik den Appelindstævnte givne Instruks vedrørende Udlægsforretningen alene ud paa, at denne skulde foretages hurtigst muligt, og Appelindstævnte maa herefter anses ansvarlig for, at Udlæget blev dekretet inden Eksekutionsfristens Udløb. Da Appelindstævnte derhos ikke med fornøden Bestemthed har bestridt, at det af Appellanten i nævnte Anledning lidte Tab udgør 228 Kr. 48 Øre, maa han anses pligtig at godtgøre Appellanten dette Beløb, hvorimod han ikke kan have Krav paa de under Kontrasagen indsøgte Omkostninger til Beløb 61 Kr. 24 Øre, idet ogsaa disse Omkostninger maa anses foraarsagede ved hans egen fejlagtige Beregning af den Mikkelsen tilstaaede Frist. Appelindstævnte vil herefter være at tilpligte at betale Appellanten 228 Kr. 48 Øre med Renter heraf som paa-staaet.

Efter Omstændighederne findes Appelindstævnte derhos at burde godtgøre Appellanten Processens Omkostninger for begge Retter med 80 Kroner.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at en af Appelindstævnte den 15 September 1915 for Underretten fremlagt Protokollation ikke er skreven paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses Stempelovertrædelse ikke at have fundet Sted.

Nr. 443. Højesteretssagfører Bache

mod

Søren Peter Jespersen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden.

Hobro Købstads Ekstrarets Dom af 19 Juni 1916: Tiltalte Søren Peter Jespersen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fængsel i 60 Dage samt udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Justitsraad, Sagfører Joh. Andersen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører J. Steenberg, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 7 August 1916: Underdommen bør ved Magt stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Søren Peter Jespersen til Højesteretssagførerne Bache og I. Kon-drup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hobro Købstads Ekstraret indankede Sag er Tjenestekarl Søren Peter Jespersen, der er født den 8 August 1892, og som bortset fra, at han tvende Gange har vedtaget Bøder for Overtrædelse af Politi-vedtægtsbestemmelser, ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Forbrydelse mod den offentlige Myndighed og Orden.

Efter at Tiltalte ved Halvettiden Natten mellem den 22 og 23 Januar d. A. sammen med en Del andre Tjenestekarle havde forladt Møllers Hotel i Hobro, blev de, da de standsede paa Gaden og førte højrerøstet Samtale, af Patrouillebetjentene E. Rasmussen Maarup og C. M. Mortensen anmodede om at passere Gaden, hvilken Anmodning de efterkom, efter at Betjentene havde gentaget den et Par Gange. Kort Tid efter traf Betjentene atter samme Tjenestekarle staaende udenfor Sygehuset paa Sønder Allé, og da Karlene var højrerøstede og tvende af dem syntes at være i Slagsmaal, gik Betjentene hen til dem.

Om det herefter Passerede har fornævnte Patrouillebetjent Maarup edelig forklaret, at han og Mortensen havde bestemt sig til at anholde Selskabet, og at Tiltalte, da Mortensen gik mellem de Kæmpende for at skille dem, trængte sig ind paa denne og fægtede med Armene efter ham, hvorfor Vidnet traadte til og tog fat paa Tiltalte; i det samme tilføjede Tiltalte imidlertid Vidnet et stærkt Slag over Næsen, hvilket dog afbødedes noget derved, at det ramte Vidnets Kasket-skygge, og idet Betjentene derpaa trak Stavene og tilføjede Tiltalte nogle Slag over Fingrene og Ryggen, lagde de under stærk Modstand fra hans Side Haandsnøre paa ham. Vidnet har endvidere forklaret, at han ikke var i Tvivl om, at Slaget over Næsen var tilføjet ham med en haard Genstand, og at Tiltalte, da han var bleven overmandet og laa paa Jorden, havde en Sten i venstre Haand og først slap den, da han hørte Vidnet udtale til Mortensen, at Tiltalte havde slaet ham med en Sten.

Patrouillebetjent Mortensen har dernæst ligeledes edelig forklaret, at Tiltalte, da Vidnet gik hen for at skille de Kæmpende, fo'r ind paa ham og fægtede med knyttede Hænder imod hans Hoved. Det lykkes dog Vidnet, der tror, at han straks trak sin Stav, at afværge An-

grebet, og da Maarup kom Vidnet til Hjælp, vendte Tiltalte sig mod ham. Vidnet vilde derefter til at anholde en af de andre Karle, men da han kom i Tanker om, at Tiltalte var en meget ondsindet Person, vendte han sig mod ham for at hjælpe Maarup, der udtalte saadan noget som, »han har slaaet mig i Ansigtet, kom og tag fat paa ham«. Vidnet, der ikke havde bemærket, hvad der forinden var passeret mellem Tiltalte og Maarup, idet han havde vendt Ryggen til dem, og som ej heller havde set, at Tiltalte slog med en Sten, lagde overhovedet ikke Mærke til, at han havde en saadan i Haanden, hvorimod Maarup udtalte, »det er en Sten, han har slaaet mig med, han ligger med den i Haanden endnu«, og efter at Tiltalte havde svaret, »der er ikke Nogen, der har slaaet med nogen Sten«, tog Maarup en Sten op fra Jorden paa det Sted, hvor Tiltalte laa. Endvidere har Vidnet forklaret, at det ikke er umuligt, at han, da Tiltalte fo'r ind paa ham, har værgt sig overfor ham med sin Stav og ramt ham, uden at han dog, da det Hele foregik i en Fart, kan udtale sig med større Bestemthed, hvorhos han, da Tiltalte efter at være væltet omkuld gjorde Modstand mod at faa Haandsnøre paa, gav ham et Par Slag med Staven over Skulderen og Fingrene for at overvinde hans Modstand.

Tiltalte har i det første over ham afholdte Forhør forklaret, at Maarup, medens Tiltalte stod i Samtale med de andre Karle udenfor Sygehuset, pludselig kom bagfra og greb ham i Struben, og at Mortensen, da Tiltalte satte sig til Modværge, kom til og hjalp Maarup, hvorefter begge Betjente, overfor hvem han ikke benyttede nogen Sten eller andet Vaaben, skiftevis gennempryglede ham saavel før som under Anholdelsen. I de følgende Forhør forklarede han imidlertid, at han ikke turde benægte at have tilføjet Maarup de nedenauførte Læsioner, hvorimod han bestemt fastholdt sin Benægtelse af at have benyttet andet end sine Hænder og endvidere forklarede, at han først efter at have faaet et Slag over Nakken, hvilket Slag uden al Tvivl var tildelt ham af Maarup, gik angrebsvis tilværks og med knyttet Haand rettede et kraftigt Slag mod Maarup.

Maarup, hvis Næse kom til at bløde stærkt ved Slaget, blev Dagen efter Overfaldet undersøgt af Sygehuslæge Kragelund i Hobro, der i en samme Dag om Undersøgelsens Resultat afgiven Erklæring har udtalt, at Næseryggen var stærkt ophovnet og øm, at der paa venstre Side kunde konstateres en Infraktion (Halvbrud) af Næsebenet, at der desuden fandtes nogle Hudafskrabninger, at højre Øjes Laag var svulne og blodunderløbne, at venstre Øjes Laag ogsaa var det noget, men i langt mindre Grad, og at Læsionerne, der sikkert var frembragt med en haard Genstand, ikke kunde antages at ville kompromittere i nogen Henseende i Fremtiden. Maarup har derhos inden Retten forklaret, at han har haft stærke Smarter i Hovedet som Følge af Slaget, at Næsen var saa ophovnet i 14 Dage, at han ikke kunde vise sig paa Gaden om Dagen, medens han dog kunde passe sin Tjeneste som Patrouillebetjent om Natten, at Ømheden i Næsen først fortog sig efter en Maanedes Forløb, men at han siden da ikke har følt nogensomhelst Men af den ham tilføjede Overlast.

Den ovenomhandlede Sten er bragt tilstede under Sagen og har

vist sig at være 8 cm lang og 4 à 5 cm. bred samt at have en Vægt af 425 gr.

Der er ikke under Sagen nedlagt nogen Erstatningspaastand.

For det af Tiltalte i foranførte Henseende udviste Forhold, hvorved bemærkes, at det maa anses tilstrækkelig godtgjort, at han har tilføjet Maarup Slaget med den ovennævnte Sten, vil han, der maa antages i Gerningsøjeblikket at have været noget paavirket af Spiritus, men ikke i en saadan Grad, at det har haft nogen Indflydelse paa hans Tilregnelighed, være at anse efter Straffelovens §§ 100 og 203 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste. Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kroner til hver.

Nr. 464.

Højesteretssagfører Harboe

mod

Rasmus Pedersen (Def. I. Kondrup),

der tiltales for Overtrædelse af Beværterloven af 10 Maj 1912.

Odense Købstads Politirets Dom af 12 August 1916: Tiltalte, forhenværende Vognmand Rasmus Pedersen af Odense, bør til Odense Købstads Kæmnerkasse bøde 200 Kroner samt betale Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 9 Oktober 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Overretssagførerne Kalko og Schrøder betaler Tiltalte Rasmus Pedersen, 30 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Rasmus Pedersen til Højesteretssagførerne Harboe og I. Kondrup 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne efter Tiltalte Rasmus Pedersens Begæring fra Odense Købstads Politiret her-til indankede Sag tiltales Rasmus Pedersen for Overtrædelse af Beværterloven af 10 Maj 1912.

Tiltalte er født den 9 Februar 1871 og anset tre Gange med Bøder, senest i Aaret 1915 med en Bøde af 100 Kr. for trods Politiforbud at have skænket spirituose Drikke for Soldater. Iøvrigt er han ikke funden forhen straffet.

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Fhv. Vognmand Rasmus Julius Madsen, der havde Gæstgiverborgerskab, hvilket han den 1 Juli 1913 fik ombyttet med Bevilling til at drive Beværtning i Frederiksgade Nr. 7 i Odense, antog ved en den 12 September 1912 dateret Overenskomst Tiltalte som Bestyrer af Beværtningen fra 1 Oktober s. A. Den skriftlige Overenskomst gik ud paa et virkeligt Bestyrerforhold, men den blev straks ved mundtlig Aftale ændret derhen, at Tiltalte skulde betale Madsen en aarlig Afgift af 150 Kr., men for egen Regning og Risiko drive Beværtningen, betale Leje, gøre Indkøb og hæfte for muligt Underskud; Inventaret og Servicet var Tiltaltes Ejendom. Madsen boede i Aarup og indfandt sig kun i Beværtningen for at modtage Afgiften. Paa denne Maade fortsattes Driften, under hvilken der stadig udskænkedes stærke Drikke, til nærværende Sag rejstes.

Idet Tiltalte herefter i Virkeligheden har været Indehaver af Beværternæringen, hvortil han ikke har været i Besiddelse af Næringsadkomst, vil han for den skete Overtrædelse af Lov Nr. 104 af 10 Maj 1912 være at anse efter dens § 34, 2det Stk., med en Odense Købstads Kæmnerkasse tilfaldende Bøde, efter Omstændighederne af 200 Kr. For den før denne Lovs Ikrafttræden, den 1 Januar 1913, begaaede ulovlige Næringsdrift vil han efter den skete Tiltale ikke under denne Sag kunne drages til Ansvar.

Den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte efter ovennævnte Lovbestemmelse er anset med den samme Straf, og hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, ligeledes billiges, vil saaledes være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Tiltalte have at betale 30 Kroner til hver.

Nr. 385.

Højesteretssagfører Liebe

mod

Valdemar Andersen (Def. Harboe),

der tiltales for Overtrædelse af § 88 i Politivedtægten for København af 1 Marts 1913.

Kriminal- og Politirettens Dom af 4 Juli 1916: Tiltalte Valdemar Andersen bør for det Offentliges Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Liebe og Harboe hver 30 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Valdemar Andersen tiltales for Overtrædelse af § 88 i Politivedtægten for København af 1 Marts 1913 med Hensyn til, at han, der er fejeplygtig udfor Ejendommen Rømersgade 7, kun har ladet feje i en Udstrækning af ca. 8 m fra Grunden, medens Københavns Magistrat formener ham plygtig at feje 10 m ud.

Af Sagens Oplysninger fremgaar, at der til Ejendommen støder et Fortov af 3,20 m.s Bredde; derefter kommer et Areal, 9,40 m bredt, og adskilt derfra ved en Rendesten med Nedløbsbrønde og Lygtepælsopstandere kommer en 2,30 m bred dobbelt Fliserække, begrænset til den anden Side af en Trærække; indenfor denne ligger et Areal, som strækker sig over til Linnésgade.

Magistraten gør nu gældende, at de nævnte Arealer maa tages som en Helhed, at Ejendommen altsaa støder til en Plads, og at Fejeplygten følgelig i Medfør af nævnte Vedtægtsbestemmelse strækker sig de 10 m ud.

Tiltalte hævder derimod, at Arealerne mellem Husrækken og Trærækken er et afgrænset Hele, Rømersgade, at Pladsen, »Grønttorvet«, først begynder indenfor Trærækken, og at hans Fejeplygtig derfor ifølge Politivedtægts § 88 kun strækker sig indtil Midtlinien af det som nævnt afgrænsede, 14,90 m brede Areal, saa at han ved at udstrække Fejningen til ca. 8 m har fyldestgjort sin Fejeplygtig.

I Betragtning af de stedlige Forhold, saaledes som de ovenfor er beskrevet, maa der gives Tiltalte Medhold i, at Arealet udfor Ejendommen er anlagt som en Gade af 14,90 m.s Bredde, og det findes derfor betænkeligt at udstrække hans Fejeplygtig udover Midtlinien af dette Areal. Han vil følgelig være at frifinde, og Sagens Omkostninger at paalægge det Offentlige.

Nr. 439. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Niels Larsen (Def. Stein),

der tiltales for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Sorø Birks Ekstrarets Dom af 27 Juli 1916: Tiltalte, Arbejdsmand Niels Larsen i Broby, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salærer til Aktor, Prokurator Deichmann i Slagelse, og Defensor, Sagfører Bronée i Sorø, med 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 1 September 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførererne Lachmann og H. F. Helweg-Larsen betaler Tiltalte Niels Larsen 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter samtlige Højesteret foreliggende tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger vil Tiltalte for det i Dommen fremstillede Forhold være at anse efter Straffelovens § 203. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder. Med den heraf følgende Forandring i Straffetiden vil Dommen kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 3 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Larsen til Højesteretssagførererne I. Kondrup og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Sorø Birks Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Arbejdsmand Niels Larsen, der er født den 6 Maj 1879 og tidligere ved nævnte Rets Dom af 8 Februar 1912 er anset efter Straffelovens § 247 med simpelt Fængsel i 8 Dage for Vold paa Person og Legemsbeskadigelse.

Sagens Omstændigheder er efter Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt under Sagen Oplyste følgende:

Den 10 Juni d. A. om Aftenen henvød Kl. 9 traf Tiltalte i Broby Forbrugsforening sammen med Ledvogter Henrik Larsen, paa hvem

han var vred, fordi denne, der er Medlem af Værgeraadet, under en Værgeraadssag, hvorunder Tiltaltes 12aarige Søn blev fjernet fra Hjemmet, havde sigtet Tiltalte, efter dennes Formening med Urette, for i beruset Tilstand i sit Hjem at have omgaaedes uforvarsomt med Skydevaaben i sine Børns Overværelse. Efter noget Mundhuggeri i Forbrugsforeningens Lokale om Sagen, begav Henrik Larsen sig hjemad tilfods, men Tiltalte, der var paa Cykle, satte efter ham og indhentede ham 2—300 Alen fra Forbrugsforeningen. Efter paany at have bebrejdet Henrik Larsen dennes Optræden i Værgeraadssagen, greb Tiltalte, der var sprunget af Cyklen, ham nu med begge Hænder i Frakkekraven og tilføjede ham med Panden 2 Slag i Ansigtet, hvorefter han, da Larsen var faldet ned i Landevejsgrøften, slog ham dels med knyttet Haand, dels med Larsens Stok i Hovedet og paa Ryggen.

Efter Henrik Larsens Forklaring sparkede Tiltalte ham derhos, medens han laa i Grøften, mindst én Gang i Siden med sin støvlebeklædte Fod, men Tiltalte har herom forklaret, at han ikke mindes at have sparket Henrik Larsen, og at dette i alt Fald er sket ham uforvarende.

Ifølge en samme Dag udstedt Lægeerklæring var der tilføjet Overfaldne følgende Læsioner:

»Lige oven i Hovedet findes et ca. 4 Centimeter langt, tværløbende, blødende Saar, der gaar gennem Hud og underliggende Bindevæv. Højre Øjes Omgivelser er stærkt blodunderløbet, tværs over Næsen en Hudafskrabning, paa venstre Underarm en tværløbende Blodudtrædning og paa Ryggen 5 blodunderløbne Striber. Ingen af Læsionerne vil sandsynligvis medføre andre Følger end foreløbig Uarbejdsdygtighed«.

I en senere, den 26 Juni d. A. udstedt Lægeerklæring udtales det, at Overfaldne »er nu forsaavidt helbredet for de Læsioner, der blev tilføjet ham den 10 Juni 1916. Han kan nu udføre lettere Arbejde, og vil sandsynligvis være fuldstændig arbejdsdygtig i Løbet af 14 Dage til«, og Overfaldne har den 27 Juli d. A. i Retten forklaret, at han nu, bortset fra nogle Smerter i venstre Arm, naar han skal tage haardt fat, er kommet sig efter den ham tilføjede Vold.

Tiltalte har forklaret, at det, da han satte efter Overfaldne, ikke var hans Hensigt at overfalde denne, men at Anledningen til Overfaldet var, at Larsen gik med en Trepægleflaske i Haanden, og at han frygtede, at Larsen vilde slaa ham med den, uden at Larsen dog antydte Saadant. Rigtigheden af denne Forklaring er dog benægtet af Larsen, der har paastaet, at han havde Flasken i sin venstre Lomme. Overfaldne har frafaldet Krav paa Erstatning hos Tiltalte under denne Sag for Svie og Smerte eller for Lægebehandling.

Færdig fra Trykkeriet den 24 Januar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 47.

Onsdag den 10 Januar.

For det anførte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Lov Nr. 63 af 1 April 1911 § 1, 2det Stykke, med en Straf, som efter Omstændighederne findes at kunne fastsættes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og da den indankede Dom, hvis Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Tiltalte at udrede, tiltrædes, har samme Resultat, vil den saaledes i det Hele være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Lachmann og H. F. Helweg-Larsen, vil Tiltalte derhos have at betale 25 Kroner til hver.

Nr. 326.

Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Niels Mathias Mathiasen (Def. Stein),

der tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 184.

Kriminal- og Politirettens Dom af 16 Maj 1916: Tiltalte Niels Mathias Mathiasen bør straffes med en Statskassen tilfaldende Bøde af 300 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling med simpelt Fængsel i 30 Dage. Saa bør og de under Sagen i Bevaring tagne utugtige Billeder og fotografiske Plader med utugtige Billeder konfiskeres, hvorhos Tiltalte bør betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Salomonsen og Godskesen, 20 Kr. til hver. Den idømte Bøde at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Fristen for Bødens Erlæggelse

regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Mathias Mathiasen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Stein 30 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Niels Mathias Mathiasen, der ifølge Ordre af Justitsministeriet tiltales for Overtrædelse af Straffelovens § 184, er født den 15 Januar 1867 og ikke funden forhen straffet.

Ved Tiltaltes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at Tiltalte, der er Fotograf, i Tiden fra Vinteren 1914—15 indtil den 26 Januar d. A. paa forskellige Beværtninger her i Byen har falbudt og solgt en Mængde utugtige fotografiske Billeder, af hvilke ifølge hans Forklaring en Del er fotograferet af ham selv, dels efter Naturen, dels efter Tegninger, medens Resten er Aftryk af Fotografiplader, han tilfældigt er kommet i Besiddelse af.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 184, 2det Pkt., efter Omstændighederne med en Statskassen tilfaldende Bøde af 300 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling inden Eksekutionsfristens Udløb med simpelt Fængsel i 30 Dage. De under Sagen i Bevaring tagne utugtige Billeder og fotografiske Plader med utugtige Billeder vil derhos i Medfør af Straffelovens § 34 være at konfiskere.

Tiltalte vil derhos have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kroner til hver.

Nr. 509.

Højesteretssagfører Stein

mod

Hans Peter Christian Rasmussen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri og Tilegnelse af en Lærredsjakke.

Helsingør Købstads Ekstrarets Dom af 1 November 1916: Arrestanten Hans Peter Christian Rasmussen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder og betale Aktionens Omkostninger, herunder i Salær til Aktor, Sagfører Skjold-Madsen, og Defensor, Overretssagfører Mourier, 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 22 November 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at

Straffetiden bestemmes til 18 Maaneder. I Salær til Overretssagførerne H. H. Schmidt og Axel Bang betaler Arrestanten Hans Peter Christian Rasmussen 20 Kr. til hver. At efterkomes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Peter Christian Rasmussen til Højesteretssagførerne Stein og Winther 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Helsingør Købstads Ekstraret paa Arrestanten Hans Peter Christian Rasmussens Begæring hertil indankede Sag er denne sat under Tiltale for Tyveri og for Tilegnelse af en Lærredsjakke.

Arrestanten er født den 27 August 1893 og tidligere straffet ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 6 Marts 1916 efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov af 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage og ved 7de Regiments Krigsrets Dom af 21 Juli d. A. efter almindelig borgerlig Straffelov § 230, 1ste Stk., sammenholdt med Straffelov for Krigsmagten § 172, med simpelt Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dagn.

Ved Arrestantens med det Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort:

1) at han den 3 Oktober 1916 ved 10-Tiden om Formiddagen i tyvagtig Hensigt ved Hjælp af en ham tilhørende falsk Nøgle, nemlig en saakaldet Hovednøgle, som han vil have haft i flere Aar, har skaffet sig Adgang til et af Skomagermester Johannes Rønne beboet, i Ejendommen Fiolgade Nr. 11 i Helsingør lejet Værelse, der har Udgang til Trappen, og derfra stjaalet et til 2 Kr. vurderet Cigaretui med deri værende ca. 50 Kr. i Sølv, og

2) at Arrestanten, der forinden i ca. 14 Dage havde været Karl hos Konditor Henry Kaas Larsen i København, den 2 Oktober s. A. forlod Pladsen, medtagende i Tilegnelseshensigt en til 1 Kr. 50 Øre vurderet Lærredsjakke, som han var iført, og som var laant ham af hans Principal til Brug i Tjenesten.

For det af Arrestanten saaledes udviste Forhold er han ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens §§ 231, 2det Stk., og 253, men Straffen, der ved Dommen er fastsat til Forbedringshusarbejde i 15 Maaneder, findes at burde bestemmes til lige Straf i 18 Maaneder.

Da derhos Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det rettelig er paalagt Arrestanten at udrede, billiges, vil den indankede Dom med den anførte Modifikation i Henseende til Straffetiden være at stadfæste.

Til Aktor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at betale i Salær 20 Kroner til hver.

Torsdag den 11 Januar.

Nr. 291. Højesteretssagfører Winther

mod

Olga Maren Sofie Hansen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri.

Køge Købstads Ekstrarets Dom af 17 Februar 1916: Tiltalte Olga Maren Sofie Hansen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 50 Dage og betale i Erstatning til Urmagersvend Lars Nielsen i Køge 50 Kr. samt Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Etatsraad Sørensen, og Defensor, Overretssagfører Gal-skjøt, henholdsvis 20 Kr. og 15 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Marts 1916: Underretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til tresindstyve Dage. Saa bør og Tiltalte Olga Maren Sofie Hansen i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Paludan og C. A. Olsen betale 15 Kroner til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Bestemmelsen om Erstatningen — der er oplyst at være betalt — maa bortfalde.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Bestemmelsen om Erstat-

ningen bortfalder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Olga Maren Sofie Hansen til Højesteretssagførerne Winther og Stein 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Køge Købstads Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Olga Maren Sofie Hansen, der er født den 16 Maj 1895 og ikke er funden straffet, for Tyveri.

Saaledes som Sagen, der kun efter Tiltaltes Begæring er indanket for Overretten, herefter foreligger for denne Ret, angaar den følgende Forhold, hvori Tiltalte ifølge egen Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste har gjort sig skyldig:

Tiltalte, der siden den 1 November 1915 tjente hos Urmager og Guldsmed Andersen i Køge, har den 21 December s. A. frastjaalet den hos Andersen boende Urmagersvend Lars Nielsen en Tegnebog med Indhold, dels en paa 250 Kroner lydende Sparekassebog, dels et Seddelbeløb, der ifølge Tiltaltes Forklaring, som ikke vil kunne forkastes, udgjorde 50 Kroner, ikke som af Bestjaalne forment 51 Kr. Tegnebogen beroede under Hovedpuden i Bestjaalnes Seng i et Værelse hos Andersen, som Bestjaalne delte med to hos Andersen værende Lærlinge, og hvortil Tiltalte havde uhindret Adgang. Tegnebogen og Sparekassebogen kastede hun Dagen efter over i Naboens Have, hvor de s. D. blev fundet.

Endvidere har Tiltalte to Gange, henholdsvis ovennævnte Dag og nogle Dage senere, frastjaalet sin Madmoder, fornævnte Andersens Hustru, dels en til 50 Øre vurderet hvid Krave, dels et Stykke Stof til Værdi 2 Kr., hvilke Effekter fandtes henholdsvis frit fremme og i et uafklaaset Gemme paa Steder, hvortil Tiltalte havde uhindret Adgang.

For disse Forhold vil Tiltalte i Medfør af Straffelovens § 228 være at anse med en Straf, der under Hensyn til midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13 findes at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage, og med den heraf flydende Forandring i Henseende til Straffetiden vil Underrettsdommen — ved hvilken Tiltalte efter Straffelovens § 228, jfr. § 62, er bleven anset med lige Fængsel i 50 Dage, og som med Rette har paalagt Tiltalte at udrede dels en Erstatning af 50 Kr. til ovennævnte Lars Nielsen, dels Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor for Underretten henholdsvis 20 og 15 Kr. — iøvrigt være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 15 Kr. til hver.

Nr. 388. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Mette Kirstine Pedersen, født Therkildsen (Def. Stein),

der tiltales for ulovlig Beværternæring.

Gjording-Malt Herreders Politirets Dom af 21 Marts 1916: Tiltalte, Mette Kirstine Pedersen, født Therkildsen, bør betale en Bøde paa 200 Kr. til Vejen Kommunekasse og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 3 Juli 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor for Overretten, Overretssagfører Sørensen, betaler Tiltalte 20 Kr. Den idømte Bøde udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Mette Kirstine Pedersen, født Therkildsen, til Højesterets-sagførerne Møldrup og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Gjording-Malt Herreders Politiret indankede Sag er Mette Kirstine Pedersen, født Therkildsen, sat under Tiltale for ulovlig Beværtning. Tiltalte, der under sin Mand Peder Jensen Pedersens Fraværelse i tysk Militærtjeneste har bestyret det af ham med Ret til Udskænkning af stærke Drikke drevne Gæstgiveri i Vejen By og Sogn, er efter sin Forklaring født i Sønderjylland den 27 September 1872 og er ikke funden forhen tiltalt eller straffet, afset fra, at hun i Løbet af Aarene 1914 og 1915 har vedtaget Bøder for Overtrædelse af Beværterloven, senest den 16 April f. A. en Bøde af 100 Kr. for 4de Gang begaaet Overtrædelse, saaledes at Vedtagelsen i Gentagelsestilfælde har Domsvirkning.

Som Sagen er indanket, bliver der for Overretten alene Spørgsmaal om det Tiltalte ved følgende tvende Lejligheder paasigtede Forhold:

1. Søndag den 21 November f. A. kom Handelsmand L. P. Jensen og Cyklehandler Jørgen Henriksen Birk, der begge bo i Vejen

By, henholdsvis 1110 og 1200 m fra det af Tiltalte bestyrede Gæstgiveri, kørende i Mortorvogn fra Holsted til Vejen sammen med en Gaardejer Hansen fra førstnævnte Sted. De steg alle af i Tiltaltes Gæstgiveri, Hansen for at benytte Telefonen, de tvende andre udelukkende i det Øjemed at faa noget at drikke. I Forening med Tiltalte og tvende paa Kroen boende Personer nød de her forskellige Drikkevarer, som bajersk Øl, Kaffe og Cognak, hvilke dels Hansen, dels Jensen, dels endelig en af de paa Kroen Boende bestilte; men da Politiet kom tilstede, kørte Birk, Jensen og Hansen til Jensens Hjem.

2. Den 3 December f. A., da oftnævnte Jensen og Arbejdsmand Rasmus Filt, hvilken sidste ligeledes bor i Vejen By, 320 m fra det af Tiltalte bestyrede Gæstgiveri, kom kørende i Motorvogn fra Vamdrup paa Vej til Jensens Hjem, steg de ligeledes af ved Gæstgiveriet, hvor Tiltalte paa Jensens Forespørgsel, om hun ikke kunde give en Skænk? serverede The for dem begge og i hvert Fald for Jensens Vedkommende tillige Rom eller Cognak. Der blev dog ikke betalt, da Politiet kort efter kom til Stede. Jensen har forklaret, at det var paa hans Anmodning, at de tog ind i Kroen »for at faa en Skænk«, og Filt har udsagt, at han lod sig beværte der efter Indbydelse af Jensen.

Tiltalte har erkendt, at hun opfattede Jensens Forespørgsel ved sidstnævnte Lejlighed som en Bestilling, og at hun, der vel ikke har debiteret ham for det Leverede, vilde have modtaget Betaling, hvis Politiet ikke forinden var kommen til. Hun har imidlertid til Undskyldning for, at hun serverede for Birk og Jensen ved den førstnævnte Lejlighed oprindelig forklaret, at Jensen paa hendes Forespørgsel udtalte, at de kom fra Holsted og skulde til Gjesten; men idet hun ikke har turdet fastholde Rigtigheden af denne Forklaring, har hun senere gjort den Opfattelse gældende, at hun formener sig berettiget til at servere ogsaa for de i Vejen By boende Personer, naar de — som ved begge de paagældende Lejligheder har været Tilfældet — kommer kørende til Gæstgiveriet. Da imidlertid hverken Jensen eller Birk ved den førstnævnte Lejlighed eller Jensen og Filt ved den sidstnævnte under de foreliggende Omstændigheder, hvor de direkte var under Vejs til deres i de ovenanførte korte Afstande fra Gæstgiveriet beliggende Hjem, vil kunne betegnes som »Rejsende«, er Tiltalte rettelig ved Politiretsdommen for Overtrædelse af § 12 i Lov om Beværtning og Gæstgiveri m. m. af 10 Maj 1912 anset efter samme Lovs § 34, 2det Stykke, med en Bøde til Vejen Kommunes Kasse, der findes passende bestemt til 200 Kr., og bemeldte Dom, ved hvilken det ligeledes rettelig er paalagt Tiltalte at udrede Sagens Omkostninger, vil saaledes være at stadfæste.

I Salær til Aktor for Overretten vil Tiltalte derhos have at udrede 20 Kr., medens der ikke bliver Spørgsmaal om Tilkendelse af Salær for Defensionen sammesteds, da Tiltalte ved en privat engageret Sagfører selv har sørget for sit Forsvar.

Nr. 426. Højesteretssagfører Bülow

mod

Joseph Adolphus Morril (Def. Møldrup),

der tiltales for Legemsbeskadigelse.

St. Thomas og St. Jans Politirets Dom af 1 Maj 1916: Arrestanten Joseph Adolphus Morril bør straffes med Tvangsarbejde i 120 Dage. Saa udreder han og Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 6 Juli 1916: Tiltalte, Joseph Adolphus Morril, bør straffes med Fængsel paa Vand og Brød i fire Gange fem Dage. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sally og Sinding, betaler Tiltalte 30 francs. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For det i den indankede Dom beskrevne Forhold er Tiltalte rettelig anset efter de i Dommen anførte Straffebestemmelser. Straffen findes i Henhold til Anordning af 25 Oktober 1910 at burde bestemmes til Tvangsarbejde i 120 Dage, hvorhos Tiltalte vil have at udrede Sagens Omkostninger.

Thi kendes for Ret:

Joseph Adolphus Morril bør hensættes til Tvangsarbejde i 120 Dage. Saa betaler Tiltalte og Sagens Omkostninger, derunder de ved Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom fastsatte Salarier og i Salarium til Højesteretssagførerne Bülow og Møldrup for Højesteret 50 francs til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne fra Sct. Thomas og Sct. Jans Politiret hertil indankede Sag tiltales Joseph Adolphus Morril for Legémsbeskadigelse.

Tiltalte er født den 15 Januar 1872 paa Sct. Thomas. Han har tidligere været anset bl. a. ved Sct. Thomas Politirets Dom af 12 Maj 1893 efter Frdn. 4 Oktober 1833 § 3, 2det Mbr., med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Gange 48 Timer, ved samme Rets Dom af 17 November s. A. efter samme Lovbestemmelse med lige Fængsel i 7 Gange 48 Timer. Fra 1895 til 1901 har han været straffet ialt 10 Gange for Gadeuorden og Slagsmaat med Bøder og Tvangsarbejde, efter den Tid har han den 28 August 1907 for Gadeuorden vedtaget

en Bøde af 20 frcs. og den 28 Juni 1914 for Overtrædelse af Politivedtægtens § 4 vedtaget en Bøde af lignende Størrelse.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 26 Marts 1916 om Aftenen opholdt Tiltalte sig i den til Grand Hotel paa Sct. Thomas hørende Barstue. En Maskinmester, Robert Justice, fra en i Havnen liggende amerikansk Slæbebaad var tilstede i samme Lokale i Selskab med to Styrmande. Der opstod et Mundhuggeri imellem Tiltalte og Maskinmesteren, og under dette gav Sidstnævnte Tiltalte et Næveslag i Ansigtet. Tiltalte forlod derefter Lokalet. Ca. en Time senere, da Maskinmesteren og de to Styrmande opholdt sig paa Kongeværftet, hvor de havde været i Klammeri med en Færgemand, kom en Neger fra Siden hen imod Maskinmesteren, og uden at sige noget huggede han ham med en lang Kniv i Hovedet og løb straks bort. En af Styrmandene ved Navn Tonning forsøgte at stoppe ham, men fik med Kniven et Hug over venstre Haands Pegefinger og maatte lade ham løbe. Endskønt Negeren foruden af Styrmandene blev forfulgt af nogle tilstedeværende Gendarmere, lykkedes det ham at undslippe bagved en i Nærheden boende Læge Christensens Hus eller bagved en af de tilstødende Bygninger.

Maskinmesteren blev samme Nat forbundet paa Hospitalet, Beskadigelsen bestod i et 3 Tommer langt, forfra og bagtil løbende Saar paa venstre Side af Hovedet, tæt ovenfor Tindingeegnen. Det gik kun igennem Bløddelene og kan ikke antages at ville have blivende Følger for Manden, som allerede den følgende Dag gav Møde i Retten, og som kort efter forlod Sct. Thomas.

Tiltalte nægter at have forøvet dette Overfald. Hans Forklaring gaar ud paa, at han fra Hotellet gik lige til sit Hjem, hvor han gik i Seng og forblev til næste Morgen. Hans Hustru har forklaret, at han den paagældende Aften kom hjem Kl. 10¹/₂, og at hun, der straks derpaa faldt i Søvn, ikke ved, om han var ude senere paa Natten.

Maskinmesteren og de to Styrmande har i Retten under Ed bekræftet, at Tiltalte er identisk med den Mand, der huggede Maskinmesteren med Kniven, og som undløb efter at have tilføjet Styrmand Tonning et Saar i Fingeren.

2 af de Gendarmere, der deltog i Forfølgelsen, har som Vidner forklaret, at Voldsmanden haltede lidt, hvorhos den ene har tilføjet, at Tiltalte, der efter det Oplyste halter lidt, paa Størrelse og Legemsbygning ligner Voldsmanden, uden at han dog kan sige, de er identiske, medens den anden har udtalt, at Tiltaltes Skikkelse passer med den Mands, som forøvede Overfaldet.

Endelig har Reservelæge paa Krydseren »Valkyrien«, Mortensen, der i ca. 20 Alens Afstand iagttog det paagældende Optrin, som Vidne forklaret, at Tiltaltes Højde og Skikkelse i det Hele taget svarer til Voldsmandens, uden at han dog er i Stand til at sige, om de er identiske.

Ved sin Anholdelse erklærede Tiltalte overfor vedkommende Gendarm, der optog Rapport over ham, at han vel i sit Hjem havde en gammel Sabel, men at han ikke var i Besiddelse af nogen cutlass (Sukkerkniv). En saadan blev dog funden ved den i hans Hjem foretagne Visitation, og Tiltalte har vedkendt sig den. Han vil have købt den til en Bekendt, men efter hans Hustrus Forklaring, som han dog

bestrider, har han anskaffet den i Anledning af en Strid med en Person, men da denne gjorde ham en Undskyldning, fik han ikke Brug for den. Kniven er 84 cm. lang, hvoraf Bladet er 71 cm., dette er $3\frac{1}{2}$ cm. bredt.

Efter alt Foreliggende, hvorved endnu kan anføres, at Tiltalte tjener hos den ovennævnte Læge Christensen, bag hvis Hus Voldsmanden forsvandt for sine Forfølgere, maa det uanset Tiltaltes Benægtelse anses paa tilstrækkelig Maade godtgjort, at det er ham, der har tilføjlet Maskinmesteren det ovennævnte Saar.

Som Følge af det Anførte vil Tiltalte, som kan antages at have handlet i Vrede over, at han umiddelbart forinden var bleven slaet af Maskinmesteren, og om hvem det er oplyst, at han i de sidste 10 Aar uafbrudt har haft Tjeneste hos den ovennævnte Læge, være at anse efter Frd. af 4 Oktober 1833 § 3, 1ste Stk., jfr. § 4, efter Omstændighederne med Straf af Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage. I Overensstemmelse hermed vil den indankede Dom, ved hvilken Tiltalte efter Frd. af 4 Oktober 1833 § 3, 1ste Stk., jfr. § 4 og § 6, sammenholdt med Anordning af 25 Oktober 1910, er anset med Straf af Tvangsarbejde i 120 Dage og rettelig paalagt at betale Sagens Omkostninger, være at forandre.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 30 frcs. til hver.

Tiltalte ses ikke under Sagens Behandling ved Politiretten at have modtaget Tilkendegivelse om, for hvilken Lovovertrædelse han sættes under Tiltale, men da han dog ikke har kunnet være i Tvivl herom, har Retten ikke fundet tilstrækkelig Anledning til ex officio at annullere Politiretsdommen. Iøvrigt har Sagens Behandling for Politiretten været lovlig, ligesom den befalede Sagførelse her for Retten har været lovlig.

Fredag den 12 Januar.

Nr. 458.

Højesteretssagfører Asmussen

mød

Peder Christian Pedersen (Def. Bülow),

der tiltales for bedrageligt Forhold.

Herning Købstads og Hammerum Herreds Ekstrarets Dom af 3 Marts 1916: Tiltalte Peder Christian Pedersen af Ljørring i Aulum bør straffes med simpelt Fængsel i 14 Dage. I Erstatning til Firmaet P. Andersen bør Tiltalte betale Kr. 316.43. Saa bør han og udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Valeur, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Schmidt, 15 Kr. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 28 August 1916: Tiltalte Peder Christian Pedersen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage. I Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger, hvorunder der tillægges Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Jørgensen og Heise, i Salær hver 30 Kr., bør Underretsdommen ved Magt at stande. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter Sagens processuelle Stilling er der intet til Hinder for at paakende hele Tiltaltes Forhold med Hensyn til det i den indankede Dom omtalte Beløb. Det kan imidlertid ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte allerede ved Modtagelsen af Beløbet var paa det Rene med, at det ikke tilkom ham. For sit øvrige i Dommen fremstillede Forhold er Tiltalte rettelig anset efter Straffelovens § 257. Straffen findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder. Med denne Forandring i Henseende til Straffetiden vil Dommen være at stadfæste.

Thi køndes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 2 Maaneder. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Peder Christian Pedersen til Højesteretssagførerne Asmussen og Bülow 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Herning Købstads og Hammerum Herreds Ekstraret hertil indankede Sag tiltales Peder Christian Pedersen, der er født den 2 Marts 1884, og som ikke ses tidligere at være tiltalt eller staffet, for bedrægeligt Forhold.

Ifølge Sagens Oplysninger, der tildels er tilvejebragt under et ifølge Overrettens Kendelse optaget yderligere Forhør, havde Tiltalte, som det maa antages siden Begyndelsen af forrige Aar, staaet i Forretningsforbindelse med Firmaet P. Andersen i København, til hvilket han ifølge en under Sagen fremlagt, af Firmaet udarbejdet Opgørelse over deres Mellemværende i Tiden mellem den 28 Januar og 25 Marts f. A. havde leveret ialt 9 Sendinger slagtede Dyr, for hvilke der en eller undertiden to Dage efter Modtagelsen i anbefalet Brev blev tilsendt ham Betaling, ledsaget af en Afregning for hver enkelt Levering. Den 29 Marts f. A. afsendte Firmaet i en Konvolut, der maa antages at have baaret Adressen P. Pedersen, Aulum, som anbefalet Brev et Beløb af 430 Kr. 53 Øre og en Afregning for en Sending slagtede Dyr, nemlig 6 Svin, 1 So og 1 Hoved.

Tiltalte meddelte Postvæsenet Kvittering for Brevets Modtagelse og tilegnede sig Beløbet. For en Sending slagtede Dyr, bestaaende af 1 Svin, 1 So, 1 Orne og 1 Kalv samt 1 Hoved, der ifølge en fra de danske Statsbaner indhentet Erklæring er afsendt fra Aulum Station den 2 April f. A., blev der paa sædvanlig Maade den 6 s. M. sendt Tiltalte Afregning tilligemed et Beløb af 336 Kr. 12 Øre, og Firmaet modtog derpaa den 9 s. M. fra Tiltalte en Oksekrop; men da en anden af Firmaets Leverandører, P. Pedersen, Hjerm, imidlertid havde reklameret overfor dette, fordi han ikke havde modtaget et ham tilkommende Beløb for konsignerede Varer, blev Firmaet opmærksom paa, at det ovennævnte Brev af 29 Marts og det deri ommeldte Beløb fejlagtig var blevet sendt til Tiltalte i Stedet for til nævnte P. Pedersen, Hjerm, og samtidig med, at Firmaet den 10 April f. A. sendte Afregning over den modtagne Oksekrop, anmodede det Tiltalte om at tilbagesende Beløbet til Firmaet. Efter at Tiltalte atter havde afsendt Varer til Firmaet, meddelte han paa et den 14 s. M. dateret Brevkort dette, at han »ingen forkert Afregning« havde modtaget fra dette. Firmaet svarede straks Tiltalte i en Skrivelse af 15 s. M., at »Afregningen og Pengene tilhørte P. Pedersen, Hjerm, hvilken Adresse ogsaa er paaført selve Afregningen«, men at der ved en paa dets Kontor begaaet Fejl uden paa Konvolutten var blevet skrevet P. Pedersen, Aulum. Firmaet anmodede derhos Tiltalte om straks at meddele det, saafremt han ikke havde modtaget Brevet. Herpaa svarede Tiltalte, der i Mellemtiden havde modtaget en Afregning fra Firmaet, udvisende et Tilgodehavende for dette af 316 Kr. 43 Øre, hidrørende fra dets Krav paa Tilbagebetaling af Beløbet, 430 Kr. 53 Øre, samt paa Godtgørelse af Udlæg, 9 Kr. 50 Øre, med Fradrag af Tiltaltes Tilgodehavende for hans sidste Vareforsendelse til Firmaet, i Skrivelse af 23 s. M. Følgende:

»Jeg har ikke modtaget nogen Afregning lydende paa omskrevne Navn og Beløb. Mit tilgodehavende, 114 Kr. 10 Øre maa di sende mig omgaaende inden Tirsdag ellers sender jeg mine Varer til en anden Komisionær jeg kan ikke gøre for om di begaar noget som er Fejl andres Afregning modtages ikke«.

Som Følge af en af Firmaet til Postvæsenet rettet Forespørgsel om, hvor det ommeldte anbefalede Brev er afleveret, blev Postvæsenets Kontrabog den 26 April f. A. gennem det stedlige Postvæsen forevist for Tiltalte, der derefter erkendte at have modtaget og kvitteret for Brevet af 29 Marts. Efter at Firmaet, der imidlertid havde modtaget Underretning fra Postvæsenet om, at Forsendelsen var udleveret til Tiltalte, den 3 Maj f. A. paany havde anmodet denne om at indbetale Firmaets Tilgodehavende, og efter at Tiltalte paa sin Side havde overgivet en Sagfører i Herning Fordringen paa sit forømmeldte Tilgodehavende, stort 114 Kr. 10 Øre, til Inkassation, hvorom Sagføreren den 7 Juni f. A. sendte Meddelelse til Firmaet, anmeldte dette Sagen for Politiet.

I det første, den 7 September f. A. afholdte Forhør forklarede Tiltalte, der erkendte at have modtaget det omhandlede Brev med det deri værende Pengebeløb, at han stod i den Formening at have haft tilgode de Beløb, som han modtog, samt at han ikke havde bemærket, at der paa nogen af de modtagne Afregninger stod Peder Pedersen,

Hjerm. Efter at det var foreholdt ham, at han ikke den 29 Marts f. A. havde noget tilgode hos Firmaet, bemærkede Tiltalte, at han dog mente at have noget tilgode, uden at han kunde sige hvor meget, hvorved han tilføjede, at han ikke førte Bøger, at han ikke efter Hukommelsen kunde erklære sig over, hvad der var anført i den forommeldte til Brug under Sagen fremskaffede Opgørelse over Parternes Mellemværende, og at han ikke havde opbevaret nogen af Firmaets Afregninger.

I et Forhør den 8 Oktober f. A. udsagde Tiltalte, at den Afregning, som han havde modtaget med Brevet af 29 Marts, lød paa hans Navn og Bopæl og ikke paa en Mand, som boede i Hjerm, men efter at han i et nyt Forhør, den 6 December, var bleven gjort bekendt med, at det ved Eftersyn af P. Andersens Bøger var konstateret, at den i Firmaets Kopibog indførte Kopi af Afregningen lød paa P. Pedersen, Hjerm, erklærede han, at han herefter var paa det Rene med, at der var begaaet en Fejltagelse ved at sende ham et Beløb af 430 Kr. 53 Øre, men at han ikke havde været klar over dette, da han modtog Pengene, hvilke han havde forbrugt og ikke senere set sig i Stand til at tilbagebetale. Han anmodede derhos om, at Forhøret maatte blive udsat, bl. a. for at han kunde forsøge at tilvejebringe de fornødne Midler til at fyldestgøre Firmaet for dets Krav; men i et Slutningsforhør, den 22 Januar d. A., erklærede han, at dette ikke var lykkedes ham. Han fremsatte derhos i Forhøret Formodning om, at den forommeldte Sending, for hvilken der den 6 April f. A. blev sendt ham Afregning, kunde være afsendt af ham omtrent den 30 Marts.*

I et ifølge Overrettens Kendelse den 20 Maj d. A. afholdt Forhør forklarede Tiltalte nærmere, at han under hele sin Forretningsforbindelse med Firmaet til Kontrol med dettes Afregninger havde brugt at skrive op paa et Stykke Papir de afsendte Dyrs Art og den Pris, han havde givet for dem, senere ogsaa deres Vægt; disse Optegnelser sammenholdt han med Afregningerne, idet han saa efter, om Dyrene var anført med rette Stykketal og Vægt, og naar han havde konstateret dette, bortkastede han saavel sin egen Optegnelse som Afregningen. Han erklærede derhos paa Forehold, at det havde været Meningen med Brevene af 14 og 23 April f. A., at han vilde benægte at have modtaget nogen Afregning, der lød paa P. Pedersen, Hjerm; derimod havde det ikke været hans Mening at benægte, at han havde modtaget en Afregning tilligmed det paagældende Pengeløb. I Tilslutning hertil gentog Tiltalte derhos sin tidligere Forklaring om, at Afregningen lød paa hans eget Navn, hvortil han føjede, at den angik Dyr af Art, Tal og Vægt svarende til hans egne Optegnelser om, hvad han havde sendt.

I Henhold til den ovennævnte Kendelse blev der endvidere i Forbindelse med det ommeldte, den 20 Maj d. A. afholdte Forhør foretaget en Ransagning af Tiltaltes Bolig, hvorunder der i en Skuffe i hans Skrivebord fandtes ialt 9 Afregninger fra Firmaet vedrørende Leveringer i Maanederne Februar, Marts og April f. A., herunder dog ikke Afregningen af 29 Marts f. A., men derimod den forommeldte Afregning af 6 April for Varesendingen af 2 s. M., og Tiltalte, der

endnu under Forhøret samme Dag havde forklaret, at han havde bortkastet Afregningerne, og yderligere bemærket, at han, da den tidligere Undersøgelse i Sagen fandt Sted, forgæves havde søgt efter dem, har derpaa maattet erkende, at hans derom afgivne Forklaringer har været usande.

Ved Underrettsdommen er det antaget, at Tiltalte ikke vil kunne straffes, for saa vidt han har været sigtet for ved Modtagelse og Forbrug af Beløbet at have vidst, at det ikke tilkom ham, og saaledes som Sagen, der alene er indanket efter Tiltaltes Begæring og ikke tillige paa det Offentliges Vegne, herefter foreligger Overretten til Paakendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om, hvorvidt han har gjort sig skyldig til Straf ved sit efter Pengenes Modtagelse og Forbrug overfor Firmaet P. Andersen udviste Forhold med Hensyn til den oftnævnte Pengesending.

Selv om det nu kunde antages, at Tiltalte paa den Tid, da han modtog Beløbet og Afregningen af 29 Marts f. A., kunde være i den Tro, at Beløbet tilkom ham som Betaling for leverede Varer, og at han ikke har bemærket, at Afregningen var stilet til en anden Leverandør, hvad den efter det Oplyste maa antages at have været, maa Tiltalte i hvert Fald, da han afsendte Brevet af 23 April f. A., efter Alt, hvad der i Mellemtiden var sket, have været paa det Rene med, at Beløbet ikke tilkom ham, og særlig maa Tiltaltes seneste Forklaring om, hvorledes han sammenholdt Afregningen med nogle skriftlige Optegnelser, anses for usandfærdig, da han selv, forudsat at han ved Afregningens Modtagelse den 30 Marts f. A. havde saadanne Optegnelser om de Varer, der først blev afsendt den 2 April s. A., ikke vil kunne have undgaaet at bemærke, at Afregningen angik ganske andre Varer.

Firmaet P. Andersen har under Sagen paastaet sig hos Tiltalte tilkendt en Erstatning af 316 Kr. 43 Øre, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen tilfølg.

Idet Tiltalte herefter ved sin Afsendelse af Brevet af 23 April, set i Forbindelse med Brevkortet af 14 April og hans senere overfor Firmaet indtagne Holdning, findes at have gjort sig skyldig i svigagtig Adfærd, vil han for sit ommeldte Forhold være at anse efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage.

I Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger, hvorunder der bliver at tillægge Aktor og Defensor for Overretten i Salær hver 30 Kroner, vil Underrettsdommen være at stadfæste.

Nr. 296. Grosserer **William Berlau** (Selv)

mod

Overretssagfører **Frederik Graae** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale Indstævnte Provision i Anledning af hans Medvirkning ved Køb af en Kutter.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 10 April 1916: Indstævnte, Grosserer William Berlau, bør til Citanten, Overretssagfører Frederik Graae, betale de paastævnte 265 Kroner med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 1 December 1915, til Betaling sker og Sagens Omkostninger med 50 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at det ovennævnte Overdragelsesdokument ikke ses at være stemplet. Iøvrigt intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Grosserer William Berlau, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag søger Citanten, Overretssagfører Frederik Graae, Indstævnte, Grosserer William Berlau, tilpligtet at betale 265 Kroner, som Citanten paastaar at have tilgode i Provision i Henhold til Slutteddel af 9 December 1914 angaaende Køb af en Kutter, tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. p. a. fra Forligsklagens Dato, den 1 December 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger skadesløst.

Indstævnte procederer til Frifindelse med Tilkendelse af Sagsomkostninger.

Den af Citanten paaberaabte Slutteddel er efter en af Citanten fremlagt bekræftet Genpart saalydende:

»Hr. W. Berlau.

Jeg stadfæster herved at have solgt Dem Kutter »Stærk« tilhørende Konsul Bache, Drammen: Baaden er 16 Tons, Blykøl Kg. 4840, kobberforhudet, med komplet Inventar for en Købesum af K. 5300 Kroner fix kontant.

Provision til mig at betales af Dem mod Slutseddel 5 % Ligeledes 5 % til Overretssagfører Graae.

Baaden afhentes og betales inden den 15. de. ds.

Ærbødigst
(sign.) Olaf Pay.

Nærværende Slutseddel tiltrædes af mig i Henhold til Brev af F. L. Thorn & Co. af $\frac{2}{12}$ 14.

K.havn $\frac{9}{12}$ 14
(sign.) Berlau. c

Indstævnte gør gældende, at Købet var betinget af Konsul Baches Underskrift paa den endelige Slutseddel, og at det yderligere var Forudsætning for Handelen, at det blev dokumenteret, at Kutteren indeholdt 4840 Kg. Bly, og at dette Bly og Kutteren lovlig kunde udføres fra Norge samt at Blyet atter kunde sælges og udføres til Tyskland. Da han senere erfarede, at det Solgte ikke lovlig kunde udføres til Tyskland, og da Kølens Vægt ikke oplystes at være 4840 kg., blev Handlen ikke til Noget, hvorfor Citanten efter Indstævntes Formening ikke kan have Krav paa Provision.

Overfor Citantens Benægtelse har Indstævnte imidlertid ikke bevist, at der til Handlen har været knyttet de anførte Vilkaar, hvorom Overdragelsesdokumentet Intet indeholder. Da der ved dette Dokument maa anses afsluttet en endelig Handel, og da det maa antages alene at skyldes Indstævnte, at denne ikke er bleven opfyldt, vil han være at dømme overensstemmende med Citantens Paastand, dog at Sagens Omkostninger bestemmes til 50 Kr.

Nr. 435. Højesteretssagfører Bülow

mod

Niels Peter Mogensen (Def. Asmussen),

der tiltales for Bedrageri.

Aarhus Købstads Ekstrarets Dom af 30 Juni 1916: Tiltalte Niels Peter Mogensen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage samt udrede Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Sebbelov, 20 Kr. og 15 Kr. til Defensor, Overretssagfører Secher. Saa bør Tiltalte og til herboende Købmand

Færdig fra Trykkeriet den 31 Januar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 48—49.

Fredag den 12 Januar.

Hans Brandt betale 134 Kr. 40 Øre i Erstatning. I Medfør af Straffelovstillæget § 20 vil Straffens Fuldbyrkelse være at udsætte, saaledes at den bortfalder efter 5 Aars Forløb, saafremt Lovens Betingelser overholdes. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 21 August 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog saaledes, at den Frist af 5 Aar, efter hvis Udløb Straffen eventuelt bortfalder, bliver at regne fra denne Doms Afsigelse. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Dahl og Sørensen, betaler Tiltalte 20 Kr. til hver. Den idømte Erstatning udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsentlige tiltrædes,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Femaarsfristen regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Niels Peter Mogensen til Højesterets sagførerne Bülow og Asmussen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Aarhus Købstads Ekstraret indankede Sag er Handelsmand Niels Peter Mogensen, der er født den 11 Juni 1869, sat under Tiltale for Bedrageri.

I Aaret 1908 har der været indledet Undersøgelse mod Tiltalte

som sigtet for bedrægeligt Forhold i en Hestehandel; men i Henhold til Aarhus Stiftamts Skrivelse af 5 December s. A. sluttedes Undersøgelsen, under hvilken Tiltalte havde været fængslet, uden Aktion, og der er senere ved Dom tilkendt ham en Erstatning af 200 Kr. for uforskyldt Varetægtsfængsel.

Ifølge Sagens Oplysninger købte Tiltalte i Foraaret 1913 en Del Korn og Foderstoffer samt nogle Sække hos Købmand H. H. Brandt i Aarhus. Med Betalingen af Købesummen, der androg 67 Kr. 63 Øre, indrømmedes der ham Henstand, og den 30 Oktober s. A. blev der yderligere mellem Brandt og Tiltalte, der erklærede sig ude af Stand til i Øjeblikket at berigtige sin Skyld, truffet den Ordning, at Tiltalte akcepterede en af Brandt trukken 3 Maaneders Veksel, der diskonteredes i et Pengeinstitut. Af Provenuet gjorde Brandt sig betalt for sit Tilgodehavende, der nu med Renter opgjordes til 70 Kr., medens Resten, 100 Kr., udbetaltes Tiltalte, for at han kunde fortsætte sin Virksomhed som omrejsende Kludehandler. Samme Dag underskrev Tiltalte et Skadesløsbrev, ved hvilket han for et Beløb af indtil 200 Kroner foruden skadesløse Omkostninger meddelte Brandt 1ste Prioritetens Panteret i en rødblisset 8 à 9 Aar gammel Hest og et Sæt Seletøj, og den 6 November s. A. blev Skadesløsbrevet, der er forsynet med Vitterlighedsvidners Underskrift, tinglyst inden Aarhus Byting. Vekslen fornyedes 2 Gange, nemlig den 30 Januar 1914 og den 30 April s. A., og hver Gang blev dens Paalydende nedbragt med 30 Kr., idet Tiltalte i de første 6 Maaneder efter Vekslens Udstedelse betalte Brandt 10 Kr. maanedlig som Afdrag paa Vekselgælden; men derefter ophørte han med Indbetalingerne, og Brandt har senere maattet indfri Vekslen. Den 25 Marts 1915 erhvervede Brandt Dom over Tiltalte for Vekslens Beløb, 110 Kr., med Tillæg af Protestomkostninger, Provision m. m., 3 Kr. 97 Øre, hvorhos Tiltalte ved Dommen tilpligtedes at godtgøre Brandt Vekselsagens Omkostninger med 15 Kr. Da Tiltalte fremdeles Intet betalte, lod Brandt den 23 April 1915 forsøge Udlæg paa Tiltaltes Bopæl; men Forretningen blev ikke foretagen, idet Værdien af hans Løssøre skønnedes ikke at overstige 60 Kr. Brandt har derefter til Politiet indgivet en Anmeldelse, gaaende ud paa, at Tiltalte har ladet en Anmodning om at oplyse, hvor de pantsatte Genstande befinde sig, ubesvaret, og at det derfor maa antages, at han ikke længere er i Besiddelse af dem.

Under den mod Tiltalte indledede Undersøgelse har han erkendt, at han, der var kommen til at rejse i Sønderjylland som Agent i Fotografiforstørrelser og derfor ingen Brug havde for Hesten, i Januar eller Februar Maaned 1914 solgte den og forbrugte Købesummen, 110 Kr., til egen Fordel. Om Seletøjet har han udsagt, at det havde ringe Værdi, og at han ikke mindes, om det fulgte med i Købet, hvad det mulig gjorde. Saavel til Anmeldelsesrapporten som i det første over ham afholdte Forhør opgav han, at Brandt havde givet ham Lov til at sælge Hesten. Endvidere forklarede han, at han fra den 17 Februar f. A. til den 1 Juni s. A. havde været fængslet i Sønderjylland som sigtet for Spioneri, at han under sit Fængselsophold havde skrevet til Brandt med Anmodning om at »passe Vekslen«, til han en Gang kom hjem, uden at Brandt dog havde ladet høre fra sig, og at Brandt, da Tiltalte efter sin Hjemkomst telefonerede til ham om en Ordning

af deres Mellemværende, henviste ham til et Sagførerfirma i Aarhus, til hvilket Vekslen var overgivet til Inkassation. Iøvrigt forklarede Tiltalte, at han ved sin Arrestation var bleven sat saa meget tilbage, at han — der lider af Nervøsitet, og hvis Arbejdssevne er forringet som Følge af et ham for nogle Aar siden overgaaet Ulykkestilfælde — ikke havde været i Stand til at betale sin Skyld, men at han havde betalt Afdrag paa Vekselgælden efter at have solgt Hesten og ingenlunde havde haft til Hensigt at bedrage Brandt.

Paa et senere Trin af Undersøgelsen afgav Tiltalte imidlertid en Tilstaaelse, gaaende ud paa, at Brandt efter at have afslaaet et af Tiltalte fremsat Tilbud om at overlade ham Hesten og Seletøjet som Betaling for hans daværende Tilgodehavende, 200 Kr., havde givet Tiltalte Lov til at sælge de nævnte Genstande, naar Brandt modtog Købesummen for dem, og at Tiltalte derpaa havde afhændet Hesten uden at betale Brandt Købesummen og uden at omtale Salget for ham.

Allerede i det første derefter afholdte Forhør ændrede Tiltalte dog denne Forklaring, idet han erklærede, at han, da han afgav Tilstaaelsen, var saa overnervøs og syg, at han ikke vidste, hvad han sagde. Han hævdede nu, at Brandt »omkring December 1913« havde givet ham Tilladelse til at sælge Hesten til egen Fordel paa Vilkaar, at han sørgede for successivt at betale den resterende Vekselkyld, »naar han kunde«. Denne Forklaring har han senere fastholdt med Tilføjende, at han allerede, da han underskrev Vekslen og Skadesløsbrevet, betingede sig at maatte afbetale sin Skyld, »saaledes som han kunde«, og at han kun lovede at afdrage 10 Kr. maanedlig, »hvis han kunde«.

Forhørsdommeren har til Retsprotokollen bemærket, at Tiltalte efter hans Opfattelse ikke i nogen Maade var unormal, da han afgav sin Tilstaaelse om at have afhændet Hesten uden Brandts Tilladelse, hvorhos de fungerende Retsvidner ligeledes til Politiprotokollen har erklæret, at Tiltalte ikke gjorde Indtryk af at være ude af Stand til at bedømme de til ham stillede Spørgsmaal og sine egne Svar.

Købmand Brandt har edelig forklaret, at Afdragene var bestemt til 10 Kroner pr. Maaned, at der slet ikke var Tale om, at Tiltalte skulde betale, »naar det passede ham«, eller Lignende, og at han ikke paa nogen Maade, være sig direkte eller indirekte, har givet Tiltalte Tilladelse til at disponere over den pantsatte Hest til egen Fordel. Derimod mindes Brandt, at Tiltalte ved en eller anden Lejlighed, meget mulig omkring December 1913, omtalte, at han ikke havde Brug for den pantsatte Hest med Seletøj, og at Tiltalte i denne Forbindelse spurgte, om han maatte sælge Effekterne, hvortil Brandt svarede, at det maatte Tiltalte godt, naar Brandt modtog Købesummen som Afdrag paa sit Tilgodehavende. Dette andrager efter Brandts Opgivende, hvis Rigtighed Tiltalte har erkendt, 134 Kroner 40 Øre, som Brandt har paastaet sig tilkendt hos Tiltalte, og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

Idet nu Tiltaltes seneste Forklaring, forsaavidt den gaar ud paa, at Brandt har frafaldet Overholdelsen af de vedtagne Betalings-terminer for Gælden og tilladt ham at afhænde de pantsatte Gen-

stande til egen Fordel, er usandsynlig og uden Støtte i det iøvrigt Foreliggende, hvorved bemærkes, at det af en under Sagen fremlagt Skrivelse af 25 Januar 1914 fra Brandt til Tiltalte fremgaar, at Brandt da gik ud fra, at Vekslen skulde afdrages med mindst 10 Kroner maanedlig, og at Købesummen for Hesten skulde anvendes til Dækning af Restgælden, vil bemeldte Forklaring ikke kunne lægges til Grund ved Sagens Paadømmelse, hvorimod det maa antages, at Tiltalte har disponeret over Hesten uden Brandts Tildelse.

For sit i den anførte Henseende udviste Forhold er Tiltalte ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 257 med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes passende bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 14 Dage, og idet det maa billiges, at Bestemmelsen i midlertidig Lov af 1 April 1911 § 20, 1ste Punktum, er bragt til Anvendelse med Hensyn til den ikendte Straf, vil bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Erstatningen og Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, være at stadfæste, dog at den Frist af 5 Aar, efter hvis Udløb Straffen eventuelt bortfalder, bliver at regne fra denne Doms Afsigelse. Tiltalte vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kroner til hver.

Nr. 346. Højesteretssagfører Asmussen

mod

Hanne Marie Margrethe Jensen, Laursens Hustru
(Def. Henriques),

der tiltales for Tyveri.

Frederiksberg Birks Ekstrarets Dom af 6 April 1916 Tiltalte Hanne Marie Margrethe Jensen, gift Laursen, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage samt betale Sagens Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Rievers, 20 Kr., og til Defensor, Sagfører Ørn, 18 Kr. I Medfør af Lov af 1 April 1911 § 20 udsættes Straffens Fyldbyrdelse, saaledes at denne ganske bortfalder, saafremt Tiltalte i 5 Aar fra nærværende Doms Afsigelsesdato holder sig denne Lovbestemmelses almindelige Vilkaar efterrettelig. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Døm af 26 Maj 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 40 Dage, og at Fristen for Straffens Bortfald regnes fra denne Doms Afsigelse. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerene Steinthal og Rievers, betaler Tiltalte Hanne Marie Margrethe Jensen, Laursens Hustru, 25 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at kunne forkortes til 20 Dage.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, saaledes at Straffetiden bestemmes til 20 Dage og at Fristen for Straffens Bortfald regnes fra denne Højesteretsdoms Afsigelse. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hanne Marie Margrethe Jensen, Laursens Hustru, til Højesteretssagførerne Asmussen og Henriques 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Frederiksberg Birks Ekstraret efter Tiltaltes Begæring hertil indankede Sag tiltales Hanne Marie Margrethe Jensen, Laursens Hustru, der er født den 8 August 1873, og som — bortset fra, at hun den 17 Juni 1914 inden Københavns Kriminal- og Politiret har vedtaget en Bøde, stor 300 Kr., for Vold efter Straffelovens § 203 mod sin Ægtefælle — ikke findes tiltalt eller straffet, for Tyveri.

Saaledes som Sagen foreligger efter Indstævningen her for Retten bliver der alene Spørgsmaal om at straffe Tiltalte for følgende Forhold:

Ved Tiltaltes egen Tilstaaelse og det iøvrigt i Sagen Oplyste er det bevist, at hun, der i Tiden fra den 15 November 1915 til den 5 Februar 1916 havde Arbejde som Rengøringskone i et Pensionat, en Dag noget før eller efter Nytaar i dette Tidsrum har frastjaalet Pensionatets Indehaverske, Frk. Margrethe Larsen, et til 6 Kr. vurderet Stykke Tøj, der beroede i en uafaalet Kommodeskuffe i et Værelse, hvortil hun under sin nævnte Tjeneste havde fri Adgang.

For det ovennævnte Tyveri vil Tiltalte være at anse efter Straffelovens § 228, sammenholdt med Lov Nr. 63 af 11 April 1911 § 13, med en Straf, der findes passende at kunne bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, dog at Straffens Fuldbyrkelse i Medfør af sidstnævnte Lovs § 20 findes at burde udsættes og eventuelt at bortfalde under de i bemeldte Lov indeholdte Betingelser. Da Tiltalte ved den indankede Dom paa lige Maade er anset med samme Fængsel i 60 Dage, vil denne Dom, hvis Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor for Underretten, som det rettelig er paalagt Tiltalte at udrede, billiges, være at stadfæste med den anførte Forkortelse af Straffetiden.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Tiltalte derhos have at betale 25 Kroner til hver.

Mandag den 15 Januar.

Nr. 327. Højesteretsagfører Henriques

mod

Rasmus Andersen og Niels Peter Ernst Leonhardt Jensen
(Def. Ulf Hansen),

der tiltales for Overtrædelse af Jagtloven.

Falsters vestre Herreds Politirets Dom af 13 Marts 1916: De Tiltalte, Arbejds mændene Rasmus Andersen og Niels Peter Ernst Leonhardt Jensen, Begge af Nykøbing F., bør til Sdr. Kirkeby-Sdr. Alslev Kommunes Kasse bøde: Den Førstnævnte 210 Kr. og den Sidstnævnte 90 Kr. samt in solidum udrede denne Sags Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Maj 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Rievers og Kaae, betaler de Tiltalte Rasmus Andersen og Niels Peter Ernst Leonhardt Jensen, En for Begge og Begge for En, 20 Kr. til hver. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Foruden at være straffet som i den indankede Dom omtalt er Tiltalte Andersen ved Højesteretsdom af 3 December 1909 anset efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa sædvanlig Fængeskost i 3 Maaneder samt efter Jagtlovens § 23, 1ste, 2det og 4de Stykke, med en Bøde af 295 Kroner.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler de Tiltalte Rasmus Andersen og Niels Peter Ernst Leonhardt Jensen, En for Begge og Begge for En, til Højesteretsagførerne Henriques og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Falsters vestre Herreds Politiret hertil indankede Sag er de Tiltalte Rasmus Andersen og Niels Peter Ernst Leonhardt Jensen sat under

Tiltale for Overtrædelse af Jagtloven i Henhold til derom af Skovrider Nellemann under det Classenske Fideikommiss fremsat Begæring.

Tiltalte Andersen er født den 12 Juli 1879 og er tidligere anset: ved Falsters vestre Herreds Politirets Dom af 11 April 1901 efter Jagtlovens § 23 med en Bøde, stor 80 Kr., ved Musse Herreds Politirets Dom af 19 Marts 1904 efter Jagtlovens § 12, 1ste Stykke, jfr. § 24, med en Bøde, stor 20 Kr., ved nærværende Rets Dom af 19 April 1904 efter Jagtlovens § 23, 2det Stykke, med en Bøde, stor 120 Kr., ved Højesterets Dom af 7 Marts 1906 efter Jagtlovens § 23, 1ste og 2det og 4de Stykke, med en Bøde, stor 220 Kr., hvorhos han dømtes til at have en Bøsse forbrudt, ved Højesterets Dom af 11 November 1907 efter Jagtlovens § 23, 1ste og 2det Stykke, med en Bøde, stor 200 Kr., hvorhos han i Henhold til samme §'s 3die Stykke dømtes til at have den ved den ulovlige Jagt benyttede Bøsse forbrudt, og ved Nykøbing F. Købstads Ekstrarets Dom af 17 April 1915 efter Straffelovens §§ 228 og 238 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage.

Tiltalte Jensen er født den 29 December 1887 og har ikke tidligere været straffet ifølge Dom, men har bl. a. den 15 Marts 1913 inden Falsters vestre Herreds Politiret vedtaget med Domsvirkning en Bøde, stor 60 Kr., for ulovlig Jagt.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Natten til den 11 Februar 1916 blev de Tiltalte antruffet paa Grønsund Landevej, ca. 400 Alen vest for Korselitze Skov, gaaende mod Nykøbing F., Andersen havde med sig en Bøsse, som han bar adskilt i 2 Stykker, enten i Lommerne eller indenfor Frakken. Jensen har paa sin Vadsæk, hvori var 2 Fasaner.

De Tiltalte nægter begge ved den heromhandlede Lejlighed at have gjort sig skyldig i ulovlig Jagt.

Deres Forklaring gaar ud paa, at de den foregaaende Aften ved 10-Tiden var gaaet fra Nykøbing for at begive sig til Horreby Lyng til en derboende Mand, Peter Thomsen, paa hvis Jord Andersen har Tilladelse til at jage. De havde med sig Vadsækken med de 2 Fasaner, som Andersen den foregaaende Dag havde skudt ved Hjelm paa Lolland paa en Jord, hvor han havde Jagtret. Det var hans Hensigt at forære Thomsen disse Fasaner. Andersen, der ikke tidligere havde været hos Thomsen, kunde imidlertid ikke finde, hvor denne boede, og de kom derved helt om ad Meelse til. De havde gaaet hele Natten, da de ved 4-Tiden blev antruffet af Skovfoged Rosenven. Denne har forklaret, at han ved 9-Tiden om Aftenen hørte Skud i Skoven, og at han i den Anledning foranstaltede en Eftersøgning sammen med Husmændene Peter Hansen og Peter Andersen og Skovarbejderne Johannes Ludvigsen og Christian Rasmussen. Disse er alle afhørt som Vidner under Sagen og har forklaret, at de sammen med Skovfogden uden Resultat afsøgte Skoven indtil ca. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ om Natten, da de satte sig i Grøften ved Grønsundsvejen, ca. 400 Alen fra Skoven, idet de antog, at Krybskytterne, hvis Skud man i Nattens Løb havde hørt — der er hørt indtil 4 Skud —, var hjemmehørende i Nykøbing, og at der vilde være bedst Lejlighed til at faa fat i dem, naar de fra Skoven gik tilbage til Byen. Ved 4-Tiden kom de 2 Tiltalte gaaende fra Skoven og blev standset af Skovfogden.

Med Hensyn til, hvad der herefter er passeret, er der Enighed om, at Tiltalte Andersen, inden han var bleven genkendt, overfor Skovfogeden opgav urigtigt Navn, samt at begge de Tiltalte senere overfor ham og hans Ledsagere erkendte at have skudt de 2 Fasaner, som de havde med sig i Korselitze Skov. De Tiltalte gør imidlertid gældende, at denne Tilstaaelse er urigtig og kun er fremsat, fordi Skovfogeden truede dem med at ville køre dem til Skovrideren eller give dem »nogle Tærsk«.

Skovfogedens Forklaring herom gaar ud paa, at da han foreholdt de Tiltalte den ulovlige Jagt, nægtede Andersen dette, uden dog at angive, hvorfra han havde de 2 Fasaner, men da han, Skovfogeden, senere truede med at bringe dem til Skovrideren og maaske ogsaa tilføje Noget om, at de kunde faa nogle Klø, uden dog at gøre Mine til at udføre denne Trusel, erklærede Tiltalte Andersen, at han havde skudt Fasanerne i Korselitze Skov.

De 2 Hegnsmænd og Skovarbejder Rasmussen har forklaret, at, efter at de alle havde begivet sig hen i det nærliggende Fittingehus, erkendte Tiltalte Andersen at have skudt Fasanerne i Korselitze Skov, uden at der her var bleven øvet nogen Tvang imod dem. De 2 Skovarbejdere har overhovedet ikke hørt Skovfogeden true med »Klø«, medens de 2 Hegnsmænd har hørt en saadan Udtalelse, der efter Peter Hansens Formening faldt paa Vejen til Fittingehuset, medens Peter Andersen har hørt Skovfogeden spørge de Tiltalte, da man forlod Huset, og efter at de havde erkendt deres ulovlige Jagt, om de vilde have nogle Klø og faa Sagen afgjort dermed, hvortil de svarede nej. Efter Peter Hansens yderligere Forklaring faldt der paa Vejen til Fittingehuset en Bemærkning fra Skovfogeden om, at de Tiltalte, der allerede tidligere havde fortalt, at de havde skudt 2 Fasaner, havde skudt skidt, hvortil der fra Tiltalte Andersens Side blev svaret, at de havde haft for lidt i Patronerne, og overensstemmende hermed har ogsaa Hegnsmænd Andersen forklaret.

Selv om der ikke kan lægges videre Vægt paa den af de Tiltalte under de anførte Omstændigheder overfor Skovfogeden afgivne Tilstaaelse om at have skudt de 2 Fasaner i Korselitze Skov, findes der ved Sagens øvrige Oplysninger at være tilvejebragt det i saa Henseende fornødne Bevis.

Det er saaledes oplyst og maa i alt Fald af Tiltalte Andersen anses erkendt, at da bemeldte Tiltalte blev antruffen af Skovfogeden, blev han funden i Besiddelse af bl. a. 4 afskudte Patroner, der var nedskaarne til det halve — efter Skovfogdens Anbringende for at gøre Kaldet mindre — og et Stykke Læder, der var tilskaaret til Brug som Sigtemiddel om Natten ved Paasætning paa Bøssen. Naar hertil kommer, at begge de Tiltalte tidligere er straffet for ulovlig Jagt, Andersen endog mange Gange, findes det uden Betænkelighed at forkaste deres i sig selv usandsynlige Forklaring om, at de har begivet sig ud for i Nattens Mørke at lede efter en Mand paa Horreby Lyng uden at vide, hvor hans Stue laa, og for at jage paa hans Jord, hvis Beliggenhed de heller ikke kendte.

Idet de Tiltalte efter det saaledes Anførte maa anses overbevist om ved den paagældende Lejlighed at have gjort sig skyldig i ulovlig Jagt, og herunder at have skudt 2 Fasaner, vil de være at anse efter

Lov af 8 Marts 1894 § 23, 1ste, 2det og 4de Stykke, med Bøder, der ved den indankede Dom findes passende bestemt til 210 Kr. for Andersens Vedkommende og til 90 Kr. for Jensens Vedkommende, hvilke Bøder vil være at tillægge Sdr. Kirkeby-Sdr. Alslev Kommunes Kasse.

Politiretsdommen, ved hvilken de Tiltalte er anset efter den nævnte Lovs § 23, 1ste og 2det Stykke, dog at der ved Straffens Udmaaling ogsaa er taget Hensyn til Paragraffens 4de Stykke, og hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger, som det er paalagt de Tiltalte at udrede in solidum, tiltrædes, vil herefter være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil de Tiltalte have at betale in solidum til hver 20 Kr.

Nr. 280. Firmaet L. V. Andersens Eftflgr. (Ingen)

mod

A/S. Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab, Trondhjem
(Asmussen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Firmaet L. V. Andersens Eftflgr., som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades det med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt det ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør det have tabt Sagen, og det ej tillades videre derpaa at tale. Saa bør Appellanten og da betale til Justitskassen for unødigt Trætte 200 Kroner og endvidere til samme Kasse 10 Kroner. I Kost og Tæring betaler Appellanten til Indstævnte, A/S. Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab, Trondhjem, som har ladet møde, 200 Kroner.

Nr. 370. **Vognmand Morten Andreas Valgreen** (Ingen)

mod

Fru Marie Poulina Valgreen, f. Sørensen (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Vognmand Morten Andreas Valgreen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelsers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 288. **Gaard- og Teglværksejer P. M. Skriver** (Henriques)

mod

Gaard- og Teglværksejer P. Basse Jørgensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Ret til Færdsel over Indstævntes Ejendom.

Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Rets Dom af 13 Marts 1914: Indstævnte, Gaardejer og Teglværksejer P. M. Skriver som Ejer af Mtr. Nr. 2 a af Ommestrup i Mørke Sogn, bør være uberettiget til al Færdsel ad forommeldte over Citantens, Gaardejer og Teglværksejer P. Basse Jørgensens Ejendom, Mtr. Nr. 10 a af Ommestrup i Mørke Sogn etablerede, i Fortsættelse af en paa Indstævntes Ejendom værende Markvej fra Skellet mellem Parternes Ejendomme vinkelret paa dette Skel og i nordøstlig Retning til Randers-Ebeltoft Landevejen førende Gangsti eller Spor. Sagens Omkostninger ophæves.

Viborg Landsoverrets Dom af 1 November 1915: Underretsdommen bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Overretten ophæves.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre,

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande.
Til Justitskassen betaler Appellanten, Gaard- og Teglværksejer P. M. Skriver, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Idet Appellindstævnte, Gaard- og Teglværksejer P. Basse Jørgensen af Ommestrup, der ejer Ejendommen Matr. Nr. 10 a sammesteds, har anbragt, at Appellanten, Gaard- og Teglværksejer P. M. Skriver, ligeledes af Ommestrup, der er Ejer af den tilstødende Ejendom, Matr. Nr. 2 a, uberettiget færdes over en Gangsti, der i nordøstlig Retning fører over Appellindstævntes Ejendom til Randers-Ebeltoft Landevej, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Østerlisbjerg og en Del af Sønderhald Herreds ordinære Ret paastaaet Appellanten kendt uberettiget til enhver saadan Brug af Stien. Ved Underrettsdommen er Appellanten som Ejer af Matr. Nr. 2 a af Ommestrup kendt uberettiget til al Færdsel ad bemeldte Sti, og Sagen er nu af ham indanket her for Retten, hvor han ligesom i 1ste Instans har paastaaet sig frifunden for Appellindstævntes Tiltale. Appellindstævnte har derimod procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand har Appellanten anført, at han ved Hævd har erhvervet Ret til Færdsel ad Stien.

Ved forskellige til Oplysning under Sagen afgivne Vidneforklaringer i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at Stien har været til, i hvert Fald siden den ovennævnte Landevej omkring 1866 blev anlagt, at den i hele den mellemiggende Tid stadig har været benyttet til Færdsel af de skiftende Ejere af Appellantens Ejendom, at Stiens Endepunkter, der er beliggende udenfor Appellindstævntes Ejendom, stedse har haft samme Plads som nu, og at Stien bestandig er gaaet i samme Retning, men at dens Bredde har været skiftende, ligesom dens Beliggenhed efter nogle Vidners Forklaringer til enkelte Tider er svinget lidt ud til en af Siderne, som det maa antages paa Grund af Førets vekslende Beskaffenhed. Det er derhos oplyst, at Stien gentagende af Appellindstævnte har været overpløjet i sin hele Udstrækning, hvorhos der efter enkelte Vidners Udsagn undertiden har groet Korn paa det Sted, hvor Stien gik, men efter det Oplyste blev Stien dog efter stedfunden Pløjning stedse traadt til paany. Endelig fremgaar det af det Foreliggende, at Appellindstævnte gentagne Gange, som det maa antages tidligst i Aaret 1884 eller 1885, ved Opslag har aflyst og paa anden Maade hindret Færdselen ad Stien, men at de tilvejebragte Hindringer stedse straks er blevet fjernet af Ejeren af Appellantens Ejendom.

Efter Beskaffenheden af den paagældende Sti, der ikke kan antages at have givet sig tilkende paa anden Maade end som Spor, dannede ved den skete Færdsel, samt under Hensyn til den Brug, som Appellindstævnte har gjort af sin Ejendom og derunder af den til Stien

benyttede Jord, bliver der alene Spørgsmaal om, hvorvidt der ved Alderstidshævd er erhvervet Ret til Færdsel ad Stien. Vel har nu Vidnerne Aftægtsmændene Søren Houlbjerg og Ingel Ingelsen samt Husejer Jens Peter Thomsen, der har kendt de stedlige Forhold henholdsvis siden omkring 1853, 1859—60 og 1848, afgivet Forklaringer gaaende ud paa, at Stien har været til ogsaa længere Tid forud for Landevejens Anlæg, men da Gaardejer Mads Sørensen og Arbejdsmand Søren Jensen, der har kendt Forholdene henholdsvis siden 1859 og i Aarene 1862—63 til 1865, i Modsætning hertil har forklaret, at der paa den angivne Tid ikke fandtes nogen Sti og — for Sørensens Vedkommende, saavidt han erindrer — ej heller da fandt nogen Færdsel Sted over Appelindstævntes Ejendom, kan der ikke anses tilvejebragt fornøden Sikkerhed for, at Færdslen er foregaaet i et saadant Tidsrum, at Alderstidshævd er vunden. Det maa derfor billiges, at Appellanten ved Underrettsdommen er kendt uberettiget til den omhandlede Færdsel, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans er ophævet, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne ligeledes at burde ophæves.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at være begaaet.

Nr. 461. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Jens Peter Larsen (Def. Aagesen),

der tiltales for Bedrageri.

Hillerød Købstads Ekstrarets Dom af 2 August 1916: Tiltalte Jens Peter Larsen bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage. I Erstatning til Bagermester Emil Larsen bør Tiltalte betale 356 Kr. 53 Øre. Saa bør og Tiltalte betale denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Overretssagfører Raaschou, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Olsen, 15 Kr. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 23 September 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden forlænges til tresindstyve Dage. I Salær til Aktor og De fensor for Overretten, Overretssagførerne D. G. M. Bache og Aage Smith, betaler Tiltalte Jens Peter Larsen 30 Kr. til hver. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betales Tiltalte Jens Peter Larsen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Aagesen 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hillerød Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Jens Peter Larsen, der er født den 20 December 1891, og som ikke er funden tidligere straffet, for Bedrageri.

Sagens Omstændigheder er efter Tiltaltes Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger følgende:

I Tidsrummet fra 9 Januar d. A. indtil 19 Marts s. A., da Tiltalte var ansat som Brødkusk hos Bagermester Emil Larsen, Hillerød, har han mange Gange svigagtig tilegnet sig og til egen Fordel forbrugt Beløb af de Penge, han fik ind hos Kunder for solgt Brød, og som han om Aftenen skulde aflægge Regnskab for og aflevere til sin Principal. Den 19 Marts d. A., da han forlod sin Plads, havde han saaledes ialt tilvendt sig 215 Kr. 25 Øre. I Tidsrummet 17 April—7 Juni d. A., da han paany var i Tjeneste hos Bagermester Larsen og havde lovet at afvikle sin fornævnte Skyld til denne med maanedlige Afdrag paa 25 Kr., fortsatte han imidlertid paa foranførte Maade sine Besvigelser, ligesom han svigagtig tilegnede sig et Beløb paa 8 Kr. 89 Øre, som han havde inkasseret paa en ham i dette Øjemed af Bagermester Larsen overleveret kvitteret Regning, idet han overfor Larsen fragik, at Beløbet var indgaaet. Besvigelsernes samlede Beløb har Bagermester Larsen opgjort til 396 Kr. 53 Øre. Tiltalte har erkendt at have tilvendt sig nævnte Beløb, dog at han — uden at Urigtigheden heraf er godtgjort — har hævdet, at der heri er inkluderet et Beløb af c. 40 Kr., for hvilket han vil have krediteret forskellige Kunder. Det maa herefter billiges, at Tiltalte for sit saaledes udviste Forhold er anset ved Underrettsdommen efter Straffelovens § 253, men Straffen, der ved bemeldte Dom er bestemt til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage, findes efter nævnte Paragraf, jfr. Straffelovstil læget § 13, at burde fastsættes til saadant Fængsel i 60 Dage. Med den heraf følgende Forandring vil bemeldte Dom, der rettelig har paa lagt Tiltalte efter derom nedlagt Paastand at betale 356 Kr. 53 Øre i Erstatning til Bagermester Emil Larsen samt at udrede Aktionens Omkostninger, derunder de ved Dommen bestemte Salærer til Aktor og Defensor ved Underretten, iøvrigt være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Tiltalte have at betale 30 Kr. til hver.

Nr. 303. Højesteretssagfører Vagn Aagesen

mod

Købmand Peter Krogh (Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Lov Nr. 46 af 12 April 1889 § 8.

Odense Købstads Politirets Dom af 5 Maj 1915: Tiltalte, Købmand Peter Krogh, Dronningensgade 33, Odense, bør til Odense Købstads Politikasse bøde 15 Kroner og betale i Erstatning til Barber-svend Axel Nielsen af Tranebjerg paa Samsø 156 Kroner, hvorhos han vil have at tilsvare Sagens Omkostninger. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 20 September 1915: Appellanten, Købmand Peter Krogh af Odense, bør for det Offentlige Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for Politiretten udredes af det Offentlige, der ligeledes betaler Appellanten Sagens Omkostninger her for Retten med 30 Kroner. I Salær til Overretssagfører V. S. Salomonsen betaler det Offentlige 20 Kroner. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

Efter samtlige Højesteret foreliggende Oplysninger maa det antages, at den Barbersvend Axel Nielsen paaførte, i den indankede Dom ommeldte Skade er foraarsaget af Tiltaltes Hund, og idet der ikke findes Føje til at nedsætte den ved Politiretsdommen Tiltalte paalagte Bøde og Erstatning, vil denne Dom, hvis Bestemmelser om Sagens Omkostninger ligeledes tiltrædes, være at stadfæste. Sagens Omkostninger for Overretten vil Tiltalte have at udrede efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Politiretsdommen bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Tiltalte, Peter Krogh, det Retsgebyr, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, der skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Axel Niensens Vedkommende havde været beneficeret for Landsover- samt Hof- og Stadsretten, samt i Salarium til Overretssagfører V. S. Salomonsen 20 Kroner. Saa betaler Tiltalte og i Salarium for Højesteret til Højesteretssagførerne Aagesen og Henriques 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Odense Købstads Politiret her for Retten under en civil Sags Former indankede Sager Appellanten, Købmand Peter Krogh af Odense, sat under Tiltale for Overtrædelse af Lov Nr. 46 af 12 April 1889 § 8 i Anledning af, at Appelindstævnte, Barbersvend Axel Nielsen, den 4 September f. A. om Formiddagen i Dronningensgade, Odense, hvor han kom kørende paa Cykle, væltede med denne ved at støde sammen med en Appellanten tilhørende, paa Kørebanen løbende Hund (Foxterrier), saaledes at han ved Faldet paadrog sig en Læsion af venstre Overarmsben, der efter foreliggende Lægeattest gjorde ham arbejdsudygtig i ca. 4 Uger.

Efter Appelindstævnte Niensens Anmeldelse og Forklaring for Politiretten kom han kørende i jævn Fart, da den paagældende Hund løb hen til Cyklen, og efter i nogen Tid at have løbet snart paa den ene og snart paa den anden Side af Cyklen og herunder forsøgte at bide Appelindstævnte i Benet løb den frem ved Cyklens Forhjul og forsøgte at bide i dette, hvorved Appelindstævnte paakørte Hunden og væltede.

Under Anbringende af, at Sammenstødet saaledes var foraarsaget af Hunden uden Skyld fra Appelindstævntes Side, paastod han sig tillagt hos Appellanten i Erstatning for Indtægtstab, Svie og Smerte samt Udgifter ved Lægebehandling m. m. ialt 230 Kr., medens Appellanten gjorde gældende, at Uheldet skyldtes Appelindstævnte, der kørte i for stærk Fart, og at Hunden i hvert Fald ikke havde udvist nogen Adfærd, der kunde paadrage ham, med hvem Hunden ikke var i Følge, noget Ansvar.

Ved Politirettens Dom af 5 Maj d. A. blev Apellanten i Medfør af ovenanførte Lovbestemmelse anset med Bøde af 15 Kr. til Odense Købstads Politikasse og tilpligtet at betale i Erstatning til Appelindstævnte 156 Kr. samt tilsvare Sagens Omkostninger.

Denne Dom paastaar Appellanten forandret saaledes, at han findes saavel for Bøden som for Erstatningen, og at Sagens Omkostninger for begge Retter paalægges det Offentlige.

Appelindstævnte Nielsen har efter erhvervet Bevilling til fri Proces ved den for ham beskikkede Sagfører, Overretssagfører V. S. Salomonson, paastaaet Politiretsdommen stadfæstet, forsaavidt Erstatningen angaar, samt Appellsagens Omkostninger efter Reglerne for beneficerede Sager paalagt Appellanten, derunder Salær til den beskikkede Sagfører, som denne har paastaaet sig i hvert Fald tillagt hos det Offentlige.

Det Offentlige har skønt lovlig stævnet ikke ladet give Møde for Overretten.

Medens det efter Sagens Oplysninger vel ikke kan anses godtgjort, at Appelindstævnte Nielsen ved uagtsom Kørsel eller paa anden Maade har haft nogen Skyld i Sammenstødet, findes der paa den anden Side ikke tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for, at Hunden har forulempet Appelindstævnte paa en saadan Maade, at de i ovenanførte Lovbestemmelse fastsatte Betingelser for at paalægge Hundens Ejer Straf og Erstatningsansvar i Anledning af den indtrufne Skade kan anses at have været tilstede.

Som Følge heraf vil Appellantens Paastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger for Overretten bestemmes til 30 Kr.

Der vil være at tillægge den for Appelindstævnte Nielsen beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, i Salær 20 Kr., der udredes af det Offentlige.

Tirsdag den 16 Januar.

Nr. 211. Højesteretssagfører Dietrichson

mod

Overretssagfører Niels Lund (Def. Henriques),

der tiltales for bedrageligt Forhold, Meddelagtighed i bedrageligt Forhold samt Overtrædelse af Straffelovens § 144, jfr. § 141.

Han Herreders Ekstrarets Dom af 2 November 1915: De Tiltalte, Jens Christian Jensen og Niels Lund, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Førstnævnte i 20 Dage og Sidstnævnte i 10 Dage. I Salær til den for Tiltalte Jensen beskikkede Defensor, Sagfører Rønn, betaler denne Tiltalte 40 Kr., og i Salær til den for Tiltalte Lund beskikkede Defensor, Sagfører Thomsen, betaler denne Tiltalte 50 Kr. Samtlige Aktionens øvrige Omkostninger, herunder Salær til Aktor, Sagfører Rud. Lassen, 60 Kr., betaler de Tiltalte En for Begge og Begge for En. At efterkommes under Adfærd efter Loven, dog saaledes at Fuldbyrnelsen af den Tiltalte Jensen idømte Straf udsættes, og at denne i Medfør af Kapitel 3 i midlertidig Lov Nr. 63 af 1 April 1911 efter 5 Aars Forløb bortfalder, saafremt Lovens Betingelser overholdes.

Viborg Landsoverrets Dom af 17 Januar 1916: Tiltalte Niels Lund bør for Aktors Tiltale i denne Sag fri at være. Der tillægges den for Tiltalte beskikkede Defensor for Underretten i Salær 40 Kr., hvilket Salær samt Halvdelen af det Aktor sammesteds ved Underrettsdommen tilkendte Salær, Halvdelen af Aktionens øvrige Omkostninger i 1ste Instans med Undtagelse af Salæret til den for Jensen beskikkede Defensor og Aktionens Omkostninger for Overretten, derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds, Overretssagførerne Sørensen og Dahl, 60 Kr. til hver, udredes af det Offentlige.

Højesterets Dom.

Det kan ikke anses tilstrækkelig godtgjort, at Tiltalte har været paa det Rene med, at Overdragelsen af den i den indankede Dom omtalte Ejendom i Tanderup havde det Øjemed at hindre Sine Mikkelsen i at søge Fyldestgørelse i Ejendommen, og Tiltalte vil derfor allerede af denne Grund være at frifinde forsaavidt angaar hans Forhold til den nævnte Afhændelse.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagførerne Dietrichson og Henriques hver 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Øster og Vester Han Herreders Ekstraret indankede Sag, der i 1ste Instans tillige angik en Medtalt, Boelsmand Jens Christian Jensen af Tanderup, for hvis Vedkommende Sagen ikke er indanket for Overretten, er Overretssagfører Niels Lund, der er født den 22 Januar 1884, og som ved Overrettens Dom af 2 November 1914 er anset efter Straffelovens § 203 med en Bøde til Statskassen af 200 Kr., sat under Tiltale for bedrageligt Forhold, Meddelagtighed i bedrageligt Forhold samt Overtrædelse af Straffelovens § 144, jfr. § 141.

Ved en den 25 November 1914 indgaaet Kontrakt købte fornævnte Boelsmand Jens Christian Jensen af Tanderup en Gaardejerske Sine Mikkelsen tilhørende Gaard i Tranum for en Købesum af 24,000 Kr., hvoraf 2000 Kr. skulde betales forinden Overtagelsen den 15 December s. A. og 3000 Kr. den 1 April næsteftter, medens Resten skulde berigtiges dels ved Overtagelse af Prioritetsgæld, dels ved Udstedelse af en Panteobligation paa 11,000 Kr. Det bestemtes derhos i Kontrakten, at saafremt Jensen solgte den ham tilhørende Ejendom i Tanderup, skulde det Beløb, der herved maatte indkomme, dog ikke udover fornævnte 5000 Kr., straks udbetales til Sine Mikkelsen, samt at Ejendomsretten til det med Gaarden fulgte Løsøre ikke overgik til Jensen, forinden de 5000 Kr. var betalt, idet der dog forbeholdtes ham Ret til at foretage en Ombytning af tvende paa Gaarden værende Heste.

Efter at Jensen derpaa havde udbetalt Sine Mikkelsen de i Kontrakten omhandlede 2000 Kr., som skaffedes til Veje dels ved, at han laante 600 Kr. af Skrædersvend Niels Chr. Lauridsen, der var forlovet med hans Datter, Jensine, dels ved at Lauridsen optog et Banklaan paa 1400 Kr. til Fordel for ham, samt efter at han forgæves havde forsøgt ved en Kommissionærs Hjælp at sælge Ejendommen i Tanderup, overdrog han ved Skøde af 9 Februar 1915 bemeldte Ejendom til sin Datter mod, at hun overtog de i Ejendommen indestaaende Prioriteter til et samlet Beløb af 3900 Kr. samt paatog sig under visse nærmere angivne Betingelser at yde ham eller hans Hustru »frit Ophold, nemlig Husly og Pasning«, hvilken Ret ansattes til en Kapitalværdi af 1000 Kr., hvorimod hun iøvrigt ikke skulde udrede noget Vederlag for Ejendommen, der til Ejendomsskyld var ansat til en Værdi af 6000 Kr.

Jensen solgte og bortførte senere en ikke ringe Del af det paa Gaarden i Tranum værende Løsøre, hvis Provenu han bl. a. anvendte til Indfrielse af Banklaanet, og Sine Mikkelsen indgav derpaa under 17 Marts f. A. til Politiet Anmeldelse om hans Forhold, idet hun navnlig sigtede ham for at gøre sig skyldig i Bedrageri ved at sælge af Gaardens Løsøre, over hvilket hun som meldt havde forbeholdt sig Ejendomsret. Under den i Anledning heraf mod Jensen indledede Undersøgelse erklærede han imidlertid, at det vedblivende var hans Hensigt den 1 April at betale de resterende 3000 Kr. af den kontante Købesum, og Forhøret blev derfor udsat, idet Sine Mikkelsen frafaldt sin Anmeldelse for det Tilfælde, at det lykkedes ham at berigtige Handelen. Den om denne oprettede Kontrakt var udfærdiget paa Sagsfører Rud. Lassens Kontor i Fjerritslev, hvor ogsaa Skødet paa Ejendommen maatte forudsættes at skulle udfærdiges, men ikke desto mindre gav Jensen og Tiltalte, der havde udfærdiget Dokumenterne vedrørende Overdragelsen af Ejendommen i Tanderup, den 1 April f. A. Møde paa Sine Mikkelsens Bopæl i Aalborg uden forud at have underrettet hende om deres Komme og uden at have forhandlet med Sagsfører Rud. Lassen, og idet Tiltalte foreviste en Del Seddelpenge — der efter hans Forklaring, der ikke vil kunne forkastes, indeholdt den fornødne Sum — tilbød han at betale de resterende 3000 Kr. af den kontante Købesum mod, at Sine Mikkelsen samtidig gav Jensen Skøde paa Ejendommen. Sine Mikkelsen, der ikke laa inde med noget Udkast til Skødet — hvad Jensen og Tiltalte maa antages at have forudsat — var imidlertid ude af Stand til at efterkomme det stillede Forlangende, og efter at de derpaa havde forladt hendes Bopæl, medtagende Pengebeløbet, der tilhørte Tiltalte, anlagde denne paa Jensens Vegne Søgmaal mod Sine Mikkelsen, idet han under Henvisning til, at de 3000 Kr. forgæves var bleven tilbudt hende, paastod Handelen hævet og hende tilpligtet at tilbagebetale de 2000 Kr. og yde Erstatning for Kontraktsbruddet. Undersøgelsen blev derefter genoptaget og tillige rettet mod Tiltalte, men inden Sagen optoges til Dom ved Underretten, opnaaedes der mellem Jensen og Sine Mikkelsen Enighed om at hæve Handelen, saaledes at hun paany overtog Ejendommen i Tranum og i Erstatning erholdt udbetalt 900 Kr., hvorefter fornævnte Søgmaal maa antages bortfaldet.

Med Hensyn til Tiltaltes Deltagelse i de af Jensen foretagne Dispositioner har Jensen efter oprindelig at have forklaret, at Overdragelsen af Ejendommen i Tanderup til Datteren alene fandt Sted, fordi hun og hendes Forlovede ønskede at gifte sig, senere ændret sin Forklaring derhen, at han i Februar Maaned f. A. blev klar over, at han vistnok ikke kunde faa bemeldte Ejendom solgt og derfor næppe kunde skaffe de 3000 Kr. til 1 April, at han og hans Datter derfor talte om, at det vistnok var bedst, at hun fik Skøde paa Ejendommen i Tanderup, for at Sine Mikkelsen for sine Krav ikke skulde kunne holde sig til denne, at han og hans Datter derpaa henvendte sig til Tiltalte, hvem han satte ind i Forholdene og navnlig forklarede, hvorfor Datteren skulde have Skøde paa Ejendommen, samt at Tiltalte intet havde at gøre med Salget af Løsøret fra Gaarden i Tranum.

Endvidere har Jensens Datter, Jensine, forklaret, at det var hende, der begyndte at tale om at faa Skøde paa Ejendommen i

Tanderup, idet hun ønskede at blive gift, at hun, inden hun og hendes Fader indfandt sig hos Tiltalte, havde sagt til Faderen, at det, naar hun skulde have Skøde paa Ejendommen, skulde laves saaledes, at Sine Mikkelsen ikke kunde gøre hende noget, og at det ogsaa, da Skødet blev skrevet hos Tiltalte, udtrykkelig blev omtalt, at det skulde laves saaledes, at Sine Mikkelsen ikke kunde holde sig til Ejendommen, hvis Jensen ikke kunde opfylde Handelen vedrørende Ejendommen i Tranum.

Tiltalte har bestridt, at Jensen ved Skødets Udfærdigelse omtalte, at Øjemedet med Overdragelsen var at hindre Sine Mikkelsen i at søge Fyldestgørelse i Ejendommen. Men selv om det desuagtet maatte antages, at Tiltalte har været paa det Rene med, at Overdragelsen havde nævnte Øjemed, vil han imidlertid, da Overdragelsen ikke kan antages at have fundet Sted pro forma, ikke ved sin Medvirken herved kunne anses at have gjort sig skyldig i noget bedrageligt Forhold, ligesom han ikke ved sit øvrige Forhold kan anses at have gjort sig skyldig heri, derunder ej heller ved paa Jensens Vegne at anlægge Sag mod Sine Mikkelsen i Anledning af det paastaaede Kontraktsbrud.

Det fremgaar dernæst af Sagens Oplysninger, at Tiltalte i sin Forretning som Befuldmægtiget for andre har modtaget forskellige Beløb uden at drage Omsorg for, at de blev udbetalt de Vedkommende eller indsat i en Sparekasse til Rentenydelse for dem, idet han lod Beløbene indgaa i sin Kassebeholdning, men da det ikke efter det Foreliggende kan anses godtgjort, at der har været forbundet nogen svigagtig Hensigt hermed, eller at han ikke til enhver Tid har været i Stand til at udbetale Beløbene paa Forlangende, kan han ej heller i saa Henseende anses at have gjort sig skyldig i noget bedrageligt Forhold, hvorved endvidere bemærkes, at han, inden Dom overgik ham i 1ste Instans, har udbetalt de paagældende Beløb til vedkommende Fordringshavere. Tiltalte kan derhos ej heller ved sine Forhold anses at have gjort sig skyldig i nogen strafbar Tilsidesættelse af de ham som Sagfører paahvilende Pligter, og han vil derfor i det Hele være at frifinde for Aktors Tiltale i denne Sag.

Der vil være at tillægge den for Tiltalte beskikkede Defensor for Underretten i Salær 40 Kr., hvilket Salær samt Halvdelen af det Aktor sammesteds ved Underretsdommen tilkendte Salær, Halvdelen af Aktionens øvrige Omkostninger i 1ste Instans med Undtagelse af Salæret til den for Jensen beskikkede Defensor og Aktionens Omkostninger for Overretten og derunder i Salær til Aktor og Defensor sammesteds 60 Kr. til hver vil være at udrede af det Offentlige.

Nr. 269. A/S **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise** (David)

mod

Maskinassistent Niels Hejny Jensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Pligt til at betale Indstævntes Hjemrejse til Danmark fra en i Udlandet stationeret Bjergningsdamper.

Sø- og Handelsrettens Dom af 3 Marts 1916: De Indstævnte, **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise**, bør til Citanten, Maskinassistent **Niels Hejny Jensen**, betale Sterl. 26.18.0, med Renter heraf 5 pCt. pro anno fra den 18 Januar 1916, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 60 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Forsaavidt Sagen efter Indstævningen foreligger Højesteret til Paakendelse, vil den indankede Dom i Henhold til de under denne Del af Sagen anførte Grunde være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Aktieselskabet **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise**, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under 20 Juli 1913 blev Citanten, Maskinassistent **Niels Hejny Jensen**, forhyret som Maskinassistent paa de Indstævnte, **Em. Z. Svitzers Bjergningsentreprise's Bjergningsdamper »Protector«** med Station i Suez for en aarlig Gage af 1200 Kr. og tiltraadte Pladsen ombord i Marseille, hvortil hans Rejse betalles af de Indstævnte. I Marts Maaned 1915 opsagde Citanten samtidig med Skibets Officerer sin Stilling til Ophør efter 2 Aars Tjeneste. Da det paa den Tid var vanskeligt at skaffe underordnet Maskinpersonale her hjemme, forsløg de Indstævnte Citanten gennem Skibets Kaptajn, gennem hvem Forhandlingerne foregik, samtidig med at de sendte Afløsning, deriblandt en Assistent til Afløsning af Citanten, at denne skulde forblive endnu 2 Aar i Skibet mod at avancere til 3. Mester, idet de bemærkede, at de saa ikke sendte nogen 3. Mester, før de fik Svar herpaa. Citanten vægrede sig, idet han skulde hjem bl. a. for at læse til 2den Del af Maskinisteksamen og for at gaa paa Session, da han ikke havde Rejsetilladelse ud over 2 Aar. De Indstævnte tilskrev da den 10 September Kaptajnen saaledes:

»Da Assistent Jensen ikke ønsker at modtage den ham tilbudte Plads som 3. Mester, maa vi se saa hurtigt som muligt at skaffe en ny 3. Mester til Skibet, men det er for Tiden meget vanskeligt at faa Maskinister her i Landet, og det vil rimeligvis vare nogen Tid, inden vi kan faa En sendt ud. Vi kunne ikke hjemsende Assistent Jensen, før vi have faaet en 3. Mester til at gaa ud til Afløsning, men det staar ham naturligt frit for at opsiges sin Maaned og gaa i Land i Suez. Han skal da afbetales til Afmønstringsdagen og har intet Krav paa Hjemsendelse, og De maa se at klare Dem saa godt som muligt uden 3. Maskinist, indtil den nye 3. Mester kommer. Hvis Jensen vil blive ombord, til Afløseren kommer, kan De give ham Gage som 3. Mester for den Tid, han kommer til at fungere som saadan, men dette kommer kun til at regnes som et rent midlertidigt Tillæg.«

Citanten indgik da paa midlertidig at blive ombord, indtil en anden 3. Mester kunde blive sendt ud. I Slutningen af Oktober Maaned 1915 skulde Skibet paa en Bjergningsekspedition af ubestemt Varighed til Sydafrika, og da Citanten frygtede for, at hans Hjemkoms skulde blive sinket altfor længe, saafremt han fulgte med Skibet paa denne, forlangte han at træde fra straks og rejste den 24 Oktober 1915 tilbage her til Danmark. Citanten søger nu de Indstævnte dels til at betale de med Hjemreisen forbundne Omkostninger Sterl. 26.18.0, dels til at tilbagebetale ham et Beløb af 114 Kr., som han har ydet i Bidrag til de Indstævntes Pensionskasse, med Renter 5 pCt. af Beløbene fra Stævningens Dato, den 18 Januar 1916, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, idet de bestrider, at Citanten har noget Retskrav paa de paastævnte Beløb.

Efter hvad der var foregaaet, findes Citanten, der maa antages at have regnet med at kunne faa fri Hjemrejse og derfor at have afventet Forhandlingerne med de Indstævnte, med Føje at have maattet forstaa de Indstævntes Skrivelse af 10 September saaledes, at disse vilde gøre, hvad de kunde for hurtigst mulig at sende en Afløser, og at de, hvis Citanten vilde vente herefter, vilde bekoste hans Hjemrejse som sædvanlig, og det maa antages, at det er i Tillid hertil, han forblev ombord.

Der er imidlertid intet oplyst om, hvad de Indstævnte, der i et halvt Aar havde været bekendt med Citantens Ønske om Fratræden, paa deres Side har foretaget sig for at skaffe en Afløser, eller hvilke Vanskeligheder, der var tilstede herfor i den nærmeste Tid, og Citantens Anbringende om, at en Afløser kunde være skaffet, vil derfor ikke kunne forkastes.

Da Citanten stadig Intet erfarede om Afløseren, og en direkte Henvendelse til de Indstævnte ikke førte til yderligere Resultat, maatte Citanten derfor have Grund til at anse det foreskrevne Vilkaar for fri Hjemrejse for opfyldt og ikke yderligere være nødt til at begive sig ud paa en fjern og langvarig Ekspedition.

De Indstævnte findes herefter ikke at kunne undgaa at godtgøre Citanten hans Udgifter til Hjemreisen.

Derimod findes Citanten ikke at have noget Krav paa at faa sit

til Pensionsfonden uden Forbehold ydede Bidrag tilbagebetalt, idet Vedtægterne for Fonden, hvormed han kunde have gjort sig bekendt, ikke hjemler noget saadant efter saa kort Tjeneste.

Sagens Omkostninger findes de Indstævnte at burde betale Citan-
ten med 60 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Onsdag den 17 Januar.

Nr. 350.

Højesteretssagfører Harboe

mod

Kammerherre Howden-Rønnekamp og Chauffør Ole Nicolai Oldenburg (Henriques),

der tildales: Førstnævnte til Erstatning, Sidstnævnte til Straf og Erstatning i Henhold til Lov Nr. 125 af 29 April 1913.

Ringsted Herreds Politirets Dom af 10 November 1915: Tiltalte Ole Nicolai Oldenburg bør til Statskassen bøde 20 Kr. I Erstatning til Avlsbruger Johan Jensen betaler Tiltalte og Kammerherre Howden-Rønnekamp En for Begge og Begge for En 1000 Kr. Saa betaler de og En for Begge og Begge for En Sagens Omkostninger. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 13 April 1916: Tiltalte, Chauffør Ole Nicolai Oldenburg, bør for det Offentliges Tiltale paa Straf i denne Sag fri at være; iøvrigt bør Politiretsdommen ved Magt at stande, dog at Erstatningen fastsættes til 800 Kr. Salær til Overretssagfører Soph. Sinding, 40 Kr., udredes af det Offentlige. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Tiltalte Oldenburg findes at have overtraadt Automobillovens § 25, 1ste Stk., ved under de i den indankede Dom fremstillede Omstændigheder ikke at have givet Signal. Han vil derfor være at anse efter Lovens § 32 med en Statskassen tilfaldende Bøde, der findes at kunne bestemmes til 20 Kroner.

Nævnte Tiltalte og Kammerherre Howden-Rønnekamp vil derhos i Henhold til Lovens § 33 have in solidum at betale til Avlsbruger Johan Jensen en Erstatning, der findes at kunne bestemmes til 1500 Kroner, hvorhos de vil have in solidum at udrede Sagens Omkostninger.

Politiretsdommen, der, bortset fra Erstatningens Størrelse, har samme Resultat, vil derfor med den af det anførte flydende Forandring kunne stadfæstes.

Thi kendes for Ret:

Politirettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Erstatningen bestemmes til 1500 Kroner. Saa betaler og Tiltalte Chauffør Ole Nicolai Oldenburg og Kammerherre Howden-Rønnenkamp En for Begge og Begge for En i Salarium til Overretssagfører Sinding for Landsøver- samt Hof- og Stadsretten 40 Kroner og til Højesteretssagførerne Harboe og Henriques for Højesteret 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ringsted Herreds Politiret alene efter de Tiltaltes Begæring hertil indankede Sag er Kammerherre Howden-Rønnenkamp til Næsbyholm og Chauffør Ole Nicolai Oldenburg, sammesteds, sat under Tiltale, Førstnævnte til Erstatning, Sidstnævnte til Straf og Erstatning i Henhold til Lov Nr. 125 om Motorkøretøjer af 29 April 1913.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Avlsbruger Johan Jensen af Ringsted Mark Søndag den 6 Juni f. A. om Eftermiddagen Kl. 1 à 2 kom kørende med et Enspænderkøretøj — en saakaldet Jumbe — ad Hovedlandevejen fra Ringsted til Sorø. Ved Sigersted Huse blev han indhentet af et i samme Retning kørende Automobil, der førtes af Chauffør Oldenburg, medens Automobilets Ejer, Kammerherre Howden-Rønnenkamp, sad ved Siden af ham; paa Bagsædet sad Sidstnævntes Hustru og 2 Døtre. I Jumben sad foruden Jensen, der selv kørte Hesten, dennes Hustru, en 12-aarig Datter og en Enke fra Ringsted med et mindre Barn. Jensen, der var bleven opmærksom paa Automobilets Komme, holdt til højre uden at give noget Advarsels-tegn, da han ansaa Hesten for sikker nok; Motorvognen kørte forbi, uden at der forinden eller under Forbikørslen blev gjort Brug af Signalthornet. Idet Automobilet kørte forbi, blev Hesten imidlertid sky, stejlede, fo'r noget fremad og sprang saa ud til Siden og ned i Grøften, der paa det paagældende Sted var 3,7 m dyb, trækkende Vognen efter sig. Ved Faldet paadrog Jensens Hustru sig forskellige Læsioner, ligesom Hest og Vogn tog nogen Skade. Motorvognen, der var kørt ca. 100 m frem, blev standset, saa snart man blev klar over, at der var sket Skade, hvorhos Jensens Hustru i Automobilet blev kørt til Ringsted for at underkastes Lægebehandling.

Paa det Sted, hvor Ulykkestilfældet skete, var Vejbanen fri og Terrænet fremefter og til Siderne let overskueligt, ligesom Bebyggelsen ej heller var af en saadan Karakter, at Betingelserne for den ved Automobillovens § 23 paabudte Indskrænkning af Kørehastigheden

forelaa. De foreliggende Oplysninger giver ingen Grund til at antage, at Chaufføren har kørt med for stærk Fart.

Ved Faldet i Grøften fik Jensens Hustru det højre Skulderled læderet, ligesom der forårsagedes en Blødning i Leddet. I en Lægeerklæring af 17 Juli 1915 udtales det, »at Bevægeligheden af højre Skulder nu er bedre, men Funktionen af Armen dog meget indskrænket og smærtetfuld. Hun er stadig bleven behandlet med Massage og passive Bevægelser af Skulderleddet, en Behandling, der maa fortsættes i længere Tid, antagelig et Par Maaneder endnu. Sandsynligheden taler for, at Funktionen af højre Arm ved fortsat energisk Behandling vil blive god, men det maa tillige formentes, at Skulderleddet derefter lettelig vil blive Sæde for Gigt og Rheumatisme, saaledes at den Leddet ved Ulykkestilfældet overgaaede Molest i sine Virkninger kan trække ud i Aarevis med forbigaaende acute Atakker af Smerter og Bevægelsesindskrænkning af Leddet.«

I en senere Lægeerklæring af 20 August 1915 hedder det: »Det viser sig, at Armens motoriske Kraft er betydelig nedsat; der findes ingen Sensibilitetsforstyrrelse, men noget Svind af Deltoideus' Muskulatur. Bevægeligheden saavel fortil som bagtil samt Rotationen er hæmmet og smertefuld og formaar ikke at føre Haanden op til Nakken. I Overensstemmelse hermed kan hun ikke som normalt løfte Overarmen til Horizontalen ved fikseret Skulderblad, der mangler ca. 15 Grader heri. M. H. t. Udsigterne for Helbredelse kan jeg henvise til det i min Erklæring af 17 Juli meddelte.«

Endelig udtales i en Lægeerklæring af 29 Oktober s. A. følgende: »Avlsbruger Johan Jensens Hustru, Ringsted Mark, tilskadekommet den 6 Juni 1915, hvorved hun læderede højre Skulderled, har atter i Dag fremstillet sig for mig til Undersøgelse og udbedt sig min Erklæring som Supplement til Erklæringer den 18 Juni, 17 Juli og 20 August. Der paavises endnu Svind af de Skulderleddet omgivende Muskler, særlig af Deltoideus. Armens motoriske Kraft er kendelig nedsat og Rotationsbevægelsen i Skulderleddet hæmmet og smertefuld. Bevægeligheden fortil er bedre end nævnt i Erklæring af 20 August, og hun formaar nu omend med Besvær at føre Haanden op til Nakken. Derimod er Bevægelsen bagtil hindret ca. 20 Gr. Ved Forsøg paa Løften af Overarmen til Horizontalen mangler ca. 10 Gr. Hendes Udsagn om, at hun faar Smerter ved Løften af Byrder eller ved Overanstrengelse af Armen paa anden Maade stemmer med det objektive Fund.

Den ovennævnte Bevægelsesindskrænkning og Nedsættelse af Armens Kraft vil efter min Formening ikke kunne bedres i væsentlig Grad.«

I Erstatning for Skade paa Hest og Vogn og for hans Hustrus Helbredelsesudgifter har Avlsbruger Jensen nedlagt Paastand paa, at de Tiltalte in solidum tilpligtes at betale ham 1000 Kroner samt for den hans Hustru tilføjede Svie og Smærte samt blivende Skade 2000 Kroner.

Mod disse Paastande har de Tiltalte protesteret, idet de har nægtet at have handlet retsstridigt i det paagældende Tilfælde, hvorhos de har anført, at Jensen selv ved grov Uagtsomhed har forarsaget, at Hesten gik i Grøften, idet han nemlig har drejet Hesten til

højre istedetfor tilvenstre. Naar de, forinden de indhentede Jumben, har undladt at give Signal, er dette begrundet i, at de var klar over, at Kusken (Jensen) i Tide havde bemærket Automobilets Komme, hvorfor Signaler ikke blot forekom dem overflødige, men ogsaa skadelige, idet det let kunde bidrage til at skræmme Hesten.

Da Jensen i Tide havde bemærket Automobilets Komme, vil Bestemmelsen i Lovens § 25, første Sætning, hvis Formaal kun kan antages at være, at Kusken skal averteres om Automobilets Komme, og som ikke kan antages at indeholde et ubetinget Paabud om Signaleringens Nødvendighed, ikke kunne komme til Anvendelse, hvorfor Tiltalte Oldenborg, der er født den 26 Juni 1888 og ikke funden tidligere straffet, vil være at frifinde for Straf.

Da det derimod efter det Oplyste maa anses bevist, at Jensen ikke har udvist nogen Ugatsomhed, og da det ikke af Sagens Omstændigheder fremgaar, at den skete Skade ikke kunde have været afværget ved Førerens Agtpaagivenhed og Omhu, i hvilken Henseende bemærkes, at det ikke kan anses tilstrækkeligt, at der efter det Foreliggende ikke kan paalægges ham Strafansvar, vil de Tiltalte være at tilpligte in solidum at udrede en Erstatning, der dog kun findes at burde ansættes til 800 Kroner, samt Sagens Omkostninger.

I Overensstemmelse hermed vil Politiretsdommen, ved hvilken Tiltalte Oldenborg for Overtrædelse af Lovens § 25, 1ste Stk. 1ste Punkt, sammenholdt med § 32, er anset med en Statskassen tilfaldende Bøde af 20 Kroner og begge de Tiltalte in solidum paalagt at udrede en Erstatning paa 1000 Kroner til Avlsbruger Jensen samt Sagens Omkostninger, være at forandre. Salær til Aktor for Overretten, 40 Kroner, vil være at afholde af det Offentlige.

Da de Tiltalte selv har sørget for deres Forsvar her for Retten, bliver der ikke Spørgsmaal om Salær til Defensor.

Nr. 487. Højesteretsagfører Ulf Hansen

mod

Ole Jensen Schou (Def. Harboe),

der tiltales for Tyveri.

Bornholms østre Herreds Ekstrarets Dom af 10 November 1916: Arrestanten Ole Jensen Schou bør hensættes i Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 60 Dage samt udrede de med denne Sag forbundne Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører N. C. Olsen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Pihl, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen antagne

kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Ole Jensen Schou til Højesteretssagførerne Hansen og Harboe 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne Sag tiltales Arrestanten Ole Jensen Schou ifølge Bornholms Amts Aktionsordre af 2den ds. for Tyveri og er ved egen med de øvrige under Sagen fremkomne Oplysninger stemmende Tilstaaelse overbevist om at have gjort sig skyldig heri under følgende nærmere Omstændigheder:

Arrestanten, der siden Begyndelsen af Marts Maaned d. A. havde arbejdet som Daglejer hos Gaardejer Claus Peter Schou, Stangegaard, Østerlars, og logeret i et Værelse paa Gaarden, tilvendte sig Lørdag den 21 f. M. Kl. ca. 6 om Morgenen 5 Hanekyllinger fra det paa Gaarden værende uafleasede Hønsehus, hvortil der var uhindret Adgang. Arrestanten stak Kyllingerne i en ham tilhørende medbragt Sæk og bar den straks efter til Gudhjem, hvor han solgte dem til Købmand Brandt for 8 Kr. 40 Øre.

Af det ved Salget indvundne Beløb anvendte Arrestanten 5 Kr. 8 Øre til Indkøb af Fødevarer og Brændevin. De resterende 3 Kr. 32 Øre havde Arrestanten i sin Besiddelse ved Anholdelsen.

Arrestanten har angivet, at han havde Penge tilgode hos Gaardejer Schou for sit Arbejde, og at han stjal Kyllingerne for ved Salget af disse at skaffe sig Fødevarer, da Gaardejer Schou havde nægtet at udbetale hans Tilgodehavende, hvilket Anbringende Gaardejer Schou imidlertid bestemt har benægtet.

Mandag den 23 s. M. tilvendte Arrestanten sig paa samme Maade ved 6 Tiden om Morgenen fra Hønsehuset paa Stangegaard yderligere 5 Hanekyllinger, som han puttede i en Sæk og bragte over i sit Værelse. Noget over Middag begav Arrestanten sig paa Vej til Gudhjem med Kyllingerne for at sælge dem, men da han var naaet udfor Cyklehandler Hagedorns Hus ovenfor Gudhjem, faldt han, der var en Del beruset, om paa Vejen uden at kunne rejse sig, hvorefter han blev hjulpet ind i Hagedorns Lo sammen med Kyllingerne.

Da Arrestanten havde fortalt, at han skulde sælge Kyllingerne for Gaardejer Schous Hustru, og dette var bleven meddelt Gaardejer Schou, kom denne tilstede og tog Kyllingerne, hvoraf den ene imidlertid var død, i Besiddelse.

Gaardejer Schou, der har ansat Værdien af de sidst stjaalne Hanekyllinger til samme Beløb, som Købmand Brandt betalte for de første 5 Kyllinger, altsaa 8 Kr. 40 Øre, har frafaldet Erstatning efter at have erholdt de til Købmand Brandt solgte Kyllinger udleveret af denne.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover-samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Henrik Pedersen til Højesteretssagførerne Harboe og Hansen 40 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Vordingborg nordre Birks Ekstraret indankede Sag tiltales Hans Henrik Pedersen for bedrageligt Forhold og falsk Angivelse.

Tiltalte er født den 29 Maj 1873 og tidligere ifølge Dom anset ved Ramsø-Thune Herreders Ekstrarets Dom af 12 Juli 1907 efter Straffelovens § 228 betingelsesvis med Fængsel paa Vand og Brød i 5 Dage.

Efter Tiltaltes med det iøvrigt Oplyste i det Væsentlige stemmende Tilstaaelse er Sagens Omstændigheder følgende:

Den 3 Oktober 1915 købte Tiltalte, der da boede i Bøgessø, af fhv. Forpagter J. C. Dehn af Mogenstrup en islandsk Hest for 300 Kr., hvoraf 100 Kr. betales kontant, medens Restbeløbet skulde betales den 1 April d. A., og saaledes, at Tiltalte ikke blev Ejer af Hesten, før hele Købesummen var betalt. Da Hesten ikke tilfredsstillede Tiltalte, og han i December 1915 trængte til Penge for at klare Terminen, solgte han den 15 s. M. uden Ejerens Vidende og Villie Hesten for 150 Kr. kontant til Handelsmand Christian Madsen af Lendemark, til hvem han paa Anledning opgav, at Hesten var hans Ejendom. Da Dehn erfarede, at Hesten var solgt, og han forgæves havde afkrævet Tiltalte Restkøbesummen, begærede han offentlig Undersøgelse indledet mod Tiltalte. Efterat Handelsmand Madsen, der endnu var i Besiddelse af Hesten, var bleven vidende herom, henvendte han sig, ledsaget af Handelsmand Jens Peter Olsen af Lendemark, den 14 Januar d. A. til Tiltalte og forlangte, at Handlen skulde gaa tilbage, saaledes at Tiltalte foruden de modtagne 150 Kr. skulde betale ham 50 Kr. i Foderpenge samt i Erstatning for Rejse- og Transportomkostninger, men da Tiltalte ikke kunde betale, mødtes de alle 3 samme Dag med Dehn paa Mogenstrup Kro, og der blev da truffet den Ordning, at Dehn fik Hesten tilbage og udbetalte de af Tiltalte betalte 100 Kr. til Madsen, der afkøbte Tiltalte 5 Grise for ialt 230 Kr., hvilken Købesum afgjordes dels ved Madsens Resttilgodehavende hos Tiltalte, 100 Kr., dels ved at Madsen til et Sagførerfirma, som havde solgt Tiltalte Grisene paa »Auktionsvilkaar«, betalte Restkøbesummen for disse, 75 Kr. 60 Øre, og dels ved at Madsen betalte Tiltalte kontant Restbeløbet, 54 Kr. 40 Øre, afrundet til 55 Kr. Da Madsen og Olsen samme Dags Aften tog med Tiltalte hjem for at afhente Grisene,

gjorde Tiltalte Indsigelse mod at udlevere dem, idet han mente at have solgt dem for billigt, men da Madsen lod falde nogle Udtalelser, som Tiltalte vil have forstaaet som et Løfte om yderligere Betaling, naar Grisene var paa læssede den af Madsen medførte Vogn, opgav han sin Protest. Da Grisene var læssede, forlangte Tiltalte Penge, men Madsen nægtede at brtale mere end den vedtagne og afgjorte Købesum og kørte med Grisene. Tiltalte, der ved Bortkørslen havde taget fat i Vognen, men som efter sin Forklaring maatte slippe Taget, fordi Madsen slog ham over Fingrene, løb nu ad en Genvej hen foran den og søgte at standse den, idet han, der havde en Knippel i Haanden, greb fat i Linerne paa den ene Hest, men han maatte slippe disse, da Olsen, der befrygtede, at Vognen skulde vælte, slog efter ham med Pisken.

Den følgende Dag indsendte Tiltalte til Politimesteren i Vordingborg nordre Birk følgende Anmeldelse:

»Igaar Formiddags indfandt Handelsmændene Christian Madsen og Olsen, begge af Stege eller Lendemark, sig paa min Bopæl i Bøgesø, idet de angav at ville købe 1 Ko og nogle Grise af mig. Vi kom ikke til Handel, idet de ikke vilde give for Dyrene, hvad jeg forlangte.

Samme Dags Aften Kl. 8 à 9 indfandt de samme to Personer sig hos mig tilligemed en Kusk, idet de var kørende i en Vogn med Svinelad paa. De angav nu at have talt med Sagførerne Grønqvist og Kølner i Vordingborg og at have købt de 5 Grise af Sagførerne, hvorved bemærkes, at jeg om Formiddagen havde oplyst dem om, at disse 5 Grise af mig for flere Maaneder siden var købt af nævnte Sagførere paa »Auktionsvilkaar«, og at de endnu ikke var betalt. Jeg protesterede mod, at de læssede Grisene paa Vognen, idet jeg iøvrigt fandt ikke at kunne stille Noget op mod de 3 Mand, naar de tog Grisene mød Magt, men desuagtet læssede de Grisene, idet de desuden sagde til mig, at naar de havde læsset dem, skulde jeg faa Pengene. Da Grisene var læsset, kørte de tre Mænd imidlertid uden at betale mig Nogetsomhelst eller iøvrigt afgive nogen Forklaring, skønt jeg stadig protesterede; da de kørte, løb jeg efter dem og tog fat i Vognen, men de slog mig da over Fingrene.

Jeg har idag telefoneret til Sagførerne Grønqvist og Kølner i Vordingborg, fra hvis Kontor blev svaret, at Handelsmændene aldeles ingen Bemyndigelse havde til at købe Grisene eller afhente disse, men Handelsmand Chr. Madsen havde blot telefoneret til det nævnte Sagførerkontor og spurgt, hvormeg det skyldtes paa Grisene, og sagt, at han nok skulde komme og betale dem »i Eftermiddag«.

I fornævnte Anledning begærer jeg herved Undersøgelse indledet og Voldsmændene straffet, da jeg ikke har givet dem den mindste Anledning til at optræde som foran beskrevet, ligesom jeg paastaar mig tilkendt fuld Erstatning ved Dom i den kriminelle Sag, hvilken Erstatning ansættes til Grisenes Værdi lig 300 Kroner, Alt saafremt Grisene ikke maatte kunne tilvejebringes«.

Tiltalte har med Hensyn til sit Forhold overfor Dehn, der efter at have faaet Hesten tilbage har tilbagetaget sin Begæring om Tiltale, forklaret, at det ikke har været hans Hensigt at unddrage sig Betaling af Restkøbesummen, som han mente at kunne betale i Løbet af Vin-

teren, hvilken Forklaring efter Omstændighederne ikke findes at kunne forkastes.

Tiltalte har erkendt, at de Oplysninger, efter hvilke en Sagfører affattede ovenstaaende, af ham godkendte og underskrevne Anmeldelse, af ham blev afgivet mod bedre Vidende, men han var vred paa Madsen og Olsen i Anledning af Handelen og vilde hævne sig paa dem. Han har forklaret, at han solgte Grisene til den anførte Pris, fordi Madsen truede med at anmelde ham for Bedrageri, men efter Madsens og andre under Handlen tilstødeværende Personers under Sagen afgivne Forklaringer, kan dette ikke antages at være rigtigt.

For de af Tiltalte efter det Anførte udviste Forhold findes han ved Underrettens den 6 April d. A. afsagte Dom rettelig anset efter Straffelovens § 256, jfr. § 253, og § 225, og da Underrettsdommens Fastsættelse af Straffen til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 30 Dage og dens Bestemmelse om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Tiltalte, ligeledes kan tiltrædes, vil Dommen i det Hele være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Tiltalte have at betale 30 Kroner til hver.

Nr. 522. Højesteretssagfører Ulf Hansen

m o d

Frantz Oscar Petterson (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri.

Sakskøbing Købstads Ekstrarets Dom af 16 Oktober 1916: Arrestanten Frantz Oscar Petterson bør straffes med Tugthusarbejde i 2 Aar. Han betaler derhos denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Olivarius, med 20 Kr. og til Defensor, Sagfører Larsen, med 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 7 December 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Oskar Johansen og Nyholm betaler Arrestanten Frantz Oscar Petterson 30 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde
kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Frantz Oscar Petterson til Højesterets-sagførerne Hansen og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Saksjøbing Kjøbstads Ekstraret efter Begæring af Arrestanten Frantz Oscar Petterson hertil indankede Sag tiltales Arrestanten for Tyveri.

Han har opgivet at være født i Sværrig den 6 Oktober 1874, og et hermed overensstemmende Opgivende er i tidligere Sager af Retten skønnet stemmende med hans Udseende. Han, der tidligere er straffet for Bedrageri og Betleri, er derhos for Tyveri straffet: ved Nysted Kjøbstads Ekstrarets Dom af 25 Februar 1904 efter Straffelovens § 228 med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 4 Dage; ved Musse Herreds Ekstraretsdom af 6 April 1908 efter Straffelovens § 230, jfr. § 62, med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage; ved Lollands Sønderherreds Ekstraretsdom af 19 September 1908 efter Straffelovens § 231, 1ste Stk., jfr. § 62, samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder; ved Saksjøbing Kjøbstads Ekstrarets Dom af 23 August 1913 efter Straffelovens § 232, 1ste Pkt., og Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Lov Nr. 63 af 1 April 1911, disse Lovbestemmelser sammenholdt med Straffelovens § 62, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder. Han er senest straffet ved Maribo Kjøbstads Politirets Dom af 5 Januar 1916 efter Lov 3 Marts 1860 § 3, jfr. Lov 1 April 1911 § 8, 2det Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 3 Maaneder.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Arrestanten blev den 29 September 1916 om Formiddagen løsladt fra Arresthuset i Maribo, hvor han havde afsonet en Bøde for Beruselse. Han købte noget Brændevin, som han drak paa en Eng ved Byen, og kom senere paa Dagen til Saksjøbing, hvor han om Eftermiddagen mellem Kl. 7 og 8 indfandt sig i Byens Realskole. Pedellens Hustru, Alberta Cæcilie Børresen, født Sten, har forklaret, at Arrestanten, der øjensynlig var beruset, kom ind i Lejligheden og vrølede. Hun fik ham til at fjerne sig, og hun hørte ham gaa op ad Trappen til Stueetagen, hvor Skolens Bestyrer bor. Umiddelbart efter saa hun ham gaa ud af Skolens Port, bærende paa en Overfrakke. Hun foranledigede ham derpaa anholdt. Overfrakken, som han overfor Betjenten ikke vilde gøre Rede for, blev taget i Bevaring. Realskolebestyrer Jensen har genkendt Frakken som sig tilhørende og frakommen ham uden hans Vidende og Villie.

Efter hans Forklaring hang Frakken den paagældende Eftermiddag mellem Kl. 7 og 8 frit fremme i en Korridor, hvortil der var uhindret Adgang fra Trappegangen. Den er under Sagen vurderet til 10 Kroner.

Arrestanten har ikke villet bestride Rigtigheden af de afgivne Forklaringer, og han har erkendt ikke at have nogen Ret til Frakken, men han paastaar, at han paa Grund af Beruselse ikke kan huske Noget af, hvad der er passeret. Han vil ikke kunne erindre, paa hvilken Maade han er kommen til Saksjøbing, og han vil heller ikke kunne huske at have været inde i Pedellens Lejlighed eller at have stjælet Frakken.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger, der tildels er tilvejebragt under et ifølge Overrettens Kendelse afholdt yderligere Forhør, maa det antages, at Arrestanten vel har været beruset i Gerningens Øjeblik,

men ikke i nogen Grad, der har kunnet have Indflydelse paa hans Tilregnelighed.

For sit Forhold med Hensyn til Frakken, der maa tilregnes ham som simpelt Tyveri, vil han være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri efter Omstændighederne med Tugthusarbejde i 2 Aar, og da Underrettsdommen har ikendt ham samme Straf, og dens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, ligeledes billiges, vil Dommen være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil Arrestanten have at udrede 30 Kroner til hver.

Nr. 471. Højesteretssagfører Stein

mod

Laurits Vilhelm Larsen, kaldet Been (Def. Asmussen),

der tiltales for Manddrab.

Nysted Birks Ekstrarets Dom af 7 September 1916: Arrestanten Laurits Vilhelm Larsen Been bør hensættes til Tugthusarbejde i 8 Aar og betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Schrader, 40 Kr., og til Defensor, Sagfører Poulsen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 24 Oktober 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 10 Aar. I Salær til Overretssagførerne Anker-Jensen og Povl Thomsen bør Arrestanten Laurits Vilhelm Larsen, kaldet Been, betale 40 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den være at stadfæste, dog at Straffetiden findes at burde forlænges til 12 Aar.

Færdig fra Trykkeriet den 7 Februar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 50—51.

Torsdag den 18 Januar.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden bestemmes til 12 Aar. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Laurits Vilhelm Larsen, kaldet Been, til Højesterets-sagførerne Stein og Asmussen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisses hedder det: Under denne fra Nysted Birks Ekstraret af det Offentlige indankede Sag tiltales Arrestanten Laurits Vilhelm Larsen, kaldet Been, for Manddrab.

Arrestanten er født den 13 Oktober 1867 og er tidligere — foruden for Tyveri, Hæleri og Falsk at være straffet ialt 4 Gange og for Overtrædelse af Jagtlovgivningen at være straffet, senest ved Højesteretsdom af 10 Januar 1908, eller have vedtaget Bøder, senest i Forbindelse med nærværende Sag, ialt 7 Gange, — anset bl. a.: ved Falsters vestre Herreds Ekstrarets Dom af 23 November 1900 efter Straffelovens § 203 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Maribo Købstads Ekstrarets Dom af 1 September 1902 efter Straffelovens § 203 med lige Straf i 8 Dage, ved Sakskøbing Købstads Ekstrarets Dom af 15 December 1902 efter Straffelovens § 203, jfr. § 57, med lige Straf i 2 Gange 5 Dage, ved Musse Herreds Ekstrarets Dom af 16 Marts 1903 efter Straffelovens § 210, jfr. § 57, med lige Straf i 5 Dage, og ved Sakskøbing Købstads Ekstrarets Dom af 8 September 1903 efter Straffelovens § 100, jfr. § 98, og § 210, jfr. §§ 57 og 62, med lige Straf i 3 Gange 5 Dage.

Arrestanten har derhos i 1904 og 1907 henholdsvis inden Sakskøbing Købstads og Lollands Sønder Herreds Politiret vedtaget Bøder for Vold, hver stor 100 Kr., foruden at han 3 Gange, senest i 1914, har vedtaget mindre Bøder for Politiforseelser i Forbindelse med Vold.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger er det bevist, at Arrestanten den 7 Juni d. A. om Aftenen ved 10—11 Tiden har paa Landevejen mellem Søholt og Engestofte paa Lolland

dræbt Skytte Hans Ludvig Hansen af Engestofte ved et Skud med en Jagtbøsse.

De nærmere Omstændigheder er følgende:

Den nævnte Aften kørte Arrestanten med Handelsmand Johannes Grønberg, hvem Arrestanten havde engageret til at køre for sig, paa Vej mod Engestofte for at øve Krybskytteri. Den afdøde Skytte, der kom cyklende samme Vej, henvendte sig til den ved Vejen boende Smedesvend Ejner Christensen med Meddelelse om, at han havde passeret Vognen, og at han havde Mistanke om, at de Kørende var Krybskytter, hvorpaa de, efter at Vognen var kommet forbi, cyklede ud sammen for at undersøge de Kørendes Færd. Herunder skiltes de, idet Skytten cyklede mod Engestofte og Christensen ad en Sidevej for at søge Vognens Spor. Da han her saa, at Vognen var vendt og kørt tilbage, cyklede han ogsaa mod Engestofte for at give Skytten Meddelelse herom, og undervejs mødte han Vognen, paa hvilken nu kun Grønberg befandt sig. Noget efter traf han Skytten og Arrestanten staaende overfor hinanden paa Vejen, og da han et Stykke derfra, maaske et halvt Hundrede Alen, stod af Cyklen, saa han Arrestanten staa med en Bøsse hævet mod Skytten. Straks derpaa skød Arrestanten, og Skytten styrtede til Jorden uden at give Lyd fra sig. Arrestanten gik derefter tilbage ad Vejen mod Søholt, og da han var kommet et Stykke bort, gik Christensen hen til Skytten, som han fandt død med et Skudskaar i Halsen.

Efter den den 9 s. M. foretagne legale Obduktion skyldtes Døden et ved et paa nært Hold affyret Skud foranlediget Skudskaar i Halsen med Sønderrivning af Strubehoved, Spiserør, de store Halskar og Sprængning af 6te—7de Halshvirvel med Blødning i Rygmarvshulen.

Efter at Arrestanten den 8 s. M. om Formiddagen var bleven anholdt, afgav han til en Politirapport den Forklaring, at han, da han havde forladt Vognen for at se efter Vildt, mødte Skytten, som han straks kendte, at Skytten affordrede ham hans Bøsse og, da Arrestanten nægtede at aflevere den, 3 Gange slog efter ham med en Stok, at han, der havde afpareret Slagene, sagde til Skytten, at hvis denne slog én Gang til, saa skød han, samt at han, der hele Tiden havde staaet med Bøssen rettet mod Skytten, trykkede paa Aftrækkeren, da Skytten 4de Gang hævede Stokken, hvorpaa Skuddet gik af, og Skytten faldt uden at give Livstegn; han tilføjede, at naar han med Villie skød Skytten, var det, fordi han gik ud fra, at hvis han ikke gjorde det, var han muligvis selv blevet slaaet ihjel.

I det samme Dags Eftermiddag afholdte første Forhør inden Rættens godkendte Arrestanten sin Forklaring til Rapporten, hvis ovennævnte Enkeltheder han gentog, derunder ogsaa med Hensyn til sit Motiv til Drabet, idet han dog erkendte, at han blot havde behøvet at aflevere Bøssen for at faa Skytten til at lade være at slaa, og tilføjede, at Beslutningen om at skyde Skytten først opstod hos ham, efter at denne havde affordret ham Bøssen og begyndt at føre Slagene mod ham, hvorved han var bleven vred paa Skytten.

I et den følgende Dag afholdt Forhør ændrede Arrestanten imidlertid sin Forklaring derhen, at efter at han flere Gange havde afpareret Skyttens Stokkeslag, greb Skytten om hans Bøsse for at tage den fra ham, og han, der havde Fingeren paa Aftrækkeren, kom der-

ved til at røre ved denne, saa at Skuddet gik af, og at det saaledes ikke var med Villie, at han skød Skytten. Denne Forklaring har Arrestanten fastholdt under de senere Forhør, idet han har tilføjet, at Skytten, der holdt Stokken i højre Haand, med venstre Haand tog fat i Bøssen, som Arrestanten holdt lavt, rettet mod Skytten, og derved fik den hævet, inden Skuddet gik af.

Der findes imidlertid ved Sagens Paadømmelse ikke at kunne tages Hensyn til denne Arrestantens Tilbagekaldelse af sin tidligere Tilstaaelse, hvis Rigtighed i væsentlig Grad er bestyrket af Sagens Oplysninger, medens der intet af Betydning er fremkommet til Støtte for Rigtigheden af Arrestantens seneste Forklaring.

I saa Henseende skal anføres Følgende:

Ovennævnte Smedesvend Christensen har under Ed forklaret, at han, da han cyklede forbi Arrestanten og Skytten, hørte denne Sidste, hvis Stemme han sikkert genkendte, sige 2—3 Gange: »De lader være«, hvilket han, da han stod af Cyklen og saa Arrestanten staa med sin Bøsse højt oppe omtrent i vandret Stilling, rettet mod Skytten, hørte denne gentage; han saa derhos, at Skyttens Cykle, som denne, da han kom forbi, holdt med sin ene Haand, styrtede fra ham ud mod Vejkanten, da han faldt, og han saa ikke nogen Stok i Skyttens Haand. Han har endvidere forklaret, at han hørte Arrestanten i en haard Tone sige, lige efter at Skuddet var faldet, og saaledes at han var paa det Rene med, at det var beregnet paa ham: »Kommer der flere af samme Slags, faar de samme Omgang«, hvorefter Arrestanten straks gik bort, og at han ikke har hørt Arrestanten fremkomme med den af ham omfoklarede Advarsel til Skytten.

Fornævnte Handelsmand Grønborg har forklaret, at Arrestanten, da han kom tilbage til Vognen og fortalte, at han havde skudt en Mand, bl. a. udtalte, at han var nødt til at skyde Manden, for han stod med en Knippel og vilde slaa ham i Hovedet, og hvis han ikke havde skudt, vilde Manden have slaaet ham ned.

Overbetjent Jens Petersen og Betjent Johannes Andersen af Statspolitiet, der anholdt Arrestanten, har forklaret, at denne ved Anholdelsen, der fandt Sted ca. 2 Timer før Rapportens Optagelse, efter straks at have lovet at give en sandfærdig Forklaring, paa Spørgsmaalet om, hvorfor han havde skudt Skytten, gav ganske samme Forklaring som til Rapporten og bemærkede, at Skytten ikke havde faaet Mere, end han havde fortjent, og at han — Arrestanten — maaske ogsaa skulde have skudt sig selv.

Arrestforvarer Elmdal har forklaret, at Arrestanten, da han efter sin Anholdelse blev indsat i Arresten, paa en Bemærkning fra Vidnet om, at det var et slemt Uheld, svarede: »Uheld, nej, det var ikke noget Uheld, det var, som det skulde være«.

Endelig skal anføres, at efter en fra det retsmedicinske Institut under Sagen indhentet Erklæring tyder Obduktionsfundet nærmest paa, at Bøssen, da Skuddet faldt, har været holdt i omtrent vandret Stilling.

Med Hensyn til den af Arrestanten omfoklarede Stok maa det antages, at Skytten medførte en tør, afbarket Bøgegren — af ca. 1½ Tommes Tykkelse og af Længde som en almindelig Spadserestok —, som han havde taget mellem noget Grenebrænde, og som af de Personer, der paa Smedesvend Christensens Meddelelse om Drabet samme

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Arrestanten Alfred Stripp, der tiltales for Tyveri, er født den 1 Oktober 1896 og anset: ved nærværende Rets Dom af 8 Januar 1916 efter Straffelovens §§ 229, 4de Stk., og 228 med Forbedringshusarbejde i 8 Maanedere. Ved kgl. Resolution af 12 Februar 1916 blev Straffen formildet til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Inspektionsbetjent 162, Jacobsen, har som Vidne forklaret, at han Søndag den 8 Oktober d. A. Klokker ca. 2³/₄ Formiddag af Arbejdsmand Johan Gotfred Gunthel, boende Havehuset til Ejendommen Guldbergsgade Nr. 6, blev tilkaldt til nævnte Ejendom, idet Gunthel — efter sin Forklaring allarmerte af nedennævnte Ringeapparat — mente, at der var Tyve i den derværende ubeboede og aflaaede Fabriksbygning, hvor han arbejder hos Klokketøber Løw. Inspektionsbetjent Jacobsen begav sig derpaa straks tilligemed Politibetjent 592, Lund, og 776, Nielsen, til Fabriksbygningen, hvor han og Politibetjent Nielsen ventede udenfor, medens Gunthel og Politibetjent Lund gik ind i Bygningen. Umiddelbart efter krøb Arrestanten ud af et Vindue paa 1ste Sal i Fabriksbygningens Gavlv og over i et udenfor dette staaende Træ, hvorfra han først efter gentagne Opfordringer kom ned og derefter blev anholdt. Træet er efter det Oplyste temmelig højt, og dets Grene befinder sig i saa stor Afstand fra Jorden, at der maa klatres et Stykke op ad den glatte Stamme.

Arrestanten, der nægter sig skyldig i noget Ulovligt, har forklaret, at han den 8 Oktober d. A. Klokker 2—3 Formiddag skaffede sig Adgang til den paagældende Fabriksbygning, hvor han tidligere har arbejdet, for at overnatte der, idet han, der var stærkt beruset, ikke vilde gaa hjem til sin Moder, hos hvem han boede i Ejendommen Korsgade Nr. 25 A, men med hvem han var blevet Uven, hvad der efter Moderens Forklaring er rigtigt. Han gik fra Gaden uhindret ad en Laage hen til det ommeldte Træ, som han klatrede op i, hvorpaa han traadte over paa en Afsats under det fornævnte Vindue paa 1ste Sal, idet han greb fat i en aabentstaaende Trækrude i Vinduet. Gennem denne krøb han derefter ind i et Lagerrum, hvorfra han havde uhindret Adgang til Kontoret i Stueetagen, hvis Dør, efter hvad han tror, stod aaben. Han gik efter sin Forklaring ind paa Kontoret for at se, om der var Nogen tilstede der, idet Rullegardinet var rullet ned, hvilket ikke plejer at være Tilfældet, naar der Ingen er tilstede. Arrestanten traf imidlertid Ingen paa Kontoret. Arrestanten gik derefter tilbage til Lagerrummet paa 1ste Sal og lagde sig paa nogle Sække, men kort efter hørte han, at der blev rumsteret i Bygningen, og han krøb derfor ud gennem Trækruden og over i Træet, hvorefter han blev anholdt. Arrestanten har nægtet at have indfundet sig i Fabriksbygningen i tyvagtig Hensigt.

Ifølge Gunthels Vidneforklaring var Døren til Kontoret lukket og Rullegardinet ikke nedrullet.

Arrestanten blev ved sin Anholdelse bl. a fundet i Besiddelse af 2 smaa Nøgler paa Baand, en lille Nøgle og en Smæklaasnøgle, om hvilke Arrestanten først forklarede, at de var hans lovlige Ejendom og hørte til i hans Hjem.

De fornævnte 2 smaa Nøgler paa Baand er imidlertid genkendt

som hørende til Hængelaasene for 2 i Fabriksbygningens 1ste Etage staaende Kasser, hvori opbevaredes engelsk Tin, for Tiden til Pris af 8 Kr. pr. kg, og som stod omtrent ved det Vindue, hvorigenennem Arrestanten krøb ind og ud. Om Laasene for Kasserne har været forsøgt aabnet har ikke kunnet ses. Nøglerne er forsvundet fra Kontoret, hvor de efter Fabrikant Løws Vidneforklaring havde hængt paa et Søm i en Højde af 1,70 m fra Gulvet lige under Gesimsen paa et Skab. Sømmet naaede ca. 1 $\frac{1}{2}$ Tomme ud fra Skabet.

Arrestanten har heroverfor med Hensyn til de paagældende 2 smaa Nøgler i Baand nu forklaret, at han er kommet til at rive dem ned i Kontoret, hvor han ragede for sig med Hænderne. Han hørte under sit Ophold dersteds Noget falde, men var dengang ikke klar over, hvad det var, og tænkte, at det var ham selv, der tabte Noget. Han ragede efter det og fik fat i den ene af Nøglerne. I sin berusede Tilstand lagde han ikke Mærke til, at den anden Nøgle hang ved, og han troede, at den Nøgle, han fik fat i, var hans egen, hørende til en Hængelaas han har haft. Han betvivler imidlertid efter det Oplyste nu ikke, at Nøglerne hører til de fornævnte Kasser med Tin, og har erkendt, at han vidste, at Nøglerne til disse hang paa det angivne Sted paa Kontoret. Arrestanten har forklaret, at han var bekendt med, at der i Forbindelse med Døren til Kontoret var anbradt en Allarmklokke, som ringede i Arbejdsmand Gunthels private Lejlighed, naar man aabnede Døren, og at det, naar han alligevel er gaet ind i Kontoret, var, dels fordi han ikke kom i tyvagtig Hensigt, og dels fordi han var fuld.

Forhørsdommeren har bemærket, at det ved Forsøg har vist sig, at Arrestanten, der er temmelig lille, hverken med Hoved eller Skuldre har kunnet naa et Søm, anbragt i den fornævnte Højde, men kun har kunnet naa det ved at løfte Hænderne op over Hovedet.

Arrestantens Broder, Chauffør Carl Frederik Emanuel Stripp, har som Vidne forklaret, at han den 7 Oktober d. A. ved 10-Tiden om Aftenen traf Arrestanten i Beværtningen Korsgade Nr. 25. Arrestanten var allerede da halvfuld og fik derefter mere at drikke. Ved 1-Tiden om Natten kørte Vidnet, Arrestanten og nogle andre Personer ud til Forsamlingsbygningen paa Kløvermarksvej, men da de ikke kunde komme ind, kørte de tilbage til Ejendommen Korsgade Nr. 25, hvor Beværtningen imidlertid nu var lukket. Vidnet, som bor i samme Ejendom hos sin Moder, vilde have Arrestanten med op, fordi han var saa fuld, men Arrestanten vilde ikke, fordi han var Uven med Moderen, og Vidnet skiltes derfor fra ham paa Gaden.

Chauffør Harald Ervé Hibert har som Vidne forklaret, at han Natten til den 8 Oktober d. A. Klokker mellem 1 og 2 kørte Arrestanten, dennes Broder og nogle andre Personer fra Korsgade Nr. 25 til Forsamlingsbygningen paa Kløvermarksvej og tilbage. Ingen af Selskabet var rigtig ædru. Efter Vidnets Formening var Arrestanten den mest berusede af Selskabet.

Arbejdsmand Gunthel og Politibetjentene Lund og Nielsen har derimod som Vidner forklaret, at Arrestanten ikke paa dem ved den paagældende Lejlighed gjorde Indtryk af at være beruset. De talte dog ikke med ham, men paa hans Gang var Intet at se.

Inspektionsbetjent Jacobsen har som Vidne forklaret, at han talte

med Arrestanten og heller ikke fik det Indtryk, at Arrestanten var beruset. Hans Tale var fornuftig.

Politibetjent 575, Bengtsson, har som Vidne forklaret, at han afhørte Arrestanten paa Politistationen Klokken 8 om Morgenen, efter at Arrestanten var indbragt dertil Klokken 3 om Natten. Arrestanten var da fuldstændig ædru og gjorde heller ikke Indtryk af at have været beruset om Natten.

Efter Alt, hvad der saaledes foreligger, og naar særlig henses til, at Arrestanten har afgivet vaklende Forklaringer og tidligere er straffet for grovt Tyveri, findes det ubetænkeligt at forkaste hans i sig selv ganske usandsynlige Forklaring og derimod statuere, at det har været i tyvagtig Hensigt, at han paa den af ham angivne Maade har skaffet sig Adgang til den paagældende Fabriksbygning.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanten være at anse efter Straffelovens § 230, 2det Stk., jfr. § 46, efter Omstændighederne med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage og have at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr. til hver.

Mandag den 22 Januar.

Nr. 91. Firmaet Poul Heinrich Podeus af Wismar
(Asmussen)

mod

Firmaet Autodepot for Skandinavien (David),

betræffende Forstaaelsen af en mellem Parterne afsluttet Overenskomst om Ordningen af deres indbyrdes Mellemværende.

Sø- og Handelsrettens Døm af 6 Marts 1915: Indstævnte, Firmaet Autodepot for Skandinavien ved Indehaveren, H. Bencard, bør for Tiltale af Citanterne, Firmaet Poul Heinrich Podeus, Wismar, fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Døm.

Foreløbig bemærkes, at Appellanten for Højesteret har frafaldet den i den indankede Døm omtalte Paastand vedrørende Chassiset.

Efter de foreliggende tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger maa der gaas ud fra, at hele Parternes Mellemværende paa en Appellanten forbindende Maade er bragt til endelig Afslutning ved Overenskomsten af 22 September 1914.

Idet der allerede som Følge heraf ikke vil kunne tages Hensyn til en af Appellanten i Henhold til kongelig Bevilling af 19 Januar 1916 for Højesteret fremsat Paastand om, at nævnte Overenskomst er ugyldig, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 500 Kroner.

Thi kændes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Firmaet Poul Heinrich Podeus af Wismar, til Indstævnte, Firmaet Autodepot for Skandinavien, med 500 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Indstævnte H. Bencard, der er Indehaver af Firmaet Autodepot for Skandinavien, har i et Par Aar haft Repræsentationen for Danmarks Vedkommende for Citanterne, Firmaet Poul Heinrich Podeus, Wismar, og har fra disse modtaget Automobilmateriel i Konsignation. Efter at der var opstaaet en Divergens mellem Parterne, modtog Indstævnte under 3 September 1914 en Opsigelse. Der førtes derefter Forhandlinger angaaende Reguleringen af Parternes Mellemværende. Basis for disse Forhandlinger var tre af Indstævnte producerede Konto-Kuranter, én over »løbende Konto«, én over »Prøvevogns Konto« og én over »Konsignations-Konto«. De to første udviste — efter hvad Parterne synes at være enige om — en Saldo i Indstævntes Favør af henholdsvis 372 Mark 76 Pf. og 675 Mark 60 Pf. Paa Konsignations-Kontoen skyldte Indstævnte derimod til Citanterne 7284 Mrk. 71 Pf., idet han ikke havde sendt Citanterne Afregning over en Vogn, han havde solgt i August 1914, men havde tilbageholdt Købesummen til Sikkerhed for forskellige Krav, han mente at have mod Citanterne: Citanterne havde lovet at bidrage til hans Annonceudgifter med 1000 Kr. aarlig; han havde for et Tidsrum af tre Aar lejet Udstillingslokaler til en gennemsnitlig aarlig Leje af 2500 Kr., og Citanterne havde lovet at betale en — ganske vist ikke nærmere fikseret — Del af denne Leje; han havde Krav paa over 2000 Kr. i Provision for en Vogn, Citanterne havde solgt direkte her til Landet; han mente endvidere at have et Erstatningskrav mod Citanterne i Anledning af, at disse ikke har været i Stand til rettidig at levere Vogne, han havde solgt.

Forhandlingerne endte med en Overenskomst af 22 September 1914. Ifølge denne skulde Indstævnte fratræde sin Stilling den 23 September og aflevere det Konsignationslager, han sad inde med for Citanterne. Om et Chassis, der vidstes at være midlertidig benyttet

af Indstævnte, hed det, at det skulde afleveres »i behørig Stand«. Om Parternes øvrige Mellemværende indeholdt Overenskomsten navnlig følgende Bestemmelse: »Begge Parter er blevet enig om til fuldstændig Afgørelse af samtlige mellem dem fra hvilketensomhelst Forhold stammende Mellemværender at meddele hinanden Saldokvittering, dog for Hr. Bencards Vedkommende paa Betingelse af, at Firmaet P. H. Podeus samtidig hermed betaler Hr. Bencard 2000 Kr. — skriver To Tusinde Kroner — til fuldstændig og endelig Afgørelse af Hr. Bencards Krav paa Firmaet P. H. Podeus«. Overenskomsten var underskrevet af Højesteretssagfører E. Harboe som Repræsentant for Citanterne og af Indstævnte personlig. De 2000 Kroner udbetaltes Indstævnte kontant.

Under nærværende Sag har Citanterne nu gjort gældende, at det aldrig havde været deres Tanke, at den Saldo i Citanternes Favør, Konsignations-Kontoen udviste, skulde være udlignet ved Overenskomsten. Ligesom det var en Selvfølge, at Indstævntes Konsignations-lager skulde afleveres, saaledes var det — efter Citanternes Mening — en selvfølgelig Forudsætning, at det, der var solgt af dette Lager, skulde erstattes med Penge. Citanterne har derfor paastaet Indstævnte dømt til at betale dem det omtalte Saldobeløb, 7284 Mark 71 Pf. De har endvidere gjort gældende, at det omtalte Chassis ikke er afleveret i behørig Stand. De vidste ganske vist, at Chassiset var brugt, men de var gaaet ud fra, at det kun var brugt ganske lidt; efter et Skøn, de har foranlediget optaget, er det imidlertid undergaaet en Værdiforringelse af 10 pCt. De har i den Anledning principalt paastaet Indstævnte dømt til mod Udlevering af Chassiset at betale dem Fakturabeløbet for dette, 4980 Mrk. subsidiært til at erstatte dem Værdiforringelsen med 498 Mrk. Endelig har Citanterne paastaet sig tilkendt Renter 6 pCt. pro anno fra Forligsklagens Dato, den 7 December 1914, og Sagens Omkostninger.

Indstævnte har under Henviisning til Overenskomstens ubetingede og omfattende Saldokvittering paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Med Hensyn til det omtalte Saldobeløb af 7284 Mrk. 71 Pf. maa det efter det Oplyste betragtes som givet, at det ikke under Forhandlingerne fra Indstævntes Side udtrykkeligt er blevet nævnt som indbefattet under Overenskomstens Saldokvittering, og Højesteretssagfører Harboe har som Vidne forklaret, at han ikke under de Forhandlinger, der gik forud for Afslutningen af Overenskomsten, vidste, at Bencard laa inde med noget Beløb paa Konsignationskontoen, samt at han ikke havde Indtryk af, at Bencard mente at have saa stor en Erstatningsfordring, som han nu vil gøre gældende. Under Hensyn til, at Citanterne inden Forhandlingernes Begyndelse vidste, at Indstævnte laa inde med dette Beløb, til at Afregning over Konsignationskontoen var tilstede under Forhandlingerne og til, at Indstævnte mente at have saa betydelige Krav paa Citanterne, mener Retten dog ikke med tilstrækkelig Sikkerhed at kunne fastslaa, at Indstævnte burde have været klar over den Divergens i Opfattelsen, der var tilstede.

Med Hensyn til Chassinet skønnes det ikke, at den forefundne Værdiforringelse er saa betydelig, at Citanterne kan paaberaabe sig

den som bristende Forudsætning, da de jo dog vidste, at Chassiset var brugt.

Efter det Anførte findes Indstævnte da at maatte frifindes. Sagens Omkostninger findes at burde hæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 453. Lærer H. P. Olsen (Ingen)

mod

Storehødinge Kommune (Ingen).

Højesterets Dom.

Appellanten, Lærer H. P. Olsen, som hverken selv møder eller ved Fuldmægtig lader møde til bestemt Tid for Højesteret, bør betale 80 Lod Sølv til Vor Frelzers Kirke, førend det tillades ham med denne Sag at gaa i Rette, og saafremt han ikke inden 3 Uger melder sig med Kvittering, at bemeldte 80 Lod Sølv er betalte, bør han have tabt Sagen, og ham ej tillades videre derpaa at tale.

Nr. 422. Gaardejer Just Hede Andersen Imer (Bülow)

mod

Sognefoged Jørgen Jensen som Værge for den umyndiggjorte Sindssyge Lars Chr. Christensen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Forpligtelse til at sørge for den Sindssyges Underhold.

Øster og Vester Han Herreders ordinære Rets Dom af 5 Juni 1915: Indstævnte, Gaardejer Just Hede Andersen Imer af Klim, bør til Citanten, Sognefoged Jørgen Jensen, Klim, som Værge for den umyndiggjorte Sindssyge Lars Chr. Christensen, betale 194 Kr. 40 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra 22 September f. A., til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 15 Kr. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 Marts 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande, dog at Processens Omkostninger for Underretten ophæves. Processens Omkostninger for Overretten ophæves ligeledes. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at en af Appelindstævnte, Sognefoged Jørgen Jensen som Værge for den umyndiggjorte Sindssyge Lars Chr. Christensen, den 10 Oktober 1914 for Underretten fremlagt, oprindelig i Medfør af Stempeloven af 19 Februar 1861 § 74, n, stempelfri Udskrift af Overrettens Domprotokol, ikke efter Fremlæggelsen under nærværende Sag er bleven forsynet med behørigt Stempel. Det Idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Gaardejer Just Hede Andersen Imer, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Appelindstævnte, Sognefoged Jørgen Jensen af Klim som Værge for den umyndiggjorte Sindssyge Lars Chr. Christensen, i 1ste Instans ved Øster og Vester Han Herreders ordinære Ret paa-staaet Appellanten, Gaardejer Just Hede Andersen Imer, ligeledes af Klim, tilpligtet at betale 194 Kr. 40 Øre, som han skal skyldte i Bidrag til den Sindssyges Ophold og Underhold i Tiden fra den 4 Februar 1914 til den 4 August s. A., tilligemed Renter af Beløbet 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato den 22 September 1914, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er denne Paastand tagen til Følge, hvorhos Appellanten er tilpligtet at godtgøre Appelindstævnte i hans nævnte Egenskab Processens Omkostninger i 1ste Instans med 15 Kr., og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han, der for Underretten principalt paa-stod Sagen afvist som ikke behørig deduceret, ligesom i 1ste Instans har paa-staaet sig frifunden for Appelindstævntes Tiltale, medens Appelindstævnte har procederet til Stad-fæstelse af Underrettsdommen.

Ved Skøde af 23 November 1876 overdrog den Sindssyges Moder, Karen Larsdatter, den hende tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 4 af Klim, til sin Søn, Jens Peter Christensen, der ved en samtidig udstedt, den 25 November 1876 tinglæst Aftægtskontrakt forpligtede sig dels til at yde Moderen »forsvarlig« Ophold og Underhold i Gaarden, eventuelt en i Enkeltheder nærmere bestemt Aftægt, dels til at »sørge for« sin sindssyge Broders, fornævnte Lars Chr. Christensens »Ophold og Underholdning, saalænge han lever, samt for hans Beklædning, saa at

han ingensinde kommer til at falde Andre til Byrde«. Den Sindssyges Værgе skulde føre Tilsyn med, »at dette sker vedbørligt«, og kunde tillade, at den Sindssyge forblev i Gaarden, men han kunde ogsaa, hvis han fandt, at den ydede Pleje ikke var tilstrækkelig eller forsvarlig, anbringe ham andetsteds, eventuelt paa et Sindssygehospital, »og« — hedder det videre i Kontrakten — »jeg er da pligtig til at betale, hvad saadant koster, og hans Klæder, dog at jeg ingensinde kan være pligtig til at betale mere aarligt end hvad den Sindssvages Ophold i en Sindssygeanstalt som Patient af laveste Klasse vil koste foruden Klæderne og det endda efter Fradrag af det Bidrag Amtet vil give til hans Ophold paa en saadan Anstalt. Sognekommunens almindelige Pligter mod den Sindssvage paatager jeg mig. Ved hans Død bekoster jeg hans anstændige Begravelse og beholder hans Efterladenskaber«. De nævnte Forpligtelser ansattes for Stemplets Skyld til en Værdi af 275 Kr. aarlig og Begravelsesudgifterne til 25 Kr., hvorhos det sluttelig bestemtes, at Pligten skulde paahvile ikke alene Jens Peter Christensen, men ogsaa enhver senere Ejer af Gaarden, i hvilken der gaves Pant til Sikkerhed for dens Opfyldelse.

Den Sindssyge nød i Henhold til Kontrakten Underhold paa Gaarden, indtil Appellindstævnte i Aaret 1894, efterat Appellanten ved Giftermaal med Jens Peter Christensens Enke var bleven Ejer af Ejendommen, fandt sig foranlediget til at tage ham bort derfra og anbringe ham i Pleje hos en Trediemand, og til Bestridelse af de med hans Ophold hos denne forbundne Omkostninger betalte Appellanten derpaa et Bidrag, fastsat efter 1 Kr. 8 Øre for hver Dag, indtil den 4 Februar 1914. Derimod har han vægret sig ved at betale Bidrag for den efterfølgende Tid under Henviisning til, at den Sindssyge i Aaret 1913 har arvet kontant 2201 Kr. 36 Øre foruden en Fjerdedel af en Førsteprioritetsobligation paa 15000 Kr., hvilke Midler, der er inddraget under Bestyrelse i Overformynderiet, afkaster en samlet aarlig Rente af 234 Kr., som det imidlertid maa antages at være Meningen at lade henstaa uhævet, saa længe Appellanten vedblivende betaler samme Bidrag som tidligere, og Omkostningerne ved den Sindssyges Ophold ikke forhøjes.

Efter Indholdet af Aftægtskontraktens herhenhørende Bestemmelser maa det vel antages alene at have været Hensigten at sikre den Sindssyge — som efter det Oplyste er i høj Grad sløv og blottet for Forstaaelse af sine Forhold — det aller Nødtørftigste til Livets Ophold. Men bemeldte Bestemmelse findes dog ikke at indeholde nogen Hjemmel for den Antagelse, at Appellantens Forpligtelse til at bekoste den Sindssyges Underhold m. v. — hvilke Forpligtelser i sin Tid er taget i Betragtning ved Fastsættelsen af Købesummen for Ejendommen — skulde indskrænkes eller endog aldeles bortfalde i det Tilfælde, at der ad anden Vej fremkom Midler til Bestridelse af de hermed forbundne Omkostninger. Det maa derfor billiges, at Appellanten ved Underrettsdommen er tilpligtet at betale det indsogte Beløb med Renter deraf som paastaet, og bemeldte Dom vil saaledes forsaavidt være at stadfæste, hvorimod Processens Omkostninger i 1ste Instans efter Omstændighederne findes at burde ophæves.

Processens Omkostninger for Overretten findes ligeledes at burde ophæves.

Arrestanten, der er født den 26 Januar 1875, har tidligere — foruden at han under sin Militærtjeneste er straffet arbitrært med 10 Dages mørk Arrest paa indskrænket Kost for Absentation — været anset ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 11 Juli 1901 efter Straffelovens § 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 8 Dage, ved Voer og Nim Herreders samt Stenshallegaard Birks Ekstrarets Dom af 24 Januar 1907 efter Straffelovens §§ 228, 251 og 253 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Viborg Købstads Ekstrarets Dom af 20 Januar 1909 efter samme Lovs § 230, 1ste Stk., samt §§ 251 og 253 med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Vallø Birks Ekstrarets Dom af 19 Juli 1912 efter Straffelovens § 253 og efter § 230, tildels sammenholdt med § 64, med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Hads Herreds Ekstrarets Dom af 11 Oktober 1913 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, med Forbedringshusarbejde i 2 Aar og ved Randers Købstads Ekstrarets Dom af 10 Juli 1915 efter Straffelovens § 232, 1ste Led, for 5te Gang begaaet Tyveri og efter §§ 253 og 257 med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder.

Ved Arrestantens Tilstaaelse og Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i de ham paasigtede Forhold under følgende nærmere Omstændigheder.

1. Efter at Arrestanten den 14 Juli d. A. var bleven løsladt efter Udstaaelsen af den ham sidst idømte Straf, tog han til Randers, hvor han den 16 s. M. i Beværtningen »Skandinavien« kom i Selskab med Arbejdsmand Frederik Danielsen, af hvem han, der først udgav sig for Montør og derefter for Opdagelsesbetjent, i 2 Gange laante ialt 12 Kr., som han efter Aftale skulde indbetale paa »Skandinavien« den følgende Dag af et Beløb, som han den sidstnævnte Dag vilde faa udbetalt paa Randers Politistation. Efter at Arrestantnn paa Politistationen havde hævet 35 Kr. 5 Øre, der udgjorde en Del af et ham fra Horsens Fængselselskab tilstillet Beløb, forlod han Randers uden at indbetale det laante Beløb paa »Skandinavien« eller til Danielsen, hvis Adresse var ham bekendt. Ved Afrejsen var det efter hans Forklaring hans Hensigt at undrage sig Tilbagebetalingen af Laanet, hvorimod han ikke før eller ved Laanets Modtagelse vil have haft saadan Hensigt. Danielsen har under Sagen paastaet sig hos Arrestanten tilkendt en Erstatning af 12 Kr., og denne Paastand er ved Underrettsdommen tagen til Følge.

2. Den 25 September d. A. traf Arrestanten paa en Café i Aarhus sammen med en Kelner, til hvem han falbød en Cykle, som han angav at have henstaaende i Gaarden til Ejendommen Nr. 48 i nævnte Købstads Vestergade. Arrestanten, der i Virkeligheden ikke havde nogen Cykle staaende det opgivne Sted, men som fra tidligere Tid vidste, at der sædvanlig henstod Cykler sammesteds, og derfor regnede med, at dette ogsaa var Tilfældet den Dag, fulgtes hen paa Eftermiddagen med Kelneren hen til Gaarden, hvor der op ad en Mur stod en Cykle, som han, da Kelneren ikke ønskede at købe den, tilegnede sig og solgte til Cyklehandler Troelstrup i Aarhus for 8 Kr., hvilket Beløb han har forbrugt. Cyklen er bragt til Stede under Sagen og efter at være vurderet til 20 Kr. tilbageleveret Bestjaalne, Købmand Theodor Nielsen i Aarhus, der har frafaldet Krav paa Erstatning.

3. Ved Sekstiden samme Dags Eftermiddag tilegnede Arrestanten.

sig fra den aabne Gaard til Ejendommen Mejlgade Nr. 5 i Aarhus en Portør Jørgensen af Vejlbj tilhørende, til Reparation hos Cyklehandler Lars Jørgensen i Aarhus indleveret Cykle, som han trak med sig gennem Mejlgade og Graven, hvor han imidlertid blev antruffen af en Politibetjent. Cyklen, som det efter hans Forklaring var hans Hensigt at benytte personlig, er efter at være vurderet til 50 Kr. udleveret til en hos Cyklehandler Jørgensen arbejdende Mekaniker, der paa Ejerens Vegne har frafaldet Krav paa Erstatning.

For sit i forommeldte Henseender udviste Forhold vil Arrestanten være at anse dels efter Straffelovens § 257, dels idet fornævnte Dom af 19 Juli 1912 ikke vil kunne medføre Gentagelsesvirkning som Dom for 3die Gang begaaet Tyveri efter dens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med en Straf, der efter Sagens Omstændigheder findes ved Underrettsdommen passende bestemt til Tugthusarbejde i 2 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til den idømte Erstatning og Aktionens Omkostninger tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste, hvorhos Arrestanten vil have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver.

Tirsdag den 23 Januar.

Nr. 58. Maskinmester C. F. M. E. Henriksen (Rée)

mod

Likvidations-Komitéen for Pensionskassen i Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking« (Henriques),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorledes Appellantens Andel i den nævnte Pensionkassess Midler skal beregnes.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 12 Juli 1915: De Indstævnte, Likvidations-Komitéen for Pensionskassen i Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking«, bør for Tiltale af Citanten, Maskinmester C. F. M. E. Henriksen, i denne Sag fri at være. Citanten bør til de Indstævnte betale Sagens Omkostninger med 150 Kr., der udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, ved hvilke intet Væsentligt findes at erindre, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste, hvorved bemærkes, at der efter Proceduren for Højesteret ligesom i forrige Instans er Enighed om, at Spørgsmaalet om, hvorvidt Maskinmestrene har det i Dommen omtalte, i Skrivelsen af 2 September 1913 rejste Krav, ikke foreligger til Afgørelse under Sagen.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 400 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Maskinmester C. F. M. E. Henriksen, til Indstævnte, Likvidations-Komiteén for Pensionskassen i Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking« med 400 Kroner. Saabetalder Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at det var besluttet fra den 1 April 1912 at regne at ophæve den i Slutningen af Aaret 1905 stiftede Pensionskasse for Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking« blev der nedsat en af fem Medlemmer bestaaende Likvidations-Komiteé med den Opgave at foretage den fornødne Afvikling og Opgørelse. I de for Pensionskassen udfærdigede foreløbige Love, der ikke er afløst af andre Love og derfor har vedvarende Gyldighed, er det i § 19, der handler om Opløsning af Pensionskassen, bestemt, at Likvidationskomiteén først ved Indkøb af Livrenter til pensionerede Medlemmer og pensionsnydende Enker efter Medlemmer samt ved Indkøb af Overlevelserefter for gifte Pensionisters Hustruer skal sørge for Optyldelsen af Kassens Forpligtelser overfor udtraadte Medlemmer og deres Hustruer, samt at Kassens herefter tiloversblevne Formue skal anvendes paa følgende Maade:

Ved en matematisk Udregning, der foretages af en anerkendt Aktuar, fastslaas, hvor stor hver enkelt af de bidragydende Medlemmers Andel i Kassens Midler er. Disse Andele bliver at udbetale til Medlemmerne (jfr. sidste Stykke af denne §). Skulde Kassens Midler ikke være tilstrækkelige hertil, reduceres Andelene pro rata. Bliver der omvendt et Overskud, tilfalder den ene Halvdel Dampskibsselskaberne, medens den anden Halvdel fordeles mellem samtlige bidragydende Medlemmer af Kassen i Forhold til deres ovennævnte Andele i Kassens Midler,

hvorved bemærkes, at det i §'ens sidste Stykke paalægges Likvidationskomiteén i Forbindelse med den fornævnte Aktuar at medvirke til, at der, forsaavidt angaar de bidragydende Medlemmer af Kassen, der maatte ønske i Stedet for at faa deres Andele udbetalt at fortsætte deres Pensionsforsikringer i en eller anden Skikkelse, søges tilvejebragt en Overenskomst med et Forsikringselskab om, at de paagældende Forsikringer overgaar til dette paa den for vedkommende Medlemmer gunstigste Maade.

I et i November 1913 til Pensionskassens Medlemmer udsendt Cirkulære meddelte Komiteén, at den havde udarbejdet en foreløbig Opgørelse, i Henhold til hvilken en 1ste Udlodning af Kassens Midler

til Medlemmerne kunde finde Sted, at et enkelt Medlem, der forinden Likvidationens Indtræden var udtraadt af vedkommende Dampskibsselskabers Tjeneste, fandtes at have erhvervet Krav paa Pension, hvorfor der til ham var udbetalt det til Indkøb af Livrente og Overlevelsesrente i Overensstemmelse med § 19 fornødne Beløb, og at de øvrige Medlemmer af Kassen nu vilde kunne faa udbetalt de dem hver især tilkommende »Andele i Kassen«, nemlig de af dem efterhaanden indbetalte Bidrag med Tillæg af Rente og Rentes Rente à 4 pCt. p. a. indtil den Dag, da Pensionskassen traadte i Likvidation, altsaa til den 1 April 1912. I Cirkulæret hedder det endvidere, at den resterende Del af Kassens Midler med Fradrag af Likvidationsomkostningerne efter Komitéens Opfattelse i Henhold til Lovens § 19 vilde være at fordele med Halvdelen til Dampskibsselskaberne og Halvdelen til Medlemmerne, imellem hvilke sidste Fordelingen vilde finde Sted i Forhold til deres Andeles Størrelse.

Allerede i Skrivelse til Komitéen af 2 September 1913 havde imidlertid Bestyrelsen for Maskinmestrenes Forening, der repræsenterede de Maskinmestre, der var Medlemmer af Pensionskassen, protesteret imod, at Fordelingen af Midlerne skete paa den angivne Maade, idet Foreningen under Paaberaabelse af tvende, henholdsvis i 1907 og i 1911 indgaaede Overenskomster om Maskinmestrenes Lønningsforhold hævdede, at de paagældende Maskinmestre foruden deres »Andele« i Kassens Midler og deres Andele i Halvdelen af det eventuelle Overskud burde have udbetalt yderligere det af Dampskibsselskaberne for dem efter den 1 Maj 1907 ydede Tilskud til Kassen, svarende til 6 pCt. af Maskinmestrenes Gager. Mellem Likvidations-Komitéen og Maskinmestrenes Forening paa de i Kassen lodtagne Maskinmestres Vegne blev der da truffet den Overenskomst, at Spørgsmaalet om, paa hvilken Maade Kassens Midler skulde fordeles mellem dens Medlemmer og Dampskibsselskaberne, vilde være at indbringe for Domstolene, saaledes at Udfaldet af en af en enkelt af Maskinmestrene mod Komitéen anlagt Retssag skulde være bindende ogsaa for de andre i Kassen andelsberettigede Mestre.

Herefter har Citanten, Maskinmester C. F. M. E. Henriksen, der — i Lighed med, hvad der er Tilfældet for hans Kollegers Vedkommende — den 28 November 1913 har modtaget og kvitteret for den ham i Henhold til Komitéens Beregning tilkommende »Andel i Kassens Midler« altsaa for, hvad der ved 1ste Udlodning var ham anvist til Udbetaling, anlagt nærværende Sag, under hvilken hans endelige Paastand gaar ud paa,

at de Indstævnte, Likvidations-Komitéen for Pensionskassen i Dampskibsselskaberne »Carl«, »Skjold«, »Gorm« og »Viking« — efter at der forlods af Pensionskassens Midler er afholdt Omkostningerne ved Likvidationen og udredet de Beløb, som maatte være fornødne til Indkøb af Livrenter til pensionsberettigede Medlemmer og Enker samt af Overlevelsesrenter til pensionsberettigede Medlemmers Hustruer — ved en indenfor en nærmere betegnet Kreds valgt Aktuar lade beregne den matematiske Værdi — fastsat paa Grundlag af den af den paagældende Aktuar valgte Dødelighedstavle og øvrige statistiske Materiale samt af den Rentefod, der af ham findes passende at kunne bringes til Anvendelse — af Pensionskassens, ikke den 1 April 1912 til Pen-

sions Nydelse traadte Medlemmers Andele i Pensionskassens forhøvedne Formue,

at Pensionskassens Beholdning — udover, hvad der forlods skal udredes af denne — anvendes til Udbetaling til Pensionskassens Medlemmer af Forsikringernes paa nysnævnte Maade beregnede mathematiske Værdier med Tillæg af Renter à 4 pCt. p. a. fra den 1 April 1912, indtil Beløbene anvises til Udbetaling, dog med Fradrag af, hvad der à conto er udbetalt de paagældende Medlemmer, og saaledes, at en ligelig Reduktion finder Sted i Tilfælde af, at Kassens Midler ikke maatte være tilstrækkelig til fuld Udredelse af disse Beløb,

at den Beholdning, der eventuelt maatte blive tilbage, naar alle de fornævnte Krav er fuldt fyldestgjort, fordeles med Halvdelen til de fire Dampskibsselskaber og med Halvdelen til de Medlemmer, der ikke den 1 April 1912 er bleven Pensionsnydende, og

at de Indstævnte tilpligtes at betale Citanten Sagens Omkostninger.

De Indstævnte procedere principalt til pure Frifindelse med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvorhos de have nedlagt en subsidær Paastand med Hensyn til Renteberegningen.

Forsaavidt de Indstævnte i første Række har støttet deres Frifindelsespaastand paa, at Citanten og de med ham ligestillede Medlemmer af Kassen ved uden Forbehold at kvittere for deres dem ved 1ste Udlodning anviste »Andele i Kassens Midler« have afskaaret sig fra at rejse Indsigelse mod den Maade, paa hvilken de Indstævnte har beregnet Medlemmernes Andele, vil der ikke kunne gives de Indstævnte Medhold heri, idet overhovedet Spørgsmaalet om, hvormeget der tilkom de i Kassen lodtagne Maskinmestre efter Indholdet af den mellem Maskinmestrenes Forening og de Indstævnte truffne Overenskomst og efter de med à conto Beløbets Udbetaling forbundne Omstændigheder, maa antages at være henskudt til Afgørelse ved Dom. I Forbindelse hermed bemærkes iøvrigt, at det i den fornævnte Skrivelse fra Maskinmestrenes Forening af 2 September 1913 rejste Spørgsmaal om, hvorvidt de Maskinmestre, der var Medlemmer af Kassen, har et ved Overenskomsterne om Lønningsforholdene begrundet Krav paa ogsaa at erholde udbetalt til Fordeling de Beløb, som Dampskibsselskaberne har tilskudt til Kassen til Fordel for de hos dem ansatte Maskinmestre, ikke foreligger til Afgørelse under nærværende Sag, idet dette Spørgsmaal ligger udenfor Proceduren og de af Citanten nedlagte Paastande.

Sagen drejer sig herefter alene om, hvorvidt Medlemmerne af Pensionskassen i Medfør af de foran citerede Bestemmelser i Lovens § 19 har — som af de Indstævnte forment — Krav paa til Fordeling mellem dem indbyrdes at erholde udbetalt de efterhaanden gjorte Indskud i Kassen med Rente og Rentes Rente til den 1 April 1912, eller om de — som af Citanten gjort gældende — har Krav paa et Beløb, svarende til den mathematiske Værdi af deres Pensionsforsikringer med eller uden Renter fra Tidspunktet for Likvidationens Indtræden.

Efter det Foreliggende maa der gaas ud fra, at der, bortset fra det i de Indstævntes Cirkulære af November 1913 ommeldte enkelte Tilfælde, ikke forelaa noget aktuelt Pensionskrav overfor Kassen ved

Likvidationens Indtræden, og da Kassens oprindelige Formaal, at tjene som Pensionsfond for dens Medlemmer og deres Hustruer, netop faldt bort med Beslutningen om Likvidationen, maa det antages, at der ved Bestemmelsen i Lovenes § 19 om Udregning og Udbetaling af de bidragydende Medlemmers Andel i Kassens Midler, er sigtet til de efterhaanden gjorte Indskud med Renter, hvilket ogsaa stemmer med, hvad der ifølge en under Sagen fremlagt Erklæring fra Koncipisterne af Lovene har været Forudsætningen ved disses Affattelse, og ej heller — som af Citanten forment — kommer i Strid med Paabudet om en Aktuars Medvirkning ved Opgørelsen eller med den Likvidationskomitéen i § 19, sidste Stykke, paalagte Pligt til i paakommende Tilfælde at medvirke til en Orduing, hvorved de af Kassens Medlemmer, der maatte ønske saadant, kunde faa deres Pensionsforsikring paa gunstigst mulige Vilkaar overført til et Forsikringselskab.

De Indstævnte vil herefter være at frifinde, hvorhos Citanten efter Omstændighederne vil have at godtgøre dem Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Onsdag den 24 Januar.

Nr. 44. Fabrikant H. A. G. Fledelius (Harboe)

mod

Københavns Belysningsvæsen (Trolle),

betræffende Spørgsmaalet om Størrelsen af Appellantens Tilgodehavende hos Indstævnte for udført Arbejde.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 15 Marts 1915: I Hoved- og Kontinuationssagen bør Kontracitanterne, Københavns Belysningsvæsen, til Hovedcitanten, Fabrikant H. A. G. Fledelius, betale 1807 Kroner 35 Øre med Renter 5 pCt. p. a. af 1769 Kroner 15 Øre fra den 4 December 1913 og af 38 Kroner 20 Øre fra den 27 Oktober 1914, til Betaling sker, men bør isvrigt for Hovedcitantens Tiltale fri at være. I Kontrasagen bør Hovedcitanten til Kontracitanterne betale de paastævnte 801 Kroner 05 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 17 Marts 1914, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms løvlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Efter den Maade, hvorpaa Sagen er indanket for Højesteret, og Proceduren drejer Tvisten sig alene, om de i den indankede Dom omtalte Poster 7 og 8 samt det under Post 10 nævnte Beløb af 300 Kroner kan tilkendes Appellanten. Med Hensyn til de to første Poster tiltræder Højesteret Dommens Afgørelse i

Henhold til de i Samme anførte Grunde. Hvad angaar de fornævnte 300 Kroner har Indstævnte for Højesteret erkendt, at det paagældende Arbejde var et Ekstraarbejde, som Indstævnte er pligtig at betale, men Indstævnte har gjort gældende, at 180 Kroner er tilstrækkelig Betaling. Da Indstævnte imidlertid ikke har godtgjort, at den forlangte Betaling er ubillig, vil Indstævnte foruden de Appellanten ved Dommen tilkendte Beløb være at dømme til at betale Appellanten 300 Kroner med Renter. Med den heraf flydende Forandring vil Dommen være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil være at op-hæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande, dog at Indstævnte, Københavns Belysningsvæsen, yderligere til Appellanten, Fabrikant H. A. G. Fledelius, betaler 300 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 4 December 1913, til Betaling sker. Processens Omkostninger for Højesteret op-hæves. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte hver 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende efter Hoved- og Kontinuationsstævning samt Kontraststævning procederede Sag har Hovedcitanten, Fabrikant H. A. G. Fledelius, der ved Kontrakt af 14 Oktober 1912 havde overtaget Glarmesterarbejdet ved Kontracitanterne, Københavns Belysningsvæsens ny Administrationsbygning mellem Vognmagergade og Gothersgade i Entreprise, ved sin endelige Paastand under Hovedsagen paastaaet Kontracitanterne tilpligtede at betale ialt 6699 Kr. 73 Øre med Renter 5 pCt. p. a. af 6907 Kr. 93 Øre fra Hovedforligsklagens Dato, den 4 December 1913, og af 391 Kr. 80 Øre fra Kontinuationsforligsklagens Dato, den 27 Oktober 1914, til Betaling sker.

Kontracitanterne, der under Hoved- og Kontinuationssagen for en Del af det paastævnte Beløbs Vedkommende har paastaaet Sagen afvist og iøvrigt har procederet til Frifindelse, har under Kontrasagen paastaaet Hovedcitanten dømt til Betaling af 801 Kr. 05 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Kontraforligsklagens Dato, den 17 November 1914, til Betaling sker, mod hvilken Fordring Hovedcitanten ikke har gjort Indsigelse.

Parterne har derhos hver for sig paastaaet sig tillagt Sagsomkostninger hos Modparten, for Hovedcitantens Vedkommende skadesløst.

Med Hensyn til Parternes Mellemværende og Uoverensstemmelserne angaaende dette fremgaar af Proceduren og Sagens Oplysninger Følgende:

Den ved Kontrakten fastsatte Entreprisenum udgjorde	14021 Kr. 00 Øre
Heri skal ubestridt udgaa for Arbejde, der er udgaaet af Entreprisen.	946 — 00 —
til Rest	13075 Kr. 00 Øre
Hovedcitanten har faaet udbetalt à conto 9700 Kr. og for et Beløb af	800 —
udstedt en for Kontracitanterne anmeldt	
Transport	10500 — 00 —
Foruden Restbeløbet.	2575 Kr. 00 Øre
har Hovedcitanten for Ekstraarbejde fordret ialt	4124 — 73 —
eller ialt det under Sagen paastaaede Beløb	6699 Kr. 73 Øre
Heraf har Kontracitanterne anerkendt foruden det ovenanførte Restbeløb paa Entreprisenummen.	2575 Kr. 00 Ø.
et Tilgodehavende for Ekstraarbejde paa ialt	568 — 33 —
deraf ved Fradrag under Kontrasagen 98 Kr. 28 Øre eller ialt	3143 — 33 —
Til Rest som ikke anerkendt	3556 Kr. 40 Øre
Kontracitanterne har derhos anbragt, at de dels som yderligere Afdrag for af Entreprisen udgaaet Arbejde, dels som Betaling for Arbejde, som de paa Grund af Hovedcitantens Misligholdelse af sine Forpligtelser har ladet udføre paa hans Regning, har Krav paa ialt	3847 — 04 —
Samtlige herunder fremsatte Fordringer har Hovedcitanten nægtet at anerkende, og der er saaledes mellem Parterne Uenighed om Poster til samlet Beløb af	7403 Kr. 44 Øre

der angaar følgende Forhold:

1. Kontracitanterne har paastaaet afdraget i Entreprisenummen 300 Kr. under Henvisning til Følgende: Der er af Entreprisenummen udgaaet 7 Butiksruder, hver bestaaende af en stor Underrude og et i 25 smaa Ruder inddelt Overparti. For de 5 Butiksruders Vedkommende var Overpartierne indsatte, forinden Kontrakten med Hovedcitanten blev indgaaet, men da Entreprisenummen omfatter samtlige Ruder, og Kontracitanterne efter Kontrakten har Ret til at foretage Ændringer i Entreprisen og herved lægge de i Kontrakten indeholdte Enhedspriser — for Butiksruder 178 Kr. pr. Fag — til Grund, formener Kontracitanterne sig berettigede til at fradrage 7×178 Kr. eller 1246 Kr., medens der af Hovedcitanten kun er afdraget 946 Kr., jfr. den ovenanførte Opgørelse med Hensyn til Entreprisenummen.

Hovedcitanten, der har beregnet Afdraget efter 2 hele Butiksruder à 178 Kr. og 5 Underpartier à 118 Kr., har gjort gældende, dels at han ved Beregningen af sit Tilbud ikke har været pligtig at medtage de alt anbragte Ruder, hvilket overfor ham er bekræftet af Bygningens Arkitekter, dels at der først under nærværende Sag af

Kontracitanterne er fremsat Krav om Fradrag med Hensyn til de nævnte Overpartier, i hvilken Henseende han har henvist til en ham af den kontrollerende Arkitekt tilstillet Opgørelse af hans Konto pr. 11 Juni 1913.

Medens Hovedcitanten ikke har godtgjort nogen Hjemmel for forud at anse de nævnte Overpartier som undtagne fra Entreprisen, findes han under Hensyn til de for Tilbudet gældende almindelige Betingelser Post 6 — der, idet den giver Kontrollen, o: de kontrollerende Arkitekter, Ret til at forlange Forandringer i Præstationernes Art og Omfang, bestemmer, at saafremt der af den Grund agtes foretaget Nedsættelse i Entreprenørens Betaling, dette samtidig vil være at meddele ham — at have været berettiget til, idet Kontracitanterne ikke har oplyst, at saadan Meddelelse er givet ham, at forvente, at der ikke for de nævnte Overpartier vilde blive foretaget Afdrag. Derimod findes det i fornævnte Opgørelse pr. 11 Juni 1913 beregnede Afdrag for Underruder, 120 Kr. pr. Stk., at maatte lægges til Grund, saaledes at der under nærværende Post vil være at afdrage i Entreprisensummen 5 Gange Differencen mellem fornævnte Ansættelse og Hovedcitantens Ansættelse, 118 Kr. pr. Stk. eller ialt 10 Kr.

2. Kontracitanterne har paastaet afdraget i Entreprisensummen for Ruder i 9 Stk. almindelige Stuefag 63 Kr.

3. For 7 Stk. Ornamentglas 7 Kr.

Med Hensyn til disse to Poster er det af Parterne Anbragte i det Væsentlige overensstemmende med det under 1 Anførte, dog at Kontracitanterne har gjort gældende, at disse Arbejder er udført af en anden Glarmester, efter at Hovedcitanten havde indgivet sit Tilbud, men da der heller ikke med Hensyn til disse Arbejder er oplyst at være givet Hovedcitanten nogen Meddelelse om Afdrag, vil der være at give ham Medhold i hans Protest herimod.

4. Kontracitanterne har paastaet afdraget i Entreprisensummen 30 Kr. for Polering af Ruder, idet de har anbragt, at Hovedcitanten, der efter Kontrakten var pligtig at udføre Poleringen umiddelbart før den endelige Aflevering, trods Paalæg ikke har uført dette rettidigt, hvorfor de i Henhold til deres Ret efter Kontrakten har ladet den manglende Polering udføre for hans Regning.

Hovedcitanten har protesteret mod dette Afdrag, idet han dels har anført, at Poleringen blev udsat efter Arkitektens Paalæg, dels har gjort gældende, at det ham givne Varsel af 8—14 Dage før April Flyttedag 1913 var urimelig kort.

Da det imidlertid af Kontracitanterne er oplyst, at Hovedcitanten allerede under 25 Marts er opfordret til straks at gaa i Gang med Poleringen, og han ikke har kunnet tilendebringe denne til 29 April, og det efter Kontraktens ovenanførte Bestemmelse skønnes, at der er givet ham rimeligt Varsel, findes Kontracitanterne berettigede til at afdrage det ommeldte Beløb af 30 Kr.

5. Hovedcitanten har blandt de af ham for Ekstraarbejder opførte Beløb fordret for Glas i 5 Fag Vinduer. . . . . 160 Kr.
medens Kontracitanterne for dette Arbejde kun har villet

betale efter de i Tilbudet fastsatte Enhedspriser	70 —
Differencen	<u>90 Kr.</u>

Hovedcitanten har heroverfor anført følgende: Efter Kontrakten skulde Arbejdet være fuldført til Nytaar 1913, og den store Leverance af Rudeglas, som Entreprisen medførte, var ham for 1912 sikret til en Pris, der kunde passe til Enhedsprisen. Indsættelsen af Ruder i de fornævnte 5 Fag Vinduer, der ikke var indbefattede i Tilbudet, fandt imidlertid først Sted i Juli 1913, hvilket skyldtes Forsinkelser ved Bygningens Opførelse, der var Hovedcitanten utilregnelige, og han maatte da for Glasset betale en Pris, der svarer til den af ham fordrøde. Da Kontracitanterne ikke har bestridt, at det ommeldte Ekstraarbejde er bestilt efter Nytaar 1913, da der maa gives Hovedcitanten Medhold i, at han ikke efter dette Tidspunkt kan være pligtig at levere Ekstraarbejder til en Enhedspris, for hvis Ansættelse Leverancens Størrelse maa være af væsentlig Betydning, og da den af Hovedcitanten fordrøde Betaling efter de af ham givne, af Kontracitanterne ikke bestridte, Oplysninger om de af ham for Glasset betalte Priser, findes rimelig, vil der under denne Post være at tilkende ham det ovenanførte Beløb af 90 Kr.

6. Hovedcitanten har blandt de af ham for Ekstraarbejder opførte Beløb fordret for Indsættelse af interimistisk Glas i Elevator- og Gangdøre	226 Kr. 30 Øre
og for Udtagelse af dette Glas	16 — 00 —
Ialt	<u>242 Kr. 30 Øre</u>
med Fradrag af	50 — 00 —
som Godtgørelse for det udtagne Glas, som han har beholdt, eller til Rest	<u>192 Kr. 30 Øre</u>

Kontracitanterne, der har nægtet at anerkende dette Krav, har paastaet afdraget i Entreprisensummen 192 Kr. 70 Øre som Betaling for Istandsættelse af interimistisk Glas, udført for Hovedcitantens Regning, mod hvilket Afdrag Hovedcitanten har protesteret.

Disse Paastande refererer sig til følgende Forhold: Efter at Hovedcitanten i Marts 1913 af de kontrollerende Arkitekter var anmodet om at indsætte de kontraktsmæssige Ruder, saakaldet Elektroglas, i de paagældende Døre og henvist til bl. a. at tage Maalene paa den Fabrik, hvor Rammerne blev forfærdigede, meddelte han, at han endnu ikke kunde faa Maalene, og at det, efter at han havde faaet disse, vilde vare 6—7 Uger, inden Ruderne kunde være indsatte. Kontrollen, der fastholdt, at Hovedcitanten efter Fabrikens Erklæring for længe siden havde kunnet faa Maalene, henviste ham i den Anledning til de kontraktsmæssige Dagsmulker, men opfordrede ham samtidig til, hvis han ikke kunde skaffe Elektrogas, foreløbig at indsætte Spejlgas, hvilket ellers vilde ske paa hans Regning. Efter at Hovedcitanten derpaa havde erklæret sig villig til at indsætte interimistisk Glas, men mod Betaling som Ekstraarbejde, lod Kontracitanterne i en Del af Dørene indsætte saadant Glas, og Hovedcitanten indsatte derpaa, efter fornyet Opfordring saadant Glas i de andre af Dørene, idet han forbeholdt sig Betaling herfor.

Medens Kontracitanterne har gjort gældende, at Hovedcitanten var pligtig at tage og kunde have taget Maalene paa Fabriken, og at han som Følge af sin Misligholdelse af Leveringen maatte bære Omkost-

ningerne ved Indsættelse af midlertidigt Glas, har Hovedcitanten anbragt, at han i Henhold til Kontraktens Bestemmelse om, at alle Maal skal tages »paa Stedet«, ikke var pligtig at tage Maalene paa Fabrikken, selv om han havde kunnet faa dem dér, da han blev opfordret dertil, og at han derfor af Hensyn til Tidspunktet for Dørenes Ankomst til Bygningen ikke har misligholdt sine Forpligtelser, samt at han i alt Fald ikke er pligtig at bære Udgifterne ved den af Kontracitanterne bestilte Indsættelse af midlertidigt Glas.

Idet der vel maa gives Kontracitanterne Medhold i, at den fornævnte Bestemmelse ikke kan give Hovedcitanten Ret til at vægre sig ved at tage Maalene paa et udenfor Bygningen anvist Sted, findes der imidlertid, selv om Hovedcitanten maatte have gjort sig skyldig i Misligholdelse med Hensyn til Leveringstiden, ikke i Kontrakten Hjemmel for i saadant Tilfælde at forlange udført af ham uden Betaling midlertidige Foranstaltninger som de ommeldte. Som Følge heraf vil der være at tilkende Hovedcitanten det ovennævnte af ham fordrede Beløb, 192 Kr. 30 Øre, mod hvis Størrelse der af Kontracitanterne ikke er gjort Indsigelse, medens Kontracitanterne ikke findes berettigede til at afdrage det af dem for disse Foranstaltninger fordrede Beløb i Entreprisenummen.

7. Hovedcitanten har fordret for Ekstraarbejder ved Indsættelse af 1383 Stkr. Forsatsruder 1728 Kr. 75 Øre.

8. For Merudgift ved Ovenlysruder i 3die og 4de Etage 884 Kr. 25 Øre.

Med Hensyn til disse 2 Poster har Kontracitanterne principalt paastaet Sagen afvist under Henvisning til § 20 i Kontraktens almindelige Bestemmelser, der fastsætter, at Stridsspørgsmaal mellem Kontrollen og Entreprenøren om deres indbyrdes Retsforhold eller Kontrollens Afgørelser vil være at forelægge Københavns Magistrat, og at Entreprenøren, saafremt han formener sig brøstholden ved denne Afgørelse, kan forlange Spørgsmaalene henvist til endelig Afgørelse ved Voldgift, dog at han skal underkaste sig Magistratens Afgørelse i alle Tilfælde, hvor Striden drejer sig om Præstationer til et Beløb paa indtil 2000 Kr., eller hvor Forskellen mellem Parternes Ansættelse ikke overstiger 1000 Kr., idet Magistraten kan nægte at anerkende de fornævnte Forordringer og under Henvisning til den sidstanførte Del af Bestemmelsen har nægtet at samtykke i Afgørelse ved Voldgift, da Præstationerne ikke hver for sig angaar 2000 Kr. Da der ikke findes at kunne gives Kontracitanterne Medhold i, at Magistratens Nægtelse af at efterkomme Hovedcitantens Begæring om Voldgift efter Bestemmelsens naturlige Forstaaelse har været berettiget, vil Kontracitanternes Paastand om Afvisning ikke kunne tages til Følge.

Kontracitanterne har subsidiært paastaet sig frifundne med Hensyn til de heromhandlede 2 Poster.

Det førstnævnte Beløb angaar følgende Forhold: I Tilbudslisten vedrørende Snedkerarbejdet, hvortil i Forbindelse med Tegningerne de Tilbudsgivende med Hensyn til Glarmesterarbejdet var henvist ved Beregningen af deres Tilbud, var bl. a. opført:

Forsatsrammer til 8 rammede Stuevinduer — — 23,

Forsatsrammer til 4 rammede Stuevinduer — — 2,

og saa fremdeles, saaledes at de sidstanførte Tal var opført under

Rubrikken »Antal Stk.«, og saaledes at det samlede »Antal Stk.« udgjorde 281. Hovedcitanten har nu anbragt, at han ved sit Tilbuds Udregning har været berettiget til at gaa ud fra, at »Antal Stk.« henviste til Forsatsrammer, hvilket han vil have faaet bekræftet ved Henvendelse til en af de Arkitekter, der for Magistraten har haft med Planerne at gøre, medens det har vist sig, at Stykketallet skulde referere sig til Vinduerne, saaledes at der ialt blev 1664 Forsatsrammer.

Hovedcitanten har mod Kontracitanternes Benægtelse ikke godtgjort at have faaet sin Antagelse bekræftet som af ham paastaet, og omend Angivelsen ikke kan anses tydelig affattet, findes Hovedcitanten dog under Hensyn til Forholdet mellem Angivelse af Vinduernes Rammeantal og Stykkeantal og til Antallet af Vinduer i hele Begningskomplekset i Forbindelse med det iøvrigt under Sagen Oplyste at burde have været klar over, at Stykketallet ikke kunde betyde Antallet af Forsatsrammer i det Hele, og i Henhold til de for Tilbudene gældende almindelige Bestemmelser har søgt Oplysninger hos de kontrollerende Arkitekter. Der findes herefter ikke at kunne paalægges Kontracitanterne noget Ansvar for den af Hovedcitanten foretagne urigtige Beregning, og de vil derfor være at frifinde forsaavidt denne Post angaar.

Hvad det af Hovedcitanten for Merudgift ved Ovenlysruder fordrede Beløb angaar, har han anført, at der i den særlige Beskrivelse af Glarmesterarbejdet er anført, at den paagældende Tegning er udført efter Maalestokken 1 : 12, og at han i Henhold hertil har været berettiget til ved sit Tilbud at regne med denne Maalestok. Da der imidlertid paa den paagældende Tegning ved Specialtegningen af Ovenlysvinduerne tydeligt er angivet, at Maalestokken er 1 : 24, og da de Tilbudsgivende i de almindelige Betingelser er henvist til at indhente Kontrollens Afgørelse, hvor der er Uoverensstemmelse mellem Tegninger og Beskrivelser, uden at Hovedcitanten har oplyst at have søgt saadan Afgørelse, vil Kontracitanterne ogsaa forsaavidt denne Post angaar være at frifinde.

9. Hovedcitanten har fordret for et af ham leveret Prøvespejl Kr. 7.50.

Da det er ubestridt, at det nævnte Spejl er leveret som Prøve, og da Hovedcitanten ikke har godtgjort, at Spejlet — som efter Kontracitanternes Anbringende før nærværende Sags Anlæg er stillet og fremdeles staar til Hovedcitantens Disposition — er ham endelig afkøbt, vil Kontracitanterne ogsaa forsaavidt denne Post angaar være at frifinde.

10. Hovedcitanten har fordret for 18 Stk. brandsikre Vinduer, der ikke er indsat, 300 Kr. og for 52 Stk. brandsikre Ruder, leveret udenfor Entreprisen, 353 Kr. 60 Øre.

Kontracitanterne har fordret afdraget i Entreprisummen for Indsættelse af 144 brandsikre Ruder, der var indbefattet under Entreprisen, men som, da Hovedcitanten ophørte med Arbejdet, ikke var indsat, 1480 Kr., og for Udtagning, Eftersyn, Omlodning m. m. af de af Hovedcitanten leverede ukontraktmæssige brandsikre Ruder 1774 Kr. 34 Øre. Med Hensyn til det førstnævnte af Hovedcitanten fordrede Beløb har denne overfor Kontracitanternes Benægtelse af at skyldte Beløbet ikke nærmere anført, hvorpaa han støtter Fordringen,

udover at han har anbragt, at Arbejdet ved disse Vinduer var betydeligt vanskeligere at udføre paa Grund af Vinduernes usædvanlige Façon, og da han saaledes ikke har godtgjort at have noget Krav paa Ekstrabetaling for de nævnte Vinduer, der efter hans Anbringende end ikke er indsat, vil Kontracitanterne forsaavidt angaar dette Beløb være at frifinde.

Hvad de 2 følgende Beløb under nærværende Post angaar drejer Uenigheden sig i det Væsentlige om, hvilket Antal saakaldte brandsikre Ruder eller Rudefeller Hovedcitanten efter sit Tilbud var pligtig at levere for Entreprisenummen. Hovedcitanten har i saa Henseende anført, at paa den foreliggende Tegning til nogle Døre er disse angivet saaledes, at han var berettiget til ved sit Tilbud at regne med enkeltfløjede Døre, medens det har vist sig at være dobbeltfløjede. Da den paagældende Tegning imidlertid skønnes at udvise, at de nævnte Døre er Dobbeldøre med forskelligt Overparti, og Hovedcitanten i alt Fald i Tilfælde af Tvivl var henvist til — som ovenfor anført — at søge Oplysning hos Kontrollen, og da det ydermere af Kontracitanterne ubestridt er anført, at det af Hovedtegningerne kunde ses, at der var Tale om Dobbeldøre, vil Kontracitanterne være at frifinde med Hensyn til det af Hovedcitanten fordrede Beløb af 353 Kroner 60 Øre.

Med Hensyn til det af Kontracitanterne paastaaede Afdrag i Entreprisenummen af 1480 Kr. har Hovedcitanten vel ikke benægtet, at det af Kontracitanterne angivne Antal Rudefeller ikke var indsat, da Entreprisen den 25 August 1913 blev ham frataget, men han har protesteret mod det anførte Afdrag under Henvisning dels til, at han alt havde leveret det Antal, han var pligtig at levere, og dels til, at det er Kontracitanterne og ikke ham, der har misligholdt Kontrakten, idet Kontracitanterne nægtede ham de à conto Udbetalinger, han havde Ret til, hvorhos han subsidiært har paastaaet, at den i Kontrollens ovennævnte Opgørelse pr. 11 Juni 1913 beregnede Pris lægges til Grund for Afdraget.

Hvad den førstnævnte Indsigelse angaar, følger det af det Ovenanførte, at der ikke kan tillægges den nogen Betydning.

Med Hensyn til Fratagelsen af Entreprisen fremgaar det af Sagens Oplysninger, at Hovedcitanten ophørte med Indsættelse af de paagældende Ruder i Begyndelsen af Juni 1913, at han under 20 s. M. af Kontracitanterne opfordredes til at færdiggøre Arbejdet inden 3 Uger, da det i modsat Fald — under Forbehold af Magistratens Tiltræden af Kontracitanternes Indstilling — i Henhold til Kontraktens Bestemmelser vilde blive udført for hans Regning, at Kontracitanterne under 23 s. M. meddelte ham, at Magistraten havde tiltraadt Indstillingen, og at det under 25 August s. A. meddeltes ham, at Arbejdet endelig var ham frataget, dog at han senest den 28 s. M. kunde opsætte de Materialier, han havde færdig.

Da Hovedcitanten efter det Foreliggende, derunder den i § 18 i de almindelige Betingelser for Tilbudet indeholdte Bestemmelser om, at der efter forudgaaende Rekvisition anvises ham det Beløb, som Kontrollen maatte erkende, at der er ydet Materialier eller Arbejde for, samt Kontrollens fornævnte Opgørelse, hvorefter hans Tilgodehavende

under Forbehold af, at ikke alt udført Arbejde kan godkendes som færdigt Arbejde, opgøres til ca. 500 Kr., ikke kan anses at have haft Ret til yderligere à conto Udbetalinger, og da han som de væsentligste Grunde til Standsningen af Arbejdet har henvist til Nægtelsen af yderligere Udbetalinger og til Udeblivelse af Ordre paa Arbejder, der efter det foran Anførte maa anses indbefattet under Entreprisen, kan der ikke gives ham Medhold i, at Fratagelsen af Arbejdet har været uberettiget.

Da Kontracitanterne derefter i Henhold til Tilbudsvilkaarene har været berettiget til at lade Arbejdet fuldføre for Hovedcitantens Regning og uden Ansvar for de anvendte Summer, vil det ovenanførte efter det Oplyste af Kontracitanterne for Indsættelsen af de manglende Ruder betalte Beløb, 1480 Kroner, være at fradrage i Entreprisensummen.

Hvad endelig angaar det ovenanførte af Kontracitanterne paa-staaede Afdrag for Udtagning, Omlodning m. m. af de af Hoved-citanten indsatte brandsikre Ruder, har Kontracitanterne anbragt, at Forudsætningen for en »brandsikker« Konstruktion er, at Indfatningerne er haardt loddede og ikke tinloddede, og at det har vist sig, at en Del af de af Hovedcitanten indsatte Ruder af den paagældende Art var tinloddede, hvorfor de har maattet lade dem omlodde og derved har haft en Udgift af den angivne Størrelse. Da det imidlertid mod Hovedcitantens Benægtelse ikke af Kontracitanterne er godtgjort, at der af de kontrollerende Arkitekter er stillet andet Krav med Hensyn til Rudernes Konstruktion, end at denne skulde godkendes af Københavns Brandvæsen, og da de af Hovedcitanten indsatte Ruder efter det Oplyste maa anses at være i Henhold til foretagne Prøver og Undersøgelser godkendt af Brandvæsenet, findes Kontracitanterne ikke berettiget til i Entreprisensummen at afdrage det anførte Beløb.

Efter det Anførte vil der herefter under Hoved- og Kontinuations-sagen være at tilkende Hovedcitanten:

Det af Kontracitanterne anerkendte Restbeløb paa		
Entreprisensummen		2575 Kr. 00 Ø.
De af Kontracitanterne anerkendte		
Beløb for Ekstraarbejde	568 Kr. 33 Ø.	
med Fradrag af det under Kontra-		
sagen fradragne Beløb.	98 — 28 —	
eller		470 Kr. 05 Ø.
efter Post 5, ovenfor		90 — 00 —
efter Post 6, ovenfor		192 — 30 —
	Ialt	3327 Kr. 35 Ø.

I hvilket Beløb vil være at afdrage:

efter Post 1, ovenfor	10 Kr.
efter Post 4, ovenfor	30 —
efter Post 10, ovenfor	1480 —
	<u>1520 — 00 —</u>

saaledes at Kontracitanterne vil være at dømme til

Betaling af	1807 Kr. 35 Ø.
-----------------------	----------------

med Renter 5 pCt. p. a. af 1769 Kroner 15 Øre fra den 4 December 1913 og af 38 Kroner 20 Øre fra den 27 Oktober 1914, til Betaling sker.

Under Kontrasagen vil Hovedcitanten være at dømme til Betaling af det paastævnte Beløb, 801 Kr. 5 Øre, med Renter 5 pCt. p. a. fra den 17 Marts 1914, til Betaling sker.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Torsdag den 25 Januar.

Nr. 335. Forsikringsinspektør **Georg Johan Martin Hütten**
(Harboe efter Ordre)

mod

Herredsfuldmægtig C. Knudsens i uskiftet Bo hensiddende Enke,
Fru Signe Knudsen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet, om en af Indstævntes Mand til Appellanten ydet Forstrækning var Laan eller Gave.

Roskilde Købstads ordinære Rets Dom af 21 Oktober 1915: Indstævnte, Forsikringsinspektør Georg Hütten, bør for Tiltale af Citanten, Herredsfuldmægtig C. Knudsens Dødsbo, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 3 April 1916: Appelindstævnte, Forsikringsinspektør G. Hütten af Roskilde, bør til Appellanterne, Herredsfuldmægtig af Næstved C. Knudsens Dødsbo, betale de paastævnte 300 Kr. 67 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 4 Februar 1915, til Betaling sker. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempel- forbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Forsikringsinspektør Georg Johan Martin

Hütten, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Harboe 80 Kroner, der udrædes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne fra Roskilde Købstads ordinære Ret hertil indankede Sag paastod Citanterne, Herredsfuldægtig af Næstved C. Knudsens Dødsbo i første Instans Indstævnte, tidligere Slagter, nu Forsikringsinspektør G. Hütten af Roskilde tilpligtet at tilbagebetale et kontant Laan, stort 300 Kr. 67 Øre med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Forligsindkaldelsens Dato den 4 Februar 1915, til Betaling sker, medens Indstævnte paastod sig frifunden.

Ved Underrettens den 21 Oktober 1915 afsagte Dom blev Appelindstævntes Paastand taget til Følge, hvorhos Sagens Omkostninger, som begge Parter havde paastaet sig tilkendt hos Modparten, blev ophævet. Her for Retten paastaar Appellanterne den indankede Dom forandret i Overensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastande, medens Appelindstævnte paastaar bemeldte Dom stadfæstet.

Af Proceduren og Oplysningerne i Sagen fremgaar, at Appelindstævntes Svigerfader, hans Svoger og afdøde Herredsfuldægtig C. Knudsen, der var gift med Appelindstævntes Søsterdatter, i Aaret 1905, da Appelindstævntes økonomiske Forhold var daarlige, idet der bl. a. var gjort Eksekution i hans Indbo, ydede ham Hjælp hver med ca. 300 Kroner, hvilket for Knudsens Vedkommende bestod i, at han betalte de ovennævnte 300 Kroner 67 Øre til Sagfører Fester i Næstved, som havde Fordringer til dette Beløb til Inkassation paa Appelindstævnte. Appellanterne har nu under Henviisning til, at Fuldmægtig Knudsen i sin under Sagen fremlagte Regnskabsbog paa en Konto med Overskrift »Slagter Georg Hütten« under 21 September 1905 har debiteret Appelindstævnte 300 Kroner 67 Øre, idet der udfør Beløbet staar anført: »indfriet Gæld hos Sagfører Fester«, hævdet, at Beløbet er ydet Appelindstævnte som Laan, hvorfor de paastaar det tilbagebetalt.

Appelindstævnte gør herimod gældende, at de ovennævnte Summer i sin Tid blev ydet ham som Gave, og at det ikke har været Knudsens Mening, at det af ham udlagte Beløb skulde tilbagebetales. Til Støtte herfor henviser Appelindstævnte til en af ham under Sagen fremlagt Erklæring fra hans Svigermoder, gaaende ud paa, at hendes afdøde Mand en Dag i Efteraaret 1905 udtalte til hende, at han, Appelindstævntes Svoger og Fuldmægtig Knudsen hver havde forstrakt Appelindstævnte med 300 Kroner som Gave for at hjælpe ham ud af hans Gæld. Endvidere anfører han, at Beløbet aldrig er blevet forrentet, og at Fuldmægtig Knudsen ikke nogensinde har afkrævet ham Beløbet.

Rigtigheden af disse sidste Anbringender har Appellanterne benægtet med Tilføjende, at mulig Undladelse af at afkræve Appelind-

stævnte det ommeldte Beløb har været begrundet i Appelindstævntes daarlige økonomiske Forhold. Derimod maa det anses uomtvistet, at Appelindstævnte ikke har udstedt nogen Forskrivning eller Kvittering for Beløbet.

Ved Paadømmelsen af Sagen maa der gaas ud fra, at Fuld-mægtig Knudsen, da han, som anført, i sin Regnskabsbog debiterede Appelindstævnte det til Indfrielse af dennes Gæld udlagte Beløb, ikke har betragtet dette som en Gave til denne, hvorved bemærkes, at der paa Appelindstævntes nævnte Konto tidligere — uden Datoangivelse — staar debiteret ham et Beløb af 40 Kroner som kontant Laan, hvilket ses krediteret ham under 14 Ohtober 1905 som tilbagebetalt, og at Kontoen er opgjort saaledes, at der udfor Saldoen ρ : det paastævnte Beløb staar anført »Rest«, og da Appelindstævnte mod Appellanternes Benægtelse ikke har godtgjort nogen Omstændighed, hvoraf Appelindstævnte med Rette har kunnet slutte, at den ommeldte Indfrielse skete som Gave til ham, samt da den ovennævnte af Appelindstævntes Svigermoder udstedte Erklæring heller ikke findes at være af videre Betydning, vil Appellanternes Paastand være at tage til Følge.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettsdommen, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger billiges, være at forandre.

Sagens Omkostninger her for Retten, som begge Parter har paa-staaet sig tilkendt hos Modparten, findes ligeledes at burde ophæves.

Nr. 387.

Højesteretssagfører Bülow

mod

Søren Kristjan Nørgaard (Def. Henriques),

der tiltales for Overtrædelse af Skovforordningen af 27 September 1805.

Nørresundby Købstads og Kjær Herreds Ekstrarets Dom af 20 Marts 1916: Tiltalte, Proprietær Søren Kristian Nørgaard, f. T. af Aalborg, bør til Aalborg Amts Fattigkasse betale et saadant Beløb, som uvildige af Retten udmeldte, sagkyndige Mænd maatte ansætte Værdien af det i Aaret 1913—14 i Østeraagaards Skov ulovligt huggede Træ til, dog ikke under $\frac{290}{440}$ af 3200 Kr. eller 2109 Kr. 09 Øre med Renter af Beløbet à 5 pCt. p. a. fra Dommens Dato til Betaling sker. Derhos bør Tiltalte inden 1 Aar fra Dommens Dato at regne under en Aalborg Amtsfattigkasse tilfaldende Mulkt af 4 Kr. for hver Dag, denne Frist oversiddes, flytte Traadhegnene om Skoven ud i det virkelige Skel paa de Steder, hvor Hegnene ikke nu staar i Skellene samt tilplante de forsømte Hugstflader for Aaret 1913—14 og tidligere Aar, saaledes at det godkendes af Statens Tilsyn med de private Skove. Endelig bør Tiltalte udrede alle af Sagen lovlige flydende Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører A. Olesen, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører R. Møller, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 19 Juni 1916: Tiltalte Søren Kristjan Nørgaard bør til Aalborg Amts Fattigkasse have forbrudt et Beløb af 2109 Kr. 9 Øre. Saa udreder han og Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underrettsdommen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Heise og Johnsen, 20 Kr. til hver. Det forbrudte Beløb udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Søren Kristjan Nørgaard til Højesteretssagførerne Bülow og Henriques 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Nørresundby Købstads og Kær Herreds Ekstraret indankede Sag er Søren Kristjan Nørgaard, der er født den 4 Oktober 1878, og som ikke ses tidligere at have været tiltalt eller straffet, sat under Tiltale for Overtrædelse af Skovforordningen af 27 September 1805.

I. Den 23 Februar 1912 blev Østeraagaards Skov, som Tiltalte har ejet siden Aaret 1906, besøgt af Statsskovrider Brammer, der da var Statens Tilsynsførende med de private Skove i Aalborg Amt. Ved denne Lejlighed, ved hvilken saavel Tiltalte som en af ham privat antagen Skovrider var tilstede, udviste Brammer for Skovningsaaret 1911—12 dels ca. 2 Tdr. Land i den nordlige Skov, dels ca. 4 Tdr. Land i den sydlige til Renafdrift. Skovrider Brammer stillede derhos Forlangende om, at et nærmere angivet Kulturarbejde inden næste Udvisning skulde være udført paa de nævnte Arealer og paa et Stykke, hvor der den foregaaende Vinter var bleven hugget, uden at Stykket endnu var beplantet. Den 26 November 1912 kom Skovrider Brammer atter tilstede i Østeraagaards Skov for at foretage Udvisning for Skovningsaaret 1912—13; da de forlangte Kulturarbejder imidlertid ikke var fuldført, blev der denne Gang kun udvist meget Lidt til Udtynding og Intet til Renafdrift. I Tidsrummet mellem Efteraaret 1913 og Foraaret 1914 kom derpaa Statsskovrider Iversen, til hvem Tilsynet med de private Skove var overgaaet efter Brammers Forflyttelse, een Gang — som det maa antages den 24 Januar 1914 — til Østeraagaard og udviste da for Aaret 1913—14 en »Hovedbenyttelse« af ca. 150 Rummeter Brænde af Bøg og forskelligt Løvtræ.

Efterat Iversen paany havde tilset Skoven, blev der indledet Un-

dersøgelse mod Tiltalte, og under denne har han erkendt i det Aar, for hvilket Iversen — som meldt — udviste ca. 150 Rummeter Brænde, at have ladet hugge i bemeldte Skov ca. 177 Favne, som efter Sagens Oplysninger svarer til ca. 440 Rummeter Brænde. Tiltalte har vel villet gøre gældende, at han ialt kun har afdrovet de 6 Tdr. Land, som Statsskovrider Brammer havde udvist, men da Brammer i en under Sagen fremlagt Erklæring har udtalt, at den Renafdrift, som han anviste Tiltalte for Aaret 1911—12, var foretaget ved hans sidste Besøg i November 1912, vil der ikke kunne lægges Vægt paa Tiltaltes modsatte, ubestyrkede Anbringende, og han maa derfor anses at have gjort sig skyldig i ulovlig Skovhugst forsaavidt angaar den Vedmasse af 290 Rummeter, der udgør Forskellen mellem 440 Rummeter og 150 Rummeter.

II. Tiltalte har derhos erkendt til Tider at have været langt tilbage med de ham paalagte Kulturarbejder, men i et den 4 Oktober 1915 afholdt Forhør har han forklaret, at alle de Arbejder af denne Art, som han har skullet udføre, da var udført, og idet der ikke er fremkommen nogen Oplysning, som taler imod Rigtigheden af denne Forklaring, vil den være at lægge til Grund ved Sagens Paadømmelse, saa at Tiltalte ikke nu kan tilpligtes at udføre noget Kulturarbejde.

III. Den mod Tiltalte rejste Sigtelse gaar endelig ud paa, at de Hegn, der i Østeraagaard Skov er opsat som Værn mod Kreaturer, paa flere Steder er flyttet ind i Skoven saaledes, at dennes Areal er formindsket samtidig med, at Arealet af den tilgrænsende Agerjord er udvidet, men mod Tiltaltes Benægtelse findes det ikke tilstrækkelig godtgjort, at han i denne Henseende har gjort sig skyldig i Noget, der kan paadrage ham Ansvar.

For sit under I ommeldte Forhold vil Tiltalte være at anse efter Forordn. 27 September 1805 § 20, og idet det ulovlig huggede Brænde ikke har kunnet tilvejebringes, maa han i Medfør af bemeldte Bestemmelse til Aalborg Amts Fattigkasse have forbrudt Værdien deraf. Da nu Tiltalte har erkendt, at Pengeværdien af de ialt huggede 440 Rummeter Brænde udgør 3200 Kr., vil Værdien af 290 Rummeter være at ansætte til 2109 Kr. 9 Øre, der saaledes bliver det Beløb, som Tiltalte forbyrder til den foranførte Kasse. Tiltalte vil derhos have at udrede Aktionens Omkostninger og derunder de ved Underretsdømmen bestemte Salærer samt i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kroner til hver.

Færdig fra Trykkeriet den 14 Februar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Frænkel) København.

Højesteretstidende

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 52—53.

Torsdag den 25 Januar.

Nr. 134. Handlende E. O. Møller og V. Ølund (Selv)

mod

Handlende Martin Henriksen (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Ret til at træde tilbage fra en med Indstævnte afsluttet Handel.

Sø- og Handelsrettens Dom af 28 Januar 1916: Hovedcitanterne, Handlende E. O. Møller & V. Ølund, bør til Kontracitanten, Handlende Martin Henriksen, betale 1815 Kr. 73 Øre med Renter 5 pCt. aarlig fra den 17 Januar 1916, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ligesom der ikke kan tages Hensyn til de af Appellanterne for Højesteret uden Hjemmel fremsatte nye Anbringender, saaledes gælder det samme om de af Appellanterne ifølge Bevilling for Højesteret fremlagte nye Dokumenter, et Tingsvidne og en Købekontrakt, efterdi der ikke ved disse ses at være forholdt efter Pl. 12 Maj 1784, hvorved bemærkes, at det i saa Henseende er uden Betydning for Tingsvidnets Vedkommende, at Indstævnte har givet Møde under dette.

Forsaavidt Sagen efter den skete Indstævning foreligger Højesteret til Paakendelse og i Henhold til de i den indankede Dom under denne Del af Sagen anførte Grunde

kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanterne, Handlende E. O. Møller og V. Ølund, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 21 November 1915 købte E. O. Møller & V. Ølund af Martin Henriksen 7425 kg Abrikoser til en Pris af Kr. 1,25 pr. kg, at aftage senest den 30 November 1915. Der betaltes 500 Kr. paa Haanden, medens Restbeløbet skulde betales ved Varens Afhentning. Sælgeren havde ikke paataget sig nogen Garanti for Varen, men kun opgivet, at det var gammel Høst (1914); han opfordrede derhos inden Salget Køberne til at besigtige Varerne, og efter Købernes Paavisning blev forskellige Kasser slaaet op. Efter at have besøgt Indholdet af nogle faa Kasser erklærede Køberne, at de ikke forlangte at besigtige flere Kasser. De har under Sagen hævdet, at Sælgeren havde erklæret, at de andre Kassers Indhold var af samme Beskaffenhed, men imod Sælgerens Benægtelse har de ikke ført Bevis herfor. Det viste sig senere, at Varerne tildels var af daarlig Beskaffenhed, og Køberne nægtede at modtage Partiet; de lod da den 18 December 1915 afholde en Skønsforretning over Varernes Beskaffenhed. Skønsmændene kom til det Resultat, at af de 297 Kasser, hvoraf Partiet bestod, var 75 Kasser gode og sunde Varer, 88 Kasser sunde Varer, men Frugten mindre og temmelig mørk, 99 Kasser Frugten gennemgaaende mindre og mørk samt stærkt befængt med Midder og Orme, 34 Kasser Frugten varm, sammensunken, enkelte Kassers Indhold dampende, middebefængt, 1 Kasse indeholdt Blommer. De skønnede herefter, at de 75 Kasser var overensstemmende med Slutsedlen, de 88 Kasser havde en Mindreværdi af 15 pCt., de 99 Kasser en Mindreværdi af $33\frac{1}{3}$ pCt., de 34 Kasser maatte betegnes som en usælgelig Handelsvare.

Under Henvisning hertil søger Køberne, de Handlende E. O. Møller & V. Ølund, Sælgeren, Handlende Martin Henriksen, til at tilbagebetale det modtagne Forskud, 500 Kr., med Renter 6 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 6 Januar 1916, og Sagens Omkostninger.

Martin Henriksen, der efter Skønnets Afholdelse har ladet Varerne sælge ved Auktion, som udbragte et Netto-Provenu af 5903 Kr. 02 Øre, søger under en Kontrasag Hovedcitanterne, E. O. Møller & V. Ølund, til Betaling af Forskellen mellem den aftalte Købesum, 9281 Kr. 25 Øre med Fradrag af Forskudet, 500 Kr., og ovennævnte Auktions-Provenu eller 2878 Kr. 23 Øre, tilligemed Renter 6 pCt. aarlig fra den 17 Januar 1916 og Sagens Omkostninger.

Under Kontrasagen paastaar Hovedcitanterne sig frifundet under Henvisning til, at Varen ikke var kontraktmæssig.

Da Hovedcitanterne forinden Salgets Afslutning har haft Lejlighed til at besigtige Varerne, maa det komme dem selv til Skade, om de ikke ved denne Besigtigelse har bemærket, at Varerne led af de i Skønnet omhandlede Mangler. Da de ej heller har godtgjort, at Kontracitanten har paataget sig nogen Garanti i saa Henseende, eller at denne selv var bekendt med disse Mangler, vil der ikke nu kunne tages Hensyn til Hovedcitanternes Paastand om, at Handlen i den Anledning skulde gaa tilbage. Da Kontracitanten imidlertid efter Handlens Indgaaelse har lovet Hovedcitanterne, at han, hvis en enkelt Kasse ikke indeholdt sund Vare, vilde tage denne tilbage, vil han ikke kunne gøre Krav paa Betaling af de 34 Kasser, hvis Indhold ifølge Skønsforretningen var varmt og sammensunken og maatte betegnes som en usælgelig Handelsvare, selv om Indholdet af disse Kasser mulig tildels

maatte kunne anvendes paa anden Maade. Idet Købesummen for disse 34 Kasser efter det Oplyste maa antages at udgøre 1062 Kr. 50 Øre, vil dette Beløb være at fradrage i Kontracitantens Tilgodehavende. Medens Hovedcitanternes Paastand efter Foranstaaende ikke vil kunne tages til Følge, maa Kontracitanten efter Foranstaaende have Krav paa det af ham paastaaede Beløb 2878 Kr. 23 Øre med Fradrag af ovennævnte 1062 Kr. 50 Øre, altsaa 1815 Kr. 73 Øre, hvilket Beløb saaledes vil være at tilkende ham hos Hovedcitanterne med Renter 5 pCt. aarlig fra den 17 Januar 1916.

Sagens Omkostninger vil kunne ophæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Nr. 410. Valborg Eugenie Hortense Marie Jönsson,
Langes Enke (Stein)

mod

Partikulier Mathias Schöndorff (Ingen),

betræffende Underholdsbidrag.

Kriminal- og Politirettens Dom af 27 Maj 1916: Naar Indklagede, Partikulier Mathias Schöndorff, inden 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden, Valborg Eugenie Hortense Marie Jönsson, Langes Enke, i Tiden fra den 1 Juni 1915, til den 3 August s. A., bør han for Klagerindens Tiltale i denne Sag fri at være. Men trøster han sig ikke til at aflægge saadan Ed, bør han til Klagerinden og det af hende den 3 April 1916 fødte Drengsbarn betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse.

Højesterets Dom.

Indstævnte har under Sagen erkendt, at han i flere Aar havde været Kæreste med og staaet i kønsligt Forhold til Appellantinden, samt at han ogsaa i Tiden fra Marts til September 1915 — bl. a. flere Gange i Juni og Juli — har modtaget Besøg af hende i sit Hjem, hvilke Besøg varede til Kl. 11—11 $\frac{1}{2}$ Aften og i alt Fald tildels fandt Sted efter hans Indbydelse. Vel har Indstævnte, der, som i den indankede Dom anført, ikke vil have haft Samleje med Appellantinden efter den 14 Marts 1915, forklaret, at han, da hun i Begyndelsen af sidstnævnte Maaned fortalte ham om de løse Forhold paa det Hospital, hvor hun var ansat, og sagde, at der ogsaa var Flere, der kunde lide hende, afbrød det kønslige Forhold til hende.

Men denne Forklaring har efter det Ovenanførte Sandsynlig-

heden mod sig, ligesom Indstævntes Procedure, navnlig i Henseende til Tidsangivelser, har baaret Præg af Upaalidelighed.

Det er fremdeles under Sagen oplyst, at Indstævnte ved Højesterets Dom af 12. Maj 1896 er anset efter Straffelovens §§ 225 og 251 samt efter § 146, jfr. § 52, sidste Punktum, med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage og ved Højesterets Dom af 12. November 1915 efter Straffelovens § 245 med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder.

Paa Grund af de anførte Omstændigheder findes det betænkeligt at tilstede Indstævnte at afgøre Sagen med sin Ed. Dens Udfald vil derimod overensstemmende med Appellantindens Paa-stand være at gøre afhængigt af hendes Ed paa den nedenfor anførte Maade.

Processens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Saa fremt Appellantinden, Valborg Eugenie Hortense Marie Jönsson, Langes Enke, inden 15 Dage efter denne Højesteretsdoms Forkyndelse inden Retten med Ed bekræfter, at hun har plejet legemlig Omgang med Indstævnte, Partikulier Mathias Schöndorff, i Tiden fra den 1 Juni til den 3 August 1915, bør han til hende og det af hende den 3 April 1916 fødte Drengbarn betale de i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse. Trøster hun sig derimod ikke til at aflægge saadan Ed, bør Indstævnte for hendes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Stein i Salarium for Højesteret 100 Kroner, som udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag paastaar Klagerinden, Valborg Eugenie Hortense Marie Jönsson, Enke efter den i 1914 afdøde Musiker Lange, Indklagede, Partikulier Mathias Schöndorff, der er født den 16 August 1842 i Slesvig, tilpligtet som Fader til det af hende udenfor Ægteskab avlede, den 3 April 1916 fødte Drengbarn at betale de i Lov Nr. 130 af 27. Maj 1906 §§ 1 og 2 omhandlede Bidrag efter Øvrighedens Bestemmelse, idet hun har anført, at hun i Tiden fra i Marts 1915 til i September s. A. ca. hver 14de Dag — saaledes bl. a. omkring Midten af Juli 1915 — har haft Samleje med Indklagede og ikke med nogen Anden.

Ifølge Retslægeraadets Erklæring kan det omhandlede Barn være avlet i Tiden fra allerførst i Juni 1915 til allerførst i August s. A.

Indklagede paastaar sig frifunden, idet han gør gældende, at han ikke har haft Samleje med Klagerinden efter den 14 Marts 1915.

Da Klagerinden nu ikke har bevist, at hun har haft Samleje med Indklagede i det af Retslægeraadet angivne Tidsrum, og heller ikke har skaffet Oplysninger tilveje, som kunde føre til et for hende gunstigere Resultat, vil Sagens Udfald i Medfør af D. L. 6—13—5 være at gøre afhængig af Indklagedes Ed, saaledes at han vil være at frifinde, dersom han inden en Frist, der bestemmes til 4 Uger efter denne Doms lovlige Forkyndelse, efter foregaaende lovlig Omgang med sin Ed inden Retten bekræfter, at han ikke har plejet legemlig Omgang med Klagerinden i Tiden fra den 1 Juni 1915 til den 3 August s. A., hvorimod han i modsat Fald vil være at dømme efter Klagerindens i Lov Nr. 130 af 27 Maj 1908 §§ 1 og 2 hjemlede Paastand.

Fredag den 26 Januar.

Nr. 391. Højesteretssagfører Ulf Hansen

mod

Hans Peter Hansen (Def. Bülow),

der tiltales for Assurancesvig.

Arts-Skipperinge Herreders Ekstrarets Dom af 15 April 1916: De Tiltalte, Husmand Hans Peter Hansen, Ane Johanne Sofie Hansen, født Thomsen, og Peter Edvard Hansen, Alle af Aarby Mark, bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost, henholdsvis i 80, 20 og 30 Dage. Saa vil de, Hans Peter Hansen med $\frac{1}{2}$ og Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen hver med $\frac{1}{4}$, have at udrede alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Hass, 25 Kr. og til Defensor, Overretssagfører Schultz, 20 Kr. I Erstatning til Udflytternes Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom i Sjællands Stift udreder Hans Peter Hansen in solidum med Ane Johanne Sofie Hansen 761 Kr. og in solidum med Peter Edvard Hansen 469 Kr. Fuldbyrnelsen af den Ane Johanne Sofie Hansen, født Thomsen, og Peter Edvard Hansen idømte Straf vil dog være at udsætte, ligesom Straffen for disse 2 Tiltaltes Vedkommende bortfalder under de i § 20 i Lov Nr. 63 af 1 April 1911 indeholdte Betingelser. Den idømte Erstatning at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkomme under Adfærd efter Loven.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 30 Juni 1916: Underretsdømmen bør ved Magt at stande, dog at Straffetiden

for Tiltalte Hans Peter Hansens Vedkommende bestemmes til et hundrede og tyve Dage og saaledes, at Fristen for det eventuelle Bortfald af de de Tiltalte Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen idømte Straffe fastsættes til 5 Aar fra denne Doms Afsigelse. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Prokurator Mundt og Overretssagfører Siesby, betaler de Tiltalte 30 Kr. til hver, saaledes at Tiltalte Hans Peter Hansen heraf udreder $\frac{1}{2}$ og de Tiltalte Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen hver $\frac{1}{4}$. Den idømte Erstatning at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter den indankede Doms Afsigelse har Tiltalte i forskellige Henseender ændret sin under Sagen afgivne Tilstaaelse.

Ifølge de i den Anledning tilvejebragte Oplysninger maa det anses betænkeligt at gaa ud fra, at det var Tiltalte, som først fremsatte Planen om at besvige Brandforsikringen, men herudover vil der ikke kunne tages Hensyn til Tiltaltes ovennævnte Ændringer, som dels strider mod det iøvrigt Oplyste, dels er ubestyrkede.

Efter det Anførte vil Tiltalte for det af ham udviste Forhold være at anse efter Straffelovens § 259, jfr. midlertidig Straffelovs § 13, og da det vil kunne have sit Forblivende ved den i den indankede Dom valgte Straf, vil Dommen for Tiltaltes Vedkommende være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør, saavidt paaanket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Hans Peter Hansen til Højesteretssagførerne Hansen og Bülow 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Arts-Skipinge Herreders Ekstraret saavel paa Justitiens Vegne som efter Begæring af Tiltalte Hans Peter Hansen hertil indankede Sag er han, hans Hustru, Ane Johanne Sofie Hansen, f. Thomsen, og hans Søn, Peter Edvard Hansen, tiltalt for Assurancesvig.

Tiltalte Hans Peter Hansen er født den 13 Februar 1870 og førhen anset ved Kallundborg Købstads Ekstrarets Dom af 17 November 1898 i Medfør af Straffelovens § 198 med en Statskassen tilfaldende Bøde af 40 Kr. subsidiært simpelt Fængsel i 8 Dage, og ved Merløse Tudse Herreders Ekstrarets Dom af 8 Februar 1908 i Medfør af

Straffelovens § 228, jfr. dens § 47, med Fængsel paa Vand og Brød i 2 Gange 5 Dage, hvilken Straf Tiltalte ved kgl. Resolution af 31 Marts 1908 blev betingelsesvis fritaget for at udstaa, og hvis Udstaaelse blev Tiltalte endelig eftergivet ved kgl. Resolution af 30 December 1914.

De Tiltalte Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen, der er født henholdsvis den 5 Februar 1874 og den 21 Februar 1895, er ikke tidligere straffet.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 29 November 1915 nedbrændte den Tiltalte Ane Johanne Sofie Hansen som Særeje tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 15 c af Aarby, totalt, medens en Del af Løsøret, der ligeledes var hendes Særeje, ved tililende Naboers Hjælp blev reddet.

Under en derefter afholdt Vurderingsforretning vedrørende Løsøret, der var forsikret i Udflytternes Brandforsikringsforening for rørlig Ejendom i Sjællands Stift, blev den de Tiltalte Hans Peter Hansen og Hustru tilkommende Erstatning opgjort til 1245 Kr. og den Tiltalte Peter Edvard Hansen, der havde særlig assureret, tilkommende Erstatning opgjort til 506 Kroner.

Der opstod imidlertid Mistanke om, at de Tiltalte havde gjort sig skyldig i Assurancesvig, og under den heromhandlede mod de Tiltalte i den Anledning indledede Undersøgelse er det ved de Tiltaltes Tilstaaelse tilstrækkeligt godtgjort, dels at Tiltalte Hans Peter Hansen Natten efter Branden og Dagen derefter i svigagtig Hensigt har ødelagt eller beskadiget forskelligt af det fra Branden reddede Løsøre, dels at alle 3 Tiltalte under den 2 December 1915 afholdte Taksationsforretning svigagtig har opgivet adskillige Genstande som brændt eller ødelagt, der enten var reddet, eller som de ikke før Branden havde ejet.

Det fremgaar i saa Henseende af Forhøret, at Tiltalte Hans Peter Hansen, Aftenen førend Taksationen skulde foregaa, havde en Forhandling med sin Hustru og Søn, ved hvilken Lejlighed der affattedes to Lister over de Genstande, som henholdsvis de Tiltalte Hans Peter Hansen og Hustru og Tiltalte Peter Edvard Hansen skulde kræve erstattet som brændt.

Tiltalte Hans Peter Hansen har erkendt, at det var ham, der fattede Beslutning om at besvige Brandforsikringen, og at det var ham, der affattede Listerne og bestemte, hvad der skulde skrives.

Tiltalte Ane Johanne Sofie Hansen svarede efter sin Forklaring Manden, da denne første Gang talte til hende om at besvige Brandforsikringen, at hun syntes, at det var forkert, ligesom hun ogsaa, dog under en væklende Forklaring, den Aften, da Listerne som anført blev lavet, nogle Gange vil have fraraadet, at de blev affattet som sket; da Vurderingsmændene den 2 December 1915 indfandt sig, var det efter hendes Forklaring Manden, der førte Ordet, medens hun blot supplerede ham ved nærmere at beskrive Linned, Dækketøj m. m.

Tiltalte Peter Edvard Hansen har erkendt, at han var paa det Rene med, at begge Lister — ogsaa den ham personlig vedrørende — der affattedes af Faderen, var urigtig, idet han dog hævder paa visse

Punkter at have udladt sig med, at det vist ikke var rigtigt at skrive, som Faderen foreslog og skrev. Tiltalte Peter Edvard Hansen har derhos erkendt, at han mundtlig har besvaret Spørgsmaalet, som Vurderingsmændene rettede til ham angaaende Værdien af de ham vedrørende som brændte oppgivne Genstande, ligesom det fremgaar af Sagens Oplysninger, at denne Tiltalte har underskrevet den over Vurderingen vedrørende ham tilhørende brændte Genstande affattede Forretning, der ogsaa er attesteret af Faderen.

Husmændene Hans Christian Sørensen af Melby Mark og Jens Peter Hansen af Badstrup Mark, der fungerede som Vurderingsmænd for bemeldte Brandforsikringsforening ved Vurderingen den 2 December 1915, har forklaret, at alle 3 Tiltalte var godt enig i Opgivelserne, og at der ingen Vaklen var i deres Forklaringer.

For det af de Tiltalte saaledes udviste Forhold er de ved Underretsdommen anset: Hans Peter Hansen efter Straffelovens §§ 52 og 259, jfr. midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, 1ste Stykke, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen — for hvis Vedkommende det er taget i Betragtning, at deres Handlemaade maa antages at være bestemt af Tiltalte Hans Peter Hansen, hvis Optræden i Hjemmet karakteriseres som brutal og tyrannisk — i Medfør henholdsvis af Straffelovens § 259, jfr. §§ 47 og 56 og samme Lovs § 259, de paagældende Straffebestemmelser for begge Tiltaltes Vedkommende sammenholdt med Lov 1 April 1911 § 13, 1ste Stykke, henholdsvis med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 20 og 30 Dage, dog saaledes at disse tvende Straffes Fuldbyrkelse udsættes og bortfalder under de i fornævnte Lov 1 April 1911 § 20 fastsatte Betingelser.

Da den anførte Afgørelse billiges, dog at Straffen for Tiltalte Hans Peter Hansens Vedkommende findes at burde bestemmes til Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, vil Underretsdommen, forsaavidt med nævnte Modifikation, være at stadfæste.

Ved en i Marts Maaned 1916 afholdt Vurderingsforretning er det Tiltalte Hans Peter Hansen og Hustru samt Tiltalte Peter Edvard Hansen ved bemeldte Brand virkelig tilføjede Tab opgjort til henholdsvis 490 Kr. og 43 Kr.

Udflytternes Brandforsikringsforening har under Sagen nedlagt Paastand paa, at de Tiltalte erstatter Brandforsikringen de udbetalte Beløb, 1245 Kr. + Vurderingsgebyr 6 Kr. = 1251 Kr. og 506 Kr. + Vurderingsgebyr 6 Kr. = 512 Kr.

Ved Underretsdommen er Erstatningen imidlertid bestemt til Differencen henholdsvis mellem 1251 Kr. og 490 Kr. = 761 Kr. og mellem 512 Kr. og 43 Kr. = 469 Kr., saaledes at Tiltalte Hans Peter Hansen solidarisk med Ane Johanne Sofie Hansen vil have at betale Forsikringsforeningen 761 Kr. og solidarisk med Peter Edvard Hansen 469 Kr.

Da denne Afgørelse ligeledes tiltrædes, ligesom Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, som det er paalagt de Tiltalte Hans Peter Hansen med $\frac{1}{2}$ og Ane Johanne Sofie Hansen og Peter Edvard Hansen hver med $\frac{1}{4}$ at udrede, billiges, vil den ind-

ankede Dom med den fornævnte Modifikation i det Hele være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor for Overretten vil de Tiltalte i det nysangivne Forhold have at betale 30 Kroner til hver.

Nr. 525. Højesteretsagfører Møldrup

mød

Constantin Frederik Jensen (Def. Winther),

der tiltales for Tyveri.

Kriminal- og Politirettens Dom af 12 December 1916: Arrestanterne Constantin Frederik Jensen og Carl Viggo Christensen bør straffes med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar, og, En for Begge og Begge for En, betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til Aktor og Defensor, Overretssagførerne Krabbe og Becker, 20 Kr. til hver, dog at Arrestanten Jensen ikke betaler over Halvdelen af Omkostningernes samlede Beløb. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom for Constantin Frederik Jensens Vedkommende anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør, saavidt paa-
anket er, ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Constantin Frederik Jensen til Højesteretssagførerne Møldrup og Winther 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Arrestanterne Constantin Frederik Jensen og Carl Viggo Christensen tiltales for Tyveri, Christensen tillige for Bedrageri.

Jensen er født den 2 Marts 1872 og tidligere anset bl. a. ved nærværende Rets Dom af 12 Marts 1910 efter Straffelovens § 229, 4de Stk., med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, og senest ved nærværende Rets Dom af 15 Juli 1912 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3 med Tvangsarbejde i 18 Dage.

I September 1912 har han været arresteret ved et af Rettens Kriminalkamre for Tyveri, men han er ikke bleven sat under Tiltale for det af ham da begaaede Forhold.

Christensen er født den 15 Marts 1892 og ikke funden forhen straffet.

Ved Arrestanternes Tilstaaelse og det iøvrigt Oplyste er det bevist, at de har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Den 2 Juni 1916 har Arrestanten Christensen svigagtig tilegnet sig og forbrugt — en Del af det vil han dog have mistet — et Beløb af 632 Kr., som han havde indkasseret for sin Arbejdsgiver, Grosserer Albert J. J. Svendsen.

Den 4 Oktober 1916 om Eftermiddagen mellem Klokken 4 og 5 skaffede Arrestanten Christensen sig i tyvagtig Hensigt i Arrestanten Jensens Paasyn Adgang til Fiskehandler J. Verheins aflaaede Lagerkælder i Ejendommen Magstræde Nr. 2 ved Hjælp af en til Kælderen Hængelaas hørende Nøgle, som han, da han et Par Dage forinden arbejdede hos Verhein, havde tilegnet sig og gemt udenfor Kælderen for senere at begaa Tyveri der. I Kælderen stjal Christensen forskellige Beklædningsgenstande, der hang frit fremme og havde en samlet Værdi af 12 Kr., og begge Arrestanter bar i Forening det Stjaalne bort.

Medens Arrestanten Christensen har fastholdt, at de begik Tyveriet i Henhold til en forud truffen Aftale, har Arrestanten Jensen efter først at have afgivet en hermed ligelydende Tilstaaelse med Tilføjende, at han stod paa Gaden for at holde Vagt, senere ændret denne Tilstaaelse. Han har saaledes nægtet, at der har været truffet nogen Aftale om at begaa Tyveri, men forklaret, at da han saa Christensen lukke sig ind i Kælderen med den Nøgle, som han tog fra en Gesims ved Døren, forstod han, at han gik derned for at stjæle, og at han var paa det Rene med, at de Koster, som han modtog af Christensen og bar bort fra Gerningsstedet, var stjaalne. Senere har Jensen yderligere ændret denne Forklaring derhen, at han, da han havde set Christensen lukke sig ind for at stjæle, gik ned ad Gaden for at undgaa at have Noget med Tyveriet at gøre, og først da Christensen kom op med Kosterne, billigede han, at disse skulde sælges til fælles Fordel. Til disse delvis vaktende og under et Reassumtionsforhør yderligere ændrede Forklaringer vil der imidlertid ikke kunne tages Hensyn, men Arrestantens oprindelige, af det iøvrigt Oplyste bestyrkede Tilstaaelse vil være at lægge til Grund ved Sagens Paakendelse. Begge Arrestanter vil derfor være at dømme som Gerningsmænd til Tyveriet, der maa tilregnes dem som grovt.

Som Følge af det Anførte vil Arrestanterne være at anse: Jensen efter Straffelovens § 230, 2det Stykke, Christensen efter dens § 229, 4de Stk., og § 253 efter Omstændighederne med Forbedringshusarbejde hver især i 1 Aar og have in solidum at betale Aktionens Omkostninger, derunder Salær til de beskikkede Sagførere, hvis Sagførelse har været lovlig, 20 Kr. til hver, dog at Arrestanten Jensen ikke betaler over Halvdelen af Omkostningernes samlede Beløb.

Nr. 245. **Skattedepartementet paa Statskassens Vegne**
(den kst. Kammeradvokat)

mod

Enkefru Thora Nicoline Hecht, f. Rohde (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Arveafgift af et af hende som Arveforskud modtaget Beløb.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 29 November 1915: De Indstævnte, Skattedepartementet, bør paa Statskassens Vegne til Citantinden, Enkefru Thora Nicoline Hecht, født Rohde, betale de paastævnte 2923 Kroner 87 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 10 April 1915, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Da de i den indankede Dom omtalte 90,000 Kroner er modtaget af Indstævnte som Arveforskud, vil der efter Arveafgiftslovens § 4 e være at svare Arveafgift deraf uden at det i saa Henseende kan være af Betydning, at Indstævntes Søskende hver for sig har modtaget Arveforskud af samme Størrelse. Skattedepartementet vil derfor være at frifinde.

Processens Omkostninger for begge Retter findes at burde ophæves.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, bør for Tiltale af Indstævnte, Enkefru Thora Nicoline Hecht, født Rohde, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter at Citantinden, Enkefru Thora Nicoline Hecht, født Rohdes's Moder Enkefru Lovise Marie Rohde, født Nehammer, der hensad i uskiftet Bo efter sin den 4 December 1891 afdøde Mand, Isenkræmmer Johan Gudmann Rohde, var afgaaet ved Døden den 23 December 1910, blev de nævnte Ægtefællers Fællesbo taget under Behandling af senere afdøde Overretssagfører N. G. Mygind som executor testamenti.

Under Boets Behandling viste det sig, at Citantinden og hendes fire Søskende, der tilsammen udgjorde de eneste Arvinger i Boet, i Løbet af Aarene 1881—1899 havde modtaget Beløb — tildels under samme Datoer og af ensartet Størrelse —, der for hver enkelt Arvings Vedkommende udgjorde ialt 90,000 Kr., og for hvis Modtagelse som

Forskud paa fædrene og mødrene Arv de, hver især, hver enkelt Gang havde kvitteret.

De Arvingerne saaledes udbetalte Beløb af ialt 450,000 Kr. blev af executor ved Boets Opgørelse medregnet og tillagt hver enkelt Arvings Arvelod med 90,000 Kroner, hvorefter Arveafgiften beregnedes i Forhold til den saaledes fremkomne Arvelod og indbetaltes til Statskassen med det saaledes udregnede Beløb.

For Citantindens Vedkommende opgjordes hendes Arvelod paa denne Maade til 179,556 Kr. 58 Øre, og Arveafgiften beregnedes paa Grundlag heraf i Henhold til Lov om Arveafgift af 27 Maj 1908 § 2 A Nr. 9 til 3 pCt. af 179,550 Kr. og indbetaltes derefter med 5386 Kr. 50 Øre.

Citantinden formener imidlertid, at de nævnte Forskudsbeløb med Urette er medregnet til Boet, og at for hendes Vedkommende Arveafgift kun vil være at beregne af den hende i Boet virkelig tilfaldne Arvelod 89,556 Kr. 58 Øre, hvorefter Afgiften i Medfør af Arveafgiftslovens § 2 A Nr. 8 kun vil udgøre $2\frac{3}{4}$ pCt. af det afrundede Beløb 89,550 Kr. eller 2462 Kr. 63 Øre, saaledes at der i Virkeligheden for hendes Vedkommende er betalt 2923 Kr. 87 Øre for meget i Arveafgift. Hun har nu under denne Sag søgt de Indstævnte, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, tilpligtet at tilbagebetale hende disse 2923 Kr. 87 Øre tillige med Rent heraf 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato den 10 April 1915 og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte, der har givet Møde ved den konstituerede Kammeradvokat, har procederet til Frifindelse med Tillæg af Sangens Omkostninger, derunder Salær til den konstituerede Kammeradvokat.

Til Støtte for sin Paastand har Citantinden henvist til, at Afgiftspligt efter Arveafgiftslovens § 4 e ikke er hjemlet med Hensyn til de nævnte Forskudsbeløb, idet der her overhovedet ikke foreligger Arveforskud, der kan komme i Betragtning ved Boets Opgørelse; de paagældende Beløb er ikke komne og har ikke kunnet komme til Afkortning i det enkelte Barns Arvelod, da Forudsætningen herfor ikke er til Stede som Følge af, at alle Arvingerne har modtaget lige store Beløb. Efter Citantindens Formening støttes dette ogsaa af Motiverne til det paagældende Lovforslag, forsaavidt disse søger en Grund til Afgiftspligten deri, at der er Tale om Beløb, der i andre Forhold og navnlig i Forhold til Medarvingerne betragtes som Arv.

De Indstævnte, der ikke bestrider Rigtigheden af de til Grund for det paastævnte Beløb liggende Udregninger som saadanne, gør paa deres Side navnlig gældende, at de herommeldte Beløbs Karakter af Arveforskud er given allerede med Tilstedeværelsen af de herpaa lydende Kvitteringer fra Arvingerne, og at de hermed falder ind under selve Ordene i Lovens § 4 e, hvis Udtryk »Arveforskud« ikke kan begrænses paa en mod dets naturlige sproglige Betydning stridende Maade. De Indstævnte har derhos henvist til, at Loven tilsigter at ramme Erhvervelser, der, økonomisk set, spiller den samme Rolle som Arv, og at dette ikke i mindre Grad er Tilfældet med lige store Arveforskud til alle de enkelte Arvinger end med Arveforskud, der alene er oppebaarne af nogle Arvinger.

Ved Ordet »Arveforskud« i Arveafgiftslovens § 4 e maa der imidlertid antages at være sigtet til saadanne Bekostninger eller Forstræk-

ninger, der i Henhold til Arvelovens § 10 kommer til Afkortning i Modtagerens Arv. Saadan Afkortning kan imidlertid kun finde Sted med Hensyn til særskilte Bekostninger til en eller flere Livsarvinger, og maa anses udelukket i nærværende Tilfælde, hvor samtlige Arvinger har modtaget lige store Beløb.

Idet de Indstævnte herefter ikke med Føje har kunnet oppebære mere end det af Citantinden erkendte Beløb, vil Citantindens Paastand være at tage til Følge, dog saaledes at Sagens Omkostninger findes at kunne ophæves.

Nr. 415. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Bernhard Emil Smidt (Def. Bache),

der tiltales for Overtrædelse af § 83 i Politivedtægten for København af 1 Marts 1913.

Kriminal- og Politirettens Dom af 17 Juni 1916: Tiltalte, Typograf Bernhard Emil Smidt, bør inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse til Københavns Kommunes Kasse bøde 60 Kroner og betale Sagens Omkostninger. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Kriminal- og Politirettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte, Bernhard Emil Smidt, til Højesteretssagførerne Møldrup og Bache 40 Kroner til hver.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under denne Sag tiltales Typograf Bernhard Emil Smidt for Overtrædelse af § 83 i Politivedtægten for København af 1 Marts 1913.

Ved Tiltaltes egen Erkendelse og det iøvrigt Oplyste er det godtgjort, at han som Formand for Bestyrelsen for Dansk Typografforbunds Københavns Afdeling har paa Bestyrelsens Vegne den 19 Februar d. A. foranstaltet afholdt Karneval i »Odd Fellow Palæet«. Med Hensyn til Adgangen til Karnevallet er det under Sagen oplyst, at Adgangsbilletterne, hvoraf der ialt er afhændet ca. 3000 Stk., er solgt

saaledes, at en Inkassator paa hver af de ca. 120 herværende større Arbejdspladser fra Bestyrelsen har faaet tilsendt et Antal Billetter, svarende til Antallet af Medlemmer paa de paagældende Arbejdspladser, med Ordre til at sælge Billetterne saaledes, at der kun kom Efter-spørgeren og dennes Familie saa mange Billetter ihænde, som disse behøvede, og at de usolgte Billetter skulde tilbageleveres paa Forningens Kontor, hvorfra der kun er solgt Billetter til Medlemmer af Typografforbundet. Endvidere er der af Bestyrelsen sendt ca. 20 Fribilletter til forskellige herværende Bladredaktioners Kontorer og desuden uddelt ca. 10 Fribilletter til andre Ikke-Medlemmer, der paa lignende Maade som Bladredaktionerne stod i nært Forhold til Typografforbundet, hvorhos der er udleveret et Par Fribilletter til en ved »Odd Fellow Palæet« ansat Overkelner.

Offentlig Bekendtgørelse om Karnevallets Afholdelse har kun fundet Sted i Typograftidende, og der er ikke af Bestyrelsen solgt Billetter ved Indgangen.

Derimod har forskellige Medlemmer ved Karnevallets Afholdelse saavel i Fjor som i Aar købt Billetter, som de har afhændet til Fremmede, der atter har videresolgt Billetterne enten ved personlig at indfinde sig paa Gaden i Nærheden af »Odd Fellow Palæet« eller i dettes Gaard og her har falbudt og solgt Billetterne til Overpris eller ved Avertissementer i herværende Dagblade fra deres Forretninger eller private Bopæle har tilbudt Billetter til Salg mod Overpris, og paa denne Maade maa det antages, at et ikke saa ringe Antal Ikke-Medlemmer har faaet Adgang til de ommeldte Karnevaller.

I Anledning af det ved Karnevallet i Fjor (i Februar 1915) paa sidstnævnte Maade stedfundne Salg vedtog Forbundets daværende Bestyrelsesformand — uden at Sagen kom for Retten — i Mindelighed til Politidirektørens Belønningsfond at erlægge en Bøde af 35 Kr., og da Tiltalte, der var bekendt med den saaledes stedfundne Afgørelse, blev opmærksom paa, at en Del Handlende atter i Aar ved Avertissementer i Aviserne tilbød Billetter til Salg, henvendte han sig til Politidirektøren og henledte dennes Opmærksomhed herpaa, idet han paa denne Maade forment at kunne fralægge sig og den øvrige Bestyrelse ethvert Ansvar herfor.

Det er endvidere godtgjort, at Tiltalte, da han paa Karnevals-aftenen blev gjort opmærksom paa, at der i Gaarden og ved Indgangen til Palæet opholdt sig endel Personer, der solgte Billetter til Ikke-Medlemmer, har foranlediget Politiet til at skride ind imod de paagældende Billetsælgere.

Da der ved den omtalte af Medlemmerne i ret stor Stil drevne Handel med Billetter har været let Adgang til det omhandlede Karneval for Ikke-Medlemmer, af hvilke en hel Del efter det Oplyste maa antages at have deltaget i Karnevallet, findes herved den fornævnte Bestemmelse i Politivedtægten i det foreliggende Tilfælde at være overtraadt, og vil Tiltalte i sin Egenskab af Bestyrelsens Formand som en Følge heraf være at anse efter Politivedtægtens § 83 efter Omstændighederne med en Københavns Kommunes Kasse tilfaldende Bøde af 60 Kr. og have at betale Sagens Omkostninger.

Mandag den 29 Januar.

Nr. 94. Handelsfirmaet **Harald Kjær & Co.** (Graae)

mod

Interessentskabet Dvergur, Havnefjords Træfabrik og Tømmerhandel, Flygenring & Co., Havnefjord, Island (David),

betræffende Spørgsmaalet om Erstatning for Appellantens Misligholdelse af en Salgskontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 9 Marts 1915: De Indstævnte, Handelsfirmaet Harald Kjær & Co., bør til Citanterne, Interessentskabet Dvergur, Havnefjords Træfabrik og Tømmerhandel, Flygenring & Co., Havnefjord, Island, betale 6736 Kr. 47 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 4 Februar 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 300 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger ikke kan føre til andet Resultat end det i Dommen Antagne, vil denne efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret findes Appellanten at burde betale Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsfirmaet Harald Kjær & Co., til Indstævnte, Interessentskabet Dvergur, Havnefjords Træfabrik og Tømmerhandel, Flygenring & Co., Havnefjord, Island, med 600 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter forudgaaende Forhandlinger afsluttedes der den 5 Februar 1914 mellem Parterne i nærværende Sag en Handel, hvorved de Indstævnte, Handelsfirmaet Harald Kjær & Co., solgte Citanterne, Interessentskabet Dvergur, Havnefjords Træfabrik og Tømmerhandel, Flygenring & Co., Havnefjord, Island, ca. 80 Stdr. Brædder og Sparrer. Efter den af de Indstævnte paa en af deres egne trykte Blanketter udfærdigede Slutseddel skulde Partiet leveres fob Halmstad og være disponibelt til

Afskibning primo April 1914. For Halvdelen af Købesummen skulde der gives 3 Maaneders Akcept, for den anden Halvdel 6 Maaneders Akcept, at regne fra Fakturaens Dato. I Sluttedlens trykte Bestemmelser hed det bl. a., at enhver Tvist blev at afgøre ved Voldgift af 2 Mænd, hvoraf hver af Parterne skulde vælge én, som ikke maatte staa i særligt Forhold til nogen af Parterne som Agent eller Tjenende. Valgte den ene Part ikke sin Voldgiftsmand inden 5 Dage efter at være opfordret dertil, var den anden Part berettiget til at vælge Begge. Opnaaedes der ikke Enighed ad denne Vej, skulde, efter at lovligt Skøn var optaget, Sagen endeligt og inappellabelt afgøres ved Sø- og Handelsretten i København.

Ladningen afskibedes fra Halmstad med Skonnerten »Brødrene« af Svendborg i April 1914 og kom til Havnefjord den 23 Maj. Da Modtagerne ved Udlosningen fandt, at Lasten var i høj Grad ukontraktsmæssig i flere Retninger, blev der afholdt Søforklaring og udmeldt Skønsmænd til at besigte Lasten. I en Række Telegrammer reklamerede Modtagerne til Harald Kjær & Co., som ved Telegram af 2. Juni henviste dem til at udvælge en Voldgiftsmand. Modtagerne udnævnte samme Dag en saadan og tilkendegav straks telegrafisk, hvem de havde valgt. Samtidig gav de efter Forlangende af Harald Kjær & Co. Akcept for Købesummen i Overensstemmelse med Kontrakten, men forbeholdt sig alle deres Rettigheder. Under 6 Juni opgav Harald Kjær & Co. som deres Voldgiftsmand en dansk Tømmerhandler. Paa Modtagernes Forespørgsel om, naar denne Voldgiftsmand vilde give Møde, opgav de under 9 s. M., at han antagelig rejste til Island med »Botnia«, og samtidig protesterede de mod, at der optoges retsligt Skøn, før Voldgiften havde fundet Sted. Da »Botnia« ifølge Fartplanen først skulde afgaa fra København den 30 Juni, erklærede Køberne, at de ønskede Voldgift straks, og at de gjorde Harald Kjær & Co. ansvarlige for ethvert Tab, der blev paaført dem ved denne Forhaling af Sagen. Tiden gik nu til den 3 Juli, da Harald Kjær & Co. lod Køberne vide, at deres Voldgiftsmand var bleven forhindret i at rejse med »Botnia«; de meddelte Intet om, naar han da kom. Køberne opfordrede nu i et Telegram af 5 Juli Sælgerne til inden 5 Dage at vælge en paa Island boende Voldgiftsmand, idet de i modsat Fald vilde anse sig for berettigede til at foretage Udnævnelsen. Sælgerne svarede i et Telegram af 6 Juli, at de fastholdt Valget af deres københavnske Voldgiftsmand, men de meddelte stadig Intet om, naar han kunde rejse til Island, og Køberne valgte derfor 5 Dage efter — den 11 Juli — ogsaa den anden Voldgiftsmand. De meddelte dette i Telegram af 15 Juli til Harald Kjær & Co., som protesterede, men ikke gjorde Noget for at sende den paagældende Tømmerhandler til Island og heller ikke nu opgav, naar han kunde ventes at komme. Efter senere at have modtaget en Skrivelse af 12 Juni, i hvilken Køberne under Fremsendelse af Søforklaringen gjorde nærmere Rede for deres Opfattelse og erklærede, at de ikke havde villet standse det paabegyndte retslige Skøn, som kun kunde blive nøjagtigt ved at foretages straks, erklærede de Indstævnte i et Brev af 8 Juli, at de vilde afvente Udskrift af denne Skønforretning, før de sendte deres Voldgiftsmand til Island, da de — som de sagde — muligvis efter Modtagelsen af dette kunde ordne

Sagen uden Voldgift. Samtidig fastholdt de dog, at Skønnet var ugyldigt som optaget for tidligt, hvorhos de tilbagesendte Søforklaringen, der var optaget paa Islandsk, fordi de ikke forstod dette Sprog.

Under 23 September 1914 afsagde de to af Køberne udnævnte Voldgiftsmænd deres Kendelse, der gik ud paa, at Harald Kjær & Co. skulde betale Køberne 6661 Kr. 47 Øre og den ene Voldgiftsmand et Honorar af 75 Kr., medens Køberne skulde betale den anden Voldgiftsmands Honorar med et tilsvarende Beløb.

Idet Køberne har betalt begge Voldgiftsmænd deres Honorar, har de under denne Sag paastaet Harald Kjær & Co. dømt til at betale dem et Beløb af 6736 Kr. 47 Øre med Renter 6 pCt. p. a. fra Voldgiftskendelsens Dato og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte gør gældende, at de rettidig har udnævnt deres Voldgiftsmand, og at Citanterne derfor har været uberettigede til at udnævne begge Voldgiftsmændene. De gør endvidere gældende, at den stedfundne Voldgift har tilsidesat de mest elementære Procesregler, idet de ikke engang er opfordret til at møde for Voldgiftsretten. De mener da, at Voldgift i Overensstemmelse med Slutsedlens Bestemmelse endnu slet ikke er blevet forsøgt, og de har derfor paastaet Sagen afvist fra Retten. Subsidiært forlanger de Sagen paakendt i Realiteten af Sø- og Handelsretten og kræver Anstand for at føre Bevis for, at Ukontraktmæssigheden langt fra er saa stor som af Voldgiften antaget.

Retten kan ikke give de Indstævnte Medhold i de af dem anførte Betragtninger. Naar der i Slutsedlen er stipuleret en vis Tidsfrist, inden for hvilken en dertil opfordret Part skal have valgt sin Voldgiftsmand, kan Meningen dermed ikke være den, at Parten blot skal vælge sin Voldgiftsmand, men at det derefter staar ham frit for at forhale Sagen. Navnlig for Modtageren kan det jo være af den største Betydning, at Sagen bliver afgjort, saa han ikke i længere Tid af Hensyn til en kommende Voldgift skal være forhindret i at disponere over Varerne. Selv om man da ikke vilde mene, at de Indstævnte paa Grund af den korte Frist, der var stipuleret i Slutsedlen, overhovedet maatte være afskaaren fra at vælge en Mand, der først skulde foretage Rejsen fra København til Island, saa maatte det i hvert Fald paahvile dem at sørge for, at Vedkommende tiltraadte Rejsen uden ethvert ugrundet Ophold.

De Indstævnte har nu saa langt fra at bestræbe sig for at efterkomme deres Forpligtelser i den anførte Henseende tværtimod udvist en endog ret høj Grad af Hensynsløshed og Mangel paa Forstaaelse af de Forpligtelser, den af dem selv affattede Slutseddel paalagde dem. Den af dem udvalgte Voldgiftsmand var en Tømmerhandler, hvis Bo var under Likvidation med en af Indehaverne af det indstævnte Firma som en af Likvidatorerne. Han kan næppe betragtes som habil som Voldgiftsmand, idet han, som det er oplyst, da stod i Likvidatorernes Tjeneste som lønnet Hjælper ved Boets Behandling. Efter de Oplysninger, der er kommen frem under en afholdt Vidneforklaring, er Valget derhos sket paa en saadan Maade, at det næppe kan betragtes som et endeligt Valg eller i alt Fald ikke som et alvorligt Skridt til at faa Sagen afgjort inden rimelig Tid ved Voldgift.

Under Hensyn hertil og til hele de Indstævntes ovenfor beskrevne

Færd, navnlig til den Omstændighed, at de Indstævnte ikke, da Citanterne erklærede, at de vilde vælge ogsaa den anden Voldgiftsmand, gjorde alvorlige Skridt til enten at udvælge en Mand paa Island eller til snarest at faa en Voldgiftsmand sendt derop, findes Citanterne at have været berettiget til ogsaa at udnævne den anden Voldgiftsmand.

Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved den stedfundne Voldgift findes der ikke at kunne rejses saadanne Indvendinger mod denne, at der kan blive Tale om af den Grund at tilsidesætte Voldgiftsmændenes Kendelse. Det maa i vidt Omfang bero paa Voldgiftsmændene selv, hvilke processuelle Former de vil anvende, og hvilke Oplysninger de vil indhente. I det foreliggende Tilfælde drejede Sagen sig i det Væsentlige om en Bedømmelse af Varernes Kontraktmæssighed og deres Mindreværdi. De Indstævnte vidste, at Voldgift vilde blive foretaget, og de vidste, hvem Citanterne havde udnævnt til Voldgiftsmænd. Herefter og naar Hensyn tages til, at der har været forelagt Voldgiftsretten et ret fyldigt Materiale og til de Indstævntes hele Holdning overfor Spørgsmaalet om Voldgift, findes det ikke at kunne gøre den af-sagte Kendelse uforbindende, at de Indstævnte ikke udtrykkeligt er bleven opfordret til at give Møde for Voldgiftsretten.

Efter det Anførte vil den afsagte Voldgiftskendelse være at be-
trakte som forbindende, og der vil hverken kunne blive Tale om ny Voldgift eller om, at Sø- og Handelsretten kan komme ind paa Spørgs-
maalet om Sagens Realitet.

Der vil være at give Dom efter Citanternes Paastand, dog saa-
ledes, at Renten ansættes til 5 pCt. pro anno fra Stævningens Dato,
den 4 Februar 1915.

Sagens Omkostninger ansættes til 300 Kr.
Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Tirsdag den 30 Januar.

Nr. 490.

Højesteretssagfører E. Harboe

mod

Sigfred Constantin Andersen (Def. Stein),

der tiltales for Tyveri og Overtrædelse af Opholdspaalæg.

Ringsted Købstads Ekstrarets Dom af 27 Oktober 1916:
Arrestanten Siegfred Constantin Andersen bør straffes med Tugthus-
arbejde i 4 Aar og i Erstatning til det kgl. oktr. alm. Brandassurance-
Compagn betale 40 Kr. 10 Øre. Saa udreder og Arrestanten denne
Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Assing, 20 Kr.
og til Defensor, Sagfører Svendsen, 15 Kr. Det Idømte at udredes
inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Føkyndelse, og Dommen i
det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 November 1916: Undretdommen bør ved Magt at stande, dog at Dommens Bestemmelser om Erstatning bortfalder. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Axel Bang og H. H. Schmidt, betaler Arrestanten Sigfred Constantin Andersen 30 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Sigfred Constantin Andersen til Højesteretssagførerne Harboe og Stein 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Ringsted Købstads Ekstraret efter Arrestanten Sigfred Constantin Andersens Begæring hertil indankede Sag er Arrestanten sat under Tiltale for Tyveri og Overtrædelse af Opholdspaalæg.

Arrestanten, der er født den 21 Januar 1861, har tidligere mangfoldige Gange været straffet, navnlig for Tyveri og Betleri senest ved Højesterets Dom af 1 Oktober 1912 efter Straffelovens § 232 for 8de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Tugthusarbejde i 3 Aar og ved Næstved Købstads Politirets Dom af 25 Oktober 1915 efter Lov af 3 Marts 1860 § 3, jfr. midlertidig Lov af 1 April 1911 § 8, 2det Stk., med Tvangsarbejde i 10 Maaneder, hvorhos det ved Dommen i Medfør af fornævnte Lov af 1 April 1911 § 8, 3die Stk., paalagdes ham i et Tidsrum af 2 Aar fra hans Løsladelse at regne at tage Ophold i den Kommune, som af Politiet anvistes ham.

Ved Arrestantens med det øvrige Oplyste stemmende Tilstaaelse er det godtgjort, at han har gjort sig skyldig i følgende Forhold:

Efter at det i Medfør af den sidstnævnte Doms Bestemmelse af Politimesteren i Næstved var paalagt Arrestanten i 2 Aar fra den 27 August 1916 at regne at tage Ophold i sin Forsørgelseskommune, København, forlod han uanset dette Paalæg en af de første Dage i Oktober 1916 København, hvor han havde været anbragt paa Anstalten »Sundholm«, og naaede efter nogen Omflakken, hvorunder han for-gæves søgte Arbejde i sin Profession som Skorstensfejer, Ringsted, hvor han var godt kendt fra tidligere Ophold.

I Ringsted begav Arrestanten sig Natten mellem den 10 og 11 Oktober 1916 — efter sit eget Udsagn for at skaffe sig noget at drikke — gennem en uafaaet Laage til Baggaarden i Købmand Johannes Rørbyes Ejendom paa Nørregade og krøb derfra gennem et — som det maa antages aabentstaaende — Vindue ind i et Pakhus, hvor han fra et Anker drak en ikke nærmere oplyst Mængde Rom-

punchessens og undlod at lukke Hanen paa Ankeret, saaledes at Resten af dettes Indhold løb ud og spildtes.

Efter at have forladt Pakhuset skaffede Arrestanten sig i den Hensigt at stjæle Penge Adgang til et i Forhuset i samme Ejendom værende Kontorlokale ved efter at have ituslaaet et Par Vinduesruder at aabne Vinduet og derefter stige ind gennem dette. I Kontorlokalet søgte Arrestanten forgæves efter Penge i en derværende uaf-laaset Pult og forlod derpaa Bygningen efter fra et til Kontoret stødende Butikslokale at have tilegnet sig 2 frit fremme liggende Pakker Chokolade.

Købmand Rørbye har faaet sit Tab dækket af Det kgl. oktr. alm. Brandassurance-Kompagni, hvor han havde tegnet Forsikring imod Indbrudstyveri, med 40 Kr. 10 Øre, hvilket Beløb Kompagniet herunder Sagen har paastaet sig erstattet af Arrestanten.

For sit i de foranførte Henseender udviste Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 232 for 9de Gang begaaet groft Tyveri og efter midlertidig Lov af 1 April 1911 § 8³, jfr. Lov af 3 Marts 1860 § 1, med en Straf, der findes passende bestemt til Tugthusarbejde i 4 Aar. Derimod findes den nedlagte Paastand om Erstatning, der er fulgt i Underrettsdommen, ikke at kunne tages til Følge, da der ikke foreligger tilstrækkelige Oplysninger om Størrelsen af den Skade, der er forvoldt ved de Forhold, der kan tilregnes Arrestanten som Tyveri, og da der ikke under nærværende Sag vil kunne blive Spørgsmaal om at paalægge Arrestanten at erstatte anden Skade.

Med den nævnte Ændring vil den indankede Dom, hvis Bestemmelse om Sagens Omkostninger, som det er paalagt Arrestanten at udrede, billiges, være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor herfor Retten vil Arrestanten have at betale 30 Kr. til hver.

Sagens Behandling i 1ste Instans og den befalede Sagførelse for begge Retter har været lovlig.

Nr. 125 og 284. A/S. Det oversøiske Compagnie (Henriques)

mod

Handelsrejsende C. T. Dehs (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Apellantens Misligholdelse af en med Indstævnte indgaaet Kontrakt og dennes Erstatningsfordring paa Selskabet i den Anledning.

Sø- og Handelsrettens Dom af 16 November 1915: Indstævnte, Handelsrejsende C. T. Dehs, bør for Tiltale af Citanterne, A/S. Det oversøiske Compagnie, i Sagen fri at være. Sagens Omkostninger betaler Citanterne til Indstævnte med 75 Kr. inden 3 Dage

efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at Parternes Kontrakt af 4 Juli 1913 ikke er stemplet.

Samme Rets Dom af 13 Marts 1916: De Indstævnte, A/S. Det oversøiske Compagnie, bør til Citanten, Handelsrejsende Debs, betale 1358 Kr. 54 Øre, med Renter 5 pCt. aarlig fra den 4 Januar 1916, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 100 Kr. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ved kongelig Bevilling af 16 Maj 1916 er det tilladt det appellerende Aktieselskab under Appellen for Højesteret at forene den af Selskabet mod Indstævnte anlagte, af Sø- og Handelsretten den 16 November 1915 paadømte Sag med den ved samme Ret under 13 Marts 1916 paadømte Sag mellem de samme Parter, saaledes at disse Sager procederes og paakendes undet Et. I Forbindelse med sidstnævnte Dom har derhos Selskabet paaanket til Annullation en paa Grundlag af denne Dom efter Indstævntes Begæring afholdt Eksekutionsforretning hos Selskabet, under hvilken Forretning der den 3 Maj 1916 af Byfogeden i København er dekretet Udlæg i en Statsobligation paa 1000 Kroner.

I Henhold til de Grunde, der i saa Henseende er anført i den første af de nævnte Domme, er det rettelig antaget, at Selskabet har misligholdt sit i Dommene ommeldte Kontraktforhold med Indstævnte, og at denne har Krav paa Erstatning for det ham derved paaførte Tab. Der mangler imidlertid Føje til at antage, at dette Tab har haft den af Indstævnte paastaaede Størrelse af 3034 Kroner 16 Øre, idet han hverken har tilvejebragt nogen Bevislighed i saa Henseende eller ses i Enkeltheder at have imødegaaet den Beregning, som af Selskabet er opstillet under den ved Dommen af 13 Marts 1916 paakendte Sag, og hvorefter Tabet formenes ikkun at beløbe sig til 1084 Kroner 16 Øre.

Vel er der nu under den mundtlige Procedure i den ved Dommen af 16 November 1915 paakendte Sag, ved hvilken Lejlighed Selskabet var repræsenteret ved en Sagfører, medens Indstævnte mødte personlig, truffet en Overenskomst, hvorefter Parterne ifølge en Tilførsel til Retsprotokollen var enige om, at det Beløb, der eventuelt vilde være at lægge til Grund for Indstævntes Erstatningspaastand, blev opgjort paa en nærmere angiven Maade til det ovennævnte samlede Beløb af 3034 Kroner 16 Øre, men da det Foreliggende ikke giver Føje til at antage, at Sagføreren har været berettiget til at træffe en saadan Overenskomst med forbindende Virkning for Selskabet udover selve den Sag, under hvilken han repræsenterede dette, vil der ikke kunne tillægges den nævnte Overenskomst nogen Betydning som Grundlag for den Fordring, der er indtalt under den den 13

Marts 1916 paadømte Sag. Idet der derhos efter det Ovenanførte maa gaas ud fra, at Indstævntes Tab ialtfald ikke overstiger det Beløb af 1675 Kroner 62 Øre, som han har erkendt at skyldes Selskabet, vil der ikke kunne tilkendes ham nogen Erstatning hos dette under den ved Dommen af 13 Marts 1916 paakendte Sag.

Paa den anden Side maa Indstævnte anses ved den titnævnte Overenskomst at have vundet en saadan Retsstilling, at han har Krav paa, at den Sag, under hvilken Overenskomsten er indgaaet, paadømmes ud fra den Forudsætning, at hans Erstatningsfordring ikke udgør et mindre Beløb end det af Selskabet under Sagen indtalte.

Som Følge af det anførte vil Parterne være at frifinde for hinandens Tiltale, hvorhos Udlægsforretningen bliver at ophæve.

Processens Omkostninger for Sø- og Handelsretten og for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Aktieselskabet det oversøiske Compagnie, og Indstævnte, Handelsrejsende C. T. Dehs, bør for hinandens Tiltale i denne Sag fri at være, og bør derhos den paaankede Udlægsforretning være ophævet. Processens Omkostninger for Sø- og Handelsretten og for Højesteret ophæves. Til Justitskassen betaler Appellanten og Indstævnte hver 10 Kroner.

De indankede Dommes Præmisser er saalydende:

Dommen af 16 November 1915.

Ved Kontrakt af 4 Juli 1913 blev Hr. C. T. Dehs antaget som Rejsende for A/S. Det oversøiske Compagnie. Hr. Dehs, der skulde berejse Sverrig, skulde udføre 3 faste Rejser, en i Januar—Februar, eventuelt Marts, en i August—September, eventuelt Oktober, samt en Ekstrarejse med indskrænket Kollektion i Maj. Han lønnedes med Provision, saaledes at Afregning fandt Sted halvaarsvis bagud pr. 30 Juni og 31 December, dog var han berettiget til at fordrø udbetalt rimelige à conto Beløb paa indtjent Provision. Som Bidrag til hans Rejsseudgifter ydede Kompagniet ham 15 Kr. pr. Dag, ligesom Kompagniet betalte det fornødne Rejsebevis og afholdt Toldbeløb m. v. Kontrakten var efter 1 Januar 1914 opsigelig med $\frac{1}{2}$ Aars Varsel til en 1 Januar eller 1 Juli. Hr. Dehs foretog Efteraarsrejsen 1913 og Foraarsrejsen 1914, hvorimod Rejsen i Maj faldt bort. Den 26 August 1914 tilskrev Kompagniet Hr. Dehs og anmodede ham om at møde og modtage Ordre. Den følgende Dag var han paa Kontoret og havde en Samtale med Kompagniets Direktør. Efter Hr. Dehs' Forklaring nægtede Direktøren at udbetale ham nogetsomhelst Beløb

til Rejsen, idet han henviste til, at han havde oppebaaret Forskud til Beløb ca. 1600 Kr., hvorfor han denne Gang selv maatte afholde alle Udgifter. Samme Dag, den 27, tilsendte Direktøren ham en Skrivelse, hvori han udtalte, at han den næste Dag maatte tiltræde Rejsen, og at han selv maatte indklare Kollektionen. Hr. Dehs forklarer, at han den 28 paany var paa Kontoret, hvor han, der ikke traf Direktøren, overfor Prokuristen erklærede at være klar til at rejse og paany bad om Penge til Pas etc., ligesom han gjorde opmærksom paa, at Kravet om at han selv skulde indklare Kollektionen var i Strid med Kontrakten, og at Prokuristen erklærede at have Direktørens udtrykkelige Ordre om ikke at udbetale ham nogetsomhelst Beløb, men hvis han alligevel vilde rejse, skulde Kollektionen blive gjort færdig.

Hr. Dehs henvendte sig nu til en Sagfører, som den 29 August meddelte Kompagniet, at Hr. Dehs maatte betragte deres Handlemaade som Kontraktsbrud, saafremt de ikke inden en kortere Tid satte ham i Stand til at paabegynde Rejsen ved at udbetale ham et passende Beløb til Afholdelse af Udgifterne. Denne Henvendelse besvarede Kompagniet ved en Skrivelse af 1 September, hvori de udtalte, at de forstod Skrivelsen saaledes, at Hr. Dehs nægtede at efterkomme den ham givne Ordre til at paabegynde Efteraarsrejsen. Det hedder derefter: »Naar det som Paaskud til denne Nægtelse angives, at han ikke har erholdt det »sædvanlige« Rejseforskud, skal vi udtale, at dette ikke er overensstemmende med Sandheden, idet han tværtimod har modtaget usædvanlig store Rejse- og Provisionsforskud, saaledes som vedlagte Conto Curant vil udvise. Under disse Omstændigheder maa vi forbeholde os at gøre Ansvar gældende mod Hr. Dehs for hans Insubordination, ligesom vi maa bede Dem — hvis Rejsen nu ikke uopholdelig paabegyndes — at foranledige tilbagebetalt det modtagne Forskud i Overensstemmelse med vedlagte Conto Curant.«

Der veksledes mellem Kompagniet og vedkommende Sagfører yderligere nogle Skrivelser, som ikke førte til nogen Ordning.

Under 16 Juli 1915 har Kompagniet stævnet Hr. Dehs til Betaling af et Beløb stort 1675 Kr. 62 Øre, som han ifølge Opgørelse skal være dem skyldig dels hidrørende fra udbetalte Forskud, dels for leverede Varer. Af Beløbet fordres Renter 6 pCt. pro anno fra Stævningens Dato.

Under Proceduren har Citanter yderligere paastaet sig tilkendt 92 Kr. 05 Øre, men da dette ikke har været Genstand for Forligsmægling, vil denne nye Paastand ikke kunne tages under Paakendelse.

Indstævnte procederer til Frifindelse.

Han erkender Rigtigheden af det indsøgte Krav, men gør gældende at have større Modkrav, idet han paastaar, at det er Citanterne, der har brudt Kontrakten ved ikke at ville forsyne ham med de til Rejsen fornødne Penge. Dette bestrides af Citanterne, der gør gældende, at Tolden skulde betales af vedkommende Dragerlav, der indklarede Kollektionen og fik Udgifterne refunderet direkte af Citanterne, og at man ikke har nægtet Indstævnte Penge til Rejsepas, ligesom Rejsediæterne ikke har været paa Tale.

Rigtigheden af Indstævntes Fremstilling er imidlertid paa afgørende Maade bekræftet ved Indholdet af Citanternes Skrivelse af 1 Septem-

ber 1914, ligesom deres Skrivelse af 27 August s. A. maa forstaaes saaledes, at Indstævnte selv vilde have at betale Told af (indklarere) Kollektionen. Citanterne har imidlertid været uberettiget til at forlange, at Indstævnte selv skulde afholde de omhandlede Udgifter af de ham under hans Rejse i Januar-Marts udbetalte Forskud, der ikke med nogensomhelst Føje har kunnet betragtes som Forskud paa Udgifterne ved Sommerrejsen, og Citanterne, der saaledes er Skyld i, at Indstævnte ikke er kommen ud at rejse, vil derfor være pligtig til at erstatte ham, der ifølge Kontraktens § 10 ikke kunde være opsagt før end til 1 Juli 1915, det ham herved paaførte Tab, som efter hvad der under Prozeduren er Enighed om, andrager ialt 3034 Kr. 16 Øre.

Indstævnte har ikke anlagt Kontrasøgsmaal, men har indskrænket sig til at reservere sin Ret til senere at indtale Differencen. Han vil efter det Anførte være at frifinde, idet Sagens Omkostninger tilkendes ham med 75 Kr.

Statskassens Ret vil være at forbeholde i Anledning af, at Parternes Kontrakt af 4 Juli 1913 ikke er stemplet. Iøvrigt foreligger ingen Stempelovertrædelse.

Dommen af 13 Marts 1916.

Under en tidligere Retssag søgte de Indstævnte, A/S. Det oversøiske Compagnie, Citanen, Handelsrejsende Dehs, til Betaling af 1675 Kroner 62 Øre, som Citanen skulde være dem skyldig, dels for udbetalt Forskud og dels for leverede Varer. Under Sagen gjorde Citanen gældende, at de Indstævnte havde brudt deres Kontrakt med ham ved ikke at forsyne ham med de fornødne Penge til en Rejse, han som Agent skulde gøre for dem, og at der derfor tilkom ham et større Modkrav.

Ved nærværende Rets Dom af 16 November 1915 blev det nu statueret, at de Indstævnte var Skyld i, at Citanen ikke var kommen ud at rejse, og at de derfor var pligtige at erstatte ham det ham derved paaførte Tab, der — som det hedder i Dommen — »efter hvad der under Proceduren er Enighed om« androg ialt 3034 Kr. 16 Øre. Citanen havde da ikke anlagt Kontrasag, men blev ved nævnte Dom frifunden for de Indstævntes Tiltale med Tillæg af Sagens Omkostninger.

Under nærværende Sag søger Citanen nu de Indstævnte til Betaling af Resttabet, nemlig Forskellen mellem ovennævnte 3034 Kr. 16 Øre og ligeledes ovennævnte 1675 Kr. 62 Øre, eller ialt 1358 Kr. 54 Øre, med Renter 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 4 Januar 1916, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har under nærværende Sag paastaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har, selv om der under nærværende Sag maa gaas ud fra, at de er pligtige at erstatte Citanen hele hans fornævnte Tab, gjort gældende, at Tabet ikke har udgjort saa meget, at Citanen vilde have noget Krav udover det ham betalte Forskud, og endvidere gjort gældende, at Udtalelsen i fornævnte Dom om Tabets Størrelse maatte bære paa, at der ikke var forelagt Retten tilstrækkelige Oplysninger herom, samt at det deri nævnte Beløb kun udgjorde Brutto-Beløbet af

Citantens Fortjeneste ved de Rejser, han ikke kom til at gøre, og at heri maatte fragaa den Del af Rejseudgifterne, som han selv skulde afholde.

De Indstævnte har i saa Henseende anført, at medens der tilkom Citanten 15 Kr. om Dagen, vilde hans virkelige Udgifter til Rejsen udgøre mindst 33 Kr. om Dagen, eller for 150 Rejsedage 4950 Kr., eller med Fradrag af hans Diæter 2250 Kr. ialt 2700 Kr., hvorefter hans Netto-Indtægt af Rejserne kun vilde udgøre 334 Kr. 16 Øre foruden besparet Hjemmeforbrug 5 Kr. daglig, eller 750 Kr.

Da det imidlertid af den tidligere Retssag og Dom fremgaar, at Parterne da var enige om, at det Citanten paaførte Tab udgjorde 3034 Kr. 16 Øre, og da de Indstævnte ikke har oplyst, at der ved dettes Fastsættelse er begaaet nogen saadan for Citanten kendelig Fejl, at de nu vilde kunne fragaa, hvad der saaledes er fastslaaet mellem dem, hvorved yderligere bemærkes, at det ej heller er oplyst, at det vilde være umuligt for Citanten at udføre Rejsen for de ham tilkommende Diæter med Tillæg af det af de Indstævnte for besparet Hjemmeforbrug beregnede Tillæg, maa der under nærværende Sag gaas ud fra, at det Citanten hos de Indstævnte endnu tilkommende Erstatningsbeløb udgør den paastævnte Sum, der derfor vil være at tilkende Citanten med Renter som paastaet, og Sagens Omkostninger med 100 Kr.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Onsdag den 31 Januar.

Nr. 225. Firmaet **Ch. & Ch. Schönfeld**, Wien (Asmussen)

mod

Firmaet **J. de Jongh** (Winther),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning for Misligholdelse af en med Appellanten indgaaet Salgskontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 29 December 1915: De Indstævnte, Firmaet J. de Jongh, bør for Tiltale af Citanterne, Firmaet Ch. & Ch. Schönfeld, Wien, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Den i den indankede Dom ommeldte Slutseddel indeholder ikke Noget om, at Indstævntes Leveringspligt var begrænset til Kød fra Sverrig, og det svenske Udførselsforbud har derfor ikke

kunnet fritage Indstævnte for at opfylde Handlen. Indstævnte har dernæst ikke godtgjort sit Anbringende om, at Opfyldelsen er bleven hindret ved Mangel paa Kølevogne til Kødets Transport. Ligesaa lidt har Appellanten, efter hvad der foreligger, ved sit Forhold efter Modtagelsen af Indstævnets Telegram af 2 September 1915 afskaaret sig fra at gøre sin Ret efter Kontrakten gældende. Da det derhos efter Proceduren i foregaaende Instans i Forbindelse med de iøvrigt foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger, maa antages, at det Appellanten ved Handlens Misligholdelse paaførte Tab kan ansættes til 858 Kroner, vil Indstævnte overensstemmende med, hvad Appellanten subsidært har paastaet, være at dømme til at betale Appellanten dette Beløb med Renter 5 pCt. aarlig fra Stævnningens Dato, den 6 Oktober 1915, til Betaling sker.

Processens Omkostninger for begge Retter vil Indstævnte have at betale til Appellanten med 300 Kroner.

Thi køndes for Ret:

Indstævnte, Firmaet J. de Jongh, bør til Appellanten, Firmaet Ch. & Ch. Schönfeld, betale 858 Kroner med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 6 Oktober 1915, til Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter betaler Indstævnte til Appellanten med 300 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Sluseddel af 27 August d. A. solgte de Indstævnte, Firmaet J. de Jongh til Citanterne, Firmaet Ch. & Ch. Schönfeld, Wien, en Waggon prima Oksekød til en Pris af 1 Kr. 70 Øre pr. kg at levere 1 eller 2 September.

De Indstævnte havde i Sverrig indkøbt Kød til Opfyldelse af deres Forpligtelse, men et svensk Udførselsforbud hindrede dem i at faa Kødet ud. Dette meddelte de Citanterne i et Telegram af 2 September, idet de tilføjede, at de skulde søge at opnaa Dispensation. Dette lykkedes imidlertid ikke, og de Indstævnte har da ikke leveret.

Under denne Sag forlanger Citanterne nu i Anledning af Ikke-Leveringen en Erstatning af 1861 Kr. 75 Øre med Renter og Omkostninger. De har desuden nedlagt forskellige subsidære Paastande.

De Indstævnte procederer til Frifindelse med Tillæg af Omkostningerne.

Efter samtlige foreliggende Oplysninger, derunder navnlig en Erklæring fra Oldermændene for Københavns Slagterlav, maa Retten gaa ud fra, at Priserne paa Leveringstiden ikke har været højere end

Kontraktens Priser, og allerede af den Grund vil de Indstævnte da være at frifinde.

Sagens Omkostninger vil kunne hæves.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Torsdag den 1 Februar.

Nr. 31.   Kontorchef **Axel Myhlertz** (Henriques)

mod

Hofjægermester **G. E. Grüner** (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Brud paa Kontraappellantens Forpligtelse overfor Hovedappellanten til at servitutbehæfte visse Parceller.

Københavns Amts nordre Birks ordinære Rets Dom af 29 April 1914: Indstævnte, Hofjægermester G. E. Grüner, bør til Citanten, Kontorchef Axel Myhlertz, betale 1000 Kroner, med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 31 Juli 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsøver- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Februar 1915: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold for Overretten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at det er paalagt Kontraappellanten at udrede Erstatning til Hovedappellanten, men efter de Højesteret foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger findes Erstatningen at burde bestemmes til 2000 Kroner med Renter.

Processens Omkostninger for alle Retter vil Kontraappellanten have at betale til Hovedappellanten med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Kontraappellanten, Hofjægermester G. E. Grüner, bør til Hovedappellanten, Kontorchef Axel Myhlertz, betale 2000 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den

31 Juli 1913, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter betaler Kontraappellanten til Hovedappellanten med 500 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skøde af 17 August 1907 overdrog Kontraappellanten, Hofjægermester G. E. Grüner af Dronninggaard, til Hovedappellanten, Kontorchef Axel Myhlertz, en Parcel, Matr.-Nr. 1 tk, stor 15,420 Kvadratalen, af den ham tilhørende Ejendom Matr.-Nr. 1 ei af Dronninggaard, Søllerød Sogn, for en Købesum af 70 Øre pr. Kvadratalen eller 10,794 Kr. I § 3 i den forudgaaende Købekontrakt af 4 Februar 1907 er bl. a. fastsat, at der skal paahvile Parcellen forskellige nærmere angivne Forpligtelser, med Hensyn til hvilke Købekontrakten er tinglæst som pant- og servitutstiftende, nemlig dels (i Paragraffens Litra d) Hegnspligt og Pligt til at svare Vejafgift, dels (i Litra a—c og l—g) følgende Indskrænkninger med Hensyn til Parcellens Benyttelse:

- a. Der maa paa den solgte Parcel eller de Underparceller, som maatte blive fraskilt denne, kun opføres et Vaaningshus og dette maa ikke være højere end to Etager, foruden Kælder, Kvist, Taarne og deslige. Ingen Lejlighed maa derhos bestaa af mindre end 3 Værelser foruden Køkken og Pige-kammer. — — —
- b. Udhusene maa kun benyttes som Bolig til Personer, der hører til de i Vaaningshuset boende Familiers Husstand eller disses Gæster.
- c. Ingen Retirade eller Møgkule maa anbringes Nabogrunden nærmere end $2\frac{1}{2}$ Alen.
- e. Paa Parcellen maa ikke drives nogen af de i Lov af 10 Marts 1852 nævnte Næringsveje eller have's Oplag af de i Loven nævnte Genstande, ej heller benyttes som Arbejdsplads undtagen under Bygningens Opførelse paa Parcellen. Fremdeles maa der heller ikke drives noget Værksted, Fabrik eller Beværtning eller have's nogen Udsalg. Endvidere maa der ikke øves nogen Virksomhed, som ved Røg, Støj, ilde Lugt eller paa anden Maade i væsentlig Grad kan volde Naboerne Ulempe. Endelig maa der paa Parcellen ikke etableres nogen Vognmandsforretning eller være Svinehold.
- f. Sand, Grus eller Fyld maa ikke bortføres som Salgsvarer fra Parcellen uden Sælgerens Samtykke.
- g. Den solgte Parcel maa ikke uden Sælgerens Samtykke udstykkes i mindre Parceller end 3500 Kv.-Alen.◄

Endvidere bestemmer Paragraffens Litra h Følgende:

• Samtlige ovennævnte Forpligtelser er ubetinget gældende indtil 1 Januar 1950. Efter denne Dag bortfalder de, naar det vedtages af

Flertallet af Ejerne af de Parceller, der er bortsolgt fra Hovedparcellen Matr. Nr. 1 ei.◀

Endelig hedder det i Litra i bl. a. saaledes:

»Sælgeren forpligter sig til at paalægge samtlige Parceller, der bortsælges fra Matr. Nr. 1 ei, lignende Servitutter som de ovennævnte, men forbeholder sig dog at fravige samme i enkelte Tilfælde for de Parcellers Vedkommende, der har Façade mod Kongevejen. Enhver Ejer af en Parcel har Paataleret og Ret til at fordre de Servitutter overholdt, der er paalagt i Vedkommendes Skøde og indeholdes i Skøder paa Parceller, der er udstykket fra samme Matr. Nr. som Klagerens Ejendom.«

Efter at Kontraappellanten havde bortsolgt forskellige andre Parceller af Matr. Nr. 1 ei, overdrog han ved Skøde af 5 December 1910 det tilbageværende Areal af Ejendommen, stort 48.090 Kvadratalen, til Grosserer Vilh. Christiansen for 7557 Kr., altsaa 15⁵/₇ Øre pr. Kvadratalen, uden at der i Skødet eller den forudgaaende Købekontrakt er optaget Noget om de ovennævnte Servitutter.

Da Hovedappellanten anser denne Undladelse for stridende mod den af Kontraappellanten ved Købekontrakt af 1907 § 3 Litra i overtagne Forpligtelse til »at paalægge samtlige Parceller, der bortsælges fra Matr. Nr. 1 ei, lignende Servitutter som de ovennævnte«, har han under Anbringende af, at hans Ejendom Matr. Nr. 1 tk derved er bliven forringet i Værdi, under denne fra Københavns Amts nordre Birks ordinære Ret efter Hoved- og Kontraappellstævning hertil indankede Sag i første Instans søgt Kontraappellanten til at erstatte Værdiforringelsen med 15.000 Kr. eller efter uvildige Mænds Skøn samt til at betale Renter af Erstatningen, 5 pCt. aarlig, fra Forligsklagens Dato, den 31 Juli 1913, til Betaling sker.

Kontraappellanten procederede i bemeldte Instans til Frifindelse, men blev ved Underrettens Dom af 29 April 1914 dømt til at betale Hovedappellanten en Erstatning af 1000 Kr. med Renter deraf som af Hovedappellanten paastaet. Sagens Omkostninger, som Parterne gensidig havde paastaet paalagt Modparten, blev ophævet.

Her for Retten paastaar saavel Hovedappellanten som Kontraappellanten Dommen forandret i Overensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastande og Modparten tilpligtet at betale Appelsagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand gør Kontraappellanten i første Række gældende, at den af Hovedappellanten anførte Bestemmelse i Købekontraktens § 3 Litra i ikke er anvendelig i det foreliggende Tilfælde, hvor det ikke er en Parcel af Matr. Nr. 1 ei, men selve Resten af denne Ejendom, der er solgt, og at Undladelsen af at paalægge Ejendommen de ommeldte Servitutter i alt Fald har Hjemmel i Undtagelsesreglen i Slutningen af den paagældende Bestemmelse, eftersom Ejendommen havde Façade mod Kongevejen mellem København og Helsingør.

Der maa imidlertid gives Hovedappellanten Medhold i, at Salget af den tilbageværende Del af Matr. Nr. 1 ei maa anses for omfattet af den af ham paaberaabte Bestemmelse, der ellers vilde være illusor-

risk, og at den af Kontraappellanten anførte Undtagelsesregel som kun gældende »i enkelte Tilfælde« ikke kan finde Anvendelse paa det paagældende Salg, der, som det er uomtvistet, indbefattede omtrent $\frac{2}{3}$ af hele det oprindelige Areal af Matr. Nr. 1 ei.

I anden Række har Kontraappellanten anbragt, at der ved de af Grosserer Christiansen foretagne Salg af Parceller af Matr. Nr. 1 ei — hvilke Parceller (tilsammen 15) efter hans videre Anbringende udgør ialt 36,314 Kvadratalen (foruden ca. 3500 Kvadratalen, der er udlagt til Vej) og er solgt gennemsnitlig for ca. 78 Øre pr. Kvadratalen, — er paalagt disse Parceller lignende Servitutter som de ovenfor nævnte, og at Hovedappellanten derved er bleven stillet ganske, som om disse Servitutter ved Salget til Grosserer Christiansen var blevet paalagt det ham overdragne Areal.

Kontraappellanten har til Oplysning i saa Henseende efter erhvervet Novabevilling for Overretten fremlagt Ekstrakt-Udskrifter af 12 af de paagældende Parcelskøder, hvoraf det fremgaar, at der er paalagt Parcellerne følgende Servitutter:

»Paa Parcellen maa kun opføres Villaer, bestaaende af Stue og 1ste Sal, og ingen Bygning maa opføres nærmere Parcellens Grænser end 4 Alen. Parcellen har Hegnspflicht til alle Sider, hvor saadan Hegnspflicht ikke er paalagt Naboerne. Paa Parcellen maa ikke drives Sanatorium eller Pensionat for Lupus- eller Tuberkel-Patienter.«

I et af Skøderne er Servitутten dog saaledes begrændset, at det er tilladt Køberen foruden Villaer »at lade opføre en Værkstedbygning, og hvad dertil hører, og der drive Snedkerhaandværk.«

De 12 nævnte Skøder angaar et Areal af ialt 30,068 Kvadratalen, hvoraf dog 9564 Kvadratalen hører til 4 Parceller, der har Façade til Kongevejen.

Om Indholdet af tre af Parcelskøderne savnes enhver Oplysning, ligesom det end ikke er assereret af Kontraappellanten, at Grosserer Christiansen har paalagt den endnu usolgte Del af Matr. Nr. 1 ei (hvilken efter Kontraappellantens Anbringende udgør ca. 8200 Kvadratalen) nogen Servitut.

Medens der nu for de 4 til Kongevejen stødende Parcellers Vedkommende, tilsammen 9564 Kvadratalen, ifølge Undtagelsesreglen i Købekontrakten af 1907 § 3 Litra i ikke findes at foreligge nogen imod Kontraappellantens Tilsagn til Hovedappellanten stridende Tilstand, maa dette derimod statueres, forsaavidt angaar de øvrige nys omtalte Arealer, tilsammen ca. 35,000 Kvadratalen, idet de af Grosserer Christiansen paalagte Servitutter ikke dækker de i den ommeldte Købekontrakts § 3 nævnte, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at de ingen Bestemmelse indeholder, som svarer til Paragraffens Litra b, c, e og h, og at Litra a kun findes i ufuldkommen Form, ligesom det er tvivlsomt, om der tilkommer Hovedappellanten Paataleret, forsaavidt angaar de af Christiansen stiftede Servitutter.

Det kan ikke betvivles, at Hovedappellantens Ejendom er forringet i Værdi ved den af Kontraappellantens Brud paa sit Tilsagn opstaaede, imod dette stridende Tilstand, og denne Værdiforringelse maa det være Kontraappellantens Pligt at erstatte.

Erstatningen findes efter samtlige Omstændigheder at maatte fastsættes af Retten; men da Hovedappellanten har undladt at forelægge Retten tilstrækkelige Oplysninger til, at der med nogen tilbørlig Sikkerhed kan skønnes over Størrelsen af det ham paaførte Tab, findes Erstatningen ikke at kunne sættes højere end 1000 Kr., som Kontraappellanten vil have at forrente som af Hovedappellanten paastaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve.

Den indankede Dom bliver saaledes at stadfæste.

Nr. 32. Cand. juris **P. C. Myhlertz** og **Erik Myhlertz**
(Henriques)

mod

Hofjægermester **G. E. Grüner** af Dronninggaard (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Brud paa Kontraappellantens Forpligtelse overfor Hovedappellanterne til at servitutbehæfte visse Parceller.

Københavns Amts nordre Birks ordinære Rets Dom af 29 April 1914: Indstævnte, Hofjægermester G. E. Grüner, bør til Citanterne, cand. jur. P. Chr. Myhlertz og Erik Myhlertz, betale 600 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 31 Juli 1913, til Betaling sker. Sagens Omkostninger ophæves. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 8 Februar 1915: Kontraappellanten, Hofjægermester G. E. Gryner af Dronninggaard, bør til Hovedappellanterne, cand. juris P. C. Myhlertz og Erik Myhlertz, betale 1000 Kr. med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra den 31 Juli 1913, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger for begge Retter med 100 Kr. Det Idømte at udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde maa det billiges, at det er paalagt Kontraappellanten at udrede Erstatning til Hovedappellanterne, men efter de Højesteret foreliggende, tildels efter Dommens Afsigelse tilvejebragte Oplysninger findes Erstatningen at burde bestemmes til 3000 Kroner med Renter.

Processens Omkostninger for alle Retter vil Kontraappellanten have at betale til Hovedappellanterne med 500 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Kontraappellanten, Hofjægermester C. E. Grüner, bør til Hovedappellanterne, Cand. jur. P. C. Myhlertz og Erik Myhlertz, betale 3000 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra den 31 Juli 1913, indtil Betaling sker. Processens Omkostninger for alle Retter betaler Kontraappellanten til Hovedappellanterne med 500 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Skøde af 8 April 1899 overdrog Kontraappellanten, Hofjægermester G. E. Grüner af Dronninggaard, til Hovedappellanterne, cand. juris P. C. Myhlertz og Erik Myhlertz, en Parcel, Matr. Nr. 1 hu, stor 6565 Kvadratalen, af den ham tilhørende Ejendom Matr. Nr. 1 ei af Dronninggaard, Søllerød Sogn, for en Købesum af 40 Øre pr. Kvadratalen eller 2626 Kr. Endvidere erhvervede Hovedappellanterne ved Skøde af 16 September 1903 fra deres Fader, Kontorchef Axel Myhlertz, en tilstødende Parcel, Matr. Nr. 1 oh, stor 3680 Kvadratalen, af samme Ejendom, hvilken Parcel Faderen havde erhvervet ved Skøde fra Kontraappellanten af 8 Januar 1902 for 80 Øre pr. Kvadratalen, altsaa 2944 Kroner. I § 2 i de forudgaaende af Kontraappellanten udfærdigede Købekontrakter, henholdsvis af 28 Marts 1899 og af 24 Maj 1901, er bl. a. fastsat, at der skal paahvile de paagældende Parceller forskellige nærmere angivne Forpligtelser, med Hensyn til hvilke Købekontrakterne er tinglæst som pant og servitutstiftende, nemlig dels (i Paragraffens Litra d og f) Hegnspligt og Pligt til at svare Vejafgift, dels (i Litra a—c, e, g og h) følgende Indskrænkninger med Hensyn til Parcellens Benyttelse:

- a. Der maa paa den solgte Parcel kun opføres et Vaaningshus, og dette maa ikke være højere end to Etager foruden Kælder, Kvist, Taarne og deslige. Ingen Lejlighed maa derhos bestaa af mindre end tre Værelser foruden Køkken og Pige-kammer . . .
- b. Udhusene maa kun benyttes til Bolig for Personer, der hører til de i Vaaningshuset boende Familiers Husstand eller dissers Gæster.
- c. Ingen Retirade maa anbringes Nabogrunden nærmere end 2 $\frac{1}{2}$ Alen.
- e. Paa Parcellen maa ikke drives nogen af de i Lov af 10 Marts 1852 nævnte Næringsveje eller haves Oplag af de i Loven nævnte

---

Færdig fra Trykkeriet den 21 Februar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Højesteretstidende.

Udgivere: Højesterets Protokolsekretærer.

---

60. Aargang.

Højesteretsaaret 1916.

Nr. 54—57.

Torsdag den 25 Januar.

Genstande, ligesom den heller ikke maa benyttes som Arbejdsplads, undtagen under Bygningers (i Kontrakten af 1901: »Bygningens») Opførelse paa Parcellen. Fremdeles maa der heller ikke drives noget Værksted, Fabrik eller Beværtning eller haves noget Udsalg. Endvidere maa der ikke øves nogen Virksomhed, som ved Røg, Støv (i Kontrakten af 1901: »Støj»), ilde Lugt eller paa anden Maade i væsentlig Grad kan volde Naboerne Ulempe. Endelig maa der paa Parcellen ikke etableres Vognmandsforretning, ligesom der ej maa være Svinehold paa Parcellen (i Kontrakten af 1901: »eller være Svinehold»).

- g. Sand, Grus, Jord eller Fyld maa ikke bortføres som Salgsvarer fra Parcellen uden Sælgerens Samtykke.
- h. Den solgte Parcel maa ikke udstykkes.

Endvidere hedder det i Litra i bl. a. saaledes:

»Samtlige ovennævnte Forpligtelser er ubetinget gældende indtil 1 Januar 1950. Efter denne Dag bortfalde de, naar det vedtages af Flertallet af Ejerne af de Parceller, der er bortsolgte fra Hovedparcellen Matr. Nr. 1 ei.

Sælgeren forpligter sig til at paalægge samtlige Parceller, der bortsælges fra Matr. Nr. 1 ei, de ovennævnte Servituter, men forbeholder sig dog at fravige disse (i Kontrakten af 1901: »samme») i enkelte Tilfælde, forsaavidt angaar Parceller, der faa Façade imod Kongevejen.

Evhver Ejer af en Parcel har Paataleret og Ret til at fordre de Servitutter overholdt, der er paalagt i Vedkommendes Skøde og indeholdes i Skøder paa Parceller, der er udstykket fra samme Matr. Nr. som Klagerens Ejendom.

Efter at Kontraappellanten havde bortsolgt forskellige andre Parceller af Matr. Nr. 1 ei, overdrog han ved Skøde af 5 December 1910 det tilbageværende Areal af Ejendommen, stort 48,090 Kvadratalen, til Grosserer Vilh. Christiansen for 7557 Kr., altsaa 15⁵/₇ Øre pr. Kvadratalen, uden at der i Skødet eller den forudgaaende Købekontrakt er optaget noget om de ovennævnte Servitutter.

Da Hovedappellanterne anser denne Undladelse for stridende mod den af Kontraappellanterne ved Købekontrakterne af 1899 og 1901 § 2, Litra i, overtagne Forpligtelse til »at paalægge samtlige Parceller, der bortsælges fra Matr. Nr. 1 ei, de ovennævnte Servitutter», have

de under Anbringende af, at deres Ejendomme, Matr. Nr. 1 hu og 1 oh, derved er bleven forringet i Værdi, under denne fra Københavns Amts Nordre Birk ordinære Ret efter Hoved- og Kontraappellstævning hørt indankede Sag i første Instans søgt Kontraappellanten til at erstatte Værdiforringelsen med 50,000 Kr. eller efter uvildige Mænds Skøn samt til at betale Renter af Erstatningen, 5 pCt. aarlig, fra Forligsklagens Dato, den 31 Juli 1913, til Betaling sker.

Kontraappellanten procederede i bemeldte Instans til Frifindelse, men blev ved Underrettens Dom af 29 April 1914 dømt til at betale Hovedappellanterne en Erstatning af 600 Kr. med Renter deraf som af Hovedappellanterne paastaaet. Sagens Omkostninger, som Parterne gensidig havde paastaaet paalagt Modparten, blev ophævet.

Her for Retten paastaar saavel Hovedappellanterne som Kontraappellanten Dommen forandret i Overensstemmelse med deres for Underretten nedlagte Paastande og Modparten tilpligtet at betale Appellsagens Omkostninger.

Til Støtte for sin Frifindelsespaastand gør Kontraappellanten i første Række gældende, at den af Hovedappellanterne anførte Bestemmelse i Købekontrakternes § 2, Litra i, ikke er anvendelig i det foreliggende Tilfælde, hvor det ikke er en Parcel af Matr. Nr. 1 ei, men selve Resten af denne Ejendom, der er solgt, og at Undladelsen af at paalægge Ejendommen de ommeldte Servitutter i alt Fald har Hjemmel i Undtagelsesreglen i Slutningen af den paagældende Bestemmelse, eftersom Ejendommen havde Façade mod Kongevejen mellem København og Helsingør.

Der maa imidlertid gives Hovedappellanterne Medhold i, at Salget af den tilbageværende Del af Matr. Nr. 1 ei maa anses for omfattet af den af dem paaberaabte Bestemmelse, der ellers vilde være illusorisk, og at den af Kontraappellanten anførte Undtagelsesregel som kun gældende »i enkelte Tilfælde« ikke kan finde Anvendelse paa det paagældende Salg, der, som det er uomtvistet, indbefattede omtrent $\frac{2}{3}$ af hele det oprindelige Areal af Matr. Nr. 1 ei.

I anden Række har Kontraappellanten anbragt, at der ved de af Grosserer Christiansen foretagne Salg af Parceller af Matr. Nr. 1 ei — hvilke Parceller (tilsammen 15) efter hans videre Anbringende udgør ialt 36,314 Kvadratalen (foruden ca. 3500 Kvadratalen, der er udlagt til Vej) og er solgt gennemsnitlig for ca. 78 Øre pr. Kvadratalen — er paalagt disse Parceller lignende Servitutter som de ovenfor nævnte, og at Hovedappellanterne derved er bleven stillet, ganske som om disse Servitutter ved Salget til Grosserer Christiansen var bleven paalagt det ham overdragne Areal.

Kontraappellanten har til Oplysning i saa Henseende efter erhvervet Novabevilling for Overretten fremlagt Ekstrakt-Udskrifter af 12 af de paagældende Parcelskøder, hvoraf det fremgaar, at der er paalagt Parcellerne følgende Servituttet:

»Paa Parcellen maa kun opføres Villaer, bestaaende af Stue og 1ste Sal, og ingen Bygning maa opføres nærmere Parcellens Grænser end 4 Alen. Parcellen har Hegnspligt til alle Sider, hvor saadan Hegnspligt ikke er paalagt Naboerne.

Paa Parcellen maa ikke drives Sanatorium eller Pensionat for Lupus- eller Tuberkel-Patienter.«

I eet af Skøderne er Servituten dog saaledes begrænset, at det er tilladt Køberen foruden Villaaer »at lade opføre en Værkstedbygning, og hvad dertil hører og der drive Snedkerhaandværk«.

De 12 nævnte Skøder angaa et Areal af ialt 30,068 Kvadratalen, hvoraf dog 9564 Kvadratalen hører til 4 Parceller, der har Façade til Kongevejen.

Om Indholdet af tre af Parcelskøderne savnes enhver Oplysning, ligesom det end ikke er assereret af Kontraappellanten, at Grosserer Christiansen har paalagt den endnu usolgte Del af Matr. Nr. 1 ei (hvilken efter Kontraappellantens Anbringende udgør ca. 8200 Kvadratalen) nogen Servitut.

Medens der nu for de 4 til Kongevejen stødende Parcelers Vedkommende, tilsammen 9564 Kvadratalen, ifølge Undtagelsesreglen i Købekontrakterne af 1899 og 1901 § 2, Litra i, ikke findes at foreligge nogen imod Kontraappellantens Tilsagn til Hovedappellanterne stridende Tilstand, maa dette derimod statuere, for saa vidt angaar de øvrige nys omtalte Arealer, tilsammen ca. 35,000 Kvadratalen, idet de af Grosserer Christiansen paalagte Servitutter ikke dække de i de ommeldte Købekontraktens § 2 nævnte, i hvilken Henseende navnlig bemærkes, at de ingen Bestemmelse indeholde, som svarer til Paragraffens Litra b, c, e og Litra i, første Stykke, og at Litra a kun findes i ufuldkommen Form, ligesom det er tvivlsomt, om der tilkommer Hovedappellanterne Paataaleret, for saa vidt angaar de af Christiansen stiftede Servitutter.

Det kan ikke betvivles, at Hovedappellanternes Ejendomme er forringet i Værdi ved den af Kontraappellantens Brud paa sit Tilsagn opstaaede imod dette stridende Tilstand, og denne Værdiforringelse maa det være Kontraappellantens Sag at erstatte.

Erstatningen findes efter samlige Omstændigheder at maatte fastsættes af Retten, men da der — bortset fra, hvad der kan udledes af det, der ovenfor er anført om de oprindelige Købesummer for de Hovedappellanterne tilhørende Parceller — ikke i Sagen er oplyst væsentligt andet om deres Værdi, end at der paa den ene af dem (Matr. Nr. 1 hu) er opført et Vaaningshus, som alt i alt har kostet ca. 20,000 Kr., medens Hovedappellanterne i øvrigt har undladt at forelægge Retten saadanne Oplysninger, hvorefter der med nogen tilbørlig Sikkerhed kan skønnes over Størrelsen af det dem paaførte Tab, findes Erstatningen ikke at kunne sættes højere end 1000 Kr., som Kontraappellanten vil have at forrente som af Hovedappellanterne paastaet.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil Kontraappellanten have at betale Hovedappellanterne med 100 Kr.

I Overensstemmelse med det anførte bliver den indankede Dom at forandre.

Nr. 226. Skattedepartementet paa Statskassens Vegne
(den kst. Kammeradvokat)

mod

Direktør P. C. Christensen (Ingen),

betræffende dels Stemplingen af en Købekontrakttransport, dels Stemplingen af et Skøde i Henhold til Stempelovens § 155, 1ste Stk.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 4 Oktober 1915: Indstævnte, Direktør P. C. Christensen af Helsingø, bør for Tiltale af Citanterne, Skattedepartementet, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Af Reglen i Stempelov 13 Maj 1911 § 63, 2det Stykke, sammenholdt med § 61, følger, at den i den indankede Dom omhandlede Købekontrakttransport af 2 April 1913 maa stemples paa Grundlag af den paa Transportens Tidspunkt senest foretagne Ejendomsskyldvurdering.

Hermed stemmer ogsaa Stempelovens § 110, sammenholdt med § 61, og Stempelovens § 111 og § 156, 1ste Stykke, indeholder ikke noget, der kan føre til et andet Resultat. Det er derfor i Dommen rettelig antaget, at det ikke kan paahvile Indstævnte at betale yderligere Stempel af Købekontrakttransporten.

Hvad dernæst angaar Skødets Stempling, maa Reglen i Stempelovens § 155, 1ste Stykke, komme til Anvendelse i det foreliggende Tilfælde, idet Skødet fuldbyrder den ved Købekontrakten af 3 December 1906 stedfundne Overdragelse, og idet det herefter maa blive uden Betydning, at ovennævnte Købekontrakttransport, der ogsaa fuldbyrdes ved Skødet, er stemplet i Overensstemmelse med den nugældende Lovs Regler.

Hvad endelig angaar Beregningen af det Tillægsstempel, der efter det Anførte skal svares af Skødet, kan der efter Stempelovens § 155, 1ste Stykke, jfr. § 62, ikke, som af Appellanten hævdet, tages Hensyn til den Ejendomsskyldværdi, der forelaa ved Oprettelsen af Købekontrakten, hvorimod Forholdene paa Skødets Udstedelsestid maa være afgørende. Herefter vil Indstævnte have at betale Appellanten 1 pCt, af den sidste Ejendomsskyldværdi ved Skødets Oprettelse, 106,000 Kroner med Tillæg af $\frac{1}{5}$ pro mille af det Beløb, hvormed den i Købekontrakten fastsatte Købesum overstiger den nævnte Ejendomsskyldværdi, ialt 1061 Kroner 10 Øre, med Fradrag af det paa Købekontrakten anvendte Stempel: 743 Kroner 30 Øre, altsaa 317 Kroner 80 Øre med Renter samt en Kendelse af 25 Øre.

Processens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Indstævnte, Direktør P. C. Christensen, bør til Appellanten, Skattedepartementet paa Statskassens Vegne, betale 318 Kroner 05 Øre med Renter af 317 Kroner 80 Øre 5 pCt. aarlig fra den 25 Marts 1915, til Betaling sker. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 3 December 1906 blev der mellem Handelsgartner A. Zeiner-Lassen og Forstkandidat Th. S. Wielandt indgaaet en Købekontrakt, hvorved Zeiner-Lassen til Wielandt solgte og overdrog den ham tilhørende Ejendom Matr.-Nr. 355 i Københavns Sect. Annæ Øster Kvarter, hvis Ejendomsskyldværdi da var 125,000 Kr. for en Købesum af 111,500 Kr. Kontrakten stemples i Overensstemmelse med den dagældende Stempellov af 19 Februar 1861 til Takst 743 Kr. 30 Øre. Ved en paa denne Købekontrakt tegnet »Transport« af 2 April 1913 erkendte Wielandt at have solgt og overdraget den ommeldte Ejendom til Indstævnte, Direktør P. C. Christensen af Helsingø, for en Købesum af 112,250 Kr., hvorfor han til Indstævnte transporterede den ham tilkommende Ret til at faa Skøde paa Ejendommen. Denne Transport forsynedes med Stempel til Takst 1061 Kr. 30 Øre, nemlig 1 pCt. af Ejendommens dagældende, ved en Omvurdering i 1909 fastsatte, Ejendomsskyldværdi 106,000 Kr. . . . . 1060 Kr. 00 Øre samt, da Købesummen oversteg Ejendomsskyldværdien med 6250 Kr., endvidere 3. Klasses Takst af dette Beløb . . . . . 1 — 30 —
1061 Kr. 30 Øre

Der blev derefter den 29 Maj s. A. ligeledes ved Paategning paa samme Dokument udfærdiget Skøde paa Ejendommen fra Zeiner-Lassen til Indstævnte.

Efter at dette Skøde den 9 Juni s. A. var bleven tinglæst inden den kgl. Landsøver- samt Hof- og Stadsret, blev Dokumentet af vedkommende Brevskriverkontor indsendt til Citanterne. Skattedepartementet, der ved Resolution af 27 August 1914 antog Skødet tillige med Købekontrakttransporten til ifølge den nu gældende Stempellov af 13 Maj 1911 yderligere at stemples til Takst ialt 695 Kr. 40 Øre, nemlig for Transportens Vedkommende en yderligere Stempeltakst af 188 Kr. 70 Øre og for Skødets Vedkommende en Stempeltakst af 506 Kr. 70 Øre.

Da Indstævnte imidlertid ikke ønskede uden Domstolens Prøvelse at underkaste sig denne Afgørelse, har Citanterne anlagt denne Sag her ved Retten som vedtaget Værneting og paastaet Indstævnte dømt til at betale fornævnte Stempeltakster af tilsammen 695 Kr. 40 Øre

med tilhørende to Kendelser à 25 Øre samt Renter 5 pCt. aarlig af de 695 Kr. 40 Øre fra Stævningens Dato den 25 Marts 1915 og Sagens Omkostninger, derunder Salær til den for dem mødende konstituerede Kammeradvokat.

Indstævnte har paastaet sig frifunden med Tillæg af Sagens Omkostninger, hvorhos han har nedlagt en subsidiaer Paastand. Han har endvidere anmeldt Retstrætten for ovennævnte Forstkandidat Wielandt, som derefter har givet Møde under Sagen og sluttet sig til Indstævntes Procedure.

Med Hensyn til den af Citanterne forlangte yderligere Stempeling af Købekontrakttransporten gør de gældende, at denne i Medfør af den ny Stempellovs § 111, jfr. § 156, skal forsynes med tilsvarende Stempel som det, hvormed »Hoveddokumentet« d. v. s. Købekontrakten af 3 December 1906, skulde have været stemplet, hvis den ny Stempellov havde været gældende ved dets Oprettelse. Under Henvi-
sing til Lovens § 61, 1ste Stk., formener de, at dette Stempel maa udregnes paa Grundlag af den Ejendomsskyldvurdering af Ejendommen, der gjaldt ved Købekontraktens Oprettelse, nemlig 125,000 Kr., hvor-
efter Stempelpligten altsaa vil udgøre . . . . . 1250 Kr. 00 Øre, saaledes at der, da Transporten kun er stemplet

til Takst	1061 — 30 —
wil udkræves et yderligere Stempel af	188 Kr. 70 Øre.

Heroverfor er det af Indstævnte anført, at Stempellovens § 156 ikke fører til, at man skal udregne Transportens Stempelpligt efter, hvad Købekontrakten skulde være stemplet til, hvis den var oprettet under den ny Lovs Gyldighed, men at Stemplet maa beregnes efter, hvad det vilde blive, hvis Købekontrakten var oprettet i det Øjeblik, da Spørgsmaalet om Stempelpligten foreligger.

Der maa nu ogsaa gives Indstævnte Medhold i hans Frifindelsespaastand under denne Del af Sagen, idet Stempellovens § 156, 1ste Stk., ikke kan medføre, at den efter den 1 Oktober 1911 oprettede Købekontrakttransport skulde stemples til en højere Takst end den, der følger af Lovens §§ 61 og 62, og der savnes Hjemmel til ved Udregningen af denne Takst at tage Hensyn til nogen ældre Ejendomsskyldværdi end den, hvortil Ejendommen var vurderet paa det Tidspunkt, da Spørgsmaalet om det paagældende Dokuments Stempelpligt foreligger, hvorved ogsaa skal henvises til, at en modsat Opfattelse vilde være saa meget mere urimelig, som der ikke ved den her ommeldte Købekontraktens Oprettelse var Adgang til af Hensyn til Stempelpligten at faa foretaget den først ved den ny Stempellovs § 61, 2det Stk., hjemlede Omvurdering af Ejendommen.

Hvad dernæst angaar Skødets Stempeling, har Citanterne under Henvi-
sing til Lovens § 155, 1ste Stk., gjort gældende, at Skødet maa anses som en Fuldbydelse af Købekontrakten af 1906 og derfor under Hensyn til Reglerne i Lovens §§ 61 og 62 maa forsynes med Stempel svarende til Forskellen mellem 1 pCt. af Ejendommens ommeldte Skyldværdi paa nævnte Købekontraktens Tidspunkt . 1250 Kr. 00 Øre og det alt anvendte Stempel. . . . . 743 — 30 —

altsaa ovennævnte	506 Kr. 70 Øre.
-----------------------------	-----------------

Indstævnte gør derimod gældende, at Købekontrakttransporten af 1913 i Virkeligheden er en selvstændig Købekontrakt angaaende Ejendommen, og at der herefter savnes Beføjelse til at belægge den med nogen yderligere Stempelpligt end det alt anvendte Stempel.

Det ses nu heller ikke, at Overgangsbestemmelsen i Stempelovens § 155, 1 Stk., i et Tilfælde, hvor der ved Skødeudstedelse fuldbyrdes en for Køberen efter Lovens Ikrafttræden erhvervet Adkomst — hvad enten denne skyldes en Købekontrakt direkte fra den hidtidige Ejer eller en Transport paa den Ret, en anden ved en saadan Kontrakt tidligere maatte have erhvervet —, skulde kunne føre til at kræve denne Adkomstberigtigelse belagt med et højere Stempel, end der følger af Stempelovens §§ 61 og 62, jfr. herved ogsaa Lovens § 153, 2 Stk. 2 Punktum. Da det nu ikke er bestridt, at Købekontrakttransporten alt er stemplet i Overensstemmelse hermed, vil der ogsaa med Hensyn til denne Del af Sagen være at give Indstævnte Medhold.

Som Følge af det Anførte vil Indstævnte i det Hele være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

Nr. 382. Fru **Carla Lange, f. Bonne** (David)

mod

Grosserer **Henrik Erhard Bonne** (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Indstævntes Forpligtelse til at skifte med sine Adoptivbørn.

Frederiksberg Birk Skifteret besluttede under 12 November 1915 at reassumere Boet efter Otilia Caroline Frederikke Bonne, født Guldmann, der var udleveret hendes efterlevende Mand Grosserer Henrik Erhard Bonne til Hensidten i uskiftet Bo, og udlægge Boet til nævnte Grosserer Bonne som eneste myndig Arving.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 19 Juni 1916: Den indankede Skiftedecision bør ved Magt at stande. Sagens Omkostninger for Overretten ophæves. Overretssagfører H. Lauritzen bør til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 20 Kr. og lige saa meget til Justitskassen. De idømte Bøder udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Selv forudsat, at det i den indankede Dom ommeldte, af Indstævnte og dennes Hustru oprettede Testamente ikke kan anses bortfaldet allerede derved, at de adopterede Appellantinden, maa Indstævnte ialtfald som Følge af det Skifteproto-

kollen den 1 August 1910 i hans Nærværelse Tilførte i Forbindelse med den Maade, hvorpaa han, som i det Væsentlige fremstillet i Dommen, i de derpaa følgende Aar har forholdt sig med Hensyn til sin arveretlige Stilling, anses at have afskaaret sig fra uden Samtykke fra Adoptivbørnernes Side blot under Paaberaabelse af Testamentet nu at optræde som eneste Arving efter sin Hustru og derimod at have valgt at hensidde i uskiftet Bo med Adoptivbørnene.

Som Følge heraf vil Skifterettens Beslutning om, at Boet efter Indstævntes Hustru udlægges ham som eneste Arving, overensstemmende med, hvad Appellantinden har paastaaet for Højesteret, være at oghæve.

Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret vil Indstævnte have at betale til Appellantinden med 300 Kroner.

Forsaavidt angaar de Overretssagfører H. Lauritzen ikendte Bøder, vil Dommen være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Skifterettens Beslutning om, at Boet efter Indstævnte Grosserer Henrik Erhard Bonnes afdøde Hustru Otilia Caroline Frederikke Bonne, født Guldmann, udlægges Indstævnte som eneste Arving, bør være ophævet. I Henseende til de idømte Bøder bør Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom ved Magt at stande. — Processens Omkostninger for Landsover- samt Hof- og Stadsretten og for Højesteret betaler Indstævnte til Appellantinden, Fru Carla Lange, født Bonne, med 300 Kroner. Saa betaler han og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Den 7 April 1886 oprettede Appellindstævnte Grosserer Henrik Erhard Bonne og hans dalevende Hustru Otilia Caroline Frederikke Bonne, født Guldmann, et Testamente, hvorved de, der ingen Livsarvinger havde, bestemte, at den Længstlevende af dem skulde være den Førstafdødes eneste og universelle Arving, hvorhos de fastsatte, at hvis de skulde faa Livsarvinger og disse overlevede den førstafdøde af Ægtefællerne, skulde den Længstlevende af disse være berettiget til at forblive hensiddende i uskiftet Bo med de fælles, myndige eller umyndige Livsarvinger. Ved kgl. Bevilling af 29 August 1889 adopterede Ægtefællerne Appellantinden Fru Carla Lange, født Bonne — der da var 8 Aar gammel, og som i 1912 har indgaaet Ægteskab med Tandlæge Poul Lange, men ikke lever i Formuefællig med denne —, saaledes at hun, hvis Familienavn var Steffensen, for Fremtiden maatte føre deres Familienavn Bonne og tage Arv efter dem som deres ægte Barn, dog

at det forbeholdtes Adoptivforældrene ved Testament at disponere over deres Efterladenskaber, saaledes som de maatte finde for godt. Ved kgl. Bevilling af 1902 adopterede Ægtefællerne endvidere den da knap 4-aarige Karen Elisabeth Larsen, saaledes at denne maatte føre deres Familienavn Bonne og træde i Arv efter dem som deres ægte Barn, dog at Arvens Størrelse, for saa vidt Adoptivforældrene ikke i Medhold af det i Bevillingen af 1889 tagne Forbehold ved Testamente maatte indskrænke det tidligere adopterede Barns Arv, ikke kunde overstige den Lod, som en Person, der efterlader sig Livsarvinger, ifølge den almindelige Lovgivning frit kan raade over ved Testament, hvorhos det forbeholdtes Adoptivforældrene ved Testament at disponere over deres Efterladenskaber, som de maatte finde for godt.

Den 10 Juli 1910 afgik Fru Bonne ved Døden paa Skt. Lucas Stiftelse her i Staden, og den 1 August s. A. foretoges Boet i Frederiksberg Birks Skifteret — under hvis Jurisdiktion Ægtefællerne ved Dødsfaldet var bosiddende —, ved hvilken Lejlighed der til Skifteprotokollen fremlagdes skriftlig Anmeldelee af 18 Juli s. A. fra Københavns Skiftekommission om Dødsfaldet, hvorefter der tilførtes Protokollen følgende:

»Afdøde efterlader Enkemand Grosserer Henrik Bonne og 2 Adoptivbørn:

1) Carla Bonne . . .

2) Karen Elisabeth Bonne . . .

Enkemanden i uskiftet Bo med 2 Adoptivbørn.«

Ved denne Lejlighed blev der derhos til Grosserer Bonne, der var til Stede, men som Skifteretten ikke havde ladet møde til Protokollen eller underskrive denne, udleveret en af de ved Hensiddens i uskiftet Bo foreskrevne Blanketter til Opgørelse over Fællesboet. Efter at Grosserer Bonne den 10 s. M. havde udfyldt og underskrevet Blanketten og indsendt Opgørelsen til Skifteretten, blev Opgørelsen den 12 s. M. fremlagt til Skifteprotokollen, hvorefter intet videre foretoges i Anledning af Dødsfaldet.

Den 8 April 1911 oprettede Grosserer Bonne et iøvrigt senere tilbagekaldt Testamente, i hvilket han anførte, at han vel hensad i uskiftet Bo efter sin afdøde Hustru, men at »dette skete ved en Fejltagelse fra min Side; det var nemlig min Mening, at jeg som min Hustrus eneste Arving ifølge Testamente af 7 April 1886 beholdt det hele Fællesbo som min Ejendom, og jeg var ikke opmærksom paa, at jeg i saa Fald ikke kunde være forbleven hensiddende i Boet uskiftet. Jeg forventer, at ingen af mine Adoptivdøtre af den anførte Grund skulde ville anfægte nærværende Testamente, forsaavidt det angaar ikke alene Arven efter mig, men hele Fællesboet. Skulde jeg i denne Henseende mod Forventning blive skuffet, da . . .«

Da Grosserer Bonne i Efteraaret 1915 paatænkte at indgaa nyt Ægteskab, henvendte han sig — som det maa antages, efter at en lignende Henvendelse fra ham af 8 November 1915 til Københavns Skiftekommission var bleven afvist som denne uvedkommende — i Skrivelse af 12 s. M. til Frederiksberg Birks Skifteret med Anmodning om, at hans afdøde Hustrus Bo maatte blive reassumeret og udlagt til ham som eneste Arving, idet han henviste til, at Ret hertil var

hjemlet ham ved Testamentet af 1886 i Forbindelse med de i Adoptionsbevillingerne tagne Forbehold med Hensyn til hans og hans Hustrus Testationsret, samt at det havde været hans Mening straks ved Dødsfaldet at overtage Hustruens Bo som hendes eneste og myndige Arving, men at det ved en eller anden Misforstaaelse, som han nu var bleven opmærksom paa, var bleven tilført Skifteprotokollen, at han vilde hense i uskiftet Bo.

Denne Begæring foretoges af bemeldte Skifteret s. D., og efter at Begæringen samt Testamentet af 1886 og de to Adoptionsbevillinger var bleven fremlagt til Skifteprotokollen, blev det tilført denne, at »Skifteretten reassumerede Boet og tog Erklæringen til Følge«.

Denne Decision har Grosserer Bonnes fornævnte Adoptivdatter Fru Carla Lange, f. Bonne, nu indanket her for Retten, hvor hun har nedlagt Paastand om, at Decisionen ophæves, og at Grosserer Bonne kendes pligtig at skifte med hende og hendes ovennævnte Adoptivsøster Karen Elisabeth Bonne, saaledes at Skiftet af Afdødes Bo finder Sted paa Grundlag af de i hendes og Grosserer Bonnes Fællesbo den 12 November 1915 tilstedeværende Forhold.

Grosserer Bonne har derimod procederet til Skiftedecisionens Stadfæstelse. Hver især af Parterne har derhos paastaet sig tilkendt Sagens Omkostninger her for Retten.

Til Støtte for sin Paastand har Fru Lange i første Række anført, at det i Adoptionsbevillingerne tagne Forbehold med Hensyn til Testationsretten kun sigter til fremtidige Testationer, og at i hvert Fald Forudsætningen for det gensidige Testamente af 1886 er ændret ved Adoptionerne, samt at det i Adoptionsbevillingen af 1902 tagne særlige Forbehold til Bedste for det tidligere adopterede Barn forudsætter, at der da ikke var foretaget nogen Indskrænkning i dette Adoptionsbarns Arveret, altsaa at Testamentet af 1886 var bortfaldet.

Heri kan der imidlertid ikke gives hende Medhold. Testamentet af 1886, der ikke er bleven udtrykkelig tilbagekaldt, kan ikke anses for bortfaldet af sig selv derved, at de barnløse Oprettere senere adopterede de nævnte to Børn, og af det i den sidste Adoptionsbevilling eventuelt tagne Forbehold til Bedste for det tidligere adopterede Barn kan det ikke udledes, at der da alt var sikret dette Barn nogen Tvangsarv, idet Forbeholdet kun gælder, for saa vidt Arveretten ikke maatte være eller blive betaget eller indskrænket for dette Barn ved Adoptivforældrenes testamenteriske Dispositioner, hvis Gyldighed i denne Henseende saaledes netop forudsættes.

Fru Lange har imidlertid endvidere gjort gældende, at Grosserer Bonne i hvert Fald ved at fremsætte Begæring om Hensiddens i uskiftet Bo efter sin Hustru, ved i den Anledning at afgive Opgørelse over Fællesboets Formue, ved at undlade at betale Arvegift og ved at forblive hensiddende i uskiftet Bo i over 5 Aar, paa afgørende Maade har vist, at han — saavel som hans afdøde Hustru — har betragtet Testamentet af 1886 som bortfaldet, ligesom han efter hendes Opfattelse nu under alle Omstændigheder maa være bunden ved Konsekvenserne af den af ham valgte Opræden.

Heller ikke heri vil der dog kunne gives hende Medhold. Der savnes Hjemmel til at opfatte det i Anledning af Fru Bonnes Død

passerede som en — stiltiende — Tilbagekaldelse af Testamentet af 1886 eller som Udtryk for et af Ægtefællerne anerkendt Bortfald af dette Testamente. Efter Karakteren af det Skifteprotokollen den 1 og 12 August 1910 Tilførte kan Grosserer Bonne — der iøvrigt, som nævnt, allerede kort efter ved Oprettelsen af Testamentet af 8 April 1911 viste, at han ønskede at raade over hele Fællesboet og tog Forholdsregler for det Tilfælde, at nogen af Adoptivbørnene skulde søge at anfægte hans Dispositioner i saa Henseende — ej heller anses afskaaren fra nu, da Skifte i Anledning af hans forestaaende ny Ægteskab skulde foretages, at begære sin afdøde Hustrus Bo reassumeret og behandlet paa Grundlag af det ingensinde tilbagekaldte Testamente af 1886.

Som Følge heraf vil den indankede Skiftedecision være at stadfæste.

Sagens Omkostninger for Overretten findes efter Omstændighederne at kunne ophæves.

For usømmelig Skrivemaade vil den for Appellantinden mødende Sagfører, Overretssagfører H. Lauritzen, i Medfør af D. L. 1—12 og Frd. 23 December 1735 § 3 være at anse med en Bøde af 20 Kr. til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse og lige saa meget til Justitskassen.

Fredag den 2 Februar.

Nr. 143. Gaardejer Jens Sørensen (I. Kondrup efter Ordre)

mod

Boelsmand Peder Sørensen (Aagesen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellantens Berettigelse til at færdes paa en tildels paa Indstævntes Ejendom beliggende Vej.

Hads Herreds ordinære Rets Dom af 9 November 1914: Kontracitanten, Gaardejer Jens Sørensen, Humlevang, bør for Tiltale af Hovedcitanten, Boelsmand Peder Sørensen, Kalsømade, i Hovedsagen fri at være. Kontracitanten og efterfølgende Ejere af Matr.-Nr. 113 c, 113 e, 113 k, 113 o og 113 r af Gylling By og Sogn bør være berettiget til uhindret Færdsel ad en Vej over den sydligste Del af den Hovedcitanten tilhørende Ejendom, Matr.-Nr. 113 m smsteds., langs dennes Skel mod Matr.-Nr. 113 g smsteds. Hovedcitanten bør under en Bøde af 2 Kr. til Aarhus Amts Fattigkasse for hver Dag, han i saa Henseende sidder denne Dom overhørig, inden 8 Uger efter dennes Forkyndelse sætte bemeldte Vej i samme farbare Stand, i hvilken den var, forinden han opløjede den. Saa bør og Hovedcitanten til Stats-

kassen bøde 20 Kr. eller i Mangel af denne Bødes fulde Betaling hensættes i simpelt Fængsel i 3 Dage, ligesom han til Kontracitanten i Erstatning for Afsavn af Matr.-Nr. 113 c, 113 e, 113 k, 113 o og 113 r fra Efteraaret 1913, og indtil den nævnte Vej er sat i farbar Stand som anført, bør udrede et saadant Beløb, som bestemmes af dertil af Retten paa hans Bekostning udmeldte uvillige Mænd, dog ikke udover 800 Kr. Hovedcitanten bør derhos betale Kontracitanten Hoved- og Kontrasagens Omkostninger med 50 Kr. Statskassens Ret forbeholdes i Anledning af, at den af Hovedcitanten den 2 Marts 1914 irettelagte Stævning ikke er skrevet paa stemplet Papir. Det Idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Dommen i det Hele at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 8 Februar 1915: Indstævnte, Gaardejer Jens Sørensen, bør for sig og efterfølgende Ejere af Matr.-Nr. 113 c, e, k, o og r af Gylling By og Sogn være uberettiget til at færdes til Fods eller med Befordring over den Appellanten, Boelsmand Peder Sørensen, tilhørende Ejendom, Matr.-Nr. 113 m sammesteds, særlig langs dette Matr.-Nr.s sydlige Skel mod Matr.-Nr. 113 g, ligeledes af Gylling By og Sogn, hvorhos Appellanten bør for Indstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves.

Højesterets Dom.

Ved de i den indankede Dom omtalte Vidneforklaringer maa det anses tilstrækkeligt godtgjort, at Appellanten, som ved Herredstingsdommen antaget, ved Alderstidshævd har vundet Ret til Færdsel ad den i Dommen omtalte Vej over den sydlige Del af Matr.-Nr. 113 m, og Indstævnte har derfor været uberettiget til i Aaret 1909 at nedlægge Vejen. For Højesteret er det oplyst, at der har været en Fejl ved Matrikulkortet, hvorefter den i Dommen omtalte Kopi er udfærdiget, og at der nu er sket en Rettelse af det nævnte Kort, ifølge hvilken den omhandlede Vej, der har en Bredde af c. 3,77 m, skal ligge med Halvdelen paa hver sin Side af Skellet mellem Matr.-Nr. 113 g og Matr.-Nr. 113 m. Paa Grundlag heraf har Indstævnte nedlagt subsidiær Paastand om, at han kun tilpligtes at tilstede Færdsel paa en 1,88 m bred Strimmel af Matr.-Nr. 113 m langs dettes Sydside. Men efter det Ovenanførte vil der ej heller kunne tages Hensyn til denne Paastand.

Det maa saaledes billiges, at Appellanten ved Herredstingsdommen er kendt berettiget til Færdsel ad Vejen, og at Indstævnte er tilpligtet at sætte den i farbar Stand, og da ligeledes nævnte Doms Bestemmelser om Bøde for Selvtægt, Erstatning og Procesomkostninger tiltrædes, vil oftnævnte Dom i Overensstemmelse med Appellantens Paastand være at stadfæste.

Medens der ikke bliver Spørgsmaal om Procesomkostninger for Landsoverretten, vil Indstævnte have at betale Processens Omkostninger for Højesteret efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Herredstingsdommen bør ved Magt at stande, saaledes at Fristerne for Paalægets Efterkommelse og Selvtægtsbødens Betaling regnes fra denne Højesteretsdoms Forkyndelse. Til det Offentlige betaler Indstævnte, Boelsmand Peder Sørensen, det Retsgebyr, der skulde erlægges, og Godtgørelse for det stempede Papir, der skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Appellanten, Gaarejer Jens Sørensen Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret, samt i Salarium til Højesteretssagfører I. Kondrup 150 Kroner. Saa betaler Indstævnte og til Justitskassen 2 Kroner. Der tillægges Højesteretssagfører Aagesen i Salarium for Højesteret 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Under nærværende Sag har Appellanten, Boelsmand Peder Sørensen af Kalsømade, der ifølge Skøde af 21 December 1896, tinglæst 11 Januar 1897, er Ejer af Matr.-Nr. 113 m og 113 f af Gylling By og Sogn, i første Instans ved Hads Herreds ordinære Ret paastaet Indstævnte, Gaardejer Jens Sørensen af Humlevang, der fra Efteraaret 1912 har været Ejer af Englodderne Matr.-Nr. 113 c, e, k, o og r, ligeledes af Gylling By og Sogn, for sig og efterfølgende Ejere af disse Englodder kendt uberettiget til at færdes til Fods eller med Befordring over nogen Del af Matr.-Nr. 113 m, særlig langs dette Matr.-Nr.s sydlige Skel mod Matr. Nr. 113 g, medens Indstævnte næst at paastaa sig frifunden for Appellantens Tiltale under en Kontrasag har paastaet sig og efterfølgende Ejere af fornævnte Englodder kendt berettiget til uhindret Færdsel ad en Vej, der efter hans Anbringende gaar i Retning Vest—Øst i den sydligste Del af Matr.-Nr. 113 m langs Skellet mod Matr.-Nr. 113 g, og Appellanten, der i Efteraaret 1913 forbød Indstævnte at benytte Vejen og i Foraaret 1914 opløjede denne, tilpligtet at sætte Vejen i farbar Stand i dens gamle Bredde, 6 Alen, hvorhos han har paastaet Appellanten anset med Straf for Selvtægt og tilpligtet at udrede en af Retten eller ved uvillige Mænds Skøn fastsat Erstatning i Anledning af, at han paa Grund af Vejens Opløjning har været forhindret i at benytte de fornævnte ham tilhørende Englodder. Appellanten paastod sig frifunden for Indstævntes Tiltale i Kontrasagen. Ved Underrettsdommen er Indstævnte frifunden for Appellantens Tiltale, hvorhos han og efterfølgende Ejere af Englodderne er kendt berettiget til uhindret Færdsel ad en Vej over den sydligste Del af Matr.-Nr. 113 m langs dette Matr.-Nr.s Skel mod Matr.-Nr. 113 g. Appellanten er endvidere under en Aarhus Amts Fattigkasse tilfaldende Dagmulkt af 2 Kr. tilpligtet at sætte nysnævnte Vej i samme farbare Stand, hvori den be-

fandt sig, forinden han opløjede den. Endelig er Appellanten for Selvtægt anset med en Statskassen tilfaldende Bøde af 20 Kr., subsidiært simpelt Fængsel i 3 Dage, samt tilpligtet at betale Indstævnte i Erstatning for Afsavn af Englodderne i Tiden fra Efteraaret 1913, indtil Vejen sættes i farbar Stand, et saadant Beløb, som uvillige paa hans Bekostning udmeldte Mænd maatte bestemme, dog ikke udover 800 Kr., hvorhos han er tilpligtet at godtgøre Indstævnte Processens Omkostninger i 1ste Instans med 50 Kr. Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i 1ste Instans nedlagte Paastande og derhos nedlagt en subsidær Paastand. Indstævnte har ikke givet Møde for Overretten.

Medens Indstævnte har gjort gældende, at der i den sydligste Side af Matr.-Nr. 113 m i Skellet mod Matr.-Nr. 113 g i Retning Vest—Øst har gaaet en Vej, der i Alderstid har været benyttet som Vej til og fra de Øst for Matr.-Nr. 113 m beliggende Englodder, deriblandt de Indstævnte tilhørende, har Appellanten under Henvi sning til en af en Landinspektør i Aaret 1913 efter en Kopi af Matrikulskortet udfærdiget Kopi, paa hvilken der i den nordlige Side af Matr.-Nr. 113 g langs det sydlige Skel af Matr.-Nr. 113 m findes afsat en Vej, hævdet, at Indstævnte ikke har nogen Ret til Færdsel over sidstnævnte Matr.-Nr., men derimod over Matr.-Nr. 113 g, i hvilken Henseende hans Fremstilling nærmere gaar ud paa, at den paa Matr.-Nr. 113 g værende Vej i Tidens Løb ved Dyrkning af dette Matr.-Nr. er skudt længere og længere mod Nord, saaledes at den til sidst paa flere Steder er kommet til at ligge paa Matr.-Nr. 113 m.

Af en Række Vidner er der under Sagen afgivet Forklaringer, der gaar ud paa, at der i tidligere Tid har gaaet en Vej over den sydlige Del af Matr.-Nr. 113 m langs det nordlige Skel af Matr.-Nr. 113 g, og at denne Vej til Tider har været benyttet særlig til Høksersel af de tidligere Ejere af de Indstævnte nu tilhørende Englodder. Men hverken ved disse Vidneforklaringer eller ved Sagens øvrige Oplysninger kan det imidlertid overfor Appellantens Benægtelse anses godtgjort, at bemeldte Færdsel har haft et saadant Omfang eller er foregaaet med en saadan Stadighed, som maatte udkræves til at begrunde Alderstidshævd, hvorom der efter Proceduren alene kunde blive Spørgsmaal. Men herefter vil overensstemmende med Appellantens Paastand Indstævnte for sig og efterfølgende Ejere af de ham tilhørende Englodder være at kende uberettiget til at færdes til Fods eller med Befordring over Matr.-Nr. 113 m, særlig langs dette Matr.-Nr.s sydlige Skel mod Matr.-Nr. 113 g, hvorhos Appellanten vil være at frifinde for Indstævntes Tiltale i denne Sag.

Processens Omkostninger for begge Retter findes efter Omstændighederne at burde ophæves.

Under Sagen ses ingen Stempelovertrædelse at foreligge.

Tirsdag den 6 Februar.

Nr. 20. Møllejeer H. Christensen (Møldrups)

mod

Mølle- og Maskinbygger Larsen (Stein efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Omfanget af en mellem Parterne afsluttet Kontrakt om Flytning og Opstilling af en Mølle m. m.

Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Rets Dom af 9 Oktober 1913: Indstævnte, Møllejeer H. Christensen af Terp Mølle, bør til Citanten, Mølle- og Maskinbygger Larsen i Strømmen betale 883 Kr. 57 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra 8 Januar 1913. Sagens Omkostninger ophæves. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til Stemplingen af det nævnte Tilbud paa Flytning af en Mølle m. m. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 11 Maj 1914: Underrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, Møllejeer H. Christensen, Retsgebyr, Skriversalær og Godtgørelse for stemplet Papir, forsaavidt disse Udgifter skulde have været erlagt af Appellindstævnte, Mølle- og Maskinbygger Larsen, saafremt Sagen ikke for hans Vedkommende havde været beneficeret for Overretten, samt i Salær til den for ham beskikkede Sagfører sammesteds, Overretssagfører Heise, 50 Kr. Statskassens Ret forbeholdes med Hensyn til, at et af Appellanten den 15 December 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Det i den indankede Dom under Nr. 3 nævnte Beløb af 1452 Kroner 80 Øre, som Indstævnte har beregnet sig for Ekstraarbejder udførte ved Møllens Genopførelse, omfatter foruden 2 Poster til samlet Beløb 334 Kroner 40 Øre, hvilke er nægtet Anerkendelse ved Underretsdommen, dels 3 Poster, tilsammen udgørende 684 Kroner, vedrørende Ekstraarbejder ved Opførelsen af Møllen som »Selvkrøjer« og »Selvsvikker«, dels 10 Poster, tilsammen udgørende 434 Kroner 40 Øre, vedrørende andre Ekstraarbejder ved Genopførelsen.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter Dommens Afviselse tilvejebragte Oplysninger, maa det antages, at der mellem det i Dommen omtalte Overslag og selve Overenskomsten af 5 Juni 1912 har bestaaet en saadan Forbindelse, at Formodningen maa være før, at Indstævnte har været forpligtet til mod det fastsatte Vederlag at opstille Møllen indrettet som »Selvkrøjer« og »Selvsvikker«. I denne Retning peger ogsaa den i Overenskomsten optagne Tilføjelse, og Formodningen bestyrkes afgørende

dels ved den Omstændighed, at Indstævnte end ikke har asse-
reret, at det bemeldte vigtige Punkt ved Møllens Indretning er
aftalt senere, dels ved at Indstævnte ikke i Opgørelsen af
6 December 1912 har taget Forbehold om, at der i nævnte An-
ledning tilkom ham særlig Betaling. Beløbet 684 Kroner vil
herefter ikke kunne tilkendes Indstævnte.

Hvad derimod angaar de ovennævnte 10 Poster til Beløb
434 Kroner 40 Øre, maa der, særlig naar henses til, at Appel-
lantens, der jevnlig tilsaa Arbejdet og leverede Materialierne, efter
Modtagelsen af Opgørelsen af 6 December 1912 dog har fore-
taget en Udbetaling til Indstævnte, gaas ud fra, at Appellanten
har været paa det Rene med, at Indstævnte havde et fra Ar-
bejder, der laa udenfor Overenskomsten, hidrørende Tilgode-
havende hos ham. Da der nu, navnlig under Hensyn til Proce-
duren, ikke findes Føje til at nedsætte nogen af de omtalte 10
Poster, der maa antages alle at ligge udenfor Overenskomsten,
vil de nævnte 434 Kr. 40 Øre være at tilkende Indstævnte, dog
at heri maa fragaa 234 Kroner 83 Øre, der efter det foreliggende
alt tidligere var betalt Indstævnte. Appellanten vil herefter være
at dømme til Betaling af 199 Kroner 57 Øre med Renter.

Processens Omkostninger for alle Retter findes at burde
ophæves. De de beskikkede Sagførere tilkommende Salærer vil
være at udrede af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Appellanten, Mølløjer H. Christensen bør til Ind-
stævnte, Mølle- og Maskinbygger Larsen, betale 199
Kroner 57 Øre med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra
den 8 Januar 1913, indtil Betaling sker. Processens
Omkostninger for alle Retter ophæves. Til Justits-
kassen betaler Appellanten 10 Kroner og Indstævnte
2 Kroner. I Salarium tillægges der Overretssag-
fører Heise 50 Kroner, Advokat Halkiers Dødsbo 30
Kroner, Højesteretssagfører Møllers Dødsbo 50 Kro-
ner og Højesteretssagfører Stein 150 Kroner, hvilke
Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Idet Appel-
indstævnte, Mølle- og Maskinbygger Larsen af Strømmen har anbragt,
at der hos Appellanten, Mølløjer H. Christensen af Terp Mølle til-
kommer ham for

1) Nedbrydelse af Holbæk Vindmølle, dens Trans- port til Hald og Opstilling sammesteds	1750 Kr. 00 Øre
2) udført Værkstedsarbejde	1053 Kr. 56 Øre
3) udført Ekstraarbejde ved Møllen	1452 Kr. 80 Øre
altsaa ialt	4256 Kr. 36 Øre

og at han heraf har faaet betalt 3038 Kr. 39 Øre, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Nørhald, Støvring og Galten Herreders ordinære Ræt nedlagt endelig Paastand om, at Appellanten tilpligtes at betale ham Resten, altsaa 1217 Kr. 97 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 8 Januar 1913, indtil Betaling sker. Ved Underrettsdommen er Appellanten tilpligtet at betale Appelindstævnte 883 Kr. 57 Øre for en Del af de ommeldte Ekstraarbejder med Renter heraf som paastaaet, og Sagen er nu af Appellanten indanket her for Retten, hvor han ligesom i første Instans principalt har paastaaet sig pure frifunden for Appelindstævntes Tiltale, hvorimod denne har procederet til Underrettsdommens Stadfæstelse.

Som Sagen, der ikke er kontraappelleret, foreligger til Paakendelse, bliver der her for Retten alene Spørgsmaal om, hvorvidt Appellanten er pligtig at betale det i Dommen fastsatte Beløb.

Det fremgaar af Sagens Oplysninger, at Appellanten, der paa-tænkte at flytte Holbæk Vindmølle til en af ham købt Byggegrund ved Hald, har ført Forhandlinger med Appelindstævnte om Udførelsen af dette Arbejde og af denne modtaget et Overslag, lydende paa 9416 Kr. 61 Øre, men at Appellanten, der hellere selv vilde tillægge Materialier, derefter accepterede et af Appelindstævnte fremsat, den 5 Juni 1912 dateret skriftlig Tilbud, hvori det bl. a. hedder: »Vi tilbyder herved at nedbryde Holbæk Mølle . . . nævnte Mølle beføres fra Voer Østside til Byggepladsen i Hald og opføres der igen med alt Arbejde som henhører under Opførelsen. Møllen monteres fuldstændig til Brug uden Tillæg af nogetsomhelst Materiale. Alt Arbejde, der laves herhjemme paa Værkstederne, laves efter Regning for en Sum af Kroner 1750 00«. Medens der nu — som meldt — mellem Parterne er Enighed om, at der tilkommer Appelindstævnte for Møllens Nedbrydelse, Transport og Opstilling det under 1) nævnte Beløb af 1750 Kr. og for Arbejde paa Værkstederne det under 2) nævnte Beløb af 1053 Kr. 56 Øre, drejer Striden sig om de nævnte Ekstraarbejder, i hvilken Henseende Appellanten har gjort gældende, at Møllens Forandring til Selvkrøjer og Selvsvikker er indbefattet under den nævnte Entreprisenum af 1750 Kr. Appellanten har til Støtte herfor anført, at ikke alene det oprindelige Overslag forudsætter, at der ved Møllens Opstilling i Hald skulde foretages denne Forandring, idet der i Overslaget forekommer Poster som »Vindrose med Stativ«, der sigter til Forandringen til Selvkrøjer, og »Svikkstillingen«, der sigter til Omdannelsen til Selvsvikker, men at det samme fremgaar saavel af de Forhandlinger, der førtes mellem ham og Appelindstævnte, som af Indholdet af det ovenfor nævnte Tilbud af 5 Juni, i hvilket efter hans Anbringende Bestemmelsen: »Møllen monteres fuldstændig til Brug«, paa hans Forlangende blev indskudt for at fastslaa Appelindstævntes Forpligtelse til at opføre Møllen med den nævnte Ændring.

Det er imidlertid ikke det af Appellanten forkastede Overslag men det af ham accepterede Tilbud af 5 Juni, som maa være afgørende for Omfanget af Appelindstævntes Forpligtelse, og der kan ikke gives Appellanten Medhold i, at der af dette — derunder

indbefattet den af ham særlig fremhævede Bestanddel, selv om denne bærer Præg af at være indskudt, efter at Tilbudet var færdigskrevet — skulde fremgaa nogen Forpligtelse for Appellindstævnte til uden Ekstrabetaling at omdanne Møllen til Selvkrøyer og Selvsvikker. Endvidere vil der ikke kunne lægges nogen afgørende Vægt paa den Omstændighed, at Appellindstævnte den 6 December 1912, da de nævnte Ekstraarbejder endnu ikke var færdige, har tilstillet Appellanten en af en den 10 November s. A. dateret Specifikation ledsaget Opgørelse, der udviser en Saldo af 33 Kr. 83 Øre i Appellantens Favør. Da endelig Appellanten heller ikke iøvrigt mod Appellindstævntes Benægtelse har godtgjort, at denne har paataget sig at give Møllen det omdedte Udstyr uden Ekstrabetaling, i hvilken Henseende der ikke vil kunne lægges nogen Vægt paa en under Sagen fremlagt Erklæring fra den tidligere Indehaver af Møllen om, at det mellem ham og Appellanten i Appellindstævntes Paahør blev omtalt, at Møllen skulde udstyres som af Appellanten paastaet, maa det billiges, at Appellanten, til hvis Indsigelse mod Størrelsen af det beregnede Vederlag der ikke vil kunne tages noget Hensyn, ved Underretsdommen er tilpligtet at betale Appellindstævnte de i samme angivne Ekstraarbejder, og bemeldte Dom, ved hvilken Processens Omkostninger i 1ste Instans er ophævet, vil saaledes være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Overretten vil Appellanten have at udrede efter Reglerne for beneficerede Sager og derunder i Salær til den for Appellindstævnte beskikkede Sagfører sammesteds 50 Kr.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig.

Statskassens Ret vil være at forbeholde med Hensyn til, at et af Appellanten den 15 December 1913 for Overretten fremlagt Indlæg ikke er skrevet paa behørig stemplet Papir. Iøvrigt ses der ikke under Sagen at være begaaet anden Stempelovertrædelse end den i Underretsdommen ommeldte.

**Nr. 390 Aktieselskabet Germansk Handelskompagni
(Henriques)**

mod

Aktieselskabet Hakon H. Salomon (Ingen).

betræffende Spørgsmaalet om, hvem af Parterne der havde Ret til et Pengebeløb, der af Appellanterne var deponeret som Sikkerhed for, at der blev aabnet de Indstævnte Rembours i en Bank.

Sø- og Handelsrettens Dom af 14 Juni 1916: De Indstævnte, A/S Hakon H. Salomon, bør for Tiltale af Citanterne, A/S Germansk Handelskompagni, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Højesterets Dom.

Efter hvad der foreligger for Højesteret, maa det antages, at Appellanterne med de i den indankede Dom omtalte af dem deponerede 5000 Kr. indestod de Indstævnte for, at Remboursen for Appellanternes Vedkommende rettidig kom i Orden, og at Appellanterne i modsat Fald forbrød det Deponerede. Da det nu er uomtvistet, at Remboursen ikke for Appellanternes Vedkommende rettidig kom i Orden, hvad der foranledigede, at første Sælger annullerede Handelen, saa at de Indstævnte nødtes til ligeledes at annullere deres Handel med Bach, maa det biliges, at de Indstævnte ved Dommen er frifunden for Appellanternes Tiltale, og Dommen vil saaledes være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanterne, Aktieselskabet *Germansk Handelskompagni*, 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: De Indstævnte, A/S. Hakon H. Salomon, som af en norsk Sælger havde købt 2300 Tønder Slosild paa Betingelse af, at der for Købesummen skulde være aabnet Rembours i Stavanger Handels- og Industribank senest den 7 Marts d. A., videresolgte Partiet den 2 Marts d. A. til Hr. Leo v. Bach, saaledes at denne som Sikkerhed for, at Remboursen rettidig aabnedes, skulde deponere et Beløb af 5000 Kr.

Hr. Leo v. Bach videresolgte Partiet til Hr. K. A. Schultz, og denne videresolgte det igen den 3 Marts til Citanterne, A.S. *Germansk Handelskompagni*, der samme Dag deponerede det nævnte Beløb hos Overretssagfører Poul Torp.

Citanterne videresolgte Partiet til en Køber i Königsberg, for hvis Regning der af Bergens Kreditbank i den omtalte Bank i Stavanger blev aabnet Rembours i Citanternes Navn. Citanterne, der ikke havde opgivet deres tyske Købere, hvem de havde Sildene fra, men forlangt Remboursen stillet i deres eget Navn, telegraferede den 6 Marts til Banken, at Remboursen skulde overføres til Hr. Leo v. Bach, fra hvem der allerede forelaa skriftlig Transport til de Indstævnte. Citanternes Telegram til Banken var imidlertid ubekræftet, og Banken forlangte da telegrafisk Bekræftelse af Underskriften. Banken tænkte sig herved, at Citanterne skulde skaffe sig en Attestation fra Telegrafvæsenet om Underskriftens Ægthed. Citanterne henvendte sig imidlertid til Notarius publicus, for hvem de underskrev et nyt Telegram til Banken. Dette Telegram ekspederedes med Tilføjelsen »Signature légalisée par notarius publicus«, en Tilføjelse, som efter det internationale Telegrafreglements Bestemmelser ikke maa viderebefordres af Telegrafvæsenet, uden at dette har undersøgt Legaliseringens Ægthed.

Dette Telegram modtog Banken den 7 Marts om Eftermiddagen. Banken synes imidlertid ikke at have kendt den paagældende Bestemmelse i Reglementet, men synes at være gaaet ud fra, at en saadan Tilføjelse var noget, enhver kunde sætte paa et Telegram, han afsendte. Den 8 Marts om Morgenen modtog de Indstævnte derfor fra Banken Telegram om, at Transporten ikke var i Orden. Banken angiver, at den har konfereret med det stedlige Telegrafkontor om, hvorvidt det paagældende Telegram kunde siges at indeholde en Bekræftelse af Underskriften, og at Telegrafkontoret besvarede dette benægtende. Det paagældende Telegrafkontor synes altsaa heller ikke at have kendt Artikel 14 i Telegrafreglementet.

Der er nu mellem Parterne opstaaet Strid om, hvem der har Ret til det deponerede Beløb, og Overretssagfører Torp har nægtet at udbetale det, før der forelaa en Domstolsafgørelse desangaaende. I Anledning heraf er nærværende Sag anlagt, hvorunder Citanterne paastaar sig kendt berettiget til at faa Beløbet tilbagebetalt, medens de Indstævnte paastaar sig frifunden, idet de gør gældende, at de maa have Ret til at faa Beløbet udbetalt. Begge Parter har paastaet sig tillagt Sagens Omkostninger.

Citanterne skønnes ikke helt uden Skyld i det skete Uheld. De burde ikke have afsendt Telegrammet af 6 Marts ubekræftet. Man kan ikke vente, at en Bank vil rette sig efter et saadant ubekræftet Telegram, naar den ikke ved forudgaaende skriftlig Meddelelse eller paa anden Maade har Sikkerhed for, at Telegrammet stammer fra rette Vedkommende. Det senere bekræftede Telegram kom saa sent paa Dagen den Dag, da Beløbet skulde have staaet til Sælgerens Disposition, at der ikke blev Tid til at foretage det Fornødne.

Nogen Pligt for Banken til at kende det nævnte Reglement kan ikke foreligge, og Banken har altsaa ikke paadraget sig noget Ansvar ved ikke den paagældende Eftermiddag at udbetale Beløbet til Sælgerne. Spørgsmaalet om, hvorledes en Overenskomst som den foreliggende om Stillelsen af et Depositum maatte forstaaes, hvis der uden Skyld paa nogen Side var sket en Forsinkelse med Remboursens Berigtigelse, kunde være meget tvivlsomt. Som Sagen foreligger maa Retten være tilbøjelig til at mene, at Citanterne har forbrudt deres Depositum, saa meget mere som meget kan tale for at forstaa Overenskomsten derhen, at Citanterne med dét paagældende Beløb har paataget sig en ubetinget Garanti for, at Remboursen rettidigt blev bragt i Orden. Der vil herefter være at give Dom efter de Indstævntes Paastand, dog at Sagens Omkostninger vil være at hæve.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 324. Tjenestepige **Johanne Kjeldsen** med Fader og Kurator, Husmand **Andreas Kjeldsen** (Aagesen efter Ordre)

mod

Overretssagfører Niels Lund (Ingen),

betreffende Spørgsmaalet om Appellantindens Berettigelse til at forlade sin Plads i Utide.

Øster og Vester Han Herreders Politirets Dom af 23 Juni 1915: I Hovedsagen bør Kontraklagerinden, Pige **Johanne Kjeldsen** af Klim, for Tiltale af Hovedklageren, Overretssagfører **Niels Lund**, Fjerritslev, fri at være. I Kontrasagen betaler Hovedklageren til Kontraklagerinden 21 Kr. 60 Øre med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 27 Maj d. A., til Betaling sker. Saavel Hoved- som Kontrasagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom af 6 Marts 1916: Appelindstævnte, Tjenestepige **Johanne Kjeldsen**, bør have den af hende i hendes Tjeneste hos Appellanten, Overretssagfører **Niels Lund**, fortjente Løn forbrudt og til Appellanten betale 54 Kr. Saa bør hun og til Øster og Vester Han Herreders Politikasse bøde 10 Kr. Appellanten bør for Appelindstævntes Tiltale i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger for begge Retter ophæves, hvorhos der tillægges den for Appelindstævnte beskikkede Sagfører for Overretten, Overretssagfører **Dahl**, samt Overretssagfører **Knudsen**, der har været beskikket for Appelindstævnte under Optagelsen af det foranførte Tingsvidne, i Salær henholdsvis 40 Kr. og 20 Kr., der udredes af det Offentlige. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og iøvrigt at efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellantinden, Tjenestepige **Johanne Kjeldsen**, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretsagfører **Aagesen** 120 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Idet Appellanten, Overretssagfører **Niels Lund**, før af Fjerritslev nu i København,

har anbragt, at Appellindstævnte, Tjenestepige Johanne Kjeldsen af Frøstrup Kro, var fæstet til at tjene ham fra den 1 Maj 1914 til den 1 Maj 1915 for en Løn af 220 Kr., men at hun den 7 Juni 1914 uden lovlig Grund forlod sin Tjeneste hos ham, har han under nærværende Sag i 1ste Instans ved Øster og Vester Han Herreders Politiret søgt Appellindstævnte med Fader og Kurator, Husmand Andreas Kjeldsen af Klim, og nedlagt Paastand om, at hun dømmes til at have sin fortjente Løn forbrudt, idømmes Bøde efter Tyendeloven og tilpligtes at betale ham en Erstatning af 110 Kr. Appellindstævnte paa-stod sig derimod frifunden for Appellantens Tiltale, hvorhos hun under en Kontrasag nedlagde Paastand om, at Appellanten tilpligtedes at betale hende i Løn fra den 1 Maj 1914 til den 7 Juni næstefter 21 Kroner 60 Øre tilligemed Renter heraf 5 pCt. p. a. fra Kontraforligsklagens Dato den 27 Maj 1915, indtil Betaling sker. Appellanten paa-stod sig frifunden i Kontrasagen. Ved Politiretsdommen er Appellindstævnte frifunden for Appellantens Tiltale i Hovedsagen, hvorhos hendes Paastand i Kontrasagen er tagen til Følge, og Sagen er nu af Appellanten ved Stævning til Appellindstævnte og hendes fornævnte Kurator indanket her for Retten, hvor han har gentaget sine i første Instans nedlagte Paastande, hvorimod Appellindstævnte procederer til Politiretsdommens Stadfæstelse.

Forsaavidt Appellindstævnte til Støtte for sine Paastande har anbragt, at hun flere Gange er bleven knebet i Armen af Appellantens Hustru, saa at der fremkom blaa Pletter, samt at Appellanten en Gang har truet hende med Vold, grebet fat i hende og kastet hende om paa Gulvet, vil der allerede af den Grund, at hun ikke mod Appellantens Benægtelse har ført noget Bevis for, at hun har været Genstand for voldelig Behandling, ikke kunne tillægges nævnte Anbringende nogen Betydning.

Appellindstævnte har dernæst anbragt, at hun næsten daglig har faaet utilstrækkelig Kost hos Appellanten, saa at hun til Supplering af Kosten købte sig Brød og Margarine, men at Appellantens Hustru den 7 Juni 1914 opdagede dette Forhold, og da det kunde give Anledning til Rygter, paa det strengeste forbød hende at købe Mad til sig selv i Byen, hvorefter Appellindstævnte, da hun saaledes hverken kunde faa den nødvendige Mad hos Appellanten eller selv maatte forsyne sig med Mad, fandt Pladsen uudholdelig og forlod sin Tjeneste.

Appellindstævnte har derhos hævdet, at ogsaa tidligere Tjenestepiger hos Appellanten har erholdt utilstrækkelig Kost i deres Tjeneste hos ham, og har til Oplysning herom ladet afhøre en Række Vidner. Efter det herunder Fremkomne maa det antages, at en tidligere Tjenestepige Laura Sørensen under sin Tjeneste hos Appellanten har beklaget sig over, at hun fik »lidt nok« at spise, ligesom samme Pige under Vidneførslen har forklaret, at hun undertiden ikke fik tilstrækkelig Mad og i Reglen maatte vente i flere Timer paa sin Morgenmad. Endvidere har tvende andre Piger, der ligeledes tidligere har tjent hos Appellanten, forklaret, den ene, at hun ikke altid fik tilstrækkelig Mad, den anden, at hun efter sin Formening ikke fik saa megen Mad, som hun kunde spise, og at der navnlig først blev budt hende Morgenmad 2 à 3 Timer, efter at hun var staaet op. Men selv om der efter disse Forklaringer maa antages, at Kosten, medens nævnte Pige tjente

hos Appellanten, har været mindre rigelig, giver Sagens Oplysninger dog ingen Føje til mod Appellantens Benægtelse at antage, at den Kost, som Appelindstævnte fik, end ikke var tilstrækkelig, hvorved bemærkes, at det efter Sagens Oplysninger maa antages, at Appelindstævnte, medens hun tjente hos Appellanten, alene har købt et Pund Margarine og et Tiøres Franskrød til sig selv, og at det saaledes ikke ses at have været nødvendigt for hende i nævneværdig Grad at supplere den Kost, hun fik hos Appellanten, hvorhos hun har erkendt, at hun ingensinde overfor Appellanten eller dennes Hustru har klaget over, at Kosten var utilstrækkelig. Men herefter maa Appelindstævnte anses uden lovlig Grund at have forladt sin Tjeneste hos Appellanten, og hun vil derfor i Medfør af Tyendelovens § 47 være at dømme til at have sin fortjente Løn forbrudt samt at tilpligte at betale Appellanten i Erstatning Halvdelen af Lønnen for den vedtagne Tjenestetid, hvilken Erstatning, da det i Overensstemmelse med Appelindstævntes Anbringender maa antages, at hun var fæstet for et halvt Aar med en maanedlig Løn af 18 Kr., vil være at bestemme til 54 Kr., hvorhos hun vil have at erlægge en Bøde til Øster og Vester Han Herreders Politikasse, der efter Sagens Omstændigheder findes at burde bestemmes til 10 Kr. Appellanten vil derimod være at frifinde for hendes Tiltale i denne Sag.

Sagens Omkostninger for begge Retter vil efter Omstændighederne være at ophæve, hvorhos der vil være at tillægge den for Appelindstævnte, beskikkede Sagfører for Overretten samt Overretssagfører Knudsen i Vejle, der har været beskikket til at møde for Appelindstævnte under et efter Sagens Indbringelse for Overretten optaget Tingsvidne, i Salær henholdsvis 40 Kr. og 20 Kr., hvilke Salærer bliver at udrede af det Offentlige.

Den befalede Sagførelse for Overretten har været lovlig, og Stempelovertrædelse ses ikke at have fundet Sted.

Onsdag den 7 Februar.

Nr. 126. Aktieselskabet Randers Korn- og Foderstofforretning (Henriques)

mod

Handelsfirmaet L. Paulsen & Co. (V. Kondrup),

betreffende Spørgsmaalet om Indstævntes Pligt til at udrede Erstatning til Appellanterne for Ikke-Opfyldelse af en Salgskontrakt.

Ø- og Handelsrettens Dom af 21 December 1915: De Indstævnte, Handelsfirmaet L. Paulsen & Co., bør for Tiltale af Citanterne, A/S. Randers Korn- & Foderstofforretning, Randers, i denne

Sag fri at være. Sagens Omkostninger bør Citanterne betale de Indstævnte med 350 Kr. inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde, der i det Væsenlige tiltrædes, og idet de Højesteret forelagte nye Oplysninger bestyrker det ved Dommen antagne Resultat, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Aktieselskabet Randers Korn- og Foderstofforretning, til Indstævnte, Handelsfirmaet L. Paulsen & Co., med 600 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Ved Kontrakt af 19 Januar 1915 solgte de Indstævnte, Handelsfirmaet L. Paulsen & Co., til Citanterne, A/S. Randers Korn- & Foderstofforretning, Randers, en Damperladning la Plata Majs, gode, sunde Varer ved Omlastning i Hull, til en Pris af 21 Kr. 50 Øre pr. 100 kg cif Randers. Afskibning skulde ske med Dampskibet »St. St Blicher«, første Rejse. I Kontrakten forekom bl. a. følgende store Passus: »Konnossementerne udstedes til Herr Chas. H. Christensen, her, og vil være at endossere af nævnte Firma saavel som af Sælger.«

Til Opfyldelse af den saaledes indgaaede Handel havde de Indstævnte, Handelsfirmaet L. Paulsen & Co., afkøbt Firmaet Chas. H. Christensen et tilsvarende Parti paa tilsvarende Betingelser. Det nævnte Firma havde i den nærmest foregaaende Tid uden Hindring fra de engelske Autoriteters Side afskibet store Kvantiteter — ialt ca. 10,000 Tons — Majs fra Hull til Danmark. Nogle Dage efter Afslutningen af den heromhandlede Kontrakt blev denne Afskibning imidlertid standset, idet de engelske Myndigheder forbød, at Udførslen fortsattes. Gentagne Forsøg fra Firmaets Side paa at faa Tilladelse til at fortsætte førte ikke til noget Resultat, og i Telegram og Skrivelse af 18 Februar erklærede de Indstævnte da, at de maatte annullere der indgaaede Handel, da den engelske Regering definitivt nægtede, at Majsens udførtes. Citanterne protesterede herimod, idet de forlangte en Godtgørelse.

Under denne Sag har Citanterne derefter paastaaet sig tilkendt en Prisdifference, beregnet efter en Pris af 23 Kr. pr. 100 kg til ialt

22,875 Kr. De forlanger desuden Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 10 Marts 1915, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte paastaar sig frifundet med Tillæg af Omkostningerne.

Hvad der har været Grunden til, at det paa det paagældende Tidspunkt nægtedes Firmaet Chas. H. Christensen at fortsætte Transporten af Majs fra England til Danmark, kan efter det Foreliggende være noget tvivlsomt, men Nægtelsen synes at være sket samtidig med, at de engelske Myndigheder gav et af danske Importører og Andelsselskaber oprettet Fælleskontor Tilladelse til at udføre et vist Kvantum Majs fra England til Danmark, og der maa gaas ud fra, at hverken Firmaet Chas. H. Christensen eller de Indstævnte, da den heromhandlede Kontrakt blev indgaaet, har haft nogen Grund til at vente, at der vilde blive lagt dem nogen Hindring i Vejen for at føre Majs fra England til Danmark.

Da det nu har fundet tilstrækkeligt Udtryk i den mellem Parterne i denne Sag afsluttede Kontrakt, at Basis for Handlen var den af Firmaet Chas. H. Christensen drevne og dengang vistnok ret almindelig kendte Majstransport, og da Grundene til Standsningen af denne Virksomhed ikke kan antages at have været af en saadan Art, at de Indstævnte eller Firmaet Chas. H. Christensen kan være ansvarlige derfor, vil de Indstævnte være at frifinde, og Citanterne vil have at betale dem Sagens Omkostninger med 350 Kr.

Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Nr. 400. Grosserer **M. Damsholt** og **Syndicus Soncow**
(Asmussen)

mod

Carl Anthon Ludvigsen, A/S. og **Carl Anthon Ludvigsen**
(Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanterne har været Sælgere eller Mellemmænd ved Salget til de Indstævnte af et Parti Kakao.

Sø- og Handelsrettens Dom af 11 August 1916: Indstævnte, Grosserer L. C. Lauritzen, bør for Tiltale af Citanterne, Carl Anthon Ludvigsen A/S og Carl Anthon Ludvigsen, i denne Sag fri at være. Sagens Omkostninger ophæves for hans Vedkommende. De øvrige Indstævnte, Dr. juris, Syndicus i Russisk-Nordisk Kompagni, Soncow samt Grosserer Damsholt, bør En for Begge og Begge for En til Citanterne, Carl Anthon Ludvigsen A/S og Grosserer Carl Anthon Ludvigsen personlig, betale 46,476 Kr. 63 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 8 Marts 1916, til Betaling sker, og Sagens Omkost-

ninger med 400 Kr. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I det i den indankede Dom omhandlede Dokument af 22 Juli 1915 angaaende Salget af 5000 Sække Kakaobønner — om hvilken Salg der, som Sagen foreligger Højesteret, alene er Spørgsmaal — stadfæster Grosserer L. C. Lauritzen at have solgt Partiet »til Russisk Nordisk Bureau for omstaaende Firmas Regning«. Dokumentet har derhos paa Bagsiden følgende kun af Lauritzen underskrevne Paategning: »Ordren transporteret til Fa. Carl Anton Ludvigsen A/S.«

Herefter kan Rigtigheden af de Indstævntes Anbringende om, at fornævnte Bureau er optraadt som Sælger af Partiet, ikke anses bestyrket ved Salgsdokumentets Udvisende. De Indstævnte har dernæst ikke iøvrigt oplyst Omstændigheder, hvoraf det med Sikkerhed vil kunne sluttes, at de, som var vidende om, at Bureauet drev Virksomhed som Mellemand ved lignende Handler, har haft Føje til at betragte dette som Sælger af Partiet. Som Følge heraf vil Appellanterne være at frifinde. Processens Omkostninger for begge Retter vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Appellanterne, Grosserer M. Damsholt og Syndicus Soncow, bør for Tiltale af de Indstævnte, Carl Anthon Ludvigsen, Aktieselskab, og Carl Anthon Ludvigsen, i denne Sag fri at være. Processens Omkostninger for begge Retter ophæves. Til Justitskassen betaler de Indstævnte 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Efter foregaaende Forhandling mellem Grosserer Carl Anthon Ludvigsen og Russisk-Nordisk Bureau, repræsenteret ved dets Syndicus Soncow, om Køb af et større Parti Kakaobønner, henvendte Grosserer L. C. Lauritzen — der hidtil havde været Grosserer Ludvigsen ganske ukendt — sig den 22 Juli f. A. paa Grosserer Ludvigsens Kontor, idet han angav, at han kom som Repræsentant for det nævnte Bureau. Han medbragte 2 Dokumenter. Det ene, der var skrevet paa Russisk-Nordisk Bureaus Papir, indeholdt en Stadfæstelse af, at han (Grosserer Lauritzen) til Bureauet solgte 5000 Sække Kakaobønner at levere fob København paa udgaaende Damper i Løbet af ca. 3 Uger. Det indeholdt dernæst en meget uklart affattet Transportpaategning, hvis Mening — efter hvad der er Enighed om — var den, at det paagældende Parti nu overdroges til Carl Anthon Ludvigsen A/S. Stadfæstelsen var underskrevet af Grosserer Lauritzen som Sælger, men ikke af Soncow, idet

den til Køberens Underskrift bestemte Plads var tom; Transporten var underskrevet af Lauritzen. Det er in confesso, at Stadfæstelsen er udfærdiget paa Russisk-Nordisk Bureaus Kontor, at Soncow har kendt den, og at det er i Forstaaelse med ham, at Lauritzen har paa- tegnet denne Stadfæstelse en Transport til Ludvigsen. Det andet af Lauritzen medbragte Dokument var en paa Lauritzens eget Papir udfærdiget Slutteddel, ifølge hvilken Lauritzen til Ludvigsen for Russisk-Nordisk Bureau solgte 1300 Sække Kakaobønner. Handlen skulde dog være betinget af, at Bekræftelse fra det Firma, hvorfra man skulde have Varen, indløb, og en saadan Bekræftelse indløb — efter hvad der maa antages — aldrig.

I Tillid til de saaledes afsluttede Handler solgte Ludvigsen den 22 Juli til Købmand Richard Delbanco af Hamborg 6300 Sække Kakaobønner til Levering »fob København nach Deutschland« i Løbet af 14 Dage.

Grosserer Ludvigsen fik ikke den Kakao, han havde købt, og han kunde da ikke opfylde sine Forpligtelser overfor Hr. Delbanco. Sidstnævnte anlagde derefter Sag, og ved Dom af 3 Marts 1916 dømtes Carl Anthon Ludvigsen A/S og Carl Anthon Ludvigsen til in solidum at betale ham 56,700 Kr. 34 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 2 September 1915 og Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Citanterne, Carl Anthon Ludvigsen A/S og Carl Anthon Ludvigsen, har nu anlagt nærværende Sag, hvorunder de søger Regres for et Beløb af ialt 58,560 Kr. 55 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra den 8 Marts 1916, og Sagens Omkostninger. De har rejst Sagen mod Grosserer Lauritzen og mod Soncow og endelig mod Grosserer M. Damsholt, der af Citanterne angives at være Medindehaver af Russisk-Nordisk Bureau. De paasaar samtlige Indstævnte dømte til in solidum at udrede det nævnte Beløb.

De Indstævnte, der alle er mødte personlig under Proceduren tilligemed deres Sagførere, procederer til Frifindelse med Tillæg af Omkostningerne. Indstævnte Lauritzen gør gældende, at han kun er Mellemand, medens Russisk-Nordisk Bureau er Sælgerne; de andre Indstævnte gør gældende, dels at Bureauet var Mellemand, Lauritzen Sælger, dels at Grosserer Damsholt i hvert Fald er uden for Sagen som ikke værende Medindehaver af Russisk Nordisk Bureau.

Da de indledende Forhandlinger er ført mellem Citanterne og Soncow, uden at denne kan antages at have antydet, at han kun vilde være Mellemand, da Soncow som allerede anført maa antages at have været fuldt kendt med Indholdet af det Dokument, Lauritzen overbragte den 22 Juli vedrørende Handlen om de 5000 Sække — efter Grosserer Lauritzens Fremstilling er det Soncow, der har dikteret det — da Indholdet af dette Dokument maatte være meget vildledende, naar Mening var, at Russisk-Nordisk Bureau vilde staa udenfor Handlen, og da det endelig maa betragtes som oplyst, at Russisk-Nordisk Bureau til Lauritzen har udstedt Deklaration om, at Partiet ikke vilde blive udført til Englands Fjender, maa Retten betragte Bureauet som havende en Sælgers Rettigheder og Forpligtelser. Naar Hr. Soncow vilde, at Bureauet kun skulde

optræde som Mellemand, burde han have ladet dette træde tydeligt frem.

Hvad angaar Spørgsmaalet om, hvem der hæfter for Bureauets Forpligtelser, har der fra de Indstævnte Soncow og Damsholts Side været rejst en Række Paastande, som navnlig sigtede til at befri Sidstnævnte for noget Medansvar. Der er blevet opstillet en Sondring mellem Russisk-Nordisk Compagni, Russisk-Nordisk Bureau og Russisk-Nordisk Handelsbureau, men Ingen af de nævnte Indstævnte har gjort noget Forsøg paa at give Retten noget virkeligt Indtryk af Grænsen mellem disse 3 Virksomheder, der drives fra samme Kontor. Det eneste af de nævnte Firmaer, der er anmeldt til Handelsregistret, er Russisk-Nordisk Handelsbureau, som hvis eneste Indehaver Hr. Damsholt er anmeldt. De 2 andre Firmaer, som ikke er anmeldte synes at være identisk, idet det angives, at Bureauet er et Organ for Kompagniet. Kompagniet angives at være stiftet ikke for selv at drive Handelsforretninger, men for at være Mellemed mellem skandinaviske og russiske Importører og Eksportører. I de under Sagen fremlagte trykte Statuter angives Generaldirektoratet at bestaa af en Præsident (som senere er traadt ud, fordi han ikke vilde have mere med Foretagendet at gøre), en Syndicus (Soncow), en Adjoint (som under Sagen har erklæret, at det er mod hans Villie, at hans Navn er blevet nævnt) og en Bureauchef og Direktør (Damsholt).

Nogen nærmere Redegørelse har de Indstævnte ikke givet om, hvorledes Forholdet mellem Lederne er. Der er ikke fremlagt nogen Interessentskabskontrakt og Retten staar uden positiv Viden om, hvem der, i Tilfælde af, at de heromhandlede Handler var gaaet i Orden, skulde have haft den ret betydelige Indtægt, som efter de fremlagte Dokumenter vilde have tilfaldet Bureauet. Efter det Foreliggende maa Retten gaa ud fra, at i alt Fald store Dele deraf vilde være tilfaldet dels Soncow, dels Damsholt.

Men herefter maa Retten betragte saavel Soncow som Damsholt som ansvarlige for Bureauets Forpligtelser.

Hvad Erstatningens Størrelse angaar, findes det af Citanterne forlangte Beløb at maatte reduceres i Forhold som 50 til 63, idet det for de 1300 Sækkes Vedkommende ikke ses at være kommet til en endelig Handel. Iøvrigt skønnes der ikke at kunne indvendes noget mod Citanternes Erstatningspaastand, og de Indstævnte Soncow og Damsholt vil derfor være at dømme til in solidum at betale 46,476 Kr. 63 Øre med Renter som paastaaet og Sagens Omkostninger med 400 Kr.

Grosserer Lauritzen findes efter det Foreliggende at maatte fri findes, saaledes at Sagens Omkostninger for hans Vedkommende findes at maatte hæves.

Stempelovertrædelse foreligger ikke.

Torsdag den 8 Februar.

Nr. 549. Højesteretssagfører Bache

mod

Jens Marinus Jensen (Def. Bülow),

der tiltales for Ejendomsindgreb.

Hellum-Hindsted Herreders Ekstrarets Dom af 29 November 1916: Tiltalte Jens Marinus Jensen bør straffes med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og betale denne Sags Omkostninger, derunder Salær til Aktor, Sagfører Plesner-Müller i Terndrup, 20 Kr. og til Defensor, Sagfører, Justitsraad Joh. Andersen i Hobro, 15 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Viborg Landsoverrets Dom 23 December 1916: Underrettsdommen bør ved Magt at stande. I Salær til Aktor og Defensor for Overretten, Overretssagførerne Sørensen og Johnsen, betaler Arrestanten 20 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsoverrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jens Marinus Jensen til Højesteretssagførerne Bache og Bülow 30 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hellum-Hindsted Herreders Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Jens Marinus Jensen for at have gjort sig skyldig i Ejendomsindgreb.

Arrestanten er født den 22 Juli 1878 og har tidligere, foruden at han 3 Gange har været straffet for Forbrydelser, begaaede før hans fyldte 18 Aar, nemlig 2 Gange for Tyveri og en Gang for Bedrageri, være at anse ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 2 December 1896 efter Straffelovens §§ 228 og 251, jfr. til Dels § 46, og efter § 257 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 3 Februar 1897 efter Straffelovens § 230, 1ste og 2det Stk., med Forbedringshusarbejde i 1 Aar, ved Overrettens Dom af 19 September 1898 efter Straffelovens §§ 243, 231, 1ste Led, og 251 med Forbedringshusarbejde i 3 Aar, ved Dronning-

lund Herreds Ekstrarets Dom af 24 April 1902 efter Straffelovens §§ 251 og 257 med Fængsel paa Vand og Brød i 6 Gange 5 Dage, ved Horns Herreds Ekstrarets Dom af 26 August 1903 efter Straffelovens §§ 203 og 296 med Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 8 Oktober s. A. efter Straffelovens § 248 med en i Medfør af samme Lovs § 64 lempet Tillægsstraf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved samme Rets Dom af 28 December 1904 efter Straffelovens § 232 for 4de Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 18 Maaneder, ved Overrettens Dom af 29 April 1907 efter Straffelovens § 245 med Fængsel paa Vand og Brød i 4 Gange 5 Dage, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 28 Juni s. A. efter Straffelovens § 248 med en i Medfør af samme Lovs § 64 lempet Tillægsstraf af Fængsel paa Vand og Brød i 3 Gange 5 Dage, ved Overrettens Dom af 16 December s. A. efter Straffelovens § 203 og midlertidig Lov 1 April 1905 § 1, 2det Stk., med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 4 Maaneder, ved Overrettens Dom af 22 Marts 1909 efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Sorø Birks Ekstrarets Dom af 14 August 1911 efter Straffelovens § 232 for 6te Gang begaaet simpelt Tyveri ligeledes med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Dronninglund Herreds Ekstrarets Dom af 29 Oktober 1913 efter Straffelovens §§ 248 og 100, jfr. midlertidig Lov 1 April 1911 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 120 Dage, og ved samme Rets Dom af 5 Januar 1915 efter Straffelovens § 203, jfr. midlertidig Lov 1 April 1911 § 1, 2det Stk., samt efter Lov 3 Marts 1860 § 3 med samme Straf.

Ved Arrestantens egen Tilstaaelse i Forbindelse med Sagens øvrige Oplysninger maa det anses tilstrækkelig godtgjort, at han har gjort sig skyldig i nedennævnte Forhold.

Efterat Arrestanten, der tjente som Staldkarl paa Gaarden Kjellerup, under Foregivende af at ville rejse til Roskilde for at søge Plads, havde bedt sig fritaget for Arbejde den 7 Oktober d. A., henvendte han sig samme Dags Morgen ved Ottetiden paa den sammesteds tjennende Malkerøgter Anthon Anthonssens Bopæl, hvor han af Anthonssens Husholderske fik udlaant hans Cykle paa Betingelse af, at han leverede den tilbage i Løbet af et Par Timers Tid, idet han angav at ville benytte den til en Tur til Mariager. Arrestanten cyklede straks hertil, hvor han kom ned til Havnen, og Arrestanten, som efter sin først afgivne Forklaring havde haft til Hensigt at tage med Damper til Hobro og derfra med Toget til Randers for at købe sig et Sæt Tøj, bestemte sig nu, da der ingen Damper afgik til Hobro, til at tage med en just afgaaende Damper til Hadsund. Efter der at have drevet noget omkring solgte han Anthonssens Cykle til Fiskehandler Niels Madsen Sørensen sammesteds, hvem han tilfældig traf paa, for 60 Kr., hvorhos han i Bytte fik en ældre Cykle, som han straks efter solgte for 12 Kr. Anthonssens Cykle er bragt til Stede og efter at være vurderet til 60 Kr. tilbageleveret ham, der har frafaldet Krav paa Erstatning hos Arrestanten.

Nogle Dage før afvigte 25 September laante Arrestanten af en paa Kallerup indkvarteret Artillerist ved Navn Mortensen et Par Fjeder-

støvler af et Par Kroners Værdi til at benytte paa en Tur til Randers. Efter Afbenyttelsen tilbageleverede Arrestanten imidlertid ikke Støvlerne, før Mortensen fornævnte Dag forlod Gaarden for at deltage i nogle Kantonementsøvelser, og da han som ovenmeldt den paafølgende 7 Oktober forlod Kjellerup, hvortil han ikke senere vendte tilbage, var han iført Støvlerne, som han, vistnok den 10 s. M., paa en Beværtning i Aalborg bortbyttede til en ham ubekendt Person for et Par Træsko. Støvlerne er ikke bragt til Stede. Mortensen har frafaldet Krav paa Erstatning hos Arrestanten.

For de af ham udviste Forhold er Arrestanten ved Underrettsdommen rettelig anset efter Straffelovens § 253 med en Straf, der findes ved Dommen passende bestemt til Forbedringshusarbejde i 1 Aar, og bemeldte Dom, hvis Bestemmelser i Henseende til Aktionens Omkostninger ligeledes tiltrædes, vil saaledes være at stadfæste Arrestanten vil derhos have at betale i Salær til Aktor og Defensor for Overretten 20 Kr. til hver.

Nr. 43.   Horslunde-Nordlunde Sogneraad
(Dietrichson efter Ordre)

mod

Gaardejer Bernhard Stryhn (Ulf Hansen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Berettigelse til at paalægge Indstævnte at køre et Parti Kul, som Appellanterne havde købt til Brændsel i en Skole, fra Leveringsstedet til Skolen.

Lollands Nørreherreds ordinære Rets Dom af 15 September 1914: Indklagede, Horslunde-Nordlunde Sogneraad ved dets Formand, Parcellist H. Brix af Orehave, bør for Klageren, Gaardejer af Nøbbet Bernhard Stryhns Tiltale i denne Sag fri at at være. Sagens Omkostninger ophæves.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 29 Marts 1915: De Appellindstævnte, Horslunde-Nordlunde Sogneraad, bør til Appellanten, Gaardejer Bernhard Stryhn, Nøbbet, betale 8 Kroner med Renter heraf 5 pCt. p. a. fra den 30 Oktober 1913, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger for begge Retter med 80 Kroner. Der tillægges den for de Appellindstævnte for Overretten beskikkede Sagfører, Overretssagfører Nyholm, i Salær 40 Kr., der udredes af det Offentlige. At efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold her for Retten.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at udrede efter Reglerne for beneficerede Sager.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Til det Offentlige betaler Appellanten, Horslunde-Nordlunde Sogneraad, de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Indstævnte, Gaardejer Bernhard Stryhns Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret, samt til Højesteretssagfører Hansen i Salarium 80 Kroner. Saa betaler og Appellanten til Justitskassen 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesteretssagfører Bagger 30 Kroner og Højesteretssagfører Dietrichson 80 Kroner, hvilke Beløb udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Af Proceduren i nærværende fra Lollands nørre Herreds ordinære Ret i Henhold til erhvervet Summabevilling hertil indankede Sag fremgaar, at de Appelindstævnte, Horslunde-Nordlunde Sogneraad, under 20 November 1902 androg vedkommende Amtsskoledirektion om, at det i Anledning af Anskaffelsen af Kulovne i Nordlunde Skole maatte ombytte det i Andg. af 29 Juli 1814 § 55 b omhandlede Skolebrændsel, 1*) Favn Bøgebrænde med 8 Tdr. Kul eller nu ca. 15 hl. Dette Andragende blev bevilget, og den ønskede Ordning indført fra 1 November 1903 som gældende indtil videre. Efterhaanden som de Appelindstævnte har indført Kulovne ogsaa i de andre af Sognets Skoler, maa det antages, at Sogneraadet har indkøbt et tilsvarende Kvantum Kul, o: ca. 15 hl til hver Skole; men for disse andre Skolers Vedkommende er det under Sagen uomtvistet, at Sogneraadet hverken har indhentet Amtsraadets eller Amtsskoledirektionens Samtykke eller Tilladelse til Ombytning af det i Anordning 29 Juli 1814 § 55 b omhandlede Brændsel med Kul.

Samtidig med, at denne Forandring blev indført, har Sogneraadet ladet Kullene til Skolernes Forbrug hjemkøre efter de gældende Regler om Hjemkørsel af Brænde, og for at fremskaffe en ligelig Fordeling for alle Kørepligtige i den udstrakte Kommune har de Appelindstævnte

*) Skal være: 6.

inddelt Sognet i forskellige Distrikter og ladet de Kørepligtige i hvert Distrikt udføre Kørslen indenfor dette Omraade. Paa Kommunens aarlige Overslag er optaget 137 Spanddage, og Kørselslister, som det maa antages med Angivelse af de enkelte Kørepligtiges Navne, har været fremlagt til offentlig Eftersyn.

For Vinteren 1912—13 indkøbte de Appellindstævnte de til Skolerne bestemte Kul i Nakskov, og under 14 December 1912 erholdt Appellanten, Gaardejer Bernhard Stryhn, Nøbbet, Paalæg fra de Appellindstævnte om i Forening med 3 andre Gaardejere i Nøbbet at køre ca. 15 hl Kul til Nøbbet nye Skole fra en Købmand i Nakskov, der ligger ca. $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}$ Mil fra Nøbbet, og da Appellanten undlod at efterkomme Paalæget, idet han ikke forment sig pligtig at udføre denne Kørsel, lod de Appellindstævnte den udføre paa hans Bekostning og afkrævede ham derefter 8 Kroner som deres Udlæg til bemeldte Kørsel. Da han ikke betalte Beløbet, blev det ham tilkendegivet, at der vilde blive udpantet for det, hvorefter han betalte det, men anlagde derefter nærværende Sag mod de Appellindstævnte, hvorunder han i 1ste Instans paastod dem tilpligtet at tilbagebetale ham bemeldte 8 Kroner med Renter 5 pCt. aarlig fra Forligsklagens Dato, den 30 Oktober 1913, til Betaling sker, medens de Appellindstævnte paastod sig frifundet.

Ved Underrettens den 15 September 1914 afsagte Dom blev de Appellindstævntes Paastand taget til Følge, hvorhos Sagens Omkostninger, som begge Parter havde paastaaet sig tilkendt hos Modparten, blev ophævet.

Her for Retten har Appellanten gentaget sine Paastande for Underretten, medens de Appellindstævnte paastaar Underretsdommen stadfæstet.

De Appellindstævnte støtter deres Paastand paa, at de har Ret til at bestemme, hvad Art Brændsel der skal leveres til Skolerne, og at de kørepligtige, som ingen Indflydelse har paa dette Valg, ifølge ovennævnte Anordnings § 55 b har Pligt til at køre det saaledes valgte Brændsel til Skolerne uden Hensyn til, af hvad Art dette er. Efter deres Fremstilling er Sogneraadet derhos pligtig at levere Kul til Skolerne, naar der i disse er opsat Kulovne.

Det Brændsel, som det ved Anordning for Almueskolevæsnet paa Landet i Danmark af 29 Juli 1814 § 55 er paalagt Bønderne at køre til Skolen, er efter Anordningens Ord, som og efter Forholdene paa dens Udstedelsestid, kun Brænde samt Tørv, og allerede af denne Grund vil der, selv om Ombytningen af Brænde med Kul havde været apporeret for den omhandlede Skoles Vedkommende, ikke kunne blive Spørgsmaal om at paalægge Appellanten Kulkørsel til Skolen.

De Appellindstævnte vil derfor være at tilpligte at tilbagebetale Appellanten de ommeldte 8 Kr. med Renter som af ham paastaaet. Sagens Omkostninger her for Retten, som begge Parter har paastaaet sig tilkendt hos Modparten, saavel som Sagens Omkostninger for Underretten findes de Appellindstævnte derhos at burde erstatte Appellanten med 80 Kr.

I Overensstemmelse hermed vil Underretsdommen være at forandre.

Der vil være at tillægge den for de Appellindstævnte her for Retten beskikkede Sagfører, hvis Sagførelse har været lovlig, 40 Kr. i Salær, der bliver at udrede af det offentlige.

Fredag den 9 Februar.

Nr. 100. Handelsfirmaet **Alb. Svendsen**, forh. **Chas. H. Christensen** (Ulf Hansen)

mod

Skibsreder **Otto W. Bergmann**, Bergen, som Reder for »Roma« (Asmussen),

betræffende Spørgsmaalet om Appellanternes Pligt til at udrede Erstatning til Indstævnte i Anledning af Ophævelsen af en Fragtkontrakt.

Sø- og Handelsrettens Dom af 21 April 1915: De Indstævnte, Firmaet Chas. H. Christensen, bør til Citanten, Skibsreder Otto W. Bergmann, Bergen, som Reder for »Roma«, betale 787 Pd. Sterl. 10 sh. med Renter 5 pCt. p. a. fra den 15 Marts 1915, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 200 Kr., men bør iøvrigt for Tiltale af Citanten i denne Sag fri at være. Det Idømte udredes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Efter de Højesteret foreliggende, tildels efter den indankede Doms Afsigelse tilvejebragte Oplysninger har Afskibningsforholdene i England med Hensyn til Majs i det paagældende Tidsrum været saa usikre, at Appellanten, der var velbekendt hermed, ikke paa Sølovens § 159 har kunnet støtte nogen Ret til at hæve Fragtkontrakten. Som Følge heraf, samt idet Højesteret tiltræder, hvad der i Dommen er udtalt om Certepartiets »Act of God«-Klausul, vil Dommen efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Dette Resultat vil iøvrigt ogsaa være en Følge af, at Appellanten ikke behørig har tilkendegivet Indstævnte, at han hævede Kontrakten.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at betale til Indstævnte med 600 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Sø- og Handelsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret betaler Appellanten, Handelsfirmaet Alb. Svendsen, forhen Chas. H.

Christensen, til Indstævnte, Skibsreder Otto W. Bergmann, Bergen, som Reder for »Roma«, med 600 Kroner. Saa betaler Appellanten og til Justitskassen 10 Kroner.

Den indankede Doms Præmisses er saalydende: Ved Certeparti af 22 Januar 1915 befragtede de Indstævnte, Firmaet Chas. H. Christensen, det Citanten, Skibsreder Otto W. Bergmann, Bergen, tilhørende Dampskib »Roma«, der lastede omkring 700 Tons, til at gaa til Hull for at indtage en Ladning Majs in bulk og til at føre denne Ladning til en dansk Havn indenfor Skagen, Bornholm undtaget. I Fragt skulde der betales 22 sh. 6 d. pr. Ton. Ladningen skulde indtages og losses i tilsammen 6 løbende Dage, Søn- og Helligdage undtagne, og Antallet af Overliggedage var fastsat til 10; i Overliggedagspenge skulde der betales 25 Pd. Sterl. pr. Dag. Certepartiet indeholdt bl. a. følgende Klausul: »Bøde for Ikke-Opfyldelse af denne Kontrakt er fastsat til Fragts Beløb«.

Den 25 Januar 1915 om Eftermiddagen meldte Skibet sig rede i Hull; men det modtog ingen Last.

Kaptajnen gik til en Sagfører, som den 27 s. M. skriftlig henvendte sig til et Firma i Hull, W. A. Massey & Sons Ltd., som Kaptajnen ansaa som Agenter for Afskiberne, Lennard & Sons i Middleborough. Massey & Sons svarede den 28, at der forelaa en Forhindring fra Regeringens Side, og at Lennard & Sons paaberaabte sig Fritagelse under disse Omstændigheder, men at de, Massey & Sons, der forøvrigt i Skrivelsen angav at være Agenter for Damperen, haabede hvert Øjeblik at høre, at Alt var i Orden til Indladning i Skibet. I Brev af samme Dag til Massey & Sons udtalte Kaptajnens Sagfører, at hvad angik Forhindringen fra Regeringens Side, saa havde denne Forhindring, saa vidt Sagføreren vidste, eksisteret siden 5 August 1914, at det var Lennards Pligt at opnaa en Tilladelse, der bemyndigede dem til at udskibe de paagældende Varer, før de gav sig til at befragte Damperen, og at de ikke kunde paaberaabe sig Fritagelse paa Grund af den almindelige Forhindring. Den 4 Februar afgav Kaptajnen Protest for Notarius publicus, og den 12 s. M. tilskrev han Massey & Sons »som Agenter for Messrs John M. Lennard & Sons og Befragteren«, at nu var Overliggedagstiden udløben, uden at der var tilbudt Ladning, og at man vilde kræve Erstatning.

Under nærværende Sag paastaar Citanten sig tilkendt Fragt for 700 Tons à 22 $\frac{1}{2}$ sh. eller ialt Pd. Sterl. 787.10, Godtgørelse for Udlæg til juridisk Assistance m. m. i England med et Beløb af Pd. Sterl. 8.17.6 samt 43 Kr. 95 Øre for Udlæg til Telegrammer. De i engelsk Mønt angivne Beløb har Citanten omregnet efter en Kurs af 19 Kr. 61 Øre, og han har saaledes ialt paastaaet sig tilkendt et Beløb af 15,657 Kr. 86 Øre med Renter 5 pCt. p. a. fra Stævningens Dato, den 15 Marts 1915, og Sagens Omkostninger.

De Indstævnte har paastaaet sig frifundne med Tillæg af Sagens Omkostninger. De gør gældende, at de har været berettiget til at

hæve Fragtkontrakten i Henhold til Sølovens § 159, idet de engelske Myndigheder forhindrede dem i at afskibe den paagældende Majs, medens de i den nærmest foregaaende Tid havde udført ret betydelige Mængder Majs fra England til Danmark. De paaberaaber sig endvidere Certepartiets »Act of God« Klausul. Subsidiært protesterer de Indstævnte mod den Kurs, hvorefter Citanten har omregnet Beløbene, mod Paastanden om Godtgørelse for Udgifter til Telegrammer og juridisk Assistance, og mod at Fragtbeløbet beregnes efter en Drægtighed af 700 Tons, idet de gør gældende, at Drægtigheden i Certepartiet var angivet til omkring 700 Tons, hvorfor de mener, at det paastaaede Fragtbeløb i hvert Fald maa nedsættes med 10 pCt.

Sagen er procederet til Kendelse eller Dom, idet de Indstævnte har begært Rettens Kendelse med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt det vilde være af Betydning for Sagen at føre Bevis for, at der indtil den 23 Januar 1915 ikke fra de engelske Myndigheders Side lagdes nogen Hindring i Vejen for Afskibning af Majs til Danmark, og at saadan Afskibning fra og med den 23 blev standset af Myndighederne.

Ifølge Meddelelse fra Udenrigsministeriet 1914, Hæfte XII, er der under 5 August 1914 i England udstedt Forbud mod Udførsel bl. a. til Danmark af »fourage and food of all kinds for animals«, og dette Forbud, som ikke senere er hævet, maa ogsaa omfatte Majs. Vel findes der nu ingen Grund til at betvivle, og dette har Citanten ej heller bestridt, at de Indstævnte har været i Stand til i den før 23 Januar 1915 nærmest liggende Tid at faa en Del Majs afskibet fra Hull. Men hvad enten dette har været i Henhold til særlige Dispensationer, som de Indstævnte forøvrigt under nærværende Sag nægter at have haft, eller Talen har været om Transitvarer, som Udførselsforbudet muligen ikke har omfattet, eller Afskibningerne har haft anden, ikke nærmere oplyst Forklaring, maa dette blive uden Betydning for det her foreliggende Tilfælde. Da nemlig Hindringen for det her omhandlede Partis Afskibning maa antages at have sin Grund i et længe før Certepartiets Oprettelse udstedt Udførselsforbud, maa der gives Citanten Medhold i, at Sølovens § 159 ikke under disse Omstændigheder kan finde Anvendelse, og at det maa være paa Befragternes Risiko, naar de under saa usikre Afskibningsforhold har afsluttet Fragtkontrakt uden Forbehold i Certepartiet. Til Belysning af Forholdenes Usikkerhed kan ogsaa anføres, at det af 2de andre, mod de samme Indstævnte anlagte Sager, som i den seneste Tid er paadømt her ved Retten, fremgaar, at de Indstævnte over for andre Redere, med hvem de samtidig afsluttede Befragtningskontrakter, udtrykkelig garanterede at have licence for Udførsel af Majs fra England.

Efter det saaledes Anførte vil der ikke være Grund til at fremskaffe de i de Indstævnets Begæring om Bevisekendelse ommeldte Oplysninger. Da derhos Certepartiets »Act of God« Klausul, skønt det ikke er udtrykkelig udtalt i Certepartiet, maa antages i Lighed med den tilsvarende Klausul i andre Certepartier navnlig at tage Sigte paa Spørgsmaalet om Rederens Ansvar for det indladede Gods, findes Citanten at maatte have Krav paa en Erstatning. Efter Vedtagelsen i Certepartiet kan denne Erstatning dog ikke beregnes højere end til Fragtens Beløb, og Citantens Udgifter til Telegrammer og juridisk

Assistance maa derfor være de Indstævnte uvedkommende. Der vil ogsaa kunne tages Hensyn til de Indstævnets Protest mod Ansættelsen af Kurs, saaledes at Fragtbeløbet ikke omsættes. Derimod maa Citanten have Krav paa, at Fragten beregnes efter en Drægtighed af 700 Tons, og der vil altsaa være at tilkende Citanten et Beløb af 787 Pd. Sterl. 10 sh. med Renter som paastaet. Sagens Omkostninger, som de Indstævnte vil have at betale, fastsættes til 200 Kr. Stempelovertrædelse ses ikke at foreligge.

Tirsdag den 13 Februar.

Nr. 27. Overretssagfører **Georg W. Høst** (Harboe)

mod

Hørsholm Sogneraad (Asmussen efter Ordre),

betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt en Overlandvæsenskommission har haft Føje til at inddrage et privat Vandløb under et Vandafledningssystem.

Landvæsenskommissionskendelse af 11 Februar 1914: Den forelagte Plan fremmes og udføres som foran beskrevet og indenfor den fastsatte Tidsfrist. Omkostningerne ved Sagens Behandling for Vandsynsmændene og Landvæsenskommissionen henregnes under Anlægssummen og betates forskudsvis af Hørsholm Kommune inden 15 Dage efter denne Kendelses Afsigelse. At efterkomme under Adfærd efter Loven.

Kendelse afsagt den 2 November 1914 af den af Landbrugsministeriet under 4 Juni s. A. nedsatte Overlandvæsenskommission vedrørende Kloakanlægget for Hørsholm By og Vallerød: Den Justitsraad, Murermester Schioldann tilkommende Erstatning forhøjes som foran angivet, og Andel i denne tillægges ikkun 2 af de Lodsejere, der er i Besiddelse af Ejendomme henhørende til hans Kloaksystem, nemlig Konsul Eriksen og Grosserer Skovgaard-Petersen (for saa vidt angaar 10 aq). Den ifølge Kendelsen i Udsigt stillede Drænrørsledning til Forsyning af Overretssagfører Høsts Dam vil ikke være at bringe til Udførelse, hvorimod Anlægget gennem hans Have vil være at foretage som foran bestemt. Fristen for Anlæggets Fuldførelse forlænges til 1 November 1916. Forøvrigt bør Kendelsen, for saa vidt samme paaanket er, ved Magt at stande. Omkostningerne ved Overlandvæsenskommissionen paalægges Anlægget.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten nedlagt Paastand om, at den indankede Overlandvæsenskommissionskendelse ophæves, forsaavidt den

1) har sanktioneret en Kloakplan, ifølge hvilken det over Appellantens Ejendom, Matr. 10 an og 13 k af Vallerød gaaende private Vandløb inddrages i Kloakanlægget (Vallerød Projektet) og rørlægges, saaledes at Appellanten unddrages Brugen og Benyttelsen af det nævnte private Vandløb og

2) har afgjort Spørgsmaalet om Ejendomsretten til nogle i Appellantens Have henliggende Rør, samt at Sagen, forsaavidt disse 2 Punkter angaar, afvises fra Landvæsenskommissionsbehandling.

Hvad angaar Punkt 1), har Overlandvæsenskommissionen i Lov Nr. 128 af 19 April 1907 haft Hjemmel til at inddrage det omtalte private Vandløb under Kloakplanen.

Hvad Punkt 2) angaar, kan det ikke antages, at Kendelsen paa endelig Maade har afgjort Spørgsmaalet om Ejendomsretten til Rørene. Appellantens Paastande vil derfor ikke kunne tages til Følge.

Processens Omkostninger for Højesteret vil Appellanten have at udrede efter Reglerne for beneficerede Sager, hvorhos han i Mulkt for unødigt Trætte vil have at betale 200 Kroner til Justitskassen.

For den Forhaling af Sagen, hvori Appellantens Sagfører for Højesteret har gjort sig skyldig, vil han være at anse med en Bøde af 200 Kroner.

Thi kendes for Ret:

Ingen af de ovennævnte af Appellanten, Overretssagfører G. W. Høst, nedlagte Paastande kan tages til Følge. Til det Offentlige betaler Appellanten de Retsgebyrer, som skulde erlægges, og Godtgørelse for det stemplede Papir, som skulde bruges, saafremt Sagen ikke for Indstævnte, Hørholm Sogneraads Vedkommende havde været beneficeret for Højesteret samt til Højesteretssagfører Liebe i Salarium for Højesteret 500 Kroner. Saa bør Appellanten og for unødigt Trætte til Justitskassen bøde 200 Kroner og til samme Kasse betale 10 Kroner. Højesteretssagfører Harboe bør til Københavns Fattigvæsens Hovedkasse bøde 200 Kroner.

I den indankede Kendelses Præmisser hedder det:

Ved Landvæsenskommissions Kendelse af 11 Februar d. A. er der truffen Anordning af et Kloakanlæg for Hørsholm By og Vallerød. Under Anlægget er inddraget de over Justitsraad, Murmester Schioldanns Grunde i Vallerød Nord og Syd for Banen førende Kloakledninger, hvorhos det er bestemt, at disse Ledninger ligesom nu skal føres til en Gennemløbsbrønd paa Overretssagfører Høsts Ejendom, men over denne fortsættes i en ny Ledning udenom en Dam sammesteds, saaledes at Spildevandet føres i lukket Ledning ud i Bolbrorenden, i Stedet for som nu at ledes ud igennem Dammen.

Denne Kendelse er af Justitsraad Schioldann og Overretssagfører Høst begært prøvet af en Overlandvæsenskommission. Langbrugsministeriet har derefter . . . i Skrivelse af 4 Juni d. A. udmeldt Landvæsenskommissærerne, Forpagter Harboe, Hellebækgaard, Gaardejer Jensen-Bjellekær, Søsum, Gaardejer Jacobsen, Vejleby, samt som teknisk sagkyndigt Medlem Afdelingsingeniør Nobel, København, til med Amtmanden over Frederiksborg Amt som Formand at sammentræde i en Overlandvæsenskommission til Sagens Behandling og Paakendelse. Kommissionen har holdt et forberedende Møde i Hillerød den 3 September d. A. og et offentligt Møde den 23 s. M. i Hørsholm, ved hvilket Kommissionen besaa Forholdene paa Overretssagfører Høsts Ejendom samt paa Bogtrykker Petersens Ejendom, ligesom man besøgtigede den under Kloakplanen inddragne Statsejendom i Hørsholm. Endelig har man holdt Møde i Hillerød den 5 Oktober d. A. til Votering angaaende Kendelsen.

Appellanterne nedlægger følgende Paastande.

A. Justitsraad Schioldann . . .

B. Overretssagfører Høsts Klage.

Fra en Dam i nordvestre Hjørne i den nu Justitsraad Schioldann tilhørende Ejendom Matr.-Nr. 9 ac førte tidligere et aabent Vandløb (Grøft) igennem Overretssagfører Høsts Have med Udmunding i Bolbrorenden, og dette Vandløb er af Høst paa en Strækning i hans Have udvidet til en ca. 25 til 30 Fod bred Dam, der ved en aaben Grøft fremdeles har Afløb til Bolbrorenden. Ovennævnte aabne Grøft fra Schioldanns Dam er — efter hvad man maa gaa ud fra — forlængst og vistnok mindst for 25 Aar siden forandret til en Rørledning, i hvilken Spildevandet fra de omliggende Grunde i en Række af ca. 15 Aar har været indledet.

Fra de Schioldannske Grunde føres Spildevandet gennem den under A ommeldte Hovedledning ind i fornævnte Rørledning og til Jernbanelinien, derfra under denne til en Brønd Vest for Bogtrykker Petersens Ejendom, idet der til denne Brønd tilstøder en Kloakledning for Spildevandet fra de sydlige Grunde (der ligeledes nu indlemmes i det offentlige Kloaksystem). Fra nævnte Brønd fører Ledningen gennem Bogtrykker Petersens Have til en Brønd i østre Grænse af Haven udenom en Dam i Petersens Have, der fornys ved Kildevæld og har

sit Afløb til sidstnævnte Brønd. Fra denne fører den lukkede Ledning under Vejen til en Brønd i Høsts Have, og derfra fortsættes den med en af Høst i Henhold til Vandsynsforretning af 1904 anlagt 9" Rørledning til det udvidede aabne Vandløb (Dammen). Medens Spildevandstilløbet, saa længe Bebyggelsen paa Grundene kun var ringe, antagelig ikke virkede særlig forulepende, er der fra Aaret 1904 fra Høsts Side gentagne Gange fremført Klage over døn ved Tilførsel af Spildevandet skete stærke Forurening af Vandet i hans Dam. Hertil samt til det i Kendelsen p. 13 og 14 bemærkede skal endnu føjes, at saa længe Kloakledningen henligger uafbrudt, føres, som ovenfor oplyst, Spildevandet udenom Petersens Dam, idet der fra denne tilføres Spildevandsledningen rent Vand. Efter at Kloakledningen paa Foranledning af Overretssagfører Høst var blevet afbrudt ved den vestlige Grænse af Petersens Have, flød Spildevandet ned i et Hul i nævnte Have, hvor det dannede en Sump, og fra denne Sump flød Spildevandet, mulig i noget afklaret Tilstand, atter ind i den afbrudte Ledning og gennem denne ned i Ledningen i Høsts Have.

Endelig bemærkes, at da Kommissionen besaa Forholdene, var fornævnte Vandhul (Sump) næsten helt tilkastet og Rørledningen retableret, saaledes at den i Høsts Dam udmundende Rørledning førte meget stærkt farvet Kloakvand.

Overretssagfører Høst har nedlagt følgende Paastande:

1. principalt, at den forelagte Kloakplan ikke nyder Fremme paa Grund af fejlagtig Behandling af Vandsynsmændene og fejlagtig Behandling af Landvæsenskommissionen, samt fordi Landvæsenskommissionen har overskredet sin Kompetence ved at sanktionere en Plan, ifølge hvilken det Vand, der findes i det over hans Ejendom gaaende private Vandløb, bortledes derfra og berøves ham.

Paastanden om, at Sagen er fejlagtig behandlet af Vandsynsmændene, har Appellanten saavel for Landvæsens- som Overlandvæsenskommissionen begrundet derved, at Vandsynsmændene ikke, overensstemmende med Lov 28 Maj 1880 § 7 har afholdt Aastedsmøde. Der er af Vandsynsmændene afholdt Møde i Hørsholm, altsaa paa Omraadet for den samlede Kloakplan, og man skønoer ikke, at der i ældre Vandløbslov § 7, saalidt som i § 52 i Lov af 19 April 1907, kan søges et Paabud om, at Vandsynsmændene under deres Forligsmægling skulle befare hele det Terræn, hvorpaa efter Planen Ledninger skulle nedlægges, og i hvert Fald kan man ikke give Appellanten Medhold i, at der af Vandsynsmændene er begaaet en Fejl, der kan medføre Sagens Afvisning fra Landvæsenskommissionen.

Naar Sagen anses fejlagtig behandlet af Landvæsenskommissionen, anføres af Appellanten til Støtte herfor, at han i sin Skrivelse af 30 Maj 1912 har anmodet om, naar Rekvirentens (Sogneraadets) Svar herpaa forelaa, da at blive bekendt med dette for at faa Lejlighed til at fremsætte sine Modbemærkninger, ligesom han udbad sig Detailtegning over, hvor Ledningen tænktes lagt over hans Ejendom. Ingen af disse Fordringer er efterkommet, uagtet Appellanten formener at vide, at Landvæsenskommissionen i Anledning af hans nævnte Skrivelse har indhentet Erklæring og Udtalelse fra Rekvirenten, som er

hemmeligholdt for ham. Landvæsenskommissionens Formand har i denne Anledning i Skrivelse af 4 Oktober d. A. oplyst for nærværende Kommission, at Landvæsenskommissionen ikke har modtaget noget skriftligt Svar fra Hørsholm Sogneraad i Anledning af Appellantens fornævnte Skrivelse og selvfølgelig hverken har hemmeligholdt eller tilbageholdt noget Dokument af Interesse for Sagen, lige saa lidt som der angaaende Appellantens Ejendom enten med Sogneraad eller andre Interesserede har været ført mundtlige, for ham hemmeligholdte Forhandlinger.

Herefter, samt da større Detaillering end foretaget i Planen ikke kan forlanges af Lodsejerne, har hans herunder fremsatte Paastand ikke kunnet tages til Følge.

Om Afvisning af Sagen fra Landvæsenskommissionen, fordi denne har overskredet sin Kompetence, kan der ej heller være Spørgsmaal, idet Kommissionen ved Ordningen af Spildevands afløbet fra de Appellanten omliggende Grunde og over hans Ejendom ikke i nogen Henseende er gaaet udenfor den en saadan Kommission ved Loven tildelte Opgave, nemlig at skaffe samtlige Ejendomme Adgang til Afledning af deres Spildevand, derunder at indordne bestaaende private Kloakanlæg i det af Kommissionen anordnede samlede offentlige Kloaksystem, en Opgave, ved hvis Løsning Kommissionen i Loven skønnes at have haft Hjemmel til at foreskrive, at Kloakvandet fra heromhandlede Grunde, i Stedet for som nu at opsamles og delvis bundfældes i Appellantens Dam, skal i en lukket Ledning føres helt ud i Bolbrorenden.

Appellanten har paastaet yderligere og subsidiært,

2. at Kendelsen forandres derhen, at det nævnte private Vandløb bibeholdes for ham i dets nuværende Løb og med dets naturlige Vandføring uden Tilsætning af Spildevand.

Under Forhandlingen for Kommissionen har Appellanten udtalt, at denne hans subsidiære Paastand er at forstaa saaledes, at det private Vandløb fra Justitsraad Schioldanns Dam til Bolbrorenden skal holdes fri for Spildevands afløb og ligesom nu føres ind i hans Dam.

I sin Paaklage er Appellanten gaaet ud fra, at den projekterede Ledning forbi hans Dam skal forsynes med en Overfaldsledning til Afledning af Spildevand — opspædt med Regnvand — ind i Dammen. Dette er nu ikke Tilfældet, men da Kommissionen kunde tænke sig, at man ved Etablering af en saadan Overfaldsledning kunde give Dammen en Tilførsel af forholdsvis rent Vand, der ikke i væsentlig Grad vilde forurene denne, har man under Forhandlingerne afæsket ham Erklæring, om han subsidiært ønskede saadant. Da han imidlertid hertil har erklæret, at han ikke blot ikke vilde føle sig tilfredsstillt herved, men endog maatte protestere imod Indledning af saadant Overfaldsvand, bortfalder Spørgsmaalet herom.

En Bibeholdelse af rent Vands Tilførsel til paagældende Dam, eller rettere en Retablering af Forholdene saaledes, at der fra Schioldanns Dam tilføres Appellantens Dam rent Vand, kunde nu kun opnaas paa den Maade, at der foruden alt forhaandenværende Rørledning etableredes en ny Ledning, hvad enten nu denne indrettedes til Friskvandsledning eller den ny Ledning bestemtes til Kloakledning. Selv afset fra, at det maa anses som liggende udenfor tildelte Kom-

missorier ved Kendelse at etablere Friskvandsanlæg, maa Etableringen af en saadan ganske uforholdsmæssig kostbar Dobbeltledning anses udelukket af økonomiske Grunde og end ikke Anlæg af en Ledning fra Bogtrykker Petersens Dam under Vejen til Appellantens Rørledning og Dam kan anses realiserbar for en Bekostning, der staar i passende Forhold til, hvad der opnaas herved.

Kommissionen kan herefter ikke finde Føje til at ændre den ved Landvæsenskommissionens Kendelse fastslaaede Kloakplan paa dette Punkt. Ved Planens Gennemførelse bliver der dog at iagttage, at Ledningen i Appellantens Have efter Aftale med denne lægges saa langt fra Dammen, som Forholdene tillader, og i det Hele anlægges under Iagttagelse af særlig Hensyn til, at den i saa ringe Grad som mulig virker som Drænledning til Afledning af Vandet i Dammen. Naar Landvæsenskommissionen (p. 15) har stillet i Udsigt, at der mulig kunde skaffes Appellantens Dam Friskvandstilløb ved Tilførsel til Bogtrykker Petersens Dam af Vand, opfanget fra Kilderne i Schioldanns Grunde Vest (Syd) for Banen, skal hertil udtales følgende. En Tilførsel af frisk Vand til Appellantens Dam vilde kræve en særlig Ledning fra nævnte Kilder til Petersens Dam og fra denne til Høsts Rørledning, et Anlæg, Kommissionen ikke kan anses bemyndiget til at anordne og som i og for sig er for kostbart. Men derhos maa et Drænrørsanlæg langs med Kloakrørene og nedlagt i Kloakrenderne af tekniske Grunde anses utilraadeligt, fordi det maa betragtes som særdeles tvivlsomt, om man derved vil opnaa tilsigtede Friskvandstilførsel. Hvad man nu end mener herom — og selv afset fra, at Justitsraad Schioldann for Overlandvæsenskommissionen har taget Reservation, henvisende til sin Ret til selv at udnytte Kildevandet, og at Høst under Forhandlingerne den 25 September har erklæret ikke at kunne nøjes med en saadan Friskvandsledning —, maa nærværende Kommission anse Etableringen af ommeldte i Udsigt stillede Drænledning som udelukket, fordi man savner Hjemmel til at paabyrde Kloakbestyrelsen (Sogneraadet) Pligt til at holde en saadan Ledning i Orden, en Vedligeholdelsespligt, der kunde give Anledning til jævnlige Reklamationer, hvis Ledningen — hvad der er Grund til at befrygte — ikke fungerer efter Ønske,

Bestemmelsen i Kendelsen herom kan derfor ikke stadfæstes.

Sluttelig og mest subsidiært har Appellanten

3. nedlagt Paastand paa, at Kommissionen — for saa vidt Kloakplanen skal nyde Fremme — ved sin Kendelse endelig fastslaar, hvorledes Fornoldet skal ordnes i alle Detailler og at der træffes Bestemmelse om den ham tilkommende Erstatning for Afsavn af Vandet, for Ledningens Nedlæggelse paa hans Grund og for de Ledninger, der findes sammesteds, ligesom han endelig har paa-
staaet det ham paalagte Kloakbidrag nedsat og fastsat efter § 54 i Lov 19 April 1907.

Ifølge Kendelsen (p. 28) skal der for al Skade, der foraarsages paa anden Mands Grund eller Ejendom, gives fuld Erstatning efter de sædvanlige Regler og skal Erstatningerne for Afstaaelse af Ejendom og for servitutmæssige Forpligtelser fastsættes af Landvæsenskommissionen saa snart Forholdene tillade det, hvilken sidste Bestemmelse er præ-

ciseret derhen, at Landvæsenskommissionen, efter at Linien er udstukket og inden Arbejdet bringes til Udførelse, skal tilkaldes til Forligsmægling og eventuel Paakendelse.

Idet nærværende Kommission gaar ud fra, at Skade paa de Ejendomme, paa hvilke Kloakledninger nedlægges, bliver at erstatte af Anlægget efter de om Afstaaelse af Ejendom og servitutmæssige Forpligtelser fastsatte Regler, finder nærværende Kommission ikke at kunne à prima instantia træffe Afgørelse angaaende den Appellanten for Ledningens Nedlæggelse tilkommende Erstatning, og for saa vidt maa det altsaa have sit Forblivende ved Kendelsens Bestemmelse herom.

Fordringen om Erstatning for de Ledninger, der findes paa Appellantens Grund, har han under Forhandlingerne præciseret derhen, at han forlanger Erstatning for den af Sogneraadet i sin Tid i hans Have nedlagte Rørledning, der forblev liggende, men ude af Funktion, da Arbejdet af ham blev afbrudt, og har han i saa Henseende gjort gældende, at hvad der befinder sig i hans Ejendom, tilhører ham. Heri vil der nu ikke kunne gives Appellanten Medhold, og der kan følgelig ikke tillægges ham Erstatning for nævnte Rørledning.

Afgørelsen af Spørgsmaalet om Erstatning for Afsavn af Vandet i Dammen er af Landvæsenskommissionen udskudt til det Møde, der af samme bliver at afholde angaaende Erstatning for Servitutbehæftelse, eventuelt til et Tidspunkt efter Anlæggets Afslutning. Saa meget mere, som nærværende Kommission ikke kan anse det givet, at paa-gældende, i et af Terrænets Dybdepunkter og i Mosejord beliggende Dam vil blive tørlagt, selv om nuværende Tilløb standses, og i hvert Fald er enig med Landvæsenskommissionen i, at saadant ikke kan afgøres nu, finder nærværende Kommission ikke Føje til at paakende dette Erstatningsspørgsmaal à prima instantia, og ogsaa for saa vidt stadfæstes Kendelsen, dog med den Ændring, der følger af, at der ikke bliver Spørgsmaal om Tilførsel af Frisk-Vand ved Anlæg af den af Kommissionen i Kendelsen i Udsigt stillede Drænledning.

Naar endelig Appellanten forlanger sit Kloakbidrag nedsat, fordi dette efter hans Formening er for højt i Forhold til den Interesse, hans Ejendom har i Kloakanlægget, kan der ikke gives ham Medhold. For saa vidt angaar den Spildevandsafledning, som Ejendommens Benyttelse fører med sig, er der ikke af Appellanten anført nogetsomhelst, der skulde tale for, at hans Ejendom ikke har samme Interesse i Anlægget som andre i Henseende til Kloakafgift ligestillede Ejendomme, og for saa vidt angaar Forholdene i Haven, skønnes det ikke rettere, end at Appellanten i særlig Grad er interesseret i, at Kloakforholdene bringes i Orden.

Nr. 546. Justitsministeriet (Aagesen efter Ordre)

mod

Overretssagfører Niels Lund (Ingen).

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 18 December 1916: Indstævnte, Overretssagfører Niels Lund, bør have sin Beskikkelse som Sagfører forbrudt. I Salær til den konstituerede Kammeradvokat bør Indstævnte som Sagsomkostninger betale 100 Kroner, som udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven. Intet Stempelforbehold.

Højesterets Dom.

Da Appellanten har paastaet den indankede Dom stadfæstet, vil denne Paastand, da Indstævnte, skønt lovlig stævnet, hverken selv har mødt eller har ladet møde ved Sagens Foretagelse i Højesteret være at tage til Følge, hvorhos der vil være at tillægge Højesteretssagfører Aagesen i Salarium her for Retten 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Der tillægges Højesteretssagfører Aagesen i Salarium for Højesteret 80 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Onsdag den 14 Februar.

Nr. 534. Højesteretssagfører Stein

mod

Valdemar Madsen (Aagesen),

der tiltales for Tyveri.

Holbæk Købstads Ekstrarets Dom af 28 Oktober 1916: Mod Arrestanten Valdemar Madsen bør der af Øvrigheden træffes Sikkerhedsforanstaltninger. Sagens Omkostninger udredes af det Offentlige, derunder Salær til Aktor, Sagfører Lind, 25 Kr. og til Defensor, Sagfører Svantemann, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 14 December 1916: Arrestanten Valdemar Madsen bør straffes med Tugthusarbejde i tre Aar. Saa bør Arrestanten og udrede Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Sagførerne Lind og Svantemann af Holbæk henholdsvis 25 Kr. og 20 Kr. og til Overretssagførerne Kaae og Munch-Petersen 40 Kr. til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Valdemar Madsen til Højesteretssagførerne Stein og Aagesen 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under denne fra Holbæk Købstads Ekstraret indankede Sag tiltales Arrestanten Valdemar Madsen for Tyveri. Arrestanten er født den 18 Juni 1887 og er tidligere bl. a. anset: ved Odense Købstads Sørrets Dom af 15 November 1909 efter Sølovens § 298, 1ste Stk., 2det Pkt., og efter Straffelovens §§ 228, 236 og 229⁴ tildels i Forbindelse med § 46, jfr. §§ 47 og 62, samt efter § 238 med Forbedringshusarbejde i 8 Maaneder, ved samme Købstads Ekstrarets Dom af 24 Januar 1911 efter Straffelovens § 230, 1ste Stk. og § 238 for anden Gang begaaet Hæleri, jfr. Lov 1 April 1905 § 13, med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 80 Dage, ved nærværende Rets Dom af 18 Oktober 1911 efter Straffelovens § 231, 1ste og 2det Stk., samt § 251 med Forbedringshusarbejde i 2 Aar, ved Middelfart Købstads Ekstraretsdom af 13 November 1911 efter Straffelovens § 231, jfr. § 64, og §§ 111 og 100, Sidstnævnte sammenholdt med § 98, jfr. i det Hele § 62, med Forbedringshusarbejde i 1 Aar og senest ved Odense Købstads Ekstrarets Dom af 19 Maj 1913 efter Straffelovens §§ 232, 1ste Stk., jfr. §§ 54 og 47, og § 232, 2det Stk., for 4de Gang begaaet simpelt og groft Tyveri med Forbedringshusarbejde i 2¹/₂ Aar.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 8 Marts d. A. om Eftermiddagen blev der fra et Værelse i en Ejendom i Holbæk, til hvilket Værelse maa antages at have været uhindret Adgang, stjaalet en Overfrakke og en Hat, tilhørende Mekaniker Carl Peter Rasmussen. Den følgende Dag fandtes i Ejendommens Kælder en Cyclehue, der havde en Paastempling, ud fra hvilken det oplystes, at Huen tilhørte Arrestanten, der derefter blev anholdt i København. Arrestanten fandtes i Besiddelse af en Hat og Laaneseddel paa en Overfrakke, hvilke Beklædningsgenstande Bestjaalne under Ed har forklaret at være de ham frastjaalne. Arrestanten har erkendt at

have opholdt sig i Holbæk fra om Aftenen den 7 til om Aftenen den 8 Marts, men har, idet han har benægtet at have stjaalet de nævnte Effekter, om sin Adkomst til disse forklaret, at han den sidstnævnte Dag paa Gaden i Holbæk traf en ham ubekendt Mand, der var iført nævnte Frakke og Hat, og med hvem han byttede Frakke og Hovedbeklædning, saaledes at den Ubekendte bl. a. fik den fornævnte Cyklehue, som Arrestanten var iført. Efter det Foreliggende findes det imidlertid uden Betænkelighed at anse Arrestanten, bl. a. ogsaa under Hensyn til hans Fortid, som skyldig i Tyveriet af de nævnte Effekter, der er vurderet til ialt 28 Kr.

Arrestanten, der paa Grund af Vægning ved at indtage Næring under Arrestopholdet en Tid var indlagt paa Holbæk Sygehus, og som efter Tilbagekomsten til Arresten gjorde et Selvmordsforsøg, undveg den 22 Juni d. A., da han paany var indlagt paa nævnte Sygehus, fra dette og maa i Tiden, indtil han den 28 samme Maaned blev paagrebet, efter det Oplyste anses overbevist om at have gjort sig skyldig i Følgende:

Ved Undvigelsen fra Sygehuset stjal han fra dettes Oplagsrum nogle Beklædningsgenstande til Værdi ca. 8 Kr., fra en Sygestue en Patient tilhørende Portemonnæ til Værdi 20 Øre med Indhold 1 Kr. 10 Øre i Penge samt fra Sygehusgangen en Cykle og 1 Par Støvler, tilhørende Reservelæge Himmelstrup og af samlet Værdi henved 150 Kr.; Arrestanten havde uhindret Adgang til de nævnte Lokaliteter.

Den 25 s. M., da Arrestanten opholdt sig paa Fyen, stjal han i et Hus i Grandby, til hvilket han maa antages i tyvagtig Hensigt at have skaffet sig Adgang ved Indstigning gennem et Vindue, fra aabentstaaende Gemmer nogle Barberrekvisitter og et Barnesmykke, til samlet Værdi 10 Kr., og fra en Skuffe, han opbrød, nogle Kobberpenge.

Den paafølgende Nat tilvendte han sig ved Middelfart en Gartner C. F. Møller sammesteds tithørende Lystbaad med Tilbehør — til en antagen Værdi af ca. 400 Kr. — og sejlede med den til Jylland, hvor han den derpaa følgende Nat, som det maa antages i tyvagtig Hensigt, skaffede sig ved Indsigning gennem et Vindue Adgang til Ulvehale Badehotels Køkken, hvor han stjal en Del Køkkenrekvisitter og Fødevarer til en Værdi af henved 10 Kr. Han sejlede derefter mod Fyen, og udfør Røjle Klint tilvendte han sig en der opankret Lystkutter med Pram, tilhørende Landmand Chr. Eriksen, sammesteds. Efter at have fjernet en Del af, hvad han medførte i Baaden, deriblandt foruden de i Grandby og paa Ulvehave Hotel stjaalne Effekter, et Anker, som han vil have stjaalet fra en Kutter ved Fredericia, sænkede han Baaden, der efter hans Opgivende var læk. Under sin Sejlads den 27 Juni var han efter sin Forklaring i Land et Sted, hvor han fra et uafaalet Hønseshus stjal en Høne samt en Zinkspand til Værdi 1 Kr., der stod ved en Vej.

Den følgende Dag blev han paagrebet i Kutteren, medens denne, der med Pram og Rekvisitter er ansat til Værdi af ca. 255 Kr., laa opankret i Fænø Lund. Et i Kutteren forefundet Flag til Værdi 2 Kr. viste sig at være frastjaalet Skovarbejder Rasmus Petersen af Middelfart Natten mellem den 25 og 26 samme Maaned.

Medens Arrestanten allerede ved sin Afhøring af Statspolitiet i Fredericia efter Anholdelsen afgav Tilstaaelse om samtlige fornævnte Forhold — fraset Tyveriet af Flaget — og derunder ogsaa om det indbrudsvis foretagne Tyveri i Grandby, har han under sin paafølgende Forklaring inden Retten ikke villet kunnet erindre noget om dette Tyveri, som han dog, da han fandtes i Besiddelse af de ved dette stjaalne Koster ikke betvivlede at have begaaet, ligesom han fremdeles ikke vidste, hvor han havde taget Flaget. Efter iøvrigt at have afgivet Tilstaaelse i alt væsentligt overensstemmende med det foranstaaende, blev Arrestanten indlagt til Observation i mental Henseende og har derefter under det afsluttende Forhør i Sagen erklæret Intet at kunne erindre om de fornævnte Forhold eller om sine om disse afgivne Tilstaaelser.

Under Afsoningen af den Arrestanten senest idømte Straf var han 2 Gange indlagt paa Sindssygehospital, senest paa Hospitalet i Nykøbing paa Sjælland fra November 1915 til kort Tid efter, at Straffetiden den 1 Februar d. A. var udløbet. Hospitalets Overlæge har paa Grundlag af sin Iagttagelse af Arrestanten under dette Ophold i Erklæring af 23 Marts d. A. udtalt Følgende:

Arrestanten er et stærkt psykopatisk degenereret Individ, idet han gennem hele Livet fra sin tidlige Barndom har været præget af en Række for saadanne Individuer særlig ejendommelige Karaktertræk som Ustadighed, Holdningsløshed, Upaalidelighed og Lunefuldhed, en udtalt Stemningsuligevægt og et ubehersket Driftsliv, Egenskaber, der, som det netop saa ofte er Tilfældet, forenes hos ham med et vist vindende Væsen og en navnlig paa enkelte Omraader uomtvistelig Talentfuldhed.

Paa Baggrund af denne sjælelige Degeneration har der da, som det ofte sker, til Tider ytret sig typiske mentale Forstyrrelser af mere akut og forbigaaende Art, karakteriserede dels ved Stemningsanomalier, dels ved Hallucinationer og Vrangforestillinger, hvilke Fænomener særlig synes tilbøjelige til at opstaa hos ham under hans Straf-afsoninger.

Paa det Tidspunkt, da Valdemar Madsen forlod Hospitalet her, frembød han dog intet Tegn paa nogen udtalt Sindssygdом. Hans Tilstand var en saadan, at han utvivlsom maatte være sig sine Handlingers Betydning bevidst, selv om han altid maa siges at have mangelfuld Evne til at gennemtænke en Sags Rækkevidde og Tilbøjelighed til hurtigt at møde opdukkende Betæneligheder med beroligende Modforestillinger ud fra sit sangvinske, overfladiske Temperament.

Efter at Arrestanten som ovenfor anført under Sagen har været indlagt til Observation paa samme Hospital, har Overlægen i Erklæring af 9 Oktober d. A. udtalt, at den afsluttede Observation i det Hele ganske har bekræftet Rigtigheden af foranstaaende Erklæring, hvorhos Overlægen endvidere udtaler sig som følger:

»Under den sidste Del af hans forrige Ophold her paa Hospitalet var hans Tilstand saadan, at han ikke ved sin Bortgang kunde siges at frembyde Tegn paa nogen udtalt Sindssygdом, og lige saa lidt er der noget Holdepunkt for, at dette har været Tilfældet den nærmest

følgende Tid, saaledes heller ikke, da det Tyveri blev begaaet, som han er sigtet for. Under Forudsætning af, at han, skønt han hidtil har nægtet at vide noget om dette Tyveri, dog er Gerningsmanden dertil, kan han da næppe antages ved denne Lejlighed at have handlet i nogen utilregnelig Tilstand, omend saavel hans hurtige Tilbagefald paa Forbryderbanen som den paagældende Forbrydelses lidet gennemtænkte Udførelse er nye Vidnesbyrd baade om hans stadige Mangel paa moralsk Modstandskraft og om hans svigtende Evne til at overse en Sags Rækkevidde og sandsynlige Konsekvenser. Hvad dernæst angaar de psykopatiske Fænomener, der efter kun et Par Ugers Arrestophold gav sig tilkende hos ham, og som delvis resterer endnu, har disse været af ganske samme Natur som de under tidligere Fængselsophold opstaaede . . .

De nu med Valdemar Madsen gjorte Erfaringer har da atter vist ikke blot, hvor lidet han ifølge sin sjælelige Konstitution lader sig paavirke af Straf i tilsigtet Retning — idet han efter hver udstaaet Straf meget hurtig recidiverer og begaar nye Lovovertrædelser — men dernæst ogsaa, at Straf, navnlig forbunden med Isolation — har en utvivlsom Tilbøjelighed til at fremkalde udtalt psykiske Forstyrrelser hos ham.◀

Medens Arrestanten efter det saaledes Foreliggende maa antages at være i Besiddelse af fuld Tilregnelighed paa det Tidspunkt, han efter det ovenfor Anførte maa anses at have gjort sig skyldig i Tyveriet i Holbæk, kan hans mentale Tilstand, da han gjorde sig skyldig i de øvrige fornævnte Forhold uden at udelukke al Tilregnelighed dog ikke antages at have været en saadan, der betinger den Tilregnelighed, der findes hos sjælssunde Personer.

Herefter vil Arrestanten, idet hans Tilegnelse af Lystbaadene med Tilbehør vil være at tilregne ham som Tyveri, være at anse efter Straffelovens § 232 for 5te Gang begaaet simpelt og groft Tyveri, sammenholdt tildels med § 39, med Tugthusarbejde i 3 Aar.

I Overensstemmelse hermed vil Underrettens den 28 Oktober d. A. afsagte Dom, ved hvilken Arrestanten i Medfør af Straffelovens § 38 er fritaget for Straf, saaledes at der efter samme §'s 2det Led af Øvrigheden vil være at træffe Sikkerhedsforanstaltninger mod ham, hvorhos Aktionens Omkostninger er paalagt det Offentlige, være at forandre, hvorefter Aktionens Omkostninger, derunder de i Underretsdommen fastsatte Salærer til Aktor og Defensor for Underretten og Salærer til Aktor og Defensor for Overretten, 40 Kr. til hver, vil være at udrede af Arrestanten.

Torsdag den 15 Februar.

Nr. 69. Finansministeriet paa Statskassens Vegne
(Aagesen efter Ordre)

mod

Toldoppebørselskontrollør H. Bruun (Asmussen efter Ordre),
betræffende en Lønningsspørgsmaal.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 28 Juni 1915: Indstævnte, Finansministeren paa Statskassens Vegne, bør til Citanten, Toldoppebørselskontrollør H. Bruun af Gudhjem, betale 1155 Kr. med Renter heraf 5 pCt. aarlig fra den 11 November 1914, til Betaling sker, og Sagens Omkostninger med 80 Kr. Intet Stempel- forbehold.

Højesterets Dom.

De i den indankede Dom omtalte, Indstævnte som person- ligt Tillæg tillagte 60 Kroner, er ydet ham, ikke i Henhold til Lov 27 Maj 1908 § 18, 2det Punktum, men ifølge en særlig Be- villing. Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i Dommen anførte Grunde, vil den efter Indstævntes Paastand være at stadfæste. Processens Omkostninger for Højesteret vil være at ophæve.

Thi kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. Processens Omkostninger for Højesteret ophæves. I Salarium for Højesteret til- lægges der Højesteretssagfører Asmussen 150 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Doms Præmisser er saalydende: Citanten, Told- oppebørselskontrollør H. Bruun af Gudhjem, der den 26 Maj 1886 blev ansat i Toldvæsnets Tjeneste som Toldassistent, og som den 20 April 1903 blev udnævnt til Toldoppebørselskontrollør fra 1 Juni s. A. at regne, oppebar, da Lov Nr. 113 af 27 Maj 1908 traadte i Kraft — fra 1 April s. A. at regne — i Henhold til Lov Nr. 205 af 19 December 1903.

1) i Lønning	1500 Kr.
og 2) i Alderstillæg	1200 —
	Ialt . . . . . 2700 Kr.

hvorfra gik det af Finansministeren for Tjenestebolig be-	
stemte Beløb	60 —
I Pengeløn altsaa	<u>2640 Kr.</u>

Efter at nævnte Lov af 27 Maj 1908, hvorved Citantens Embede indordnedes under 16de Lønningsklasse, var traadt i Kraft, erholdt han i Henhold til denne:

1) i Lønning	2400 Kr.
og 2) Alderstillæg	480 —
Ialt	<u>2880 Kr.</u>

da der i Henhold til Lovens § 8 for Tjenestebolig blev	
fradraget	<u>300 —</u>
saaledes at hans Pengeløn herefter androg	2580 Kr.

blev der, idet han efter samme Lovs § 18, 2det Punktum,	
ikke kunde faa mindre i Indtægt end efter den ældre	
Lov, tillagt ham et personligt Tillæg af	<u>60 —</u>
Ialt	<u>2640 Kr.</u>

Da Citanten formener, at der i Henhold til nævnte Bestemmelse	
i bemeldte § 18 skulde have været tillagt ham et 3die Alderstillæg	
af 240 Kr. i Stedet for det personlige Tillæg af 60 Kr., paastod han	
sig under denne Sag oprindelig kendt berettiget til fra 1 April 1908	
til 31 Marts 1912 at oppebære 240 Kr. aarlig udover de ham til-	
lagte Alderstillæg med Fradrag af de nævnte 60 Kr. eller 180 Kr.	
aarlig i 4 Aar = ...	720 Kr.
samt til fra 1 April 1912 til 31 Marts 1914 at oppebære	
et yderligere aarligt Alderstillæg af 240 Kr. = ...	<u>480 —</u>
Ialt	<u>1200 Kr.</u>

med Renter deraf 5 pCt. aarlig fra Stævningens Dato, den 11 November 1914, til Betaling sker, samt Sagens Omkostninger skadesløst. Under Proceduren har Citanten imidlertid erkendt, at hans Krav for Maanederne April—Juni 1908 inkl. eller $\frac{1}{12}$ af 180 Kr. = 15 Kr. pr. Maaned i 3 Maaneder = 45 Kr. i Medfør af Lov Nr. 274 af 22 December 1908 er forældet, hvorfor han har nedsat sit Krav med dette Beløb, saaledes at hans endelige Paastand gaar ud paa at tilkendes 1155 Kr. med Renter deraf, som anført.

Indstævnte, der har givet Møde ved den kst. Kammeradvokat, har paastaaet sig frifundet med Tillæg af Sagens Omkostninger, derunder Salær til Kammeradvokaten. Begge Parter har derhos nedlagt en subsidær Paastand.

Citanten og Indstævnte er enige i at forstaa Bestemmelsen i § 18, 2det Punktum, saaledes, at en Indtægtsnedgang i Kraft af denne Bestemmelse skal dækkes ved Alderstillæg, saalænge der er Alderstillæg at tage til, selv om den paagældende Tjenestemand, idet Alderstillæg ikke kan deles, derved faar mere end Godtgørelse for Indtægts-

nedgangen, og at Nedgangen først, naar der ikke er flere Alderstillæg at tage til, skal dækkes ved personligt Tillæg. Men medens Indstævnte hævder, at den nævnte Bestemmelse kun tager Sigte paa Indtægtsnedgang i samlet Lønning og Alderstillæg, men ikke paa den Nedgang i kontant Pengeudbetaling, som for en Tjenestemand maatte følge af den ved ovennævnte § 8 foreskrevne Forhøjelse af Husleje, hævder Citanten derimod, at § 18, 2det Punktum, maa forstaaes som gældende enhver Indtægtsnedgang, ogsaa den, som er en Følge af forøget Fradrag i Pengelønnen paa Grund af den foreskrevne Forhøjelse af Husleje.

Da der maa gives Citanten Medhold i, at Ordene i den paagældende Lovbestemmelse: »Saafremt nogen desuagtet ved nærværende Lov faar mindre i Indtægt«, naturligt forstaaes paa den af ham hævdede Maade, samt da han herefter og efter den Forstaaelse af Paragrafen, som Parterne iøvrigt er enige om, er berettiget til de af ham paastaaede Alderstillæg, vil hans endelige Paastand være at tage til Følge, saaledes at Sagens Omkostninger under Hensyn til, at der under Sagens Gang er blevet ham meddelt fri Proces, dog uden Beskikkelse af Sagfører, bestemmes til 80 Kr.; herefter vil der ikke kunne tilkendes den kst. Kammeradvokat noget Salær.

Nr. 442. Mekaniker Carl Joseph Linder Madsen (Bülow)

mod

Aktieselskabet Outlet (Ingen),

betræffende Spørgsmaalet om Ophævelse af 4 Falsmaalskendelser.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 1. Vidnekammers Kendelse af 14 August 1915: Mekaniker C. Linder Madsen bør i Falsmaalsstraf bøde til Vidnecitanten 10 Kr. og til Statskassen 10 Kr. samt under yderligere Falsmaalsstraf møde i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i ovennævnte Sag Lørdagen den 4 September 1915 Kl. 10 Formiddag. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Samme Kammeres Kendelse af 4 September s. A.: Mekaniker C. Linder Madsen bør i Falsmaalsstraf bøde til Vidnecitanterne 10 Kroner og til Statskassen 10 Kroner, samt under yderligere Falsmaalsstraf møde i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i ovennævnte Sag Lørdagen den 25 September 1915 Kl. 10 Formiddag. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Samme Kammeres Kendelse af 25 s. M.: Mekaniker C. Linder Madsen bør i Falsmaalsstraf bøde til Vidnecitanterne 10 Kroner og til

Statskassen 10 Kroner, samt under yderligere Falsmaalsstraf møde i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i ovennævnte Sag Lørdagen den 16 Oktober 1915 Formiddag Kl. 10. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Samme Kammers Kendelse af 16 Oktober s. A.: Mekaniker C. Linder Madsen bør i Falsmaalsstraf bøde til Vidnecitanterne, Aktieselskabet Outlet, 10 Kroner og til Statskassen 10 Kroner, samt under yderligere Falsmaalsstraf møde i Landsover- samt Hof- og Stadsrettens 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i ovennævnte Sag Lørdagen den 30 Oktober 1915 Formiddag Kl. 10. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

For Højesteret har Appellanten nedlagt Paastand om, at de indankede, den 14 August, den 4 og 25 September og den 16 Oktober 1915 under en Vidnesag, som det indstævnte Aktieselskab havde paastævnet, afsagte Falsmaalskendelser, ophæves, idet han i Henhold til kgl. Bevilling af 22 September 1916 har anbragt, at han fra den 9 August til den 31 Oktober 1915 opholdt sig i Udlandet og derfor var lovlig forhindret fra at give Møde under Vidnesagen. Ved de Højesteret forelagte Bevisligheder er det nu ogsaa godtgjort, at Appellanten i det nævnte Tidsrum opholdt sig i Tyskland. Af Sagen fremgaar det imidlertid, at Appellanten først rejste til Tyskland en Ugestid efter, at Vidnestævningen lovlig var forkyndt for ham paa hans Bopæl her i Byen, og at han har undladt at gøre Anmeldelse for Vidnekammeret om, at han var forhindret i at give Møde. Han har derhos ikke oplyst, hvorfor han rejste til Udlandet, og hvornaar Rejsen blev besluttet. Under disse Omstændigheder vil hans Paastand om Ophævelse af Falsmaalskendelserne ikke kunne tages til Følge, og Kendelserne vil herefter være at stadfæste.

Thi kendes for Ret:

De ovennævnte Falsmaalskendelser bør ved Magt at stande. Til Justitskassen betaler Appellanten, Mekaniker Carl Joseph Linder Madsen, 2 Kroner. I Salarium for Højesteret tillægges der Højesterets-sagfører Bülow 60 Kroner, der udredes af det Offentlige.

Den indankede Kendelsers Præmisser er saalydende:

Til Kendelsen af 14 August 1915: Da Mekaniker C. Linder Madsen her af Staden, som under Falsmaalsstraf har været lovlig stævnet til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer for at afgive Vidneforklaring i nærværende Sag, ikke paa bemeldte Dag har

givet Møde, vil han efter Vidnecitanternes Paastand i Medfør af Fr. 3 Marts 1741 § 4 være at anse med Falsmaalsbøde 10 Kr. til Vidnecitanterne og 10 Kr. til Statskassen, hvorhos han under yderligere Falsmaalsstraf vil være at tilsige til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i nærværende Sag Lørdagen den 4 September 1915 Kl. 10 Formiddag.

Til Kendelsen af 4 September s. A.: Da Mekaniker C. Linder Madsen her af Staden, som under Falsmaalsstraf har været lovlig stævnet til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer for at afgive Vidneforklaring i nærværende Sag, ikke har givet Møde, vil han efter Vidnecitanternes Paastand i Medfør af Frd. 3 Marts 1741 § 4 være at anse med Falsmaalsbøde 10 Kr. til Vidnecitanterne og 10 Kr. til Statskassen. Han vil derhos under yderligere Falsmaalsstraf være at tilsige til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i nærværende Sag den 25 September 1915 Formiddag Kl. 10.

Til Kendelsen af 25 s. M.: Da Mekaniker C. Linder Madsen her af Staden, som under Falsmaalsstraf har været lovlig stævnet til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer for at afgive Vidneforklaring i nærværende Sag, ikke har givet Møde, vil han efter Vidnecitanternes Paastand i Medfør af Frd. 3 Marts 1741 § 4 være at anse med Falsmaalsbøde 10 Kr. til Vidnecitanterne og 10 Kr. til Statskassen. Han vil derhos under yderligere Falsmaalsstraf være at tilsige til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i nærværende Sag Lørdagen den 16 Oktober 1915 Kl. 10 Formiddag.

Til Kendelsen af 16 Oktober s. A.: Da Mekaniker C. Linder Madsen her af Staden, som under Falsmaalsstraf har været lovlig stævnet til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer for at afgive Vidneforklaring i nærværende Sag, ikke har givet Møde, vil han efter Paastand af Vidnecitanterne, Aktieselskabet Outlet, i Medfør af Frd. 3 Marts 1741 § 4 være at anse med Falsmaalsbøde 10 Kr. til Vidnecitanterne og 10 Kr. til Statskassen, samt under yderligere Falsmaalsstraf være at tilsige til at møde i nærværende Rets 1ste Vidnekammer og afgive Vidneforklaring i nærværende Sag Lørdagen den 30 Oktober 1915 Kl. 10 Formiddag.

Nr. 413. Højesteretssagfører Møldrup

mod

Albert Thorvald Henrik Husmann (Def. Bülow),

der tiltales for Overtrædelse af § 24 i Lov Nr. 125 om Motorkøretøjer af 29 April 1913, jfr. samme Lovs § 33.

Hørsholm Birks Politirets Dom af 18 Januar 1916: Sigtede, Vognmand Albert Thorvald Henrik Husmann af Skodsborg, bør i Erstatning til Karen Sofie Hansen af København betale 2000 Kr., men vil iøvrigt være at frifinde for Tiltale af det Offentlige. Sagens Omkostninger ophæves. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 26 Juni 1916: Politiretsdommen bør ved Magt at stande, dog at Tiltalte Albert Thorvald Henrik Husmann bør betale Sagens Omkostninger og derunder Salær til Overretssagførererne E. Nyholm og M. Carlsen 40 Kr. til hver. At efterkommes inden 3 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

Ifølge en den 4 December f. A. afgiven Erklæring fra Dr. Tetens Hald maa Karen Sofie Hansens Befindende og Hørelse antages at være omtrent uforandret, mulig lidt bedre.

Med denne Bemærkning og iøvrigt i Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Albert Thorvald Henrik Husmann til Højesteretssagførererne Møldrup og Bülow 60 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende fra Hørsholm Birks Politiret saavel paa det Offentliges Vegne som efter Begæring af Tiltalte Albert Thorvald Henrik Husmann hertil indankede Sag tiltales bemeldte Husmann, der er født den 8 Februar 1875 og ikke funden tidligere straffet, for Overtrædelse af § 24 i Lov Nr. 125 om Motorkøretøjer af 29 April 1913, jfr. samme Lovs § 33.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Den 24 Maj (2 Pinsedag) 1915 Kl. c. 4³/₄ Eftermiddag skete der paa Strandvejen c. 100 m. Syd for Rungsted Badehotel et Sammenstød mellem det Tiltalte tilhørende Automobil, A 1675, som han selv førte, og en kvindelig Cyklist, den da 19-aarige Karen Sofie Hansen. Ved Sammenstødet faldt denne og slog højre Side af Hovedet mod Jorden eller mod den c. 10 cm. høje Kantsten, der afgrænser Vejens vestre Fortov fra Kørebanen. Hun blev straks indlagt paa Usserød Sygehus, hvorfra hun udskreves den 6 Juni s. A. Ifølge Sygehushæge Møllers Attest af 19de s. M. havde hun ved Indlæggelsen foruden en let Hjernerystelse, der svandt paa et Par Dage, Blødning fra Højre Øregang og fik den sidste Dag af Sygehusopholdet Udflod af Materie fra samme Øre. Den 7 Juni kom hun paa Grund af Ørelidelsen under Specialbehandling hos Dr. med. P. Tetens Hald, der i en Erklæring af 15 November 1915 bl. a. udtaler, at hun, da Behandlingen begyndte, havde en akut højresidig Mellemøresuppuration, som ret hurtigt helbrededes, for saa vidt som Trommehinden heledes med Ardannelse, men at han, da han intet véd om Ørets Tilstand før den hende den 24 Maj 1915 paaførte Læsion, ikke kan udtale sig om, hvorvidt Ørebetændelsen skyldtes denne Læsion. Videre udtales det i Erklæringen, at Patienten klagede (og i flere Maanedes havde klaget) over højresidig Hovedpine, Svimmelhed og Hukommelsessvækkelse, og at disse Tilfælde med Sandsynlighed kan opfattes som Følger af den ovennævnte Læsion, idet de stemmer overens med det Sygdomsbillede, man erfaringsmæssigt hyppigt ser efter Læsioner af Hovedet. Endelig udtaler Lægen i Erklæringen, at han anser Patientens Arbejdsdygtighed for nedsat, idet hendes Angivelse af at have forsøgt at genoptage sit sædvanlige Arbejde (Bogbinderi i et maskinlarmende Lokale), men ikke at kunne taale det, forekommer Lægen ikke usandsynlig, og at han overhovedet ikke har Indtryk af, at hun overdriver eller simulerer. I en paa Overrettens Foranledning afgiven Erklæring af 12 April 1916 udtaler den nævnte Læge endvidere, at Patientens almindelige Tilstand synes ham ret uforandret, og at hendes Klager over højresidig Hovedpine, Svimmelhed og Hukommelsessvækkelse ikke er aftagne. Hvad Nedsættelsen af hendes Høreevne angaar udtaler Lægen i samme Erklæring, at det er vanskeligt at gøre bestemte Angivelser, bl. a. fordi Høreevnen ikke er ligelig nedsat for de forskellige Lydkvaliteter, men at han dog mener efter en den 12 April foretagen Undersøgelse at kunne betegne hendes Hørelse paa højre Øre som c. $\frac{1}{6}$, paa venstre Øre som c. $\frac{5}{6}$ af det normale.

Karen Sofie Hansen har med Tilslutning af sin Fader, Arbejdsmand Niels Caspersen Hansen, under Forhøret forklaret, at hun, der er oplært som Bogbinderske og har haft Plads som saadan senest i c. 2 Aar før Ulykkestilfældet hos Bogbinder Dessauer her i Staden med en Ugeløn af 16 Kr., ikke, siden Læsionen overgik hende, har turdet paatage sig noget som helst Arbejde, maa opholde sig hjemme, og, naar hun en enkelt Dag har søgt at assistere sin Moder lidt, har været syg den næste Dag, og at hun, saasnart hun kommer ud paa Gaden, hvor der er Færdsel, bliver nervøs og derfor ikke engang kan taale at færdes dér.

Der er under Sagen Intet fremkommet, som kan tyde paa, at hun tidligere har haft et svagt Helbred.

Hun har sammen med sin Fader paastaet Tiitalte dømt til at udrede en Erstatning af 4000 Kr., dels for positive Udgifter til Beløb ca. 277 Kr., dels for Nedsættelse af hendes Arbejdsevne.

Om de med Ulykkestilfældet forbundne Omstændigheder er der i det Væsentlige oplyst Følgende :

Tiltalte kom kørende fra Skodsborg mod Rungsted og sagtnede, kort førend han naaede Sammenstødsstedet, Farten, saaledes at Køretøjet i det paagældende Øjeblik maa antages at have haft en Hastighed af knap 10 km i Timen. Tiltalte brugte gentagende Signalthornet. Kort før Sammenstødet opdagede Tiltalte efter sin Forklaring to Damer, der kom cyklende i modgaaende Retning til venstre for Automobilet tæt ud mod Kørebanens vestre Side, og da det forekom ham, at den forreste og Automobilet nærmeste af Damerne (d. e. Karen Sofie Hansen) gjorde Indtryk af at være nervøs, kørte han meget langsomt, men inden hun var kommen helt forbi Automobilet, skete Sammenstødet, idet, som det maa antages, Automobilets venstre Bagskærm ramte hende.

Medens Tiltalte har forklaret, at han holdt sig midt paa Kørebanen og var nødt dertil, fordi der var meget stærk Fædsel af Cyklister paa begge Kørebanens Sider, — hvilken Forklaring støttes af de Vidneforklaringer, der er afgivet af to Passagerer, der sad i Automobilet, Direktør Tegner og Hustru, samt af Grosserer Jacobsen, der fra Vejens vestre Fortov iagttog Sammenstødet, — har et fjerde Vidne, Hofbager Olsen, som saa Sammenstødet fra Vejens østre Side, forklaret, at Automobilet, umiddelbart førend Sammenstødet skete, kørte udenom fire Cyklister, der kørte to og to lige efter hinanden i samme Retning som Automobilet, og derved kom noget, omend kun lidt, over paa Kørebanens vestre Side, samt at Automobilet i Sammenstødsøjeblikket endnu ikke var naaet helt forbi de fire Cyklister, men var saa langt fremme, at dets forreste Halvdel var passeret de to forreste Cyklister. Dette Vidne har endvidere forklaret, at han straks maalte Afstanden mellem Vejens vestre Kantsten og de Mærker i Vejen, som Automobilets venstre Hjul havde frembragt, og fandt Afstanden at udgøre ca. 110 cm. Vidnet har endelig forklaret, at Skylden for Ulykken efter hans Opfattelse paahviler Tiltalte, der formentlig, naar han kørte udenom de fire Cyklister og saa de 2 Damer komme cyklende paa den modsatte Side imod Automobilet, burde have standset dette straks.

Vidnerne Tegner og Jacobsen har derimod udtalt den Formening, at den Tilskadekomne selv var Skyld i Ulykken, idet Tegner formener, at denne ikke vilde være sket, saafremt hun ikke havde været nervøs og styret usikkert, medens Jacobsen er af den Opfattelse, at Damerne har været uforsigtige ved at køre tæt op ad hinanden og tale sammen.

Karen Sofie Hansens Ledsagerske, Else Nielsen, har forklaret, at de begge kørte helt ovre i den vestre Side af Vejen, og at hun selv endogsaa kørte helt nede i Rendestenen, men hun har ikke kunnet forklare, hvorledes Ulykken skete, da hun i sin Forvirring ikke lagde Mærke til, hvad der foregik.

Ifølge en foretagen Opmaaling er den makadamiserede Vejbane paa det paagældende Sted 5 m bred; men paa Vejens vestlige Side

skraaner Vejbanen i $\frac{3}{4}$ m's Bredde temmelig stærkt ned mod Kantstenen, saaledes at den regulære, farbare Vejbane kun er $4\frac{1}{2}$ m bred. Vejrabatten paa Vejens østre Side er dels bevokset med Græs, dels belagt med Grus og er saa godt som ufarbar for Cyklister.

Det paagældende Automobil er efter det Oplyste ca. 2 m bredt paa det bredeste Sted, dets Bagskærm rager $4\frac{1}{2}$ cm ud over Hjulets Spor, og Hjulnavet rager 4 cm udenfor Skærmens Yderkant.

Efter det Foreliggende maa det antages, at Tiltalte ved den paagældende Lejlighed har givet Signal i Tide og kørt saa langsomt, at han øjeblikkelig kunde standse sin Automobil, og der findes derfor efter Omstændighederne ikke at kunne paalægges ham Strafanvar for hans ved den paagældende Lejlighed udviste Forhold. Men da det ikke er oplyst, at den Tilskadekomne har udvist grov Uagtsomhed, hvorved bemærkes, at hun havde kørt et Par Aar paa Cykle og skal have kørt sikkert og godt, og da det heller ikke fremgaar af de oplyste Omstændigheder, at Ulykkestilfældet ikke kunde være afværget ved den Agtpaagivenhed og Omhu, der har kunnet kræves fra Tiltaltes Side, findes han i Henhold til § 33 i Lov Nr. 125 af 29 April 1913 at maatte tilpligtes at erstatte den hende paaførte Skade og Forringelse af hendes Erhvervssevne. Erstatningen findes passende at kunne bestemmes til 2000 Kr.

Tiltalte vil derhos have at betale Sagens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor og Defensor her for Retten 40 Kr. til hver.

I Overensstemmelse med det Anførte vil Politiretsdommen, ved hvilken Tiltalte er frifunden for det Offentliges Tiltale, men dømt til at betale den tilskadekomne Karen Sofie Hansen en Erstatning af 2000 Kroner, og hvorved Sagens Omkostninger er ophævet, være at stadfæste, dog med den ovennævnte Ændring i Henseende til Sagens Omkostninger.

Nr. 380. Højesteretssagfører I. Kondrup

mod

Jensine Margrete Larsen (Def. Møldrup),

der tiltales for Tyveri.

Nykøbing F. Købstads Ekstrarets Dom af 3 Juni 1916: Tiltalte Jensine Margrete Larsen bør straffes med Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage og betale Aktionens Omkostninger, derunder i Salær til Aktor, Sagfører Kragh, 25 Kr. og Defensor, Sagfører Ditlevsen, 20 Kr. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom af 5 Juli 1916: Underretsdommen bør ved Magt stande. I Salær til Overrets-

sagførerne V. Tegner og F. V. L. Bentzen betaler Tiltalte Jensine Margrete Larsen 30 Kroner til hver. At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Højesterets Dom.

I Henhold til de i den indankede Dom anførte Grunde

kendes for Ret:

Landsover- samt Hof- og Stadsrettens Dom bør ved Magt at stande. I Salarium for Højesteret betaler Tiltalte Jensine Margrete Larsen til Højesteretssagførerne I. Kondrup og Møldrup 50 Kroner til hver.

I den indankede Doms Præmisser hedder det: Under nærværende Sag, der er indanket hertil fra Nykøbing F. Købstads Ekstraret efter Begæring af Tiltalte Jensine Margrete Larsen, tiltales denne, der er født den 21 Marts 1894 og ikke funden tidligere straffet, for Tyveri.

Sagens Omstændigheder er følgende:

Ifølge Tiltaltes Tilstaaelse, hvis Rigtighed er i høj Grad bestyrket ved det iøvrigt Oplyste, navnlig ved de af Køkkenchef Ingeborg Lundberg og Kogejomfru Kirstine Jensen afgivne beedigede Forklaringer, har Tiltalte, der var ansat som Opvaskepige paa Hotel Phønix i Nykøbing F. og var beskæftiget i Hotellets Køkken, den 4 April 1916 i Tiden mellem Kl. ca. 2 og 3 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag stjaalet en Ingeborg Lundberg tilhørende, til 4 Kr. vurderet, i en uaflaaset Skuffe i et i Køkkenet staaende Bord beroende Pengepung med Indhold, ca. 37 Kroner i rede Penge. Tiltalte har videre forklaret, at hun efter at have stjaalet Pengepungen gik med den ind i et til Køkkenet stødende Pudserum, udtog 13 Kr. af den og gemte dette Beløb og Pungen i Pudserummet, og at hun, da Bestjaalne Kl. ca. 3 $\frac{1}{2}$ savnede sin Pung, af Frygt for at blive opdaget atter tog Pungen i Pudserummet, gik op i Hotellets Port og kastede Pungen fra sig ud paa Gaden. Her blev den umiddelbart efter funden af en Bydreng og er tilbageleveret Bestjaalne med Indhold, 24 Kr. 31 Øre.

Tiltalte, der blev sat under Anholdelse den 28 April og den 1 Maj belagt med Varetægtsarrest, i hvilken hun hensad til den 12 s. M., nægtede saavel under Politiumdersøgelsen som i Forhørene den 28 April og 1 og 8 Maj vedholdende at have gjort sig skyldig i det ovennævnte Tyveri, men afgav derefter i et den sidstnævnte Dag afholdt nyt Forhør den ovenanførte Tilstaaelse, som hun i Forhøret den 12 s. M. gentog. Ved Sagens Inkamination for Ekstraretten den 26 s. M. har hun fragaaet Tilstaaelsen og i Retsmødet den 29 s. M. fastholdt sin Fragaelse, idet hun herom nærmere har forklaret, at hun har ladet sig paavirke til Tilstaaelsen af Arrestforvareren, der, da hun efter det første den 8 Maj afholdte Forhør blev ført tilbage til

Arresten, sagde til hende, at hun gjorde meget bedre i at sige Sandheden, idet Sagens Følger saa vilde blive lettere for hende. Arrestforvareren har forklaret, at han ved den omhandlede Lejlighed kun lod den Bemærkning falde til Tiltalte, at hun, hvis hun havde begaaet Tyveriet, bar sig dumt ad ved ikke at tilstaa. Da Tiltaltes Fragaelse af Tilstaelsen er ganske ubestyrket, vil der ikke kunne tages Hensyn dertil.

For sit ovennævnte Forhold er Tiltalte ved den indankede Dom rettelig anset efter Straffelovens § 228, jfr. midlertidig Straffelov 1 April 1911 § 13, og da den valgte Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 40 Dage findes passende, og Dommens Bestemmelser om Aktionens Omkostninger, der er paalagt Tiltalte, billigtes, vil Dommen være at stadfæste.

I Salær til Aktor og Defensor her for Retten vil Tiltalte have at betale 30 Kroner til hver.

Hermed sluttede Højesteretsaaret 1916.

Rettelser.

Side 634, Linie 16 f. o., staar: »Spørgsmaal om, at«, skal være: »Spørgsmaal, om«.

Side 409, Linie 16, skal tilføjes: stande.

Færdig fra Trykkeriet den 26 Februar 1917.

G. E. C. Gads Forlag.

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel) København.